اندیشه آور

BMA
انجمن پزشکی بریتانیا

کامل‌ترین

فرهنگ دارویی خانواده

این کتاب شامل:

مفاهیم دارو شناسی ، نگاهی به اعضای بدن ، **شرح کامل داروها به زبان ساده** ، ویتامین ها ومواد معدنی ، داروهای گیاهی ، مواد نیروزا در ورزش ، مواد مخدروتوهم زا ، داروهای همراه مسافر و راهنمای اقدامات اولیه در مسمومیت های دارویی می باشد .

ترجمه و تألیف

دکتر سیّد مهرداد مظفر

فرهنگ دارویی خانواده

ترجمه و تألیف

دکتر سیّد مهرداد مظفر

اندیشه آور
نشر آبژ
۱۳۸۹

نشان کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران

سرشناسه : هنری، جان آنتونی، ۱۹۳۹ - م.، ویراستار
Henry, John Anthony
عنوان و نام پدیدآور : فرهنگ دارویی خانواده/ [ویراستار جان ا. هنری]: [تهیه و تدوین انجمن پزشکی بریتانیا]؛ ترجمه و تالیف مهرداد مظفر.
مشخصات نشر : تهران: اندیشه‌آور، ۱۳۸۸.
مشخصات ظاهری : ۸۸۳ ص.
شابک : 978-964-8682-29-8
وضعیت فهرست نویسی : فیپا
یادداشت : عنوان اصلی: Medicines & drugs, 6th ed., 2006.
عنوان دیگر : راهنمای دارویی و پزشکی برای خانواده‌ها
موضوع : داروها -- به‌زبان ساده
شناسه افزوده : مظفر، مهرداد ،- مترجم
شناسه افزوده : انجمن پزشکی بریتانیا
شناسه افزوده : British Medical Association
رده بندی کنگره: RM۳۰۱/۱۵/ه۹ف۴ ۱۳۸۸
رده بندی دیویی : ۶۱۵/۱
شماره کتابشناسی ملی : ۱۶۵۷۷۳۰

اندیشه آور

فرهنگ دارویی خانواده

ترجمه و تألیف: دکتر سیّد مهرداد مظفر
ناشر: انتشارات اندیشه آور (با همکاری نشر آبژ)
مدیر تولید: علی کاظمیان اسکی
نوبت چاپ: ششم ۱۳۹۰
شمارگان: ۲۰۰۰ نسخه
بهاء: جلد اعلاء ۱۵۰۰۰ تومان
شابک: ۸-۲۹-۸۶۸۲-۹۶۴-۹۸۷

www.AndishehAvarBook.com
Email: AndishehAvar@yahoo,com

دفتر مرکزی و پخش: تهران ـ کارگر شمالی ـ نرسیده به بلوار کشاورز ـ خیابان قدر ـ پلاک ۱۶ ـ واحد یک ـ انتشارات اندیشه آور
تلفن ۶۶۵۷۰۵۷۹ تلفکس ۶۶۴۳۹۶۳۴ همراه: ۰۹۱۲۱۵۰۷۵۷۸

مقدمه چاپهای بعدی

در ابتدا لازم است از استقبالی که نسبت به چاپ اول این کتاب از طرف خوانندگان عزیز شده است سپاسگزاری نمایم و از نظرات و پیشنهاداتشان قدردانی نمایم، یکی از مشکلات این کتاب در چاپ اول نداشتن فهرست نام‌های تجاری داروها بود که در این چاپ به آن توجه کرده و این فهرست را به صورت مستقل و همچنین همراه فهرست فارسی ژنریک آن استخراج کردم.

ضمناً اطلاعات برخی از داروهای مصرفی که جای آن در این کتاب خالی است گردآوری و تدوین شده است و زمانی که به تعداد قابل توجهی برسد به مجموعه اضافه خواهد شد.

به برخی از سوالاتی که در خصوص کاربرد و عوارض بعضی از داروها شده بود، متذکر می‌شوم که ملاک تشخیص و نحوه درمان، پزشک معالج‌تان می‌باشد و توصیه و دستورات ایشان بر اطلاعات این کتاب اولویت دارد.

مجدداً از نظرات و پیشنهادات و سؤالات شما کمال تشکر را دارم و چون گذشته آماده پاسخگویی می‌باشم.

دکتر سید مهرداد مظفر

ارتباط مستقیم: ۰۹۳۵۳۰۶۳۷۹۳

مقدمه چاپ اول

زمانی که اولین کتابم درباره داروشناسی برای دانشجویان پزشکی در سال ۱۳۷۷ منتشر شد علاوه بر استقبالی که دانشجویان پزشکی از آن کردند این کتاب مورد توجه عموم نیز قرار گرفت و خوانندگان سؤالاتی در این زمینه مطرح می‌کردند که نشان‌دهندهٔ دقت و علاقه آنها در زمینه داروشناسی بود، از آن تاریخ به بعد سعی کردم در مراجعات حضوری بیمارانم و همچنین در نشریه سلامت شهر گوشه‌هایی از درخواست‌های آنها را پاسخ دهم ولی میزان این درخواست‌ها به گونه‌ای بود که نیاز به یک منبع دارویی به زبان ساده احساس می‌شد. با مراجعه به کتب خارجی، متوجه شدم سطح آگاهی دارویی عموم در سایر کشورها با کشور ما متفاوت است و ترجمه کتاب‌های موجود نمی‌تواند راهگشای خانواده‌های ایرانی باشد، لذا تصمیم گرفتم کتاب حاضر را از منابع مختلف تألیف نمایم، کامل‌ترین کتابی که از منابع خارجی به دستم رسید مربوط به انجمن بریتانیا بود که محور اصلی کتاب حاضر را تشکیل می‌دهد، علاوه بر ترجمه داروهای کتاب مذکور، داروهای گیاهی مورد تأیید، مواد نیروزا و داروهای مصرفی در ورزش، مواد مخدر و موارد سوءمصرف آن، ویتامین‌ها و مواد معدنی را به این مجموعه اضافه کردم.

عمده داروهای ذکر شده در کتاب در کشورمان موجود است ولی برخی از آنها در حال حاضر در بازار دارویی ایران یافت نمی‌شود که علت توضیح این داروها نیاز برخی بیماران و امکان تهیه آنها از خارج کشور بود که با اطلاعات دقیق موجود در این کتاب می‌توانند به راحتی این داروها را نیز مصرف نمایند. سعی کردم واکنش‌ها و فرایندهای پیچیده دارویی، نحوه مصرف، توصیه‌های ضروری را با زبانی ساده شرح دهم تا شاید این کتاب شکلی کاربردی پیدا کند با این حال ممکن است مشکلی در درک مفاهیم، نحوه مصرف یا عوارض برخی داروها وجود داشته باشد که می‌توانید جهت رفع مشکل با بنده تماس داشته باشید.

در پایان از دوست عزیزم جناب آقای علی کاظمیان مدیر محترم انتشارات اندیشه‌آور قدردانی می‌کنم که با پیشنهاد ایشان این کتاب به مرحله نشر رسید.

دکتر سید مهرداد مظفر

فهرست

تعدادی از فروشگاهها درنقاط مختلف کشور که میتوانید این کتاب را تهیه بفرمائید

تهران :خ انقلاب- نبش فخررازی-فروشگاه امیرکبیر۲	۰۲۱-۶۶۴۰۰۷۵۷
تهران :خ ولی عصر قبل از پارک وی-ساختمان اداری جام جم- کتابفروشی سروش	۰۲۱-۲۲۱۶۷۰۱۰
تهران : خیابان مطهری- قبل از مفتح کتابفروشی سروش	۰۲۱-۸۸۳۱۰۶۱۰
تهـــران : خیابان بهارستان - پلاک ۹۵- روبروی بیمارستان طرفه	۰۲۱- ۷۷۶۳۷۷۶۶
ابهر : جاده ترانزیت-نرسیده به چهارراه معلم-جنب سازمان تبلیغات اسلامی	۰۲۴۲-۵۲۴۲۵۷۰
استهبان : روبروی امامزاده پیرمراد-ساختمان خانه ی سوره	۰۷۳۲-۴۲۲۷۸۵۵
ایرانشهـر : بلوار آزادی شمالی - جنب پارک بعثت	۰۵۴۷-۲۲۲۳۶۲۷
آمل : خیابان هراز - شهر کتاب آمل	۰۱۲۱-۲۲۴۱۱۵۵
شاهین شهر : بلوار امام خمینی-پاساژ معینی- کتابفروشی پژوهش	۰۳۱۲-۵۲۴۷۲۹۹
فرهنگسرای اصفهان : خیابان چهار باغ - دروازه دولت	۰۳۱۱-۲۲۰۴۰۲۹
اصفهان : خیابان چهار باغ- جنب سینما حافظ-مشعل	۰۳۱۱-۲۲۱۳۴۸۶
اصفهان : روبروی هتل عباسی-زیرزمین-شماره ۱۰B-خوارزمی	۰۳۱۱-۲۲۱۳۵۱۹
شیراز : ناحیه یک-چهارراه ملاصدرا-کتابفروشی مرکزی	۰۷۱۱-۶۹۶۲۸۲۶
شیراز : ناحیه یک-خ زند-مقابل دانشکده پزشکی-پخش مطبوعات	۰۷۱۱-۳۲۰۳۱۳۰
شیراز : خ مطهری-روبروی سالن منابع طبیعی- شماره ۱۱۰-بانک کتاب (درخشان)	۰۷۱۱-۶۲۹۴۶۰۵
بجـــنورد : بزرگراه مدرس - جنب ترمینال	۰۵۸۴-۲۲۵۶۲۲۱
بروجن :بلوار ملت - اداره ی تبلیغات اسلامی	۰۳۸۲-۴۲۴۳۷۳۸
بم : خیابان پاسداران-روبروی بانک رفاه-داخل پارکینگ تاکسی های کرایه	۰۳۴۴-۲۳۱۸۲۸۰
بندر عباس : بلوار امام خمینی (ره) . ابتدای اتوبان آزادگان . اول شهر نمایش	۰۷۶۱-۳۳۴۹۶۰۲
بندرانزلـی : خیابان تکاوران - جنب اداره ثبت اسناد	۰۱۸۱-۴۲۱۴۹۵۴
بوشهر: خیابان شهید مطهری جنب مجتمع تجاری زیتون	۰۷۷۱-۵۵۶۲۲۹۲
بیرجند : میدان ابوذر ، جنب شهرداری	۰۵۶۱-۲۲۲۳۹۹۰
تبریـــز : میدان دانشسرا - جنب سازمان تبلیغات اسلامی	۰۴۱۱-۵۲۴۱۳۴۲
جاجرم : میدان امام-پاساژ بعثت-طبقه همکف	۰۵۸۵-۳۲۲۳۳۹۸
خــاش : بلوار شهید بهشتی - روبروی اداره آموزش و پرورش	۰۵۴۳ -۴۲۱۵۵۳۰
خـــرم آباد : خیابان آیت ا... کمالوند - جنب سینما استقلال	۰۶۶۱ -۲۲۳۲۷۸۰
داراب: میدان انقلاب-خیابان فیضیه	۰۷۳۲-۶۲۶۴۲۹۲
دماوند: میدان هفده شهریور روبروی مخابرات	۰۲۲۱-۵۲۲۹۵۵۶
رشــــت : خیابان مطهری - بعد از چهارراه حاجی آباد	۰۱۳۱ -۳۲۲۲۲۶۳
رفسنجان : خیابان شهید بهشتی جنوبی - جنب اداره تبلیغات اسلامی	۰۳۹۱ -۵۲۳۸۰۰۸
زابـــــل : خیابان بیرجندیها	۰۵۴۲ -۲۲۳۳۲۷۰
زاهــدان : خیابان آزادی - جنب کتابخانه آیت ا... کفعمی	۰۵۴۱ -۳۲۳۰۱۸۶
ســـــاری : خیابان انقلاب	۰۱۵۱ -۲۲۸۰۲۱۶
سراوان : خیابان امام خمینی (ره) - تقاطع عدالت - جنب مسجد جامع	۰۵۴۸ -۵۲۳۴۹۸۸
سمیـــرم : خ قدس-روبروی درمانگاه شهید مطهری - مجتمع فرهنگی امام رضا (ع)	۰۳۲۲ -۳۲۲۴۰۷۴
شاهـــرود : خیابان ۱۷ شهریور - روبروی مسجد قلعه	۰۲۷۳ -۲۲۳۹۰۰۲
شهرضا : خیابان شهید بهشتی - مجتمع فرهنگی علی بن ابیطالب (ع)	۰۳۲۱ -۲۲۳۹۶۹۳
شهرکرد : بلوارشریعتی طبقه همکف ساختمان سازمان تبلیغات اسلامی استان	۰۳۸۱-۲۲۶۱۸۰۵
قزویـــن : خیابان فلسطین - چهارراه عمران	۰۲۸۱-۳۳۵۷۵۳۴
کرمان : خیابان قدس ، طبقه زیرهمکف تبیان	۰۳۴۱-۲۲۲۱۱۵۱
لردگان :بلوار ورودی شهر-جنب پمپ بنزین شفیعی - اداره ی تبلیغات اسلامی	۰۳۸۲-۵۲۲۸۹۹۰
مبارکـه : خیابان بسیج - جنب بانک صادرات - مجتمع فرهنگی امام صادق (ع)	۰۳۳۵ -۵۲۳۹۹۴۴
مشهـــــد : بلوار مدرس	۰۵۱۱ -۲۲۱۵۲۱۰
نجف آباد : خیابان شریعتی- بنیاد فرهنگی آیت ا... خامنه ای	۰۳۳۱ -۲۶۱۶۰۶۸
نهبندان: میدان شهدا-جنب ساختمان شورای اسلامی شهر	۰۵۶۲-۶۲۲۱۱۱۴
یـــزد : بلوار پاکنـــژاد	۰۳۵۱ -۷۲۵۳۳۷۰

فهرست دارویی (نام‌های اصلی و تجاری)

فهرست دارویی (نام‌های تجاری)

فهرست دارویی (الفبای انگلیسی)

فهرست دارویی (براساس بیماری‌ها)

ضد بیماری پارکینسون

ضد جنون

محرک مغزی

ضد میگرن

ضد تهوع

ضد افسردگی

ضد بیماری روماتیسم مفصلی

ضد بیماری نقرس

شل‌کننده‌های عضلانی

آتروپین ATROPINE ۸۴-۸۵
بکلوفن BACLOFEN ۲۱۸-۲۱۹
اورفنادرین ORPHENADRINE ۱۸۰-۱۸۱
تربوتالین TERBUTALINE ۳۱۴-۳۱۵
سم بوتولینیوم BOTULINUM TOXIN ۴۵۲-۴۵۳
متوکاربامول METHOCARBAMOL ۶۶۲-۶۶۳
کینین QUININE ۵۹۴-۵۹۵

ضد بیماری میاستنی گراو

پیریدوستیگمین PYRIDOSTIGMINE ۲۸۸-۲۸۹

ضد پوکی استخوان و سایر اختلالات استخوانی

آلندرونات ALENDRONATE ۱۰۶-۱۰۷
استروژن کنژوگه ۱۶۰-۱۶۱
CONJUGATED ESTROGENES
اتیدرونات ETIDRONATE ۱۳۸-۱۳۹
رالوکسیفن RALOXIFENE ۴۰۶-۴۰۷

متسع‌کننده‌های مجاری تنفسی

اپی‌نفرین (آدرنالین) ۱۳۴-۱۳۵
EPINEPHRINE (ADRENALINE)
افدرین EPHEDRINE ۱۶۴-۱۶۵
ایپراتروپیوم بروماید ۱۸۸-۱۸۹
IPRATROPIUM BROMIDE
تئوفیلین /آمینوفیلین ۲۹۶-۲۹۷
THEOPHYLLINE / AMINOPHYLLINE
مونته‌لوکاست MONTELUKAST ۶۹۲-۶۹۳
سالبوتامول SALBUTAMOL ۴۳۴-۴۳۵
سالمترول SALMETEROL ۴۳۶-۴۳۷
تیوتروپیوم TIOTROPIUM ۳۵۰-۳۵۱
تربوتالین TERBUTALINE ۳۱۴-۳۱۵

ضد آسم

بکلومتازون BECLOMETAZONE ۲۲۰-۲۲۱
مونته‌لوکاست MONTELUKAST ۶۹۲-۶۹۳
تئوفیلین /آمینوفیلین ۲۹۶-۲۹۷
THEOPHYLLINE / AMINOPHYLLINE

کتوتیفن KETOTIFEN ۵۳۴-۵۳۵
سالبوتامول SALBUTAMOL ۴۳۴-۴۳۵

ضد احتقان

افدرین EPHEDRINE ۱۶۴-۱۶۵
سودوافدرین PSEUDOEPHEDRINE ۴۵۶-۴۵۷
فنیل‌افرین (قطره بینی) ۵۱۰-۵۱۱
PHENYLEPHERINE (NASAL)

ضد سرفه

دکسترومتورفان DEXTROMETHORPHAN ۳۷۲-۳۷۳
گایافنزین GUAIFENESIN ۶۰۰-۶۰۱

ضد نارسایی قلبی

دیگوکسین DIGOXIN ۴۰۰-۴۰۱

ضد ضربان‌های غیرطبیعی قلب

آمیودارون AMIODARONE ۱۲۸-۱۲۹
دیزوپیرامید DISOPYRAMIDE ۳۹۰-۳۹۱
مگزیلتین MEXILETINE ۶۸۴-۶۸۵
پروکائین‌آمید PROCAINAMIDE ۲۶۶-۲۶۷
پروپافنون PROPAFENONE ۲۵۸-۲۵۹
کینیدین QUINIDINE ۵۹۲-۵۹۳
وراپامیل VERAPAMIL ۷۳۰-۷۳۱
متوپرولول METOPROLOL ۶۵۸-۶۵۹

ضد فشارخون

آتنولول ATENOLOL ۸۶-۸۷
کلونیدین CLONIDINE ۵۸۰-۵۸۱
داگزازوسین DOXAZOSIN ۳۶۲-۳۶۳
دیلتیازم DILTIAZEM ۴۰۲-۴۰۳
اِنالاپریل ENALAPRIL ۱۷۴-۱۷۵
هیدرالازین HYDRALAZINE ۷۳۸-۷۳۹
سوتالول SOTALOL ۴۵۴-۴۵۵
ایندورامین INDORAMIN ۲۰۶-۲۰۷
آیربِسارتان IRBESARTAN ۱۳۲-۱۳۳
لوزارتان LOSARTAN ۶۲۸-۶۲۹
مینوکسیدیل MINOXIDIL ۷۰۰-۷۰۱
پروپرانولول PROPRANOLOL ۲۶۰-۲۶۱

ضد آنژین صدری (درد قفسه صدری)

پایین‌آورنده‌های چربی خون

ضد انعقادها

مُدرها

ضد زخم معده و روده

ضد اسهال

ضد چاقی

ملین‌ها

ضد اختلالات روده‌ای (مانند بیماری کرون وکولیت اولسرو)

ضد بیماری روده تحریک پذیر

ضد سنگ صفراوی

ضد حساسیت‌ها (آنتی‌هیستامین‌ها)

آنتی‌بیوتیک‌ها (چرک خشک‌کن‌ها)

ضد ویروس‌ها و ضد بیماری ایدز

ضد بیماری سل

ضد تک‌یاخته‌ها

ضد بیماری مالاریا

ضد بیماری‌های قارچی

ضد کرم‌ها

ضد التهاب‌ها (کورتون‌ها)

ضد دیابت شیرین

ضد اختلالات تیروئید

ضد دیابت بی‌مزه

هورمون‌های جنسی مردانه و زنانه

ضد سرطان‌ها

داروهای مصرفی در پیوند اعضاء

ضد احتقان قاعدگی

ضد ناتوانی جنسی و ناباروری

داروهای کمک‌کننده در ترک الکل

ضد بیماری مِنییر

داروهای کمک‌کننده در ترک سیگار

قرص‌های ضد حاملگی

ضد بزرگی پروستات و سایر اختلالات ادراری

ضد بیماری آب سیاه

ضد خارش

ضد بیماری پسوریازیس

ضد انگل‌های پوست و سر

ضد نفخ

ضد آلزایمر

محرک تنفسی

ضد کم‌خونی

ضد بیماری بیش‌فعالی و کمبود توجه

منعقدکننده خون

داروی کمک‌کننده به ترک هروئین

ضد ریزش موی سر

ضد آکنه (جوش غرور)

محافظ و ضدعفونی‌کننده پوست

بی‌حس‌کننده‌ها

بخش

۱

مفاهیم داروشناسی

دارو چیست؟

دارو به ماده‌ای گفته می‌شود که ساختار شیمیایی داشته و از منابع طبیعی و یا آزمایشگاهی تهیه می‌شود. این مواد می‌توانند یک بیماری را درمان و یا پیشرفت آن را متوقف کنند، داروها شاید به معنی ویتامین‌ها و مواد معدنی خاصی نیز باشند.

معمولاً هرچه داروها قوی‌تر باشند عوارض جانبی آن‌ها نیز بیشتر می‌شود، اغلب داروها نیازمند تجویز پزشک است و آن دسته از داروهایی هم که نسخه پزشک را لازم ندارند باید با مشورت پزشک و یا داروساز مصرف شوند.

داروها از کجا آمده‌اند

در گذشته، داروها فقط منشأ گیاهی یا حیوانی داشتند ولی امروزه عمداً در آزمایشگاه‌ها و مراکز تحقیقاتی ساخته می‌شوند. گیاه درمانی علمی است که قدمت آن به ۵ هزار سال پیش می‌رسد و در چین بکار گرفته می‌شد، امروزه این علم جایگاه خاصی دارد و در اکثر کشورها به کار می‌رود.

بطور کلی $\frac{۱}{۴}$ داروهای موجود در بازار دارویی جهان منشأ گیاهی داشته یا از ارگانیسم‌های زنده بدست می‌آید. برای مثال مخدرها نظیر مورفین و بعضی از داروهای ضدسرطان منشأ گیاهی دارند.

در حال حاضر برخی از داروها از طریق مهندسی ژنتیک، با تغییر ژن‌های میکروارگانیسم‌های خاصی، تولید می‌شوند. برای مثال، امروزه هورمون انسولین (داروی کنترل‌کننده قندخون) به کمک مهندسی ژنتیک از باکتری خاصی تهیه می‌شود. این امر سبب حذف نیاز به انسولین با منشأ لوزالمعدهٔ حیوانی می‌شود. این فرآورده برای بیمارانی که دچار واکنش‌های شدید به مشتقات منابع حیوانی هستند، سودمند است.

کشف و روی کار آمدن داروهای جدید

کارخانه‌های داروسازی به طرق مختلف قادر به تولید محصولات جدید هستند. هنگامی که یک داروی جدید کشف می‌شود، سازنده آن اغلب وارد برنامهٔ تغییر مولکولی یا تولید می‌گردد. این امر به منظور ساخت نوع مؤثرتر با عوارض جانبی کمتر، انجام می‌گیرد. در برخی موارد، فرآیندهای تجربی نتایج دور از انتظاری دارند. برای مثال روند تولید، برخی از داروهای سولفا را که باید خاصیت ضد باکتریایی داشته باشند، به ضد اسیدهای خوراکی، مدرها و داروهای ضد تشنج تبدیل کرده است.

همه داروهای جدید قبل از آنکه برای فروش عرضه شوند، توسط کمیته‌ای خاص در وزارت بهداشت مورد آزمایشات دقیق قرار می‌گیرند. هنگامی که دارو تأیید شد، سازنده آن را با نام اصلی یا تجاری به فروش می‌رساند.

آزمون و پذیرش داروهای جدید

پیش از آن که یک دارو توسط کمیتهٔ خاصی پذیرفته شود، تحت یک سری آزمون‌های دقیق و مرحله به مرحله قرار می‌گیرد که مدتی در حدود ۶ تا ۱۰ سال به‌طول می‌انجامد. طبق قانون، یک دارو باید هم ایمن و هم از نظر درمانی مؤثر باشد. ایمنی از راه‌های مختلفی به اثبات می‌رسد که شامل آزمایش روی حیوانات و داوطلبان انسانی است. تأثیر

دارو از طریق آزمون‌های پیچیده روی گروه سالم و گروه بیمار به اثبات می‌رسد.

روند پذیرش یک دارو به ارزیابی، خطرات دارو در مقابل مزایای آن بستگی دارد. برای مثال داروی سمی که سردرد را درمان می‌کند تأیید نمی‌شود ولی اگر برای درمان سرطان باشد مجوز می‌گیرد.

داروها چگونه طبقه‌بندی می‌شوند؟

بیش از پنج هزار ماده که دارو نامیده می‌شوند، به طرق مختلفی طبقه‌بندی می‌شود. دانشمندان و داروسازان که به ساختار شیمیایی علاقه دارند، از یک روش استفاده می‌کنند. پزشکان که درگیر کاربرد دارو هستند، روش دیگری را بکار می‌برند. سازندگان و تبلیغ کنندگان دارو برای تسریع در شناسایی محصولشان از نام‌های آسان‌تر و کاربردی‌تری استفاده می‌کنند.

نام‌های اختصاصی

همه داروها در کاربرد عمومی بر سه نام استوار هستند: اسامی ژنریک، عادی و شیمیایی. نام‌های ژنریک که نام رسمی پزشکی برای مواد فعال اصلی هستند توسط کمیته نام‌گذاری انجمن فارماکوپهٔ انتخاب می‌شوند.

نام تجاری توسط سازنده و معمولاً براساس سادگی تلفظ و راحتی شناسایی آن انتخاب می‌شود. برای مثال، نام سه دارویی که در درمان ایدز بکار می‌رود، بدین شرح است: نام ژنریکی **زیدوودین**، نام تجاری **رتوویر** و نام شیمیایی **۳- آزیدو ۳- داکسی‌تیمیدین** است.

اصطلاحات کلی

ممکن است داروها براساس ساختار شیمیایی یکسان طبقه‌بندی شوند (نظیر بنزودیازپین‌ها). ما در این کتاب سعی کردیم داروها را براساس کاربرد (ضدفشارخون) یا اثر بیولوژیک‌شان (مدر) طبقه‌بندی کنیم.

طبقه‌بندی قانونی

قانون‌گذاران داروها را براساس نیاز به نسخهٔ پزشک و یا عدم نیاز به آن طبقه‌بندی کرده‌اند.

داروهای کنترل شده

داروهایی که ممکن است توسط افراد مورد سوءاستفاده قرار گیرند براساس میزان مضرات‌شان تقسیم می‌شوند.

گروه ۱، در موارد خاصی همه داروهای این گروه ممنوع هستند و تجویز نمی‌شوند مانند حشیش، اسید (LSD)

گروه ۲، این داروها باعث وابستگی جسمی و روانی شده ولی در درمان بیماری‌ها تجویز می‌شوند مانند مورفین، پتیدین و متا آمفتامین

گروه ۳، داروهای این گروه کنترل کمتری بر آنها وجود دارد و بصورت گسترده‌ای تجویز می‌شود مانند ضداضطراب‌ها

داروها چگونه عمل می‌کنند؟

قبل از کشف اولین داروی کاملاً شیمیایی در سال ۱۹۳۵ میلادی (۱۳۱۳ خورشیدی)، اغلب داروها فرآورده‌های

گیاهی بودند. به زودی معلوم شد که فرآورده‌های گیاهی دو عیب بزرگ دارند: اولاً مقدار زیادی گیاه لازم است تا اثردهی یک قرص کوچک شیمیایی را داشته باشد و ثانیاً یک گیاه می‌تواند ناخالصی داشته و دارای مواد گوناگون با عملکردهای مختلفی باشد. برخی از این ترکیبات که خواص متضاد یکدیگر را داشتند، باعث عوارض شدیدی می‌شوند.

در نتیجهٔ تحقیقات گسترده و تجارب بالینی، امروزه پزشک می‌داند که برخی از این داروها با یکدیگر یا غذاهای خاص و یا مشروبات الکلی، تداخل داروی داشته و واکنش نشان می‌دهند.

عملکرد داروها

از آنجا که عملکرد دقیق برخی از داروها بطور کامل شناخته نشده است، علم پزشکی اطلاعات روشنی در مورد عملکرد سایر داروها هنگام ورود به بدن و تجویز فراهم نموده است. داروها به مقاصد مختلفی مورد استفاده قرار می‌گیرند: گاهی بیماری را درمان می‌کنند و گاهی تنها علایم را تسکین می‌دهند. اثر داروها در مناطق مختلفی از بدن بروز می‌کند. اگرچه داروهای مختلف به شیوه‌های گوناگون عمل می‌کنند، عموماً عملکرد آنها به یکی از سه گروه زیر تعلق دارد.

الف) جایگزین موادی که کمبود آنها وجود دارد

بدن برای عملکرد طبیعی نیازمند میزان کافی مواد شیمیایی خاص است. این مواد شامل ویتامین‌ها و مواد معدنی است که بدن از راه غذا بدست می‌آورد. یک رژیم متعادل معمولاً مواد مورد نیاز را تأمین می‌کند. اما هنگامی که با کمبود مواجه می‌شوید، بیماری‌های مختلفی به سراغتان می‌آید. کمبود ویتامین C سبب اسکوروی می‌شود. کمبود آهن به کم‌خونی می‌انجامد و فقدان ویتامین D در کودکان سبب راشی‌تیسم و در بزرگسالان سبب استئومالاسی می‌گردد.

سایر کمبودها به علت فقدان هورمون‌های گوناگونی هستند که مواد شیمیایی مترشحه از غدد محسوب می‌شوند. هورمون‌ها بصورت یک "پیامبر" داخلی عمل می‌کنند. مرض قند و کم‌کاری تیروئید به علت کمبود هورمون‌های گوناگون بوجود می‌آیند.

کمبودها با داروها و رژیم غذایی مناسب، درمان می‌شوند. در مواردی که کمبودهای هورمونی وجود دارد هورمون‌های حیوانی یا صناعی بکار گرفته می‌شوند.

ب) تغییر عملکرد سلول

بسیاری از داروها، عملکرد سلول را از طریق افزایش یا کاهش فعالیت آن تغییر می‌دهند. برای مثال التهاب به علت عملکرد هورمون‌های طبیعی خاص و سایر مواد شیمیایی روی عروق خونی و سلول‌ها به وجود می‌آید. داروهای ضدالتهابی مانع عملکرد هورمون‌ها می‌شوند و یا تولید آنها را کند می‌کنند. داروهایی که عملکرد مشابه دارند در درمان شرایط مختلفی بکار می‌روند. نظیر: اختلالات هورمونی، مشکلات انعقاد خون و بیماری‌های قلبی و کلیوی.

بسیاری از این داروها عملکرد خود را با تغییر سیستم انتقال پیام‌ها از نقطه‌ای به نقطهٔ دیگر بدن اعمال می‌کنند. یک پیام ـ مثلاً انقباض عضله ـ از مغز منشأ می‌گیرد و وارد یک سلول عصبی در انتهای گیرنده خود می‌شود. این پیام که به شکل پیام‌های الکتریکی است از سلول عصبی عبور می‌کند. در اینجا یک ماده شیمیایی که ناقل عصبی نام دارد، آزاد شده و پیامی را از طریق یک شکاف کوچک (سیناپس) که آن را از سلول عصبی مجاور مجزا می‌کند، ارسال می‌دارد. این روند تا هنگامی که پیام به عضله مناسب برسد، تکرار می‌شود.

پ) عمل در برابر میکروب‌های مهاجم یا سلول‌های غیرطبیعی

بیماری‌های عفونی به علت ویروس، باکتری، تک یاخته و قارچ‌های مهاجم ایجاد می‌شوند. امروزه داروهای فراوانی برای تخریب این میکروارگانیسم‌ها در دسترس داریم. سایر داروها با کشتن سلول‌های غیرطبیعی که توسط بدن انسان تولید شده‌اند (سلول‌های سرطانی) بیماری را درمان می‌کنند.

اثرات داروها

قبل از آنکه پزشک به تجویز دارو برای درمان یک بیمار اقدام کند، منافع استفاده از دارو را در برابر مضرات آن ارزیابی می‌کند. واضح است که پزشک انتظار نتایج مثبتی را از دارو دارد همچنین باید خطرات دارو را نیز مد نظر داشته باشد چرا که همه داروها بطور بالقوه مضرند و برخی از آنها بطور قابل توجهی از بقیه مضرترند.

زمان واکنش

بعضی از داروها به سرعت علائم بیماری را بهبود می‌بخشند. نیتروگلیسرین (زیرزبانی) غالباً سبب کاهش فوری در درد قفسه سینه می‌شود. در مقابل برخی داروها به مدت زمان بیشتری برای ظاهر شدن علائم‌شان نیاز دارند. برای مثال ممکن است درمان با یک داروی ضد افسردگی و ایجاد پاسخ کامل درمانی به چندین هفته زمان نیاز داشته باشد.

عوارض جانبی

اثرات ناخوشایند دارو عوارض جانبی آن نامیده می‌شوند. هنگامی که دارو تجویز می‌شود در سراسر بدن به اندام مورد نظر و سایر بافت‌های بدن منتشر می‌شود و می‌تواند برای سایر بافت‌ها عوارضی به دنبال داشته باشد.

برای مثال، داروهایی که برای دل درد مصرف می‌شوند، ممکن است سبب تاری دید، خشکی دهان و احتباس ادراری شوند. چنین اثراتی با عادت کردن بدن به دارو از بین خواهد رفت. اگر این اثرات ادامه یابند، ممکن است نیاز به کاهش دوز مصرفی یا افزایش فاصله زمانی بین دوزها باشد.

ممکن است عوارض جانبی برخی از داروها بسیار جدی باشد. چنین داروهایی به این علت تجویز می‌شوند که ممکن است تنها راه درمان یک بیماری کشنده باشند. اما همه داروها مواد شیمیایی هستند و بطور بالقوه سبب ایجاد واکنش‌های جدی و سمی می‌شوند.

دوز (مقدار مصرف دارو)

افراد به طرق مختلفی به یک دارو پاسخ می‌دهند و غالباً باید دوز مصرفی را با سن، وزن و سلامت عمومی بیمار تطبیق داد. دوز هر دارویی باید برای ایجاد پاسخ مفید کفایت کند اما نباید آنقدر زیاد باشد که سبب اثرات وخیم و شدید گردد. اگر دوز دارو خیلی کم باشد ممکن است هیچ اثری خواه مثبت یا منفی نداشته باشد و اگر دوز آن خیلی بالا باشد نه تنها هیچ اثر مثبتی نداشته بلکه می‌تواند سبب عوارض جانبی گردد. هدف از درمان دارویی، دستیابی به غلظتی از دارو در خون یا بافت است که بین حداقل سطح مؤثر و حداکثر میزان ایمن دارو باشد که به این میزان محدوده درمانی می‌گویند.

در مورد برخی از داروهای خاص نظیر دیگوکسین، محدودهٔ درمانی بسیار باریک است و در نتیجه لبهٔ ایمنی تأثیر بسیار باریک می‌باشد. سایر داروها از جمله آنتی‌بیوتیک‌های پنی‌سیلین محدودهٔ درمان وسیع‌تری دارند.

برخی از عوارض جانبی وابسته به دوز نیستند و بطور غیرقابل انتظار با اولین مصرف دارو ظاهر می‌شوند که این

پدیده را خصوصیات جسمی می‌نامند. افراد از نظر ژنتیکی متفاوتند و در نتیجه پاسخ آنها به داروها متفاوت است؛ ممکن است علت این امر کمبود یک آنزیم خاص یا فعال بودن آن باشد.

سایر عوارض جانبی که وابسته به دوز نیستند. واکنش‌های حساسیتی نامیده می‌شوند. این واکنش‌ها معمولاً در اولین برخورد با دارو ظاهر نمی‌شوند و ممکن است در ادامه مصرف آن رخ دهند.

معمولاً عوارض جانبی یک دارو در برابر منافع دارویی آن ارزیابی می‌شود مثلاً فردی که عفونت دارد و آنتی‌بیوتیک مصرف می‌کند و طی مصرف دارو دچار اسهال شده است، این عارضه در مقابل از بین رفتن عفونت اجتناب‌ناپذیر است.

تداخلات دارویی (مصرف هم‌زمان و تأثیر داروها بر روی یکدیگر)

هنگامی که دو داروی مختلف با هم تجویز می‌شوند یا هنگامی که یک دارو با غذاهای خاص یا با الکل مصرف می‌شود، ممکن است اثرات متمایزی نسبت به تجویز دارو به تنهایی داشته باشد. غالباً این اثر سودبخش است و برای افزایش قدرت درمانی داروها بکار می‌رود (مثل داروهای مورد مصرف در سرطان‌ها)، با این حال سایر تداخلات ناخواسته هستند و مضر می‌باشند.

این تداخلات می‌توانند با غذا یا الکل نیز ایجاد شوند.

روش‌های تجویز

داروها باید برای رسیدن به بافت مورد نظرشان به سرعت جذب جریان خون شوند. روش تجویز، نحوهٔ دستیابی دارو به گردش خون و سرعت جذب آن در خون را مشخص می‌کند.

هنگامی که هدف، ورود دارو به جریان خون باشد، معمولاً دارو به یکی از روش‌های زیر تجویز می‌شود: از طریق دهان، مقعد، تزریق داخل رگی یا عضلانی، استنشاقی و کاشت زیر پوستی.

هنگامی که ضرورتی برای ورود دارو به جریان خون نیست، باید دارو را بصورت موضعی تجویز نمود تا تأثیر آن به همان محل اختلال محدود گردد. مثلاً سطح پوست یا غشاهای مخاطی (غشاهای بینی، چشم، گوش، مهبل یا مقعد). داروهای موضعی به صورت فرآورده‌های گوناگونی از جمله کرم، افشانه، قطره و شیاف عرضه می‌شوند. اغلب داروهای استنشاقی نیز اثر موضعی بر دستگاه تنفسی دارند.

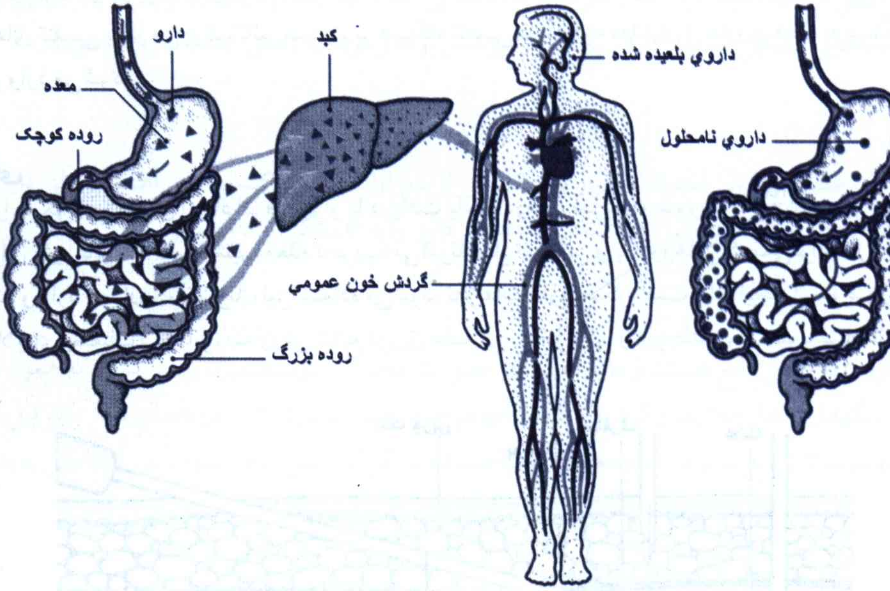
تجویز از راه دهان (خوراکی)

تجویز دارو از راه دهان، شایع‌ترین روش تجویز است. اغلب داروهایی که از راه دهان وارد می‌شوند از جدار روده وارد جریان خون می‌شوند. سرعت جذب دارو و مقدار داروی فعال به عوامل متعددی بستگی دارد که شامل شکل تجویز دارو (مثلاً قرص یا شربت) و همراهی آن با غذا یا مصرف با معده خالی است. اگر دارو هنگامی که معده خالی است (قبل از غذا) مصرف شود، سریعتر از دارویی که پس از صرف غذا و با معده پر مصرف می‌شود، جذب می‌گردد.

برخی از داروها (نظیر شربت معده که اسیدیته معده را خنثی می‌کنند) از راه خوراکی مصرف می‌شوند تا اثر مستقیمی بر معده یا دستگاه هاضمه داشته باشند.

تجویز درون دهان

بعضی از فرآورده‌ها در دهان قرار داده می‌شوند (زیر زبان، درون گونه‌ها، روی زبان، مکیدنی‌ها و جویدنی‌ها) اما بلعیده نمی‌شوند. این داروها به سرعت از مخاط دهان که غنی از عروق خونی است، جذب می‌شوند.

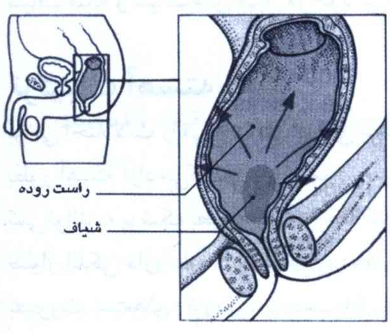
جذب از روده

دارو از دستگاه گوارش عبور می‌کند و جذب جریان خون شده و به کبد می‌رسد. در اینجا ممکن است دارو بدون تغییر به عبور خود ادامه دهد و یا به شکل قابل استفاده برای سایر بافت‌های بدن توسط کبد تغییر یابد.

داروهای نامحلول

این داروها که به صورت خوراکی مصرف می‌شوند، در معده و روده جذب نمی‌شوند. اثر آنها محدود به دستگاه گوارش است.

تجویز از راه مقعد

داروهایی که اثر فراگیر آنها مورد نیاز است، ممکن است به شکل شیاف و از راه مقعد تجویز شوند. دارو در مقعد جذب جریان خون می‌شود. این روش در مورد داروهایی بکار می‌رود که ممکن است در اثر شیره معده تخریب شوند. گاهی نیز از این روش برای تجویز دارو در بیمارانی استفاده می‌شود که نمی‌توانند دارو را از راه دهان مصرف کنند، نظیر آنهایی که از استفراغ رنج می‌برند.

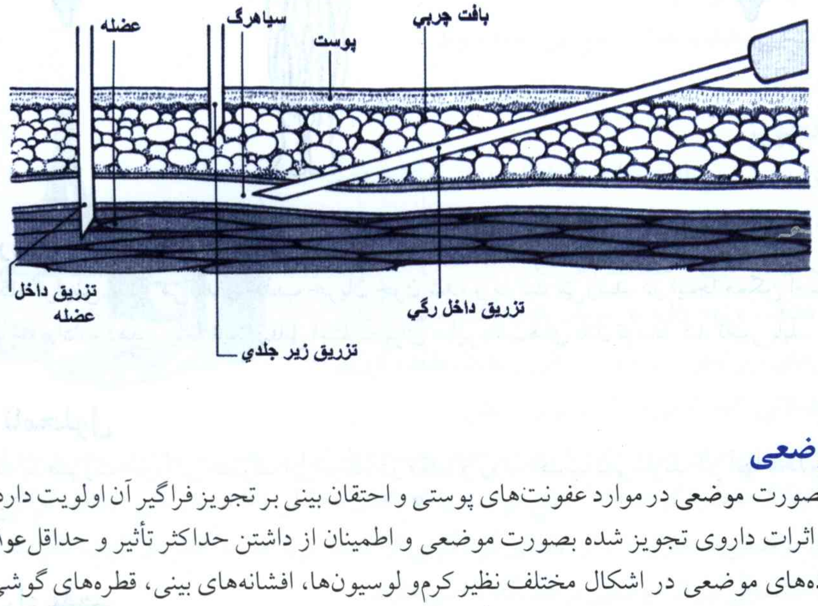
همچنین می‌توان دارو را برای اثر موضعی جهت بهبود بواسیر یا انواع کولیت استفاده نمود.

استنشاق

ممکن است دارو را برای ایجاد اثر فراگیر یا اثر موضعی مستقیم بر دستگاه تنفسی، بصورت استنشاقی تجویز نمود. گازهای مورد استفاده در بیهوشی عمومی بصورت استنشاقی تجویز می‌شوند و از طریق ریه‌ها وارد گردش خون می‌شوند و اثر عمومی بر بدن بویژه بر مغز می‌گذارند. گشادکننده‌های برونشی که برای درمان انواع خاصی از بیماری‌های تنفسی بکار می‌روند، تأثیر مستقیم بر دستگاه تنفسی دارد. البته مقداری از داروی فعال به دستگاه گردش خون نیز وارد می‌شود.

تزریقی

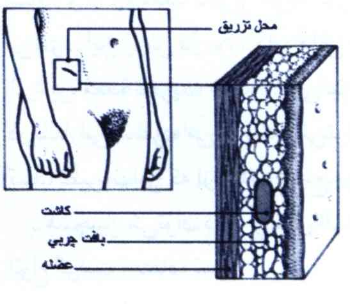
داروها را ممکن است برای ایجاد اثر فراگیر و یا دریافت پاسخ درمانی سریع به صورت تزریقی تجویز نمود. از این روش برای داروهایی که توسط شیره معده تخریب می‌شوند مثل انسولین و یا داروهایی که نمی‌توانند از دیواره روده عبور کنند و وارد جریان خون شوند، نیز استفاده می‌شود. تزریقات دارو ممکن است برای ایجاد اثر موضعی نیز به کار روند مثلاً برای تخفیف درد زانو، سه روش شایع تزریق عضلانی، داخل‌رگی و زیرجلدی، درتصویرنشان‌داده شده‌اند.

تجویز موضعی

تجویز دارو بصورت موضعی در موارد عفونت‌های پوستی و احتقان بینی بر تجویز فراگیر آن اولویت دارد. ویژگی این روش، کنترل اثرات داروی تجویز شده بصورت موضعی و اطمینان از داشتن حداکثر تأثیر و حداقل‌عوارض جانبی است. فرآورده‌های موضعی در اشکال مختلف نظیر کرم‌و لوسیون‌ها، افشانه‌های بینی، قطره‌های گوشی و چشمی، شیاف مثانه و شیاف‌های مهبل موجود می‌باشند.

ترکیبات آهسته رهش

برخی اختلالات را می‌توان با ترکیباتی با فرمول خاص که داروی فعال را بطور آهسته آزاد می‌کنند، درمان نمود. چنین ترکیباتی در مواقعی که بیمار نمی‌تواند به پزشک بطور منظم مراجعه کند و یا برای درمان نیاز به مقادیر بسیار اندکی دارو دارد، به کار می‌رود. داروهای آهسته رهش را می‌توان بصورت بسته‌های تزریقی، برچسب‌های پوستی، کپسول‌ها، قرص‌ها و مواد کاشتنی تهیه نمود.

اشکال دارویی

قرص

قرص‌ها محتوی داروی فشرده شده همراه با سایر افزودنی‌ها است که بصورت جامد تهیه می‌شوند. برخی از آنها دارای پوششی هستند که به دارو اجازه نمی‌دهد به آهستگی رها شده و شکل آن مدت بیشتری پابرجا می‌ماند، برخی دیگر از دانه‌هایی تشکیل شده‌اند که هر یک دارای پوشش بوده و موجب رهش آهستهٔ دارو می‌شود.

کپسول

دارو در یک غشای ژلاتینی استوانه‌ای قرار دارد که پس از بلع آزاد می‌شود. کپسول‌های آهسته رهش دارای چندین لایه هستند که در دستگاه گوارش تغییر شکل می‌دهند و دارو را به آهستگی آزاد می‌سازند.

مایع

برخی داروها به شکل مایع هستند و ماده فعال آنها بصورت محلول، سوسپانسیون یا امولسیون به همراه سایر مواد افزودنی ـ نگهدارنده‌ها، حلال‌ها و گرد یا رنگ در آنها موجود است. بسیاری از فرآورده‌های مایع باید قبل از مصرف تکان داده شوند تا توزیع دارو در تمام محلول یکنواخت شود. اگر این عمل انجام نشود، دوز نامناسبی به بدن خواهد رسید.

مخلوط

مخلوط دارای یک یا بیش از یک دارو است که بصورت محلول یا سوسپانسیون در یک مایع (غالباً آب) موجود است.

الگزیر

الگزیر یک محلول است که حاوی دارو در یک مخلوط شیرین الکلی و آبی است. این محلول دارای بو و طعم زیادی است.

امولسیون

امولسیون دارویی است که در روغن یا آب حل شده است. یک مادهٔ امولسیون‌کننده غالباً برای ثبات محصول مورد استفاده قرار می‌گیرد.

شربت

شربت یک محلول غلیظ قندی دارای داروی فعال است که بو دارد و مواد پایدارکننده به آن اضافه شده است.

فرآورده‌های پوستی موضعی

این ترکیبات برای استفاده در پوست و سایر بافت‌های بدن طراحی شده‌اند. معمولاً مواد نگهدارنده برای کاهش رشد باکتری به این فرآورده‌ها اضافه می‌شوند. شایعترین فرآورده‌های پوستی در زیر توضیح داده شده‌اند.

کرم
یک ترکیب غیرروغنی است که برای رساندن دارو به ناحیه‌ای از بدن یا خنک کردن یا مرطوب کردن پوست بکار می‌رود.

پماد
پماد یک فرآوردهٔ روغنی است که برای کاربرد دارو روی بخشی از بدن یا برای ایجاد اثر محافظتی یا لغزنده‌سازی پوست خشک بکار می‌رود.

لوسیون
لوسیون، محلول یا سوسپانسیونی است که برای خنک و خشک کردن ناحیه درگیر پوست بکار می‌رود. برخی از لوسیون‌ها برای استفاده در مناطق مودار مناسب ترند چرا که مانند کرم و پماد چسبنده نیستند.

محلول‌های تزریقی
محلول‌های مورد استفاده برای تزریق، ترکیباتی استریل (عاری از عامل بیماری‌زا هستند) که دارو بصورت محلول یا سوسپانسیون در مایع آنها وجود دارد. سایر مواد شیمیایی (از جمله آنتی‌اکسیدان‌ها و بافرها) غالباً برای حفظ پایداری دارو بکار می‌روند.

شیاف‌ها و شیاف‌های مهبل
این ترکیبات جامد و دوک مانند هستند که برای استعمال آسان درون مقعد (شیاف مقعدی) یا مهبل (شیاف مهبل) ساخته شده‌اند. این ترکیبات حاوی دارو و یک افزوده (غیرفعال از نظر دارویی یا شیمیایی) هستند که غالباً از کره کاکائو یا روغن گیاهی ساخته شده است. دارو بتدریج در مقعد یا مهبل تحت اثر دمای بدن آزاد می‌شود.

قطره‌های چشمی
یک محلول دارویی استریل (یا سوسپانسیون) است که داخل پلک چکانده می‌شود.

قطره‌های گوشی
یک محلول (یا سوسپانسیون) حاوی یک داروست که از طریق قطره‌چکان به گوش ریخته می‌شود. معمولاً قطره‌های گوشی برای ایجاد اثر بر مجرای گوش خارجی تجویز می‌شوند.

قطره‌های بینی / افشانه
محلولی از یک دارو که برای استعمال در بینی و ایجاد اثر موضعی تهیه می‌شود.

دمنده‌ها
آئروسل‌های موجود در دمنده‌ها دارای یک محلول یا سوسپانسیون دارویی هستند. روش صحیح استفاده از آن مهم است: دستورالعمل توصیه شده را باید بدقت بکار بست و یا از آموزشی که پزشک، داروساز یا پرستار به شما می‌دهد استفاده کرد. دمنده‌های آئروسل‌ها در مواردی همچون آسم بکار می‌روند.

درمان دارویی در افراد پُر خطر

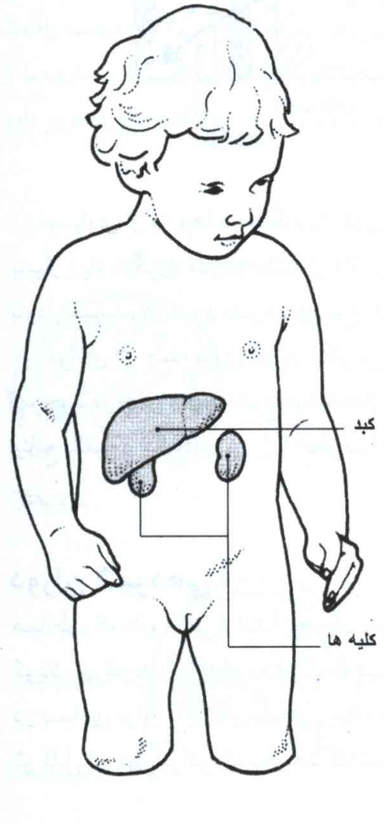
افراد به درمان‌های دارویی پاسخ‌های مختلفی می‌دهند. با کاربرد یک دارو ممکن است فردی ازعوار ض جانبی رنج ببرد در حالی که دیگری دچار این عوارض نشود. با این حال پزشکان می‌دانند که برخی از افراد خاص همواره در معرض عوارض جانبی ناشی از مصرف دارو هستند؛ این افراد شامل نوزادان و کودکان، زنان باردار و در حال شیردهی، سالمندان و بیماران تحت درمان بلندمدت بویژه آنها که دچار اختلال عملکرد کبدی یا کلیوی هستند.

دلیل این که چنین افرادی بیشتر درگیر عوارض جانبی می‌شوند در ادامه مورد بحث قرار گرفته است. بقیه افرادی که باید مد نظر باشند، آنهایی هستند که بطور منظم یک نوع دارو می‌گیرند و ممکن است هنگام مصرف یک داروی دیگر در خطر بیافتند (تداخلات دارویی قبلاً بطور کامل توضیح داده شد).

اگر فکر می‌کنید که شما نیز در معرض خطر خاصی هستید، حتماً با پزشکتان مشورت کنید. به همین ترتیب اگر داروی بدون نسخه‌ای را خریداری می‌کنید باید از پزشک یا داروساز در مورد عوارض جانبی ممکن یا تداخلات دارویی خطرناک سؤال کنید.

نوزادان و کودکان

نوزادان و کودکان به دوزهای کمتری از دارو نسبت به بالغین نیاز دارند، چرا که وزن بدن آنها به نسبت کمتر است. به علاوه به علت تفاوت ترکیب بدن و توزیع توده چربی و همچنین تفاوت در وضعیت تکامل و عملکرد اعضایی همچون کبد و کلیه در سنین مختلف، کودکان نمی‌توانند براحتی از همان دوزهای بالغین استفاده کنند. در این مورد باید دوزها را به روش پیچیده‌تری محاسبه نمود و سن و وزن کودک را مد نظر قرار داد.

کبد

دستگاه آنزیمی کبد هنگام تولد بطور کامل تکامل نیافته است. این بدان معناست که داروها به همان سرعت بالغین تجزیه نمی‌شوند و ممکن است در بدن نوزاد به غلظت‌های بالا و خطرناکی برسند. به همین دلیل، بسیاری از داروها برای کودکان یا تجویز نمی‌شوند و یا دوز آنها بسیار اندک است. در کودکان بزرگتر، چون کبد در مقایسه با سایر بخش‌های بدن بزرگتر است، برخی از داروها می‌توانند در دوزهای نسبتاً بیشتری تجویز شوند.

کلیه‌ها

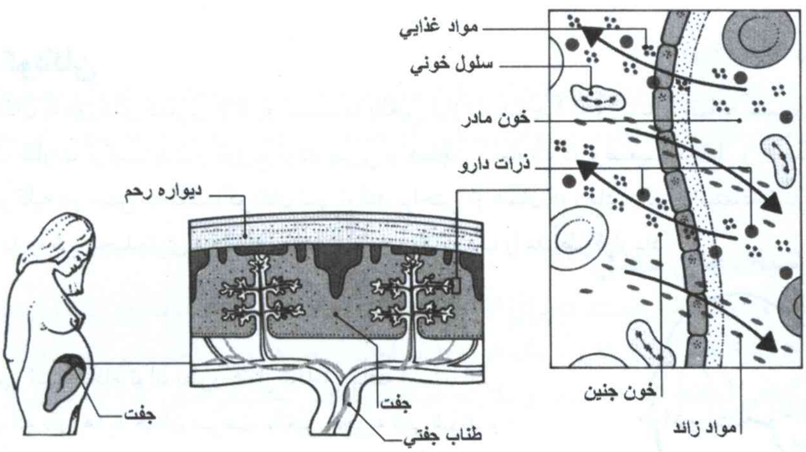
در ۶ ماه اول زندگی، کلیه‌های کودک نمی‌توانند داروها را به همان شکل مؤثر در بالغین دفع کنند. این امر سبب بالا رفتن دوز دارو در خون می‌گردد. بنابراین باید دوز برخی داروهای خاص را کاهش داد. در سنین یک تا دو سالگی، عملکرد کلیه‌ها بهتر می‌شود و دوز داروها را می‌توان بالاتر برد.

ترکیب بدن

نسبت آب در بدن یک کودک نارس حدود ۸۵٪ وزن بدن است و در یک نوزاد رسیده ۷۰٪ و در فرد بالغ تنها ۵۵٪ است. این بدان معناست که دارویی که در آب بدن نوزاد تغلیظ می‌شود، به اندازه فرد بالغ نیست مگر آنکه دوز بیشتری به نسبت وزن بدن تجویز شود.

دوران بارداری

در دوران بارداری باید توجه فراوانی به جنین داشت تا رشد طبیعی خود را طی کرده و تبدیل به یک نوزاد سالم گردد. داروهایی که توسط مادر مصرف می‌شوند، می‌توانند از جفت عبور کنند و وارد جریان خون جنین شوند. برخی از داروهایی خاص در مراحل مختلف بارداری با خطر ناهنجاری‌های تکاملی، رشد تأخیری یا مشکلات پس از زایمان همراهند که بر نوزاد اثر می‌گذارند. به علاوه برخی از داروها بر سلامت مادر تأثیر می‌گذارند.

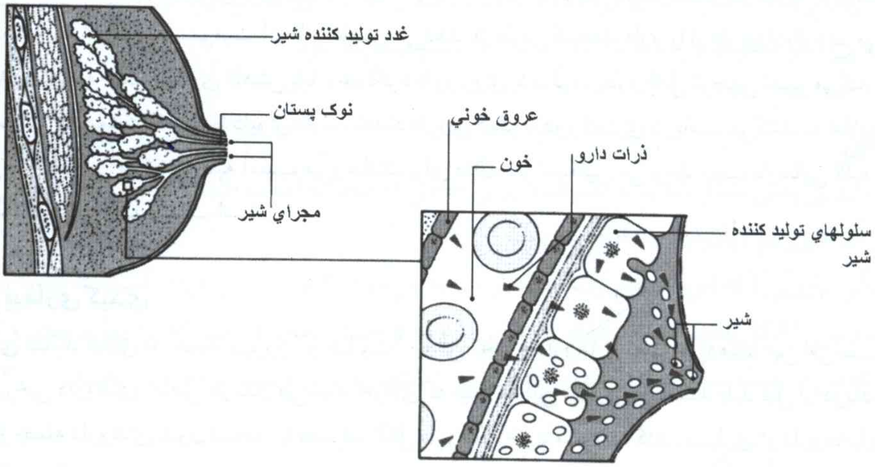
بسیاری از داروها در هنگام بارداری دارای عوارض جانبی هستند؛ برخی دیگر ایمن هستند و در مورد تعداد بسیار زیاد دیگری مدرک مستندی دال بر خطر یا ایمنی آنها وجود ندارد. بنابراین مهم‌ترین قانون این است که اگر باردار هستید، در مورد مصرف هر نوع داروی تجویز شده یا بدون نسخه با پزشک خود مشورت کنید.

موادی از جمله ماری‌جوانا، نیکوتین و الکل نباید در دوران بارداری مصرف شوند. باید مصرف روزانه کافئین (موجود در چای و قهوه، انواع نوشابه‌ها) کاهش یابد یا در صورت امکان در دوران بارداری کنار گذاشته شود. پزشک منافع بالقوه درمان دارویی را با خطرات احتمالی آن مورد ارزیابی قرار می‌دهد تا معلوم کند دارو باید مصرف شود یا خیر.

دوران شیردهی

همانطور که داروها می‌توانند از جریان خون مادر و از طریق جفت وارد بدن جنین شوند، از راه شیر مادر نیز وارد بدن کودک می‌شوند. این بدان معناست که شیرخوار دوزهای اندک از داروی مصرفی توسط مادر را دریافت خواهد نمود. در بسیاری موارد، این امر مشکلی ایجاد نمی‌کند چرا که مقدار دارویی که وارد شیر می‌شود آنقدر اندک است که هیچ اثر قابل توجهی بر کودک نخواهد گذاشت. با این حال، برخی داروها می‌توانند اثرات ناخواسته‌ای بر کودک داشته

باشند. ممکن است داروهای خواب‌آور کودک را خواب‌آلوده کنند و سبب مشکلات تغذیه‌ای شوند. به علاوه برخی داروها، باعث کاهش شیر مادر می‌شوند.

سالمندی

سالمندان نیز هنگام دریافت دارو در معرض عوارض ویژه‌ای هستند. این عوارض تا حدی به علت آن است که سالمندان نیازمند دریافت چندین دارو در یک زمان هستند. همچنین ناتوانی در درمان مناسب یا فقدان اطلاعات لازم نیز آنها را در معرض خطر قرار می‌دهد. در این سنین معمولاً عملکرد کلیه‌ها مناسب نیست و داروها کاملاً از بدن دفع نشده و میزان آنها در خون بالا رفته و ایجاد مسمومیت دارویی را افزایش می‌دهد. **تصویر ص ۲۲ - سمت راست**

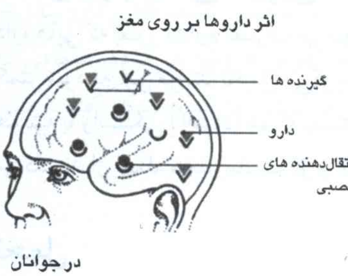
با افزایش سن، برخی از نواحی بدن از جمله مغز و دستگاه عصبی حساسیت خودشان را نسبت به داروها از دست می‌دهند، بنابراین احتمال واکنش‌های وخیم در این مناطق بالا می‌رود. به همین دلیل، پزشکان برای تجویز دارو در افراد مسن، دقت بیشتری به خرج می‌دهند.

کاربرد نادرست داروها

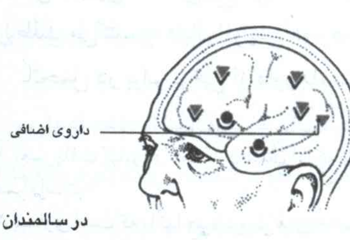
عموماً سالمندان داروها را بطور منظم مصرف نمی‌کنند یا در مصرف صحیح آن دچار مشکل‌اند، این اتفاق ناشی از عدم اطلاع کافی یا دستورات مبهم داروها است. گاهی مشکل از آنجا ناشی می‌شود که فرد سالمند، بخاطر ندارد که دارو را مصرف کرده است یا نه و ناآگاهانه آن را دوبار مصرف می‌کند.

تجویز دارو برای سالمندان باید بطور کامل و روشن توضیح داده شود و کاربرد آن برای فرد سالمند شرح داده می‌شود. در مواقع ضروری باید از جعبه‌های مخصوص حاوی محفظه‌هایی که دارو در دوزهای منفرد در آن قرار دارند، استفاده نمود.

اثر داروها بر روی مغز

در جوانان

در سالمندان

بیماری‌های کبدی و کلیوی

بیماری مزمن پاسخ داروها را در بهبود علائم بیماری دستخوش تغییر می‌کند. این اتفاق در درگیری کبد و کلیه کاملاً مشهود است. کبد ساختار شیمیایی بسیاری از داروهایی را که وارد بدن می‌شوند با تجزیه آنها به ترکیبات ساده‌تر، تغییر می‌دهد و در شرایطی مسمومیت آن‌ها را کاهش می‌دهد. از طرفی کلیه‌ها، دارو را از طریق ادرار دفع می‌کنند. اگر کارایی کبد یا کلیه به علت بیماری کاهش یابد، عملکرد دارو روی بدن فرد، بطور قابل توجهی تغییر می‌کند. در برخی موارد، بیمارانی که به بیماری کبدی یا کلیوی دارند، تعداد داروی کمتر با دوز کمتری دریافت می‌کنند. به علاوه در موارد نادر، داروهای خاصی به کبد یا کلیه آسیب می‌رسانند. برای مثال، تتراسیکلین می‌تواند سبب نارسایی کلیه در افرادی شود که عملکرد کلیه آنها ضعیف است.

داروها و بیماری کبدی

بیماری‌های شدید کبدی از جمله سیروز[1] و هپاتیت[2] روش تجزیه داروها را تغییر می‌دهند. این امر سبب تجمع خطرناک برخی داروهای خاص در بدن می‌شود. افرادی که مبتلا به این بیماری‌ها هستند باید قبل از دریافت هر نوع دارویی (از جمله داروهای بدون نسخه) یا مصرف الکل با پزشک خود مشورت کنند. بسیاری از داروها نباید مصرف شوند چرا که ممکن است بیمار مبتلا به آسیب کبدی را به اغما ببرند.

داروها و بیماری کلیوی

بیمارانی که عملکرد کلیه آنها ضعیف است در معرض خطر عوارض جانبی داروها هستند. دو دلیل برای این موضوع وجود دارد. اول آنکه داروها به شیوه‌ای ساخته می‌شوند که از طریق ادرار دفع شوند و دوم آنکه بیماری‌های کلیوی سبب از دست رفتن پروتئین از طریق ادرار می‌شوند و بدین ترتیب سطح پروتئین خون کاهش می‌یابد. برخی از داروها به پروتئین‌های خون متصل می‌شوند و اگر مولکول‌های پروتئین کمتر باشند، نسبت بیشتری از دارو بصورت فعال در بدن وجود خواهد داشت و دفع نمی‌شود.

تحمل و وابستگی دارویی

داروهایی که بطور مداوم مصرف می‌شوند بعد از مدتی بدن نسبت به آنها سازگاری پیدا می‌کند و رفته رفته تأثیر دارو کمتر شود به این فرایند تحمل می‌گویند. بنابراین دوز دارو را برای دستیابی به همان اثر قبلی، بالا می‌برند. تحمل همیشه با وابستگی (اعتیاد) همراه نیست، وابستگی همیشه مربوط به داروهایی است که روی مغز و دستگاه عصبی اثر می‌گذارند از جمله مخدرها، تنباکو و الکل.

تحمل

تحمل دارویی هنگامی رخ می‌دهد که بدن به اثرات دارو عادت می‌کند و برای جبران کاهش اثرات دارو، دوز بیشتری را طلب می‌کند، به دنبال افزایش دوز دارو، عوارض جانبی آن نیز به شکل خطرناکی افزایش می‌یابد.

تحمل در برابر برخی از داروها، منافع خود را دارد. فرد می‌تواند به عوارض جانبی دارو، تحمل پیدا کند و

---

۱. تغییر بافت کبدی و ناهمگون شدن آن که توسط عوامل مختلفی از جمله الکل و ویروس‌ها بوجود می‌آید و با اختلال عملکرد کبدی همراه است.

۲. بیماری است که با تهاجم ویروس‌های خاصی به کبد ایجاد می‌شود و بافت کبد را ملتهب می‌گرداند.

همچنان از اثرات مفید آن، سود ببرد. برای مثال، بسیاری از افرادی که داروهای ضد افسردگی مصرف می‌کنند دچار عارضه جانبی، خشکی دهان می‌شوند که با استمرار دارو به آهستگی بطرف می‌شود.

از طرفی، افزایش تحمل به دارو نیز خطرناک است. فردی که به دارو تحمل پیدا کرده است گاهی ممکن است برای دستیابی به اثر مطلوب دارو، مصرف آن را تا حد مسمومیت بالا ببرد.

وابستگی

وابستگی دارویی یعنی تمایل شدید به مصرف دارویی خاص که منجر به آسیب جسمی، روانی یا اجتماعی می‌شود و استفاده از آن علی‌رغم زیان‌بار بودن ادامه می‌یابد.

وابستگی دارویی (که امروزه بصورت اعتیاد از آن یاد می‌شود) گسترده‌تر از چیزی است که آن را محدود به مصرف هروئین یا الکل بدانیم، میلیون‌ها نفر به سایر داروها از جمله محرک‌ها نظیر کافئین قهوه، چای و نیکوتین و داروهای خاص از جمله مسکن‌ها، داروهای خواب‌آور، آمفتامین‌ها و آرام‌بخش‌ها معتاد می‌باشند.

داروهای مسبب وابستگی

بسیاری از افرادی که نیازمند مصرف مداوم داروها هستند، همیشه از وابستگی به آن نگرانند. در حقیقت تنها گروه کوچکی از داروها وابستگی جسمی یا روانی ایجاد می‌کنند، اغلب آنها داروهای روانپزشکی هستند. چنین داروهایی شامل مسکن‌های مخدری از جمله مورفین، پتیدین، داروهای خواب‌آور و ضد اضطراب (بنزودیازپین‌ها و باربیتورات‌ها)، محرک‌های دستگاه عصبی (کوکائین، کافئین، آمفتامین‌ها) و موادی مانند هروئین، الکل و سیگار نیز جزء مواد اعتیادآور تقسیم‌بندی می‌شوند.

درمان وابستگی

درمان وابستگی دارویی تنها زمانی مؤثر است که فرد انگیزهٔ کافی داشته باشد. درمان دو بخش دارد؛ بخش اول سم‌زدایی است که اشکال مختلفی دارد. در برخی موارد، ممکن است ترک بصورت ناگهانی باشد. گاهی دارو بتدریج قطع می‌شود یا سایر مواد ایمن‌تر جایگزین آن می‌شوند. برای مثال متادون جایگزین هروئین می‌گردد. هنگامی که بدن از دارو پاک شود، مرحله دوم درمان متوجه جلوگیری از بازگشت وابستگی می‌گردد. این امر به کمک رفتاردرمانی برای کنار آمدن با علت اولیه وابستگی از جمله مشکلات اجتماعی یا افسردگی است.

سوءاستفاده دارویی

این اصطلاح به هر نوع استفاده دارویی که سبب آسیب جسمی، روانی، اقتصادی، قانونی یا اجتماعی به فرد مصرف‌کننده یا افرادی که از رفتاری زیان می‌بینند، اطلاق می‌گردد. معمولاً سوءاستفاده دارویی به مصرف غیرقانونی داروها (از جمله هروئین) اشاره دارد.

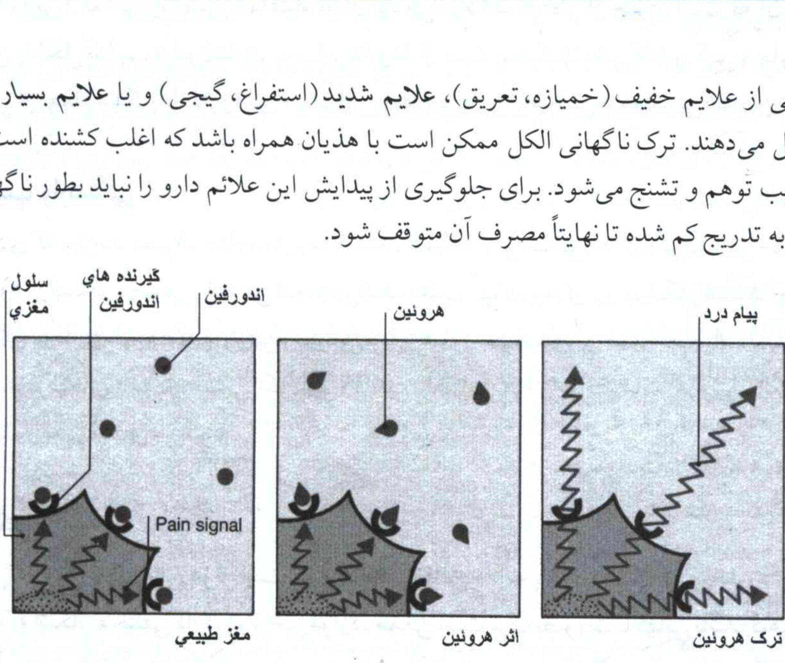
اما ممکن است به سوءاستفاده از داروهای تجویز شده نیز ارتباط داده شود. ممکن است فرد به استفاده از دارویی که از درمان قبلی باقی مانده، روی بیاورد یا در استفاده از داروهایی که برای دیگران تجویز شده، شریک شود یا تعمداً پزشک را گمراه نموده و یا از نسخهٔ جعلی استفاده کند. همه این اعمال، عواقب خطرناکی دارد.

داروها و مواد شایع مورد سوءمصرف

الکل	اکستازی	مسکالین
آمفتامین‌ها	حلال‌ها	نیکوتین
باربیتورات‌ها (قرص‌های خواب‌آور)	تیامین	نیترات‌ها
	GHB	مخدرها (از جمله هروئین و متادون)
بنزودیازپین‌ها (ضداضطراب‌ها)	اسید یا لیسرژیک (LSD)	فن‌سیکلیدین
کوکائین (شامل کراک)	حشیش	خات

علایم ترک

این علایم طیفی از علایم خفیف (خمیازه، تعریق)، **علایم شدید** (استفراغ، گیجی) و یا **علایم بسیار شدید** (تشنج، کوما) را تشکیل می‌دهند. ترک ناگهانی الکل ممکن است با هذیان همراه باشد که اغلب کشنده است. گاهی ترک بنزوپایپین‌ها سبب توهم و تشنج می‌شود. برای جلوگیری از پیدایش این علائم دارو را نباید بطور ناگهانی قطع نمود بلکه دوز دارو به تدریج کم شده تا نهایتاً مصرف آن متوقف شود.

داروهای بدون نیاز به نسخه

داروهای بدون نیاز به نسخه همان طور که از نامشان برمی‌آید برای خرید نیازی به نسخهٔ پزشک ندارند. همه این داروها از داروخانه قابل تهیه هستند.

این عقیده نادرست پذیرفته شده است که داروهای بدون نسخه بدون عارضه بوده و می‌توان آن رابراساس تجربه فردی مصرف نمود. این داروها نیز همانند همه داروهای دیگر در صورت استفاده نادرست می‌توانند مضر باشند، به همین دلیل، هنگام مصرف آنها نیز مانند سایر داروها باید احتیاط کرد.

استفاده از داروهای بدون نیاز به نسخه

تعدادی از بیماری‌های شایع و خفیف مانند سرفه، سرماخوردگی، بریدگی و کبودی‌های کوچک، می‌توانند با اینگونه داروها برطرف شوند. با این حال باید به دقت دستورالعمل‌های مندرج بر روی قوطی و روکش این داروها را خوانده و به دقت عمل کرد. اغلب داروهای بدون نیاز به نسخه، دستورالعمل روشنی دارند. در این دستورالعمل موارد عدم مصرف ذکر شده و توصیه شده که در صورت عدم بهبودی با پزشک مشورت کنید.

قبل از خرید داروهای بدون نیاز به نسخه برای کودکان لازم است با پزشک مشورت کنید. برخی علایم از جمله اسهال در کودکان کم سن باید تنها توسط پزشک درمان شوند چراکه ممکن است به علت بیماری‌های خطرناک ایجاد شده باشند.

پرسش از پزشک

آمارهای بی‌شمار موجود بدون شک نشان می‌دهند که فقدان اطلاعات، شایع‌ترین دلیل شکست درمان دارویی هستند. پاسخ‌هایی نظیر "سر پزشک خیلی شلوغ است و نمی‌تواند سؤالات متعدد را پاسخ دهد" یا "اگر بپرسم پزشک فکر می‌کند احمق هستم" بارها و بارها شنیده می‌شوند. در صورتی که حضور پزشک به تمامی سئوالات شما پاسخ داده نشد به توضیح دارویی این کتاب مراجعه نمایید و اگر باز هم مشکل داشتید اینجانب آمادگی پاسخگویی دارم.

آنچه راکه مصرف می‌کنید، بشناسید

پزشک حتماً نام ژنریک یا تجاری دارویی راکه نسخه می‌کند به شما می‌گوید و مشخص می‌کند که برای چه بیماری یا علامتی این دارو را تجویز کرده است. همچنین پزشک دوز، دفعات مصرف و لزوم تکرار نسخه را برای شما بطور ساده شرح می‌دهد. از پزشک در مورد طول درمان بپرسید، بعضی از داروها در صورت قطع ناگهانی خطرناک هستند و یا اثرات مفید آنها به سرعت بروز نمی‌کند.

خطرات و احتیاط های ویژه

همه داروهاعوار ض جانبی دارند و شما باید آنها را بشناسید. از پزشک خود در مورد عوارض جانبی دارو و اقداماتی که پس از بروز آن لازم است انجام شود. همچنین در مورد غذایی که می‌تواند عوارض دارو را افزایش دهد یا مصرف همزمان با الکل را سئوال کنید.

چه هنگام دارو را باید مصرف کنید

برخی از داروها از جمله مسکن‌ها و داروهای میگرن تنها در صورت لزوم و هنگامی که علایم هشدار رخ می‌دهند، باید مصرف شوند. بقیه دارو را باید در فواصل اختصاصی و بطور منظم مصرف نمود. با این حال نسخه یا دستورات روی برچسب می‌توانند گیج‌کننده باشند. برای مثال ۴ بار در روز به معنای هر ۶ ساعت (۸ صبح، ۲ بعدازظهر، ۸ عصر و ۲ صبح) است یا در ۴ فاصله مساوی در هنگام بیداری (صبح، نهار، اواخر عصر و زمان خواب). معمولاً مورد اول مد نظر است اما باید بطور دقیق از پزشک خود در این مورد سؤال کنید.

زمان دقیقی از روز که دارو را می‌توانید مصرف کنید، بسیار قابل تغییر است. برای مثال اگر دارو را سه بار در روز مصرف می‌کنید ممکن است برای شما بهتر باشد که دوز اول ساعت ۷ صبح، دوز دوم را ۳ بعدازظهر و دوز سوم را ۱۱

شب مصرف کنید و برای فرد دیگری ممکن است بهتر باشد که دوز اول را از ساعت ۸ صبح آغاز کند. همچنین باید در مورد مصرف دارو با غذا و نوع آن اعم از صبحانه، نهار و شام از پزشک خود سؤال کنید. سعی کنید دوز دارو را در فواصل پیشنهادی مصرف کنید. اگر فواصل دوزها نزدیک‌تر باشد، خطر ایجاد عوارض جانبی بالا می‌رود.

چگونه داروی خود را مصرف کنید

اگر نسخهٔ شما مصرف دارو را با غذا یا بدون غذا مشخص نموده است، مهم است که برای بهره گرفتن از حداکثر اثر دارو، بطور دقیق از این دستورالعمل پیروی کنید.

برخی از داروها از جمله آمپی‌سیلین و کاپتوپریل باید با معده خالی مصرف شوند (معمولاً یک یا دو ساعت قبل غذا) تا سریع‌تر وارد جریان خون شوند بقیه از جمله ایبوپروفن، مترونیدازول و آلوپورینول باید با غذا مصرف شوند تا از تحریک معده جلوگیری شود. به همین ترتیب باید دستورالعمل‌ها را برای جلوگیری از مصرف هر نوع غذای خاص رعایت کنید. شیر و محصولات لبنی ممکن است جذب برخی داروها از جمله تتراسیکلین را مهار کنند؛ آب میوه‌ها می‌توانند سبب تجزیه داروهای ضدباکتریایی در معده شوند و در نتیجه اثر آنها را کاهش دهند، بهتر است از مصرف الکل با بسیاری از داروها خودداری نمود. در برخی موارد مثلاً به هنگام مصرف مدرها باید غذاهای غنی از پتاسیم مصرف کنید. اما تا زمانی که پزشک به شما توصیه نکرده است، مکمل‌های پتاسیم را مصرف نکنید.

مصرف دارو در کودکان

تعدادی از داروهای بدون نیاز به نسخه بطور اختصاصی برای کودکان تهیه شده‌اند. این داروها برچسب‌هایی دارند که دوز بالغین و کودکان را مشخص کرده است. منظور از کودک، سنین زیر ۱۲ سال است.

هنگامی که داروهای بدون نیاز به نسخه به کودکان داده می‌شود، باید از دستورالعمل روی برچسب آنها به دقت پیروی کنید و تحت هیچ شرایطی دوز پیشنهادی را افزایش ندهید. هرگز داروهایی که مختص بزرگسالان است را با دوز پایین به کودکان ندهید.

به کودک خود در مورد دارو دروغ نگویید، مثلاً وانمود نکنید که قرص‌ها شیرین هستند یا داروهای مایع، نوشیدنی‌های مطبوعی هستند. هرگز دارو را در دسترس کودک قرار ندهید و مصرف دارو را به آنها واگذار نکنید.

دوزهای فراموش شده

معمولاً داروهایی را که بطور منظم مصرف نمی‌کنید اگر یک وعدهٔ آن را فراموش کردید نگران نباشید تأثیر خاصی ندارد، در بعضی از داروها حتماً باید وعده‌ها بطور منظم مصرف شوند تا علائم بیماری بروز نکند. برای اطلاع بیشتر به بخش توضیح داروها مراجعه شود.

عوارض جانبی

مصرف دارو را تنها برای آنکه عوارض جانبی ناخوشایندی دارد، به راحتی کنار نگذارید. بسیاری از عوارض جانبی پس از مدتی قابل تحمل می‌گردند. اما اگر این عوارض از بین نرفت، با پزشک خود مشورت کنید؛ او ممکن است دوز دارو را به تدریج کاهش دهد یا داروی دیگری را جانشین آن نماید.

ذخیره کردن داروها

اغلب خانواده‌ها تمایل دارند که داروهای مربوط به هضم غذا، سردرد، سرماخوردگی، اسهال، یبوست، مسکن‌ها و برخی دیگر از داروها را نگهدارند. باید به نحوه صحیح نگهداری آنها توجه کنید و در صورت بروز نشانه‌هایی از خرابی آنها از مصرف‌شان اجتناب کنید.

چگونه باید داروها را ذخیره کرد

همه داروها از جمله داروهای مربوط به سرفه، سرماخوردگی، قرص‌های آهن و قرص‌های ضدبارداری باید دور از دسترس کودکان باشند. اگر عادت دارید که برای مصرف دارو آنها را جلوی دید بگذارید تا فراموش نکنید، قوطی را خالی در دید قرار دهید و خود دارو را دور از دسترس در جای امنی بگذارید.

اطمینان حاصل کنید که درپوش‌ها بدرستی و محکم پس از استفاده بسته شده‌اند؛ سرپوش‌های شل ممکن است نشت کنند یا بریزند یا باعث تخریب زودرس دارو شوند.

داروها را در کجا باید ذخیره کرد

اغلب داروها باید در جای خنک و خشک:، دور از تابش نور مستقیم نگهداشته شوند. دمای اتاق، بدور از منبع نور مستقیم، برای اغلب داروها مناسب است. برخی از داروها را باید در یخچال نگهداری کرد.

چه هنگام باید دارو را دور ریخت

داروهای کهنه را باید در دستشویی ریخت، اما نباید آنها را در سطل زباله قرارداد، داروهای زیر را همیشه دور بریزید:

- هر دارویی که تاریخ انقضای آن گذشته است.
- آسپرین و پاراستامول در صورتی که بوی سرکه دهند.
- قرص‌هایی که خرد شده‌اند یا تغییر رنگ داده‌اند و کپسول‌هایی که نرم، باز یا بهم چسبیده‌اند.
- مایعاتی که غلیظ شده یا تغییر رنگ داده‌اند که یا مزه یا بوی آنها با داروی اصلی متفاوت است.
- تیوب‌هایی که شکسته‌اند، نشت می‌کنند یا سفت هستند.
- پمادها و کرم‌هایی که بوی آنها عوض شده یا ظاهر آنها تغییر رنگ داده، سفت یا متلاشی شده است.
- هر محلولی که برای نگهداری نیاز به یخچال داشته و مدت دو هفته خارج از آن بوده است.

درمان دارویی بلندمدت

بسیاری از افراد نیازمند درمان منظم و بلندمدت با یک دارو یا بیشتر هستند. کسانی که از اختلالات مزمن یا راجعه رنج می‌برند، غالباً نیازمند درمان بلندمدت برای کنترل علایم یا جلوگیری از عوارض‌شان هستند. داروهای ضد فشارخون برای فشارخون بالا و انسولین و داروهای خوراکی ضد دیابت برای کنترل قند خون، مثال‌های آشنایی هستند. بسیاری از بیماری‌های دیگر نیاز به زمان طولانی برای درمان دارند مثلاً مسلولین حداقل به ۶ ماه درمان با داروهای ضد سل نیاز دارند. درمان دارویی بلندمدت ممکن است

برای جلوگیری از خطراتی که هر لحظه ممکن است اتفاق بیفتد ضروری است مثل مصرف داروهای ضدمالاریا که امکان خطر گزش پشه در مناطق مالاریاخیز وجود دارد.

عوارض جانبی ممکن

ممکن است شما نگران این موضوع باشید که دورهٔ طولانی مصرف از تأثیر داروها خواهد کاست یا شما را به آنها وابسته می‌کند. با این حال، **تحمل** تنها نسبت به چند داروی محدود ایجاد می‌شود؛ اغلب داروها را می‌توان بدون بالابردن دوز یا تغییر آنها تا مدت‌ها مصرف کرد. به همین ترتیب، مصرف یک دارو برای بیش از چند هفته بطور طبیعی سبب وابستگی نمی‌شود.

تغییر درمان دارویی

اگر بطور منظم در حال مصرف دارویی هستید، باید بدانید که اگر مشکل دیگری برای سلامتی شما رخ داد، چه باید بکنید. برای مثال اگر مایلید باردار شوید باید از پزشکتان در مورد ادامه مصرف دارو یا جانشین کردن داروی دیگری که اثر کمتری بر بارداری شما داشته باشد، سؤال کنید.

تطابق با مصرف طولانی‌مدت

شما باید به منظور کاهش خطر فراموش کردن مصرف دارو، برنامه روزانه منظمی برای مصرف آن داشته باشید. معمولاً حتی در صورت وجود عوارض جانبی نباید مصرف داروی خود را بدون مشورت با پزشک متوقف کنید. اگر از عوارض جانبی احتمالی دارو می‌ترسید، باید با پزشکتان مشورت کنید.

برخی از افراد داروی خود را به علت احساس بهبودی یا از بین رفتن علایم متوقف می‌کنند. این موضوع بویژه در مورد بیماری‌هایی نظیر فشارخون بالا که می‌تواند علایم قابل توجهی داشته باشد، خطرناک است. توقف درمان ممکن است سبب عود یا بدتر شدن بیماری شود. اگر در مورد مصرف دارویی مطمئن نیستید، از پزشکتان در این مورد بپرسید.

تنها داروهای اندکی نیاز به تغییر عادات مصرف دارند. برخی داروها نباید همراه الکل مصرف شوند؛ با برخی از داروها باید از غذاهای خاص پرهیز کنید. اگر نیازمند دارویی هستید که شما را خواب‌آلود می‌کند، نباید رانندگی کنید یا با وسایل خطرناک کار کنید. اگر در حال مصرف دارویی هستید که نباید بطور ناگهانی متوقف شود یا ممکن است با سایر داروها تداخل کند، بهتر است کارت یا مچ‌بند اخطار به همراه داشته باشید. چنین اطلاعاتی برای درمان اورژانسی در یک سانحه ضروری است.

کنترل و پایش

اگر بطور مداوم دارو مصرف می‌کنید باید برای کنترل دوره‌ای، به پزشک خود مراجعه کنید. او می‌تواند وضعیت شما را کنترل کند و هر نوع عارضه جانبی درمان را پایش نماید. در مورد مصرف انسولین علاوه بر کنترل توسط پزشک باید قندخون یا ادرار را هر روز کنترل کنید.

اگر دارویی سبب آسیب به یک عضو می‌شود، باید برای کنترل عملکرد آن عضو، آزمون‌هایی را انجام دهید. برای مثال، آزمایشات خون یا ادرار برای کنترل عملکرد کلیوی یا شمارش سلول‌های خونی برای کنترل مغز استخوان، ممکن است لازم شوند.

دوز بالاتر از حد مجاز

مصرف دوز اضافهٔ اغلب داروها نگران‌کننده نیست البته دوزهای بیش از آن ممکن است برای فرد و خانواده وی نگران‌کننده باشد و سبب علایمی شود که به طرق مختلف از بین می‌روند.

افزایش دوز برخی از داروها حتی اگر یک دوز اضافه مصرف شود، بطور بالقوه خطرناک است. میزان خطر استفاده از هر دارو بصورت کم، متوسط یا زیاد در بحث هر دارو توصیف شده است.

مصرف دوز اضافه

گاهی این عقیده غلط که با بالابردن دوز دارو می‌توان درمان سریع‌تر و مؤثرتری را داشته باشیم، باعث ایجاد عوارض وخیمی می‌شود. بعضی‌ها بطور تصادفی به علت محاسبه اشتباه مصرف دارو را یا فراموش می‌کنند و یا دوز آن را بالاتر از حد مجاز، مصرف می‌کنند.

مصرف دوز بیش از حد غالباً در سالمندان مشکل‌ساز است چرا که ممکن است این دوز اضافه را به علت فراموشی یا گیجی تکرار کنند. این مشکل در مورد مصرف داروهای خواب‌آور، خطرناک‌تر است.

در برخی موارد، بویژه هنگامی که عملکرد کبد یا کلیه مختل است، دارویی که در خون تجمع می‌یابد تجزیه و دفع نمی‌شود و ممکن است مسمومیت دارویی بوجود آید.

چگونه و چه هنگام کمک بگیریم

اگر در مورد مصرف یا عدم مصرف داروی خود، مطمئن نیستید، فکر کنید و دوباره آنچه را که گذشته است، کنترل کنید. اگر واقعاً نمی‌توانید به یاد بیاورید، بنا را بر عدم مصرف دارو بگذارید و آن را بلافاصله مصرف کنید.

اگر از سالمندی تحت درمان دارویی مداوم، مراقبت می‌کنید و او بطور ناگهانی دچار علایم غیرطبیعی از جمله گیجی و خواب‌آلودگی شد، احتمال مصرف ناخواسته را مد نظر قرار دهید و هر چه زودتر با پزشک مشورت کنید.

مصرف عمدی، بیش از حد دارو

از آنجا که بسیاری از موارد مصرف دوز بیش از حد دارو بطور تصادفی و ناآگاهانه است. گاهی نیز مصرف مقادیر بیش از حد دارو، با نیت صدمه زدن یا تلاش برای خودکشی رخ می‌دهد. بنابراین پزشک باید سریعاً بررسی لازم جهت وجود آسیب جسمی و وضعیت روانی بیمار را آغاز کند.

بایدها و نبایدها

در این قسمت خلاصه‌ای از مهم‌ترین نکات عملی مورد لزوم در درمان دارویی بیان شده است. توصیه‌ها تحت عنوان کلی آمده‌اند و ایمن‌ترین روش‌های ذخیره و ادامه درمان را در مورد داروها مطرح می‌کند.

نزد پزشک جراح

بایدها

● به پزشک خود در مورد مصرف هر نوع دارویی که درحال استفاده از آن هستید، توضیح دهید.

● به پزشک خود در صورت باردار بودن، تمایل به بارداری یا شیردهی توضیح دهید.

● به پزشک خود در مورد هر واکنش حساسیتی که قبلاً با درمان‌های دارویی داشته‌اید، توضیح دهید.

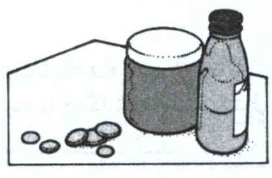
● به پزشک خود در مورد مشکلات فعلی‌تان از جمله بیماری کبدی یا در صورتی که فکر می‌کنید به دلایل دیگری از درمان دارویی آسیب می‌بینید، توضیح دهید.

● در مورد درمان دارویی خود با پزشک مشورت کنید و مطمئن شوید که دلایل تجویز آن داروی خاص رافهمیده‌اید و می‌دانید که انتظار چه چیزی را باید داشته باشید. افرادی که دلایل درمان رانمی‌فهمند غالباً نمی‌توانند داروی خود را به درستی مصرف کنند.

نبایدها

▼ بدون آگاهی از چگونگی و زمان مصرف دارو مطب پزشک را ترک کنید.

در داروخانه

بایدها

● اگر در مورد داروی بدون نسخه‌ای که خریداری می‌کنید،اطمینان ندارید یا فکر می‌کنید که ممکن است با این نوع دارو دچار عوارض جانبی شوید، نظر داروساز را جویا شوید.

● سعی کنید از یک داروخانه و یک داروساز برای تهیه نسخه‌های متعدد خوداستفاده کنید.

● از دانستن نام داروی تجویز شده، اطمینان حاصل کنید. اگر از یک نسخهٔ تکراری استفاده می‌کنید و پزشکتان مشخص کرده که باید از یک نام تجاری خاص استفاده کنید، از صحت آن مطمئن شوید.

● از داشتن برچسب دارویی اطمینان حاصل کنید.

● اگر در استفاده از جعبه‌های مقاوم با درب محکم که برای جلوگیری از دسترسی کودکان ساخته می‌شود مشکل دارید، از داروساز بخواهید که داروی شما را در جعبه‌ای قرار دهد که بتوانید به راحتی از آن استفاده کنید.

نبایدها

▼ فرستادن کودکان به داروخانه برای تهیه دارو.

دارو دادن به کودکان

بایدها

● قبل از آن که به کودک دارو دهید، دوز روی برچسب را به دقت کنترل کنید.

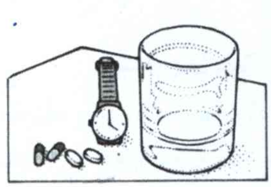
● اطمینان حاصل کنید که داروی بدون نسخه‌ای که به کودکان زیر ۱۶ سال می‌دهید، حاوی آسپرین نیست.

نبایدها

▼ تظاهر کردن به این که دارو شیرین یا شربت است.

▼ دادن هر دارویی به کودک زیر ۵ سال مگر با توصیه پزشک.

مصرف دارو توسط خودتان

بایدها

● قبل از رانندگی یا کار با وسایل خطرناک از خواب‌آور نبودن یا عدم تأثیر دارو بر هوشیاری‌تان اطمینان حاصل کنید.

● برچسب روی دارو را به دقت بخوانید و به آنچه که نوشته، عمل کنید. این موضوع را در مورد همه انواع داروها، کرم‌ها و لوسیون‌ها و نیز داروهایی که در دهان استفاده می‌شوند، بکار ببندید.

● مصرف دارو را طبق دستور پزشک بطور کامل، به پایان برسانید.

● اگر دچار عوارض جانبی شدید، با پزشکتان مشورت کنید.

نبایدها

▼ مصرف همزمان داروها، بدون مشورت با پزشک یا مصرف دارو در دوران بارداری

▼ تعارف کردن دارو به سایر افراد، یا مصرف دارویی که برای فرد دیگری تجویز شده است (حتی در صورت مشابه بودن علایم).

بایدها و نبایدها (ادامه)

سوءمصرف غذایی، نوشیدنی یا دارویی

بایدها

- از بی‌خطربودن مصرف همزمان الکل با داروهایی که برایتان تجویز شده، اطمینان حاصل کنید.
- کنترل کنید که از چه غذاهایی باید پرهیز کنید.
- زمان مصرف داروها را قبل یا بعد از غذا با پزشک یا داروسازتان مشاوره کنید.

نبایدها

▼ مصرف دارو یا الکل در دوران بارداری
▼ سوءمصرف دارویی تحت هر شرایطی.

ذخیره کردن داروها

بایدها

- داروها را در جایی خنک و خشک نگهداری کنید و طبق توصیه آنها را در معرض نور مستقیم قرار نداده یا در یخچال قرار دهید.
- همه داروها از جمله آنها که به نظر بی‌خطر می‌رسند (نظیر ترکیبات ضدسرفه) را از دسترس کودکان دور نگهدارید.
- قفسه دارویی خود را به طور منظم کنترل کنید تا مطمئن شوید دارویی بطورناخواسته توسط یکی از اعضای خانواده مصرف نشده یا تاریخ انقضای آن به سر نرسیده است.
- داروها را در جعبه اصلی خود و به همراه دستورالعمل اولیه‌شان قرار دهید در هنگام مصرف آن دچار اشتباه نشوید.

نبایدها

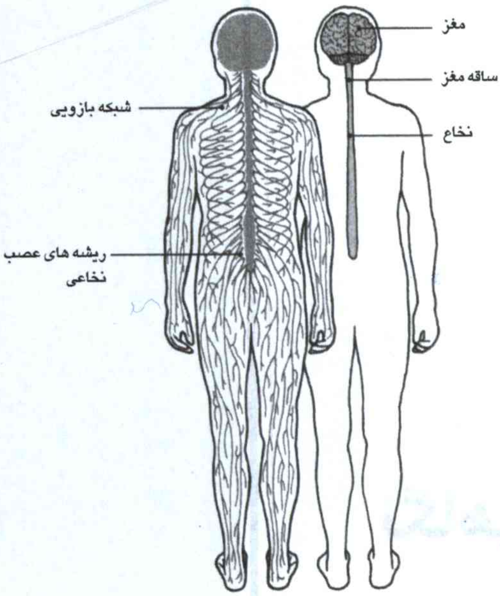
▼ پس از پایان مصرف داروی تجویز شده مابقی دارو را در جعبه کمک‌های اولیه قرار ندهید و بلافاصله آن را دور بریزید.

بخش

۲

نگاهی به اعضای بدن

مغز و دستگاه عصبی

مغز انسان حاوی ۱۰۰ بیلیون سلول عصبی (نورون) است. این سلول‌های عصبی پیام‌های الکتروشیمیایی را از هر جایی از بدن دریافت می‌کنند. این سلول‌ها پیام‌ها را تبدیل می‌کنند و پیام‌های پاسخ‌دهنده را به غدد و عضلات گوناگون می‌فرستند. مغز به طور مستمر بصورت یک صفحه کلید برای ارتباط دستگاه‌های مختلف عمل می‌کند. مغز علاوه بر کنترل اعمال خودمختار بدن بر عملکرد ارادی نیز کنترل مداوم دارد و جایگاه عواطف، خلق، حافظه، شخصیت و تفکر نیز هست. تجمع سلول‌های عصبی در خارج از مغز، طناب نخاعی را تشکیل می‌دهد. این دو بخش به همراه یکدیگر دستگاه عصبی مرکزی را تشکیل می‌دهند.

دستگاه اعصاب محیطی از دستگاه اعصاب مرکزی جدا می‌شود و سه بخش دارد. یک دسته از شاخه‌ها از طناب نخاعی جدا می‌شوند و به پوست و عضلات سراسر بدن می‌روند. بخش دیگر در سر، مغز را به چشم‌ها، گوش‌ها، بینی و جوانه‌های چشایی ارتباط می‌دهند. بخش سوم یک شبکه نیمه مستقل است که دستگاه عصبی خودمختار نامیده می‌شود. این بخش از دستگاه عصبی، اعمال ناخودآگاه بدن از جمله تنفس، هضم و فعالیت غده‌ای را کنترل می‌کند.

پیام‌ها توسط مسیرهای الکتریکی و شیمیایی از دستگاه عصبی عبور می‌کنند. تکانه‌های الکتریکی پیام‌ها را از یک انتهای نورون به انتهای دیگر می‌برند. برای عبور از فضای خالی بین نورون‌ها، انتقال دهنده‌های عصبی شیمیایی از شکل سلول آزاد می‌شوند و به گیرنده سلول مجاور می‌رسند. ناقل‌های محرک، فعالیت را تحریک می‌کنند و ناقل‌های مهاری، آن را کاهش می‌دهند.

اختلالات سیستم اعصاب مرکزی

اختلالات مغز و دستگاه عصبی بصورت بیماری‌هایی ظاهر می‌شوند که خود را با اختلالات جسمی از جمله تشنج و سکته و یا درگیری‌های ذهنی و خلقی (نظیر اسکیزوفرنی یا افسردگی) نشان می‌دهند.

بیماری‌های مسبب اختلالات جسمی سبب انواع گوناگون درگیری‌های مغز و دستگاه عصبی می‌شوند. مرگ سلول‌های عصبی به علت اختلال در گردش خون به فلج می‌انجامد در حالی که اختلالات الکتریکی سلول‌های خاص عصبی سبب تشنج می‌گردد. تغییرات موقت در گردش خون رگ‌های داخل و اطراف مغز سبب میگرن می‌شود. بیماری پارکینسون به علت کمبود دوپامین ایجاد می‌شود که یک ناقل عصبی تولید شده توسط سلول‌های اختصاصی در مغز است.

علت اختلالاتی که سبب درگیری‌های ذهنی و خلقی می‌شوند، مشخص نیست، اما این درگیری‌ها در نتیجهٔ عملکرد مختل سلول‌های عصبی و ناقلین آنهاست. سلول‌های عصبی ممکن است کمتر یا بیشتر تحریک شوند و یا

هماهنگی اندکی داشته باشند. همچنین اختلال ذهنی و خلقی ممکن است به علت تعداد بسیار زیاد یا اندک ناقل‌های عصبی در بخشی از مغز باشد.

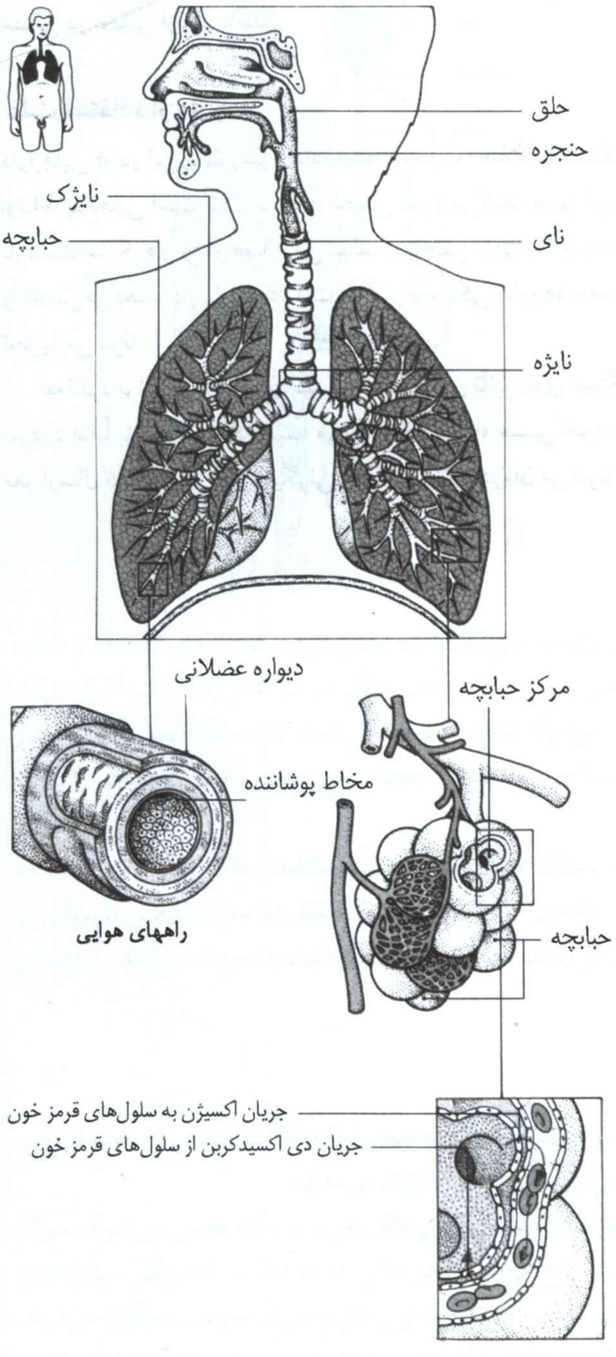
علت استفاده از داروها

داروهایی که در این بخش شرح داده شده‌اند، سبب اختلالات دستگاه عصبی نمی‌شوند. عملکرد آنها اصلاح یا تغییر ارتباط پیام‌هایی است که از دستگاه عصبی عبور می‌کنند. بدین ترتیب، این داروها، علایم را تسکین داده و سبب بازگشت عملکرد و رفتار طبیعی می‌شوند. در بعضی از موارد، از جمله در اضطراب و بی‌خوابی، داروها فعالیت مغزی را کاهش می‌دهند. در سایر اختلالات مثلاً درافسردگی، داروها به منظور ایجاد اثر مخالف و افزایش سطح فعالیت مغز تجویز می‌شوند.

عملکرد برخی از داروهای سیستم عصبی برای تأثیر روی دستگاه عصبی خودمختار است. برای مثال، میگرن و سردرد غالباً با داروهایی که سبب می‌شوند تا دستگاه عصبی خودمختار پیام انقباض را به عروق متسع شده اطراف مغز ارسال کند تا از دردهای میگرنی جلوگیری شود درمان می‌شوند.

دستگاه تنفسی

دستگاه تنفس از ریه‌ها و مسیرهای آن از جمله نای و حبابچه‌ها که هوا از آنها عبور کرده، و اکسیژن را با خون تبادل می‌کند، تشکیل شده‌اند. در طی فرآیند ورود و خروج هوا (تنفس) بدن می‌تواند اکسیژن مورد نیاز برای حیات را از محیط دریافت و به خون انتقال دهد و دی‌اکسیدکربن که ضایعات بدن محسوب می‌شود را خارج کند.

اختلالات سیستم تنفسی

اشکال در تنفس ممکن است به علت تنگ شدن راه‌های هوایی (آسم و برونشیت) یا تورم راه‌های هوایی (برونشیولیت و برونشیت) باشد. بیماری‌های تنفسی ممکن است ناشی از عفونت بافت ریه (پنومونی و برونشیت) یا آسیب کیسه‌های کوچک هوایی (حبابچه) بدنبال آمفیزم یا استنشاق ذرات یا قارچ‌هایی باشد که به پنوموکونیوز و ریه کشاورزان منتهی می‌شود. سیگار کشیدن و آلودگی هوا به طرق مختلفی دستگاه تنفسی را متأثر می‌سازد و خطر بروز سرطان ریه و برونشیت را افزایش می‌دهد.

گاهی اشکال در تنفس، به علت احتقان ریه‌ها بدنبال بیماری قلبی، پریدن جسم خارجی به داخل گلو یا عفونت و التهاب حلق می‌باشد. علایم اختلالات تنفسی غالباً شامل سرفه و احساس تنگی نفس است.

علت استفاده از داروها

داروهایی که عملکردهای مختلف دارند، برای پاکسازی مجاری هوایی، برطرف کردن التهاب و کاهش تولید مخاط بکار می‌روند. برخی از این داروها بدون نیاز به نسخه و

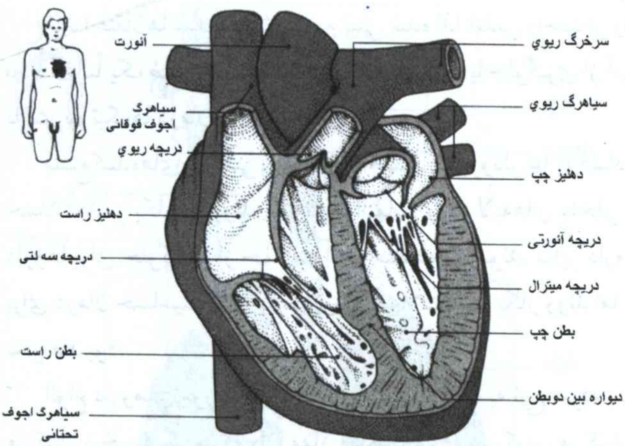
بصورت خالص یا در ترکیب با سایر فرآورده‌ها از جمله مسکن‌ها در دسترسند.

ضد احتقان‌ها سبب کاهش تورم بینی شده لذا تنفس راحت‌تر را ممکن می‌سازند. اگر علت احتقان، حساسیت باشد، غالباً یک ضد حساسیت برای تخفیف علایم یا جلوگیری از آن استفاده می‌شود. عفونت راه‌های هوایی معمولاً با آنتی‌بیوتیک‌ها درمان می‌شوند.

متسع‌کننده‌های برونشی، داروهایی هستند که برونش‌ها را گشاد می‌کنند. این داروها برای پیشگیری و کاهش حملات آسم بکار می‌روند. کورتن‌ها التهاب را در لایه‌های داخلی متورم راه‌های هوایی کاهش می‌دهند. این قبیل داروها برای جلوگیری از حملات آسم استفاده می‌شوند. سایر داروها از جمله کروموگلیکات سدیم ممکن است برای درمان حساسیت‌ها و پیشگیری از حملات آسم بکار روند اما تا زمانی که حمله آسم شروع نشده باشند، مؤثر نخواهند بود.

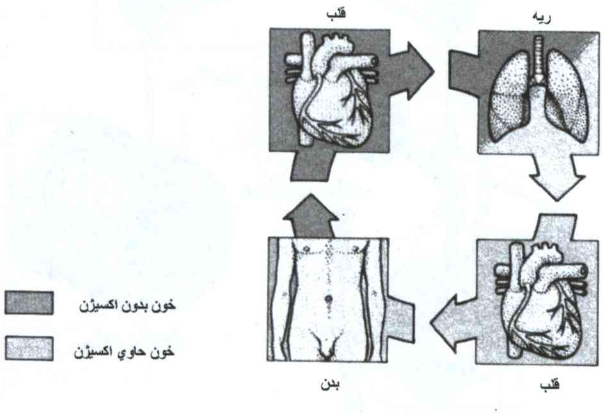
انواع داروهای مورد استفاده برای تسکین سرفه، به نوع سرفه بستگی دارند. برخی از داروها به دفع خلط کمک می‌کنند. برخی دیگر سرفه را با مهاز رفلکس سرفه، سرکوب می‌کنند.

قلب و گردش خون

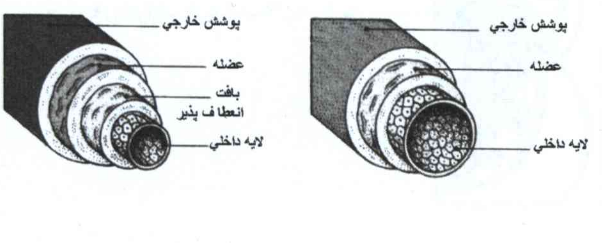
خون باعث انتقال، اکسیژن، مواد مغذی و گرما در سراسر بدن شده و حاوی پیام‌های شیمیایی مثل داروها و هورمون‌ها است و می‌تواند مواد زاید را توسط کلیه‌ها تصفیه و از راه ادرار از بدن دفع کند. خون توسط پمپی به نام قلب به حرکت درمی‌آید و به سراسر بدن منتقل می‌شود، خون در مسیر حرکت خود از مغز، اندام‌های هاضمه، عضلات، کلیه‌ها، شش‌ها و پوست عبور می‌کند.

مشکل از کجا شروع می‌شود؟

ممکن است کارآیی گردش خون در اثر تضعیف فعّالیّت‌های پمپی قلب (نارسایی قلبی) یا نامنظم بودن ضربان قلبی (آریتمی) مختل شود.

ضمناً ممکن است عروق خونی نازک شده و لخته‌هایی از چربی در دیوارهٔ آن ایجاد شود که به آن آترواسکلروز می‌گویند. این امر باعث کاهش خون‌رسانی به مغز، اندامها (بیماری عروقی محیطی) یا به عضله قلبی (بیماری کرونر قلبی) شود که نهایتاً منجر به آنژین صدری (درد قفسه صدری) می‌شود. اختلال اخیر باعث تشکیل لخته‌هایی در عروق خونی می‌شود که ممکن است این عروق را مسدود کند. اگر این لخته‌ها عروق قلبی را (که مسئول تغذیه قلب هستند) مسدود کنند به آن ترمبوز کرونر می‌گویند و در صورتی که عروق مغزی مسدود شود باعث سکته مغزی می‌شوند.

اختلال شایعی که در جریان خون ایجاد می‌شود فشارخون گفته می‌شود فشارخون زمانی ایجاد می‌شود که خون عبوری از

رگ‌ها بیش از حد طبیعی به دیوارهٔ عروق فشار وارد نماید. یکی از عواملی که باعث فشارخون می‌شود سخت شدن دیواره رگ‌ها و از دست رفتن انعطاف آنهاست که به آن آترواسکلروز ایجاد می‌گویند.

در بعضی از موارد مانند میگرن و بیماری رینود[1] **اندازه عروق دستخوش تغییراتی می‌شوند.**

چرا باید بیماران قلبی چند داروی مختلف مصرف کنند؟

به علت اینکه افرادی که از بیماریهای قلبی رنج می‌برند اغلب بیش از یک مشکل دارند و باید چندین دارو را هم‌زمان مصرف کنند. بسیاری از این داروها باعث تنظیم ضربان قلب می‌شوند این داروها را ضد - **بی‌نظمی ضربان** (آنتی‌آریتمی) می‌گویند این گروه دارویی شامل بتابلوکرها و دیگوکسین است.

سایر داروها روی قطر عروق مؤثر هستند مثل گشادکننده‌های عروق که باعث گشادی رگ‌ها شده و فشارخون را کاهش می‌دهند و تنگ‌کننده‌های عروق که باعث تنگ شدن رگ‌ها و افزایش فشارخون می‌شوند.

بعضی از داروها، **کاهندهٔ چربی و حجم خون و همچنین از بین برنده لخته خونی هستند دیورتیک‌ها (مُدرها)** که در درمان فشارخون و نارسایی قلبی استفاده می‌شود باعث افزایش دفع آب بدن می‌گردد.

داروهای کاهنده چربی که باعث کاهش کلسترول خون شده و از خطر ایجاد آترواسکلروز می‌کاهد.

داروهای از بین برنده لخته خونی که باعث حل شدن لخته‌های خونی شده و تولید لخته‌های خونی در قلب، و سیاهرگ‌ها و شریان‌ها را به حداقل می‌رساند.

داروهای مهم این گروه

داروهای دیژیتال (دیگوکسین، دیژیتوکسین)

بتابلوکرها

الف) انتخابی قلبی: (آتنولول، متوپرولول، بتاکسول، بیوپرولول سلیپرولول، اسمولول، بنی ولول)[2]

ب) انتخابی غیرقلبی: (اسبوتولول، کارودیلول، لابتالول، نادولول، اوکسپرنول، پیندولول، **پروپرانولول**، **سوتالول**، تیمولول)

گشادکننده‌های عروقی

الف) مهارکننده‌های ACE: کاپتوپریل، سیلازاپریل، انالاپریل، فوزینوپریل، ایمیداپریل، لیسینوپریل، موکسی‌پریل، پریندا‌پریل، کویناپریل، رامیپریل، تراندولاپریل)

ب) فعال‌کننده کانال پتاسیم: نیکوراندیل

پ) آلفابلوکر: داگزازوسین، ایندورامین، پرازوسین، ترازوسین

ت) نیترات‌ها: گلیسریل تری‌نیترات، ایزوسورباید دی‌نیترات/منونیترات

ث) مهارکننده کانال کلسیم: آملودیپین، دیلتیازم، فلودیپین، ایسرادیپین، لاسیدیپین، لرکانیدیپین، نیکاردیپین، نیفدیپین، نیزول دیپین، وراپامیل.

۱- بیماری رینود: حالتی است ناشناخته که طی آن اندازه سرخرگ‌های انگشتان به طورنامناسبی واکنش می‌دهند به طوری که هرگاه دست‌ها سرد شوند دچاراسپاسم (جمع شدن و کاهش قطر سرخرگ‌ها) می‌شوند. این واکنش موجب حمله‌های رنگ‌پریدگی، کرخی و ناراحتی در انگشتان می‌شود.

۲- برخی از این داروها در حال حاضر در بازار دارویی ایران موجود نیست.

ج)**مهارکننده‌های آنژیوتانسین II:** کاندسارتان، اپروسارتان، ایربسارتان، لوزارتان، تل‌می‌سارتان، وَل سارتان
چ)**سایر:** هیدرالازین، مینوکسیدیل، نافتیدوروفوریل

ادرارآورها (مُدرها)

الف) ادرارآورهای قوسی: بومتانید، فوروسماید، توراسماید.
ب) ادرارآورهای نگهدارنده پتاسیم: آمیلوراید، اسپیرونولاکتون، تریامترن
پ)تیازیدها: بندوروفلومتیازید، کلروتالیدن، سیکلوپنتیازید، هیدروکلروتیازید، هیدروفلومتیازید، اینداپامید، متولازون، زیپامید.

داروهای ضد بی‌نظمی ضربان

الف: بتابلوکرها ب: مهارکننده‌های کانال کلسیم پ: داروهای دیژیتال ت: سایر داروها: آدنوزین، آمیودارون، برتیلوم، دیوپرامید، فِلِکانید، لیگنوکائین، مگزیلتین، موراسیزین، پروکائین آمید، پروپافنون، کیندرین.

داروهای ضد آنژین صدری (درد قفسه صدری)

الف: بتابلوکرها ب: مهارکننده‌های کانال کلسیم پ: نیترات‌ها ث: بازکننده‌های کانال پتاسیم ج: سایر داروها: آسپیرین، سیمواستاتین، هپارین.

داروهای ضد فشارخون

الف: مهارکننده‌های ACE ب: بتابلوکرها پ: مهارکننده‌های کانال کلسیمی ت: ضدفشارخون‌ها با اثر مرکزی: کلونیدین، متیل دوپا ث: ادرارآورها ج: آلفابلوکرها چ: گشادکننده‌های عروقی

داروهای کاهنده چربی

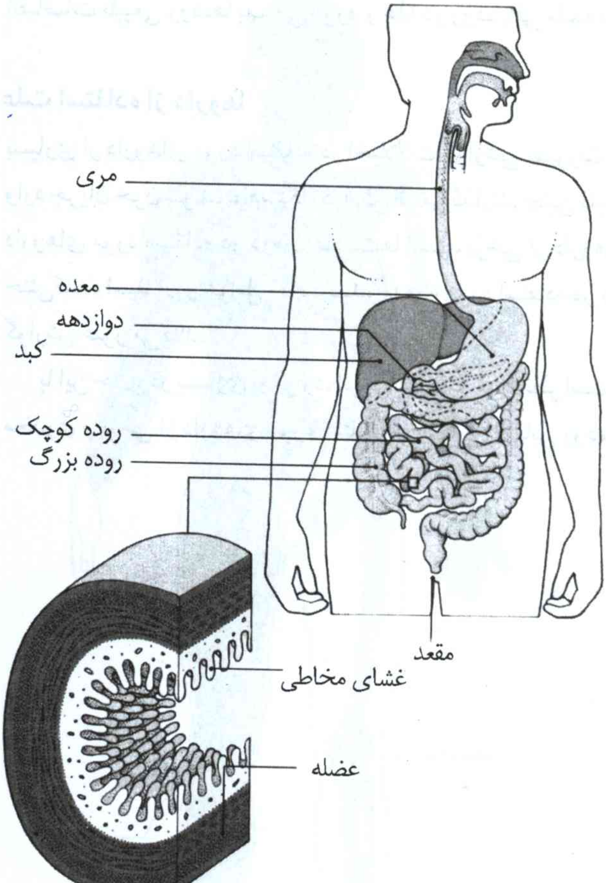
الف)فیبرات‌ها: بزافیبرات، سیپروفیبرات، فنوفیبرات، جم‌فیبروزیل
ب) استاتین‌ها: آتورواستاتین، فلوواستاتین، پراواستاتین، سیم‌واستاتین
پ) نیکوتینیک اسید و سایر فرآورده‌ها: آسیپیوکس، نیکوتینیک اسید
ت) داروهای متصل شونده به نمک‌های صفراوی: کلستیرآمین، کولستیپول، اسپاگولا
ث)سایر داروهای مؤثر روی کبد: امگا ۳

داروهای از بین برنده لخته‌های خونی

الف) فاکتورهای خونی: فاکتور هفت آ (VIIa)، فاکتور هشت، فاکتور نُه
ب) داروهای حل‌کننده فیبرین پ: ویتامین کا ت: داروهای ضدپلاکتی[1]: آسپرین، کلوپیدوجرل، دی‌پریدامول، تیکوپیدین ث: ضدانعقادهای تزریقی: هپارین، ج: داروهای حل‌کننده ترمبوز: استرپتوکیناز، تِنِکتِپلاز
ج) ضدانعقادهای خوراکی: وارفارین، اسنوکومارول

۱- پلاکت‌ها در خون باعث انعقاد می‌شوند و لخته‌های ایجاد شده در خون با حضور پلاکت‌ها بزرگتر و حجیم‌تر می‌شوند.

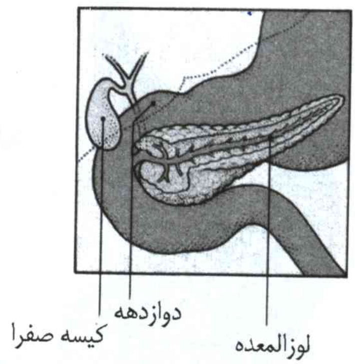
دستگاه گوارش

دستگاه گوارش که جهاز هاضمه نیز نامیده می‌شود، از مسیری تشکیل شده که غذا از آن عبور می‌کند و برای جذب در بدن آماده می‌شود. دستگاه گوارش از دهان، مری، معده، دوازدهه، روده کوچک و بزرگ (شامل کولون و راست روده) و مقعد تشکیل شده است. به علاوه، تعدادی از دیگر اعضا درگوارش غذا دخیلند مانند غدد بزاقی در دهان، کبد، لوزالمعده و کیسه صفرا. این اعضا به همراه دستگاه گوارش، جهاز هاضمه را تشکیل می‌دهند.

جهاز هاضمه مواد غذایی خورده شده را که شامل پروتئین، چربی و قندها است به مولکول‌های کوچکتر که می‌توانند مورد استفاده بدن قرار گیرند، تبدیل می‌کند. مواد غیرقابل هضم یا کم هضم به همراه سایر مواد زاید بدن، به روده بزرگ می‌رسند و هنگامی که به اندازه کافی تجمع پیداکردند، بصورت مدفوع از بدن خارج می‌شوند.

اختلالات دستگاه گوارش

التهاب غشای پوشاننده معده یا روده در نتیجه عفونت یا التهاب انگلی بوجود می‌آید، ممکن است آسیب به علت تولید نامناسب شیره گوارشی باشد که به آسیب‌های خفیفی از جمله بالارفتن اسید یا درگیری‌های شدیدتر از جمله زخم معده بیانجامد. مخاط روده ممکن است توسط دستگاه ایمنی آسیب ببیند (بیمار التهابی روده). راست روده و مقعد ممکن است به علت آسیب مخاطی، پارگی پوست در مدخل مقعد (شقاق مقعدی) و بزرگ شدن وریدها (بواسیر)، دردناک و تحریک‌پذیر شوند.

غالب شکایات گوارشی مانند یبوست، اسهال و سندرم روده تحریک‌پذیر، معمولاً هنگامی رخ می‌دهند که انقباضات طبیعی روده‌ها بهم می‌خورد و غذا در روده باقی مانده یا بسرعت از آنها خارج می‌شوند.

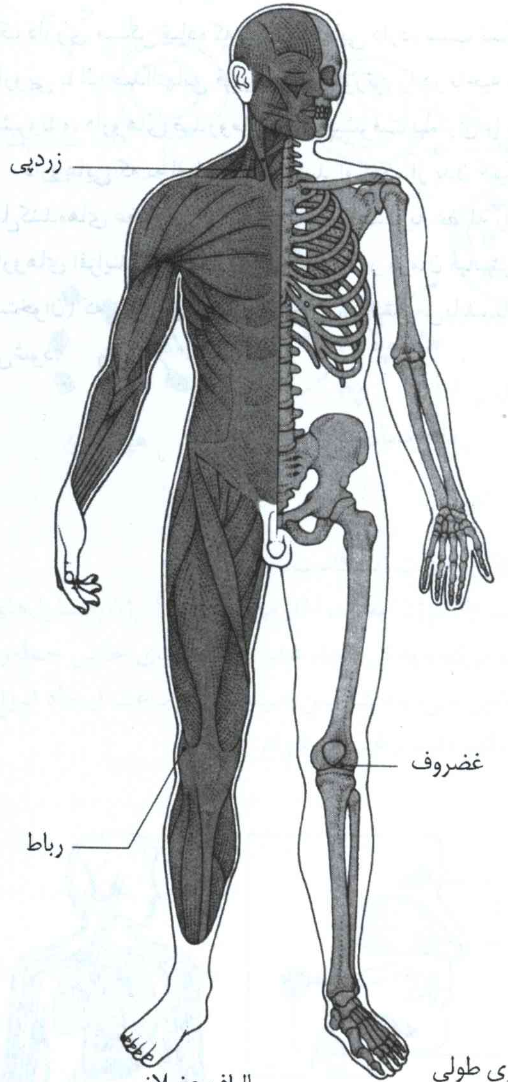
علت استفاده از داروها

بسیاری از داروهای مورد استفاده در اختلالات گوارشی بصورت خوراکی مصرف می‌شوند و مستقیماً بدون آن که وارد جریان خون شوند، بر دستگاه گوارش اثر می‌گذارند. چنین داروهایی شامل انواع خاصی از آنتی‌بیوتیک‌ها و سایر داروهای مورد استفاده در درمان عفونت‌ها است، برخی از داروهای ضداسیدی مورد استفاده در زخم معده و خنثی‌کننده اسید آن و عوامل حجیم‌کننده مدفوع مورد استفاده در درمان یبوست و اسهال نیز بدون جذب از دستگاه گوارش عبور می‌کنند.

با این حال، در بسیاری از موارد، اثر فراگیر دارو مورد نظر است که شامل داروهای ضدزخم، داروهای ضداسهال مخدری و برخی از داروهای مورد استفاده در بیماری التهابی روده‌هاست.

عضلات، استخوان‌ها و مفاصل

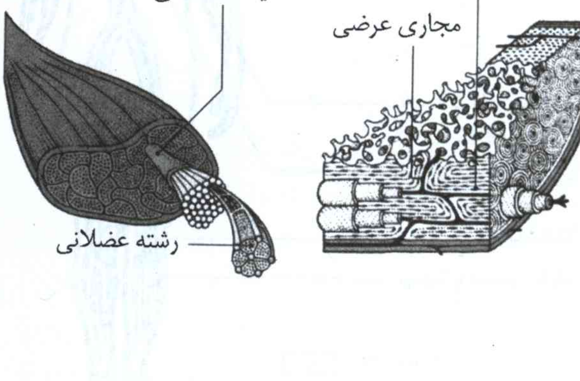
ساختار پایه بدن انسان روی ۲۰۶ استخوان، ۶۰۰ عضله و مجموعه‌ای از سایر بافت‌ها نظیر رباط ها، تاندون‌ها و غضروف‌ها تکیه دارد که بدن را قادر می‌سازند به طور مؤثری حرکت کند.

اختلالات عضلات، استخوان‌ها و مفاصل

ساختارهای مذکور غالباً دچار آسیب می‌شوند. عضلات، تاندون‌ها و رباط ها بدنبال یک حرکت شدید و ناگهانی، کشیده یا پاره می‌شوند و این امر سبب التهاب، تورم و درد در آن ناحیه می‌شود. مفاصل، بویژه آنها که وزن بدن را تحمل می‌کنند (لگن، زانو، مچ پا و مهره‌ها) مستعد آسیب هستند. غضروف‌های واقع در انتهای استخوان‌ها ممکن است پاره شوند و به درد و التهاب بیانجامند. آسیب مفصلی در آرتریت روماتوئید که یک بیماری خودایمنی است نیز رخ می‌دهد. در نقرس که بلورهای اسید اوریک در برخی مفاصل تجمع می‌یابند ممکن است التهاب رخ دهد که این حالت آرتریت نقرسی نامیده می‌شود.

اختلال دیگری که عضلات و مفاصل را درگیر می‌سازد، آسیب عصبی است که کنترل عصب روی انقباض عضله را تغییر می‌دهد. در بیماری میاستنی‌گراو که انتقال پیام‌های عصبی بین اعصاب و عضلات کاهش می‌یابد، کنترل عضلانی را مختل می‌کند. استخوان‌ها نیز ممکن است به علت کمبود ویتامین، مواد معدنی یا هورمون دچار ضعف شوند.

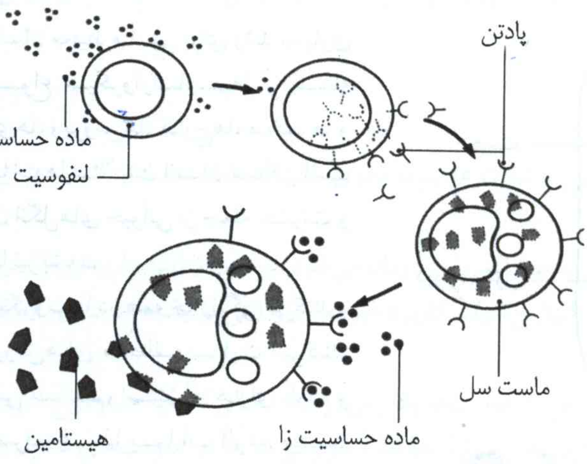

علت استفاده از داروها

یک داروی مسکن ساده که اثر ضدالتهابی دارد. سبب تسکین درد در غالب موارد می‌شود. در التهاب شدید، پزشک دارویی با اثر ضدالتهابی قوی‌تر نظیر کورتن را در ناحیه درگیر تزریق می‌کند. در موارد آرتریت روماتوئید شدید و پیشرونده، داروهای ضدروماتیسمی، پیشرفت بیماری را متوقف کرده و علایم را بهبود می‌دهند.

داروهایی که به افزایش دفع اسید اوریک از بدن کمک می‌کنند غالباً برای درمان نقرس تجویز می‌شوند. شل‌کننده‌های عضلانی که انتقال پیام از عصب به عضله را مهار می‌کنند، برای درمان گرفتگی عضلانی بکار می‌روند. داروهای افزاینده تحریک عصبی عضله در درمان میاستنی‌گراو تجویز می‌شوند. در اختلالات استخوانی (پوکی استخوان) که محتوای معدنی استخوان کاهش می‌یابد، با مکمل‌های مواد معدنی، ویتامین و هورمون‌ها درمان می‌شود.

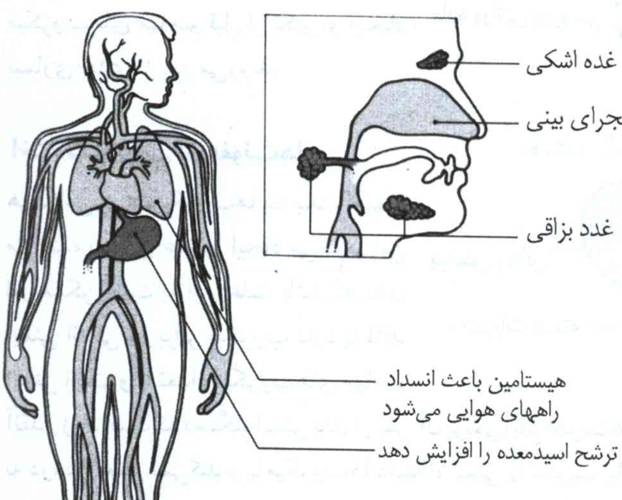
حساسیت (آلرژی)

حساسیت نوعی واکنش بدن به برخی از مواد است که این مواد سیستم ایمنی را فعال کرده و باعث بروز علائم حساسیت می‌شوند، به این مواد حساسیت‌زا می‌گویند. اکثر افراد، درگیر یکی از انواع بیماری‌های حساسیتی به صورت وخیم یا خفیف هستند، این واکنش‌های حساسیتی ناشی از بیماری آسم، تب یونجه و غیره باعث سرفه‌های شدید و تنگی نفس می‌شوند که گاهی نیاز به فوریت‌های پزشکی وجود دارد.

کهیر و آبریزش بینی یکی از معضلات بیماری آلرژیک است که با مصرف آنتی‌هیستامین‌ها می‌توان از وخامت آنها کاست.

روند ایجاد واکنش‌های حساسیتی با ورود مادهٔ حساسیت زا (آلرژن) به بدن آغاز می‌شود. این آلرژن به سلول‌های ایمنی رسیده و سلول‌های ایمنی را به تولید پادتن تحریک می‌کند، پادتن ایجاد شده به سلول‌های خاص حمله‌ور شده و باعث پاره شدن آن و آزاد شدن موادی مانند هیستامین می‌شود که این هیستامین‌ها باعث ایجاد انواع واکنش‌های حساسیتی مانند سرخی چشم‌ها، آبریزش بینی، کهیر، تب و غیره می‌شوند.

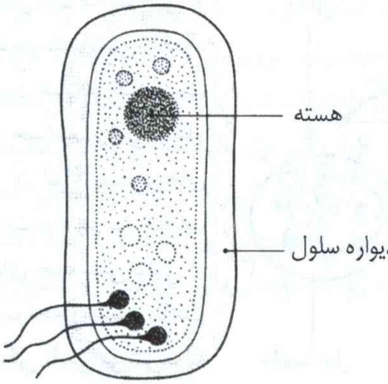

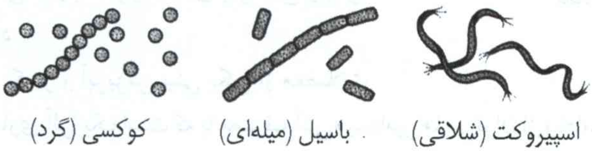
هیستامین در بدن دو نوع گیرنده دارد. گیرنده‌های H_1 که در پوست، عروق خونی و مجاری تنفسی وجود دارد و نوع H_2 که در دیواره معده، غدد بزاقی و اشکی یافت می‌شود. تحریک این گیرنده‌ها توسط هیستامین باعث گشادی عروق خونی، التهاب و تورم بافت‌های بدن و گرفتگی راه‌های هوایی بخصوص بینی می‌شود.

در برخی موارد این واکنش‌ها به قدری شدید است که باعث شوک می‌شود که به آن شوک آنافیلاکسی می‌گویند. داروهای آنتی‌هیستامین باعث مهار گیرنده‌های H_1 و H_2 شده و نمی‌گذارند هیستامین بر روی آنها قرار گیرد و بدین طریق جلوی ایجاد واکنش‌های حساسیتی را می‌گیرند.

عفونت

بدن انسان محیط مناسبی برای رشد بسیاری از انواع میکروارگانیسم‌ها از جمله باکتری‌ها، ویروس‌ها، قارچ‌ها، مخمرها و تک یاخته‌هاست. بدن انسان ممکن است میزبان انگل‌های حیوانی از جمله حشرات و کرم‌ها نیز بشود.

انواع باکتریها

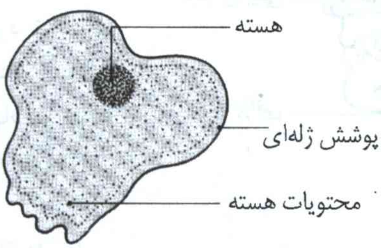
میکروب‌ها در همه جا زندگی می‌کنند و به روش‌های مختلف سرایت می‌کنند: تماس مستقیم، استنشاق هوای آلوده و مصرف غذا یا آب آلوده. همه میکروارگانیسم‌ها سبب بیماری نمی‌شوند؛ بسیاری از انواع باکتری‌هایی که روی سطح پوست یا در روده زندگی می‌کنند، سبب بیماری شوند. برخی دیگر نیز نمی‌توانند در داخل یا روی سطح بدن به حیات خود ادامه دهند.

به طور طبیعی، دستگاه ایمنی از بدن در برابر عفونت‌ها، محافظت می‌کند و میکروب‌های مهاجم قبل از تکثیر و ایجاد بیماری جدی از بین می‌روند.

ویروسها

اختلالات ناشی از عفونت‌ها

تک یاخته

هنگامی که میکروب‌ها به بدن حمله می‌کنند، بیماری عفونی ایجاد می‌شود. این امر ممکن است به این علت باشد که بدن ایمنی اندکی در برابر میکروب دارد یا فاقد ایمنی است و یا تعداد میکروب‌های مهاجم آنقدر زیاد است که دستگاه ایمنی بدن از پس آن برنمی‌آید. عفونت‌های جدی هنگامی رخ می‌دهند که دستگاه ایمنی به درستی عمل نمی‌کند و یا میکروب‌ها دستگاه ایمنی را تخریب یا تضعیف نموده است (ایدز؛ سندرم نقص ایمنی اکتسابی).

عفونت‌ها می‌وانند سبب بیماری فراگیر شوند و یا تنها بخش خاصی را درگیر کنند (عفونت زخم). برخی از نواحی بیش از بقیه مستعد عفونت هستند؛ مثلاً دستگاه تنفسی بطور شایع گرفتار عفونت می‌شود اما عفونت در استخوان و عضله نادر است.

برخی علایم حاصل از آسیب بافت‌های بدن ناشی از عفونت یا سم آزاد شده از آنها است. در سایر موارد، علایم

به علت مکانیسم‌های دفاعی ایجاد می‌شوند. اغلب باکتری‌ها و عفونت‌های ویروسی سبب تب شده و در نواحی آلوده، التهاب و چرک را بوجود می‌آورند.

علت استفاده از داروها

درمان عفونت تنها هنگامی ضروری است که نوع یا شدت علایم به نحوی باشد که نشان دهد دستگاه ایمنی از پس عفونت برنمی‌آید.

عفونت باکتریایی با داروهای آنتی‌بیوتیکی یا ضدباکتریایی درمان می‌شود. برخی از این داروها باکتری را می‌شکنند در حالی که سایر داروها، مانع تکثیر آنها می‌شوند. کاربرد غیرضروری آنتی‌بیوتیک‌ها سبب رشد باکتری مقاوم می‌شود.

برخی از آنتی‌بیوتیک‌ها در درمان طیف وسیعی از عفونت‌ها بکار می‌روند در حالی که بقیه علیه انواع خاصی از باکتری‌ها یا در نواحی خاصی از بدن کاربرد دارند. آنتی‌بیوتیک‌ها غالباً خوراکی‌اند اما در عفونت‌های شدید روش تزریقی ارجحیت دارد، در مواردی که عفونت گسترده نیست و در یک موضع خاصی قرار دارد، داروها به روش موضعی استعمال می‌شود.

داروهای ضدویروسی برای عفونت‌های شدید تهدیدکننده حیات استفاده می‌شوند. ضدویروس‌ها بصورت موضعی، خوراکی یا تزریقی (در بیمارستان) استفاده می‌شوند.

سایر داروهایی که بر علیه عفونت‌ها بکار می‌روند، عبارتند از داروهای ضد تک‌یاخته‌ای که نابودکننده تک‌یاخته‌ها، از جمله مالاریا هستند، داروهای ضدقارچ علیه عفونت‌های قارچی و مخمری نظیر کاندیدا (برفک)؛ و داروهای ضدکرم برای ریشه کن کردن کرم‌ها به کار می‌روند. عفونت‌های انگلی پوست نیز با آنتی‌بیوتیک‌های موضعی درمان می‌شود.

واکسن‌ها و ایمن‌سازی

بسیاری از بیماری‌های عفونی از جمله اغلب عفونت‌های شایع ویروسی، تنها یک‌بار در طول زندگی رخ می‌دهند. دلیل این موضوع آن است که سلول‌های ایمنی که در پاسخ به بیماری تولید شده‌اند، پس از آن نیز باقی می‌مانند و هر نوع عفونتی را که در آینده به بدن تهاجم کند بلافاصله از بین می‌برند. مدت این ایمنی متفاوت است اما می‌تواند مادام‌العمر باشد.

امروزه محافظت علیه بسیاری از بیماری‌های عفونی به طور مصنوعی با استفاده از واکسن‌های ساخته شده از انواع تغییر یافته میکروب‌ها مقدور شده است. این واکسن‌ها، دستگاه ایمنی را همانند عفونت واقعی تحریک می‌کنند و سبب ایمنی دائم و فعال می‌شوند. از آنجا که هر نوع میکروبی تولید یک سلول ایمنی خاص را فراهم می‌آورد، برای هر بیماری واکسن‌های مختلفی تزریق می‌شود.

نوع دیگری از ایمن‌سازی، ایمن‌سازی غیرفعال است که سلول‌های ایمنی را در بدن جاندار دیگری تولید کرده و سپس به بیمار تزریق می‌کنند.

مصارف

برخی از بیماری‌های عفونی به طور مؤثر درمان نمی‌شوند و یا آنقدر شدید هستند که پیشگیری از آنها بهترین راه است. ایمن‌سازی معمول نه تنها سبب محافظت فرد می‌شود بلکه بتدریج عفونت را ریشه‌کن می‌کند. نظیر این اتفاق در مورد ریشه‌کنی آبله در جهان رخ داده است.

نوزادان، سلول‌های ایمنی در برابر بسیاری از بیماری‌ها را از مادر خود دریافت می‌کنند اما این محافظت تنها حدود ۳ ماه دوام می‌آورند. اغلب کودکان از ۲ ماهگی تا ۱۵ سالگی علیه عفونت‌های شایع کودکی واکسینه می‌شوند. به علاوه، به مسافران بسیاری از کشورها، بویژه نواحی گرمسیری توصیه می‌شود که علیه عفونت‌های شایع آن منطقه، واکسینه شوند. در سفر به نواحی دورافتاده باید واکسیناسیون هاری، تب زرد و هپاتیت B صورت بگیرد.

ایمن‌سازی مؤثر مادام‌العمری غالباً با یک دوز واکسن حاصل می‌شود. با این حال در بسیاری موارد، دوز تقویتی که غالباً یادآور نامیده می‌شود، به منظور حفظ ایمنی لازم است.

واکسن‌ها سبب محافظت فوری در برابر عفونت نمی‌شوند و ممکن است ایجاد ایمنی کامل چندین هفته زمان نیاز داشته باشد. هنگامی که به حفاظت فوری در برابر بیماری عفونی نیاز باشد (مثلاً بدنبال تماس با عفونت) لازم است ایمنی غیرفعال از طریق سلول‌های ایمنی حاصل شود.

نحوه اثر

واکسن‌ها با تولید سلول‌های ایمنی که به بدن برای مقاومت در برابر انواع خاص بیماری‌ها کمک می‌کنند، باعث ایمنی می‌شوند. بسیاری از واکسن‌ها (که واکسن‌های زنده هستند) از اشکال ضعیف شده عامل بیماری زا ساخته می‌شوند. اما حتی این عوامل ضعیف شده نیز در تحریک ایجاد مقادیر کافی سلول ایمنی، کفایت می‌کنند. سایر انواع واکسن‌ها از نوع غیرفعال (یا کشته شده) عامل بیماری‌زا یا مشتقات غیرفعال آنها ساخته می‌شوند اما اثر آنها بر دستگاه ایمنی، به همان صورت قبلی است.

نحوه ایمنی بدن

درجه محافظت انواع مختلف واکسن‌ها، متفاوت است. برخی سبب ایمنی مادام‌العمر می‌شوند، و برخی دیگر ایمنی

کامل در برابر بیماری ایجاد نمی‌کنند و یا اثر آن‌ها فقط ۶ ماه دوام می‌آورد. معمولاً واکسن آنفلوانزا تنها در برابر ویروس‌هایی که اخیراً سبب شیوع آنفلوانزا شده‌اند، حفاظت ایجاد می‌کنند. یعنی باید هر ساله نوع جدید واکسن تزریق شود.

هر واکسنی می‌تواند دارای عوارض جانبی باشد که معمولاً خفیف و زودگذر هستند. شایع‌ترین واکنش، قرمزی، برآمدگی و دردناکی در محل تزریق و تب خفیف به مدت یک یا دو روز است.

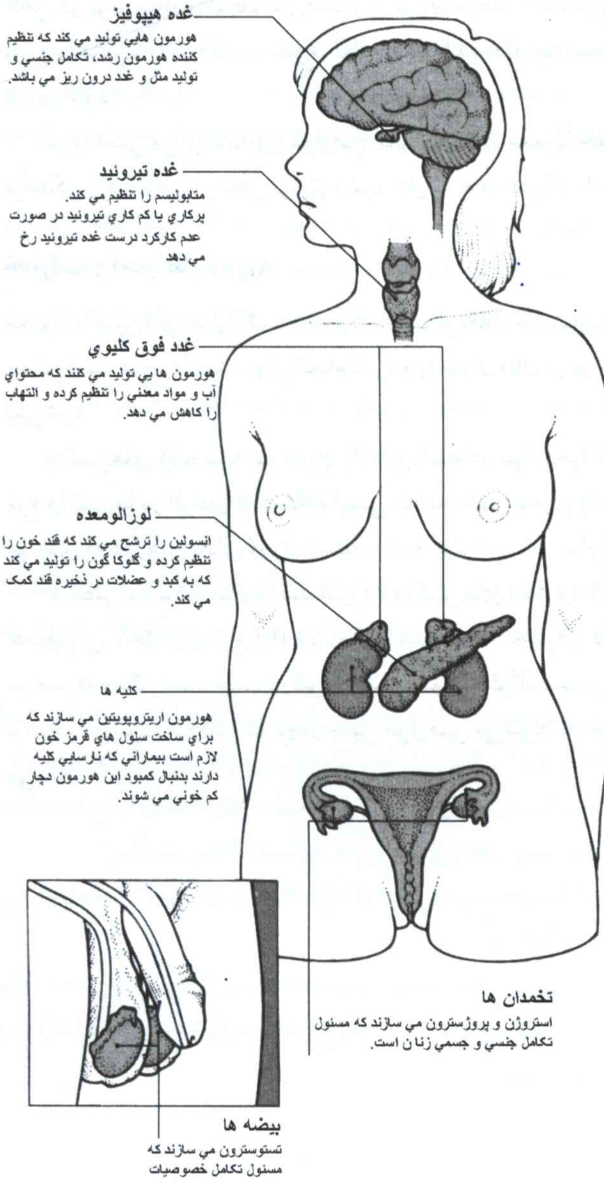
خطرات و احتیاطات ویژه

معمولاً واکنش‌های خطرناک نادرند و در اغلب کودکان، مزیت استفاده بر خطرات آن ارجحیت دارد. در کودکان بیمار ممکن است هیچ واکسیناسیونی انجام نشود و به عنوان مثال در موارد سرماخوردگی تا زمان بهبود هیچ واکسنی تجویز نمی‌شود.

واکسن‌های زنده نباید در دوران بارداری استفاده شوند چراکه ممکن است به جنین آسیب برسانند. تجویز این نوع واکسن‌ها در افرادی که دستگاه ایمنی آنها به علت بیماری یا مصرف داروها، تضعیف شده نیز، ممنوع است. در مواردی که دوزهای بالای کورتن استفاده شده، بهتر است تا اتمام طول درمان، واکسیناسیون به تعویق انداخته شود.

از خطر تب بالا بدنبال واکسیناسیون، واکسن‌های دیفتری، کزاز، سیاه‌سرفه (ثلاثه)، فلج اطفال غیرفعال و هموفیلوس آنفلوانزای نوع (b) هم زمان با مصرف استامینوفن در زمان واکسیناسیون، کاسته می‌شود. واکسن سیاه‌سرفه ممکن است سبب درگیری خفیفی شود که کوتاه‌مدت و معمولاً با تب همراه است، این مشکل بدون درمان برطرف می‌شود. کودکانی که دچار چنین عوارضی می‌شوند به طور کامل و بدون مشکلات عصبی یا تکاملی بهبود می‌یابند.

هورمون‌ها و دستگاه غدد درون‌ریز

دستگاه غدد درون‌ریز مجموعه‌ای از غدد واقع در سراسر بدن است که هورمون می‌سازد و آنها را وارد جریان خون می‌کند. هر غده اندوکرین یک یا چند نوع هورمون می‌سازد که هر یک از انواع عملکرد ویژه‌ای در بدن دارد که شامل رشد و ترمیم بافت‌ها، تکامل جنسی و عملکرد تولید مثلی و پاسخ بدن به انواع تنش‌ها است.

اغلب هورمون‌ها در زمان تولد به طور مستمر ترشح می‌شوند اما مقدار ترشح آنها براساس نیاز بدن در نوسان است. سایر هورمون‌ها در زمان‌های خاصی ترشح می‌شوند، مثلاً هورمون رشد در کودکی و بلوغ ترشح می‌شود. هورمون‌های جنسی توسط بیضه‌ها و تخمدان‌ها از زمان بلوغ به بعد ترشح می‌شوند.

بسیاری از غدد درون‌ریز هورمون‌های خود را در پاسخ به هورمون‌های هیپوفیز (غده صنوبری) آزاد می‌کنند. غده هیپوفیز هورمون‌هایی را آزاد می‌کند که هر یک از آنها به نوبه خود، سبب ترشح هورمونی دیگر می‌شود. زمانی که میزان یک هورمون در خون بالا می‌رود این افزایش هورمون خون بر روی غده هیپوفیز اثر گذاشته موجب کاهش ترشح هورمون‌های تحریک‌کننده غدد می‌شود و میزان هورمون خون به حد طبیعی باز می‌گردد.

اختلالات غدد درون‌ریز

معمولاً این اختلالات سبب ترشح مقادیر بسیار زیاد یا بسیار اندک یک هورمون می‌شوند و علل مختلفی دارند. برخی از این اختلالات مادرزادی هستند و برخی به علت بیماری‌های خودایمن (نظیر برخی اشکال بیماری قند)، تومورهای بدخیم یا خوش‌خیم، آسیب یا داروهای خاص ایجاد می‌شوند.

علل کاربرد داروها

ترکیبات طبیعی هورمون‌ها یا انواع صناعی آنها، غالباً در موارد کمبود، تجویز می‌شوند. گاهی داروها برای تحریک مقادیر بالای تولید هورمون در غده، بکار می‌روند؛ نظیر داروهای خوراکی ضد قند که باعث تحریک لوزالمعده شده و تولید انسولین را افزایش می‌دهند. هنگامی که هورمون زیادی تولید شود. درمان دارویی از فعالیت غده می‌کاهد.

هورمون‌ها یا داروهای وابسته در درمان سایر بیماری‌ها نیز بکار می‌روند. هورمون‌های استروئیدی مربوط به هورمون‌های غدد فوق کلیوی برای تخفیف التهاب و سرکوب فعالیت دستگاه ایمنی بکار می‌روند. انواع متعدد سرطان‌ها با هورمون‌های جنسی درمان می‌شوند. هورمون‌های جنسی زنانه به منظور جلوگیری از بارداری و درمان اختلالات قاعدگی بکار می‌روند.

تغذیه

غذا، انرژی (بصورت کالری) و مواد مغذی مورد نیاز برای رشد و بازسازی بافت‌ها را فراهم می‌کند. پروتئین، قندها و چربی‌ها سه جز اصلی غذا هستند. ویتامین‌ها و مواد معدنی تنها به مقادیر اندکی در غذا یافت می‌شوند، اما برای کارکرد طبیعی بدن بسیار مهم‌اند. فیبر که تنها در برخی غذاهای گیاهی یافت می‌شود برای سلامت دستگاه گوارش مورد نیاز است.

در جریان گوارش، مولکول‌های بزرگ غذا به مولکول‌های کوچکتر شکسته می‌شوند و مواد غذایی را که جذب جریان خون می‌شوند، آزاد می‌کنند. قند و چربی توسط سلول‌های بدن متابولیزه می‌شوند و انرژی تولید می‌کنند. این مواد به همراه پروتئین‌ها، وارد ساختار سلولی می‌شوند. هر فرآیند سوخت و ساز توسط یک آنزیم اختصاصی کنترل می‌شود و غالباً نیازمند وجود یک ویتامین یا ماده معدنی اختصاصی و ویژه هستند.

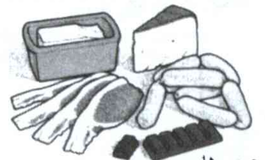
قندها
منبع اصلي انرژي هستند و در صورت مصرف بيش از حد به صورت چربي ذخيره مي شود.
در غلات، قند و سبزيجات و نشاسته موجود است.

پروتئين ها
براي رشد وترميم بافت حياتي هستند.
در گوشت،محصولات لبني، غلات و حبوبات موجود است.

الياف(پاي ساكاريدي غير نشاسته اي)
بخش غير قابل هضم هر فرآورده گياهي است كه فاقد مواد مغذي مي باشد.
حجم مدفوع را زياد مي كند.

چربي ها
شكل متراكم انرژي است كه تنها به مقادير اندک مورد نياز است.
در فرآورده هاي دامي از جمله كره ودر روغن هاي گياهي موجود مي باشد.

علت کاربرد داروها

سوء تغذیه، سبب بیماری می‌شود. در کشورهای فقیرتر که کمبود غذا وجود دارد، ماراسموس (به علت کمبود انرژی غذا) و کواشیورکور (به علت کمبود پروتئین) شایع است. اما در کشورهای پیشرفته، مصرف بیش از حد مواد غذایی سبب چاقی می‌شود. کمبودهای تغذیه‌ای در کشورهای پیشرفته به علت تنوع اندک مواد غذایی است معمولاً حاصل کمبود یک ویتامین یا ماده معدنی خاص از جمله آهن (کم‌خونی فقر آهن) است.

برخی از کمبودهای تغذیه‌ای به علت ناتوانی بدن در جذب مواد مغذی غذا (سوءجذب) است. سوءجذب ممکن است به علت کمبود یک آنزیم یا بیماری دستگاه گوارش ایجاد شود.

علت کاربرد مکمل‌ها

اختلالاتی نظیر کواشیورکور یا ماراسموس معمولاً با بهبود اوضاع تغذیه‌ای درمان می‌شوند و در برخی موارد، مکمل‌های تغذیه (و نه داروها) مورد نیازند. کمبود ویتامین و مواد معدنی با مصرف مکمل‌های مناسب بهبود می‌یابد. برای درمان اختلالات سوءجذب، نیاز به تغییر رژیم غذایی یا مصرف درازمدت مکمل‌ها وجود دارد.

درمان مؤثر چاقی، کاهش مصرف غذا، تغییر الگوهای خوردن و افزایش تحرک است، اگر این روش‌ها مؤثر نباشند و شاخص توده بدن (BMI) ۳۰ یا بیشتر باشد، باید از داروی ضدچاقی یا انواع جراحی‌ها استفاده نمود.

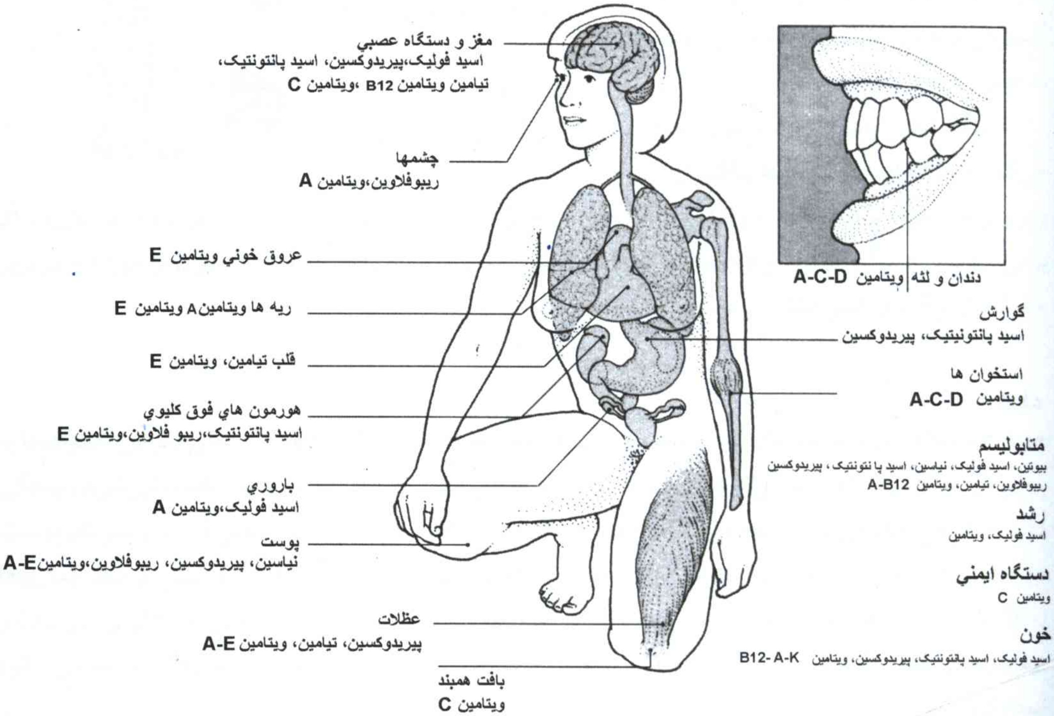
ویتامین‌ها

ویتامین‌ها، مواد شیمیایی پیچیده‌ای هستند که برای انواع فعالیت‌های بدن ضروری‌اند. به استثنای ویتامین D، بدن خود قادر به ساخت این مواد نبوده و لذا باید در رژیم غذایی موجود باشند. ۱۳ ویتامین اصلی A، C، D، E، K و مجموعه B شامل تیامین [B_1]، ریبوفلاوین [B_2]، نیاسین [B_3]، پانتونتیک اسید [B_5]، پیریدوکسین [B_6]، کوبالامین [B_{12}]، اسید فولیک و بیوتین وجود دارند. اغلب ویتامین‌ها در مقادیر بسیار اندک مورد نیازند و هر ویتامین در یک یا چند ماده غذایی وجود دارد. ویتامین D در بدن نیز توسط نور آفتاب ساخته می‌شود. ویتامین‌ها براساس قابلیت حل شدن در چربی یا آب به دو گروه تقسیم می‌شوند.

تعدادی از ویتامین‌ها (از جمله ویتامین‌های A، C و E)، خصوصیات آنتی‌اکسیدانی قوی دارند. آنتی‌اکسیدان‌ها اثر رادیکال‌های آزاد را خنثی می‌کنند. رادیکال‌ها موادی هستند که طی فرآیندهای طبیعی بدن تولید می‌شوند و ممکن است در صورت خنثی نشدن بالقوه مضر باشند. رادیکال‌های آزاد در بیماری قلبی عروقی، مسن و سرطان حایز اهمیت هستند و باعث سرعت بخشیدن به فرایند پیری می‌شوند.

یک رژیم متعادل که شامل انواع گوناگون غذاهاست، می‌تواند حاوی مقادیر کافی از تمام ویتامین‌ها باشد. مصرف ناکافی هر یک از ویتامین‌ها در طولانی مدت سبب علایم کمبود می‌شود.

در شرایط گوناگونی، پزشک ممکن است مصرف مکمل یک یا چند ویتامین را توصیه نماید.

علت کاربرد ویتامین‌ها

پیشگیری از کمبود

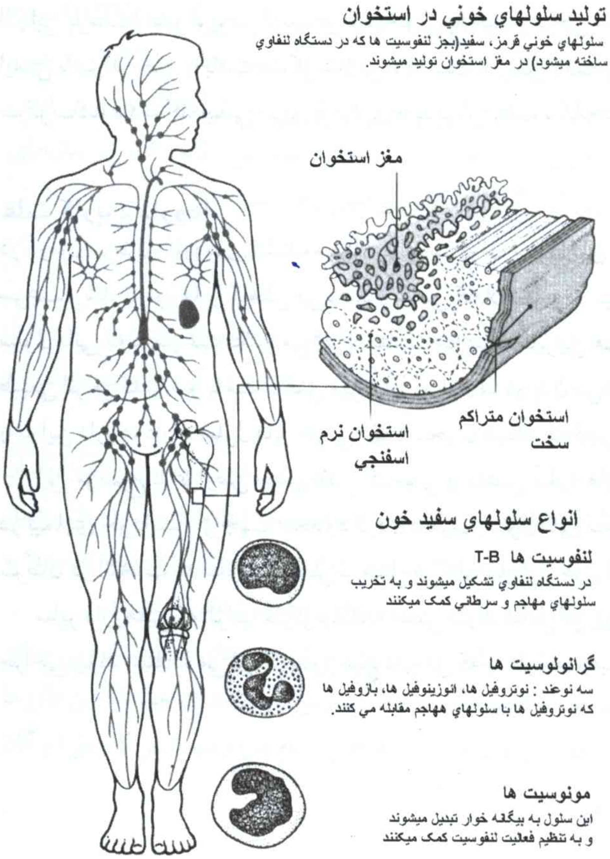
اغلب افراد در رژیم غذایی خود مقادیر کافی ویتامین دارند و لذا معمولاً نیازی به مصرف ویتامین‌های اضافی به شکل مکمل وجود ندارد. افرادی که به رژیم غذایی خود، اطمینان ندارند، باید در مورد وجود غذاهای غنی از ویتامین در رژیم غذایی خود تحقیق کنند. با افزایش مصرف غذاهای تازه و میوه و سبزیجات می‌توان مقادیر کافی ویتامین را تأمین نمود. با این حال برخی گروه‌های خاص در معرض خطر کمبود ویتامین هستند. این گروه شامل افرادی است که نیاز بیشتری به ویتامین‌ها دارند ولی آنها را از رژیم غذایی خود بدست نمی‌آورند به عنوان مثال، زنان باردار یا شیرده، نوزادان و کودکان کم سن، سالمندانی که رژیم متنوعی ندارند، گیاه‌خواران، و افرادی که رژیم‌های سخت غذایی را برای تناسب اندامشان می‌گیرند جزء این گروه هستند.

به علاوه، افرادی که دچار اختلالات جذب مواد غذایی از روده هستند یا داروهای چربی خون مصرف می‌کنند دچار کمبود ویتامین می‌شوند و باید ویتامین بیشتری دریافت کنند.

در چنین مواردی، پزشک مصرف مکمل یک یا چند ویتامین را توصیه می‌کند. با این که اغلب این فرآورده‌ها بدون نسخه در دسترس هستند، اما قبل از مصرف مکمل‌ها بهتر است با پزشک مشورت شود تا ارزیابی درستی از نیاز شما صورت بگیرد.

در شرایطی که کمبود ویتامین وجود ندارد مکمل‌ها در بهبود وضعیت عمومی بدن هیچ نقشی را ایفا نمی‌کنند و مصرف خودسرانه آنها ممکن است منجر به تشکیل سنگ‌های ادراری و یا اختلالات دیگر شود.

بیماری‌های بدخیم و ایمنی

در فرایند ترمیم سلول‌های بدن، سلول‌های جدید جایگزین سلول‌های مرده شده و بافت آسیب‌دیده را ترمیم می‌کنند. در شرایط طبیعی سرعت تولید سلول‌ها به دقت تنظیم شده است. با این حال، گاهی سلول‌های غیرطبیعی، بطور غیرقابل کنترل تکثیر می‌شوند و توده بافتی غیرطبیعی را تشکیل می‌دهند که به آن تومور می‌گویند. این تومورها معمولاً در یک موضع واقع شده‌اند و مشکلات معدودی ایجاد می‌کنند؛ از جمله این تومورها می‌توان به زگیل‌های دارای رشد خوش‌خیم اشاره نمود. در سایر انواع تومورها، سلول‌های طبیعی به بافت اطراف خود تهاجم نموده و آنها را مورد تخریب قرار می‌دهند و بدین طریق به سایر نواحی بدن منتشر شده و تومورهای گسترش یابنده را تشکیل می‌دهند. این رشد بدخیم، سرطان نامیده می‌شود.

دستگاه ایمنی بدن با رشد تومور مقابله می‌کند. دستگاه ایمنی نه تنها باکتری و ویروس‌های مهاجم بلکه بافت پیوندی و سلول‌های سرطانی را نیز به عنوان بیگانه شناسایی می‌کند و به مبارزه با آن برمی‌خیزد. در دستگاه ایمنی انواع مختلف سلول‌های سفید خونی در غدد لنفاوی یا مغز استخوان موجودند و در برابر سلول‌های بیگانه واکنش نشان می‌دهند.

علت

هنوز علت واحدی برای سرطان شناخته نشده است و خطر ایجاد سرطان، به استعداد ژنتیکی (برخی خانواده‌ها به برخی از انواع سرطان‌ها حساس‌ترند) و هم به تماس با عوامل خطر خارجی که سرطان‌زا نامیده می‌شوند، بستگی دارد. از عوامل خطر می‌توان به دود سیگار که خطر سرطان ریه را بالا می‌برد، اشعه ماورابنفش که سبب سرطان پوست در افرادی که به مدت طولانی در معرض نور خورشید بوده‌اند، سرکوب درازمدت دستگاه ایمنی توسط بیماری‌ها (مثلاً ایدز) یا داروها (مثلاً داروهای مورد مصرف در پیوندها که از وازنش عضو پیوندی جلوگیری می‌کند) و بیماری‌های عفونی اشاره کرد. این موضوع نشان دهندهٔ اهمیت دستگاه ایمنی در برداشت سلول‌های غیرطبیعی بالقوه ایجادکننده سرطان است.

فعالیت بیش از حد دستگاه ایمنی نیز ممکن است مشکلاتی به بار آورد. دستگاه ایمنی ممکن است به یک محرک بی‌خطر پاسخ شدیدی بدهد (تب یونجه) و یا علیه بافت‌های طبیعی بدن واکنش نشان داده باعث تخریب آن بافت

می‌گردد و بیماری خودایمن را ایجاد نماید. از انواع بیماری‌های خودایمن می‌توان به آرتریت روماتوئید، اختلالات التهابی پوست (نظیر لوپوس اریتماتو)، کم‌خونی بدخیم و برخی اشکال کم‌کاری تیروئید اشاره کرد. فعالیت دستگاه ایمنی با پیوند عضو یا بافت مشکل‌ساز بوده و سبب وازنش بافت بیگانه می‌شود. این موضوع نشان از نیاز به داروی سرکوب‌کننده دستگاه ایمنی، برای برقراری و پذیرش بافت بیگانه دارد.

علت کاربرد داروها

در درمان سرطان، داروهای کشنده سلولی برای سرکوب سلول‌های در حال تکثیر غیرطبیعی بکار می‌رود. این داروها سرعت رشد تومورها را کاهش می‌دهند و گاهی کاملاً آنها را از بین می‌برند. از آنجا که این داروها علیه همه سلول‌هایی که به سرعت تکثیر می‌شوند فعالیت می‌کنند، بنابراین هم روی سلول‌های سرطانی و هم روی سلول‌های طبیعی اثر می‌گذارند و باعث کاهش میزان این سلول‌ها در بدن می‌شوند. از سلول‌های طبیعی که بیشترین حساسیت را به این داروها دارند سلول‌های خونی مغز استخوان هستند که همزمان با مصرف این داروها بشدت کاهش می‌یابند.

این موضوع با عوارض جدی نظیر کم‌خونی و کاهش سلول‌های سفید خون در بیماران سرطانی همراه است اما در بیماری خودایمن از جهت محدود کردن فعالیت سلول‌های سفید مفید است. برخی از داروهای جدیدتر ضد سرطان در انتخاب هدف، اختصاصی‌تر عمل می‌کند، بنابراین عوارض کمتری دارند.

سایر داروهایی که اثرات سرکوب‌کننده ایمنی دارند شامل کورتیکواستروئیدها و سیکلوسپورین هستند که بدنبال جراحی پیوند استفاده می‌شوند. هنوز هیچ دارویی که به طور مستقیم دستگاه ایمنی را تحریک کند، تهیه نشده است.

داروهای مورد استفاده در ایدز

بیماری ایدز (سندرم نقص ایمنی اکتسابی) به علت عفونت با ویروس نقص ایمنی اکتسابی انسان (HIV) ایجاد می‌شود. این ویروس به سلول‌های خاصی در دستگاه ایمنی به نام لنفوسیت‌های T (سلول‌های CD_4) که به طور طبیعی سایر سلول‌های دستگاه ایمنی را برای مقابله با عفونت فعال می‌کنند، حمله می‌کند. از آنجا که ویروس ایدز، لنفوسیت‌های T را از بین می‌برد، بدن نمی‌تواند این ویروس و یا سایر عفونت‌ها را شناسایی و نابود کند. در سال‌های اخیر، ساخت داروهای مؤثر و کم‌خطرتر برای بیماری ایدز گسترش قابل توجهی یافته است.

علت کاربرد

دارودرمانی بیماری ایدز به درمان عفونت اولیه با ویروس، علائم بیماری و عوارض آن تقسیم می‌شود.

داروهایی که مستقیماً علیه ویروس اثر می‌کنند، ضد رتروویروس نامیده می‌شوند و به دو گروه تقسیم می‌شوند. هر دو گروه باعث از کار انداختن آنزیم‌های حیاتی برای تکثیر ویروس عمل می‌کنند.

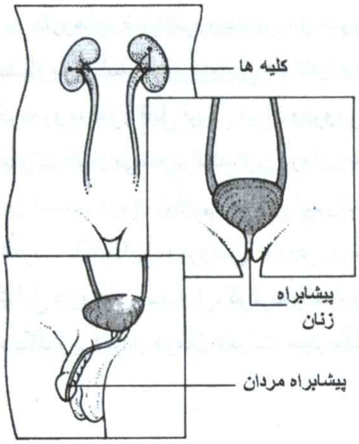
داروهای ضد رتروویروس در صورت مصرف ترکیبی، مؤثرترند. درمان ترکیبی، ضدرتروویروسی که درمان بسیار مؤثر ضدرتروویروسی هم نامیده می‌شود (HAART) قبل از آسیب دستگاه ایمنی آغاز شود، بسیار مؤثر عمل کرده، و به طور قابل قبولی میزان ویروس ایدز را در بدن کاهش می‌دهند. این درمان باعث بقای بیشتر بیماران مبتلا به عفونت ایدز می‌شود. البته، این درمان، علاج دایمی محسوب نمی‌شود و مبتلایان همچنان عفونی هستند.

اساس درمان علایم بیماری ایدز که ناشی از عفونت با سایر میکروب‌ها است، داروهای ضد میکروبی برای عفونت باکتریایی، ویروسی، قارچی و تک‌یاخته‌ای است که بیماران مبتلا به ایدز بویژه مستعد آن هستند. این داروها شامل داروهای ضد سل، کوتریموکسازول (برای درمان پنومونی ناشی از قارچی به نام پنوموسیستیس کارینی) و گان سیکلوویر (برای درمان عفونت سیتومگالوویروس) است.

مجاری ادراری و تناسلی

دستگاه‌های تولید مثلی مردان و زنان از اندام‌هایی تشکیل شده که در مردان اسپرم را تولید یا آزاد کرده و در زنان، تخم را ذخیره و آزاد و سپس یک تخم بارور شده را تا زمانی که به جنین کامل تبدیل شود، نگهداری می‌کنند. دستگاه ادراری مواد زاید و آب را از خون گرفته و آن را تصفیه می‌کند و ادرار تولید می‌شود. دستگاه‌های تولید مثلی و ادراری مردان نسبتاً با یکدیگر در ارتباط هستند اما در زنان دو بخش کاملاً مجزا را تشکیل می‌دهند. اندام‌های تولید مثلی در زنان شامل تخمدان‌ها، لوله‌های تخم‌بر و رحم است. رحم از طریق گردن خود به مهبل واژن راه می‌یابد. دستگاه تولید مثلی اصلی در مردان شامل دو غدهٔ تولیدکننده اسپرم که به آن بیضه می‌گویند بیضه‌ها در درون کیسه‌ای بنام کیسه بیضه قرار دارند. سایر ساختارهای دستگاه تولید مثلی مردان شامل غده پروستات (که تولیدکننده مایع انزال است) و چندین ساختار لوله‌ای (لوله‌های کلافی شکل، مجاری وابران، پیشابراه است. اندام‌های ادراری در هر دو جنس شامل کلیه‌ها است که خون را تصفیه و ادرار را دفع می‌کنند، پیشابراه که ادرار از آن عبور می‌کند و مثانه که ادرار تا زمان خروج از بدن از طریق پیشابراه در آن ذخیره می‌شود، جزء اندام‌های ادراری محسوب می‌شوند.

اختلالات مجاری تناسلی و ادراری

مجاری تناسلی و ادراری هر دو دچار عفونت می‌شوند. چنین عفونت‌هایی (صرف نظر از انواع منتقل شونده توسط فعالیت جنسی) در مردان نسبتاً ناشایع‌ترند چرا که پیشابراه مردان طولانی‌تر از زنان است و میکروب‌ها نمی‌توانند به مثانه و مجاری ادراری فوقانی و اندام‌های جنسی مردان وارد شوند. پیشابراه کوتاه‌تر در زنان سبب عفونت به ویژه در مثانه (سیستیت) و پیشابراه (اورتریت) می‌شود. مجاری تناسلی در زنان مستعد عفونت‌های منتقل شونده از راه جنسی نیز هستند. عملکرد تولید مثلی ممکن است به علت اختلالات هورمونی مختل شود و به ناباروری بیانجامد. بجز عفونت، شایع‌ترین اختلال ادراری، مربوط به عملکرد مثانه است. ادرار ممکن است به طور غیرارادی (بی‌اختیاری) دفع شده و یا در مثانه احتباس یابد. چنین اختلالاتی معمولاً به علت پیام‌های غیرطبیعی عصبی به مثانه یا عضله دریچه‌ای رخ می‌دهد. عملکرد کلیه به علت تغییرات هورمونی ممکن است غیرطبیعی شده و خون را بطور کامل تصفیه نکند یا به علت عفونت و التهاب عملکرد آن مختل شود.

علت کاربرد داروها

داروهای آنتی‌بیوتیکی برای نابودکردن عفونت‌های مجاری ادراری و تناسلی (نظیر عفونت‌های منتقله از راه جنسی) بکار می‌روند. برخی از عفونت‌های خاص مهبل که به علت قارچ یا مخمرها ایجاد می‌شوند، نیازمند درمان ضدقارچی هستند. قرص‌های ضد حاملگی برای جلوگیری از باروری و داروهای باروری در زوج‌های نابارور بطور گسترده‌ای، بکار می‌روند. همچنین ممکن است هورمون‌ها به منظور تنظیم قاعدگی در صورت نامنظم بودن، دردناک بودن یا شدید بودن آن تجویز شوند. داروهای مسکن برای درمان درد قاعدگی بکار می‌روند و برای کاهش درد در زمان زایمان نیز استفاده می‌شوند. همچنین داروها برای فروکش نمودن علایم زایمان زودرس نیز مورد استفاده قرار می‌گیرند. داروهایی که انتقال پیام‌های عصبی به مثانه را تغییر می‌دهند، نقش مهمی در درمان بی‌اختیاری ادراری و احتباس آن دارند. داروهای مُدر معمولاً برای کاهش فشارخون و احتباس مایعات بکار می‌روند. سایر داروها ممکن است ترکیب ادرار را تغییر دهند، مثلاً داروهای دفع‌کننده اوره در درمان نقرس بکار می‌روند و مقدار اسید اوریک را کاهش می‌دهند.

داروهای ضد حاملگی

روش‌های متعددی برای اطمینان از عدم لقاح و بارداری بدنبال آمیزش جنسی وجود دارد، اما در مورد اغلب زنان، قرص‌های ضدبارداری خوراکی مؤثرترین روش است. مصرف این قرص‌ها این مزیت را دارد که مانع فعالیت‌های جنسی معمول نمی‌شود. حدود ۲۵٪ زنانی که بدنبال روش‌های جلوگیری از بارداری هستند، در نهایت مصرف قرص را انتخاب می‌کنند.

سه نوع اصلی قرص‌های ضدبارداری خوراکی وجود دارد: قرص ترکیبی، قرص‌های پروژسترونی (POP) و قرص‌های مرحله‌ای. هر سه نوع حاوی پروژسترون هستند. دو نوع قرص ترکیبی و مرحله نیز حاوی استروژن طبیعی و صناعی می‌باشند.

علت کاربرد داروها

قرص ترکیبی

قرص ترکیبی، شایع‌ترین قرص ضدبارداری خوراکی است و کمترین میزان بارداری ناخواسته را به همراه دارد. این قرص که حب نامیده می‌شود، مؤثرترین قرص برای زنان جوانی است که مایلند از روش‌های هورمونی جلوگیری از بارداری استفاده کنند. قرص ترکیبی برای زنانی که دچار قاعدگی دردناک و شدید هستند، نیز مؤثر می‌باشد.

محصولات مختلف حاوی دوز ثابت داروهای استروژنی و پروژسترونی وجود دارند. این محصولات براساس محتوای استروژن خود به طور کلی به سه دسته تقسیم می‌شوند. محصولات با دوز پایین برای تقلیل عوارض جانبی، ارجح است.

قرص‌های پروژسترونی

قرص‌های پروژسترونی غالباً برای زنانی تجویز می‌شود که نسبت به استروژن موجود در قرص‌های ترکیبی محدودیت مصرف دارند. قرص‌های پروژسترونی بر تولید شیر، در زنان شیرده اثر نمی‌گذارد. در بارداری ناخواسته قرص‌های پروژسترونی بیش از قرص‌های ترکیبی است و به منظور کاهش شکست درمان باید هر روز رأس ساعت معینی این قرص‌ها مصرف شوند. قرص‌های پروژسترونی بافت اندومتر را تغییر می‌دهند و لانه‌گزینی را نامحتمل می‌سازند. با این حال، سرازت (نام تجاری پروژسترون، دزوژسترل) تخمک‌گذاری را نیز مهار می‌کند و مؤثرتر از بقیه انواع این قرص‌ها است.

قرص‌های مرحله‌ای

شکل سوم قرص‌های خوراکی جلوگیری از بارداری، قرص‌های دو یا سه مرحله‌ای است. هر مرحله این قرص‌ها حاوی نسبت متفاوتی از استروژن و پروژسترون است. هدف از مصرف ایجاد تعادل هورمونی مشابه تعادل چرخه‌های طبیعی قاعدگی است. قرص‌های مرحله‌ای در اغلب زنانی که از عوارض دیگر داروهای ضدبارداری رنج می‌برند، مناسب می‌باشد.

نحوه اثر

در یک چرخه قاعدگی طبیعی، تکامل و آزاد شدن تخمک و آمادگی رحم برای لانه گزینی تخم لقاح یافته حاصل یک تعامل پیچیده بین هورمون‌های جنسی طبیعی زنانه یعنی استروژن و پروژسترون و هورمون‌های هیپوفیزی یعنی

هورمون تحریک‌کننده فولیکول (FSH) و هورمون زرده‌ساز (LH) است. استروژن و پروژسترون موجود در قرص‌های ضدبارداری خوراکی چرخه قاعدگی را به نحوی بر هم می‌زند که از احتمال لقاح کاسته شود.

با مصرف قرص‌های ترکیبی و مرحله‌ای، میزان استروژن و پروژسترون آنقدر در خون بالا می‌رود که فرد را در شرایط مشابه بارداری قرار می‌دهد و از طرفی مانع تولید هورمون تحریک‌کننده فولیکول و زرده ساز شده که این امر از آزاد شدن فولیکول‌ها جلوگیری می‌نماید.

قرص‌های پروژسترونی اثر اندک متفاوتی دارند. این قرص‌ها همواره مانع آزادشدن تخمک نمی‌شوند، اثر اصلی آنها بر مخاط پوشاننده گردن رحم است که طوری ضخیم می‌شود که هیچ اسپرمی (نطفه مرد) نمی‌تواند از آن عبور کند.

اثر قرص‌ها بر بدن

هر دوره مصرف این قرص‌ها ۲۱ روز به طول می‌انجامد و یک دوره ۷ روزه قرص مصرف نمی‌شود، که طی آن قاعدگی رخ می‌دهد. برخی از انواع تجاری قرص‌ها حاوی هفت قرص غیرفعال اضافی نیز هستند. بدین ترتیب مصرف بسته بعدی (دوره بعدی) بدنبال اتمام بسته قبلی آغاز می‌شود و لذا عادت مصرف روزانه قرص‌ها از بین نمی‌رود. قرص‌های پروژسترونی هر ماه به مدت ۲۸ روز مصرف می‌شوند. قاعدگی معمولاً در چند روز آخر هر دوره رخ می‌دهد.

زنانی که قرص‌های خوراکی جلوگیری از بارداری بویژه انواع استروژنی آنها را مصرف می‌کنند، در می‌یابند که دوره‌های قاعدگی آنها خفیف‌تر و نسبتاً بدون درد است. در برخی از زنان چرخه‌های قاعدگی کلاً متوقف می‌شود. این عارضه در صورت مصرف مداوم قرص، نگران‌کننده نیست اما مدت زیادی طول می‌کشد که از عدم بارداری اطمینان حاصل شود. فقدان یک دوره قاعدگی ممکن است به علت خفیف بودن و نامحسوس بودن قاعدگی باشد و نشان از بارداری نیست. اما اگر برای دو نوبت قاعدگی رخ ندهد و فرد احساس باردار بودن نماید، باید تست بارداری انجام شود.

همه اشکال قرص‌های خوراکی ضدبارداری سبب لکه‌بینی در اواسط دوره می‌شوند (بویژه در ابتدا) اما این مشکل در مصرف قرص‌های پروژسترونی بیشتر دیده می‌شود.

قرص‌های خوراکی ضدبارداری براساس دوز خود، اثرات جانبی متعددی دارند. ممکن است علایمی شبیه به آنچه در ابتدای بارداری رخ می‌دهد، دیده شود (بویژه در ماه‌های اول استفاده)، برخی زنان از تهوع و استفراغ، افزایش وزن، افسردگی‌ها، سردرد خفیف و گیجی رنج می‌برند. همه این عوارض معمولاً پس از چند ماه از بین می‌رود اما اگر همچنان پایدار بماند، باید از استروژن با دوز پایین‌تر استفاده نمود و یا روش دیگری را بکار بست.

خطرات و احتیاطات ویژه

همه ضدبارداری‌های خوراکی را باید بطرز مداوم مصرف کرد تا محافظت خوبی در برابر بارداری ایجاد نماید. اگر یک قرص فراموش شود، از میزان حفاظت کاسته خواهد شد. در صورت استفراغ یا اسهال نیز از خاصیت قرص کاسته می‌شود. بسیاری از داروها بر عملکرد قرص‌های ضد حاملگی اثر می‌گذارند و لازم است قبل از مصرف هر داروی دیگری پزشک خود را در جریان بگذارید.

قرص‌های ضد حاملگی، بویژه آنها که حاوی استروژن هستند، با خطراتی همراهند. این خطرات در جدول خلاصه شده‌اند. یکی از جدی‌ترین عوارض این قرص‌ها، ایجاد لخته است. ممکن است لخته به ریه‌ها برود و یا

سبب سکته مغزی یا قلبی گردد. خطر تشکیل لخته با افزایش سن و سایر عوامل بویژه چاقی، فشارخون بالا و سیگار بیشتر می‌شود. در خانم‌های با سن بالاتر از ۳۵ سال و سیگاری و درگیری یک بیماری زمینه‌ای مثل بیماری قند نباید قرص‌های ترکیبی را مصرف نمایند. نگرانی‌هایی نیز در مورد قرص‌های ضدبارداری حاوی پروژستوژن ژستودن یا دزوژسترل وجود دارد مطالعات اخیر نشان داده‌اند این داروها خطر ایجاد لخته را نسبت به انواع دارای پروژسترون بیشتر ایجاد می‌کنند. "انجمن ایمنی داروها" مصرف این داروها را تنها برای زنانی که نمی‌توانند سایر انواع را تحمل کنند و از خطرات آن آگاه هستند، توصیه می‌کند.

ممکن است بالارفتن فشارخون عارضه داروهای خوراکی ضدبارداری باشد. اندازه‌گیری فشارخون قبل از تجویز قرص و سپس کنترل آن هر ۶ ماه توصیه می‌شود.

بسیاری از بیماری‌های نادر کبدی در مصرف کنندگان این قرص‌ها دیده می‌شود همچنین، سرطان سینه اندکی شایع ولی سرطان تخمدان و رحم از شیوع کمتری برخوردار است.

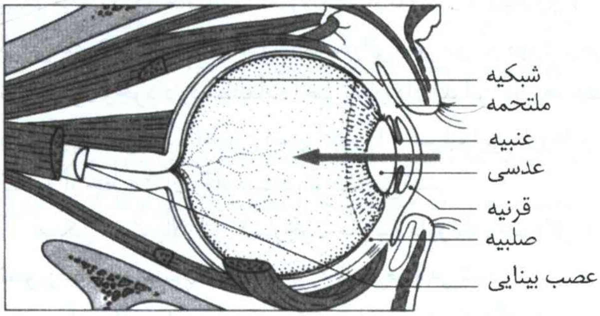
با اینکه شواهدی مبنی بر کاهش باروری یا آسیب کودک پس از مصرف این قرص‌ها وجود ندارد اما پزشکان توصیه می‌کنند که قبل از تلاش برای بارداری، حداقل یک قاعدگی طبیعی را سپری کنید.

جلوگیری از بارداری پس از مقاربت

جلوگیری از بارداری بدنبال مقاربت با مصرف قرص‌های ضدبارداری ("صبح روز بعد") مقدور است. ترکیب مورد استفاده در این مورد حاوی پروژسترون است و باید بصورت تک دوز در مدت ۱۲ ساعت و نه دیرتر از ۷۲ ساعت از مقاربت مصرف شود. مصرف دارو تخمک‌گذاری را به تعریق می‌اندازد و روی مخاط رحم به نحوی اثر می‌کند که لانه گزینی تخم در آن صورت نگیرد. با این حال به علت دوز بالای مورد استفاده، کاربرد رایج این روش توصیه نمی‌شود. این روش نسبت به قرص‌های خوراکی معمول، میزان شکست بالاتری دارد.

چشم و گوش

چشم و گوش دو اندام حسی هستند که بخش اعظم اطلاعات محیط را برای ما تأمین می‌کنند. چشم اندام بینایی است و تصاویر نوری را به پیام‌های عصبی تبدیل می‌کند و سپس برای ادراک به مغز می‌فرستد. گوش نه تنها اصوات را شناسایی می‌کند، بلکه دارای دستگاه تعادلی نیز هست و موقعیت و حرکت بدن را به مغز گزارش می‌کند. گوش به سه بخش تقسیم می‌شود گوش خارجی، میانی و داخلی.

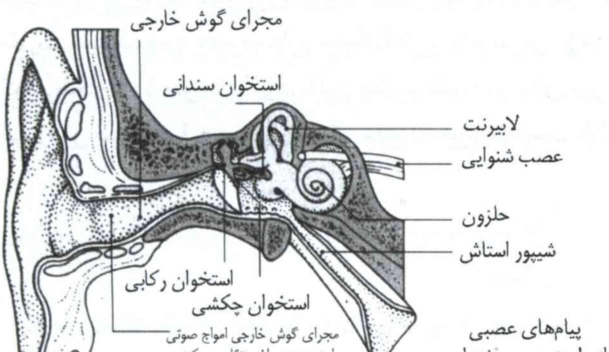

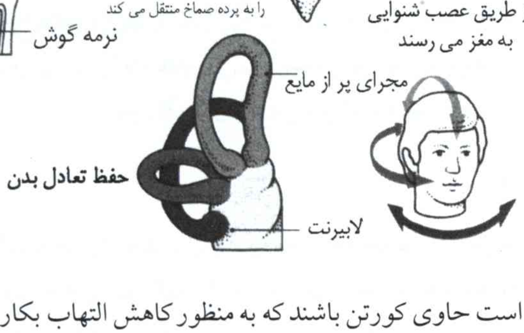
اختلالات چشم و گوش

شایع‌ترین درگیری چشم و گوش، التهاب است که می‌تواند به علت حساسیت باشد. التهاب بسیاری از بخش‌های چشم بویژه ملتحمه (غشای پوشاننده جلوی چشم که در امتداد پلک‌ها قرار می‌گیرد) و عنبیه را درگیر می‌کند. گوش میانی و داخلی به طور شایع‌تری نسبت به گوش داخلی درگیر عفونت می‌شوند.

آب سیاه نیز که با افزایش فشار مایع چشم همراه است ممکن است بینایی را تهدید کند. خطر مشکلات چشمی از جمله بیماری‌های شبکیه و آب مروارید (کدورت عدسی) در اثر بیماری‌های زمینه‌ای مثل مرض قند افزایش می‌یابد.

سایر اختلالات درگیرکننده گوش شامل افزایش جرم مجرای گوش خارجی و اختلالات تعادلی است (سرگیجه و بیماری منیر)، شایع می‌باشد.

علت کاربرد داروها

پزشکان معمولاً برای درمان عفونت گوش و چشم، آنتی‌بیوتیک تجویز می‌کنند. این داروها به طور خوراکی یا موضعی تجویز می‌شوند. داروهای موضعی چشم و گوش ممکن است حاوی کورتن باشند که به منظور کاهش التهاب بکار می‌رود. در صورتی که علت التهاب، حساسیت باشد، از ضد حساسیت‌ها نیز استفاده می‌شود. داروهای ضداحتقان غالباً به پاکسازی عفونت‌های مجرای استاش گوش میانی کمک می‌کنند.

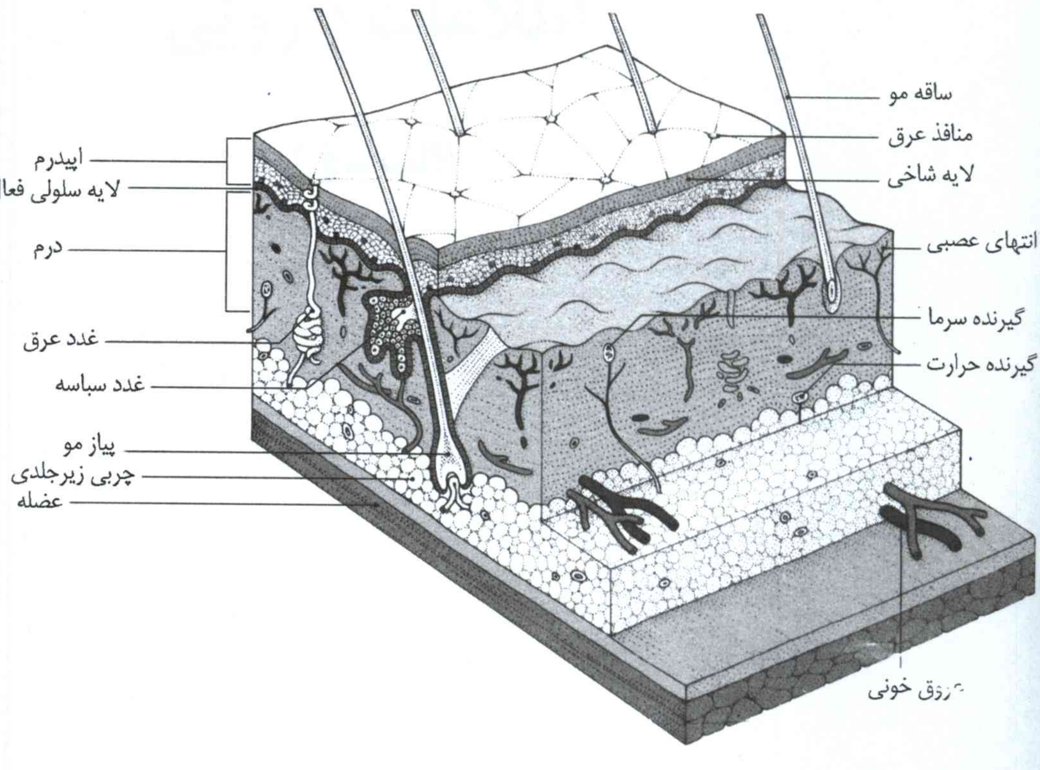
داروهای گوناگون به منظور کاهش فشار چشم در آب سیاه بکار می‌روند که شامل مُدرها، مهارکننده‌های بتا و تنگ‌کننده‌های مردمک هستند. در سایر موارد ممکن است نیاز به گشادکردن مردمک با کمک دارو باشد.

پوست

پوست با خاصیت ضدآب، نرم و محافظت از سایر بخش‌های بدن در واقع بزرگترین عضو بدن محسوب می‌شود. پوست همانند سدی در برابر عفونت‌ها و آلودگی‌های بی‌شمار عمل می‌کند و به بدن کمک می‌کند تا مایع حیاتی خود را حفظ کند و بدین ترتیب در کنترل حرارت و جای‌دهی اعصاب حسی لمس نقش اصلی را ایفا می‌کند.

پوست از دو لایه اصلی تشکیل شده است: یک لایه نازک بالایی که اپیدرم نامیده می‌شود و یک لایه ضخیم‌تر زیر آن که درم نام دارد. اپیدرم نیز دو لایه دارد: سطح پوست یا لایه شاخی شده که از سلول‌های مرده تشکیل شده و یک لایه از سلول‌های فعال زیر آن. سلول‌های موجود در لایه فعال مرتباً تقسیم می‌شوند و در نهایت می‌میرند و یک لایه شاخی شده از خود برجا می‌گذارند.

درم دارای انواع گوناگون پایانه‌های عصبی حس درد، فشار و دما و نیز غدد عرق برای خنک کردن بدن است، غدد سباسه برای ترشح چربی (سبوم) پوست و سلول‌های سفید خون که نقش پاکسازی پوست را از عفونت‌ها دارند از دیگر اجزاء پوست‌اند.

اختلالات پوستی

اغلب شکایات پوستی چندان جدی نیستند اما ممکن است بیمار را شدیداً ناراحت کند. موارد شایع شامل عفونت‌ها، التهاب و تحریک، آلودگی پوستی با انگل‌ها و تغییر ساختار پوست و قوام آن (مثلاً در بیماری پسوریازیس یا صدف، اگزما و آکنه یا جوش غرور) می‌باشد.

علت کاربرد داروها

مشکلات پوستی غالباً بدون درمان دارویی خودبه‌خود برطرف می‌شوند. مصرف خودسرانه بعضی از داروها مشکل پوستی را وخیم‌تر می‌کند. بهتر است قبل از مصرف هر دارویی با پزشک مشورت شود. داروهایی که توسط پزشک تجویز می‌شوند غالباً بسیار مؤثرند و شامل آنتی‌بیوتیک‌ها برای درمان عفونت‌های باکتریایی، داروهای ضدقارچ برای درمان عفونت‌های قارچی، داروهای ضدآلودگی پوستی برای انگل‌های پوستی و کورتون‌های موضعی برای درگیری‌های التهابی می‌باشند. داروهای اختصاصی نیز برای درمان بیماری صدف و اکنه موجود می‌باشند.

اگرچه بسیاری از داروها، موضعی هستند اما باید با دقت مصرف شوند چرا که می‌توانند با عوارض جانبی همراه باشند.

بخش

۳

اطلاعات دارویی

(الف ـ ی)

آپومورفین

اطلاعات عمومی

آپومورفین از مورفین استخراج می‌شود و ساختار شیمیایی آن بسیار شبیه دوپامین است. این دارو مرکز تهوع را در مغز تحریک کرده و باعث استفراغ می‌شود، ولی عمدهٔ کاربرد آن در بیماری پارکینسون است. دوپامین و استیل‌کولین که هر دو انتقال دهنده‌های عصبی هستند و عملکرد آنها متضاد یکدیگر و میزان آنها در مغز در حالت تعادل است، در بیماری پارکینسون بعلت کاهش دوپامین تعادل این دو انتقال دهندهٔ عصبی بهم می‌خورد و باعث اختلال عملکرد حرکتی می‌شود. این بیماری همراه با تغییرات ناگهانی اما گذرا در شدت پارکینسون بطور مکرر در طول روز تکرار می‌شود، که به آن پدیدهٔ روشن-خاموش می‌گویند، آپومورفین برای کنترل پدیدهٔ روشن-خاموش تجویز می‌شود. این دارو در مرحلهٔ خاموش بیماری تزریق می‌شود و دوز آن به میزان پاسخ درمانی بیمار بستگی دارد. همچنین آپومورفین با تأثیر مستقیم بر روی هیپوتالاموس در مغز در درمان اختلالات نعوظ در مردان بکار می‌رود.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
ضد پارکینسون، ناتوانی جنسی

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم □ متوسط □ زیاد ■

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ **لازم نیست** □

نام‌های تجاری یوپریما، آپو-گو

اطلاعات دارویی

دارویی که برای شما تجویز شده است برای درمان بیماری‌تان مناسب است، بدون دستور پزشک دوز آن را تغییر ندهید.

شکل دارویی

آمپول. شکل قرص آن در ایران موجود نیست.

تعداد دفعات و زمان مصرف

برای پارکینسون، ۱۰-۱ بار روزانه؛ برای اختلال نعوظ، ۳-۱ بار روزانه، ۲۰ دقیقه قبل از انجام فعالیت‌های جنسی

مقدار مصرف در بزرگسالان

برای پارکینسون، ۳۰-۳ میلی‌گرم روزانه، حداکثر تا ۱۰۰ میلی‌گرم؛ برای اختلال نعوظ، ۹-۲ میلی‌گرم

شروع اثر

بعد از چند دقیقه

مدت اثر

۲ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

در ظروف دربسته، در جای خشک و خنک، به دور از دسترس اطفال نگهداری شود.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

در مورد بیماری پارکینسون، به خاطر آوردید فوراً مصرف کنید. در مورد اختلال نعوظ، به وعدهٔ بعدی موکول کنید و توجه داشته باشید که نباید بیش از ۳ بار در روز آن را مصرف کنید.

قطع مصرف دارو

مشکل خاصی وجود ندارد، در هر زمان که لازم است می‌توانید مصرف دارو را متوقف کنید.

مصرف بیش از اندازه

مصرف ناآگاهانه باعث ایجاد استفراغ می‌گردد، اگر بیش از اندازه مصرف شود باعث مشکل تنفسی یا از دست رفتن هوشیاری می‌شود که لازم است هر چه زودتر به اورژانس اطلاع دهید و قبل از رسیدن اورژانس اقدامات اولیه را انجام دهید.

"به راهنمای اقدامات اولیه در مسمومیت‌های دارویی در انتهای کتاب مراجعه نمایید."

مصرف طولانی مدت

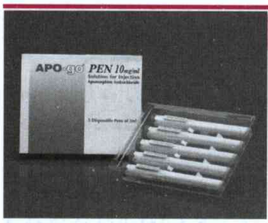
مشکل خاصی ندارد.

توصیه‌های ضروری

- با توجه به اینکه فقط شکل آمپول آن در ایران موجود است و تزریق آن توسط پرسنل خدمات درمانی انجام می‌شود احتمال خطر و ایجاد عوارض دارویی آن بسیار کم است.

نحوه دفع دارو

عمدهٔ دارو از راه ادرار دفع می‌گردد.

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک‌تان می‌داند که:

∇ اختلالی در آلت تناسلی وجود دارد (در مردان).
∇ مدت طولانی درگیر بیماری کبدی یا کلیوی هستید.
∇ اخیراً دچار مشکل قلبی شده‌اید.
∇ دچار کاهش یا افزایش فشارخون شده‌اید.
∇ سایر داروها را هم زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

∇ ایمنی مصرف آن تأیید نشده است.

دوران شیردهی

∇ توصیه نمی‌شود.

نوزادان و کودکان

∇ تجویز نمی‌شود.

بالای ۶۰ سالگی

∇ مشکل خاصی وجود ندارد.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ این دارو باعث سرگیجه، سیاهی رفتن چشم، خواب‌آلودگی و غش می‌شود بنابراین تا مشخص نشدن اثر دارو روی بدن از انجام اینگونه مشاغل خودداری کنید، ضمناً بیمارانی که درگیر پارکینسون هستند نباید رانندگی کنند.

الکل

∇ بپرهیزید، مشروبات الکلی باعث کاهش میل جنسی می‌شود و بر شدت اختلال می‌افزاید.

عوارض جانبی

تزریق آپومورفین باعث تهوع‌آوری شدیدی می‌شود که لازم است هم زمان یک داروی ضداستفراغ قوی مانند دامپریدون تزریق شود. برای بهبود اختلالات نعوظ نیز باید با کمترین دوز دارو درمان شروع شود.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
تهوع / استفراغ	●		■			
سردرد / سرگیجه	●		■			
خواب‌آلودگی / خستگی	●		■			
تعریق / برافروختگی	●		■			
آبریزش بینی / گلودرد / سرفه	●		■			
اختلال در تشخیص مزه	●		■			
از حال رفتن		●		■		

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

● **نیترات‌ها (مثل نیتروگلیسرین داروی قلبی زیرزبانی)**، در مصرف هم زمان با آپومورفین باعث اُفت شدید فشارخون می‌شود.

آتروپین

اطلاعات عمومی

آتروپین یک داروی شل‌کننده عضلانی است. به علت عملکرد ضد اسپاسمی آن که دیوارهٔ عضلانی روده را شل می‌کند، برای بهبود قلنج‌های شکمی در بیماری رودهٔ تحریک‌پذیر[1] بکار می‌رود. همچنین می‌توان آتروپین را بصورت ترکیب با دیفنوکسیلات که یک داروی ضداسهال است، بکار برد. با این حال، این ترکیب می‌تواند در صورت مصرف بیش از حد بویژه در کودکان کم سن، خطرناک باشد. قطره‌های چشمی آتروپین برای گشادکردن مردمک در زمان معاینه چشم و نیز به عنوان بخشی از درمان التهاب چشم بکار می‌روند. گاهی این دارو در موارد اورژانسی در ایست قلبی برای ایجاد ضربان طبیعی قلب بکار می‌رود. آتروپین را باید در کودکان و سالمندان با احتیاط بکار برد چرا که این افراد به عوارض دارو، حساسیت بیشتری نشان می‌دهند.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:

ضد بیماری رودهٔ تحریک‌پذیر و داروی گشادکننده مردمک

خطرات ناشی از مصرف زیاد:

کم □ متوسط □ زیاد ■

میزان وابستگی:

کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری مینیمز آتروپین

اطلاعات دارویی

دارویی که تجویز شده برای درمان بیماری‌تان مناسب است از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری کنید.

شکل دارویی

قرص، آمپول، پماد چشمی، قطره‌های چشمی و شکل پودر آن در ایران موجود نیست.

تعداد دفعات و زمان مصرف

۳-۱ بار در روز براساس نیاز (قطره یا پماد چشمی)؛ یا طبق دستور (سایر اشکال)

مقدار مصرف در بزرگسالان

۲-۱ قطره (قطره‌های چشمی)؛ طبق دستور (سایر اشکال)

شروع اثر

براساس روش تجویز متفاوت است. ۳۰ دقیقه (قطره چشمی)

مدت اثر

۷ روز یا بیشتر (قطره چشمی)؛ چندین ساعت (سایر اشکال)

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

در ظروف دربسته در دمای اتاق به دور از نور و دسترس اطفال نگهداری شود.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

به محض یادآوری مصرف کنید. اگر تا وعدهٔ بعدی کمتر از ۲ ساعت مانده، منتظر نوبت بعدی شوید و دوز آن را دو برابر نکنید.

قطع مصرف دارو

بدون مشورت با پزشک مصرف دارو را متوقف نکنید.

مصرف بیش از اندازه

در صورت ایجاد علایم تپش قلب، لرزش، هذیان، غش یا کاهش هوشیاری اورژانس را خبر کنید و تا رسیدن اورژانس اقدامات اولیه را انجام دهید.

"به راهنمای اقدامات اولیه در مسمومیت‌های دارویی در انتهای کتاب مراجعه شود."

مصرف طولانی مدت

مشکل خاصی وجود ندارد.

توصیه‌های ضروری

- برای جلوگیری از خشکی دهان، روزی چند دفعه آب ولرم غرغره کنید، از آب‌نبات و یا آدامس کم قند استفاده نمایید.
- از میوه و سبزیجات تازه برای پیشگیری از عوارض پوستی استفاده نمایید.
- در هنگام مصرف قطره چکان یا پماد سر آن را برای جلوگیری از انتقال عفونت به چشم‌ها نچسبانید.

نحوه دفع دارو

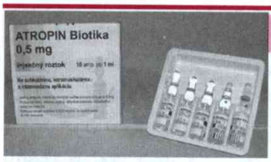
این دارو از راه ادرار دفع می‌گردد.

۱- بیماری نسبتاً شایعی است که منشأ عصبی دارد و غالباً با اسهال و یبوست متناوب تظاهر می‌کند.

۲- افزایش فشار داخل چشمی که اگر درمان نشود منجر به کوری می‌شود.

ATROPINE

الف

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک‌تان می‌داند که:

- ∇ مشکلات مزمن کبدی یا کلیوی دارید.
- ∇ دچار مشکلات پروستات شده‌اید.
- ∇ مدام از لنزهای تماسی استفاده می‌کنید.
- ∇ مشکلات قلبی یا فشارخون بالا دارید.
- ∇ کولیت اولسراتیو[۴] دارید.
- ∇ سایر داروها را هم زمان مصرف می‌کنید.
- ∇ ترش می‌کنید.
- ∇ آب سیاه[۲] دارید.
- ∇ مشکلات ادراری دارید.
- ∇ دچار میاستنی‌گراو[۳] شده‌اید.

دوران حاملگی

∇ ایمنی مصرف این دارو در دوران حاملگی به اثبات نرسیده است. با پزشک خود مشورت کنید.

دوران شیردهی

∇ دارو در شیر مادر ترشح می‌شود و ممکن است بر شیرخوار اثر مضری داشته باشد. با پزشک خود مشورت کنید.

نوزادان و کودکان

∇ ترکیب دارو با دیفنوکسیلات (ضد اسهال) در سنین زیر ۴ سال توصیه نمی‌شود؛ کاهش دوز در کودکان بزرگتر لازم است.

بالای ۶۰ سالگی

∇ در این سنین عوارض جانبی داروها افزایش می‌یابد بنابراین با احتیاط مصرف شود.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ از آنجا که دارو ممکن است سبب تاری دید شود و یا تمرکز را مختل کند، تا زمانی که از اثر دارو بر بدن شما مشخص نشده است، از انجام چنین فعالیت‌هایی بپرهیزید.

الکل

∇ مصرف نکنید. الکل احتمال گیجی را در صورت مصرف هم زمان با آتروپین افزایش می‌دهد.

عوارض جانبی

مصرف محدود این دارو به علت وجود عوارض جانبی متعدد آن است، قطره‌های چشمی آتروپین ممکن است سبب سوزش چشم شوند.

علائم / اثرات	فراوانی: شایع	فراوانی: نادر	مشورت با پزشک: در موارد شدید	مشورت با پزشک: در همه موارد	بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
خشکی دهان / تشنگی	●		■			
یبوست	●		■			
گرگرفتگی / خشکی پوست	●			■		
اشکال در دفع ادرار		●		■		
چشم درد و خارش		●		■	▲	■
تپش قلب/گیجی		●		■	▲	■
بثورات جلدی		●		■	▲	
تهوع / استفراغ		●	■			
سرگیجه / تاری دید		●	■			

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **سایر داروهای این گروه،** آتروپین خطر ایجاد عوارض جانبی این داروها را بالا می‌برد.
- **کتوکونازول (ضدقارچ)،** آتروپین جذب این دارو را از دستگاه گوارش کاهش می‌دهد. ممکن است لازم باشد تا دوز دارو بالا رود.

۳- نوعی بیماری عصبی ـ عضلانی ارثی که با ضعف عضلانی خود را نشان می‌دهد.
۴- نوعی بیماری گوارشی که علت آن التهاب رودهٔ بزرگ است و با درد و اسهال خونی مزمن همراه می‌باشد.

آتنولول

اطلاعات عمومی

آتنولول جزء گروه دارویی بتابلوکرها می‌باشد. این دارو از ضربانهای تند قلبی و بی‌نظمی آن (آریتمی) جلوگیری می‌کند، به صورت گسترده‌ای در درد قفسه صدری (آنژین صدری) و فشارخون مورد استفاده قرار می‌گیرد. آتنولول بتابلوکرهای انتخابی قلبی است و کمتر باعث تنگی‌نفس می‌شود ولی بهتر است در افرادی که دچار آسم، برونشیت و یا سایر اختلالات تنفسی هستند با احتیاط مصرف شود. آتنولول گاهی همراه یک مُدر و جهت کاهش فشارخون تجویز می‌شود، همچنین ممکن است بعد از حملهٔ قلبی برای جلوگیری از صدمات بعدی به قلب استفاده شود. این دارو معالجه‌کننده صدمات قلبی نیست و فقط علائم آن را اصلاح می‌کند بنابراین باید در یک دوره زمانی طولانی مصرف شود.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
داروهای قلبی (بتابلوکرها)

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم ☐ متوسط ■ زیاد ☐

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط ☐ زیاد ☐

نسخه پزشک لازم است ■ **لازم نیست** ☐

نام‌های تجاری بتاآدالات، کوتنیدون، کالتن، تنوزمین

اطلاعات دارویی

دارویی که برای شما تجویز شده برای درمان بیماری‌تان مناسب است، بدون مشورت با پزشک مقدار مصرف آن را تغییر ندهید.

شکل دارویی

قرص، شربت، آمپول (در حال حاضر فقط شکل قرص آن در ایران موجود می‌باشد)

تعداد دفعات و زمان مصرف

۱ تا ۴ بار در روز

مقدار مصرف در بزرگسالان

(برای فشارخون، ابتدا، روزانه ۵۰ میلی‌گرم بصورت یک بار روزانه که بعد از ۷ تا ۱۴ روز می‌توان مقدار آن را تا ۱۰۰ میلی‌گرم افزایش داد، برای درد قفسه صدری ابتدا، ۵۰ میلی‌گرم که بعد از ۷ روز تا ۱۰۰ میلی‌گرم قابل افزایش است)

شروع اثر

۲ تا ۴ ساعت

مدت اثر

۲۰ تا ۳۰ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

ظروف دربسته آن را بدور از نور در جای خشک و خنک نگهداری کنید و از دسترس اطفال دور نگهدارید.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

وقتی یادتان آمد و زمان زیادی از آن نگذشته بود بلافاصله بخورید، اگر تا دوز بعدی ۶ ساعت باقی‌مانده است دوز فراموش شده را مصرف نمایید در غیراین‌صورت باید از مصرف آن صرفنظر کرد.

قطع مصرف دارو

مصرف دارو را بدون مشاوره پزشک‌تان قطع نکنید، قطع سریع و ناگهانی دارو عواقب بسیار وخیمی بوجود می‌آورد، برای قطع آن باید به تدریج میزان مصرف آن را کاهش داد و نهایتاً قطع نمود.

مصرف بیش از اندازه

موقعی که بصورت ناآگاهانه مقدار بیشتر از معمول دارو را مصرف کردید اگر دچار علائم غیرطبیعی نشدید بهتر است آن را به دست فراموشی سپرده و از این به بعد دقت بیشتری نماییم تا در موقع مقرر دارو را مصرف نماییم.

مصرف طولانی مدت

مشکل خاصی وجود ندارد، فقط به این نکته توجه کنید که با شروع مصرف دارو پس از چند روز احساس بهبودی می‌کنید، لازم است مصرف را ادامه دهید.

توصیه‌های ضروری

- برای جلوگیری از کاهش فشارخون وضعیتی (مثل یکدفعه ایستادن) از تغییر سریع وضعیت بدن به خودداری کنید.
- این دارو باعث افزایش حساسیت نسبت به سرما می‌شود (سرماسرما شدن) بنابراین از قرارگرفتن در مکانی که برودت وجود دارد اجتناب کنید.

نحوه دفع دارو

عمدهٔ آن از راه ادرار دفع می‌گردد.

ATENOLOL

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن شوید پزشک شما از موارد زیر مطلع است:

- ∇ سایر ناراحتی‌های قلبی
- ∇ مدت زیادی ناراحتی کلیوی داشته‌اید.
- ∇ مرض قند دارید.
- ∇ بیماریهای تنفسی از قبیل آسم یا برونشیت دارید.
- ∇ سایر داروها را هم‌زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

∇ ایمنی مصرف آن در دوران حاملگی اثبات نشده است، با پزشک‌تان مشورت کنید.

دوران شیردهی

∇ این دارو در شیر مادر ترشح می‌شود و ممکن است برای شیرخوار مضر باشد.

نوزادان و کودکان

∇ توصیه نمی‌شود.

بالای ۶۰ سالگی

∇ مشکل خاصی ندارد، کاهش مقدار مصرف در بعضی موارد توصیه می‌شود بخصوص در زمانی که اختلال کلیوی وجود داشته باشد.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ تا زمانی که اثر دارو را بر روی خودتان ارزیابی نکرده‌اید از اینگونه مشاغل پرهیز کنید یکی از اثرات این دارو سرگیجه است.

الکل

∇ با مصرف کم، مشکل خاصی ایجاد نمی‌شود.

جراحی و بیهوشی عمومی

∇ این دارو باید قبل از بیهوشی عمومی قطع گردد. پزشک و دندانپزشک خود را قبل از جراحی مطلع کنید.

عوارض جانبی

عوارض جانبی آتنولول مانند عوارض سایر بتابلوکرها می‌باشد. معمولاً عوارض آن موقتی است و در مصرف طولانی مدت، برطرف می‌شود.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
درد عضلانی	●		■			
خستگی/خشکی چشمها	●			■		
سرد شدن دست‌ها و پاها		●	■			
کابوس / بی‌خوابی		●	■			
سردرد		●		■		
بثورات جلدی		●		■	▲	
تنگی نفس		●		■	▲	■
سرگیجه		●		■		

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **داروهای ضدبی‌نظمی ضربان قلب** به همراه آتنولول ممکن است خطر عوارض جانبی را افزایش دهد.
- **داروهای ضدمرض قند** به همراه آتنولول می‌تواند باعث ایجاد خطر یا پوشاندن علائم کاهش قند خون شود.
- **دکونژستان‌ها (ضد حساسیت‌ها)** به همراه آتنولول ممکن است باعث افزایش فشارخون و ضربان قلب شود.
- **مسدودکننده‌های کانال کلسیم** به همراه آتنولول باعث کاهش شدید فشارخون و ضربان قلب می‌شود و همچنین ممکن است قدرت ضربه‌ای قلب را نیز کاهش دهد.
- **داروهای ضدالتهابی غیراستروئیدی بروفن** به همراه آتنولول می‌تواند باعث کاهش اثرات ضدفشارخونی آتنولول شود.

آتورواستاتین

اطلاعات عمومی

آتورواستاتین متعلق است به گروه داروهای پایین‌آورنده چربی خون که در درمان افزایش کلسترول خون (کلسترول نوعی چربی است) در افرادی که از سایر داروها و رژیم غذایی کم‌چربی استفاده کرده‌اند ولی نتیجه‌ای نگرفته‌اند کاربرد دارد، افراد مستعد به حملات قلبی و بیماریهای عروق خون‌رسان به قلب نیز از این دارو استفاده می‌کنند. آتورواستاتین جلوی فعّالیّت آنزیمی (ماده‌ای است که برای انجام واکنش‌های شیمیایی ضروری است) را در کبد، می‌گیرد که مسئول تولید کلسترول خون است. تولید کلسترول زیادتر از حد طبیعی، تمایل آن را به رسوب در دیواره رگ‌ها افزایش می‌دهد و باعث از بین رفتن انعطاف دیواره رگ‌ها و سخت شدن آنها می‌گردد و نهایتاً باعث انسداد عروق می‌شود. در موارد نادری آتورواستاتین باعث دردهای عضلانی، التهاب و آسیب ماهیچه‌ها می‌شود. این عارضه با مصرف هم‌زمان آتورواستاتین و سایر داروهای پایین‌آورنده چربی خون بیشتر می‌شود.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
پایین‌آورنده چربی خون

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم ☐ متوسط ■ زیاد ☐

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط ☐ زیاد ☐

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست ☐

نام‌های تجاری لیپیتوز، آتوسترول، آتووست

اطلاعات دارویی

این دارو برای درمان بیماری‌تان مناسب است، مقدار و ترتیب مصرف آن را بدون دستور پزشک تغییر ندهید.

شکل دارویی

قرص

تعداد دفعات و زمان مصرف

یک بار روزانه

مقدار مصرف در بزرگسالان

۱۰ تا ۴۰ میلی‌گرم و در افرادی که بطور ارثی دچار کلسترول بالای خون هستند تا ۸۰ میلی‌گرم قابل افزایش است.

شروع اثر

تا ۲ هفته، حداکثر اثر آن کمتر از ۴ تا ۶ هفته ظاهر نمی‌شود.

مدت اثر

۲۰ تا ۳۰ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده

از مصرف غذاهای پُرچرب بخصوص چربی‌های اشباع (مانند کره و روغن جامد) خودداری کنید.

ذخیره‌سازی

در قوطی در بسته در دمای اتاق و به دور از دسترس اطفال نگهداری شود.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

به یادتان آمد فوری بخورید ولی اگر تا وعده بعدی کمتر از ۸ ساعت باقی مانده بهتر است دوز فراموش شده را نخورید وعدهٔ بعدی را دو برابر نکنید.

قطع مصرف دارو

بدون دستور پزشک دارو را قطع نکنید، قطع ناگهانی دارو باعث عود مجدد بیماریتان می‌گردد.

مصرف بیش از اندازه

مصرف ناآگاهانه دارو معمولاً مشکلی بوجود نمی‌آورد ولی اگر از آن بیشتر شود باعث آسیب کبدی خواهد شد.

مصرف طولانی مدت

مصرف طولانی مدت آن ممکن است باعث آسیب کبدی شود.

کنترل و پایش

آزمایشات دوره‌ای خون جهت بررسی عملکرد کبدی لازم است، معاینه عملکرد ماهیچه‌ای نیز در افرادی که شک به ضعف و درد ماهیچه‌ای دارند ضروری است.

توصیه‌های ضروری

- همزمان با مصرف این دارو، ورزش منظم داشته باشید، رژیم کم‌چربی بخصوص کم‌کلسترول بگیرید، سیگار نکشید و از همه مهمتر عصبانی نشوید.
- خانمها در صورتی که تمایل به بارداری دارند حتماً به پزشک‌شان اطلاع دهند.

نحوه دفع دارو

این دارو از طریق صفرا دفع می‌شود.

اقدامات احتیاطی خاص

آیا پزشک‌تان می‌داند که:

- ▽ مشکل کبدی داشتید.
- ▽ مشروبات الکلی زیاد مصرف می‌کنید.
- ▽ سایر داروها راهمزمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

- ▽ ایمنی مصرف آن تأیید نشده، است.

دوران شیردهی

- ▽ توصیه نمی‌شود.

نوزادان و کودکان

- ▽ توصیه نمی‌شود.

بالای ۶۰ سالگی

- ▽ مشکل خاصی وجود ندارد.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

- ▽ منعی ندارد.

الکل

- ▽ از مصرف زیاد آن پرهیز کنید، الکل باعث افزایش خطر آسیب کبدی آتورواستاتین می‌شود.

عوارض جانبی

عوارض جانبی آتورواستاتین معمولاً خفیف و گذرا است. آسیب عضلانی معمولاً نادر است ولی هرگونه درد و ضعف در ماهیچه‌ها را سریعاً به پزشک‌تان اطلاع دهید.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
تهوع	●		■			
سردرد	●		■			
بثورات جلدی		●		■	▲	
ضعف و درد ماهیچه‌ها		●		■	▲	■
یرقان (زردی) / ناتوانی جنسی		●		■		
بی‌خوابی		●	■			

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- این دارو اثر **ضدانعقادها (مثل وارفارین)** را افزایش می‌دهد.
- **داروهای ضدقارچ (مثل ایتراکونازول، کتونازول)**، در مصرف همزمان با این دارو، اثر آسیب عضلانی آتورواستاتین را افزایش می‌دهند.
- **سایر داروهای کاهش‌دهنده چربی**، در مصرف همزمان با آتورواستاتین باعث افزایش خطر آسیب ماهیچه‌ای می‌شوند.
- **داروهای سرکوب‌کننده ایمنی (مثل سیکلوسپورین)**، در مصرف همزمان با این دارو باعث آسیب جدی عضلات می‌شود. معمولاً این داروها راهمزمان تجویز نمی‌کنند، اما اگر طبق دستور پزشک مجبور به استفاده همزمان آنها بودید، حتماً آزمایش دوره‌ای خون را انجام دهید.

آزاتیوپرین

اطلاعات عمومی

آزاتیوپرین یک داروی سرکوب‌کننده ایمنی است که برای جلوگیری از پس زدن اعضای پیوندی توسط دستگاه ایمنی بکار می‌رود. همچنین این دارو، در موارد شدید بیماری آرتریت روماتوئید[1] که به درمان‌های مرسوم پاسخ نداده است، استفاده می‌شود. آزاتیوپرین در درمان بیماری‌های خودایمنی و کلاژنی (نظیر پلی میوزیت[2]، لوپوس اریتماتو[3]، میاستنی‌گراو[4] و درماتومیوزیت[5])، در مواردی که کورتون‌ها مؤثر واقع نشده‌اند، بکار می‌رود. آزاتیوپرین به علت خطر عوارض جانبی جدی که دارد تنها باید تحت نظارت مستقیم پزشک استفاده شود. از عوارض مهم آن می‌توان به سرکوب تولید سلول‌های سفیدخون و در پی آن افزایش خطر عفونت و نیز خونریزی شدید اشاره کرد.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
ضدروماتیسمی و سرکوب‌کننده ایمنی

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم □ متوسط ■ زیاد □

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری آزامون، ایمونوپرین، ایموران، اوپریسین

اطلاعات دارویی

دارویی که تجویز شده برای درمان بیماری‌تان مناسب است از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری کنید.

شکل دارویی

قرص و آمپول

تعداد دفعات و زمان مصرف

معمولاً یکبار روزانه همراه یا بعد از غذا

مقدار مصرف در بزرگسالان

دوز دارو ابتدا براساس وزن بدن و نوع عارضه‌ای که بوجود آمده و سپس براساس پاسخ درمانی تنظیم می‌شود.

شروع اثر

۴-۲ هفته، اثر ضدروماتیسمی آن تا ۸ هفته یا بیشتر ظهور نمی‌کند.

مدت اثر

اثرات سرکوب‌کننده ایمنی تا چندین هفته پس از توقف مصرف دارو ادامه خواهد یافت.

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

در ظروف دربسته در دمای اتاق به دور از نور و دسترس اطفال نگهداری شود.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

به محض یادآوری مصرف کنید و سپس طبق روال قبلی مصرف را ادامه دهید. اگر بیش از دو نوبت مصرف دارو را فراموش کردید، با پزشک خود مشورت کنید.

قطع مصرف دارو

بدون مشورت با پزشک مصرف دارو را متوقف نکنید. اگر به منظور جلوگیری از رد پیوند مصرف شود، توقف مصرف می‌تواند به وازنش پیوند بیانجامد.

مصرف بیش از اندازه

معمولاً مصرف ناآگاهانه مشکل خاصی بوجود نمی‌آورد ولی اگر بیش از آن مصرف شود و باعث تهوع، استفراغ، دردهای شکمی و اسهال می‌شود سریعاً به پزشک اطلاع دهید.

مصرف طولانی مدت

ممکن است افزایش مختصر خطر برخی سرطان‌ها با مصرف طولانی مدت آزاتیوپرین وجود داشته باشد. تغییرات خونی نیز ممکن است رخ دهند. برای جلوگیری از عوارض پوستی نباید در معرض نور خورشید قرار گرفت.

کنترل و پایش: آزمایش خون دوره‌ای ضروری است.

توصیه‌های ضروری

- ممکن است در طی مصرف این دارو دچار ریزش مو شوید، برای جلوگیری از آن دوز دارو را با مشورت با پزشک کاهش دهید.
- بهتر است دارو را همراه غذا مصرف کنید.
- دورهٔ درمان در بیماری روماتیسم مفصلی بیش از یکسال به طول می‌انجامد.

نحوه دفع دارو

این دارو از راه ادرار دفع می‌شود.

۱- نوعی بیماری روماتیسمی مفاصل که منشأ ایمنی دارد.

۲- نوعی بیماری خودایمنی که عضلات را درگیر می‌کند.

۳- نوعی بیماری ایمنی که پوست، مفاصل و برخی از اعضای حیاتی را درگیر می‌کند.

AZATHIOPRINE

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک تان می‌داند که:

- مشکلات مزمن کبدی یا کلیوی
- سابقه حساسیت به آزاتیوپرین یا سایر داروهای این گروه وجود داشته است.
- سابقه ابتلا اخیر به زونا[6] یا آبله مرغان وجود دارد.
- دچار عفونت شدید هستند.
- مشکلات خونی دارید.
- سایر داروها را هم زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی
- توصیه نمی‌شود.

بالای ۶۰ سالگی
- به علت افزایش احتمال عوارض جانبی، کاهش دوز الزامی است.

دوران شیردهی
- مقادیر اندک دارو از شیر عبور می‌کند و ممکن است برای شیرخوار مضر باشد.

رانندگی و مشاغل پُرخطر
- از آنجا که آزاتیوپرین سبب گیجی می‌شود، تا زمانی که اثر دارو بر بدن شما مشخص نشده است، از مصرف آن بپرهیزید.

نوزادان و کودکان
- مشکل خاصی وجود ندارد.

الکل
- مشکل شناخته شده‌ای وجود ندارد.

عوارض جانبی

اختلالات گوارشی و عوارض جانبی خونی می‌تواند به گلودرد، تب و ضعف منتهی شود. خونریزی نامعمول یا کبودشدگی در هنگام مصرف دارو می‌تواند علامت کاهش میزان پلاکت[7] خون باشد.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
تهوع / استفراغ / ریزش مو	●		■			
کاهش اشتها	●			■		
ضعف / خستگی		●		■		
خونریزی نامعمول/کبودشدگی		●		■		■
زردی / بثورات جلدی		●		■		■
تب/لرز		●		■		■
درد پهلو / مشکلات ادراری		●		■		■

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **آلوپورینول (ضدنقرس)**، آزاتیوپرین اثرات و سمیت آلوپورینول را افزایش می‌دهد؛ باید دوز آلوپورینول را کاهش داد.
- **وارفارین (ضدانعقاد)**، آزاتیوپرین از اثرات وارفارین می‌کاهد.
- **کوتریموکسازول و تری‌متوپریم (آنتی‌بیوتیک)**، مصرف این دارو همراه با آزاتیوپرین سبب افزایش خطر ایجاد مشکلات خونی می‌شود.
- **کورتون‌ها**، سبب افزایش خطر عفونت و مشکلات روده‌ای می‌شوند.

۴- در هر سنی اتفاق می‌افتد، زنان بیشتر از مردان درگیر این بیماری می‌شوند. بیماری همراه ضعف و خستگی غیرطبیعی عضلات بخصوص عضلات چشم (که باعث دوربینی می‌شود) و عضلات صورت، حلق و حنجره می‌باشد.

۵- نوعی بیماری خودایمنی که پوست و عضلات را درگیر می‌کند.

۶- نوعی بیماری ویروسی است که سیستم عصبی را درگیر کرده و همراه درد شدید است.

۷- سلول‌های در خون هستند که باعث انعقاد می‌شوند.

آزیترومایسین

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
آنتی‌بیوتیک

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم ■ متوسط □ زیاد □

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری زیتروماکس، آزیتروسین

اطلاعات عمومی

آزیترومایسین از خانواده آنتی‌بیوتیک‌های ماکرولیدی و از مشتقات اریترومایسین است. این دارو بر طیف گسترده‌ای از میکروب‌ها اثر می‌گذارد، کاربرد آن بطور عمده در عفونت‌های گلو، گوش میانی، ریه‌ها و عفونت‌های تناسلی است. همچنین این دارو در درمان سیاه‌سرفه به کار می‌رود. از عوارض شایع این دارو تهوع و استفراغ است، سایر عوارض دارو مانند اختلالات کبدی نادر بوده و در دوزهای پایین دیده نمی‌شود.

اطلاعات دارویی

دارویی که برای شما تجویز شده است، برای درمان بیماری‌تان ضروری است دورهٔ درمان را کامل کنید و دوز آن را تغییر ندهید.

شکل دارویی

سوسپانسیون، قرص، کپسول

تعداد دفعات و زمان مصرف

یک بار روزانه، قبل یا بعد از غذا

مقدار مصرف در بزرگسالان

در بزرگسالان، برای شروع ۵۰۰ میلی‌گرم یکبار روزانه و درادامه ۲۵۰ میلی‌گرم یا ۵۰۰ میلی‌گرم یکبار در روز برای ۳ روز. در کودکان، ۱۰ میلی‌گرم وزن بدن در روز اول و درادامه سپس ۵ میلی‌گرم در هر کیلوگرم وزن بدن

شروع اثر

۴-۱ ساعت

مدت اثر

۱۲-۶ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

در ظروف دربسته در جای خشک و خنک نگهداری شود. شکل سوسپانسیون را بعد از بازکردن در یخچال برای ۱۰ روز قابل استفاده است.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

یادتان آمد بلافاصله مصرف کنید.

قطع مصرف دارو

دوره درمان را کامل کنید، مصرف بیش از آن ضرورتی ندارد.

مصرف بیش از اندازه

معمولاً مصرف ناآگاهانه مشکلی بوجود نمی‌آورد ولی اگر بیش از آن مصرف شود و علائمی غیرطبیعی بروز کند سریعاً به پزشک اطلاع دهید.

مصرف طولانی مدت

دورهٔ درمان را (تا ۵ روز) کامل کنید و مصرف بیش از آن ضرورتی ندارد.
اگر دارو را بیش از ۱۴ روز مصرف کنید احتمال آسیب کبدی افزایش می‌یابد.

توصیه‌های ضروری

- اگر دچار تهوع و استفراغ شدیدی شوید دارو را همراه غذا یا شیر مصرف کنید.
- سوسپانسیون آزیترومایسین بهتر است با معده خالی، ۱ ساعت قبل از غذا یا ۲ ساعت بعد از آن مصرف شود تا از میزان جذب آن کاسته نشود.
- این دارو را همراه با شربت معده مصرف نکنید.
- قرص‌ها را نباید خرد، جویده یا مکیده شود.

نحوه دفع دارو

عمدهٔ دارو از راه ادرار دفع می‌گردد.

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک‌تان می‌داند که:

- مدت طولانی درگیر بیماری کبدی هستید.
- به برخی از آنتی‌بیوتیک‌ها حساسیت دارید.
- پورفیری[1] دارید.
- سایر داروها را هم زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

- مشکل خاصی ندارد.

دوران شیردهی

- این دارو در شیر مادر ترشح شده و در دوز طبیعی مشکل خاصی برای شیرخوار بوجود نمی‌آورد.

نوزادان و کودکان

- کاهش دوز ضروری است.

بالای ۶۰ سالگی

- مشکل خاصی ندارد.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

- مشکل خاصی ندارد.

الکل

- مشکلی ندارد.

عوارض جانبی

تهوع و استفراغ جزء عوارض دارو است که در دوزهای بالای آن بروز می‌کند. در موارد نادری ناراحتی کبدی مانند زردی بوجود می‌آید.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
تهوع /استفراغ	●		■			
اسهال	●		■			
بثورات جلدی / خارش	●			■	▲	
کری		●		■		▮
زردی		●		■	▲	▮
تب غیرمعمول		●		■	▲	▮
تاول و زخم پوستی		●		■	▲	▮

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **توصیه کلی**، آزیترومایسین با داروهای زیادی مانند ترفنادین (آنتی‌هیستامین)، وارفارین (ضدانعقاد)، ارگوتامین (ضدمیگرن)، کاربامازپین (ضدصرع)، دیگوکسین‌ها (قرص قلبی) تداخل کرده باعث افزایش اثرات آنها می‌شود.

۱- اختلالی در متابولیسم پورفیرین است که ناشی از اختلال عملکرد کلیوی است و باعث دل درد و حساسیت پوستی به نور خورشید شده و وقتی فرد در معرض نور خورشید قرار گیرد دچار ضایعات متعددی می‌شود.

آسپیرین

اطلاعات عمومی

بیش از ۸۰ سال است که آسپیرین مصرف می‌شود. این دارو باعث کاهش درد، تب و علائم التهاب مفصل (آرتریت) می‌شود. در دوز کم باعث جلوگیری از انعقاد خون بخصوص در اسکلروز رگی[۱] یا آنژین صدری (درد قفسه صدری) به علت بیماری عروق کرونر قلب[۲] می‌شود و خطر حمله قلبی و سکته مغزی را کاهش می‌دهد. این دارو بطورگسترده‌ای برای سرماخوردگی، آنفلوانزا (به جز کودکان)، سردرد، درد قاعدگی و درد مفصلی یا عضلانی تجویز می‌شود. آسپرین باعث تحریک معده و ایجاد التهاب و زخم و حتی خونریزی از آن می‌شود. از مضرات دیگر آسپیرین می‌توان به ایجاد آسم اشاره کرد. آسپرین در کودکان می‌تواند باعث سندرم ری[۳] شود و در موارد نادری اختلالات مغزی و کبدی شدید ایجاد کند. به همین علت آسپرین را برای کودکان زیر ۱۶ سال تجویز نمی‌کنند (مگر با دستور پزشک) آسپیرین، اثر ضددرد را با مهارهیپوتالاموس[۴] و جلوگیری از انتقال پیام عصبی درد، اثر ضد تب را با مهار مرکز تنظیم حرارت درهیپوتالاموس، اثر ضد التهاب را با مهار پروستاگلاندین‌ها[۵]، اثر ضد انعقاد را با مهار آنزیم جمع‌کنندهٔ پلاکت‌ها به انجام می‌رساند.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
ضددردغیرمخدری، ضد تب و ضد تجمع پلاکتی (پلاکت‌ها باعث انعقاد خون می‌شوند)

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم ☐ متوسط ☐ زیاد ■

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط ☐ زیاد ☐

نسخه پزشک لازم است ☐ **لازم نیست** ■

نام‌های تجاری دیسپیرین، آسپرو، آنژتس

اطلاعات دارویی

اگر به دنبال مصرف صحیح دارو طبق دستورالعمل ارائه شده بر روی قوطی، وضعیت بیماریتان وخیمتر شد حتماً به پزشک‌تان اطلاع دهید.

شکل دارویی

قرص، قرص جویدنی، قرص جوشان، شیاف و کپسول آهسته رهش (در ایران موجود نیست)

تعداد دفعات و زمان مصرف

برای کاهش درد و تب هر ۴ تا ۶ ساعت، همراه یا بعد از غذا یا شیر، برای اثر ضد انعقادی، یک بار روزانه.

مقدار مصرف در بزرگسالان

برای کاهش درد و تب ۳۰۰ تا ۹۰۰ میلی‌گرم و برای اثر ضد انعقادی، ۷۵ تا ۳۰۰ میلی‌گرم روزانه.

شروع اثر

۳۰ تا ۶۰ دقیقه، برای کپسول آهسته رهش ۱/۵ تا ۸ ساعت.

مدت اثر

تا ۱۲ ساعت، اثرات ضدانعقادی دارو برای چندین روز باقی می‌ماند.

رژیم غذایی توصیه شده

حتماً با معدهٔ پُر این دارو را مصرف کنید به‌عبارتی زمان مصرف دارو همراه یا بعد از غذا می‌باشد. در بعضی از افراد اگر آسپرین همراه یا بعد از شیر خورده شود باعث اختلالات گوارشی می‌شود.

ذخیره‌سازی

در قوطی در بسته در جای خشک و خنک به دور از نور و دسترس اطفال نگهداری کنید.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

زمانی که یادتان آمد بلافاصله بخورید، اگر تا دوز بعدی کمتر از ۲ ساعت باقی مانده دوز آن روز را در یک وعده بخورید و منتظر وعده بعدی در فردای آن روز باشید.

قطع مصرف دارو

اگر به دستور پزشک، آسپرین را باید به مدت طولانی مصرف کنید، هنگام قطع آن با پزشک‌تان مشورت کنید، در سایر موارد قطع آن مشکل خاصی بوجود نمی‌آورد.

مصرف بیش از اندازه

درصورتی‌که علائمی مانند بی‌قراری، درد معده، وزوز گوش، تهوع و تاری دید پیداکردید. سریعاً اورژانس را خبر کنید. و تا رسیدن اورژانس اقدامات اولیه را انجام دهید.

"به راهنمای اقدامات اولیه در مسمومیت‌های دارویی در انتهای کتاب مراجعه کنید."

مصرف طولانی مدت

به‌جز در دوزهای پایین که برای جلوگیری از انعقاد خون برای بیماران قلبی مصرف می‌شود، آسپیرین را نباید بیش از ۲ روز مصرف نمود، از عوارض مصرف طولانی مدت دارو، خونریزی گوارشی و زخم معده است.

توصیه‌های ضروری

- جهت جلوگیری از اثر تحریکی آسپرین روی معده، می‌توان آن را همراه با یک لیوان پر آب یا شیر (در بعضی موارد)، آب میوه و یا شربت آنتی اسید مصرف کرد.
- هر نوع خونریزی از لثه و دستگاه گوارش را در مدت مصرف آسپرین جدی بگیرید و به پزشک‌تان اطلاع دهید.

نحوه دفع دارو

این دارو از طریق ادرار دفع می‌شود.

۱- تنگ و سفت شدن دیواره رگ‌ها ناشی از رسوب کلسترول و تشکیل پلاک‌هایی در دیواره‌ها می‌باشد.

۲- عروق کرونر قلب، رگ‌های غذادهنده به عضله قلبی هستند که با تنگ یا بسته شدن آن درد قفسه صدری یا سکته بوجود می‌آید.

اقدامات احتیاطی خاص

آیا پزشک‌تان می‌داند که شما:

- ∇ مدت زیادی مشکل کبدی یا کلیوی داشته‌اید.
- ∇ زخم معده دارید.
- ∇ سایر داروها را همزمان مصرف می‌کنید.
- ∇ آسم دارید.
- ∇ به آسپرین حساسیت دارید.
- ∇ مشکل انعقاد خون دارید.

دوران حاملگی

∇ توصیه نمی‌شود، داروهای دیگری می‌توانند جایگزین آن شود که ایمن‌تر است، با پزشک‌تان مشورت کنید.

دوران شیردهی

∇ در شیر مادر ترشح می‌شود و ممکن است برای شیرخوار مضر باشد، بهتر است در این دوران مصرف نشود.

نوزادان و کودکان

∇ در کودکان زیر ۱۶ سال مصرف نمی‌شود. (مگر به دستور پزشک)

بالای ۶۰ سالگی

∇ عوارض جانبی داروها در این سنین بیشتر ظاهر می‌شود. بهتر است دوز دارو را کم کنید.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ مشکل خاصی ایجاد نمی‌کند.

الکل

∇ بپرهیزید، الکل به تنهایی باعث تحریک معده می‌شود حال اگر همزمان با آسپیرین مصرف شود این تحریک شدیدتر خواهد بود.

جراحی و بیهوشی عمومی

∇ افرادی که بطور منظم آسپرین مصرف می‌کنند لازم است یک هفته قبل از هر عمل جراحی دارو را قطع نمایند.

عوارض جانبی

عوارض آسپرین زمانی بروز می‌کند که بیش از اندازه مصرف شود. با مصرف آسپرین همراه غذا و یا استفاده از شکل قرص پوشش‌دار یا کپسول‌های آهسته رهش عوارض آن بسیار کمتر شده است.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
سوءهاضمه	●		■		▲	
تهوع / استفراغ		●		■		
بثورات جلدی		●		■	▲	
تنگی‌نفس / خس‌خس سینه		●		■	▲	
وجود خون در استفراغ / سرگیجه تیره شدن مدفوع / وزوز گوش		●		■	▲	■

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- مصرف همزمان آسپرین با **داروهای ضدانعقادی** باعث افزایش اثر ضدانعقادی شده و خطر خونریزی‌های غیرطبیعی را افزایش می‌دهد.
- آسپرین اثر داروهای **ضدنقرس** را کاهش می‌دهد.
- مصرف همزمان آسپرین با داروهای **کورتیکواستروئید (کورتون)** باعث افزایش خطر خونریزی معده می‌شود.
- خطر التهاب معده در اثر مصرف همزمان آسپرین و **مسکن‌های ضدالتهابی غیراستروئیدی (مثل بروفن)** افزایش می‌یابد.
- مصرف همزمان آسپرین با **متوترکسات (داروی ضدسرطان)** باعث افزایش آن در خون شده و مسمومیت با متوترکسات را بوجود می‌آورد.
- قرص‌های ضدقند، زمانی که با آسپیرین مصرف شوند اثرشان افزایش می‌یابد.

۳- این بیماری اختلال شدید در مغز در دوران بچگی است که نادر می‌باشد و باعث ورم حاد مغز، کبد چرب، بزرگی طحال و اختلال هوشیاری است. این بیماری عارضه آبله مرغان یا یک عفونت حاد ویروسی تنفسی است.

۴- منطقه‌ای از دیواره جانبی بطن سوم مغز است که مرکز کنترل هورمون‌ها و اعصاب خودکار و دمای بدن است.

۵- موادی هستند که باعث انقباض رحم و سایر عضلات صاف می‌شوند، درجه حرارت بدن را تنظیم و در التهاب و نفوذپذیری رگ‌ها دخالت دارد.

آسیکلوویر

اطلاعات عمومی

آسیکلوویر جزء داروهای ضدویروس است که عمدهٔ مصرف آن، در درمان عفونت‌های نوعی ویروس به نام هرپس است، هرپس‌ها باعث ایجاد تبخال و تاول‌های تناسلی می‌شوند. آسیکلوویر به شکل‌های مختلفی ارائه می‌شود متداول‌ترین آنها کرم، قرص، پماد چشمی و آمپول است. کرم‌ها بیشترین مصرف را در درمان تبخال دارند و باعث تسریع در بهبودی زخم شده و از عود دوبارهٔ آن تا مدت‌ها جلوگیری می‌کنند. این بیماری قابل انتقال به دیگران از طریق تماس مستقیم است ولی اگر کرم را به مدت ۲ روز استعمال کرده باشید ویروس قادر به انتقال به دیگران نمی‌باشد. شکل قرص و آمپول آن جهت درمان عفونت‌های شدید هرپسی مانند هرپس تناسلی، زونا و آبله‌مرغان مصرف می‌شود. همچنین شکل قرص آن در افرادی بکار می‌رود که سطح ایمنی بدن آنها پایین است و مستعد ابتلاء به انواع عفونت‌های ویروسی هستند. ویروس هرپس ممکن است چشم‌ها را گرفتار کند که برای درمان آن می‌توان از شکل پماد چشمی این دارو استفاده کرد.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:

ضدویروس

خطرات ناشی از مصرف زیاد:

کم ■ متوسط □ زیاد □

میزان وابستگی:

کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری زُویراکس، ویرووير

اطلاعات دارویی

دارویی که برای شما تجویز شده است، برای درمان بیماری‌تان مناسب است از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری کنید.

شکل دارویی

قرص، آمپول، کرم، پماد چشمی و قطره

تعداد دفعات و زمان مصرف

۵-۲ بار روزانه، شروع درمان باید بلافاصله بعد از ابتلاء باشد.

مقدار مصرف در بزرگسالان

قرص و قطره، ۴-۱ گرم روزانه (برای درمان)، ۱۶۰۰-۸۰۰ میلی‌گرم روزانه (برای پیشگیری). کرم و پماد چشمی، ۵ بار روزانه در موضع مالیده شود.

شروع اثر

تا ۲۴ ساعت

مدت اثر

تا ۸ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده

هنگام تزریق آمپول یا مصرف قرص، نوشیدن مقدار زیادی آب ضروری است.

ذخیره‌سازی

در ظروف دربسته در دمای اتاق به دور از نور و دسترس اطفال نگهداری شود.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

قرص و قطره، یادتان آمد بلافاصله مصرف کنید. کرم و پماد چشمی، دوز فراموش شده را مصرف نکنید و منتظر دوز بعدی شوید.

قطع مصرف دارو

دورهٔ مصرف دارو را حتماً کامل کنید.

مصرف بیش از اندازه

معمولاً مصرف ناآگاهانه مشکلی بوجود نمی‌آورد ولی مصرف بیش از آن ممکن است باعث بروز علائم غیرطبیعی شود، فوراً به پزشک اطلاع دهید.

مصرف طولانی مدت

آسیکلوویر برای مصرف در یک دوره زمانی مشخص تجویز می‌شود و نباید آن را طولانی مدت مصرف نمود البته در افرادی که سیستم ایمنی آنها ضعیف می‌باشد معمولاً این دارو را برای مدت‌های طولانی مصرف می‌کنند.

توصیه‌های ضروری

- هنگام استفاده از آسیکلوویر موضعی از سایر مرطوب‌کننده‌های پوست استفاده نکنید.
- مصرف آسیکلوویر موضعی نمی‌تواند از انتقال ویروس به دیگران جلوگیری کند.
- در هنگام وجود ضایعات تناسلی از آمیزش خودداری کنید.
- این دارو می‌تواند سبب حساسیت به نور شود بنابراین زیاد در معرض نور خورشید قرار نگیرید و از کرم‌های ضدآفتاب استفاده کنید.

نحوه دفع دارو

عمدهٔ دارو از راه ادرار و مقدار ناچیزی از مدفوع دفع می‌گردد.

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک‌تان می‌داند که:

- ▽ مشکل طولانی مدت کلیوی داشته‌اید.
- ▽ ایمنی بدن‌تان پایین است.
- ▽ سایر داروها را هم زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

▽ مصرف شکل کرم دارو بدون خطر است ولی مصرف اشکال قرص و آمپول آن توصیه نمی‌شود.

دوران شیردهی

▽ مصرف موضعی بلامانع است ولی قرص و آمپول آن را نباید استفاده کنید.

نوزادان و کودکان

▽ کاهش دوز ضروری است.

بالای ۶۰ سالگی

▽ کاهش دوز ضروری است.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

▽ مشکل خاصی ندارد.

الکل

▽ مشکل خاصی ندارد.

عوارض جانبی

بروز عوارض جانبی شدید نادر است. شکل کرم باعث ایجاد ناراحتی در هنگام مصرف موضعی می‌شود، شکل آمپول آن، گیجی و توهم را ممکن است ایجاد کند.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
مصرف موضعی						
قرمزی و خارش موضع	●		■			
بثورات جلدی		●		■	▲	
مصرف خوراکی						
تهوع و استفراغ		●	■			
سردرد / سرگیجه / خستگی		●		■		
بثورات جلدی		●		■		
تزریقی						
التهاب درمحل تزریق		●		■		
گیجی / توهم		●		■	▲	

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

(فقط در شکل خوراکی و تزریقی)

- **توصیه کلی**، هر دارویی که بر عملکرد کلیه اثر تضعیف‌کنندگی داشته باشد موجب افزایش عوارض جانبی آسیکلوویر می‌شود.
- **سایمتیدین (قرص معده)**، باعث افزایش میزان آسیکلوویر در خون می‌شود.

آکامپروسات

اطلاعات عمومی

(این دارو در حال حاضر در ایران موجود نیست). آکامپروسات ساختار شیمیایی مشابه انتقال‌دهنده‌های عصبی دارد که می‌تواند از سد خونی مغزی[1] عبور نماید. مطالعات نشان داده است که آکامپروسات روی دائم‌الخمرها باعث جلوگیری از نوشیدن مشروبات الکلی می‌شود. بدون آنکه در نوشیدن سایر مایعات و غذاها ایجاد اختلال نماید. درمان وابستگی به الکل به دو بخش تقسیم می‌شود (الکل زدایی و مشاوره) مصرف آکامپروسات به همراه جلسات مشاوره و رفتاردرمانی از محورهای اصلی ترک کامل الکل است. در شرایطی که بیمار کاملاً مصرف الکل را قطع نموده است باید مصرف دارو ادامه یابد. افسردگی در بعضی از مصرف‌کنندگان الکل دیده شده است که می‌تواند گذرا باشد.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
داروی کمک‌کننده در ترک الکل

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم ■ متوسط □ زیاد □

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری کامپر ال ای سی

اطلاعات دارویی

دارویی که برای شما تجویز شده است برای درمان بیماری‌تان مناسب است بدون دستور پزشک دوز آن را تغییر ندهید.

شکل دارویی

قرص

تعداد دفعات و زمان مصرف

۳ بار روزانه، صبحانه، نهار و شام

مقدار مصرف در بزرگسالان

برای وزن بیش از ۶۰ کیلوگرم یا بیشتر، ۱۹۹۸ میلی‌گرم روزانه و برای کمتر از ۶۰ کیلوگرم، ۱۳۳۲ میلی‌گرم روزانه

شروع اثر

این دارو بسیار آهسته جذب می‌شود و پس از گذشت ۷ روز به سطح درمانی مطلوب می‌رسد.

مدت اثر

۸ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ، خوردن دارو یا غذا جذب آن را کاهش می‌دهد.

ذخیره‌سازی

درظروف دربسته در دمای اتاق به دور از دسترس اطفال نگهداری شد.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

به خاطر آوردید فوراً بخورید، اگر تا دوز بعدی کمتر از ۲ ساعت مانده بهتر است کل دوز روزانه را در یک وعده مصرف نمایید.

قطع مصرف دارو

حتماً قبل از قطع دارو با پزشک مشورت نمایید.

مصرف بیش از اندازه

معمولاً مصرف ناآگاهانه مشکلی بوجود نمی‌آورد، اگر بیش از آن مصرف شود و علائمی مانند اسهال بوجود آمد به پزشک اطلاع دهید.

مصرف طولانی مدت

حداکثر مصرف این دارو یک سال است.

توصیه‌های ضروری

- این دارو و الکل می‌تواند باعث اختلالات روانی در بیمار شود بنابراین شرکت در جلسات مشاوره و رفتاردرمانی و همچنین گروه درمانی بطور منظم توصیه می‌شود.
- علاوه بر مصرف دارو می‌توانید ساعت‌های بیکاری را با ورزش، مطالعه، موسیقی و گردش پُر کنید.
- برنامه غذایی منظم و پُرکاری را دنبال نمایید.

نحوه دفع دارو

عمدهٔ دفع دارو از راه ادرار است.

۱- سدی است که در عروق تغذیه‌کننده به مغز قرار دارد که جلوی عبور مواد و داروها را گرفته و هر دارو نمی‌توانند از این سد عبور کرده به مغز برسد، بنابراین داروهایی که منطقه اثر آنها مغز است، ساختار شیمیایی دارند و می‌توانند از این سد خونی مغزی رد شوند.

ACAMPROSATE

اقدامات احتیاطی خاص

آیا پزشک‌تان می‌داند که:

- ∇ مشکل کلیوی دارید.
- ∇ از اختلال شدید کبدی رنج می‌برید.
- ∇ به داروها حساسیت نشان می‌دهید.

دوران حاملگی

- ∇ توصیه نمی‌شود.

دوران شیردهی

- ∇ در شیر مادر ترشح می‌شود و برای شیرخوار مضر است.

نوزادان و کودکان

- ∇ تجویز نمی‌شود.

بالای ۶۰ سالگی

- ∇ توصیه نمی‌شود.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

- ∇ مشکل خاصی ندارد.

الکل

- ∇ زمانی که این دارو را مصرف می‌کنید نباید الکل مصرف کنید.

عوارض جانبی

معمولاً عوارض جانبی این دارو خفیف و گذراست، بیشترین عارضه متوجه پوست و دستگاه گوارش است.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
اسهال	●		■			
تهوع	●		■			
استفراغ	●		■			
دل درد	●		■			
خارش	●		■			
بثورات جلدی		●		■		
کاهش میل جنسی		●		■		
افسردگی		●		■		

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

هیچ

آلبندازول

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
ضد کِرم

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم □ متوسط ■ زیاد □

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری زنتل، اسکازول

اطلاعات عمومی

آلبندازول جزء داروهای ضدکرمی است که به دیوارهٔ کرم نفوذ کرده موجب تخریب جداره آن می‌شود و با این عمل موجب کاهش تولید انرژی در کرم شده و نهایتاً باعث مرگ آن می‌شود. این دارو در انواع عفونت‌های کرمی از جمله آسکاریس، کرم‌های قلابدار، کیست هیداتید و کرمک کاربرد دارد. بعضی از افراد نسبت به ترکیبات بکار رفته در این دارو از خود حساسیت نشان می‌دهند. با بروز علائم حساسیت (دل درد، کهیر، تب، تهوع و استفراغ) بلافاصله دارو را قطع کرده و به پزشک برای جایگزینی دارویی دیگر مراجعه کنید.

اطلاعات دارویی

دارویی که برای شما تجویز شده است، برای درمان بیماری‌تان مناسب است از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری کنید.

شکل دارویی

قرص، سوسپانسیون

تعداد دفعات و زمان مصرف

۲ بار در روز همراه غذا

مقدار مصرف در بزرگسالان

در بزرگسالان، ۴۰۰ میلی‌گرم دوبار روزانه. در کودکان، ۴۰۰ میلی‌گرم یکبار روزانه.

شروع اثر

به آهستگی

مدت اثر

۸/۵ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

در ظروف دربسته در جای خشک و خنک به دور از نور و دسترس اطفال نگهداری شود. شکل سوسپانسیون را پس از باز کردن به مدت ۱۰ روز قابل استفاده بوده و در یخچال نگهداری کنید.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

به یاد آوردید بخورید.

قطع مصرف دارو

پس از تکمیل کردن دوره درمان ادامهٔ مصرف آن ضرورتی ندارد.

مصرف بیش از اندازه

معمولاً مصرف ناآگاهانه مشکل خاصی ندارد، اگر از آن بیشتر مصرف شود و باعث بروز علائم غیرطبیعی شود بلافاصله به پزشک اطلاع دهید.

مصرف طولانی مدت

مدت مصرف دارو در انواع گوناگون کرم‌ها متفاوت است و از ۳ روز تا ۲۸ روز و حتی در بعضی از انواع ۶-۱ ماه می‌باشد. بنابراین پس از کامل کردن دورهٔ درمان ضرورتی برای ادامه مصرف آن نمی‌باشد.

کنترل و پایش

در مصرف طولانی مدت دارو، آزمایش خون دوره‌ای برای کنترل عملکرد کبد ضروری است.

توصیه‌های ضروری

- این دارو را همراه غذا مصرف کنید.
- در طی مصرف این دارو اگر دچار خونریزی از لثه، خون دماغ یا خونریزی از واژن شدید سریعاً به پزشک اطلاع دهید.

نحوه دفع دارو

عمدهٔ دفع دارو از راه مدفوع است.

ALBENDAZOLE

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک‌تان می‌داند که:

∇ مدت‌ها است از بیماری کبدی رنج می‌برید.
∇ به ترکیبات این گروه دارویی حساسیت دارید.
∇ اختلال بینایی دارید.

دوران حاملگی

∇ مصرف آلبندازول در این دوران ممنوع است.

دوران شیردهی

∇ این دارو در شیر مادر ترشح شده و می‌تواند برای شیرخوار مضر باشد.

نوزادان و کودکان

∇ کاهش دوز ضروری است.

بالای ۶۰ سالگی

∇ کاهش دوز ضروری است، بویژه سالمندانی که از بیماری‌های کبدی در رنج هستند باید دارو را بااحتیاط مصرف نمایند.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ مشکل خاصی ندارد.

الکل

∇ بپرهیزید، ترکیب الکل و آلبندازول باعث ایجاد مسمومیت دارویی می‌شود.

عوارض جانبی

از عوارض شایع این دارو می‌توان به سردرد و تغییر در آنزیم‌های کبدی اشاره کرد.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
سردرد	●		■			
سرگیجه		●	■			
کهیر		●		■	▲	▮
بثورات جلدی		●		■	▲	▮
یرقان (زردی)		●		■	▲	▮

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

● **کورتون‌ها (دگزامتازون)**، این داروها باعث افزایش اثرات آلبندازول می‌شود.
● **سایمتیدین (قرص معده)**، این دارو باعث افزایش اثرات آلبندازول و ایجاد مسمومیت دارویی می‌شود.

آلپرازولام

اطلاعات عمومی

آلپرازولام متعلق است به گروه داروهای بنزودیازپین که به عنوان یک داروی ضدالتهابی کوتاه اثر است که با مکانیزم مشابه دیازپام عمل می‌کند. این دارو برای کاهش استرس و عصبانیت، پیشگیری از حملات ترس و نگرانی، ایجاد زمینه خواب و در بعضی موارد برای شل کردن عضلات به کار می‌رود. یکی از اختلالات شایع روانپزشکی حملات ترس و نگرانی است که فرد دچار کاهش فشارخون، افزایش ضربان قلب و تنفس، عرق کردن فراوان و احساسی شبیه مرگ نابهنگام دارد. این ترس و نگرانی عامل مشخصی نداشته و بصورت دوره‌ای فرد را درگیر می‌کند. آلپرازولام به علت خاصیت سریع‌الاثر بودن علائم این حمله را مهار کرده و اجازه وخیم شدن بیماری را نمی‌دهد. این دارو مانند سایر داروهای این گروه، اگر به مدت طولانی مصرف شود می‌تواند وابستگی دارویی ایجاد کند که قطع مصرف آن بسیار مشکل خواهد شد. عوارض دارویی آلپرازولام مانند سایر داروهای این گروه با تنظیم دوز دارو توسط پزشک برطرف خواهد شد.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
ضد اضطراب، ضد تشنج، ضد حملات ترس

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم □ متوسط ■ زیاد □

میزان وابستگی:
کم □ متوسط □ زیاد ■

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری زاناکس، زانور (بنزودیازپین‌ها)

اطلاعات دارویی

دارویی که برای شما تجویز شده است اگر طبق دستورالعمل پزشک مصرف نشود خطر وابستگی به دارو را افزایش می‌دهد.

شکل دارویی

قرص

تعداد دفعات و زمان مصرف

۳-۲ بار روزانه

مقدار مصرف در بزرگسالان

دراختلالات اضطرابی ۰/۵-۰/۲ میلی‌گرم ۳ بار روزانه. در حملات ترس ۶-۵ میلی‌گرم روزانه

شروع اثر

سریع

مدت اثر

۱۵-۱۲ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

درظروف دربسته در جای خشک و خنک (دمای اتاق)، و به دور از نور و دسترس اطفال نگهداری می‌شود.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

در صورتی که یک دوز دارو را فراموش کردید دوز بعد را دو برابر نکرده و طبق برنامه زمانی خودتان مصرف راادامه دهید.

قطع مصرف دارو

این دارو برای مصارف کوتاه‌مدت تجویز می‌گردد، در این حالت قطع دارو مشکلی را بوجود نمی‌آورد، در صورتی که بدون دستور پزشک دارو را برای مدتی طولانی مصرف کردید باید با نظارت پزشک نسبت به قطع تدریجی دارو اقدام کنید تا از ایجاد عوارض قطع دارو اجتناب شود.

مصرف بیش از اندازه

مصرف ناآگاهانه معمولاً مشکلی ایجاد نمی‌کند، در شرایطی که بیش از این میزان مصرف کنید و علائمی چون سرگیجه و خواب‌آلودگی شدید پدیدار شود، لازم است سریعاً پزشک را در جریان قرار دهید.

مصرف طولانی مدت

این دارو برای مصرف کوتاه‌مدت تجویز می‌شود، در صورتی که طولانی مدت مصرف شود ممکن است ایجاد وابستگی دارویی نماید.

توصیه‌های ضروری

- این دارو برای افراد زیر ۱۸ سال توصیه و تجویز نمی‌شود.
- غذا هیچگونه تأثیری در جذب دارو نداشته می‌توانید قبل، بعد یا همراه غذا مصرف کنید.
- در افراد سالمند، دوز دارو باید کم شود و از نظر حرکت و راه‌رفتن کنترل و نظارت شوند.

نحوه دفع دارو

قسمتی از دارو در کبد تجزیه شده و از راه ادرار دفع می‌گردد.

ALPRAZOLAM

اقدامات احتیاطی خاص

آیا به پزشکتان گفته‌اید که:

∇ مدت زیادی درگیر مشکلات کبدی یا کلیوی بوده‌اید.
∇ آب سیاه[۱] دارید.
∇ پورفیری[۲] حاد دارید.
∇ به مصرف الکل و بعضی از مواد مخدر، عادت دارید.
∇ سایر داروها را همزمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

∇ توصیه نمی‌شود.

دوران شیردهی

∇ این دارو در شیرِ مادر ترشح شده ممکن است بر روی شیرخوار اثر سوء داشته باشد.

نوزادان و کودکان

∇ توصیه نمی‌شود.

بالای ۶۰ سالگی

∇ کاهش دوز دارو ضروری است، مصرف این دارو در این سنین باید با احتیاط انجام شود.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ به علت ایجاد خواب‌آلودگی شدید، از انجام اینگونه مشاغل خودداری نمایید.

الکل

∇ مصرف الکل اکیداً ممنوع است، الکل به تنهایی باعث تضعیف فعالیت مغزی می‌شود اگر همزمان با این دارو مصرف شود اثر یکدیگر را تشدید کرده و خطرات زیادی به دنبال دارد.

عوارض جانبی

شایع‌ترین عارضه این دارو خواب‌آلودگی، سردرد و سنگینی سر است که با ادامه مصرف دارو خودبخود برطرف می‌گردد.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
خواب‌آلودگی	●		■			
سردرد	●		■			
گیجی	●		■			
عدم تعادل		●		■		▮
تاری دید و تنگی نفس		●		■	▲	▮
بثورات جلدی		●		■	▲	▮

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **توصیه کلی**، به علت افزایش اثر تسکینی دارو روی مغز از مصرف همزمان سایر داروهای این گروه، کلیه داروهای تضعیف‌کننده سیستم ایمنی و الکل خودداری شود.
- مصرف همزمان آلپرازولام و **داروهای ضدصرع (مثل فنی‌توئین)** باعث تشدید اثر یکدیگر شده و عوارض زیادی به دنبال دارد.
- **سایمتیدین (قرص معده)** جلوی تجزیه آلپرازولام را گرفته و میزان آن را در خون افزایش می‌دهد، با افزایش میزان آن در خون مسمومیت دارویی بوجود می‌آید.

۱- اختلال چشمی است که باعث افزایش فشار داخلی چشم شده و در صورت عدم درمان باعث سردرد، کاهش بینایی و نهایتاً کوری می‌شود.

۲- اختلالی در متابولیسم پورفیرین است که ناشی از اختلال عملکرد کبدی است و باعث دل درد، حساسیت پوستی به نور خورشید شده و وقتی فرد در معرض نور خورشید قرار گیرد دچار ضایعات متعددی می‌شود.

آلپروستادیل

اطلاعات عمومی

(این دارو درحال حاضر در بازار دارویی ایران موجود نیست). آلپروستادیل عضوی از خانواده داروهای پروستاگلاندینی است که برای کمک به نعوظ مردانی که از ناتوانی جنسی رنج می‌برند استفاده می‌شود. دارو را می‌توان بطور مستقیم به آلت تزریق و یا بصورت ژل در پیشابراه استعمال نمود. شایع‌ترین عارضه جانبی آلپروستادیل درد آلت است. اولین نوبت دارو باید توسط پرسنل آموزش دیده تجویز شود و به بیمار آموزش داده شود. همچنین این دارو برای بستن مجرای شریانی باز که نوعی نقص مادرزادی در نوزادان است، بکار می‌رود. این دارو معمولاً دربیمارستان به نوزاد تجویز می‌شود. عوارض جانبی نظیر، مشکلات قلبی، گردش خونی و تنفسی شایع هستند و خطر رشدغیرطبیعی استخوان بویژه پس از استفاده طولانی مدت وجود دارد.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
ضد ناتوانی جنسی

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم □ متوسط ■ زیاد □

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری کاورجکت، موس، پروستین وی آر، ویریدال

اطلاعات دارویی

دارویی که تجویز شده برای درمان بیماریتان مناسب است بدون دستور پزشک دوز دارو را تغییر ندهید.

شکل دارویی

آمپول، ژل

تعداد دفعات و زمان مصرف

تا سه بار در هفته. در هر شبانه‌روز نباید بیش از یک نوبت تجویز شود.

مقدار مصرف در بزرگسالان

از ۲/۵ میکروگرم آغاز می‌شود و سپس دوز آن توسط پزشک برای ایجاد نعوظی که بیش از یک ساعت طول نکشد، تنظیم می‌شود.

شروع اثر

در عرض چند دقیقه

مدت اثر

نعوظ باید بیش از یک ساعت طول بکشد.

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

در یخچال، دور از دسترس کودکان قرار دهید. از یخ‌زدگی محافظت کنید.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

نوبت بعدی را هنگام لزوم مصرف کنید. در هر دورهٔ ۲۴ ساعته بیش از یک نوبت و در هر هفته بیش از ۳ بار مصرف نکنید.

قطع مصرف دارو

به محض آنکه نیازنداشتید، می‌توانید بدون خطر مصرف دارو را متوقف کنید.

مصرف بیش از اندازه

معمولاً مصرف ناآگاهانه مشکلی بوجود نمی‌آورد ولی اگر بیش از آن مصرف شود و یا علائمی غیرطبیعی بروز کند به پزشک اطلاع دهید.

مصرف طولانی مدت

مصرف طولانی‌مدت در نوزادان تازه متولد شده سبب تکامل غیرطبیعی استخوان و ضعف دیواره عروق خونی می‌شود. مصرف طولانی‌مدت برای ناتوانی جنسی ممکن است سبب ایجاد سفتی و خون‌مردگی در آلت تناسلی شود.

توصیه‌های ضروری

در هنگام‌استفاده از شکل ژل دارو، ازآلوده‌کردن آن خودداری و پس ازاستعمال درب قوطی راگذاشته و در یخچال نگهداری شود.

نحوه دفع دارو

عمدهٔ دارو از راه ادرار دفع می‌گردد.

ALPROSTADIL

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک‌تان می‌داند که:

∇ سایر داروها ضد ناتوانی جنسی را هم زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

∇ تجویز نمی‌شود.

دوران شیردهی

∇ تجویز نمی‌شود.

نوزادان و کودکان

∇ بجز برای نوزادان تازه متولد شده، در سایر سنین تجویز نمی‌شود.

بالای ۶۰ سالگی

∇ مقدار مصرف بسته به فرد تنظیم می‌شود.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ مشکل خاصی وجود ندارد.

الکل

∇ مصرف بیش از اندازه الکل باآلپروستادیل ممکن است سبب مشکلات نعوظی شود.

عوارض جانبی

مشکلات تنفسی از عوارض جانبی دارو در نوزادان تازه متولد شده است. با شیوع کمتر ممکن است تشنج ایجاد شود. درمردان، خطر طولانی شدن نعوظ به بیش از ۴ ساعت رابلافاصله به پزشک اطلاع داده و مصرف دارو را متوقف کنید.

علائم / اثرات	فراوانی: شایع	فراوانی: نادر	مشورت با پزشک: در موارد شدید	مشورت با پزشک: در همه موارد	بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
نوزادان تازه متولد شده						
مشکلات تنفسی		●		■		■
تشنج		●		■		■
مردان						
درد آلت	●		■			
کبودشدگی / تورم / خونریزی	●			■		
نعوظ طولانی مدت	●			■	▲	■
درد / تورم بیضه		●		■		
گیجی / غش		●		■		
درد قفسه سینه / تپش قلب		●		■		

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **داروهای ضدفشارخون و گشادکننده عروقی**، اثرات این داروها توسط آلپروستادیل افزایش می‌یابد.

آلندرونات

اطلاعات عمومی

آلندرونات برای درمان پوکی استخوان در مردان سالمند، و زنان یائسه به کار می‌رود. مکمل‌های کلسیم و ویتامین د در صورتی که مقادیرشان در رژیم غذایی ناکافی باشد یا در افرادی که فقر تغذیه‌ای دارند، این دارو را برای جلوگیری از عوارض استخوانی آن تجویز می‌کنند. اما نباید کلسیم را همزمان با آلندرونات مصرف کرد کلسیم یکی از ترکیبات متعددی است که جذب آن را کاهش می‌دهد. مصرف ترکیبی این دارو با درمان هورمونی در زنان یائسه مفیدتر از مصرف آن به تنهایی است. قرص‌های آلندرونات را باید هنگام برخاستن از خواب در صبح هنگام با یک لیوان آب مصرف کرد (از آب معدنی نیز نباید استفاده کرد چون بر جذب این دارو اثر می‌گذارد). پس از مصرف قرص باید حداقل ۳۰ دقیقه در حالت ایستاده یا نشسته بود و نخوابید چرا که در غیر این صورت سبب زخم یا تحریک مری و معده می‌شود. پس از نیم ساعت می‌توان صبحانه و یا هر نوع دارویی را مصرف کرد (ترجیحاً بهتر است این زمان طولانی‌تر باشد).

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
پوکی استخوان

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم ☐ متوسط ■ زیاد ☐

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط ☐ زیاد ☐

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست ☐

نام‌های تجاری فوزاماکس

اطلاعات دارویی

دارویی که تجویز شده برای درمان بیماری‌تان مناسب است از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری کنید.

شکل دارویی

قرص

تعداد دفعات و زمان مصرف

یکبار در روز یا یکبار در هفته بطور ناشتا

مقدار مصرف در بزرگسالان

دوز درمانی، مردان ۱۰ میلی‌گرم؛ زنان یائسه ۷۰ میلی‌گرم (هفتگی)؛ دوز پیشگیری، ۴۰ میلی‌گرم (هفتگی)؛ پیشگیری و درمان پوکی استخوان ناشی از مصرف کورتون‌ها ۵ میلی‌گرم، در زنان یائسه‌ای که هورمون درمانی نمی‌شوند، ۱۰ میلی‌گرم

شروع اثر

ممکن است تا پاسخ کامل درمانی ماهها طول بکشد.

مدت اثر

برخی اثرات ماهها یا سال‌ها بطور می انجامند.

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

در ظروف دربسته در جای خنک و خشک و دور از دسترس کودکان نگهداری کنید.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

نوبت بعدی را طبق روال، در صبح روز بعد مصرف کنید.

قطع مصرف دارو

بدون مشورت با پزشک مصرف داروها را متوقف نکنید. توقف مصرف دارو ممکن است وضعیت بیماری را بدتر کند.

مصرف بیش از اندازه

معمولاً مصرف ناآگاهانه دارو مشکل خاصی بوجود نمی‌آورد ولی اگر بیش از آن مصرف شود و علائمی مانند سوزش سردل، تحریک‌پذیری و زخم بوجود آید، بلافاصله پزشک را در جریان بگذارید و در حالت قائم قرار بگیرید.

مصرف طولانی مدت

معمولاً مصرف طولانی مدت مشکل خاصی ایجاد نمی‌کند ولی مصرف بیش از ۳ سال این دارو ممکن است عوارضی به دنبال داشته باشد.

کنترو پایش

آزمایش خون و ادرار باید به صورت دوره‌ای انجام شود.

توصیه‌های ضروری

- مجدداً تأکید می‌شود تا نیم ساعت پس از مصرف دارو دراز نکشید.
- دارو را نیم ساعت قبل از صبحانه استفاده کنید.
- انجام ورزش مداوم باعث افزایش و استحکام توده استخوانی می‌شود.
- از استعمال دخانیات خودداری کنید.

نحوه دفع دارو

این دارو از راه ادرار دفع می‌گردد.

ALENDRONATE

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک‌تان می‌داند که:

- دچار اختلال مری شده‌اید.
- مشکلات معده یا سابقه زخم دارید.
- عدم توانایی در ایستادن یا نشستن به مدت بیش از ۳۰ دقیقه
- دچار کاهش کلسیم شده‌اید.
- نارسایی کلیوی دارید.
- سایر داروها را هم زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

- توصیه نمی‌شود.

دوران شیردهی

- توصیه نمی‌شود.

نوزادان و کودکان

- توصیه نمی‌شود.

بالای ۶۰ سالگی

- مشکل خاصی وجود ندارد.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

- مشکل خاصی وجود ندارد.

الکل

- ممکن است سبب تحریک معده شود و اثرات دارو را تشدید کند.

عوارض جانبی

شایع‌ترین عارضه جانبی ناشی از آلندرونات، دل درد، تحریک مری، معده و رودهٔ کوچک است.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
درد و نفخ شکمی	●		■			
اسهال / یبوست	●		■			
درد عضله و استخوان	●		■			
سردرد	●		■			
تهوع / استفراغ		●	■			
بثورات جلدی		●		■		
حساسیت به نور / التهاب چشم		●		■		

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **شربت معده، کلسیم و آهن،** این داروها باعث کاهش جذب آلندورنات می‌شوند.

آلوپورینول

اطلاعات عمومی

آلوپورینول برای پیشگیری از نقرس که به علت تجمع بلورهای اسید اوریک در مفاصل ایجاد می‌شود، بکار می‌رود. آلوپورینول آنزیمی را که گزانتین اکسیداز نامیده می‌شود و در تشکیل اسید اوریک نقش دارد، مهار می‌کند. همچنین از آلوپورینول برای کاهش میزان اسید اوریک بالا (هیپراوریسمی) که در اثر داروهای دیگر از جمله داروهای ضدسرطان ایجاد شده، استفاده می‌گردد. این دارو برای درمان حمله درد نقرسی استفاده نمی‌شود بلکه در شرایطی که میزان اسید اوریک بالاست و برای پایین آوردن آن و پیشگیر از حمله بکار می‌رود. در طی مصرف این دارو ممکن است حمله دردی آغاز شود که مصرف همزمان با سایر داروهای ضدنقرس مانند کلشی‌سین یا یک مسکن ضدالتهابی برای کاهش درد و میزان اسید اوریک ضروری باشد.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
ضد نقرس

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم ☐ متوسط ■ زیاد ☐

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط ☐ زیاد ☐

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست ☐

نام‌های تجاری کاپلنال، کوسوریک، ریماپورینول

اطلاعات دارویی

دارویی که تجویز شده برای درمان بیماری‌تان مناسب است از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری کنید.

شکل دارویی

قرص

تعداد دفعات و زمان مصرف

۳-۱ بار روزانه پس از غذا

مقدار مصرف در بزرگسالان

۳۰۰-۱۰۰ میلی‌گرم روزانه

شروع اثر

در مدت ۴۸-۲۴ ساعت، ولی اثر کامل درمانی تا چندین هفته ظاهر نمی‌شود.

مدت اثر

تا ۳۰ ساعت، برخی اثرات تا ۲-۱ هفته پس از قطع دارو ادامه می‌یابند.

رژیم غذایی توصیه شده

باید مایعات زیاد مصرف نمود (مصرف روزانه ۲ لیتر توصیه می‌شود).

ذخیره‌سازی

در ظروف سربسته در محیط خنک و خشک و دور از دسترس کودکان نگهدارید.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

اگر قرار نیست دوز بعدی را طی ۱۲ ساعت آینده مصرف کنید، به محض یادآوری دوز فراموش شده را مصرف نمایید و دوز بعدی را طبق معمول ادامه دهید. در غیر این صورت نوبت فراموش شده را مصرف نکنید و دوز بعدی را طبق برنامه بخورید.

قطع مصرف دارو

بدون مشورت با پزشک مصرف دارو را متوقف نکنید. ممکن است علایم بیماری ظاهر شوند.

مصرف بیش از اندازه

معمولاً مصرف ناآگاهانه مشکل خاصی را بوجود نمی‌آورد اگر بیش از آن مصرف شود ممکن است سبب تهوع، استفراغ، درد شکمی، اسهال و گیجی شود. پزشک را مطلع کنید.

مصرف طولانی مدت

بجز افزایش خطر نقرس در اولین هفته‌ها یا ماههای مصرف، مشکل دیگری مورد انتظار نیست.

کنترل و پایش

آزمایش خون دوره‌ای و بررسی میزان اسید اوریک خون معمولاً صورت می‌گیرد و در صورت لزوم دوز آلوپورینول تنظیم می‌شود.

توصیه‌های ضروری

- در طی مصرف این دارو از مصرف زیاد غذاهای حاوی پروتئین مانند گوشت، حبوبات و نمک‌ها خودداری کنید.
- در مصرف زیاد ویتامین ث احتمال تشکیل سنگ کلیوی افزایش می‌یابد.
- انتظار پاسخ درمانی کوتاه مدت رانداشته باشید پاسخ کامل درمانی نیاز به ۲ تا ۶ هفته زمان دارد.

نحوه دفع دارو

عمدتاً این دارو به آهستگی از طریق کلیه‌ها از خون پاک شده و با ادرار دفع می‌گردد.

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک‌تان می‌داند که:

- ∇ مشکلات مزمن کبدی یا کلیوی دارید.
- ∇ سابقه حساسیت قبلی به آلوپورینول و یا سایر داروهای این گروه دارید.
- ∇ اخیراً دچار نقرس شده‌اید.
- ∇ سایر داروها را هم‌زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

∇ ایمنی دارو در دوران حاملگی به اثبات نرسیده است. با پزشک خود مشورت کنید.

دوران شیردهی

∇ دارو در شیر مادر ترشح می‌شود و می‌تواند برای شیرخوار مضر باشد.

نوزادان و کودکان

∇ ممکن است لازم باشد تا از دوز دارو کاسته شود.

بالای ۶۰ سالگی

∇ ممکن است لازم باشد تا از میزان مصرف کاسته شود.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ تا زمانی که اثر دارو بر بدن شما مشخص نشده است، از انجام چنین فعالیت‌هایی بپرهیزید.

الکل

∇ بپرهیزید. ممکن است الکل شدت بیماری نقرس را افزایش می‌دهد.

عوارض جانبی

عوارض جانبی آلوپورینول چندان شایع نیست. جدی‌ترین این عوارض، بثورات جلدی است که ممکن است قطع مصرف دارو لازم باشد و درمان جایگزین آغاز گردد. با مصرف دارو پس از غذا می‌توان از تهوع جلوگیری کرد.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
تهوع	●		■			
بثورات جلدی / خارش	●			■	▲	
خواب‌آلودگی / گیجی		●	■			
سردرد		●		■		
گلودرد / تب و لرز		●		■	▲	
احساس مزه فلزی		●		■		
اختلالات بینایی		●		■		

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **قرص‌های قلبی**، آلوپورینول ممکن است اثرات این داروها را افزایش دهند.
- **آسپیرین**، مقادیر بالای آسپیرین ممکن است اثرات آلوپورینول را کاهش دهند.
- **داروهای ضدانعقاد**، آلوپورینول ممکن است اثرات این داروها را افزایش دهد.
- **تئوفیلین (ضدتشنج)**، آلوپورینول ممکن است میزان این دارو را در خون افزایش دهد.
- **مرکاپتوپورین و آزاتیوپرین (داروهای ضدسرطان)**، آلوپورینول مانع تجزیه این داروها می‌شود میزان آنها را در خون افزایش می‌دهد و باعث مسمومیت دارویی می‌شود. باید دوز آنها را کاهش داد.
- **کلروپروپامید (داروی ضدقند)**، اثرات کاهندهٔ قندخون کلرپروپامید افزایش می‌یابند.
- **سیکلوسپورین (داروی مصرف در پیوندها)**، آلوپورینول اثرات این دارو را افزایش می‌دهد.

آلومینیوم هیدروکساید

اطلاعات عمومی

آلومینیوم هیدروکساید داروی رایج است که در برخی کشورها بدون نیاز به نسخه ارائه می‌شود. عمدهٔ مصرف آن برای سوءهاضمه و سوزش سردل است. از آنجا که این دارو سبب ایجاد یبوست می‌شود (گاهی در درمان اسهال نیز بکار می‌رود). معمولاً همراه با ضد اسید حاوی منیزیوم که اثر تعدیل‌کننده مسهلی دارد، بکار می‌رود. طولانی اثر بودن آن برای جلوگیری از درد معده و دوازدهه یا سوزش سردل بسیار مناسب است و باعث تسریع در بهبود زخم می‌شود. شکل شربت این دارو به عنوان یک ضد اسید مؤثرتر از قرص آن است. برخی از ترکیبات ضد اسیدی حاوی مقادیر زیادی سدیم هستند و در بیماران فشار خونی که رژیم کم نمک دارند باید با احتیاط کامل مصرف شود. در روده، هیدروکسید آلومینیوم به فسفات اتصال می‌یابد و لذا سبب کاهش جذب آن می‌شود. این دارو در درمان فسفات بالای خون که ناشی از نارسایی کلیه‌ها است بکار می‌رود، اگر فسفات خون به شدت پایین بیاید می‌تواند ضعف استخوان‌ها را به دنبال داشته باشد.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
ضد اسید (شربت معده)

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم ■ متوسط □ زیاد □

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست ■
(در خارج از ایران)

نام‌های تجاری آلو-کپ، آلودروکس

اطلاعات دارویی

دارویی که تجویز شده برای درمان بیماریتان مناسب است از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری کنید.

شکل دارویی

قرص‌های جویدنی، سوسپانسیون، شکل‌های ژل و کپسول آن در ایران موجود نیست.

تعداد دفعات و زمان مصرف

به‌عنوان ضد اسید، روزی ۶-۴ بار در صورت نیاز، یا یک ساعت قبل و یا بعد از غذا. زخم معده، روزی ۷-۶ بار

مقدار مصرف در بزرگسالان

افزایش فسفات خون، روزی ۴-۳ بار با غذا. اسهال، روزی ۶-۲ بار. بزرگسالان، تا ۷۰ میلی‌لیتر روزانه (محلول)، و ۱۰-۲ گرم روزانه (قرص یا کپسول). کودکان بالای ٦ سال، مقدار مصرف باید براساس سن و وزن کاهش یابد.

شروع اثر

در عرض ۱۵ دقیقه

مدت اثر

۴-۲ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده

در طی مصرف این دارو برای جلوگیری از کاهش فسفات خون از گوشت، مرغ، ماهی و لبنیات بخصوص شیر به مقدار کافی استفاده نمایید.

ذخیره‌سازی

در محفظه سربسته در جای خنک و خشک و دور از دسترس کودکان قرار دهید.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

نوبت فراموش شده را مصرف نکنید. نوبت بعدی را طبق معمول مصرف کنید.

قطع مصرف دارو

به محض عدم نیاز می‌توانید مصرف نکنید. در صورت مصرف برای درمان زخم یا فسفات بالای خون ناشی از نارسایی کلیوی، نباید بدون مشورت با پزشک مصرف آن را متوقف کنید.

مصرف بیش از اندازه

معمولاً مصرف ناآگاهانه مشکل خاصی بوجود نمی‌آورد ولی اگر بیش از آن مصرف شود و یا علائمی غیرطبیعی بروز کند لازم است به سرعت به پزشک اطلاع دهید.

مصرف طولانی مدت

آلومینیوم هیدروکساید نباید بیش از ۴ هفته بدون مشورت با پزشک مصرف شود. مصرف طولانی مدت و مقادیر بالا سبب کاهش میزان فسفات و کلسیم می‌شود و به ضعف استخوان‌ها و شکستگی آن می‌انجامد.

توصیه‌های ضروری

- در طی مصرف این دارو ممکن است مدفوع سفید رنگ و تکه‌تکه شود که قابل توجه نبوده و گذراست.
- اگر شربت را خوردید و تا ۷۲ ساعت دل درد شما کاهش نیافت حتماً پزشک را در جریان قرار دهید.

نحوه دفع دارو

این دارو از راه مدفوع دفع می‌گردد.

ALUMINIUM HYDROXIDE

الف

اقدامات احتیاطی خاص

دارویی که تجویز شده برای درمان بیماریتان مناسب است از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری کنید.

- مشکل مزمن کلیوی دارید.
- از مشکلات قلبی در رنج هستید.
- فشارخون بالا دارید.
- دچار یبوست می‌شوید.
- به بیماری‌های استخوان گرفتار شده‌اید.
- پورفیری[1] دارید.
- سایر داروها را هم زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

- ایمنی مصرف آن در بارداری به اثبات نرسیده است.

دوران شیردهی

- شواهدی از خطر وجود ندارد.

نوزادان و کودکان

- مصرف آن در سنین زیر ۶ سال ممنوع است.

بالای ۶۰ سالگی

- احتمال افزایش عوارض جانبی وجود دارد. لذا ممکن است کاهش مقدار مصرف ضروری باشد.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

- مشکل شناخته شده‌ای وجود ندارد.

الکل

- مشکل شناخته شده‌ای وجود ندارد.

عوارض جانبی

یبوست عارضه جانبی شایع منیزیم هیدروکساید است. تهوع و استفراغ ممکن است به علت خاصیت دانه‌ای و پودری دارو رخ دهد. دردهای استخوانی نیز در مصرف طولانی مدت دارو (برای ماهها یا سال‌ها) بوجود می‌آید.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
یبوست	●		■			
تهوع		●	■			
استفراغ		●		■		

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **نکته کلی**، آلومینیوم هیدروکساید ممکن است با جذب یا ترشح بسیاری از داروها نظیر ضدانعقادهای خوراکی، دیگوکسین (قرص قلبی)، بسیاری از آنتی‌بیوتیک‌ها، کورتون‌ها، ضدروانپریشی‌ها و فنی‌توئین (ضدتشنج) تداخل کند. این دارو تنها باید ۲ ساعت قبل یا بعد از سایر داروها مصرف شود.
- **قرص‌های دارای پوشش روده‌ای**، آلومینیوم هیدروکساید ممکن است سبب برداشته شدن پوشش قرص‌ها (مثلاً بیزاکودیل یا پردنیزولون دارای پوشش) قبل از ترک معده شود و به تحریک معده بیانجامد.

۱- نوعی بیماری خونی که با درگیری کبدی و پوستی همراه است.

آمانتادین

اطلاعات عمومی

آمانتادین جزء گروه داروهای ضد بیماری پارکینسون است که فعالیت ضدویروسی علیه ویروس آنفلوانزا نیز دارد. معمولاً بیماری پارکینسون سالمندان را درگیر می‌کند و همراه علائمی مانند اختلال در عملکرد حرکتی است. پیام‌های عصبی در مغز توسط انتقال دهنده‌های عصبی خاصی به نام دوپامین و استیل‌کولین منتقل می‌شود. میزان این انتقال دهنده‌های عصبی در حال تعادل است و عملکرد آنها متضاد یکدیگر می‌باشد. در بیماری پارکینسون میزان دوپامین کاهش می‌یابد و تعادل بین انتقال دهنده‌های عصبی بهم می‌خورد و باعث اختلالات حرکتی می‌شود. آمانتادین با فرایندی پیچیده‌ای باعث افزایش دوپامین در مغز می‌شود و تعادل بین این انتقال دهنده‌های عصبی را برقرار می‌سازد و از بوجود آمدن علائم بیماری جلوگیری می‌نماید. همچنین آمانتادین برای پیشگیری و درمان عفونت ویروسی آنفلوانزا به کار می‌رود، این دارو زمانی مؤثر است که طی ۲۴ ساعت بعد از آغاز علائم مصرف گردد، چنانچه از شروع علائم بیش از ۴۸ ساعت گذشته باشد دیگر این دارو مؤثر واقع نمی‌شود.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
ضد بیماری پارکینسون، ضد ویروس

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم ☐ متوسط ☐ زیاد ■

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط ☐ زیاد ☐

نسخه پزشک لازم است ■ **لازم نیست** ☐

نام‌های تجاری اندانتادین، سایمترل

اطلاعات دارویی

دارویی که برای شما تجویز شده است برای درمان بیماری‌تان مناسب است، از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری نمایید.

شکل دارویی

کپسول

تعداد دفعات و زمان مصرف

۲-۱ بار روزانه

مقدار مصرف در بزرگسالان

با ۱۰۰ میلی‌گرم یک بار در روز درمان را شروع کرده و پس از یک یا چند هفته در صورت نیاز به ۱۰۰ میلی‌گرم ۲ بار در روز افزایش می‌یابد.

شروع اثر

۴ ساعت

مدت اثر

۱۵-۱۱ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده هیچ

ذخیره‌سازی

درظروف دربسته در دمای اتاق به دور از دسترس اطفال نگهداری می‌شود.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

به یادتان آمد فوراً بخورید، اگر تا وعده بعدی کمتر از ۴ ساعت مانده بهتر است منتظر وعدهٔ بعدی باشید و از دو برابر کردن دوز دارو بپرهیزید.

قطع مصرف دارو

قطع مصرف دارو باید با دستور پزشک و به صورت تدریجی انجام پذیرد.

مصرف بیش از اندازه

در صورت بروز احتباس ادرار (شاش‌بند)، توهمات بینایی، رفتار تهاجمی و عدم آگاهی سریعاً به اورژانس اطلاع دهید و تا رسیدن اورژانس اقدامات اولیه را انجام دهید.

"به راهنمای اقدامات اولیه در مسمومیت‌های دارویی در انتهای کتاب مراجعه نمایید."

مصرف طولانی مدت

درمان با این دارو باید ۸-۴ هفته ادامه یابد و پس از آن قطع شده تا پاسخ درمانی توسط پزشک ارزیابی شود.

توصیه‌های ضروری

- اگر دچار بیماری سرخجه شده‌اید نباید این دارو را مصرف نمایید.
- اگر دارو را برای پیشگیری از آنفلوانزا مصرف می‌کنید باید بلافاصله پس از شروع بیماری مصرف آن را آغاز کرده و تا ۱۰ روز ادامه دهید.
- این دارو باعث اُفت فشارخون وضعیتی می‌شود در این شرایط در هنگام برخاستن به آرامی این کار را انجام دهید و هنگام ادرار کردن به ویژه هنگام شب حتماً به صورت نشسته این عمل را انجام دهید.
- اگر در طی مصرف این دارو دچار بی‌خوابی می‌شوید حتماً قبل از خواب آن را مصرف کنید و در طول روز هم نخوابید.

نحوه دفع دارو

عمدهٔ دفع دارو از راه ادرار است.

AMANTADINE

الف

اقدامات احتیاطی خاص

آیا پزشک‌تان می‌داند که:

∇ به مصرف مشروبات الکلی عادت دارید.
∇ صرع دارید و گاهی تشنج می‌کنید.
∇ مشکل کبدی یا کلیوی دارید.
∇ از اختلالات روانی رنج می‌برید.
∇ دست‌ها و پاهای شما دچار تورم یا ادم است.
∇ سایر داروها را هم زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

∇ توصیه نمی‌شود.

دوران شیردهی

∇ این دارو در شیر مادر ترشح می‌شود بنابراین مصرف مطمئن و بی‌خطر آن در این دوران به اثبات نرسیده است.

نوزادان و کودکان

∇ مصرف آن در نوزادان زیر یک سال ممنوع است.

بالای ۶۰ سالگی

∇ مشکل خاصی ندارد فقط در بیماران بالای ۶۵ سال باید مقداری از دوز دارو، کاسته شود.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ این دارو ممکن است باعث سرگیجه و اُفت ناگهانی فشارخون شود بنابراین تا روشن شدن اثر دارو در بدن‌تان از انجام اینگونه مشاغل خودداری نمایید ضمناً افرادی که درگیر بیماری پارکینسون هستند نباید رانندگی کنند.

الکل

∇ بپرهیزید، مصرف هم زمان مشروبات الکلی و آمانتادین باعث تضعیف سیستم اعصاب مرکزی شده و علایمی از قبیل گیجی و منگی بروز کند.

عوارض جانبی

بیشترین عوارض دارو اختلالات روانی است که اغلب برگشت‌پذیر بوده و با کاهش دوز آن از بین می‌رود، این عوارض اکثراً در ساعات اولیه یا همان روزهای اول شروع مصرف دارو تظاهر می‌یابد. عارضه نادری که ممکن است در مصرف طولانی مدت دارو بوجود آید اختلال در نفوذپذیری مویرگ‌ها است که معمولاً باعث تغییر رنگ پوست و ورم در ساق پا می‌شود که با بالا نگه داشتن پاها ورم از بین می‌رود.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
عدم تعادل / حس سبکی سر	●		■			
بی‌خوابی / عدم تمرکز / منگی	●		■			
عصبانی شدن / اضطراب	●		■			
بی‌قراری / افسردگی		●	■			▮
سردرد / توهم		●	■		▲	▮
اختلال بینایی / بثورات جلدی		●		■	▲	▮
تشنج		●		■	▲	▮

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **آرامبخش‌ها**، مصرف هم زمان با آمانتادین باعث افزایش اثرات تسکینی یکدیگر می‌شوند.
- **لوودوپا (داروی ضدپارکینسون)**، آمانتادین اثرات این دارو را افزایش می‌دهد.

آمپی سیلین

اطلاعات عمومی

آمپی‌سیلین جزء آنتی‌بیوتیکهای پنی‌سیلینی است که بر روی میکروب‌های مختلفی اثر گذاشته و در درمان عفونت‌های گلو، مجاری تنفسی، آبسه دندان، التهاب مثانه، سوزاک[1] و عفونت‌های بافت نرم و پوست بکار می‌رود. این دارو به سرعت از راه خوراکی جذب می‌شود و وارد جریان خون می‌گردد. مصرف آمپی‌سیلین می‌تواند باعث سوءهاضمه خفیف و بثورات جلدی شود که این عارضه با تنظیم دوز دارو توسط پزشک برطرف می‌شود. در افرادی که به پنی‌سیلین حساسیت دارند در مصرف خوراکی و تزریقی آمپی‌سیلین علائم حساسیت مانند تب، تورم زبان و دهان، خارش و تنگی نفس را از خود نشان می‌دهند.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:

آنتی‌بیوتیک

خطرات ناشی از مصرف زیاد:

کم ■ متوسط □ زیاد □

میزان وابستگی:

کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ **لازم نیست** □

نام‌های تجاری پنترکسیل، آمپی‌سین، بینوتال

اطلاعات دارویی

دارویی که برای شما تجویز شده است، دوره درمان را کامل کنید و دوز دارو را تغییر ندهید.

شکل دارویی

کپسول، سوسپانسیون، آمپول

تعداد دفعات و زمان مصرف

۶-۴ ساعت

مقدار مصرف در بزرگسالان

در بزرگسالانه، ۱۲-۱ گرم در روز. در کودکان، ۴۰۰-۵۰ میلی‌گرم در کیلوگرم وزن بدن، روزانه

شروع اثر

۲-۱ ساعت

مدت اثر

تا ۸ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

در ظروف دربسته، در جای خشک و خنک به دور از دسترس اطفال نگهداری شود. سوسپانسیون آن پس از بازشدن در یخچال نگهداری شود و تا ۱۰ روز قابل استفاده است.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

به یادتان آمد بلافاصله مصرف کنید.

قطع مصرف دارو

دوره درمان را کامل کنید، مصرف بیش از آن ضرورتی ندارد.

مصرف بیش از اندازه

معمولاً مصرف ناآگاهانه مشکل خاصی بوجود نمی‌آورد، اگر بیش از آن مصرف شود و علائمی غیرطبیعی ظاهر شود، فوراً به پزشک اطلاع دهید.

مصرف طولانی مدت

این دارو برای یک دورهٔ درمانی (۱۰ روزه) تجویز می‌شود و ادامه مصرف آن ضرورتی ندارد.

توصیه‌های ضروری

- در طی مصرف این دارو به تغییرات پوست‌تان توجه کنید و وجود هرگونه جوشی را به پزشک اطلاع دهید.
- این دارو را یک ساعت قبل یا ۲ ساعت بعد از غذا مصرف کنید.

نحوه دفع دارو

از راه ادرار دفع می‌شود.

۱- نوعی بیماری عفونی منتقله از راه جنسی است که با تب، خروج چرک از آلت و التهاب همراه است.

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک‌تان می‌داند که:

- ∇ مدت‌ها درگیر مشکل کلیوی بودید.
- ∇ از بعضی بیماری‌های آلرژیک مانند آسم[۲]، تب یونجه[۳] یا اگزما[۴] رنج می‌برید.

دوران حاملگی

∇ مشکل خاصی وجود ندارد.

دوران شیردهی

∇ این دارو در شیر مادر ترشح می‌شود ولی در دوز طبیعی آن برای شیرخوار مشکلی بوجود نمی‌آورد.

نوزادان و کودکان

∇ کاهش دوز ضروری است.

بالای ۶۰ سالگی

∇ مشکلی ندارد.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ مشکل خاصی ندارد.

الکل

∇ مشکلی ندارد.

عوارض جانبی

اگر بثورات جلدی، خس‌خس سینه، خارش، تب یا تورم مفاصل ایجاد شود نشانهٔ حساسیت است. بلافاصله دارو را قطع کرده و به پزشک جهت تعویض داروی‌تان اطلاع دهید.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
بثورات جلدی	●			■	▲	
اسهال	●			■		
تهوع / استفراغ		●	■			
خس‌خس سینه / خارش		●		■	▲	▮
تورم زبان و دهان		●		■	▲	▮

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **قرص‌های ضدحاملگی**، آمپی‌سیلین اثرات این داروها را کاهش داده و احتمال بارداری را افزایش می‌دهد.
- **داروهای ضدانعقاد خون**، آمپی‌سیلین اثرات این داروها را تغییر داده و می‌تواند باعث خونریزی شود.

۲- بیماری است حساسیتی که با تنگی نفس و خس‌خس سینه به علت تنگ شدن مجاری تنفسی بوجود می‌آید.

۳- نوعی بیماری حساسیتی است که در فصل خاصی ایجاد می‌شود و با آبریزش بینی، تب، سرخی چشم‌ها و عطسه همراه است.

۴- نوعی حساسیت پوستی است که خارش و التهاب موضعی همراه است.

آمفوتریسین

اطلاعات عمومی

آمفوتریسین، ضدقارچی بسیار قوی است. شکل تزریقی آن در عفونت‌های فراگیر بکار می‌رود. همچنین قرص آن را برای درمان نوعی قارچ به نام کاندیدا یا برفک که دهان را آلوده می‌نماید تجویز می‌شود. همین نوع قارچ (کاندیدا) اگر مهبل را درگیر کند از این دارو استفاده نمی‌شود. نوع تزریقی آن با عوارض جانبی خطرناکی همراه است که باید در بیمارستان و با نظارت دقیق پزشکی تزریق شود. قبل از تزریق یک آزمایش حساسیت انجام می‌شود. ترکیبات جدیدی از این دارو عرضه شده است که مؤثرتر و اثرات جانبی اندکی دارد. عوارض جانبی شکل خوراکی آن بسیار خفیف است.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
ضد قارچ

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم ■ متوسط □ زیاد □

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری فانگیزون، آبست

اطلاعات دارویی

دارویی که برای شما تجویز شده است، برای درمان بیماری‌تان مناسب است از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری کنید.

شکل دارویی

قرص، شربت، آمپول

تعداد دفعات و زمان مصرف

خوراکی، هر ۶ ساعت. تزریقی، معمولاً بیش از ۶ ساعت

مقدار مصرف در بزرگسالان

قرص و شربت، ۸۰۰-۴۰۰ میلی‌گرم روزانه. آمپول، در افراد مختلف متفاوت است.

شروع اثر

اثرات کامل درمانی بعد از ۴-۲ روز بوجود می‌آید.

مدت اثر

۶-۳ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده

وقتی شکل تزریقی آن بکار می‌رود پتاسیم و منیزیم خون به سرعت کاهش می‌یابد، از غذاهای حاوی پتاسیم و منیزیم مثل موز، گوجه‌فرنگی، میوه، سبزیجات تازه، حبوبات و غلات بیشتر استفاده کنید و یا از مکمل‌های معدنی در برنامه غذایی‌تان استفاده نمایید.

ذخیره‌سازی

در ظروف دربسته در دمای اتاق نگهداری شود، شکل آمپول آن را در یخچال نگهداری کنید.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

یادتان آمد بلافاصله مصرف نمایید.

قطع مصرف دارو

دورهٔ درمان را کامل کنید، ممکن است در طی مصرف داور علائم بیماری بهبود یابد ولی میکروب در بدن باقی مانده و هنوز می‌تواند باعث عود علائم بشود بنابراین تا اتمام داروی تجویز شده درمان را ادامه دهید.

مصرف بیش از اندازه

معمولاً مصرف ناآگانه مشکلی بوجود نمی‌آورد ولی اگر بیش از آن مصرف شود و علائم غیرطبیعی بروز کند به پزشک اطلاع دهید.

مصرف طولانی مدت

در مصرف تزریقی ممکن است باعث کاهش پتاسیم و منیزیم خون شود که آسیب کلیوی و اختلالات خونی را به دنبال دارد.

کنترل و پایش

آزمایش دوره‌ای خون، و بررسی عملکرد کبدی و کلیوی ضروری است، بررسی سلول‌های خونی و شمارش آنها، تعیین میزان پتاسیم و منیزیم از موارد ضروری در مصرف دارو به شکل تزریقی است.

توصیه‌های ضروری

- کرم‌های موضعی آمفوتریسین می‌تواند مقداری تغییر رنگ در پوست ایجاد کند ولی انواع پماد یا لوسیون آن چنین اثری ندارند.
- اگر در حین مصرف موضعی اطراف ضایعه قرمز شد به پزشک اطلاع دهید.

نحوه دفع دارو

از راه ادرار دفع می‌شود.

AMPHOTERICIN

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک‌تان می‌داند که:

∇ برای مدتی طولانی دچار بیماری کلیوی بوده‌اید.

∇ سابقه‌ای از حساسیت به آمفوتریسین را داشته‌اید.

∇ سایر داروها را هم زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

∇ شکل خوراکی آن مشکل خاصی بوجود نمی‌آورد و شکل تزریقی، در شرایطی که عفونت بسیار شدید است و با احتیاط کامل می‌توان مصرف نمود.

دوران شیردهی

∇ شکل خوراکی آن مشکل خاصی ندارد و در شکل تزریقی نیز شواهدی از بروز خطر برای شیرخوار دیده نشده است.

نوزادان و کودکان

∇ کاهش دوز ضروری است.

بالای ۶۰ سالگی

∇ مشکل خاصی ندارد.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ مشکلی نیست.

الکل

∇ مشکلی نیست.

عوارض جانبی

شکل تزریقی دارو، عوارض خطرناکی ایجاد می‌کند که باید در بیمارستان و با نظارت دقیق پزشکی تزریق شود. شکل خوراکی آن دارای عوارض خفیفی است.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
شکل تزریقی						
درد در ناحیه تزریق	●			■		
تهوع / استفراغ / سردرد / تب	●			■		
خونریزی غیرطبیعی		●		■		
درد مفاصل و عضلات		●		■		
سوءهاضمه / درد شکم		●		■		

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

(فقط در شکل تزریقی)

- **داروهای دیژیتال (داروهای قلبی)**، این داروها اثرات سمی آمفوتریسین را افزایش می‌دهند.
- **مُدرها**، آمفوتریسین باعث دفع هر چه بیشتر پتاسیم در مصرف هم زمان با این داروها می‌شود.
- **آنتی‌بیوتیک‌ها**، در مصرف هم زمان با آمفوتریسین خطر بروز آسیب کبدی افزایش می‌یابد.
- **کورتون‌ها**، در مصرف هم زمان با آمفوتریسین، باعث افزایش دفع پتاسیم بدن می‌شود.

آملودیپین

اطلاعات عمومی

آملودیپین متعلق است به گروه داروهایی که به مهارکننده کانال کلسیم معروفند. این گروه با تغییر در هدایت عصبی ماهیچه‌های قلبی و عروق خونی کار خود را به انجام می‌رسانند، به عبارت دیگر آملودیپین باعث جلوگیری از انتقال کلسیم به داخل سلول‌های عضله قلب و عروق خونی شده و از انقباض آنها جلوگیری می‌نماید. آملودیپین در درمان آنژین صدری (درد قفسه صدری) و پیشگیری از حملات آن استفاده می‌شود. برخلاف سایر داروهای ضدآنژین صدری مانند بتابلوکرها (آتنولول، متوپرولول)، مصرف این دارو برای بیمارانی که از آسم و یا دیابت نوع II (غیروابسته به انسولین) رنج می‌برند ایمن می‌باشد. آملودیپین همچنین برای کاهش فشارخون نیز مصرف می‌شود. عارضه شایع این گروه از داروها، اُفت ناگهانی فشارخون در شروع درمان است، این دارو در موارد نادری باعث وخیم‌تر شدن درد صدری در شروع درمان می‌شود. کاهش آملودیپین باعث تورم خفیف تا متوسط ساق پا یا مچ پا می‌گردد.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
داروهای ضد درد صدری، داروهای فشارخون

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم □ متوسط ■ زیاد □

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری ایستین، آموپین، نورواسک

اطلاعات دارویی

دارویی که برای شما تجویز شده برای درمان بیماری‌تان مناسب است از تغییر در میزان مصرف آن بدون دستور پزشک خودداری نمایید.

شکل دارویی

قرص

تعداد دفعات و زمان مصرف

یک بار روزانه

مقدار مصرف در بزرگسالان

۵ تا ۱۰ میلی‌گرم روزانه

شروع اثر

۶ تا ۱۲ ساعت

مدت اثر

۲۴ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده

مصرف هم‌زمان، این دارو با گریپ‌فروت باعث افزایش اثرات دارو می‌شود به عبارتی دیگر فشارخون را بیشتر کاهش می‌دهد.

ذخیره‌سازی

در ظروف در بسته در جای خشک و خنک به دور از دسترس اطفال نگهداری می‌شود.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

اگر یک وعده دارو را فراموش کردید و تا ۱۲ ساعت بعد آن را به‌خاطر آوردید، فوری بخورید. ولی اگر بیش از آن طول کشید، وعده فراموش شده را مصرف نکرده و دوز بعدی را نیز ۲ برابر نکنید، منتظر وعدهٔ بعد باشید و طبق روال گذشته عمل کنید.

قطع مصرف دارو

بدون دستور پزشک یک‌باره مصرف دارو را قطع نکنید، قطع ناگهانی دارو عواقب وخیمی به دنبال دارد.

مصرف بیش از اندازه

مصرف ناآگاهانه آن ممکن است مشکل خاصی بوجود نیاورد ولی مصرف بیش از آن می‌تواند خطرناک باشد، سریعاً به پزشک‌تان اطلاع دهید.

مصرف طولانی مدت

مشکل خاصی ندارد.

توصیه‌های ضروری

- دارو را می‌توان قبل و بعد از غذا مصرف کرد.
- جهت جلوگیری از اُفت فشارخون از برخاستن ناگهانی خودداری کنید.

نحوه دفع دارو

۸۰ درصد این دارو از طریق ادرار و ۲۰ درصد از راه مدفوع دفع می‌شود.

AMLODIPINE

اقدامات احتیاطی خاص

آیا به پزشک‌تان گفته‌اید که:

- ▽ مدت زیادی مشکل کلیوی یا کبدی داشته‌اید.
- ▽ نارسایی قلبی دارید.
- ▽ دیابت دارید.
- ▽ سایر داروها را بطور هم‌زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

- ▽ ایمنی مصرف آن تائید نشده است.

دوران شیردهی

- ▽ هنوز مشخص نشده است که دارو در شیر مادر ترشح می‌شود یا نه، بنابراین با پزشک‌تان در مورد مصرف آن در این دوران مشورت کنید.

نوزادان و کودکان

- ▽ توصیه نمی‌شود.

بالای ۶۰ سالگی

- ▽ مشکل خاصی ندارد.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

- ▽ این دارو باعث سرگیجه ناشی از اُفت ناگهانی فشارخون می‌شود بنابراین تا مشخص شدن اثر دارو روی بدن‌تان از انجام اینگونه مشاغل بپرهیزید.

الکل

- ▽ بپرهیزید، الکل باعث کاهش فشارخون می‌شود و مصرف هم‌زمان آن باعث اُفت هر چه بیشتر فشارخون و ایجاد سرگیجه و سایر عوارض می‌گردد.

عوارض جانبی

آملودیپین می‌تواند عوارض خفیف و متغیری را از خود نشان دهد، این عوارض می‌تواند از تورم ساق و مچ پا شروع شود و با سردرد و سرگیجه ادامه یابد و به خستگی و تهوع ختم شود. سرگیجه ناشی از اُفت بیش از حد فشارخون است. یکی از عوارض جدی و خطرناک ولی نادر آن وخیم‌تر شدن درد صدری در شروع درمان با این دارو است که باید به پزشک‌تان اطلاع دهید.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
تورم ساق و مچ پا	●		■			
سردرد	●		■			
سرگیجه / خستگی	●		■			
برافروختگی	●		■			
تهوع		●		■		
درد شکم		●		■		
تپش قلب		●		■		
وخیم‌تر شدن درد صدری		●		■	▲	▮
بثورات جلدی		●		■	▲	
تنگی نفس		●		■	▲	

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **سایر داروهای قلبی (مثل آتنولول و متوپرولول)** در مصرف هم‌زمان با آملودیپین باعث افزایش اثر این دارو و بالعکس می‌شود.

آموکسی سیلین

اطلاعات عمومی

آموکسی سیلین از آنتی‌بیوتیکی به نام پنی سیلین مشتق شده است. این دارو برای درمان انواع عفونت‌های تجویز می‌شود اما بطور اختصاصی در درمان عفونت‌های گوش، بینی و گلو و مجاری تنفسی، التهاب مثانه و سوزاک (بدون عارضه) و برخی انواع عفونت‌های پوستی و بافت نرم مفید است. شکل خوراکی این دارو به خوبی توسط بدن جذب می‌شود. آموکسی سیلین می‌تواند سبب تحریک مختصر معده و بثورات جلدی شود. همچنین این دارو سبب ایجاد واکنش‌های حساسیتی شدید همراه با تب، تورم دهان و زبان، خارش و مشکلات تنفسی می‌شود. این عارضه نشان می‌دهد که بیمار به آنتی‌بیوتیک پنی سیلین حساس می‌باشد.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:

آنتی‌بیوتیک

خطرات ناشی از مصرف زیاد:

کم ■ متوسط □ زیاد □

میزان وابستگی:

کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری آلمودان،آمیکس، آموکسیل، ریموکسالین

اطلاعات دارویی

دارویی که تجویز شده برای درمان بیماریتان مناسب است از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری کنید.

شکل دارویی

قرص، قرص جویدنی، کپسول و سوسپانسیون، شکل آمپول و پودر آن در ایران موجود نیست.

تعداد دفعات و زمان مصرف

بطور معمول روزی ۳ بار

مقدار مصرف در بزرگسالان

بالغین، ۷۵۰ میلی‌گرم تا ۱/۵ گرم روزانه. در برخی موارد ۶ گرم در روز برای مدتی محدود تجویز می‌شود. کودکان، کاهش مقدار مصرف براساس سن و وزن.

شروع اثر

۲-۱ ساعت

مدت اثر

تا ۸ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

در محفظه سربسته در جای خنک و خشک و دور از دسترس کودکان قرار دهید.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

به محض یادآوری مصرف کنید.

قطع مصرف دارو

دورهٔ درمان راکامل کنید. حتی اگر احساس بهبود کردید، ممکن است هنوز عفونت وجود داشته باشد و در صورت توقف زودرس درمان، علایم بیماری عود کند.

مصرف بیش از اندازه

معمولاً مصرف ناآگاهانه مشکلی به وجود نمی‌آورد ولی اگر بیش از آن مصرف شود و یا علائمی غیرطبیعی بوجود آید به پزشک مراجعه کنید.

مصرف طولانی مدت

آموکسی سیلین معمولاً تنها برای دورهٔ کوتاهی تجویز می‌شود.

توصیه‌های ضروری

- دوره درمان را علی‌رغم بهبودی کامل کنید دورهٔ کامل درمان حداقل ۷ روز می‌باشد.
- سوسپانسیون دارو را می‌توان پس از بازکردن ۷ روز در دمای اتاق و ۱۴ روز در یخچال نگهداری کرد.

نحوه دفع دارو

عمدهٔ دارو از راه ادرار دفع می‌شود.

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک‌تان می‌داند که:

- مشکل مزمن کبدی دارید.
- دچار حساسیت (آسم، تب یونجه[1] یا اگزما) هستید.
- سابقه واکنش حساسیتی به پنی‌سیلین یا سفالوسپورین را دارید.
- کولیت اولسراتیو[2] دارید.
- از تب غده‌ای[3] رنج می‌برید.
- سرطان خون دارید.
- سایر داروها را هم زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

- شواهدی از خطر وجود ندارد.

دوران شیردهی

- دارو وارد شیر می‌شود اما در مقادیر طبیعی عوارض جانبی نامحتمل است. با پزشک خود مشورت کنید.

نوزادان و کودکان

- کاهش مقدار مصرف ضروری است.

بالای ۶۰ سالگی

- مشکل شناخته شده‌ای وجود ندارد.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

- مشکل شناخته شده‌ای وجود ندارد.

الکل

- مشکل شناخته شده‌ای وجود ندارد.

عوارض جانبی

اگر دچار بثورات جلدی، خس‌خس سینه، خارش، تب یا تورم مفصل شدید، ممکن است در بدن شما حساسیت رخ داده باشد. پزشک خود را در جریان بگذارید تا آنتی‌بیوتیک دیگری تجویز کند.

علائم / اثرات	فراوانی: شایع	فراوانی: نادر	مشورت با پزشک: در موارد شدید	مشورت با پزشک: در همه موارد	بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
بثورات جلدی	●			■	▲	
اسهال	●			■		
تهوع / استفراغ		●	■			
خس خس سینه		●		■	▲	▮
خارش / تورم دهان و زبان		●		■	▲	▮

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **قرص‌های ضدحاملگی،** آموکسی‌سیلین ممکن است از اثرات قرص ضدبارداری خوراکی بکاهد و سبب افزایش خطر خونریزی شود و احتمال بارداری را زیاد می‌کند.
- **داروهای ضدانعقادی،** آموکسی‌سیلین ممکن است اثر ضدانعقادی این داروها را تغییر دهد.

۱- نوعی بیماری حساسیتی فصلی است که با آبریزش بینی، سرخی چشم‌ها و گاهی تب و سرفه همراه است.

۲- نوعی درگیری خودایمن روده‌ای که رودهٔ بزرگ را درگیر می‌کند.

۳- بیماری عفونی که غدد لنفاوی را درگیر می‌نماید.

آمی تریپتیلین

اطلاعات عمومی

آمی تریپتیلین به گروه داروهای ضدافسردگی سه‌حلقه‌ای متعلق[1] است. استفاده گسترده آن برای درمان طولانی مدت افسردگی است. معمولاً افسردگی همراه با پایین بودن خلق، کاهش فعالیت‌های روزمره و عدم انگیزه برای انجام آن، گوشه‌گیری و کاهش یا افزایش اشتها است. این دارو خلق را بالا می‌برد، جنب‌وجوش را افزایش می‌دهد، اشتها را بهبود می‌بخشد و انجام فعالیت‌های روزمره را جاذبه می‌دهد. از داروهای مشابه این گروه، آرامبخش‌تر است و بخصوص برای افسردگی‌هایی بکار می‌رود که همراه با اضطراب یا بی‌خوابی باشد. هنگامی که در شب خورده می‌شود باعث ایجاد یک خواب عمیق می‌شود و دیگر احتیاجی به مصرف داروهای خواب‌آور نمی‌باشد. گاهی اوقات این دارو در کودکان برای جلوگیری از شب ادراری مصرف می‌شود. آمی تریپتیلین برای درمان دردهای عصبی به دنبال زونا[2] نیز تجویز می‌گردد. یکی از مصارف جانبی این دارو پیشگیری از سردردهای میگرنی است. مصرف بیش از اندازه دارو باعث کُما، غش و بی‌نظمی ضربان قلب می‌شود.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
ضدافسردگی‌های سه‌حلقه‌ای

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم □ متوسط □ زیاد ■

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری اِنوویل، آمی‌تریل

اطلاعات دارویی

دارویی که برای شما تجویز شده است برای درمان بیماریتان مناسب است، از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری کنید.

شکل دارویی

قرص، شکل کپسول آهسته رهش و شربت آن در بازار دارویی ایران موجود نیست

تعداد دفعات و زمان مصرف

۴-۱ بار روزانه، معمولاً یک بار هنگام خواب

مقدار مصرف در بزرگسالان

۱۰۰-۵۰ میلی‌گرم روزانه

شروع اثر

اثرات تسکینی دارو بعد از چند ساعت ظاهر می‌شود ولی اثرات ضدافسردگی آن به بیش از ۴-۲ هفته زمان نیاز دارد.

مدت اثر

تا ۶ هفته باقی می‌ماند.

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

درظروف دربسته درجای خشک و خنک(دمای اتاق)، و به دور از نور و دسترس اطفال نگهداری می‌شود.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

به یادتان آمد بلافاصله بخورید، اگر تا دوز بعدی کمتر از ۲ ساعت مانده کل دوز روزانه را در یک وعده مصرف کنید، به یاد داشته باشید بهترین زمان خوردن دارو موقع خواب می‌باشد.

قطع مصرف دارو

قطع ناگهانی دارو باعث ایجاد عوارض قطع دارو[3] می‌شود و ممکن است علائم بیماری مجدداً عود نماید، بهترین روش قطع دارو کاهش تدریجی آن تا قطع نهایی است که با نظارت پزشک انجام می‌پذیرد.

مصرف بیش از اندازه

در صورت بروز تپش قلب و از بین رفتن هوشیاری بلافاصله به اورژانس اطلاع دهید و تا رسیدن اورژانس اقدامات اولیه را انجام دهید.

"به اقدامات اولیه در مسمومیت‌های دارویی در انتهای کتاب مراجعه نمایید."

مصرف طولانی مدت

مشکل خاصی ایجاد نمی‌کند.

توصیه‌های ضروری

- به دنبال مصرف این دارو جهت پیشگیری از واکنش‌های حساسیتی به نور هنگام خروج از منزل از عینک آفتابی ولباس‌های پوشیده استفاده نمایید.
- خشکی دهان را می‌توان بااستفاده از غرغره آب ولرم و یاآدامس کم‌قند، برطرف نمود.
- ممکن است درحین مصرف دارو ادرار به رنگ آبی متمایل به سبز تغییر رنگ دهد.
- این دارو باعث افزایش اشتها شده بهتر است غذاهای کم‌کالری و حجیم خورده شود که باعث افزایش وزن نگردد، حداقل ۲ هفته یک بار خود را وزن کنید.

نحوه دفع دارو

عمدهٔ این دارو از راه ادرار دفع می‌گردد.

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک‌تان می‌داند که:

- ∇ مدت زیادی است درگیر ناراحتی کبدی یا کلیوی هستید.
- ∇ اختلال شیدایی و روان‌پریشی دارید.
- ∇ سایر داروها راهمزمان مصرف می‌کنید.
- ∇ تشنج می‌کنید و صرع دارید.
- ∇ از آب سیاه[۴] رنج می‌برید.
- ∇ مشکل پروستات دارید.
- ∇ مشکل قلبی دارید.

دوران حاملگی

∇ ایمنی مصرف آن در این دوران اثبات نشده است.

دوران شیردهی

∇ به مقدار زیادی این دارو در شیر مادر ترشح می‌شود که برای شیرخوار مضر است.

نوزادان و کودکان

∇ در کودکان زیر ۱۶ سال برای افسردگی و یا در اطفال زیر ۶ سال برای شب ادراری توصیه نمی‌شود.

بالای ۶۰ سالگی

∇ کاهش دوز دارو ضروری است.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ این دارو ممکن است باعث تاری دید و کاهش توجه شود که در این شرایط از انجام اینگونه مشاغل خودداری کنید.

الکل

∇ بپرهیزید، الکل باعث تشدید اثرات تسکینی دارو می‌شود.

جراحی و بیهوشی عمومی

∇ قبل از هرگونه جراحی یا بیهوشی عمومی، از مصرف این دارو خودداری کنید.

عوارض جانبی

از عوارض مهم این دارو جلوگیری از انتقال جریان عصبی به درون قلب است و به تبع آن ایجاد ضربان‌های غیرطبیعی قلبی است.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
خواب‌آلودگی / عرق کردن	●		■			
خشکی دهان / یبوست	●		■			
تاری دید / سرگیجه / غش	●			■		
احتباس ادرار / گلودرد		●		■	▲	
تپش قلب		●		■	▲	▮

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **داروهای مهارکننده منوآمین‌اکسیداز (گروه دیگری از داروهای ضدافسردگی)**، در مصرف همزمان باآمی تریپتیلین باعث ایجاد عوارض خطرناکی می‌شود.
- **داروهای ضدصرع**، آمی تریپتیلین اثر این گروه از داروها راکاهش داده و باعث می‌شود آستانه تشنج پایین آید.
- **آرامبخش‌ها**، داروهای این گروه باعث تشدید اثرات آمی تریپتیلین می‌شوند.
- **داروهای ضدبی‌نظمی ضربان قلب**، مصرف همزمان باآمی تریپتیلین باعث افزایش بی‌نظمی ضربان قلب می‌شود.

۱- دسته‌ای از داروهای ضدافسردگی است که از بازجذب انتقال دهنده‌های عصبی سروتونین و نوراپی‌نفرین جلوگیری کرده و با این مکانیزم علائم افسردگی را برطرف می‌کند در ترکیب شیمیایی آن سه حلقه وجود دارد.

۲- ویروس آبله‌مرغان وقتی برای سال‌های طولانی در بدن باقی بماند باعث دردهای عصبی در سالمندی می‌شود که به آن زونا می‌گویند.

۳- به مجموعه علائمی گفته می‌شود که با قطع دارو ظاهر می‌شود این علائم عبارتند از، تعریق شدید، حملات ترس، لرز، تشنج، درد شکم، گرفتگی عضلات و استفراغ.

۴- اختلال چشمی است که باعث افزایش فشار داخلی چشم شده و در صورت عدم درمان باعث سردرد، کاهش بینایی و نهایتاً کوری می‌شود.

آمی‌سولپراید (سولپیراید)

اطلاعات عمومی

(این دارو در حال حاضر در بازار دارویی ایران موجود نیست). آمی‌سولپراید و سولپیراید جزء داروهای ضدروان‌پریشی است که عمدهٔ کاربرد آنها در درمان اسکیزوفرنی[1] حاد و مزمن است. این داروها بر روی علائم مثبت نظیر هذیان، توهم و علائم منفی مانند هیجان و جامعه‌گریزی مؤثراند، برای بیماران که بیشتر از علائم مثبت رنج می‌برند باید دارو را با حداکثر دوز آن مصرف کنند و در شرایطی که بیشتر از علائم منفی بیماری ناراحتند از کمترین دوز استفاده می‌کنند. سولپیراید همچنین در درمان سندرم تورت[2]، اضطراب و سرگیجه تجویز می‌شود. از مزایای آمی‌سولپراید که آن را داروی ضدروان‌پریشی نامعمول هم می‌نامند، عدم پیدایش لرزش در اندام‌ها (بیماری پارکینسون[3]) و تیک حرکتی عضلانی (دیس‌کینزی تأخیری[4]) در پی مصرف طولانی مدت آن است.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
ضد روان‌پریشی

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم ☐ متوسط ■ زیاد ☐

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط ☐ زیاد ☐

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست ☐

نام‌های تجاری سولپیتیل، دالمتیل

اطلاعات دارویی

دارویی که برای شما تجویز شده است برای درمان بیماری‌تان مناسب است، از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری نمایید.

شکل دارویی

قرص و شربت

تعداد دفعات و زمان مصرف

۱-۲ بار روزانه

مقدار مصرف در بزرگسالان

آمی‌سولپراید، ۳۰۰-۵۰ میلی‌گرم روزانه برای علائم منفی و ۱۲۰۰-۴۰۰ میلی‌گرم روزانه برای علائم مثبت؛ سولپیراید، ۸۰۰-۴۰۰ میلی‌گرم روزانه برای علائم منفی و ۲۴۰۰-۴۰۰ میلی‌گرم روزانه برای علائم مثبت.

شروع اثر: ۱ ساعت

مدت اثر: ۲۴-۱۲ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده: هیچ

ذخیره‌سازی

درظروف دربسته در جای خشک و خنک به دور از دسترس اطفال نگهداری شود.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

به خاطر آوردید فوراً مصرف کنید، اگر تا وعدهٔ بعد کمتر از ۲ ساعت مانده، منتظر دوز بعدی باشید. و دوز آن را دو برابر نکنید.

قطع مصرف دارو

بدون نظارت پزشک مصرف دارو را بطور ناگهانی قطع نکنید، قطع ناگهانی ممکن است باعث عود بیماری شود.

مصرف بیش از اندازه

مصرف ناآگاهانه مشکلی بوجود نمی‌آورد ولی اگر بیش از این مقدار مصرف شود و علائمی مانند خواب‌آلودگی شدید، و کاهش فشارخون بروز کند بلافاصله به پزشک اطلاع دهید.

مصرف طولانی مدت

مصرف طولانی مدت دارو (بیش از ۶ ماه)، ندرتاً باعث ایجاد حرکات غیرارادی زبان و صورت می‌گردد (دیس‌کینزی تأخیری).

توصیه‌های ضروری

- برای جلوگیری از عوارض گوارشی بهتر است دارو را همراه غذا یا بعد از آن بخورید.

نحوه دفع دارو

بیشتر از راه ادرار دفع می‌گردد.

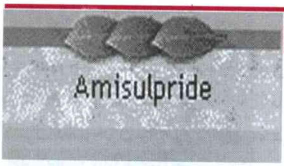
۱- یا روان گسیختگی به گروهی از اختلالات روانی گفته می‌شود که مشخصه آن وجود بهم ریختگی فکر، ادراک، هیجان و رفتار است ادراکات فرد شکل توهم به خود می‌گیرد و هیجانات بسیار نامناسبی از خود نشان می‌دهد.

۲- این سندرم که با تیک‌های کلامی و حرکتی متعدد و مزمن، بطور تیپیک مادام‌العمر، مشخص می‌شود، علتی نامشخص داشته و ارتباطی به طبقهٔ اجتماعی، گروه‌های قومی، اختلالات جنینی، ترومای زمان تولد یا تقدم و تأخیر تولد در خواهران و برادردان ندارد. سندرم قبل از ۲۱ سالگی شروع می‌شود و سیر آن به صورت عود و پسرفت است. معمولاً نشانه‌ها در سن ۲۱-۲ سالگی ظاهر می‌شوند. در ۸۰٪ موارد اولین علامت تیک حرکتی و در ۲۰٪ موارد تیک صوتی است. تیک حرکتی اول صورت را گرفتار می‌کند و حالتی شبیه بو کشیدن، چشمک زدن، بسته شده اجباری چشم‌ها است. تیک صوتی در مرحلهٔ بعد ایجاد و به صورت غریدن، پارس کردن، خس‌خس کردن، صاف کردن گلو و سرفه. این سندرم سال‌ها ناشناخته مانده و بروز تیک‌ها به بیماری روانی نسبت داده می‌شود یا با حرکات غیرطبیعی اشتباه گرفته می‌شود.

۳- بیماری سیستم عصبی است که با کم تحرکی، لرزش اندام‌ها، گرفتگی عضلانی و حرکات ناخواسته عضلانی همراه است.

AMISULPRIDE (SULPIRIDE)

الف

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید به پزشک‌تان گفته‌اید که:

- ▽ مشکل کبدی یا کلیوی دارید.
- ▽ فشارخون دارید و از ناراحتی قلبی رنج می‌برید.
- ▽ تشنج دارید.
- ▽ دچار بیماری پارکینسون شده‌اید.
- ▽ فئوکروموسیتوم[5] دارید.
- ▽ سرطان پستان دارید و یا توموری درهیپوفیز شما رشد کرده است.
- ▽ پورفیری[6] دارید.
- ▽ اختلال خونی دارید.
- ▽ سایر داروها را هم زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

▽ ایمنی مصرف آن تأیید نشده است.

دوران شیردهی

▽ توصیه نمی‌شود.

نوزادان و کودکان

▽ تجویز نمی‌شود.

بالای ۶۰ سالگی

▽ کاهش دوز ضروری است.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

▽ بپرهیزید، این دارو باعث خواب‌آلودگی شدید و یا کاهش هوشیاری می‌گردد و انجام اینگونه مشاغل خطرات زیادی به دنبال دارد.

الکل

▽ بپرهیزید، الکل باعث افزایش اثرات تسکینی دارو می‌شود.

عوارض جانبی

عوارض جانبی این داروها معمولاً خفیف است که با کاهش دوز دارو یاادامهٔ مصرف آن خودبخودبرطرف می‌گردد. از شایع‌ترین عوارض می‌توان به بی‌خوابی اشاره کرد.

علائم / اثرات	فراوانی: شایع	فراوانی: نادر	مشورت با پزشک: در موارد شدید	مشورت با پزشک: در همه موارد	بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
اختلال درخواب/خواب‌آلودگی	●		■			
اضطراب/ آشفتگی		●	■			
افزایش وزن / تهوع/ استفراغ		●	■			
تورم پستان‌ها / لرزش اندام‌ها		●		■		
تپش قلب/ سرگیجه		●	■		▲	■

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **داروهای ضدفشارخون،** آمی سولپراید و سولپیراید باعث کاهش اثر ضدفشاری این داروها می‌شود و فشارخون به سرعت بالا می‌رود.
- **آرامبخش‌ها،** این داروها باعث افزایش اثر تسکینی آمی‌سولپراید و سولپیراید می‌شوند.

۴- دیس‌کینزی تأخیری، یکی از اثرات دیررس داروهای ضدروان‌پریشی است. این عارضه بندرت زودتر از ۶ ماه پس از شروع درمان رخ می‌دهد. این اختلال شامل حرکات کره، غیرارادی و نامنظمی است که در عضلات سر، اندام‌ها و تنه بروز می‌کند، حرکات اطراف دهان شایع‌ترین این حرکات هستند و شامل پرش، کج شدن و بیرون آمدن زبان، حرکت‌های جانبی و جویدن فک، غنچه کردن لب و شکلک در آوردن در صورت می‌باشند. کج شدن گردن به طرفین یا عقب، پیچش تنه و حرکات ناگهانی لگنی در موارد شدید رخ می‌دهند (کلوزاپین کمترین دارویی است که دیس‌کینزی تأخیر را بوجود آورده و می‌تواند آن را حتی بهبود ببخشد).

۵- توموری است که در بافت غده فوق کلیه قرار دارد و باعث افزایش قابل توجه فشارخون می‌شود.

۶- اختلال در متابولیسم پورفیرین است که ناشی از اختلال عملکرد کبدی است و باعث دل درد، حساسیت پوستی به نور خورشید شده و وقتی فرد در معرض نور خورشید قرار گیرد دچار ضایعات متعددی می‌شود.

آمیلوراید

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
مُدرهای نگهدارنده پتاسیم

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم ■ متوسط □ زیاد □

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ **لازم نیست** □

نام‌های تجاری آمیلوسپار، آمیلامونت

اطلاعات عمومی

این دارو یک مُدر می‌باشد که بر روی کلیه اثر گذاشته باعث افزایش ترشح ادرار می‌شود. در درمان ادم (تجمع مایعات در بدن) ناشی از نارسایی قلبی و کبدی مؤثر است، آمیلوراید در کنترل فشارخون نیز مورد استفاده قرار می‌گیرد. اثر آمیلوراید روی دفع مایعات در ادرار برای چندین ساعت طول می‌کشد، بنابراین بهتر است دارو صبح‌ها، نهایتاً تا ساعت ۴ بعدازظهر مصرف شود در غیراین صورت مجبورید خواب شب‌تان را برای دفع ادرار مختل کنید. آمیلوراید باعث می‌شود کلیه‌ها پتاسیم را نگه دارند و آن را در ادرار دفع نکند، بنابراین زمانی که پتاسیم خون بالاست این دارو نباید مصرف شود. این دارو برای افرادی که بیماری کلیوی دارند یا از مکمل‌های پتاسیم استفاده می‌کنند باید با احتیاط مصرف شود. معمولاً آمیلوراید با سایر مُدرها بصورت ترکیبی تجویز می‌شود.

اطلاعات دارویی

دارویی که تجویز شده است برای درمان بیماریتان ضروری است بدون دستور پزشک میزان مصرف آن را تغییر ندهید.

شکل دارویی

قرص، محلول

تعداد دفعات و زمان مصرف

یک بار روزانه صبح‌ها

مقدار مصرف در بزرگسالان

۵ تا ۲۰ میلی‌گرم روزانه

شروع اثر

۲ تا ۴ ساعت

مدت اثر

۱۲ تا ۲۴ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده

از مصرف غذاهایی که حاوی مقدار زیادی پتاسیم است مانند: خشکبار، موز، گوجه‌فرنگی و نمک‌های پتاسیم‌دار، اجتناب کنید.

ذخیره‌سازی

در قوطی در بسته در جای خشک و خنک به دور از نور و دسترس اطفال نگهداری کنید.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

اگر یادتان آمد بلافاصله بخورید، در صورتی که در هنگام خواب یادتان آمد، برای جلوگیری از مختل شدن خواب شبانه‌تان (جهت دفع ادرار)، دارو را مصرف نکرده منتظر وعده بعدی باشید.

قطع مصرف دارو

بدون دستور پزشک، مصرف دارو را قطع نکنید، با قطع آن علائم بیماری عود می‌کند.

مصرف بیش از اندازه

مصرف ناآگاهانه آن مشکل خاصی بوجود نمی‌آورد ولی اگر بیش از آن مصرف شود و علائمی غیرطبیعی ایجاد کند، به سرعت به پزشک‌تان اطلاع دهید.

مصرف طولانی مدت

کنترل و پایش

آزمایش خون جهت بررسی نمک‌های خون مانند سدیم، پتاسیم و کلسیم ضروری است.

توصیه‌های ضروری

- قبل از مصرف داروهای سرماخوردگی و داروهای ضداشتها با پزشک مشورت نمائید، مصرف هم‌زمان این داروها با آمیلوراید باعث افزایش فشارخون می‌گردد.
- این دارو قادر نیست فشارخون را درمان کند بلکه آن را کنترل می‌کند بنابراین سایر روش‌های کنترل فشارخون (مانند کاهش وزن، محدودیت مصرف نمک، کاهش استرس، ورزش منظم و ترک سیگار) را به اجرا بگذارید.
- این دارو را می‌توان همراه غذا مصرف نمود.

نحوه دفع دارو

این دارو بطور عمده از طریق ادرار دفع می‌گردد.

AMILORIDE

اقدامات احتیاطی خاص

آیا پزشک‌تان می‌داند که:

▽ مدت طولانی از بیماریهای کبدی یا کلیوی رنج می‌برید.
▽ مرض قند دارید.
▽ سایر داروها را هم‌زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

▽ معمولاً تجویز نمی‌شود، این دارو باعث کاهش خون جفت شده و ممکن است در رشد جنین اختلال ایجاد کند.

دوران شیردهی

▽ در این دوران تجویز نمی‌شود.

نوزادان و کودکان

▽ توصیه نمی‌شود.

بالای ۶۰ سالگی

▽ عوارض جانبی داروها در این سنین افزایش می‌یابد، بنابراین کاهش دوز این دارو ضروری است.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

▽ مشکل خاصی وجود ندارد.

الکل

▽ مشکلی ندارد.

عوارض جانبی

عوارض این دارو اندک است و بیشتر مربوط می‌شود به‌احتباس پتاسیم در بدن و بالا رفتن میزان آن در خون که منجر به ضعف و بیحسی و سوزن‌سوزن شدن عضلات می‌شود.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
سوءهاضمه		●	■			
گیجی		●		■		
ضعف یا گرفتگی عضلات		●		■		
بثورات جلدی		●		■	▲	
خشکی دهان		●		■		
تشنگی / سرگیجه		●		■		

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

● **لیتیوم (داروی مصرفی در اختلالات روانی)**، این دارو باعث افزایش میزان لیتیوم در خون می‌شود و خطر مسمومیت با آن را افزایش می‌دهد.

● **مهارکننده‌های آنزیم مبدل آنژیوتانسین (داروی ضد فشارخون)، سیکلوسپورین (داروی مصرفی در پیوند اعضا) وضدالتهاب‌های غیراستروئیدی (مثل بروفن)**، این داروها اگر هم‌زمان باآمیلوراید خورده شوند خطر افزایش پتاسیم خون و مسمومیت با آن را افزایش می‌دهند.

آمیودارون

اطلاعات عمومی

آمیودارون در سال ۱۹۵۰ میلادی (بیش از نیم قرن پیش) به جامعه پزشکی برای درمان انواع بی‌نظمی‌های ضربان قلب معرفی شد. این دارو با کند کردن حرکت جریان عصبی در عضلات قلب اثر خود را بوجود می‌آورد. آمیودارون جهت پیشگیری از بروز فیبریلاسیون دهلیزی و بطنی [1] و تاکی‌کاردی بطنی و فوق‌بطنی [2] و سندرم ولف ـ پارکینسون ـ وایت [3] تجویز می‌شود. اغلب این دارو را به عنوان انتخاب آخر، زمانی که سایر داروها بی‌تأثیراند تجویز می‌کنند، بخصوص در مصرف طولانی مدت جزء داروهایی است که عوارض شدیدی مانند اختلال کبدی، مشکلات تیروئیدی و آسیب به چشم و ریه‌ها را بوجود می‌آورد. شروع درمان با این دارو،باید حتماً زیر نظر پزشک متخصص انجام شود یا در بیمارستان دوز دارو راکاملاً کنترل شده تعیین کنند تا از هرگونه عوارضی جلوگیری شود. بهتر است کمترین میزان دوز دارو که بالاترین اثر درمانی را دارد انتخاب و تجویز نمود.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
ضدبی‌نظمی ضربان قلب
خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم □ متوسط ■ زیاد □
میزان وابستگی:
کم ■ متوسط □ زیاد □
نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □
نام‌های تجاری کوردارون -X، اسپادون

اطلاعات دارویی

دارویی که برای شما تجویز شده برای درمان بیماریتان مناسب است، بدون دستور پزشک میزان مصرف آن را تغییر ندهید.

شکل دارویی

قرص، آمپول

تعداد دفعات و زمان مصرف

۳ بار روزانه یا در شروع یک آمپول زده می‌شود، در روزهای بعدی به ۲ بار و در آخر یک بار روزانه کاهش دوز می‌دهیم.

مقدار مصرف در بزرگسالان

۶۰۰ میلی‌گرم روزانه، سپس به ۴۰۰ میلی‌گرم و بعد به ۱۰۰ تا ۲۰۰ میلی‌گرم روزانه کاهش می‌دهیم.

شروع اثر

در شکل قرص بعد از ۷۲ ساعت بروز می‌کند و حداکثر اثر آن بعد از هفته‌ها ظاهر می‌گردد. در شکل آمپول بعد از ۳۰ دقیقه اثر آن ظاهر می‌شود.

مدت اثر: تا یک ماه

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

در قوطی دربسته در جای خشک و خنک به دور از دسترس اطفال نگهداری می‌شود.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

یادتان آمد بلافاصله بخورید، اگر تا وعده بعدی کمتر از ۱۲ ساعت باقی مانده دوز فراموش شده را نخورید و منتظر وعده بعدی باشید، به عبارتی از دو برابر کردن وعده‌ها خودداری کنید.

قطع مصرف دارو

بدون دستور پزشک دارو را قطع نکنید، قطع ناگهانی دارو باعث عود علائم بیماری می‌شود.

مصرف بیش از اندازه

مصرف ناآگاهانه معمولاً مشکل خاصی ایجاد نمی‌کند، ولی اگر از آن بیشتر شد و متوجه علائمی غیرطبیعی شدید، سریعاً به پزشک‌تان اطلاع دهید.

مصرف طولانی مدت

مصرف طولانی مدت آن ممکن است باعث ایجاد عوارضی بر روی چشم‌ها، ریه‌ها، غده تیروئید و کبد شود.

کنترل و پایش

قبل از شروع درمان بهتر است یک عکس رادیوگرافی از قفسه سینه گرفته شود، آزمایش خون نیز قبل و بعد از ۶ ماه از مصرف دارو برای بررسی هورمون‌های تیروئید و عملکرد کبدی انجام شود. همچنین معاینه چشم بصورت منظم ضروری است.

توصیه‌های ضروری

- در شروع درمان معمولاً عوارض گوارشی دارو شروع می‌شود که اگر همراه با غذا مصرف شود این عوارض برطرف می‌شود.
- باید بتوانید در حین مصرف این دارو نبض خود را بگیرید و در صورت بروز اختلالاتی سریعاً به پزشک اطلاع دهید.
- مجدداً توصیه می‌شود در طول درمان و تا ۴ ماه پس از قطع درمان نباید در معرض نور خورشید قرار گرفت.

نحوه دفع دارو

این دارو از راه صفرا دفع می‌گردد.

۱- ضربان‌های بسیار شدید و بی‌نظم قلب که بسیار خطرناک می‌باشد و حفرات قلبی مدام منقبض می‌شوند.

۲- ضربان‌های شدید و منظم قلب می‌باشد.

۳- نوعی بی‌نظمی در ضربان قلب است که نوار قلب این بیماران شکلی غیرطبیعی دارد.

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید به پزشک‌تان گفته‌اید که:

- ∇ مدت زیادی درگیر مشکل کبدی یا کلیوی بوده‌اید.
- ∇ بیماریهای تنفسی از قبیل آسم [۴] و برونشیت [۵] دارید.
- ∇ اختلال در غده تیروئید دارید.
- ∇ سایر داروها را هم‌زمان مصرف می‌کنید.
- ∇ بیماری قلبی دارید.
- ∇ به یُد حساس هستید.
- ∇ از بیماری چشمی رنج می‌برید.

دوران حاملگی

∇ تجویز نمی‌شود.

دوران شیردهی

∇ این دارو در شیر مادر ترشح می‌شود و ممکن است مشکلاتی را برای شیرخوار بوجود آورد.

نوزادان و کودکان

∇ توصیه نمی‌شود.

بالای ۶۰ سالگی

∇ احتمال عوارضی جانبی آن در این سنین افزایش می‌یابد، ضروری است دوز آن کاهش یابد.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ پرهیز شود، باید مشخص شود اثر این دارو روی بدن شما چگونه است، این دارو باعث خیره شدن چشم به یک نقطه پُرنور می‌شود که در حین رانندگی بسیار خطرناک است.

الکل

∇ مشکل خاصی گزارش نشده است.

عوارض جانبی

آمیودارون، عوارض نامتعارفی را مانند مزه فلزی در دهان، پوست خاکستری رنگ و افزایش حساسیّت پوست به نور خورشید، از خود نشان می‌دهد. بیمارانی که از این دارو مصرف می‌کنند توجه داشته باشند، باید از مواجهه با عوامل خطرسازی نظیر نور خورشید دوری کنند، مثلاً در روزهای آفتابی کلاه بر سر بگذارند، عینک آفتابی را فراموش نکنند و از پیراهن آستین بلند استفاده کنند، بطور کلی قسمتهایی از بدن را که در معرض نور خورشید است بپوشانند.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
آسیب کبدی / حساسیت به نور	●			■		
اختلال بینایی	●			■		
اختلال در غده تیروئید		●		■		
اختلال در تعداد ضربان قلب		●		■		
کرختی / سوزن سوزن شدن انگشتان		●		■		
تنفس سریع و کوتاه / سرفه		●		■		
سردرد / ضعف / خستگی		●		■		
پوست خاکستری رنگ		●		■		
تهوع / استفراغ		●	■			

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **توصیه کلی**، این دارو بطور کلی با گروه وسیعی از داروها واکنش نشان می‌دهد بهتر است قبل از مصرف آن با پزشک‌تان مشورت شود.
- **مُدرها** باعث دفع پتاسیم شده و مسمومیت دارویی آمیودارون را افزایش می‌دهند.
- **سایر داروهای ضدبی‌نظمی ضربان قلب**، آمیودارون باعث افزایش اثر داروهایی مانند بتابلوکرها، دیگوکسین، دیلتیازم و یا وراپامیل می‌شود.
- **وارفارین (از داروهای ضدانعقادی خوراکی)**، آمیودارون باعث افزایش اثر ضدانعقادی وارفارین می‌شود و ممکن خونریزی‌های غیرطبیعی بروز کند.

۴- بیماری است که با تنگی نفس و خس‌خس سینه به علت انقباض برونش‌ها بوجود می‌آید که در افراد حساس یک حالت حساسیتی است.

۵- التهاب برونش‌ها می‌باشد که ناشی از سرما، استنشاق مواد محرک یا عفونت حاد است.

آناستروزول

اطلاعات عمومی

(این دارو درحال حاضر در بازار دارویی ایران موجود نیست). آناستروزول یک مهارکننده غیرکورتونی قوی است که بر روی آنزیم‌هایی که در ساخت استروژن (هورمون زنانه) در بدن نقش دارند تأثیر می‌گذارد. این دارو می‌تواند تولید استروژن را تا ۸۰ درصد کاهش دهد. آناستروزول در درمان سرطان سینه در زنان یائسه بکار می‌رود. اثر این دارو در سرطان‌هایی که گیرنده استروژن ندارند، ثابت نشده است. این دارو در زنان یائسه‌ای که سرطان ندارند استفاده نمی‌شود و در بارداری و شیردهی ممنوعیت مصرف دارد. آناستروزول عموماً بخوبی تحمل می‌شود؛ عوارض جانبی عمدتاً شامل انواع گوارشی یا تناسلی هستند و مشابه علایم یائسگی می‌باشند.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
ضد سرطان

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم ■ متوسط □ زیاد □

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری آریمیدکس

اطلاعات دارویی

دارویی که تجویز شده برای درمان بیماری‌تان مناسب است از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری کنید.

شکل دارویی

قرص

تعداد دفعات و زمان مصرف

یکبار در روز

مقدار مصرف در بزرگسالان

۱ میلی‌گرم

شروع اثر

۳۰دقیقه

مدت اثر

۲۴ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

در ظروف دربسته در جای خنک و خشک و دور از دسترس کودکان نگهدارید.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

به محض یادآوری مصرف کنید. اگر تا نوبت بعدی کمتر از ۲ ساعت باقی مانده بهتر است وعده فراموش شده رامصرف نکرده و وعدهٔ بعدی را دو برابر نکنید.

قطع مصرف دارو

بدون مشورت با پزشک، مصرف دارو را متوقف نکنید. قطع مصرف دارو ممکن است باعث عود بیماری شود.

مصرف بیش از اندازه

معمولاً مصرف ناآگاهانه مشکل خاصی بوجود نمی‌آورد، ولی اگر هر نوع علامت غیرمعمولی بوجود آید، پزشک خود را در جریان بگذارید.

مصرف طولانی مدت

مشکل شناخته‌ای شده‌ای وجود ندارد.

کنترل و پایش

زنان مبتلا به پوکی استخوان یا آنها که در معرض خطر این بیماری هستند، باید در هنگام آغاز درمان و در فواصل منظم از نظر تراکم ماده معدنی استخوان ارزیابی شوند.

توصیه‌های ضروری

- برای جلوگیری از ایجاد تهوع و استفراغ دارو را همراه غذا مصرف کنید.

نحوه دفع دارو

عمدهٔ این دارو از راه ادرار دفع می‌شود.

ANASTROZOLE

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک‌تان می‌داند که:

∇ به دوران یائسگی نزدیک می‌شوید.
∇ مشکلات کلیوی یا کبدی دارید.
∇ به آناستروزول حساسیت دارید.
∇ سایر داروها را هم زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

∇ در دوران حاملگی تجویز نمی‌شود.

دوران شیردهی

∇ در دوران شیردهی تجویز نمی‌شود.

نوزادان و کودکان

∇ توصیه نمی‌شود.

بالای ۶۰ سالگی

∇ مشکل خاصی وجود ندارد.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ این دارو باعث خواب‌آلودگی می‌شود بنابراین تا مشخص شدن اثرات دارو روی بدنتان از انجام این گونه مشاغل خودداری کنید.

الکل

∇ مشکل شناخته شده‌ای وجود ندارد.

عوارض جانبی

آناستروزول معمولاً بخوبی تحمل می‌شود و عوارض جانبی مختصری دارد.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
گرگرفتگی	●		■			
سردرد / خستگی / گیجی	●		■			
درد / خشکی مفاصل		●	■			
خشکی واژن		●	■			
بثورات جلدی / نازک شدن موها		●	■			
تهوع، یبوست		●	■			

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **تاموکسیفین (ضدسرطان) و استروژن (هورمون زنانه)**، این داروها اثرات مخالف آناستروزول دارند.

آیربِسارتان

اطلاعات عمومی

(این دارو در حال حاضر در بازار دارویی ایران موجود نیست.) آیربِسارتان جزء گروه دارویی گشادکننده‌های عروقی دستهٔ مهارکننده‌های آنزیم مبدل آنژیوتانسین II می‌باشد. این دارو جهت کاهش فشارخون مصرف می‌شود. عملکرد آن به این صورت است که از فعّالیّت آنزیم آنژیوتانسین II (آنزیمی که باعث انقباض ماهیچه‌های دیواره رگها می‌شود و رگها را تنگ می‌کند) جلوگیری می‌کند، این عمل باعث گشادشدن رگ‌ها و نهایتاً کاهش فشارخون می‌شود. برعکس سایر داروها این گروه، آیربسارتان باعث سرفه‌های خشک و مداوم نمی‌شود. همچنین آیربسارتان را می‌توان برای سایر ناراحتی‌های قلبی از جمله نارسایی قلبی همراه با یک مُدر مصرف کرد. آیربسارتان را در بیمارانی که از تنگی عروق کلیوی رنج می‌برند بااحتیاط تجویز می‌کنند این امر به علت اُفت ناگهانی فشارخون در شروع مصرف دارو می‌باشد، بنابراین اگر مشکل کلیوی با عروقی دارید حتماً پزشک‌تان را در جریان بگذارید.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
گشادکننده عروقی و ضد فشارخون

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم □ متوسط ■ زیاد □

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری آپروول

اطلاعات دارویی

دارویی که برای شما تجویز شده است برای درمان بیماریتان مناسب است، بدون دستور پزشک میزان مصرف آن را تغییر ندهید.

شکل دارویی

قرص

تعداد دفعات و زمان مصرف

یک بار روزانه

مقدار مصرف در بزرگسالان

۱۵۰ تا ۳۰۰ میلی‌گرم و در افراد بالای ۷۵ سال دوز دارو کاهش می‌یابد و به ۷۵ میلی‌گرم می‌رسد.

شروع اثر

تا ۱ ساعت، فشارخون بعد از یک تا ۲ هفته مصرف مداوم آن پایین می‌آید ولی کاهش فشارخون به‌طورکامل بعد از ۴ تا ۶ هفته از شروع درمان احساس می‌شود.

مدت اثر

۲۴ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده

از مصرف زیاد مواد حاوی پتاسیم مثل موز یا نمک‌های جانشین سدیم خودداری کنید.

ذخیره‌سازی

در ظروف دربسته، در جای خشک و خنک به دور از نور و دسترس اطفال نگهداری کنید.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

زمانی که یادتان آمد فوراً بخورید، اگر تا دوز بعدی کمتر از ۸ ساعت باقی‌مانده بهتر است در یک وعده کل دوز روزانه خورده شود.

قطع مصرف دارو

بدون دستور پزشک مصرف دارو را قطع نکنید، قطع ناگهانی آن باعث وخیم‌تر شدن عوارض فشارخون می‌شود.

مصرف بیش از اندازه

معمولاً مصرف ناآگاهانه عوارضی به دنبال ندارد ولی اگر بیشتر از آن مصرف شود باعث مشکلاتی از قبیل سرگیجه و غش می‌شود.

مصرف طولانی مدت

مشکل خاصی ندارد.

کنترل و پایش

آزمایش خون دوره‌ای جهت بررسی پتاسیم خون توصیه می‌شود.

توصیه‌های ضروری

- در خلال مصرف این دارو ازاقدام جهت حاملگی خودداری نمایید.

نحوه دفع دارو

این دارو از راه ادرار و مدفوع دفع می‌گردد.

IRBESARTAN

اقدامات احتیاطی خاص

آیا به پزشک‌تان گفته‌اید که:

- ▽ مشکل کلیوی دارید یا از تنگی شریان کلیوی رنج می‌برید.
- ▽ مشکل قلبی دارید.
- ▽ نارسایی احتقانی قلب[1] دارید.
- ▽ هیپرآلدسترونیسم اولیه[2] دارید.
- ▽ سایر داروها را هم‌زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

▽ تجویز نمی‌شود.

دوران شیردهی

▽ ایمنی مصرف آن تأیید نشده است و ممکن است برای شیرخوار مضر باشد، بهتر است به پزشک‌تان اطلاع دهید.

نوزادان و کودکان

▽ توصیه نمی‌شود.

بالای ۶۰ سالگی

▽ در سالمندان بالای ۷۵ سال، کاهش مقدار مصرف دارو ضروری است.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

▽ این دارو باعث سرگیجه و خستگی می‌شود بنابراین تا مشخص شدن اثر دارو و پاسخ بدن شما به این دارو از انجام اینگونه مشاغل خودداری کنید.

الکل

▽ بپرهیزید، مصرف مداوم مشروبات الکلی فشارخون را افزایش و اثر این دارو را کاهش می‌دهد. همچنین اگر الکل را بصورت دائمی مصرف نمی‌کنید فشارخون کاهش می‌یابد که لازم است دوز دارو تنظیم شود.

عوارض جانبی

عوارض جانبی آن معمولاً خفیف است.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
سرگیجه / خستگی						
برافروختگی						
سردرد						
بثورات جلدی						

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **مُدرها**، این داروها اگر همراه با آیربِسارتان خورده شود موجب اُفت ناگهانی فشارخون می‌شوند.
- **مکمل‌های پتاسیم، مُدرهای نگهدارنده پتاسیم و سیکلوسپورین**، (دارویی که در پیوند اعضا استفاده می‌شود)، آیربسارتان باعث می‌شود اثرات داروهای مذکور افزایش یابد مقدار پتاسیم در خون زیاد شود.
- **لیتیوم**، آیربسارتان باعث افزایش میزان لیتیوم در خون شده و مسمومیت حاصل از آن را بوجود می‌آورد.
- **ضدالتهاب‌های غیراستروئیدی (مثل بروفن)**، اکثر داروهای این گروه باعث کاهش فشارخون می‌شوند و اثر آیربِسارتان را کاهش می‌دهند.

۱- زمانی که قلب قادر به پمپ کردن خون بطور طبیعی نمی‌باشد میزان خون درون قلب افزایش می‌یابد و باعث نارسایی قلبی می‌شود.

۲- وقتی آلدسترون از غده فوق کلیه به میزان زیادی ترشح شود باعث اختلال الکترولیتی، پُرادراری، پرنوشی و افزایش فشارخون می‌شود.

اپی‌نفرین (آدرنالین)

اطلاعات عمومی

اپی‌نفرین یک انتقال دهندهٔ عصبی است که در بخش مرکزی غدد فوق‌کلیوی تولید می‌شود. اپی‌نفرین صناعی در سال ۱۹۰۰ میلادی (۱۲۷۸ خورشیدی) تولید شد. این دارو در موارد اورژانس برای تحریک فعالیت قلب و بالا بردن فشارخون بکار می‌رود. اپی‌نفرین عروق خونی پوست و روده را تنگ می‌کند. این دارو در موارد ایست قلبی، واکنش‌های شدید حساسیتی به داروها (آنافیلاکسی)، غذا یا نیش حشرات تجویز می‌شود. بیمارانی که در معرض خطر آنافیلاکسی هستند باید یک سرنگ از قبل پر شده از اپی‌نفرین همراه داشته باشند تا به محض ایجاد حساسیت به خود تزریق کنند. قطره چشمی اپی‌نفرین، فشار داخل چشمی را کاهش می‌دهد و کاربرد آن در بیماری آب سیاه و جراحی چشم است. از آنجا که اپی‌نفرین عروق خونی را منقبض می‌کند، برای کنترل خونریزی طولانی کردن اثر بی‌حس‌کننده‌های موضعی بکار می‌رود.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
ضدبیماری آب سیاه[1]، احیاکننده قلبی عروقی و آنافیلاکسی[2]

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم □ متوسط □ زیاد ■

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری آنا-گارد، آناپن، اپی‌پن، اپی

اطلاعات دارویی

دارویی که تجویز شده برای درمان بیماری تان مناسب است از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری کنید.

شکل دارویی

آمپول، قطره چشمی

تعداد دفعات و زمان مصرف

در بیماری‌های مختلف متفاوت است.

مقدار مصرف در بزرگسالان

در بیماری‌های مختلف متفاوت است.

شروع اثر

در مدت ۵ دقیقه (آمپول)؛ در عرض یک ساعت (قطره‌های چشمی)

مدت اثر

تا ۴ ساعت (آمپول)؛ تا ۲۴ ساعت (قطره چشمی)

رژیم غذایی توصیه شده هیچ

ذخیره‌سازی

در ظروف دربسته در جای خنک و خشک و دور از نور و دسترس کودکان قرار دهید.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

نوبت فراموش شده را مصرف نکنید. نوبت بعدی را طبق معمول مصرف کنید.

قطع مصرف دارو

بدون مشورت با پزشک، مصرف دارو را متوقف نکنید؛ توقف دارو به بدتر شدن علائم بیماری می‌انجامد.

مصرف بیش از اندازه

در صورت بروز تپش قلب، مشکلات تنفسی یا کاهش هوشیاری بلافاصله اورژانس را خبر کنید و تا رسیدن اورژانس اقدامات اولیه را انجام دهید.

"به راهنمای اقدامات اولیه در مسمومیت‌های دارویی در انتهای کتاب مراجعه شود."

مصرف طولانی مدت

مصرف طولانی مدت قطره چشمی حاوی اپی‌نفرین در صورت استفاده از لنزهای تماسی نرم توصیه نمی‌شود.

توصیه‌های ضروری

- در صورتی که به داروهای مختلف حساسیت دارید نحوه تزریق آمپول اپی‌نفرین را از پزشکتان فرا بگیرید.
- از تماس نوک قطره چکان با چشم یا جاهای دیگر خودداری کنید.

نحوه دفع دارو

عمدهٔ دارو از راه ادرار دفع می‌گردد.

۱- آب سیاه بیماری ناشی از افزایش فشار داخل چشم است که در صورت عدم معالجه به نابینایی می‌انجامد.

۲- نوعی واکنش افزایش حساسیتی شدید که با شوک همراه است و در صورت عدم درمان به مرگ می‌انجامد. مثلاً در فردی که به پنی‌سیلین حساسیت دارد دچار یک واکنش خطرناک می‌شود که به آن آنافیلاکسی می‌گویند، اپی‌نفرین می‌تواند این مشکل را بهبود ببخشد.

EPINEPHRINE (ADRENALINE)

الف

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک‌تان می‌داند که:

- ∇ مشکلات قلبی دارید.
- ∇ دچار دیابت شده‌اید.
- ∇ غده تیروئیدتان پُر کار است.
- ∇ مشکلات دستگاه عصبی دارید.
- ∇ از فشارخون بالا رنج می‌برید.
- ∇ سایر داروها را هم زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

∇ معمولاً تجویز نمی‌شود. ممکن است باعث نقایص جنینی و طولانی شدن زایمان شود.

دوران شیردهی

∇ با احتیاط مصرف شود.

نوزادان و کودکان

∇ کاهش دوز ضروری است.

بالای ۶۰ سالگی

∇ احتمال افزایش عوارض جانبی وجود دارد، بنابراین کاهش دوز ضروری است.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ مشکل شناخته شده‌ای وجود ندارد.

الکل

∇ مشکل شناخته شده‌ای وجود ندارد.

جراحی و بیهوشی عمومی

∇ قبل از بیهوشی عمومی، مصرف اپی‌نفرین باید متوقف شود. قبل از جراحی با پزشک یا دندانپزشک خود مشورت کنید.

عوارض جانبی

بیشترین عوارض جانبی این دارو به علت اثر تحریکی آن روی قلب و مغز است، قطره‌های چشمی سبب سوزش یا التهاب چشم می‌شوند.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
خشکی دهان	●		■			
عصبی شدن	●		■			
بیقراری	●		■			
تهوع	●		■			
استفراغ	●		■			
سرد شدن اندام‌ها	●		■			
تپش قلب	●			■		
سردرد	●			■		
تاری دید	●			■		

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **نکته کلی**، اپی‌نفرین بطور گسترده‌ای با داروهای دیگر تداخل دارد و سبب افزایش خطر تپش قلب و یا بالا رفتن فشارخون می‌شود. به عنوان مثال می‌توان از ضدافسردگی‌های نظیر آمی تریپتیلین نام برد.
- **قرص‌های قلبی**، اپی‌نفرین سبب افزایش خطرناک فشارخون با مصرف هم زمان با این داروها می‌شود.
- **داروهای ضددیابت**، اپی‌نفرین ممکن است اثر این داروها را کاهش دهد و بر میزان قند خون بیافزاید.

اتامبوتول

اطلاعات عمومی

اتامبوتول یک آنتی‌بیوتیک مورداستفاده در درمان سل است. این دارو به منظور افزایش اثر و کاهش خطر مقاومت دارویی عفونت، به همراه سایر داروهای ضد سل مصرف می‌شود. اتامبوتول در همهٔ موارد سل استفاده نمی‌شود. این دارو غالباً در بیمارانی که سابقه سل دارند، دستگاه ایمنی آنها وضعیت خوبی ندارد و در آنهاکه عفونت ناشی از میکروبی مقاوم است، بکار می‌رود. اگرچه این دارو عوارض جانبی خفیفی دارد، گاهی ممکن است سبب التهاب عصب بینایی شود که نوعی آسیب چشمی قلمداد می‌شود و به تاری دید و کاهش بینایی می‌انجامد. در نتیجه اتامبوتول معمولاً در کودکان زیر ۶ سال و بیمارانی که ضعف ذهنی دارند و نمی‌توانند بخوبی مشکلاتشان را بیان کنند، بکار نمی‌رود. قبل از شروع درمان بهتر است معاینه بینایی انجام پذیرد.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
ضد سل

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم □ متوسط ■ زیاد □

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری اتی بی

اطلاعات دارویی

دارویی که تجویز شده برای درمان بیماریتان مناسب است از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری کنید.

شکل دارویی

قرص

تعداد دفعات و زمان مصرف

روزی یکبار

مقدار مصرف در بزرگسالان

طبق وزن بدن

شروع اثر

ممکن است چندین روز تا بهبود علایم زمان لازم باشد.

مدت اثر

تا ۲۴ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

درظروف دربسته در جای خنک و خشک و دور از دسترس کودکان قرار دهید.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

به محض یادآوری مصرف کنید. اگر قرار است نوبت بعدی در ۶ ساعت آینده باشد، یک نوبت را اکنون مصرف کنید و از مصرف نوبت بعدی صرف‌نظر نمایید.

قطع مصرف دارو

دورهٔ درمان راکامل کنید. حتی اگر احساس بهبودی کردید، ممکن است منشا عفونت هنوز موجود باشد و علایم در صورت قطع زودرس درمان عود کند.

مصرف بیش از اندازه

معمولاً مصرف ناآگاهانه مشکلی بوجود نمی‌آورد ولی اگر بیش از آن مصرف شود و یا علائمی مانند سردرد و دل درد بروز کند، بلافاصله به پزشک اطلاع دهید.

مصرف طولانی مدت

مصرف بلندمدت خطر آسیب چشمی را بالا می‌برد.

کنترل و پایش

معمولاً معاینه دوره‌ای چشم لازم است.

توصیه‌های ضروری

- معمولاً درمان با این دارو ۱ تا ۲ سال طول می‌کشد و بهتر است قبل از مصرف آن به این نکته توجه داشته باشید.
- دورهٔ درمان را علی‌رغم بهبودی علائم بیماری ادامه دهید. عدم رعایت این توصیه، منجر به مقاوم شدن میکروب سل می‌شود.

نحوه دفع دارو

عمدهٔ دارو از راه ادرار دفع می‌شود.

ETHAMBUTOL

الف

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک‌تان می‌داند که:

- ∇ مشکل کلیوی دارید.
- ∇ درگیر آب مروارید[1] یا سایر مشکلات چشمی هستید.
- ∇ نقرس دارید.
- ∇ سابقه حساسیت به این دارو را دارید.
- ∇ سایر داروها را هم زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

∇ ایمنی مصرف آن در بارداری به اثبات نرسیده است.

دوران شیردهی

∇ دارو وارد شیر می‌شود اما در مقادیر معمول، احتمال عوارض جانبی بر شیرخوار اندک است.

نوزادان و کودکان

∇ عموماً در سنین زیر ۶ سال و گاهی زیر ۱۳ سال تجویز نمی‌شود.

بالای ۶۰ سالگی

∇ کاهش مقدار مصرف ضروری است.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ از آنجا که دارو ممکن است سبب گیجی شود، تا مشخص شدن اثر اتامبوتول بر بدن شما، از انجام چنین فعالیت‌هایی بپرهیزید.

الکل

∇ مشکل شناخته شده‌ای وجود ندارد.

عوارض جانبی

عوارض جانبی این دارو شایع نیست ولی در درمان طولانی مدت و در مقادیر بالا، احتمال بروز آن افزایش می‌یابد. تاری دید یا درد چشمی نیازمند مداخله فوری پزشکی است.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
تهوع /استفراغ		●	■			
گیجی		●	■			
بی‌حسی و گزگز دست و پا		●		■		
تاری دید		●		■	▲	▮
درد چشم		●		■	▲	▮
کوررنگی خفیف		●		■	▲	▮
بثورات پوستی / خارش		●		■	▲	

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **شربت‌های معده،** انواع حاوی نمک‌های آلومینیوم ممکن است سبب کاهش میزان اتامبوتول در خون شده و باید حداقل ۲ ساعت قبل یا بعد آن را مصرف کرد.

۱- نوعی بیماری چشمی است که به علل مختلف باعث کدرشدن عدسی می‌شود و نهایتاً با کاهش بینایی همراه است.

اتیدرونات

اطلاعات عمومی

اتیدرونات در درمان بیماری‌های استخوانی از جمله بیماری پاژه[1] بکار می‌رود. این دارو تنها روی استخوان‌ها اثر می‌گذارد و از فعالیت سلول‌های استخوانی می‌کاهد در نتیجه سبب توقف روند پیشرفت بیماری می‌شود. همچنین طی فرآیندی سبب جلوگیری از آزادشدن کلسیم از استخوان به درون خون می‌شود و از میزان کلسیم خون می‌کاهد. اتیدرونات به همراه قرص‌های کلسیم برای درمان پوکی استخوان در زنان یائسه و جلوگیری و درمان پوکی استخوان ناشی از کورتون بکار می‌رود. بطورکلی، عوارض جانبی دارو خفیف است. شایع‌ترین عارضه آن اسهال می‌باشد که با مصرف دوزهای بالاتر دیده می‌شود. مصرف دارو با دوزهای بالا (روزانه ۲۰ میلی‌گرم در هر کیلوگرم وزن بدن) سبب توقف تشکیل استخوان می‌شود که به نازک شدگی استخوان‌ها و شکستگی می‌انجامد. به همین دلیل باید وضعیت را هنگام مصرف دوزهای بالا بدقت کنترل نمود و از این شیوه درمانی حتی‌المقدور به مدت کوتاهی استفاده نمود. این اثر در صورت توقف مصرف دارو، معکوس خواهد شد.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
داروی مورد استفاده در اختلالات استخوانی

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم ☐ متوسط ■ زیاد ☐

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط ☐ زیاد ☐

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست ☐

نام‌های تجاری دیدرونل، دیدرونل پی ام اُ

اطلاعات دارویی

دارویی که تجویز شده برای درمان بیماری‌تان مناسب است از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری کنید.

شکل دارویی

قرص

تعداد دفعات و زمان مصرف

روزی یکبار که با معده خالی، ۲ ساعت قبل یا بعد غذا

مقدار مصرف در بزرگسالان

در بیماری پاژه، روزانه ۲۰-۵ میلی‌گرم به ازای هر کیلوگرم وزن بدن تا حداکثر ۶-۳ ماه. دوره‌های مصرف دارو باید پس از یک دوره استراحت ۳ ماهه تکرار شود. در پوکی استخوان، روزانه ۴۰۰ میلی‌گرم تا ۲ هفته و سپس تکرار بعد از ۳ ماه

شروع اثر

در بیماری پاژه یا پوکی استخوان، اثرات مفید تا چندین ماه ظاهر نخواهند شد.

مدت اثر

برخی اثرات تا چندین هفته یا ماه بطول می‌انجامند.

رژیم غذایی توصیه شده

جذب اتیدرونات توسط غذا (بویژه غذاهای حاوی کلسیم نظیر لبنیات) کاهش می‌یابد، لذا باید دارو را با معده خالی مصرف کرد. رژیم غذایی باید حاوی مقادیر کافی کلسیم و ویتامین D باشد و مکمل‌ها نیز مصرف شوند.

ذخیره‌سازی

در محفظه سربسته در جای خشک و دمای زیر ۳۰°C دور از نور و دسترس کودکان قرار دهید.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

به محض یادآوری مصرف کنید. اگر قرار است نوبت بعدی را در ۶ ساعت آینده مصرف کنید، نوبت فراموش شده را اکنون مصرف کنید و از مصرف نوبت بعدی صرف نظر کنید.

قطع مصرف دارو

بدون مشورت با پزشک مصرف دارو را متوقف نکنید. توقف مصرف سبب عود علائم بیماری می‌شود.

مصرف بیش از اندازه

معمولاً مصرف ناآگاهانه مشکلی بوجود نمی‌آورد ولی اگر بیش از آن مصرف شود و یا علائمی نظیر بی‌حسی، گرفتگی عضلانی بروز کند سریعاً پزشک را در جریان قرار دهید.

مصرف طولانی مدت

معمولاً این دارو در دوره‌های درمانی طولانی‌تر از ۶-۳ ماه تجویز نمی‌شود، اما ممکن است نیاز به تکرار دوره‌های درمانی باشد. مصرف مداوم اتیدرونات به هیچ‌وجه توصیه نمی‌شود چون ممکن است سبب افزایش خطر شکستگی‌های استخوان شود.

کنترل و پایش: آزمایش خون و ادرار بطور دوره‌ای توصیه می‌شود.

توصیه‌های ضروری

- سعی کنید رژیم غذایی خود را تغییر داده و از غذاهای حاوی کلسیم فراوان (گوشت، مرغ و حبوبات) استفاده نمایید.
- از ویتامین د موجود در خرما، روغن ماهی و جگر یا از مکمل‌های ویتامینی استفاده نمایید.
- تا دو ساعت پس از مصرف دارو غذا نخورید.
- انتظار نداشته باشید این دارو به سرعت تأثیر کند، برای پاسخ کامل درمانی شاید به بیش از ۳ ماه زمان نیاز باشد.

نحوه دفع دارو

عمدهٔ دارو از راه ادرار و مابقی از مدفوع دفع می‌گردد.

ETIDRONATE

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک تان می‌داند که:

∇ مشکل مزمن کلیوی دارید.
∇ از نرمی استخوان رنج می‌برید.
∇ سابقه واکنش حساسیتی به ایندرونات یا سایر داروهای این گروه را دارید.
∇ دچار پرکاری غده پاراتیروئید شده‌اید.
∇ غلظت بالایی از کلسیم در خون یا ادرار دارید.
∇ دچار کولیت (التهاب روده) شده‌اید.
∇ سایر داروها را هم زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

∇ ایمنی مصرف دارو در دوران حاملگی به اثبات نرسیده است.

دوران شیردهی

∇ ایمنی مصرف آن در دوران شیردهی به اثبات نرسیده است.

نوزادان و کودکان

∇ توصیه نمی‌شود.

بالای ۶۰ سالگی

∇ مشکل خاصی وجود ندارد.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ مشکل خاصی وجود ندارد.

الکل

∇ مشکل خاصی وجود ندارد.

عوارض جانبی

شایع‌ترین عارض جانبی اسهال است که با دوز روزانه بیش از ۵ میلی‌گرم به ازای هر کیلوگرم وزن بدن بوجود می‌آید. در برخی بیماران مبتلا به بیماری پاژه، درد استخوانی در ابتدا افزایش می‌یابد اما این علایم معمولاً با ادامه درمان از بین می‌روند.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
اسهال	●		■			
تهوع	●		■			
یبوست / دل درد	●		■			
سردرد		●	■			
بثورات جلدی / خارش		●		■		
درد استخوانی / کبودشدگی		●		■		■
تب / گلودرد		●		■		■

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **شربت‌های معده و فرآورده‌های حاوی کلسیم، منیزیوم یا آهن**، این فرآورده‌ها را باید حداقل ۲ ساعت قبل یا بعد از اتیدرونات مصرف کرد تا خطر کاهش جذب این دارو به حداقل برسد.

۱- نوعی بیماری استخوانی که در سنین بالا دیده می‌شود. در این بیماری استخوان‌ها بشدت تجزیه می‌شوند و مستعد شکستگی می‌گردند ضمناً ساخت سلول‌های استخوانی نیز به شکل نامناسبی انجام می‌شود.

اتینیل استرادیول

اطلاعات عمومی

اتینیل استرادیول یک استروژن (هورمون طبیعی زنانه) صناعی است. این دارو به همراه پروژسترون در ضدبارداری‌های خوراکی، کاربرد گسترده‌ای دارد. گاهی اتینیل استرادیول برای کنترل خونریزی شدید رحمی و درمان بلوغ تأخیری زنان (کم‌کاری غدد جنسی) بکار می‌رود. برخی انواع خاص سرطان‌های پستان و پروستات به این دارو، پاسخ خوبی می‌دهند. همچنین این دارو به همراه سیپروترون برای درمان آکنه (جوش غرور) شدید در زنان نیز بکار می‌رود. زنانی که از قرص خوراکی ضدبارداری حاوی اتینیل استرادیول استفاده می‌کنند در معرض خطر بالای لخته‌شدگی خون قرار دارند و چاقی و کشیدن سیگار این افراد را مستعدتر می‌کند.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
ضد سرطان، ضد حاملگی

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم ■ متوسط □ زیاد □

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ **لازم نیست** □

نام‌های تجاری فمینون، استینیل

اطلاعات دارویی

دارویی که تجویز شده برای درمان بیماریتان مناسب است از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری کنید.

شکل دارویی

قرص

تعداد دفعات و زمان مصرف

روزی یکبار. غالباً در فواصل مشخص دوره قاعدگی مصرف می‌شود.

مقدار مصرف در بزرگسالان

علایم یائسگی، روزی ۲۰-۱۰ میکروگرم. قرص‌های ترکیبی ضدبارداری خوراکی، ۴۰-۲۰ میکروگرم در روز برحسب نوع ترکیب. آکنه، روزی ۳۵ میکروگرم. سرطان پستان، روزی ۳-۱ میلی‌گرم.

شروع اثر

۲۰-۱۰ روز. در اغلب موارد اثر ضدبارداری پس از ۲۷ روز ظاهر می‌شود.

مدت اثر

۲-۱ روز

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

در ظروف دربسته، در جای خنک و خشک و دور از دسترس کودکان نگهدارید.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

به محض یادآوری مصرف کنید. اگر قرار است نوبت بعدی در ۴ ساعت آینده مصرف شود، یک نوبت را اکنون مصرف کنید و از مصرف نوبت بعدی صرف‌نظر نمایید. اگر دارو به قصد جلوگیری از بارداری مصرف می‌شود، بایداقدامات لازم در صورت فراموش شدن یک نوبت را (که در بخش قرص‌های ضدحاملگی آمده است) بکارگیرید.

قطع مصرف دارو

مصرف دارو را بدون مشورت با پزشک خود متوقف نکنید. اثر ضدبارداری دارو در صورت عدم بکارگیری یک روش جایگزین کاهش می‌یابد.

مصرف بیش از اندازه

معمولاً مصرف ناآگاهانه مشکلی بوجود نمی‌آورد ولی اگر بیش از آن مصرف شود یا علائمی غیرطبیعی بوجود آید بلافاصله به پزشک اطلاع دهید.

مصرف طولانی مدت

مصرف طولانی مدت اتینیل استرادیول احتمال خطر سرطان سینه را اندکی بالا می‌برد اما این خطر باید در برابر منافع دارو در پیشگیری از سرطان‌های تخمدان و اندومتر سنجیده شود.

کنترل و پایش

معاینه و کنترل فشارخون ضروری است.

توصیه‌های ضروری

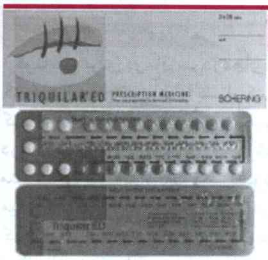
- برای کاهش عوارض گوارشی دارو آن را هنگام خواب یا همراه با غذا مصرف کنید.

نحوه دفع دارو

عمدهٔ دارو از راه ادرار دفع می‌گردد.

ETHINYL ESTRADIOL

الف

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک‌تان می‌داند که:

- ▽ نارسایی قلبی یا فشارخون دارید.
- ▽ سابقه فردی یا خانوادگی لخته‌شدگی خون یا سکته مغزی دارید.
- ▽ دچار مشکل مزمن کبدی شده‌اید.
- ▽ سابقه سرطان سینه یا رحم دارید.
- ▽ سایر داروها را هم زمان مصرف می‌کنید.
- ▽ از کم‌خونی سلول داسی[1] در رنج هستید.
- ▽ پورفیری[2] دارید.
- ▽ سیگار می‌کشید.
- ▽ دیابت دارید.
- ▽ میگرن یا تشنج دارید.

دوران حاملگی

▽ تجویز نمی‌شود. مقادیر بالا ممکن است عوارضی برای جنین داشته باشند. با پزشک خود مشورت کنید.

دوران شیردهی

▽ دارو وارد شیر می‌شود. ممکن است تولید شیر مهار شود. با پزشک خود مشورت کنید.

نوزادان و کودکان

▽ معمولاً تجویز نمی‌شود.

بالای ۶۰ سالگی

▽ مشکل خاصی وجود ندارد.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

▽ مشکل شناخته شده‌ای وجود ندارد.

الکل

▽ مشکل شناخته شده‌ای وجود ندارد.

جراحی و بیهوشی عمومی

▽ ممکن است لازم شود قبل از انجام یک جراحی بزرگ، اتینیل استرادیول قطع شود. با پزشک خود مشورت کنید.

عوارض جانبی

شایع‌ترین عارضه جانبی اتینیل استرادیول مشابه نشانه‌های مراحل ابتدایی بارداری است و عموماً با گذشت زمان از شدت آنها کاسته می‌شود. درد ناگهانی و تیز در قفسه سینه، کشاله ران یا پاها، ممکن است نشانه لخته‌شدگی خون باشد و نیازمند اقدامات فوری طبی است.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
تهوع / استفراغ / افزایش وزن	●		■			
تورم / حساسیت پستان‌ها	●		■			
خونریزی بین دوره‌ای	●		■			
سردرد		●	■			
افسردگی		●		■		
درد قفسه سینه، کشاله ران و پاها		●		■	▲	▮
تنگی نفس ناگهانی/خارش/ زردی		●		■	▲	▮

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **مصرف سیگار**، سبب افزایش خطر عوارض جانبی دارو و مشکلات قلبی و گردش خونی می‌شود.
- **ریفامپیسین (آنتی‌بیوتیک) و داروهای ضدتشنج**، این داروها از اثر داروهای ضدبارداری خوراکی حاوی اتینیل استرادیول می‌کاهند و احتمال بارداری را افزایش می‌دهند.
- **داروهای ضدفشارخون و مدرها**، اتینیل استرادیول ممکن است از تأثیر این داروها بکاهد.
- **آنتی‌بیوتیک‌ها و گیاه دارویی علف چای**، ممکن است از اثر داروهای ضدبارداری خوراکی حاوی اتینیل استرادیول بکاهند.

۱- نوعی درگیری سلول‌های قرمز خون که سبب لخته‌شدن خون و کم‌خونی می‌شود.

۲- نوعی درگیری خونی که سبب علایم پوستی و کبدی می‌شود.

ارگوتامین

اطلاعات عمومی

ارگوتامین برای درمان سردردهای میگرنی[1] بکار می‌رود، امروزه موادی به آن اضافه شده که عوارض جانبی آن را بسیار کم می‌کند و با ایمنی بیشتری می‌توان این دارو را مصرف کرد. همچنین برای پیشگیری از سردردهای خوشه‌ای[2] (کلاستر) نیز تجویز می‌شود. برای درمان سردردهای میگرنی و خوشه‌ای ابتدا باید سایر مسکن‌ها مصرف شوند اگر پاسخ مناسب درمانی دریافت نشد ارگوتامین را به عنوان خط دوم درمان تجویز می‌کنند. در میگرن هنگامی که حمله سردرد در حال شروع شدن است علائمی قبل از آن آغاز می‌شود که فرد متوجه قریب‌الوقوع بودن درد می‌شود این علائم را آئورا می‌گویند، تأثیر ارگوتامین زمانی است که با شروع این علائم مصرف شود اگر بعد از آغاز درد خورده شود هیچگونه تأثیری جز بروز تهوع ندارد. گاهی این درد باعث تنگی عروق می‌شود بنابراین در افرادی که نارسایی گردش خون دارند باید بااحتیاط مصرف شود. در مواردی که دارو بطورمداوم خورده می‌شود می‌تواند باعث سردی دست‌ها و پاها به علت کاهش جریان خون در آن مناطق شود. نباید این دارو را بطورمنظم مصرف نمود. اگر حمله میگرن مرتباً بوجود می‌آید بهتر است از دارویی دیگر بجای ارگوتامین استفاده شود.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
ضد میگرن

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم ☐ متوسط ■ زیاد ☐

میزان وابستگی:
کم ☐ متوسط ■ زیاد ☐

نسخه پزشک لازم است ■ **لازم نیست** ☐

نام‌های تجاری کافرگات، ارگومر

اطلاعات دارویی

دارویی که برای شما تجویز شده است برای درمان بیماری‌تان مناسب است بدون دستور پزشک دوز آن را تغییر ندهید.

شکل دارویی

قرص، شکل شیاف آن در ایران موجود نیست.

تعداد دفعات و زمان مصرف

قبل از شروع حمله سردرد یکبار و اگر نیاز به تکرار آن بود بعد از ۳۰ دقیقه یکبار دیگر می‌توانید مصرف کنید.

مقدار مصرف در بزرگسالان

۲-۱ میلی‌گرم در هر دوز، نباید بیش از ۴ میلی‌گرم در روز یا ۸ میلی‌گرم در هفته مصرف نمود. نباید این دارو را قبل از ۴ روز تکرار و یا ۲ بار در ماه مصرف کرد.

شروع اثر: ۳۰-۱۵ دقیقه

مدت اثر: تا ۲۴ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده

از عواملی که باعث ایجاد سردرد میگرنی می‌شود، بعضی از غذاها، نوشابه‌ها و بوها هستند سعی کنید خودتان غذاهایی را که به آنها حساسیت دارید، بشناسید و از آنها دوری کنید.

ذخیره‌سازی

درظروف دربسته درجای خشک و خنک به دور از نور و دسترس اطفال نگهداری کنید.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

نیازی به مصرف مداوم و منظم این دارو ندارید، مصرف طولانی مدت آن باعث بروز عوارض بسیاری می‌شود. فقط زمانی مصرف آن لازم است که احساس شروع سردرد را می‌کنید.

قطع مصرف دارو

قطع مصرف دارو در هر لحظه، هیچ مشکل خاصی بوجود نمی‌آورد.

مصرف بیش از اندازه

معمولاً مصرف ناآگاهانه آن مشکلی بوجود نمی‌آورد ولی اگر میزان آن بیشتر شود و علائمی مانند تهوع، سرگیجه، از حال رفتن و کُما بوجود آید باید فوراً به پزشک اطلاع داده شود.

مصرف طولانی مدت

اگر دارو را به مدت طولانی و با دوز بالا مصرف کنید باعث بی‌حسی و سردی انگشتان دست‌ها و پاها به علت تنگی عروق ناحیه و نارسایی در خون‌رسانی به این اندام‌ها می‌شود. توصیه می‌شود دوز دارو را زیاد نکنید و مدت آن را طولانی نگردانید، مصرف طولانی مدت ارگوتامین باعث افزایش عود سردردهای میگرنی می‌شود.

توصیه‌های ضروری

- اگر سیگار می‌کشید یا در معرض دود آن قرار دارید، سیگار خود را کم کرده و یا در مکان‌هایی که دود سیگار وجود دارد قرار نگیرید، دخانیات می‌تواند عامل بروز سردردهای میگرنی باشد.
- بعضی از مواد غذایی مانند سرخ‌کردنی‌ها، شکلات، انواع شیرینی و مصرف پیاز بصورت خام می‌تواند موجب حملات میگرنی شوند.
- ۲ تا ۳ ساعت پس از مصرف دارو در اتاقی تاریک و ساکت دراز بکشید.
- قبل از شروع حمله سردرد ممکن است علائمی مانند تاری دید، تهوع، بی‌حس شدن سمت مقابل منطقه درد و وجود لکه‌های سیاه در میدان بینایی بروز کند که به آنها آئورا گفته می‌شود در این شرایط بلافاصله دارو را مصرف نمایید که اگر بعد از این علائم سردرد شروع شود، با این دارو بهبودی حاصل نخواهد شد.

نحوه دفع دارو

دفع این دارو از راه صفرا است.

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک‌تان می‌داند که:

- ∇ مدت زیادی است درگیر بیماری کلیوی یا کبدی هستید.
- ∇ اخیراً دچار سکته مغزی شده‌اید.
- ∇ سایر داروها را هم زمان مصرف می‌کنید.
- ∇ مشکل قلبی دارید.
- ∇ نارسایی گردش خون دارید.
- ∇ از فشارخون رنج می‌برید.
- ∇ تیروئید شما پُرکار است.

دوران حاملگی

∇ این دارو باعث جمع شدن رحم می‌شود بنابراین در این دوران تجویز نمی‌شود.

دوران شیردهی

∇ توصیه نمی‌شود، دارو در شیر ترشح شده و ممکن است برای شیرخوار مضر باشد. همچنین موجب کاهش ترشح شیر از پستان‌ها می‌شود.

نوزادان و کودکان

∇ توصیه نمی‌شود.

بالای ۶۰ سالگی

∇ ممنوع است، این دارو باعث افزایش عوارض قلبی و عروقی می‌شود.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ این دارو ممکن است باعث سرگیجه شود بنابراین تا مشخص نشدن اثر دارو روی بدنتان از انجام اینگونه مشاغل خودداری نمایید.

الکل

∇ بعضی از انواع مشروبات سردرد آورند و می‌توانند باعث میگرن شوند.

جراحی و بیهوشی عمومی

∇ ۴۸ ساعت قبل از هرگونه جراحی یا بیهوشی عمومی مصرف دارو را متوقف کنید.

عوارض جانبی

از عوارض شایع آن می‌توان از تهوع و سوءهاضمه نام برد. تنگ شدن شریان‌ها از عوارض نادر ولی بسیار خطرناک دارو می‌باشد.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
تهوع /استفراغ / دل‌درد	●		■			
گرفتگی عضلات	●		■			
اسهال		●	■			
سرگیجه/خشکی و دردعضلانی		●		■		
درد قفسه سینه		●		■	▲	▮
سرد و بی‌حس شدن انگشتان دست و پا / درد ساق و ران پا		●		■	▲	▮

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **بتابلوکرها (مانند پروپرانول)**، این داروها باعث افزایش مشکل گردش خونی ارگوتامین می‌شوند.
- **سوماتریپتان و سایر داروهای ضدمیگرن**، مصرف همزمان آنها با ارگوتامین باعث افزایش نارسایی درگردش خون می‌شوند.
- **اریترومایسین و سایر آنتی‌بیوتیک‌ها و ضدویروس‌ها**، این داروها باعث افزایش عوارض جانبی ارگوتامین می‌شوند.
- **قرص‌های ضدحاملگی**، مصرف همزمان با ارگوتامین باعث افزایش خطر انعقاد خون و ایجاد لخته‌های خونی در رگ‌ها می‌شود.

۱- سردردی که معمولاً یکطرفه بوده و ضربان‌دار است، معمولاً بیشتر از یک حمله در هفته اتفاق نمی‌افتد. در زنان بیشتر از مردان اتفاق می‌افتد.

۲- سردرد غیرضربانی مداوم، یک‌طرفه، کوتاه‌مدت و بسیار شدید که از ۱۰ دقیقه تا چند ساعت طول می‌کشد. بیشتر مردان درگیر این نوع سردرد می‌شوند.

اُرلیستات

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
ضد چاقی

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم ■ متوسط □ زیاد □

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری زنیکال

اطلاعات عمومی

اُرلیستات جزء داروهای ضد چاقی است که طی فرایندی از جذب چربی‌ها جلوگیری می‌کند. در معده و روده آنزیمی به نام لیپاز وجود دارد که کار این آنزیم تجزیه چربی‌های موجود در مواد غذایی خورده شده و تبدیل آنها به شکلی است که بتواند از طریق روده‌ها جذب شود. اُرلیستات این آنزیم را غیرفعال کرده، در نتیجه چربی‌ها جذب نمی‌شوند و از راه مدفوع دفع می‌گردند، بدن برای جبران کالری، از چربی‌های موجود در بافت‌ها استفاده و آنها را می‌سوزاند که نتیجهٔ این عمل کاهش ذخایر چربی در بدن و نهایتاً کاهش وزن است. اثرات این دارو در افراد مختلف فرق می‌کند. اُرلیستات باعث دفع چربی‌ها از راه مدفوع شده و در نتیجه مدفوع را چرب و موجب نفخ شکم می‌شود. در بعضی از افراد تحمل مدفوعی چرب و نفخ مداوم شکم ناراحت‌کننده است که با کاهش چربی مصرفی در غذاهای روزانه می‌توان این مشکل را برطرف نمود. وقتی چربی‌ها جذب نشوند ویتامین‌های محلول در چربی (ویتامین آ، د، کا و ای) نیز جذب نمی‌شوند و می‌تواند بسیار خطرناک باشد. عموماً همراه این دارو مکمل‌های ویتامینی تجویز می‌شود که مصرف آن با حداقل ۲ ساعت فاصله از مصرف اُرلیستات انجام می‌شود، بهترین زمان مصرف مکمل‌های ویتامینی موقع خواب است.

اطلاعات دارویی

دارویی که برای شما تجویز شده است برای درمان بیماری‌تان مناسب است، از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری کنید.

شکل دارویی

کپسول

تعداد دفعات و زمان مصرف

۳ بار در روز درست قبل، همراه یا یک ساعت بعد از هر وعدهٔ غذا؛ در صورتی که غذای شما حاوی چربی نیست، مصرف این دارو لزومی ندارد.

مقدار مصرف در بزرگسالان

۳۶۰-۱۲۰ میلی‌گرم در روز

شروع اثر

۳۰ دقیقه، دفع چربی‌ها از مدفوع، ۴۸-۲۴ ساعت از شروع مصرف دارو آغاز می‌شود.

مدت اثر

اُرلیستات از روده‌ها جذب نمی‌شود و وارد خون نمی‌گردد. روده‌ها بطور فعال این دارو را از بدن تخلیه می‌کنند. اگر مصرف دارو را قطع کنید بعد از ۳-۲ روز مدفوع شکل طبیعی خود را می‌یابد.

رژیم غذایی توصیه شده

توصیه می‌شود غذایی را مصرف نمایید که حجیم و کم‌کالری باشد و بطور متوسط ۳۰٪ آن را چربی تشکیل دهد. میوه و سبزیجات را در برنامه غذایی خود افزایش دهید، میزان پروتئین، چربی و قند مصرفی را در ۴ وعده غذایی تقسیم نمایید.

ذخیره‌سازی

در ظروف دربسته در جای خشک و خنک به دور از دسترس اطفال نگهداری شود.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

مشکل خاصی ایجاد نمی‌کند ولی یادتان باشد که وعدهٔ بعدی را فراموش نکنید.

قطع مصرف دارو

بدون هیچ مشکلی می‌توانید دارو را قطع نمایید.

مصرف طولانی مدت

اگر بعد از ۱۲ هفته مصرف مداوم اُرلیستات، ۵ درصد از وزن بدن کاهش نیافت ادامه مصرف آن را قطع کنید. هنگام مصرف مداوم این دارو حتماً به کاهش وزن‌تان توجه نمایید، در صوری که مصرف دارو را قطع نمایید انتظار آن را داشته باشید که وزن‌تان افزایش یابد. در مصرف طولانی مدت دارو، مکمل‌های ویتامینی را از برنامه غذایی حذف نکنید.

توصیه‌های ضروری

- در طی مصرف این دارو میزان چربی بدن کم می‌شود و قندخون نیز کاهش می‌یابد بنابراین در بیمارانی که مرض قند دارند باید دوز قرص‌های ضدقند یا انسولین‌شان را کاهش دهند.
- پس از ۲ سال مصرف این دارو بهتر است در مورد ادامه مصرف آن با پزشک مشورت نمایید.

نحوه دفع دارو

کاملاً از راه مدفوع دفع می‌گردد.

اقدامات احتیاطی خاص

آیا مطمئن هستید پزشک‌تان می‌داند که:

- ▽ مرض قند دارید.
- ▽ دچار اختلال سوء جذب مزمن شده‌اید.
- ▽ سال‌ها است مشکل کبدی یا صفراوی دارید.
- ▽ داروهای ضدچربی خون می‌خورید.
- ▽ سایر داروها را هم‌زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

▽ ایمنی مصرف آن در این دوران تأیید نشده است.

دوران شیردهی

▽ بهتر است در این دوران مصرف نشود.

نوزادان و کودکان

▽ تجویز نمی‌شود.

بالای ۶۰ سالگی

▽ مشکل خاصی ندارد.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

▽ مشکل خاصی ندارد.

الکل

▽ مشکل خاصی ندارد.

عوارض جانبی

بیشترین عوارض جانبی دارو به میزان چربی مصرفی در غذا بستگی دارد. هرچه بیشتر چربی بیشتر بخورید مجبورید داروی بیشتری مصرف نمایید که نفخ بیشتر و مدفوع چرب‌تر حاصل آن است.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
مدفوع چرب و آبکی	●		■			
تکرر مدفوع / نفخ شکم	●		■			
درد شکم و ناحیه مقعد	●		■			
سردرد		●	■			
قاعدگی نامنظم		●	■			
تهوع / خستگی / اضطراب		●	■			

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **داروهای کاهش دهندهٔ چربی خون (مانند پراواستاتین)**، اُرلیستات غلظت این داروها را در خون افزایش می‌دهد و موجب مسمومیت دارویی می‌شود.

اریتروپویتین

اطلاعات عمومی

اریتروپویتین هورمونی است که توسط کلیه‌ها تولید می‌شود و بدن را تحریک به ساخت سلول‌های قرمز خون می‌کند. در بیمارانی که نارسایی مزمن کلیوی دارند، کلیه‌ها نمی‌توانند این هورمون را به مقدار کافی تولید کنند بنابراین نیاز به مصرف این دارو برای جلوگیری از کم‌خونی ضروری است. اریتروپویتین به دو شکل (آلفا و بتا) موجود است که هر دو نوع در درمان کم‌خونی ناشی از برخی از انواع سرطان‌ها بکار می‌رود. همچنین اریتروپویتین را در ورزشکاران و برای افزایش قدرت بدنی بکار می‌برند ولی ممکن است جزء داروهای دوپینگی محسوب شده و تجویز آن غیرقانونی باشد.

طبقه بندی

گروه دارویی:

ضد کم‌خونی

خطرات ناشی از مصرف زیاد:

کم ■ متوسط □ زیاد □

میزان وابستگی:

کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری آرانسپ، اپرکس، نئورکورمون

اطلاعات دارویی

دارویی که تجویز شده برای درمان بیماریتان مناسب است از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری کنید.

شکل دارویی

آمپول

تعداد دفعات و زمان مصرف

هفته‌ای ۳-۱ بار

مقدار مصرف در بزرگسالان

میزان مصرف براساس وزن بدن محاسبه می‌شود.

شروع اثر

پس از حدود ۴ ساعت در بدن فعال می‌شود اما اثر کامل درمانی آن ممکن است به ۳-۲ ماه زمان نیاز داشته باشد.

مدت اثر

برخی اثرات دارو تا چندین روز باقی می‌ماند.

رژیم غذایی توصیه شده

ندارد اما اگر نارسایی کلیوی دارید باید از رژیم غذایی خاصی (مثل کاهش مصرف نمک و کلسیم) استفاده کنید.

ذخیره‌سازی

در دمای ۸°C-۲ (دمای یخچال) دور از دسترس کودکان نگهدارید. از یخ‌زدگی و تکان دادن اجتناب کنید و دور از نور قرار دهید.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

سعی کنید هیچ وعده‌ای را فراموش نکنید.

قطع مصرف دارو

با پزشک خود مشورت کنید.

مصرف بیش از اندازه

مصرف بیش از اندازه برای یک وعده بندرت نگران‌کننده است.

مصرف طولانی مدت

اثرات طولانی مدت دارو هنوز تحت بررسی هستند اما در صورت پایش مداوم، بروز مشکل نامحتمل است.

کنترل و پایش

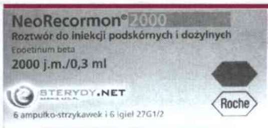
آزمایش خون دوره‌ای و اندازه‌گیری فشارخون ضروری است.

توصیه‌های ضروری

- اگر در منزل این دارو را مصرف می‌کنید نحوه تزریق صحیح آن را بدانید.
- در ۳ ماه اول شروع درمان با این دارو احتمال بروز تشنج زیاد است.

نحوه دفع دارو

عمدهٔ دفع آن از راه ادرار است.

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک تان می‌داند که:

- ∇ فشاخون بالا دارید.
- ∇ از مشکل مزمن کبدی رنج می‌برید.
- ∇ سابقه حساسیت به این دارو را دارید.
- ∇ صرع دارید و گاهی تشنج می‌کنید.
- ∇ سایر داروها را هم زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

- ∇ معمولاً تجویز نمی‌شود.

دوران شیردهی

- ∇ ایمنی مصرف آن به اثبات نرسیده است.

نوزادان و کودکان

- ∇ کاهش مقدار مصرف ضروری است.

بالای ۶۰ سالگی

- ∇ مشکل شناخته شده‌ای وجود ندارد.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

- ∇ مشکل خاصی ندارد.

الکل

- ∇ بپرهیزید.

عوارض جانبی

شایع ترین عارضه جانبی آن افزایش فشارخون و التهاب محل تزریق است؛ همه نشانه‌های غیرطبیعی باید بلافاصله به اطلاع پزشک برسند.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
افزایش فشارخون	●			■		
مشکل در محل تزریق	●			■		
علایم سرماخوردگی		●		■		
درد استخوانی		●		■		
تشنج صرعی		●		■		▮
واکنش‌های پوستی		●		■		
سردرد (ضربان‌دار)		●		■		▮

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **داروهای قلبی**، این داروها ممکن است سبب افزایش میزان پتاسیم در خون شوند.
- **مکمل‌های آهن**، این داروها ممکن است سبب افزایش اثرات اریتروپویتین در بیماری که کم‌خونی فقر آهن دارند شود.

اریترومایسین

اطلاعات عمومی

یکی از بی‌خطرترین و وسیع‌الطیف‌ترین آنتی‌بیوتیک‌ها، اریترومایسین می‌باشد که علیه بسیاری از باکتری‌ها مؤثر است. این دارو بطور شایع به عنوان درمان جایگزین در کسانی که به پنی‌سیلین و آنتی‌بیوتیک‌های مشابه حساسیت دارند، بکار می‌رود. اریترومایسین در درمان عفونت‌های گلو، گوش میانی و سینه (نظیر برخی انواع نادر ذات‌الریه مانند بیماری لژیونرها[1]) بکار می‌رود. همچنین از اریترومایسین در درمان بیماری‌های منتقله از راه جنسی نظیر عفونت‌های کلامیدیایی و برخی انواع اسهال استفاده می‌شود. همچنین اریترومایسین ممکن است بخشی از درمان دیفتری[2] باشد و گاهی برای درمان و کاهش احتمال عفونت سیاه‌سرفه (سرفه‌های قطاری) بکار رود. مصرف خوراکی اریترومایسین گاهی سبب تهوع و استفراغ می‌شود. سایر عوارض جانبی شامل بثورات جلدی و اختلالات کبدی است. تجویز خوراکی یا موضعی دارو نیز گاهی در درمان آکنه (جوش غرور) مؤثر است.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
آنتی‌بیوتیک

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم ■ متوسط □ زیاد □

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری اریاکنه، اری‌ماکس، اریتروسین، اریتروپد، رومیکس

اطلاعات دارویی

دارویی که تجویز شده برای درمان بیماریتان مناسب است بدون دستور پزشک دوز دارو را تغییر ندهید.

شکل دارویی

سوسپانسیون، قرص، آمپول، قرص جویدنی

تعداد دفعات و زمان مصرف

هر ۱۲-۶ ساعت قبل یا همراه با غذا

مقدار مصرف در بزرگسالان

روزی ۴-۱ گرم

شروع اثر

۴-۱ ساعت

مدت اثر

۱۲-۶ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده: هیچ

ذخیره‌سازی

در ظروف دربسته در جای خنک و خشک و دور از دسترس کودکان نگهدارید.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

به محض یادآوری مصرف کنید. اگر قرار است نوبت بعدی در ۲ ساعت آینده باشد، یک نوبت را اکنون مصرف کنید و از مصرف نوبت بعدی صرف‌نظر کنید.

قطع مصرف دارو

دورهٔ درمان را کامل کنید. حتی اگر احساس بهبودی کردید، ممکن است عفونت همچنان وجود داشته باشد و علایم پس از قطع درمان بزودی ظاهر شوند.

مصرف بیش از اندازه

معمولاً مصرف ناآگاهانه مشکلی ندارد ولی اگر بیش از آن مصرف شود یا علائمی غیرطبیعی ظاهر شود بلافاصله به پزشک اطلاع دهید.

مصرف طولانی مدت

دوره‌های طولانی‌تر از ۱۴ روز سبب افزایش خطر آسیب کبدی می‌شوند.

توصیه‌های ضروری

- باید دورهٔ درمان را کامل کنید. حتی اگر با چند قرص اول بهبود یافتید.
- اسهال یک علامت مهم است ونشان‌دهندهٔ عوارض مصرف این آنتی‌بیوتیک می‌باشد آن را جدی بگیرید و بلافاصله به پزشک اطلاع دهید.

نحوه دفع دارو

عمدهٔ دارو از راه مدفوع و مابقی از ادرار دفع می‌گردد.

۱- نوعی بیماری میکروبی است که گلو را درگیر کرده و سم میکروب می‌تواند روی قلب نیز اثر بگذارد خوشبختانه با توجه به واکسیناسیون ابتلا به آن بسیار نادر است.

۲- نوعی بیماری عفونی است که عامل بیماری از طریق آب‌سردکن‌ها منتقل می‌شود و باعث سرفه‌های شدید و تنگی نفس می‌شود.

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک‌تان می‌داند که:

- مشکل مزمن کبدی دارید.
- به اریترومایسین حساسیت دارید.
- پورفیری[۳] دارید.
- سایر داروها را هم زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

- شواهدی از خطر بر روی جنین در حال رشد وجود ندارد.

دوران شیردهی

- دارو وارد شیر می‌شود اما در مقادیر طبیعی عوارض جانبی روی شیرخوار نامحتمل است.

نوزادان و کودکان

- کاهش مقدار مصرف ضروری است.

بالای ۶۰ سالگی

- مشکل خاصی وجود ندارد.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

- مشکل شناخته شده‌ای وجود ندارد.

الکل

- مشکل شناخته شده‌ای وجود ندارد.

عوارض جانبی

تهوع و استفراغ از عوارض شایع هستند و احتمال آنها در صورت مصرف مقادیر بالای شکل خوراکی دارو بیشتر می‌شود. تب، بثورات پوستی و زردی ممکن است از علایم اختلال کبدی باشند و باید به پزشک گزارش شوند.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
تهوع /استفراغ	●		■			
اسهال	●		■			
بثورات جلدی / خارش	●			■	▲	
کری		●		■		▮
تب / زردی		●		■	▲	▮
تاول / زخم‌های پوستی		●		■	▲	▮

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **ترفنادین و میزولاستین (آنتی‌هیستامین‌ها)**، اریترومایسین سبب افزایش عوارض قلبی ناشی از این داروها می‌شود.
- **وارفارین (ضدانعقاد)**، اریترومایسین سبب افزایش خطر خونریزی ناشی از وارفارین می‌شود.
- **ارگوتامین (ضدمیگرن)**، اریترومایسین سبب افزایش خطر عوارض جانبی ناشی از این داروها می‌شود.
- **کاربامازپین (ضدتشنج)، دیگوکسین (داروی قلب) و برخی از سرکوب‌کننده‌های ایمنی**، اریترومایسین ممکن است سبب افزایش این داروها در خون می‌شود.
- **تئوفیلین/ آمینوفیلین (ضدصرع)**، اریترومایسین سبب افزایش خطر عوارض جانبی این داروها می‌شود.
- **داروهای کاهنده چربی خون مانند استاتین‌ها**، اریترومایسین سبب افزایش خطر دردهای عضلانی ناشی از استاتین‌ها می‌شود.

۳- نوعی بیماری خونی که با درگیری پوستی و کبدی همراه است.

اسپیرونولاکتون

اطلاعات عمومی

اسپیرونولاکتون با اثر بر روی کلیه‌ها باعث افزایش ترشح ادرار یا باعث افزایش دفع سدیم، آب و کاهش دفع پتاسیم می‌شود. اثر ضدفشارخون آن هنوز مشخص نشده است. این دارو در افرادی که از مکمل‌های پتاسیم یا از نمک‌های جانشین سدیم استفاده می‌کنند باید با احتیاط مصرف شود. این دارو را می‌توان برای بیمارانی که نارسایی قلبی دارند و از مهارکننده‌های آنزیم مبدل آنژیوتانسین مثل لیزینوپریل و یک مُدر قوسی مثل فوروزماید مصرف می‌کنند نیز تجویز نمود.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
مُدرهای نگهدارنده پتاسیم

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم ■ متوسط □ زیاد □

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری آلداکتون

اطلاعات دارویی

دارویی که مصرف می‌کنید برای درمان بیماریتان ضروری است بدون دستور پزشک میزان مصرف آن را تغییر ندهید.

شکل دارویی

قرص

تعداد دفعات و زمان مصرف

۱ تا ۲ بار روزانه

مقدار مصرف در بزرگسالان

در ادم (تجمع مایع در بافت‌ها) ۲۵ تا ۲۰۰ میلی‌گرم روزانه، در فشارخون ۵۰ تا ۱۰۰ میلی‌گرم روزانه، در کاهش پتاسیم ناشی از مصرف مُدها ۲۵ تا ۱۰۰ میلی‌گرم روزانه، برای هیرسوتیسم[1] ۵۰ تا ۲۰۰ میلی‌گرم روزانه، برای تشخیص هیپر آلدوسترونیسم اولیه[2] ۴۰۰ میلی‌گرم روزانه، برای آکنه و لگاریسم[3] ۱۰۰ میلی‌گرم روزانه، برای نارسایی قلبی ۱۲/۵ تا ۲۵ میلی‌گرم روزانه مصرف می‌شود.

شروع اثر: ناشناخته است.

مدت اثر: ۲ تا ۳ روز

رژیم غذایی توصیه شده

از خوردن غذاهای غنی از پتاسیم مانند موز، گوجه‌فرنگی، خشکبار و نمک‌های جانشین خودداری کنید.

ذخیره‌سازی

در قوطی دربسته در جای خشک و خنک به دور از نور و دسترس اطفال نگهداری کنید.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

در صورتی که یادتان آمد بلافاصله مصرف کنید، در غیر این صورت منتظر دوز بعدی باشید.

قطع مصرف دارو

بدون دستور پزشک دارو را قطع نکنید، با قطع دارو علائم بیماری عود می‌کنند.

مصرف بیش از اندازه

مصرف ناآگاهانه معمولاً مشکلی بوجود نمی‌آورد ولی اگر از آن بیشتر شود عوارض مسمومیت، ظاهر می‌شود بهتر است به پزشک‌تان اطلاع دهید.

مصرف طولانی مدت

کنترل و پایش

آزمایش خون دوره‌ای جهت بررسی نمک‌های خون مانند سدیم، پتاسیم و کلسیم و آزمایش ادرار ضروری است.

توصیه‌های ضروری

- بدون دستور پزشک از مصرف نمک‌های جایگزین نمک طعام خودداری کنید.
- دارو را همراه غذا بخورید.
- دارو را می‌توانید خرد و همراه با آب یا سایر مایعات مصرف کنید.

نحوه دفع دارو

این دارو از طریق ادرار دفع می‌گردد (البته مقادیر ناچیزی نیز از طریق مدفوع).

۱- افزایش موهای بدن در مناطقی که رشد آن‌ها زائد می‌باشد این بیماری ناشی از اختلالات هورمونی است.

۲- وقتی آلدسترون از غده فوق کلیه به میزان زیادی ترشح شود باعث اختلال الکترولیتی، پُرادراری، پرنوشی و افزایش فشارخون می‌شود.

۳- شکل مزمنی از جوش‌های صورت که در دوران بلوغ ظاهر می‌شود و حاوی جوش‌های سرسیاه و قرمز چرک‌دار می‌باشد که بیشتر در نواحی صورت، گردن و قسمت فوقانی تنه می‌زند.

اقدامات احتیاطی خاص

آیا پزشک‌تان می‌داند که:

∇ بیماری کلیوی دارید.

∇ مرض قند دارید.

∇ سایر داروها را هم‌زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

∇ معمولاً تجویز نمی‌شود بهتر است با پزشک‌تان مشورت شود.

دوران شیردهی

∇ بی‌ضرر بودن مصرف این دارو در این دوران ثابت نشده است، بنابراین، بهتر است در این دوران مصرف نشود.

نوزادان و کودکان

∇ در ادم کودکان مورد استفاده قرار می‌گیرد ولی دوز آن باید کاهش یابد.

بالای ۶۰ سالگی

∇ کاهش دوز دارو ضروری است.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ این دارو ممکن است باعث سرگیجه شود لذا تا مشخص شدن اثرات آن بر بدنتان، از رانندگی و سایر اموری که نیازمند هشیاری است پرهیز کنید.

الکل

∇ پرهیز شود.

عوارض جانبی

عوارض این دارو بسیار خفیف است. یکی از عوارض شایع آن ژنیکوماستی (بزرگ شدن سینه در مردان) است، که ممکن است تا مدتی پس از قطع دارو باقی بماند، سایر عوارض با قطع مصرف آن از بین می‌رود.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
ژینکوماستی (در مردان)	●		■			
سوءهاضمه / گیجی		●		■		
سرگیجه / اختلال قاعدگی		●		■		

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **سایر داروهای ضدفشارخون،** باعث تشدید اثر ضدفشاری اسپیرنولاکتون می‌شود.
- **لیتیوم (داروی مصرفی در اختلالات روانی)،** این دارو باعث افزایش میزان لیتیوم در خون شده و خطر مسمومیت با آن را افزایش می‌دهد.
- **مسکن‌های ضدالتهاب غیراستروئیدی (مثل بروفن)،** اثر ضدفشاری اسپیرونولاکتون را کاهش داده و خطر بروز واکنش‌های ناخواسته کلیوی را افزایش می‌دهد.

استامینوفن (پاراستامول)

اطلاعات عمومی

اگرچه استامینوفن در سال ۱۹۰۰ میلادی (۱۲۷۵ خورشیدی) شناخته شد، ولی کاربرد گستردهٔ آن بعنوان یک داروی مسکن بعد از گذشت پنجاه سال متداول گردید. این دارو به گروه داروهای ضددرد غیرمخدری متعلق است و در همهٔ خانه‌ها به عنوان مسکن دردهای خفیف و یا ضدتب یافت می‌شود. این دارو می‌تواند برای کودکان نیز مانند بزرگسالان مناسب باشد. یکی از ویژگی‌های آن، عدم ایجاد تحریک معده و یا مشکلات خونریزی از آنها است، از این رو در افرادی استفاده می‌شود که از مشکلات گوارشی رنج می‌برند و یا نسبت به مصرف آسپیرین حساسیت دارند. در بیمارانی که داروهای ضدانعقادی مصرف می‌کنند می‌توانند همزمان استامینوفن را نیز بکار برند. با وجود اینکه این دارو ایمن است ولی اگر به مقدار زیادی مصرف شود، باعث ایجاد التهاب کبد و مشکلات خطرناک کلیوی می‌شود. همچنین در شرایطی که فرد به مصرف الکل اعتیاد دارد، سمیت استامینوفن تشدید شده و باعث مسمومیت دارویی می‌شود.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
مسکن‌های غیرمخدری، تب‌برها

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم ☐ متوسط ☐ زیاد ■

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط ☐ زیاد ☐

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست ☐

نام‌های تجاری پانادول، دیسپرول، آلودون

اطلاعات دارویی

در صورتی که علائم بیماری به دنبال انجام دستورالعمل قید شده روی دارو، بدتر شد به پزشک اطلاع دهید.

شکل دارویی

قرص، قطره، شیاف و سوسپانسیون، سایر اشکال دارویی مانند کپسول در ایران موجود نیست.

تعداد دفعات و زمان مصرف

هر ۶-۴ ساعت در صورت ضرورت. توجه داشته باشید در کودکان در طی ۲۴ ساعت نباید از ۴ دفعه بیشتر شود.

مقدار مصرف در بزرگسالان

بزرگسالان: ۵۰۰ میلی‌گرم تا ۱ گرم حداکثر تا ۴ گرم روزانه. کودکان: در نوزادان ۳-۲ ماهه برای کاهش تب ناشی از واکسیناسیون ۶۰ میلی‌گرم، اطفال ۳ ماهه تا یک ساله ۱۲۰-۶۰ میلی‌گرم، در کودکان ۵-۱ ساله ۱۲۵-۱۲۰ میلی‌گرم و در کودکان ۱۲-۶ ساله ۵۰۰-۲۵۰ میلی‌گرم

شروع اثر: ۶۰-۱۵ دقیقه

مدت اثر: تا ۶ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده: هیچ

ذخیره‌سازی

در جای خشک و خنک در دمای اتاق و به دور از دسترس اطفال نگهداری شود.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

زمانی که یادتان آمد و درد داشتید بلافاصله بخورید، در شرایطی که درد وجود ندارد می‌توانید منتظر وعده بعدی باشید و از دو برابر کردن آن وعده بپرهیزید.

قطع مصرف دارو

بدون هیچ مشکلی می‌توانید بلافاصله مصرف دارو را قطع نمایید، مصرف طولانی آن توصیه نمی‌شود.

مصرف بیش از اندازه

در صورت بروز تهوع، استفراغ یا دل‌درد سریعاً به اورژانس اطلاع دهید و تا رسیدن اورژانس اقدامات اولیه را انجام دهید.

"به راهنمای اقدامات اولیه در مسمومیت‌های دارویی در انتهای کتاب مراجعه شود."

مصرف طولانی مدت

بطور طبیعی این دارو را بیش از ۲ روز مصرف نمی‌کنند، مصرف طولانی مدت آن باید طبق نظر پزشک باشد.

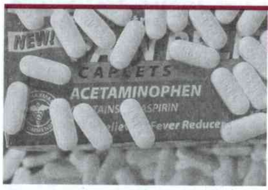
توصیه‌های ضروری

- در مواردی که سوء‌تغذیه دارید به پزشک اطلاع دهید، این دارو در دوز طبیعی آن باعث آسیب شدید کبدی می‌شود.
- احتمال وابستگی به دارو در مصرف طولانی مدت وجود دارد، از مصرف آن بیش از ۲ روز پرهیز کنید.
- شیاف استامینوفن را در یخچال نگهداری کنید.
- شکل قطرهٔ این دارو که بعنوان تب‌بُر در اطفال مصرف می‌شود پس از بازکردن، نمی‌توانید آن را بیش از یک هفته نگهداری نمایید.

نحوه دفع دارو

این دارو از راه ادرار دفع می‌گردد.

ACETAMINOPHEN (PARACETAMOL)

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید به پزشک‌تان گفته‌اید که:

∇ مدت زیادی مشکل کبدی و کلیوی داشته‌اید.

∇ سایر داروها را همزمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

∇ مصرف این دارو در کوتاه‌مدت خطری ایجاد نمی‌کند.

دوران شیردهی

∇ خطری وجود ندارد.

نوزادان و کودکان

∇ برای کاهش تب ناشی از واکسیناسیون نوزادان ۳-۲ ماهه طبق دستور پزشک مصرف شود، در کودکان زیر ۱۲ سال، کاهش دوز دارو ضروری است.

بالای ۶۰ سالگی

∇ مشکل خاصی وجود ندارد.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ مشکل خاصی ایجاد نمی‌کند.

الکل

∇ بپرهیزید، مصرف همزمان الکل و استامینوفن باعث تشدید اثرات یکدیگر شده و صدمات جبران‌ناپذیری بر روی کبد شما دارد.

عوارض جانبی

استامینوفن را اگر طبق دستور پزشک و در مدت محدودی مصرف کنید عارضه‌ای ایجاد نمی‌کند. در شرایطی که دچار بثورات جلدی شدید حتماً مصرف دارو را قطع نمایید.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
تهوع		●	■			
بثورات جلدی		●		■	▲	

تداخل دارویی (مصرف همزمان با سایر داروها)

- **داروهای ضدانعقادی (مانند وارفارین)**، باید دوز این دارو در مصرف همزمان با استامینوفن تنظیم شود.
- **کلستیرآمین (پایین‌آورنده چربی خون)**، این دارو میزان جذب و تأثیر استامینوفن را کاهش می‌دهد.

استرادیول

اطلاعات عمومی

استرادیول جانشین، استروژن طبیعی (هورمون جنسی زنانه) می‌باشد. این دارو اساس درمان جایگزین هورمونی در زنان یائسه‌ای که از علایم یائسگی از جمله گرگرفتگی، تعریق شبانه و نازک شدن مهبل رنج می‌برند، را تشکیل می‌دهد. استرادیول غالباً به همراه پروژسترون بصورت داروهایی جداگانه یا به شکل محصولات ترکیبی تجویز می‌شود. این دارو از پوکی استخوان در دوران یائسگی، ناشی از کمبود هورمون‌ها جلوگیری می‌کند. مصرف استرادیول به تنهایی خطر سرطان رحم را افزایش می‌دهد. به همین دلیل این دارو با پروژستون بصورت ترکیبی مصرف می‌شود. استرادیول به تنهایی در زنانی که رحم آنها برداشته شده است، کاربرد دارد. درمان جایگزین هورمونی معمولاً فقط به مدت کوتاهی و در حوالی یائسگی تجویز می‌شود. فرآورده‌های استرادیول به اشکال مختلف نظیر کاشت و برچسب پوستی ارائه می‌شود. برچسب‌های پوستی ممکن است سبب بثورات موضعی و خارش شوند.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
ضد پوکی استخوان

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم □ متوسط ■ زیاد □

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری آنرودیول، استرادرم، فم سون، منورست، استروژن

اطلاعات دارویی

دارویی که تجویز شده برای درمان بیماریتان مناسب است از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری کنید.

شکل دارویی

قرص، آمپول، ژل پوستی، برچسب، اشکال شیاف، حلقه مهبلی، کاشتنی و افشانه بینی در ایران موجود نیست.

تعداد دفعات و زمان مصرف

روزی یکبار (قرص، ژل)؛ هر ۷-۱ روز (برچسب‌های پوستی)؛ هر ۸-۴ ماه (کاشتنی)؛ هر ۷-۱ روز (شیاف)؛ هر ۳ ماه (حلقه مهبلی)؛ روزی ۴-۱ بار (افشانه بینی)

مقدار مصرف در بزرگسالان

روزی ۲-۱ میلی‌گرم (قرص)؛ روزی ۴-۲ بار (ژل پوستی)؛ روزی ۱۰۰-۲۵ میکروگرم (برچسب پوستی)؛ ۱۰۰-۲۵ میلی‌گرم هر بار (کاشت)؛ ۲۵ میکروگرم هر بار (شیاف)؛ روزی ۷/۵ میکروگرم (حلقه مهبلی)؛ روزی ۶۰۰-۱۵۰ میکروگرم (افشانه بینی)

شروع اثر: ۲۰-۱۰ روز

مدت اثر: تا ۲۴ ساعت؛ برخی اثرات بیشتر طول می‌کشند.

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

درظروف دربسته در جای خنک و خشک و دور از دسترس کودکان نگهدارید.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

به محض یادآوری مصرف کنید. اگر قرار است نوبت بعدی در ۴ ساعت آینده باشد، یک نوبت را اکنون مصرف کنید و از مصرف نوبت بعدی صرف‌نظر نمایید.

قطع مصرف دارو

مصرف دارو را بدون مشورت با پزشک قطع نکنید. ممکن است علایم بیماری عود کند.

مصرف بیش از اندازه

معمولاً مصرف ناآگاهانه مشکل خاصی بوجود نمی‌آورد ولی اگر بیش از آن مصرف شود و یا علائمی غیرطبیعی بوجود آید بلافاصله به پزشک اطلاع دهید.

مصرف طولانی مدت

درمان جایگزین هورمونی معمولاً فقط برای یک مدت کوتاه در حوالی یائسگی استفاده می‌شود و به عنوان درمان طولانی مدت پوکی استخوان بکار نمی‌رود.

کنترل و پایش: کنترل فشارخون و معاینات فیزیکی نظیر ماموگرافی منظم ضروری است.

توصیه‌های ضروری

- تغییر خودسرانه دوز این دارو بسیار خطرناک است و با عواقب وخیمی همراه می‌باشد.
- در طی مصرف این دارو سیگار نکشید یا مصرف آن را کاهش دهید.
- شکل قرص دارو را همراه غذا مصرف کنید.
- از مصرف زیاد چای و قهوه خودداری کنید.

نحوه دفع دارو

این دارو از راه ادرار و مدفوع دفع می‌گردد.

ESTRADIOL

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک‌تان می‌داند که:

▽ مشکل مزمن کبدی دارید.
▽ از مشکلات قلبی یا گردش خونی رنج می‌برید.
▽ پورفیری[1] دارید.
▽ سابقه لخته شدن خون یا سکته مغزی داشته‌اید.
▽ دیابت دارید.
▽ سیگار می‌کشید.
▽ میگرن یا تشنج دارید.
▽ سایر داروها هم زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

▽ تجویز نمی‌شود.

دوران شیردهی

▽ تجویز نمی‌شود. دارو وارد شیر می‌شود و ممکن است تولید شیر را متوقف کند.

نوزادان و کودکان

▽ معمولاً تجویز نمی‌شود.

بالای ۶۰ سالگی

▽ مشکل خاصی وجود ندارد.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

▽ انتظار مشکلی نمی‌رود.

الکل

▽ مشکل شناخته شده‌ای وجود ندارد.

جراحی و بیهوشی عمومی

▽ ممکن است لازم باشد چندین هفته قبل از انجام یک جراحی بزرگ و یا بیهوشی عمومی، مصرف دارو متوقف شود.

عوارض جانبی

شایع‌ترین عارضه جانبی مشابه علایم ابتدای بارداری است و غالباً با گذشت زمان برطرف می‌شود. درد ناگهانی در قفسه سینه، کشاله ران یا پاها ممکن است دال بر ایجاد لخته خون باشد. بلافاصله به پزشک اطلاع دهید.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
تهوع / استفراغ / افزایش وزن	●		■			
تورم / درد سینه	●			■		
سردرد		●	■			
افسردگی		●		■		
درد قفسه سینه / کشاله ران / پاها		●		■	▲	▮

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **داروهای ضدانعقاد خون**، از اثرات این داروها توسط استرادیول کاسته می‌شود.
- **داروهای گیاهی علف چای**، ممکن است از اثرات استرادیول بکاهد.
- **ریفامپیسین (آنتی‌بیوتیک)**، این دارو ممکن است از اثرات استرادیول بکاهد.
- **سیگار**، سبب افزایش خطر عوارض قلبی و گردش خونی ناشی از استرادیول می‌شود.
- **ضدتشنج‌ها**، از اثرات استرادیول توسط این داروها کاسته می‌شود.

۱- نوعی بیماری خونی که با درگیری کبدی و پوستی همراه است.

استرپتوکیناز

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
ضد انعقادها

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم □ متوسط ■ زیاد □

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری استرپتاز، کابیکوئیناز

اطلاعات عمومی

استرپتوکیناز ماده‌ای است که برای فعّال کردن واکنش‌های بدن لازم است، این ماده را آنزیم می‌نامیم. این آنزیم توسط نوعی میکروب به نام استرپتوکوکوس تولید می‌شود. در اورژانس‌ها این دارو را برای حل کردن لخته‌های ایجاد شده در رگها که مهمترین آنها عروق کرونر (خونرسان به قلب) و عروق ریوی است بکار می‌برند. همچنین در بخش‌های دیالیز کلیوی برای بیمارانی که دیالیز می‌شوند برای از بین بردن لخته‌های حاصل از لوله‌های دستگاه دیالیز، کاربرد دارد. با توجه به ماهیّت سریع الاثر بودن دارو در حل کردن لخته‌ها در خون، این دارو از طریق کاتاتری (نوعی لوله داخل رگی) که به داخل رگ فرستاده می‌شود تزریق می‌گردد و استرپتوکیناز در خون آزاد شده و باعث حل شدن لخته‌های قدیمی و جدید می‌شود. این دارو باید بلافاصله پس از سکته‌های قلبی تزریق شود تا لخته‌های موجود را حل کرده و باعث آسیب کمتری به عضله قلب شود. از عوارض شایع دارو خونریزی گسترده می‌باشد که با مراقبت دقیق قابل کنترل است. شکل پودر استرپتوکیناز را می‌توان برای درمان زخم‌ها و دمل‌ها در ترکیب با سایر آنزیم‌ها به نام استرپتودورناز مصرف نمود. استرپتوکیناز آنزیمی است که ساختار آن پروتئینی بوده و وجود همین پروتئین به آن خاصیت حساسیت‌زایی می‌دهد به همین علت همراه تزریق این دارو، داروهای ضدحساسیتی نیز تجویز می‌شود که از ایجاد حساسیت جلوگیری می‌نماید.

اطلاعات دارویی

دارویی که برای شما تجویز شده است باید تحت مراقبت‌های بیمارستانی تزریق شود و برای مصرف خانگی نمی‌باشد.

شکل دارویی

آمپول، شکل پودر آن در ایران موجود نیست.

تعداد دفعات و زمان مصرف

آمپول، تزریق یک‌باره یا ادامه مصرف بصورت هر ۲۴ تا ۷۲ ساعت
پودر، ۱ تا ۲ بار روزانه.

مقدار مصرف در بزرگسالان

میزان مصرف دارو براساس شرایط و پاسخ بیمار توسط پزشک تنظیم می‌شود.

شروع اثر

زمانی که استرپتوکیناز تزریق می‌شود و به لخته می‌رسد بلافاصله در عرض چند دقیقه لخته را حل می‌کند. بیشتر لخته‌ها در ظرف کمتر از چند ساعت حل می‌شوند.

مدت اثر

اثرات دارو پس از چندین دقیقه از تزریق دارو، از بین می‌رود.

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

این دارو در منزل ذخیره نمی‌شود و دارویی بیمارستانی است.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

این دارو در بیمارستان با نظارت دقیق تزریق می‌گردد و نیازی به یادآوری مصرف دارو نمی‌باشد.

قطع مصرف دارو

شروع و خاتمه مصرف دارو توسط پزشک مشخص می‌شود ولی بطور معمول تا ۳ روز دارو تزریق می‌شود.

مصرف بیش از اندازه

به علت کنترل و پایش دقیق بیمار در بیمارستان امکان تزریق بیش از اندازه دارو وجود ندارد.

مصرف طولانی مدت

به هیچ عنوان طولانی مدت مصرف نمی‌شود، حداکثر مدّت تزریق ۳ روز است.

توجه: زمانی که برای اولین بار این دارو را تزریق کردند، کارتی صادر می‌شود که روی آن مقدار دوز و تعداد دفعات آن و نام بیمارستان قید شده است، این کارت را حفظ نمایید. در صورت نیاز به درمان مجدد با استرپتوکیناز، در شرایط طبیعی به هیچ عنوان در کمتر از ۶ ماه فاصله از تزریق اول تزریق بعدی انجام نمی‌شود.

توصیه‌های ضروری

- پس از تزریق استرپتوکیناز، بصورت راحت در تخت درازکشیده و استراحت نمایید.
- لخته‌هایی که بیش از ۶ روز از عمرشان می‌گذارد به سختی به این دارو جواب می‌دهند، لذا تزریق این دارو باید بلافاصله بعد از سکته آغاز شود.
- تا دو روز پس از تزریق خطر خونریزی وجود دارد، از انجام کارهایی که باعث صدمات ناخودآگاه می‌شود پرهیز کنید.

نحوه دفع دارو

این دارو توسط آنتی‌بادی‌ها[1] و سیستم رتیکولواندوتلیال[2] از جریان خون برداشته می‌شود.

اقدامات احتیاطی خاص

استرپتوکیناز تحت نظارت و پایش دقیق کادر درمانی تزریق می‌شود که کاربرد آن برای دوام حیات ضروری است.

دوران حاملگی

▽ معمولاً تجویز نمی‌شود. در صورتی که در ۱۸ هفته اول بارداری تزریق شود باعث افزایش احتمال خطر جدا شدن جفت از دیوارهٔ رحم می‌شود.

دوران شیردهی

▽ هیچ خطری برای انسان گزارش نشده است بهتر است با پزشک‌تان مشورت کنید.

نوزادان و کودکان

▽ کاهش دوز دارو ضروری است.

بالای ۶۰ سالگی

▽ احتمال خونریزی مغزی در این سنین افزایش می‌یابد، کادر درمانی به این موضوع واقف هستند.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

▽ منعی ندارد.

الکل

▽ تداخلی ندارد.

عوارض جانبی

این دارو تحت مراقبت و نظارت کادر درمانی بیمارستان تزریق می‌شود و آنها جلوی هر عارضهٔ غیرمعمول را سریعاً می‌گیرند، به هر حال اگر اثرات زیر در شما بوجود آمد به کادر درمانی تذکر دهید.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
خونریزی شدید	●			■		
تهوع /استفراغ	●			■		
خس‌خس سینه		●		■		
ضربان غیرطبیعی قلب		●		■		
از حال رفتن		●		■	▲	▮
بثورات جلدی / خارش/ تب		●		■		

تداخل دارویی (مصرف همزمان با سایر داروها)

- مصرف همزمان این دارو و **داروهای ضدانعقادی (مثل وارفارین)** باعث افزایش خطر خونریزی می‌شود.
- **داروهای ضدپلاکتی[۳] (مثل آسپیرین)**، در مصرف همزمان با این دارو باعث افزایش خونریزی می‌گردد.

۱- موادی هستند که بدن برای مبارزه با عفونت‌ها تولید می‌کند.

۲- سیستمی است که شامل سلول‌های خورندهٔ عفونت‌ها می‌باشد.

۳- پلاکت‌ها در خون باعث انعقاد می‌شوند و لخته‌های ایجاد شده در خون با حضور پلاکت‌ها بزرگتر و حجیم‌تر می‌شوند.

استرپتومایسین

اطلاعات عمومی

استرپتومایسین به گروهی از داروهای آنتی‌بیوتیک وابسته است که به آن آمینوگلیکوزید می‌گویند. این دارو تزریقی است و معمولاً برای مهار عفونت‌های شدید در بیمارستان تزریق می‌شود. عفونت‌های تنفسی (نظیر سل)، مجاری ادراری، استخوان، مفاصل و زخم‌های عفونی و مننژیت از موارد کاربرد این آنتی‌بیوتیک می‌باشد. استرپتومایسین را می‌توان همراه با پنی‌سیلین برای پیشگیری یا درمان عفونت دریچه‌های قلبی استفاده نمود. معمولاً عوارض جانبی این دارو شدید است و اولین آسیب را به گوش‌ها و کلیه می‌رساند و ممکن است باعث کری شود. دورهٔ درمان بااسترپتومایسین کوتاه بوده و بیش از ۷ روز نمی‌باشد. پایش و کنترل مداوم در دوزهای بالا و در نارسایی کلیوی ضروری است.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:

آنتی‌بیوتیک، ضدبیماری سل

خطرات ناشی از مصرف زیاد:

کم ■ متوسط □ زیاد □

میزان وابستگی:

کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری استرپتوکل، نوواسترپ

اطلاعات دارویی

دارویی که برای شما تجویز شده است، برای درمان بیماری‌تان مناسب است از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری کنید.

شکل دارویی

آمپول

تعداد دفعات و زمان مصرف

۳-۱ بار روزانه

مقدار مصرف در بزرگسالان

براساس شرایط و پاسخ درمانی تعیین می‌شود.

شروع اثر

۲-۱ ساعت

مدت اثر

۱۲-۸ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

در ظروف دربسته در جای خشک و خنک و به دور از نور و دسترس اطفال نگهداری شود.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

معمولاً دارویی که در مراکز درمانی طبق یک برنامه منظم تزریق می‌شود، امکان فراموشی آن نادر است.

قطع مصرف دارو

دوره مصرف دارو راکامل کنید، حتی اگر حس می‌کنید پس از یک یا دو آمپول اول بهبودی پیداکرده‌اید.

مصرف بیش از اندازه

مصرف بیش از اندازه دارو بسیارخطرناک است، معمولاً این دارو در مراکز درمانی طی یک کنترل دقیق به کار می‌رود که از بروز هر نوع عارضه‌ای جلوگیری می‌شود.

مصرف طولانی مدت

این دارو رانباید بیش از ۷ روز بکار برد.

کنترل و پایش

میزان دارو در خون باید مرتباً اندازه‌گیری شود و عملکرد کلیه بررسی گردد.

توصیه‌های ضروری

- وجود هرگونه علائم غیرطبیعی مانند اختلال شنوایی و ادامه تب را سریعاً به پزشک اطلاع دهید.
- در طی مصرف دارو آب و مایعات به مقدار کافی مصرف نمایید.
- استرپتومایسین را فقط بصورت عضلانی تزریق می‌کنند.

نحوه دفع دارو

این دارو از راه ادرار دفع می‌گردد.

STREPTOMYCIN

الف

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک‌تان می‌داند که:

- ▽ مدت زیادی است که مشکل کلیوی دارید.
- ▽ از مشکل شنوایی رنج می‌برید.
- ▽ میاستنی‌گراو[1] دارید.
- ▽ درگیر بیماری پارکینسون[2] هستید.
- ▽ سابقاً به‌استرپتومایسین حساسیت داشته‌اید.
- ▽ سایر داروها را هم زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

▽ توصیه نمی‌شود، مصرف استرپتومایسین در دوران بارداری می‌تواند با بروز عوارض جانبی و صدماتی بر روی جنین همراه باشد.

دوران شیردهی

▽ معمولاً تجویز نمی‌شود، این دارو در شیر مادر ترشح شده و می‌تواند برای شیرخوار مضر باشد.

نوزادان و کودکان

▽ کاهش دوز ضروری است.

بالای ۶۰ سالگی

▽ در این سنین عوارض جانبی داروها افزایش می‌یابد، بنابراین کاهش دوز ضروری است.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

▽ معمولاً شدت بیماری عفونی، اجازه رانندگی و انجام این گونه مشاغل را نمی‌دهد.

الکل

▽ مشکل خاصی ندارد.

عوارض جانبی

در صورت مصرف دارو با دوز کم، عوارض آن نادر است، از عوارض مهم آن می‌توان به سرگیجه، اختلال در شنوایی و تغییر ادرار اشاره کرد.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
تهوع / استفراغ		●	■			
سرگیجه		●		■	▲	▮
بثورات جلدی / خارش		●		■	▲	▮
وزوزگوش / کاهش شنوایی		●		■	▲	▮
ادرار خونی یا کدر		●		■	▲	▮

تداخل دارویی (مصرف همزمان با سایر داروها)

- **توصیه کلی،** داروهای زیادی مانند مُدرها و سایر آنتی‌بیوتیک‌ها عوارض استرپتومایسین را افزایش می‌دهند و حتی می‌توانید موجب کاهش شنوایی و کری شوند.

۱- در هر سنی اتفاق می‌افتد، زنان بیشتر از مردان درگیر این بیماری می‌شوند بیماری همراه ضعف و خستگی غیرطبیعی عضلات بخصوص عضلات چشم (که باعث دوبینی می‌شود) و عضلات صورت، حلق و حنجره می‌باشد.

۲- بیماری سیستم عصبی است که باکم تحرکی، لرزش اندام‌ها، گرفتگی عضلانی و حرکات ناخواسته عضلانی همراه است.

استروژن کنژوگه

اطلاعات عمومی

استروژن‌های کنژوگه از استروژن‌های طبیعی موجود در ادرار زنان باردار بدست می‌آید. این دارو بخشی از درمان جایگزینی هورمون در درمان علائم یائسگی از جمله گرگرفتگی و تعریق را تشکیل می‌دهد. استروژن کونژوگه معمولاً بصورت قرص‌های دوره‌ای و غالباً به همراه پروژسترون عرضه می‌شود و برای تحریک تغییرات هورمونی چرخه قاعدی طبیعی بکار می‌رود. کرم‌های مهبلی از درد و خشکی مهبل یا فرج که پس از یائسگی ایجاد می‌شود، می‌کاهند. این دارو سبب ناباروری نمی‌شود. بطوری که یک زن تا ۲ سال پس از آخرین دوره خونریزی خود (اگر زیر ۵۰ سال باشد) و یا تا یک سال پس از آخرین دورهٔ قاعدگی خود (اگر بیش از ۵۰ سال سن داشته باشد) می‌تواند باردار شود. اگر استروژن کونژوگه را به تنهایی مصرف کنید با افزایش خطر بروز سرطان رحم مواجه خواهید شد. به همین دلیل، معمولاً این دارو را همراه با پروژسترون مصرف کرده تا از این خطر کاسته شود. البته استروژن کونژوگه زمانی به تنهایی بکار می‌رود، که رحم بیمار برداشته شده باشد.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
هورمون جنسی زنانه و داروی برای بیماری‌های استخوانی

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم ■ متوسط □ زیاد □

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری پره‌مارین

اطلاعات دارویی

داروی که تجویز شده برای درمان بیماری‌تان مناسب است از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری کنید.

شکل دارویی

قرص، آمپول، شکل کرم آن در بازار دارویی ایران موجود نیست.

تعداد دفعات و زمان مصرف

روزی یکبار (قرص)؛ روزی یکبار (کرم)؛ روزی یکبار (آمپول)

مقدار مصرف در بزرگسالان

درمان جایگزینی هورمونی، ۱/۲۵–۰/۶۲۵ میلی‌گرم روزانه (قرص)؛ ۲–۱ گرم روزانه (کرم)؛ ۲۵ میلی‌گرم روزانه (آمپول)

شروع اثر

۲۰–۵ روز

مدت اثر

۲–۱ روز

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

در محفظه سربسته در جای خنک و خشک، دور از دسترس کودکان نگهدارید.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

به محض یادآوری مصرف کنید.

قطع مصرف دارو

مصرف دارو را بدون مشورت با پزشک قطع نکنید چون ممکن است علایم بیماری مجدداً عود کنند.

مصرف بیش از اندازه

مصرف اتفاقی و سهوی بیش از اندازه به ندرت نگران‌کننده است. اما اگر متوجه هر نوع علامت نامعمولی شدید یا دوز زیادی مصرف کردید، پزشک را در جریان بگذارید.

مصرف طولانی مدت

معمولاً درمان جایگزینی هورمونی تنها راه کوتاه‌مدت در بهبود علائم یائسگی است.

کنترل و پایش

آزمایشات دوره‌ای مثل ماموگرافی و اندازه‌گیری فشارخون توصیه می‌شود.

توصیه‌های ضروری

- معمولاً قبل از استفاده از کرم مهبلی، ناحیه را با آب و صابون بشویید و سعی کنید دارو را موقع خواب استعمال کنید.
- در حین مصرف این دارو بیمارانی که مرض قند دارند لازم است دوز داروی ضدقند خود را بالاتر برند.

نحوه دفع دارو

عمدهٔ دارو از راه ادرار دفع می‌شود.

CONJUGATED ESTROGENES

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک‌تان می‌داند که:

∇ سابقاً دچار نارسایی قلبی یا فشارخون بالا شده‌اید.
∇ سابقه‌ای از لخته شدن خون یا سکته مغزی دارید.
∇ سابقه‌ای از بیماری‌های پستان، مشکل رحمی، میگرن و صرع دارید.
∇ سایر داروها را هم زمان مصرف می‌کنید.
∇ از مشکلات مزمن کبدی یا کلیوی رنج می‌برید.

دوران حاملگی

∇ توصیه نمی‌شود. ممکن است به شدت برای جنین مضر باشد. با پزشک خود مشورت کنید.

دوران شیردهی

∇ تجویز نمی‌شود. دارو در شیر مادر ترشح شده و ممکن است جریان تولید شیر را متوقف سازد. با پزشک خود مشورت کنید.

نوزادان و کودکان

∇ تجویز نمی‌شود.

بالای ۶۰ سالگی

∇ مشکل خاصی وجود ندارد.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ مشکل شناخته شده‌ای وجود ندارد.

الکل

∇ مشکل شناخته شده‌ای وجود ندارد.

جراحی و بیهوشی عمومی

∇ مصرف استروژن‌های کونژوگه را باید چند هفته قبل از جراحی متوقف نمود. با پزشک خود مشورت کنید.

عوارض جانبی

شایع‌ترین عارضه جانبی استروژن‌های کونژوگه مشابه علایمی هستند که در اوایل بارداری رخ می‌دهند و عموماً پس از گذشت ۳-۲ ماه از درمان برطرف می‌شوند. زنانی که بطور دوره‌ای از این داروها استفاده می‌کنند، در انتها هر دوره خونریزی خواهند داشت. درد ناگهانی و تیز در قفسه سینه، کشاله ران یا پاها ممکن است علامت وجود لخته خون باشد و نیازمند اقدام فوری پزشکی است.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
تهوع /استفراغ	●		■			
تورم	●		■			
حساسیت پستان‌ها	●		■			
افزایش یا کاهش وزن	●		■			
کاهش قوای جنسی		●	■			
افسردگی		●		■		
خونریزی مهبلی		●		■		
درد سینه، کشاله ران و پاها		●		■		■

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **سیگار**، سیگار خطر عوارض جانبی جدی قلبی و گردش خونی استروژن‌های کونژوگه را افزایش می‌دهد.
- **داروهای ضدانعقادی خوراکی**، استروژن‌های کونژوگه از اثر ضد انعقادی این داروها می‌کاهند.

افاویرنز

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
ضد ایدز و نقص ایمنی

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم ☐ متوسط ■ زیاد ☐

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط ☐ زیاد ☐

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست ☐

نام‌های تجاری سوستیوا

اطلاعات عمومی

افاویرنز یک مهارکننده آنزیمی است که باعث جلوگیری از تکثیرویروس‌ها می‌شود و برای درمان عفونت ایدز بکار می‌رود. این دارو به همراه سایر داروهای ضد ایدز بصورت درمان ترکیبی باعث کاهش سرعت تکثیر ویروس می‌شوند. هدف از این درمان دارویی کاهش آسیب ناشی از ویروس به دستگاه ایمنی است و ثابت نگه داشتن تعداد ویروس در حدی که جلوی بیماری زایی آن گرفته شود ولی علاج قطعی بیماری ایدز نمی‌باشد. این دارو را باید بطور مداوم مصرف نمود و قطع آن منجر به عود علائم بیماری می‌شود.

اطلاعات دارویی

دارویی که تجویز شده برای درمان بیماریتان مناسب است از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری کنید.

شکل دارویی

قرص، کپسول، سوسپانسیون

تعداد دفعات و زمان مصرف

روزی یکبار معمولاً هنگام خواب

مقدار مصرف در بزرگسالان

۶۰۰ میلی‌گرم، که مقدار مصرف ممکن است براساس وزن بدن متفاوت باشد.

شروع اثر

یک ساعت

مدت اثر

۲۴ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

در ظروف دربسته در جای خنک و خشک و دور از دسترس کودکان نگهدارید.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

به محض یادآوری مصرف کنید. اگر قرار است نوبت بعدی در ۲ ساعت آینده باشد، یک نوبت را اکنون مصرف کنید و از مصرف نوبت بعدی صرف‌نظر نمایید. این ویروس توانایی تغییر ساختار خود را دارد و اگر به مدت کوتاهی دارو را مصرف نکنید، نسبت به آن مقاوم می‌شود.

قطع مصرف دارو

مصرف دارو را بدون مشورت با پزشک خود قطع نکنید.

مصرف بیش از اندازه

معمولاً مصرف ناآگاهانه مشکل خاصی ایجاد نمی‌کند ولی اگر بیش از آن مصرف شود و یا علائمی غیرطبیعی بوجود آید بلافاصله به پزشک اطلاع دهید.

مصرف طولانی مدت

مشکل شناخته شده‌ای وجود ندارد.

کنترل و پایش

آزمایش مداوم خون جهت بررسی میزان اثرات دارو بر روی ویروس و مقدار کلسترول، چربی و قند ضروری است.

توصیه‌های ضروری

- این دارو علاج قطعی بیماری ایدز نیست و هنوز ویروس قابل انتقال و بدن مستعد عفونت‌های دیگر است.

نحوه دفع دارو

عمدهٔ دارو از راه مدفوع دفع می‌شود.

EFAVIRENZ

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک‌تان می‌داند که:

- ∇ مشکلات کبدی یا کلیوی دارید.
- ∇ عفونت‌هایی نظیر هپاتیت بی و سی[1] دارید.
- ∇ باردارید و یا قصد حاملگی دارید.
- ∇ سایر داروها را هم زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

∇ نباید در بارداری مصرف شود مگر با توصیه و نظارت پزشکی.

دوران شیردهی

∇ زنانی که بیماری ایدز دارند به علت ورود ویروس در شیر معمولاً شیرخوار را با شیرخشک تغذیه می‌کنند.

نوزادان و کودکان

∇ برای کودکان زیر ۳ سال توصیه نمی‌شود. در کودکان بزرگتر ممکن است کاهش مقدار مصرف ضروری باشد.

بالای ۶۰ سالگی

∇ برای کاهش عوارض جانبی، دوز دارو را کاهش دهید.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ از آنجا که دارو می‌تواند سبب گیجی شود، تا مشخص شدن اثر دارو بر بدن شما، از انجام چنین فعالیت‌هایی بپرهیزید.

الکل

∇ مشکل خاصی وجود ندارد.

عوارض جانبی

عوارض گوارشی و بثورات جلدی از شایع‌ترین عوارض جانبی هستند. افاویرنز می‌تواند سبب اختلال در خواب و تغییر الگوی آن شود اما این علایم با گذشت زمان برطرف می‌شود.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
تهوع /استفراغ /اسهال	●		■			
خواب آشفته	●		■			
بثورات جلدی	●			■		■
تغییرات خلقی		●		■		

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **نکته کلی**، طیف وسیعی از داروها ممکن است با افاویرنز تداخل کنند و سبب افزایش عوارض جانبی یا کاهش اثرات داروهای ضد ویروسی شوند. قبل از مصرف هر نوع دارو اعم از داروهای گیاهی با پزشک خود مشورت کنید.

۱- التهاب کبد ناشی از ویروس‌های مختلف است که فرد را دچار مشکلات کبدی مزمن می‌کند.

افدرین

اطلاعات عمومی

افدرین به مدت ۵۰ سال است که استفاده می‌شود. نحوهٔ اثر آن به صورت تحریک آزادسازی نوراپی‌نفرین (که یک‌انتقال‌دهندهٔ عصبی است) می‌باشد. این دارو ابتدا بطور گسترده‌ای به‌عنوان یک متسع‌کنندهٔ مجاری تنفسی و برای شل کردن عضلات اطراف آن و برای‌برطرف کردن مشکلات تنفسی ناشی از آسم، برونشیت[1] و آمفیزم[2] بکار می‌رفت. در حال حاضر داروهای مؤثرتری به جای افدرین مصرف می‌شود. اکنون کاربرد اصلی آن به عنوان‌ضداحتقان در قطره‌های بینی و داروهای ضدسرفه است. تزریق افدرین ممکن است پس از فرآیندهای بیهوشی برای طبیعی نگهداشتن فشارخون، مورد استفاده قرار گیرد.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
گشادکننده مجاری تنفسی و ضداحتقان

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم □ متوسط ■ زیاد □

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ **لازم نیست** □

نام‌های تجاری اِفرون، وترونول

اطلاعات دارویی

دارویی که تجویز شده برای درمان بیماری‌تان مناسب است از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری کنید.

شکل دارویی

قرص، آمپول، شکل شربت و قطره بینی آن در ایران موجود نیست.

تعداد دفعات و زمان مصرف

خوراکی، روزی ۳ بار. قطره‌های بینی، روزی ۴-۳ بار

مقدار مصرف در بزرگسالان

بالغین، ۱۸۰-۴۵ میلی‌گرم روزانه (خوراکی)؛ ۲-۱ قطره در هر سوراخ بینی (قطره)؛ ۶-۳ میلی‌گرم حداکثر تا ۳۰ میلی‌گرم (آمپول)؛ کودکان، براساس سن و وزن، مقدار مصرف دارو را کاهش دهید.

شروع اثر

در مدت ۶۰-۱۵ دقیقه

مدت اثر

۶-۳ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

در محفظه سربسته در جای خنک و خشک و دور از نور و دسترس کودکان قرار دهید.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

دوز فراموش شده را مصرف نکنید. نوبت بعدی را طبق برنامه معمول ادامه دهید.

قطع مصرف دارو

به محض آنکه نیازی به این دارو نداشتید بدون هیچ‌گونه خطری می‌توانید مصرف آن را متوقف کنید.

مصرف بیش از اندازه

معمولاً مصرف ناآگاهانه مشکل خاصی بوجود نمی‌آورد ولی اگر بیش از آن مصرف شود و یا علائمی مانند تنگی نفس، تب بالا، تشنج و کاهش هوشیاری رخ دهد بلافاصله به پزشک اطلاع دهید.

مصرف طولانی مدت

مصرف طولانی مدت بجز در مواردی که پزشک دستور داده است، توصیه نمی‌شود. اثرات ضداحتقانی دارو در مصرف طولانی مدت در شکل قطره‌های بینی ممکن است کاهش یابد و احتقان مجدداً عود کند.

توصیه‌های ضروری

- برای جلوگیری از بی‌خوابی دارو را تا ۲ ساعت قبل از خواب مصرف کنید.

نحوه دفع دارو

عمدهٔ دارو از راه ادرار دفع می‌گردد.

۱- نوعی بیماری تنفسی که با التهاب مجاری تنفسی همراه است و سبب تنگی نفس می‌شود.

۲- نوعی بیماری تنفسی که با تخریب حبابچه‌های ریوی همراه است و سبب پرهوای غیرطبیعی آنها می‌شود.

EPHEDRINE

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک‌تان می‌داند که:

∇ مشکل مزمن کلیوی دارید.
∇ از بیماری قلبی رنج می‌برید.
∇ فشارخون بالا دارید.
∇ دچار مرض قند شده‌اید.
∇ پرکاری غده تیروئید دارید.
∇ سابقه بیماری آب سیاه[3] دارید.
∇ دچار مشکلات ادراری شده‌اید
∇ سایر داروها را هم زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

∇ ایمنی مصرف دارو در این دوران ثابت نشده است.

دوران شیردهی

∇ دارو وارد شیر می‌شود و ممکن است بر شیرخوار اثر بگذارد.

نوزادان و کودکان

∇ کاهش دوز ضروری است.

بالای ۶۰ سالگی

∇ معمولاً تجویز نمی‌شود.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ تا زمانی که از اثر افدرین بر بدن خود اطمینان نیافته‌اید، از انجام چنین فعالیت‌هایی بپرهیزید. مشکل خاصی در مورد قطره‌های بینی وجود ندارد.

الکل

∇ مشکل خاصی وجود ندارد.

جراحی و بیهوشی عمومی

∇ ممکن است لازم باشد قبل از بیهوشی عمومی، مصرف افدرین متوقف شود. قبل از جراحی با پزشک یا دندانپزشک خود مشورت کنید.

عوارض جانبی

عوارض جانبی قطره‌های بینی افدرین ناشایع اند البته تحریک موضعی ممکن است رخ دهد. در صورت مصرف خوراکی، ممکن است دارو اثراتی روی دستگاه عصبی مرکزی (مثلاً بی‌خوابی و نگرانی) و دستگاه قلبی عروقی (تپش قلب) داشته باشد. مصرف آخرین نوبت دارو قبل از ساعت ۴ بعدازظهر به جلوگیری از بی‌خوابی کمک می‌کند.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
نگرانی / بیقراری	●		■			
بی‌خوابی	●		■			
سرد شدن اندام‌ها		●	■			
خشکی دهان / لرزش		●	■			
مشکلات ادراری		●		■		
تپش قلب / درد قفسه سینه		●		■	▲	▮

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **ضد افسردگی‌ها و قرص‌های قلبی**، افدرین ممکن است با این داروها تداخل داشته باشد و سبب افزایش خطرناک فشارخون شود.
- **داروهای ضد فشارخون**، افدرین ممکن است اثرات برخی از این داروها را تغییر دهد.

۳- بیماری است که با افزایش فشار داخل چشمی همراه است و باعث تاری دید و سردرد می‌شود و اگر درمان نشود منجر به کوری می‌گردد.

اُکسازپام

اطلاعات عمومی

اُکسازپام متعلق است به گروه داروهای بنزودیازپین‌ها که عمده مصرف آن در درمان کوتاه‌مدت اختلالات اضطرابی و بی‌خوابی است. این دارو اگر به مدت طولانی مصرف شود باعث ایجاد وابستگی دارویی می‌شود، وابستگی به داروها با کاهش تأثیر دارو به مرور زمان و افزایش دوز مصرفی پدیدار می‌گردد تا جایی که روزانه باید چندین قرص مصرف شود تا اثر تسکینی اندکی ظاهر گردد. در این شرایط ترک دارو نیز بسیار دشوار و همراه علائمی مانند، تعریق شدید، حملات ترس و نگرانی، لرز، تشنج، درد شکم، گرفتگی عضلانی و استفراغ است که به مجموع این علائم، علائم قطع دارو (سندرم محرومیت) می‌گویند. با کاهش تدریجی دوز دارو زیر نظر پزشک می‌توان جلوی ایجاد این علائم را گرفت.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
ضداضطراب، آرامبخش‌ها و خواب‌آورها (بنزودیازپین)

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم □ متوسط ■ زیاد □

میزان وابستگی:
کم □ متوسط ■ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری سراکس، سِرپاکس، آنزیولیت

اطلاعات دارویی

دارویی که برای شما تجویز شده است اگر طبق نظر پزشک مصرف نشود خطر وابستگی به دارو افزایش می‌یابد.

شکل دارویی

قرص

تعداد دفعات و زمان مصرف

۴-۳ بار روزانه

مقدار مصرف در بزرگسالان

در اضطراب خفیف، ۱۵-۱۰ میلی‌گرم ۴-۳ بار روزانه، در اضطراب شدید، ۳۰-۱۵ میلی‌گرم ۴-۳ بار روزانه، دربی‌خوابی، ۲۵-۱۵ میلی‌گرم یک بار، یک ساعت قبل از خواب

شروع اثر

۱/۵-۱ ساعت

مدت اثر

۱۲-۶ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده هیچ

ذخیره‌سازی

درظروف دربسته، در جای خشک و خنک (دمای اتاق)، و به دور از نور و دسترس اطفال نگهداری شود.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

به یادتان آمد بلافاصله بخورید، اگر تا نوبت بعدی زمانی باقی نمانده، از مصرف دوز فراموش شده صرف‌نظر کنید و به روال طبیعی مصرف دارو برگردید.

قطع مصرف دارو

اکسازپام را برای درمان کوتاه‌مدت اختلالات اضطرابی تجویز می‌کنند، قطع دارو در این مدت مشکل خاصی ایجاد نمی‌کند، در صورتی که بدون دستور پزشک مصرف را ادامه دادید احتمال وابستگی دارویی افزایش می‌یابد.

مصرف بیش از اندازه

مصرف ناآگاهانه دارو معمولاً مشکلی پیش نمی‌آورد، اگر بیش از این مصرف شود باعث ایجاد مسمومیت دارویی شده و علائمی چون خواب‌آلودگی شدید و تنگی نفس بوجود می‌آید، سریعاً به پزشک اطلاع دهید.

مصرف طولانی مدت

اُکسازپام برای درمان کوتاه‌مدت تجویز می‌شود، اگر بیش از ۱۰-۷ روز مصرف شود باید مراقب وابستگی دارویی بود.

کنترل و پایش

انجام آزمایش خون و ادرار در شرایطی که دارو را مدت طولانی مصرف می‌کنید لازم است.

توصیه‌های ضروری

- این دارو در کودکان زیر ۱۲ سال تجویز نمی‌شود.
- در افراد پیر و ناتوان باید مراقب راه‌رفتن و حرکات آنها بود.
- سیگارکشیدن، مصرف کافئین (مثل چای و قهوه) باعث کاهش اثرات دارو می‌شود.
- ورزش منظم یکی از راه‌های جلوگیری از ایجاد اضطراب و نگرانی است.
- دارو را همراه غذا مصرف نمایید.

نحوه دفع دارو

این دارو درکبد تجزیه و از راه ادرار دفع می‌گردد.

OXAZEPAM

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید به پزشک تان گفته‌اید که:

- ∇ ناراحتی کبدی و کلیوی دارید.
- ∇ آب سیاه[1] دارید.
- ∇ به مصرف الکل و موادمخدر عادت دارید.
- ∇ سایر داروها راهمزمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

- ∇ توصیه نمی‌شود.

دوران شیردهی

- ∇ بپرهیزید.

نوزادان و کودکان

- ∇ تجویز نمی‌شود.

بالای ۶۰ سالگی

- ∇ کاهش دوز ضروری است.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

- ∇ به علت خواب‌آلودگی شدید از انجام اینگونه مشاغل پرهیز تا آثار درمانی دارو مشخص شود.

الکل

- ∇ مصرف الکل اکیداً ممنوع است، الکل به تنهایی باعث تضعیف مغز می‌شود و مصرف همزمان آن با این دارو این اثر را تشدید می‌کند.

عوارض جانبی

شایع‌ترین عارضه دارو خواب‌آلودگی و رخوت است که با تنظیم دوز دارو توسط پزشک برطرف می‌شود.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
خواب‌آلودگی / رخوت	●		■			
سردرد / سرگیجه		●	■			
گیجی		●	■			
تهوع / کاهش میل جنسی		●		■		
تنگی نفس / بثورات جلدی		●		■	▲	▮

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **توصیه کلی**، مصرف داروهای تضعیف‌کننده مغز نظیر **آنتی‌هیستامین‌ها**، **ضدافسردگی‌ها**، **مسکن‌های مخدری**، **خواب‌آورها و سایر ضداضطراب‌ها**، در مصرف همزمان با اُکسازپام باعث تشدید اثرات یکدیگر می‌شوند.
- مصرف این دارو اثرات درمانی **لوودوپا (ضدپارکینسون)** را کاهش می‌دهد.

۱- اختلال چشمی است که باعث افزایش فشار داخلی چشم شده و در صورت عدم درمان باعث سردرد، کاهش بینایی و نهایتاً کوری می‌شود.

اکسی‌بوتینین

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
داروی اختلالات ادراری

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم □ متوسط ■ زیاد □

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ **لازم نیست** □

نام‌های تجاری کانتیمین، سیسترین، دیتروپان

اطلاعات عمومی

اکسی‌بوتینین یک داروی ضد اسپاسم است که در درمان بی‌اختیاری و تکرر ادرار در بالغین و شب ادراری در کودکان بکار می‌رود. این دارو سبب کاهش انقباض مثانه شده و به مثانه اجازه می‌دهد تا ادرار بیشتری را در خود نگهدارد. اکسی‌بوتینین سبب توقف گرفتگی و انقباض مثانه می‌شود و میل به ادرارکردن را به تعویق می‌اندازد. همچنین این دارو به‌عنوان داروی بی‌حس‌کننده نیز هست. کاربرد گسترده دارو تا حدی به علت عوارض جانبی آن بویژه در کودکان و سالمندان محدود می‌شود. این دارو می‌تواند سبب بدتر شدن علایم بزرگی پروستات یا بیماری عروق کرونری قلب (عروق تغذیه‌کننده قلب) در سالمندان شود. کودکان به‌اثرات دارو بر مغز حساس‌ترند و دچار بیقراری، عدم‌موقعیت‌یابی، توهم و تشنج می‌شوند.

اطلاعات دارویی

دارویی که تجویز شده برای درمان بیماری‌تان مناسب است از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری کنید.

شکل دارویی

قرص، شکل محلول آن در ایران موجود نیست.

تعداد دفعات و زمان مصرف

روزی ۴-۲ بار

مقدار مصرف در بزرگسالان

روزانه ۲۰-۱۰ میلی‌گرم

شروع اثر

یکساعت

مدت اثر

تا ۱۰ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

درظروف دربسته در جای خنک و خشک و دور از نور و دسترس کودکان نگهدارید.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

به محض یادآوری مصرف کنید. اگر قرار است نوبت بعدی را در ۲ ساعت آینده مصرف کنید، نوبت فراموش شده را اکنون مصرف کرده و از مصرف نوبت بعدی صرف‌نظر کنید.

قطع مصرف دارو

مصرف دارو را بدون مشورت با پزشک متوقف نکنید، ممکن است علایم بیماری بدتر شود.

مصرف بیش از اندازه

مصرف بیش از اندازه تصادفی و سهوی بندرت مشکل‌ساز است. مقادیر بیش از اندازه زیاد سبب بیقراری یا رفتارروان‌پریشانه، افت فشارخون، مشکلات تنفسی، فلج یا اغما می‌شود. به سرعت پزشک را در جریان بگذارید.

مصرف طولانی مدت

مشکل خاصی وجود ندارد. نیاز برای ادامه دارو پس از ۶ ماه مجدداً بررسی می‌شود.

توصیه‌های ضروری

- مصرف این دارو فرد را به‌گرما حساس می‌کند و می‌تواند باعث تب یا گرمازدگی شود.
- خشکی دهان را می‌توانید با غرغره آب ولرم، خوردن آب‌نبات ترش و جویدن آدامس کم قندبرطرف کنید.

نحوه دفع دارو

عمدهٔ دارو از راه ادرار دفع می‌شود.

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک‌تان می‌داند که:

- مشکل کبدی یا کلیوی دارید.
- از کم‌کاری تیروئید رنج می‌برید.
- مشکلات قلبی دارید.
- دچار بزرگی پروستات شده‌اید.
- کولیت اولسراتیو[1] دارید.
- آب سیاه[2] دارید.
- دچار میاستنی گراو[3] شده‌اید.
- سایر داروها را هم زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

- ایمنی مصرف آن در بارداری به اثبات نرسیده است. ممکن است بر جنین اثر سوء داشته باشد.

دوران شیردهی

- ایمنی مصرف آن به اثبات نرسیده است.

نوزادان و کودکان

- برای سنین زیر ۵ سال توصیه نمی‌شود. کاهش مقدار مصرف در کودکان بزرگتر ضروری است.

بالای ۶۰ سالگی

- کاهش مقدار مصرف ضروری است.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

- از آنجا که دارو سبب خواب‌آلودگی، اختلال موقعیت‌یابی و تاری دید می‌شود، تا مشخص شدن اثر دارو بر بدن شما، از انجام چنین فعالیت‌هایی بپرهیزید.

الکل

- مصرف نکنید. الکل سبب افزایش اثرات اکسی‌بوتینین می‌شود.

عوارض جانبی

تطبیق دوز در کودکان و سالمندان برای به حداقل رساندن عوارض جانبی اکسی‌بوتینین ضروری است. دارو می‌تواند سبب تسریع روند و بدتر شدن بیماری آب سیاه شود.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
خشکی دهان	●		■			
تاری دید / درد چشم		●	■			
یبوست / تهوع	●		■			
گرگرفتگی صورت	●		■			
اشکال در دفع ادرار	●		■			
سردرد / گیجی		●	■			
خشکی و بثورات پوستی		●		■		

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **نکته کلی،** اگر اکسی‌بوتینین با سایر داروهای این گروه مصرف شود، خطر عوارض جانبی زیاد می‌شود.

۱- نوعی بیماری که رودهٔ بزرگ را درگیر می‌کند و با عوارضی نظیر اسهال خونی، درگیری مفاصل، چشم‌ها و کیسه صفرا همراه است.

۲- افزایش شدید فشار داخل چشمی که باعث تاری دید و سردرد می‌شود و در صورت عدم درمان سبب کوری می‌شود.

۳- نوعی بیماری مادرزادی خودایمنی که با ضعف عضلانی همراه است.

امپرازول

اطلاعات عمومی

اُمپرازول یک داروی ضد زخم است که در سال ۱۹۸۹ میلادی (۱۳۶۷ خورشید) به بازار دارویی جهان معرفی شد. این دارو در درمان زخم‌های معده و دوازدهه و نیز التهاب مری ناشی از برگشت مواد غذایی که در آن اسید معده وارد مری می‌شود، مؤثر است. امپرازول سبب کاهش (تقریباً ۷۰ درصدی) مقدار اسید تولید شده توسط معده می‌شود و به شیوه‌ای متفاوت از سایر داروهای ضدزخم سبب کاهش ترشح اسید می‌شود. درمان معمولاً ۸-۴ هفته طول می‌کشد و بستگی به موضع زخم دارد. امپرازول ممکن است همراه با آنتی‌بیوتیک‌ها و به منظور ریشه‌کنی باکتری هلیکوباکتر پیلوری که سبب زخم‌های معده می‌شود، مصرف گردد. التهاب مری ناشی از برگشت مواد غذایی ممکن است به ۴ تا ۱۲ هفته درمان نیاز داشته باشد. امپرازول عوارض جانبی جدی ندارد. با این حال چون دارو بر عملکرد آنزیمی کبد که در آن داروهای متعددی تجزیه می‌شوند، اثر می‌گذارند، ممکن است سبب افزایش اثرات سیکلوسپورین (داروی مصرفی در پیوند اعضاء)، وارفارین (ضدانعقاد) و فنی‌توئین (ضدتشنج) شود. بنابراین در صورت مصرف همزمان با امپرازول باید بیشتر مراقب وضعیت این داروها بود. امپرازول نیز همانند داروهای ضدزخم سبب مخفی ماندن علایم سرطان معده می‌شود درنتیجه تنها در مواردی که سرطان رد شده باشد، بکار می‌رود.

طبقه بندی

گروه دارویی:
داروی ضدزخم معده و دوازدهه

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم ■ متوسط □ زیاد □

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری لوزک

اطلاعات دارویی

دارویی که تجویز شده برای درمان بیماری‌تان مناسب است از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری کنید.

شکل دارویی

کپسول، شکل قرص و آمپول آن در ایران موجود نیست.

تعداد دفعات و زمان مصرف

روزی ۲-۱ بار

مقدار مصرف در بزرگسالان

۴۰-۱۰ میلی‌گرم روزانه و گاهی تا ۱۲۰ میلی‌گرم در روز

شروع اثر

۵-۲ ساعت

مدت اثر

۲۴ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده

ندارد. مصرف غذاهای سرخ کردنی و الکل ممکن است بر شدت زخم بیافزاید.

ذخیره‌سازی

در ظروف دربسته در جای خنک و خشک و دور از دسترس کودکان قرار دهید. امپرازول نسبت به رطوبت بسیار حساس است. داروها را نباید در محفظه دیگری گذاشت و تا ۳ ماه پس از باز شدن درب ظرف باید مصرف شود.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

به محض یادآوری مصرف کنید. اگر قرار است نوبت بعدی در ۸ ساعت آینده باشد، نوبت فراموش شده را مصرف کنید و از مصرف نوبت بعدی صرف‌نظر کنید.

قطع مصرف دارو

مصرف دارو را بدون مشورت پزشک متوقف نکنید. ممکن است علایم بیماری عود کند.

مصرف بیش از اندازه

معمولاً مصرف ناآگاهانه مشکل خاصی ایجاد نمی‌کند ولی اگر بیش از آن مصرف شود و یا علائمی غیرطبیعی بوجود آید بلافاصله به پزشک اطلاع دهید.

مصرف طولانی مدت

انتظار مشکلی نمی‌رود.

توصیه‌های ضروری

- بهترین زمان مصرف دارو قبل از صبحانه است.
- در صورت بروز درد و ناراحتی هنگام ادرارکردن دارو را قطع کرده به پزشک مراجعه کنید.

نحوه دفع دارو

از راه ادرار دارو دفع می‌گردد.

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک‌تان می‌داند که:

∇ مشکل مزمن کبدی دارید.

∇ سایر داروها را هم زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

∇ ایمنی مصرف آن در دوران بارداری به اثبات نرسیده است. با پزشک خود مشورت کنید.

دوران شیردهی

∇ دارو ممکن است وارد شیر شود و برای شیرخوار مضر باشد.

نوزادان و کودکان

∇ توصیه نمی‌شود.

بالای ۶۰ سالگی

∇ مشکل خاصی وجود ندارد.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ مشکل خاصی وجود ندارد.

الکل

∇ مصرف نکنید. الکل ممکن است زخم را گسترده کرده و از اثرات مفید دارو بکاهد.

عوارض جانبی

عوارض جانبی مانند سردرد و اسهال، معمولاً خفیف هستند و غالباً با ادامه مصرف دارو از بین می‌روند. اما اگر دچار بثورات جلدی شدید، باید پزشک را در جریان بگذارید.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
تهوع		●	■			
سردرد	●		■			
اسهال	●		■			
یبوست		●	■			
بثورات جلدی		●		■	▲	

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **وارفارین (ضدانعقاد)**، اثرات وارفارین ممکن است توسط امپرازول افزایش یابند.
- **فنی‌توئین (ضدتشنج)**، اثرات فنی‌توئین ممکن است توسط امپرازول افزایش یابند.
- **سیکلوسپورین (داروی مصرفی در پیوند اعضاء)**، سطوح خونی سیکلوسپورین توسط امپرازول افزایش می‌یابند.

اُمگا ۳

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
پایین‌آورنده‌های چربی خون

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم ■ متوسط □ زیاد □

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است □ لازم نیست ■

نام‌های تجاری سی ـ اُمگا، سوپر EPA

اطلاعات عمومی

اُمگا ۳ نوعی چربی غیراشباع است که در بدن ساخته نمی‌شود ولی برای بدن ضروری است. میزان زیادی از آن در روغن ماهی و دانه‌هایی مانند بذرک و گردو وجود دارد. در بدن چربی دیگری داریم به نام کلسترول که از عناصر سازنده غشاء سلول‌های بدن و هورمون‌های درون‌ریز می‌باشد که در چربی حیوانی و زردهٔ تخم‌مرغ به وفور یافت می‌شود. بدن انسان قادر به ساختن کلسترول می‌باشد. به همین دلیل در بیمارانی که در رژیم غذایی شان کلسترول نیست باز هم از کلسترول بالا رنج می‌برند. دو نوع کلسترول در بدن انسان وجود دارد، کلسترول خوب (HDL) و کلسترول بد (LDL)، کلسترول خوب برای بدن مفید است و باعث جمع‌آوری کلسترول بد و چربی از خون شده و از طریق کبد آنها را دفع می‌کند و چربی خون را کاهش می‌دهد، از طرفی کلسترول بد عملکردی متفاوت دارد و باعث انتقال چربی‌ها از کبد به جریان خون می‌شود و چربی خون افزایش می‌یابد. باید توجه داشته باشیم در صورت افزایش چربی خون، این چربی اضافه در دیواره رگ‌ها رسوب کرده باعث ایجاد پلاک‌های سفت و سختی می‌شود که انعطاف‌پذیری رگ‌ها را از بین برده و جلوی سیلان طبیعی خون را می‌گیرد. این امر سرآغاز بیماریهای قلب و عروق و حملات قلبی ناشی از انسداد عروق کرونر (رگ‌های خون‌رسان به قلب) می‌شود. اُمگا ۳، متابولیسم کلسترول و چربی رسوب کرده در دیواره‌ها را تغییر داده و باعث تبدیل آنها به سایر مواد، می‌شود که نتیجهٔ آن کنده شدن آنها از جدار عروق و دفع‌شان در صفرا می‌باشد. بدین طریق کلسترول بد در خون کاهش می‌یابد.

اطلاعات دارویی

این دارو برای درمان کمکی و رفع علائم بیماری و مکمل غذایی مناسب است و بهتر است قبل از مصرف با پزشک‌تان مشورت کنید.

شکل دارویی

کپسول

تعداد دفعات و زمان مصرف

۳ بار روزانه

مقدار مصرف در بزرگسالان

برای بیماری عروق کرونر قلب ۲-۱ گرم (هر کپسول ۱ گرم می‌باشد) ۳ بار روزانه. برای آرتریت روماتوئید[1] ۲۰ گرم روزانه، برای پسوریازیس[2] ۱۰ تا ۱۵ گرم روزانه مصرف می‌شود.

شروع اثر

بستگی به ظاهر شدن حداکثر اثر دارو دارد که کمتر از چند هفته نخواهد بود.

مدت اثر: ۲۴ تا ۴۸ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده

برای افرادی که اضافه وزن دارند علاوه بر مصرف دارو باید رژیم کم‌چربی و کالری بگیرند.

ذخیره‌سازی

در قوطی دربسته در دمای اتاق و به دور از نور و دسترس اطفال نگهداری شود.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

مشکل خاصی بوجود نمی‌آورد اگر یادتان آمد فوری بخورید.

قطع مصرف دارو

مشکل خاصی ندارد ولی بهتر است شروع مصرف دارو و قطع آن با هماهنگی پزشک‌تان باشد.

مصرف بیش از اندازه

مصرف ناآگاهانه دارو مشکلی ایجاد نمی‌کند.

مصرف طولانی مدت

هنگام مصرف طولانی مدت مراقب خطر مسمومیت با ویتامین آ (A)، دِ (D) و کمبود ویتامین ای (E) باشید.

کنترل و پایش: آزمایش خون دوره‌ای جهت میزان قند خون ضروری است.

توصیه‌های ضروری

- بهتر است دارو همراه غذا مصرف شود.
- این دارو باعث افزایش قند خون شده و نیاز به انسولین یا قرص ضد قند را در این افراد افزایش می‌دهد بهتر است با پزشک‌تان مشورت نمایید.

نحوه دفع دارو

این دارو از مدفوع دفع می‌گردد.

اقدامات احتیاطی خاص

آیا پزشک‌تان می‌داند که:

- ▽ نارسایی احتقانی قلب دارید.
- ▽ مشکل کبدی دارید.
- ▽ مرض قند دارید.
- ▽ سایر داروها را هم‌زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

▽ مصرف آن ممنوع است.

دوران شیردهی

▽ توصیه نمی‌شود.

نوزادان و کودکان

▽ توصیه نمی‌شود.

بالای ۶۰ سالگی

▽ در صورتی که بیماری‌هایی مثل نارسایی احتقانی قلب وجود ندارد مصرف آن در این سنین بلامانع است.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

▽ منعی ندارد.

الکل

▽ این دارو هیچ تداخلی با الکل ندارد.

عوارض جانبی

عارضه جانبی بارزی وجود ندارد، در افرادی که دچار نارسایی احتقانی قلب[3] هستند عوارض این دارو بسیار خطرناک است و نباید مصرف شود.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
مسمومیت با ویتامین آ، دِ	●		■			
آروغ (باد گلو)	●		■			
اسهال افزایش خونریزی		●		■	▲	

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- مصرف هم‌زمان اُمگا ۳ با **داروهای ضدانعقادی (مثل وارفارین)** باعث افزایش خونریزی می‌شود.
- **آسپیرین**، در مصرف هم‌زمان با اُمگا ۳ باعث افزایش اثر آسپرین شده و موجب خونریزی می‌گردد.

۱- بیماری است که باعث التهاب مفاصل می‌شود و همراه درد، سفتی و محدودیت حرکتی مفاصل می‌باشد.

۲- بیماری است پوستی که ارثی و مزمن است و علت آن نامعلوم می‌باشد و با پوسته‌ریزی فراوانی همراه است.

۳- زمانی که قلب قادر به پمپ کردن خون بطور طبیعی نمی‌باشد میزان خون درون قلب افزایش می یابد و باعث نارسایی قلبی می‌شود.

اِنالاپریل

اطلاعات عمومی

انالاپریل به گروه داروهای گشادکننده‌های عروقی متعلق است و جزء دسته مهارکننده‌های آنزیم مبدل آنژیوتانسین طبقه‌بندی می شود. این دارو برای درمان فشارخون و نارسایی قلبی مصرف می شود. همچنین برای بیمارانی که دچار حملات قلبی (سکته‌های قلبی) شده‌اند نیز تجویز می‌گردد. معمولاً انالاپریل را همراه با یک مُدر تجویز می‌کنند تا اثرات آن افزایش یابد. اولین دوز دارویی اِنالاپریل ممکن است باعث اُفت ناگهانی فشارخون شود، برای جلوگیری از این عارضه لازم است دارو را موقع خواب مصرف نمائید و یا بعد از مصرف آن حداقل ۲ تا ۳ ساعت در بستر بمانید. از عوارض شایع این دارو سرگیجه و سردرد است که با مصرف طولانی مدت آن برطرف می‌گردد. بثورات جلدی نیز ممکن است ایجاد شود که با قطع دارو یا در بعضی افرادادامهٔ مصرف آن باعث ناپدید شدن این بثورات می شود.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
ضد فشارخون

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم □ متوسط ■ زیاد □

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری اِلاکارد، اِدنیت، اینوویس، پرالِنا

اطلاعات دارویی

دارویی که برای شما تجویز شده برای درمان بیماری‌تان مناسب است، بدون مشورت با پزشک مقدار مصرف آن را تغییر ندهید.

شکل دارویی

قرص

تعداد دفعات و زمان مصرف

۱ تا ۲ بار روزانه

مقدار مصرف در بزرگسالان

برای شروع ۲/۵ تا ۵ میلی‌گرم روزانه، درادامه با افزایش مقدار مصرف به ۱۰ تا ۴۰ میلی‌گرم روزانه (دوز نگهدارنده) می‌رسانیم.

شروع اثر: تا یک ساعت

مدت اثر: ۲۴ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده

از مصرف زیاد غذاهای حاوی سدیم (نمک) و پتاسیم (مانند موز، غلات و سایر میوه‌ها) پرهیز نمایید.

ذخیره‌سازی

درظروف دربسته در جای خشک و در دمای کمتر از ۲۵ درجه سانتیگراد و به دور از نور و دسترس اطفال نگهداری کنید.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

وقتی یادتان افتاد و زمان زیادی از آن نگذشته است بلافاصله بخورید، اگر تا وعدهٔ بعدی کمتر از ۸ ساعت مانده، بهتر است به جای چندوعده‌ای که در روز می‌خورید در یک وعده کل دوز را مصرف نمایید.

قطع مصرف دارو

بدون مشورت با پزشک‌تان مصرف دارو را قطع نکنید، قطع دارو ممکن است عوارض خطرناکی به همراه داشته باشد.

مصرف بیش از اندازه

گاهی اوقات مصرف غیرعمدی و ناآگاهانه نگرانی را بوجود نمی‌آورد، مصرف بسیار زیاد آن ممکن است باعث سرگیجه یا غش کردن شود که بهتر است بلافاصله پزشک‌تان را مطلع کنید.

مصرف طولانی مدت

مشکل خاصی گزارش نشده است.

بررسی و پایش

آزمایشات دوره‌ای خون و ادرار توصیه می شود.

توصیه‌های ضروری

- این دارو را می‌توانید همراه غذا یا مایعات مصرف نمائید.
- ممکن است درابتدای شروع مصرف دارو اختلال چشایی (تغییر در مزه) بوجود آید که باادامه مصرف آن، بین ۸ تا ۱۲ هفته برطرف می‌شود.
- این دارو در بعضی مواقع ممکن است باعث کاهش فشارخون وضعیتی شود که بهتر است از تغییر وضعیت ناگهانی (مثل ناگهان ایستادن) خودداری کنید، فعّالیّت بدنی و قرارگرفتن درگرما باعث تشدید اثرات دارو شده و فشارخون را بیشتر از حد معمول پایین می‌آورد.

نحوه دفع دارو

این دارو از راه ادرار و مدفوع دفع می‌شود.

ENALAPRIL

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن شوید پزشک شما از موارد زیر مطلع است:

∇ شما مدت زیادی ناراحتی کلیوی داشتید.
∇ سابقه حساسیّت به داروهای گشادکننده عروقی دارید.
∇ سایر داروها را هم‌زمان مصرف می‌کنید.
∇ مشکلات قلبی دارید.
∇ آنژیوادم[1] دارید.
∇ پورفیری[2] دارید.

دوران حاملگی

∇ عموماً تجویز نمی‌شود، مصرف آن ممکن است باعث ناهنجاری در جنین شود.

دوران شیردهی

∇ این دارو در شیر مادر ترشح می‌شود و در دوز معمول آن عوارضی بر روی نوزاد ندارد، بهتر است با پزشک‌تان مشورت کنید.

نوزادان و کودکان

∇ توصیه نمی‌شود.

بالای ۶۰ سالگی

∇ کم کردن مقدار مصرف دارو ضرورت دارد.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ معمولاً تا اثر این دارو روی بدن شما مشخص نشده است باید از انجام اینگونه مشاغل خودداری شود از عوارض این دارو سرگیجه و غش کردن است.

الکل

∇ پرهیز شود، الکل ممکن است فشارخون را افزایش دهد و باعث سرگیجه گردد.

جراحی و بیهوشی عمومی

∇ قبل از هر عمل جراحی مصرف دارو باید متوقف شود، با پزشک و دندانپزشک‌تان مشورت کنید.

عوارض جانبی

عوارض شایع آن عبارتند از سرگیجه و سردرد که معمولاً در مصرف درازمدت برطرف می‌گردد. عوارض نادر آن با تنظیم دوز مصرفی دارو قابل پیشگیری است. گاهی اوقات بثورات جلدی در بدن ظاهر می‌شود که با قطع دارو ناپدید می‌گردد.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
سرگیجه / سردرد	●		■			
سرفه‌های خشک مداوم	●			■		
تهوع / کاهش اشتها / اسهال		●	■			
بثورات جلدی / کهیر / غش		●		■		
گرفتگی عضلات		●		■		
خس‌خس سینه / تورم اندام‌ها		●		■	▲	■

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **داروهای ضد فشارخون**، همراه با انالاپریل باعث افزایش اثر دارو شده و فشارخون را بیشتر کاهش می‌دهند.
- **لیتیوم**، میزان آن در خون با مصرف هم‌زمان انالاپریل بالا می‌رود و باعث ایجاد عوارض جانبی ناشی از افزایش میزان لیتیوم خون می‌شود.
- **سیکلوسپورین** به همراه انالاپریل باعث افزایش میزان پتاسیم خون می‌شود.
- **مُدرهای نگهدارنده و مکمل پتاسیم**، زمانی که با انالاپریل خورده می‌شوند باعث افزایش مقدار پتاسیم خون می‌شوند.
- **ضدالتهاب‌های غیراستروئیدی (مثل بروفن)** بعضی از این داروها ممکن است باعث کاهش اثر انالاپریل شده و خطر آسیب کلیوی را با مصرف هم‌زمان با انالاپریل افزایش دهند.

۱- نوعی واکنش عروقی است که در رگ‌های زیرجلدی بوجود آمده باعث افزایش نفوذپذیری رگ‌ها، تورم و تاول‌های بزرگ می‌شود

۲- این بیماری ناشی از اختلالات متابولیسم ماده‌ای است به نام پورفیرین که افزایش آن باعث حساسیت‌های پوستی به نور شده و وقتی فرد در معرض نور خورشید قرار می‌گیرد دچار ضایعات متعددی می‌شود.

اُندانسترون

اطلاعات عمومی

اُندانسترون جزء داروهای ضداستفراغ طبقه‌بندی می‌شود و برای جلوگیری از تهوع و استفراغ ناشی از رادیوتراپی و یا دارودرمانی سرطان‌ها از جمله داروی سیسپلاتین به کار می‌رود. همچنین این دارو برای مهار تهوع و استفراغ بعد از عمل جراحی نیز تجویز می‌شود. ادامه مصرف اُندانسترون به تداوم مصرف داروهای ضدسرطان بستگی دارد. در اغلب اوقات قبل از مصرف داروهای ضدسرطان، آمپول اُندانسترون را تزریق می‌کنند و بعد از دریافت داروهای ضدسرطان شکل قرص آن را حداکثر تا ۵ روز جهت کنترل تهوع و استفراغ استفاده می‌نمایند. این دارو روی تهوع و استفراغ‌های تأخیری که چندین روز پس از شیمی‌درمانی بوجود می‌آید تأثیر کمتری دارد. برای افزایش اثر اُندانسترون از داروهای دیگری نیز مانند دگزامتازون استفاده می‌کنند. عوارض جانبی این دارو آنچنان شدید نمی‌باشد.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
ضد تهوع و استفراغ

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم ■ متوسط □ زیاد □

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری زوفران

اطلاعات دارویی

داروئی که برای شما تجویز شده است برای درمان بیماری‌تان مناسب است، از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری نمایید.

شکل دارویی

قرص، آمپول و محلول. شکل شربت، شیاف و قرص‌های زیرزبانی آن در ایران موجود نیست.

تعداد دفعات و زمان مصرف

۲ بار در روز

مقدار مصرف در بزرگسالان

۳۲-۴ میلی‌گرم روزانه که بستگی به پاسخ درمانی آن دارد.

شروع اثر

تا ۱ ساعت

مدت اثر

در حدود ۱۲ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

درظروف دربسته درجای خشک و خنک به دور از نور و دسترس اطفال نگهداری شود.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

به یاد آوردید بلافاصله بخورید، اگر تا وعدهٔ بعدی کمتر از ۲ ساعت مانده منتظر وعدهٔ بعد باشید و از دو برابر کردن دوز آن بپرهیزید.

قطع مصرف دارو

هر لحظه که لازم است بدون مشکل خاصی می‌توانید دارو را قطع نمایید.

مصرف بیش از اندازه

معمولاً مصرف ناآگاهانه دارو باعث بروز عوارضی نمی‌شود ولی اگر بیش از آن مصرف شود و علائمی غیرطبیعی ظاهر گردد لازم است بلافاصله به پزشک اطلاع دهید.

مصرف طولانی مدت

معمولاً برای مصرف طولانی مدت تجویز نمی‌شود.

توصیه‌های ضروری

- این دارو را در کودکان زیر ۳ سال مصرف نمی‌کنند.
- اگر حس کردید که پس از مصرف دارو دچار تپش قلب و تعریق شدید مصرف آن را متوقف نمایید.

نحوه دفع دارو

این دارو از راه ادرار دفع می‌گردد.

ONDANSETRON

اقدامات احتیاطی خاص

آیا پزشک‌تان می‌داند که:

- مدت زیادی است مشکل کبدی داشته‌اید.
- سایر داروها را هم زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

- ایمنی مصرف آن در این دوران تأیید نشده است.

دوران شیردهی

- این دارو در شیر مادر ترشح می‌شود و ممکن است برای شیرخوار عوارضی به دنبال داشته باشد

نوزادان و کودکان

- کاهش دوز ضروری است.

بالای ۶۰ سالگی

- مشکل خاصی ندارد.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

- مشکل خاصی وجود ندارد.

الکل

- مشکل خاصی وجود ندارد.

عوارض جانبی

مصرف این دارو ایمن بوده و به خوبی توسط بدن تحمل می‌شود. این دارو باعث بوجود آمدن عوارضی مانند اختلالات حرکتی یا آرامبخشی نمی‌شود.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
یبوست	●		■			
سردرد	●		■			
گرم شدن سر و شکم		●	■			
تپش قلب		●		■		
از حال رفتن		●		■		

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

ندارد.

انسولین

اطلاعات عمومی

انسولین هورمونی است که توسط غده لوزالمعده ساخته می‌شود و از هورمون‌های حیاتی است که باعث مصرف قند خون می‌شود. داروی انسولین تزریق شده جانشین هورمون انسولین بدن می‌شود. در بیماران دیابتی نوع یک که بیشتر در نوجوانان دیده بدن قادر به تولید انسولین نمی‌باشد، بنابراین نیاز به تزریق انسولین دارند. انسولین نقش واسط بین قند خون و سلول‌های بدن را ایفا می‌کند که بدین طریق باعث کاهش قند خون می‌شود و سلول‌ها نیز قند وارد شده را جهت سوخت و ساز خود مصرف می‌نمایند. در بیماران دیابتی نوع دو، بدن قادر به تولید انسولین میباشد ولی میزان آن کم است و یا به علت چاقی گیرنده‌های انسولینی بر سطح سلول‌ها کاهش یافته است، خط اول درمان این بیماران قرص‌های ضد قند است ولی اگر پاسخ درمانی لازم دریافت نشد می‌توانند از انسولین نیز استفاده نمایند. انسولین را باید با دقت و احتیاط خاصی مصرف نمود و در شرایط مختلف مثل ورزش، رژیم غذایی، بیماری و استفراغ آن میزان را تنظیم نمود. این دارو براساس سرعت اثر آن به فرآورده‌های کوتاه، متوسط و طولانی اثر تقسیم شده است. معمولاً ترکیبی از انواع آن تجویز می‌شود، در افراد که انسولین مصرف می‌کنند حتماً باید کارت مشخصاتی را با خود حمل نمایند که بر روی آن نوع انسولین و میزان آن قید شده باشد.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
ضد بیماری قند

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم □ متوسط □ زیاد ■

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ **لازم نیست** □

نام‌های تجاری هومالوگ، نوولین، همولین

اطلاعات دارویی

این دارو بااحتیاط مصرف شود و هرگونه تغییری در آن باید با دستور پزشک باشد.

شکل دارویی

آمپول

تعداد دفعات و زمان مصرف

۴-۱ بار روزانه، انسولین کوتاه‌اثر را ۳۰-۱۵ دقیقه قبل از غذا استفاده می‌کنند، برخی از فرآورده‌های جدید را می‌توان بلافاصله قبل یا بعد از غذا مصرف نمود. زمان تزریق انسولین طولانی‌اثر را براساس نیاز افراد تعیین می‌کنند.

مقدار مصرف در بزرگسالان: دوز انسولین براساس نیاز افراد متفاوت است.

شروع اثر: ۶۰-۱۵ دقیقه (کوتاه‌اثر)، ۲-۱ ساعت (متوسط یا طولانی‌اثر)

مدت اثر: ۸-۶ ساعت (کوتاه‌اثر)، ۲۶-۱۸ ساعت (متوسط الاثر)، ۳۶-۲۸ ساعت (طولانی‌اثر)

رژیم غذایی توصیه شده: سعی کنید از غذاهای کم قند استفاده نمایید، شیرینی، شکلات و سایر مواد شیرین را از برنامه غذایتان حذف کنید.

ذخیره‌سازی: انسولین در دمای اتاق تا یک ماه قابل نگهداری است، برای نگهداری بیش از آن مدت در یخچال نگهداری شود. در یخچال از انجماد محافظت شود.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو: با پزشک‌تان مشورت نمایید، شاید لازم باشد نوعی از انسولین را بلافاصله تزریق نمایید.

قطع مصرف دارو: بدون دستور پزشک دارو را قطع نکنید، قطع دارو باعث کاهش هوشیاری و کُما می‌شود.

مصرف بیش از اندازه

مصرف بیش از اندازه انسولین باعث کاهش شدید قند خون شده و علائمی مانند از حال رفتن، گشنگی، تعریق، لرز بوجود می‌آید اگر علائمی نظیر غش و یا کاهش هوشیاری بوجود آمد بلافاصله به اورژانس اطلاع دهید و تا رسیدن اورژانس اقدامات اولیه‌ای را انجام دهید.

"به راهنمای اقدامات اولیه در مسمومیت‌های دارویی در انتهای کتاب مراجعه شود."

مصرف طولانی مدت

مشکل خاصی ندارد.

کنترل و پایش: کنترل منظم میزان قند خون و ادرار ضروری است.

توصیه‌های ضروری

- از یک موضع تزریق برای ۲ بار استفاده نکنید و سعی کنید موضع جدید نسبت به موضع قبلی ۲ سانتی‌متر فاصله داشته باشد.
- در هنگام تزریق انسولین مراقب علایم کاهش قند مانند رنگ‌پریدگی، تهوع، گرسنگی، تنفس تند، خستگی، سرگیجه و دوبینی باشید.
- تا ۳۰ دقیقه پس از تزریق انسولین سیگار نکشید.
- در شرایطی که تب یا تهوع داشتید به انسولین بیشتری نیاز دارید.
- قبل از تزریق انسولین اجازه دهید سرنگ آن در دمای اتاق گرم شود تا درد کمتری داشته باشد.

نحوه دفع دارو

از راه ادرار می‌باشد.

INSULIN

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک تان می‌داند که:

∇ سابقهٔ حساسیت به انسولین داشته‌اید.

∇ سایر داروها را هم زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

∇ شواهدی از اثر مضر انسولین روی جنین گزارش نشده است ولی عوارض قند خون‌کنترل نشده بر روی جنین بسیار خطرناک است.

دوران شیردهی

∇ مشکل خاصی وجود ندارد. میزان دوز مصرفی در این دوران باید تنظیم شود.

نوزادان و کودکان

∇ کاهش دوز ضروری است.

بالای ۶۰ سالگی

∇ مشکل خاصی وجود ندارد.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ معمولاً مشکل خاصی وجود ندارد، در مواردی که ورزش سنگینی انجام داده‌اید به این نکته توجه کنید که میزان مصرف انسولین کاملاً متفاوت با شرایط عادی می‌شود، برای جلوگیری از خطر بروز علائم کاهش قند خون با پزشک مشورت نمایید.

الکل

∇ بپرهیزید، مصرف الکل باعث اختلال در میزان قند خون می‌شود.

جراحی و بیهوشی عمومی

∇ نیاز به انسولین در طی جراحی افزایش می‌یابد و مرتباً باید قندخون پایش شود. قبل از انجام هرگونه جراحی یا بیهوشی عمومی پزشک را در جریان بیماری خود قرار دهید.

عوارض جانبی

علائمی مانند سرگیجه، تعریق، ضعف و منگی نشانه‌ای از کاهش شدید قند خون است. واکنش‌های حساسیت شدید(مثل بثورات جلدی، تعریق و تنفس بریده بریده) بندرت بروز می‌کند.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
حساسیت در محل تزریق	●			■		
ضعف / تعریق	●			■		
گودی در محل تزریق		●		■		
مشکل بینایی		●		■		
بثورات جلدی و تورم زیرجلدی / تنفس بریده بریده		●		■		■

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **توصیه کلی ۱**، در مصرف همزمان با انسولین، بسیاری از داروها مانند آنتی‌بیوتیک‌ها، ضدافسردگی‌ها و قرص‌های ضد قند باعث افزایش خطر کاهش قند خون می‌شوند.
- **توصیه کلی ۲**، قبل از مصرف هر دارویی جهت کنترل میزان انسولین مصرفی با پزشک یا داروساز مشورت نمایید.
- **مدرها و کورتن‌ها**، ممکن است اثرات متضادی با انسولین از خود نشان دهند.
- **قرص‌های قلبی**، ممکن است این داروها در مصرف هم زمان با انسولین، علائم کاهش قند خون را نشان ندهند.

اورفنادرین

اطلاعات عمومی

(این دارو در حال حاضر در بازار دارویی ایران موجود نیست). اورفنادرین از جمله داروهای ضد بیماری پارکینسون[1] است که می‌توان تمامی انواع این بیماری را درمان کند. اگرچه اثر آن نسبت به سایر داروهای این گروه کمتر است ولی به علت خفیف‌تر بودن عوارض دارویی آن ترجیح داده می‌شود. از خصوصیات این دارو تأثیر شگرف آن بر روی خشکی مفاصل ناشی از این بیماری است. ولی در درمان بیمارانی که از کندی حرکت رنج می‌برند بی‌تأثیر است. در مصرف طولانی مدت اورفنادرین، تأثیر آن به تدریج کاهش یافته و تحمل بدن نسبت به آن بیشتر می‌شود. اورفنادرین طی یک فرآیند پیچیده باعث مسدود شدن مسیر پیام عصبی می‌شود که نهایتاً از خشکی و گرفتگی عضلات جلوگیری کرده و عضلات شل می‌گردند.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:

ضد بیماری پارکینسون

خطرات ناشی از مصرف زیاد:

کم ☐ متوسط ☐ زیاد ■

میزان وابستگی:

کم ■ متوسط ☐ زیاد ☐

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست ☐

نام‌های تجاری دیسیپال، بیورفن

اطلاعات دارویی

دارویی که برای شما تجویز شده است برای درمان بیماری‌تان مناسب است، از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری نمایید.

شکل دارویی

قرص، شربت

تعداد دفعات و زمان مصرف

۳-۲ بار روزانه

مقدار مصرف در بزرگسالان

۴۰۰-۱۵۰ میلی‌گرم روزانه

شروع اثر

تا ۶۰ دقیقه

مدت اثر

۱۲-۸ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

در ظروف دربسته در دمای اتاق به دور از نور و دسترس اطفال نگهداری شود.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

به خاطر آوردید فوراً بخورید، اگر تا وعدهٔ بعدی کمتر از ۲ ساعت مانده، منتظر وعدهٔ بعدی شوید و از ۲ برابر کردن دوز دارو خودداری نمایید.

قطع مصرف دارو

بدون مشورت با پزشک دارو را قطع نکنید، توقف مصرف دارو باعث عود بیماری می‌شود.

مصرف بیش از اندازه

در صورت بروز تپش قلب، غش یا از دست رفتن هوشیاری اقدامات اولیه را انجام داده و سریعاً به اورژانس اطلاع دهید.

"به راهنمای اقدامات اولیه در مسمومیت‌های دارویی در انتهای کتاب مراجعه نمایید."

مصرف طولانی مدت

مشکل خاصی وجود ندارد ولی اثرات دارو در مصرف طولانی مدت به تدریج کاهش می‌یابد.

توصیه‌های ضروری

- برای برطرف کردن خشکی دهان، آب ولرم را چندین بار در روز غرغره کنید، از آدامس و آب‌نبات‌های کم‌قند استفاده نمایید.

نحوه دفع دارو

این دارو از راه ادرار دفع می‌گردد.

۱- بیماری سیستم عصبی است که با اختلال حمله‌ای و گذرای فعالیت الکتریکی مغز همراه است و باعث کاهش سطح هوشیاری، حرکات غیرطبیعی و اختلالات جسمی و روانی می‌شود.

ORPHENADRINE

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک‌تان می‌داند که:

- ∇ مدت زیادی است که مشکل کبدی یا کلیوی دارید.
- ∇ مشکل قلبی دارید.
- ∇ از آب سیاه[2] رنج می‌برید.
- ∇ مشکل دفع ادرار دارید و دچار بزرگی پروستات شده‌اید.
- ∇ از میاستنی‌گراو[3] رنج می‌برید.
- ∇ سایر داروها را هم زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

∇ ایمنی مصرف آن در این دوران تأیید نشده است.

دوران شیردهی

∇ این دارو در شیر مادر ترشح شده ولی مضرات آن بر روی شیرخوار ناشناخته است، بهتر است با پزشک مشورت شود.

نوزادان و کودکان

∇ تجویز نمی‌شود.

بالای ۶۰ سالگی

∇ در این سنین عوارض جانبی داروها افزایش می‌یابد بنابراین کاهش دوز دارو ضروری است.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ این دارو باعث سرگیجه، سیاهی رفتن چشم‌ها و تاری دید می‌شود که بروز هرکدام از این علائم در حین انجام اینگونه مشاغل بسیار خطرناک است.

الکل

∇ بپرهیزید.

عوارض جانبی

عوارض جانبی اورفنادرین مانند سایر داروهای این گروه می‌باشد. مهم‌ترین آن عبارتند از خشکی دهان و تاری دید که با تنظیم دوز دارو توسط پزشک برطرف می‌گردد.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
خشکی دهان و پوست	●		■			
احتباس ادرار / یبوست	●		■			
سرگیجه	●		■			
تاری دید	●			■		
گیجی / آشفتگی		●		■		
بثورات جلدی / خارش		●		■	▲	
تپش قلب		●		■	▲	▮

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- ● **دکستروپروپوکسی‌فن**، در مصرف هم‌زمان با اورفنادرین عوارضی مانند گیجی، اضطراب و لرزش اندام‌ها بوجود می‌آید.
- ● **متوکلوپرامید و دامپریدون**، این داروها تأثیر اورفنادرین را خنثی کرده، از جذب آن نیز جلوگیری می‌کنند.

۲- اختلال چشمی است که باعث افزایش فشار داخلی چشم شده و در صورت عدم درمان باعث سردرد، کاهش بینایی و نهایتاً کوری می‌شود.

۳- در هر سنی اتفاق می‌افتد، زنان بیشتر از مردان درگیر این بیماری می‌شوند بیماری همراه ضعف و خستگی غیرطبیعی عضلات بخصوص عضلات چشم (که باعث دوبینی می‌شود) و عضلات صورت، حلق و حنجره می‌باشد.

اوسلتامیویر

اطلاعات عمومی

اوسلتامیویر، دارویی است که باعث سرکوب ویروس‌ها می‌شود و عمدهٔ کاربرد آن در پیشگیری و درمان آنفلوانزا است، آنفلوانزا بیماری ویروسی است که ویروس آن در درون ریه‌ها تکثیر می‌یابد و در سراسر بدن منتشر می‌شود. اوسلتامیویر به این ویروس حمله کرده و باعث جلوگیری از تکثیر و انتشار آن به سراسر بدن می‌شود، در نتیجه باعث کاهش یا پیشگیری از آنفلوانزا می‌شود. علائم آنفلوانزا عبارتند از تب ناگهانی، تعریق شدید، لرز، سرفه، گرفتگی و آبریزش بینی، سردرد، درد عضلانی و خستگی شدید، که باید دارو را ظرف ۴۸ ساعت اولیه شروع علائم مصرف نمود. این دارو نمی‌تواند جانشین واکسن آنفلونزا باشد ولی می‌توان آن را در هنگامی که فرد واکسن زده و شکل خفیف بیماری را می‌گیرد، مصرف نمود.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:

ضد ویروس

خطرات ناشی از مصرف زیاد:

کم ■ متوسط □ زیاد □

میزان وابستگی:

کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ **لازم نیست** □

نام‌های تجاری تامی‌فلو

اطلاعات دارویی

دارویی که برای شما تجویز شده است برای درمان بیماری‌تان مناسب است، از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری کنید.

شکل دارویی

کپسول، شکل قرص و سوسپانسیون آن در ایران موجود نیست.

تعداد دفعات و زمان مصرف

برای پیشگیری، یک بار روزانه؛ برای درمان، دوبار روزانه

مقدار مصرف در بزرگسالان

در بزرگسالان و بالغین بزرگتر از ۱۳ سال، ۷۵ میلی‌گرم روزانه (برای پیشگیری) و ۱۵۰ میلی‌گرم روزانه (برای درمان)؛ در کودکان تا ۱۲ سال، ۱۲۰-۶۰ میلی‌گرم براساس وزن کودک (برای درمان)

شروع اثر

تا ۲۴ ساعت

مدت اثر

۲۴-۱۲ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

در جای خشک و خنک (دمای اتاق)، به دور از دسترس اطفال نگهداری شود.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

به خاطر آوردید فوراً بخورید، اگر تا دوز بعدی کمتر از ۲ ساعت مانده، کل دوز روزانه را در یک وعده مصرف نمایید.

قطع مصرف دارو

بدون دستور پزشک دارو را ناگهان قطع نکنید، قطع دارو باعث عود بیماری می‌شود.

مصرف بیش از اندازه

معمولاً مصرف ناآگاهانه دارو مشکل خاصی بوجود نمی‌آورد، اگر بیش از آن مصرف شود و علائمی غیرطبیعی بوجود آید سریعاً به پزشک اطلاع دهید.

مصرف طولانی مدت

مشکل خاصی وجود ندارد. این دارو را در کودکان بیش از ۵ روز، در بزرگسالان بیش از ۷ روز و در مواقعی که بیماری همه‌گیر شده است بیش از ۶ هفته تجویز نمی‌کنند.

توصیه‌های ضروری

- با شروع علائم بی‌درنگ مصرف دارو را آغاز نمایید.
- در طی مصرف دارو حتی اگر احساس بهبودی نمودید حداقل تا ۵ روز مصرف را ادامه دهید.
- برای کاهش تهوع و استفراغ دارو را همراه غذا یا شیر مصرف نمایید.
- اگر در طی مصرف این دارو دچار حساسیت (خارش، بثورات جلدی، گلودرد) شدید دارو را بلافاصله قطع نماید و به پزشک مراجعه نمایید.

نحوه دفع دارو

عمدهٔ این دارو از راه ادرار و فقط ۲۰ درصد از راه مدفوع دفع می‌گردد.

OSELTAMIVIR

اقدامات احتیاطی خاص

آیا پزشک‌تان می‌داند که:

▽ مشکل کلیوی دارید.

▽ به این دارو و سایر داروهای این گروه حساسیت دارید.

▽ سایر داروها را هم زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

▽ ایمنی مصرف آن در این دوران تأیید نشده است.

دوران شیردهی

▽ توصیه نمی‌شود.

نوزادان و کودکان

▽ برای پیشگیری از آنفلوانزا در سنین زیر ۱۳ سال تجویز نمی‌شود ولی برای درمان مشکل خاصی ندارد.

بالای ۶۰ سالگی

▽ مشکل خاصی ندارد.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

▽ مشکل خاصی گزارش نشده است.

الکل

▽ مشکل خاصی ندارد.

عوارض جانبی

عوارض جانبی دارو با مصرف اولین دوز دارو آغاز می‌شود و شاید با ادامه مصرف آن خاتمه یابد. اگر دارو را همراه غذا مصرف نمایید عوارض آن کمتر بروز می‌کند.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
تهوع	●		■			
استفراغ	●		■			
دل درد	●		■			
واکنش‌های حساسیتی		●		■	▲	▮

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

هیچ

اولانزاپین

اطلاعات عمومی

اولانزاپین جزء داروهای ضدروان‌پریشی نامعمول می‌باشد که برای درمان اسکیزوفرنی[1] و شیدایی[2] استفاده می‌شود. نحوهٔ عمل آن به صورت مهار چندین گیرنده مختلف مغزی مانند، دوپامین، هیستامین و سروتونین است. دراسکیزوفرنیا، اولانزاپین هم علائم مثبت (هذیان، توهم و اختلال تفکر) و هم علائم منفی (تظاهر به کُودنی، هیجان و دوری از اجتماع) را بهبود می‌بخشد. در شیدایی، این دارو می‌تواند به تنهایی یا در ترکیب با سایر داروها به کار رود. پایداری دارو در بدن زنان، غیرسیگاری‌ها و سالخوردگان بیشتر است و خطر بروز عوارض در این افراد بیشتر می‌شود، برای جلوگیری از آن بهتر است برای شروع درمان از دوز پایین استفاده کرده و به تدریج میزان آن را افزایش داد.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
ضد روان‌پریشی

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم □ متوسط ■ زیاد □

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری زیپرکسا

اطلاعات دارویی

دارویی که برای شما تجویز شده است برای درمان بیماری‌تان مناسب است، از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری نمایید.

شکل دارویی

قرص

تعداد دفعات و زمان مصرف

یک بار روزانه

مقدار مصرف در بزرگسالان

در اسکیزوفرنی، شروع درمان با ۱۰ میلی‌گرم؛ در شیدایی، اگر دارو به تنهایی استفاده می‌شود ۱۵ میلی‌گرم و اگر با سایر داروها مصرف می‌شود ۱۰ میلی‌گرم است.

شروع اثر

۸-۴ ساعت

مدت اثر

۳۸-۳۰ ساعت که در زنان و سالخوردگان این زمان طولانی‌تر می‌شود.

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

درظروف دربسته، در دمای اتاق به دور از نور خورشید و دسترس اطفال نگهداری شود.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

به خاطر آوردید بلافاصله بخورید، اگر تا نوبت بعدی کمتر از ۸ ساعت مانده بهتر است منتظر وعده بعدی باشید و از دو برابرکردن دوز آن خودداری کنید.

قطع مصرف دارو

بدون مشورت با پزشک و بطورناگهانی مصرف دارو را قطع نکنید، قطع ناگهانی باعث عود علائم بیماری می‌شود.

مصرف بیش از اندازه

مصرف ناآگاهانه معمولاً خطری در پی ندارد ولی اگر بیش از آن مصرف شود و علائمی مانند خواب‌آلودگی غیرطبیعی، کاهش تنفس و اُفت فشارخون بوجود آید سریعاً به پزشک اطلاع دهید.

مصرف طولانی مدت

مصرف طولانی‌مدت اولانزاپین، ندرتاً باعث حرکات غیرارادی صورت و زبان می‌شود که به آن دیس‌کینزی تأخیری می‌گویند. در این شرایط سریعاً میزان دارو را کم کرده و به پزشک اطلاع دهید.

توصیه‌های ضروری

- در طی مصرف دارو در هوای گرم قرار نگرفته و دمای اتاق را زیاد نکنید.
- برای جلوگیری از خشکی دهان، آب ولرم غرغره کنید، آب‌نبات یا آدامس کم قند مصرف نمایید.

نحوه دفع دارو

عمده این دارو از راه ادرار دفع می‌گردد.

۱- یا روان گسیختگی به گروهی از اختلالات روانی گفته می‌شود که مشخصه آن وجود بهم ریختگی فکر، ادراک، هیجان و رفتار است ادراکات فرد شکل توهم به خود می‌گیرد و هیجانات بسیار نامناسبی از خود نشان می‌دهد.

۲- یک نوع اختلال خلقی است که با برآشفتگی شدید و هیجانات غیرقابل کنترل همراه است.

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید به پزشک‌تان گفته‌اید که:

∇ دچار بزرگی پروستات[3] شده‌اید.
∇ مدت‌ها است درگیر بیماری کبدی یا کلیوی هستید.
∇ مرض قند دارد.
∇ از آب سیاه[4] رنج می‌برید.
∇ صرع دارید و گاهی اوقات تشنج می‌کنید.
∇ سایر داروها را هم زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

∇ ایمنی مصرف آن در این دوران تأیید نشده است.

دوران شیردهی

∇ توصیه نمی‌شود.

نوزادان و کودکان

∇ تجویز نمی‌شود.

بالای ۶۰ سالگی

∇ کاهش دوز دارو در این سنین ضروری است.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ بپرهیزید، خواب‌آلودگی غیرطبیعی از عوارض اولانزاپین می‌باشد.

الکل

∇ بپرهیزید، الکل باعث افزایش اثرات تسکینی دارو می‌شود.

عوارض جانبی

خواب‌آلودگی غیرطبیعی و افزایش وزن از عوارض شایع دارو می‌باشد.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
خواب‌آلودگی غیرطبیعی	●		■			
افزایش وزن	●		■			
سرگیجه و غش کردن	●			■		
لرزش اندام‌ها		●		■		
گلودرد مقاوم به درمان		●		■		

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **آرامبخش‌ها**، اکثر آرامبخش به علت افزایش اثر تسکینی اولانزاپین بطور هم زمان مصرف نمی‌شوند.
- **داروهای ضدتشنج**، اولانزاپین اثری کاملاً مخالف این داروها را دارد. کرباماز‌پین اثرات اولانزاپین را کاهش می‌دهد.
- **داروهای ضدبی‌نظمی ضربان قلب**، مصرف هم زمان این داروها با اولانزاپین باعث افزایش خطر ایجاد بی‌نظمی ضربان قلب می‌شود.

۳- غده‌ای است در مردان که محیط مغذی را برای اسپرم‌ها (نطفه) ایجاد کرده و با انزال خارج می‌شود.
۴- اختلال چشمی است که باعث افزایش فشار داخلی چشم شده و در صورت عدم درمان باعث سردرد، کاهش بینایی و نهایتاً کوری می‌شود.

ایبوپروفن (بروفن)

اطلاعات عمومی

بروفن جزء داروهای ضدالتهاب غیراستروئیدی (NSAID's) است که مثل سایر داروهای این گروه برای کاهش درد، خشکی عضلات و التهاب استفاده می‌شود. این دارو جهت روماتیسم مفصلی[1]، استئوآرتریت[2] و نقرس[3] تجویز می‌شود، در درمان علائم روماتیسم مفصلی معمولاً از شکل آهسته رهش آن استفاده می‌شود. سایر کاربردهای آن کاهش سردردهای خفیف تا متوسط، درد دندان و قاعدگی، درد ناشی از صدمات بافت نرم یا دردهایی که بعد از عمل جراحی بوجود می‌آید. بروفن نسبت به سایر داروهای این گروه از عوارض کمتری برخوردار است. نسبت به آسپرین باعث خونریزی کمتری در معده می‌شود. نوع کرم و ژل آن (که در حال حاضر در بازار دارویی ایران وجود ندارد) برای دردهای عضلانی و رگ‌به‌رگ شدن، به‌صورت موضعی مصرف می‌شود.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
ضددرد و ضدالتهاب غیراستروئیدی

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم ■ متوسط □ زیاد □

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری بروفن، آتروفن، آدویل

اطلاعات دارویی

به دنبال انجام دستورالعمل مصرف دارو، اگر علائم بدتر شد دارو را قطع کرده، با پزشک مشورت نمایید.

شکل دارویی

قرص، سوسپانسیون. سایر اشکال دارویی مانند قرص آهسته رهش، کپسول و کپسول آهسته رهش، شربت، پودر، ژل و موس در ایران موجود نمی‌باشد.

تعداد دفعات و زمان مصرف

برای کاهش درد ۶-۴ بار روزانه، برای التهاب مفاصل ۴-۳ بار روزانه، همراه غذا.

مقدار مصرف در بزرگسالان

برای کاهش درد ۶۰۰ میلی‌گرم تا ۱/۸ گرم روزانه، برای التهاب مفاصل ۲/۴-۱/۲ گرم روزانه.

شروع اثر

درد در ۲-۱ ساعت شروع مصرف دارو کاهش می‌یابد، اثر ضدالتهابی ممکن است تا ۲ هفته بعد از مصرف نیز ظاهر نشود.

مدت اثر: ۱۰-۵ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده: هیچ

ذخیره‌سازی

درظروف دربسته در جای خشک و خنک (دمای اتاق)، و به دور از دسترس اطفال نگهداری شود.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

یادتان آمد بلافاصله بخورید، اگر تا وعدهٔ بعدی ۲ ساعت مانده، وعده فراموش شده را مصرف نکرده و منتظر وعده بعدی باشید.

قطع مصرف دارو

بروفن را برای کاهش درد به مدت کوتاهی تجویز می‌کنند، قطع دارو در چنین شرایطی هیچ مشکلی را بوجود نمی‌آورد، در صورتی که دارو برای درمان التهاب مفاصل تجویز شده است و مدت مصرف آن طولانی است باید با نظر پزشک معالج دارو قطع گردد.

مصرف بیش از اندازه

معمولاً مصرف ناآگاهانه دارو هیچ مشکلی بوجود نمی‌آورد، در صورت مصرف بیش از آن و ایجاد علائم غیرطبیعی فوراً پزشک را در جریان قرار دهید.

مصرف طولانی مدت

درمصرف طولانی مدت بروفن باید دقت لازم شود و حتماً طبق دستور پزشک به این کار مبادرت گردد، عارضه مصرف طولانی مدت بروفن خونریزی گوارشی است که نیاز به توجه خاصی دارد.

توصیه‌های ضروری

- در صورت وجود ناراحتی گوارشی می‌توانید دارو را همراه غذا یا شیر مصرف نمایید.
- پس ازصرف دارو به مدت ۳۰-۱۵ دقیقه بصورت نشسته قرارگیرید و وضعیت خواب نگیرید.
- این دارو رانباید بیش از ۱۰ روز جهت تسکین درد و بیش از ۲ روز جهت کنترل تب بکار بُرد در صورتی که مشکل برطرف نشد با نظر پزشک دارویی جایگزین آن شود.

نحوه دفع دارو

عمده این دارو از راه ادرار و مقدار اندکی از مدفوع دفع می‌گردد.

۱- بیماری است که باعث التهاب مفاصل می‌شود و همراه درد، سفتی و محدودیت حرکتی مفاصل می‌باشد.

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک تان می‌داند که:

- مدت مدیدی درگیر مشکلات کبدی و کلیوی بوده‌اید.
- فشارخون دارید.
- زخم معده یا روده دارید، ترش می‌کنید و التهاب مری دارید.
- به آسپرین حساسیت دارید.
- آسم دارید.
- سایر داروها راهمزمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

- معمولاً در این دوران تجویز نمی‌شود، این امکان وجود دارد که روی جنین تأثیر گذاشته و جریان زایمان را به تعویق اندازد.

دوران شیردهی

- مقدار کمی از دارو در شیر مادر ترشح می‌شود که در دوز معمول دارو مشکلی برای شیرخوار بوجود نمی‌آورد.

نوزادان و کودکان

- کاهش دوز ضروری است.

بالای ۶۰ سالگی

- در این سنین به علت افزایش عوارض داروها، کاهش دوز ضروری است.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

- مشکل خاصی بوجود نمی‌آورد.

الکل

- بپرهیزید، الکل باعث افزایش خطر خونریزی معده و تشدید عوارض گوارشی بروفن می‌شود.

جراحی و بیهوشی

- بروفن احتمال خونریزی را افزایش می‌دهد لازم است قبل از هر نوع عمل جراحی یا بیهوشی عمومی مصرف آن متوقف شود.

عوارض جانبی

شایع‌ترین و مهم‌ترین عارضه این دارو اختلال گوارشی است. وجود هرگونه سیاهی یا قرمزی مدفوع را بدون فوت وقت به اطلاع پزشکتان برسانید.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
ترش کردن / سوءهاضمه	●		■			
تهوع / استفراغ		●	■			
بثورات جلدی		●		■	▲	
خس‌خس سینه / تنگی‌نفس		●		■	▲	▮
مدفوع سیاه یا خونی		●		■	▲	▮
تورم ساق و مچ پا / وزوزگوش		●		■		

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **توصیه کلی،** بروفن با طیف گسترده‌ای از داروها تداخل دارد و باعث افزایش خطر ایجاد خونریزی و زخم گوارشی می‌شود، این داروها عبارتند از: سایر ضدالتهاب‌های غیراستروئیدی، آسپرین، ضدانعقادهای خوراکی (مثل وارفارین) و کورتن‌ها.
- **سیپروفلوکساسین (نوعی آنتی‌بیوتیک)،** مصرف همزمان آن با بروفن امکان ایجاد تشنج را بالا می‌برد.
- **داروهای ضدفشارخون و مُدرها،** بروفن اثر مؤثر این داروها را کاهش می‌دهد.
- **لیتیوم (ضداختلالات روانی)، دیگوکسین (داروی قلبی) و متوترکسات (ضدسرطان)،** بروفن میزان این داروها را در خون افزایش می‌دهد و باعث مسمومیت دارویی می‌شود.

۲- این بیماری به علت از بین رفتن تدریجی غضروف مفصلی و تشکیل استخوان جدید در سطح مفصل بوجود می‌آید، سن مهمترین عامل ایجاد بیماری است که در ۶۵ درصد از افراد بالای ۶۵ سال دیده می‌شود.

۳- اختلال التهاب مفاصل است که ناشی از رسوب بلورهای شیمیایی به علت افزایش اسید اوریک خون می‌باشد.

ایپراتروپیوم بروماید

اطلاعات عمومی

ایپراتروپیوم برومایدیک متسع‌کننده مجاری تنفسی است که سبب شل شدن عضلات اطراف برونشیول‌ها (مجاری هوایی ریه) می‌شود. این دارو در درمان نگهدارنده اختلالات برگشت‌پذیر راه هوایی مانند برونشیت مزمن بکار می‌رود. این دارو تنها توسط معده یا از طریق آسم‌یار در این موارد تجویز می‌شود. ایپراتروپیوم برومایددر درمان حملات حاد خس‌خس سینه یا فوریت‌های درمان آسم مؤثر نیست و معمولاً به همراه داروهای سریع‌الاثر دیگری بکار می‌رود. این دارو به صورت افشانه بینی در درمان آبریزش بینی ناشی از آلرژی نیز بکار می‌رود.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
گشادکننده مجاری تنفسی

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم ■ متوسط □ زیاد □

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری آتروونت، زیناتک، رسپونتین

اطلاعات دارویی

دارویی که تجویز شده برای درمان بیماری‌تان مناسب است از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری کنید.

شکل دارویی

دمنده، افشانه بینی، مایع برای آسم‌یار

تعداد دفعات و زمان مصرف

روزی ۴-۳ بار

مقدار مصرف در بزرگسالان

۳۲۰-۸۰ میکروگرم روزانه (دمنده)، ۲۰۰۰-۴۰۰ میکروگرم روزانه (آسم‌یار)؛ ۲-۱ پاف در سوراخ بینی درگیر روزی ۳-۲ بار (افشانه بینی)

شروع اثر

۱۵-۵ دقیقه

مدت اثر

تا ۸ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

در جای خنک و خشک دور از دسترس کودکان قرار دهید.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

به محض یادآوری مصرف کنید. اگر دوز بعدی در ۲ ساعت آینده مصرف خواهد شد، نوبت فراموش شده را اکنون مصرف کرده و از مصرف نوبت بعدی صرف‌نظر نکنید.

قطع مصرف دارو

مصرف دارو را بدون مشورت با پزشک قطع نکنید؛ ممکن است علایم بیماری عود کند.

مصرف بیش از اندازه

مصرف بیش از اندازه دارو بندرت نگران‌کننده است. اما اگر متوجه هر نوع علامت غیرطبیعی شدید یا دوز بیش از اندازه مصرف کردید، پزشک را در جریان بگذارید.

مصرف طولانی مدت

مشکل خاصی وجود ندارد.

توصیه‌های ضروری

- مصرف اسپری (افشانه) دارو نیاز به آماده‌سازی دارد که لازم است ابتدا ۷ بار تحریک آن انجام شود و بعد از آن مصرف کنید.
- اگر سهواً اسپری به داخل چشم‌ها پاشیده شود، موجب تاری دید می‌شود که گذرا است.
- خشکی دهان را می‌توانید با غرغره کردن آب ولرم یا خوردن آب‌نبات ترش و یا آدامس کم قند برطرف نمایید.

نحوه دفع دارو

این دارو از راه مدفوع و ادرار دفع می‌گردد.

IPRATROPIUM BROMIDE

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک‌تان می‌داند که:

- از آب سیاه[1] رنج می‌برید.
- مشکلات پروستات دارید.
- مشکل در دفع ادرار دارید.
- سایر داروها را هم زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

- شواهدی از خطر وجود ندارد اما در صورت مصرف در ۳ ماهه اول بارداری به پزشک خود اطلاع دهید.

دوران شیردهی

- شواهدی از خطر وجود ندارد.

نوزادان و کودکان

- کاهش مقدار مصرف ضروری است.

بالای ۶۰ سالگی

- مشکل خاصی وجود ندارد.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

- مشکل خاصی وجود ندارد.

الکل

- مشکل شناخته شده‌ای وجود ندارد.

عوارض جانبی

عوارض جانبی نادرند. شایع‌ترین عارضه خشکی دهان یا گلو است.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
خشکی دهان و گلو	●		■			
یبوست		●	■			
احتباس ادرار		●	■			

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

ندارد.

۱- افزایش فشار داخل چشمی است که موجب تاری دید و سردرد می‌شود اگر علاج نشود باعث کوری می‌شود.

ایتراکونازول

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
ضد قارچ

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم ☐ متوسط ■ زیاد ☐

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط ☐ زیاد ☐

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست ☐

نام‌های تجاری اسپورانوکس، سمپرا

اطلاعات عمومی

ایتراکونازول داروی قارچی مؤثری است که با نفوذ به جدارهای قارچ‌ها باعث ازبین‌رفتن آنها می‌شود، عمدهٔ مصرف آن در عفونت‌های فراگیر قارچی است که پوست و مخاط را درگیرکرده است. مهمترین و شایع‌ترین عارضه این دارو تهوع است که با کاهش دوز یا مصرف آن هنگام خواب برطرف می‌شود.

اطلاعات دارویی

دارویی که برای شما تجویز شده است، برای درمان بیماری‌تان مناسب است از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری کنید.

شکل دارویی

کپسول

تعداد دفعات و زمان مصرف

۳ بار روزانه همراه با غذا

مقدار مصرف در بزرگسالان

۴۰۰-۲۰۰ میلی‌گرم روزانه

شروع اثر

چند ساعت

مدت اثر

۸ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

در ظروف دربسته در جای خشک و خنک به دور از نور و دسترس اطفال نگهداری شود.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

یادتان آمد بلافاصله مصرف کنید.

قطع مصرف دارو

پس از کامل کردن دوره دارو بدون هیچ مشکلی می‌توانید مصرف آن را قطع کنید.

مصرف بیش از اندازه

معمولاً مصرف ناآگاهانه مشکلی ندارد ولی اگر بیش از آن مصرف شود و باعث مشکلات گوارشی شدید شود لازم است دارو را قطع و به پزشک مراجعه کنید.

مصرف طولانی مدت

در مصرف طولانی مدت باعث آسیب کبدی و بروز زردی می‌شود بنابراین بیش از ۱۴ روز این دارو را مصرف نکنید.

کنترل و پایش

آزمایش خون جهت بررسی عملکرد کبدی ضروری است.

توصیه‌های ضروری

- دارو را با فاصله زمانی از غذا مصرف کنید تا از عوارض گوارشی آن کاسته شود و بر میزان جذب آن افزوده گردد.
- در طی مصرف این دارو و یک ماه پس از قطع آن از اهدای خون و بارداری جداً بپرهیزید.
- در صورت تیره‌رنگ شدن ادرار یا رنگ قرمز تیره مدفوع بلافاصله به پزشک اطلاع دهید.

نحوه دفع دارو

عمدهٔ این دارو از راه ادرار و مابقی از مدفوع و مقدار بسیار کمی هم از طبقه شاخی پوست و مو دفع می‌گردد.

۱- اختلالی در متابولیسم پورفیرین است که ناشی از اختلال عملکرد کبدی است و باعث دل درد، حساسیت پوستی به نور خورشید شده و وقتی فرد در معرض نور خورشید قرار گیرد دچار ضایعات متعددی می‌شود.

ITRACONAZOLE

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک‌تان می‌داند که:

- ∇ مدت زیادی است درگیر مشکلات کبدی هستید.
- ∇ پورفیری[1] دارید.
- ∇ به داروهای ضدقارچ حساسیت دارید.
- ∇ سایر داروها را هم زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

∇ این دارو باعث صدمات شدیدی به جنین می‌شود بنابراین مصرف آن در این دوران ممنوع است.

دوران شیردهی

∇ در شیر مادر ترشح می‌شود و می‌توانند برای شیرخوار مضر باشد.

نوزادان و کودکان

∇ کاهش دوز ضروری است.

بالای ۶۰ سالگی

∇ مشکل خاصی ندارد.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ مشکل خاصی ندارد.

الکل

∇ بپرهیزید، مصرف هم زمان الکل و ایتراکونازول باعث برافروختگی و تهوع می‌شود.

عوارض جانبی

تهوع از عوارض شایع دارو است و در مصرف طولانی مدت آن ممکن است آسیب کبدی و زردی بروز کندکه جزء عوارض نادر ایتراکونازول می‌باشد.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
تهوع و استفراغ	●		■			
سردرد / درد شکم		●	■			
خارش / بثورات جلدی		●		■	▲	
درد پستان‌ها (در مردان)		●		■	▲	
زردی		●		■	▲	■

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **سایمتیدین (قرص معده) و شربت‌های معده**، این داروها باعث کاهش اثرات ایتراکونازول می‌شوند.
- **ریفامپین (آنتی‌بیوتیک) و فنی‌توئین (ضدتشنج)**، در مصرف هم زمان با ایتراکونازول اثر ضدقارچی آن را کاهش می‌دهد.
- **وارفارین (ضدانعقادی)، تئوفیلین (ضدصرع)**، ایتراکونازول اثرات این داروها را افزایش می‌دهد و ممکن است باعث خونریزی غیرطبیعی شود.
- **ترفنادین (آنتی‌هیستامین)**، در مصرف هم زمان با ایتراکونازول باعث مشکلات قلبی می‌شود.

ایزوترتینوئین

اطلاعات عمومی

ایزوترتینوئین دارویی است که از نظر شیمیایی مشابه ویتامین آ می‌باشد و برای درمان آکنه شدید که به سایر درمان‌ها پاسخ نداده است، بکار می‌رود. این دارو از تولید چربی پوست (سبوم) و پروتئیین شاخی (کراتین) در سایر لایه‌های خارجی پوست، جلوگیری می‌کند و در موارد پوسته‌ریزی شدید که پوست ضخیم می‌شود، بکار می‌رود. یک دورهٔ درمان ۱۶ هفته‌ای غالباً سبب بهبود آکنه می‌شود. پوست ممکن است در ابتدا خشک، فلسی و خارش‌دار شود اما این امر معمولاً با ادامه مصرف دارو، بهبود می‌یابد. عوارض جانبی شدید آن شامل آسیب کبدی و التهاب روده‌ای است.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
ضد آکنه (جوش غرور)

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم □ متوسط ■ زیاد □

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری ایزوترکس ژل، رواکوتان

اطلاعات دارویی

دارویی که تجویز شده برای درمان بیماریتان مناسب است از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری کنید.

شکل دارویی

کپسول، ژل

تعداد دفعات و زمان مصرف

روزی ۲-۱ بار (کپسول‌ها را با غذا یا شیر مصرف کنید)

مقدار مصرف در بزرگسالان

مقدار مصرف برای هر فرد بطور جداگانه تعیین می‌شود.

شروع اثر

۴-۲ هفته. آکنه ممکن است در چند هفته اول درمان در برخی بیماران بدتر شود.

مدت اثر

اثرات دارو تا چندین هفته پس از قطع دارو باقی می‌ماند. آکنه معمولاً بطور کامل بهبود می‌یابد.

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

در ظروف دربسته و در جای خنک و خشک و دور از نور و دسترس کودکان قرار دهید.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

به محض یادآوری مصرف کنید. اگر نوبت بعدی در ۴ ساعت آینده خواهد بود، یک نوبت را اکنون مصرف کنید و از مصرف نوبت بعدی صرف‌نظر نمایید.

قطع مصرف دارو

به محض آن که به دارو نیاز نداشتید، می‌توانید آن را بدون خطر قطع کنید. اما بهترین نتایج در صورت تکمیل دورهٔ درمان گرفته می‌شود.

مصرف بیش از اندازه

معمولاً مصرف ناآگاهانه مشکلی بوجود نمی‌آورد ولی اگر بیش از آن مصرف شود و علائمی مانند سردرد، استفراغ، دل درد، برافروختگی صورت، عدم تعادل و گیجی بوجود آمد بلافاصله به پزشک اطلاع دهید.

مصرف طولانی مدت

بندرت درمان بیش از ۱۶ هفته طول می‌کشد. مصرف طولانی مدت سبب افزایش خطر درگیری قلبی و عروق خونی می‌شود. ممکن است تغییرات استخوانی رخ دهد.

کنترل و پایش

آزمون‌های عملکرد کبدی و کنترل میزان چربی خون ضروری است.

توصیه‌های ضروری

- دارو را می‌توانید همراه غذا و یا بی‌درنگ پس از آن مصرف کنید.
- در طی مصرف این دارو و یک ماه پس از قطع آن خون اهدا نکنید.
- کپسول دارو را خُرد یا باز نکنید.
- در حین مصرف دارو در معرض نور خورشید قرار نگیرید.

نحوه دفع دارو

عمدهٔ دارو از راه مدفوع دفع می‌شود.

اقدامات احتیاطی خاص

در حین مصرف و حداقل تا یک ماه بعد از مصرف ایزوترتینوئین خوراکی، خون اهدا نکنید. در صورتی که هر یک از مشکلات ذیل را دارید، حتماً پزشک خود را در جریان بگذارید.

- ▽ مشکل مزمن کبدی یا کلیوی دارید.
- ▽ از لنزهای تماسی استفاده می‌کنید.
- ▽ نقرس دارید.
- ▽ سایر داروها را هم زمان مصرف می‌کنید.
- ▽ التهاب مفاصل دارید.
- ▽ دچار دیابت شده‌اید.
- ▽ چربی خونتان بالا است.

دوران حاملگی

▽ نباید تجویز شود. دارو سبب اختلالاتی در جنین در حال تکامل می‌شود. جلوگیری مؤثر از بارداری باید حین درمان و حداقل یک ماه بعد از آن صورت گیرد.

دوران شیردهی

▽ دارو وارد شیر می‌شود و ممکن است بر شیرخوار اثر بگذارد. با پزشک خود مشورت کنید.

نوزادان و کودکان

▽ تجویز نمی‌شود.

بالای ۶۰ سالگی

▽ معمولاً تجویز نمی‌شود.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

▽ از آنجا که دارو سبب مشکلات بینایی در نور کم یا تاریکی می‌شود، تا زمانی که از اثرات دارو بر بدن خود آگاه نشده‌اید از انجام چنین فعالیت‌هایی خودداری کنید.

الکل

▽ مصرف منظم مقادیر زیاد الکل به همراه ایزوترتینوئین سبب افزایش میزان چربی خون می‌شود.

نور خورشید

▽ از قرارگیری در معرض نور خورشید خودداری کنید و حمام آفتاب نگیرید.

عوارض جانبی

شایع‌ترین عوارض جانبی در صورت مصرف خوراکی رخ می‌دهند. خشکی بینی، دهان و چشم‌ها و التهاب لب‌ها و پوسته پوسته شدن پوست در اغلب موارد بوجود می‌آید. ریزش موقت یا افزایش موها نیز ممکن است ایجاد شوند. اگر سردرد همراه با نشانه‌ای نظیر تهوع و استفراغ، دل درد به همراه اسهال، خون در مدفوع یا اختلال بینایی باشد بلافاصله به پزشک اطلاع دهید.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
خشکی پوست / خون دماغ	●		■			
درد عضلانی و مفصلی	●		■			
التهاب و خشکی لب و چشم	●			■		
سردرد / اختلال بینایی		●		■		
تهوع / استفراغ		●		■		
دل درد / اسهال		●		■	▲	■
تغییرات خلقی		●	■			

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **آنتی‌بیوتیک‌های تتراسیکلین**، این داروها سبب افزایش فشار داخل جمجمه می‌شوند که به سردرد، تهوع و استفراغ می‌انجامد.
- **فرآورده‌های خشک‌کننده پوست**، لوازم آرایش طبی، صابون‌ها و فرآورده‌های ضدآکنه سبب افزایش خطر خشکی و تحریک پوست با ایزوترتینوئین می‌شود.
- **ویتامین آ**، مکمل‌های ویتامین آ سبب افزایش خطر عوارض ناشی از ایزوترتینوئین می‌شود.

ایزوسورباید

اطلاعات عمومی

ایزوسورباید دی‌نیترات و منونیترات داروهای گشادکننده عروقی هستند که عملکردی مشابه نیتروگلیسرین‌ها دارند. این داروها معمولاً برای درمان بیمارانی که از آنژین صدری (درد قفسه صدری) و نارسایی قلبی رنج می‌برند استفاده می‌شود. برعکس نیتروگلیسیرین این دارو بسیار مقاوم بوده و در شرایط مختلف می‌توان آن را به مدت طولانی بدون تغییر در نحوه اثر آن، نگهداری نمود. سردرد، برافروختگی و سرگیجه از علائم شایع آن در مراحل اولیه شروع درمان است، مقدار کم دارو در ابتدای درمان می‌تواند عوارض آن را به حداقل برساند. اثرات ایزوسوربایددی‌نیترات و منونیترات باگذشت زمان (بعد از چند ماه) به علت تحمل بدن، کاهش می‌یابد. برای جلوگیری از اثر دارو، می‌توان دوز آن را برای چندین روز کاهش داد و سپس به دوز اولیه بازگشت.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
گشادکننده‌های عروقی (نیتراتها) و داروهای ضد درد صدری

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم □ متوسط ■ زیاد □

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک (در ایران) لازم است ■

نسخه پزشک در تمام اشکال دارویی غیر از آمپول (در اروپا) لازم نمی‌باشد ■

نام‌های تجاری ایزوتارد، سدوکارد، ایزوکت، ایزوردیل

اطلاعات دارویی

به دنبال اجرای دستورالعمل‌هایی که روی قوطی دارو ثبت شده است، اگر علائم شما وخیم‌تر شد فوراً پزشک‌تان را در جریان قرار دهید.

شکل دارویی

دی‌نیترات، قرص (زیرزبان، جویدنی یا بلعیدنی)، قرص‌های آهسته رهش (به آرامی دارو آزاد می‌شود)، در حال حاضر اشکال دارویی، کپسول آهسته رهش، آمپول و اسپری در ایران موجود نیست)

منونیترات در حال حاضر اشکال دارویی قرص، قرص‌های آهسته رهش و کپسول آهسته رهش در ایران موجود نیست.

تعداد دفعات و زمان مصرف

برای کاهش سریع درد آنژینی، قرص را در زیر زبان قرار دهید، یا آن را بجوید و یا از اسپری استفاده کنید.

برای پیشگیری از درد ۱ تا ۲ و یا ۲ تا ۴ بار روزانه از قرص‌ها یا کپسول‌های آهسته رهش استفاده کنید.

مقدار مصرف در بزرگسالان

برای کاهش درد ۵ تا ۱۰ میلی‌گرم در هر دوز دارو، برای پیشگیری از درد ۳۰ تا ۱۲۰ میلی‌گرم روزانه.

شروع اثر

۲ تا ۳دقیقه از زمانی که قرص را بجوید یا زیر زبان قرار دهید و یا از اسپری استفاده کنید، ۳۰ دقیقه از زمانی که بلعیده شود.

مدت اثر

تا ۲ ساعت (جویدنی) تا ۵ساعت (بلعیدنی) تا ۱۰ ساعت (کپسول یا قرص آهسته رهش)

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

در ظروف دربسته در جای خشک و خنک که از دسترس اطفال دور باشد، نگهداری می‌شود. نباید در معرض نور مستقیم باشد.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

به یاد آوردید فوراً مصرف کنید، اگر تا وعده بعدی کمتر از ۲ ساعت باقی مانده بود بهتر است کل دوز روزانه را یکجا مصرف کنید.

قطع مصرف دارو

مصرف دارو را به طور ناگهانی بدون دستور پزشک قطع نکنید، قطع ناگهانی دارو، عواقب وخیمی در پی دارد.

مصرف بیش از اندازه

مصرف ناآگاهانه آن ممکن است مشکل خاصی بوجود نیاورد ولی اگر بیش از آن مصرف شود و باعث سرگیجه و سردرد شود سریعاً به پزشک اطلاع دهید.

مصرف طولانی مدت

عوارض ابتدای شروع مصرف دارو با ادامه مصرف آن برطرف می‌شود، اثر این دارو (در مصرف طولانی مدت) با سازگاری بدن کاهش می‌یابد بنابراین بصورت دوره‌ای با کاهش دوز روزانه آن می‌توان کیفیت اثر آن را بازگرداند.

توصیه‌های ضروری

- دارو را بهتر است با معده خالی (یک ساعت قبل و یا دو ساعت بعد از غذا) مصرف کنید، در صورت بروز سردرد بهتر است همراه غذا خورده شود.
- در هنگام استفاده از قرص‌های زیرزبانی برای جلوگیری از اُفت ناگهانی فشارخون، بهتر است دارو را نشسته مصرف کنید.
- معمولاً ایزوسورباید دی‌نیترات هم در پیشگیری و هم در حملات حاد درد صدری مؤثر است در صورتی که ایزوسورباید منونیترات فقط در پیشگیری از حملات آنژین صدری مؤثر است و اثر چندانی روی حملات حاد آن ندارد.

نحوه دفع دارو

این دارو از راه ادرار دفع می‌شود.

اقدامات احتیاطی خاص

آیا به پزشک‌تان گفته‌اید که:

∇ مدت زیادی مشکل کبدی یا کلیوی داشته‌اید.
∇ اختلال خونی یا کم‌خونی دارید.
∇ گلوکوم (آب سیاه)[1] دارید.
∇ معمولاً فشارخون‌تان پایین است.
∇ حملهٔ قلبی داشته‌اید.
∇ دچار کم‌کاری تیروئید هستید.
∇ سایر داروها را هم‌زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

∇ ایمنی مصرف آن در دوران حاملگی تائید نشده است.

دوران شیردهی

∇ توصیه نمی‌شود.

نوزادان و کودکان

∇ تجویز نمی‌شود.

بالای ۶۰ سالگی

∇ مشکل خاصی ندارد.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ این دارو باعث سرگیجه می‌شود بنابراین تا مشخص شدن اثر دارو بر بدن‌تان از انجام اینگونه مشاغل بپرهیزید.

الکل

∇ مصرف نکنید، الکل به تنهایی باعث کاهش فشارخون می‌شود، و اگر همراه ایزوسورباید مصرف شود باعث اُفت شدید فشارخون می‌گردد و متعاقب آن سرگیجه و حتی غش ایجاد می‌شود.

عوارض جانبی

مهمترین و خطرناک‌ترین عارضه این دارو، کاهش بیش از اندازه فشارخون است، سایر عوارض معمولاً با مصرف منظم و مداوم دارو برطرف می‌شود و ممکن است تعیین و تنظیم دوز دارو دربرطرف شدن این عوارض کمک‌کننده باشد.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
سردرد	●		■			
برافروختگی	●		■			
سرگیجه	●			■		
غش کردن		●		■		
ضعف		●		■		

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **سیلدنافیل (داروی مصرفی در اختلال نعوظ و ناتوانی جنسی)** این دارو اثر کاهندگی فشارخون را در ایزوسورباید افزایش می‌دهد بنابراین این دو دارو نباید هم‌زمان مصرف شوند.
- **داروهای ضدفشارخون**، مصرف هم‌زمان با ایزوسورباید باعث اُفت شدید فشارخون می‌شود.

۱- اختلال چشمی است که باعث افزایش فشار داخلی چشم شده و در صورت عدم درمان باعث سردرد، کاهش بینایی و نهایتاً کوری می‌شود.

ایزوکربوکساید

اطلاعات عمومی

ایزوکربوکساید متعلق است به گروه داروهای ضدافسردگی که با ایجاد پیوندی محکم با آنزیم مونوآمین‌اکسیداز[1]، باعث مهار این آنزیم شده و عملکرد آن را متوقف می‌سازد. عمدهٔ کاربرد آن در افسردگی شدیدی است که به درمان با سایر داروهای ضدافسردگی پاسخ نمی‌دهد. گاهی در سردردهای میگرنی، اختلالات خوردن، درد مزمن و هراس اجتماعی[2] نیز کاربرد دارد. افسردگی نوعی اختلال خلقی است که با انزواطلبی، کاهش فعالیت‌های روزمره، عدم انگیزه برای انجام امور عادی زندگی، پُرحرفی یا کم‌حرفی، پُراشتهایی یاکم‌اشتهایی بروز می‌کند. این دارو با افزایش خلق، بهبود اشتها و ایجاد جاذبه لازم برای انجام فعالیت‌های روزانه، فرد را به اجتماع باز می‌گرداند.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
ضدافسردگی‌ها

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم □ متوسط ■ زیاد □

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری مارپلن

اطلاعات دارویی

داروییی که برای شما تجویز شده است برای درمان بیماری‌تان مناسب است، از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری نمایید.

شکل دارویی

قرص

تعداد دفعات و زمان مصرف

۳ بار روزانه

مقدار مصرف در بزرگسالان

۱۰ میلی‌گرم هر ۸ ساعت (روزانه ۳۰ میلی‌گرم) که پس از بهبودی نسبی باید میزان آن کم شده به ۲۰–۱۰ میلی‌گرم در روز برسد.

شروع اثر

۲–۱ ساعت

مدت اثر

تا هفته‌ها باقی می‌ماند.

رژیم غذایی توصیه شده

از مصرف غذاهای حاوی تیرامین و تریپتوفان خودداری شود.

ذخیره‌سازی

در ظروف دربسته در جای خشک و خنک (دمای اتاق)، و به دور از دسترس اطفال نگهداری شود.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

به خاطر آوردید مصرف کنید، اگر تا وعدهٔ بعدی کمتر از ۸ ساعت مانده، منتظر وعده بعد باشید و از دو برابر کردن دوز آن خودداری نمایید.

قطع مصرف دارو

این دارو برای درمان طولانی مدت افسردگی و سایر اختلالات روانی تجویز می‌شود برای قطع مصرف آن باید با نظارت پزشک، مقدار دارو به تدریج کاهش یابد تا نهایتاً قطع شود.

مصرف بیش از اندازه

هنگام بروز سرگیجه، خواب‌آلودگی شدید و کاهش هوشیاری سریعاً به پزشک اطلاع دهید.

مصرف طولانی مدت

مشکل خاصی بوجود نمی‌آید.

توصیه‌های ضروری

- این دارو را حتماً بعد از غذا مصرف نمایید.
- گاهی اوقات در هنگام مصرف دارو زبان سیاه رنگ می‌شود که با ادامه مصرف و کاهش دوز دارو برطرف می‌گردد.
- در هنگام مصرف دارو از خوردن غذاهای سرشار از تیرامین مانند، پنیر (بخصوص سویسی یا تبریز)، خاویار، میگو، جگر، سوسیس، موز خیلی رسیده، شکلات، سُس سویا، شراب، شامپاین، آبجو، ماست، باقلا، انبه و ماهی کولی خودداری و غذاهای حاوی تریپتوفان را مانند، ذرت، سایر غلات و حبوبات، تخم‌مرغ، جگر و گوشت را کمتر مصرف نماییم.

نحوه دفع دارو

این دارو در کبد تجزیه و عمده آن از راه ادرار و مقدار ناچیزی از طریق مدفوع دفع می‌گردد.

۱– گروهی از داروها که یک گروه آمینی در ساختار شیمیایی‌شان دارند و ساختار آنها مشابه انتقال دهنده‌های عصبی در بدن مثل سروتونین و دوپامین می‌باشد. باعث مهار آنزیم منوآمین اکسیداز می‌شوند.

۲– احساس ناامنی در موقعیت‌های جمعی که با دستپاچگی همراه است.

اقدامات احتیاطی خاص

آیا پزشک‌تان می‌داند که:

∇ مدت طولانی است که بیماری کبدی یا کلیوی دارید.
∇ از فشارخون رنج می‌برید و برای کنترل آن دارو مصرف می‌کنید.
∇ ناراحتی گوارشی مانند زخم معده و روده دارید و یا ترش می‌کنید.
∇ پارکینسون[۳] دارید.
∇ ازفئوکروموسیتوم[۴] رنج می‌برید.
∇ آب سیاه[۵] دارید.
∇ سایر داروها را هم زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

∇ خطرناک بودن مصرف آن در این دوران گزارش نشده است، بهتر است با پزشک مشورت کنید.

دوران شیردهی

∇ مقدار ناچیزی از دارو در شیر مادر ترشح می‌شود، هنوز اطلاع کافی از تأثیر احتمالی آن بر روی شیرخوار در دست نیست، تنها در صورت لزوم و با احتیاط مصرف شود.

نوزادان و کودکان

∇ در سنین زیر ۱۶ سال توصیه نمی‌شود.

بالای ۶۰ سالگی

∇ در این سنین توصیه نمی‌شود.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ به علت ایجاد خواب‌آلودگی شدید و سرگیجه، تا مشخص شدن اثرات آن، از انجام اینگونه مشاغل خودداری کنید.

الکل

∇ بپرهیزید، مشروبات الکلی به تنهایی باعث اثر تسکینی شدیدی می‌شود، مصرف هم زمان با ایزوکربوکساید، این اثر را تشدید می‌کند.

جراحی و بیهوشی عمومی

∇ یک هفته قبل از هرگونه عمل جراحی و یا بیهوشی عمومی، مصرف دارو را متوقف نمایید.

عوارض جانبی

از عوارض شایع دارو می‌توان به خواب‌آلودگی، یبوست، تهوع و احتباس ادرار (شاش‌بند) اشاره کرد که با کاهش یا ادامه مصرف دارو برطرف می‌شود.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
خواب‌آلودگی / سرگیجه / سردرد	●		■			
یبوست / تهوع / استفراغ	●		■			
احتباس ادرار / خشکی دهان	●		■			
افزایش فشارخون		●		■	▲	▮
بثورات جلدی / کهیر / خارش		●		■	▲	▮

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **لوودوپا (داروی ضدپارکینسون) و سایر داروهای ضدافسردگی**، مصرف هم زمان این داروها با ایزوکربوکساید باعث افزایش شدید فشارخون می‌شود.
- **مسکن‌های مخدری (مثل کدئین)**، اثر تسکینی یکدیگر را افزایش داده ایجاد خطرات جبران‌ناپذیری می‌کنند.
- **سایمتیدین (قرص معده)**، جلوی دفع ایزوکربوکساید راگرفته باعث افزایش میزان آن در خون شده و اثراتش را افزایش می‌دهد.

۳- بیماری سیستم عصبی است که با کم تحرکی، لرزش اندام‌ها، گرفتگی و حرکات ناخواسته عضلانی همراه است.
۴- توموری است که در بافت غده فوق کلیه قرار دارد و باعث افزایش قابل توجه فشارخون می‌شود.
۵- اختلال چشمی است که باعث افزایش فشار داخل چشم شده و در صورت عدم درمان باعث سردرد، کاهش بینایی و نهایتاً کوری می‌شود.

ایزونیازید

اطلاعات عمومی

ایزونیازید از ۳۰ سال گذشته تاکنون مورد استفاده بوده است و هنوز هم در درمان سل مؤثر است. این دارو به تنهایی برای پیشگیری از سل و بصورت ترکیب با سایر داروها برای درمان این بیماری بکار می‌رود. معمولاً درمان ۶ ماه به طول می‌انجامد. با این حال دوره‌های درمان ۹ ماه یا یک ساله نیز اجرا می‌شود. یکی از عوارض جانبی ایزونیازید افزایش دفع پیریدوکسین (ویتامین B_6) از بدن است. این اثر که بیشتر در دوزهای بالا دیده می‌شود در کودکان نادر است اما در افرادی که سوءتغذیه دارند، شایع می‌باشد. از آنجا که کمبود پیریدوکسین می‌تواند سبب آسیب عصبی برگشت‌ناپذیر شود، معمولاً باید از مکمل‌های ویتامینی در طی مصرف این دارو استفاده نمود.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
ضد سل

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم □ متوسط □ زیاد ■

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری ریمی‌فون، لانیازید

اطلاعات دارویی

دارویی که تجویز شده برای درمان بیماریتان مناسب است از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری کنید.

شکل دارویی

قرص، آمپول و قرص‌های ترکیبی که شامل ایزونیازید، پیرازین‌آمید و ریفامپین است.

تعداد دفعات و زمان مصرف

بطور عادی روزی یکبار

مقدار مصرف در بزرگسالان

بالغین، روزی ۳۰۰ میلی‌گرم. کودکان، طبق سن و وزن

شروع اثر: در عرض ۳-۲ بار

مدت اثر: تا ۲۴ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده

ایزونیازید ممکن است سبب کاهش میزان پیریدوکسین (ویتامین B_6) خون شود بنابراین مصرف مکمل‌های ویتامینی ضروری است.

ذخیره‌سازی

دارو را در ظروف دربسته و جای خنک و خشک و دور از نور و دسترس کودکان قرار دهید.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

به محض یادآوری مصرف کنید. اگر قرار است نوبت بعدی در ۸ ساعت آینده باشد، یک نوبت را اکنون مصرف کنید، و از مصرف نوبت بعدی صرف‌نظر نمایید.

قطع مصرف دارو

دورهٔ درمان را کامل کنید. اگر احساس بهبودی کردید، ممکن است هنوز عفونت وجود داشته باشد و در صورت قطع درمان، ممکن است علایم بیماری عود کند.

مصرف بیش از اندازه

در صورت بروز مشکلات تنفسی، تشنج و کاهش هوشیاری، فوراً به اورژانس خبر دهید و تا رسیدن آن اقدامات اولیه را انجام دهید.

"به راهنمای اقدامات اولیه در مسمومیت‌های دارویی در انتهای کتاب مراجعه شود."

مصرف طولانی مدت

کمبود پیریدوکسین (ویتامین B_6) با مصرف طولانی مدت دارو ممکن است رخ دهد و سبب آسیب عصبی شود. معمولاً مکمل‌های ویتامینی تجویز می‌شوند.

کنترل و پایش: آزمون‌های دوره‌ای خون برای کنترل عملکرد کبد انجام می‌شوند.

توصیه‌های ضروری

- مصرف این دارو پس از استفاده از پنیر (به خصوص پنیر سویسی یا تبریز)، شراب قرمز، برخی ماهی‌ها (به خصوص ماهی دودی) سبب تپش قلب، سردرد، تحریک چشم، برافروختگی، تعریق و افزایش تعداد تنفس می‌شود.
- غذاهای حاوی هیستامین زیاد مانند ماهی تون و کلم در طی مصرف با ایزونیازید باعث سردرد، اُفت فشارخون، تپش قلب، تعریق، خارش، برافروختگی و اسهال می‌شود.
- در صورتی که ادرارتان تیره شد و مدفوع به رنگ قهوه‌ای تیره در آمد باید بلافاصله دارو را قطع کنید.
- واکنش‌های حساسیتی بی‌درنگ پس از شروع مصرف دارو بوجود نمی‌آیند، اغلب بعد از گذشت ۳ تا ۷ هفته از شروع درمان بروز می‌کنند.

نحوه دفع دارو

عمدهٔ دارو از راه ادرار دفع می‌گردد.

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک تان می‌داند که:

- ▽ مشکل مزمن کبدی یا کلیوی دارید.
- ▽ سابقه آسیب کبدی به علت مصرف ایزونیازید داشته‌اید.
- ▽ عادت به مصرف بعضی از مواد و یا الکل دارید.
- ▽ از دیابت رنج می‌برید.
- ▽ پورفیری[1] دارید.
- ▽ درگیر عفونت ایدز هستید.
- ▽ صرع دارید و گاهی تشنج می‌کنید.
- ▽ سایر داروها را هم زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

▽ اثر مضر آن بر جنین مشخص نشده است، با پزشک خود مشورت کنید.

دوران شیردهی

▽ دارو وارد شیر می‌شود و ممکن است بر شیرخوار اثر بگذارد. شیرخوار باید از نظر علایم مسمومیت کنترل شود.

نوزادان و کودکان

▽ کاهش مقدار مصرف ضروری است.

بالای ۶۰ سالگی

▽ احتمال عوارض جانبی وجود دارد.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

▽ مشکل خاصی وجود ندارد.

الکل

▽ مقادیر زیاد مصرف نکنید.

عوارض جانبی

اگرچه مشکلات جدی ناشایع هستند، اما عوارض این دارو باعث آسیب‌های عصبی یا کبدی می‌شود و نیازمند فوریت‌های پزشکی است.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
تهوع / استفراغ		●	■			
خستگی / ضعف		●		■		
بی‌حسی / گزگزشدن		●		■		
بثورات جلدی / تغییرات خلق		●		■		
تاری دید		●		■	▲	
زردی		●		■	▲	▮
گرفتگی و ضعف عضلانی		●		■	▲	▮

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **الکل و ریفامپیسین (آنتی‌بیوتیک)**، مقادیر بالای الکل سبب کاهش اثرات ایزونیازید می‌شوند. اگر الکل و ایزونیازید به همراه هم مصرف شوند، احتمال آسیب کبدی بالا می‌رود؛ اگر ریفامپیسین نیز مصرف شود، آسیب کبدی تشدید می‌شود.
- **ضدتشنج‌ها**، اثرات این داروها با مصرف ایزونیازید افزایش می‌یابد.
- **شربت‌های معده**، این داروها سبب کاهش جذب ایزونیازید می‌شوند.
- **کتوکونازول (ضدقارچ)**، ایزونیازید از غلظت خونی کتوکونازول می‌کاهد.

۱- نوعی بیماری خونی که با درگیری کبدی و پوستی همراه است.

ایمی‌پرامین

اطلاعات عمومی

ایمی‌پرامین به گروه داروهای ضدافسردگی سه‌حلقه‌ای[1] وابسته است. عمده مصرف آن در درمان طولانی مدت افسردگی است. معمولاً افسردگی همراه با پایین بودن خلق، کاهش فعالیت‌های روزمره و عدم انگیزه برای انجام آن، گوشه‌گیری و کاهش یا افزایش اشتها است. ایمی‌پرامین بعلت داشتن اثر آرامبخشی کم نسبت به سایر داروهای این گروه باعث بهبود اشتها، افزایش خلق و فعالیت روزمره شده و بویژه در بیماران افسرده‌ای بکار می‌رود که دچار انزوا و دل‌مردگی هستند. اگر ایمی‌پرامین را هنگام خواب مصرف کنید یک خواب آرام و عمیق را پدید می‌آورد. این دارو همچنین برای شب ادراری کودکان نیز بکار می‌رود ولی نتایج درمانی آن هنوز مشخص نشده است. ایمی‌پرامین می‌تواند عوارض مختلفی ایجاد کند و مصرف بیش از اندازه آن باعث کما و بی‌نظمی ضربان قلب می‌شود.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:

ضد افسردگی‌های سه‌حلقه‌ای

خطرات ناشی از مصرف زیاد:

کم □ متوسط □ زیاد ■

میزان وابستگی:

کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری توفرانیل

اطلاعات دارویی

دارویی که برای شما تجویز شده است برای درمان بیماری‌تان مناسب است از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری نمایید.

شکل دارویی

قرص، آمپول، شکل شربت آن در بازار دارویی ایران موجود نیست.

تعداد دفعات و زمان مصرف

۳-۱ بار روزانه

مقدار مصرف در بزرگسالان

در بزرگسالان، معمولاً ۲۰۰-۷۵ میلی‌گرم روزانه (حداکثر ۳۰۰ میلی‌گرم در بیماران بستری دربیمارستان)؛ **در کودکان**، کم کردن دوز دارو براساس سن و وزن کودک ضروری است.

شروع اثر

بعضی از اثرات دارو بعد از چند ساعت نمایان می‌شود. اثر ضدافسردگی آن حداقل پس از ۶-۲ هفته ظاهر می‌گردد.

مدت اثر

اثر ضدافسردگی آن در مصرف طولانی مدت تا ۶ هفته باقی می‌ماند. عوارض جانبی پس از چند روز از بین می‌رود.

رژیم غذایی توصیه شده: هیچ

ذخیره‌سازی

درظروف دربسته در جای خشک و خنک (دمای اتاق)، و به دور از دسترسی اطفال نگهداری شود.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

به یادتان آمد بلافاصله بخورید، اگر تا دوز بعدی ۳ ساعت مانده بهتر است کل دوز روزانه را در یک وعده، آنهم در هنگام خواب مصرف کنید.

قطع مصرف دارو

قطع ناگهانی دارو باعث ایجاد علائم قطع دارو (مانند سردرد، تهوع، تشنج، تعریق و ضعف) می‌شود، بهترین روش قطع دارو کاهش تدریجی آن تا قطع نهایی است که باید با نظارت پزشک انجام پذیرد.

مصرف بیش از اندازه

در صورت از دست رفتن هوشیاری بلافاصله به اورژانس خبر دهید و تا رسیدن اورژانس اقدامات اولیه را انجام دهید.

"به اقدامات اولیه در مسمومیت‌های دارویی در انتهای کتاب مراجعه نمایید."

مصرف طولانی مدت

مشکل خاصی بوجود نمی‌آید. توجه داشته باشید ایمی‌پرامین جهت درمان شب ادراری کودکان، بیش از مدت ۳ ماه مصرف نمی‌شود.

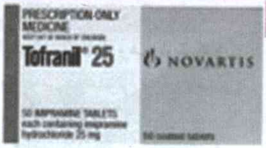
توصیه‌های ضروری

- این دارو باعث افزایش اشتها شده و بهتر است غذاهای کم‌کالری و حجیم خورده شود که باعث افزایش وزن نگردد، حداقل ۲ هفته یک بار خود را وزن کنید.
- برای جلوگیری از خشکی دهان، آب ولرم غرغره کنید، از آب‌نبات یا آدامس کم قند استفاده نمایید.

نحوه دفع دارو

این دارو از راه ادرار دفع می‌گردد.

۱- دسته‌ای از داروهای ضدافسردگی است که از بازجذب انتقال دهنده‌های عصبی سروتونین و نوراپی‌نفرین جلوگیری کرده و با این مکانیزم علائم افسردگی را برطرف می‌کند در ترکیب شیمیایی آن سه حلقه وجود دارد.

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید که پزشک‌تان می‌داند :

- ∇ مدت‌ها درگیر مشکل کبدی یا کلیوی بودید.
- ∇ مشکل در پروستات دارید.
- ∇ اختلال شیدایی و روان‌پریشی دارید.
- ∇ سایر داروها را هم زمان مصرف می‌کنید.
- ∇ مشکل قلبی دارید.
- ∇ صرع دارید و تشنج می‌کنید.
- ∇ پورفیری[2] دارید.
- ∇ از آب سیاه[3] رنج می‌برید.

دوران حاملگی

∇ ایمنی مصرف آن در این دوران تأیید نشده است.

دوران شیردهی

∇ این دارو در شیر مادر ترشح می‌شود ولی در دوز طبیعی آن مشکلی برای شیرخوار بوجود نمی‌آورد، بهتر است با پزشک مشورت کنید.

نوزادان و کودکان

∇ در کودکان زیر ۷ سال توصیه نمی‌شود، برای کودکان بزرگتر نیز کاهش دوز ضروری است.

بالای ۶۰ سالگی

∇ در این سنین عوارض داروها بیشتر نمایان می‌شود، بنابراین کاهش دوز ضروری است.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ ایمی‌پرامین باعث کاهش توجه و تاری دید می‌شود و تا مشخص نشدن اثرات دارو از انجام اینگونه مشاغل خودداری کنید.

الکل

∇ بپرهیزید، الکل اثرات تسکینی ایمی‌پرامین را تشدید می‌کند.

جراحی و بیهوشی عمومی

∇ قبل از هرگونه جراحی یا بیهوشی عمومی، مصرف دارو را متوقف کنید.

عوارض جانبی

از عوارض مهم این دارو تأثیر روز ضربان طبیعی قلب است.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
تعریق / برافروختگی / یبوست	●		■			
خشکی دهان / افزایش وزن	●		■			
تاری دید	●			■		
سرگیجه / خواب‌آلودگی		●		■		
بثورات جلدی		●		■	▲	
تپش قلب		●		■	▲	■

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **داروهای مهارکننده منوآمین‌اکسیداز (گروه دیگری از داروهای ضدافسردگی)**، مصرف هم زمان با ایمی‌پرامین باعث ایجاد عوارض خطرناکی می‌شوند، در شرایطی که لازم است دو داروهمزمان تجویز شود باید تحت نظر پزشک انجام شود.
- **ترفنادین (آنتی‌هیستامین)، آمیودارون و سوتالول (قرص‌های قلبی)**، این داروها همزمان با ایمی‌پرامین باعث افزایش بی‌نظمی در ضربان قلب می‌شوند.
- **آرامبخش‌ها**، ایمی‌پرامین اثرات تسکینی این داروها را افزایش می‌دهد.
- **داروهای ضدفشارخون**، ایمی‌پرامین اثر این داروها را کاهش می‌دهد.
- **فنی‌توئین (داروی ضدصرع)**، ایمی‌پرامین میزان آن را در خون افزایش می‌دهد.

۲- اختلالی در متابولیسم پورفیرین است که ناشی از اختلال عملکرد کبدی و باعث دل درد و حساسیت پوستی به نور خورشید شده و وقتی فرد در معرض نور خورشید قرار می‌گیرد دچار ضایعات متعددی می‌شود.

۳- اختلال چشمی است که باعث افزایش فشار داخلی چشم شده و در صورت عدم درمان منجر به سردرد، کاهش بینایی و نهایتاً کوری می‌شود.

اینترفرون

اطلاعات عمومی

اینترفرون‌ها گروهی از ترکیبات طبیعی بدن هستند که در سلول‌های انسان و حیوان که با ویروس‌ها عفونی مواجه شده‌اند و یا بدنبال تحریک با سایر موارد، تولید می‌شوند. تصور می‌شود اینترفرون سبب تحریک مقاومت به انواع عفونت‌های ویروسی شود. سه نوع اصلی اینترفرون (آلفا، بتا و گاما) برای درمان انواع بیماری‌ها بکار می‌رود. اینترفرون آلفا در درمان لوسمی‌ها (سرطان خون) و سایر سرطان‌ها و هپاتیت بی و سی بکار می‌رود. اینترفرون بتا از تکرار و شدت عودهای بیماری ام اس[1] می‌کاهد. اینترفرون گاما به همراه آنتی‌بیوتیک‌ها در بیماران مبتلا به بیماری گرانولوماتوز مزمن[2] بکار می‌رود. اینترفرون‌ها سبب عوارض جانبی شدیدی می‌شوند.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
ضد ویروسی و ضد سرطان

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم ☐ متوسط ■ زیاد ☐

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط ☐ زیاد ☐

نسخه پزشک لازم است ■ **لازم نیست** ☐

نام‌های تجاری آونکس، بتافرون، اینترون A

اطلاعات دارویی

این دارو با نظارت پزشکی تجویز می‌شود و مصرف خانگی ندارد.

شکل دارویی

آمپول

تعداد دفعات و زمان مصرف

روزی یا هفته‌ای یکبار براساس نوع محصول و بیماری که قرار است درمان شود.

مقدار مصرف در بزرگسالان

میزان مصرف براساس سطح بدن بیمار و بیماری که قرار است درمان شود، محاسبه می‌گردد.

شروع اثر

در عرض یک ساعت در بدن فعال می‌شود اما اثرات آن تا ۲-۱ ماه قابل توجه نیست.

مدت اثر

اثرات فوری آن حدود ۱۲ ساعت بطول می‌انجامند.

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

در یخچال در دمای ۸°C-۲ نگهداری کنید. از یخ‌زدگی محافظت کنید و دور از نور و دسترس کودکان نگهدارید.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

ممکن نیست. معمولاً این دارو دربیمارستان و تحت نظارت دقیق پزشکی تجویز می‌شود.

قطع مصرف دارو

با پزشک خود مشورت کنید.

مصرف بیش از اندازه

مصرف بیش از اندازه آن نامحتمل است، دارو تحت نظارت پزشکی تزریق می‌شود.

مصرف طولانی مدت

ممکن است خطر درگیری کبدی وجود داشته باشد. تولید سلول‌های خونی در مغز استخوان کاهش می‌یابد. دوزهای بالای مکرر با بی‌حالی، خستگی، شوک و اغما همراه است.

کنترل و پایش

انجام آزمایش مکرر خون برای بررسی اجزای خون و عملکرد کبد لازم است.

توصیه‌های ضروری

- این دارو ممکن است باعث ریزش خفیف مو شود که از اهمیتی برخوردار نیست و گذرا است.
- خانوادهٔ بیمار باید بدانند که این دارو احتمال بروز افسردگی و تمایل به خودکشی را افزایش می‌دهد در صورت بروز اولین علائم فوراً به پزشک اطلاع دهید.
- در طول درمان با این دارو از مصرف آسپرین و الکل بپرهیزید.

نحوه دفع دارو

عمدهٔ دفع دارو از راه ادرار است.

۱- نوعی بیماری دستگاه عصبی (مغز و نخاع) که با درگیری نواحی مختلف بدن از جمله عضلات و چشم‌ها همراه است.

۲- نوعی بیماری دستگاه ایمنی که سبب نقص آن در دفاع از عوامل غیرمیکروبی است.

INTERFERON

اقدامات احتیاطی خاص

اینترفرون تنها تحت نظارت دقیق پزشکی و با توجه به شرایط فعلی بیماری و سابقه پزشکی تجویز می‌شود. با این حال در صورتی که هر یک از مشکلات ذیل را دارید، حتماً پزشک خود را در جریان بگذارید.

- ∇ مشکل مزمن کبدی یا کلیوی دارید.
- ∇ صرع دارید و گاهی تشنج می‌کنید.
- ∇ سابقه آسم یا اگزما[3] دارید.
- ∇ سایر داروها را هم زمان مصرف می‌کنید.
- ∇ دچار بیماری قلبی شده‌اید.
- ∇ سابقه افسردگی دارید.
- ∇ به داروها حساسیت دارید.

دوران حاملگی

∇ معمولاً تجویز نمی‌شود. ایمنی آن در بارداری به اثبات نرسیده است. با پزشک خود مشورت کنید.

دوران شیردهی

∇ این دارو در شیر مادر ترشح شده و ممکن است برای شیرخوار مضر باشد.

نوزادان و کودکان

∇ معمولاً استفاده نمی‌شود.

بالای ۶۰ سالگی

∇ احتمال افزایش عوارض جانبی وجود دارد. ممکن است کاهش مقدار مصرف ضروری باشد.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ اطلاعاتی در دست نیست.

الکل

∇ مصرف نکنید. ممکن است الکل سبب افزایش عوارض خواب‌آوری این دارو شود.

عوارض جانبی

نشانه‌های فهرست شده در ذیل از شایع‌ترین مشکلات هستند. همه نشانه‌های غیرطبیعی بدون فوت وقت باید به اطلاع پزشک برسند. برخی از این نشانه‌ها وابسته به مقدار مصرف هستند و ممکن است برای بهبود آنها، کاهش میزان مصرف ضروری باشد.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
سردرد / بی حالی / افسردگی	●		■			
سرگیجه / خواب‌آلودگی	●			■		
اختلالات گوارشی	●			■		
لرز، تب، درد عضلانی	●			■		
کاهش اشتها و کاهش وزن	●			■		
ریزش مو		●		■		

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **نکته کلی**، تعدادی از داروها خطر عوارض جانبی خونی، قلبی و دستگاه عصبی را بالا می‌برند. هنگام مصرف اینترفرون با سایر داروها باید این نکته را مد نظر قرار داد.
- **واکسن‌ها**، اینترفرون ممکن است از تأثیر واکسن‌ها بکاهد.
- **تئوفیلین / آمینوفیلین (داروهای ضدتشنج)**، اثرات این داروها با اینترفرون افزایش می‌یابد.
- **خواب‌آورها**، همه داروهایی که اثرات خواب‌آوری بر دستگاه عصبی مرکزی (مغز) دارند ممکن است سبب افزایش اثرات خواب‌آوری اینترفرون شوند. چنین داروهایی شامل مسکن‌های مخدری، داروهای ضداضطراب و خواب‌آور، آنتی‌هیستامین‌ها، ضدافسردگی و ضدروان‌پریشی‌ها می‌باشند.

۳- بیماری التهابی پوست است که با قرمزی، تورم و خارش شدید بروز می‌کند، علل متعددی دارد که مهمترین آنها حساسیت تماسی است ک ماده‌ای حساسیت‌زا مثلاً عطرها، پیچک سمی، نیکل، کرم‌های موضعی، مواد نگهدارنده و شوینده و غیره باعث بروز بیماری می‌شوند.

ایندا پامید

اطلاعات عمومی

ایندا‌پامید با توجه به اثرات دارویی‌اش در گروه مدرهای تیازیدی طبقه‌بندی می‌شود ولی برعکس تیازیدها که در ادم (تجمع آب در بدن) استفاده می‌شد این دارو برای درمان فشارخون تجویز می‌شود. ایندا‌پامید از انقباض عروق خونی توسط هورمون نوراپی‌نفرین (نورآدرنالین) جلوگیری کرده و باعث شل شدن دیواره عروق و نهایتاً گشاد شدن رگ‌ها و به دنبال آن کاهش فشارخون می‌شود. ایندا‌پامید گاهی اوقات با سایر داروهای ضدفشارخون تجویز می‌شود ولی در هیچ شرایطی با مُدرها هم‌زمان تجویز نمی‌شود. اثرات ادرارآوری ایندا‌پامید در دوز کم بسیار اندک می‌باشد ولی در افرادی که نسبت به کاهش پتاسیم خون حساس می‌باشند لازم است در مدت استفاده از این دارو کنترل و پایش دوره‌ای پتاسیم و اسید اوریک خون را داشته باشند. این افراد حساس عبارتند از کسانی که از نقرس رنج می‌برند، دیژیتال (قرص قلبی) مصرف می‌کنند، هیپرآلدسترونیسم (ترشح بیش از حد هورمون آلدسترون) دارند و بطور کلی افراد مسن که درگیر مشکلات مذکور هستند جزء گروههای حساس به این دارو شناخته می‌شوند. انجام آزمایش‌های دوره‌ای خون و ادرار برای گروههای حساس توصیه می‌شود. برعکس سایر داروهای تیازیدی که در کنترل قند خون افراد دیابتی اختلال ایجاد می‌کنند، ایندا‌پامید هیچ گونه اثری روی قند خون نداشته، و افراد دیابتی به راحتی می‌توانند از این دارو استفاده کنند.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:

مُدر (ادرارآور)

خطرات ناشی از مصرف زیاد:

کم ■ متوسط □ زیاد □

میزان وابستگی:

کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری هاتریلیکس، نیندا کسا، لوزول

اطلاعات دارویی

دارویی که برای شما تجویز شده برای درمان بیماریتان مناسب است، بدون دستور پزشک میزان مصرف آن را تغییر ندهید.

شکل دارویی

قرص آهسته رهش و شکل قرص آن در ایران موجود نیست.

تعداد دفعات و زمان مصرف

یک بار روزانه، صبح‌ها

مقدار مصرف در بزرگسالان

۱/۵ تا ۲/۵ میلی‌گرم

شروع اثر

۱ تا ۲ ساعت، ولی حداکثر اثر آن شاید تا ماهها ظاهر نشود.

مدت اثر

۱۲ تا ۲۴ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ (البته بد نیست از مواد حاوی پتاسیم مثل موز، گوجه‌فرنگی و سبزیجات تازه بیشتر استفاده شود).

ذخیره‌سازی

در قوطی در بسته در جای خشک و خنک به دور از نور و دسترس اطفال نگهداری شود.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

به یادتان آمد سریعاً مصرف نمائید، اگر تا دوز بعدی کمتر از ۴ ساعت مانده، همهٔ دوز روزانه را یک‌باره مصرف نمایید.

قطع مصرف دارو

بدون دستور پزشک دارو را قطع نکنید، قطع ناگهانی آن باعث عود فشارخون می‌گردد.

مصرف بیش از اندازه

مصرف ناآگاهانه معمولاً مشکل خاصی ایجاد نمی‌کند، ولی اگر از آن بیشتر شد و متوجه علائمی غیرطبیعی شدید، فوری به پزشک‌تان اطلاع دهید.

مصرف طولانی مدت

مصرف طولانی مدت آن در افراد سالخورده باعث دفع بیش از اندازه پتاسیم می‌شود که لازم است پتاسیم دفع شده تأمین گردد، بهتر است در این دوران از مرکبات، گوجه‌فرنگی، موز و خرما بیشتر استفاده شود.

کنترل و پایش: آزمایش دوره‌ای پتاسیم و اسید اوریک خون ضروری است.

توصیه‌های ضروری

- این دارو را می‌توانید همراه غذا مصرف نمائید.
- توصیه می‌شود جهت جلوگیری از سرگیجه وضعیتی، به آرامی از جا برخیزید.

نحوه دفع دارو

۶۰ درصد دارو از راه ادرار و بقیه از مدفوع دفع می‌گردد.

الف

اقدامات احتیاطی خاص

آیا پزشک‌تان می‌داند که:

▽ سابقه سکته مغزی داشتید.
▽ مشکل کبدی یا کلیوی دارید.
▽ نقرس[1] دارید.
▽ هیپرآلدسترونیسم[2] یا هیپرتیروئیدیسم (پُرکاری تیروئید) دارید.
▽ به داروهای سولفانامیدها (مثل سولفاسالازین که نوعی آنتی‌بیوتیک می‌باشد) حساسیّت دارید.
▽ داروهای گروه دیژیتال (مثل دیگوکسین) که از داروهای قلبی می‌باشند را هم‌زمان مصرف می‌کنند.
▽ سایر داروها را با این دارو هم‌زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

▽ ایمنی مصرف آن تایید نشده است.

دوران شیردهی

▽ مصرف در این دوران توصیه نمی‌شود.

نوزادان و کودکان

▽ تجویز نمی‌شود.

بالای ۶۰ سالگی

▽ مشکل خاصی ایجاد نمی‌کند.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

▽ مشکل خاصی ندارد.

الکل

▽ مشکل خاصی ندارد.

عوارض جانبی

سردرد و گرفتگی عضلانی بصورت شایعی وجود دارد ولی بروز سایر علائم نادر است.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
سردرد/سرگیجه	●		■			
خستگی/گرفتگی عضلات	●		■			
اسهال/یبوست		●	■			
بثورات جلدی / تپش قلب/غش		●		■		
یرقان (زردی) / گلودرد		●		■		
سوزش و سوزن‌سوزن شدن انگشتان / ناتوانی جنسی		●		■		

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **مُدرها**، مصرف هم‌زمان با اینداپامید، خطر بهم خوردن تعادل نمک‌های بدن را افزایش می‌یابد.
- **داروهای دیژیتال (داروهای قلبی)**، مصرف هم‌زمان با اینداپامید باعث دفع هر چه بیشتر پتاسیم شده و خطر مسمومیت با دیژیتال‌ها را افزایش می‌دهد.
- **لیتیوم (داروی مصرفی در اختلالات روانی)**، میزان این دارو در مصرف هم‌زمان با اینداپامید در خون افزایش و ایجاد مسمومیت می‌کند.
- **داروهای ضدبی‌نظمی ضربان قلب**، در مصرف هم‌زمان با اینداپامید باعث دفع پتاسیم از بدن شده و اثر این داروها را کاهش می‌دهد.

۱- اختلال التهابی مفاصل که ناشی از رسوب کریستال‌ها به علت افزایش اسید اوریک خون است.

۲- وقتی آلدسترون از غده فوق کلیه به میزان زیادی ترشح شود باعث اختلال الکترولیتی، پُرادراری، پرنوشی و افزایش فشارخون می‌شود.

ایندورامین

اطلاعات عمومی

(این دارو درحال حاضر در بازار دارویی ایران موجود نیست). ایندورامین متعلق است به گروه دارویی الفابلوکرهای انتخابی که برای درمان فشارخون مصرف می‌شود. این دارو پس از شل کردن عضلات موجود در دیواره رگها باعث گشادشدن عروق شده و درنتیجه حرکت خون درون رگها با راحتی انجام می‌شود همچنین از فشار بر روی رگها کاسته می‌شود. مصرف هم‌زمان این دارو با سایر داروهای ضد فشارخون اثرات کنترلی بهتری بر روی فشار از خود نشان می‌دهد. ایندورامین در دوز پایین می‌تواند روی اختلالات ادراری مثل احتباس ادراری (حبس‌البول) ناشی از بزرگی پروستات (در مردان) مؤثر باشد. این دارو باعث شل شدن عضلات اطراف پروستات شده و عبور ادرار به راحتی انجام می‌شود. این دارو در ابتدا باید با مقدار کم شروع شود و به تدریج افزایش یابد، در صورت مصرف زیاد آن اُفت ناگهانی فشارخون ایجاد می‌شود. دوز ابتدایی دارو برای جلوگیری از سرگیجه در حالت خوابیده مصرف شود. در دوزهای بالا این دارو باعث خواب‌آلودگی شدیدی می‌شود که بهتر است در موقع خواب مصرف شود.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
داروهای ضد فشارخون و مورداستفاده دراختلالات ادراری

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم □ متوسط ■ زیاد □

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری باراتول، دورالز

اطلاعات دارویی

داروئی که برای شما تجویز شده برای درمان بیماری‌تان مناسب است، بدون مشورت با پزشک مقدار مصرف آن را تغییر ندهید.

شکل دارویی

قرص

تعداد دفعات و زمان مصرف

برای فشارخون ۲ تا ۳ بار روزانه،

برای احتباس ادراری (حبس‌البول) ۱ تا ۲ بار روزانه

مقدار مصرف در بزرگسالان

فشارخون از ۲۵ میلی‌گرم شروع می‌شود و به‌تدریج به‌فاصله ۲ هفته تا حداکثر ۲۰۰ میلی‌گرم در روز افزایش می‌یابد.

احتباس ادراری از ۲۰ میلی‌گرم شروع می‌شود و به تدریج (در صورت ضرورت) به‌فاصله ۲ هفته تاحداکثر ۱۰۰ میلی‌گرم در روز افزایش می‌یابد.

شروع اثر

یک ساعت

مدت اثر

۶ تا ۱۲ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

درظروف دربسته در دمای اتاق و به دور از دسترس اطفال نگهداری کنید.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

زمانی که یادتان آمد بلافاصله بخورید، اگر تا وعده بعدی کمتر از ۲ ساعت باقی بود بهتر است بجای چند وعده کل دوز آن روز را در یک وعده مصرف نمایید.

قطع مصرف دارو

هیچ دارویی را نباید بدون دستور پزشک قطع نمود، قطع ناگهانی این دارو باعث عوارض وخیمی مانند افزایش شدید فشارخون می‌شود.

مصرف بیش از اندازه

معمولاً مصرف ناآگاهانه عوارضی به دنبال ندارد ولی اگر بیش از آن مصرف شود، فرد به آرامش عمیقی فرو می‌رود که ممکن است از حال برود، در این شرایط فوراً به پزشک اطلاع دهید.

مصرف طولانی مدت

مشکل خاصی وجود ندارد.

توصیه‌های ضروری

- دارو را همراه غذا یا بعد از آن مصرف نمایید.

نحوه دفع دارو

این دارو از راه ادرار و مدفوع دفع می‌گردد.

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن شوید پزشک شما از موارد زیر مطلع است:

∇ مشکل کبدی و کلیوی دارید.
∇ بیماری پارکینسون[1] دارید.
∇ صرع[2] دارید و گاهی تشنج می‌کنید.
∇ دچار نارسایی قلبی شده‌اید.
∇ سابقه‌ای از افسردگی دارید.
∇ داروهای ضد افسردگی مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی
∇ معمولاً تجویز نمی‌شود.

دوران شیردهی
∇ این دارو در شیر مادر ترشح می‌شود و ممکن است برای شیرخوار مضر باشد.

نوزادان و کودکان
∇ توصیه نمی‌شود.

بالای ۶۰ سالگی
∇ کم کردن مقدار مصرف دارو ضرورت دارد.

رانندگی و مشاغل پُرخطر
∇ تا مشخص شدن اثرات این دارو روی بدن‌تان از انجام این‌گونه مشاغل پرهیز کنید، از عوارض آن سرگیجه و خواب‌آلودگی است.

الکل
∇ پرهیز شود، الکل باعث افزایش جذب ایندورامین می‌شود و در نتیجه اثرات آرام‌بخشی آن را به‌شدت افزایش می‌دهد.

جراحی و بیهوشی عمومی
∇ بیهوشی و بی‌حسی موضعی ممکن است اثرات ضدفشاری ایندورامین را افزایش دهد، با پزشک یادندانپزشک خود مشورت کنید.

عوارض جانبی

از عوارض جانبی آن سرگیجه و خواب‌آلودگی است. این عوارض معمولاً در شروع درمان یا با افزایش دوز آن به وجود می‌آید.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
خواب‌آلودگی / سرگیجه	●		■			
خشکی دهان/گرفتگی بینی		●	■			
سردرد / خستگی		●	■			
افسردگی / عدم انزال		●		■		
لرزش دست‌ها، حرکت‌های غیرارادی اندام‌ها		●		■		

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

● **ضدافسردگی‌ها، بتابلوکرها (قرص‌های قلبی)، بلوکرهای کانال کلسیمی (قرص‌های قلبی)، مُدرها و تیموکسامین،** مصرف هم‌زمان با ایندورامین باعث کاهش اثر ضدفشاری این دارو شده و فشارخون را افزایش می‌دهد.

۱- بیماری سیستم عصبی است که با کم تحرکی، لرزش اندام‌ها، گرفتگی و حرکات ناخواسته عضلانی همراه است.
۲- بیماری سیستم عصبی است که با اختلال حمله‌ای و گذرای فعالیت الکتریکی مغز همراه است و باعث کاهش سطح هوشیاری، حرکات غیرطبیعی و اختلالات حسی و روانی می‌شود.

ایندومتاسین

اطلاعات عمومی

ایندومتاسین جزء گروه داروهای ضد درد و التهاب غیراستروئیدی است که نسبت به سایر داروهای این گروه از عوارض جانبی بیشتری برخوردار است. این دارو برای التهابات حاد و مزمن مانند روماتیسم مفصلی[1]، استئوآرتریت پیشرفته[2]، نقرس حاد[3]، ادم و التهاب ناشی از اقدامات ارتوپدی تجویز می‌شود. شکل تزریقی آن را می‌توان در بستن مجرای شریانی بازمانده در نوزادان نارس مورد استفاده قرار داد. در طی تحقیقاتی که اخیراً انجام شده این دارو را می‌توان برای کاهش حجم ادرار در مبتلایان به دیابت بی مزه[4] استفاده کرد.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
ضدالتهاب غیراستروئیدی و ضددرد

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم ■ متوسط □ زیاد □

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری ایندوسید، ایندومِد

اطلاعات دارویی

دارویی که برای شما تجویز شده است برای درمان بیماریتان مناسب است از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری کنید.

شکل دارویی

قرص آهسته رهش، کپسول، شیاف. شکل آمپول در حال حاضر در ایران موجود نیست.

تعداد دفعات و زمان مصرف

۳-۲ بار روزانه

مقدار مصرف در بزرگسالان

بالغین ۱۵۰-۵۰ میلی‌گرم روزانه که از ۲۰۰ میلی‌گرم در روز بیشتر نشود. کودکان ۲-۱ میلی‌گرم هر کیلوگرم وزن بدن ۴-۲ بار روزانه که حداکثر آن ۴ میلی‌گرم هر کیلوگرم وزن بدن در روز می‌باشد.

شروع اثر

ضددرد، ۳۰ دقیقه. ضد التهاب، ۷ روز

مدت اثر

ضددرد، ۶-۴ ساعت. ضد التهاب، ناشناخته

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

در ظروف دربسته در جای خشک و خنک (در دمای اتاق) به دور از دسترس اطفال نگهداری شود.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

در صورتی که به یاد آوردید بلافاصله مصرف کنید، مگر اینکه فرصتی تا زمان مصرف وعده بعدی وجود نداشته باشد.

قطع مصرف دارو

ایندومتاسین را اگر برای اثر ضددردی‌اش بصورت محدود تجویز نمایند، قطع دارو هیچ مشکلی را بوجود نمی‌آورد، در صورتی که این دارو را برای اثرات ضدالتهابی و طولانی مدت مصرف می‌کنید در موقع قطع دارو حتماً با پزشک‌تان مشورت نمایید.

مصرف بیش از اندازه

مصرف ناآگاهانه معمولاً مشکل خاصی بوجود نمی‌آورد، در صورتی که بیش از این مقدار مصرف شود و علائم غیرطبیعی ظاهر گردد سریعاً به پزشک اطلاع دهید.

مصرف طولانی مدت

معمولاً این دارو برای مدت محدود تجویز می‌شود که اگر تأثیری در بهبودی علائم نداشت با دارویی دیگر تعویض می‌شود، در مصرف طولانی مدت آن به عارضه گوارش آن توجه خاصی داشته باشید.

توصیه‌های ضروری

- این دارو را همراه با غذا یا بلافاصله پس از آن یا همراه با شیر مصرف کنید و بعد از مصرف به مدت ۳۰-۱۵ دقیقه در وضعیت قائم (نشسته) باقی بمانید.
- در مصرف طولانی مدت دارو ممکن است التهاب کبدی ناشی از ایندومتاسین ایجاد شود که باعث سبز شدن رنگ ادرار می‌شود، در این حالت بلافاصله به پزشک اطلاع دهید.
- از مصرف همزمان این دارو با آسپرین واستامینوفن جداً خودداری کنید.

نحوه دفع دارو

عمده این دارو از راه ادرار دفع شده و مقدار کمی از طریق مدفوع دفع می‌گردد.

۱- بیماری است که باعث التهاب مفاصل می‌شود و همراه درد، سفتی و محدودیت حرکتی مفاصل می‌باشد.

INDOMETACIN

الف

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید، پزشکتان می‌داند که:

∇ مدتها درگیر مشکلات کبدی و کلیوی هستید.
∇ به آسپرین حساسیت دارید
∇ زخم معده یا روده دارید، ترش می‌کنید یا از التهاب مری رنج می‌برید.
∇ فشارخون دارید.
∇ آسم دارید.
∇ سایر داروها راهمزمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

∇ در ۳ ماهه آخر حاملگی به علت احتمال وجود خطر برای جنین و طولانی شدن زایمان مصرف نشود.

دوران شیردهی

∇ این دارو در شیر مادر ترشح می‌شود، مصرف آن در این دوران توصیه نمی‌شود.

نوزادان و کودکان

∇ کاهش دوز دارو ضروری است.

بالای ۶۰ سالگی

∇ در این سنین امکان بروز عوارض جانبی بیشتر می‌شود و لذا کاهش دوز دارو ضروری است.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ مشکل خاصی ندارد.

الکل

∇ الکل به تنهایی باعث التهاب و تحریک معده می‌شود حال اگر همزمان با ایندومتاسین مصرف شود اثر یکدیگر را تشدید کرده و آسیب شدیدتری برجای می‌گذارد.

عوارض جانبی

مانند سایر داروهای این گروه، شایع‌ترین عارضه مشکلات گوارشی مانند زخم معده، روده و خونریزی از آنها است.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
سوءهاضمه	●		■			
تهوع / استفراغ		●	■			
وزوز گوش		●		■		
بثورات جلدی/تورم ساق و مچ پا		●		■	▲	▮
مدفوع سیاه و خونی		●		■	▲	▮

تداخل دارویی (مصرف همزمان با سایر داروها)

- مصرف همزمان این دارو با **آسپیرین و فنوباربیتال (داروی خواب‌آور)** باعث کاهش تأثیر ایندومتاسین شده و میزان آن را در خون کاهش می‌دهد.
- **داروهای ضدفشارخون و مُدرها،** در مصرف همزمان با ایندومتاسین اثراتشان کاهش می‌یابد.
- **مصرف سایر داروهای ضدالتهاب غیراستروئید** با ایندومتاسین باعث تشدید اثر یکدیگر می‌شوند.

۲- این بیماری به علت از بین رفتن تدریجی غضروف مفصلی و تشکیل استخوان جدید در سطح مفصل بوجود می‌آید، سن مهمترین عامل ایجاد بیماری است که در ۶۵ درصد از افراد بالای ۶۵ سال دیده می‌شود.

۳- اختلال التهاب مفاصل است که ناشی از رسوب بلورهای شیمیایی به علت افزایش اسید اوریک خون است.

۴- این بیماری که با پُرنوشی و پُرادراری همراه است ناشی از آسیب هیپوتالاموس یا ساقهٔ هیپوفیز است یا علت کلیوی دارد، بدن بیمار به هیچ‌وجه نمی‌تواند ادرار را غلیظ کند.

بتامتازون

طبقه بندی

گروه دارویی:
ضد التهاب، سرکوب ایمنی (کورتون)
خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم ■ متوسط □ زیاد □
میزان وابستگی:
کم ■ متوسط □ زیاد □
نسخه پزشک لازم است ■ **لازم نیست** □
نام‌های تجاری سلستون، بتاکاپ، بت‌نلان

اطلاعات عمومی

بتامتازون جزء داروهای کورتونی[1] است و مصارف مختلفی دارد. برای کاهش درد و خشکی مفاصل ناشی از بیماری آرتریت روماتوئید[2] آن را به درون مفاصل تزریق می‌کنند که دارو پس از ورود به فضای مفصلی موجب کاهش التهابات درون آن شده و درد را کاهش می‌دهد. همچنین شکل قرص یا آمپول، دارو را برای درمان اختلالات غددی ناشی از غده هیپوفیز[3]، غده فوق‌کلیه[4] و اختلالات خونی به کار می‌برند. بتامتازون را می‌توان به طور موضعی برای درمان ضایعات پوستی نظیر اگزما[5] و پسوریازیس[6] استفاده کرد. وقتی دارو را با دوز پایین یا متوسط به مدت کوتاه مصرف می‌نمایید عوارض آن بسیار ناچیز و غیرقابل توجه است. دوز بالای دارو باعث ایجاد عوارض گسترده‌ای می‌شود که در زیر شرح داده خواهد شد.

اطلاعات دارویی

دارویی که برای شما تجویز شده است برای درمان بیماری‌تان مناسب است، از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری کنید.

شکل دارویی

قرص، آمپول، پماد چشمی، قطره چشمی - گوشی و بینی، لوسیون، کرم موضعی، پماد موضعی، شکل‌های پماد مقعدی و محلول‌های پوست سر در ایران موجود نیست.

تعداد دفعات و زمان مصرف: معمولاً یک بار در روز در شکل خوراکی یا تزریقی آن طبق دستور پزشک

مقدار مصرف در بزرگسالان: در شکل پماد و مصرف موضعی آن ۲ تا ۳ بار در روز طبق دستور پزشک فقط برای ۳ تا ۵ روز مختلف می‌باشد براساس دستور پزشک مصرف نمایید.

شروع اثر: آمپول، تا ۳۰ دقیقه؛ سایر اشکال، تا ۴۸ ساعت

مدت اثر: تا ۲۴ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده: وقتی قرص بتامتازون را مصرف می‌کنید به این توصیه‌ها توجه فرمایید، از مصرف نمک خودداری کنید، مواد حاوی پتاسیم (موجود در موز، پرتقال، سبزیجات و غلات) را بیشتر مصرف کنید.

ذخیره‌سازی: در ظروف دربسته در دمای اتاق و به دور از نور و دسترس اطفال نگهداری کنید.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو: به خاطر آوردید سریعاً بخورید، اگر تا وعدهٔ بعدی کمتر از ۲ ساعت مانده، می‌توانید کل دوز روزانه را در یک وعده مصرف نمایید.

قطع مصرف دارو: مصرف دارو را نباید یکباره قطع کنید، قطع ناگهانی دارو باعث ایجاد اختلال در غده هیپوفیز و فوق کلیه می‌شود. پزشک دارو را به تدریج کم می‌کند تا نهایتاً قطع نماید.

مصرف بیش از اندازه: معمولاً مصرف ناآگاهانه مشکلی را بوجود نمی‌آورد اگر بیش از آن مصرف شود و علائمی غیرطبیعی ظاهر گردد سریعاً به پزشک اطلاع دهید.

مصرف طولانی مدت

بیمارانی که به طور مرتب بتامتازون را مصرف می‌کنند باید با یک کارت نام دارو، دوز آن و نوع بیماری خود را نوشته و همراه خود داشته باشند. مصرف طولانی مدت و خوراکی این دارو باعث زخم معده و روده، نازکی پوست، شکنندگی استخوان‌ها، ضعف عضلانی و مهار فعالیت غدهٔ فوق کلیه می‌شود. مصرف طولانی مدت و موضعی بتامتازون باعث نازکی پوست می‌شود و فرد را به انواع عفونت‌های پوستی مستعد می‌گرداند. همچنین مصرف طولانی مدت بتامتازون باعث اختلال رشد در کودکان می‌شود.

توصیه‌های ضروری

- مصرف موضعی دارو بیش از ۷ روز ممکن است باعث ایجاد استریا[7] بر روی پوست و درامتداد چین‌ها شود.
- به هیچ عنوان این دارو را به طور موضعی روی پوست صورت و یا درناحیهٔ اطراف دستگاه تناسلی، مقعدی، زیربغل استعمال نکنید (مگر با دستور پزشک).
- سالمندانی که مدام دارو را بصورت خوراکی مصرف می‌کنند باید همراه دارو ویتامین د و مکمل کلسیمی بخورند.
- در صورت افزایش وزن، تورم اندام‌ها و یاگردشدن صورت فوراً به پزشک اطلاع دهید.
- اگر از قطره چشمی استفاده می‌کنید و بعد از ۵ روز چشم‌ها قرمز، خارش‌دار و همراه با تورم بود دارو را قطع کرده به پزشک مراجعه کنید.
- وقتی قطره چشمی رااستفاده کردید، لنز داخل چشم قرار ندهید، بهترین زمان قرار دادن لنز ۳۰ دقیقه پس از مصرف دارو است.
- اگر برای ادرار سوختگی پای نوزاد از این دارواستفاده می‌کنید ازکهنه‌های تنگ یا شورت‌های پلاستیکی برای کودک‌استفاده نکنید.
- پس از قراردادن کرم، پماد یالوسیون روی پوست یک لایه نازک از آن را به آرامی ماساژ دهید.

نحوه دفع دارو

عمدهٔ دفع شکل خوراکی دارو از راه ادرار می‌باشد.

۱- ماده‌ای است که ساختار اصلی خیلی از هورمون‌های بدن را تشکیل می‌دهد، داروهایی که با ساختار مشابهٔ آن تولید می‌شوند برای جلوگیری از التهاب و درد ناشی از آن بکار می‌روند و به کورتن معروفند.

BETAMETHASONE

اقدامات احتیاطی خاص

آیا به پزشک‌تان گفته‌اید که:

∇ از بیماری سل رنج می‌برید.
∇ درگیر عفونت‌های مختلفی هستید.
∇ مدت‌ها است از مشکل کبدی یا کلیوی رنج می‌برید.
∇ سایر داروها را هم زمان مصرف می‌کنید.
∇ مرض قند دارید.
∇ از اختلالات روانی رنج می‌برید.
∇ مشکل قلبی دارید.
∇ آب سیاه دارید.
∇ دچار فشارخون هستید.
∇ سابقه‌ای از صرع دارید.
∇ زخم معده یا روده دارید.

دوران حاملگی

∇ وقتی دارو را بطور موضعی مصرف می‌نمایید مشکل خاصی وجود ندارد، در مصرف خوراکی نیز در دوز طبیعی دارو مشکلی ایجاد نخواهد کرد، بهتر است با پزشک مشورت نمایید.

دوران شیردهی

∇ در مصرف موضعی مشکل خاصی وجود ندارد، در مصرف خوراکی نیز در دوز طبیعی نباید مشکل خاصی برای شیرخوار بوجود آید، بهتر است با پزشک مشورت شود.

نوزادان و کودکان

∇ کاهش دوز ضروری است.

بالای ۶۰ سالگی

∇ کاهش دوز ضروری است.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ مشکل خاصی ندارد.

الکل

∇ کمتر مصرف نمایید، بتامتازون فرد را به زخم معده یا روده مستعد می‌کند.

عوارض جانبی

معمولاً عوارض وخیم دارو با مصرف دوز بالا، شکل خوراکی و مصرف طولانی مدت آن بوجود می‌آید عارضه شکل موضعی دارو به نسبت خوراکی آن کمتر است.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
سوءهاضمه	●			■		
افزایش وزن / تغییر خلق		●		■		
آکنه (جوش‌های غرور)		●		■		
ضعف عضلانی / نازک شدن پوست		●		■		
مدفوع سیاه یا خونی		●		■	▲	■

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **انسولین، داروهای ضدقند خوراکی، ضدانعقادها،** بتامتازون ممکن است نیاز به تزریق انسولین و اثرات این داروها را تغییر دهد.
- **واکسن‌ها،** در طی مصرف بتامتازون اگر واکسیناسیون انجام شود واکنش‌های شدید و خطرناکی در بدن بوجود می‌آید.
- **داروهای ضد فشارخون،** بتامتازون اثرات این داروها را کاهش می‌دهد.
- **داروهای ضدتشنج،** این داروها اثرات بتامتازون را کاهش می‌دهند.

۲- بیماری است که باعث التهاب مفاصل می‌شود و همراه درد، سفتی و محدودیت حرکتی مفاصل می‌باشد.
۳- غده‌ای درون‌ریز است که درست در زیر هیپوتالاموس به مغز چسبیده است از دو بخش تشکیل شده قدامی و خلفی، بخش قدامی از اهمیت بیشتری برخوردار است چون تنظیم رشد و کارکرد سایر غدد را به عهده دارد.
۴- غده‌ای است که بر روی کلیه‌ها قرار گرفته است بخش مرکزی غده هورمون اپی‌نفرین و نوراپی‌نفرین و بخش قشری کورتیزول را ترشح می‌کند.
۵- بیماری التهابی پوست است که با قرمزی، تورم و خارش شدید بروز می‌کند، علل متعددی دارد که مهمترین آنها حساسیت تماسی است ک ماده‌ای حساسیت‌زا مثلاً عطرها، پیچک سمی، نیکل، کرم‌های موضعی، مواد نگهدارنده و شوینده و غیره باعث بروز بیماری می‌شوند.
۶- بیماری است پوستی که ارثی و مزمن است، علت آن نامعلوم می‌باشد.
۷- نواحی قرمزی در پوست که در اثر استفاده زیاد از کورتن‌های موضعی بوجود می‌آید که معمولاً برگشت‌ناپذیر است.

بتاهیستین

اطلاعات عمومی

بتاهیستین در سال ۱۹۷۰ میلادی (۱۳۴۹ خورشیدی) به بازار دارویی جهان جهت درمان بیماری مِنییر معرفی شد. بیماری مِنییر ناشی از افزایش مایع در گوش داخلی است که این افزایش مایع باعث افزایش فشار در آن منطقه شده و علائمی مانند سرگیجه، وزوز گوش و کاهش شنوایی را بوجود می‌آورد، ساختار شیمیایی دارو مشابه هیستامین است و تصور می‌شود که باعث افزایش جریان مایع و تخلیه آن از گوش داخلی و بهبود علائم بیماری مِنییر می‌شود. مصرف مداوم بتاهیستین باعث کاهش تکرار شدت تهوع و سرگیجه می‌شود. همچنین این دارو باعث کاهش وزوز گوش شده و بیمار را از صداهای زنگ مانند کلافه کننده نجات می‌دهد. وقتی بتاهیستین فشار مایع را در گوش داخلی کم می‌کند متعاقب آن جریان خون مویرگی در آن ناحیه به شکل طبیعی خود باز می‌گردد. درمان با این دارو برای همهٔ افراد مؤثر نیست و در شرایطی نیاز به جراحی وجود دارد.

طبقه بندی

گروه دارویی:
ضد بیماری مِنییر

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم □ متوسط □ زیاد ■

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری سِرک، ورتیلوکس

اطلاعات دارویی

دارویی که برای شما تجویز شده است برای درمان بیماری‌تان مناسب است، از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری کنید.

شکل دارویی

قرص

تعداد دفعات و زمان مصرف

۳ بار روزانه بعد از غذا

مقدار مصرف در بزرگسالان

۴۸-۲۴ میلی‌گرم روزانه

شروع اثر

تا ۱ ساعت

مدت اثر

۱۲-۶ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

درظروف دربسته در جای خشک و خنک به دور از دسترس اطفال نگهداری شود.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

به خاطر آوردید سریعاً مصرف نمایید، اگر تا وعدهٔ بعد کمتر از ۲ ساعت مانده، منتظر وعده بعدی باشید و از دو برابر کرد دوز دارو بپرهیزید.

قطع مصرف دارو

بدون مشورت پزشک دارو را قطع نکنید، قطع ناگهانی دارو عود بیماری را به دنبال خواهد داشت.

مصرف بیش از اندازه

مصرف زیاد دارو باعث از حال رفتن می‌گردد که لازم است اطرافیان سریعاً به اورژانس خبر دهند. قبل از رسیدن اورژانس اقدامات اولیه را انجام دهید.

"به راهنمای اقدامات اولیه در مسمومیت‌های دارویی در انتهای کتاب مراجعه نمایید."

مصرف طولانی مدت

مشکل خاصی وجود ندارد.

توصیه‌های ضروری

- برای کاهش عوارض گوارشی، دارو را بعد از غذا مصرف نمایید.

نحوه دفع دارو

عمدهٔ دارو از راه ادرار دفع می‌گردد.

BETAHISTINE

اقدامات احتیاطی خاص

آیا پزشک‌تان می‌داند که:

∇ آسم دارید.
∇ زخم معده یا روده دارید.
∇ ازفئوکروموسیتوم[1] رنج می‌برید.
∇ سایر داروها را هم زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

∇ ایمنی مصرف آن در این دوران تأیید نشده است.

دوران شیردهی

∇ این دارو در شیر مادر ترشح می‌شود ولی در دوز طبیعی آن روی شیرخوار اثر سوئی ندارد، بهتر است با پزشک مشورت شود.

نوزادان و کودکان

∇ توصیه نمی‌شود.

بالای ۶۰ سالگی

∇ مشکل خاصی وجود ندارد.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ مشکل خاصی وجود ندارد.

الکل

∇ مشکل خاصی وجود ندارد.

عوارض جانبی

عوارض دارویی بتاهیستین خفیف و نادر است و کمتر باعث بروز مشکلی می‌شود.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
تهوع	●		■			
سوءهاضمه	●		■			
سردرد		●	■			
بثورات جلدی		●		■		

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

● **آنتی‌هیستامین‌ها (داروهای ضدحساسیت)**، با توجه به وجود ساختار مشابه این دارو وهیستامین، هر داروی‌ضدهیستامینی بر این دارو نیز اثر گذاشته باعث کاهش اثرات آن می‌گردد همین طور برعکس آن نیز اتفاق می‌افتد.

۱- توموری است که در بافت غده فوق کلیه قرار دارد و باعث افزایش قابل توجه فشارخون می‌شود.

بروموکریپتین

اطلاعات عمومی

بروموکریپتین نوعی بیماری را که با افزایش میزان پرولاکتین در خون همراه است، با مهار ترشح پرولاکتین[۱] درمان می‌کند. با درمان این بیماری علائمی مانند نازایی در زنان و گاهی ناتوانی جنسی و عقیمی در مردان برطرف می‌شود. در برخی موارد این دارو کمک به برطرف شدن تومورهای خوش‌خیم پستان می‌کند و اختلالات دوران قاعدگی را بهبود می‌بخشد. همچنین بروموکریپتین در مادرانی که علاقه‌مند به شیردادن از طریق پستان خود به شیرخوار نیستند، باعث قطع ترشح بیشتر می‌گردد. این دارو می‌تواند علائم بیماری پارکینسون[۲] را در شرایطی که سایر داروهای ضدپارکینسون بی‌نتیجه ماندند برطرف نماید. بروموکریپتین از آزادشدن هورمون رشد جلوگیری کرده و در درمان بیمارانی که از آکرومگالی[۳] رنج می‌برند مؤثر است. عوارض جانبی دارو بسیار خفیف است و با کاهش دوز برطرف می‌شود، همچنین تهوع و استفراغ با مصرف دارو همراه غذا برطرف می‌گردد. در شرایط نادری بروموکریپتین باعث زخم معده می‌شود.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
ضد پارکینسون، مهارکننده‌های هورمون رشد و پرولاکتین

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم □ متوسط □ زیاد ■

میزان وابستگی:
کم □ متوسط □ زیاد ■

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری پارلودل

اطلاعات دارویی

دارویی که برای شما تجویز شده است برای درمان بیماری‌تان مناسب است، از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری کنید.

شکل دارویی

قرص، شکل کپسول آن در ایران موجود نیست.

تعداد دفعات و زمان مصرف

۴-۱ بار روزانه همراه غذا

مقدار مصرف در بزرگسالان

دوز دارو بستگی به شرایط بیمار و میزان پاسخ درمانی آن دارد. در بیشتر موارد از ۱/۲۵-۱ میلی‌گرم روزانه شروع می‌شود و به تدریج افزایش می‌یابد تا پاسخ مناسب دریافت شود.

شروع اثر

متغیر است و بستگی به شرایط مصرف دارد.

مدت اثر

در حدود ۸ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

در ظروف دربسته در دمای اتاق و به دور از نور و دسترس اطفال نگهداری شود.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

به خاطر آوردید بلافاصله مصرف کنید، اگر تا دوز بعدی کمتر از ۲ ساعت مانده، بهتر است منتظر دوز بعدی باشید و از دو برابر کردن آن بپرهیزید.

قطع مصرف دارو

این دارو را نباید یکباره قطع نمود، قطع ناگهانی دارو باعث عود علائم بیماری می‌شود.

مصرف بیش از اندازه

معمولاً مصرف ناآگاهانه باعث بروز مشکل خاصی نمی‌شود ولی اگر بیش از آن مصرف شود و علائمی غیرطبیعی بروز کند سریعاً به پزشک اطلاع دهید.

مصرف طولانی مدت

مشکل خاصی ندارد.

کنترل و پایش

آزمایش دوره‌ای خون جهت بررسی میزان دارو ضروری است. معاینات زنان و مامایی بطور سالیانه (و برای زنان یائسه هر ۶ ماه) ضرورت دارد. سایر معاینات و بررسی‌های لازم مانند وجود زخم معده و اکرومگالی باید انجام شود.

توصیه‌های ضروری

- دارو را همراه غذا مصرف کنید.
- در طی دوره درمان با بروموکریپتین به جای قرص‌های خوراکی ضدبارداری یا قرص‌های کاشتنی زیرپوستی از روش‌های دیگری برای پیشگیری از بارداری استفاده کنید.
- برگشت دوره‌های قاعدگی و مهار تولید شیر تا ۶ هفته از شروع درمان طول خواهد کشید.

نحوه دفع دارو

۹۵ درصد دارو از راه صفرا دفع می‌گردد.

۱- یکی از هورمون‌های غده هیپوفیز است که ترشح شیر را تحریک می‌کند.

اقدامات احتیاطی خاص

آیا پزشک‌تان می‌داند که:

- ∇ سابقه‌ای از اختلالات روانی داشته‌اید.
- ∇ مدت‌ها است از بیماری تنفسی رنج می‌برید.
- ∇ سایر داروها را هم زمان مصرف می‌کنید.
- ∇ زخم معده دارید.
- ∇ فشارخون دارید.
- ∇ پورفیری [4] دارید.

دوران حاملگی

∇ ایمنی مصرف آن در این دوران تأیید نشده است.

دوران شیردهی

∇ اگر این دارو در ۱۲ ساعت اول زایمان داده شود باعث قطع کامل شیردهی پستان‌ها می‌شود. اگر علاقه‌مند به تغذیه شیرخوار با شیر خود هستید به پزشک اطلاع دهید.

نوزادان و کودکان

∇ در سنین زیر ۱۵ سال تجویز نمی‌شود.

بالای ۶۰ سالگی

∇ کاهش دوز ضروری است.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ این دارو باعث خواب‌آلودگی و سرگیجه می‌شود، تا مشخص شدن اثرات دارو روی بدن از انجام اینگونه مشاغل خودداری نمایید.

الکل

∇ بپرهیزید، الکل باعث افزایش گیجی و کاهش تحمل نسبت به بروموکریپتین می‌شود.

عوارض جانبی

عوارض جانبی دارو به میزان مصرف آن بستگی دارد، وقتی برای درمان پارکینسون مصرف می‌کنید، باعث بوجود آمدن حرکات غیرطبیعی می‌گردد.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
گیجی / سرگیجه	●			■		
مشکل درگردش خون	●			■		
تهوع و استفراغ	●		■			
یبوست		●	■			
سردرد / حرکات غیرطبیعی		●		■		
خواب‌آلودگی		●		■	▲	▮

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **داروهای ضدروان‌پریشی،** این داروها باعث خنثی شدن اثرات بروموکریپتین می‌شوند و خطر عود بیماری پارکینسون را افزایش می‌دهند.
- **افدرین و سودوافدرین (گشادکننده‌های برونش‌ها)،** این داروها در ترکیب داروهای ضدسرفه و سرماخوردگی در همهٔ داروخانه‌ها بدون نسخه پزشک ارائه می‌شود، مصرف همزمان این داروها با بروموکریپتین باعث عوارض بسیار شدید و خطرناکی می‌شود.
- **اریترومایسین و سایر آنتی‌بیوتیک‌های این گروه،** این داروها میزان بروموکریپتین را در خون افزایش داده و باعث عوارض جانبی شدیدی می‌شوند.
- **متوکلوپرامید (داروی ضدتهوع)** این دارو باعث کاهش اثرات بروموکریپتین می‌شود.

۲- بیماری سیستم عصبی است که با اختلال حمله‌ای و گذرای فعالیت الکتریکی مغز همراه است و باعث کاهش سطح هوشیاری، حرکات غیرطبیعی و اختلالات جسمی و روانی می‌شود.

۳- اختلالاتی است در تولید هورمون رشد که باعث رشد غیرطبیعی اندام‌ها می‌شود.

۴- اختلالی در متابولیسم پورفیرین است که ناشی از اختلال عملکرد کبدی است و باعث دل درد، حساسیت پوستی به نور خوشید شده و وقتی فرد در معرض نور خورشید قرار گیرد دچار ضایعات متعددی می‌گردد.

بزافیبرات

اطلاعات عمومی

(این دارو در حال حاضر در ایران موجود نیست) بزافیبرات متعلق است به گروه داروهایی که اصطلاحاً به آن فیبرات می‌گویند، این فیبراتها باعث کاهش چربی خون می‌شوند. این دارو اثر خاصی روی تری‌گلیسریدها (نوعی چربی) در خون دارد و آن را به سرعت پایین می‌آورد. همچنین بزافیبرات روی کلسترول (نوعی چربی) اثرگذاشته و آن را نیز کاهش می‌دهد. افزایش میزان چربی در خون باعث آترواسکلروز (تجمع چربی در دیواره‌های رگ‌ها و سخت شدن آنها) می‌شود. رسوب چربی در دیواره رگها باعث بوجود آمدن بیماری عروق کرونر قلب (مانند درد صدری و حمله قلبی) می‌شود یا بر روی عروق مغزی اثرگذاشته و باعث سکته‌های مغزی می‌گردد. وقتی بزافیبرات را با رژیم غذایی کم‌چربی مصرف می‌کنیم بطور چشمگیری از بیماریهای عروق کرونر قلب کاسته می‌شود.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:

داروهای پایین‌آورنده چربی

خطرات ناشی از مصرف زیاد:

کم ■ متوسط □ زیاد □

میزان وابستگی:

کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری بزالیپ، منو

اطلاعات دارویی

این دارو برای درمان بیماریتان انتخاب مناسبی می‌باشد، بنابراین بدون دستور پزشک از تغییر در میزان مصرف آن خودداری کنید.

شکل دارویی

قرص

تعداد دفعات و زمان مصرف

۱ تا ۳ بار روزانه با مقدار کمی آب بعد از غذا مصرف شود.

مقدار مصرف در بزرگسالان

۴۰۰ تا ۶۰۰ میلی‌گرم روزانه.

شروع اثر

تأثیر دارو شاید تا هفته‌ها ظاهر نشود چراکه چربی رسوب کرده در دیواره رگها نتیجهٔ ماهها و حتی سالها ذخیره چربی است که مدتها طول می‌کشد تا دارو این چربی‌ها را از دیواره‌ها حل کرده و میزان آن را در خون کاهش دهد. در صورتی که بعد از ۳ تا ۴ ماه میزان چربی خون‌تان تغییری نیافت باید دارو را قطع نموده و داروی دیگری جانشین آن نمود.

مدت اثر

در حدود ۶ تا ۲۴ ساعت، البته در اشخاص مختلف فرق می‌کند.

رژیم غذایی توصیه شده

رژیم غذایی کم‌چرب یا حداقل عاری از چربیهای اشباع (مانند: روغن‌های جامد، کره) را توصیه می‌کنیم.

ذخیره‌سازی

در قوطی در بسته در دمای اتاق و به دور از نور و دسترس اطفال نگهداری شود.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

یادتان آمد بلافاصله بخورید، اگر تا دوز بعدی ۴ ساعت مانده و یک بار در روز دارو را مصرف می‌کنید بهتر است کل وعده روزانه را یک‌باره مصرف کنید ولی اگر چند وعده در روز مصرف می‌کنید وعده‌ها را بطور طبیعی مصرف کرده دوز فراموش شده را مصرف نکرده و از دو برابر کردن وعده بعدی خودداری کنید.

قطع مصرف دارو

بدون دستور پزشک دارو را ناگهان قطع نکنید.

مصرف بیش از اندازه

مصرف ناآگاهانه معمولاً مشکلی بوجود نمی‌آورد ولی اگر بیش از آن مصرف کردید و نشانه‌هایی غیرطبیعی بوجود آمد، پزشک‌تان را مطلع کنید.

مصرف طولانی مدت

معمولاً مشکل خاصی بوجود نمی‌آید. در افرادی که سابقه ناراحتی کلیوی دارند باید با احتیاط دارو را مصرف نمایند مصرف طولانی مدت دارو در این افراد ممکن است باعث مشکلات عضلانی شود.

کنترل و پایش

آزمایش‌های دوره‌ای خون برای تعیین میزان چربی و کلسترول و بررسی اثر دارو روی مقدار این مواد در خون بسیار ضروری است.

توصیه‌های ضروری

- این دارو را برای جذب بهتر همراه غذا مصرف کنید.
- چنانچه ظرف دو ماه چربی خونتان کاهش نیابد بهتر است با دستور پزشک‌تان دارو را قطع کرده از سایر داروهای این گروه استفاده نمایید.

نحوه دفع دارو

عمده این دارو از طریق ادرار (۶۰ درصد) و بقیه از طریق مدفوع دفع می‌گردد.

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک‌تان می‌داند که:

- ▽ شما برای مدتی طولانی مشکل کبدی یا کلیوی داشته‌اید.
- ▽ سابقه بیماری کیسه صفرا داشته‌اید.
- ▽ سایر داروها را همزمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

- ▽ ایمنی مصرف آن در این دوران تأیید نشده است.

دوران شیردهی

- ▽ این دارو در شیر مادر ترشح می‌شود و ممکن است برای شیرخوار مضر باشد.

نوزادان و کودکان

- ▽ معمولاً تجویز نمی‌شود.

بالای ۶۰ سالگی

- ▽ مشکل خاصی وجود ندارد.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

- ▽ مشکل خاصی ندارد.

الکل

- ▽ مشکل خاصی وجود ندارد.

عوارض جانبی

بیشترین عارضه این دارو مشکل گوارشی است که بصورت از دست رفتن اشتها و تهوع بروز می‌کند. این مشکل در مصرف مداوم دارو رفته‌رفته از بین می‌رود.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
تهوع	●			■		
کاهش اشتها	●			■		
درد معده	●			■		
بثورات جلدی / سردرد			●		■	
گرفتگی و درد عضلانی			●		■	
سرگیجه / خستگی			●	■		

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- مصرف همزمان این دارو با **داروهای ضدانعقادی (مثل وارفارین)**، اثر ضدانعقادی این داروها را افزایش می‌دهد. پزشک‌تان دوز داروی ضدانعقادی را به حدی کم می‌کند تا بتواند مصرف بِزافیبرات را همزمان شروع کند.
- **داروهای ضدافسردگی**، اگر با این دارو همزمان مصرف شود باعث افزایش خطر آسیب کبدی می‌شود.
- بِزافیبرات با داروهای **ضددیابت** تداخل ایجاد کرده و باعث اختلال در کنترل قند خون می‌شود.
- **پاراواستاتین، سیمواستاتین و سایر داروهای پائین آورنده چربی**، اگر همزمان با بِزافیبرات مصرف شوند باعث آسیب عضلانی می‌شوند.

بکلوفن

اطلاعات عمومی

بکلوفن یک داروی شل‌کننده عضلانی است که روی مغز و نخاع اثر می‌گذارد. این دارو سبب کاهش اسپاسم، گرفتگی‌ها و سفتی عضلانی ناشی از انواع بیماری‌ها از جمله ام اس[1] و آسیب طناب نخاعی می‌شود. همچنین بکلوفن برای درمان گرفتگی‌های ناشی از آسیب مغز، فلج مغز یا سکته بکار می‌رود. اگرچه این دارو، علاج هیچ‌یک از موارد ذکر شده نیست، اما تحرک را افزایش می‌دهد و اجازه انجام سایر درمان‌ها از جمله فیزیوتراپی را می‌دهد. بکلوفن با احتمال کمتری نسبت به سایر داروهای این گروه، سبب ضعف عضلانی می‌شود و عوارض جانبی آن از جمله گیجی یا خواب‌آلودگی معمولاً موقتی است. سالمندان بویژه در مراحل اولیه درمان بیشتر مستعد عوارض جانبی هستند.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
شل‌کننده عضلات

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم □ متوسط ■ زیاد □

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری باکلوسپاس، بالجیفن، لیورزال

اطلاعات دارویی

دارویی که تجویز شده برای درمان بیماری‌تان مناسب است از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری کنید.

شکل دارویی

قرص، شکل شربت و آمپول آن در ایران موجود نیست.

تعداد دفعات و زمان مصرف

۳ بار در روز همراه با غذا یا شیر

مقدار مصرف در بزرگسالان

درمان با ۱۵ میلی‌گرم شروع می‌شود و در صورت لزوم هر سه روز تا ۱۵ میلی‌گرم افزایش می‌یابد. حداکثر دوز روزانه ۱۰۰ میلی‌گرم است.

شروع اثر

برخی اثرات دارو در مدت ۳-۱ ساعت ظاهر می‌شوند اما پاسخ کامل درمانی ممکن است تا چندین هفته زمان نیاز داشته باشد. مصرف یک نوبت دارو یک ساعت قبل از انجام فعالیت، میزان تحرک را بهبود می‌بخشد.

مدت اثر

تا ۸ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

در ظروف دربسته در جای خنک و خشک دور از دسترس کودکان قرار دهید.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

به محض یادآوری مصرف کنید. اگر قرار است نوبت بعدی را در ۲ ساعت آینده مصرف کنید، دوز فراموش شده را اکنون مصرف کرده و از مصرف نوبت بعدی صرف‌نظر کنند.

قطع مصرف دارو

دارو را بدون مشورت پزشک قطع نکنید. این دارو باید به تدریج کاهش یافته تا نهایتاً قطع شود، توقف ناگهانی آن ممکن است سبب توهم، تشنج و گرفتگی بیشتر شود.

مصرف بیش از اندازه

معمولاً مصرف ناآگاهانه مشکل خاصی بوجود نمی‌آورد ولی اگر بیش از آن مصرف شود و علائمی مانند ضعف، استفراغ و خواب‌آلودگی ایجاد شود، سریعاً به پزشک مراجعه کنید.

مصرف طولانی مدت

مشکل خاصی وجود ندارد.

توصیه‌های ضروری

- این دارو را می‌توانید همراه غذا یا شیر مصرف کنید.
- اگر عوارض آزاردهنده دارو به مدت طولانی باقی بماند به پزشک اطلاع دهید.

نحوه دفع دارو

این دارو از راه ادرار دفع می‌گردد.

۱- نوعی بیماری سلول‌های عصبی است که علت آن شناخته شده نیست و با ضعف و از کار افتادن اندام‌ها همراه است.

۲- بیماری سیستم عصبی است که با کم‌تحرکی، لرزش اندام‌ها، گرفتگی عضلانی و حرکات ناخواسته عضلانی همراه است.

BACLOFEN

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک‌تان می‌داند که:

∇ دچار بیماری‌های مزمن کبدی یا کلیوی شده‌اید.
∇ مشکل در دفع ادرار دارید.
∇ از زخم معده رنج می‌برید.
∇ دیابت دارید.
∇ دچار مشکلات تنفسی شده‌اید.
∇ سایر داروها را هم زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

∇ ایمنی مصرف آن در بارداری اثبات نشده است. با پزشک خود مشورت کنید.

دوران شیردهی

∇ دارو وارد شیر مادر می‌شود اما در مقادیر طبیعی آن، برای شیرخوار مضر نمی‌باشد، با پزشک خود مشورت کنید.

نوزادان و کودکان

∇ کاهش میزان مصرف ضروری است.

بالای ۶۰ سالگی

∇ در این سنین عوارض جانبی داروها افزایش می‌یابد بنابراین کاهش دوز ضروری است.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ از آنجا که بکلوفن سبب خواب‌آلودگی می‌شود، بنابراین تا مشخص شدن اثرات دارو روی بدنتان از انجام اینگونه مشاغل خودداری کنید.

الکل

∇ مصرف نکنید. الکل ممکن است اثرات خواب‌آوری دارو را افزایش دهد.

جراحی و بیهوشی عمومی

∇ حتماً پزشک یا دندانپزشک خود را قبل از اعمال جراحی و بیهوشی عمومی از مصرف بکلوفن مطلع سازید.

عوارض جانبی

عوارض جانبی شایع این دارو خواب‌آوری است. در صورت شروع مصرف دارو با دوزهای اندک و افزایش تدریجی آن، این عارضه به حداقل می‌رسد.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
سرگیجه	●		■			
خواب‌آلودگی / تهوع	●		■			
خستگی و ضعف عضلانی	●		■			
مشکل در دفع ادرار	●		■			
یبوست / اسهال / سردرد		●	■			
گیجی		●		■		

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **داروهای ضدفشارخون و مدر**، بکلوفن اثر کاهندگی فشار این داروها را افزایش می‌دهند.
- **داروهای مورد استفاده در پارکینسون**[۲]، برخی داروهای مورد استفاده در پارکینسونیسم ممکن است در صورت مصرف هم‌زمان با بکلوفن سبب گیجی و توهم شود.
- **خواب‌آورها**، در مصرف هم زمان این داروها با بکلوفن اثرات تسکینی بر روی مغز تشدید می‌شود.
- **ضدافسردگی‌های سه حلقه‌ای**، ممکن است اثرات بکلوفن را افزایش دهند و سبب ضعف عضلانی شوند.

بکلومتازون

اطلاعات عمومی

بکلومتازون یک داروی کورتونی است که به منظور درمان علایم التهاب بینی و آبریزش آن (بصورت اسپری بینی) و برای کنترل آسم (بصورت استنشاقی) بکار می‌رود. این دارو با کاهش التهاب و افزایش ترشحات بینی، علایم را کاهش می‌دهد. همچنین بکلومتازون به کاهش علایم تنفسی نظیر خس‌خس و سرفه کمک می‌کند. مبتلایان به آسم می‌توانند از این دارو بطور مداوم برای کاهش شدت و دفعات حمله استفاده نمایند. با این حال، با شروع حمله، این دارو اثری در کاهش علایم ندارد. بکلومتازون در ابتدا برای بیمارانی تجویز می‌شود که آسم آنها به گشادکننده‌های مجاری تنفسی پاسخ نداده است. همچنین بکلومتازون جزء اصلی برخی از کرم‌ها و پمادهای پوستی برای درمان التهابات بویژه اگزما[1] است. بکلومتازون کورتونی است قوی و برای درمان التهابات صورت و ناحیه اطراف تناسلی استفاده نمی‌شود. بکلومتازون، عوارض جانبی اندکی دارد که ناشی از مصرف موضعی آن بصورت اسپری بینی یا استنشاقی است. عفونت‌های قارچی مسبب التهاب دهان و گلو از عوارض جانبی محتمل بکلومتازون استنشاقی هستند. با شستشوی دهان و غرغره آب پس از استنشاق می‌توان از شدت این عوارض کاست.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
ضد التهاب، ضد آسم (کورتون)

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم ■ متوسط □ زیاد □

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری آتروبک، آسمابک، بکلازون، بکلوفورت، بکوناز، بکوتاید، پروپادرم، نازوبک

اطلاعات دارویی

دارویی که تجویز شده برای درمان بیماری‌تان مناسب است از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری کنید.

شکل دارویی

استنشاقی، اسپری بینی، شکل کرم و پماد آن در ایران موجود نیست.

تعداد دفعات و زمان مصرف: ۴-۲ بار در روز

مقدار مصرف در بزرگسالان: بالغین، ۲-۱ پاف ۴-۲ بار روزانه براساس ترکیب مورد استفاده (آسم)؛ ۲-۱ اسپری در هر سوراخ بینی ۴-۲ بار در روز (التهاب بینی)، معمولاً ۲-۱ بار روزانه (التهاب پوست). کودکان، کاهش میزان مصرف براساس سن و وزن تعیین می‌شود.

شروع اثر: حدود یک هفته (آسم)؛ ۳-۱ روز (التهاب بینی). فواید کامل ممکن است تا ۴ هفته دیده نشود.

مدت اثر: چندین روز بعد از توقف دارو

رژیم غذایی توصیه شده: هیچ

ذخیره‌سازی: در ظروف دربسته در دمای اتاق به دور از نور و دسترس اطفال نگهداری شود.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو: به محض یادآوری مصرف کنید. اگر قرار است نوبت بعدی را در ۲ ساعت آینده مصرف کنید، نوبت فراموش شده را مصرف کرده و از مصرف نوبت بعدی صرف‌نظر کنید.

قطع مصرف دارو: بدون مشورت با پزشک مصرف دارو را متوقف نکنید، چون ممکن است علایم بیماری عود کند. گاهی کاهش تدریجی دوز توصیه می‌شود.

مصرف بیش از اندازه: معمولاً مصرف ناآگاهانه مشکلی بوجود نمی‌آورد اما اگر بیش از آن مصرف شود و علائمی غیرطبیعی بروز کند بلافاصله به پزشک اطلاع دهید.

مصرف طولانی مدت

در صورتی که از دارو برای آسم یا التهاب بینی استفاده شود، هیچ مشکلی ایجاد نخواهد شد اما مقایر بالای اسپری بینی سبب اثرات سوئی می‌شود. از کرم یا پماد نباید طولانی مدت استفاده کرد چرا که می‌تواند سبب تغییرات دایمی در پوست و ایجاد شیارهایی قرمز رنگ بویژه در صورت شود.

کنترل و پایش: آزمایش خون جهت بررسی عملکرد مناسب غده فوق کلیه ضروری است.

توصیه‌های ضروری

- در هر نوبت استفاده دارو به صورت استنشاقی، دهان را شستشو دهید.
- هنگامی که برای نخستین بار از یک اسپری بینی استفاده می‌کنید لازم است اسپری ۳-۲ بار پمپ شود. سر و قسمت بینی اسپری را هر روز در آب ولرم بشویید و بگذارید در هوا خشک شود.
- توجه کنید که این دارو را موقع حمله حاد آسم استفاده نکنید.

نحوه دفع دارو

عمدهٔ دفع آن از راه مدفوع است.

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک‌تان می‌داند که:

- ∇ سل یا سایر عفونت‌های بینی یا تنفسی دارید.
- ∇ دچار عفونت پوستی (کرم/پماد) شده‌اید.
- ∇ زخم‌های واریسی (کرم/پماد) دارید.

دوران حاملگی

- ∇ شواهدی مبنی بر خطر وجود ندارد.

دوران شیردهی

- ∇ شواهدی مبنی بر خطر وجود ندارد.

نوزادان و کودکان

- ∇ کاهش دوز ضروری است. از مصرف طولانی مدت پماد در نوزادان و کودکان خودداری کنید.

بالای ۶۰ سالگی

- ∇ مشکلات شناخته شده‌ای وجود ندارد.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

- ∇ مشکل شناخته شده‌ای وجود ندارد.

الکل

- ∇ مشکل خاصی ندارد.

عوارض جانبی

عارضه جانبی اصلی اسپری بینی و استنشاقی‌ها، تحریک راههای بینی و عفونت قارچی گلو و دهان است. عوارض جانبی جدی‌تر نظیر تغییرات پوستی دایمی با مصرف پماد دیده می‌شود و نباید آن را به صورت مالید.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
استنشاقی / اسپری بینی						
ناراحتی و تحریک بینی	●		■			
سرفه	●		■			
گلودرد /گرفتگی صدا	●			■		
خون دماغ	●			■		
کرم / پماد						
تغییرات پوستی		●		■		

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

ندارد.

۱- بیماری التهابی پوست است که با قرمزی، تورم و خارش شدید بروز می‌کند، علل متعددی دارد که مهمترین آنها حساسیت تماسی است ک ماده‌ای حساسیت‌زا مثلاً عطرها، پیچک سمی، نیکل، کرم‌های موضعی، مواد نگهدارنده و شوینده و غیره باعث بروز بیماری می‌شوند.

بندروفلومتیازید (بندروفلوازید)

اطلاعات عمومی

(این دارو درحال حاضر در بازار دارویی ایران موجود نیست). بندروفلومتیازید متعلق است به گروهی از داروهایی که به آن مُدرهای تیازیدی می‌گویند، این داروها آب را از بدن خارج کرده و باعث کاهش ورم ایجاد شده ناشی از عوارض قلبی و تورم قبل از قاعدگی می‌شوند. همچنین این دارو در درمان فشارخون بالا نیز استفاده می‌شود. این دارو همانند سایر مُدرهای این گروه سبب افزایش دفع پتاسیم در ادرار می‌شود و همراه با عوارض شدیدی مانند افزایش احتمال ضربان‌های نامنظم قلب می‌شود. البته این عارضه در دوزهای پایین نادر است.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:

مُدر

خطرات ناشی از مصرف زیاد:

کم ■ متوسط □ زیاد □

میزان وابستگی:

کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری آپرینوکس، نئو-ناکلکس

اطلاعات دارویی

دارویی که تجویز شده برای درمان بیماریتان مناسب است بدون دستور پزشک دوز دارو را تغییر ندهید.

شکل دارویی

قرص

تعداد دفعات و زمان مصرف

روزی یکبار در اوایل صبح (گاهی ۳-۱ بار در هفته)

مقدار مصرف در بزرگسالان

۱۰-۲/۵ میلی‌گرم روزانه

شروع اثر

در عرض ۲ ساعت

مدت اثر

۱۲-۶ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده

مصرف این دارو ممکن است سبب کاهش پتاسیم بدن شود بنابراین از غذاهای حاوی پتاسیم مثل موز و انواع سبزیجات تازه به مقدار کافی استفاده کنید.

ذخیره‌سازی

در ظروف دربسته در جای خنک و خشک و دور از دسترس کودکان قرار دهید.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

یادتان آمد بلافاصله مصرف کنید، ولی جهت جلوگیری از اختلال در خواب شب اگر در هنگام خواب یادتان آمد، دارو را مصرف نکنید.

قطع مصرف دارو

مصرف دارو را بدون مشورت با پزشک خود متوقف نکنید. ممکن است علایم بیماری عود کند.

مصرف بیش از اندازه

معمولاً مصرف ناآگاهانه مشکلی بوجود نمی‌آورد ولی اگر بیش از آن مصرف شود و یا علائمی غیرطبیعی بروز کند بلافاصله به پزشک اطلاع دهید.

مصرف طولانی مدت

مصرف طولانی مدت دارو سبب افزایش دفع پتاسیم و بهم ریختن تعادل سایر نمک‌ها می‌شود.

کنترل و پایش

آزمایش خون دوره‌ای جهت بررسی عملکرد کلیوی و میزان پتاسیم و سایر نمک‌ها ضروری است.

توصیه‌های ضروری

- سعی کنید تا ساعت ۴ بعدازظهر دوز دارویی‌تان را مصرف کنید.

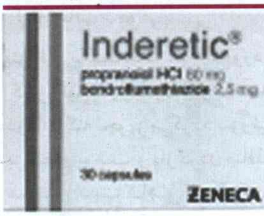
نحوه دفع دارو

عمدهٔ دارو از راه ادرار دفع می‌شود.

۱- نارسایی غدد فوق کلیوی است که با ضعف، کاهش فشارخون و درگیری‌های دیگر همراه است.

۲- نوعی بیماری خودایمن بافت همبند که با درگیری مفصلی، پوستی، خونی و مغزی همراه است.

BENDROFLUMETHIAZIDE (BENDROFLUAZIDE)

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک تان می‌داند که:

∇ مشکل مزمن کبدی یا کلیوی دارید.
∇ سابقه نقرس دارید.
∇ دچار دیابت شده‌اید.
∇ بیماری آدیسون [1] دارید.
∇ از لوپوس اریتماتو [2] رنج می‌برید.
∇ سایر داروها را هم زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

∇ معمولاً تجویز نمی‌شود. ایمنی مصرف آن در دوران حاملگی به اثبات نرسیده است.

دوران شیردهی

∇ دارو وارد شیر می‌شود و تولید شیر را کاهش می‌دهد. با این حال مقدار جذب دارو آنقدر اندک است که بندرت باعث عوارضی برای شیرخوار می‌شود.

نوزادان و کودکان

∇ معمولاً تجویز نمی‌شود. کاهش مقدار مصرف ضروری است.

بالای ۶۰ سالگی

∇ ممکن است کاهش دوز ضروری باشد.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ مشکل خاصی وجود ندارد.

الکل

∇ مشکل خاصی ندارد.

عوارض جانبی

عوارض جانبی ناشی از کمبود پتاسیم با مصرف مکمل‌های پتاسیم برطرف می‌شوند. بندروفلومتیازید در افراد مستعد سبب بروز نقرس می‌شود و همچنین در کنترل قند خون مشکل بوجود می‌آورد.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
گیجی	●		■			
خواب‌آلودگی / خستگی / تهوع		●	■			
گرفتگی پاها		●	■			
ناتوانی جنسی		●		■		
بثورات جلدی		●		■	▲	

تداخل دارویی (مصرف همزمان با سایر داروها)

- **مسکن‌ها**، ممکن است از اثر ادرارآوری بندروفلومتیازید را کاهش داده و باعث مسمومیت دارویی شوند.
- **دیگوکسین (قرص قلبی)**، اثرات دیگوکسین ممکن است در صورت از دست رفتن پتاسیم زیاد، تشدید شود.
- **ترفنادین (آنتی‌هیستامین)**، میزان اندک پتاسیم خطر ضربان‌های غیرطبیعی قلبی را در صورت مصرف هم زمان بندروفلومتیازید به همراه آنتی‌هیستامین بالا می‌برد.
- **داروهای ضدآریتمی**، میزان پایین پتاسیم سبب تشدید سمیت این داروها می‌شود.
- **لیتیوم (ضدروان‌پریشی)**، بندروفلومتیازید سبب افزایش میزان لیتیوم در خون می‌شود.
- **کورتون‌ها**، این داروها سبب افزایش دفع پتاسیم از بدن در صورت مصرف همزمان با بندروفلومتیازید می‌شود و کاهش شدید پتاسیم را بوجود آورده که نهایتاً منجر به ضربان‌های غیرطبیعی قلبی می‌شود.

بنزوئیل پراکساید

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
ضد آکنه (جوش‌های غرور)

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم ■ متوسط □ زیاد □

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری آکنسید، بروکسیل، پانوکسیل

اطلاعات عمومی

بنزوئیل پراکساید در انواع فرآورده‌های موضعی برای درمان آکنه بکار می‌رود. در خارج از کشور این دارو بدون نیاز به نسخه پزشک ارائه می‌شود و در غلظت‌های مختلف برای درمان آکنه تجویز می‌گردد. بنزوئیل پراکساید با برداشتن لایه سطحی و آلودگی‌های موجود بر سطح پوست و باز کردن منافذ باعث کاهش التهاب و رفع جوش‌ها می‌شود. این دارو همچنین سبب کاهش التهاب فولیکول‌های مسدود شده مو می‌شود و باکتری‌های عفونی‌کننده آنها را از بین می‌برد و به رشد آنها کمک می‌نماید. بنزوئیل پراکساید ممکن است سبب ایجاد تحریک و خشکی پوست شود ولی این عارضه با گذشت زمان کاهش می‌یابد. این دارو باید روی سطوح درگیر و طبق دستور پزشک استفاده شود. شستن ناحیه قبل از مصرف دارو، تا حد زیادی به اثرات مفید دارو کمک می‌کند. اگر درمان با فرآورده‌های کم غلظت بنزوئیل پراکساید آغاز شود و سپس در صورت نیاز به ترکیبات قوی‌تر ادامه یابد، احتمال بروز عوارض جانبی، کمتر خواهد شد. معمولاً خشکی پوست ناشی از لایه‌برداری با کاهش دفعات مصرف قابل کنترل است. باید مراقب بود تا دارو با چشم، دهان و غشاهای مخاطی تماس نداشته باشد. همچنین توصیه می‌شود که هنگام مصرف این دارو از قرارگرفتن در معرض نور خورشید، اجتناب شود. مراقب باشید، فرآورده‌های بنزوئیل پراکساید ممکن است رنگ لباس‌ها را ببرند.

اطلاعات دارویی

دارویی که تجویز شده برای درمان بیماریتان مناسب است از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری کنید.

شکل دارویی

لوسیون، ژل، صابون، شکل کرم آن در ایران موجود نیست.

تعداد دفعات و زمان مصرف

روزی ۲-۱ بار

مقدار مصرف در بزرگسالان

طبق دستور استفاده کنید.

شروع اثر

به سرعت چربی پوست را کاهش می‌دهد. علائم آکنه معمولاً پس از ۶-۴ هفته بهبود می‌یابد.

مدت اثر

۴۸-۲۴ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده

از مصرف زیاد ادویه‌جات و سرخ کردنی‌ها، سوسیس و کالباس خودداری کنید.

ذخیره‌سازی

در ظروف دربسته در جای خنک و خشک و دور از دسترس کودکان قرار دهید.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

به محض یادآوری مصرف کنید.

قطع مصرف دارو

در صورت عدم نیاز بدون هیچ‌گونه مشکلی می‌توانید دارو را قطع کنید.

مصرف بیش از اندازه

معمولاً مصرف ناآگاهانه مشکلی بوجود نمی‌آورد ولی اگر بیش از آن مصرف شود باعث تحریک شدید، قرمزی و تورم پوست می‌شود.

مصرف طولانی مدت

بنزوئیل پراکساید معمولاً به ۶-۴ هفته زمان برای بروز اثراتش نیاز دارد. ادامه مصرف آن باید با نظر پزشک باشد.

توصیه‌های ضروری

- از مالیدن دارو به چشم‌ها، دهان و داخل بینی خودداری کنید.
- از تماس دارو با مو و البسه خودداری نمایید.
- در طی مصرف این دارو به مدت طولانی در معرض نور خورشید قرار نگیرید.

نحوه دفع دارو

عمدهٔ دارو از راه ادرار دفع می‌شود.

BENZOYL PEROXIDE

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک‌تان می‌داند که:

- ▽ اگزما[1] دارید.
- ▽ دچار آفتاب سوختگی شده‌اید.
- ▽ سابقه حساسیت به بنزوئیل پراکساید را دارید.
- ▽ سایر داروها را هم زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

- ▽ شواهدی از خطر وجود ندارد.

دوران شیردهی

- ▽ شواهدی از خطر وجود ندارد.

نوزادان و کودکان

- ▽ معمولاً در سنین زیر ۱۲ سال توصیه نمی‌شود مگر تحت نظارت پزشک

بالای ۶۰ سالگی

- ▽ معمولاً نیازی برای مصرف آن وجود ندارد.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

- ▽ مشکل شناخته شده‌ای وجود ندارد.

الکل

- ▽ مشکل خاصی ندارد.

عوارض جانبی

مصرف بنزوئیل پراکساید ممکن است سبب سوختگی موقتی یا سوزش پوست شود. قرمزی، لایه‌برداری و تورم ممکن است سبب خشکی شدید پوست شود و معمولاً در صورت توقف درمان یا کاهش دوز برطرف می‌شود. اگر در اثر سوختگی شدید، تاول یا دلمه بوجود آمد، باید مصرف بنزوئیل پراکساید را متوقف کرده و با پزشک مشورت شود.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
تحریک پوستی	●		■			
خشکی	●		■			
سوزش /قرمزی	●		■			
تاول / دلمه / تورم		●		■	▲	

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **فرآورده‌های خشک‌کننده پوست**، وسایل آرایشی بهداشتی، صابون‌ها و سایر فرآورده‌های ضد آکنه سبب افزایش احتمال خشکی و تحریک پوست با بنزوئیل پراکساید می‌شوند.

۱- بیماری التهابی پوست است که با قرمزی، تورم و خارش شدید بروز می‌کند، علل متعددی دارد که مهمترین آنها حساسیت تماسی است که ماده‌ای حساسیت‌زا مثلاً عطرها، پیچک سمی، نیکل، کرم‌های موضعی، مواد نگهدارنده، شوینده و غیره باعث بروز بیماری می‌شود.

بنزیل بنزوآت

اطلاعات عمومی

بنزیل بنزوآت شپش‌کش قوی است که در درمان انگل‌های پوست بکار می‌رود. این دارو به سیستم عصبی شپش حمله‌ور شده و آن را فلج و موجب مرگ می‌شود. مصرف شکل لوسیون این دارو برای افرادی که آسم دارند و یا کودکان بسیار مناسب است. در صورتی که این دارو نتوانست پاسخ درمانی مناسبی ایجاد کند به پزشک اطلاع دهید تا داروی دیگری را جانشین آن نماید.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
ضد گال (جرب) و شپش

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم □ متوسط ■ زیاد □

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری آنوسول، پولمکس، آنومد

اطلاعات دارویی

دارویی که برای شما تجویز شده است، برای درمان بیماری‌تان مناسب است از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری کنید.

شکل دارویی

لوسیون موضعی

تعداد دفعات و زمان مصرف

یکبار، در آلودگی خیلی شدید ۳-۲ بار

مقدار مصرف در بزرگسالان

در درمان شپش، لوسیون ۲۵٪ آن، به مدت ۲۴ ساعت روی موضع بماند. در درمان گال، لوسیون ۲۵٪ این دارو بجز سر و صورت بر تمامی نواحی بدن مالیده شود و به مدت ۲۴ ساعت بماند و ۳ بار با فواصل یک روزه تکرار شود.

شروع اثر

آهسته

مدت اثر

تا زمانی که کل دارو را از بدن بشویید.

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

در ظروف دربسته در دمای اتاق به دور از نور و دسترس اطفال نگهداری شود.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

یادتان آمد بلافاصله مصرف کنید.

قطع مصرف دارو

این دارو را برای مدتی محدود تجویز می‌کنند که بعد از آن قطع دارو مشکلی بوجود نمی‌آورد.

مصرف بیش از اندازه

معمولاً مصرف ناآگاهانه مشکلی بوجود نمی‌آورد ولی اگر تصادفاً دارو بلعیده شود سریعاً به اورژانس اطلاع دهید.

مصرف طولانی مدت

این دارو را نباید به مدت طولانی مصرف نمود.

توصیه‌های ضروری

- شریک جنسی و سایر افراد خانواده باید درمان شوند تمامی لباس‌های زیر، ملحفه‌ها، بالش و حوله باید با آب داغ شسته و در صورت امکان اطو شوند.
- در صورتی که ناآگاهانه دارو خورده شود یا با چشم و مجاری ادراری تماس یابد تحریک شدیدی ایجاد می‌کند که لازم است به پزشک اطلاع دهید.
- در صورت بروز حساسیت بلافاصله پوست را با آب و صابون بشویید.
- یک تا چند هفته پس از درمان با این دارو ممکن است خارش همچنان باقی بماند که این امر از بی‌کفایتی دارو نیست و لازم نیست دوز دارو تکرار شود.

نحوه دفع دارو

این دارو با شستشو از سطح بدن پاک می‌شود.

BENZYL BENZOATE

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک‌تان می‌داند که:

∇ آسم دارید.

∇ قسمت‌هایی از بدنتان زخم دارد.

دوران حاملگی

∇ این دارو در سطح بدن و برای استعمال خارجی است و اثرات آن به جنین نمی‌رسد بنابراین مصرف آن در این دوران خطری ندارد.

دوران شیردهی

∇ مشکل خاصی ندارد ولی بهتر است قبل از مصرف با پزشک مشورت شود.

نوزادان و کودکان

∇ مشکل خاصی ندارد.

بالای ۶۰ سالگی

∇ مشکلی ندارد.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ مشکلی ندارد.

الکل

∇ مشکلی ندارد.

عوارض جانبی

معمولاً عارضهٔ حادی بوجود نمی‌آورد.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
التهاب پوست		●	■			

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

ندارد.

بوپروپیون

اطلاعات عمومی

بوپروپیون، که آمفبوتامون هم نامیده می‌شود یک داروی ضد افسردگی است که از نظر شیمیایی قرابتی با دیگر داروهای ضدافسردگی ندارد. اگر چه این دارو در درمان افسردگی مورداستفاده قرارگرفته است اما عموماً برای ترک سیگار بکار می‌رود. بیماران تحت درمان باید تصمیم نهایی خود را برای ترک سیگار گرفته باشند و همکاری لازم را انجام دهند. درمان هنگامی آغاز می‌شود که بیمار هنوز سیگار می‌کشد و متعهد به عدم استعمال سیگار در ۲ هفته اول درمان است. بوپروپیون در صورتی که پس از ۷ هفته انجام پاسخ ندهد باید قطع شود. اگرچه این دارو برای ترک سیگار بسیار مؤثر است ولی بیماران بیشتر روش جایگزین نیکوتین را ترجیح می‌دهند. بوپروپیون را نباید در کسانی که سابقه تشنج یا اختلالات خوردن دارند و یا در حال ترک داروهای ضداضطراب یا الکل هستند، تجویز نمود. این دارو نباید در بیماران دچار اختلال شیدایی و افسردگی یا روانپریشی مصرف شود چون خطر پیشرفت بیماری وجود دارد.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
داروی غیرنیکوتینی ترک سیگار

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم □ متوسط □ زیاد ■

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری زیبان

اطلاعات دارویی

دارویی که تجویز شده برای درمان بیماریتان مناسب است از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری کنید.

شکل دارویی

قرص‌های آهسته رهش

تعداد دفعات و زمان مصرف

روزی ۲-۱ بار

مقدار مصرف در بزرگسالان

۳۰۰-۱۵۰ میلی‌گرم

شروع اثر

تا ۴ هفته برای ایجاد اثر کامل درمانی

مدت اثر

۱۲ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

در ظروف دربسته در جای خنک و خشک و دور از دسترس کودکان قرار دهید.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

به محض یادآوری مصرف کنید. اگر قرار است نوبت بعدی در ۲ ساعت آینده باشد، یک نوبت را اکنون مصرف کنید و از مصرف نوبت بعدی صرف‌نظر کنید.

قطع مصرف دارو

مصرف دارو را بدون مشورت با پزشک قطع نکنید. پزشک دوز دارو را به تدریج کم کرده تا نهایتاً قطع می‌کند.

مصرف بیش از اندازه

در صورت بروز کاهش هوشیاری به سرعت به اورژانس خبر دهید و تا رسیدن آنها اقدامات اولیه درمانی را انجام دهید.

"به راهنمای اقدامات اولیه مسمومیت‌های دارویی در انتهای کتاب مراجعه شود."

مصرف طولانی مدت

بوپروپیون به مدت ۹ هفته برای ترک سیگار بکار می‌رود.

کنترل و پایش

پاسخ درمانی باید پس از ۴-۳ هفته بازبینی شود و تنها در صورتی دارو ادامه یابد که مؤثر بوده باشد.

توصیه‌های ضروری

- دارو چه نیکوتینی و چه غیرنیکوتینی فقط جنبه کمکی داشته و مهم تصمیم جدی و ارادهٔ فرد در ترک سیگار است.
- این دارو را نباید خرد کرد یا جوید.

نحوه دفع دارو

عمدهٔ دارو از راه ادرار دفع می‌گردد.

BUPROPION

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک‌تان می‌داند که:

- ∇ افسردگی، شیدایی یا روانپریشی دارید.
- ∇ مشکل کبدی یا کلیوی دارید.
- ∇ مشغول ترک الکل یا داروهای ضداضطراب هستید.
- ∇ سایر داروها را هم زمان مصرف می‌کنید.
- ∇ سابقه تشنج دارید.
- ∇ دچار اختلال خوردن هستید.
- ∇ دیابت دارید.

دوران حاملگی

∇ ایمنی مصرف آن در بارداری به اثبات نرسیده است. سعی کنید بدون مصرف دارو، سیگار را ترک کنید.

دوران شیردهی

∇ توصیه نمی‌شود. ممکن است دارو وارد شیر شود و بر شیرخوار اثر بگذارد.

نوزادان و کودکان

∇ توصیه نمی‌شود.

بالای ۶۰ سالگی

∇ افزایش حساسیت به اثرات دارو وجود دارد، لذا ممکن است کاهش دوز ضروری باشد.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ دارو ممکن است سبب اختلال در تمرکز و گیجی شود. تا زمانی که از چگونگی اثر بوپروپیون بر بدن خود آگاه نشده‌اید، از انجام چنین فعالیت‌هایی بپرهیزید.

الکل

∇ مصرف نکنید. الکل ممکن است سبب افزایش اثرات خواب‌آوری شود.

عوارض جانبی

برخی از عوارض جانبی از جمله تحریک‌پذیری، لرزش، تعریق و بی‌خوابی ممکن است بیشتر به علت نیکوتین باشند تا اثرات خود بوپروپیون.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
بی‌خوابی / تمرکز ضعیف	●		■			
سردرد / گیجی / لرزش	●		■			
تهوع / استفراغ	●		■			
بثورات جلدی / تب	●			■		
تپش قلب / ازحال رفتن		●		■		
گیجی / نگرانی		●		■		
تشنج		●		■		
افسردگی	●			■		

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **نکته کلی**، طیف وسیعی از داروها سبب افزایش احتمال تشنج در مصرف همزمان با بوپروپیون می‌شوند.
- **ریتوناویر و آمانتادین (ضدویروس‌ها و پارکینسون) و لوودوپا (ضدپارکینسون)**، این داروها سبب افزایش خطر عوارض جانبی بوپروپیون می‌شوند.
- **ضد تشنج‌ها**، فنی‌توئین و کاربامازپین سبب کاهش میزان و اثرات بوپروپیون در خون می‌شوند.

بودزوناید

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
کورتون، ضدالتهاب

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم ■ متوسط □ زیاد □

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری بودنوفالک، اِنتوکورت

اطلاعات عمومی

بودزوناید نوعی کورتون است که به شکل کپسول آهسته رهش برای بهبود علایم بیماری کرون[1] و بصورت تنقیه برای بهبود علایم کولیت اولسراتیو[2] بکار می‌رود. همچنین این دارو بصورت استنشاقی برای پیشگیری از آسم کاربرد دارد ولی در متوقف نمودن حمله آسم نقشی ندارد. بودزوناید نظیر سایر کورتون‌ها توسط بیمارانی که آسم آنها به‌گشادکننده‌های برونشی جواب نداده است، بکار می‌رود. همچنین این دارو بصورت اسپری بینی جهت تخفیف علایم التهاب و پولیپ‌های بینی بکار می‌رود. بودزوناید با کاهش التهاب بینی، ریه یا روده به کنترل علایم کمک می‌کند. عوارض جانبی بودزوناید در صورت مصرف بصورت دمنده یااسپری بینی کمتر بوده ومعمولاً از شدت کمتری برخوردارند چراکه دارو درمقادیر کمتری توسط بدن (نسبت به راه خوراکی) جذب می‌شود.

اطلاعات دارویی

دارویی که تجویز شده برای درمان بیماری تان مناسب است از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری کنید.

شکل دارویی

استنشاق، پودراستنشاقی، اسپری بینی، شکل تنقیه و کپسول آهسته رهش در ایران موجود نیست.

تعداد دفعات و زمان مصرف

۳-۱ بار در روز (کپسول)؛ یکبار در روز (تنقیه)؛ دوبار در روز (دمنده)؛ یک یا دوبار در روز (اسپری بینی)

مقدار مصرف در بزرگسالان

۹-۳ میلی‌گرم (کپسول)؛ ۲ میلی‌گرم (تنقیه)؛ ۶۰۰-۲۰۰ میکروگرم (دمنده)، ۲۰۰-۱۰۰ میلی‌گرم (اسپری بینی)

شروع اثر

آسم، در عرض یک هفته. سایر موارد، ۳-۱ روز

مدت اثر

۲۴-۱۲ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

در محفظه سربسته در جای خشک و خنک و دور از دسترس کودکان قرار دهید.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

به محض یادآوری مصرف کنید. اگر قرار است نوبت بعدی در ۲ ساعت آینده مصرف شود، نوبت فراموش شده رامصرف کرده و از نوبت بعدی راصرف‌نظر کنید.

قطع مصرف دارو

بدون مشورت با پزشک مصرف دارو را متوقف نکنید؛ ممکن است علایم بیماری عود کند. کپسول‌های آهسته رهش مورداستفاده در بیماری کرون باید بتدریج قطع شوند.

مصرف بیش از اندازه

مصرف مقدار بیش از اندازه معمولاً نگران‌کننده است. اما اگر متوجه هر نوع علامت نامعمولی شدید یا دوزهای بیشتری مصرف شده بود، پزشک را در جریان بگذارید.

مصرف طولانی مدت

پیشگیری از آسم، نیازمند کاربرد طولانی مدت دارو است. خطر اندکی از نظر ایجاد آب سیاه[3] آب مروارید[4] و اثر براستخوان‌ها درمصرف دوزهای بالای استنشاقی وجود دارد. به بیمارانی که تحت درمان بلندمدت با بودزوناید هستند، توصیه می‌شود که کارت مصرف کورتون یا گردن‌بند هشدار طبی به همراه داشته باشند.

کنترل و پایش

اگر بودزوناید درمقادیر بالا مصرف شود، باید بطور متناوب آزمایش خون داد و ازعملکرد مناسب غدد فوق کلیوی اطمینان حاصل نمود. کودکانی که‌از دمنده‌ها استفاده می‌کنند، باید رشدشان تحت پایش قرار گیرد.

توصیه‌های ضروری

- در طی مصرف این دارو از مواجه با افرادی که‌آبله مرغان یا سرخک دارند بپرهیزید.
- در صورتی که این دارو رامصرف کردید و بعد از ۳ هفته بهبودی حاصل نشد بلافاصله به پزشک اطلاع دهید.
- آثار درمانی دارو به سرعت ظاهر نمی‌شود و به زمان نیاز دارد.

نحوه دفع دارو

۶۷ درصد دارو از راه ادرار و ۳۳ درصد از مدفوع دفع می‌گردد.

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک‌تان می‌داند که:

▽ سابقه‌ای از سل یا هر نوع عفونت تنفسی دیگر دارید.

▽ سایر داروها را هم زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

▽ با پزشک خود بویژه در صورت مصرف برای درمان بیماری کرون مشورت کنید.

دوران شیردهی

▽ با پزشک خود بویژه در صورت مصرف برای درمان بیماری کرون مشورت کنید.

نوزادان و کودکان

▽ کاهش دوز الزامی است.

بالای ۶۰ سالگی

▽ مشکل خاصی وجود ندارد.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

▽ مشکل خاصی وجود ندارد.

الکل

▽ مشکل خاصی وجود ندارد.

عوارض جانبی

عوارض جانبی اصلی دمنده‌ها و افشانه‌های بینی محدود به مجاری بینی و دهان است. کپسول‌ها و تنقیه‌ها می‌توانند سبب اختلالات گوارشی و بثورات جلدی شوند. دوزهای بالای بودزوناید در هر شکلی که مصرف شوند سبب افزایش وزن و عوارض جانبی بلندمدت ناشی از کورتون‌ها می‌شوند.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
دمنده‌ها و افشانه‌های بینی						
تحریک بینی / سرفه	●		■			
گلودرد / گرفتگی صدا	●			■		
خونریزی از بینی		●		■		
کپسول‌ها و تنقیه						
اسهال / یبوست	●		■			
بثورات پوستی / خارش		●		■		
اختلالات خلقی		●		■		
همه فرآورده‌ها						
افزایش وزن		●		■		
درد چشم		●		■	▲	▮

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

ندارد.

۱– نوعی بیماری گوارشی که با خونریزی از روده کوچک همراه است.

۲– نوعی بیماری گوارشی که با خونریزی از روده بزرگ همراه است.

۳– آب سیاه بیماری ناشی از افزایش فشار داخل چشم است که درصورت عدم معالجه به نابینایی می‌انجامد.

۴– کدورت عدسی چشم که ناشی از علل مختلفی است و باعث کاهش بینایی می‌شود.

بوسپیرون

اطلاعات عمومی

بوسپیرون تمایل زیادی دارد که به گیرنده‌های موجود در مغز متصل شود و اثرات ضداضطرابی خود را بگذارد، برخلاف بنزودیازپین‌ها بوسپیرون اثر فوری ندارد و ۴-۲ هفته طول می‌کشد تا اثراتش ظاهر شود، این دارو وابستگی ایجاد نمی‌کند و می‌توان طولانی مدت از آن استفاده نمود، با قطع دارو علائم قطع دارو ظاهر نمی‌شود و می‌توان آن را با داروهای ضداضطرابی دیگر به ویژه بنزودیازپین‌ها که در درمان کوتاه‌مدت اضطراب نقش دارند جایگزین کرد. یکی از مشکلات بوسپیرون وجود عوارض گوارشی مثل تهوع و استفراغ است که با تنظیم دوز دارو قابل کنترل است.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
ضداضطراب‌ها

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم □ متوسط ■ زیاد □

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری بوسپار

اطلاعات دارویی

دارویی که برای شما تجویز شده است برای درمان بیماری تان مناسب است، بدون دستور پزشک از تغییر دوز آن خودداری کنید.

شکل دارویی

قرص

تعداد دفعات و زمان مصرف

۴-۲ بار روزانه

مقدار مصرف در بزرگسالان

۵ میلی‌گرم ۳ بار روزانه

شروع اثر

۱۵-۱۰ روز

مدت اثر

تا یک ماه

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

در ظروف دربسته در جای خشک و خنک (دمای اتاق)، و به دور از نور و دسترس اطفال نگهداری شود.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

یادتان آمد بلافاصله بخورید اگر تا وعده بعد مدتی باقی نمانده، دوز فراموش شده را مصرف نکرده و به روال طبیعی مصرف دارو برگردید و از دو برابر کردن دوز دارو بپرهیزید.

قطع مصرف دارو

قطع دارو هیچ‌گونه مشکل خاصی بوجود نمی‌آورد.

مصرف بیش از اندازه

مصرف ناآگاهانه ممکن است مشکل خاصی بوجود نیاورد، در صورتی که بیش از این مقدار مصرف شود باعث مسمومیت دارویی شده به پزشک اطلاع دهید.

مصرف طولانی مدت

این دارو را می‌توانید به مدت طولانی مصرف کنید بدون اینکه اثرات وابستگی به دارو بوجود آید.

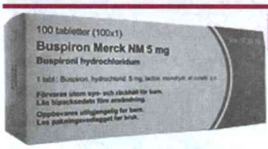
توصیه‌های ضروری

- این دارو را در افراد زیر ۱۸ سال مصرف نکنید.
- دارو را با غذا مصرف کنید و از مصرف آن با آب گریپ‌فروت خودداری کنید.
- اگر می‌خواهید استرس‌های روزانه‌تان را درمان کنید و نیاز به داروی سریع‌الاثر دارید بهتر است بوسپیرون را مصرف ننمایید.

نحوه دفع دارو

۶۰-۴۰ درصد از راه ادرار دفع می‌گردد.

BUSPIRONE

اقدامات احتیاطی خاص

آیا به پزشک‌تان گفته‌اید که:

∇ مدت‌ها است درگیر ناراحتی کبدی یا کلیوی هستید.

∇ عادت به مصرف الکل و سایر داروهای آرامبخش دارید.

∇ سایر داروها راهمزمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

∇ توصیه نمی‌شود.

دوران شیردهی

∇ با اینکه در شیر مادر ترشح نمی‌شود، بهتر است از مصرف آن در این دوران خودداری شود.

نوزادان و کودکان

∇ تجویز نمی‌شود.

بالای ۶۰ سالگی

∇ کاهش دوز دارو ضروری است.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ مشکل خاصی ایجاد نمی‌کند ولی بهتر است تا مشخص شدن آثار درمانی دارو از انجام اینگونه مشاغل خودداری شود.

الکل

∇ بپرهیزید، ترکیب الکل و بوسپیرون باعث تشدید اثرات تسکینی شده و مخاطراتی به دنبال دارد.

عوارض جانبی

شایع ترین عارضه بوسپیرون، سرگیجه و خواب‌آلودگی است که ممکن است شدت آن به حدی باشد که مجبور به قطع دارو شوید.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
خواب‌آلودگی / سرگیجه	●		■			▮
تهوع / استفراغ	●		■			
سردرد		●	■			
خشکی دهان		●	■			
تنگی نفس		●		■	▲	▮
بثورات جلدی		●		■	▲	▮

تداخل دارویی (مصرف همزمان با سایر داروها)

- مصرف همزمان این دارو با **مهارکننده‌های مونوآمین‌اکسیداز (داروهای ضدافسردگی)** باعث افزایش فشار خون می‌شود.
- **الکل، مسکن‌های مخدری، آرامبخش‌ها و خواب‌آورها،** همزمان با بوسپیرون باعث تشدید اثر یکدیگر می‌شوند.
- **هالوپریدول (ضدروان‌پریشی)،** بوسپیرون باعث افزایش میزان هالوپریدول در خون و افزایش اثرات آن می‌شود.

بومِتانید

طبقه بندی

گروه دارویی:
مُدرهای قوسی

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم ■ متوسط □ زیاد □

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ **لازم نیست** □

نام‌های تجاری بورنیکس

اطلاعات عمومی

(درحال حاضر این دارو در بازار دارویی ایران موجود نمی‌باشد). بومِتانید ادرارآور قوسی بسیار قوی وکوتاه‌اثری است که دردرمان ادم (جمع شدن آب دربافت‌ها) ناشی ازنارسایی قلب، سندرم نفروتیک[1]، و سیروزکبدی[2] به طورگسترده‌ای استفاده می‌شود. این دارو بخصوص در بیمارانی مصرف می‌شود که عملکرد کلیوی آنها مختل شده و به مُدرهای تیازید (مثل هیدروکلروتیازید) جواب نمی‌دهند. عملکرد این داروسریع‌الاثر است و شکل آمپول آن در شرایط اورژانسی برای کاهش ادم ریوی (تجمع مایع در ریه‌ها) مصرف می‌شود. بومِتانید باعث افزایش دفع پتاسیم از طریق ادرار می‌شود که نهایتاً علائم گسترده‌ای از کمبود پتاسیم را بوجود می‌آورد، به همین منظور هم‌زمان با مصرف بومتانید، داروهای مکمل پتاسیم یا مُدرهای نگهدارنده پتاسیم تجویز می‌شود.

اطلاعات دارویی

دارویی که تجویز شده است برای درمان بیماریتان ضروری است بدون دستور پزشک میزان مصرف آن را تغییر ندهید.

شکل دارویی

قرص، محلول، آمپول

تعداد دفعات و زمان مصرف

یک بار در روز صبح‌ها، در بعضی موارد ۲ بار روزانه.

مقدار مصرف در بزرگسالان

۰/۵ تا ۵ میلی‌گرم روزانه، در صورت اختلال عملکردی کلیه این دوز دارویی افزایش می‌یابد.

شروع اثر

۳۰دقیقه در شکل قرص و خیلی سریعتر در شکل آمپول

مدت اثر

۲ تا ۴ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده

با مصرف این دارو میزان پتاسیم بدن کاهش می‌یابد، با خوردن میوه و سبزیجات تازه از قبیل موز و گوجه‌فرنگی می‌توان پتاسیم دفع شده را جبران نمود.

ذخیره‌سازی

در قوطی در بسته درجای خشک و خنک به درو از نورخورشید و در دسترس اطفال نگهداری شود.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

مشکلی ایجاد نمی‌کند، اگر یادتان آمد بلافاصله بخورید، در صورتی که دیروقت یادتان آمد یا احتمال آن را می‌دهید که با مصرف آن خواب شبانه (به جهت بلند شدن برای دفع ادرار) مختل شود بهتر است مصرف آن را به وعدهٔ بعدی موکول کنید.

قطع مصرف دارو

بدون دستورپزشک، مصرف دارو را قطع نکنید، با قطع دارو علائم بیماری عود می‌کند.

مصرف بیش از اندازه

گاهی مصرف ناآگاهانه عوارضی به دنبال ندارد ولی اگر میزان آن بیشتر شود باعث ایجاد علائمی می‌شود که ضروری است پزشک‌تان را مطلع کنید.

مصرف طولانی مدت

مشکل جدی وجود ندارد، ممکن است میزان نمک‌های بدن مانند پتاسیم، سدیم و کلسیم کم شوند و اختلالاتی را بوجود آورند.

کنترل و پایش

آزمایش‌های منظم در حین مصرف دارو از جمله آزمایش ادرار، اوره خون و کراتی‌نین و بررسی میزان الکترولیت‌های خون لازم است.

توصیه‌های ضروری

- این دارو را می‌توانید همراه غذا مصرف کنید.
- آمپول آن باید به آهستگی در رگ تزریق شود.
- صبح‌ها دارو را مصرف کنید تا خواب شبانه شما (جهت برخاستن برای دفع ادرار) مختل نشود.

نحوه دفع دارو

۵۰ تا ۸۰ درصد دارو از طریق ادرار دفع می‌شود.

۱- گروهی از بیماری‌های کلیوی است که باعث دفع پروتئین از ادرار، تورم و افزایش چربی بدن می‌شود.

۲- وقتی بافت کبد به حفرات و دانه‌های غیرطبیعی تبدیل شود، اصطلاحاً به آن سیروز می‌گویند، علت آن عبارتند از اعتیاد به الکل، عفونت‌های مزمن، هپاتیت، بیماری‌های صفراوی و مصرف بیش از اندازه مواد آهن‌دار است.

BUMETANIDE

اقدامات احتیاطی خاص

آیا پزشک‌تان می‌داند که:

- ∇ مدت طولانی از بیماریهای کبدی یا کلیوی رنج می‌برید.
- ∇ مرض قند دارید.
- ∇ مشکل پروستات[3] دارید.
- ∇ نقرس[4] دارید.
- ∇ سایر داروها را هم‌زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

∇ معمولاً تجویز نمی‌شود، این دارو ممکن است باعث کاهش خون جفت شده و در رشد جنین، اختلال ایجاد کند.

دوران شیردهی

∇ باعث کاهش شیر مادر می‌شود بنابراین در این دوران مصرف نمی‌شود.

نوزادان و کودکان

∇ معمولاً تجویز نمی‌شود، در صورت مصرف باید دوز دارو کاهش یابد.

بالای ۶۰ سالگی

∇ اغلب دوز آن را کاهش می‌دهند.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ تا مشخص نشدن تأثیر دارو از انجام چنین فعّالیّت‌هایی خودداری کنید، این دارو، باعث سرگیجه و از حال رفتن می‌شود.

الکل

∇ کم مصرف کنید، مصرف هم‌زمان الکل و بومتانید باعث افزایش خطر بی‌آبی بدن به علت دفع مضاعف آب می‌شود.

عوارض جانبی

عوارض جانبی این دارو ناشی از دفع سریع مایعات بدن می‌باشد که گاهی کاهش دوز مصرفی این عوارض را از بین می‌برد.
بومتانید در افراد مستعد می‌تواند ایجاد بیماری نقرس را تسریع کرده و باعث اختلال در قند خون بیماران دیابتی شود.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
سرگیجه / غش	●		■			
بی‌حالی / خستگی		●	■			
گرفتگی عضلانی		●	■			
بثورات جلدی /حساسیت به‌نور		●		■		
تهوع /استفراغ/ درد مفاصل		●		■		

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **داروهای ضدبی‌نظمی ضربان قلب**، کاهش پتاسیم خون معمولاً باعث مسمومیت با این داروها می‌شود.
- **ترفنادین (ضدحساسیت)** کاهش پتاسیم خون که نتیجهٔ آن بی‌نظمی ضربان قلب است به همراه این دارو تشدید می‌شود.
- **آنتی‌بیوتیک‌ها**، مصرف هم‌زمان با بومتانید، خطر آسیب رسیدن به گوش را افزایش می‌دهد.
- **دیگوکسین (قرص قلبی)**، دفع بیش از حد پتاسیم خون باعث افزایش عوارض این دارو می‌شود.
- **داروهای ضدالتهاب غیراستروئیدی (مثل بروفن)**، این داروها اثر ادرارآوری بومتانید را کاهش می‌دهند.
- **لیتیوم (داروی مصرفی در اختلالات روانی)**، بومتانید باعث افزایش میزان لیتیوم در خون شده و باعث مسمومیت دارویی می‌گردد.
- **پیموزاید (داروی ضد روان‌پریشی)**، کاهش پتاسیم خون و مصرف هم‌زمان پیموزاید باعث افزایش بی‌نظمی ضربان قلب می‌شود.

۳- پروستات غده‌ای است در مردان که مایع مغذی را برای اسپرم (نطفه) ترشح کرده و با انزال خارج می‌شود.
۴- اختلال التهابی مفاصل که ناشی از رسوب کریستال‌ها به علت افزایش اسید اوریک خون است.

بی‌پریدون

اطلاعات عمومی

بی‌پریدون را می‌توان جزء گروه دارویی ضد پارکینسون طبقه‌بندی کرد. بیماری پارکینسون در اثر کاهش یک انتقال دهندهٔ عصبی در مغز به نام دوپامین بوجود می‌آید. میزان دوپامین در شرایط طبیعی با انتقال دهندهٔ عصبی دیگری به نام استیل‌کولین در تعادل می‌باشد و عملکرد این دو کاملاً متضاد یکدیگر است. در بیماری پارکینسون این تعادل بهم خورده و اختلالات حرکتی بوجود می‌آید، مهم‌ترین علامت این بیماری حرکات غیرطبیعی در صورت، زبان و چشم‌ها می‌باشد که بی‌پریدن جلوی بروز این علائم را با فرایندی پیچیده می‌گیرد. همچنین این دارو را می‌توان دربرطرف نمودن اسپاسم‌های شدید و اختلالات حرکتی ناشی از داروها که بخصوص در عضلات ناحیه گردن بروز می‌کند، به کار برد. عوارض دارویی بی‌پریدون بر روی قلب و دستگاه تنفسی بسیار ناچیز است.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:

ضد بیماری پارکینسون

خطرات ناشی از مصرف زیاد:

کم □ متوسط □ زیاد ■

میزان وابستگی:

کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری آکینتون

اطلاعات دارویی

دارویی که برای شما تجویز شده است برای درمان بیماری‌تان مناسب است، از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری کنید.

شکل دارویی

قرص، قرص آهسته رهش، آمپول

تعداد دفعات و زمان مصرف

۴-۳ بار روزانه

مقدار مصرف در بزرگسالان

۲ میلی‌گرم روزانه که در صورت نیاز حداکثر به ۱۶ میلی‌گرم در روز افزایش داده می‌شود.

شروع اثر

۳۰-۱۰ دقیقه

مدت اثر

۸-۶ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

درظروف دربسته در جای خشک و خنک به دور از دسترس اطفال نگهداری شود.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

اگر یادتان آمد بلافاصله بخورید، در صورتی که تا دوز بعدی کمتر از ۳ ساعت مانده، منتظر وعده بعدی شوید و از دو برابر کردن دوز آن خودداری نمایید.

قطع مصرف دارو

این دارو را نباید بطور ناگهانی قطع نمود، قطع دارو باعث عود علائم بیماری می‌شود.

مصرف بیش از اندازه

در صورت بروز تشنج و از دست رفتن هوشیاری ضمن انجام اقدامات اولیه به اورژانس اطلاع دهید.

"به راهنمای اقدامات اولیه در مسمومیت‌های دارویی در انتهای کتاب مراجعه نمایید."

مصرف طولانی مدت

مشکل خاصی ندارد.

توصیه‌های ضروری

- دارو را همراه غذا مصرف نمایید.
- مصرف این دارو باعث خشکی دهان می‌شود که با غرغره آب ولرم، مکیدن آب‌نبات و جویدن آدامس از خشکی آن جلوگیری کنید.
- با مصرف میوه، سبزیجات، مایعات و غذاهای حاوی فیبر فراوان مانند انواع سالاد از یبوست ناشی از دارو جلوگیری نمایید.
- در تزریق دارو ممکن است بطور موقت اُفت فشارخون و سرگیجه روی دهد، نگران نباشید گذرا می‌باشد.
- در آب و هوای گرم مراقب باشید این دارو فرد را مستعد گرمازدگی می‌کند.

نحوه دفع دارو

عمدهٔ دفع دارو از راه ادرار است.

اقدامات احتیاطی خاص

آیا پزشک‌تان می‌داند که:

∇ از آب سیاه[1] رنج می‌برید.
∇ زخم معده یا روده دارید.
∇ از بزرگی غده پروستات رنج می‌برید.
∇ میاستنی‌گراو[2] دارید.
∇ سایر داروها را هم زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

∇ توصیه نمی‌شود.

دوران شیردهی

∇ در شیر مادر ترشح می‌شود ولی بی‌خطر بودن آن برای شیرخوار به اثبات نرسیده است.

نوزادان و کودکان

∇ تجویز نمی‌شود.

بالای ۶۰ سالگی

∇ مشکل خاصی ندارد فقط در هوای خیلی گرم با احتیاط مصرف شود.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ بپرهیزید، این دارو باعث اُفت فشارخون و سرگیجه می‌شود ضمناً بیمارانی که پارکینسون دارند نباید رانندگی کنند.

الکل

∇ بپرهیزید، مشروبات الکلی اثرات تسکینی دارو را افزایش داده باعث عوارض وخیمی می‌شود.

عوارض جانبی

از عوارض مهم این دارو می‌توان به اختلالات خلقی مانند هذیان، توهم و افسردگی اشاره کرد همچنین در بعضی مواقع تشنج بوجود می‌آید، این عوارض می‌تواند با کاهش دوز دارو برطرف گردد.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
تهوع / استفراغ	●		■			
خشکی دهان / یبوست	●		■			
سرگیجه / گیجی		●	■			
گرمازدگی / سردرد		●	■			
بثورات جلدی		●		■	▲	▮
کهیر / خارش		●		■	▲	▮
تپش قلب / اختلالات خلقی		●		■	▲	▮

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **ضدافسردگی‌های سه حلقه‌ای (مثل آمی‌تریپتلین) و دیگوکسین (قرص قلبی)**، این داروها باعث افزایش اثرات و عوارض بی‌پریدین می‌شوند.
- **لوودوپا (سایر داروهای ضدپارکینسون)**، بی‌پریدین اثر این داروها را کاهش می‌دهد.

۱- اختلال چشمی است که باعث افزایش فشار داخلی چشم شده و در صورت عدم درمان باعث سردرد، کاهش بینایی و نهایتاً کوری می‌شود.

۲- در هر سنی اتفاق می‌افتد، زنان بیشتر از مردان درگیر این بیماری می‌شوند بیماری همراه ضعف و خستگی غیرطبیعی عضلات بخصوص عضلات چشم (که باعث دوبینی می‌شود) و عضلات صورتی تا حلق و حنجره می‌باشد.

بیزاکودیل

اطلاعات عمومی

بیزاکودیل داروی ملینی است که معمولاً در یبوست‌های حاد و گذرا یا برای آمادگی قبل از جراحی استفاده گسترده‌ای دارد. همچنین این دارو را می‌توان در افرادی که دچار ضایعه نخاعی هستند و از تحرک کافی برخوردار نیستند و یبوست مداوم دارند استفاده نمود. بیزاکودیل پس از ورود به بدن برای برطرف نمودن یبوست بر روی اعصاب محرک حرکات دودی روده‌ها اثر گذاشته و میزان انقباضات آنها را افزایش می‌دهد. ضمناً باعث نفوذپذیری بیشتر جدار روده‌ها شده و حجم مایع داخل روده‌ها را زیاد می‌کند. نباید این دارو را بطور مداوم مصرف نمود. مصرف مداوم آن باعث از بین رفتن حرکات طبیعی روده‌ای و یا به عبارتی تنبلی روده‌ها می‌شود و فرد را وابسته به این دارو می‌نماید.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:

ملین‌ها

خطرات ناشی از مصرف زیاد:

کم ■ متوسط □ زیاد □

میزان وابستگی:

کم □ متوسط ■ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری بیزاکولاکس، ترالاکس، دول‌کولاکس

اطلاعات دارویی

دارویی که برای شما تجویز شده است، برای درمان بیماری‌تان مناسب است از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری کنید.

شکل دارویی

قرص، شیاف

تعداد دفعات و زمان مصرف

یک بار، قبل از خواب یا قبل از صبحانه

مقدار مصرف در بزرگسالان

قرص، ۱۵-۵ میلی‌گرم و در کودکان نصف دوز بزرگسالان؛ شیاف، یک عدد روزانه

شروع اثر

قرص، ۱۲-۶ ساعت؛ شیاف، ۶۰-۱۵ دقیقه

مدت اثر

ناشناخته

رژیم غذایی توصیه شده

برای جلوگیری از یبوست بهتر است از غذاهای پُرفیبر مانند نان سبوس‌دار و انواع سبزی و میوه استفاده نمود.

ذخیره‌سازی

در ظروف دربسته در دمای اتاق به دور از نور و دسترس اطفال نگهداری شود.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

در صورتی که یادتان آمد بلافاصله مصرف نمایید.

قطع مصرف دارو

این دارو برای مصرف طولانی مدت تجویز نمی‌شود و با قطع آن هیچ مشکلی بوجود نمی‌آید.

مصرف بیش از اندازه

معمولاً مصرف ناآگاهانه مشکل خاصی بوجود نمی‌آورد.

مصرف طولانی مدت

به علت ایجاد وابستگی دارویی، نباید به مدت طولانی مصرف شود.

توصیه‌های ضروری

- برای برطرف نمودن یبوست علاوه بر مصرف دارو، ورزش کنید، آب فراوان بنوشید و نوع تغذیهٔ خود را تغییر دهید.
- از مصرف انواع نوشابه بپرهیزید.
- شیر و شربت‌های معده باعث حل شدن و عدم تأثیر بیزاکودیل می‌شوند.
- پس از رفع یبوست، به هیچ عنوان مصرف این دارو را ادامه ندهید چرا که باعث تنبلی روده‌ها و وابستگی دارویی می‌شود.

نحوه دفع دارو

بطور عمده از راه مدفوع و مقدار ناچیزی از ادرار دفع می‌شود.

BISACODYL

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک‌تان می‌داند که:

- ∇ مدت زیادی است مشکل کلیوی دارید.
- ∇ مشکل روده‌ای دارید.
- ∇ سایر داروها را هم زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

∇ با نظارت پزشک، مشکلی ندارد.

دوران شیردهی

∇ این دارو در شیر ترشح شده ولی مشکل خاصی برای شیرخوار بوجود نمی‌آورد.

نوزادان و کودکان

∇ کاهش دوز ضروری است.

بالای ۶۰ سالگی

∇ مشکلی ندارد.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ مشکل خاصی ندارد.

الکل

∇ بپرهیزید، الکل باعث اختلال در هضم و جذب این دارو می‌شود.

عوارض جانبی

عوارض جانبی آن بسیار خفیف است و با ادامه مصرف از بین می‌رود.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
تهوع و استفراغ	●		■			
درد شکمی	●		■			
سوزش اطراف مقعد (شیاف)	●		■			
اسهال	●		■			

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **داروهای ضد اسید معده،** در مصرف هم زمان باعث حل شدن زودهنگام پوشش قرص بیزاکودیل شده و دل درد و استفراغ را بوجود می‌آورد.

بیسموت

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
ضد زخم معده و روده، ضداسهال
خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم ■ متوسط □ زیاد □
میزان وابستگی:
کم ■ متوسط □ زیاد □
نسخه پزشک لازم است ■ **لازم نیست** □
نام‌های تجاری بیسماترول، پپتوبیسمول

اطلاعات عمومی

بیسموت جزء داروهای ضدزخم معده و روده است که می‌تواند اثر ضداسهالی نیز داشته باشد. اثر ضدزخم آن ناشناخته است ولی می‌تواند یکی از عوامل میکروبی ایجاد زخم گوارشی به نام هلیکوباکتر پیلوری را همراه با سایر آنتی‌بیوتیک‌ها نابود کند. این دارو با جلوگیری از تولید موادی که باعث افزایش حرکات روده می‌شوند و از بین بردن عوامل میکروبی مسبب اسهال، اثرات ضداسهالی خود را نشان می‌دهد.

اطلاعات دارویی

دارویی که برای شما تجویز شده است، برای درمان بیماری‌تان مناسب است از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری کنید.

شکل دارویی

قرص

تعداد دفعات و زمان مصرف

۸ بار روزانه

مقدار مصرف در بزرگسالان

در درمان اسهال، برای بزرگسالان، ۱ قرص هر نیم ساعت تا حداکثر ۸ قرص در روز، برای کودکان نصف دوز بزرگسالان؛ در درمان زخم معده، ۲ قرص هر ۶ ساعت همراه با سایر آنتی‌بیوتیکها

شروع اثر

آهسته

مدت اثر

۵ روز

رژیم غذایی توصیه شده

از مصرف غذاهای محرک معده مانند انواع ترشی‌ها و فلفل پرهیز کنید.

ذخیره‌سازی

در ظروف دربسته در دمای اتاق به دور از نور و دسترس اطفال نگهداری شود.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

به یاد آوردید مصرف کنید.

قطع مصرف دارو

نباید این دارو را بدون دستور پزشک قطع نمود، قطع ناگهانی دارو باعث عود بیماری می‌شود.

مصرف بیش از اندازه

معمولاً مصرف ناآگاهانه مشکلی بوجود نمی‌آورد.

مصرف طولانی مدت

بهتر است دورهٔ درمان را کامل کنید.

توصیه‌های ضروری

- در صورتی که اسهال بیش از ۲ روز ادامه یابد و تب همراه آن باشد، مصرف دارو را متوقف کنید.
- مدفوع سیاه رنگ ممکن است خونریزی گوارشی را مخفی کند با پزشک مشورت نمایید.

نحوه دفع دارو

این دارو از راه ادرار دفع می‌شود.

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک تان می‌داند که:

∇ مدت‌ها است مشکل کبدی یا کلیوی دارید.

∇ عفونت دارید و آنتی‌بیوتیک مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

∇ توصیه نمی‌شود.

دوران شیردهی

∇ در شیر مادر ترشح شده و ممکن است برای شیرخوار مضر باشد بهتر است با احتیاط مصرف شود.

نوزادان و کودکان

∇ کاهش دوز ضروری است.

بالای ۶۰ سالگی

∇ کاهش دوز ضروری است.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ مشکل خاصی ندارد.

الکل

∇ مشروبات الکلی باعث تحریک معده و وخیم شدن زخم معده می‌شود.

عوارض جانبی

عوارض دارو بسیار خفیف است ولی ممکن است باعث سیاهی زبان و رنگ مدفوع شود.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
تغییر مزه دهان	●		■			
سیاهی زبان	●		■			
سیاهی مدفوع	●		■			
بثورات جلدی		●		■	▲	▮

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

● **تتراسیکلین و سیپروفلوکساسین (آنتی‌بیوتیک‌ها)**، بیسموت باعث کاهش جذب این دارو می‌شود.

پاروکسیتین

اطلاعات عمومی

(این دارو در حال حاضر در بازار دارویی ایران موجود نیست). پاروکسیتین به گروهی از ضدافسردگی‌ها تعلق دارد که به مهارکننده‌های جذب سروتونین[1] معروفند. استفادهٔ گستردهٔ آن جهت درمان افسردگی‌های خفیف تا متوسط است. این دارو اضطراب همراه افسردگی را کنترل می‌کند. همچنین در درمان اختلال اضطرابی فراگیر[2]، هراس اجتماعی[3]، اختلال هول[4] و اختلالات وسواس[5] کاربرد دارد. در مقایسه با ضدافسردگی‌های سه حلقه‌ای عوارضی مانند خشکی دهان، تاری دید و احتباس ادرار در این دارو دیده نمی‌شود. در صورتی که بیش از مقدار مجاز مصرف شود خطرات آن در مقایسه با سایر داروهای ضدافسردگی کمتر است. شایع‌ترین عوارض پاروکسیتین عبارتند از تهوع، اسهال، خواب‌آلودگی، تعریق، لرزش اندام‌ها، ضعف، بی‌خوابی و مشکلات جنسی از قبیل انزال دشوار.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
ضدافسردگی

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم □ متوسط ■ زیاد □

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری سروکسات

اطلاعات دارویی

دارویی که برای شما تجویز شده است برای درمان بیماری‌تان مناسب است، از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری نمایید.

شکل دارویی

قرص، شربت

تعداد دفعات و زمان مصرف

یک بار روزانه، هنگام صبح

مقدار مصرف در بزرگسالان

۶۰-۱۰ میلی‌گرم

شروع اثر

اثرات درمانی آن بعد از ۱۴-۷ روز از شروع مصرف دارو بوجود می‌آید، اثرات کامل ضدافسردگی دارو برای ۴-۳ هفته احساس می‌شود.

مدت اثر تا ۲۴ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

درظروف دربسته در جای خشک و خنک (دمای اتاق)، و به دور از دسترس اطفال نگهداری شود.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

به یادتان آمد بلافاصله مصرف کنید.

قطع مصرف دارو

بدون دستور پزشک دارو را ناگهان قطع نکنید، قطع ناگهانی آن باعث عود علائم بیماری و عوارض قطع دارو می‌شود.

مصرف بیش از اندازه

مصرف ناآگاهانه مشکل خاصی بوجود نمی‌آورد ولی اگر بیش از آن مصرف شود و علائمی مانند خواب‌آلودگی غیرمعمول بروز نماید به پزشک اطلاع دهید.

مصرف طولانی مدت

در قطع ناگهانی دارو ممکن است علائم قطع دارو بوجود آید این علائم عبارتند از، سرگیجه، حالتی شبیه به برق‌گرفتگی، اضطراب، تهوع و بی‌خوابی.

توصیه‌های ضروری

- برای جلوگیری از ایجاد حساسیت به نور در هنگام خروج از منزل عینک آفتابی بزنید و از لباس‌های پوشیده استفاده نمایید.
- برای جلوگیری از عوارض گوارشی بهتر است دارو را همراه یا بعد از غذا مصرف کنید.

نحوه دفع دارو

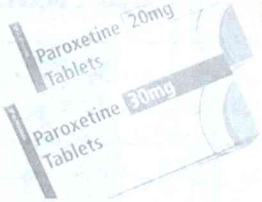
این دارو در کبد تجزیه شده و از راه ادرار دفع می‌گردد.

۱- انتقال‌دهندهٔ عصبی است که در مغز و نخاع وجود دارد، عملکرد مهاری دارد و در فرایندهای گوناگونی مانند خواب، ادراک درد و اختلالات خلقی (افسردگی و شیدایی) نقش دارد.

۲- یکی از انواع اختلالات اضطرابی است که مشخصه‌اش وجود تنش و تشویش مداوم است، ضربان قلب افزایش یافته خستگی، اختلال در خواب و سرگیجه نیز ممکن است بوجود آید.

۳- احساس ناامنی در موقعیت‌های جمعی که با دستپاچگی همراه است.

PAROXETINE

اقدامات احتیاطی خاص

آیا پزشک‌تان می‌داند که:

- ∇ مدت طولانی درگیر بیماری کبدی یا کلیوی بوده‌اید.
- ∇ مشکل قلبی دارید.
- ∇ تشنج دارید یا سابقهٔ فامیلی این بیماری را دارید.
- ∇ سایر داروها را هم زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

∇ ایمنی مصرف آن در این دوران تأیید نشده است.

دوران شیردهی

∇ این دارو در شیر مادر ترشح شده و ممکن است برای شیرخوار مضر باشد.

نوزادان و کودکان

∇ در سنین کمتر از ۱۸ سال توصیه نمی‌شود.

بالای ۶۰ سالگی

∇ در این سنین عوارض داروها بیشتر نمایان می‌شود، کاهش دوز دارو ضروری است.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ این دارو باعث خواب‌آلودگی می‌شود، تا مشخص شدن اثرات دارو از انجام این مشاغل خودداری نمایید.

الکل

∇ بپرهیزید، اثرات آرامبخشی دارو با الکل تشدید می‌شود.

عوارض جانبی

شایع‌ترین عوارض دارو عبارتند از، تهوع، اسهال، خواب‌آلودگی، تعریق، لرزش اندام‌ها، ضعف، بی‌خوابی و مشکلات جنسی مانند انزال دشوار.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
تهوع / تعریق	●		■			
خواب‌آلودگی / سرگیجه	●		■			
مشکل جنسی (در هر دو جنس)	●		■			
عصبی شدن / اضطراب / آشفتگی		●	■			
بثورات پوستی / خارش / کهیر / درد مفاصل		●		■	▲	■
کاهش وزن و اشتها		●		■		
تشنج		●		■		■

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **توصیه کلی**، داروهایی که باعث تجزیه شدن داروهای دیگر در کبد می‌شوند بر روی پاروکسیتین اثر تشدیدکنندگی دارد.
- **ضدانعقادهای خوراکی (وارفارین)**، پاروکسیتین اثرات این دارو را افزایش می‌دهد.
- **آرامبخش‌ها**، همهٔ مسکن‌ها اثرات آرامبخشی این دارو را افزایش می‌دهند.
- **ضدافسردگی‌های سه حلقه‌ای (آمی‌تریپتیلین)**، پاروکسیتین سمیت این داروها را افزایش می‌دهد.
- **مهارکننده‌های منوآمین‌اکسیداز (گروه دیگری از ضدافسردگی‌ها)**، از مصرف پاروکسیتین حداقل تا ۱۴ روز پس از قطع مصرف این داروها خودداری نمایید، مصرف همزمان این داروها باعث عوارض خطرناکی می‌شود.

۴- نوعی اختلال اضطرابی است که در آن فرد دچار حملات ناگهانی و غیرمنتظره وحشت همراه با تپش قلب، کوتاه شدن تنفس لرزش عضلات و ضعف می‌شود.

۵- فکری مداوم، ناخواسته و ناراحت‌کننده است که اغلب فرد اجبار به انجام آن دارد.

پتیدین (مپریدین)

اطلاعات عمومی

این دارو متعلق است به گروه داروهای ضد درد مخدری که منشأ آن شیمیایی است و در آزمایشگاه‌های دارویی ساخته می‌شد، نسبت به مورفین حلالیت در چربی آن بیشتر است ولی به علت کوتاه‌اثر بودن آن در دردهای مزمن کاربردی ندارد، این دارو برعکس مورفین روی عضلات صاف تأثیر کمتری دارد، و کمتر باعث افزایش فشار صفراوی می‌شود در نتیجه مسکن مناسبی برای انواع دردهای کیسه صفرا و مجاری صفراوی است. نسبت به سایر ضددردهای مخدری اثر کمتری روی سرفه و اسهال دارد.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
مسکن‌های مخدری

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم □ متوسط □ زیاد ■

میزان وابستگی:
کم □ متوسط □ زیاد ■

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری دِمِرول، دولانتین

اطلاعات دارویی

دارویی که برای شما تجویز شده است جهت تسکین درد در یک دوره کوتاه‌مدت می‌باشد و با نظارت پزشک و توسط کار درمانی تزریق می‌شود. همکاری در مصرف به موقع آن در بهبودی شما نقش مؤثری دارد.

شکل دارویی

آمپول

تعداد دفعات و زمان مصرف

هر ۴-۳ ساعت برحسب نیاز

مقدار مصرف در بزرگسالان

بالغین زیرجلدی یا عضلانی ۱۰۰ میلی‌گرم هر ۳ تا ۴ ساعت یا بصورت رگی ۳۵-۱۵ میلی‌گرم در هر ساعت. کودکان ۱/۷۶-۱/۱ میلی‌گرم هر کیلوگرم وزن بدن از راه زیرجلدی یا عضلانی هر ۳ تا ۴ ساعت

شروع اثر

تزریق عضلانی یا زیرجلدی ۱۵-۱۰ دقیقه. تزریق رگی، یک دقیقه

مدت اثر

۴-۲ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

آمپول‌ها در دمای اتاق به دور از نور نگهداری می‌شوند و توجه به تاریخ مصرف آن ضروری است.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

این دارو معمولاً در مراکز درمانی طی یک برنامه منظم تزریق می‌شود و احتمال فراموش کردن یک وعده دارو بسیار کم است.

قطع مصرف دارو

به علت مصرف کوتاه‌مدت دارو قطع آن هیچ مشکلی را بوجود نمی‌آورد.

مصرف بیش از اندازه

در صورت بروز علائمی مانند، خواب‌آلودگی شدید، تشنج و از دست رفتن هوشیاری سریعاً به اورژانس اطلاع دهید تا رسیدن اورژانس اقدامات اولیه را انجام دهید.

"به راهنمای اقدامات اولیه در مسمومیت‌های دارویی در انتهای کتاب مراجعه شود."

مصرف طولانی مدت

این دارو به علت ایجاد وابستگی روانی و احساس نیاز به مصرف هر چه بیشتر، در یک دوره زمانی کوتاه‌مدت تجویز می‌شود، در صورتی که مدتی طولانی مصرف شود، عوارض و وابستگی آن ظاهر شده و باکم‌کردن دوز یا قطع دارو، بدن واکنش‌های شدید و خطرناکی از خود نشان می‌دهد. معتادان به پتیدین گاهی ۴-۳ گرم از آن را روزانه مصرف می‌کنند و همیشه دچار لرزش دست‌ها، گشادی مردمک، تشنج و گیجی هستند.

توصیه‌های ضروری

- پس از مصرف این دارو هر ۲ ساعت یکبار در بستر تغییر وضعیت داده، سرفه کنید و نفس عمیق بکشید، این عمل از مشکلات تنفسی ناشی از عوارض دارو جلوگیری می‌کند.
- در برخواستن ناگهانی مراقب کاهش فشارخون وضعیتی و سرگیجه باشید، سعی کنید به آرامی این کار را انجام دهید.

نحوه دفع دارو

این دارو از راه ادرار دفع می‌گردد.

PETHIDINE (MEPERIDINE)

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید به پزشک‌تان گفته‌اید که:

∇ مدت زیادی درگیر بیماری‌های ریوی مانند آسم و برونشیت هستید.

∇ سابقه‌ای از صرع و تشنج دارید.

∇ گاهی مشکلات خلقی و تمایلات خودکشی در شما بروز می‌کند.

∇ مشکل کبدی و کلیوی دارید.

∇ غده تیروئید شما کم‌کار است.

∇ سایر داروها راهمزمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

∇ توصیه نمی‌شود، در صورت نیاز باید با پزشک مشورت شود.

دوران شیردهی

∇ این دارو در شیر ترشح می‌شود، اگر ضرورتی برای مصرف دارو وجود ندارد بهتر است در این دوران استفاده نشود، در صورت نیاز به مصرف دارو، توصیه می‌شود حداقل ۳-۲ ساعت قبل از شیردهی دارو مصرف شده باشد.

نوزادان و کودکان

∇ باکاهش دوز دارو و از راه عضلانی، مانعی وجود ندارد.

بالای ۶۰ سالگی

∇ باید دوز دارو کاهش یابد.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ این دارو در وضعیتی به بیماران تزریق می‌شود که در حقیقت قادر به انجام اینگونه مشاغل نیستند.

الکل

∇ بپرهیزید، الکل و پتیدین اثر یکدیگر را تشدید کرده و عوارض جبران‌ناپذیری برجای می‌گذارند.

پ

عوارض جانبی

این دارو مانند سایر مسکن‌های مخدری باعث عوارض شایعی مانند خواب‌آلودگی، تهوع، استفراغ و یبوست می‌شود که باادامه مصرف آن تهوع و استفراغ برطرف شده ولی خواب‌آلودگی و یبوست باقی می‌ماند. برای جلوگیری از یبوست، ملین‌های مختلفی تجویز می‌شود و برای برطرف کردن خواب‌آلودگی مصرف دارو را به آخر شب موکول کنید.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
خواب‌آلودگی	●		■			
تهوع / استفراغ	●		■			
یبوست	●		■			
خشکی دهان	●		■			
گیجی	●		■			
بثورات جلدی		●		■	▲	▮
تشنج		●		■	▲	▮
کاهش هوشیاری		●		■	▲	▮

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

● **توصیه کلی،** مصرف همزمان این دارو با **سایر مسکن‌های مخدری، داروهای بیهوشی عمومی،ضد حساسیت‌ها، مهارکننده‌های منوآمین اکسیداز (گروهی از داروهای ضدافسردگی مانند فنل‌زین)، خواب‌آورها و داروهای ضدافسردگی سه حلقه‌ای (مانند آمی‌تریپتیلین)،** باعث افزایش اثر تضعیفی روی سیستم اعصاب مرکزی شده و با تشدید اثرات یکدیگر کاهش تنفسی شدیدی ایجاد می‌کنند، اگر تعداد تنفس از حد طبیعی پایین‌تر آید باعث ایجاد خطرات جدی می‌شود.

پرازوسین

اطلاعات عمومی

پرازوسین به گروه دارویی پایین‌آورنده فشارخون، به نام آلفابلوکرها متعلق است و باعث کاهش فشارخون می‌شود. این عمل را با شل کردن عضلات دیواره رگها انجام داده که نتیجهٔ آن عبور راحت خون از داخل رگ‌ها و کاهش فشار وارده به دیواره رگ‌ها است. پرازوسین همچنین برای احتباس ادراری (حبس‌البول) ناشی از بزرگی خوش‌خیم پروستات (در مردان) تجویز می‌شود، این دارو باعث تسهیل در دفع ادرار می‌گردد. بعد از مصرف دارو در هنگام تغییر وضعیت ناگهانی (مثل برخاستن ناگهانی) سرگیجه و از حال رفتن ممکن است اتّفاق افتد که علت آن اُفت ناگهانی فشارخون در دوزهای ابتدایی شروع درمان است. برای جلوگیری از این امر، شروع مصرف دارو (دوزهای ابتدایی) معمولاً باید کم باشد و به تدریج افزایش یافته تا به میزان مشخصی برسد، این دارو را در ابتدای درمان حتماً **قبل از خواب** مصرف نمایید.

طبقه‌بندی

گروه دارویی: داروهای ضد فشارخون، مورد استفاده در اختلالات ادراری

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم □ متوسط ■ زیاد □

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ **لازم نیست** □

نام‌های تجاری مینی‌پرس

اطلاعات دارویی

داروییکه برای شما تجویز شده برای درمان بیماری‌تان مناسب است، بدون مشورت با پزشک مقدار مصرف آن را تغییر ندهید.

شکل دارویی

قرص

تعداد دفعات و زمان مصرف

برای فشارخون ۲ تا ۳ بار روزانه،
برای بزرگی خوش‌خیم پروستات ۲ بار روزانه

مقدار مصرف در بزرگسالان

برای فشارخون از ۱ میلی‌گرم روزانه شروع بعد از ۷ روز (در صورت نیاز) به میزان حداکثر ۲۰ میلی‌گرم روزانه افزایش می‌یابد. میزان معمول آن بین ۶ تا ۱۵ میلی‌گرم روزانه است.
برای بزرگ شدن خوش‌خیم پروستات از ۱ تا ۲ میلی‌گرم روزانه شروع و (در صورت ضرورت) تا ۱ تا ۹ میلی‌گرم افزایش می‌یابد.

شروع اثر: ۰/۵ تا ۱/۵ ساعت

مدت اثر: ۷ تا ۱۰ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده

از مصرف زیاد قهوه، چای و کولا (موجود در انواع نوشابه‌ها) خودداری شود.

ذخیره‌سازی

در ظروف دربسته، و در جای خشک و خنک به دور از دسترس اطفال نگهداری شود.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

یادتان آمد بلافاصله مصرف کنید اگر تا وعدهٔ بعدی کمتر از ۲ ساعت مانده منتظر وعده بعدی شوید و از دو برابر کردن دوز آن اجتناب کنید.

قطع مصرف دارو

بدون دستور پزشک مصرف دارو را قطع نکنید، قطع ناگهانی دارو ممکن است باعث افزایش شدید فشارخون شود.

مصرف بیش از اندازه

مصرف ناآگاهانه ممکن است عوارضی نداشته باشد ولی اگر بیش از آن مصرف شود باعث کاهش شدید فشارخون و ایجاد سرگیجه و غش می‌شود.

مصرف طولانی مدت

مشکل خاصی وجود ندارد.

توصیه‌های ضروری

- بهتر است دارو را با معدهٔ خالی مصرف کنید، غذا باعث تأخیر در جذب این دارو می‌شود.
- قبل از مصرف هر نوع داروی سرماخوردگی، ضدسرفه یا ضدآلرژی با پزشک یا داروساز مشورت نمائید.
- تأثیر کامل درمانی این دارو بعد از ۴ تا ۶ هفته ایجاد خواهد شد. بنابراین انتظار پاسخ درمانی فوری از این دارو نداشته باشید.

نحوه دفع دارو

بیش از ۹۰ درصد این دارو از راه صفرا به مدفوع ریخته و دفع می‌شود، بقیه از راه ادرار دفع می‌گردد.

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن شوید پزشک شما از موارد زیر مطلع است:

∇ نارسایی مزمن کلیوی دارید.

∇ سایر داروها را هم‌زمان می‌خورید.

∇ سابقاً حساسیت مفرط به دارو داشته‌اید.

دوران حاملگی

∇ مصرف آن ممنوع است.

دوران شیردهی

∇ به جهت اینکه مقداری از دارو در شیر مادر ترشح می‌شود و ممکن است برای شیرخوار مضر باشد بنابراین مصرف آن توصیه نمی‌شود.

نوزادان و کودکان

∇ توصیه نمی‌شود.

بالای ۶۰ سالگی

∇ در صورت ضرورت دوز را کاهش داده و با احتیاط مصرف شود.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ تا مشخص شدن عوارض دارو روی بدن شما از اینگونه مشاغل پرهیز کنید این دارو باعث سرگیجه و خواب‌آلودگی می‌شود.

الکل

∇ پرهیز شود، الکل باعث افزایش بعضی از عوارض پرازوسین مانند خواب‌آلودگی می‌گردد.

جراحی و بیهوشی

∇ قبل از جراحی و بیهوشی مصرف آن را به‌تدریج قطع کنید.

عوارض جانبی

از عوارض نادر این دارو سردرد و از مشکلات شایع آن می‌توان به سرگیجه و از حال رفتن (غش کردن) اشاره کرد.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
سرگیجه / غش / ضعف	●		■			
خواب‌آلودگی	●		■			
تاری دید / خشکی دهان	●		■			
تهوع / استفراغ	●		■			
تپش قلب	●		■			
سردرد		●	■			

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

● **داروهای ضدالتهاب غیراستروئیدی (مثل بروفن)** باعث کاهش اثر ضدفشاری پرازوسین می‌شوند. **داروهای ضد فشارخون، نیترات‌ها** باعث افزایش اثر ضدفشاری پرازوسین می‌شوند.

پرامی‌پکسول

اطلاعات عمومی

پرامی‌پکسول جزء داروهای ضد بیماری پارکینسون است. بیماری پارکینسون که در اکثر مواقع سالمندان را درگیر می‌نماید و همراه علائمی مانند اختلال در عملکرد حرکتی است. پیام‌های عصبی در مغز توسط انتقال دهنده‌های عصبی خاصی به نام دوپامین و استیل‌کولین منتقل می‌شوند. میزان این انتقال دهنده‌های عصبی در حال تعادل است و عملکرد آنها متضاد یکدیگر می‌باشد. در بیماری پارکینسون میزان دوپامین کاهش می‌یابد و تعادل بین انتقال دهنده‌های عصبی بهم می‌خورد و باعث اختلالات حرکتی می‌شود. پرامی‌پکسول با فرایندی پیچیده باعث افزایش دوپامین در مغز می‌شود و تعادل بین دوپامین و استیل‌کولین را برقرار می‌سازد و از بوجود آمدن علائم بیماری جلوگیری می‌نماید.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
ضد بیماری پارکینسون

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم ☐ متوسط ☐ زیاد ■

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط ☐ زیاد ☐

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست ☐

نام‌های تجاری میراپکس، میراپکسین

اطلاعات دارویی

دارویی که برای شما تجویز شده است برای درمان بیماری‌تان مناسب است، از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری کنید.

شکل دارویی

قرص

تعداد دفعات و زمان مصرف

۳ بار روزانه

مقدار مصرف در بزرگسالان

از ۰/۳۷۵ میلی‌گرم روزانه شروع می‌شود و هر هفته تا ۰/۷۵ میلی‌گرم دوز دارو را افزایش داده تا پس از ۷ هفته به حداکثر دوز ۱/۵ میلی‌گرم در روز برسیم.

شروع اثر

سریع

مدت اثر

۱۲-۸ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

در ظروف دربسته در جای خشک و خنک به دور از دسترس اطفال نگهداری شود.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

به خاطر آوردید بلافاصله مصرف نمایید، اگر تا وعدهٔ بعدی کمتری از ۳ ساعت مانده می‌توانید منتظر دوز بعدی شوید و از دو برابر کردن دوز دارو بپرهیزید.

قطع مصرف دارو

توقف مصرف این دارو باید به تدریج و با مشورت پزشک انجام شود.

مصرف بیش از اندازه

در صورت بروز علائمی مانند اُفت فشارخون و تشنج بلافاصله به اورژانس اطلاع دهید و تا رسیدن اورژانس اقدامات اولیه را انجام دهید.

"به راهنمای اقدامات اولیه در مسمومیت‌های دارویی در انتهای کتاب مراجعه نمایید."

مصرف طولانی مدت

مشکل خاصی ندارد.

توصیه‌های ضروری

- اگر دچار توهم، گیجی، افسردگی و هذیان شدید بلافاصله به پزشک اطلاع دهید.
- این دارو باعث کاهش فشارخون وضعیتی می‌شود بنابراین درهنگام برخاستن به آرامی این کار را انجام دهید.
- در صورت بروز تهوع و استفراغ، دارو را همراه غذا مصرف نمایید.

نحوه دفع دارو

عمده دفع این دارو از راه ادرار است.

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک‌تان می‌داند که:

- ∇ مدت طولانی درگیری بیماری کبدی یا کلیوی هستید.
- ∇ دچار کاهش یا افزایش فشارخون می‌شوید.
- ∇ اخیراً دچار مشکل قلبی شده‌اید.
- ∇ سایر داروها را هم زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

∇ توصیه نمی‌شود.

دوران شیردهی

∇ این دارو در شیر مادر ترشح شده و ممکن است برای شیرخوار مضر باشد.

نوزادان و کودکان

∇ تجویز نمی‌شود.

بالای ۶۰ سالگی

∇ مشکل خاصی وجود ندارد.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ ایــن دارو بـاعث گـیجی و کُـندی عکس‌العمل می‌گردد بنابراین تا مشخص شدن اثر دارو روی بدن از انجام اینگونه مشاغل خودداری کنید، ضمناً بیمارانی که درگیر بیماری پارکینسون هستند نباید رانندگی کنند.

الکل

∇ بپرهیزید.

عوارض جانبی

از عوارض مهم این دارو می‌توان به اختلالات خلقی و ضربان‌های غیرطبیعی قلب اشاره کرد که این عوارض با تنظیم دوز دارو توسط پزشک برطرف می‌گردد.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
تهوع /استفراغ	●		■			
سرگیجه /گیجی	●		■			
خشکی دهان / درد شکم	●		■			
بی‌خوابی /احساس غش		●		■		
تغییرات خلق		●		■		■
حرکات غیرارادی در چشم‌ها، صورت و زبان		●		■	▲	■

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **نیترات‌ها (مثل نیتروگلیسرین، داروی قلبی زیرزبانی)**، در مصرف هم زمان با پرامی‌پکسول باعث اُفت شدید فشارخون می‌شود.
- **سایمتیدین (قرص معده)، دیلتیازم (ضدفشارخون)، وراپامیل (قرص قلبی)**، این داروها باعث دفع بیشتر پرامی‌پکسول می‌شود و اثرات درمانی آن را کاهش می‌دهد.

پراواستاتین

اطلاعات عمومی

(این دارو درحال حاضر در ایران موجود نمی‌باشد) پراواستاتین متعلق است به گروه داروهای پایین‌آورنده چربی خون که برای افرادی با کلسترول بالای حد طبیعی که به سایر درمان‌ها جواب نداده است تجویز می‌شود. پراواستاتین از فعّالیّت آنزیمی (نوع ماده که جهت واکنش شیمیایی ضروری است) خاصی در کبد که مسئول ساختن کلسترول است جلوگیری می‌کند. این عمل باعث کاهش کلسترول خون می‌گردد و از بیماریهای قلبی پیشگیری می‌کند. به علت تولید کلسترول در شبها بهتر است پراواستاتین (و سایر واستاتین‌ها) در شب مصرف شود. میزان کلسترول خارج از حد طبیعی در بدن باعث افزایش رسوب آن در دیواره رگ‌ها شده و ایجاد پلاک می‌نماید که این پلاک‌ها علاوه بر از بین بردن نرمی دیواره رگ‌ها باعث انسداد نیز می‌شوند و خطر سکته قلبی و مغزی را افزایش می‌دهند. در موارد نادری پراواستاتین باعث درد، التهاب و آسیب ماهیچه‌ای می‌شود، بخصوص اگر با سایر داروهای فیبرات (مانند فنوفیبرات، سیپروفیبرات) همزمان مصرف شود این اثرات دو چندان خواهد شد.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
کاهش دهنده چربی خون

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم □ متوسط ■ زیاد □

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری لیپوستات

اطلاعات دارویی

این دارو برای درمان بیماری‌تان مناسب است، مقدار و ترتیب مصرف آن را بدون دستور پزشک تغییر ندهید.

شکل دارویی

قرص

تعداد دفعات و زمان مصرف

یک بار روزانه، بهترین موقع مصرف شبهاست.

مقدار مصرف در بزرگسالان

۱۰ تا ۴۰ میلی‌گرم روزانه که در فاصله زمانی ۴ هفته‌ای این تغییر دوز انجام شود.

شروع اثر

تا ۲ هفته، حداکثر اثر آن کمتر از ۴ هفته ظاهر نمی‌شود.

مدت اثر

۲۴ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده

از مصرف غذاهای پُرچرب اجتناب کنید.

ذخیره‌سازی

در ظروف دربسته در دمای اتاق و به دور از نور و دسترس اطفال نگهداری نمایید.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

به یادتان آمد فوری بخورید ولی اگر تا وعده بعدی کمتر از ۸ ساعت باقی مانده بهتر است دوز فراموش شده را نخورید و وعده بعدی را دو برابر نکنید.

قطع مصرف دارو

بدون دستور پزشک دارو را قطع نکنید، قطع ناگهانی باعث وخیمتر شدن بیماریتان می‌شود.

مصرف بیش از اندازه

مصرف ناآگاهانه دارو معمولاً مشکلی بوجود نمی‌آورد ولی اگر از آن بیشتر شود ممکن است باعث آسیب کبدی شود.

مصرف طولانی مدت

مصرف طولانی مدت ممکن است باعث آسیب کبدی شود.

کنترل و پایش

آزمایش دوره‌ای خون جهت بررسی عملکرد کبدی و معاینه دوره‌ای ماهیچه‌ها ضروری است.

توصیه‌های ضروری

- همزمان با مصرف این دارو، ورزش منظم داشته باشید، رژیم کم‌چربی بخصوص کم کلسترول بگیرید، سیگار نکشید و از همه مهمتر عصبانی نشوید.
- خانمها در صورتی که تمایل به بارداری دارند حتماً به پزشک اطلاع دهند.

نحوه دفع دارو

این دارو از راه صفرا دفع می‌شود.

اقدامات احتیاطی خاص

آیا پزشک‌تان می‌داند که:

∇ مشکل کبدی دارید.
∇ از مرض قند رنج می‌برید.
∇ سایر داروها را همزمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

∇ به علت تأیید نشدن ایمنی مصرف آن در این دوران مصرف نمی‌شود.

دوران شیردهی

∇ ایمنی مصرف آن تأیید نشده است.

نوزادان و کودکان

∇ توصیه نمی‌شود.

بالای ۶۰ سالگی

∇ مشکل خاصی وجود ندارد.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ منعی ندارد.

الکل

∇ از مصرف زیاد آن پرهیز کنید، مشروبات الکلی باعث افزایش خطر آسیب کبدی می‌شود.

پ

عوارض جانبی

بیشتر عوارض جانبی، پراواستاتین خفیف و گذرا است، هر نوع درد عضلانی را در طی مصرف این دارو به پزشک‌تان اطلاع دهید.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
سردرد / تهوع	●		■			
خستگی		●	■			
درد قفسه سینه		●	■			
یرقان / دل‌درد		●		■		
بثورات جلدی		●		■	▲	
درد و ضعف ماهیچه‌ها		●		■	▲	▮

تداخل دارویی (مصرف همزمان با سایر داروها)

- این دارو اثر **ضدانعقادها (مثل وارفارین)** را افزایش می‌دهد.
- **داروهای ضدقارچ (مثل ایتراکونازول، کتوکونازول)**، در مصرف همزمان با این دارو، اثر آسیب عضلانی پراواستاتین را افزایش می‌دهد.
- **اورلیستات (دارویی است که از جذب چربی‌ها جلوگیری می‌کند)**، در مصرف همزمان با این دارو باعث افزایش میزان پراواستاتین در خون شده و ایجاد مسمومیت دارویی می‌نماید.
- **سایر داروهای کاهش‌دهنده چربی**، همزمان با پراواستاتین باعث افزایش خطر آسیب ماهیچه‌ای می‌شود.
- **داروهای سرکوب‌کننده ایمنی (مثل سیکلوسپورین)**، همزمان با این دارو باعث آسیب جدی عضلات شده و معمولاً همزمان تجویز نمی‌شوند.

پردنیزولون

اطلاعات عمومی

پردنیزولون یک کورتیکواسترویید قوی است که برای طیف وسیعی از بیماری‌ها از جمله برخی بیماری‌های پوستی، بیماری‌های روماتیسمی، حساسیت‌ها و برخی انواع خاص اختلالات خونی بکار می‌رود. پردنیزولون به شکل قطره‌های چشمی برای کاهش التهاب در موارد التهاب ملتحمه یا عنبیه و نیز به عنوان تنقیه در درمان بیماری التهابی روده‌ها کاربرد دارد. همچنین می‌توان این دارو را در موارد روماتیسم و التهاب مفصل، به درون مفصل تزریق نمود. مقادیر اندک این دارو که به مدت کوتاهی، بصورت خوراکی یا موضعی مصرف شوند، بندرت سبب عوارض جانبی می‌گردند. با این حال، درمان بلندمدت با مقادیر بالا سبب احتباس مایع، سوءهاضمه، دیابت، فشارخون بالا و آکنه (جوش غرور) می‌شود.

طبقه بندی

گروه دارویی:
ضد التهاب (کورتون)

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم ■ متوسط □ زیاد □

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری دلتاکورتریل، دلتاستب، مینیمم پردنیزولون

اطلاعات دارویی

دارویی که تجویز شده برای درمان بیماری تان مناسب است از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری کنید.

شکل دارویی

قرص، آمپول و قطره‌های چشمی، اشکال شیاف، تنقیه و قطره گوشی در ایران موجود نیست.

تعداد دفعات و زمان مصرف

روزی ۲-۱ بار یا یک روز در میان همراه غذا (قرص/آمپول)؛ روزی ۴-۲ بار که در ابتدا دفعات مصرف بیشتر است (قطره چشمی/گوشی)

مقدار مصرف در بزرگسالان

متنوع است. دستورات پزشک خود را بکار گیرید.

شروع اثر

۴-۲ روز

مدت اثر

۷۲-۱۲ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده

رژیم غذایی کم سدیم و پرپتاسیم در مواردی که از شکل خوراکی یا تزریقی دارو به مدت طولانی استفاده می‌کنید توصیه می‌شود.

ذخیره‌سازی

درظروف دربسته در جای خنک و خشک و دور از نور و دسترس کودکان قرار دهید.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

به محض یادآوری مصرف کنید. اگر قرار است نوبت بعدی در ۶ ساعت آینده باشد، نوبت فراموش شده را اکنون مصرف کنید و از مصرف نوبت بعدی صرف‌نظر کنید.

قطع مصرف دارو

مصرف دارو را بدون مشورت با پزشک متوقف نکنید. توقف ناگهانی درمان بلندمدت خوراکی یا تزریقی ممکن است خطرناک باشد.

مصرف بیش از اندازه

معمولاً مصرف ناآگاهانه مشکل خاصی بوجود نمی‌آورد ولی اگر از آن بیشتر مصرف شود و یا علائمی غیرطبیعی ظاهر شود به پزشک اطلاع دهید.

مصرف طولانی مدت

مصرف طولانی مدت سبب عوارض جانبی همچون دیابت، آب سیاه، آب مروارید[1] و شکنندگی استخوان‌ها شده و ممکن است سبب تأخیر رشد در کودکان شود. به منظور به حداقل رساندن این اثرات باید مقدار دارو را تنظیم نمود.

توصیه‌های ضروری

- در صورتی که دارو را طولانی مدت مصرف کنید قطع ناگهانی آن باعث بروز علائم محرومیت مانند خستگی، ضعف، درد مفاصل و درد هنگام تنفس می‌شود.
- در هنگام استفاده از قطره چشمی نوک قطره‌چکان را آلوده نکنید.

نحوه دفع دارو

از راه ادرار دفع می‌گردد.

۱- نوعی بیماری چشمی است که باعث کدورت عدسی به علل مختلف می‌شود و دید بیمار را کم می‌کند.

PREDNISOLONE

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک‌تان می‌داند که:

- ∇ سابقه زخم معده دارید.
- ∇ از بیماری آب سیاه[۲] رنج می‌برید.
- ∇ سابقه سل دارید.
- ∇ دچار افسردگی شده‌اید.
- ∇ عفونت دارید.
- ∇ دیابت و پوکی استخوان دارید.

دوران حاملگی

∇ شواهدی از خطر در مواردِ استفاده از قطره‌های چشمی یا گوشی یا تزریقات مفصلی وجود ندارد. احتمال آسیب جنین در صورتی که از دوز پایین قرص آن استفاده شود نادر است. با پزشک خود مشورت کنید.

دوران شیردهی

∇ شواهدی از وجود خطر در استعمال قطره یا آمپول دارو وجود ندارد. در مصرف خوراکی، دارو وارد شیر می‌شود اما در دوز پایین عوارض جانبی آن بر روی شیرخوار نادر است. با پزشک خود مشورت کنید.

نوزادان و کودکان

∇ تنها در صورت لزوم تجویز می‌شود. ممکن است کاهش دوز الزامی باشد.

بالای ۶۰ سالگی

∇ در این سنین عوارض جانبی داروها بیشتر نمایان می‌شود بنابراین کاهش دوز ضروری است.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ مشکل شناخته شده‌ای وجود ندارد.

الکل

∇ مقدار مصرف را کاهش دهید. الکل ممکن است سبب افزایش خطر زخم معده در صورت مصرف خوراکی یا تزریقی پردنیزولون شود.

عفونت

∇ در صورتی که تحت درمان با قرص و آمپول پردنیزولون هستید، در معرض آبله مرغان، زونا یا سرخک قرار نگیرید.

پ

عوارض جانبی

عوارض جانبی نادر هستند، اما زمانی که به وجود آید شدید می‌باشد و تنها هنگامی رخ می‌دهند که مقادیر بالا از راه خوراکی یا تزریقی و به مدت طولانی مصرف شوند. در صورت مصرف اشکال خوراکی باید از مواجه نزدیک با بیماران آبله مرغان یا زونا خودداری کنید.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
آکنه (جوش غرور)/سوءهاضمه	●			■		
افزایش وزن		●	■			
ضعف عضلانی		●		■		
تغییرات خلقی / افسردگی		●		■		
مدفوع سیاه یا به رنگ خون		●		■	▲	■

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **داروهای ضدتشنج**، مانند کاربامازپین، فنی‌توئین و فنوباربیتال می‌تواند سبب کاهش اثرات پردونیزولون شوند.
- **واکسن‌ها**، در مصرف هم زمان این دارو و واکسن‌ها ممکن است علائم حادی بوجود آید.
- **داروهای ضدانعقادی**، پردنیزولون ممکن است پاسخ درمانی این داروها را تغییر دهد.
- **مدرها**، پردنیزولون ممکن است سبب افزایش عوارض این داروها شود.
- **داروهای ضدفشارخون و داروهای ضددیابت**، پردنیزولون ممکن است از اثرات این داروها بکاهد.
- **سیکلوسپورین (داروی مصرفی در پیوند اعضاء)**، سبب افزایش اثرات پردنیزولون می‌شود.

۲- افزایش فشار داخل چشمی که منجر به سردرد و تاری دید می‌شود و اگر معالجه نشود به کوری می‌انجامد.

پرفنازین

اطلاعات عمومی

پرفنازین جزء داروهای ضدروان‌پریشی است که نسبت به سایر داروهای این گروه از آثار آرامبخشی، کاهندگی فشارخون و کدورت عدسی کمتری برخوردار است. می‌توان آن را کودکان بالای ۱۲ سال، سالمندان و افراد ناتوان در شرایطی که دوز آن $\frac{1}{۲}$ تا $\frac{1}{۳}$ بزرگسالان باشد، مصرف نمود. عمدهٔ کاربرد این دارو در اسکیزوفرنی[1]، شیدایی[2] و اختلالاتی از قبیل آشفتگی و اضطراب شدید است. همچنین در تهوع و استفراغ شدید (به خصوص بعد از عمل جراحی یا به دنبال شیمی درمانی) و سکسکه‌های مقاوم به درمان استفاده می‌شود. یکی از عوارض شایع این دارو لرزش اندام‌ها است که با تنظیم دوز آن، توسط پزشک برطرف می‌گردد.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
ضد روان‌پریشی

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم □ متوسط ■ زیاد □

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری فنتازین، تری‌لافون

اطلاعات دارویی

دارویی که برای شما تجویز شده است برای درمان بیماری‌تان مناسب است، از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری نمایید.

شکل دارویی

قرص، آمپول

تعداد دفعات و زمان مصرف

قرص، ۴-۳ بار روزانه؛ آمپول، یکبار، در شرایط اورژانسی که کنترل سریع علائم ضرورت دارد یا در افرادی که مصرف داروی خوراکی امکان‌پذیر نباشد.

مقدار مصرف در بزرگسالان

برای اختلالات روانی، ۸-۴ میلی‌گرم ۳ بار روزانه حداکثر تا ۶۴ میلی‌گرم روزانه؛ برای تهوع و استفراغ، ۱۶-۸ میلی‌گرم در روز حداکثر ۲۴ میلی‌گرم روزانه

شروع اثر

۱-۰/۵ ساعت (قرص)، ۲۰-۱۵ دقیقه (آمپول)

مدت اثر

۱۲-۸ ساعت، بعضی از اثرات دارو تا ۳ هفته پس از قطع آن در بدن باقی می‌ماند.

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

در ظروف دربسته به دور از نور و دسترس اطفال و در دمای اتاق نگهداری شود.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

به خاطر آوردید سریعاً بخورید اگر تا وعدهٔ بعدی کمتر از ۲ ساعت مانده، منتظر وعده بعدی باشید و از دو برابر کردن این وعده بپرهیزید.

قطع مصرف دارو

بدون دستور پزشک دارو را ناگهانی قطع نکنید، قطع ناگهانی ممکن است باعث عود بیماری شود.

مصرف بیش از اندازه

معمولاً مصرف ناآگاهانه مشکلی بوجود نمی‌آورد، اگر بیش از آن مصرف کنید باعث بروز علائمی مانند خواب‌آلودگی، بی‌نظمی ضربان قلب، غش کردن، گرفتگی عضلانی و آشفتگی می‌شود که لازم است سریعاً به پزشک اطلاع دهید.

مصرف طولانی مدت

پس از چند ماه مصرف مداوم دارو ممکن است حرکات غیرطبیعی اندام‌ها ایجاد شود که با تنظیم دوز آن برطرف می‌گردد.

کنترل و پایش: آزمایش خون و ادرار در ابتدای شروع درمان و بعد از ۶ ماه انجام شود.

توصیه‌های ضروری

- گاهی رنگ ادرار به صورتی یا قهوه‌ای متمایل به قرمز تغییر رنگ می‌دهد، نگران نباشید برطرف می‌شود.
- برای جلوگیری از ایجاد واکنش‌های حساسیتی به نور، در هنگام ترک منزل از عینک آفتابی و لباس پوشیده استفاده کنید.
- در شروع مصرف دارو ممکن است کاهش فشارخون وضعیتی بوجود آید که در هنگام برخاستن باعث سرگیجه شود، سعی کنید به آرامی اینکار را انجام دهید.
- اگر کودک دچار آبله‌مرغان و سرخک شده است بلافاصله دارو را قطع کنید.
- برای کاهش عوارض گوارشی، دارو را همراه غذا و یا بی‌درنگ بعد از آن مصرف کنید.
- برای جلوگیری از خشکی دهان، آب ولرم غرغره کنید، آب‌نبات یا آدامس کم قند مصرف نمایید.
- برای جلوگیری از یبوست از غذاهای کم‌کالری و پُرحجم (مثل سالاد) استفاده نمایید و هیچگاه تشنه نمانید.

نحوه دفع دارو

بطور عمده از راه ادرار و مقدار ناچیزی از طریق مدفوع دفع می‌گردد.

PERPHENAZINE

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک‌تان می‌داند که:

- ▽ مدت زیادی درگیر بیماری کبدی یا کلیوی هستید.
- ▽ مشکل تیروئید شما هر روز بغرنج‌تر می‌شود.
- ▽ صرع دارید و تشنج می‌کنید.
- ▽ سایر داروها را هم زمان مصرف می‌کنید.
- ▽ مشکل قلبی دارید.
- ▽ بیماری پارکینسون[3] دارید.

دوران حاملگی

▽ معمولاً تجویز نمی‌شود، این دارو بخصوص در نزدیکی زایمان باعث طولانی شدن زایمان و خواب‌آلودگی نوزاد می‌شود.

دوران شیردهی

▽ در شیر مادر ترشح می‌شود و ممکن است برای شیرخوار مضر باشد.

نوزادان و کودکان

▽ در کودکان زیر ۱۲ سال توصیه نمی‌شود، سنین بالاتر نیز کاهش دوز دارو ضروری است.

بالای ۶۰ سالگی

▽ دارو در این سنین و افراد ناتوان باعث بروز عوارضی می‌شود که برای جلوگیری از آن باید دوز مصرفی را به $\frac{۱}{۲}$ تا $\frac{۱}{۳}$ کاهش داد.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

▽ پرفنازین می‌تواند باعث کاهش توجه و کُندی عکس‌العمل شود، بهتر است تا مشخص شدن اثرات دارو از انجام اینگونه مشاغل خودداری شود.

الکل

▽ بپرهیزید، الکل باعث افزایش اثرات تسکینی دارو می‌شود.

جراحی و بیهوشی عمومی

▽ قبل از انجام هرگونه عمل جراحی یا بیهوشی عمومی مصرف دارو را متوقف نمایید.

عوارض جانبی

عموماً پرفنازین باعث خواب‌آلودگی خفیفی می‌شود ولی لرزش اندام‌ها از عوارض شایع آن است.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
خواب‌آلودگی / رخوت	●		■			
لرزش اندام‌ها / سرگیجه / غش	●		■			
بثورات جلدی حساس به نور		●		■	▲	
کهیر / خارش		●		■	▲	
یرقان (زردی)		●		■	▲	■

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **داروهای ضدپارکینسون**، پرفنازین تأثیر این داروها را کم می‌کند.
- **داروهای ضدصرع (مثل فنی‌توئین)**، پرفنازین آستانه تشنج را پایین آورده و اثر این داروها را کاهش می‌دهد.
- **آرامبخش‌ها**، این داروها باعث تشدید اثرات تسکینی پرفنازین می‌شوند.

۱- یا روان گسیختگی به گروهی از اختلالات روانی گفته می‌شود که مشخصه آن وجود بهم ریختگی فکر، ادراک، هیجان و رفتار است ادراکات فرد شکل توهم به خود می‌گیرد و هیجانات بسیار نامناسبی از خود نشان می‌دهد.

۲- یک نوع اختلال خلقی است که با برآشفتگی شدید و هیجانات غیرقابل کنترل همراه است.

۳- بیماری سیستم عصبی است که با کم تحرکی، لرزش اندام‌ها، گرفتگی و حرکات ناخواسته عضلانی همراه است.

پرمترین

اطلاعات عمومی

پرمترین یک نابودکننده حشره است که در درمان شپش سر، عانه و عفونت‌های کنه‌ای بکار می‌رود. این دارو وارد سیستم عصبی شده و پس از فلج کردن حشره موجب مرگ آن می‌شود. مزیت پرمترین این است که سمیت کبدی آن نسبت به سایر انواع حشره‌کش‌ها کمتر است. پرمترین بصورت موضعی به شکل محلول برای درمان شپش سر و به شکل کرم برای درمان عفونت‌های کنه‌ای بکار می‌رود. در کودکان و سالمندان، ممکن است لازم باشد کل سطح بدن یعنی صورت، پوست سر، گردن و گوش‌ها، پوشانده شود. در بالغین درمان از گردن به پایین انجام می‌شود. در شپش عانه، کل سطح بدن باید با پرمترین درمان شود و دارو در طول شب نیز روی بدن باقی بماند و بعد از یک دوره درمان، دورهٔ دوم ۷ روز بعد انجام پذیرد. درکنه و شپش سر، همه اعضای خانواده باید همزمان درمان شوند تا از آلودگی مجدد جلوگیری شود و دورهٔ درمان پس از یک هفته تکرار شود. علایمی وجود دارد که نشان می‌دهد انگل به پرمترین مقاوم شده است. اگر دارو برای شما تأثیری نداشت، به پزشک اطلاع دهید تا داروی دیگری را جایگزین آن کند.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
ضد شپش
خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم ■ متوسط □ زیاد □
میزان وابستگی:
کم ■ متوسط □ زیاد □
نسخه پزشک لازم است ■ **لازم نیست** □
نام‌های تجاری لیکلیر

اطلاعات دارویی

دارویی که تجویز شده برای درمان بیماری‌تان مناسب است از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری کنید.

شکل دارویی

کرم، محلول موضعی

تعداد دفعات و زمان مصرف

روزی یک بار، تکرار بعد از ۷ روز. از تماس با چشم یا پوست آسیب دیده و عفونی خودداری کنید.

مقدار مصرف در بزرگسالان

طبق دستور

شروع اثر

محلول باید بعد از ۱۰ دقیقه (شپش سر) یا ۱۲ ساعت (شپش عانه) شسته شود؛ کرم را باید بعد از ۱۲–۸ ساعت شست (کنه)

مدت اثر

تا زمان شسته شدن

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

در ظروف دربسته، در جای خنک و خشک و دور از نور و دسترس کودکان قرار دهید.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

زمان مصرف دورهٔ دوم درمان قطعی نیست؛ به محض یادآوری مصرف کنید.

قطع مصرف دارو

در دسترس نمی‌باشد.

مصرف بیش از اندازه

معمولاً مصرف ناآگاهانه مشکلی ایجاد نمی‌کند و در صورت بروز مشکلی خاص به پزشک مراجعه کنید.

مصرف طولانی مدت

پرمترین برای دوره‌های طولانی مدت مصرف نمی‌شود. مصرف این دارو فقط بصورت دوره‌ای است.

توصیه‌های ضروری

- در صورتی که سهواً دارو به داخل دهان رفت، بلافاصله به پزشک مراجعه کنید.
- این دارو ممکن است موقتاً باعث خارش شدید شود.
- از مالیدن دارو به چشم‌ها خودداری کنید.

نحوه دفع دارو

عمدهٔ دارو از راه ادرار دفع می‌گردد.

PERMETHRIN

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک‌تان می‌داند که:

∇ سایر داروها را هم زمان بر روی پوست استفاده کرده‌اید.

دوران حاملگی

∇ توصیه نمی‌شود.

دوران شیردهی

∇ تجویز نمی‌شود.

نوزادان و کودکان

∇ مشکل خاصی وجود ندارد.

بالای ۶۰ سالگی

∇ مشکل خاصی وجود ندارد.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ مشکل خاصی وجود ندارد.

الکل

∇ مشکل خاصی وجود ندارد.

عوارض جانبی

بطور کلی، پرمترین روی پوست بخوبی تحمل می‌شود، و ممکن است تحریک پوستی خفیفی ایجاد کند.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
خارش	●		■			
قرمزی / سوزش پوست	●		■			
بثورات جلدی		●	■			

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

ندارد.

پروپافنون

اطلاعات عمومی

این دارو روی عضلات قلب اثرگذاشته و هدایت عصبی و تحریک‌پذیری در عضلات قلب را کاهش داده و باعث کاهش بی‌نظمی ضربان قلب می‌شود. پروپافنون با کاهش سرعت هدایت عصبی و خودکاری قلبی جلوی بی‌نظمی شدید ضربانی بطنی راگرفته و از عواقب وخیم آن جلوگیری می‌کند، در صورتی که بی‌نظمی خفیف باشد به هیچ عنوان از این دارو استفاده نمی‌شود.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:

ضدبی‌نظمی ضربان قلب

خطرات ناشی از مصرف زیاد:

کم □ متوسط ■ زیاد □

میزان وابستگی:

کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری

اطلاعات دارویی

دارویی که برای شما تجویز شده است برای درمان بیماریتان مناسب است و از تغییر در میزان مصرف آن بدون دستور پزشک خودداری کنید.

شکل دارویی

قرص

تعداد دفعات و زمان مصرف

۳ بار روزانه

مقدار مصرف در بزرگسالان

برای شروع ۱۵۰ میلی‌گرم روزانه که بتدریج با فواصل حداقل ۳ تا ۴ روزه می‌توان مقدار آن را افزایش داد، حداکثر دوز روزانه ۹۰۰ میلی‌گرم می‌باشد.

شروع اثر

ناشناخته

مدت اثر

ناشناخته

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

در قوطی در بسته در جای خشک و خنک (دمای اتاق) به دور از دسترس اطفال نگهداری کنید.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

یادتان آمد بلافاصله مصرف کنید ولی اگر ۴ ساعت از زمان مصرف گذشته، آن را مصرف نکنید و دوز بعدی را دو برابر ننمایید.

قطع مصرف دارو

بدون دستور پزشک دارو را قطع نکنید، کاهش تدریجی این دارو برای جلوگیری از پیدایش علائم بیماری ضروری است.

مصرف بیش از اندازه

مصرف ناآگاهانه در صورتی که میزان آن کم باشد شاید مشکلی ایجاد نکند ولی بیشتر از آن باعث عوارض خطرناکی می‌شود که بهتر است به پزشک‌تان اطلاع دهید.

مصرف طولانی مدت

در مصرف طولانی مدت دارو بهتر است آزمایشات دوره‌ای خون از نظر عملکرد کبدی و کلیوی انجام شود.

توصیه‌های ضروری

- در صورتی که بعد از مصرف دارو احساس بهبودی کردید دارو را قطع نکرده، مصرف دارو راادامه دهید.

نحوه دفع دارو

این دارو از طریق ادرار دفع می‌شود.

PROPAFENONE

اقدامات احتیاطی خاص

پزشک‌تان می‌داند که:

∇ مدت زیادی مشکل کبدی یا کلیوی داشته‌اید.

∇ کم‌خونی دارید.

∇ نارسایی قلبی دارید.

∇ سایر داروها را هم‌زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

∇ تجویز نمی‌شود.

دوران شیردهی

∇ ترشح این دارو در شیر مادر اثبات نشده و هنوز عوارضی برای آن گزارش نشده است، بنابراین مصرف دارو در این دوران توصیه نمی‌شود.

نوزادان و کودکان

∇ تجویز نمی‌شود.

بالای ۶۰ سالگی

∇ برای جلوگیری از پیدایش عوارضی چون سردرد، خستگی و ضعف بهتر است دوز دارو در این سنین کاهش یابد.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ یکی از عوارض دارو، کاهش فشارخون است که ممکن است خطراتی را در حین رانندگی ایجاد کند، تا مشخص نشدن عوارض دارو و اثرات آن روی بدنتان از این‌گونه مشاغل پرهیز کنید.

الکل

∇ مصرف نکنید.

عوارض جانبی

این دارو اگر در فردی که افزایش ضربان قلب او در حد خفیفی می‌باشد مصرف شود عواقب خطرناکی به دنبال دارد، پس این دارو جزء داروهایی است که نباید بدون مشورت پزشک مصرف شود.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
سردرد / ضعف / خستگی	●		■			
تهوع /استفراغ	●		■			
خشکی دهان	●		■			
بثورات جلدی		●		■	▲	▮
افزایش ضربان قلبی		●		■	▲	▮
درد قفسه سینه		●		■	▲	▮

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- مصرف هم‌زمان پروپافنون با **سایمیتیدین (داروی معده)** باعث افزایش غلظت آن می‌شود.
- **دیگوکسین (داروی قلبی)**، زمانی که بطور هم‌زمان با پروپافنون مصرف شود باعث افزایش غلظت آن در خون شده و ممکن است مسمومیت با دیگوکسین را ایجاد نماید.
- مصرف هم‌زمان با **داروهای ضدانعقاد خوراکی** (مثل وارفارین)، باعث افزایش اثرات این داروها می‌شود.
- **سایر داروهای ضدبی‌نظمی قلبی**، باعث تشدید اثرات پروپافنون می‌شود.

پروپرانولول

اطلاعات عمومی

پروپرانولول در سال ۱۹۶۵ میلادی (۱۳۴۳ خورشیدی) به بازار دارویی جهان معرفی شد و از آن سال تاکنون جزء پُرمصرف ترین بتابلوکرها در کشور انگلستان می‌باشد. اغلب برای درمان فشارخون، درد قفسه صدری و بی‌نظمی ضربان قلبی استفاده می‌شود، این دارو برای کنترل ضربانهای سریع قلب و سایر علائم پُرکاری تیروئید نیز مصرف می‌شود. پروپرانولول همچنین به کاهش تپش قلب، عرق کردن، لرزش ناشی از اضطراب شدید و پیشگیری از سردردهای میگرنی کمک می‌کند. این دارو برای بیمارانی که آسم، برونشیت مزمن یا آمفیزم (پرهوایی غیرطبیعی حبابچه‌های ریوی) دارند به علت ایجاد تنگی‌نفس تجویز نمی‌شود. این دارو به علت پوشاندن علائم کاهش قند خون باید در افراد دیابتی با احتیاط مصرف شود.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
داروی قلبی (بتابلوکرها)، داروهای ضداضطراب

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم □ متوسط □ زیاد ■

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ **لازم نیست** □

نام‌های تجاری آنژیلول، ایندرال، کاردینول، پروپانیکس، سیپرول

اطلاعات دارویی

دارویی که برای شما تجویز شده برای درمان بیماری‌تان مناسب است، بدون مشورت با پزشک مقدار مصرف آن را تغییر ندهید.

شکل دارویی

قرص، آمپول، شکل کپسول و شربت آن در ایران موجود نیست.

تعداد دفعات و زمان مصرف

۲ تا ۴ بار روزانه، دوز واحد آن فقط با شکل کپسول می‌باشد.

مقدار مصرف در بزرگسالان

در بی‌نظمی ضربان قلب ۳۰ تا ۱۶۰ میلی‌گرم روزانه
درد قفسه صدری ۸۰ تا ۲۴۰ میلی‌گرم روزانه
در فشارخون ۱۶۰ تا ۳۲۰ میلی‌گرم روزانه
جلوگیری از میگرن و اضطراب ۴۰ تا ۱۶۰ میلی‌گرم روزانه

شروع اثر

قرص (۱ تا ۲ ساعت) کپسول (بعد از ۴ ساعت). در مورد فشارخون و میگرن ممکن است، چندین هفته اثر آن باقی بماند.

مدت اثر: قرص (۶ تا ۱۲ ساعت) کپسول (۲۴ تا ۳۰ ساعت)

رژیم غذایی توصیه شده: هیچ

ذخیره‌سازی

در ظروف در بسته، در جای خشک و خنک و به دور از نور و دسترس اطفال نگهداری کنید.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

یادتان آمد و زمان زیادی از آن نگذشته بود بلافاصله بخورید، اگر تا دوز بعدی ۲ ساعت مانده (قرص) و یا ۱۲ ساعت (کپسول) بهتر است بجای چند وعده‌ای که هر روز می‌خورید در یک وعده کل دوز را مصرف نمایید و منتظر وعدهٔ بعدی شوید.

قطع مصرف دارو

مصرف دارو را بدون مشورت با پزشک‌تان قطع نکنید و بهتر است طی ۱ تا ۲ هفته به تدریج مصرف آن‌را قطع نمایید.

مصرف بیش از اندازه

در صورت بروز تنگی‌نفس، قطع تنفس و یا از بین رفتن هوشیاری فوری به اورژانس خبر دهید و تا زمانی که اورژانس برسد اقدامات اولیه را انجام دهید.

"به راهنمای اقدامات اولیه در مسمومیت‌های دارویی در انتهای کتاب مراجعه شود".

مصرف طولانی مدت

مشکل خاصی وجود ندارد.

توصیه‌های ضروری

- بهتر است این دارو را به همراه غذا و قبل از خواب مصرف کنید، البته برای جلوگیری از تغییر در جذب دارو همیشه به یک صورت با معده خالی یا همراه با غذا آن را مصرف نمایید.
- قرص را می‌توانید خُرد کنید و همراه مایعات مصرف نمایید.
- قبل از مصرف دارو از پزشک‌تان بخواهید تعداد ضربان و فشارخون شما را ثبت نماید. در صورتی که تعداد ضربان از ۶۰ ضربه در دقیقه و یا فشار بالا (سیستولیک) مساوی یا کمتر از ۹۰ (۹) میلی متر جیوه شد دارو را موقتاً قطع نموده و با پزشک‌تان مشورت نمایید.

نحوه دفع دارو

این دارو توسط ادرار دفع می‌شود.

PROPRANOLOL

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن شوید موارد زیر را به پزشک‌تان گفته‌اید:

∇ برای مدتی طولانی ناراحتی کلیوی و کبدی داشته‌اید.

∇ اختلال تنفسی از قبیل آسم، برونشیت مزمن و آمفیزم (پرهوایی غیرطبیعی حبابچه‌های ریوی) دارید.

∇ نارسایی قلبی دارید.

∇ مرض قند دارید.

∇ اختلال گردش خون در پاهایتان دارید.

∇ سایر داروها را هم‌زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

∇ این دارو از جفت رد شده و ممکن است برای جنین مضر باشد.

دوران شیردهی

∇ این دارو در شیر مادر ترشح می‌شود و در دوز طبیعی آن برای شیرخوار مضر نمی‌باشد، بهتر است با پزشک‌تان مشورت فرمایید.

نوزادان و کودکان

∇ کاهش دوز ضروری است.

بالای ۶۰ سالگی

∇ در این سنین عوارض جانبی داروها افزایش می‌یابد، بنابراین کاهش دوز ضروری است.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ مشکل خاصی وجود ندارد.

الکل

∇ مشکل خاصی وجود ندارد.

جراحی و بیهوشی عمومی

∇ مصرف پرانولول باید قبل از بیهوشی عمومی یا جراحی متوقف شود.

عوارض جانبی

عوارض جانبی این دارو مانند سایر بتابلوکرها می‌باشد. معمولاً علائمی مانند خستگی و تهوع در مصرف طولانی مدت از بین رفته و یا کاهش می‌یابد. غش کردن جزء علائمی است که ناشی از کاهش زیاد ضربان قلب است در هنگام بروز آن بلافاصله دوز مصرفی دارو را کاهش دهید.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
خستگی / بیحالی	●		■			
سردی دست‌ها و پاها	●		■			
تهوع		●	■			
کابوس /رؤیاهای عینی		●		■		
خشکی چشم		●		■		
غش /تنگی نفس		●		■		■
اختلال دید		●		■		

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **داروهای ضد فشارخون**، این داروها باعث کاهش اثر ضدفشارخونی پروپرانولول می‌شوند.
- **دیلتیازم و وِراپامیل** (قرص‌های قلبی) ترکیب این دو دارو به همراه پروپرانولول باعث بروز عوارض قلبی می‌شود.
- **سایمتیدین (قرص معده) و هیدرالازین (قرص فشارخون)** ممکن است اثرات پروپرانولول را افزایش دهند.
- **ایندومتاسین (مسکن)** ممکن است اثرات ضدفشارخونی پروپرانولول را کاهش دهد.

پ

پروپیل تیواوراسیل

اطلاعات عمومی

پروپیل تیواوراسیل یک داروی ضدتیروئیدی است که در درمان پرکاری غده تیروئید بکار می‌رود. در برخی بیماران بویژه آنها که بیماری گریوز (شایع‌ترین نوع پرکاری تیروئید) دارند، درمان دارویی به تنهایی سبب بهبودی می‌شود. همچنین ممکن است پروپیل تیواوراسیل برای درمان طولانی مدت بیمارانی که جراحی در آنها خطرناک است (نظیر کودکان یا زنان باردار) تجویز شود. این دارو برای حفظ عملکرد طبیعی غده تیروئید قبل از برداشت نسبی آن با جراحی بکار می‌رود. گاهی پروپیل تیواوراسیل به همراه تیروکسین برای پیشگیری از ایجاد کم‌کاری تیروئید (میزان پایین هورمون تیروئید) بکار می‌رود. مصرف پروپیل تیواوراسیل نسبت به سایر داروهای این گروه ایمن‌تر بوده و در بارداری استفاده می‌شود. مهم‌ترین عارضه جانبی پروپیل تیواوراسیل، کاهش سلول‌های سفید خون است که با افزایش خطر عفونت همراه است. اگر دچار درد گلو یا دهان شدید، بلافاصله به پزشک خود مراجعه کنید؛ این عارضه ممکن است نشانه درگیری خونی باشد.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
ضد پُرکاری تیروئید

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم □ متوسط ■ زیاد □

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری تیوتیل

اطلاعات دارویی

دارویی که تجویز شده برای درمان بیماری‌تان مناسب است از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری کنید.

شکل دارویی

قرص

تعداد دفعات و زمان مصرف

روزی ۳-۱ بار

مقدار مصرف در بزرگسالان

ابتدا ۴۰۰-۲۰۰ میلی‌گرم روزانه. معمولاً می‌توان مقدار مصرف را به روزی ۱۵۰-۵۰ میلی‌گرم کاهش داد.

شروع اثر

۲۰-۱۰ روز. اثرات مفید تا ۱۰-۶ هفته ممکن است بطور کامل ظاهر شوند.

مدت اثر

۳۶-۲۴ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده

پزشک ممکن است توصیه به پرهیز از غذاهای غنی از ید نماید.

ذخیره‌سازی

درظروف دربسته در جای خنک و خشک و دور از نور ودسترس کودکان قرار دهید.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

به محض یادآوری مصرف کنید. اگر قرار است نوبت بعدی در ۳ ساعت آینده باشد، یک نوبت را اکنون مصرف کنید و از مصرف نوبت بعدی صرف‌نظر کنید.

قطع مصرف دارو

مصرف دارو را بدون مشورت پزشک متوقف نکنید. توقف مصرف دارو ممکن است به عود پرکاری تیروئید بیانجامد.

مصرف بیش از اندازه

مصرف بیش از اندازه تصادفی و سهوی بندرت مشکل‌ساز است. مقادیر بیش از اندازه زیاد، ممکن است سبب تهوع، استفراغ و سردرد شوند. پزشک خود را در جریان بگذارید.

مصرف طولانی مدت

مقادیر بالای پروپیل تیواوراسیل در یک دورهٔ طولانی مدت، سبب کاهش تعداد گلبول‌های سفید خون می‌شوند.

کنترل و پایش

آزمون‌های دوره‌ای عملکرد تیروئید معمولاً لازمند و ممکن است شمارش سلول‌های خونی نیز انجام شود.

توصیه‌های ضروری

- برای جلوگیری از عوارض گوارشی دارو را همراه غذا مصرف کنید.

نحوه دفع دارو

دارو از راه ادرار دفع می‌شود.

PROPYLTHIOURACIL

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک‌تان می‌داند که:

∇ مشکل مزمن کبدی یا کلیوی دارید.
∇ باردار هستید.
∇ سایر داروها را هم زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

∇ با احتیاط تجویز می‌شود. خطر گواتر یا کمبود هورمون تیروئید (کم‌کاری تیروئید) در نوزاد بسیار بالاست. با پزشک خود مشورت کنید.

دوران شیردهی

∇ دارو وارد شیر می‌شود و ممکن است بر شیرخوار اثر بگذارد.

نوزادان و کودکان

∇ کاهش مقدار مصرف ضروری است.

بالای ۶۰ سالگی

∇ مشکل خاصی وجود ندارد.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ انتظار مشکلی نمی‌رود.

الکل

∇ مشکل خاصی وجود ندارد.

عوارض جانبی

عوارض جانبی جدی در مصرف این دارو نادرند. بثورات جلدی و خارش نسبتاً شایع‌اند.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
تهوع /استفراغ	●		■			
درد مفاصل	●			■		
سردرد	●			■		
بثورات جلدی / خارش	●			■		
زردی		●		■	▲	▮
گلودرد / تب		●		■	▲	▮

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

ندارد.

پروسیکلیدین

اطلاعات عمومی

(این دارو در حال حاضر در بازار دارویی ایران موجود نیست). پروسیکلیدین در سال ۱۹۵۰ میلادی (۱۳۲۰ خورشیدی) به بازار دارویی جهان معرفی شد. این دارو برای درمان بیماری پارکینسون[1] بخصوص در مراحل اولیه بیماری و برای برطرف کردن سفتی عضلات کاربرد دارد. همچنین این دارو به کاهش ترشح زیاد بزاق کمک می‌کند ولی بر روی حرکت آرام عضلات و گام برداشتن نامتعادل که از خصوصیات بیماری پارکینسون است تأثیر اندکی دارد. پروسیکلیدین برای درمان لرزش اندام‌ها و حرکات غیرارادی آنها ناشی از داروهای ضدروان‌پریشی نیز استفاده می‌شود. عوارض این دارو بسیار خفیف بوده ولی در شرایطی که بعضی از علائم آن شدید شود بهتر است مصرف آن متوقف گردد.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
ضد بیماری پارکینسون

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم ☐ متوسط ☐ زیاد ■

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط ☐ زیاد ☐

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست ☐

نام‌های تجاری ارپیکولین، کمادرین

اطلاعات دارویی

دارویی که برای شما تجویز شده است برای درمان بیماری‌تان مناسب است، از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری کنید.

شکل دارویی

قرص، شربت

تعداد دفعات و زمان مصرف

۳-۲ بار روزانه

مقدار مصرف در بزرگسالان

۳۰-۷/۵ میلی‌گرم روزانه، در شرایط خاصی تا ۶۰ میلی‌گرم هم تجویز می‌شود، باید بین پاسخ درمانی بوجود آمده و عوارض جانبی آن تعادل برقرار گردد و تنظیم دوز آن توسط پزشک انجام می‌شود.

شروع اثر

تا ۳۰ دقیقه

مدت اثر

۱۲-۸ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

درظروف دربسته در جای خشک و خنک به دور از دسترس اطفال نگهداری شود.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

به یاد آوردید فوراً بخورید، اگر تا وعدهٔ بعدی کمتر از ۲ ساعت مانده، منتظر وعده بعدی شوید و از دو برابر کردن دوز آن بپرهیزید.

قطع مصرف دارو

بدون مشورت با پزشک دارو را قطع نکنید.

مصرف بیش از اندازه

در صورت بروز تپش قلب، غش و یا از دست رفتن هوشیاری اقدامات اولیه را انجام داده و سریعاً به اورژانس اطلاع دهید.

"به راهنمای اقدامات اولیه در مسمومیت‌های دارویی در انتهای کتاب مراجعه نمایید."

مصرف طولانی مدت

مصرف طولانی مدت دارو ممکن است باعث آب سیاه شود.

توصیه‌های ضروری

- هر ۶ ماه یکبار جهت معاینه چشم به پزشک مراجعه شود.

نحوه دفع دارو

این دارو از راه ادرار دفع می‌گردد.

۱- بیماری سیستم عصبی است که با کم تحرکی، لرزش اندام‌ها، گرفتگی و حرکات ناخواسته عضلانی همراه است.

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک‌تان می‌داند که:

- مدت زیادی است که درگیر بیماری کبدی یا کلیوی هستید.
- از آب سیاه[۲] رنج می‌برید.
- فشارخون دارید.
- یبوست دارید.
- مشکل پروستات دارید.
- سایر داروها را هم زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

- ایمنی مصرف آن در این دوران تأیید نشده است.

دوران شیردهی

- این دارو در شیر مادر ترشح می‌شود و ممکن است برای شیرخوار مضر باشد، بهتر است با پزشک مشورت شود.

نوزادان و کودکان

- توصیه نمی‌شود.

بالای ۶۰ سالگی

- کاهش دوز دارو ضروری است.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

- ممکن است پروسیکلیدین باعث خواب‌آلودگی، تاری دید و گیجی شود، بنابراین تا مشخص نشدن اثرات دارو بر روی بدنتان از انجام اینگونه مشاغل خودداری کنید.

الکل

- بپرهیزید، الکل باعث افزایش اثرات تسکین دارو می‌شود که می‌تواند بسیار خطرناک باشد.

عوارض جانبی

از عوارض مهم پروسیکلیدن می‌توان به خشکی دهان، یبوست و تاری دید اشاره کرد که با تنظیم دوز آن برطرف می‌شد. گاهی اوقات تهوع و استفراغ، عصبی شدن و بثورات جلدی نیز بوجود می‌آید.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
خشکی دهان	●		■			
یبوست	●		■			
عصبی شدن	●		■			
خواب‌آلودگی / سرگیجه	●		■			
تاری دید	●			■		
گیجی		●		■		
احتباس ادرار		●		■		■
تپش قلب		●		■	▲	■

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **داروهای ضدحساسیت**، این داروها باعث افزایش عوارض پروسیکلیدین می‌گردد.
- **ضدافسردگی‌ها**، در مصرف هم‌زمان، پروسیکلیدین باعث افزایش عوارض یکدیگر می‌شوند.
- **گلیسریل تری‌نیترات (قرص قلبی)**، این دارو برای کاهش درد قلبی و تنگی نفس در زیر زبان قرار می‌گیرد، در پی مصرف هم زمان با پروسیکلیدین به علت ایجاد خشکی دهان این دارو کاملاً حل نشده و اثراتش کاهش می‌یابد.

۲- اختلال چشمی است که باعث افزایش فشار داخلی چشم شده و در صورت عدم درمان باعث سردرد، کاهش بینایی و نهایتاً کوری می‌شود.

پروکائین آمید

اطلاعات عمومی

این دارو با اثر مستقیم روی عضلات قلب از انقباض‌های نابجای قلب جلوگیری کرده و موجب کاهش دوره تحریک‌پذیری، سرعت هدایت و خودکاری همراه با طولانی شدن دورهٔ تحریک‌ناپذیری قلب می‌شود، این اثرات همگی باعث کاهش بی‌نظمی ضربان قلب می‌شود.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
ضدبی‌نظمی ضربان قلب

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم ☐ متوسط ■ زیاد ☐

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط ☐ زیاد ☐

نسخه پزشک لازم است ■ **لازم نیست** ☐

نام‌های تجاری پروکان، پرومین، ریتمین

اطلاعات دارویی

دارویی که برای شما تجویز شده است براساس مطالعات، تحقیقات فراوان و تجربیات پزشکان جهت درمان بیماریتان نسخه شده است، از تغییر در میزان مصرف آن و هرگونه بی‌نظمی در مصرف این دارو خودداری کنید.

شکل دارویی

کپسول، آمپول

تعداد دفعات و زمان مصرف

کپسول، ۳ تا ۴ بار روزانه، آمپول، از راه تزریق آهسته رگی هر ۵ دقیقه

مقدار مصرف در بزرگسالان

آمپول ۱۰۰ میلی‌گرم هر ۵دقیقه، کپسول ۲۵۰ تا ۵۰۰ میلی‌گرم هر ۴ تا ۶ ساعت

شروع اثر

کپسول ۱ تا ۲ ساعت، آمپول تزریق رگی فوری، آمپول تزریق عضلانی ۳۰ تا ۱۰ دقیقه

مدت اثر ناشناخته می‌باشد.

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

در قوطی دربسته در جای خشک و خنک به دور از دسترس اطفال نگهداری کنید.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

اگر تا قبل از ۲ ساعت از وعده اصلی به یاد آوردید بلافاصله بخورید، درغیراینصورت از مصرف آن خودداری کرده و از ۲ برابر نمودن وعدهٔ بعدی پرهیز نمایید.

قطع مصرف دارو

بدون دستور پزشک دارو را قطع نکنید، جهت جلوگیری از تشدید وضعیت بیماری، کاهش دوز دارو باید به‌تدریج انجام شود.

مصرف بیش از اندازه

مصرف ناآگاهانه معمولاً مشکل خاصی ایجاد نمی‌کند، ولی اگراز آن بیشتر شود و علائم غیرطبیعی ظاهر شود لازم است به سرعت به پزشک‌تان اطلاع دهید.

مصرف طولانی مدت

درمصرف طولانی مدت دارو علائمی چون تب و علائم سندرم لوپوس اریتماتو[1] مانند لرز، تورم همراه درد عضلانی، درد هنگام تنفس و بثورات جلدی ظاهر می‌شود. در صورت بروز خونریزی یا کبود شدن غیر معمول بدن، فوراً به پزشک اطلاع دهید.

کنترل و پایش

آزمایش دوره‌ای خون از نظر کاهش گلبول‌های سفید خون[2]، و بروز کم‌خونی ضروری است.

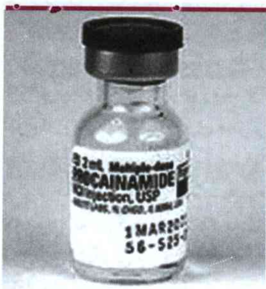
توصیه‌های ضروری

- بهتر است جهت جذب بیشتر، دارو را با معده خالی (یک یا دو ساعت قبل یا بعد از غذا) همراه با یک لیوان آب مصرف کنید، و در صورت بروز ناراحتی گوارشی، دارو را همراه غذا بخورید.
- آمپول پروکائین‌آمید نباید یخ بزند، این آمپول تا ۲۴ ساعت در دمای اتاق و تا ۷ روز در یخچال قابل نگهداری است، اگر دارو تغییررنگی به زرد روشن پیدا کرد اثر درمانی‌اش کاسته نمی‌شود ولی اگر تغییر رنگ شدید بود از مصرف آن خودداری کنید.
- شیوه صحیح گرفتن ضربان قلب رابیاموزید و مرتباً آن را از نظر تعداد و ریتم بررسی کنید.(پزشک‌تان می‌تواند به شما کمک کند).

نحوه دفع دارو

این دارو از راه ادرار دفع می‌شود.

PROCAINAMIDE

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک‌تان می‌داند که:

∇ مدت زیادی مشکل کبدی یا کلیوی داشته‌اید.

∇ کم‌خونی دارید.

∇ در هنگام مصرف دارو گلودرد، زخم دهان یا لثه پیدا کرده‌اید.

∇ سایر داروها را هم‌زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

∇ تجویز نمی‌شود.

دوران شیردهی

∇ در شیر مادر ترشح شده و ممکن است برای شیرخوار خطراتی داشته باشد.

نوزادان و کودکان

∇ توصیه نمی‌شود.

بالای ۶۰ سالگی

∇ این دارو در سالمندان، عوارض عصبی را به شکل گسترده‌تری نشان می‌دهد که لازم است دوز دارو را کم کنیم.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ از عوارض این دارو سرگیجه و اُفت فشارخون است، بنابراین تا مشخص شدن تأثیر دارو روی بدنتان، از انجام اینگونه فعّالیّت‌ها خودداری کنید.

الکل

∇ پرهیز شود.

عوارض جانبی

پروکائین‌آمید در شکل تزریق رگی آن ممکن است باعث افزایش شدید در ضربان بطن‌ها (از حفرات قلب) شده که اصطلاحاً به آن فیبریلاسیون بطنی می‌گویند و می‌توان گفت از عوارض کشنده دارو است. تزریق این دارو حتماً در بیمارستان با نظارت پزشک صورت می‌گیرد.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
سردرد / ضعف / خستگی	●		■			
طعم تلخ دهان	●		■			
تهوع /استفراغ	●		■			
بثورات جلدی		●		■	▲	
تشنج		●		■	▲	▮

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **داروهای ضدفشارخون و نیتراتها (مثل نیتروگلیسرین)**، مصرف این داروها هم‌زمان با پروکائین‌آمید باعث اُفت فشارخون شدیدی می‌شود.
- **ضدحساسیت‌ها، ضدافسردگی‌ها و آتروپین (داروی افزایش‌دهنده فشارخون)**، این داروها باعث افزایش اثر پروکائین‌آمید می‌شوند.
- **سایر داروهای ضدبی‌نظمی قلبی**، هم‌زمان با این دارو، گاهی اثرات آن را افزایش و زمانی کاهش می‌دهند.

۱- از بیماری‌های مزمنی که علت آن اختلال در ایمنی بدن است و علائم آن به صورت بثورات جلدی، درد مفاصل، کم‌خونی و تب می‌باشد.

۲- یکی از سلول‌های موجود در خون، گلبول‌های سفید هستند که نقش دفاعی بدن را در برابر عفونت‌ها به عهده دارند.

پروکلرپرازین

اطلاعات عمومی

(این دارو در حال حاضر در بازار دارویی ایران موجود نیست) پروکلرپرازین در سال ۱۹۵۰ میلادی (۱۳۲۹ خورشیدی) به بازار دارویی جهان معرفی شد. جزء داروهای فنوتیازین است که بر روی مغز و نخاع اثر می‌گذارد. در دوز پایین برای کنترل تهوع و استفراغ استفاده می‌شود بخصوص زمانی که این تهوع ناشی از مصرف سایر داروها، پرتودرمانی و بیهوشی باشد. همچنین، برای درمان تهوع ناشی از اختلالات گوش داخلی که منجر به سرگیجه می‌شود به کار می‌رود. دوز بالای آن جهت کنترل اختلالات روانی از قبیل پرخاشگری و رفتارهای غیرطبیعی تجویز می‌شود. پروکلرپرازین باعث کاهش رفتارهای غیرطبیعی دراسکیزوفرنی، کنترل شیدایی و سایر اختلالات روانی می‌گردد. این دارو علت اصلی بیماری را درمان نمی‌کند، بلکه باعث کاهش علائم بیماری می‌گردد.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
ضد استفراغ، ضد روان‌پریشی

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم □ متوسط ■ زیاد □

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری پوکاستم، پروزیر

اطلاعات دارویی

دارویی که برای شما تجویز شده است برای درمان بیماری‌تان مناسب است، از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری نمایید.

شکل دارویی

قرص، شربت، پودر، آمپول و شیاف

تعداد دفعات و زمان مصرف

۳-۲ بار روزانه

مقدار مصرف در بزرگسالان

برای تهوع و استفراغ، برای شروع درمان ۲۰ میلی‌گرم سپس تا ۱۰-۵ میلی‌گرم (قرص) ۲۵-۵ میلی‌گرم (شیاف) قابل افزایش است. برای اختلالات روانی، ۴۰-۱۵ میلی‌گرم روزانه که در صورت ضرورت می‌توان دوز دارو را بیشتر نمود.

شروع اثر

خوراکی و شیاف، ۶۰ دقیقه؛ تزریقی، ۲۰-۱۰ دقیقه

مدت اثر

۶-۳ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

درظروف دربسته درجای خشک و خنک به دور از نور و دسترس اطفال نگهداری شود.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

به خاطر آوردید فوراً بخورید، اگر تا وعدهٔ بعدی کمتر از ۲ ساعت مانده، منتظر وعده بعدی باشید و از دو برابر کردن آن وعده بپرهیزید.

قطع مصرف دارو

بدون دستور پزشک یکباره دارو را قطع نکنید، قطع ناگهانی دارو عود علائم بیماری را به دنبال دارد.

مصرف بیش از اندازه

معمولاً مصرف ناآگاهانه باعث مشکل خاصی نمی‌شود، اگر بیش از آن مصرف کردید و علائمی مانند خواب‌آلودگی غیرعادی و ناراحتی قلبی بوجود آمد به سرعت به پزشک مراجعه کنید.

مصرف طولانی مدت

مصرف بیش از چند ماه دارو ممکن است باعث بوجود آمدن حرکات غیرارادی چشم‌ها، دهان و زبان شود که به آن دیسکینزی تأخیری می‌گویند. گاهی یرقان (زردی) نیز ممکن است بوجود آید.

کنترل و پایش: انجام آزمایش خون دوره‌ای ضروری است.

توصیه‌های ضروری

□ این دارو باعث خشکی دهان شده که برای برطرف نمودن آن می‌توان از آدامس و آب‌نبات کم‌قند استفاده کرد و یا چند بار در روز آب ولرم را در دهان غرغره نمایید.

نحوه دفع دارو

عمدهٔ این دارو از راه ادرار دفع می‌گردد.

۱- بیماری سیستم عصبی است که با اختلال حمله‌ای و گذرای فعالیت الکتریکی مغز همراه است و باعث کاهش سطح هوشیاری، حرکات غیرطبیعی و اختلالات جسمی و روانی می‌شود.

۲- بیماری سیستم عصبی است که با کم تحرکی، لرزش اندام‌ها، گرفتگی و حرکات ناخواسته عضلانی همراه است.

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک‌تان می‌داند که:

- صرع[1] دارید و گاهی تشنج می‌کنید.
- بیماری پارکینسون[2] دارید.
- تیروئید شما کم‌کار است.
- مشکل پروستات دارید.
- آب سیاه[3] دارید.
- سایر داروها را هم زمان مصرف می‌کنید.
- مشکل قلبی دارید.
- مشکل کبدی یا کلیوی دارید.

دوران حاملگی

- ایمنی مصرف آن در این دوران تأیید نشده است.

دوران شیردهی

- این دارو در شیر مادر ترشح شده و ممکن است برای شیرخوار مضر باشد.

نوزادان و کودکان

- در نوزادان زیر ۱۰ کیلوگرم و کودکان کم سن توصیه نمی‌شود، در سایر سنین نیز کاهش دوز ضروری است.

بالای ۶۰ سالگی

- در این سنین عوارض داروها افزایش می‌یابد بنابراین کاهش دوز ضروری است.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

- این دارو باعث خواب‌آلودگی، کاهش توجه و کُندی عکس‌العمل می‌شود بنابراین تا مشخص شدن اثر دارو روی بدن‌تان از انجام اینگونه مشاغل خودداری کنید.

الکل

- بپرهیزید، الکل باعث افزایش اثرات تسکینی دارو می‌شود که می‌تواند خطراتی به دنبال داشته باشد.

عوارض جانبی

عوارض جانبی پروکلرپرازین بسیار متنوع ولی خفیف است که به مرور زمان با مصرف مداوم از بین می‌رود. مهم‌ترین عارضه ناشی از مصرف زیاد دارو، حرکات غیرطبیعی صورت و اندام‌ها است که ناشی از تغییر تعادل شیمیایی مغز است.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
خواب‌آلودگی / رخوت	●		■			
خشکی دهان	●		■			
سرگیجه / از حال رفتن	●			■		
لرزش اندام‌ها	●			■		
بثورات جلدی		●		■	▲	
یرقان (زردی) / تب		●		■		▮
گرفتگی عضلات		●		■		

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **مسکن‌ها**، در مصرف همزمان با پروکلرپرازین اثرات تسکینی هر دو تشدید می‌شود.
- **داروهای ضدپارکینسون**، پروکلرپرازنی اثرات درمانی این داروها را خنثی می‌کند.
- **ترفنادین (آنتی‌هیستامین)**، مصرف همزمان آن با پروکلرپرازین باعث ضربان‌های غیرطبیعی قلبی می‌شود.

۳- اختلال چشمی است که باعث افزایش فشار داخلی چشم شده و در صورت عدم درمان باعث سردرد، کاهش بینایی و نهایتاً کوری می‌شود.

پروگوانیل با آتوواکون

اطلاعات عمومی

پروگوانیل دارویی است که برای پیشگیری و درمان مالاریا به کار می‌رود. میکروب بیماری مالاریا خیلی زود به اثرات ضدمیکروبی پروگوانیل مقاومت نشان داد و باعث بی‌اثر شدن دارو گشت، بنابراین لازم بود پروگوانیل را با دارویی دیگر ترکیب و به بازار دارویی معرفی می‌کردند. آتوواکون یک داروی ضد تک یاخته‌ای است که برای درمان عفونت‌های قارچی ناشی از نوعی قارچ به نام پنوموسیستیس کارینی (باعث ذات‌الریه می‌شود بخصوص افرادی که سیستم ایمنی آنها ضعیف شده است) به کار می‌رود. این دارو به تنهایی بر روی عفونت مالاریایی بی‌تأثیر بود ولی زمانی که آن را با پروگوانیل ترکیب کردند متوجه تأثیر شگرف آنها بر روی مالاریا شدند. داروی ترکیبی مذکور را می‌توان هم در درمان سریع مالاریا و هم برای پیشگیری در مناطقی که بیماری همه‌گیر شده است، استفاده نمود. بخصوص این دارو را در مناطقی که سایر داروهای ضدمالاریا پاسخ درمانی نداده‌اند، بکار می‌برند. برای پیشگیری از مالاریا لازم است دارو را ۱ تا ۲ روز قبل از سفر به منطقه عفونی مصرف نمایید. مصرف آن در موقع اقامت در آن منطقه و سپس ۷ روز بعد از بازگشت هم ادامه می‌یابد. البته در طی اقامت باید از سایر اقدامات احتیاطی مانند کرم‌های دافع حشرات که در تمام طول روز استعمال شود و یا از پشه‌بند در هنگام خواب استفاده نمایید. اگر پس از بازگشت از منطقه مارلاریا خیز یا پس از ۳ ماه دچار علائم بیماری شدید بلافاصله به پزشک مراجعه و محل اقامت و داروی مصرفی‌تان را به ایشان شرح دهید.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
ضد مالاریا

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم □ متوسط ■ زیاد □

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری مالارون

اطلاعات دارویی

دارویی که برای شما تجویز شده است برای درمان بیماری‌تان مناسب است، بدون دستور پزشک دوز آن را تغییر ندهید.

شکل دارویی

قرص

تعداد دفعات و زمان مصرف

برای پیشگیری، یکبار روزانه همراه غذا با شیر، ۲-۱ روز قبل از سفر دارو را شروع کنید و تا ۷ روز پس از بازگشت آن راادامه دهید.
برای درمان، یکبار روزانه برای ۳ روز همراه غذا یا شیر

مقدار مصرف در بزرگسالان

برای پیشگیری، یک قرص؛ برای درمان، ۴ قرص

شروع اثر

بعد از ۲۴ ساعت

مدت اثر

۴۸-۲۴ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

درظروف دربسته در دمای اتاق و به دور از دسترس اطفال نگهداری شود.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

یادتان آمد بلافاصله بخورید، اگر وعدهٔ بعدی نزدیک است کل دوز روزانه را در یک وعده مصرف نمایید.

قطع مصرف دارو

دارو را به هیچ عنوان در موقع اقامت در منطقه مالاریاخیز قطع نکنید و حتی ۷ روز پس از بازگشت نیز مصرف آن راادامه دهید.

مصرف بیش از اندازه

معمولاً مصرف ناآگاهانه مشکلی بوجود نمی‌آورد، اگر پیش از آن مصرف شود و علائمی مانند دل درد و استفراغ بوجود آید سریعاً به پزشک مراجعه نمایید.

مصرف طولانی مدت

مشکل خاصی ندارد.

توصیه‌های ضروری

- همیشه پیشگیری مقدم بر درمان است، بنابراین هنگام مسافرت به مناطق عفونی، مصرف دارو را شروع کنید.
- این بیماری از طریق نیش پشه‌ای خاص به انسان منتقل می‌شود بنابراین از روش‌هایی جهت جلوگیری از نیش پشه مانند پشه‌بند، کرم‌های ضدنیش حشرات واسپری‌های ضدحشرات استفاده کنید.

نحوه دفع دارو

۶۰ درصد دارو از راه ادرار و مابقی از راه مدفوع دفع می‌گردد.

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک‌تان می‌داند که:

- ∇ مدت زیادی است درگیر بیماری کلیوی هستید.
- ∇ مشکل کبدی دارید.
- ∇ از اسهال و استفراغ رنج می‌برید.
- ∇ سایر داروها را هم زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

∇ مصرف آن در حاملگی تأیید نشده است ولی عموماً برای تجویز دارو منافع و مضرات آن را ارزیابی می‌کنند، بعضی از انواع مالاریا باعث مرگ زنان حامله می‌شود.

دوران شیردهی

∇ این دارو در شیر مادر ترشح می‌شود و در دوز طبیعی آن برای شیرخوار مضر نمی‌باشد، البته دارویی که از راه شیر به شیرخوار می‌رسد او را از بیماری مالاریا محافظت نمی‌کند.

نوزادان و کودکان

∇ کاهش دوز ضروری است.

بالای ۶۰ سالگی

∇ مشکل خاصی وجود ندارد.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ این دارو باعث سرگیجه می‌شود بنابراین تا مشخص نشدن اثر دارو بر روی بدن از انجام اینگونه مشاغل خودداری کنید.

الکل

∇ مشکل خاصی ندارد.

عوارض جانبی

عموماً عوارض جانبی دارو خفیف می‌باشد. شایع‌ترین عوارض عبارتند از، سردرد، تهوع و دل درد

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
اسهال	●		■			
تهوع /استفراغ		●	■			
سوءهاضمه و دل درد		●	■			
زخم دهان		●	■			
ریزش موها		●		■		
یرقان (زردی)		●		■		
بثورات جلدی		●		■		
گلودرد / تب		●		■		■

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **وارفارین (ضدانعقاد)،** اثرات وارفارین در مصرف هم‌زمان با پروگوانیل / آتوواکون افزایش می‌یابد و باعث افزایش خونریزی می‌گردد.
- **ضداسیدها (شربت‌های معده)،** این داروها اثرات پروگوانیل / آتوواکون را کاهش می‌دهد.
- **ریفامپین، تتراسیکلین (آنتی‌بیوتیک‌ها) و متوکلوپرامید (ضدتهوع)،** این داروها اثرات درمانی پروگوانیل / آتوواکون را کاهش می‌دهند.

پرومازین

اطلاعات عمومی

(این دارو درحال حاضر در بازار دارویی ایران موجود نیست). پرومازین در اواخر سال ۱۹۵۰ میلادی (۱۳۲۹ خورشیدی) به بازار دارویی جهان معرفی شد. این دارو در گروه داروهای فنوتیازین است و با اثر روی مغز و تنظیم رفتارهای غیرطبیعی، به عنوان یک داروی ضداضطراب بکار می‌رود. عمدهٔ مصرف پرومازین در فرونشاندن رفتارهای هیجانی و بی‌قراری است. همچنین به عنوان یک آرامبخش در درمان کوتاه‌مدت حملات اضطرابی شدید، بخصوص در افراد مسن و یا در طول نقاهت یک بیماری زمینه‌ای تجویز می‌شود. پرومازین در مهار تهوع، استفراغ و توقف سکسکه نیز بکار می‌رود. این دارو ممکن است باعث عوارض نامطلوبی شود که در سایر داروهای این گروه دیده شده است، مهمترین آنها حرکت غیرارادی بازوها و پاها است (بیماری پارکینسون[1]) البته بروز این عارضه بسیار نادر است و در افرادی که دارو را طولانی مدت مصرف می‌کنند دیده می‌شود.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
ضداضطراب‌ها

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم □ متوسط ■ زیاد □

میزان وابستگی:
کم □ متوسط ■ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ **لازم نیست** □

نام‌های تجاری اسپارین

اطلاعات دارویی

دارویی که برای شما تجویز شده است برای درمان بیماری تان مناسب است، بدون دستور پزشک از تغییر دوز دارو خودداری کنید.

شکل دارویی

قرص، شربت و آمپول

تعداد دفعات و زمان مصرف

۴ بار روزانه

مقدار مصرف در بزرگسالان

۸۰۰-۱۰۰ میلی‌گرم روزانه (شکل قرص)

شروع اثر

۱-۰/۵ ساعت

مدت اثر

۶-۴ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

درظروف دربسته در جای خشک و خنک (دمای اتاق)، و به دور از نور و دسترس اطفال نگهداری کنید.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

به یادتان آمد، بلافاصله مصرف کنید، در صورتی که تا دوز بعدی دارو کمتر از ۲ ساعت مانده دوز فراموش شده را نخورده و منتظر وعده بعدی باشید در وعده بعدی نیز دوز را دو برابر نکنید.

قطع مصرف دارو

بدون دستور پزشک مصرف دارو را قطع نکنید، این امکان وجود دارد که با قطع دارو علائم بیماری مجدداً عود نماید.

مصرف بیش از اندازه

مصرف ناآگاهانه دارو ممکن است مشکل خاصی بوجود نیاورد، در صورت مصرف بیش از آن و بروز علائمی مانند خواب‌آلودگی، سرگیجه، تلوتلوخوردن، غش کردن و کُما حتماً پزشک را در جریان بگذارید.

مصرف طولانی مدت

استفاده بیش از چند ماه باعث یرقان (زردی) و حرکات غیرطبیعی اندام‌ها می‌شود که باید دوز دارو کاهش یابد.

کنترل و پایش

آزمایش خون و معاینه چشم بصورت دوره‌ای مورد نیاز است.

توصیه‌های ضروری

☐ در طی مصرف دارو هرگونه تغییری مثل زرد شدن چشم‌ها، حرکات غیرارادی اندام‌ها را فوراً به پزشک گزارش کنید.

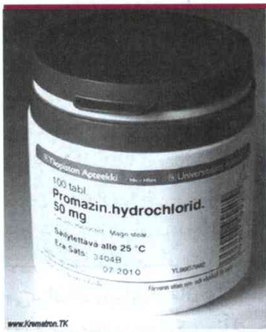
نحوه دفع دارو

این دارو درکبد تجزیه و از راه ادرار دفع می‌گردد.

۱- بیماری سیستم عصبی است که باکم تحرکی، لرزش اندام‌ها، گرفتگی و حرکات ناخواسته عضلانی همراه است.

۲- در هر سنی اتفاق می‌افتد، زنان بیشتر از مردان درگیر این بیماری می‌شوند بیماری همراه ضعف و خستگی غیرطبیعی عضلات بخصوص عضلات چشم (که باعث دوبینی می‌شود) و عضلات صورت، حلق و حنجره می‌باشد.

PROMAZINE

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید به پزشک‌تان گفته‌اید که:

- ▽ مدت طولانی است درگیر مشکل کبدی یا کلیوی هستید.
- ▽ از بیماری میاستنی‌گراو [2] یا فئوکروموسیتوم [3] رنج می‌برید.
- ▽ پروستات شما متورم شده است.
- ▽ سایر داروها را همزمان مصرف می‌کنید.
- ▽ درگیر بیماری پارکینسون هستید.
- ▽ غش می‌کنید و تشنج دارید.
- ▽ مشکل تنفسی دارید.
- ▽ آب سیاه [4] دارید.
- ▽ مرض قند دارید.
- ▽ مشکل قلبی دارید.

دوران حاملگی

▽ ایمنی مصرف آن در این دوران تأیید نشده است.

دوران شیردهی

▽ با اینکه این دارو در شیر مادر ترشح می‌شود ولی در دوز طبیعی دارو مشکلی برای شیرخوار بوجود نمی‌آورد.

نوزادان و کودکان

▽ توصیه نمی‌شود.

بالای ۶۰ سالگی

▽ در این سنین عوارض جانبی دارو بیشتر نمایان می‌شود، کاهش دوز ضروری است.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

▽ تا مشخص شدن اثرات دارو از انجام اینگونه مشاغل، بعلت بوجود آمدن خواب‌آلودگی و کاهش توجه خودداری شود.

الکل

▽ بپرهیزید، الکل باعث افزایش اثر آرامبخشی دارو می‌شود.

عوارض جانبی

شایع‌ترین عارضه پرومازین عبارتند از خواب‌آلودگی، خشکی دهان و تاری دید؛ که با کاهش و تنظیم دوز دارو می‌توان این عوارض را برطرف نمود. این دارو ممکن است روی تنظیم درجه حرارت بدن تأثیر بگذارد (این پدیده در سالمندان زیاد دیده می‌شود)، ایجاد بیماری پارکینسون هم در موارد نادری دیده است.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
خواب‌آلودگی / رخوت	●		■			
خشکی دهان / یبوست	●		■			
حساسیت به نور / تاری دید		●		■		
پارکینسون		●		■		
یرقان (زردی)		●		■		■
بثورات جلدی		●		■	▲	

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **توصیه کلی،** کلیه داروهای آرامبخش باعث تشدید اثرات پرومازین می‌شوند.
- **آنتی‌هیستامین‌ها (مثل ترفنادین)،** در مصرف همزمان با پرومازین، احتمال خطر بی‌نظمی ضربان قلب را افزایش می‌دهد.
- **داروهای مصرفی در پارکینسون (مثل لوودوپا)،** پرومازین باعث کاهش اثرات این داروها می‌شود.
- **ضد تشنج‌ها (مثل فنی‌توئین)،** پرومازین با پایین آوردن آستانه غش و تشنج باعث کاهش اثرات این داروها می‌شود.
- **ضد تهوع‌ها (مثل متوکلوپرامید)،** مصرف همزمان این داروها و پرومازین باعث افزایش بروز بیماری پارکینسون می‌شود.

۳- توموری است که در بافت غده فوق‌کلیه قرار دارد و باعث افزایش قابل توجه فشارخون می‌شود.

۴- اختلال چشمی است که باعث افزایش فشار داخلی چشم شده و درصورت عدم‌درمان باعث سردرد، کاهش بینایی و نهایتاً کوری می‌شود.

پرومتازین

اطلاعات عمومی

پرومتازین جزء اولین گروه داروهای فنوتیازین است که در سال ۱۹۵۰ میلادی (۱۳۲۹ خورشیدی) جهت درمان کژخلقی‌های ناشی از اختلالات روانی به بازار دارویی جهان عرضه شد. درهمان زمان خاصیت ضدآلرژی آن شبیه داروهای آنتی‌هیستامین برای درمان انواع حساسیت و بعضی از انواع تهوع و استفراغ کشف شد. از این دارو برای درمان خارش ناشی از بیماری‌های پوست مانند کهیر، آبله‌مرغان و اگزما[1] نیز استفاده می‌شود. همچنین پرومتازین را می‌توان در تهوع و استفراغ ناشی از بیماری‌های گوش داخلی مانند بیماری منییر[2] و بیماری مسافرت[3]، به کار برد. به علت خاصیت آرامبخشی موجود در این دارو، می‌توان آن را برای درمان کوتاه‌مدت بی‌خوابی و همچنین قبل از عمل‌های جراحی مصرف نمود. پرومتازین در ترکیب با مسکن‌های مخدری بعنوان شربت در کاهش سرفه و گرفتگی بینی و در هنگام خواب به عنوان آرامبخش تجویز می‌شود.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
ضدحساسیت، ضداستفراغ

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم □ متوسط ■ زیاد □

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست ■
(در اروپا و آمریکا نسخه پزشک لازم نیست)

نام‌های تجاری فنرگان، آوومین، پنتازین

اطلاعات دارویی

علی‌رغم مصرف دارو طبق دستورالعمل آن، اگر علائم بیماری بهبود نیافت پزشک را مطلع سازید.

شکل دارویی

قرص، شربت و آمپول

تعداد دفعات و زمان مصرف

در علائم حساسیت، ۳-۱ بار روزانه یا بصورت تک دوز موقع خواب؛ در بیماری مسافرت، هر ۶-۴ ساعت براساس ضرورت، شب قبل از مسافرت و فردای آن روز؛ در تهوع و استفراغ، هر ۶-۴ ساعت در صورت نیاز

مقدار مصرف در بزرگسالان

در بزرگسالان، ۷۵-۲۰ میلی‌گرم در هر وعده؛ در کودکان، کاهش دوز دارو براساس سن تنظیم می‌شود.

شروع اثر

تا یک ساعت، اگر دارو را بعد از ایجاد تهوع مصرف کنید، شروع اثر آن به تأخیر می‌افتد.

مدت اثر: ۱۶-۸ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده: هیچ

ذخیره‌سازی

درظروف دربسته درجای خشک و خنک (دمای اتاق)، و به دور از نور و دسترس اطفال نگهداری شود.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

مشکلی ایجاد نمی‌کند ولی اگر یادتان آمد بلافاصله بخورید و دوز بعدی را براساس زمان مصرف وعدهٔ اخیر تنظیم کنید.

قطع مصرف دارو

وقتی علائم بیماری رفع شد می‌توانید دارو را بدون هیچ مشکلی قطع نمایید.

مصرف بیش از اندازه

مصرف ناآگاهانه دارو معمولاً مشکل خاصی بوجود نمی‌آورد، در مصرف بیش از آن باعث خواب‌آلودگی یا بی‌قراری، غش کردن، راه رفتن و حرکات نامتعادل و کُما بوجود می‌آید که لازم است سریعاً پزشک در جریان قرار گیرد.

مصرف طولانی مدت

هیچ ضرورتی وجود ندارد که دارو به مدت طولانی مصرف شود، مصرف طولانی مدت آن ممکن است باعث ایجاد حرکات غیرطبیعی در صورت و اندام‌ها (بیماری پارکینسون) شود. این مشکل با قطع مصرف دارو برطرف می‌شود.

توصیه‌های ضروری

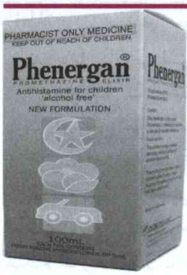
- این دارو را می‌توانید همراه با غذا آب میوه، شیر و یا یک لیوان آب مصرف نمایید.
- در بیمارانی که درد دارند و آمپول پرومتازین را به آنها تزریق می‌کنند ممکن است بعد از تزریق حرکات غیرارادی در آنها بوجود آید که این حرکات گذراست و برطرف خواهد شد.
- خشکی دهان ناشی از مصرف دارو را می‌توانید باغرغره کردن آب ولرم و یا مصرف آدامس‌های بدون قند برطرف کنید.

نحوه دفع دارو

این دارو از راه ادرار و دفع می‌گردد.

۱- بیماری التهابی پوست است که با قرمزی، تورم و خارش شدید بروز می‌کند، علل متعددی دارد که مهمترین آنها حساسیت تماسی است که ماده‌ای حساسیت‌زا مثلاً عطرها، پیچک سمی، نیکل، کرم‌های موضعی، مواد نگهدارنده و شوینده و غیره باعث بروز بیماری می‌شود.

PROMETHAZINE

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک‌تان می‌داند که:

- ∇ مدت‌ها است درگیر ناراحتی کبدی یا کلیوی هستید.
- ∇ مشکل پروستات دارید و گاهی شاش‌بند می‌شوید.
- ∇ سایر داروها راهمزمان مصرف می‌کنید.
- ∇ صرع دارید و تشنج می‌کنید.
- ∇ مشکل قلبی دارید.
- ∇ آب سیاه[۴] دارید.
- ∇ از برونشیت و آسم رنج می‌برید.

دوران حاملگی

∇ ایمنی مصرف آن در این دوران تأیید نشده است.

دوران شیردهی

∇ این دارو در شیر مادر ترشح می‌شود ولی در دوز معمول آن هیچ عارضه‌ای برای شیرخوار گزارش نشده است. بهتر است با پزشک مشورت کنید.

نوزادان و کودکان

∇ در کودکان زیر ۲ سال توصیه نمی‌شود، در سایر گروه‌های سنی نیز باید دوز دارو کاهش یابد.

بالای ۶۰ سالگی

∇ در این سنین عوارض داروها بیشتر نمایان می‌شود و ضروری است دوز دارو کاهش یابد.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ مصرف دارو ممکن است باعث خواب‌آلودگی شدیدی شود، تا مشخص نشدن اثرات دارو از انجام اینگونه مشاغل خودداری کنید.

الکل

∇ بپرهیزید، الکل باعث افزایش اثر تسکینی دارو می‌شود که ممکن است خطرات زیادی به دنبال داشته باشد.

نور خورشید

∇ از قراردادن دارو در معرض نور شدید خورشید خودداری کنید.

عوارض جانبی

عوارض جانبی پرومتازین معمولاً خفیف بوده و فقط در شرایطی که از دوز غیرمعمول و طولانی مدت استفاده شود ممکن است ایجاد عارضه شدیدتری کند.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
خواب‌آلودگی / رخوت	●		■			
خشکی دهان / تاری دید	●		■			
احتباس ادرار (شاش بند)	●			■		
تپش قلب		●		■		
بثورات جلدی حساس به نور		●		■	▲	

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **مهارکننده‌های آنزیم منوآمین‌اکسیداز (داروهایی که در افسردگی مصرف می‌شود)**، این داروها اگر همزمان با پرومتازین مصرف شود، واکنش‌های شدیدی می‌دهند، بنابراین در صورت مصرف، به مدت ۱۴ روز نباید پرومتازین بخورید.
- **توصیه کلی**، کلیه داروهایی که روی سیستم اعصاب مرکزی (مانند مغز) اثر تضعیف‌کنندگی دارند مانند داروهای خواب‌آور، ضداضطراب‌ها، آنتی‌هیستامین‌ها، مسکن‌های مخدری، ضدافسردگی‌ها و داروهای ضدروان‌پریشی، باعث افزایش اثر تسکینی پرومتازین می‌شوند.

۲- زمانی که میزان مایع داخل حلزون گوش افزایش می‌یابد باعث سرگیجه، کاهش شنوایی و وزوز گوش می‌شود، علت این بیماری ناشناخته است ولی توسط استرس، احتباس آب و مصرف بعضی تنقلات تشدید می‌شود.

۳- در شرایطی که فرد در اتومبیل نشسته است مرکز تعادل آن مرتباً در حال برقراری تعادل است پس از مدتی در افراد مستعد این مرکز بیش از حد فعال شده و باعث حالت تهوع و استفراغ می‌شود که به آن بیماری حرکت می‌گویند.

۴- اختلال چشمی است که باعث افزایش فشار داخلی چشم شده و در صورت عدم درمان باعث سردرد، کاهش بینایی و نهایتاً کوری می‌شود.

پریندوپریل

اطلاعات عمومی

پریندوپریل دارویی است که در درمان فشارخون بالا و نارسایی قلبی بکار می‌رود. این دارو سبب شل شدن عضلات دور عروقی شده، رگ‌ها گشاد می‌شوند و خون به راحتی در داخل آن عبور می‌کند و فشار پایین می‌آید. پریندوپریل به سرعت فشارخون را پایین می‌آورد اما ممکن است تا رسیدن به اثرات درمانی کامل آن، چندین هفته زمان لازم باشد. در هنگام درمان نارسایی قلبی، معمولاً پریندوپریل به همراه یک مدر تجویز می‌شود. این امر باعث شل شدن هر چه بیشتر عضلات دیوارهٔ عروق و کاهش بارکاری قلب می‌شود. در هنگام شروع درمان با این دارو، کاهش شدید فشارخون رخ می‌دهد. بنابراین در شروع درمان از دوز کم آغاز و بتدریج افزایش داده می‌شود ضمناً هنگام مصرف دارو بهتر است بیمار در بستر باشد. مشخص‌ترین عوارض جانبی پریندوپریل، سرفه خشک مداوم است. این حالت در ۲۰٪ بیماران رخ می‌دهد. ممکن است گلوی بیمار تحریک و صدا حالت خشن بخود بگیرد.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:

ضد فشارخون

خطرات ناشی از مصرف زیاد:

کم □ متوسط ■ زیاد □

میزان وابستگی:

کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری کاورسیل

اطلاعات دارویی

دارویی که تجویز شده برای درمان بیماری‌تان مناسب است از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری کنید.

شکل دارویی

قرص

تعداد دفعات و زمان مصرف

روزی یکبار، ۳۰ دقیقه قبل از غذا. برای درمان نارسایی قلبی باید دارو را هنگام صبح مصرف نمود.

مقدار مصرف در بزرگسالان

ابتدا ۲ میلی‌گرم و سپس ۸-۴ میلی‌گرم روزانه

شروع اثر

۶۰-۳۰ دقیقه

مدت اثر

۲۴ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

در ظروف دربسته در جای خنک و خشک و دور از دسترس کودکان قرار دهید.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

به محض یادآوری مصرف کنید. اگر قرار است نوبت بعدی در ۸ ساعت آینده باشد، یک نوبت را اکنون مصرف کنید و از مصرف نوبت بعدی، صرف‌نظر کنید.

قطع مصرف دارو

مصرف دارو را بدون مشورت با پزشک متوقف نکنید. توقف مصرف دارو ممکن است به بدتر شدن بیماری زمینه‌ای بیانجامد.

مصرف بیش از اندازه

معمولاً مصرف ناآگاهانه مشکل خاصی ایجاد نمی‌کند ولی اگر بیش از آن مصرف شود و علائمی مانند گیجی و یا غش بوجود آید بلافاصله به پزشک اطلاع دهید.

مصرف طولانی مدت

بندرت مصرف طولانی مدت می‌تواند به تغییرات شمارش سلول‌ها خونی یا عملکرد کلیوی منتهی شود.

کنترل و پایش

کنترل دوره‌ای میزان پتاسیم، سلول‌های سفید خون، عملکرد کلیوی و ادرار ضروری است.

توصیه‌های ضروری

- برای جلوگیری از عوارض گوارشی، دارو را همراه غذا مصرف کنید.

نحوه دفع دارو

عمدهٔ دارو از راه ادرار دفع می‌گردد.

PERINDOPRIL

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک‌تان می‌داند که:

∇ مشکل مزمن کبدی یا کلیوی دارید.

∇ رژیم غذایی کم‌نمک دارید.

∇ سایر داروها را هم زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

∇ توصیه نمی‌شود.

دوران شیردهی

∇ تجویز نمی‌شود.

نوزادان و کودکان

∇ توصیه نمی‌شود.

بالای ۶۰ سالگی

∇ سالمندان به اثرات دارو حساس‌ترند. کاهش مقدار مصرف ضروری است.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ از آنجا که دارو ممکن است سبب گیجی و از حال رفتن شود، تا مشخص شدن اثر دارو بر بدن، از انجام چنین فعالیت‌هایی بپرهیزید.

الکل

∇ مصرف نکنید. مصرف الکل باعث افت هرچه بیشتر فشارخون می‌شود.

جراحی و بیهوشی عمومی

∇ ممکن است لازم باشد پریندوپریل را قبل از بیهوشی عمومی، قطع کرد. با پزشک یا دندانپزشک خود قبل از هر جراحی مشورت کنید.

عوارض جانبی

پریندوپریل ممکن است سبب اختلال کلیوی و افت فشارخون شود. فقدان حس چشایی و سرفه خشک، دو عارضه جانبی شایع هستند.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
کاهش حس چشایی	●		■			
تهوع / دل درد	●		■			
بثورات جلدی / خارش	●		■			
سرفه خشک مداوم	●			■		
خستگی		●	■			
گلودرد / تب		●		■		
گیجی / از حال رفتن		●		■		

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **لیتیوم (ضدروان‌پریشی)**، مسمومیت با این دارو توسط پریندوپریل افزایش می‌یابد.
- **مدرها**، سبب کاهش سریع فشارخون در صورت مصرف همزمان پریندوپریل می‌شوند.
- **نمک‌های پتاسیم و مدرهای نگهدارنده پتاسیم**، این داروها سبب افزایش خطر میزان بالای پتاسیم در صورت مصرف با پریندوپریل می‌شوند.
- **مسکن‌ها**، این داروها ممکن است از اثرات پریندوپریل بکاهند. همچنین خطر آسیب کلیوی در صورت مصرف همزمان وجود دارد.
- **متسع‌کننده‌های عروقی (نظیر نیترات‌ها)**، ممکن است سبب کاهش فشارخون بیشتر در صورت مصرف هم زمان با پریندوپریل شوند.

پنتازوسین

اطلاعات عمومی

پنتازوسین جزء گروه مسکن‌های مخدری است که به صورت شیمیایی ساخته می‌شود، این دارو در حضور مخدرها باعث خنثی شدن اثرات آنها شده ولی بدون حضور آنها اثر ضددردهای مخدری را از خود نشان می‌دهد. این دارو برای دردهای متوسط و شدید استفاده می‌شود که قدرتی معادل یک سوم مورفین را در کاهش درد دارد ولی از کدئین قوی‌تر است. میزان وابستگی روانی و اعتیاد به دارو نسبت به مورفین کمتر است. یکی از مزایای این دارو نسبت به سایر مسکن‌های مخدری عوارض تنفسی کمتر آن می‌باشد.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
ضددردهای مخدری

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم □ متوسط □ زیاد ■

میزان وابستگی:
کم □ متوسط ■ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری فورترال، تالوین

اطلاعات دارویی

دارویی که برای شما تجویز شده است برای درمان بیماری تان مناسب است، بدون دستور پزشک میزان مصرف آن را تغییر ندهید.

شکل دارویی

قرص، آمپول

تعداد دفعات و زمان مصرف

قرص، ۴-۳ بار روزانه. آمپول، ۴-۳ ساعت در صورت نیاز تزریق می‌شود.

مقدار مصرف در بزرگسالان

قرص، ۱۰۰-۵۰ میلی‌گرم، حداکثر دوز آن در روز از ۶۰۰ میلی‌گرم بیشتر نشود. آمپول، ۳۰ میلی‌گرم از راه رگی، عضلانی یا زیرجلدی حداکثر دوز آن ۳۶۰ میلی‌گرم در روز است.

شروع اثر

قرص، ۳۰-۱۵ دقیقه. آمپول، عضلانی ۲۰-۱۵ دقیقه و رگی ۳-۲ دقیقه

مدت اثر

قرص، ۳ ساعت. آمپول، عضلانی ۲ ساعت و رگی ۱ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

درظروف دربسته در جای خشک و خنک به دور از دسترس اطفال نگهداری کنید.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

شکل خوراکی آن را پس از به یاد آوری سریعاً مصرف کنید، شکل تزریقی آن دربیمارستان تجویز می‌شود و طبق یک برنامه منظم تزریق انجام می‌شود که امکان فراموش شدن آن بسیار کم است.

قطع مصرف دارو

این دارو در یک محدودهٔ زمانی مشخص برای کاهش درد، توسط پزشک تجویز می‌شود که قطع دارو پس از این مدت هیچ مشکلی را بوجود نمی‌آورد.

مصرف بیش از اندازه

در صورت بروز علائمی مانند خواب‌آلودگی شدید، توهم و از دست رفتن هوشیاری سریعاً به اورژانس اطلاع دهید.

«به راهنمای اقدامات اولیه در مسمومیت‌های دارویی در انتهای کتاب مراجعه شود.»

مصرف طولانی مدت

این دارو برای مصرف کوتاه‌مدت به تشخیص پزشک معالج تجویز می‌شود در مصرف طولانی مدت آن ایجاد وابستگی روانی و نهایتاً اعتیاد به دارو، بوجود آمده که در این شرایط ترک دارو بسیار کار مشکلی است.

توصیه‌های ضروری

- پس از مصرف دارو لازم است هر ۲ ساعت سرفه، تنفس عمیق و حرکت داشته باشید.
- گاهی اوقات برای جلوگیری از خشکی دهان مقداری شیرینی و یا آدامس کم‌شیرین مصرف نمایید و به بهداشت دهان خود توجه نمایید.

نحوه دفع دارو

عمدتاً از راه ادرار و مقدارناچیزی از مدفوع دفع می‌گردد.

PENTAZOCINE

اقدامات احتیاطی خاص

آیا به پزشک‌تان گفته‌اید که:

∇ مدت طولانی درگیر مشکلات کبدی و کلیوی بوده‌اید.
∇ دچار ناراحتی غده تیروئید هستید.
∇ مشکل ریوی دارید و مدت‌ها است از آسم رنج می‌برید.
∇ سابقه صرع و تشنج دارید.
∇ سایر داروها راهمزمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

∇ بهتر است قبل از مصرف با پزشک مشورت شود در صورت ضرورت با احتیاط و دوز پایین مصرف می‌شود.

دوران شیردهی

∇ ترشح آن در شیر اثبات نشده است در صورتی که مصرف این دارو ضرورت دارد با احتیاط استفاده شود.

نوزادان و کودکان

∇ مصرف این دارو در کودکان بالای ۱۴ سال با دوز نصف بالغین (۱۵ میلی‌گرم)، مجاز می‌باشد.

بالای ۶۰ سالگی

∇ میزان دوز دارو باید کاهش یابد.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ تا مشخص نشدن اثر دارو از انجام اینگونه مشاغل خودداری کنید.

الکل

∇ بپرهیزید، الکل اثر دارو را به شدت تشدید می‌کند.

عوارض جانبی

تهوع، استفراغ و یبوست از عوارض شایع دارو، بخصوص در دوزهای بالای آن است، بکاربردن داروهای ضدتهوع و ملین‌ها ممکن است این عوارض رابرطرف نماید.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
خواب‌آلودگی	●		■			
تهوع /استفراغ	●		■			
یبوست	●		■			
سرگیجه	●			■		
توهم		●		■	▲	▮
بثورات جلدی		●		■	▲	▮
تشنج		●		■	▲	▮

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- این دارو در مصرف همزمان با داروهای **مهارکننده منوآمین‌اکسیداز (داروهای ضدافسردگی مثل فنل‌زین)** باعث افزایش شدید فشارخون می‌شود.
- **ضدحساسیت‌ها، آرامبخش‌ها و خواب‌آورها** در مصرف همزمان همزمان با پنتازوسین، اثر یکدیگر را تشدید می‌کنند.
- پنتازوسین اثر ضددردی سایر **مسکن‌های مخدری** را کاهش می‌دهد.

پنی‌سیلین جی

اطلاعات عمومی

پنی‌سیلین جی جزء آنتی‌بیوتیک‌هایی است که از ساخته شدن دیواره سلولی میکروب‌ها جلوگیری کرده و بدین وسیله باعث مرگ آنها می‌شود. این دارو استفاده گسترده‌ای دارد و در بیماری‌های عفونی مختلف مانند گلودردهای چرکی (کودکان)، مننژیت، کزاز، سیاه‌زخم، پنومونی، سوزاک، دیفتری و سیفیلیس کاربرد دارد. حساسیت به این دارو بسیار خطرناک است و باعث شوک و در صورت عدم درمان به مرگ منتهی می‌شود. معمولاً قبل از تزریق پنی سیلین، بر روی پوست آزمایش حساسیتی انجام می‌دهند.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:

آنتی‌بیوتیک

خطرات ناشی از مصرف زیاد:

کم ■ متوسط □ زیاد □

میزان وابستگی:

کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری پفیزرپن، کریستاپن

اطلاعات دارویی

دارویی که برای شما تجویز شده است، برای درمان بیماری‌تان مناسب است دوره درمان راکامل کنید.

شکل دارویی

آمپول

تعداد دفعات و زمان مصرف

۴ بار در روز

مقدار مصرف در بزرگسالان

دربزرگسالان براساس نوع بیماری متفاوت است ولی بطور معمول ۲-۱ میلیون واحد هر ۴ الی ۶ ساعت به مدت ۲ هفته؛ در کودکان براساس نوع بیماری متفاوت است ولی بطور معمول ۱۵۰ هزار واحد در هر کیلوگرم وزن بدن روزانه

شروع اثر

۳۰-۱۵ دقیقه

مدت اثر

۶ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

در ظروف دربسته در دمای اتاق به دور از نور و دسترس اطفال نگهداری شود.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

به یاد آوردید مصرف کنید.

قطع مصرف دارو

پس از کامل کردن دورهٔ درمان می‌توانید بدون هیچ مشکلی دارو را قطع کنید.

مصرف بیش از اندازه

معمولاً مصرف ناآگاهانه مشکلی بوجود نمی‌آورد و چون شکل مصرف آن آمپول است تمایلی نیز برای مصرف بیش از حد آن وجود ندارد.

مصرف طولانی مدت

فقط دورهٔ درمان راکامل کنید، مصرف بیش از آن ضرورتی ندارد.

توصیه‌های ضروری

- واکنش‌های حساسیت به این دارو ممکن است بلافاصله پس از تزریق بوجود نیاید بنابراین هرگونه بروز کهیر، خارش، تب و بی حالی را بی درنگ به پزشک اطلاع دهید.
- اگر پس از مصرف دارو علائم بیماری برطرف نشد و بدتر هم شد بلافاصله به پزشک مراجعه تا نسبت به تغییر آنتی‌بیوتیک‌تان اقدام شود.

نحوه دفع دارو

عمدهٔ داور از راه ادرار دفع می‌گردد.

PENECILLIN G

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک‌تان می‌داند که:

- ▽ به پنی‌سیلین حساسیت دارید.
- ▽ مشکل خونی دارید.
- ▽ سایر آنتی‌بیوتیک‌ها را هم زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

▽ در صورتی که ضرورتی برای مصرف وجود دارد باید مصرف شود و در غیر این صورت مصرف آن در این دوران توصیه نمی‌شود.

دوران شیردهی

▽ با احتیاط مصرف شود، این دارو در شیر مادر ترشح می‌شود و امکان دارد برای شیرخوار مضر باشد.

نوزادان و کودکان

▽ با کاهش دوز مصرف می‌شود.

بالای ۶۰ سالگی

▽ مشکل خاصی ندارد.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

▽ مشکلی ندارد.

الکل

▽ مشکلی ندارد.

عوارض جانبی

در صورت بروز بثورات جلدی، خس‌خس سینه، خارش شدید، تب و تورم مفاصل بلافاصله به پزشک اطلاع دهید.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
بثورات جلدی		●		■	▲	▮
تهوع /استفراغ		●		■	▲	▮
خس‌خس سینه		●		■	▲	▮
خارش		●		■	▲	▮
تورم زبان و دهان		●		■	▲	▮
تورم مفاصل		●		■	▲	▮

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **سایر آنتی‌بیوتیک‌ها**، در حضور پنی‌سیلین جی، اثرات این داروها افزایش می‌یابد.
- **ضدانعقادها**، با مصرف همزمان با پنی‌سیلین جی برخی از اثرات ضدانعقادی این داروها تغییر می‌کند و احتمال خونریزی‌های غیرطبیعی افزایش می‌یابد.

پ

پنی‌سیلین - وی

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
آنتی‌بیوتیک

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم ■ متوسط □ زیاد □

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری آسپین، تنکیسین

اطلاعات عمومی

پنی‌سیلین - وی که به آن‌فنوکسی متیل‌پنی‌سیلین می‌گویند. این پنی‌سیلین خوراکی است و برای طیف وسیعی از عفونت‌ها تجویز می‌شود. عفونت‌های شایع تنفسی از جمله برخی عفونت‌های لوزه، حلق و عفونت‌های گوش غالباً به این دارو پاسخ می‌دهند. همچنین این دارو در درمان بیماری‌های لثه نیز مؤثر است. پنی‌سیلین وی در درمان عفونت‌های شایع ناشی ازباکتری استرپتوکوک از جمله مخملک و بادسرخ (عفونت پوستی) مؤثر است. این دارو بصورت طولانی مدت برای درمان عود تب روماتیسمی که یک بیماری نادر اما بالقوه خطرناک است، بکار می‌رود. همچنین از این دارو برای پیشگیری از عفونت‌های ناشی از برداشتن طحال در کم‌خونی سلول داسی[1] استفاده می‌شود. همانند سایر آنتی‌بیوتیک‌های پنی‌سیلین، جدی‌ترین عارضه جانبی آن که بندرت در حالت حساسیت رخ می‌دهد، می‌توان از شوک، خس‌خس سینه و بثورات جلدی در افراد مستعد نام برد.

اطلاعات دارویی

دارویی که تجویز شده برای درمان بیماری‌تان مناسب است از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری کنید.

شکل دارویی

قرص، محلول

تعداد دفعات و زمان مصرف

روزی ۴ بار و حداقل ۳۰ دقیقه قبل غذا

مقدار مصرف در بزرگسالان

بالغین، روزی ۴-۲ گرم؛ کودکان، کاهش مقدار مصرف براساس سن

شروع اثر

۲-۱ روز

مدت اثر

تا ۱۲ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

در ظروف دربسته در جای خنک و خشک و دور از دسترس کودکان قرار دهید.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

به محض یادآوری مصرف کنید. اگر قرار است نوبت بعدی در ۲ ساعت آینده باشد، یک نوبت را اکنون مصرف کنید و از مصرف نوبت بعدی صرف‌نظر نمایید.

قطع مصرف دارو

دورهٔ درمان راکامل کنید. حتی اگر احساس بهبودی کردید، ممکن است عفونت اولیه هنوز وجود داشته باشد و در صورت قطع درمان، عود کند.

مصرف بیش از اندازه

معمولاً مصرف ناآگاهانه مشکلی بوجود نمی‌آورد ولی اگر بیش از آن مصرف شود و یا علائمی غیرطبیعی بوجود آید بلافاصله به پزشک اطلاع دهید.

مصرف طولانی مدت

مصرف طولانی مدت سبب افزایش خطر عفونت‌های کاندیدایی و اسهال می‌شود.

توصیه‌های ضروری

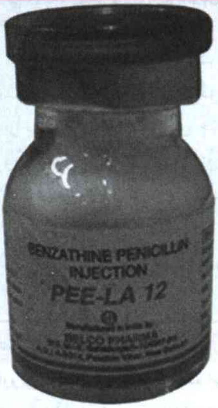
- برای جلوگیری از عوارض گوارشی دارو را همراه غذا مصرف کنید.

نحوه دفع دارو

این دارو از راه ادرار دفع می‌گردد.

۱- درگیری سلول‌های قرمز خون که ناشی از نقص نوعی آنزیم در آنهاست و در موارد کمبود اکسیژن سبب لخته شدن و درد در نواحی مختلف بدن می‌شود.

PENICILLIN-V

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک‌تان می‌داند که:

∇ مشکل مزمن کلیوی دارید.

∇ سابقه حساسیت قبلی به پنی‌سیلین یا سفالوسپورین‌ها دارید.

∇ سابقه اختلال حساسیتی از جمله آسم یا کهیر دارید.

∇ سایر داروها را هم زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

∇ شواهدی از خطر وجود ندارد.

دوران شیردهی

∇ دارو وارد شیر می‌شود، اما در مقادیر معمول، احتمال عارضه در شیرخوار ضعیف است. با پزشک خود مشورت کنید.

نوزادان و کودکان

∇ کاهش مقدار مصرف ضروری است.

بالای ۶۰ سالگی

∇ مشکل خاصی وجود ندارد.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ مشکل شناخته شده‌ای وجود ندارد.

الکل

∇ مشکل شناخته شده‌ای وجود ندارد.

پ

عوارض جانبی

اغلب بیماران در زمان مصرف این دارو دچار هیچ عارضه جانبی نمی‌شوند. با این حال دارو ممکن است در افراد حساس سبب واکنش افزایش حساسیتی شود.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
تهوع /استفراغ	●		■			
اسهال		●	■			
بثورات جلدی /خارش		●		■	▲	▮
مشکلات تنفسی		●		■	▲	▮

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

● **ضد بارداری خوراکی**، پنی‌سیلین ـ وی ممکن است از اثر ضدبارداری این داروها بکاهد. با پزشک خود مشورت کنید.

پیراستام

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
محرک مغز، ضدتشنج

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم □ متوسط ■ زیاد □

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ **لازم نیست** □

نام‌های تجاری نوتروپیل، پیراکس

اطلاعات عمومی

پیراستام جزء داروهای محرک مغزی است و قشر مغز را از کاهش اکسیژن محافظت کرده باعث عملکرد صحیح آن می‌گردد. این دارو در درمان صرع[1] کاربرد دارد، همچنین می‌توان آن را برای بعد از عمل‌های جراحی، ضربه به سر، سوء مصرف الکل، سرگیجه، آسیب‌های عروق مغزی و اختلالات رفتاری در کودکان مصرف نمود. این دارو باعث مهار تجمع پلاکت‌های[2] خون شده و غلظت خون را کاهش می‌دهد. بنابراین مصرف همزمان پیراستام با داروهای ضدانعقاد خوراکی مانند وارفارین باعث افزایش اثر این داروها می‌شود و زمان انعقاد خون را افزایش می‌دهد و ممکن است خونریزی‌های غیرطبیعی بروز کند.

اطلاعات دارویی

دارویی که برای شما تجویز شده است برای درمان بیماری‌تان مناسب است، از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری کنید.

شکل دارویی

قرص، شربت

تعداد دفعات و زمان مصرف

۳-۲ بار روزانه

مقدار مصرف در بزرگسالان

در صرع، ۷/۵گرم روزانه ۳-۲ بار؛ در سایر اختلالات، ۱۰۰۰-۸۰۰ میلی‌گرم ۳ بار روزانه

شروع اثر

۷ روز

مدت اثر

۲۴ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده

در هنگام مصرف این دارو ممکن است کمبود فولیک اسید (نوعی ویتامین) و ویتامین د بوجود آید که با خوردن غذاهای حاوی آنها مانند میوه و سبزیجات تازه، خرما و جگر این کمبود را جبران کنید.

ذخیره‌سازی

در ظروف کاملاً دربسته در دمای اتاق و به دور از دسترس اطفال نگهداری شود.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

به یاد آوردید فوراً مصرف کنید، اگر تا وعده بعدی کمتری از ۲ ساعت مانده، منتظر وعده بعد باشید و از دو برابر کردن دوز دارو خودداری نمایید.

قطع مصرف دارو

قطع ناگهانی دارو عود بیماری را به همراه دارد، در هنگام قطع دارو با پزشک مشورت کنید.

مصرف بیش از اندازه

معمولاً مصرف ناآگاهانه دارو مشکلی بوجود نمی‌آورد، مصرف بیش از آن باعث خواب‌آلودگی غیرطبیعی، لکنت زبان یا گیجی می‌شود، سریعاً به پزشک اطلاع دهید.

مصرف طولانی مدت

در مصرف طولانی مدت دارو ممکن است عوارضی مانند، اختلال خونی بروز کند.

کنترل و پایش

آزمایش دوره‌ای انعقاد خون ضروری است.

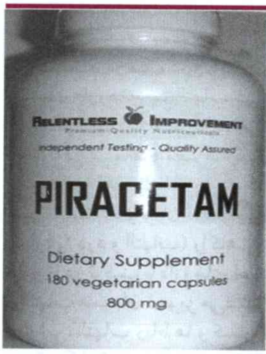
توصیه‌های ضروری

- این دارو ممکن است باعث تغییر رنگ ادرار شود که از اهمیت چندانی برخوردار نیست.
- اگر دارو را نمی‌توانید ببلعید، بهتر است آن را خرد کرده همراه آب و یا غذا مصرف نمایید.

نحوه دفع دارو

عمدهٔ این دارو از راه ادرار دفع می‌گردد.

PIRACETAM

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید به پزشک‌تان گفته‌اید که:

∇ مدت طولانی درگیر بیماری کبدی یا کلیوی هستید.

∇ ناراحتی قلبی دارید.

∇ سایر داروها را هم زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

∇ توصیه نمی‌شود.

دوران شیردهی

∇ در شیر مادر ترشح می‌شود و در دوز طبیعی آن مشکل خاصی برای شیرخوار بوجود نمی‌آورد بهتر است با پزشک مشورت شود.

نوزادان و کودکان

∇ کاهش دوز دارو ضروری است.

بالای ۶۰ سالگی

∇ کاهش دوز ضروری است.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ این دارو ممکن است باعث خواب‌آلودگی و کُندی عکس‌العمل شود، تا مشخص شدن اثرات دارو روی بدن از انجام اینگونه مشاغل خودداری کنید.

الکل

∇ بپرهیزید، الکل اثرات تسکینی دارو را افزایش می‌دهد.

پ

عوارض جانبی

برخی از عوارض جانبی دارو با مصرف مداوم برطرف می‌شود.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
بی‌خوابی یا خواب‌آلودگی	●		■			
گیجی	●		■			
افزایش وزن	●		■			
بی‌قراری		●		■		
بثورات جلدی		●		■		■
تب / گلودرد / زخم دهان		●		■		■

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **داروهای ضدانعقادی خوراکی (مانند وارفارین)**، پیراستام باعث افزایش اثرات این داروها شده و امکان خونریزی غیرطبیعی را افزایش می‌دهد.
- **قرص‌های ضدبارداری**، در مصرف همزمان با پیراستام باعث کاهش اثرات این داروها می‌شود.
- **ضدافسردگی‌ها**، این داروها اثر پیراستام را کاهش می‌دهند.

۱- بیماری سیستم عصبی است که با اختلال حمله‌ای و گذرای فعالیت الکتریکی مغز همراه است و باعث کاهش سطح هوشیاری، حرکات غیرطبیعی و اختلالات جسمی و روانی می‌شود.

۲- سلول‌هایی در خون هستند که باعث انعقاد شده و با تجمع آن جلوی خونریزی و هدر رفتن خون از رگ‌ها گرفته می‌شود.

پیروکسیکام

طبقه بندی

گروه دارویی: ضدالتهاب‌های غیراستروئیدی و داروی ضد نقرس

خطرات ناشی از مصرف زیاد: کم □ متوسط ■ زیاد □

میزان وابستگی: کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری پرکسیدول، پیروزیپ، لاپیروکس

اطلاعات عمومی

پیروکسیکام در سال ۱۹۸۰ میلادی (۱۳۵۹ خورشیدی) به بازار دارویی جهان ارائه و در فهرست داروهای ضدالتهاب غیراستروئید قرارگرفت. اثرات دارو مانند سایر داروهای این گروه، عبارتند ازکاهش درد، خشکی و التهاب مفصل است. این دارو ساعت‌ها در جریان خون باقی می ماند و مصرف یکبار در روز برای ایجاد اثرات مفید آن کافی است. همچنین برای درد و التهاب ناشی از استئوآرتریت[1]، روماتیسم مفصلی[2]، حمله حاد نقرس[3] و اسپوندیلیت آنکیلوزان[4] مصرف می شود. پیروکسیکام در استئوآرتریت می تواند علامت بیماری (درد و التهاب) را کاهش دهد ولی باعث درمان خود بیماری نمی شود. گاهی این دارو را در ترکیب با داروهای آهسته رهش در بیماری روماتیسم مفصلی جهت کاهش درد و التهاب همزمان تجویز می‌کنند. این دارو همچنین برای کاهش درد ناشی از صدمات ورزشی، التهاب رباطها و کپسول مفصلی و بدنبال جراحی‌های کوچک، بکار می برند. پیروکسیکام کمتر از آسپرین باعث زخم معده می شود. بنابراین در افرادی که ناراحتی گوارشی دارند قابل مصرف است.

اطلاعات دارویی

دارویی که تجویز شده است برای درمان بیماری‌تان مناسب است، از تغییر میزان مصرف آن بدون دستور پزشک خودداری کنید.

شکل دارویی

کپسول، شیاف و ژل. سایر اشکال دارویی مانند قرص و قرص حل شدنی در بازار دارویی ایران موجود نیست.

تعداد دفعات و زمان مصرف: ۳-۱ بار روزانه همراه با غذا و مقدار کافی آب

مقدار مصرف در بزرگسالان: ۴۰-۱۰ میلی‌گرم روزانه

شروع اثر: درد بعد از ۴-۳ ساعت کاهش می‌یابد، در موارد التهاب مفاصل اثر ضدالتهابی آن بعد از ۴-۲ هفته ظاهر می‌گردد. در نقرس بعد از ۵-۴ روز بوجود می‌آید.

مدت اثر: تا ۲ روز، گاهی اوقات ۷ تا ۱۰ روز پس از قطع دارو اثرات درمانی‌اش باقی می ماند.

رژیم غذایی توصیه شده: هیچ

ذخیره‌سازی: درظروف دربسته در جای خشک و خنک (دمای اتاق)، و به دور از نور و دسترس اطفال نگهداری شود.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو: به یادتان آمد فوراً مصرف کنید، اگر تا وعده بعدی کمتر از ۴ ساعت مانده بهتر است منتظر وعده بعدی باشید.

قطع مصرف دارو: اگر دارو برای اثر ضددردی آن در مدت کوتاهی مصرف می‌شود، بدون هیچ مشکلی می توانید آن را قطع نمایید. در شرایطی که برای مصرف طولانی مدت (اثرات ضدالتهابی) تجویز شده است، هنگام قطع آن با پزشک مشورت کنید.

مصرف بیش از اندازه: معمولاً مصرف ناآگاهانه دارو، مشکل جدی بوجود نمی‌آورد ولی مصرف بیش از این میزان می‌تواند باعث تهوع و استفراغ شود که باید بلافاصله به پزشک اطلاع داده شود.

مصرف طولانی مدت

مصرف طولانی مدت دارو می تواند باعث خونریزی معده و روده شود.

کنترل و پایش: انجام آزمایش خون و تست‌های کبدی دوره‌ای ضروری است.

توصیه‌های ضروری

- به منظور جلوگیری از ایجاد عوارض گوارشی بهتر است دارو را همراه غذا و مایعات مصرف کنید.
- شکل آمپول دارو نباید داخل رگی تزریق شود، جهت جلوگیری از آسیب‌های بافتی بهتر است از راه عضلانی و آنهم بصورت عمقی تزریق انجام شود.
- به علت خطر بروز فلج، آمپول دارو در مفاصل را نباید در کودکان زیر ۱۵ سال تزریق نمود.
- نشانه‌های بهبود و مؤثر بودن دارو در مفاصل عبارتند از: کاهش درد در حرکت و استراحت، کاهش درد شبانه، بهبود خشکی و تورم مفاصل و افزایش دامنه حرکت در تمام مفاصل.

نحوه دفع دارو

این دارو از راه ادرار دفع می‌گردد.

۱- این بیماری به علت از بین رفتن تدریجی غضروف مفصلی و تشکیل استخوان جدید در سطح مفصل بوجود می آید، سن مهمترین عامل ایجاد بیماری است که در ۶۵ درصد از افراد بالای ۶۵ سال دیده می‌شود.

۲- بیماری است که باعث التهاب مفاصل می‌شود و همراه درد، سفتی و محدودیت حرکتی مفاصل می‌باشد.

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشکتان می‌داند که:

- ∇ مدت زیادی مشکل کبدی و کلیوی داشتید.
- ∇ زخم معده، سوءهاضمه و التهاب مری دارید.
- ∇ سایر داروها راهمزمان مصرف می‌کنید.
- ∇ پورفیری[5] دارید.
- ∇ از آسم رنج می‌برید.
- ∇ به آسپرین حساسیت دارید.
- ∇ مشکل قلبی و فشارخون دارید.

دوران حاملگی

∇ بپرهیزید، بخصوص در ۳ ماهه آخر بارداری، که ممکن است خطر آسیب به قلب جنین زیاد شود و مدت زایمان را طولانی نماید.

دوران شیردهی

∇ این دارو در شیر ترشح شده ولی در دوز طبیعی مشکلی خاصی برای شیرخوار بوجود نمی‌آورد.

نوزادان و کودکان

∇ در کودکان زیر ۶ سال توصیه نمی‌شود، برای سایر کودکان کاهش دوز دارو ضروری است.

بالای ۶۰ سالگی

∇ در این سنین عوارض کلیه داروها افزایش می‌یابد بهتر است دوز دارو را کاهش دهید.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ ایـن دارو مـمکن است بـاعث سرگیجه شـود بنابراین از اینگونه مشاغل بپرهیزید.

الکل

∇ بپرهیزید، الکل به تنهایی بـاعث ایـجاد تـحریک معده می‌شود، اگر با پیروکسیکام همزمان مصرف شود خطر ایجاد زخم معده افزایش می‌یابد.

جراحی و بیهوشی عمومی

∇ پیروکسیکام مدت خونریزی را افزایش می‌دهد، بنابراین یک هفته قبل از هرگونه عمل جراحی دارو را قطع نمایید.

عوارض جانبی

معمولاً عوارض گوارشی، سرگیجه و سردرد ناشی از مصرف این دارو شدیدنیستند، در صورت وجود خون در مدفوع و یا سیاهی آن فوراً به پزشک اطلاع دهید.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
تهوع / سوءهاضمه	●		■			
سرگیجه / سردرد		●	■			
دل درد	●			■		
تورم ساق و مچ پا		●		■		
خارش و بثورات جلدی		●		■		
خس‌خس سینه / تنگی نفس		●		■		
کبودی یا خونریزی		●		■		

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **توصیه کلی**، پیروکسیکام با داروهای زیادی تداخل ایجاد می‌کند مهم‌ترین آنها عبارتند از: سایرضدالتهاب‌های غیراستروئیدی، کورتن‌ها وضدانعقادهای خوراکی، همهٔ این داروها در مصرف همزمان با پیروکسیکام باعث افزایش خطر خونریزی و زخم گوارشی می‌شوند.
- **لیتیوم (داروی اعصاب)، دیگوکسین (داروی قلبی) و متوتروکسات (داروی ضدسرطان)**، پیروکسیکام می‌تواند میزان این داروها را در خون افزایش دهد و باعث بروز عوارض خطرناکی شود.
- **داروهای ضدفشارخون و مُدرها**، اثرات درمانی این داروها با مصرف همزمان با پیروکسیکام کاهش می‌یابد و فشارخون بالا می‌رود.
- **سیپروفلوکساسین، نورفلوکساسین و اُفلوکساسین (آنتی‌بیوتیک‌ها)**، مصرف همزمان با پیروکسیکام باعث افزایش خطر تشنج می‌شود.

۳- اختلال التهاب مفاصل است که ناشی از رسوب بلورهای شیمیایی به علت افزایش اسید اوریک خون است.

۴- معمولاً مردان جوانی را درگیر می‌کند که از درد خفیف تا متوسطی در ناحیه میانی و تحتانی ستون فقرات که به ران‌ها تیر می‌کشد شکایت دارند.

۵- اختلالی در متابولیسم پورفیرین است که ناشی از اختلال عملکرد کبدی است و باعث دل درد، حساسیت پوستی به نور خورشید شده و وقتی فرد در معرض نور خورشید قرار گرد دچار ضایعات متعددی می‌شود.

پ

پیریدوستیگمین

اطلاعات عمومی

پیریدوستیگمین در درمان یک بیماری نادر خودایمن که انتقال پیام‌های عصبی را به عضلات مختل می‌کند و میاستنی گراو[1] نامیده می‌شود، بکار می‌رود. پیریدوستیگمین با طولانی کردن پیام‌های عصبی سبب بهبود قدرت عضلانی می‌شود اما نمی‌تواند بیماری را معالجه کند. در موارد شدید، این دارو را می‌توان با کورتون‌ها یا سایر داروها مصرف نمود. همچنین پیریدوستیگمین ممکن است برای بهبود فلج موقت روده‌ای و احتباس ادراری که پس از اعمال جراحی دیده می‌شود، بکار رود. عوارض جانبی این دارو شامل قولنج شکمی، تهوع و اسهال است که غالباً به دنبال کاهش مقدار مصرف برطرف می‌شود.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
ضد میاستنی گراو

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم □ متوسط □ زیاد ■

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری مستینون

اطلاعات دارویی

دارویی که تجویز شده برای درمان بیماری‌تان مناسب است از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری کنید.

شکل دارویی

قرص

تعداد دفعات و زمان مصرف

در ابتدا هر ۴-۳ ساعت سپس براساس نیاز بدن

مقدار مصرف در بزرگسالان

بالغین، ۱۵۰ میلی‌گرم تا ۱/۲ گرم، روزانه (خوراکی) براساس پاسخ و عوارض جانبی. کودکان، براساس سن و وزن کاهش مقدار مصرف ضروری است.

شروع اثر

۶۰-۳۰ دقیقه

مدت اثر

۶-۳ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

در ظروف دربسته در جای خنک و خشک و دور از نور و دسترس کودکان قرار دهید.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

به محض یادآوری مصرف کنید. اگر قرار است نوبت بعدی در ۲ ساعت آینده باشد، مقدار فراموش شده را اکنون مصرف کنید و از مصرف نوبت بعدی صرف‌نظر کنید.

قطع مصرف دارو

مصرف دارو را بدون مشورت پزشک قطع نکنید؛ ممکن است علایم بیماری عود کند.

مصرف بیش از اندازه

با مصرف این دارو ممکن است از عوارضی مانند قولنج شکمی شدید، استفراغ، ضعف و لرزش رنج ببرید ولی اگر علائمی مانند تنگی نفس، کاهش ضربان قلب، تشنج و کاهش هوشیاری بوجود آمد بلافاصله اورژانس را خبر کنید و تا رسیدن اورژانس اقدامات اولیه را انجام دهید.

"به راهنمای اقدامات اولیه در مسمومیت دارویی در انتهای کتاب مراجعه کنید."

مصرف طولانی مدت

انتظار مشکلی نمی‌رود.

توصیه‌های ضروری

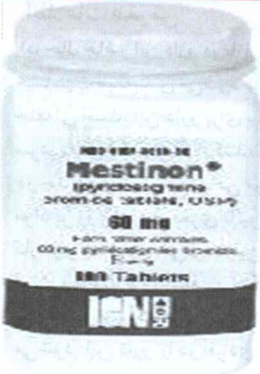
- دارو را همراه غذا یا شیر مصرف کنید.

نحوه دفع دارو

عمدهٔ دارو از راه ادرار دفع می‌گردد.

۱- بیماری است که در هر سنی اتفاق می‌افتد، زنان بیشتر از مردان درگیر آن می‌شوند. بیماری همراه ضعف و خستگی غیرطبیعی عضلات بخصوص عضلات چشم (و ایجاد دوبینی) و عضلات صورت، حلق و حنجره می‌شود.

PYRIDOSTIGMINE

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک‌تان می‌داند که:

- ∇ مشکل مزمن کلیوی دارید.
- ∇ از مشکلات قلبی رنج می‌برید.
- ∇ صرع دارید و گاهی تشنج می‌کنید.
- ∇ سایر داروها را هم زمان مصرف می‌کنید.
- ∇ آسم دارید.
- ∇ مشکل در دفع ادرار دارید.
- ∇ دچار زخم معده شده‌اید.

دوران حاملگی

∇ شواهدی از خطر در جنین در حال رشد در ۶ ماه اول بارداری وجود ندارد. مقادیر زیاد در نزدیکی زایمان سبب زایمان پیش از موعد و ضعف موقت عضلانی در نوزاد می‌شود. با پزشک خود مشورت کنید.

دوران شیردهی

∇ شواهدی از خطر وجود ندارد اما باید شیرخوار را از نظر علایم ضعف عضلانی کنترل نمود.

نوزادان و کودکان

∇ کاهش مقدار مصرف براساس سن و وزن ضروری است.

بالای ۶۰ سالگی

∇ ممکن است نیاز به کاهش مقدار مصرف باشد. افزایش احتمال عوارض جانبی در این سنین افزایش می‌یابد.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ بیماری زمینه‌ای شما ممکن است امکان چنین فعالیت‌هایی را از شما بگیرد. با پزشک خود مشورت کنید.

الکل

∇ مشکل خاصی وجود ندارد.

جراحی و بیهوشی عمومی

∇ پیریدوستیگمین با برخی از داروهای هوشبر تداخل می‌کند. حتماً پزشک، دندانپزشک یا جراح را در جریان بگذارید.

عوارض جانبی

عوارض جانبی پیریدوستیگمین معمولاً وابسته به دوز هستند و با تطبیق دوز قابل پیشگیری می‌باشند. در موارد نادر، افزایش حساسیت ممکن است سبب بثورات و حساسیت پوستی شود.

علائم / اثرات	فراوانی: شایع	فراوانی: نادر	مشورت با پزشک: در موارد شدید	مشورت با پزشک: در همه موارد	بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
تهوع / استفراغ	●		■			
افزایش بزاق / تعریق	●		■			
قولنج شکمی / اسهال	●			■		
اشکریزش		●		■		
کوچک شدن مردمک		●		■		
سردرد / بثورات جلدی		●		■		

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **نکته کلی**، داروهای سرکوب‌کننده انتقال پیام‌های عصبی با اثر پیریدوستیگمین مخالفت می‌کنند. چنین داروهایی شامل آنتی‌بیوتیک‌ها، دیگوکسین (قرص قلبی)، کینیدین (ضد مالاریا)، لیتیوم (ضدروان‌پریشی) و کلروکین (ضد مالاریا) هستند.
- **پروپرانولول (قرص قلبی)**، با اثرات پیریدوستیگمین مخالفت می‌کند.

پ

پیزوتیفن

اطلاعات عمومی

(در حال حاضر این دارو در بازار دارویی ایران موجود نیست). پیزوتیفن جزء داروهای ضد حساسیت طبقه‌بندی می‌شود که از نظر ساختار شیمیایی شبیه ضدافسردگی‌های سه حلقه‌ای است. این دارو برای پیشگیری از سردردهای میگرنی در افرادی که از حملات سردردهای مکرر و ناتوان‌کننده رنج می‌برند به کار می‌رود. بنظر می‌رسد عملکرد پیزوتیفن در جلوگیری از ترشح برخی موارد شیمیایی (مانند هیستامین و سروتونین) است که این مواد بر روی عروق مغزی تأثیر می‌گذارند. همچنین این دارو، برای کاهش علائم بیماری کارسینوئید تجویز می‌گردد. این بیماری نوعی اختلال در افزایش ترشح سروتونین در بدن است و باعث بروز برافروختگی و اسهال می‌گردد. از مضرات مصرف طولانی مدت پیزوتیفن، تحریک مرکز اشتها در مغز می‌باشد که اغلب باعث پُرخوری و افزایش وزن می‌شود. این دارو را در افرادی بکار می‌برند که سایر روش‌های پیشگیری از میگرن بخصوص روش دوری جستن از عوامل تشدیدکننده مانند بادخوردن طولانی سر، تنش‌ها، جنب‌وجوش بیش از حد، هیجانات و بعضی از غذاها پاسخ نداده است.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
ضد میگرن، ضد حساسیت

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم □ متوسط ■ زیاد □

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری سانومیگران

اطلاعات دارویی

داروییی که برای شما تجویز شده است برای درمان بیماری‌تان مناسب است، از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری کنید.

شکل دارویی

قرص، شربت

تعداد دفعات و زمان مصرف

یکبار در هنگام خواب یا ۳ بار روزانه

مقدار مصرف در بزرگسالان

۴/۵-۱/۵ میلی‌گرم روزانه، حداکثر دوزی که در هنگام خواب مصرف می‌کنید نباید از ۳ میلی‌گرم بیشتر شود.

شروع اثر

اثرات کامل درمانی آن شاید تا چندین روز آشکار نشود.

مدت اثر

اثرات آن پس از قطع دارو تا چندین هفته باقی می‌ماند.

رژیم غذایی توصیه شده

افرادی که میگرن دارند از بعضی از مواد غذایی باید دوری کنند (البته بستگی به میزان حساسیت فرد نیز دارد) این مواد عبارتند از انواع شیرینی‌ها بخصوص شکلات، پیاز، بعضی از سرخ کردنی‌ها، انواع نوشابه‌ها و غیره

ذخیره‌سازی

درظروف دربسته در جای خشک و خنک به دور از نور ودسترس اطفال نگهداری شود.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

به یاد آوردید فوراً مصرف کنید، در صورتی که تا وعدهٔ بعدی کمتر از ۴ ساعت مانده، منتظر وعده بعدی شوید و کل دوز روزانه را در همان وعده مصرف نمایید.

قطع مصرف دارو

بدون دستور پزشک دارو را به طور ناگهانی قطع نکنید، قطع دارو باعث عود بیماری می‌شود.

مصرف بیش از اندازه

معمولاً مصرف ناآگاهانه مشکل خاصی بوجود نمی‌آورد ولی اگر بیش از آن مصرف شود و علائمی مانند خواب‌آلودگی، تهوع، تپش قلب و از حال رفتن بروز کند بلافاصله به پزشک اطلاع دهید.

مصرف طولانی مدت

در مصرف طولانی مدت دارو، افزایش وزن مشکل اصلی است، هر ۶ ماه باید آثار درمانی دارو توسط پزشک بررسی شود.

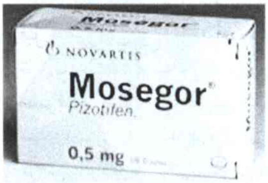
توصیه‌های ضروری

- بعضی بوها مانند عطرها، گل‌ها، نفتالین و غیره باعث بروز حملات سردرد می‌شود که بهتر است از اینگونه مواد دوری کنید.
- سیگار و دود آن باعث ایجاد سردردهای میگرنی می‌شود بهتر است سیگار نکشید و یا در معرض دود آن قرار نگیرید.
- نوع شربت این دارو حاوی مقدار زیادی قند است و در افرادی که مرض قند دارند با احتیاط مصرف شود.

نحوه دفع دارو

عمدتاً از راه ادرار دفع می‌شود.

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک‌تان می‌داند که:

∇ مدت زیادی است بیماری کلیوی دارید.

∇ آب سیاه[1] دارید.

∇ از احتباس ادرار رنج می‌برید.

∇ مشکل پروستات دارید.

∇ سایر داروها را هم زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

∇ ایمنی مصرف آن در این دوران تأیید نشده است.

دوران شیردهی

∇ این دارو در شیر مادر ترشح می‌شود ولی مضرات آن بر روی شیرخوار ناشناخته است، بهتر است با پزشک مشورت کنید.

نوزادان و کودکان

∇ کاهش دوز ضروری است.

بالای ۶۰ سالگی

∇ مشکل خاصی ندارد.

رانندگی و مشاغل پرخطر

∇ این دارو باعث تاری دید و خواب‌آلودگی می‌شود بهتر است تا مشخص شدن اثرات دارو روی بدن‌تان از انجام اینگونه مشاغل خودداری کنید.

الکل

∇ بپرهیزید، الکل باعث افزایش اثرات تسکینی دارو شده و خطرات زیادی به دنبال دارد.

عوارض جانبی

خواب‌آلودگی از عوارض شایع دارو است که می‌توان با حداقل دوز، دارو را شروع کرد و به تدریج بر میزان آن افزود، بدین طریق خواب‌آلودگی غیرطبیعی برطرف می‌گردد.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
افزایش وزن و اشتها	●		■			
خواب‌آلودگی	●		■			
تهوع / سرگیجه		●	■			
درد عضلانی		●	■			
خشکی دهان		●	■			
تاری دید		●	■			
افسردگی		●		■		

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **ضدافسردگی‌های سه حلقه‌ای (مانند آمی‌تریپتلین)**، پیروتیفن اثر این داروها را افزایش می‌دهد.
- **داروهای ضدفشارخون**، پیروتیفن باعث کاهش اثرات این داروها می‌شود.
- **مسکن‌ها**، کلیه داروهای مسکن از قبیل، ضداضطراب‌ها، قرص‌های خواب‌آور، مسکن‌های مخدری و آنتی‌هیستامین‌ها در مصرف همزمان با پیروتیفن، اثرات آرامبخشی شان افزایش می‌یابد.

۱- اختلال چشمی است که باعث افزایش فشار داخلی چشم شده و در صورت عدم درمان باعث سردرد، کاهش بینایی و نهایتاً کوری می‌شود.

پیلوکارپین

اطلاعات عمومی

پیلوکارپین یک داروی تنگ‌کننده مردمک است که در درمان بیماری آب سیاه[1] مزمن و یا قبل از جراحی نوع شدید آن بکار می‌رود. قطره‌های چشمی سریع‌الاثر هستند اما باید هر ۴ تا ۸ ساعت مصرف شوند. ژل چشمی مدت اثر طولانی‌تری دارد و تنها روزی یکبار مصرف می‌شود. پیلوکارپین غالباً سبب تاری دید شده و گرفتگی عضلات چشمی سبب سردرد بویژه در آغاز درمان می‌شود. با این حال عوارض جانبی جدی دارو نادر است. قرص پیلوکارپین برای خشکی دهان ایجاد شده پس از پرتودرمانی سروگردن بکار می‌رود.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
تنگ‌کننده مردمک در بیماری آب سیاه

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم □ متوسط ■ زیاد □

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ **لازم نیست** □

نام‌های تجاری مینیم پیلوکارپین، پیلوژل، سالاژن

اطلاعات دارویی

دارویی که تجویز شده برای درمان بیماری‌تان مناسب است از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری کنید.

شکل دارویی

قطره چشمی، اشکال ژل و قرص آن در ایران موجود نیست.

تعداد دفعات و زمان مصرف

قطره چشمی، روزی ۶-۳ بار (بیماری آب سیاه مزمن). در بیماری آب سیاه حاد، پیلوکارپین با فواصل هر ۵ دقیقه یک قطره تا زمان کنترل عارضه بکار می‌رود؛ ژل چشمی، روزی یکبار؛ قرص، روزی ۳ بار پس از غذا با آب فراوان

مقدار مصرف در بزرگسالان

براساس ترکیب دارو و وضعیت بیماری تنظیم می‌شود. بطور کلی در هر بار یک یا دو قطره چشمی استفاده می‌شود. قرص، ۳۰-۱۵ میلی‌گرم روزانه.

شروع اثر

۳۰-۱۵ دقیقه

مدت اثر

۸-۴ هفته برای حداکثر اثر (قرص)؛ ۸-۳ ساعت (قطره چشمی) و یا ۲۴ ساعت (ژل چشمی)

رژیم غذایی توصیه شده هیچ

ذخیره‌سازی

درظروف دربسته و جای خنک و خشک و دور از دسترس کودکان نگهدارید. قطره چشمی را یک ماه پس از باز شدن دوربیندازید.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

به محض یادآوری مصرف کنید. اگر تا ۲ ساعت قبل از مصرف بعدی به یاد نیاوردید، مقدار فراموش شده را مصرف نکنید و در همان موقع نوبت بعدی را مصرف کنید.

قطع مصرف دارو

مصرف دارو را بدون مشورت با پزشک قطع نکنید، ممکن است باعث عود علایم بیماری شود.

مصرف بیش از اندازه

معمولاً مصرف ناآگاهانه مشکلی بوجود نمی‌آورد ولی اگر بیش از آن مصرف شود یا علائمی مانند گرگرفتگی، افزایش بزاق و تعریق بوجود آید به پزشک خبر دهید.

مصرف طولانی مدت

اثر دارو گاهی پس از مصرف طولانی مدت و تحمل بدن از بین می‌رود اما ممکن است بدنبال مصرف دارویی که بطور موقت جایگزین این دارو می‌شود اثرات آن بازگردد.

توصیه‌های ضروری

- ممکن است در ابتدای درمان با این دارو بطور موقت دیدتان کم شود و تار ببینید، نگران نباشید گذراست.
- زمانی که قطره را در چشم چکاندید که به مدت یک دقیقه از فشار دادن یا مالیدن چشم خودداری کنید.
- مراقب نوک قطره‌چکان باشید که آلوده نشود.

نحوه دفع دارو

ناشناخته

۱- بیماری است که با افزایش فشار داخلی چشم مشخص می‌شود که منجر به تاری دید و سردرد می‌شود و این بیماری اگر درمان نشود باعث کوری می‌شود.

PILOCARPINE

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک‌تان می‌داند که:

∇ آسم دارید.
∇ از التهاب چشم‌ها رنج می‌برید.
∇ از لنزهای تماسی استفاده می‌کنید.
∇ مشکلات قلبی، کبدی یا گوارشی دارید.
∇ سایر داروها هم زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

∇ شواهدی از خطر در مقادیر مورد استفاده برای درمان بیماری آب سیاه مزمن وجود ندارد.

دوران شیردهی

∇ دارو وارد شیر می‌شود اما در مقادیر معمول، عوارض جانبی روی شیرخوار ندارد.

نوزادان و کودکان

∇ معمولاً تجویز نمی‌شود.

بالای ۶۰ سالگی

∇ سبب کاهش قابل توجه دید شبانه می‌شود.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ از آنجا که دارو سبب کاهش بینایی و دید شبانه می‌شود، تا مشخص شدن اثر دارو بر بدن، از انجام چنین فعالیت‌هایی بویژه در شب بپرهیزید.

الکل

∇ مشکل شناخته شده‌ای وجود ندارد.

پ

عوارض جانبی

از عوارض جانبی دارو اختلالات بینایی است. درد چشم در ابتدای درمان شایعند اما معمولاً بعد از چند روز برطرف می‌شوند.

علائم / اثرات	فراوانی: شایع	فراوانی: نادر	مشورت با پزشک: در موارد شدید	مشورت با پزشک: در همه موارد	بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
قطره یا ژل چشمی						
تاری دید/ دید ضعیف شبانه	●		■			
سردرد/ درد ابروها	●		■			
تعریق و لرز	●		■			
درد/ تحریک چشم	●			■		■
قرمز شدن چشم /اشکریزش		●	■			
خارش پلک‌ها		●		■		
قرص						
تهوع /اسهال	●		■			
گیجی	●		■			
تکرر ادرار	●		■			

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **نکته کلی**، انواع وسیعی از داروهای نظیر آنتی‌بیوتیک‌ها، کلروکین، کینین و کینیدین (داروهای ضد مالاریا) و لیتیوم (ضد روان‌پریشی) ممکن است با اثر پیلوکارپین در تضاد باشند.
- **مهارکننده‌های بتا (قرص‌های قلبی)**، این داروها سبب کاهش اثرات پیلوکارپین می‌شوند.
- **مهارکننده‌های کانال کلسیم (مُدرها)**، این دارو سبب افزایش اثرات فراگیر پیلوکارپین می‌شوند.

پیموزاید

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
ضد روان‌پریشی
خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم □ متوسط ■ زیاد □
میزان وابستگی:
کم ■ متوسط □ زیاد □
نسخه پزشک لازم است ■ **لازم نیست** □
نام‌های تجاری اوراپ

اطلاعات عمومی

پیموزاید جزء گروه داروهای ضد روان‌پریشی است که مصرف عمدهٔ این دارو در بیمارانی است که دچار تیک (گرفتگی عادتی عضلات صورت و یا حنجره) هستند و قادر به تحمل داروی هالوپریدول (یکی دیگر از داروهای ضدروان‌پریشی) نیستند و یا به آن پاسخ درمانی نداده‌اند و همچنین در درمان بیمارانی که دچار اسکیزوفرنی[1] مزمن هستند ولی علائمی مانند آشفتگی، هیجان یا بیش‌فعالی از خود نشان نمی‌دهند، کاربرد دارد. از عوارض شایع دارو، لرزش اندام‌ها است که با تنظیم دوز آن توسط پزشک برطرف می‌شود.

اطلاعات دارویی

دارویی که برای شما تجویز شده است، برای درمان بیماری‌تان مناسب است، از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری نمایید.

شکل دارویی

قرص

تعداد دفعات و زمان مصرف

۴-۱ بار در روز

مقدار مصرف در بزرگسالان

در تیک، ۲-۱ میلی‌گرم روزانه حداکثر ۱۰ میلی‌گرم در روز است. در کودکان بالای ۱۲ سال می‌توان ۰/۰۵ میلی‌گرم بر کیلوگرم وزن بدن را در هنگام خواب مصرف نمود. در اسکیزوفرنی، ۴-۲ میلی‌گرم ترجیحاً هنگام صبح مصرف می‌شود.

شروع اثر

۱-۰/۵ ساعت

مدت اثر

۱۲-۸ ساعت، برخی از اثرات دارو تا ۳ هفته پس از قطع آن در بدن باقی می‌ماند.

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

در ظروف دربسته در جای خشک و خنک به دور از نور و دسترس اطفال نگهداری می‌شود.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

به خاطر آوردید سریعاً بخورید، در صورتی که تا وعدهٔ بعدی کمتر از ۲ ساعت مانده، منتظر وعده بعدی باشید و از دو برابر کردن این وعده بپرهیزید.

قطع مصرف دارو

بدون دستور پزشک دارو را قطع نکنید، قطع ناگهانی ممکن است باعث عود بیماری شود.

مصرف بیش از اندازه

معمولاً مصرف ناآگاهانه مشکلی به وجود نمی‌آورد، اگر بیش از آن مصرف کنید، باعث بروز علائمی مانند خواب‌آلودگی، بی‌نظمی ضربان قلب، از حال رفتن و آشفتگی می‌شود که لازم است سریعاً به پزشک اطلاع دهید.

مصرف طولانی مدت

پس از چند ماه مصرف مداوم دارو، ممکن است حرکات غیرطبیعی اندام‌ها ایجاد شود که با تنظیم دوز آن برطرف می‌گردد.

کنترل و پایش

انجام آزمایش خون و ادرار در ابتدای شروع درمان و بعد از ۶ ماه ضروری است. قبل از شروع درمان و سپس هر ساله نوار قلب گرفته شود.

توصیه‌های ضروری

- برای جلوگیری از ایجاد واکنش حساسیتی به نور، در هنگام ترک منزل از عینک آفتابی و لباس پوشیده استفاده کنید.
- برای کاهش عوارض گوارشی، دارو را همراه غذا یا بعد از آن مصرف کنید.
- این دارو ممکن است باعث تغییر رنگ ادرار شود، نگران نباشید برطرف خواهد شد.
- برای جلوگیری از خشکی دهان، آب ولرم غرغره کنید، آب‌نبات یا آدامس کم قند مصرف نمایید.

نحوه دفع دارو

راه اصلی دفع دارو کلیه‌ها هستند که از طریق ادرار به بیرون هدایت می‌شود.

PIMOZIDE

اقدامات احتیاطی خاص

آیا پزشک‌تان می‌داند که:

∇ مشکل قلبی عروقی دارید.
∇ مدت‌ها است درگیر بیماری کبدی یا کلیوی هستید.
∇ صرع دارید و گاهی تشنج می‌کنید.
∇ درگیر بیماری پارکینسون[2] هستید.
∇ مشکل تیروئید شما هر روز وخیم‌تر می‌شود.
∇ سایر داروها را هم زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

∇ معمولاً تجویز نمی‌شود، این دارو باعث طولانی شدن مدت زایمان می‌گردد.

دوران شیردهی

∇ در شیر مادر ترشح شده و ممکن است برای شیرخوار مضر باشد.

نوزادان و کودکان

∇ در کودکان زیر ۱۲ سال توصیه نمی‌شود در سنین بالاتر نیز کاهش دوز دارو ضروری است.

بالای ۶۰ سالگی

∇ این دارو در این سنین و افراد ناتوان باعث بروز عوارضی می‌شود که برای جلوگیری از آن باید دوز مصرفی را به نصف تا یک‌سوم کاهش داد.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ پیموزاید می‌تواند باعث کاهش توجه و کُندی عکس‌العمل شود، بهتر است تا مشخص شدن اثرات دارو از انجام اینگونه مشاغل خودداری شود.

الکل

∇ بپرهیزید، الکل باعث افزایش اثرات تسکینی دارو می‌شود.

جراحی و بیهوشی عمومی

∇ قبل از انجام هرگونه عمل جراحی یا بیهوشی عمومی مصرف دارو را متوقف کنید.

پ

عوارض جانبی

عموماً پیموزاید باعث خواب‌آلودگی خفیفی می‌شود که با ادامه مصرف دارو از بین می‌رود.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
خواب‌آلودگی / رخوت	●		■			
لرزش اندام‌ها	●		■			
سرگیجه / غش	●			■		
تپش قلب		●		■	▲	■
بثورات جلدی حساس به نور		●		■	▲	
کهیر / خارش / یرقان (زردی)		●		■	▲	

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **آرامبخش‌ها**، این داروها باعث تشدید اثرات تسکینی پیموزاید می‌شوند.
- **داروهای ضدپارکینسون**، پیموزاید تأثیر این داروها را کم می‌کند.
- **داروهای ضدصرع (مانند فنی‌توئین)**، پیموزاید، آستانه تشنج را پایین آورد و اثر این داروها را کم می‌کند.

۱- یا روان‌گسیختگی به گروهی از اختلالات گفته می‌شود که مشخصه آن وجود بهم ریختگی فکر، ادراک، هیجان و رفتار است ادراکات فرد شکل توهم به خود می‌گیرد و هیجانات بسیار نامناسبی از خود نشان می‌دهد.

۲- بیماری سیستم عصبی است که با کم تحرکی، لرزش اندام‌ها، گرفتگی و حرکات ناخواسته عضلانی همراه است.

تئوفیلین / آمینوفیلین

اطلاعات عمومی

تئوفیلین و آمینوفیلین(آمینوفیلین در بدن تجزیه شده تبدیل به تئوفیلین می‌شود) برای درمان گرفتگی برونش‌ها (لوله‌های عبوردهنده هوا در ریه‌ها) در بیمارانی که از آسم[1] و التهاب برونش‌ها و آمفیزم[2] رنج می‌برند، کاربرد دارد. معمولاً مصرف مداوم تئوفیلین برای پیشگیری از حملات بیماری و گاهی نیز در حمله حاد باعث کاهش علائم می‌شود. شکل آهسته رهش آن تا ۱۲ ساعت اثرات درمانی خود را در بدن باقی می‌گذارد. می‌توان این شکل دارویی را ۲ بار در شبانه‌روز مصرف نمود و هم می‌توان بصورت دوز واحد در هنگام خواب برای جلوگیری از آسم شبانه و یا خس‌خس سینه صبحگاهی بکار برد. درمان با تئوفیلین مستلزم کنترل و پایش دقیقی است چرا که دوز سمی آن بسیار نزدیک به دوز درمانی است و با کوچکترین سهل‌انگاری در مصرف دارو و یا مصرف بیش از اندازه آن دچار مسمومیت می‌شوید. بسیاری از عوارض جانبی دارو مانند سردرد، سوءهاضمه، تهوع و آشفتگی می‌تواند با تنظیم دوز دارو و بررسی میزان آن در خون توسط پزشک کنترل و برطرف گردد.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
محرک تنفسی و مغزی

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم ■ متوسط □ زیاد □

میزان وابستگی:
کم □ متوسط □ زیاد ■

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست ■
(در سایر کشورها، غیر از آمپول سایر اشکال دارویی نیاز به نسخه پزشک ندارد)

نام‌های تجاری (تئوفیلین: نولین)
(آمینوفیلین: فیلوکانتین)

اطلاعات دارویی

دارویی که برای شما تجویز شده است برای درمان بیماری‌تان مناسب است، از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری کنید.

شکل دارویی

قرص، قرص آهسته رهش، کپسول آهسته رهش، شربت، آمپول (آمینوفیلین)

تعداد دفعات و زمان مصرف

۴-۳ بار روزانه، در شکل آهسته رهش هر ۱۲ تا ۲۴ ساعت یکبار، همراه غذا مصرف شود.

مقدار مصرف در بزرگسالان

۱۰۰۰-۳۷۵ میلی‌گرم روزانه که بستگی به شکل دارویی آن دارد.

شروع اثر

تا ۳۰دقیقه پس از مصرف و در شکل آهسته رهش آن تا ۹۰دقیقه می‌باشد.

مدت اثر

تا ۸ ساعت و در شکل آهسته رهش آن تا ۲۴ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده: هیچ

ذخیره‌سازی

درظروف دربسته در جای خشک و خنک به دور ازدسترس اطفال نگهداری شود.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

به خاطر آوردید فوراً مصرف کنید، اگر تا دوز بعدی کمتر از ۲ ساعت مانده نصف دوز (نصف قرص) را در این لحظه بخورید و منتظر دوز بعدی شده و میزان دارو را افزایش ندهید، در شکل آهسته رهش نیز منتظر دوز بعدی شوید و از دو برابر کردن آن خودداری نمایید.

قطع مصرف دارو

بدون دستور پزشک دارو را قطع نکنید، قطع ناگهانی دارو عود علائم بیماری را به همراه دارد.

مصرف بیش از اندازه

در صورت بروز درد قفسه سینه، گیجی و کاهش هوشیاری اقدامات اولیه را انجام داده و سریعاً به اورژانس اطلاع دهید.

"به راهنمای اقدامات اولیه در مسمومیت‌های دارویی در انتهای کتاب مراجعه نمایید."

مصرف طولانی مدت

مشکل خاصی ندارد.

کنترل و پایش: آزمایش دوره‌ای، میزان دارو در خون ضروری است.

توصیه‌های ضروری

- سیگار باعث کاهش دوز دارو می‌شود بنابراین در هنگام ترک آن حتماً جهت تنظیم دوز دارو به پزشک مراجعه کنید.
- بهتر است برای پیشگیری از عوارض گوارشی، دارو را همراه غذا مصرف کنید.
- از مصرف زیاد چای، قهوه، نوشابه و شکلات خودداری نمایید.

نحوه دفع دارو

در بزرگسالان به صورت ۱۰ درصد بدون تغییر از ادرار دفع می‌گردد. در نوزادان ۵۰ درصد بدون تغییر و مابقی به صورت کافئین دفع می‌شود.

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک‌تان می‌داند که:

- ∇ مدت طولانی درگیر بیماری کبدی بودید.
- ∇ درگیر درد قفسه صدری یا بی‌نظمی ضربان قلب هستید.
- ∇ فشارخون دارید.
- ∇ صرع[3] دارید و گاهی تشنج می‌کنید.
- ∇ تیروئید پُرکار است.
- ∇ پورفیری[4] دارید.
- ∇ زخم معده دارید.
- ∇ سیگار می‌کشید.
- ∇ سایر داروها را هم زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

∇ توصیه نمی‌شود.

دوران شیردهی

∇ این دارو در شیر مادر ترشح می‌شود و ممکن است باعث ایجاد عوارض برای شیرخوار شود، بهتر است با پزشک مشورت نمایید.

نوزادان و کودکان

∇ کاهش دوز دارو براساس سن و وزن کودک، ضروری است.

بالای ۶۰ سالگی

∇ کاهش دوز ضروری است.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ مشکلی ندارد.

الکل

∇ بپرهیزید، الکل باعث کاهش و یا تغییر میزان دارو در خون می‌شود و ممکن است عوارض گوارشی ایجاد کند.

عوارض جانبی

پیدایش عوارض جانبی دارو به میزان مصرف آن بستگی دارد، مهم‌ترین این عوارض عبارت است از: بی‌خوابی و آشفتگی

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
آشفتگی		●		■		
سردرد	●			■		
تهوع / استفراغ	●		■			
اسهال / بی‌خوابی		●	■			
تپش قلب		●		■	▲	■

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **توصیه کلی،** بسیاری از داروها باعث افزایش اثرات تئوفیلین می‌شوند، مانند اریترومایسین (آنتی‌بیوتیک) و سایمتیدین (قرص معده) و برخی هم باعث کاهش آن می‌شوند مانند کاربامازپین و فنی‌توئین (ضدتشنج)، ریفامپین (آنتی‌بیوتیک) بنابراین هر دارویی را که هم زمان با تئوفیلین مصرف می‌کنید باید با اطلاع و دستور پزشک باشد.

۱- بیماری است حساسیتی که با تنگی نفس و خس‌خس سینه به علت تنگ شدن مجاری تنفسی بوجود می‌آید.

۲- تجمع مرضی هوا در بافت‌های ریوی و حجیم شدن غیرطبیعی آنها را می‌گویند.

۳- بیماری سیستم عصبی است که با اختلال حمله‌ای و گذرای فعالیت الکتریکی مغز همراه است و باعث کاهش سطح هوشیاری، حرکات غیرطبیعی و اختلالات جسمی و روانی می‌شود.

۴- اختلالی در متابولیسم پورفیرین است که ناشی از اختلال عملکرد کبدی است و باعث دل درد و حساسیت پوستی به نور خورشید شده و وقتی فرد در معرض نور خورشید قرار گیرد دچار ضایعات متعددی می‌شود.

تامسولوسین

اطلاعات عمومی

تامسولوسین داروی مهارکننده انتخابی گیرنده‌های آلفاست که در درمان احتباس ادراری ناشی از بزرگی خوش‌خیم پروستات بکار می‌رود. پروستات غده‌ای است در مردان که در اطراف پیشابراه قرارگرفته این غده مایع مغذی نطفهٔ مرد را تولید می‌کند و با انزال همراه با نطفه خارج می‌شود با بزرگ شدن آن و ایجاد فشار بر پیشابراه جریان خروج ادرار با سختی انجام می‌شود. این دارو با عبور از پروستات و رسیدن به عضله سبب شل شدن عضله دیواره پیشابراه می‌شود درنتیجه جریان ادرار افزایش می‌یابد. به منظور رد سایر بیماری‌هایی که علایم مشابه دارند، پزشک باید ابتدا معاینه فیزیکی و آزمون خونی اختصاصی را که در فواصل مکرر حین درمان صورت می‌گیرد، انجام دهد. تامسولوسین همانند سایر داروهای این گروه باعث افت شدید فشارخون می‌شود. بنابراین بهتر است برای شروع درمان فرد در منزل باشد و در حالت خوابیده قرارگیرد.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:

ضد اختلالات ادراری

خطرات ناشی از مصرف زیاد:

کم ☐ متوسط ■ زیاد ☐

میزان وابستگی:

کم ■ متوسط ☐ زیاد ☐

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست ☐

نام‌های تجاری فلوماکس ام آر

اطلاعات دارویی

دارویی که تجویز شده برای درمان بیماری‌تان مناسب است از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری کنید.

شکل دارویی

کپسول

تعداد دفعات و زمان مصرف

روزی یکبار بعد صبحانه

مقدار مصرف در بزرگسالان

۴۰۰ میکروگرم

شروع اثر

۲-۱ ساعت

مدت اثر

۲۴ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

درظروف دربسته در جای خنک و خشک و دور از دسترس کودکان قرار دهید.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

به محض یادآوری مصرف کنید. اگر قرار است نوبت بعدی را در ۴ ساعت آینده مصرف کنید، اکنون یک نوبت را مصرف کرده و از مصرف نوبت بعدی صرف‌نظر کنید.

قطع مصرف دارو

مصرف دارو را بدون مشورت با پزشک قطع نکنید. توقف ناگهانی دارو ممکن است به افزایش فشارخون بیانجامد.

مصرف بیش از اندازه

معمولاً مصرف ناآگاهانه مشکلی ایجاد نمی‌کند ولی اگر بیش از آن مصرف شود و یا علایمی مانند خواب‌آلودگی، گیجی، اُفت شدید فشارخون و افزایش ضربان قلب بوجود آید سریعاً به پزشک اطلاع دهید.

مصرف طولانی مدت

مشکل خاصی وجود ندارد.

توصیه‌های ضروری

- از جویدن، خردکردن و بازکردن کپسول دارو خودداری کنید و ۳۰ دقیقه بعد از غذا آن را مصرف نمایید.
- در طی مصرف این دارو از برخاستن ناگهانی خودداری کنید.

نحوه دفع دارو

عمدهٔ دارو از راه ادرار دفع می‌گردد.

TAMSULOSIN

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک‌تان می‌داند که:

- ∇ سابقه افت فشارخون دارید.
- ∇ دچار مشکلات کبدی یا کلیوی شده‌اید.
- ∇ نارسایی قلبی دارید.
- ∇ سابقه افسردگی دارید.
- ∇ سایر داروها را هم زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

∇ تجویز نمی‌شود.

دوران شیردهی

∇ تجویز نمی‌شود.

نوزادان و کودکان

∇ تجویز نمی‌شود.

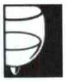
بالای ۶۰ سالگی

∇ مشکل خاصی وجود ندارد.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ از آنجا که دارو می‌تواند سبب گیجی و خواب‌آلودگی شود، تا زمان مشخص شدن اثر دارو بر بدن شما از انجام چنین فعالیت‌هایی خودداری کنید.

الکل

∇ از آنجا مصرف الکل می‌تواند باعث افت فشارخون شود، تا مشخص شدن اثر دارو بر بدن، الکل مصرف نکنید.

جراحی و بیهوشی عمومی

∇ ممکن است لازم باشد که تامسولوسین متوقف شود. با پزشک یا دندانپزشک خود قبل از جراحی مشورت کنید.

عوارض جانبی

به نظر می‌رسد گیجی شایع‌ترین عارضه این دارو باشد که با ادامه مصرف برطرف می‌شود.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
گیجی / ضعف / از حال رفتن	●		■			
انزال سخت	●		■			
سردرد	●		■			
خواب‌آلودگی	●		■			
تپش قلب	●		■			
تهوع / استفراغ		●	■			
اسهال / یبوست		●	■			
بثورات جلدی / خارش		●		■		

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- ● **ضدافسردگی‌ها، مهارکننده‌های بتا (قرص‌های قلبی) و مدرها**، مصرف هم زمان این دارو و تامسولوسین باعث اُفت هر چه بیشتر فشارخون می‌شود.

تاموکسیفن

اطلاعات عمومی

تاموکسیفن یک داروی ضد استروژن (هورمون جنسی طبیعی زنانه) است، که برای درمان ناباروری و سرطان سینه در زنان بکار می‌رود. در صورتی که در درمان انواع ناباروری‌ها بکار رود، باید در روزهای خاصی از چرخه قاعدگی مصرف شود. سرطان سینه در زنان وابسته به هورمون استروژن است، این دارو با مهار این هورمون و اشغال گیرنده‌های مخصوص این هورمون بر روی سلول‌ها، سبب توقف رشد تومور و حتی کوچک شدن آن می‌شود. حتی این دارو از عود سرطان سینه‌ای که با روش جراحی برداشته شده پیشگیری می‌نماید. از آنجا که تاموکسیفن اختصاصی عمل می‌کند، عوارض جانبی آن نسبت به سایر داروهای مورد استفاده در سرطان پستان کمتر است. با این حال ممکن است در مصرف دوز بالا و مدت طولانی باعث آسیب چشم‌ها شود.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
ضد سرطان

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم ■ متوسط □ زیاد □

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری نولوادکس، سولتاموکس

اطلاعات دارویی

دارویی که تجویز شده برای درمان بیماری‌تان مناسب است از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری کنید.

شکل دارویی

قرص، شکل شربت آن در ایران موجود نیست.

تعداد دفعات و زمان مصرف

روزی ۲-۱ بار

مقدار مصرف در بزرگسالان

روزی ۲۰ میلی‌گرم (سرطان سینه). روزی ۸۰-۲۰ میلی‌گرم (ناباروری)

شروع اثر

عوارض جانبی پس از چند روز بوجود می‌آید و اثرات مفید پس از ۱۰-۴ هفته ظاهر می‌شود.

مدت اثر

ممکن است اثرات دارو تا چندین هفته پس از قطع درمان ادامه می‌یابد.

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

در ظروف دربسته در جای خنک و خشک به دور از نور و دسترس کودکان قرار دهید.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

به محض یادآوری مصرف کنید. اگر قرار است نوبت بعدی در ۲ ساعت آینده باشد، یک نوبت را اکنون مصرف کرده و از مصرف نوبت بعدی صرف‌نظر کنید.

قطع مصرف دارو

مصرف دارو را بدون مشورت پزشک متوقف نکنید. قطع دارو ممکن است باعث عود علائم بیماری شود.

مصرف بیش از اندازه

معمولاً مصرف ناآگاهانه مشکل خاصی بوجود نمی‌آورد ولی اگر بیش از آن مصرف شود یا علائمی غیرطبیعی بروز کند بلافاصله به پزشک خبر دهید.

مصرف طولانی مدت

در درمان طولانی مدت با دوزهای بالای این دارو می‌تواند خطر بروز آسیب‌های چشمی و سرطان رحمی را افزایش دهد. بنابراین باید منافع و مضرات سنجیده و بعد دارو تجویز شود.

کنترل و پایش

معاینه چشم بصورت دوره‌ای انجام شود.

توصیه‌های ضروری

- این دارو باعث حساسیت به نور می‌شود برای جلوگیری از آن در هنگام ترک منزل عینک آفتابی بزنید و از لباس پوشیده استفاده کنید.
- حتی پس از یک ماه از قطع دارو نباید حامله شوید.

نحوه دفع دارو

عمدهٔ دارو از راه مدفوع دفع می‌گردد.

TAMOXIFEN

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک‌تان می‌داند که:

- ∇ از آب مروارید[1] یا بینایی ضعیف رنج می‌برید.
- ∇ پورفیری[2] دارید.
- ∇ سایر داروها را هم زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

∇ معمولاً تجویز نمی‌شود. ممکن است بر جنین در حال رشد اثر بگذارد.

دوران شیردهی

∇ معمولاً تجویز نمی‌شود.

نوزادان و کودکان

∇ تجویز نمی‌شود.

بالای ۶۰ سالگی

∇ مشکل خاصی ندارد.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ از آنجا که دارو می‌تواند سبب گیجی و تاری دید شود، تا مشخص شدن اثر دارو بر بدنتان، از رانندگی بپرهیزید.

الکل

∇ مشکل خاصی ندارد.

ت

عوارض جانبی

عوارض جانبی این دارو بندرت جدی هستند و معمولاً با ادامه مصرف از بین می‌روند. تهوع، استفراغ و گرگرفتگی از شایع‌ترین عوارض‌اند، وجود خطر سرطان اندومتر (غشای پوشاننده رحم) اندک است ولی باید نسبت به بروز هر نوع نشانه‌ای از جمله خونریزی نامنظم رحمی محتاط بود.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
تهوع / استفراغ	●		■			
گرگرفتگی	●		■			
خونریزی و ترشح نامنظم مهبلی	●			■		■
تورم ساق و مچ پا		●	■			
درد استخوان و پستان		●		■		
بثورات جلدی / خارش		●		■		
تاری دید / سردرد		●		■		

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **ضدانعقادها**، افرادی که با ضدانعقادهایی نظیر وارفارین درمان می‌شوند، معمولاً به مقادیر کمتر ضدانعقادها نیاز دارند.

۱- نوعی بیماری چشمی است که به علل مختلف عدسی کدر شده و بینایی کاهش می‌یابد.

۲- نوعی بیماری خونی که با درگیری کبد و پوست همراه است.

تتراسیکلین

اطلاعات عمومی

تتراسیکلین‌ها گروه وسیعی از آنتی‌بیوتیک‌ها را تشکیل می‌دهند. با این حال، گسترش باکتری‌های مقاوم به درمان از تأثیر آنها در بسیاری از انواع عفونت‌ها کاسته است. تتراسیکلین‌ها هنوز هم در درمان عفونت‌های سینه که ناشی از برخی میکروب‌ها مانند کلامیدیا و مایکوپلاسما هستند، مؤثر واقع می‌شوند. تتراسیکلین در درمان التهاب پیشابراه و انواعی از درگیری‌های نادر نظیر تب Q[1]، تب نقطه‌دار کوههای راکی[2]، وبا[3] و تب مالت[4] بکار می‌روند. با درمان طولانی مدت تتراسیکلین خوراکی یا پوستی، آکنه (جوش غرور) بهبود می‌یابد. عوارض جانبی جدی این داروها تهوع، استفراغ و اسهال است. بثورات جلدی نیز ممکن است ظاهر شوند. تتراسیکلین ممکن است باعث تغییر رنگ دندان‌های در حال رشد کودکان شود. در بیماران کلیوی تتراسیکلین تجویز نمی‌شوند چون این آنتی‌بیوتیک می‌تواند به کلیه‌ها آسیب رسانده وضعیت آنها را وخیم‌تر کند.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
آنتی‌بیوتیک

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم ■ متوسط □ زیاد □

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری اکونومیسین، تتراکل، تترالیسال ۳۰۰، توپیسیکلین

اطلاعات دارویی

دارویی که تجویز شده برای درمان بیماریتان مناسب است بدون دستور پزشک دوز دارو را تغییر ندهید.

شکل دارویی

کپسول، پماد (چشمی و موضعی)

تعداد دفعات و زمان مصرف

خوراکی، روزی ۴ بار، حداقل یک ساعت قبل یا ۲ ساعت بعد غذا. فرآورده‌های پوستی، روزی ۳-۱ بار طبق دستور.

مقدار مصرف در بزرگسالان

عفونت، روزی ۲-۱ گرم. آکنه، روزی ۲۵۰ میلی‌گرم تا ۱ گرم

شروع اثر

۱۲-۴ ساعت. بهبود آکنه تا ۴ هفته رخ نخواهد داد.

مدت اثر

تا ۶ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده

از یک ساعت قبل تا ۲ ساعت بعد مصرف دارو نباید از شیر و فرآورده‌های آن استفاده کرد چون ممکن است جذب دارو را مختل کند.

ذخیره‌سازی

در ظروف دربسته در جای خنک و خشک و دور از دسترس کودکان قرار دهید.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

به محض یادآوری مصرف کنید. اگر قرار است سرعت بعدی در ۲ ساعت آینده باشد، یک نوبت را اکنون مصرف کنید و از مصرف نوبت بعدی صرف‌نظر کنید.

قطع مصرف دارو

دورهٔ درمان را کامل کنید. حتی اگر احساس بهبود کردید، ممکن است عفونت اولیه هنوز در بدن شما باشد و با توقف درمان به سرعت عود کند.

مصرف بیش از اندازه

معمولاً مصرف ناآگاهانه مشکلی بوجود نمی‌آورد ولی اگر بیش از آن مصرف شود و یا علائمی غیرطبیعی به وجود آید بلافاصله به پزشک اطلاع دهید.

مصرف طولانی مدت

انتظار مشکلی نمی‌رود.

توصیه‌های ضروری

- در طی مصرف این دارو در معرض نور خورشید قرار نگیرید یا هنگام ترک منزل از عینک آفتابی و لباس‌های پوشیده استفاده کنید، اگر برای چند ساعت در معرض نور خورشید قرار گرفتید دچار مورمور و سوزش انگشتان می‌شوید.
- نباید پماد موضعی به چشم، بینی و دهان مالیده شود.
- جوش‌های غرور نیاز به درمان طولانی مدت تا ۱۲ هفته دارند.

نحوه دفع دارو

عمده دارو از راه مدفوع دفع می‌شود.

۱- نوعی بیماری عفونی همراه با تب شدید.

۲- بیماری عفونی است که با تب و تشنج همراه است.

۳- بیماری عفونی است که از طریق آب یا غذای آلوده به انسان منتقل می‌شود و باعث بروز اسهال‌های شدید و بسیار خطرناک است.

TETRACYCLINE

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک‌تان می‌داند که:

∇ مشکل مزمن کبدی یا کلیوی دارید.
∇ به تتراسیکلین حساسیت دارید.
∇ از بیماری میاستنی گراو[5] رنج می‌برید.
∇ دچار لوپوس اریتماتو[6] شده‌اید.
∇ سایر داروها را هم زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

∇ معمولاً تجویز نمی‌شود. ممکن است سبب تغییر رنگ دندان‌های نوزاد و آسیب به استخوان‌های در حال رشد جنین شود. با پزشک خود مشورت کنید.

دوران شیردهی

∇ دارو وارد شیر می‌شود و ممکن است سبب آسیب استخوان‌ها و تغییر رنگ دندان‌های شیرخوار شود. با پزشک خود مشورت کنید.

نوزادان و کودکان

∇ در سنین زیر ۱۲ سال توصیه نمی‌شود. ممکن است در کودکان بزرگتر کاهش مقدار مصرف ضروری باشد. این دارو باعث تغییر رنگ دندان‌های در حال رشد می‌شود.

بالای ۶۰ سالگی

∇ مشکل خاصی وجود ندارد.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ مشکل شناخته شده‌ای وجود ندارد.

الکل

∇ مشکل شناخته شده‌ای وجود ندارد.

مصرف قرص‌ها

∇ برای پیشگیری از تحریک مری، هر نوبت دارو با یک لیوان پر از آب و در حالت ایستاده مصرف شود.

عوارض جانبی

عوارض جانبی فرآورده‌های پوستی نادرند. اما مصرف خوراکی تتراسیکلین ممکن است سبب تهوع، استفراغ یا اسهال شود.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
تهوع / استفراغ / اسهال	●		■			
حساسیت پوستی به نور		●		■	▲	
بثورات جلدی / خارش / زردی		●		■	▲	
سردرد / اختلالات بینایی		●		■	▲	■

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **آهن**، ممکن است از تأثیر تتراسیکلین بکاهد.
- **ضدانعقادهای خوراکی**، تتراسیکلین سبب افزایش عملکرد این داروها می‌شود.
- **رتینوئیدها**، ممکن است عوارض جانبی تتراسیکلین را افزایش دهند.
- **قرص‌های ضدبارداری**، تتراسیکلین ممکن است از اثر قرص‌های ضدبارداری بکاهد.
- **شربت‌های معده و شیر**، این ترکیبات از جذب تتراسیکلین جلوگیری کرده و از اثرات آن می‌کاهد، بهتر است بین مصرف این داروها ۲-۱ ساعت فاصله وجود داشته باشد.

۴- نوعی بیماری عفونی مشترک انسان و حیوان است که بیشتر از بز، گوسفند، گاو و شتر به انسان منتقل می‌شود و با تب، سردرد، درد مفاصل و بزرگی کبد همراه است.

۵- نوعی درگیری خودایمن عضلانی ـ عصبی که با ضعف عضلانی خود را نشان می‌دهد.

۶- نوعی درگیری خودایمن که با تظاهرات پوستی، مفصلی، خونی و دستگاه عصبی همراه است.

ترازودون

اطلاعات عمومی

ترازودون متعلق است به گروه داروهای ضدافسردگی که چگونگی اثر آن بخوبی شناخته‌شده نیست. عمده کاربرد آن در افسردگی بخصوص افسردگی که همراه با اضطراب است. همچنین این دارو را می‌توان در بی‌خوابی و در ترک الکل استفاده نمود. افسردگی نوعی کاهش خلق است که فرد تمایل به انزواطلبی دارد و در انجام امور روزانه دچار مشکل است، پُرحرف یاکم‌حرف می‌شود و دچار اختلال اشتها است، این دارو با افزایش خلق و بهبود اشتها و ایجاد جاذبه لازم برای انجام‌فعالیت‌های روزانه فرد را به اجتماع باز می‌گرداند. افرادی که در حال ترک الکل هستند ممکن است دچار بی‌خوابی و لرزش اندام‌ها شوند که این دارو جهت آرامبخشی و کاهش لرزش اندام‌ها تجویز می‌شود.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:

ضد افسردگی

خطرات ناشی از مصرف زیاد:

کم □ متوسط ■ زیاد □

میزان وابستگی:

کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ **لازم نیست** □

نام‌های تجاری دزیرل، مولی‌پاکسین

اطلاعات دارویی

دارویی که برای شما تجویز شده است برای درمان بیماری‌تان مناسب است، از تغییر دوز دارو بدون دستور پزشک خودداری نمایید.

شکل دارویی

قرص

تعداد دفعات و زمان مصرف

۳ بار روزانه

مقدار مصرف در بزرگسالان

با ۵۰ میلی‌گرم در روز شروع و هر ۳ روز یکبار ۵ میلی‌گرم دیگر اضافه می‌شود تا دوز آن به ۴۰۰-۳۰۰ میلی‌گرم در روز برسد.

شروع اثر

۳-۲ روزانه

مدت اثر

هفته‌ها

رژیم غذایی توصیه شده: هیچ

ذخیره‌سازی

در ظروف دربسته، در دمای اتاق، به دور از دسترس اطفال نگهداری شود.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

در صورت فراموش کردن یک وعده چنانچه در خلال ۲ ساعت به یاد آوردید، آن را مصرف نمایید، در غیر این صورت از مصرف آن خودداری کنید.

قطع مصرف دارو

به هیچ عنوان دارو را بطور ناگهانی قطع نکنید، این دارو را باید با نظارت پزشک بطور تدریجی کم نمود تا قطع کامل دارو انجام شود.

مصرف بیش از اندازه

معمولاً مصرف ناآگاهانه مشکل خاصی ایجاد نمی‌کند، اگر بیش از آن مصرف شود باعث تشنج، خواب‌آلودگی شدید و اختلال هوشیاری می‌شود که فوراً به پزشک اطلاع دهید.

مصرف طولانی مدت

مشکل خاصی وجود ندارد.

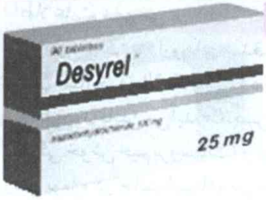
توصیه‌های ضروری

- جهت جلوگیری از سرگیجه تا نیم ساعت پس از مصرف دارو در حالت درازکش قرارگرفته و از تغییروضعیت ناگهانی خودداری کنید.
- در صورت بروز نعوظ غیرارادی بیش از یک ساعت سریعاً به اورژانس مراجعه کنید.
- مصرف این دارو با غذا ۲۰٪ جذب آن را افزایش داده و از سنگینی سر و سرگیجه می‌کاهد.
- منتظر اثرات دارو بعد از ۱ تا ۲ روز نباشید، ظهور اثرات درمانی دارو به ۲ تا ۳ هفته زمان نیاز دارد.
- جهت جلوگیری از خشکی دهان، آب ولرم غرغره کنید، آب‌نبات و آدامس کم‌قند، مصرف کنید.

نحوه دفع دارو

۷۵ درصد دارو از راه ادرار و ۲۵ درصد از طریق مدفوع دفع می‌گردد.

TRAZODONE

اقدامات احتیاطی خاص

آیا پزشک‌تان می‌داند که:

∇ مشکل کبدی و کلیوی دارید.
∇ پورفیری[1] دارید.
∇ فشارخون دارید و دارو مصرف می‌کنید.
∇ صرع دارید و تشنج می‌کنید.
∇ سایر داروها را هم زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

∇ این دارو از جفت رد شده، و امکان دارد روی جنین اثر سوء داشته باشد. بهتر است با پزشک مشورت شود.

دوران شیردهی

∇ در شیر مادر ترشح شده و ممکن است برای شیرخوار مضر باشد. با پزشک مشورت کنید.

نوزادان و کودکان

∇ در سنین زیر ۱۸ سال توصیه نمی‌شود.

بالای ۶۰ سالگی

∇ در این سنین عوارض داروها بیشتر پدیدار می‌گردد و کاهش دوز ضروری است.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ مصرف این دارو باعث خواب‌آلودگی شدید و کُندی عکس‌العمل می‌شود بنابراین از انجام اینگونه مشاغل خودداری نمایید.

الکل

∇ بپرهیزید، الکل اثرات تسکینی دارو را به شدت افزایش می‌دهد و ایجاد عوارض خطرناکی می‌نماید.

جراحی و بیهوشی عمومی

∇ یک تا دو هفته قبل از هر عمل جراحی یا بیهوشی عمومی مصرف دارو را متوقف کنید.

ت

عوارض جانبی

از عوارض شایع دارو می‌توان به خواب‌آلودگی، یبوست، تهوع و احتباس ادرار (شاش‌بند) اشاره کرد که با کاهش یا ادامه مصرف دارو برطرف می‌شود.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
خواب‌آلودگی / سرگیجه	●		■			
اُفت فشارخون	●		■			
یبوست / تهوع / استفراغ / سردرد		●		■		
احتباس ادرار / خشکی دهان		●		■		
بثورات جلدی / کهیر / خارش		●		■	▲	■

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **داروهای مهارکننده مونوآمین اکسیداز (سایر ضدافسردگی‌ها)**، مصرف هم زمان با ترازودون ایجاد عوارض خطرناکی می‌کند، لازم است در بیمارانی که این داروها را مصرف می‌کنند تا ۱۴ روز پس از قطع دارو ترازودون را مصرف ننمایند.
- **آرامبخش‌ها**، مصرف هم زمان ترازودون با این داروها باعث تشدید اثرات تسکینی یکدیگر می‌شوند.
- **داروهای فشارخون**، ترازودون باعث کاهش اثر این داروها می‌شود و فشارخون بسرعت بالا می‌رود.
- **داروهای ضدصرع**، ترازودون اثر این داروها را از بین می‌برد و آستانه تشنج را پایین می‌آورد.

۱- اختلالی در متابولیسم پورفیرین است که ناشی از اختلال عملکرد کبدی است و باعث دل درد، حساسیت پوستی به نور خورشید شده و وقتی فرد در معرض نور خورشید قرار گیرد دچار ضایعات متعددی می‌شود.

ترازوسین

اطلاعات عمومی

ترازوسین به گروه داروهای ضدفشارخون که مهارکننده‌های آلفا هستند، تعلق دارد و برای درمان فشارخون بالا بکار می‌رود. این دارو سبب شل شدن عضلات جداره عروق می‌شود و فشارخون پایین می‌آید. همچنین ترازوسین برای بهبود انسداد ناشی از بزرگی پروستات (بزرگی خوش‌خیم پروستات) و بهبود جریان ادرار نیز استفاده می‌شود. سرگیجه و از حال رفتن بویژه در حالت ایستاده در شروع درمان با ترازوسین شایع‌اند چرا که نوبت اول دارو سبب کاهش قابل توجه فشارخون می‌شود. به همین دلیل، مقدار اولیه دارو که تجویز می‌شود، معمولاً کم است. به منظور پیشگیری از این اثرات، توصیه می‌شود که دارو درست قبل از رفتن به بستر مصرف شود.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:

ضد فشارخون و اختلالات ادراری

خطرات ناشی از مصرف زیاد:

کم □ متوسط ■ زیاد □

میزان وابستگی:

کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری هیترین

اطلاعات دارویی

دارویی که تجویز شده برای درمان بیماری‌تان مناسب است از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری کنید.

شکل دارویی

قرص

تعداد دفعات و زمان مصرف

روزی یکبار

مقدار مصرف در بزرگسالان

فشارخون بالا، ۱ میلی‌گرم هنگام خواب (شروع) و بعد از ۷ روز در صورت لزوم، دو برابر کردن مقدار آن. مقدار معمول ۱۰-۲ میلی‌گرم است. بزرگی خوش‌خیم پروستات، ۱ میلی‌گرم هنگام خواب (شروع) و بعد از ۲-۱ هفته در صورت لزوم، دو برابر کردن مقدار آن. مقدار معمول ۱۰-۵ میلی‌گرم است.

شروع اثر

فشارخون بالا، در عرض ۳ ساعت. بزرگی خوش‌خیم پروستات، بهبود علایم پس از ۲ هفته از شروع درمان رخ می‌دهد. اثرات مفید تا ۶-۴ هفته ظاهر نمی‌شوند.

مدت اثر

۲۴ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

در ظروف دربسته در جای خنک و خشک و دور از دسترس کودکان قرار دهید.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

مقدار دارو را دو برابر نکنید. نوبت بعدی در ساعت معین معمول مصرف کنید.

قطع مصرف دارو

مصرف دارو را بدون مشورت با پزشک خود قطع نکنید. قطع مصرف دارو ممکن است سبب افزایش فشارخون شود.

مصرف بیش از اندازه

مصرف اتفاقی و سهوی بیش از حد معمول، بندرت نگران‌کننده است. مقادیر بیش از اندازه زیاد سبب کاهش فشارخون و سرگیجه و از حال رفتن می‌شود. پزشک خود را در جریان بگذارید.

مصرف طولانی مدت

انتظار مشکلی نمی‌رود.

توصیه‌های ضروری

- دارو را همراه غذا مصرف کنید.

نحوه دفع دارو

عمدهٔ دارو از راه ادرار دفع می‌شود.

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک‌تان می‌داند که:

∇ سایرداروها را هم زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

∇ ایمنی آن در بارداری به اثبات نرسیده است. با پزشک خود مشورت کنید.

دوران شیردهی

∇ ایمنی آن در دوران شیردهی به اثبات نرسیده است. با پزشک خود مشورت کنید.

نوزادان و کودکان

∇ توصیه نمی‌شود.

بالای ۶۰ سالگی

∇ مشکل خاصی وجود ندارد.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ از آنجا که دارو می‌تواند سبب گیجی، سبکی سر یا خواب‌آلودگی شود، تا مشخص شدن اثر دارو بر بدن، از انجام چنین فعالیت‌هایی بپرهیزید.

الکل

∇ مصرف نکنید. الکل ممکن است سبب افزایش برخی عوارض جانبی ترازوسین از جمله خواب‌آلودگی شود.

جراحی و بیهوشی عمومی

∇ ممکن است لازم باشد تا ترازوسین قطع شود. قبل از هر نوع جراحی با پزشک یادندانپزشک خود مشورت کنید.

عوارض جانبی

بندرت، سردرد هنگام مصرف ترازوسین رخ می‌دهد. یک مشکل شایع دارو حالت سرگیجه یا از حال رفتن است که موقع ایستادن رخ می‌دهد.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
سرگیجه / از حال رفتن	●		■			
ضعف / سردرد / احتقان بینی	●		■			
تپش قلب / خواب‌آلودگی	●		■			
تهوع / تاری دید / تورم مچ پا	●		■			

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

● **بی‌حس‌کننده‌ها، ضدافسردگی‌ها و داروها پایین آورنده فشارخون،** این داروها ممکن است اثرات کاهندگی فشار ترازوسین راکاهش دهند.

ترامادول

اطلاعات عمومی

ترامادول جزء ضددردهای مخدری است که به صورت‌شیمیایی ساخته می‌شود، ترکیب شیمیایی آن بسیار شبیه مخدرهای طبیعی است. این دارو برای کاهش دردهای متوسط تا شدید مانند دردهای ناشی از حمله قلبی، آسیب‌های فیزیکی، جراحی و سرطان‌ها استفاده می‌شود. خاصیت ضددرد ترامادول پس از ۴ ساعت از بین می‌رود ولی در شکل آهسته رهش آن تا ۱۲ ساعت در بدن فعال است. این دارو زمانی که خارج از دوز درمانی و برای مدت طولانی مصرف شود، ایجاد وابستگی روانی و به مصرف هر چه بیشتر آن عادت می‌کند. افرادی که آن را طبق نظر پزشک در مدتی محدود مصرف می‌کنند قادرند بدون ایجاد وابستگی دارویی مصرف آن را قطع کنند. این دارو کمتر از سایر مسکن‌های مخدری باعث یبوست و مشکلات تنفسی می‌شود، از عوارض وخیم آن می‌توان به توهم و گیجی اشاره کرد.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
مسکن‌های مخدری

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم □ متوسط □ زیاد ■

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری درامادول، زایدول، اولترام

اطلاعات دارویی

دارویی که برای شما تجویز شده است برای درمان بیماریتان مناسب است، بدون دستور پزشک میزان آن را تغییر ندهید.

شکل دارویی

قرص و قرص آهسته رهش، کپسول، آمپول. (شکل دارویی کپسول آهسته رهش، قرص‌های حل شونده در آب و پودرها در حال حاضر در بازار دارویی ایران موجود نیست.

تعداد دفعات و زمان مصرف

معمولاً برای فرآورده‌های آهسته رهش ۲ بار روزانه. سایر فرآورده‌ها ۶ بار روزانه

مقدار مصرف در بزرگسالان

شکل خوراکی تا ۴۰۰ میلی‌گرم روزانه. شکل تزریقی ۶۰۰ میلی‌گرم روزانه

شروع اثر

قرص ۶۰–۳۰ دقیقه. آمپول ۳۰–۱۵ دقیقه

مدت اثر

۴ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

در ظروف دربسته، در جای خشک و خنک به دور از دسترس اطفال نگهداری می‌شود.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

یادتان آمد بلافاصله مصرف کنید و مجدداً روال عادی مصرف‌تان را طبق دستور پزشک ادامه دهید.

قطع مصرف دارو

در صورتی که طبق نظر پزشک برای مدتی محدود دارو را مصرف کرده‌اید، بدون هیچ‌گونه مشکلی می‌توانید دارو را قطع نمایید. در صورتی که این دارو را خارج از محدودهٔ درمانی مصرف کنید، باید منتظر عوارض ترک دارو باشید که بسیار شدید و ناراحت‌کننده است.

مصرف بیش از اندازه

در صورت بروز تنگی نفس، خواب‌آلودگی و کاهش هوشیاری فوراً اورژانس را خبر کنید و تا رسیدن اورژانس اقدامات اولیه را انجام دهید.

"به راهنمایی اقدامات اولیه در مسمومیت‌های دارویی در انتهای کتاب مراجعه کنید."

مصرف طولانی مدت

اگر این دارو را به مدت طولانی مصرف کنید ایجاد وابستگی دارویی می‌کند. و لازم است رفته رفته میزان بیشتری از دارو را مصرف کنید. قطع دارو در این شرایط بسیار کار سخت و دشواری است و عوارض شدیدی به دنبال دارد.

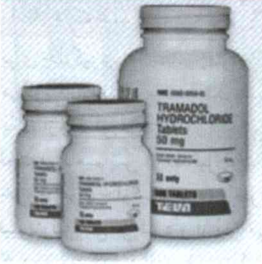
توصیه‌های ضروری

- این دارو آستانه تشنج را پایین می‌آورد و میزان بروز آن را افزایش می‌دهد.
- در صورتی که پس از مصرف دارو درد شما آرام نگرفت، خودسرانه دوز آن را افزایش ندهید، با نظر پزشک دارویی جانشین آن نمایید.

نحوه دفع دارو

این دارو از راه ادرار دفع می‌گردد.

TRAMADOL

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک‌تان می‌داند که:

- ∇ ضربه مغزی دیده‌اید.
- ∇ مشکل کبدی و کلیوی دارید.
- ∇ مشکل قلبی و عروقی دارید.
- ∇ از بیماری‌های ریوی مانند آسم و برونشیت رنج می‌برید.
- ∇ مشکل تیروئید دارید.
- ∇ سابقه صرع و تشنج ناشی از آن را داشته‌اید.
- ∇ سایر داروها را همزمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

∇ توصیه نمی‌شود.

دوران شیردهی

∇ این دارو در شیر مادر ترشح شده و ممکن است ایجاد عوارضی در شیرخوار نماید، بهتر است با پزشکتان مشورت کنید.

نوزادان و کودکان

∇ در کودکان زیر ۱۲ سال نباید مصرف شود.

بالای ۶۰ سالگی

∇ برای این سنین کاهش دوز ضروری است.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ به علت ایجاد خواب‌آلودگی شدید از انجام اینگونه مشاغل پرهیز کنید.

الکل

∇ بپرهیزید، الکل اثرات ترامادول را تشدید می‌کند و باعث ایجاد عوارض شدیدی می‌شود.

ت

عوارض جانبی

عارضه خواب‌آلودگی این دارو از سایر مسکن‌های مخدری شدیدتر است.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
تهوع /استفراغ	●		■			
خشکی دهان	●		■			
خستگی / خواب‌آلودگی	●		■			
یبوست		●	■			
سردرد / سرگیجه		●	■			
توهم /گیجی		●		■		
تشنج		●		■	▲	▮
خس‌خس سینه / تنگی نفس		●		■	▲	▮

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **ضدافسردگی‌ها (مثل آمی‌تریپتیلین)**، اگر با ترامادول همزمان مصرف شود ایجاد تشنج می‌کند.
- **کاربامازپین (ضدتشنج)**، باعث کاهش میزان ترامادول در خون می‌شود و اثرات آن را کم می‌کند.
- **مسکن‌ها**، همهٔ مسکن‌ها مانند ضدافسردگی‌ها، داروهای ضدروانپریشی، ضدحساسیت‌ها و خواب‌آورها در مصرف همزمان با ترامادول، اثرات یکدیگر را تشدید می‌کنند.

ترانکس آمیک اسید

اطلاعات عمومی

برای جلوگیری از به هدر رفتن خون مثلاً در بریدگی سیستمی فعال می‌شود که به آن انعقاد می‌گویند، روند انعقاد در بدن بسیار مفید است و از کم‌خونی جلوگیری به عمل می‌آورد. یکی از واکنش‌هایی که در سیستم انعقاد وجود دارد فیبرین است، که ما به زبان ساده آن را لخته می‌نامیم پس از تشکیل لخته سوراخ بوجود آمده توسط این لخته پوشانده شده و از خروج خون جلوگیری کرده و خون را بند می‌آورد، پس از مدتی لخته توسط آنزیمی به نام فیبرینولیز حل می‌شود و از بین می‌رود، ترانکس آمیک اسید از حل شدن لخته جلوگیری کرده و نمی‌گذارد آنزیم فیبرینولیز کار خودش را انجام دهد و باعث طولانی شدن روند انعقاد خون می‌گردد. این دارو در انعقاد خون در هنگام کشیدن دندان از بیماران هموفیلی، خونریزی منتشر، خونریزی چشم‌ها در اثر ضربه، خون دماغ و بعد از جراحی‌های مثانه، جهت جلوگیری از خونریزی کمک بزرگی می‌کند.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
داروهای بندآورندهٔ خون

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم □ متوسط ■ زیاد □

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری ترانکزیپ، ترانسید، سیکلوکاپرون

اطلاعات دارویی

این دارو برای درمان بیماریتان مناسب است، بدون دستور پزشک از تغییر دوز و ترتیب مصرف آن خودداری کنید.

شکل دارویی

کپسول، قرص، آمپول

تعداد دفعات و زمان مصرف

۳ تا ۴ بار روزانه

مقدار مصرف در بزرگسالان

برای جراحی‌های مثانه، ۱ گرم بصورت داخل رگی هر ۸ ساعت تجویز می‌شود. برای خون‌دماغ محلول تزریق رامستقیماً در مخاط بینی یا ۱ گرم از راه خوراکی به مدت ۷ روز، برای خونریزی چشمی، ۱ تا ۱/۵ میلی‌گرم سه بار روزانه، برای خونریزی ناشی از کشیدن دندان، بالغین ۱ تا ۱/۵ گرم هر ۸ ساعت، کودکان ۲۵ میلی‌گرم در هر کیلوگرم از وزن بدن، برای خونریزی منتشر، بالغین ۱ گرم از راه رگی یا ۲۰ تا ۲۵ میلی‌گرم از وزن بدن، کودکان ۱۰ میلی‌گرم از وزن بدن از راه رگی و یا ۲۵ میلی‌گرم خوراکی.

شروع اثر

ناشناخته

مدت اثر

۱۲ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

قرص‌ها و کپسول‌ها را در قوطی دربسته در دمای اتاق و به دور از نور و دسترس اطفال نگهداری شود.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

اگر یادتان آمد بلافاصله بخورید ولی اگر تا نوبت بعد کمتر از ۳ ساعت مانده کل دوز روزانه را در یک وعده مصرف کنید.

قطع مصرف دارو

مشکل خاصی ندارد ولی بهتر است شروع مصرف و قطع آن با دستور پزشک باشد.

مصرف بیش از اندازه

مصرف ناآگاهانه دارو مشکلی ایجاد نمی‌کند ولی اگر میزان آن از این حد بیشتر شود ممکن است عوارضی را در پی داشته باشد.

مصرف طولانی مدت

مشکلی ایجاد نمی‌کند فقط ممکن است باعث کاهش فشارخون وضعیتی (در هنگام برخاستن) شود.

توصیه‌های ضروری

- با اینکه عوارض چشمی دارو نادر است در صورتی که بروز کرد بلافاصله به پزشک‌تان اطلاع دهید.
- این دارو ممکن است در افرادی که دچار نارسایی کلیوی هستند در خون تجمع یابد و مسمومیت دارویی ایجاد نماید.

نحوه دفع دارو

این دارو از طریق ادرار دفع می‌گردد.

TRANEXAMIC ACID

اقدامات احتیاطی خاص

آیا پزشک‌تان می‌داند که:

- ▽ سابقه ناراحتی کلیوی داشته‌اید.
- ▽ مشکل چشمی از قبیل کوررنگی و اختلال شبکیه دارید.
- ▽ سایر داروها راهم‌زمان مصرف می‌کنید.
- ▽ سابقه‌ای از ضربه، ادم و سکته مغزی دارید.

دوران حاملگی

- ▽ حتماً باید قبل از مصرف باپزشک‌تان مشورت نمایید.

دوران شیردهی

- ▽ با دستور پزشک در این دوران مصرف شود.

نوزادان و کودکان

- ▽ با کم کردن دوز دارو می‌توان آن را برای کودکان تجویز نمود.

بالای ۶۰ سالگی

- ▽ در این سنین عوارض داروها بیشتر نمایان می‌شوند بهتر است توسط پزشک دوز دارو کاهش یابد.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

- ▽ منعی ندارد.

الکل

- ▽ تداخلی با الکل ندارد.

عوارض جانبی

عوارض شایع دارو مشکلات گوارشی مثل تهوع، استفراغ و اسهال است که معمولاً خفیف بوده و با ادامه مصرف دارو از بین می‌رود. در موارد نادری ممکن است تاری دید، سرگیجه نیز ایجاد شود.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
تهوع	●		■			
استفراغ	●		■			
اسهال	●		■			
تاری دید		●		■	▲	
سرگیجه		●		■	▲	

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- مصرف هم‌زمان این دارو **آسپیرین، مسکن‌های ضدالتهابی غیراسترویید (مثل بروفن)** باعث کاهش اثر ترانکس آمیک اسید می‌شود.
- **ضدانعقادها (مثل وارفارین و هپارین)**، در مصرف هم‌زمان با این دارو باعث کاهش اثر دارو می‌گردند.

ترانیل سیپرومین

اطلاعات عمومی

ترانیل سیپرومین متعلق است به گروه داروهای ضدافسردگی که با اتصال قابل برگشت به آنزیم مونوآمین اکسیداز[1]، فعالیت این آنزیم را متوقف باعث افزایش نوراپی‌نفرین و سروتونین در دستگاه عصبی و مغزی می‌کند. عمدهٔ کاربرد آن در افسردگی شدیدی که به درمان با سایر داروهای ضدافسردگی پاسخ نمی‌دهد، افسردگی نوعی اختلال خلقی است که باانزواطلبی، کاهش فعالیت‌های روزمره و عدم انگیزه برای انجام امور عادی زندگی همراه است. این دارو با افزایش خلق و بهبود روند فعالیت فرد در امور زندگی، باعث بازگشت او به اجتماع می‌گردد. ترانیل سیپرومین برعکس سایر داروهای این گروه، بعد از ۱۶ ساعت از خون پاک شده و اثرات آن ۵-۳ روز دوام دارد. بنابراین در صورت جانشینی داروی دیگری به زمان کمتری از قطع مصرف ترانیل سیپرومین احتیاج است.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:

ضد افسردگی

خطرات ناشی از مصرف زیاد:

کم □ متوسط ■ زیاد □

میزان وابستگی:

کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری پارنات

اطلاعات دارویی

دارویی که برای شما تجویز شده برای درمان بیماری‌تان مناسب است، از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری نمایید.

شکل دارویی

قرص

تعداد دفعات و زمان مصرف

۳ بار روزانه، بعد از غذا

مقدار مصرف در بزرگسالان

۱۰ میلی‌گرم روزانه شروع می‌شود و تا آخر هفته به ۳۰ میلی‌گرم (یعنی ۳ قرص در روز) می‌رسد.

شروع اثر ۲-۱ ساعت

مدت اثر ۵-۳ روز

رژیم غذایی توصیه شده

از مصرف غذاهای حاوی تیرامین مانند پنیر (بخصوص سوییسی یا تبریز)، سوسیس و ... خودداری شود.

ذخیره‌سازی

در ظروف دربسته در جای خشک و خنک (دمای اتاق)، و به دور از دسترس اطفال نگهداری شود.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

به خاطر آوردید مصرف کنید، اگر تا وعدهٔ بعدی کمتر از ۸ ساعت مانده، منتظر وعده بعد باشید و از دو برابر کردن دوز آن خودداری نمایید.

قطع مصرف دارو

این دارو برای درمان طولانی مدت افسردگی تجویز می‌شود، برای قطع آن باید با نظارت پزشک، مقدار دارو را به تدریج کاهش دهید تا نهایتاً قطع شود.

مصرف بیش از اندازه

در صورت بروز خواب‌آلودگی شدید، سرگیجه، کاهش هوشیاری، سریعاً به پزشک اطلاع دهید.

مصرف طولانی مدت

مشکل خاصی بوجود نمی‌آید.

توصیه‌های ضروری

- این دارو را قبل از غذا مصرف کنید.
- ممکن است دارو ایجاد بی‌خوابی نماید بنابراین قبل از خواب مصرف نکنید.
- درهنگام مصرف دارو از خوردن غذاهای سرشار از تیرامین مانند پنیر (بخصوص سوییسی یا تبریز) و موادکافئین‌دار مانند چای، قهوه و نوشابه خودداری کنید.

نحوه دفع دارو

این دارو درکبد تجزیه و عمده آن از راه ادرار دفع می‌گردد.

۱- گروهی از داروها که یک گروه آمینی در ساختار شیمیایی‌شان دارند و ساختار آنها مشابه انتقال دهنده‌های عصبی در بدن مثل سروتونین و دوپامین می‌باشد و باعث مهار آنزیم منوآمین اکسیداز می‌شوند.

TRANYLCYPROMINE

اقدامات احتیاطی خاص

آیا پزشک‌تان می‌داند که:

- ▽ مشکل کبدی دارید (این دارو اثر شدیدی روی کبد دارد).
- ▽ فشارخون دارید و برای کنترل آن، دارو مصرف می‌کنید.
- ▽ ناراحتی گوارشی مانند زخم معده و روده دارید و یا ترش می‌کنید.
- ▽ پارکینسون[۲] دارید.
- ▽ سایر داروها را هم زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

▽ خطرات آن در این دوران گزارش نشده است، بهتر است با پزشک مشورت کنید.

دوران شیردهی

▽ مقدار ناچیزی از دارو در شیر مادر ترشح می‌شود، هنوز اطلاع کافی از تأثیر احتمالی آن بر روی شیرخوار، در دست نیست، تنها در صورت لزوم و با احتیاط مصرف شود.

نوزادان و کودکان

▽ در سنین زیر ۱۶ سال توصیه نمی‌شود.

بالای ۶۰ سالگی

▽ ترانیل سیپرومین به علت عدم ایجاد افت فشارخون، نسبت به سایر داروهای این گروه در سالمندان بدون هیچ مشکلی تجویز می‌شود.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

▽ به علت ایجاد خواب‌آلودگی شدید و سرگیجه، تا مشخص شدن اثرات آن، از انجام اینگونه مشاغل خودداری کنید.

الکل

▽ بپرهیزید، الکل به تنهایی باعث اثر تسکینی شدیدی می‌شود، مصرف هم زمان آن با ترانیل سیپرومین، این اثر را تشدید می‌کند.

جراحی و بیهوشی عمومی

▽ ۵ روز قبل از هرگونه عمل جراحی و یا بیهوشی عمومی مصرف دارو را متوقف نمایید.

ت

عوارض جانبی

از عوارض شایع دارو می‌توان به سرگیجه، بی‌اشتهایی، خواب‌آلودگی، احتباس ادرار (شاش‌بند) اشاره کرد که با کاهش یا ادامه مصرف برطرف می‌شود.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
سرگیجه / سردرد	●		■			
یبوست / تهوع / استفراغ	●		■			
احتباس ادرار / کاهش فشارخون	●		■			
بثورات جلدی / کهیر / خارش		●		■	▲	▮
یرقان (زردی)		●		■	▲	▮

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- ● **کلومی‌پرامین و سایر داروهای ضدافسردگی**، مصرف هم زمان آنها با ترانیل سیپرومین باعث عوارض خطرناکی می‌شوند.
- ● **لوودوپا (داروی ضدپارکینسون)**، در صورتی که با ترانیل سیپرومین همزمان مصرف شود باعث افزایش فشارخون می‌گردد.
- ● **مسکن‌های مخدری (مثل کدئین)**، اثر تسکینی یکدیگر را افزایش داده و خطراتی ایجاد می‌کند.
- ● **سایمتیدین (قرص معده)**، جلوی دفع ترانیل سیپرومین راگرفته باعث افزایش میزان آن در خون شده و مسمومیت دارویی ایجاد می‌کند.

۲- بیماری سیستم عصبی است که باکم تحرکی، لرزش اندام‌ها، گرفتگی و حرکات ناخواسته عضلانی همراه است.

تربوتالین

اطلاعات عمومی

تربوتالین یک گشادکننده مجاری تنفسی است که سبب اتساع مجاری هوایی کوچک در ریه‌ها می‌شود. این دارو در درمان پیشگیری از تنگی برونش‌ها که در جریان آسم، برونشیت مزمن[1] و آمفیزم[2] بوجود می‌آید، تجویز می‌شود. همچنین از تربوتالین برای به تأخیر انداختن زایمان زودرس استفاده می‌شود. در حین مصرف این دارو، لرزش عضلانی بویژه در دست‌ها شایع است و معمولاً با کاهش مقدار مصرف یا تحمل بدن نسبت به دارو از بین می‌رود. همانند سایر داروهای این گروه، این دارو ممکن است سبب عصبی شدن و بیقراری شود.

طبقه بندی

گروه دارویی:
ضد آسم

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم ■ متوسط □ زیاد □

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ **لازم نیست** □

نام‌های تجاری بریکانیل، مونوونت

اطلاعات دارویی

دارویی که تجویز شده برای درمان بیماری‌تان مناسب است از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری کنید.

شکل دارویی

قرص، آمپول، استنشاقی، شکل شربت آن در ایران موجود نیست.

تعداد دفعات و زمان مصرف

روزی ۳ بار (قرص) ؛ در هنگام لزوم (استنشاقی)

مقدار مصرف در بزرگسالان

بالغین، ۱۵-۷/۵ میلی‌گرم روزانه (قرص) ؛ تا ۲ میلی‌گرم روزانه (استنشاقی)؛ کودکان، کاهش تعداد مصرف براساس سن و وزن

شروع اثر

در عرض چند دقیقه (استنشاقی) ؛ در عرض ۲-۱ ساعت (قرص)

مدت اثر

۸-۴ ساعت (قرص)

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

در ظروف دربسته در جای خنک و خشک و دور از نور و دسترس کودکان قرار دهید.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

نوبت فراموش شده را مصرف نکنید. نوبت بعدی را طبق معمول مصرف کنید.

قطع مصرف دارو

مصرف دارو را بدون مشورت با پزشک متوقف نکنید، ممکن است علایم بیماری عود کند.

مصرف بیش از اندازه

معمولاً مصرف ناآگاهانه مشکلی بوجود نمی‌آورد ولی اگر بیش از آن مصرف شود و یا علائمی غیرطبیعی ظاهر شود به پزشک اطلاع دهید.

مصرف طولانی مدت

مصرف طولانی مدت ممکن است سبب تحمل بدن به دارو شود. بنابراین با عدم پاسخ درمانی دارو ممکن است علائم آسم وخیم‌تر شود.

توصیه‌های ضروری

- اگر لازم است بیش از یک نوبت استنشاق کنید بین استنشاق‌ها ۲ دقیقه فاصله بگذارید.
- بهتر است داروی خوراکی را همراه غذا مصرف کنید.

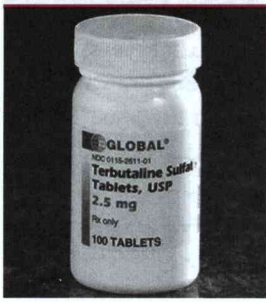
نحوه دفع دارو

عمده دفع دارو از راه ادرار است.

۱- التهاب مزمن راههای هوایی که با تنگی نفس همراه است.

۲- از بین رفتن کیسه‌های هوایی در ریه‌ها که با تنگی نفس همراه است.

TERBUTALINE

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک‌تان می‌داند که:

- ∇ مشکل قلبی دارید.
- ∇ از فشارخون بالا رنج می‌برید.
- ∇ دچار دیابت شده‌اید.
- ∇ پرکاری تیروئید دارید.
- ∇ سایر داروها را هم زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

∇ ایمنی دارو در ابتدای دوران حاملگی به اثبات نرسیده است ولی در موارد زایمان زودرس برای ایجاد تأخیر در زایمان بدون بروز عوارضی کاربرد دارد.

دوران شیردهی

∇ دارو وارد شیر می‌شود و ممکن است برای شیرخوار مضر باشد.

نوزادان و کودکان

∇ کاهش مقدار مصرف ضروری است.

بالای ۶۰ سالگی

∇ احتمال افزایش اثرات جانبی وجود دارد. بنابراین کاهش دوز ضروری است.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ از آنجا که دارو ممکن است سبب لرزش دست‌ها شود تا معلوم شدن چگونگی اثر دارو بر بدن، از انجام چنین فعالیت‌هایی خودداری کنید.

الکل

∇ مشکل خاصی ندارد.

عوارض جانبی

شایعترین عوارض جانبی دارو شامل لرزش، عصبی شدن، بیقراری و تهوع می‌شود. این علایم با تحمل بدن کاهش می‌یابند. بروز تپش قلب و سردرد ناشی از تحریک قلبی و تنگی عروق هستند و بطور نادر ایجاد می‌شوند.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
تهوع /استفراغ	●		■			
بیقراری / نگرانی /لرزش	●		■			
سردرد		●	■			
تپش قلب /گرفتگی عضلانی		●		■		

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **سایر داروهای این گروه،** ممکن است سبب افزایش اثرات تربوتالین و برعکس شود و لذا خطر عوارض جانبی را افزایش می‌دهند.
- **داروهای ضدافسردگی،** توبرتالین با این داروها تداخل می‌کند و سبب افزایش خطرناک فشارخون شود.
- **مهارکننده‌های بتا (قرص‌های قلبی)،** ممکن است از منافع تربوتالین بکاهد.

تربینافین

اطلاعات عمومی

تربینافین یک داروی ضدقارچ است که در درمان عفونت‌های قارچی پوست و ناخن و آلودگی با کرم نواری بکار می‌رود. این دارو همچنین به صورت کرم برای عفونت‌های برفکی نیز بکار می‌رود. تربینافین بطورگسترده‌ای جایگزین داروهای قدیمی‌تر از جمله گریزئوفولوین شده است چراکه جذب آن آسانتر و مؤثرتر است. عفونت‌های کرم نواری پس از ۲ تا ۶ هفته درمان می‌شود اما درمان عفونت ناخن ممکن است ۶ ماه بطول انجامد. عوارض جانبی نادر تربینافین شامل زردی و بثورات جلدی شدید هستند که هر دو مورد باید بلافاصله به اطلاع پزشک برسند.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
ضد قارچ

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم ■ متوسط □ زیاد □

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ **لازم نیست** □

نام‌های تجاری لامیسیل

اطلاعات دارویی

دارویی که تجویز شده برای درمان بیماری‌تان مناسب است از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری کنید.

شکل دارویی

قرص، کرم، افشانه پوستی

تعداد دفعات و زمان مصرف

روزی یکبار (قرص)؛ روزی ۲-۱ بار (کرم)

مقدار مصرف در بزرگسالان

عفونت‌های کرم نواری، ۲۵۰ میلی‌گرم (قرص)؛ عفونت‌های برفکی، طبق دستور (کرم)

شروع اثر

یک ساعت

مدت اثر

۲۴ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

درظروف دربسته درجای خنک و خشک و دور از نور و دسترس کودکان قرار دهید.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

به محض یادآوری مصرف کنید. اگر قرار است نوبت بعدی در ۴ ساعت آینده باشد، یک نوبت را اکنون مصرف کنید و از مصرف نوبت بعدی صرف‌نظر نمایید.

قطع مصرف دارو

دورهٔ درمان راکامل کنید. حتی اگر احساس بهبود کردید، ممکن است عفونت اولیه هنوز وجود داشته باشد و در صورت توقف زودرس درمان، عود کند.

مصرف بیش از اندازه

مصرف اتفاقی و سهوی بیش از حد طبیعی بندرت نگران‌کننده است. اما اگر متوجه هر علامت نامعمولی شدید یا مقدار بیش از اندازه زیادی مصرف شده بود، پزشک را در جریان بگذارید.

مصرف طولانی مدت

مشکل خاصی وجود ندارد.

توصیه‌های ضروری

- دارو را همراه غذا مصرف کنید.

نحوه دفع دارو

عمدهٔ دارو از راه ادرار دفع می‌شود.

TERBINAFINE

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک‌تان می‌داند که:

∇ مشکلات کبدی یا کلیوی دارید.

∇ پسوریازیس[1] دارید.

∇ سایر داروها را هم زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

∇ ایمنی آن در بارداری به اثبات نرسیده است. با پزشک خود مشورت کنید.

دوران شیردهی

∇ دارو وارد شیر می‌شود و ممکن است بر شیرخوار اثر بگذارد. با پزشک خود مشورت کنید.

نوزادان و کودکان

∇ ایمنی آن به اثبات نرسیده است. با پزشک خود مشورت کنید.

بالای ۶۰ سالگی

∇ مشکل خاصی وجود ندارد.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ مشکل شناخته شده‌ای وجود ندارد.

الکل

∇ مشکل شناخته شده‌ای وجود ندارد.

عوارض جانبی

عوارض جانبی عموماً خفیف و گذرا هستند.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
تهوع / سوءهاضمه / نفخ	●		■			
درد خفیف شکمی / اسهال	●		■			
سردرد	●		■			
گیجی		●	■			
احساس سوزن سوزن شدن		●	■			
درد عضله یا مفصل		●		■		
بثورات شدید جلدی		●		■	▲	▮
درد دهان و گلو		●		■	▲	▮
کبودی و خونریزی دهان		●		■	▲	▮
زردی		●		■	▲	▮

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **ضدبارداری‌های خوراکی**، در صورت مصرف هم‌زمان با تربینافین، ممکن است خونریزی میان دوره‌ای رخ می‌دهد.
- **ریفامپیسین (آنتی‌بیوتیک)**، این دارو ممکن است از میزان خونی و اثر تربینافین بکاهد.
- **سایمتیدین (قرص معده)**، این دارو سبب افزایش میزان خونی تربینافین می‌شود.

۱- نوعی بیماری پوستی که با پوسته ریزی در مفاصل و سر همراه است.

ت

تروپیسترون

اطلاعات عمومی

تروپیسترون جزء داروهای ضد تهوع و استفراغ طبقه‌بندی می‌شود که مشابه سایر داروهای ضد استفراغ است ولی نسبت به آن‌ها اثر طولانی‌تری دارد. این دارو برای مهار تهوع و استفراغ ناشی از رادیوتراپی و یا دارودرمانی سرطان‌ها به کار می‌شود. همچنین در درمان تهوع و استفراغ پس از عمل جراحی مورداستفاده قرار می‌گیرد. تداوم مصرف این دارو به ادامه مصرف داروهای ضدسرطان بستگی دارد. عموماً قبل از مصرف داروهای سرطان، تروپیسترون را تزریق می‌کنند و بعد از دریافت داروهای ضدسرطان شکل قرص آن را حداکثر تا ۵ روز جهت کنترل تهوع و استفراغ ادامه می‌دهند. این دارو روی تهوع و استفراغ‌های تأخیری که چندین روز پس از شیمی‌درمانی بوجود می‌آید تأثیر کمتری دارد. برای افزایش اثر تروپیسترون از داروهای دیگر مانند دگزامتادون استفاده می‌کنند. عوارض جانبی این دارو آنچنان شدید نمی‌باشد.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
ضد تهوع و استفراغ

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم □ متوسط ■ زیاد □

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ **لازم نیست** □

نام‌های تجاری نووبان

اطلاعات دارویی

دارویی که برای شما تجویز شده است برای درمان بیماری‌تان مناسب است، از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری کنید.

شکل دارویی

کپسول، آمپول

تعداد دفعات و زمان مصرف

۲ بار روزانه

مقدار مصرف در بزرگسالان

۵ میلی‌گرم در روز

شروع اثر

تا ۱ ساعت

مدت اثر

در حدود ۲۴ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

در ظروف دربسته در دمای اتاق به دور از نور و دسترس اطفال نگهداری شود.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

به یاد آوردید بلافاصله مصرف کنید، اگر تا وعدهٔ بعدی کمتر از ۲ ساعت مانده، منتظر وعدهٔ بعد باشید و از دو برابر کردن دوز آن بپرهیزید.

قطع مصرف دارو

هر لحظه که لازم است بدون مشکل خاصی می‌توانید دارو را قطع نمایید.

مصرف بیش از اندازه

معمولاً مصرف ناآگاهانه دارو باعث بروز عوارضی نمی‌شود ولی مصرف بیش از آن با علائمی غیرطبیعی همراه است، که لازم است بلافاصله به پزشک اطلاع دهید.

مصرف طولانی مدت

معمولاً برای مصرف طولانی مدت تجویز نمی‌شود، حداکثر مدت مصرف آن پس از شیمی‌درمانی در صورت نیاز ۵ روز است.

توصیه‌های ضروری

- دارو را یک ساعت قبل از غذا مصرف نمایید.
- این دارو را در کودکان زیر ۳ سال مصرف نکنید.
- اگر حس کردید دچار تپش قلب و تعریق شدید مصرف آن را متوقف نمایید.

نحوه دفع دارو

این دارو از راه ادرار دفع می‌گردد.

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک‌تان می‌داند که:

- مدت زیادی است درگیر بیماری کبدی هستید.
- سایر داروها را هم زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

- توصیه نمی‌شود.

دوران شیردهی

- این دارو در شیر مادر ترشح می‌شود و ممکن است برای شیرخوار مضر باشد.

نوزادان و کودکان

- کاهش دوز ضروری است.

بالای ۶۰ سالگی

- مشکل خاصی ندارد.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

- مشکل خاصی ندارد.

الکل

- مشکل خاصی ندارد.

عوارض جانبی

تروپیسترون دارویی است که به خوبی توسط بدن تحمل می‌شود و مصرف آن کاملاً ایمن است و باعث ایجاد عوارضی از قبیل اختلالات حرکتی یا آرامبخشی شدید نمی‌شود.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
سردرد	●		■			
یبوست	●		■			
گرم شدن سر و شکم		●	■			
تپش قلب		●		■		
از حال رفتن		●		■		

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

ندارد.

تریامترن

اطلاعات عمومی

تریامترن، جزء داروهای مُدر نگهدارنده پتاسیم است. این دارو همراه با داروهای مُدر تیازیدی و قوسی می‌تواند فشارخون و ادم (تجمع مایع در بافت‌ها) را درمان نماید. تریامترن معمولاً به تنهایی و یا همراه با مُدرهای تیازیدها (مثل هیدروکلروتیازید) تجویز می‌شود و در درمان ادم ناشی از نارسایی قلبی، سندرم نفروتیک[1] و یا سیروزکبدی مصرف می‌شود. تریامترن سریع‌الاثر بوده و اثر ادرارآوری آن بعد از ۲ ساعت ظاهر می‌شود. در نتیجه شما نباید دارو را بعد از ساعت ۶ بعدازظهر مصرف نمایید. شبیه سایر داروهای این گروه معمولاً میزان پتاسیم خون را افزایش داده، بخصوص زمانی که کلیه‌ها عملکرد غیرطبیعی داشته باشند. البته این دارو در افرادی که نارسایی کلیوی دارند با احتیاط تجویز می‌شود.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
مُدرهای نگهدارنده پتاسیم

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم ■ متوسط □ زیاد □

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری دای‌تک، دیازید

اطلاعات دارویی

دارویی که مصرف می‌کنید برای درمان بیماریتان ضروری است بدون دستور پزشک میزان مصرف آن را تغییر ندهید.

شکل دارویی

قرص، نوع کپسول آن در ایران موجود نیست.

تعداد دفعات و زمان مصرف

۱ تا ۲ قرص روزانه بعد از غذا

مقدار مصرف در بزرگسالان

۵۰ تا ۲۵۰ میلی‌گرم روزانه

شروع اثر

تا ۲ ساعت

مدت اثر

۹ تا ۱۲ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده

از خوردن زیاد غذاهای غنی از پتاسیم مانند موز، گوجه‌فرنگی، خشکبار و نمک‌های جانشین، پرهیز شود.

ذخیره‌سازی

در ظروف دربسته، در جای خشک و خنک به دور از نور و دسترس اطفال نگهداری کنید.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

در صورتی که یادتان آمد بلافاصله مصرف کنید ولی اگر دیروقت بود به علت جلوگیری از مختل نمودن خوابتان (جهت دفع ادرار)، آن وعده را نخورده و منتظر وعده بعدی باشید.

قطع مصرف دارو

بدون دستور پزشک دارو را قطع نکنید، با قطع دارو علائم بیماری عود می‌کند.

مصرف بیش از اندازه

مصرف ناآگاهانه معمولاً مشکلی بوجود نمی‌آورد ولی مصرف بیش از آن و بروز علائمی غیرطبیعی، خطرناک می‌باشد، سریعاً به پزشک‌تان اطلاع دهید.

مصرف طولانی مدت

مشکل جدی وجود ندارد ولی گاهی میزان نمک‌های مانند سدیم و پتاسیم غیرطبیعی می‌شود.

کنترل و پایش

آزمایش خون دوره‌ای و بررسی عملکرد کلیه و میزان نمک‌های بدن ضروری است.

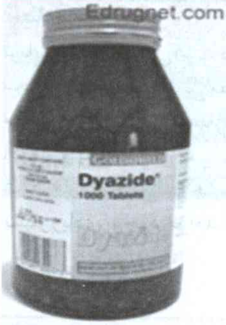
توصیه‌های ضروری

- برای جلوگیری از تهوع، دارو را همراه یا بعد از غذا مصرف کنید.
- پاسخ درمانی این دارو در روزهای اول ظاهر می‌شود ولی معمولاً پاسخ کامل درمانی آن بعد از چند روز ایجاد می‌شود.
- افرادی که سیروزکبدی[2] دارند حتماً باید جهت درمان با این دارو بستری شوند.
- این دارو ممکن است باعث افزایش قند شود بنابراین در افرادی که مرض قند دارند با احتیاط و طبق دستور پزشک مصرف شود.

نحوه دفع دارو

این دارو از طریق ادرار دفع می‌گردد.

TRIAMTERENE

اقدامات احتیاطی خاص

آیا پزشک‌تان می‌داند که:

- ∇ برای مدتی طولانی مشکل کبدی یا کلیوی داشته‌اید.
- ∇ سنگ کلیه دارید یا سابقاً آن را دفع کرده‌اید.
- ∇ نقرس[۳] دارید.
- ∇ سایر داروهای هم‌زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

∇ معمولاً تجویز نمی‌شود، این دارو باعث کاهش جریان خون جفت شده و ممکن است در رشد جنین اختلال ایجاد کند.

دوران شیردهی

∇ توصیه نمی‌شود، این دارو در شیر مادر ترشح شده و ممکن است در شیرخوار اختلالاتی را بوجود آورد، علاوه براین باعث کاهش ترشح شیر می‌شود.

نوزادان و کودکان

∇ معمولاً تجویز نمی‌شود، در صورت تجویز پزشک، دوز دارو باید کاهش یابد.

بالای ۶۰ سالگی

∇ اثرات جانبی داروها در این سنین افزایش می‌یابد، کاهش دوز این دارو ضروری است.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ مشکل خاصی وجود ندارد.

الکل

∇ پرهیز شود.

عوارض جانبی

تریامترن، عوارض کمی دارد، مهمترین عارضه آن ضعف عضلانی و بی‌حسی است که به علت جلوگیری از دفع پتاسیم و افزایش میزان آن در خون ایجاد می‌شود. مصرف این دارو ممکن است رنگ ادرار را آبی کند که این تغییر رنگ گذراست و جزء عوارض دارو به حساب نمی‌آید.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
سوءهاضمه / سردرد		●	■			
ضعف عضلات		●		■		
بثورات جلدی		●		■		
خشکی دهان		●	■			

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **لیتیوم (داروی مصرفی که اختلالات روانی)**، تریامترن ممکن است میزان لیتیوم را در خون افزایش دهد و ایجاد مسمومیت دارویی نماید.
- **مسکن‌های ضدالتهابی غیراستروئیدی (مثل بروفن)**، این داروها باعث افزایش بیشتر میزان پتاسیم در خون می‌شود.
- **مهارکننده‌های آنزیم مبدل آنژیوتانسین (مثل کاپتوپریل)**، این داروها اگر هم‌زمان با تریامترن مصرف شوند اثر احتباس پتاسیم خون را تشدید می‌کنند.
- **سیکلوسپورین (داروی مصرفی در پیوند اعضا)**، این دارو نیز سطح پتاسیم خون را افزایش می‌دهد و نباید هم‌زمان با تریامترن مصرف شود.

۱- گروهی از بیماری‌های کلیوی است که باعث دفع پروتئین از ادرار و تورم و افزایش چربی بدن می‌شود.

۲- وقتی بافت کبد به حفرات و دانه‌های غیرطبیعی تبدیل شود. اصطلاحاً به آن سیروز می‌گویند، علت آن عبارتند از اعتیاد به الکل، عفونت‌های مزمن، هپاتیت، بیماری‌های صفراوی و مصرف بیش از اندازه مواد آهن‌دار است.

۳- اختلال التهابی مفاصل که ناشی از رسوب کریستال‌ها به علت افزایش اسید اوریک خون است.

تریامسینولون

اطلاعات عمومی

تریامسینولون دارویی است که در گروه کورتون‌ها طبقه‌بندی می‌شود. این دارو استفاده‌های مختلفی دارد. وقتی داخل مفصل تزریق می‌شود باعث کاهش التهاب، درد و خشکی مفاصل در روماتیسم مفصلی می‌شود. در مصرف موضعی بر روی پوست باعث بهبود اگزما[1] و پسوریازیس[2] می‌شود. اگر این دارو را با دوز پایین و برای مدت کوتاهی مصرف شود، عارضه جانبی آن خفیف است. در مصرف دوزهای بالا و مدت طولانی عوارض بسیار زیادی بوجود خواهد آمد.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
ضد التهاب، سرکوبگر ایمنی

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم ■ متوسط □ زیاد □

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری تریامونید ۴۰، آریستوکورت

اطلاعات دارویی

دارویی که برای شما تجویز شده است، برای درمان بیماری‌تان مناسب است از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری کنید.

شکل دارویی

آمپول، کرم، پماد، ژل، خمیر دهانی

تعداد دفعات و زمان مصرف

تزریقی، یک بار و در صورت نیاز به فواصل ۴هفته‌ای می‌توان دوز را تکرار کرد. موضعی، چهار بار روزانه

مقدار مصرف در بزرگسالان

تزریقی، ۸۰-۴۰ میلی‌گرم. موضعی، ۰/۱ درصد چهار بار روزانه

شروع اثر

تزریقی، ۴۸-۲۴ ساعت. موضعی،ناشناخته

مدت اثر

تزریقی، ۶-۱ هفته. موضعی،ناشناخته

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

در ظروف دربسته در دمای اتاق به دور از نور و دسترس اطفال نگهداری شود.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

یادتان آمد بلافاصله مصرف کنید.

قطع مصرف دارو

با مشورت پزشک دارو را قطع نمایید.

مصرف بیش از اندازه

معمولاً مصرف ناآگاهانه مشکلی بوجود نمی‌آورد ولی اگر بیش از آن مصرف شود و علائمی غیرطبیعی بروز کند سریعاً به پزشک اطلاع دهید.

مصرف طولانی مدت

مصرف طولانی مدت فرم تزریقی دارو باعث زخم معده، شکنندگی استخوان‌ها و ضعف عضلانی می‌شود.
مصرف طولانی مدت فرم موضعی دارو باعث نازکی پوست می‌شود و آن را مستعد به ابتلاء انواع عفونت‌ها می‌کند.

توصیه‌های ضروری

- فرم تزریقی را فقط بصورت داخل عضله و مفاصل مصرف کنید و تزریق داخل رگی آن مجاز نمی‌باشد.
- پماد یا کرم دارو را حداکثر ۳ تا ۵ روز مصرف نمایید.

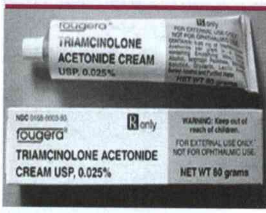
نحوه دفع دارو

فرم تزریقی از راه ادرار و فرم موضعی آن ناشناخته است.

۱- بیماری التهابی پوست است که با قرمزی، تورم و خارش شدید بروز می‌کند، علل متعددی دارد که مهمترین آنها حساسیت تماسی است که ماده‌ای حساسیت‌زا مثلاً عطرها، پیچک سمی، نیکل، کرم‌های موضعی، مواد نگهدارنده و شوینده و غیره باعث بروز بیماری می‌شود.

۲- بیماری است پوستی که ارثی و مزمن است، علت آن نامعلوم می‌باشد.

TRIAMCINOLONE

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک تان می‌داند که:

∇ مشکل قلبی دارید.
∇ گلوکوم[3] دارید.
∇ از فشارخون رنج می‌برید.
∇ زخم معده یا روده دارید.
∇ دچار مرض قند شده‌اید.

دوران حاملگی

∇ در مصرف موضعی دارو هیچ‌گونه خطری وجود ندارد. در مصرف تزریقی بهتر است با احتیاط و مشورت پزشک انجام شود.

دوران شیردهی

∇ در مصرف موضعی، هیچ گونه خطری وجود ندارد. در مصرف تزریقی، بهتر است با احتیاط و مشورت پزشک انجام شود.

نوزادان و کودکان

∇ کاهش دوز ضروری است.

بالای ۶۰ سالگی

∇ کاهش دوز ضروری است.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ مشکل خاصی ندارد.

الکل

∇ کمتر مصرف شود، الکل به تنهایی باعث ابتلاء فرد به زخم معده می‌شود.

عوارض جانبی

معمولاً عوارض جانبی دارو به مقدار دوز مصرفی و مدت زمان استفادهٔ آن ارتباط دارد.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
حساسیت در محل تزریق	●			■		
افزایش وزن		●		■		
جوش غرور (آکنه)		●		■		
ضعف عضلانی / تغییر خلق		●		■		
نازک شدن پوست		●		■		

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- در مصرف هم‌زمان **قرص‌های قلبی** و تریامسینولون مسمومیت دارویی به وجود می‌آید.
- **مسکن‌ها**، در مصرف هم زمان با تریامسینولون باعث افزایش بروز زخم معده یا روده می‌شود.

۳- افزایش غیرطبیعی فشار داخل چشمی که باعث بروز تاری دید و سردرد می‌شود و اگر معالجه نشود منجر به کوری می‌شود.

تری‌فلوئوپرازین

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
ضد روان‌پریشی، ضد استفراغ

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم □ متوسط ■ زیاد □

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ **لازم نیست** □

نام‌های تجاری استل آزین، سوپرازین

اطلاعات عمومی

تری‌فلوئوپرازین جزء داروهای ضد روان‌پریشی است که نسبت به سایر داروهای این گروه از آثار آرامبخشی، کاهش فشارخون و کدورت عدسی کمتری برخوردار است. عمدهٔ کاربرد این دارو در اسکیزوفرنی است، همچنین با مهار مرکز استفراغ موجود در کف بطن چهارم مغز باعث جلوگیری از تهوع می‌شود. اما قادر به ممانعت از تهوع ایجاد شده با منشاء گوارشی و یا حلزونی گوش نمی‌باشد. تری‌فلوئوپرازین مرکز تنظیم دمای بدن در هیپوتالاموس را مختل کرده باعث ایجاد تغییرات دمایی بدن می‌شود. این دارو باعث وقفه در تخمک‌گذاری و اختلال قاعدگی شده و موجب یکی از شایع‌ترین شکایت‌های خانم‌هایی است که این دارو را بطور مداوم مصرف می‌کنند.

اطلاعات دارویی

دارویی که برای شما تجویز شده است برای درمان بیماری‌تان مناسب است، از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری نمایید.

شکل دارویی

قرص، آمپول

تعداد دفعات و زمان مصرف

۲-۱ بار روزانه

مقدار مصرف در بزرگسالان

در اسکیزوفرنی، با ۵-۲ میلی‌گرم دوبار در روز شروع می‌شود و تا ۲۰-۱۵ میلی‌گرم روزانه می‌رسد. در تهوع و استفراغ، با ۱ میلی‌گرم در روز شروع و تا حداکثر ۱۵ میلی‌گرم در روز می‌رسد.

شروع اثر

۱-۰/۵ ساعت

مدت اثر

۱۲-۸ساعت، برخی از اثرات دارو تا ۳ هفته پس از قطع آن در بدن باقی می‌ماند.

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

درظروف دربسته در جای خشک و خنک به دور از دسترس اطفال نگهداری می‌شود.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

به خاطر آوردید سریعاً بخورید، در صورتی که تا وعدهٔ بعدی کمتر از ۲ ساعت مانده، منتظر وعده بعدی باشید و از دو برابر کردن این وعده بپرهیزید.

قطع مصرف دارو

بدون دستور پزشک، دارو را قطع نکنید، قطع ناگهانی ممکن است باعث عود بیماری شود.

مصرف بیش از اندازه

معمولاً مصرف ناآگاهانه مشکلی به وجود نمی‌آورد، اگر بیش از آن مصرف کنید، باعث بروز علائمی مانند خواب‌آلودگی، بی‌نظمی ضربان قلب و آشفتگی می‌شود که لازم است سریعاً به پزشک اطلاع دهید.

مصرف طولانی مدت

پس از چند ماه مصرف مداوم ممکن است حرکات غیرارادی در اندام‌ها مشاهده شود که با تنظیم دوز دارو برطرف می‌گردد.

کنترل و پایش

انجام آزمایش خون و ادرار در شروع درمان و بعد از ۱۶ ماه ضروری است.

توصیه‌های ضروری

- برای جلوگیری از ایجاد واکنش‌های حساسیتی به نور، در هنگام ترک منزل از عینک آفتابی، کلاه و دستکش استفاده نمایید.
- این دارو را می‌توانید همراه غذا و یا بعد از آن مصرف کنید.
- تری‌فلوئوپرازین ممکن است باعث تغییر رنگ ادرار شود، نگران نباشید برطرف خواهد شد.
- برای جلوگیری از خشکی دهان، آب ولرم غرغره کنید، آب‌نبات یا آدامس کم قند مصرف نمایید.

نحوه دفع دارو

راه اصلی دفع دارو ادرار می‌باشد.

TRIFLUOPERAZIN

اقدامات احتیاطی خاص

آیا پزشک‌تان می‌داند که:

- ∇ صرع دارید و گاهی تشنج می‌کنید.
- ∇ از بیماری قلبی رنج می‌برید.
- ∇ درگیر بیماری پارکینسون[1] هستید.
- ∇ مشکل تیروئید شما هر روز بدتر می‌شد.
- ∇ مدت‌ها است درگیر بیماری کبدی یا کلیوی هستید.
- ∇ سایر داروها را همزمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

∇ معمولاً تجویز نمی‌شود، این دارو باعث طولانی شدن مدت زایمان می‌شود.

دوران شیردهی

∇ در شیر مادر ترشح شده و ممکن است برای شیرخوار مضر باشد.

نوزادان و کودکان

∇ در کودکان زیر ۱۲ سال توصیه نمی‌شود.

بالای ۶۰ سالگی

∇ در این سنین عوارض داروها بیشتر نمایان می‌شود، بهتر است دوز دارو را کاهش دهید.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ تری‌فلوئوپرازین می‌تواند باعث کاهش توجه و کندی عکس‌العمل شود، بهتر است تا مشخص شدن اثرات دارو از انجام اینگونه مشاغل خودداری شود.

الکل

∇ بپرهیزید، الکل باعث افزایش اثرات تسکینی دارو می‌شود.

جراحی و بیهوشی عمومی

∇ قبل از انجام هرگونه عمل جراحی یا بیهوشی عمومی مصرف دارو را متوقف کنید.

عوارض جانبی

عموماً تری‌فلوئوپرازین باعث خواب‌آلودگی خفیفی می‌شود که با ادامه مصرف از بین می‌رود ولی ایجاد لرزش در اندام‌ها جزء شایع‌ترین عوارض این دارو است که باید دوز آن کاهش یابد.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
خواب‌آلودگی / رخوت	●		■			
لرزش اندام‌ها	●		■			
سرگیجه / غش	●			■		
تپش قلب		●		■	▲	▮
بثورات جلدی حساس به نور		●		■	▲	▮
کهیر / خارش		●		■	▲	
یرقان (زردی)		●		■	▲	

تداخل دارویی (مصرف همزمان با سایر داروها)

- **داروهای ضد پارکینسون**، این داروها باعث تشدید اثرات تسکینی تری‌فلوئوپرازین می‌شوند.
- **داروهای ضد صرع (مانند فنی‌توئین)**، تری‌فلوئوپرازین، آستانه تشنج را پایین آورده و اثر این داروها را کم می‌کند.
- **آرامبخش‌ها**، این داروها باعث تشدید اثرات تسکینی تری‌فلوئوپرازین می‌شوند.

۱- بیماری سیستم عصبی است که با کم تحرکی، لرزش اندام‌ها، گرفتگی و حرکات ناخواسته عضلانی همراه است.

ت

تری‌متوپریم

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
آنتی‌بیوتیک

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم ■ متوسط □ زیاد □

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری مونوتریم، تریموپان

اطلاعات عمومی

تری‌متوپریم یک داروی ضدباکتری است که در دهه ۱۹۷۰ میلادی (۱۳۴۸ خورشید) روی کار آمد و برای پیشگیری و درمان عفونت‌های مجاری ادراری و تنفسی بکار رفت. این دارو سال‌ها همراه یک داروی ضدباکتری دیگر به نام سولفامتوکسازول بصورت ترکیبی و با نام کوتریموکسازول بکار می‌رود. اما تری‌متوپریم عوارض جانبی کمتری نسبت به کوتریموکسازول دارد و به همان اندازه در درمان بسیاری از عفونت‌ها مؤثر است. این دارو را می‌توان بصورت تزریقی برای درمان عفونت‌های شدید استفاده کرد. اگرچه عوارض جانبی تری‌متوپریم معمولاً مشکل‌ساز نیست، اما مصرف طولانی مدت آن با احتیاط انجام شود.

اطلاعات دارویی

دارویی که تجویز شده برای درمان بیماری‌تان مناسب است از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری کنید.

شکل دارویی

قرص، محلول، آمپول، پماد چشمی، قطره چشمی

تعداد دفعات و زمان مصرف

روزی ۲-۱ بار

مقدار مصرف در بزرگسالان

روزی ۴۰۰-۳۰۰ میلی‌گرم (درمان)؛ روزی ۲۰۰-۱۰۰ میلی‌گرم (پیشگیری)

شروع اثر

۴-۱ ساعت

مدت اثر

تا ۲۴ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

درظروف دربسته درجای خشک و خنک و دور از نور و دسترس کودکان قرار دهید.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

به محض یادآوری مصرف کنید.

قطع مصرف دارو

دورهٔ درمان را کامل کنید. اگر احساس بهبودی کردید، ممکن است عفونت هنوز باقی مانده باشد و در صورت قطع زودرس درمان، علایم بیماری عود کند.

مصرف بیش از اندازه

مصرف اتفاقی و سهوی بیش از اندازه بندرت نگران‌کننده است. اما اگر متوجه هر علامت نامعمولی شدید یا مقدار بیش از اندازه زیادی مصرف شده بود، پزشک خود را در جریان بگذارید.

مصرف طولانی مدت

مصرف طولانی مدت این دارو ممکن است به کمبود فولات بیانجامد که به نوبه خود به اختلالات خونی می‌انجامد. باید مکمل‌های فولات تجویز نمود.

کنترل و پایش

آزمایش خون دوره‌ای برای پایش وضعیت خون معمولاً توصیه می‌شوند.

توصیه‌های ضروری

- دارو را همراه غذا مصرف کنید.

نحوه دفع دارو

این دارو از راه ادرار دفع می‌شود.

TRIMETHOPRIM

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک‌تان می‌داند که:

∇ مشکل مزمن کبدی یا کلیوی دارید.

∇ دچار بیماری خونی شده‌اید.

∇ پورفیری[1] دارید.

∇ سایر داروها را هم زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

∇ ایمنی آن در بارداری به اثبات نرسیده است. با پزشک خود مشورت کنید.

دوران شیردهی

∇ دارو وارد شیر می‌شود اما در مقادیر معمول، عارضه جانبی روی شیرخوار نامحتمل است. با پزشک خود مشورت کنید.

نوزادان و کودکان

∇ کاهش مقدار مصرف ضروری است.

بالای ۶۰ سالگی

∇ افزایش احتمال عوارض جانبی وجود دارد. لذا کاهش مقدار مصرف ضروری است.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ مشکل شناخته شده‌ای وجود ندارد.

الکل

∇ مشکل شناخته شده‌ای وجود ندارد.

عوارض جانبی

تری‌متوپریم بندرت با عوارض جانبی همراه است اما عوارض جانبی آن در صورت ترکیب با سولفامتوکسازول ممکن است ظاهر شوند.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
تهوع /استفراغ		●	■			
بثورات جلدی / خارش		●		■	▲	
گلودرد / تب		●		■	▲	
کبودی /خونریزی		●		■	▲	

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **داروهای ضد سرطان**، تری‌متوپریم سبب افزایش خطر مشکلات خونی در صورت مصرف هم‌زمان با آزاتیوپرین یا مرکاپتوپورین می‌شود. در صورت مصرف هم‌زمان با متوترکسات خطر کمبود فولات وجود دارد.
- **وارفارین (ضدانعقادی)**، تری‌متوپریم ممکن است سبب افزایش اثر ضدانعقادی وارفارین شود.
- **سیکلوسپورین (داروی مصرفی در پیوند اعضا)**، تری‌متوپریم خطر آسیب کلیوی توسط این دارو را افزایش می‌دهد.
- **فنی‌توئین (ضدتشنج)**، این دارو در صورت مصرف هم‌زمان با تری‌متوپریم سبب افزایش خطر کمبود اسید فولیک می‌شود که به اختلالات خونی می‌انجامد.
- **داروهای ضدمالاریای حاوی پیریمتامین**، داروهایی نظیر فانسیدار یا مالوپریم سبب افزایش خطر کمبود اسید فولیک شده در صورت مصرف با تری‌متوپریم به اختلالات خونی می‌انجامند.

۱- نوعی بیماری خونی که با درگیری پوستی و کبدی تظاهر می‌کند.

ت

تری‌میپرامین

اطلاعات عمومی

تری‌میپرامین به گروه داروهای ضد افسردگی سه‌حلقه‌ای[1] متعلق است. بطور گسترده‌ای برای درمان طولانی مدت افسردگی بکار می‌رود. معمولاً افسردگی همراه با پایین بودن خلق، کاهش فعالیت‌های روزمره و عدم انگیزه لازم برای انجام آن، افزایش یا کاهش اشتها و انزواطلبی است. تری‌میپرامین علایم مذکور را بهبود می‌بخشد. این دارو همچنین در شب ادراری کودکان کاربرد دارد و در این موارد نباید درمان دارویی آن بیش از ۳ ماه به طول انجامد. اگر این دارو در یک وعده و هنگام خواب مصرف شود باعث ایجاد خوابی عمیق می‌شود و دیگر نیازی به مصرف قرص‌های خواب‌آور نمی‌باشد.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
ضد افسردگی سه‌حلقه‌ای

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم □ متوسط □ زیاد ■

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ **لازم نیست** □

نام‌های تجاری سورمونتیل، هرفونال

اطلاعات دارویی

دارویی که برای شما تجویز شده است، برای درمان بیماری‌تان مناسب است، از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری نمایید.

شکل دارویی

قرص، قطره خوراکی

تعداد دفعات و زمان مصرف

۴-۱ بار روزانه، معمولاً یک بار، هنگام خواب

مقدار مصرف در بزرگسالان

در افسردگی، ۱۰۰-۵۰ میلی‌گرم در روز؛ در شب ادراری، در کودکان بزرگتر از ۶ سال برای شروع ۲۵ میلی‌گرم یک ساعت قبل از خواب و تا حداکثر دوز ۲۰۰ میلی‌گرم ادامه می‌یابد.

شروع اثر

۳-۲ هفته

مدت اثر

تا ۶ هفته

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

درظروف دربسته در جای خشک و خنک(دمای اتاق)، و به دور از نور و دسترس اطفال نگهداری شود.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

به یادتان آمد فوراً بخورید، اگر تا وعدهٔ بعدی کمتر از ۳ ساعت مانده، کل دوز روزانه را در یک وعده مصرف کنید، به یاد داشته باشید بهترین زمان خوردن دارو موقع خواب است.

قطع مصرف دارو

قطع ناگهانی دارو باعث ایجاد عوارض قطع دارو می‌شود و ممکن است علائم بیماری مجدداً عود نماید، بهترین روش قطع دارو کاهش تدریجی دوز آن تا قطع نهایی است که با نظارت پزشک انجام می‌پذیرد.

مصرف بیش از اندازه

در صورت بروز تپش قلب و از دست رفتن هوشیاری بلافاصله به اورژانس اطلاع دهید. تا رسیدن اورژانس اقدامات اقدامات اولیه را انجام دهید.

"به راهنمای اقدامات اولیه در مسمومیت‌های دارویی در انتهای کتاب مراجعه نمایید."

مصرف طولانی مدت

مشکل خاصی بوجود نمی‌آید، توجه داشته باشید جهت درمان شب ادراری کودکان بیش از ۲ ماه مصرف نشود.

توصیه‌های ضروری

- این دارو اشتها را افزایش می‌دهد و می‌تواند باعث اضافه وزن ناخواسته شود بنابراین از غذاهای پُرحجم و کم‌کالری استفاده نمایید و حداقل ۲ هفته یک بار خود را وزن کنید.
- ترک سیگار و مشروب، ورزش منظم تأثیر زیادی در بهبود بیماری‌تان دارد.
- دارو را همراه غذا یا بعد از آن مصرف کنید.
- به دنبال مصرف این دارو ممکن است نسبت به گرما و یا سرما تحمل نشان ندهید، که این مشکل موقتی بوده با ادامه مصرف برطرف می‌گردد.
- در اطفال به دنبال مصرف این دارو ممکن است پرخاشگری، بی‌خوابی، خستگی غیرطبیعی، تهوع و استفراغ خفیف بروز کند، که لازم است فوراً به پزشک اطلاع دهید.

نحوه دفع دارو

این دارو از راه ادرار دفع می‌گردد.

۱- دسته‌ای از داروهای ضدافسردگی است که از بازجذب انتقال‌دهنده‌های عصبی سروتونین و نوراپی‌نفرین جلوگیری کرده و با این مکانیزم علائم افسردگی را برطرف می‌کند در ترکیب شیمیایی آن سه حلقه وجود دارد.

اقدامات احتیاطی خاص

آیا پزشک‌تان می‌داند که:

- مشکل قلبی دارید.
- مدت‌ها است از بیماری‌های کبدی یا کلیوی رنج می‌برید.
- آب سیاه[۲] دارید.
- بیماری پروستات دارید.
- سایر داروها را هم زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

- ایمنی مصرف آن در این دوران تأیید نشده است.

دوران شیردهی

- این دارو در شیر مادر ترشح شده ولی اثرات آن بر روی شیرخوار ناشناخته است، بهتر است در این دوران مصرف نشود.

نوزادان و کودکان

- این دارو در اطفال زیر ۶ سال، برای شب ادراری و در سنین زیر ۱۶ سال برای افسردگی توصیه نمی‌شود.

بالای ۶۰ سالگی

- در این سنین عوارض داروها بیشتر نمایان می‌شود، بنابراین کاهش دوز ضروری است.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

- این دارو باعث کاهش توجه، تاری دید و کندی در عکس‌العمل به موقع می‌شود بنابراین تا مشخص شدن تأثیر دارو از انجام اینگونه مشاغل خودداری کنید.

الکل

- بپرهیزید، الکل اثرات تسکینی این دارو را تشدید می‌کند.

عوارض جانبی

عوارض شایع دارو مانند سایر داروهای این گروه شامل خواب‌آلودگی، تعریق، خشکی دهان و یبوست است که با کاهش دوز دارو برطرف می‌گردد.

علائم / اثرات	فراوانی: شایع	فراوانی: نادر	مشورت با پزشک: در موارد شدید	مشورت با پزشک: در همه موارد	بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
خواب‌آلودگی / عرق کردن	●		■			
خشکی دهان / یبوست	●		■			
تاری دید / سرگیجه / غش	●			■		
احتباس ادرار / گلودرد		●		■	▲	
تپش قلب		●		■	▲	▮

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **آرامبخش‌ها** تری میپرامین اثرات تسکینی این داروها را افزایش می‌دهد.
- **داروهای مهارکننده منوآمین‌اکسیداز (گروه دیگری از داروهای ضدافسردگی)**، مصرف هم زمان با این دارو باعث ایجاد عوارض خطرناکی می‌شوند.
- **آنتی‌هیستامین‌ها (ترفنادین)، داروهای قلبی (آمیودارون، سوتالول)**، در مصرف هم زمان این داروها با تری میپرامین افزایش بی‌نظمی در ضربان قلب بروز می‌کند.
- **داروهای ضدصرع (فنی‌توئین)**، تری میپرامین، میزان این داروها را در خون افزایش می‌دهد و باعث مسمومیت دارویی می‌شود.
- **داروهای ضد فشارخون**، در مصرف هم‌زمان با تری میپرامین، اثر این داروها کاهش می‌یابد و فشارخون بالا می‌رود.

۲- اختلال چشمی است که باعث افزایش فشار داخلی چشم شده و در صورت عدم درمان باعث سردرد، کاهش بینایی و نهایتاً کوری می‌شود.

تری‌نیتروگلیسریل / نیتروگلیسرین

اطلاعات عمومی

این دارو قبل از سال ۱۸۰۰ میلادی (۲۰۹ سال پیش) به دنیای پزشکی معرفی شد و یکی از قدیم‌ترین داروهایی است که هنوز مورد استفاده دارد، این دارو به گروه گشادکننده‌های عروقی، دسته نیترات‌ها وابسته است و باعث از بین رفتن درد ناشی از حملات آنژین صدری (درد قفسه صدری) می‌شود. از اشکال آن می‌توان به نوع کوتاه‌اثر آن اشاره کرد که به شکل زیرزبانی یا زیرگونه‌ای و اسپری موجود است. نوع دیگر آن طولانی اثر است که به شکل قرص و مشمع هایی است که بر سطح پوست می‌چسبانند. نوع کوتاه‌اثر برای کاهش سریع دردهای قفسه سینه و نوع آمپول آن دربیمارستان‌ها برای آنژین‌های شدید و کنترل فشارخون استفاده می‌شود. تری‌نیتروگلیسریل (نیتروگلیسرین) ممکن است باعث عوارض مختصری مانند برافروختگی و سردرد شود که معمولاً با کنترل دوز مصرفی این علائم برطرف می‌شود. بهترین شکل خوردن دارو در شروع درمان در حالت نشسته است چون این دارو ممکن است باعث کاهش ناگهانی فشارخون و متعاقب آن از حال رفتن شود، که بهتر است شخص ایستاده نباشد. پماد نیتروگلیسیرین نیز موجود می‌باشد که برای درمان اختصاصی شقاق (ترک مقعدی) کاربرد دارد.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
ضد آنژین صدری (درد قفسه سینه)

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم □ متوسط ■ زیاد □

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک (در ایران) لازم است ■

نسخه پزشک درتمام اشکال دارویی غیر از آمپول (در اروپا و آمریکا) ضروری نیست ■

نام‌های تجاری کورونیترو،سوستاک، نیترولینگوال، دِپونیت

اطلاعات دارویی

دارویی که برای شما تجویز شده برای درمان بیماری‌تان مناسب است، بدون مشورت با پزشک مقدار مصرف آن را تغییر ندهید.

شکل دارویی

قرص، قرص یا کپسول‌های زیرزبانی، قرص یا کپسول‌های دهانی (در ایران موجود نیست)، آمپول، پماد، مشمع‌های پوستی، اسپری

تعداد دفعات و زمان مصرف: برای پیشگیری، ۳ با روزانه (قرص یا کپسول زیرزبانی)، ۱ بار روزانه (مشمع‌ها) هر ۳ تا ۴ ساعت (پماد).
برای کاهش درد، می‌توانید از قرص‌های زیرزبانی، کپسول زیرزبانی، اسپری بخصوص هنگام حملات یا بلافاصله بعد از ورزش استفاده نمایید، در صورت نیاز می‌توانید ۵دقیقه بعد دوز دارو را تکرار نمایید.

مقدار مصرف در بزرگسالان: برای پیشگیری ۲/۶ تا ۳۰ میلی‌گرم روزانه (قرص)، ۲ تا ۱۵ میلی‌گرم روزانه (قرص دهانی)، ۵ تا ۱۵ میلی‌گرم روزانه (مشمع) ۲ تا ۵٪ (پماد). برای کاهش درد ۰/۳ تا ۱ میلی‌گرم در هر دوز (قرص‌های زیرزبانی)، ۱ تا ۳ میلی‌گرم در هر دوز (قرص‌های دهانی)، ۱ تا ۲ پاف در هر دوز (اسپری)

شروع اثر: برای چند دقیقه (قرص‌های دهانی و زیرزبانی و اسپری)، ۱ تا ۳ ساعت (قرص، مشمع و پماد)

مدت اثر: ۲۰ تا ۳۰ دقیقه (قرص زیرزبانی و اسپری)، ۳ تا ۵ ساعت (قرص دهانی و پماد)، ۸ تا ۱۲ ساعت (قرص آهسته رهش)، تا ۲۴ ساعت (مشمع)

رژیم غذایی توصیه شده: هیچ

ذخیره‌سازی: قرصهای دهانی و زیرزبانی را درظروف شیشه‌ای که روی آن پوشانده شده است و در جای خنک و خشک که از دسترس اطفال به دور باشد نگهداری کنید. از نور و گرما حتماً محافظت شوند. قرصها پس از ۸ هفته درصورتی‌که در محیط باز باشند فاسد و غیرقابل مصرف می‌شوند. سایر محصولات نیز شرایط خاص نگهداری خودشان را دارند که باید به‌دقت به نحوهٔ نگهداری آنها برروی برچسب ظرف دقت شود.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو: زمانی‌که به‌یاد آوردید سریع مصرف کنید و اگر تا وعده‌بعدی کمتراز ۲ ساعت باقی‌مانده بهتر است کل دوز را در یک‌وعده مصرف کنید.

قطع مصرف دارو: بدون مشورت با پزشک مصرف دارو را به‌طور ناگهانی قطع نکنید.

مصرف بیش از اندازه: مصرف ناآگاهانه آن ممکن است مشکل خاصی ایجاد ننماید ولی مصرف بیش از آن باعث سرگیجه، استفراغ، سردرد شدید، غش کردن یا کاهش هوشیاری می‌شود و لازم است سریعاً به پزشک مراجعه شود.

مصرف طولانی مدت

به علت سازگاری بدن با این دارو، اثرات دارو (در مصرف طولانی مدت) کاهش می‌یابد بنابراین بصورت دوره‌ای دوز مصرف آن باید تغییر یابد تا کیفیت اثر آن باقی بماند. **کنترل و پایش:** اندازه‌گیری دوره‌ای فشارخون ضروری است.

توصیه‌های ضروری

- قرص‌های زیرزبانی را نباید با سایر داروها مخلوط و یا درظرف غیرشیشه‌ای نگهداری کرد این عمل باعث کاهش اثر دارو می‌گردد.
- در حملات درد صدری اگر با قرص اول بهبودی حاصل نشد بعد از ۵دقیقه می‌توانید یک قرص دیگر را مصرف‌نمائید، ولی اگر پس از مصرف ۳ قرص در عرض ۱۵ دقیقه درد بهبود نیافت، باید به پزشک یا اورژانس اطلاع دهید.
- قرص‌های آهسته رهش را باید با معده خالی (یک ساعت قبل و یا دو ساعت بعد از غذا) همراه یک لیوان آب مصرف نمود، توجه کنید قرص‌های آهسته رهش جهت پیشگیری از حملات درد قفسه صدری (آنژین صدری) استفاده می‌شود نه برای بهبودی سریع درد.
- از چسباندن مشمع‌ها بر روی پوست خراشیده یا ملتهب یا دارای جوشگاه خودداری نمائید.

نحوه دفع دارو

این دارو از راه ادرار دفع می‌گردد.

GLYCERYL TRINTRATE / NITROGLYCERIN

اقدامات احتیاطی خاص

آیا به پزشک‌تان گفته‌اید که:

∇ سایر اختلالات قلبی را نیز دارید.
∇ مشکل تنفسی دارید.
∇ مدت‌ها است مشکل کلیوی یا کبدی دارید.
∇ اختلال خونی دارید.
∇ گلوکوم «آب سیاه»[1] دارید.
∇ مشکل تیروئید دارید.
∇ هم‌زمان داروهای دیگر را مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

∇ ایمنی مصرف آن در دوران حاملگی تائید نشده است.

دوران شیردهی

∇ ترشح آن در شیر مادر ثابت نشده و همچنین عوارض ناشی از آن در شیرخواران گزارش نشده است، بهتر است با پزشک‌تان مشورت نمایید.

نوزادان و کودکان

∇ معمولاً تجویز نمی‌شود.

بالای ۶۰ سالگی

∇ مشکل خاصی ندارد.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ این دارو باعث سرگیجه می‌شود بنابراین تا مشخص شدن اثر دارو بر بدنتان از انجام اینگونه مشاغل پرهیز کنید.

الکل

∇ از مصرف زیاد آن پرهیز کنید، الکل ممکن است باعث افزایش سرگیجه به علت کاهش بیشتر فشارخون شود.

ت

عوارض جانبی

از عوارض مهم آن کاهش فشارخون است که گاهی لازم است بصورت دوره‌ای میزان فشارخون اندازه‌گیری شود. سایر عوارض ناشی از عدم مصرف منظم دارو است که لازم است هر از چند گاهی دوز دارو توسط پزشک برای بیمار تنظیم گردد.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
سردرد	●		■			
برافروختگی	●		■			
سرگیجه	●			■		

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **داروهای ضدفشارخون**، مصرف هم‌زمان با نیتروگلیسرین باعث افزایش اثر کاهندگی فشارخون شده و در نتیجه ممکن است بیمار از حال برود.
- **سیلدنافیل**، (داروی مصرفی در اختلالات نعوظ و ناتوانی جنسی) باعث افزایش اثر کاهندگی فشارخون در مصرف هم‌زمان با نیتروگلیسرین می‌شود که بهتر است دو دارو هم‌زمان مصرف نشود.

۱- اختلال چشمی است که باعث افزایش فشار داخلی چشم شده و در صورت عدم درمان باعث سردرد، کاهش بینایی و نهایتاً کوری می‌شود.

تری‌هگزی‌فنیدیل

اطلاعات عمومی

تری‌هگزی‌فنیدیل جزء داروهای ضد بیماری پارکینسون است و از نظر نحوهٔ اثر آن بسیار شبیه بی‌پریدین (یکی دیگر از داروهای ضد پارکینسون) می‌باشد. بیماری پارکینسون در اکثر مواقع سالمندان را درگیر می‌سازد و باعث بروز حرکات غیرطبیعی و غیرارادی اندام‌ها می‌شود. پیام‌های عصبی در مغز توسط انتقال دهنده‌های عصبی خاصی به نام دوپامین و استیل‌کولین منتقل می‌شوند. میزان این انتقال دهنده‌های عصبی در حال تعادل است و عملکرد آنها متضاد یکدیگر می‌باشد. در بیماری پارکینسون میزان دوپامین کاهش یافته و تعادل بین انتقال دهنده‌های عصبی بهم می‌خورد و باعث حرکات غیرارادی صورت، زبان، چشم‌ها و اندام‌ها می‌شود. تری‌هگزی‌فنیدیل طی فرایندی پیچیده از ایجاد حرکات غیرارادی عضلات و از بوجود آمدن آثار مخرب بیماری جلوگیری می‌کند.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:

ضد بیماری پارکینسون

خطرات ناشی از مصرف زیاد:

کم □ متوسط □ زیاد ■

میزان وابستگی:

کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری بروفلکس، آرتان

اطلاعات دارویی

دارویی که برای شما تجویز شده است برای درمان بیماری‌تان مناسب است، از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری نمایید.

شکل دارویی

قرص

تعداد دفعات و زمان مصرف

۴-۳ بار روزانه همراه غذا

مقدار مصرف در بزرگسالان

با ۱ میلی‌گرم در روز شروع می‌شود و به فواصل ۵-۳ روز به ۲ میلی‌گرم در روز افزایش می‌یابد.

شروع اثر

۱ ساعت

مدت اثر

۱۲-۶ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده هیچ

ذخیره‌سازی

درظروف دربسته در جای خشک و خنک به دور از دسترس اطفال نگهداری شود.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

به خاطر آوردید بلافاصله بخورید، اگر تا وعدهٔ بعدی کمتر از ۴ ساعت مانده بهتر است منتظر دوز بعدی شوید و از ۲ برابر کردن دوز آن بپرهیزید.

قطع مصرف دارو

نباید دارو را به طور ناگهانی قطع نمود، قطع ناگهانی آن باعث عود علائم بیماری می‌شود.

مصرف بیش از اندازه

در صورت بروز تشنج و از دست رفتن هوشیاری ضمن انجام اقدامات اولیه به اورژانس اطلاع دهید.

"به راهنمای اقدامات اولیه در مسمومیت‌های دارویی در انتهای کتاب مراجعه نمایید."

مصرف طولانی مدت

مشکل خاصی وجود ندارد.

کنترل و پایش

بطور منظم هر ماه یکبار جهت بررسی فشار داخل چشم به چشم پزشک مراجعه شود.

توصیه‌های ضروری

- مصرف این دارو باعث خشکی دهان می‌شود که با مصرف آب فراوان، آدامس و آب‌نبات آن را برطرف کنید.
- دارو را همراه غذا مصرف نمایید.
- با مصرف میوه، سبزیجات، مایعات و غذاهای حاوی فیبر فراوان مانند انواع سالاد و سوپ حبوبات از یبوست ناشی از دارو جلوگیری نمایید.
- این دارو شما را مستعد گرمازدگی می‌کند در آب و هوای گرم با احتیاط مصرف شود.

نحوه دفع دارو

عمدهٔ دفع دارو از راه ادرار است.

TRIHEXYPHENIDYL

اقدامات احتیاطی خاص

آیا پزشک‌تان می‌داند که:

∇ مشکل پروستات دارید.
∇ از آب سیاه رنج می‌برید.
∇ میاستنی‌گراو دارید.
∇ زخم معده یا روده دارید.
∇ سایر داروها را هم زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

∇ توصیه نمی‌شود.

دوران شیردهی

∇ در شیر مادر ترشح می‌شود ولی بی‌خطر بودن آن برای شیرخوار به اثبات نرسیده است.

نوزادان و کودکان

∇ تجویز نمی‌شود.

بالای ۶۰ سالگی

∇ مشکل خاصی وجود ندارد فقط در هوای خیلی گرم با احتیاط مصرف شود.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ بپرهیزید، این دارو باعث اُفت فشارخون و سرگیجه می‌شود، ضمناً بیمارانی که پارکینسون دارند نباید رانندگی کنند.

الکل

∇ بپرهیزید، مشروبات الکلی اثرات تسکینی دارو را افزایش داده باعث عوارض وخیمی می‌شوند.

ت

عوارض جانبی

از عوارض مهم این دارو هذیان، توهم، افسردگی و تشنج است که با تنظیم دوز دارو برطرف می‌گردد.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
خشکی دهان / یبوست	●		■			
تهوع / استفراغ	●		■			
سرگیجه		●	■			
گرمازدگی / سردرد		●	■			
بثورات جلدی / کهیر / خارش		●		■	▲	▮
تپش قلب		●		■	▲	▮

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **لوودوپا (داروی ضد پارکینسون)**، تری‌هگزی‌فنیدیل باعث کاهش اثر این دارو می‌شود.
- **ضدافسردگی‌های سه حلقه‌ای (مثل آمی‌تریپتلین) و دیگوکسین (قرص قلبی)**، این داروها باعث افزایش اثرات و عوارض تری‌هگزی‌فنیدیل می‌شوند.

تستوسترون

اطلاعات عمومی

تستوسترون هورمونی مردانه است که توسط بیضه‌ها تولید می‌شود. در مقادیر انـدک نـیز توسط تخمدان‌ها در زنان تولید می‌شود. این هورمون سبب رشد استخوان و عـضله در مردان و زنان می‌شود و رشد جنسی را در مردان تحریک می‌کند. هـمچنین بـاعث بـروز صفات ثانویه جنسی مانند پیدایش ریش و سبیل، بزرگی آلت، بم شدن صدا، حجیم شدن عضلات می‌شود. این دارو برای تحریک شروع بلوغ در پسران نوجوانی که دچار کمبود هورمون هستند استفاده می‌شود. تستوسترون در مردان سبب افزایش باروری و تولید نطفه در بیضه‌ها می‌شود. بندرت، تستوسترون برای درمان سرطان سینه بکار می‌رود. این دارو می‌تواند با رشد جنسی تداخل کند و یا باعث بلوغ زودرس جنسی شود. مقادیر بالای آن در زنان سبب خشونت صدا، رشد زیاد موها یا طاسی می‌شود.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
هورمون جنسی مردانه

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم ■ متوسط □ زیاد □

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری آندرویچ، رستاندول، سوستانون

اطلاعات دارویی

دارویی که تجویز شده برای درمان بیماری‌تان مناسب است از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری کنید.

شکل دارویی

کپسول، آمپول، شکل برچسب و کاشتنی در ایران موجود نمی‌باشد.

تعداد دفعات و زمان مصرف

روزی ۲ بار (کپسول)؛ هر سه هفته یکبار تا هفته‌ای دوبار (آمپول)؛ هر ۶ ماه (کاشتنی)؛ روزی یکبار (برچسب)

مقدار مصرف در بزرگسالان

براساس روش تجویز و شرایط بیمار، متفاوت است.

شروع اثر

۳-۲ روز

مدت اثر

۲-۱ روز (کپسول و برچسب)؛ ۳-۱ هفته (تزریق)؛ تقریباً ۶ ماه (کاشتنی)

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

در ظروف دربسته در جای خنک و خشک و دور از نور و دسترس کودکان قرار دهید.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

علتی برای نگرانی وجود ندارد اما به محض یادآوری مصرف کنید. اگر قرار است نوبت بعدی (خوراکی) در سه ساعت آینده مصرف شود، یک نوبت را اکنون مصرف کنید و از مصرف نـوبت بـعدی صرف‌نظر کنید.

قطع مصرف دارو

مصرف دارو را بدون مشورت با پزشک متوقف نکنید.

مصرف بیش از اندازه

معمولاً مصرف ناآگاهانه مشکلی بوجود نمی‌آورد ولی اگر بیش از آن مصرف شود و یا علائمی غیرطبیعی بوجود آیـد بـلافاصله بـه پزشک اطلاع دهید.

مصرف طولانی مدت

مصرف طولانی مدت دارو ممکن است به کاهش رشد در نوجوانان منجر شود.

پایش

بررسی‌های منظم خونی از نظر اثرات درمان با تستوسترون لازم است.

توصیه‌های ضروری

- در صورتی که دورهٔ نعوظ طولانی شده و حجم مایع منی کاهش یافته و سینه‌ها متورم شده است به پزشک اطلاع دهید.
- قندخون در طی مصرف این دارو بشدت کاهش می‌یابد، افراد دیابتی به این نکته توجه کامل داشته باشند.

نحوه دفع دارو

عمدهٔ دارو از راه ادرار دفع می‌گردد.

TESTOSTERONE

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک‌تان می‌داند که:

- ∇ مشکل مزمن کبدی یا کلیوی دارید.
- ∇ از مشکلات قلبی رنج می‌برید.
- ∇ درگیری پروستات دارید.
- ∇ صرع یا سردردهای میگرنی دارید.
- ∇ دچار دیابت شده‌اید.
- ∇ سایر داروها را هم زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

∇ تجویز نمی‌شود.

دوران شیردهی

∇ تجویز نمی‌شود.

نوزادان و کودکان

∇ برای نوزادان و کودکان کم سن تجویز نمی‌شود. ممکن است در نوجوانان کاهش مقدار مصرف ضروری باشد.

بالای ۶۰ سالگی

∇ بندرت لازم می‌شود. در مردان سالمند احتمال افزایش مشکلات پروستات وجود دارد. لذا ممکن است کاهش مقدار مصرف ضروری باشد.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ مشکل خاصی وجود ندارد.

الکل

∇ مشکل خاصی وجود ندارد.

عوارض جانبی

اغلب عوارض جانبی آن در صورت درمان طولانی مدت رخ می‌دهد و با کاهش مقدار مصرف برطرف خواهد شد.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
زردی		●		■	▲	
احتباس آب		●	■			
فقط مردان						
سخت ادرار کردن		●		■		
نعوظ غیرطبیعی	●			■		
فقط زنان						
رشد غیرطبیعی یا ریزش موها		●	■			
تغییر صدا		●		■		
بزرگ شدن حشفه		●		■		

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **داروهای ضدانعقاد خون**، تستوسترون ممکن است سبب افزایش اثر این داروها شود و باعث افزایش خونریزی‌های غیرطبیعی شود.
- **داروهای ضددیابت**، از آنجا که تستوسترون ممکن است سبب کاهش قندخون شود. مقدار این داروها تنظیم و باید تزریق انسولین کاهش یابد.

تِمازِپام

اطلاعات عمومی

(درحال حاضر در بازار دارویی ایران موجود نیست). تِمازِپام متعلق است به گروه داروهای بنزودیازپین که بعنوان خواب‌آور مورد مصرف قرار می‌گیرد. تمازِپام برای درمان بی‌خوابی در یک فاصله زمانی کوتاه کاربرد دارد. این دارو بعلت اثرکوتاه‌مدت‌اش نسبت به سایر بنزودیازپین‌هاکمترباعث خواب‌آلودگی و گیجی در طول فعالیت روزانه می‌شود. به همین علت این دارو خواب شبانه را طولانی نمی‌کند و مانع زود بیدارشدن نمی‌گردد، از طرفی باعث خُماری صبحگاهی نمی‌شود. تمازِپام مانند سایر داروهای این گروه در صورتی که طولانی‌مدت مصرف شود باعث وابستگی دارویی می‌شود. اثر این دارو در طول زمان به علت تحملی که بوجود می‌آید کاهش می‌یابد بنابراین مصرف آن فقط در یک فاصله زمانی کوتاه توصیه می‌شود.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
خواب‌آورها(بنزودیازپین‌ها)

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم □ متوسط ■ زیاد □

میزان وابستگی:
کم □ متوسط □ زیاد ■

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری تِمازِپام

اطلاعات دارویی

دارویی که تجویز شده است برای درمان بیماری‌تان مناسب است، از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری کنید.

شکل دارویی

قرص، کپسول و شربت

تعداد دفعات و زمان مصرف

یکبار روزانه نیم ساعت قبل از خواب

مقدار مصرف در بزرگسالان

۴۰-۱۰ میلی‌گرم

شروع اثر

۴۰-۱۵ دقیقه یا کمی بیشتر

مدت اثر

۸-۶ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

در ظرف دربسته، در دمای اتاق در جای خشک و خنک، به دور از دسترس اطفال نگهداری شود.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

اگر فراموش کردید دارو را مصرف کنید و به خواب رفتید و بعد از چند ساعت از خواب پریدید، و یادتان آمد دارو را مصرف نکرده‌اید، به هیچ عنوان وعده فراموش شده را مصرف نکرده و منتظر وعده بعدی باشید، در وعدهٔ بعدی هم از دو برابر کردن دوز دارو خودداری کنید.

قطع مصرف دارو

اگر تمازِپام راکمتر از ۲ هفته مصرف کردید، قطع آن هیچ مشکلی را بوجود نمی‌آورد، در صورتی که طولانی‌مدت مصرف نمودید در هنگام قطع دارو با نظارت پزشک بتدریج دوز دارو راکاهش داده تا کاملاً قطع شود. این عمل از بروز عوارض قطع دارو جلوگیری می‌کند.

مصرف بیش از اندازه

معمولاً مصرف ناآگاهانه مشکلی بوجود نمی‌آورد ولی اگر بیشتر از آن مصرف کردید و علائمی مانند سرگیجه بروز کرد به پزشک اطلاع دهید.

مصرف طولانی مدت

مصرف بیش از ۲ هفتهٔ دارو باعث کاهش تدریجی اثرات آن شده و نیاز بدن به آن روز به روز افزایش می‌یابد این پدیده را تحمل می‌گویند که نهایتاً به وابستگی ختم می‌شود. تمازِپام را نباید بیش از ۲-۱ هفته مصرف کرد.

توصیه‌های ضروری

- اغلب، عوارض دارو به میزان مصرف آن بستگی دارد برای جلوگیری از بروز آن بهتر است دوز دارو راکم نمایید.

نحوه دفع دارو

این دارو درکبد تجزیه و از راه ادرار و مدفوع دفع می‌گردد.

TEMAZEPAM

اقدامات احتیاطی خاص

آیا پزشک‌تان می‌داند که:

∇ درگیر بیماری‌های شدید تنفسی هستید.
∇ پورفیری[1] دارید.
∇ از افسردگی رنج می‌برید.
∇ مشکل کبدی و کلیوی دارید.
∇ میاستنی‌گراو[2] دارید.
∇ عادت به مصرف مداوم الکل و اعتیاد به مواد مخدر دارید.
∇ سایر داروها را همزمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

∇ ایمنی مصرف آن در این دوران تأیید نشده است.

دوران شیردهی

∇ این دارو در شیر مادر ترشح شده ولی در دوز طبیعی نباید مشکل خاصی ایجاد کند، با پزشک مشورت کنید.

نوزادان و کودکان

∇ توصیه نمی‌شود.

بالای ۶۰ سالگی

∇ در این سنین عوارض داروها شدیدتر است بنابراین کاهش دوز ضروری است.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ مصرف تمازپام کاهش توجه و کُندی عکس‌العمل را بدنبال دارد بنابراین از انجام اینگونه مشاغل پرهیز کنید.

الکل

∇ بپرهیزید. الکل اثرات این دارو را تشدید می‌کند.

ت

عوارض جانبی

عوارض تمازپام به اثرات اولیه آرامبخشی و خواب‌آوری دارو بستگی دارد. با مصرف منظم دارو این عوارض بطور طبیعی بعد از چند روز از بین می‌رود.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
چُرت‌زدن در طول روز	●		■			
سرگیجه / تلوتلوخوردن		●		■		
سردرد		●		■		
کابوس دیدن		●		■		
فراموشی و گیجی		●		■		■

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

● **توصیه کلی**، تمازپام را نباید همزمان با سایر داروهای تضعیف‌کننده اعصاب مرکزی مصرف کرد، مصرف همزمان آنها اثرات یکدیگر را تشدید می‌کنند. داروهای تضعیف‌کننده اعصاب مرکزی عبارتند از: خواب‌آورها، ضداضطراب‌ها، آنتی‌هیستامین‌ها (ضدحساسیت‌ها)، مسکن‌های مخدری، ضدافسردگی‌ها و داروهای ضدروان‌پریشی.

۱- اختلالی در متابولیسم پورفیرین است که ناشی از اختلال عملکرد کبدی است و باعث دل درد، حساسیت پوستی به نور خورشید شده و وقتی فرد در معرض نور خورشید قرار گیرد دچار ضایعات متعددی می‌شود.

۲- در هر سنی اتفاق می‌افتد، زنان بیشتر از مردان درگیر این بیماری می‌شوند. بیماری همراه ضعف و خستگی غیرطبیعی عضلات بخصوص عضلات چشم (که باعث دوبینی می‌شود) و عضلات صورت، حلق و حنجره می‌باشد.

تنکتپلاز

اطلاعات عمومی

تنکتپلاز یک داروی حل‌کننده لخته است. این دارو با تحریک عمل پلاسمین که آنزیمی در خون است، سبب شکسته شدن فیبرین (رشته‌های لخته) و خود لخته می‌شود. این دارو بصورت وریدی تجویز می‌شود. هر چه دارو در فاصله زمانی کمتری از تشخیص لخته مصرف شود، موفقیت آن در پاک کردن لخته از عروق کرونری قلب بیشتر خواهد بود. تنکتپلاز تنها در حملات قلبی استفاده می‌شود. معمولاً این نوع داروها در بیمارستان که همه نوع امکانات اورژانسی و نظارت دقیقی وجود دارد بکار می‌رود. پس از تجویز تنکتپلاز، باید از آسپرین و هپارین برای حفظ اثر ضدانعقادی و جلوگیری از تشکیل لخته بعدی استفاده نمود. مقادیر اندک آسپرین معمولاً به مدت طولانی تجویز می‌شوند و هپارین تا زمان ثبات وضعیت بیمار ادامه می‌یابد. از آنجا که تنکتپلاز سبب تخریب فیبرین بدن می‌شود (که به تولید لخته می‌انجامد) بیشتر عارضه جانبی خونریزی است که غالباً در محل تزریق رخ می‌دهد.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:

ضد لخته

خطرات ناشی از مصرف زیاد:

کم □ متوسط ■ زیاد □

میزان وابستگی:

کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری متالیز

اطلاعات دارویی

دارویی که تجویز شده برای درمان بیماری‌تان مناسب است از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری کنید.

شکل دارویی

آمپول

تعداد دفعات و زمان مصرف

یک تزریق منفرد در ۱۰ ثانیه

مقدار مصرف در بزرگسالان

۵۰-۳۰ میلی‌گرم (۱۰۰۰۰-۶۰۰۰ واحد) بسته به وزن بدن.

شروع اثر

دارو لخته را در چند دقیقه حل می‌کند. بیشتر لخته در چند ساعت برطرف می‌شود.

مدت اثر

۳۰-۲۵ دقیقه

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

در دسترس نیست. این دارو معمولاً در منزل نگهداشته نمی‌شود.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

در دسترس نیست. این دارو یکبار در شرایط اورژانس در بیمارستان استفاده می‌شود.

قطع مصرف دارو

در دسترس نیست.

مصرف بیش از اندازه

مصرف بیش از اندازه محتمل نیست چون مقدار دارو بدقت پایش می‌شود.

مصرف طولانی مدت

در دسترس نیست.

توصیه‌های ضروری

بهتر است دارو را همراه غذا مصرف کنید.

نحوه دفع دارو

عمدهٔ دفع دارو از راه ادرار است.

TENECTEPLASE

اقدامات احتیاطی خاص

تنکتپلاز تحت نظارت و پایش دقیق کادر درمانی تزریق می‌شود که کاربرد آن برای دوام حیات ضروری است.

دوران حاملگی

▽ ایمنی آن به اثبات نرسیده است. مزایای درمان باید در برابر احتمال خونریزی و سقط جنین، سنجیده شود.

دوران شیردهی

▽ شیردهی باید تا ۲۴ ساعت قطع شود چرا که معلوم نیست دارو وارد شیر می‌شود یا خیر.

نوزادان و کودکان

▽ کاهش مقدار مصرف ضروری است.

بالای ۶۰ سالگی

▽ مشکل شناخته شده‌ای وجود ندارد.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

▽ دارو در چنین شرایطی در دسترس نیست.

الکل

▽ دارو در چنین شرایطی در دسترس نیست.

ت

عوارض جانبی

تنکتپلاز تحت نظارت دقیق پزشک صورت می‌گیرد، لذا هر یک از علایمی که در زیر آمده باید بسرعت بررسی شود. تنکتپلاز یک پروتئین است و لذا می‌تواند سبب واکنش‌های حساسیتی شود.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
تهوع / استفراغ	●			■		
خونریزی	●			■		
تپش قلب	●			■		
درد قفسه سینه	●			■		
از حال رفتن / گیجی	●			■		
خس‌خس سینه		●		■		
بثورات جلدی / خارش		●		■		

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

● **ضدانعقادها**، در مصرف هم زمان با این دارو ممکن است سبب افزایش خونریزی شود.

توپیرامات

اطلاعات عمومی

توپیرامات جزء داروهای ضدتشنج است که اثر خود را با جلوگیری از تخلیه الکتریکی غیرطبیعی در مغز به انجام می‌رساند. توپیرامات یکی از داروهایی است که جهت درمان صرع به تنهایی یا همراه با سایر داروهای این گروه تجویز می‌شود. از کاربردهای دیگر آن می‌توان از سردردهای میگرنی نام برد که جنبهٔ پیشگیری داشته و قبل از شروع سردرد مؤثر است.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
ضد تشنج

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم □ متوسط ■ زیاد □

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ **لازم نیست** □

نام‌های تجاری توپاماکس، اپی‌توماکس

اطلاعات دارویی

دارویی که برای شما تجویز شده است برای درمان بیماری‌تان مناسب است، از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری نمایید.

شکل دارویی

قرص

تعداد دفعات و زمان مصرف

۲ بار روزانه

مقدار مصرف در بزرگسالان

در تشنج، ۴۰۰ میلی‌گرم دو بار در روز؛ در میگرن، در هفته اول ۲۵ میلی‌گرم هر شب، هفته دوم ۲۵ میلی‌گرم ۲ بار در روز، هفته سوم ۲۵ میلی‌گرم صبح‌ها و ۵۰ میلی‌گرم هر شب.

شروع اثر

۱۰-۷ روز

مدت اثر

۲۴ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده

توپیرامات باعث کاهش فولیک اسید (نوعی ویتامین) و ویتامین د می‌شود، جهت جبران کمبود آن در طی مصرف این دارو از سبزیجات تازه، میوه، خرما و جگر استفاده نمایید.

ذخیره‌سازی

در ظروف دربسته در دمای اتاق و به دور از دسترس اطفال نگهداری شود.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

به یاد آوردید بلافاصله مصرف نمایید، اگر تا دوز بعدی کمتر از ۲ ساعت مانده، منتظر وعدهٔ بعدی باشید و دوز آن را دو برابر نکنید.

قطع مصرف دارو

بدون مشورت با پزشک دارو را قطع نکنید، قطع دارو ممکن است باعث عود بیماری و شروع تشنجات شود.

مصرف بیش از اندازه

معمولاً مصرف ناآگاهانه مشکلی بوجود نمی‌آورد، مصرف بیش از آن باعث خواب‌آلودگی غیرطبیعی و گیجی می‌شود به پزشک اطلاع دهید.

مصرف طولانی مدت

مصرف طولانی مدت آن باعث بروز اختلال کلیوی و سنگ کلیه می‌شود که انجام آزمایش‌های دوره‌ای خون و بررسی عملکرد کلیه‌ها ضروری است.

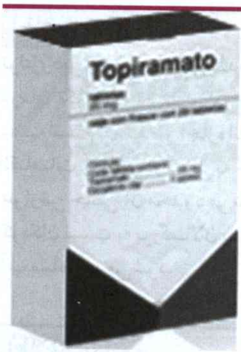
توصیه‌های ضروری

- به علت طعم تلخ دارو از خُرد کردن آن اجتناب کنید.
- برای پیشگیری از تشکیل سنگ کلیه، از مایعات بیشتری استفاده نمایید.

نحوه دفع دارو

عمدهٔ آن از راه ادرار دفع می‌گردد.

TOPIRAMATE

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک‌تان می‌داند که:

∇ مدت طولانی درگیر مشکل کبدی یا کلیوی بودید.

∇ مرض قند دارید.

∇ پورفیری[1] دارید.

∇ سایر داروها را هم زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

∇ توصیه نمی‌شود.

دوران شیردهی

∇ در شیر مادر ترشح می‌شود و در دوز طبیعی آن مشکلی برای شیرخوار بوجود نمی‌آورد بهتر است با پزشک مشورت شود.

نوزادان و کودکان

∇ کاهش دوز ضروری است.

بالای ۶۰ سالگی

∇ در این سنین عوارض داروها بیشتر نمایان می‌شود بهتر است دوز دارو را کاهش دهید.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ این دارو باعث خواب‌آلودگی، گیجی، کُندی عکس‌العمل می‌شود، تا مشخص شدن اثرات دارو روی بدن از انجام اینگونه مشاغل خودداری کنید.

الکل

∇ بپرهیزید، الکل اثرات تسکینی دارو را دو چندان می‌کند.

عوارض جانبی

برخی از عوارض توپیرامات بعد از مصرف مداوم و طولانی آن از بین می‌رود و جای نگرانی ندارد. در شرایطی که عوارض آن شکل شدیدتری به خودگرفت با پزشک مشورت نمایید شاید نیاز به جایگزین شدن دارویی دیگر باشد.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
سرگیجه / گیجی	●		■			
تهوع / استفراغ	●		■			
خواب زیاد	●		■			
لرزش اندام‌ها		●		■		▮
بثورات جلدی		●		■		▮
گرگرفتگی و برافروختگی		●		■		▮
گلودرد / زخم دهان		●		■		▮

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **قرص‌های ضدبارداری،** توپیرامات اثر این داروها را کاهش می‌دهد.
- **فنی‌توئین و کاربازپین (سایر داروهای ضدتشنج)،** اثر توپیرامات را کاهش می‌دهند، در صورتی که لازم است این داروها هم زمان مصرف شوند، پزشک معالج دوز مصرفی آنها را تنظیم می‌کند.
- **وارفارین (داروی ضدانعقادی)،** در مصرف هم‌زمان با توپیرامات اثرات ضدانعقادی آن افزایش می‌یابد و امکان خونریزی بیشتر می‌شود.

۱- اختلالی در متابولیسم پورفیرین است که ناشی از اختلال عملکرد کبدی است و باعث دل درد، حساسیت پوستی به نور خورشید شده و وقتی فرد در معرض نور خورشید قرار گیرد دچار ضایعات متعددی می‌شود.

تولترودین

اطلاعات عمومی

تولترودین یک داروی شل‌کننده عضلات است که مشابه آتروپین عمل می‌کند. این دارو در درمان تکرر و بی‌اختیاری ادرار در بالغین بکار می‌رود. تولترودین با کاهش انقباض مثانه سبب اتساع آن شده و اجازه انباشت ادرار بیشتری را می‌دهد. همچنین سبب توقف انقباضات و تأخیر در تمایل به خالی کردن مثانه می‌شود. کاربرد تولترودین تا حدی به علت عوارض جانبی آن محدود می‌شود و لذا باید مقدار مصرف آن را در سالمندان کاهش داد. کودکان نسبت به بزرگسالان به اثرات دارو حساس‌ترند. همچنین تولترودین سبب بیماری آب سیاه[1] نیز می‌شود.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
ضد اختلالات ادراری

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم □ متوسط ■ زیاد □

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری دتروسیتول

اطلاعات دارویی

دارویی که تجویز شده برای درمان بیماری‌تان مناسب است از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری کنید.

شکل دارویی

قرص، کپسول

تعداد دفعات و زمان مصرف

روزی ۲ بار

مقدار مصرف در بزرگسالان

روزی ۴ میلی‌گرم در صورت لزوم برای به حداقل رساندن عوارض جانبی باید مقدار آن را تا ۲ میلی‌گرم روزانه کاهش داد.

شروع اثر

یک ساعت

مدت اثر

۱۲ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

در ظروف دربسته در جای خنک و خشک و دور از دسترس کودکان قرار دهید.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

به محض یادآوری مصرف کنید. اگر قرار است نوبت بعدی در ۲ ساعت آینده باشد، یک نوبت را اکنون مصرف کرده و از مصرف نوبت بعدی صرف نظر کنید.

قطع مصرف دارو

مصرف دارو را بدون مشورت با پزشک متوقف نکنید؛ ممکن است علایم بیماری عود کند.

مصرف بیش از اندازه

معمولاً مصرف ناآگاهانه مشکلی بوجود نمی‌آورد ولی اگر بیش از آن مصرف شود و یا علائمی مانند مشکلات بینایی و ادراری، توهم، تشنج و تنگی نفس بوجود آید بلافاصله به پزشک خبر دهید.

مصرف طولانی مدت

مشکل خاصی ندارد. تأثیر دارو و لزوم ادامه مصرف آن پس از ۶ ماه بررسی می‌شود.

کنترل و پایش

معاینات دوره‌ای چشم از نظر وجود بیماری آب سیاه ضروری است.

توصیه‌های ضروری

- این بیماری در شروع مصرف باعث تاری دید می‌شود.

نحوه دفع دارو

عمدهٔ دفع دارو از راه ادرار و مقدار ناچیزی از مدفوع است.

۱- افزایش غیرطبیعی فشار داخلی چشم که موجب تاری دید و سردرد می‌شود اگر این بیماری معالجه نشود منجر به کوری می‌شود.

TOLTERODINE

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک تان می‌داند که:

- ∇ مشکلات کبدی یا کلیوی دارید.
- ∇ دچار مشکلات تیروئیدی شده‌اید.
- ∇ از مشکلات قلبی رنج می‌برید.
- ∇ پورفیری[۲] دارید.
- ∇ مشکل پروستات یا احتباس ادرار دارید.
- ∇ دچار کولیت اولسراتیو[۳] شده‌اید.
- ∇ به بیماری آب سیاه مبتلا هستید.
- ∇ میاستنی گراو[۴] دارید.
- ∇ سایر داروها را هم زمان مصرف می‌کنند.

دوران حاملگی

∇ ایمنی مصرف آن در بارداری بـه اثبات نـرسیده است و ممکن است به جنین آسیب برساند.

دوران شیردهی

∇ توصیه نمی‌شود.

نوزادان و کودکان

∇ توصیه نمی‌شود.

بالای ۶۰ سالگی

∇ ممکن است کاهش دوز ضروری باشد.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ خودداری کنید. تولترودین ممکن است سبب خواب‌آلودگی، عدم موقعیت‌یابی و تاری دید شود.

الکل

∇ مصرف نکنید. الکل اثرات خواب‌آوری دارو را افزایش می‌دهند.

عوارض جانبی

از عوارض شایع دارو می‌توان به خشکی دهان، تهوع، استفراغ و خشکی چشم‌ها اشاره کرد.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
خشکی دهان / درگیری گوارشی	●		■			
یبوست / دل درد / سردرد	●		■			
خشکی چشم‌ها / تاری دید	●		■			
خواب‌آلودگی / عصبانی شدن	●		■			
درد قفسه سینه		●		■		
مشکلات ادراری / گیجی		●		■		

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **نکته کلی،** **همه داروهایی که اثر مشابه تولترودین دارند ممکن است در صورت مصرف هم زمان، عوارض جانبی‌شان افزایش یابد.**
- **متوکلوپرامید (ضدتهوع)،** در مصرف هم زمان تولترودین اثر این دارو را کاهش می‌دهد.
- **اریترومایسین و کلاریترومایسین (آنتی‌بیوتیک‌ها)، ایتراکونازول و کتوکونازول و میکونازول (ضدقارچ‌ها)،** این داروها سبب افزایش میزان تولترودین در خون می‌شوند.

۲- نوعی بیماری خونی که پوست و کبد را نیز درگیر می‌کند.

۳- نوعی بیماری گوارشی که با درگیری رودهٔ بزرگ همراه است.

۴- نوعی بیماری خودایمنی عصبی عضلانی که سبب ضعف عضلانی می‌شود.

تیبولون

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
هورمون زنانه

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم ■ متوسط □ زیاد □

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری لیویال

اطلاعات عمومی

(این دارو درحال حاضر در ایران موجود نمی‌باشد). تیبولون هورمون جنسی زنانه است که برای درمان علائم یائسگی از جمله تعریق، افسردگی و کاهش میل جنسی و بویژه کنترل گرگرفتگی استفاده می‌شود. این دارو معمولاً برای دورهٔ کوتاهی تجویز می‌شود. عوارض جانبی دارو نادرند و تیبولون سبب خونریزی بین دوره‌ای در زنان یائسه نمی‌شود. این دارو در درمان پوکی استخوان به مدت طولانی استفاده نمی‌شود.

اطلاعات دارویی

دارویی که تجویز شده برای درمان بیماری‌تان مناسب است از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری کنید.

شکل دارویی

قرص

تعداد دفعات و زمان مصرف

روزانه و ترجیحاً در زمان مشخص، قرص را بخورید (نجوید)

مقدار مصرف در بزرگسالان

روزی ۲/۵ میلی‌گرم

شروع اثر

پس از چند هفته متوجه بهبود علایم می‌شوید اما بهترین نتایج پس از حداقل ۳ ماه ظاهر می‌شوند.

مدت اثر

چند روز

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

درظروف دربسته در جای خنک و خشک و دور از نور و دسترس کودکان قرار دهید.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

به محض یادآوری مصرف کنید.

قطع مصرف دارو

مصرف دارو را بدون مشورت با پزشک قطع نکنید. ممکن است علایم بیماری عود کند.

مصرف بیش از اندازه

مصرف بیش از اندازه، اتفاقی و سهوی بندرت نگران‌کننده است. اگر تعداد زیادی قرص با هم مصرف شوند ممکن است سبب مشکلات گوارشی شوند. پزشک خود را در جریان بگذارید.

مصرف طولانی مدت

درمان جایگزینی هورمون تنها برای مدت کوتاهی در حوالی یائسگی تجویز می‌شود و برای درمان طولانی مدت پوکی استخوان استفاده نمی‌شود چرا که افزایش خطر سرطان پستان، سکته مغزی و لخته خون وجود دارد.

کنترل و پایش

معاینات منظم توسط پزشک توصیه می‌شود.

توصیه‌های ضروری

- قرص را همراه غذا مصرف کنید.

نحوه دفع دارو

از ادرار دفع می‌شود.

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک‌تان می‌داند که:

- ▽ مشکلات مزمن کبدی یا کلیوی دارید.
- ▽ صرع یا میگرن دارید.
- ▽ دچار دیابت شده‌اید.
- ▽ سابقه‌ای از بیماری قلبی عروقی یا مغزی عروقی دارید.
- ▽ میزان کلسترول خون بالایی دارید.
- ▽ دچار خونریزی مهبلی می‌شوید.
- ▽ سابقه قاعدگی در ۱۲ ماه اخیر را داشته‌اید.
- ▽ سایر داروها را هم زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

- ▽ تجویز نمی‌شود.

دوران شیردهی

- ▽ تجویز نمی‌شود.

نوزادان و کودکان

- ▽ تجویز نمی‌شود.

بالای ۶۰ سالگی

- ▽ مشکل خاصی وجود ندارد.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

- ▽ انتظار مشکلی نمی‌رود.

الکل

- ▽ مشکل شناخته شده‌ای وجود ندارد.

عوارض جانبی

تیبولون بخوبی تحمل می‌شود و بروز عوارض جانبی اندک است. خونریزی مهبلی در صورتی که کمتر از یک سال از شروع یائسگی گذشته باشد، محتمل‌تر است. به همین دلیل، اگر کمتر از ۱۲ ماه از آخرین قاعدگی گذشته باشد، دارو توصیه نمی‌شود.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
افزایش وزن		●	■			
تورم مچ پا		●	■			
گیجی		●	■			
سردرد / مشکلات بینایی		●	■			
درگیری معده		●	■			
رشد موهای صورت		●	■			
آکنه (جوش غرور)		●		■		
خونریزی مهبلی		●		■		
درد مفاصل یا عضله		●		■		
زردی		●		■	▲	■

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **ضدتشنج‌ها**، فنی توئین، فنوباربیتال و کاربامازپین می‌توانند متابولیسم تیبولون را افزایش و درنتیجه سبب کاهش میزان خونی و تأثیر آن می‌شود.
- **ریفامپیسین (آنتی‌بیوتیک)**، سبب تسریع متابولیسم تیبولون و کاهش سطوح خونی دارو و تأثیر دارو می‌شود.

تیکلوپیدین

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
ضدانعقادها (ضدپلاکت)

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم □ متوسط ■ زیاد □

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری تیکلید، آپلاکت، تیلودن

اطلاعات عمومی

تیکلوپیدین، اتصال بین پلاکت‌ها[1] را قطع نموده و از ایجاد چسبندگی بین آنها جلوگیری می‌کند. این عمل باعث مهار ایجاد لخته خون می‌گردد. در بیمارانی که مستعد ایجاد لخته در جریان خون‌شان هستند، برای درمان و جلوگیری از سکته‌های مغزی و قلبی این دارو را مصرف می‌کنند. عارضه جانبی این دارو مانند سایر داروهای ضدانعقاد، خونریزی می‌باشد، که در صورت بروز خونریزی زیرجلدی یا خون‌مردگی غیرطبیعی به پزشک اطلاع دهید.

اطلاعات دارویی

دارویی که تجویز شده برای درمان بیماریتان مناسب است، بدون دستور پزشک از تغییر دوز و ترتیب مصرف آن خودداری نمایید.

شکل دارویی

قرص

تعداد دفعات و زمان مصرف

۲ بار روزانه، همراه با غذا

مقدار مصرف در بزرگسالان

۲۵۰ میلی‌گرم

شروع اثر

۴۴ ساعت

مدت اثر

۴ تا ۱۰ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

در قوطی در بسته در دمای اتاق به دور از نور و دسترس اطفال نگهداری شود.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

یادتان آمد بلافاصله بخورید، در صورتی که به وعده بعدی زمانی باقی نمانده وعده فراموش شده را مصرف نکرده و دوز بعدی را ۲ برابر نکنید.

قطع مصرف دارو

بدون دستور پزشک دارو را قطع نکنید، قطع ناگهانی دارو ممکن است باعث عود بیماریتان گردد.

مصرف بیش از اندازه

مصرف ناآگاهانه دارو مشکلی ایجاد نمی‌کند ولی اگر میزان آن از این حد گذشت، باعث بروز علائم غیرطبیعی می‌شود، به پزشک اطلاع دهید.

مصرف طولانی مدت

منعی ندارد فقط آزمایش دوره‌ای خون برای بررسی عملکرد کبدی ضروری است.

توصیه‌های ضروری

- دارو را حداقل ۱۰ تا ۱۴ روز قبل از هرگونه عمل جراحی و یا اقدامات دندانپزشکی، قطع نمایید.
- در صورتی که پوست‌تان زرد شد و یا اسهال شدید و تب داشتید سریعاً به پزشک اطلاع دهید.
- بیماران قلبی معمولاً آسپرین جزء داروهای مصرفی‌شان است، زمانی که تیکلوپیدین مصرف می‌کنید به هیچ‌وجه از آسپرین استفاده نکنید.

نحوه دفع دارو

عمدهٔ این دارو از طریق ادرار دفع می‌شود.

۱- سلول‌هایی در خون هستند که در هنگام بریدگیها یا آسیب رگهای خونی بلافاصله تجمع یافته، مانند سدی بر روی محل آسیب قرار گرفته و جلوی خونریزی را می‌گیرند.

TICLOPIDINE

اقدامات احتیاطی خاص

آیا پزشک‌تان می‌داند که:

∇ مشکل کبدی دارید.
∇ به تازگی دچار حمله قلبی شده‌اید.
∇ بیماری لوپوس اریتماتو[۲] دارید.
∇ سایر داروها را هم‌زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

∇ توصیه نمی‌شود.

دوران شیردهی

∇ این دارو در شیر مادر ترشح نمی‌شود با این حال مصرف این دارو توصیه نمی‌شود.

نوزادان و کودکان

∇ توصیه نمی‌شود.

بالای ۶۰ سالگی

∇ منعی ندارد.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ تا مشخص شدن اثر دارو روی بدنتان از انجام چنین فعّالیّت‌هایی خودداری کنید.

الکل

∇ مصرف الکل به تنهایی باعث تحریک معده و مستعد کردن آن به خونریزی می‌شود، اگر دارو را نیز همزمان مصرف کنید، احتمال بروز خطر خونریزی دو برابر می‌شود.

عوارض جانبی

عوارض شایع دارو خونریزی، خون‌مردگی و درد شکم است، اسهال و تهوع از عوارض نادر آن می‌باشد.

علائم / اثرات	فراوانی: شایع	فراوانی: نادر	مشورت با پزشک: در موارد شدید	مشورت با پزشک: در همه موارد	بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
خون‌دماغ / خونمردگی	●			■		
خونریزی / زخم معده		●		■		
خون ادراری		●		■		
تهوع /استفراغ		●	■			
اسهال /بی‌اشتهایی		●	■			
سردرد / سرگیجه		●	■			
بثورات جلدی /خارش		●		■		
کهیر /گلودرد		●		■		■

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- مصرف هم‌زمان با **اسیدها (برای مثال شربت معده)** باعث کاهش اثر تیکلوپیدین می‌شود، باید بین مصرف این دو دارو ۲ ساعت فاصله باشد.
- **تئوفیلین (داروی مصرفی در آسم)**، در مصرف هم‌زمان با تیکلوپیدین باعث افزایش تئوفیلین خون شده و احتمال بروز خطر مسمومیت دارویی را افزایش می‌دهد.
- مصرف هم‌زمان این دارو با **آسپیرین** اثر ضدپلاکتی آسپیرین را افزایش می‌یابد.

۲- یک نوع بیماری سیستم ایمنی بدن است که سیستم ایمنی فرد به بافتهای خودی آسیب می‌رساند. بیشتر زنان درگیر این بیماری می‌شوند و ممکن است هورمون جنسی در گسترش بیماری نقش داشته باشد.

تیمولول

اطلاعات عمومی

تیمولول بتابلوکری است که برای درمان فشارخون و درد قفسه صدری (که ناشی از باریک شدن رگهای تغذیه‌کننده قلب است) تجویز می‌شود، معمولاً بعد از حملات قلبی (سکته قلبی)، برای کنترل خطراتی که ممکن است عضله قلب را تهدید کند مصرف می‌شود متأسفانه هنوز شکل قرص آن در نظام دارویی ایران وجود ندارد. زمانی که برای فشارخون تجویز می‌شود به همراه آن یک مُدر نیز داده می‌شود. این دارو به شکل قطره چشمی بطور وسیعی برای بیماران که از آب‌سیاه (گلوکوم[1]) رنج می‌برند مصرف می‌شود، اغلب شکل قرص آن برای پیشگیری از میگرن نیز کاربرد دارد. این دارو می‌تواند باعث تنگی‌نفس شود بخصوص در افرادی که سابقه‌ای از بیماری آسم، برونشیت مزمن یا آمفیزم دارند. اغلب این مشکل در بیمارانی بوجود می‌آید که از قرص استفاده می‌کنند و در مواردی خاص قطره چشمی نیز این مشکل را بوجود می‌آورد. شبیه سایر بتابلوکرها ممکن است تیمولول علائم کاهش قند خون را بپوشاند. بنابراین باید سعی شود در افراد دیابتی با احتیاط مصرف شود.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
داروی قلبی (بتابلوکرها)

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم □ متوسط □ زیاد ■

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ **لازم نیست** □

نام‌های تجاری تیموتول، نیوژل، بتیم

اطلاعات دارویی

دارویی که برای شما تجویز شده برای درمان بیماری‌تان مناسب است، بدون مشورت با پزشک مقدار مصرف آن را تغییر ندهید.

شکل دارویی

قرص (در حال حاضر در ایران موجود نیست)، قطره استریل چشمی

تعداد دفعات و زمان مصرف

۱ تا ۳ بار روزانه (قرص)، یک تا ۲ بار روزانه (قطره چشمی)

مقدار مصرف در بزرگسالان

۱۰ تا ۶۰ میلی‌گرم روزانه (برای فشارخون)، ۱۰ تا ۴۵ میلی‌گرم روزانه (برای درد قفسه صدری)، ۱۰ تا ۲۰ میلی‌گرم روزانه (بعد از حملات قلبی)، ۱۰ تا ۲۰ میلی‌گرم روزانه (برای پیشگیری از میگرن)، محلول ۰/۵٪ استریل چشمی ۱ یا ۲ قطره در داخل ملتحمه چشم روزانه (برای درمان آب‌سیاه)

شروع اثر: ۳۰ دقیقه در شکل قرص و قطره چشمی

مدت اثر: تا ۲۴ ساعت (قرص) ۱۲ تا ۲۴ ساعت (قطره چشمی)

رژیم غذایی توصیه شده: هیچ

ذخیره‌سازی

در ظروف دربسته، در جای خشک و خنک به دور از نور و دسترس اطفال نگهداری کنید.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

وقتی یادتان افتاد و زمان زیادی از آن نگذشته است بلافاصله بخورید، اگر تا دوز بعدی ۳ ساعت مانده بهتر است بجای چند وعده‌ای که هر روز می‌خورید در یک وعده کل دوز را مصرف نمایید و منتظر وعدهٔ بعدی شوید.

قطع مصرف دارو

مصرف دارو را بدون اطلاع پزشک‌تان قطع نکنید، قطع ناگهانی آن عوارض جبران‌ناپذیری به وجود می‌آورد.

مصرف بیش از اندازه

اگر قرص تیمولول را ناآگاهانه بیش از اندازه مصرف کردید بلافاصله امدادگران پزشکی را مطلع نمائید بخصوص اگر علائمی مانند تنگی‌نفس، تپش قلب و کاهش هوشیاری اتفاق افتاد سریعاً به اورژانس خبر دهید.

"به راهنمای اقدامات اولیه در مسمومیت‌های دارویی در انتهای کتاب مراجعه کنید".

مصرف طولانی مدت

مشکل خاصی وجود ندارد.

توصیه‌های ضروری

- قطره چشمی تیمولول برای مصرف موضعی در چشم است و نباید به گونه‌ای مصرف شود که در جریان خون عمومی بدن قرار گیرد. برای جلوگیری از این امر لازم است پس از چکاندن قطره در چشم مجرای اشکی را به مدت یک دقیقه به آرامی فشار دهید.
- هنگامی که در یک چشم قطره می‌ریزید در چشم دیگر نیز اثرات دارو هر چند اندک ظاهر می‌شود.
- این دارو (قطره استریل چشمی) پس از مدتی مصرف امکان دارد اثرات آن کاهش یابد یا بدن به آن تحمل[2] پیدا کرده و جواب ندهد. لازم است با مشورت پزشک مقدار مصرف آن افزایش یا به دارویی دیگر تغییر یابد.

نحوه دفع دارو

این دارو توسط ادرار دفع می‌شود.

TIMOLOL

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن شوید پزشک شما از موارد زیر مطلع است:

- ∇ دچـار اختلالات تـنفسی از قـبیل آسـم، برونشیت یا آمفیزم هستید.
- ∇ مرض قند دارید.
- ∇ میاستنی‌گراو[3] دارید.
- ∇ اختلال گردش خون دارید.
- ∇ آلرژی دارید.
- ∇ سایر داروها را هم‌زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

∇ ایمنی مصرف در این دوران تائید نشده است بـا پزشک‌تان مشورت کنید.

دوران شیردهی

∇ دارو در شیر مـادر تـرشح مـی‌شود امـا در دوز طبیعی آن عوارض خاصی در نوزاد دیده نشده، بـهتر است با پزشک‌تان مشورت کنید.

نوزادان و کودکان

∇ معمولاً برای این سنین نسخه نمی‌شود.

بالای ۶۰ سالگی

∇ کم کردن میزان دارو ضرورت دارد.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ معمولاً تا اثر این دارو روی بدن شـما مشـخص نشده از انجام ایـن‌گونه مشـاغل پـرهیز کـنید، قـرص تـیمولول مـعمولاً بـاعث سـرگیجه مـی‌شود و قـطره چشمی آن باعث تاری دید می‌گردد.

الکل

∇ مصرف زیاد آن باعث کاهش فشارخون می‌گردد بنابراین از مصرف مشروبات الکلی پرهیز کنید.

جراحی و بیهوشی عمومی

∇ قبل از بیهوشی یا بی‌حسی موضعی مصرف قرص تیمولولول باید متوقف شود با پزشک یا دندانپزشک خود مشورت نمایید.

عوارض جانبی

قرص تیمولول معمولاً عوارضی از قبیل مشکلات قلبی و آسم را تشدید می‌کند. غش کردن نیز گاهی اوقات به‌علت کاهش تعداد ضربان قلب ایجاد می‌شود. قطره چشمی تیمولول عوارض نادری دارد ولی گاهی باعث سردرد و تاری دید می‌شود.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
سستی/خستگی/سردرد (قرص)	●		■			
تاری دید (قطره چشمی)	●		■			
التهاب چشم (قطره چشمی)		●	■			
سرد شدن دستها و پاها (قرص)		●	■			
سرگیجه/غش کردن (قرص)		●		■		
کابوس/رؤیاهای عینی (قرص)		●		■		
خس‌خس سینه / تنفس بریده‌بریده (قرص)		●		■	▲	▮

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **داروهای تحریک‌کننده سمپاتیک** که در درمان سرفه و سرماخوردگی مصرف زیادی دارد مانند فنیل افرین، کلرفنیرامین، کلونیدین و متوکسی آمین، به‌همراه تیمولول باعث افزایش خطرناک فشارخون می‌شوند.
- **سالبوتامول، سالمترول (داروهای ضدآسم)** این داروها اثر تیمولول را کاهش می‌دهند.

۱- بیماری است که با افزایش فشار داخل چشمی همراه است که اگر درمان نشود باعث اختلال در دید و حتی کوری می‌گردد.

۲- واکنشی است که بدن نسبت به مصرف مداوم دارویی خاص ایجاد می‌کند. در این شرایط به تدریج اثر داروی مصرفی کاهش می‌یابد و بدن به دوز بالاتری از آن دارو نیازمند است تا اثر اولیه را نشان دهد.

۳- در هر سنی اتفاق می‌افتد، زنان بیشتر از مردان درگیر این بیماری می‌شوند. بیماری همراه ضعف و خستگی غیرطبیعی عضلات بخصوص عضلات چشم (که باعث دوبینی می‌شود) و عضلات صورت، حلق و حنجره می‌باشد.

تیوتروپیوم

اطلاعات عمومی

(این دارو در حال حاضر در بازار دارویی ایران موجود نیست). تیوتروپیوم یک گشادکننده مجاری تنفسی است که سبب شل شدن عضلات اطراف برونشیول‌ها (مجاری هوایی ریه‌ها) می‌شود. این دارو در پیشگیری اختلالات مجاری هوایی از جمله برونشیت مزمن[۱] بکار می‌رود. تیوتروپیوم یک داروی طولانی اثر است اما اثرات آن پس از پنج دقیقه ظاهر می‌شود. این دارو را نمی‌توان در درمان حملات حاد خس خس سینه یا اورژانس‌های آسم به کار برد. شکل مصرف تیوتروپیوم بصورت استنشاق پودر است و بطور مستقیم و موضعی روی سطح داخلی ریه‌ها اثر می‌کند از طریق خون این عمل را انجام نمی‌دهد. شایع‌ترین عارضه آن خشکی دهان است.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
گشادکننده مجاری تنفسی

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم ■ متوسط □ زیاد □

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری اسپریوا

اطلاعات دارویی

دارویی که تجویز شده برای درمان بیماری‌تان مناسب است از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری کنید.

شکل دارویی

پودر در کپسول‌های استنشاقی

تعداد دفعات و زمان مصرف

روزی یک بار

مقدار مصرف در بزرگسالان

روزی ۱۸ میکروگرم

شروع اثر

۵دقیقه

مدت اثر

۲۴ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

درظروف دربسته در جای خنک و خشک و دور از دسترس کودکان نگهدارید.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

به محض یادآوری مصرف کنید. اگر قرار است نوبت بعدی در ۸ ساعت آینده باشد یک نوبت را اکنون مصرف نموده و از مصرف نوبت بعدی صرف‌نظر کنید.

قطع مصرف دارو

مصرف دارو را بدون مشورت با پزشک متوقف نکنید. ممکن است علائم بیماری عود کند.

مصرف بیش از اندازه

معمولاً مصرف ناآگاهانه مشکلی بوجود نمی‌آورد ولی اگر بیش از آن مصرف شود و یا علائمی غیرطبیعی ظاهر گردد بلافاصله به پزشک مراجعه کنید.

مصرف طولانی مدت

مشکل شناخته شده‌ای وجود ندارد.

توصیه‌های ضروری

- خشکی دهان را می‌توانید بااستفاده از غرغره آب ولرم یا مصرف آب‌نبات‌های ترش و یا آدامس کم قند برطرف کنید.

نحوه دفع دارو

ناشناخته

۱- بیماری تنفسی که سبب تنگی نفس و سرفه‌های طولانی همراه خلط می‌شود بیشتر در افراد سیگاری دیده می‌شود.

TIOTROPIUM

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک‌تان می‌داند که:

∇ به آتروپین یا اپراتروپیوم حساسیت دارید.

∇ مشکلات پروستات دارید.

∇ دچار احتباس ادرار شده‌اید.

∇ از بیماری آب سیاه رنج می‌برید.

∇ مشکلات کلیوی دارید.

∇ سایر داروها را هم زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

∇ ایمنی مصرف آن به اثبات نرسیده است.

دوران شیردهی

∇ توصیه نمی‌شود.

نوزادان و کودکان

∇ مصرف آن در سنین زیر ۱۸ سال ممنوع است.

بالای ۶۰ سالگی

∇ مشکل شناخته شده‌ای وجود ندارد.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ مشکل شناخته شده‌ای وجود ندارد.

الکل

∇ مشکل شناخته شده‌ای وجود ندارد.

محافظت چشم‌ها

∇ باید مراقب بود تا پودر به داخل چشم پاشیده نشود چرا که ممکن است سبب ایجاد بیماری آب سیاه شود و یا این بیماری را وخیم‌تر کند. اگر دچار مشکلات چشمی یا بینایی شدید، بلافاصله پزشک خود را در جریان بگذارید.

ت

عوارض جانبی

خشکی دهان شایع‌ترین عارضه جانبی است. در صورت پاشیده شدن پودر به چشم‌ها ممکن است باعث آب سیاه[2] شود، در این صورت باید بلافاصله پزشک را در جریان قرار دهید.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
خشکی دهان / گلودرد	●		■			
یبوست	●		■			
تندی ضربان قلب / تپش قلب		●		■		
مشکل در دفع ادرار		●		■		
بثورات جلدی		●		■		
خس‌خس سینه		●		■		
درد چشم / تاری دید		●		■		■
سیاهی در میدان دید		●		■		■

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

● **آتروپین و اپراتروپیوم (سایرگشادکننده‌های مجاری تنفسی)**، اثرات و سمیت تیوتروپیوم در مصرف هم‌زمان با این داروها، افزایش می‌یابد.

۲- افزایش غیرطبیعی فشار داخل چشم که منجر به تاری دید و سردرد می‌شود اگر معالجه نشود به کوری می‌انجامد.

جم‌فیبروزیل

اطلاعات عمومی

جم‌فیبروزیل جزء داروهای پایین‌آورنده چربی خون است. اثر کاهندگی چربی خون این دارو توسط مهار تولید چربی در کبد و جلوگیری از آزاد شدن چربی از بافت‌های چربی به درون خون صورت می‌گیرد. در صورتی که فردی بطور ارثی چربی بالا دارد و یا چاق و کم‌تحرک است، چربی خون بالایی نسبت به افراد سالم دارد و این چربی خون اضافه در دیوارهٔ رگ‌ها رسوب کرده تشکیل پلاک‌های چربی را می‌دهد، این پلاک‌ها باعث از بین رفتن خاصیت انعطاف‌پذیری رگ‌ها شده و نهایتاً باعث تنگ شدن و ایجاد انسداد می‌گردد، در صورتی که این انسداد در عروق کرونر (عروق خونرسان به قلب) ایجاد شود باعث حملات قلبی و یا درد قفسه صدری می‌شود. و اگر در عروق مغزی بوجود آید باعث سکته‌های مغزی می‌گردد، بنابراین عوارض ناشی از چربی خون بالا بسیار وخیم و خطرناک است و لازم است بلافاصله طبق دستور پزشک مصرف دارو، رژیم غذایی کم‌چرب، ورزش منظم، نکشیدن سیگار و جلوگیری از ایجاد استرس و ناراحتی در برنامهٔ روزانه گنجانده شود.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
پایین‌آورنده چربی

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم ■ متوسط □ زیاد □

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری لوپید، جم‌فیبرازیل پی‌دی

اطلاعات دارویی

این دارو برای درمان بیماری‌تان مناسب است، مقدار و ترتیب مصرف آن را بدون دستور پزشک تغییر ندهید.

شکل دارویی

قرص، کپسول

تعداد دفعات و زمان مصرف

۲ بار روزانه، نیم ساعت قبل از صبحانه و شام مصرف شود.

مقدار مصرف در بزرگسالان با سن بیش از ۶۵ سال

۱۲۰۰ میلی‌گرم روزانه

شروع اثر

۲ تا ۵ روز

مدت اثر

ناشناخته است.

رژیم غذایی توصیه شده

از مصرف غذاهای پُرچرب به‌خصوص چربی‌های اشباع (مانند کره و روغن جامد) خودداری کنید و از سبزیجات و میوه‌های تازه بیشتر استفاده نمایید.

ذخیره‌سازی

در قوطی در بسته در دمای اتاق و به دور از نور و دسترس اطفال نگهداری شود.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

بهتر است وعده‌ای را که فراموش کرده‌اید مصرف نکنید و وعدهٔ بعدی را ۲ برابر ننمایید.

قطع مصرف دارو

بدون دستور پزشک دارو را به‌طور ناگهانی قطع نکنید.

مصرف بیش از اندازه

مصرف ناآگاهانه دارو معمولاً مشکلی بوجود نمی‌آورد ولی اگر نشانه‌های غیرطبیعی بوجود آمد به پزشک‌تان اطلاع دهید.

مصرف طولانی مدت

معمولاً مشکل خاصی وجود ندارد ولی همیشه مراقب دردهای عضلانی باشید.

کنترل و پایش

آزمایش منظم و دوره‌ای در هنگام مصرف دارو جهت بررسی انعقاد و چربی خون و چگونگی عملکرد کبدی ضروری است.

توصیه‌های ضروری

- دارو را نیم ساعت قبل از غذا (قبل صبحانه و شام) جهت جذب بهتر و مؤثرتر مصرف کنید.
- با شروع مصرف دارو ممکن است دچار رنگ‌پریدگی و ضعف مختصری شوید که با ادامه مصرف دارو برطرف خواهد شد.
- اگر بعد از ۳ ماه هیچگونه تغییری در میزان چربی خون‌تان بوجود نیامد دارو را متوقف و جهت جایگزینی دارویی دیگر به پزشک‌تان مراجعه نمایند.
- در صورت بروز درد در ناحیه شکم سمت راست و بروز درد شدید هنگام تنفس به پزشک‌تان جهت بررسی کیسه صفرا مراجعه نمایند.

نحوه دفع دارو

این دارو از طریق مدفوع دفع می‌گردد.

GEMFIBROZIL

اقدامات احتیاطی خاص

آیا پزشک‌تان می‌داند که:

∇ نارسایی شدید کبدی یا کلیوی دارید.

∇ دچار بیماریهای کیسه صفرا (مثل سنگ کیسه صفرا) هستید.

∇ سایر داروها را همزمان مصرف می‌کنید.

∇ سیگار می‌کشید.

دوران حاملگی

∇ توصیه نمی‌شود.

دوران شیردهی

∇ ترشح این دارو در شیر ثابت نشده است ولی ممکن است برای شیرخوار مضر باشد، در صورتی که با تشخیص پزشک‌تان مجبور هستید دارو را مصرف کنید، نوع تغذیه شیرخوار را عوض کنید.

نوزادان و کودکان

∇ توصیه نمی‌شود.

بالای ۶۰ سالگی

∇ مشکل خاصی بوجود نمی‌آورد، فقط زمانی که مشکل کلیوی یا کبدی دارید با احتیاط و دوز کم دارو را مصرف کنید.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ منعی ندارد.

الکل

∇ مشکلی ندارد.

عوارض جانبی

شایعترین عارضه این دارو مشکلات گوارشی است که معمولاً خفیف بوده و با ادامه مصرف دارو از بین می‌رود.

علائم / اثرات	فراوانی: شایع	فراوانی: نادر	مشورت با پزشک: در موارد شدید	مشورت با پزشک: در همه موارد	بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
تهوع / استفراغ / دل‌درد / اسهال	●		■			
تاری‌دید / سردرد		●		■		
بثورات جلدی		●		■		
گرفتگی و درد عضلانی		●		■		■
خارش / التهاب پوستی		●		■		

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- مصرف هم‌زمان جم‌فیبروزیل با **داروهای ضدانعقادی (مثل وارفارین)** باعث کاهش فعالیت ضدانعقادی این داروها می‌شود.
- مصرف هم‌زمان **مُدرها و متیل دوپا** با جم‌فیبروزیل باعث کاهش اثرات این دارو می‌شود.
- **لوواستاتین، پراوستاتین و سیمواستاتین (سایر داروهای پایین‌آورنده چربی خون)** مصرف هم‌زمان با جم‌فیبروزیل باعث افزایش گرفتگی عضلانی و درد ماهیچه‌ای می‌شوند.

جنتامایسین

اطلاعات عمومی

جنتامایسین یکی از آنتی‌بیوتیک‌های آمینوگلیکوزیدی است که آمپول آن در عفونت‌های شدید دربیمارستان‌ها استفاده می‌شود. عفونت‌ها شدید شامل عفونت‌های ریوی، دستگاه ادراری، استخوان، مفاصل و زخم و نیز التهاب صفاقی، سپتی سمی[۱] و مننژیت[۲] هستند. همچنین این شکل دارویی به همراه پنی‌سیلین برای پیشگیری و درمان عفونت دریچه‌های قلب (اندوکاردیت) نیز بکار می‌رود. قطره جنتامایسین برای عفونت‌های چشمی و گوشی بکار می‌رود. آمپول جنتامایسین می‌تواند عوارض جانبی وخیمی روی گوش‌ها و کلیه‌ها داشته باشد. آسیب گوش ممکن است به کری و اختلال تعادل ناشی از درگیری گوش داخلی بیانجامد، بنابراین دوره‌های درمان کوتاه و بیش از هفت روزه نمی‌باشد. در موارد استفاده از مقادیر بالا یا عملکرد ضعیف کلیوی، درمان با احتیاط انجام می‌شود.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
آنتی‌بیوتیک

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم □ متوسط ■ زیاد □

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ **لازم نیست** □

نام‌های تجاری سیدومایسین، گارامایسین، جنتیسین

اطلاعات دارویی

دارویی که تجویز شده برای درمان بیماریتان مناسب است از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری کنید.

شکل دارویی

آمپول، قطره و پمادهای چشمی و گوشی

تعداد دفعات و زمان مصرف

روزی ۳-۱ بار (آمپول)؛ روزی ۴-۳ بار یا طبق دستور (قطره گوشی)؛ هر ۲ ساعت یا طبق دستور (قطرهٔ چشمی)

مقدار مصرف در بزرگسالان

براساس بیماری و پاسخ درمانی (آمپول)؛ طبق دستور پزشک (قطره گوشی و چشمی)

شروع اثر

در عرض ۲-۱ ساعت

مدت اثر

۱۲-۸ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

درظروف دربسته در جای خنک و خشک و دور از دسترس کودکان نگهدارید.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

به محض یادآوری قطره گوشی یا چشمی را مصرف کنید.

قطع مصرف دارو

دورهٔ درمان را کامل کنید. حتی اگر احساس بهبود کردید، ممکن است عفونت اولیه هنوز وجود داشته باشد و در صورت توقف زودرس درمان، عود کند.

مصرف بیش از اندازه

شکل آمپول دارو دربیماریتان و تحت نظارت شدید تجویز می‌شود که مصرف بیش از حد آن غیرممکن است، در سایر موارد اگر ناآگاهانه مصرف شود معمولاً مشکل خاصی ایجاد نمی‌کند.

مصرف طولانی مدت

معمولاً طول درمان بیشتر از ۷ روز نمی‌باشد، در صورت تزریق خطر عوارض شنوایی و تعادل وجود دارد.

کنترل و پایش

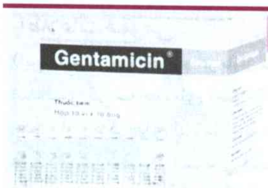
آزمایش خون دوره‌ای جهت بررسی عملکرد کلیوی ضروری است.

توصیه‌های ضروری

- در هنگام مصرف پماد از قرارگرفتن در معرض نور خورشید خودداری کنید.
- پس از چکاندن قطره چشمی به مدت یک دقیقه بر روی چشم‌ها فشار ملایمی وارد کنید.
- زمانی که از پماد چشمی استفاده می‌کنید به مدت ۲ دقیقه چشم‌ها را بسته نگه دارید و پس از بازکردن چشم‌ها چند دقیقه‌ای تار می‌بینید نگران نباشید گذراست.

نحوه دفع دارو

شکل آمپول آن از راه ادرار دفع می‌شود.

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک تان می‌داند که:

- ∇ مشکل مزمن کلیوی دارید.
- ∇ دچار اختلال شنوایی شده‌اید.
- ∇ به این آنتی‌بیوتیک‌ها حساسیت دارید.
- ∇ سایر داروها را هم زمان مصرف می‌کنید.
- ∇ میاستنی گراو[3] دارید.
- ∇ پارکینسون[4] دارید.

دوران حاملگی

∇ در مورد مصرف قطره‌های چشمی یا گوشی شواهدی از خطر وجود ندارد. معمولاً آمپول تجویز نمی‌شود چون ممکن است سبب نقایص شنوایی در جنین شود. با پزشک خود مشورت کنید.

دوران شیردهی

∇ در مورد مصرف قطره‌های چشمی یا گوشی شواهدی از خطر وجود ندارد ولی شکل آمپول آن وارد شیر می‌شود و ممکن است برای شیرخوار مضر باشد. با پزشک خود مشورت کنید.

نوزادان و کودکان

∇ در موارد تزریقی، کاهش مقدار مصرف ضروری است.

بالای ۶۰ سالگی

∇ معمولاً عوارض داروها در این سنین افزایش می‌یابد بنابراین کاهش دوز ضروری است.

رانندگی و مشاغل پرخطر

∇ در صورت مصرف قطره‌های چشمی یا گوشی نباید مشکل خاصی بوجود آید.

الکل

∇ مشکل شناخته شده‌ای وجود ندارد.

عوارض جانبی

عوارض جانبی نادر هستند اما در موارد تزریقی خطرناک می‌باشد. گیجی، از دست دادن تعادل (سرگیجه)، اختلال شنوایی و تغییر رنگ ادرار باید فوراً به اطلاع پزشک برسند. واکنش‌های حساسیتی نظیر بثورات جلدی و خارش در همهٔ اشکال دارو دیده می‌شوند. تاری دید یا تحریک چشم در موارد مصرف قطره چشمی ممکن است رخ دهد و باید به اطلاع پزشک برسد.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
تهوع / استفراغ		●	■			
گیجی / سرگیجه		●		■	▲	▮
بثورات جلدی / خارش		●		■	▲	▮
وزوز گوش / کاهش شنوایی		●		■	▲	▮
ادرار خونی و تیره‌رنگ		●		■	▲	▮

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

● **نکته کلی،** جنتامایسین بطور گسترده‌ای با داروهایی نظیر مُدرها و سایر آنتی‌بیوتیک‌ها واکنش نشان می‌دهد و سبب افزایش خطر ایجاد کاهش شنوایی و یا نارسایی کلیوی می‌شود.

۱- عفونت شدید سراسری بدن
۲- عفونت پرده‌های مغز
۳- نوعی بیماری خودایمن عصبی ـ عضلانی که با کاهش قدرت عضلانی همراه است.
۴- نوعی اختلال در تعادل انتقال‌دهنده‌های عصبی در مغز است که باعث سفتی عضلات و لرزش اندام‌ها می‌شود.

داسولپین (دوتیپین)

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
ضدافسردگی‌های سه‌حلقه‌ای

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم ☐ متوسط ☐ زیاد ■

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط ☐ زیاد ☐

نسخه پزشک لازم است ■ **لازم نیست** ☐

نام‌های تجاری دوتاپکس، پرپادین

اطلاعات عمومی

(این دارو درحال حاضر در بازار دارویی ایران موجود نیست). داسولپین به گروه داروهای ضدافسردگی سه‌حلقه‌ای تعلق دارد و مهم‌ترین کاربرد آن در درمان درازمدت افسردگی است. از ویژگی‌های آن، مؤثر بودن در درمان افسردگی است که با اضطراب و بی‌خوابی همراه است. معمولاً افسردگی همراه با پایین بودن خلق، کاهش فعالیت‌های روزمره و عدم انگیزه برای انجام آن، گوشه‌گیری و کاهش یا افزایش اشتها است. این دارو باعث افزایش خلق، بهبود اشتها، افزایش جنب‌وجوش و به‌فعالیت‌های روزمره جاذبه می‌بخشد. اگر این دارو در هنگام خواب مصرف شود حالتی را پدید می‌آورد که به‌دنبال آن خوابی عمیق بوجود می‌آید و دیگر نیازی به مصرف قرص‌های خواب‌آور وجود ندارد. هفته‌ها طول می‌کشد تا اثرات ضدافسردگی دارو پدید آید. در صورتی که دارو را بیش از اندازه مصرف کنید، باعث عوارضی مانند کُما، بی‌نظمی ضربانی قلب و غش می‌شود.

اطلاعات دارویی

دارویی که برای شما تجویز شده است برای درمان بیماری‌تان مناسب است، بدون دستور پزشک از تغییر دوز دارو خودداری کنید.

شکل دارویی

قرص، کپسول

تعداد دفعات و زمان مصرف

۳-۲ بار روزانه یا یک بار هنگام خواب

مقدار مصرف در بزرگسالان

۱۵۰-۷۵ میلی‌گرم روزانه (حداکثر دوز ۲۲۵ میلی‌گرم در بعضی از موارد تجویز می‌شود)

شروع اثر

اثرات ضدافسردگی دارو تا ۴-۲ هفته بروز نمی‌کند، اما عوارض جانبی آن پس ۲-۱ روز ظاهر می‌شود.

مدت اثر

چند روز

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

در ظروف دربسته، در جای خشک و خنک (دمای اتاق)، و به دور از دسترس اطفال نگهداری شود.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

در صورتی که به یاد آوردید سریعاً بخورید، اگر تا وعدهٔ بعد کمتر از ۲ ساعت مانده بهتر است کل دوز روزانه را در یک وعده مصرف کنید.

قطع مصرف دارو

بدون دستور پزشک مصرف دارو را بطور ناگهانی قطع نکنید، پزشک به صورت تدریجی دوز دارو را کم می‌کند تا نهایتاً آن را قطع می‌نماید. قطع ناگهانی دارو باعث بوجودآمدن عوارض قطع شامل سردرد، تعریق، ضعف و تهوع می‌شود.

مصرف بیش از اندازه

در صورت بروز تپش قلب و از دست رفتن هوشیاری سریعاً به اورژانس خبر دهید و تا رسیدن اورژانس اقدامات اولیه را انجام دهید.

"به راهنمای اقدامات اولیه در مسمومیت‌های دارویی در انتهای کتاب توجه شود."

مصرف طولانی مدت

مشکل خاصی ندارد.

کنترل و پایش: هر فردی که در طی مصرف دارو دچار خواب‌آلودگی، گیجی، گرفتگی عضلانی یا تشنج می‌شود باید از نظر میزان سدیم (نمک) خون بررسی شود.

توصیه‌های ضروری

- در مصرف طولانی مدت دارو ممکن است رنگ ادرار به آبی متمایل به سبز تغییر رنگ دهد.
- به دنبال مصرف این دارو جهت پیشگیری از واکنش‌های ایجاد حساسیت به نور، هنگام خروج از منزل از عینک آفتابی ولباس‌های پوشیده استفاده نمایید.
- خشکی دهان را می‌توان بااستفاده از غرغره آب ولرم و یا آدامس کم قند برطرف نمود.

نحوه دفع دارو

عمدهٔ آن از طریق کلیه‌ها دفع می‌گردد.

DOSULEPIN (DOTHIEPIN)

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک تان می‌داند که:

- ∇ مشکل قلبی دارید.
- ∇ صرع دارید و تشنج می‌کنید.
- ∇ مدت زیادی است درگیر مشکلات کبدی یا کلیوی هستید.
- ∇ آب سیاه[1] دارید.
- ∇ مشکل پروستات دارید.
- ∇ از شیدایی و اختلالات روانی رنج می‌برید.
- ∇ سایر داروها راهمزمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

∇ ایمنی مصرف در این دوران تأیید نشده است.

دوران شیردهی

∇ این دارو در شیر مادر ترشح می‌شود و ممکن است بر روی شیرخوار عوارضی داشته باشد.

نوزادان و کودکان

∇ توصیه نمی‌شود.

بالای ۶۰ سالگی

∇ در این گروه سنی عوارض داروها بیشتر نمایان می‌شود کاهش دوز دارو ضروری است.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ به علت ایجاد تاری دید، سرگیجه و خواب‌آلودگی، تا مشخص نشدن اثرات دارو از انجام اینگونه مشاغل خودداری نمایید.

الکل

∇ بپرهیزید، الکل اثرات آرامبخشی دارو را به شدت افزایش می‌دهد.

جراحی و بیهوشی عمومی

∇ قبل از هرگونه عمل جراحی و بیهوشی عمومی مصرف دارو متوقف شود.

عوارض جانبی

بیشتر عوارض این دارو به میزان مصرف و مدت آن بستگی دارد.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
خواب‌آلودگی / خشکی دهان	●		■			
تعریق	●		■			
تاری دید	●			■		
سرگیجه / غش کردن		●		■		
بثورات جلدی / احتباس ادرار		●		■	▲	
تپش قلب		●		■	▲	■

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **مسکن‌ها**، اکثر آرامبخش‌ها باعث افزایش اثرات تسکینی داسولپین می‌شوند.
- **ضدتشنج‌ها (مثل فنی‌توئین)**، داسولپین اثرات این داروها را کاهش می‌دهد.
- **مهارکننده‌های منوآمین‌اکسیداز (مثل فنلزین)**، مصرف همزمان آنها باعث بروز عوارض خطرناکی می‌شود.
- **کشیدن سیگار**، سیگار اثرات ضدافسردگی داسولپین را کاهش می‌دهد
- **داروهای ضد بی‌نظمی ضربان قلب**، داسولپین را نباید همزمان با داروهای ضد بی‌نظمی قلبی مانند سوتالول و آمیودارون مصرف کرد.

۱- اختلال چشمی است که باعث افزایش فشار داخلی چشم شده و در صورت عدم درمان باعث سردرد، کاهش بینایی و نهایتاً کوری می‌شود.

د

داکسپین

اطلاعات عمومی

داکسپین به گروه داروهای ضدافسردگی سه‌حلقه‌ای متعلق است که عمده مصرف آن در درمان طولانی مدت افسردگی است. معمولاً افسردگی همراه با پایین بودن خلق، کاهش فعالیت‌های روزمره و عدم انگیزه برای انجام آن، گوشه‌گیری و کاهش یا افزایش اشتها است. داکسپین مانند سایر داروهای این‌گروه باعث بهبود اشتها، افزایش خلق و فعالیت روزمره می‌شود، اثر آرام‌بخشی آن از آمی تریپتیلین کم‌تر است ولی می‌توان دارو را در هنگام خواب مصرف نمود که نتیجهٔ آن خوابی آرام و عمیق است. داکسپین را می‌توان در بعضی از موارد در سردردهایی که همراه با افسردگی است بکار برد. مصرف بیش از اندازه دارو باعث کُما و بی‌نظمی ضربان قلب می‌شود.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
ضد افسردگی‌های سه‌حلقه‌ای

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم ☐ متوسط ☐ زیاد ■

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط ☐ زیاد ☐

نسخه پزشک لازم است ■ **لازم نیست** ☐

نام‌های تجاری آداپین، تریاداپین

اطلاعات دارویی

دارویی که برای شما تجویز شده است برای درمان بیماری‌تان مناسب است از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری نمایید.

شکل دارویی

کپسول، قرص

تعداد دفعات و زمان مصرف

۴-۱ بار روزانه یا یک بار هنگام خواب

مقدار مصرف در بزرگسالان

۷۵-۲۵ میلی‌گرم ۳ بار روزانه یا حداکثر ۱۵۰ میلی‌گرم یکبار هنگام خواب

شروع اثر

سریع

مدت اثر

تاهفته‌های باقی می‌ماند.

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

درظروف دربسته در جای خشک و خنک(دمای اتاق)، و به دور از نور و دسترس اطفال نگهداری شود.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

به یادتان آمد بلافاصله بخورید، اگر تا دوز بعدی کمتر از ۲ ساعت مانده کل دوز روزانه را در یک وعده مصرف کنید، به یاد داشته باشید بهترین زمان خوردن دارو موقع خواب است.

قطع مصرف دارو

قطع ناگهانی دارو باعث ایجاد عوارض قطع دارو می‌گردد و ممکن است علائم بیماری مجدداً عود نماید، بهترین روش قطع آن کاهش تدریجی تا قطع نهایی آن است که با نظارت پزشک انجام می‌پذیرد.

مصرف بیش از اندازه

در صورت بروز تپش قلب و از دست رفتن هوشیاری بلافاصله به اورژانس اطلاع دهید و تا رسیدن اورژانس اقدامات اولیه را انجام دهید.

"به اقدامات اولیه در مسمومیت‌های دارویی در انتهای کتاب مراجعه نمایید."

مصرف طولانی مدت

مشکل خاصی ایجاد نمی‌کند.

توصیه‌های ضروری

- خشکی دهان را می‌توان با غرغره آب ولرم و یا آدامس کم قند برطرف نمود.
- سیگار، اثرات دارو را کاهش می‌دهد، در طی مصرف دارو سیگار نکشید و یا تعداد آن را کم کنید.
- برای جلوگیری از بروز عوارض گوارشی، می‌توانید کپسول دارو را خالی کرده محتویات آن را همراه غذا یا مایعات مصرف کنید.

نحوه دفع دارو

این دارو از راه ادرار دفع می‌گردد.

DOXEPIN

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید، پزشک‌تان می‌داند که:

∇ مشکل قلبی دارید.
∇ تشنج می‌کنید و صرع دارید.
∇ مدت زیادی است درگیر ناراحتی‌های کبدی یا کلیوی هستید.
∇ آب سیاه[1] دارید.
∇ از مشکل پروستات رنج می‌برید.
∇ سایر داروها را هم زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

∇ ایمنی آن در این دوران تأیید نشده است.

دوران شیردهی

∇ این دارو در شیر مادر ترشح شده و ممکن است عوارضی برای شیرخوار داشته باشد.

نوزادان و کودکان

∇ در کودکان زیر ۱۶ سال توصیه نمی‌شود.

بالای ۶۰ سالگی

∇ در این سنین عوارض داروها بیشتر خودشان را نشان می‌دهند، کاهش دوز دارو را ضروری کنید.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ داکسپین ممکن است باعث تاری دید و کاهش توجه شود که در این شرایط از انجام اینگونه مشاغل خودداری نمایید.

الکل

∇ بپرهیزید، الکل باعث تشدید اثرات تسکینی دارو می‌شود.

جراحی و بیهوشی عمومی

∇ قبل از هرگونه جراحی یا بیهوشی عمومی، مصرف دارو را متوقف کنید.

عوارض جانبی

عوارض شایع داکسپین، خواب‌آلودگی، خشکی دهان و یبوست است که با کاهش دوز دارو برطرف می‌شود.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
خواب‌آلودگی	●		■			
عرق کردن	●		■			
خشکی دهان / یبوست	●		■			
تاری دید	●			■		
سرگیجه / غش کردن	●			■		
تپش قلب / گلودرد		●		■	▲	
بثورات جلدی		●		■	▲	■

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **داروهای مهارکننده منوآمین‌اکسیداز (گروه دیگری از داروهای ضدافسردگی)**، در مصرف همزمان با داکسپین باعث بروز عوارض وخیمی می‌شود.
- **داروهای ضدصرع**، داکسپین اثر این گروه از داروها را کاهش داده و باعث می‌شود آستانه تشنج پایین آید.
- **آرامبخش‌ها**، داروهای این گروه باعث تشدید اثرات داکسپین می‌شوند.
- **داروهای ضدانعقادی خوراکی (مانند وارفارین)**، مصرف هم زمان با داکسپین باعث تشدید اثرات این داروها شده و احتمال خونریزی را افزایش می‌دهد.

د

۱- اختلال چشمی است که باعث افزایش فشار داخلی چشم شده و در صورت عدم درمان باعث سردرد کاهش بینایی و نهایتاً کوری می‌شود.

داکسی سیکلین

اطلاعات عمومی

داکسی‌سیکلین یک آنتی‌بیوتیک تتراسیکلینی است. این دارو در درمان عفونت‌های ادراری، تنفسی و گوارشی بکار می‌رود. همچنین داکسی‌سیکلین برای درمان برخی از بیماری منتقله جنسی، عفونت‌های پوستی، چشمی و پروستات، آکنه (جوش غرور) و پیشگیری از مالاریا (در برخی از نواحی جهان) مورداستفاده قرار می‌گیرد. داکسی‌سیکلین کمتر از سایر تتراسیکلین‌ها سبب اسهال می‌شود و جذب آن با مصرف شیر و غذا مختل نمی‌شود. به همین علت می‌توان برای کاهش عوارض جانبی آن نظیر تهوع یا سوءهاضمه، این دارو را با غذا مصرف نمود. همچنین در بیمارانی که دچار اختلال عملکرد کلیوی هستند. مصرف این دارو ایمن است. همانند دیگر تتراسیکلین‌ها، این دارو می‌تواند سبب تیره شدن دندان‌ها و اثر براستخوان‌های در حال رشد کودکان شود بنابراین برای کودکان زیر ۱۲ سال و زنان باردار تجویز نمی‌شود.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:

آنتی‌بیوتیک

خطرات ناشی از مصرف زیاد:

کم ■ متوسط □ زیاد □

میزان وابستگی:

کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ **لازم نیست** □

نام‌های تجاری دمیکس، دوکسی‌لار، ویبرامایسین

اطلاعات دارویی

دارویی که تجویز شده برای درمان بیماریتان مناسب است از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری کنید.

شکل دارویی

قرص، کپسول

تعداد دفعات و زمان مصرف

روزی ۲-۱ بار با مقدار کافی آب یا بعد از غذا

مقدار مصرف در بزرگسالان

روزی ۲۰۰-۱۰۰ میلی‌گرم

شروع اثر

۱۲-۱ ساعت؛ چندین هفته (برای آکنه یا جوش غرور)

مدت اثر

تا ۲۴ ساعت؛ چندین هفته (آکنه)

رژیم غذایی توصیه شده هیچ

ذخیره‌سازی

در ظروف دربسته در جای خنک و خشک و دور از دسترس کودکان نگهدارید.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

به محض یادآوری مصرف کنید. اگر قرار است نوبت بعدی در ۶ ساعت آینده باشد، یک نوبت را اکنون مصرف کنید و از مصرف نوبت بعدی صرف‌نظر نمایید.

قطع مصرف دارو

حتی اگر احساس بهبود کردید دوره درمان را کامل کنید، ممکن است عفونت اولیه هنوز هم وجود داشته باشد و علایم در صورت توقف درمان، بزودی عود کند.

مصرف بیش از اندازه

معمولاً مصرف ناآگاهانه مشکل خاصی ایجاد نمی‌کند ولی اگر بیش از آن مصرف شود و یا علائمی غیرطبیعی بوجود آید بلافاصله به پزشک اطلاع دهید.

مصرف طولانی مدت

بجز در آکنه، این دارو برای طولانی مدت تجویز نمی‌شود.

توصیه‌های ضروری

- دورهٔ درمان راکامل کنید حتی اگر علائم بیماری بهبود یافته است.
- هنگام مصرف این دارو برای چند دقیقه در حالت نشسته قرارگیرید تا دارو موجب التهاب مری و گلو نشود.
- در طی مصرف این دارو به مدت طولانی در معرض نور خورشید قرار نگیرید.

نحوه دفع دارو

این دارو از راه مدفوع دفع می‌گردد.

۱- نوعی بیماری خونی که با درگیری پوست و کبد همراه است.

۲- نوعی بیماری خودایمن بافت همبند که با درگیری پوستی، مفصلی، خونی و عصبی همراه است.

۳- نوعی بیماری خودایمن عضلانی ـ عصبی که با ضعف عضلانی همراه است.

DOXYCYCLIN

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک‌تان می‌داند که:

- ▽ مشکل مزمن کبدی دارید.
- ▽ سابقه حساسیت به آنتی‌بیوتیک‌ها را دارید.
- ▽ سایر داروها را هم زمان مصرف می‌کنید.
- ▽ پورفیری[1] دارید.
- ▽ لوپوس اریتماتو[2] دارید.
- ▽ دچار میاستنی گراو[3] شده‌اید.

دوران حاملگی

▽ در بارداری استفاده نمی‌شود. ممکن است سبب تغییر رنگ دندان‌های در حال رشد نوزاد شود.

دوران شیردهی

▽ دارو وارد شیر می‌شود و ممکن است سبب تغییر رنگ دندان‌های شیرخوار شود.

نوزادان و کودکان

▽ در سنین زیر ۱۲ سال توصیه نمی‌شود. کاهش مقدار مصرف آن در کودکان بزرگتر، ضروری است.

بالای ۶۰ سالگی

▽ مشکل خاصی وجود ندارد.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

▽ مشکل شناخته شده‌ای وجود ندارد.

الکل

▽ مقادیر زیاد الکل سبب کاهش تأثیر داکسی سیکلین می‌شوند.

جراحی و بیهوشی عمومی

▽ پزشک یادندانپزشک خود را از مصرف داکسی‌سیکلین مطلع کنید.

عوارض جانبی

عوارض جانبی داکسی‌سیکلین نادر است، البته تهوع، استفراغ یا اسهال ممکن است رخ دهند که با ادامه درمان برطرف می‌شود. سایر عوارض جانبی آن شامل بثورات جلدی، خارش و حساسیت به نور می‌باشد.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
تهوع /استفراغ /اسهال		●	■			
زخم‌های دهانی		●	■			
بثورات جلدی / خارش		●		■	▲	
حساسیت به نور		●		■	▲	
سردرد /اختلالات دید		●		■	▲	■

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **آنتی‌بیوتیک‌های پنی‌سیلینی،** داکسی سیکلین با عملکرد ضدباکتریایی این داروها تداخل می‌کند و اثرات آنها را تغییر می‌دهد.
- **باربیتورات‌ها (قرص‌های خواب)، کاربامازپین و فنی‌توئین (ضدتشنج)،** همهٔ این داروها سبب کاهش اثر داکسی‌سیکلین می‌شوند. باید مقدار داکسی‌سیکلین در مصرف هم زمان با این داروها افزایش داد.
- **قرص‌های ضدبارداری،** خطر کاهش اثر ضدبارداری‌های خوراکی در مصرف هم زمان با داکسی‌سیکلین وجود دارد.
- **داروهای ضدانعقاد خوراکی،** داکسی‌سیکلین ممکن است سبب افزایش عملکرد این داروها شوند و باعث افزایش خونریزی‌های غیرطبیعی شود.
- **شربت معده و ترکیبات حاوی آهن، کلسیم یا منیزیوم،** ممکن است جذب این دارو را مختل کنند. بنابراین داروها تا ۳-۲ ساعت پس از مصرف داکسی‌سیکلین استفاده ننمایید.
- **سیکلوسپورین (داروی مصرفی در پیوند اعضا)، دیگوکسین (قرص قلبی) و لیتیوم (ضدروانپریشی)،** داکسی‌سیکلین سبب افزایش میزان این داروها در خون می‌شود.

د

داگزازوسین

طبقه‌بندی

گروه دارویی: گشادکننده عروقی، ضد فشارخون و دارویی مورداستفاده در اختلالات ادراری

خطرات ناشی از مصرف زیاد:

کم □ متوسط ■ زیاد □

میزان وابستگی:

کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری کاردورا

اطلاعات عمومی

(این دارو در حال حاضر در بازار دارویی ایران موجود نیست). داگزازوسین یک گشادکننده عروقی پایین آورنده فشارخون می‌باشد که این فشار را به‌وسیله شل کردن عضلات دیواره رگها و گشادی آنها موجب می‌گردد. این عمل باعث تسهیل و افزایش حرکت خون درون رگها می‌شود. این دارو بسیار آهسته از بدن دفع می‌گردد بنابراین مقدار مصرف روزانه آن فقط یک بار می‌باشد. این دارو ممکن است با سایر گشادکننده‌های عروقی جهت کاهش فشارخون تجویز شود در نتیجه اثرات دارو افزایش می‌یابد. داگزازوسین همچنین در بیمارانی که از بزرگی غده پروستات رنج می‌برند استفاده می‌شود. این دارو باعث شل شدن عضلات بافت پروستات شده در نتیجه جریان ادرار با وجود بزرگی پروستات به راحتی عبور می‌کند. سرگیجه و غش یکی از عوارض شایع دارو است که بخصوص در دوزهای اول مصرف آن بیشتر نمایان است، بهتر است برای جلوگیری از اُفت ناگهانی فشارخون در دوزهای اول، آن را در خانه در هنگام خواب و به مقدار کم مصرف کنید و به‌تدریج مقدار آن را افزایش دهید.

اطلاعات دارویی

دارویی که برای شما تجویز شده برای درمان بیماری‌تان مناسب است، بدون مشورت با پزشک مقدار مصرف آن را تغییر ندهید.

شکل دارویی

قرص

تعداد دفعات و زمان مصرف

یک بار روزانه

مقدار مصرف در بزرگسالان

برای فشارخون از ۱ میلی‌گرم در روز شروع می‌کنیم و به تدریج تا ۱۶ میلی‌گرم افزایش می‌دهیم. برای بزرگی پروستات از ۱ میلی‌گرم شروع به تدریج درفاصله ۱ تا ۲ هفته تا ۸ میلی‌گرم در روز افزایش می‌یابد.

شروع اثر

تا ۲ ساعت

مدت اثر

۲۴ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

نگهداری در ظروف دربسته در جای خشک و خنک و به دور از دسترس اطفال نگهداری کنید.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

در صورت فراموش کردن وعده روزانه، باید منتظر وعده بعدی باشید، البته این در صورتی است که نخوردن یک وعده دارو اثر روی شما ندارد.

قطع مصرف دارو

قطع مصرف دارو باید با دستور پزشک باشد، اگر یکباره داگزازوسین قطع شود باعث افزایش ناگهانی فشارخون می‌گردد که خطراتی به دنبال دارد.

مصرف بیش از اندازه

معمولاً مصرف ناآگاهانه، مشکل خاصی بوجود نمی‌آورد ولی اگر بیش از آن مصرف شود و باعث سرگیجه و غش شود، فوراً به پزشک اطلاع دهید.

مصرف طولانی مدت

مشکل خاصی وجود ندارد.

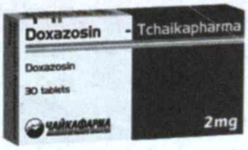
توصیه‌های ضروری

- این دارو را همراه غذا یا بعد از آن مصرف نمائید.
- در هنگام مصرف این دارو در معرض گرما قرار نگیرید.

نحوه دفع دارو

عمدهٔ این دارو از راه ادرار و مابقی از مدفوع دفع می‌گردد.

DOXAZOSIN

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن شوید پزشک شما از موارد زیر مطلع است:

- ∇ به مدت طولانی دچار مشکل کبدی یا کلیوی بوده‌اید.
- ∇ در گذشته به داگزازوسین حساسیت داشتید.
- ∇ سابقه عمل جراحی دارید.
- ∇ سایر داروها را هم‌زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

∇ معمولاً تجویز نمی‌شود.

دوران شیردهی

∇ به علت ترشح در شیر مادر و احتمال عارضه برای شیرخوار، معمولاً در این دوران تجویز نمی‌شود.

نوزادان و کودکان

∇ توصیه نمی‌شود.

بالای ۶۰ سالگی

∇ ممکن است کاهش دوز دارو ضرورت داشته باشد، ضمناً تا مشخص شدن اثرات دارو، از ایستادن ناگهانی در این سنین پرهیز شود.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ تا مشخص شدن اثرات دارو روی بدن‌تان بهتر است از انجام اینگونه مشاغل خودداری کنید، این دارو می‌تواند باعث خواب‌آلودگی، سرگیجه و غش شود.

الکل

∇ از مصرف زیاد آن پرهیز کنید، الکل می‌تواند عوارض این دارو را افزایش دهد به عنوان مثال خواب‌آلودگی، سرگیجه و احتمال غش کردن با مصرف هم‌زمان آن با مشروبات الکلی افزایش می‌یابد.

جراحی و بیهوشی عمومی

∇ بیهوشی عمومی می‌تواند اثرات کاهندگی فشارخون این دارو را افزایش دهد و باعث سرگیجه و از حال رفتن شود.

عوارض جانبی

تهوع، سردرد و ضعف از عوارض شایع این دارو می‌باشد اما اساسی‌ترین عارضه آن سرگیجه یا غش است که در هنگام ایستادن بوجود می‌آید.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
تهوع / سردرد	●			■		
ضعف / خواب‌آلودگی	●			■		
سرگیجه / غش		●		■		
آب‌ریزش و کیپ‌شدن بینی		●		■		
تپش قلب / درد قفسه سینه		●			■	■
بثورات جلدی		●			■	

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **داروهای ضد فشارخون**، مصرف هم‌زمان داروهای ضد فشارخون با داگزازوسین باعث افزایش اثرات این داروها می‌شود، برای مثال مُدرها، بتابلوکرها، مهارکننده‌های آنزیم مبدل آنژیوتانسین، نیترات‌ها، بلوک‌کننده‌های کانال کلسیمی و سایر داروهایی که برای اعصاب و روان داده می‌شود از قبیل داروهای ضدروان‌پریشی و ضدافسردگی‌ها جزء این داروها هستند.

دامپریدون

اطلاعات عمومی

(این دارو درحال حاضر در بازار دارویی ایران موجود نیست). دامپریدون داروی ضداستفراغی است که در سال ۱۹۸۰ میلادی (۱۳۵۹ خورشیدی) به بازار دارویی جهان معرفی شد. ویژگی این دارو بهبود تهوع و استفراغ ناشی از بیماری‌های التهابی روده و معده، بعد از شیمی‌درمانی یا پرتودرمانی سرطان‌ها است. دامپریدون را برای درمان تهوع و استفراغ‌های ناشی از بیماری حرکت (مسافرت[1]) و اختلالات گوش داخلی مانند بیماری منییر[2] بکار نمی‌برند. از مزایای این دارو نسبت به سایر ضداستفراغ‌ها، عدم خواب‌آلودگی و نبود حرکات غیرطبیعی اندام‌ها است. دامپریدون را نباید به مدت طولانی برای بهبود علائم تهوع و استفراغ ناشی از بیماری‌های التهابی روده و معده مصرف کرد و حتماً باید داروی دیگر را جایگزین آن نمود. این دارو را می‌توان در کاهش علائم سوءهاضمه و ترش کردن و همچنین همراه بااستامینوفن برای جلوگیری از حملات سردرد در میگرن استفاده نمود.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
ضداستفراغ

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم □ متوسط ■ زیاد □

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری موتیلیوم

اطلاعات دارویی

دارویی که برای شما تجویز شده است برای درمان بیماری‌تان مناسب است، از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری نمایید.

شکل دارویی

قرص، شربت و شیاف

تعداد دفعات و زمان مصرف

برای تهوع و استفراغ، هر ۸-۴ ساعت؛ برای ترش کردن و سوءهاضمه، ۳ بار روزانه قبل از غذا همراه با آب کافی

مقدار مصرف در بزرگسالان

۲۰-۱۰ میلی‌گرم (خوراکی)، ۶۰-۳۰ میلی‌گرم (شیاف)

شروع اثر

تا یک ساعت، اگر بعد از تهوع دارو مصرف شود اثرات آن با تأخیر ظاهر می‌شود.

مدت اثر

حدوداً ۶ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

درظروف دربسته در جای خشک و خنک، به دور از نور و دسترس اطفال نگهداری شود.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

در مواردی که برای سوءهاضمه مصرف می‌شود یادتان آمد بلافاصله مصرف کنید ولی اگر تا دوز بعدی کمتر از ۲ ساعت مانده، منتظر وعدهٔ بعدی شوید و از دو برابر کردن دوز آن در این وعده بپرهیزید.

قطع مصرف دارو

در هر زمانی که علائم بیماری بهبود یافت بدون هیچ مشکلی می‌توانید دارو را قطع نمایید.

مصرف بیش از اندازه

معمولاً مصرف ناآگاهانه باعث بروز مشکلی نمی‌شود ولی اگر بیش از آن مصرف شود و علائمی مانند سرگیجه ظاهر گردد بلافاصله با پزشک تماس بگیرید.

مصرف طولانی مدت

نباید بیش از ۱۲ هفته دارو را مصرف نمود.

توصیه‌های ضروری

- به دنبال مصرف این دارو اگر دچار کاهش ادرار یا درد در کلیه‌ها شدید حتماً با پزشک مشورت نمایید.

نحوه دفع دارو

این دارو از راه ادرار دفع می‌گردد.

۱- در شرایطی که فرد در اتومبیل نشسته است مرکز تعادل آن مرتباً در حال برقراری تعادل است پس از مدتی در افراد حساس این مرکز بیش از حد فعال شده و باعث حالت تهوع و استفراغ می‌شود که به آن بیماری حرکت می‌گویند.

۲- زمانی که میزان مایع داخل حلزون گوش افزایش می‌یابد باعث سرگیجه، کاهش شنوایی و وزوز گوش می‌شود، علت این بیماری ناشناخته است ولی توسط استرس، احتباس آب و مصرف بعضی تنقلات تشدید می‌شود.

DOMPERIDONE

© Nationale-Apotheek.nl

اقدامات احتیاطی خاص

آیا پزشک‌تان می‌داند که:

∇ مدت زیادی است درگیر بیماری کلیوی هستید.
∇ مشکل تیروئید دارید.
∇ سایر داروها را هم زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

∇ ایمنی مصرف آن در این دوران تأیید نشده است.

دوران شیردهی

∇ ایـن دارو در شیر مـادر تـرشح شـده و در دوز متداول آن مشکلی برای شیرخوار بـوجود نـمی‌آورد، بهتر است با پزشک مشورت شود.

نوزادان و کودکان

∇ در کودکان فقط برای بهبود علائم تهوع و استفراغ نـاشی از شیمی‌درمانی و پـرتودرمانی سـرطان‌ها بـا کاهش دوز دارواستفاده می‌شود.

بالای ۶۰ سالگی

∇ مشکل خاصی ندارد.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ مشکل خاصی ندارد.

الکل

∇ افرادی کـه درگیر تـهوع و اسـتفراغ‌هـای مکـرر هستند نباید از مشروبات الکلی استفاده نمایند.

عوارض جانبی

عوارض جانبی این دارو بسیار خفیف و نادر است.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
بزرگی پستان‌ها		●		■		
ترشح شیر از پستان‌ها		●		■		
لرزش و گرفتگی عضلات		●		■		
کاهش میل جنسی		●		■		
بثورات جلدی		●		■		

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **مسکن‌های مخدری**، این داروها باعث کاهش اثرات دامپریدون می‌شوند.
- **بروموکریپتین (داروی ضدپارکینسون)**، در بعضی افراد دامپریدون اثر این دارو را کاهش می‌دهد.

دانازول

اطلاعات عمومی

دانازول ترکیبی است از هورمون‌های استروئیدی که اثر مهاری روی برخی از هورمون‌های غده هیپوفیز دارد. این دارو برای اختلالاتی نظیر اندومتریوز (رشد غیرعادی اجزاء دیوارهٔ رحم خارج از رحم)، ازدیاد خون قاعدگی و در مردان ژنیکوماستی (تورم پستان‌ها) بکار می‌رود. همچنین در مصرف طولانی مدت برای جلوگیری از بروز آنژیوادم (تورم زیرجلدی به علت واکنش‌های حساسیتی) تجویز می‌شود. دانازول باعث کاهش درد و حساسیت پستان‌ها شده و هنگامی که دوره قاعدگی به وضعیت طبیعی بازگشت مصرف آن قطع می‌گردد. ممکن است با افزایش دوز دارو در زنان رشد موهای زائد و بم شدن صدا به وجود آید.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
ضد اختلالات قاعدگی

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم ■ متوسط □ زیاد □

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری دانول

اطلاعات دارویی

دارویی که برای شما تجویز شده است، برای درمان بیماری‌تان مناسب است از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری کنید.

شکل دارویی

کپسول

تعداد دفعات و زمان مصرف

۴-۱ بار روزانه

مقدار مصرف در بزرگسالان

۸۰۰-۲۰۰ میلی‌گرم روزانه

شروع اثر

بعضی از اثرات دارو بعد از چند روز بوجود می‌آید و ظهور اثرات کامل درمانی آن به چند ماه زمان نیاز دارد.

مدت اثر

۲-۱ روز

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

در ظروف دربسته در جای خشک و خنک و به دور از دسترس اطفال نگهداری شود.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

یادتان آمد بلافاصله بخورید، اگر تا دوز بعدی کمتر از ۲ ساعت باقی مانده، کل دوز روزانه را در یک وعده مصرف کنید.

قطع مصرف دارو

برای جلوگیری از عود بیماری، به هیچ عنوان دارو را ناگهانی قطع نکنید.

مصرف بیش از اندازه

معمولاً مصرف ناآگاهانه دارو مشکلی ایجاد نمی‌کند اگر بیش از آن مصرف شود و علائمی غیرطبیعی بروز کند بلافاصله به پزشک اطلاع دهید.

مصرف طولانی مدت

این دارو بطور طبیعی برای مدت ۹-۳ ماه تجویز می‌شود، در طی این مدت ممکن است باعث آسیب کبدی شود.

کنترل و پایش

آزمایش دوره‌ای خون جهت بررسی عملکرد کبد ضروری است.

توصیه‌های ضروری

- در صورت بروز علائم ثانویه مردانه در زنان مانند بم شدن صدا، رویش غیرعادی مو در صورت یا بدن به پزشک اطلاع دهید.
- در زنان پس از نزدیکی برای پیشگیری از التهاب مهبل، واژن را شستشو داده و فقط لباس‌های زیر نخی بپوشند.

نحوه دفع دارو

از راه ادرار دفع می‌شود.

DANAZOL

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک‌تان می‌داند که:

∇ مدت زیادی است که از مشکلات کبدی یا کلیوی رنج می‌برید.
∇ مشکل قلبی دارید.
∇ تشنج دارید و گاهی غش می‌کنید.
∇ مدت زیادی است که خونریزی غیرطبیعی مهبلی دارید.
∇ مرض قند دارید.
∇ سایر داروها را هم زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

∇ تجویز نمی‌شود، ممکن است این دارو باعث ایجاد صفات مردانه در نوزاد مؤنث شود.
از اقدام برای بارداری تا ۳ ماه پس از قطع دارو خودداری کنید.

دوران شیردهی

∇ این دارو در شیر مادر ترشح شده و ممکن است باعث بروز عوارض برای شیرخوار شود.

نوزادان و کودکان

∇ توصیه نمی‌شود.

بالای ۶۰ سالگی

∇ سالمندان نیازی به مصرف این دارو ندارند.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ مشکل خاصی بوجود نمی‌آید.

الکل

∇ مشکلی ندارد.

عوارض جانبی

در دوز کم دارو عوارض، بسیار خفیف است، در دوزهای بالا باعث آکنه (جوش‌های غرور)، افزایش وزن و تهوع شده که ناشی از تغییرات هورمونی است. بم شدن صدای زنان و رشد موهای زائد بعد از اتمام دوره درمان برطرف می‌شود.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
تورم ساق و مچ پا / افزایش وزن	●		■			
تهوع / سرگیجه	●		■			
آکنه / پوست چرب	●		■			
کمر درد و دل درد	●		■			
در زنان						
رشد موهای زائد	●			■		
کاهش اندازه پستان‌ها		●	■			
تغییر صدا		●		■		
تغییر قاعدگی	●			■		

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **داروهای ضدانعقاد خوراکی**، دانازول اثر این داروها را افزایش می‌دهد.
- **داروهای ضدتشنج**، اثر این داروها با مصرف هم‌زمان با دانازول افزایش می‌یابد و ممکن است باعث مسمومیت دارویی شود.
- **داروهای سرکوب‌کننده ایمنی**، در مصرف هم‌زمان با دانازول اثرات آنها افزایش می‌یابد.
- **قرص‌های ضدقند**، دانازول اثر این داروها را کاهش داده و قندخون را افزایش می‌دهد.

د

دایمتیکون

اطلاعات عمومی

دایمتیکون جزء داروهای ضد نفخ است، این دارو پس از ورود به بدن از طریق دیواره‌های گوارشی و یا همراه غذا جذب نمی‌شود و مستقیماً پس از ایجاد اثرش از راه مدفوع دفع می‌گردد. دایمتیکون از ایجاد حباب‌های هوا در معده و روده جلوگیری کرده و گاز حاصل از آن را تخلیه می‌کند در نتیجه بجای نفخ و تورم شکم، با آروغ زدن و یا از طریق لوله گوارشی این گاز خارج می‌شود. عوامل مختلفی باعث نفخ شکم می‌شود، یکی از شایعترین این عوامل تند غذا خوردن به همراه فروبردن مقدار زیادی هوا است. این دارو بصورت قطره خوراکی و قرص عرضه می‌شود که لازم است قرص آن خوب جویده و بلع شود.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
ضد نفخ

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم ■ متوسط □ زیاد □

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری دگاس، فلاتولکس

اطلاعات دارویی

دارویی که برای شما تجویز شده است، برای درمان بیماری‌تان مناسب است از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری کنید.

شکل دارویی

قطره خوراکی، قرص جویدنی

تعداد دفعات و زمان مصرف

۴-۳ بار روزانه

مقدار مصرف در بزرگسالان

۲۵۰-۱۲۵ میلی‌گرم روزانه، پس از غذا و هنگام خواب

شروع اثر

به سرعت

مدت اثر

۸-۶ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده

غذاهای نفخ‌آور مانند انواع سالاد، هندوانه و غیره را کمتر مصرف نمایید.

ذخیره‌سازی

در ظروف دربسته در دمای اتاق به دور از نور و دسترس اطفال نگهداری شود.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

یادتان آمد بلافاصله مصرف کنید، هیچگاه دوز دارو را ۲ برابر نکنید.

قطع مصرف دارو

مشکلی ندارد.

مصرف بیش از اندازه

معمولاً مشکل خاصی بوجود نمی‌آورد.

مصرف طولانی مدت

مشکلی ندارد.

توصیه‌های ضروری

- قرص‌ها حتماً بطور کامل جویده شوند.
- از قطره خوراکی جهت کودکان استفاده شود.

نحوه دفع دارو

این دارو از راه مدفوع دفع می‌گردد.

DIMETICONE

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک‌تان می‌داند که:

- زخم معده یا روده دارید.
- زیاد سیگار می‌کشید.
- بسیار پُرحرف هستید و با عجله غذا می‌خورید.

دوران حاملگی

- تحت نظر پزشک، مشکلی ندارد.

دوران شیردهی

- تحت نظر پزشک، مشکلی ندارد.

نوزادان و کودکان

- با کاهش دوز و براساس نیاز کودک مصرف شود.

بالای ۶۰ سالگی

- مشکلی ندارد.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

- مشکلی ندارد.

الکل

- مشکل خاصی نیست.

عوارض جانبی

عارضه جانبی خاصی ندارد.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
تکرر مدفوع	●		■			
آروغ	●		■			

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

ندارد.

د

دسموپرسین

اطلاعات عمومی

ساختار شیمیایی دسموپرسین شبیه هورمون وازوپرسین است. کمبود هورمون وازوپرسین در بدن به دیابت بی‌مزه[1] منتهی می‌شود که سبب تکرر ادرار و تشنگی مداوم می‌شود. از دسموپرسین می‌توان برای اصلاح کمبود وازوپرسین استفاده نمود. همچنین از دسموپرسین در آزمون تشخیص دیابت بی‌مزه، کنترل عملکرد کلیه و درمان شب ادراری کودکان و بالغین نیز استفاده می‌شود. دسموپرسین تزریقی به تحریک عوامل انعقادی در هموفیلی[2] کمک می‌کند. عوارض جانبی این دارو شامل کاهش نمک خون و احتباس مایع است (گاهی لازم است وزن و فشارخون را از جهت تعادل آب بدن کنترل نمود). دسموپرسین را نباید در حین استفراغ و اسهال مصرف نمود چرا که باعث بهم خوردن تعادل مایعات بدن می‌شود.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:

ضد دیابت بی‌مزه

خطرات ناشی از مصرف زیاد:

کم □ متوسط ■ زیاد □

میزان وابستگی:

کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری DDAVP، دسموسپری

اطلاعات دارویی

دارویی که تجویز شده برای درمان بیماری‌تان مناسب است از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری کنید.

شکل دارویی

قرص، آمپول، قطره بینی، افشانه بینی

تعداد دفعات و زمان مصرف

دیابت بی‌مزه، روزی ۳ بار (قرص)؛ ۲-۱ بار روزانه (افشانه یا قطره بینی). شب ادراری، هنگام خواب (قرص؛ افشانه یا قطره بینی). یک ساعت قبل و تا ۸ ساعت پس از مصرف دارو، از مصرف مایعات خودداری کنید.

مقدار مصرف در بزرگسالان

دیابت بی‌مزه، بالغین ۳۰۰ میکروگرم روزانه (قرص)؛ ۴-۱ پاف (افشانه بینی)؛ ۴۰-۱۰ میکروگرم روزانه (قطره بینی). کودکان، ۶۰۰-۳۰۰ میکروگرم روزانه (قرص)؛ ۴۰-۲۰ میکروگرم (قطره بینی)؛ ۴-۲ پاف (افشانه بینی)

شروع اثر

در عرض چند دقیقه اثر آن آغاز می‌شود و اثر کامل پس از چند ساعت ظاهر می‌شود (تزریق، قطره بینی و افشانه بینی)؛ ۹۰-۳۰ دقیقه (قرص).

مدت اثر

قرص‌ها، ۸ ساعت؛ تزریق و قطره بینی، ۱۲-۸ ساعت؛ افشانه بینی، ۱۲-۱۰ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده

پزشک در مورد کنترل نوشیدن مایعات، شما را راهنمایی می‌کند.

ذخیره‌سازی

شکل قرص را در جای خنک و خشک یا در یخچال نگهدارید؛ قطره یا افشانه بینی را در برابر یخ‌زدگی محافظت کنید. دارو را دور از نور و دسترس کودکان قرار دهید.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

به محض یادآوری مصرف کنید. اگر قرار است دوز بعدی در ۲ ساعت آینده مصرف شود، دوز فراموش شده را اکنون مصرف کنید و از مصرف نوبت بعدی صرف‌نظر نمایید.

قطع مصرف دارو

بدون مشورت با پزشک مصرف دارو را متوقف نکنید؛ ممکن است علایم بیماری دیابت بی‌مزه عود کند.

مصرف بیش از اندازه

معمولاً مصرف ناآگاهانه مشکل خاصی بوجود نمی‌آورد ولی اگر بیش از آن مصرف شود و علائمی مانند اختلال در تخلیه مایع و تشنج به وجود آید باید بلافاصله به پزشک اطلاع داده شود.

مصرف طولانی مدت

در **دیابت بی‌مزه،** انتظار مشکلی نمی‌رود.

در **شب ادراری،** ۳ ماه پس از درمان، به منظور ارزیابی ادامه درمان، دارو به مدت ۱ هفته قطع می‌شود.

توصیه‌های ضروری

- قبل از استفاده از قطره یا اسپری، بینی را تمیز کنید.
- در صورت التهاب، گرفتگی و آبریزش بینی به پزشک اطلاع دهید شاید لازم باشد دوز دارو افزایش یابد.
- تنها به اندازه رفع تشنگی آب بنوشید.

نحوه دفع دارو

عمدهٔ دارو از راه ادرار دفع می‌گردد.

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک‌تان می‌داند که:

∇ مشکلات قلبی دارید.
∇ از فشارخون بالا رنج می‌برید.
∇ مشکلات کلیوی دارید.
∇ دچار فیبروزکیستیک[۳] شده‌اید.
∇ آسم یا التهاب و آبریزش بینی دارید.
∇ صرع دارید و تشنج می‌کنید.
∇ سایر داروها را هم زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

∇ در دوران بارداری باید با احتیاط مصرف شود.

دوران شیردهی

∇ دارو به مقادیر اندک وارد شیر می‌شود اما عوارض جانبی روی شیرخوار ندارد.

نوزادان و کودکان

∇ مشکل خاصی وجود ندارد؛ نوزادان را به منظور جلوگیری از اختلال در تعادل مایعات بدن باید بطور مداوم زیر نظر گرفت.

بالای ۶۰ سالگی

∇ ممکن است نیاز به کنترل مداوم برای جلوگیری از اختلال مایعات بدن داشته باشند.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ مشکل شناخته شده‌ای وجود ندارد.

الکل

∇ مشکل خاصی ندارد.

عوارض جانبی

دسموپرسین می‌تواند سبب احتباس مایع و کاهش نمک خون شود (در موارد شدید به تشنج می‌انجامد)، سردرد، تهوع، استفراغ و خونریزی از بینی نیز ممکن است رخ دهد.

علائم / اثرات	فراوانی: شایع	فراوانی: نادر	مشورت با پزشک: در موارد شدید	مشورت با پزشک: در همه موارد	بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
سردرد / تهوع /استفراغ		●	■			
احتقان بینی		●	■			
خونریزی از بینی		●	■			
افزایش وزن بدن		●		■		
درد معده		●		■		
تشنج		●		■	▲	▮

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **ضدافسردگی‌ها، کلرپروپامید (قرص ضدقند) و کاربامازپین (ضدتشنج)**. این داروها ممکن است سبب افزایش اثرات دسموپرسین شوند.
- **ایندومتاسین (مسکن)**. این داروی ضدالتهابی، سبب افزایش پاسخ بدن به دسموپرسین می‌شود.

د

۱- این بیماری که با پُرنوشی و پُرادراری همراه است ناشی از آسیب هیپوتالاموس یا ساقه هیپوفیز در مغز است یا علت کلیوی دارد، کلیه به هیچ وجه قادر به تغلیظ ادرار نیستند.

۲- نوعی بیماری خونی است که ارثی بوده و با کمبود عوامل انعقادی و ایجاد کم‌خونی مشخص می‌شود.

۳- نوعی بیماری ارثی که با درگیری دستگاه گوارش و تنفس همراه است و سبب غلیظ شدن ترشحات آنها می‌شود.

دکسترومتورفان

اطلاعات عمومی

دکسترومتورفان جزء داروهای ضدسرفه است که کاربرد گسترده‌ای در سرفه‌های خشک ناشی از سرماخوردگی و محرک‌های استنشاقی دارد. این دارو از نظر ساختار شیمیایی بسیار شبیه کدئین است و می‌تواند اثرات شبیه به آن را بدون ایجاد وابستگی جسمی و روانی، خواب‌آلودگی و اثر ضددردی در بدن بوجود آورد. دکسترومتورفان پس از ورود به بدن بلافاصله جذب شده و از طریق گردش خون به مرکز سرفه در بصل‌النخاع[1] می‌رود، در آنجا این مرکز را تضعیف کرده و جلوی ایجاد سرفه‌های خشک را می‌گیرد.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
ضد سرفه

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم ■ متوسط □ زیاد □

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری اتورپان، کوفکس

اطلاعات دارویی

دارویی که برای شما تجویز شده است، برای درمان بیماری‌تان مناسب است از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری کنید.

شکل دارویی

قرص، قطره خوراکی، شربت و کپسول

تعداد دفعات و زمان مصرف

هر ۸-۴ ساعت

مقدار مصرف در بزرگسالان

در بزرگسالان و کودکان بالاتر از ۱۲ سال، ۲۰-۱۰ میلی‌گرم (یک قرص یا ۵ میلی‌لیتر شربت)؛ در کودکان ۱۲-۶ سال، نصف دوز بزرگسالان، در کودکان ۶-۲ سال، $\frac{1}{4}$ دوز بزرگسالان

شروع اثر

۳۰-۱۵ دقیقه

مدت اثر

۶-۳ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

در ظروف دربسته در دمای اتاق به دور از نور و دسترس اطفال نگهداری شود.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

به یادتان آمد مصرف کنید، اگر تا دوز بعدی کمتر از ۲ ساعت مانده منتظر دوز بعد شوید و از ۲ برابر کردن دوز دارو بپرهیزید.

قطع مصرف دارو

پس از متوقف شدن سرفه می‌توانید بدون هیچ مشکلی دارو را قطع نمایید البته در صورتی که پس از یک هفته سرفه‌تان خاتمه نیافت به پزشک اطلاع داده شاید لازم باشد داروی دیگری جایگزین آن شود.

مصرف بیش از اندازه

معمولاً مصرف ناآگاهانه مشکلی ایجاد نمی‌کند ولی اگر بیش از آن مصرف شود و علائمی مانند تهوع، سرگیجه بوجود آید، فوراً به پزشک اطلاع دهید.

مصرف طولانی مدت

اگر پس از یک هفته مصرف دارو سرفه شما بهبود نیافت بهتر است داروی دیگری جایگزین آن شود.

توصیه‌های ضروری

- از عوامل بروز سرفه می‌توان به سیگار، آلودگی هوا و حساسیت‌های مختلف اشاره کرد، سعی کنید همراه مصرف دارو از عوامل بروز سرفه اجتناب کنید.
- برای کمک به اثرات این دارو و روان شدن هر چه بیشتر خلط، آب زیادتری در طول روز بنوشید.

نحوه دفع دارو

این دارو از راه ادرار دفع می‌گردد.

۱- قسمتی از نخاع است که مراکز خودکار بدن مانند مرکز تنفس، سرفه و غیره در آنجا قرار دارد.

DEXTROMETHORPHAN

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک‌تان می‌داند که:

∇ آسم دارید.
∇ سیگاری هستید و مداوم سرفه می‌کنید.
∇ سابقه حساسیت به این دارو را دارید.

دوران حاملگی

∇ توصیه نمی‌شود.

دوران شیردهی

∇ در شیر مادر ترشح شده و می‌تواند برای شیرخوار مضر باشد.

نوزادان و کودکان

∇ در کودکان زیر یک سال تجویز نمی‌شود و در کودکان زیر ۲ سال فقط با نظر پزشک مصرف شود در سایر کودکان کاهش دوز ضروری است.

بالای ۶۰ سالگی

∇ مشکل خاصی ندارد.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ این دارو ممکن است باعث خواب‌آلودگی و سرگیجه شود، بنابراین تا مشخص شدن اثر دارو از انجام اینگونه مشاغل خودداری کنید.

الکل

∇ مشکل خاصی ندارد.

عوارض جانبی

عوارض جانبی این دارو بسیار نادر است، یکی از شایع‌ترین عارضه آن خواب‌آلودگی جزئی و سرگیجه است.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
خواب‌آلودگی	●		■			
سرگیجه	●		■			
سوءهاضمه	●		■			
تاری دید		●	■		▲	

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **ضدافسردگی‌ها**، در مصرف هم زمان با دکسترومتورفان باعث کاهش شدید فشار خون می‌شود.
- **مسکن‌ها**، دکسترومتورفان باعث افزایش اثر تسکینی این داروها شده و می‌تواند عوارض زیادی بدنبال داشته باشد.

دگزامتازون

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
ضد التهاب (کورتون)

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم ■ متوسط □ زیاد □

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری دکادرون

اطلاعات عمومی

دگزامتازون یک داروی کورتونی طولانی اثر است که برای سرکوب اختلالات التهابی و آلرژیک نظیر روماتیسم مفصلی، شوک و تورم مغزی (به علت آسیب یا تومور) بکار می‌رود. همچنین دگزامتازون در ترکیب با سایر داروها برای تخفیف تهوع و استفراغ ناشی از شیمی درمانی نیز کاربرد دارد. دگزامتازون به اشکال مختلف از جمله قرص، محلول خوراکی، آمپول و قطره‌های چشمی و گوشی عرضه می‌شود. دوزهای اندک دگزامتازون که برای مدت کوتاهی مصرف می‌شود و بندرت سبب عوارض جانبی جدی می‌شوند. با این حال همانند سایر کورتون‌ها درمان طولانی مدت و در دوزهای بالا سبب عوارض جانبی شدید و خطرناکی می‌شود.

اطلاعات دارویی

دارویی که تجویز شده برای درمان بیماری تان مناسب است از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری کنید.

شکل دارویی

قرص، مایع، آمپول، پماد چشمی/گوشی، قطره چشمی/گوشی، افشانه

تعداد دفعات و زمان مصرف

۴-۱ بار روزانه (همراه غذا در اشکال خوراکی). هر ۶-۱ ساعت (قطره چشمی)؛ ۴-۱ بار روزانه (قطره‌گوشی/افشانه)؛ ۲-۱ بار روزانه (پماد چشمی/گوشی)

مقدار مصرف در بزرگسالان

معمولاً ۱۰-۰/۵ میلی‌گرم روزانه (خوراکی)

شروع اثر

۴-۱ روز

مدت اثر

برخی اثرات تا چندین روز بطول می‌انجامند.

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

در محفظه سربسته در جای خنک و خشک و دور از نور و دسترس کودکان قرار دهید.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

به محض یادآوری مصرف کنید. اگر دوز بعدی در ۲ ساعت آینده خواهد بود، نوبت فراموش شده را اکنون مصرف کنید و از مصرف نوبت بعدی صرف‌نظر کنید.

قطع مصرف دارو

بدون مشورت با پزشک مصرف دارو را متوقف نکنید. ممکن است لازم باشد تا دارو به تدریج قطع شود.

مصرف بیش از اندازه

معمولاً مصرف ناآگاهانه مشکل خاصی بوجود نمی‌آورد ولی اگر بیش از آن مصرف شود و یا علایم غیرطبیعی ظاهر شود و سریعاً به پزشک اطلاع دهید.

مصرف طولانی مدت

مصرف طولانی مدت این دارو می‌تواند به افزایش وزن، آب سیاه، آب مروارید، دیابت، اختلالات ذهنی، ضعف عضلانی، پوکی استخوان و چین افتادن پوست بیانجامد و سبب تأخیر رشد در کودکان شود. به بیمارانی که تحت درمان طولانی‌مدت با این دارو هستند، توصیه می‌شود که کارتی که بر روی آن عبارت "درمان کورتونی" حک شده است را همراه داشته باشند.

توصیه‌های ضروری

- در صورتی که وزن‌تان افزایش پیدا کرد یا صورت‌تان گرد شد به پزشک اطلاع دهید.
- در افراد سالمندی که دارو را مجبورند مداوم مصرف کنند توصیه می‌شود ورزش و فیزیوتراپی را فراموش نکنند و از شیر و لبنیات به مقدار کافی استفاده کنند.
- این دارو ممکن است باعث نازکی پوست شود و انواع عفونت‌ها را بوجود آورد، بنابراین در طی مصرف دارو مراقب پوست خود باشید.
- از انجام معاینهٔ دوره‌ای چشم در حین مصرف این دارو غافل نشوید.

نحوه دفع دارو

عمدهٔ این دارو از راه ادرار دفع می‌گردد.

DEXAMETHASONE

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک تان می‌داند که:

- ∇ سابقه زخم معده دارید.
- ∇ از آب سیاه[1] رنج می‌برید.
- ∇ تبخال دارید.
- ∇ به افسردگی یا بیماری روانی ابتلا پیدا کرده‌اید.
- ∇ سابقه سل دارید.
- ∇ سایر داروها را هم زمان مصرف می‌کنید.

در صورتی که دارو را طولانی مدت مصرف می‌کنید مراقب باشید که در معرض بیماران دچار آبله مرغان یا زونا[2] قرار نگیرید.

دوران حاملگی

∇ ایمنی مصرف دارو در این دوران به اثبات نرسیده است. با پزشک خود مشورت کنید.

دوران شیردهی

∇ دارو وارد شیر می‌شود و در مقادیر معمول عوارض جانبی در شیرخوار بوجود نمی‌آورد.

نوزادان و کودکان

∇ کاهش دوز ضروری است.

بالای ۶۰ سالگی

∇ مشکل شناخته شده‌ای وجود ندارد.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ مشکل شناخته شده‌ای وجود ندارد.

الکل

∇ مصرف نکنید. الکل ممکن است خطر زخم معده را در مصرف هم زمان با این دارو، افزایش دهد.

عوارض جانبی

جدی‌ترین عوارض جانبی در مورد دگزامتازون تنها هنگامی رخ می‌دهند که دارو را در دوز بالا و به مدت طولانی مصرف کنید این عوارض را باید به دقت هنگام درمان بلندمدت، کنترل نمود.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
سوءهاضمه	●		■			
افزایش وزن		●	■			
آکنه (جوش غرور) و سایر مشکلات پوستی		●	■			
ضعف عضلانی /احتباس مایع		●		■		
تغییرات خلقی		●		■		

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **داروهای ضددیابت**، دگزامتازون عملکرد این داروها راکاهش می‌دهد دوز آنها باید به منظور جلوگیری از بالارفتن قندخون تنظیم شود.
- **باربیتورات‌ها (قرص‌های خواب‌آور)، فنی‌توئین (ضدتشنج)، ریفامپیسین (آنتی‌بیوتیک) و کاربامازپین (ضدتشنج)**، این داروها از تأثیر دگزامتازون می‌کاهند. دوز آنها را باید بطور مناسب تنظیم نمود.
- **داروهای ضدانعقاد خوراکی**، دگزامتازون ممکن است اثرات این داروها را افزایش دهد.
- **مسکن‌ها**، این داروها احتمال سوءهاضمه ناشی از دگزامتازون را افزایش می‌دهند.
- **شربت‌های معده**، این داروها ممکن است از تأثیر دگزامتازون بکاهند و باید حداقل ۲ ساعت با مصرف دگزامتازون فاصله داشته باشند.
- **واکسن‌ها**، دگزامتازون با برخی از واکسن‌ها ناسازگاری دارد. قبل از دریافت هر نوع واکسنی با پزشک خود مشورت کنید.

۱- آب سیاه بیماری ناشی از افزایش فشار داخل چشم است که درصورت عدم معالجه به نابینایی می‌انجامد.

۲- نوعی بیماری ویروسی است که سیستم عصبی را درگیر کرده و همراه درد شدید است.

دورزولامید

اطلاعات عمومی

دورزولامید یک مهارکننده کربنیک انهیدراز (نوعی مدر) است که تنها به شکل قطره چشمی و برای درمان آب سیاه[1] بکار می‌رود. همچنین این دارو برای هر نوع فشار بالای داخل چشمی مثل فشارخون بالا در داخل عروق چشم نیز بکار می‌رود. دارو با کاهش تولید زلالیه که در اتاق قدامی چشم قرار دارد سبب کاهش فشار می‌شود. دورزولامید ممکن است به تنهایی یا همراه با تیمولول (یکی دیگر از داروهای ضد آب سیاه) هم زمان در بیمارانی که به این دارو مقاوم‌اند یا برایشان مناسب نیست، بکار رود. اغلب عوارض جانبی دورزولامید محدود به چشم است ولی اثرات فراگیر آن در صورتی که دارو به مقدار زیادی توسط بدن جذب شود، ممکن است ایجاد شود.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
ضد بیماری آب سیاه

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم ■ متوسط □ زیاد □

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری تروسوپت

اطلاعات دارویی

دارویی که تجویز شده برای درمان بیماری‌تان مناسب است از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری کنید.

شکل دارویی

قطرهٔ چشمی

تعداد دفعات و زمان مصرف

روزی ۳ بار (به تنهایی)؛ روزی ۲ بار (فرآوردهٔ ترکیبی با تیمولول)

مقدار مصرف در بزرگسالان

یک قطره در چشم گرفتار یا طبق دستور

شروع اثر

۳۰-۱۵ دقیقه

مدت اثر

۸-۴ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

در محفظه سربسته در جای خنک و خشک و دور از نور و دسترس کودکان قرار دهید. ۴ هفته پس از بازکردن دارو، آن را به دور بیندازید.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

به محض یادآوری مصرف کنید. اگر قرار است دوز بعدی را مصرف کنید، از نوبت فراموش شده صرف‌نظر کنید و طبق برنامه مصرف کنید.

قطع مصرف دارو

بدون مشورت با پزشک مصرف دارو را متوقف نکنید، ممکن است علایم بیماری عود کند.

مصرف بیش از اندازه

معمولاً مصرف ناآگاهانه مشکل خاصی بوجود نمی‌آورد ولی مصرف بیش از آن با عوارض جانبی همراه است که لازم است پزشک را در جریان قرار دهید.

مصرف طولانی مدت

مشکل خاصی وجود ندارد.

توصیه‌های ضروری

- قبل و بعد از ریختن قطره دست‌ها را بشویید و از تماس دست‌ها با نوک قطره چکان خودداری کنید.
- برای ریختن دارو، قطره را در گوشه چشمی که به سمت بینی است ریخته بلافاصله چشم را حرکت دهید تا دارو به تمام قسمت‌های آن وارد شود.
- اگر بیش از یک داروی چشمی استفاده می‌کنید، بین مصرف آنها ۱۰ دقیقه فاصله بگذارید.

نحوه دفع دارو

این دارو از راه ادرار دفع می‌گردد.

۱- آب سیاه بیماری ناشی از افزایش فشار داخل چشم است که در صورت عدم معالجه به نابینایی می‌انجامد.

DORZOLAMIDE

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک‌تان می‌داند که:

∇ مشکلات کبدی یا کلیوی دارید.

∇ به داروهای این گروه حساسیت دارید.

∇ سایر داروها را هم زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

∇ تجویز نمی‌شود. با پزشک خود مشورت کنید.

دوران شیردهی

∇ توصیه نمی‌شود. با پزشک خود مشورت کنید.

نوزادان و کودکان

∇ توصیه نمی‌شود.

بالای ۶۰ سالگی

∇ مشکل خاصی وجود ندارد.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ با توجه به اینکه دارو سبب سرگیجه و تاری دید می‌شود، تا زمانی که اثر دارو بر بدن شما مشخص نشده است، از انجام چنین فعالیت‌هایی بپرهیزید.

الکل

∇ مشکل خاصی وجود ندارد.

عوارض جانبی

عوارض جانبی موضعی دورزولامید شامل قرمزی چشم و التهاب قرنیه (بخش شفاف چشم) است، و عوارض جانبی فراگیر آن نظیر تهوع و سردرد نیز ممکن است رخ دهد. اگر دچار بثورات جلدی یا مشکل تنفسی شدید، بلافاصله پزشک را در جریان بگذارید.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
سوزش و تحریک چشم‌ها	●		■			
مزه تلخ در دهان	●		■			
تاری دید / اشک‌ریزش	●		■			
التهاب و زخم چشم‌ها	●			■		
سردرد / خستگی		●	■			
تهوع / سرگیجه		●	■			
بثورات جلدی / تنگی نفس		●		■		■

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **نکته کلی**، دورزولامید ممکن است با داروهای زیر تداخل داشته باشد، اما هیچ مشکل حادی گزارش نشده است. با پزشک خود مشورت کنید.
- **مدرهای تیازیدی**، فقدان بیش از حد پتاسیم در صورت مصرف هم زمان مدرهای تیازیدی با دورزولامید رخ می‌دهد.
- **آسپیرین**، این دارو سبب افزایش سطح دورزولامید و افزایش خطر عوارض جانبی آن می‌شود.
- **لیتیوم (ضد روان‌پریشی)**، دورزولامید ممکن است از میزان لیتیوم در خون بکاهد.

د

دوکساپرام

اطلاعات عمومی

دوکساپرام جزء داروهای محرک تنفسی و مغزی است که در بیمارستان‌ها و مراکز درمانی جهت افزایش سرعت تنفس و حجم آن تزریق می‌شود. بیمارانی که تحت عمل‌های جراحی طولانی مدت قرار می‌گیرند و بیهوشی آنها ساعت‌ها باقی می ماند نیاز به تحریک مراکز تنفس در مغز و نخاع است که این دارو این تحریک را ایجاد کرده و بیمار به تنفس طبیعی باز می‌گردد. همچنین این دارو در افرادی که دچار مسمومیت دارویی و سرکوب سیستم اعصاب مرکزی (مغز و نخاع) شده‌اند نیز مورد استفاده قرار می‌گیرد. در بیمارانی که از نارسایی حاد تنفسی و انسداد مزمن ریوی رنج می‌برند نیز این دارو باعث تحریک مرکز تنفس شده و عملکرد ریه‌ها را به شکل طبیعی باز می‌گرداند.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:

محرک تنفسی و مغزی

خطرات ناشی از مصرف زیاد:

کم ☐ متوسط ☐ زیاد ■

میزان وابستگی:

کم ■ متوسط ☐ زیاد ☐

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست ☐

نام‌های تجاری دوپرام

اطلاعات دارویی

دارویی که برای شما تجویز شده است برای بهبود علائم بیماری‌تان مناسب است، با پرسنل درمانی جهت تزریق دارو همکاری لازم را انجام دهید.

شکل دارویی

آمپول

تعداد دفعات و زمان مصرف

یکبار، در صورت نیاز، در فواصل ۵دقیقه‌ای قابل تزریق است.

مقدار مصرف در بزرگسالان

۱-۰/۵ میلی‌گرم در کیلوگرم وزن بدن

شروع اثر

۴۰-۲۰ ثانیه

مدت اثر

۱۲-۵دقیقه

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

در دمای اتاق و به دور از نور نگهداری شود.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

این دارو در مراکز درمانی طبق یک دستورالعمل مشخص تزریق می‌شود و امکان فراموش کردن آن بسیار کم است.

قطع مصرف دارو

زمانی که تنفسی ریتم و حجم طبیعی خودش را باز یافت می‌توان دارو را قطع کرد.

مصرف بیش از اندازه

در صورت بروز کاهش فشارخون و نامنظمی ضربان قلب به پزشک معالج اطلاع داده شود.

مصرف طولانی مدت

نیازی به مصرف طولانی نیست پس از تصحیح عملکرد تنفسی مصرف آن قطع می‌شود.

توصیه‌های ضروری

- برای چند بار تزریق از یک محل استفاده نشود.
- کارکرد این دارو در جراحی‌ها و موارد اضطراری است که توسط پرسنل درمانی تزریق انجام می‌شود.

نحوه دفع دارو

دفع دارو بیشتر از راه مدفوع است.

DOXAPRAME

اقدامات احتیاطی خاص

∇ قبل از تزریق این دارو پزشک شرح حال کاملی از بیمار داشته که اقدام به جراحی نموده است.

دوران حاملگی

∇ مطالعه کنترل شده و جامعی در مورد مصرف این دارو در این دوران نشده است بهتر است با پزشک قبل از جراحی مشورت نمایید.

دوران شیردهی

∇ ترشح این دارو در شیر مادر مشخص نیست بهتر است با پزشک مشورت شود.

نوزادان و کودکان

∇ در کودکان زیر ۱۲ سال توصیه نمی‌شود و در سنین بالاتر کاهش دوز ضروری است.

بالای ۶۰ سالگی

∇ کاهش دوز ضروری است.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ مشکل خاصی وجود ندارد.

الکل

∇ بپرهیزید.

جراحی و بیهوشی عمومی

∇ ۱۰ دقیقه قبل از مصرف این دارو، کلیه داروهای بیهوشی از قبیل هالوتان، سیکلوپروپان و انفلوران، قطع گردد.

عوارض جانبی

عمدهٔ عوارض این دارو عبارتند از نامنظمی ضربان قلب، حمله آسمی و افزایش فشارخون است.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
تهوع	●		■			
استفراغ	●		■			
درد هنگام تنفس	●		■			
سردرد	●		■			
افزایش فشارخون		●	■			
بی‌نظمی قلبی		●		■		■
تپش قلب		●		■		■
تشنج		●		■		■

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **داروهای بیهوشی**، حداقل ۱۰ دقیقه قبل از مصرف دوکساپرام این داروها باید قطع شود.

د

دوکسوروبیسین

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
ضد سرطان

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم □ متوسط ■ زیاد □

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری کالیکس، میوست

اطلاعات عمومی

دوکسوروبیسین یکی از مؤثرترین داروهای ضدسرطان است. این دارو در درمان انواع سرطان‌ها و معمولاً به همراه سایر داروهای ضد سرطان بکار می‌رود. دوکسوروبیسین در درمان سرطان غددلنفاوی (بیماری هوجکین)، ریه، پستان، مثانه، معده، تیروئید واندام‌های تولید مثلی بکار می‌رود. همچنین دوکسوروبیسین در درمان سارکوم کاپوسی[1] در بیماران مبتلا به ایدز نیز بکار می‌رود. تهوع و استفراغ پس از تزریق دوکسوروبیسین از شایع‌ترین عوارض جانبی این دارو هستند. اگر چه این علایم ناخوشایند‌اند ولی در صورتی که بدن به دارو عادت کند. از شدت کمتری برخوردار خواهند شد. این دارو رنگ ادرار را قرمز می‌کند اما مضر نیست و گذراست. از آنجا که دوکسوروبیسین از تولید سلول‌های خونی جلوگیری می‌کند، بنابراین اختلالات انعقادی و یا کم‌خونی و عفونت ممکن است رخ دهد. لذا، اثر دارو بر سلول‌های خون باید بدقت کنترل و پایش شود. بندرت، اختلالات در ضربان قلبی و نارسایی قلبی بوجود می‌آید. داروهای با نام تجاری کالیکس و میوست، ترکیبات خاصی دارند و دوکسوروبیسین موجود در آنها در قطرکهای حاوی چربی وجود دارد. بدین ترتیب دارو برای درمان انواع خاصی از سرطان‌ها از جمله سارکوم کاپوسی ناشی از ایدز مناسب است.

اطلاعات دارویی

این دارو منحصراً در تحت نظارت پزشکی تجویز می‌شود و برای مصرف شخصی نیست.

شکل دارویی

آمپول، داخل مثانه‌ای

تعداد دفعات و زمان مصرف: هر ۳-۱ هفته

مقدار مصرف در بزرگسالان: دوز دارو برای هر فرد براساس قد، وزن و پاسخ به دارو تنظیم می‌گردد.

شروع اثر: برخی عوارض جانبی ممکن است در عرض یک ساعت از آغاز درمان ظاهر شوند اما اثرات مفید و کامل دارو تا ۴ هفته ظاهر نمی‌شوند.

مدت اثر: عوارض جانبی ممکن است تا ۲ هفته پس از قطع دارو، همچنان مشاهده شوند.

رژیم غذایی توصیه شده: هیچ

ذخیره‌سازی: این دارو در منزل نگهداری نمی‌شود.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو: این دارو تنها دربیمارستان و تحت نظارت دقیق پزشکی تجویز می‌شود. اگربدلایلی یک دوز دارو را تزریق نکردند بلافاصله پزشک را مطلع کنید.

قطع مصرف دارو: با پزشک خود مشورت کنید. توقف مصرف دارو زودتر از زمان مقرر، سبب بدتر شدن وضعیت بیماری می‌شود.

مصرف بیش از اندازه: از آنجا که درمان بدقت و تحت کنترل و نظارت پزشکی است، مصرف بیش از اندازه آن محتمل نیست.

مصرف طولانی مدت

مصرف طولانی مدت دوکسوروبیسین ممکن است سبب کاهش فعالیت‌های مغز استخوان شده به کاهش تولید انواع سلول‌های خونی بیانجامد. این دارو بر قلب نیز اثر می‌گذارد.

توصیه‌های ضروری

- از عوارض مهم این دارو که می‌تواند نگرانی بیمار را به همراه داشته باشد ریزش مو است که شامل موهای سر، زیربغل، ناحیه تناسلی، سینه، ریش و سبیل می‌شود ولی باید بدانید که پس از قطع دارو رویش مو از سرگرفته می‌شود و جای نگرانی وجود ندارد.
- به مدت یک تا ۲ روز ممکن است ادرار شما قرمز شود که جای نگرانی ندارد و گذرا است.
- بعد از مصرف این دارو ممکن است به مدت ۵ تا ۱۰ روز دچار اشکریزش شدید شوید. از دست زدن به چشم‌ها پرهیز کنید.
- اگر تهوع و استفراغ بعد از مصرف این دارو بوجود آمد به پزشک اطلاع دهید تا داروی ضدتهوعی را برای شما تجویز کند ولی درمان با دوکسوروبیسین حتماً باید ادامه پیدا کند.
- در حین درمان با این دارو در معرض بیماران تب‌دار و عفونی قرار نگیرید.
- در طی مصرف این دارو ممکن است در زنان باعث قطع قاعدگی و در مردان با کاهش نطفه همراه باشد که گاهی برگشت‌پذیر هم نخواهد بود.
- روزانه چندین لیوان آب یا معاینات دیگر بنوشید تا سمیت دارو در جریان خون کاهش یابد.

نحوه دفع دارو

عمدهٔ دارو از راه مدفوع دفع می‌گردد.

اقدامات احتیاطی خاص

دوکسوروبیسین تنها تحت نظارت پزشکی و با در نظر داشتن شرایط فعلی و سابقه پزشکی شما تجویز می‌شود.

دوران حاملگی

∇ معمولاً تجویز نمی‌شود. دوکسوروبیسین ممکن است سبب نقایص مادرزادی یا تولد زودرس شود. با پزشک خود مشورت کنید.

دوران شیردهی

∇ توصیه نمی‌شود. دارو وارد شیر می‌شود و بر شیرخوار اثر می‌گذارد.. با پزشک خود مشورت کنید.

نوزادان و کودکان

∇ کاهش دوز ضروری است.

بالای ۶۰ سالگی

∇ خطر عوارض جانبی بالا می‌رود. ممکن است کاهش مقدار مصرف ضروری باشد.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ مشکل شناخته شده‌ای وجود ندارد.

الکل

∇ مشکل شناخته شده‌ای وجود ندارد.

عوارض جانبی

تهوع و استفراغ عموماً در ساعات اولیه تزریق رخ می‌دهند. بسیاری از بیماران دچار ریزش مو و کاهش اشتها می‌شوند. تپش قلب ممکن است نشانه عارضه جانبی دارو روی قلب باشد. از آنجا که تجویز دارو بدقت در بیمارستان صورت می‌گیرد، همه عوارض جانبی کنترل و پایش خواهند شد.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
تهوع /استفراغ	●			■		
کاهش اشتها	●			■		
ریزش مو	●			■		
اسهال		●		■		
زخم‌های دهانی		●		■		
تحریک زخم پوستی		●		■		
تپش قلب		●		■		■

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

● **سیکلوسپورین (داروی مصرفی در پیوند اعضا)**، تجویز سیکلوسپورین در هنگام دریافت دوکسوروبیسین می‌تواند بر دستگاه عصبی اثر سوئی بگذارد.

د

۱- نوعی سرطان پوستی با ظاهری مشخص که غالباً تنها در بیماران مبتلا به ایدز دیده می‌شود.

دونپزیل

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
ضد زوال عقل، ضد آلزایمر

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم ☐ متوسط ■ زیاد ☐

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط ☐ زیاد ☐

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست ☐

نام‌های تجاری آریسپت

اطلاعات عمومی

دونپزیل جزء داروهای ضدزوال عقل است که در درمان آلزایمر کاربرد دارد، آلزایمر اختلال مخربی است که بسیاری از سالخوردگان را مبتلا می‌کند، حافظه و سایر کارکردهای شناختی مختل می‌شود و نشان داده شده است که سلول‌های عصبی مولد استیل‌کولین (نوعی انتقال دهندهٔ عصبی است و نقش کلیدی در تحریک تشکیل خاطرات جدید دارد) به اندازه کافی تولید نکرده و مقداری هم که در مغز تولید می‌شود توسط آنزیم استیل‌کولین استراز شکسته و تجزیه می‌شود. دونپزیل با سرکوب آنزیم استیل‌کولین استراز جلوی تجزیهٔ استیل‌کولین را می‌گیرد و باعث می‌شود مقدار آن در مغز کاهش نیابد. عدم کاهش استیل‌کولین در مغز باعث تحریک شکل‌گیری خاطرات شده و آگاهی و توجه را افزایش می‌دهد. این دارو برای درمان زوال عقل ناشی از سایر بیماری‌ها تجویز نمی‌شود. معمولاً تأثیر دارو بعد از گذشت ۳ ماه از شروع مصرف آن قابل ارزیابی است. از عوارض جانبی دونپزیل می‌توان احتباس ادرار، آشفتگی و پرخاشگری را نام برد.

اطلاعات دارویی

دارویی که برای شما تجویز شده است، برای درمان بیماری‌تان مناسب است، از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری کنید.

شکل دارویی

قرص

تعداد دفعات و زمان مصرف

یکبار روزانه هنگام خواب

مقدار مصرف در بزرگسالان

۱۰-۵ میلی‌گرم

شروع اثر

یک ساعت، پاسخ کامل درمانی آن پس از ۳ ماه ظاهر می‌شود.

مدت اثر

۲-۱ روز

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

درظروف دربسته درجای خشک و خنک(دمای اتاق)، و به دور از دسترسی اطفال نگهداری شود.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

به یاد آوردیدبلافاصله مصرف کنیدبخاطر داشته باشید حداکثر دوز روزانه ۱۰ میلی‌گرم است و نباید از آن بیشتر شود.

قطع مصرف دارو

این دارو را به علت عود بیماری، نباید بدون مشورت پزشک به طور ناگهانی قطع گردد.

مصرف بیش از اندازه

معمولاً مصرف ناآگاهانه مشکلی بوجود نمی‌آورد ولی مصرف بیش از آن باعث بروز علائم غیرطبیعی می‌شود که لازم است به سرعت به پزشک اطلاع داده شود.

مصرف طولانی مدت

برای ایجاد اثرات کامل درمانی دارو لازم است آن را بطور منظم و مداوم مصرف نمایید.

کنترل و پایش

آزمایش خون و ادرار را بطور دوره‌ای (هر ۶ ماه یکبار) انجام دهید.

توصیه‌های ضروری

- این نکته را فراموش نکنید که کسب نتایج موفقیت‌آمیز دارو نیازمند مصرف سر موقع و مداوم آن است.
- این دارو درمان‌کنندهٔ بیماری نیست بلکه از پیشرفت علائم بیماری جلوگیری می‌کند.

نحوه دفع دارو

عمدهٔ آن از راه ادرار و مدفوع دفع می‌گردد.

DONEPEZIL

اقدامات احتیاطی خاص

آیا به پزشک‌تان گفته‌اید که:

▽ مشکل قلبی دارید.
▽ مشکل تنفسی دارید و از آسم رنج می‌برید.
▽ زخم معده و روده دارید.
▽ از مسکن‌ها زیاد استفاده می‌کنید.
▽ سایر داروها را هم زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

▽ ایمنی مصرف آن در این دوران تأیید نشده است.

دوران شیردهی

▽ توصیه نمی‌شود.

نوزادان و کودکان

▽ توصیه نمی‌شود.

بالای ۶۰ سالگی

▽ مشکل خاصی ندارد.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

▽ ممکن است ایجاد مشکل نماید بهتر است قبل از انجام این گونه مشاغل با پزشک مشورت نمایید.

الکل

▽ بپرهیزید، الکل اثرات درمانی این دارو را به شدت کاهش می دهد.

جراحی و بیهوشی عمومی

▽ قبل از انجام هرگونه عمل جراحی یا بیهوشی عمومی باید مصرف دارو متوقف شود.

عوارض جانبی

یکی از عوارض مهم این دارو عدم پاسخ درمانی کافی است، که فرد را بیش از پیش به درمان ناامید می‌کند.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
تهوع / استفراغ	●		■			
اسهال	●		■			
بی خوابی / خستگی	●		■			
گرفتگی عضلانی	●		■			
سردرد		●	■			
غش کردن / سرگیجه		●		■		
تپش قلب		●		■		
احتباس ادرار		●		■		
تشنج		●		■	▲	▮

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

● **توصیه کلی،** دونپزیل جزء داروهایی است که جدیداً وارد بازار دارویی شده و تداخل آن با بسیاری از داروهای دیگر شناخته شده نیست، هنگام مصرف آن با سایر داروها به ایجاد علائم غیرطبیعی توجه و با پزشک مشورت نمایید.

● **داروهای شل‌کننده عضلات که در جراحی‌ها بکار می‌رود،** دونپزیل اثر بعضی از این داروها را افزایش و برخی دیگر را کاهش می‌دهد.

د

دیازپام

اطلاعات عمومی

دیازپام در سال ۱۹۶۰ میلادی (۱۳۴۸ خورشید) به بازار دارویی جهان معرفی و در گروه داروهای ضداضطرابی قرار گرفت. این گروه از داروها در کاهش اضطراب و عصبانیت، شل کردن عضلات و ایجاد خواب‌آوری نقش ویژه‌ای دارند. دیازپام استفاده گسترده‌ای دارد ولی مهم‌ترین کاربرد آن در کاهش اضطراب و بی‌خوابی ناشی از اضطراب است. همچنین برای تشنج، شل کردن عضلات و در درمان عوارض ناشی از ترک الکل بکار می‌رود. بصورت داخل رگی برای افرادی که دچار بی‌قراری و ناراحتی‌های ناشی از عمل‌های جراحی و یا سایر اقدامات درمانی هستند تزریق می‌شود تا در این بیماران ایجاد آرامش نماید. اگر دیازپام بصورت طولانی مدت مصرف شود، می‌تواند وابستگی دارویی ایجاد کند. اثرات این دارو به مرور زمان کاهش می‌یابد بنابراین آن را حداکثر به مدت ۲ هفته تجویز می‌کنند.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
ضد اضطراب، شل‌کننده‌های عضلات و ضد تشنج

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم □ متوسط ■ زیاد □

میزان وابستگی:
کم □ متوسط □ زیاد ■

نسخه پزشک لازم است ■ **لازم نیست** □

نام‌های تجاری والیوم، دیازمولس، تنسیوم (بنزودیازپین)

اطلاعات دارویی

دارویی که برای شما تجویز شده است برای درمان بیماری‌تان مناسب است، از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری نمایید.

شکل دارویی

قرص، آمپول، شیاف، محلول مقعدی و شربت

تعداد دفعات و زمان مصرف

۴-۱ بار روزانه

مقدار مصرف در بزرگسالان

برای اضطراب ۳۰-۶ میلی‌گرم روزانه؛ برای گرفتگی عضلات ۶۰-۲ میلی‌گرم روزانه

شروع اثر

۲-۰/۵ ساعت، در شکل آمپول آن، سریع است.

مدت اثر

تا ۲۴ ساعت، بعضی از اثرات آن تا ۴ روز باقی می‌ماند.

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

در ظروف دربسته، در جای خشک و خنک (دمای اتاق)، و به دور از نور و دسترس اطفال نگهداری شود.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

یادتان آمد بلافاصله مصرف کنید، اگر تا دوز بعدی کمتر از ۲ ساعت مانده، دوز فراموش شده را مصرف نکرده منتظر وعده بعدی شوید و از دو برابر کردن مقدار آن بپرهیزید.

قطع مصرف دارو

اگر دارو را کمتر از ۲ هفته است که مصرف می‌کنید قطع آن هیچ مشکلی را بوجود نمی‌آورد، ولی در مصرف طولانی مدت با نظارت پزشک دوز دارو باید بتدریج کاهش یابد تا نهایتاً قطع شود، قطع ناگهانی دارو عوارض زیادی بدنبال دارد.

مصرف بیش از اندازه

مصرف ناآگاهانه دارو معمولاً مشکل خاصی بوجود نمی‌آورد، اگر بیش از این میزان مصرف شود باعث خواب‌آلودگی شدیدی می‌شود که لازم است فوراً پزشک در جریان قرار گیرد.

مصرف طولانی مدت

اثرات دارو بعد از چند هفته، به دلیل ایجاد سازگاری، کاهش می‌یابد و نیاز به افزایش دوز آن بیشتر می‌شود. در چنین شرایطی وابستگی به دارو پدید می‌آید و قطع ناگهانی نیز عوارض قطع را به دنبال خواهد داشت.

توصیه‌های ضروری

- سیگار باعث تجزیه دارو شده و از اثرات آن می‌کاهد.
- حداکثر اثر درمانی دارو بعد از ۱ تا ۲ هفته ایجاد می‌شود و مصرف بیش از این مدت، نه تنها اثرات درمانی را افزایش نمی‌دهد بلکه باعث ایجاد تحمل شده و نیاز به دارو را افزایش می‌دهد.
- قطع ناگهانی دارو باعث بی‌خوابی، تحریک‌پذیری، عصبانیت غیرمعمول و تشنج می‌شود. به پیدایش این علائم عوارض قطع می‌گویند.

نحوه دفع دارو

بیشتر مواد تجزیه شده دارو از راه ادرار و مقدار ناچیزی از مدفوع دفع می‌گردد.

اقدامات احتیاطی خاص

آیا پزشک‌تان می‌داند که:

∇ از بیماری شدید تنفسی رنج می‌برید.
∇ مدت زیادی درگیر مشکل کبدی یا کلیوی بوده‌اید.
∇ عادت به مصرف الکل یا داروی خاصی دارید.
∇ سایر داروها را همزمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

∇ ایمنی مصرف دارو در این دوران تأیید نشده است.

دوران شیردهی

∇ این دارو در شیر مادر ترشح می‌شود و ممکن است عوارضی برای شیرخوار داشته باشد.

نوزادان و کودکان

∇ کاهش دوز دارو ضروری است.

بالای ۶۰ سالگی

∇ در این سنین عوارض داروها بیشتر نمایان می‌شود بنابراین کاهش دوز ضروری است.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ مصرف این دارو باعث کاهش توجه و کُندی عکس‌العمل و افزایش پرخاشگری می‌شود بهتر است تا مشخص نشدن اثرات دارو از انجام اینگونه مشاغل خودداری نمایید.

الکل

∇ پرهیز شود، مصرف همزمان با الکل باعث افزایش اثرات تسکینی دارو می‌شود.

عوارض جانبی

عمده عوارض جانبی این دارو به اثرات تسکینی آن برمی‌گردد. بطور طبیعی اثرات دارو پس از چند روز مصرف بتدریج کاهش می‌یابد که لازم است دوز دارو مقداری کاهش یابد.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
خواب‌آلودگی در طول روز	●		■			
سرگیجه / تلوتلوخوردن	●			■		
سردرد		●	■			
تاری دید		●		■		
فراموشی /گیجی		●		■		
بثورات جلدی		●		■	▲	

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **توصیه کلی**، کلیه داروهایی که روی سیستم اعصاب مرکزی (مانند مغز) اثر تضعیف‌کنندگی دارند مانند داروهای خواب‌آور، ضداضطراب‌ها،آنتی‌هیستامین‌ها، مسکن‌های مخدری، ضدافسردگی‌ها و داروهای ضدروان‌پریشی باعث افزایش اثر تسکینی دیازپام می‌شوند.
- **سایمتیدین (قرص معده)، ایزونیازید (ضدسل)، ریتوناویر و آمپرتاویر (داروهای ضدویروس)**، این داروها از تجزیه دیازپام جلوگیری کرده بنابراین میزان آن در خون بالا می‌رود و باعث افزایش اثرات آن می‌شوند.

د

دیپیریدامول

اطلاعات عمومی

دیپیریدامول اولین بار در دهه ۱۹۷۰ میلادی (۱۳۴۸ خورشیدی) به عنوان داروی ضددرد قفسه صدری معرفی شد. این دارو توانایی بیمارانی که درد قفسه صدری داشتند، را در حین تمرینات ورزشی افزایش می‌داد. در حال حاضر این دارو بخاطر اثر ضدپلاکتی[1] که دارد برای بیمارانی که از سکته مغزی رنج می‌برند و یا دریچه مصنوعی قلب دارند تجویز می‌شود. دیپیریدامول باعث رقیق شدن خون شده و هر نوع لخته را در جریان خون حل می‌کند. این دارو را معمولاً با سایر داروها مانند وارفارین و آسپرین، همزمان تجویز می‌کنند. دیپیریدامول را به شکل تزریقی جهت بررسی‌های تشخیصی در بیماریهای قلبی به کار می‌برند. در شروع درمان با این دارو ممکن است عوارض جانبی آن ظاهر شود. که معمولاً گذراست، در صورت ماندگاری عوارض بهتر است میزان مصرف دارو توسط پزشک‌تان کاهش یابد.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
داروهای ضدانعقاد (ضدپلاکت)

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم ☐ متوسط ■ زیاد ☐

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط ☐ زیاد ☐

نسخه پزشک لازم است ■ **لازم نیست** ☐

نام‌های تجاری پرسانتین

اطلاعات دارویی

دارویی که تجویز شده است برای بیماریتان مناسب است بدون دستور پزشک از تغییر دوز و ترتیب مصرف آن خودداری کنید.

شکل دارویی

قرص، آمپول (فقط برای آزمایشات تشخیصی مصرف می‌شود)، اشکال قرص و کپسول آهسته رهش و شربت در ایران موجود نیست.

تعداد دفعات و زمان مصرف

۳ تا ۴ بار روزانه، (برای قرص، کپسول و شربت) یک ساعت قبل از غذا. قبل از غذا، ۲ بار روزانه، (برای کپسول آهسته رهش) همراه با غذا.

مقدار مصرف در بزرگسالان

۳۰۰ تا ۶۰۰ میلی‌گرم روزانه

شروع اثر

تا ۱ ساعت. اثر کامل درمانی آن قبل از ۳–۲ هفته به وجود نمی‌آید.

مدت اثر

تا ۸ ساعت و برای کپسول آهسته رهش ۱۲ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

در قوطی در بسته در دمای اتاق به دور از نور و دسترس اطفال نگهداری می‌شود.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

یادتان آمد بلافاصله بخورید ولی اگر تا وعده بعدی کمتر از ۲ ساعت مانده کل دوز روزانه را یکباره مصرف کنید.

قطع مصرف دارو

بدون دستور پزشک دارو را قطع نکنید، قطع ناگهانی ممکن است باعث بروز لخته‌های غیرطبیعی در جریان خون شود.

مصرف بیش از اندازه

مصرف ناآگاهانه، مشکلی ایجاد نمی‌کند ولی اگر میزان آن از این حد بیشتر شود باعث علائمی چون سرگیجه و استفراغ می‌شود. بهتر است سریعاً به پزشک اطلاع دهید.

مصرف طولانی مدت

منعی ندارد.

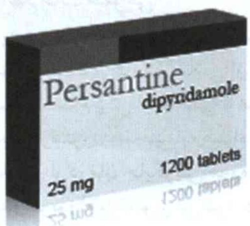
توصیه‌های ضروری

- بهتر است این دارو را با شکم خالی (حداقل یکساعت قبل و یا دو ساعت بعد از غذا) همراه با یک لیوان آب مصرف کنید، در صورتی که ناراحتی شکمی دارید، همراه غذا مصرف کنید.
- منتظر اثر فوری دارو نباشید، ۲ تا ۳ ماه طول می‌کشد تا حداکثر اثر دارو ظاهر شود.
- در صورت بروز خونریزی و خون‌مردگی غیرطبیعی به پزشک‌تان اطلاع دهید.
- برای جلوگیری از کاهش فشارخون وضعیتی (مثل سرگیجه در حین برخاستن)، این عمل را به آرامی انجام دهید.

نحوه دفع دارو

دارو بطور عمده از طریق مدفوع دفع می‌شود و مقدار ناچیزی با ادرار کردن دفع می‌گردد.

DIPYRIDAMOLE

اقدامات احتیاطی خاص

آیا پزشک‌تان می‌داند که:

- ∇ فشارخون پایین دارید.
- ∇ از میگرن (نوعی سردرد) رنج می‌برید.
- ∇ درد قفسه صدری دارید.
- ∇ به تازگی دچار حمله قلبی شده‌اید.
- ∇ سایر داروها را همزمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

∇ ایمنی مصرف دارو در این دوران تأیید نشده است.

دوران شیردهی

∇ این دارو در شیر ترشح می‌شود ولی تاکنون عارضه‌ای را در شیرخوار بوجود نیاورده است، بهتر است با پزشک‌تان مشورت کنید.

نوزادان و کودکان

∇ کاهش دوز مصرفی ضروری است.

بالای ۶۰ سالگی

∇ مشکل خاصی ندارد.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ تا مشخص شدن اثر دارو روی بدنتان از انجام چنین فعالیت‌هایی خودداری کنید یکی از عوارض این دارو سرگیجه و غش کردن است که اگر در حین رانندگی باشد خطرآفرین می‌باشد.

الکل

∇ مشکل خاصی وجود ندارد.

عوارض جانبی

عوارض جانبی نادری دارد. وجود علائمی مانند سرگیجه، سردرد، از حال رفتن، دل بهم خوردگی و بثورات جلدی از معدود عوارض این دارو است. گاهی اوقات دیپیریدامول باعث وخیمتر شدن درد قفسه صدری می شود که البته این عارضه هم بسیار نادر است.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
اختلال شکمی / تهوع / سردرد	●		■			
اسهال		●	■			
سرگیجه / از حال رفتن		●		■		
بثورات جلدی		●		■	▲	

د

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **داروهای ضدانعقادی (مثل وارفارین)**، در مصرف همزمان با دیپیریدامول باعث افزایش اثر این داروها شده و نهایتاً خونریزی‌های غیرقابل کنترلی را بوجود می‌آورد. دوز داروهای ضدانعقادی در مصرف همزمان، باید کاهش یابد.
- مصرف همزمان **ضد اسیدها (مثل آلومینیوم Mgs یا شربت معده)** باعث کاهش اثر دیپیریدامول می‌شود.

۱- پلاکت‌ها در خون باعث انعقاد می‌شوند و لخته‌های ایجاد شده در خون با حضور پلاکت‌ها بزرگتر و حجیم‌تر می‌شوند.

دیدروژسترون

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
هورمون جنسی زنانه

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم ■ متوسط □ زیاد □

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ **لازم نیست** □

نام‌های تجاری دوفاستون

اطلاعات عمومی

دیدروژسترون نوع صناعی هورمون طبیعی زنانه پروژسترون است. این دارو در درمان انواع اختلالات قاعدگی ناشی از کمبود پروژسترون، کاربرد گسترده‌ای دارد. این موارد شامل سندرم پیش از قاعدگی یا عدم قاعدگی یا قاعدگی‌های نامنظم و دردناک نیز می‌شود. دیدروژسترون همچنین به همراه استروژن (یکی دیگر از هورمون طبیعی زنانه) به عنوان بخشی از درمان جایگزینی هورمونی پس از یائسگی بکار می‌رود. این دارو در درمان اندومتریوز[1] نیز تجویز می‌شود. دیدروژسترون معمولاً در روزهای مشخصی از دورهٔ قاعدگی مصرف می‌شود.

اطلاعات دارویی

دارویی که تجویز شده برای درمان بیماریتان مناسب است از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری کنید.

شکل دارویی

قرص، شکل برچسب آن در ایران موجود نیست.

تعداد دفعات و زمان مصرف

روزی ۳-۱ بار، در بسیاری موارد، این دارو درزمان‌های خاصی از چرخه قاعدگی مصرف می‌شود.

مقدار مصرف در بزرگسالان

روزی ۳۰-۱۰ میلی‌گرم

شروع اثر

اثرات مفید این دارو تا چندین ماه مشاهده نمی‌شود.

مدت اثر

۱۲ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

درظروف دربسته در جای خنک و خشک و دور از نور ودسترس کودکان قرار دهید.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

به محض یادآوری مصرف کنید. اگر قرار است نوبت بعدی در ۲ ساعت آینده باشد، یک نوبت را اکنون مصرف کرده و از مصرف نوبت بعدی صرف نظر نمایید.

قطع مصرف دارو

مصرف دارو را بدون مشورت با پزشک تغییر ندهید. ممکن است علایم بیماری عود کند.

مصرف بیش از اندازه

معمولاً مصرف ناآگاهانه مشکل خاصی بوجود نمی‌آورد ولی اگر بیش از آن مصرف شود و یا علائمی غیرطبیعی بوجود آیدبلافاصله به پزشک اطلاع دهید.

مصرف طولانی مدت

مشکل خاصی وجود ندارد.

توصیه‌های ضروری

- برای جلوگیری از عوارض گوارشی دارو را همراه غذا مصرف کنید.

نحوه دفع دارو

این دارو از راه ادرار دفع می‌گردد.

۱- نوعی بیماری دستگاه تولید مثلی زنان است که در آن بافت رحمی غیر جای اصلی خود مثلاً در حفره لگنی رشد می‌کند.

DYDROGESTERONE

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک‌تان می‌داند که:

∇ مشکل مزمن کبدی یا کلیوی دارید.
∇ دچار مشکلات قلبی یا گردش خونی شده‌اید.
∇ دیابت دارید.
∇ فشارخون بالا دارید.
∇ پورفیری[۲] دارید.

دوران حاملگی

∇ مشکل خاصی ندارد.

دوران شیردهی

∇ دارو وارد شیر می‌شود اما در مقادیر معمول آن خطری برای شیرخوار ندارد. مقادیر خیلی بالا ممکن است تولید شیر را مهار کند.

نوزادان و کودکان

∇ تجویز نمی‌شود.

بالای ۶۰ سالگی

∇ مشکل خاصی وجود ندارد.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ از آنجا که دارو ندرتاً سبب گیجی می‌شود، تا زمانی که از اثر دارو بر بدن خود مشخص نشده، از انجام چنین فعالیت‌هایی بپرهیزید.

الکل

∇ مشکل خاصی وجود ندارد.

عوارض جانبی

قاعدگی‌های نامنظم و خونریزی بین دوره‌ای، شایع‌ترین عارضهٔ این دارو است. با تنظیم دوز این علایم برطرف می‌شوند.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
تورم ساق و مچ پاها	●		■			
بثورات جلدی	●		■			
افزایش وزن	●		■			
خونریزی نامنظم مهبلی	●			■		
تهوع /استفراغ		●	■			
حساسیت پستان‌ها		●	■			
سردرد /گیجی		●		■		

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

● **سیکلوسپورین (داروی مصرفی در پیوند اعضاء)**، دیدروژسترون سبب افزایش اثرات این دارو می‌شود.

۲- نوعی بیماری خونی که با درگیری کبدی و پوستی همراه است.

دیزوپیرامید

اطلاعات عمومی

این دارو متعلق است به گروه داروهای ضدبی‌نظمی ضربان قلب، که اثرش را با کاهش تحریک‌پذیری عضله قلبی از طریق کاهش سرعت هدایت جریان عصبی نشان می‌دهد. جزء معدود داروهای این گروه است که می‌توان آن را برای درمان کودکان با حداقل دوز به کار برد. این دارو از انقباضات زودرس بطنی[1] و از افزایش غیرطبیعی ضربان قلب جلوگیری می‌کند. بهترین روش شروع درمان استفاده از کمترین میزان دوز دارو است که بالاترین اثر و پاسخ درمانی را دارد و کمترین عارضه را از خود نشان می‌دهد.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
ضدبی‌نظمی ضربان قلب

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم □ متوسط ■ زیاد □

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری ناپامید، نورپیس، ریتمودون

اطلاعات دارویی

دارویی که برای شما تجویز شده برای درمان بیماریتان مناسب است، بدون دستور پزشک میزان مصرف آن را تغییر ندهید.

شکل دارویی

کپسول

تعداد دفعات و زمان مصرف

۴ بار روزانه می‌باشد، در صورتی که نارسایی شدید کلیوی وجود داشته باشد لازم است میزان دوز مصرفی براساس میزان دفع دارو از کلیه محاسبه و تعیین شود. (تعیین دوز داروها فقط توسط پزشک انجام می‌پذیرد).

مقدار مصرف در بزرگسالان

۱۵۰ تا ۲۰۰ میلی‌گرم روزانه هر ۶ ساعت

شروع اثر: ۰/۵ تا ۳/۵ ساعت

مدت اثر: ۱/۵ تا ۸/۵ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

در قوطی در بسته در جای خشک و خنک به دور از دسترس اطفال نگهداری شود.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

یادتان آمد بلافاصله مصرف کنید، از دو برابر کردن وعده‌ها خودداری نمایید.

قطع مصرف دارو

بدون دستور پزشک دارو را قطع نکنید، قطع ناگهانی دارو باعث عود علائم بیماری می‌شود.

مصرف بیش از اندازه

معمولاً مصرف ناآگاهانه مشکل خاصی ایجاد نمی‌کند، ولی اگر از آن بیشتر شود و علائم غیرطبیعی در بدن ظاهر شود لازم است به پزشک‌تان اطلاع دهید.

مصرف طولانی مدت

مصرف طولانی مدت آن ممکن است باعث عوارض ادراری شود که با کاهش دوز دارو می‌توان این مشکل را رفع کرد.

کنترل و پایش

آزمایش دوره‌ای عملکرد کلیوی (مانند آزمایش ادرار، و کراتینین) و کبدی ضروری است، میزان قند خون و سطح پتاسیم و نمک‌های خون نیز در هنگام انجام آزمایش خون باید بررسی شود.

توصیه‌های ضروری

- این دارو باعث اختلال در تنظیم درجه حرارت بدن می‌شود، از حضور در محیط‌های بسیار گرم خودداری نمائید، از نور خورشید پرهیز کنید و از کلاه، عینک و کرم ضدآفتاب استفاده نمائید.
- فشار خون‌تان را مرتباً اندازه‌گیری نمائید، با آگاهی از تغییرات فشارخون می‌توانید آن را کنترل نمائید.
- برای کنترل فشارخون خود تنها متکی به دارو نباشید، ورزش کنید، رژیم غذایی کم‌نمک و چربی، داشته‌باشید، سیگار نکشید و از قهوه و چای به میزان زیاد استفاده نکنید.

نحوه دفع دارو

این دارو از راه ادرار دفع می‌گردد.

۱- قبل از موقع طبیعی حفرات بطنی قلب منقبض می‌شوند که معمولاً در شرایط طبیعی علائم خاصی را بوجود نمی‌آورد و فقط بیمار حس می‌کند دچار هول قلبی (مانند سقوط ناگهانی) می‌شود.

DISOPYRAMIDE

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید به پزشک‌تان گفته‌اید که:

∇ مدت زیادی درگیر مشکل کبدی یا کلیوی بوده‌اید.

∇ سایر داروها را هم‌زمان مصرف می‌کنید.

∇ آب سیاه[2] درمان نشده دارید.

∇ سندرم ولف ـ پارکینسون ـ وایت[3] دارید.

∇ میاستنی‌گراو[4] دارید.

دوران حاملگی

∇ تجویز نمی‌شود.

دوران شیردهی

∇ در شیر مادر ترشح می‌شود و ممکن است برای شیرخوار مضرّاتی داشته باشد.

نوزادان و کودکان

∇ دوز دارو را باید کم کرد.

بالای ۶۰ سالگی

∇ احتمال عوارض جانبی داروها در این سنین افزایش می‌یابد، ضروری است دوز این دارو کاهش یابد.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ پرهیز شود، این دارو باعث کاهش فشارخون و سرگیجه می‌شود که ممکن است ایجاد خطراتی نماید پس تا مشخص شدن اثرات دارو روی بدنتان از انجام اینگونه مشاغل پرهیز نمایید.

الکل

∇ پرهیز شود.

عوارض جانبی

دیزوپیرامید باعث عوارضی مانند سرگیجه، نارسایی احتقانی قلب[5]، بی‌اشتهایی و غیره می‌شود که لازم است در صورت وخامت، بعضی از این علائم به پزشک معالج اطلاع داده شود.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
سردرد / ضعف / خستگی	●		■			
بی‌اشتهایی / تهوع / استفراغ		●	■			
نفخ / درد شکم / یبوست		●	■			
احتباس ادراری (در مردان)		●		■	▲	▮
نارسایی احتقانی قلب		●		■	▲	▮
کاهش فشارخون / سرگیجه		●		■	▲	
تاری دید / خشکی چشمها و بینی		●		■		

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **وارفارین (داروی ضدانعقادی خوراکی)**، این دارو باعث افزایش اثر ضدانعقادی وارفارین می‌شود و می‌تواند خونریزی‌های غیرطبیعی ایجاد کند.
- **سایمیتدین (قرص معده)**، دیزوپیرامید باعث کاهش دفع این دارو شده و میزان آن را در خون افزایش می‌دهد.
- **ریفامپین (نوعی آنتی‌بیوتیک)**، **باربیتورات‌ها (داروهای خواب‌آور)**، مصرف هم‌زمان با دیزوپیرامید، باعث کاهش اثرات و افزایش دفع دیزوپیرامید می‌شوند.
- **سایر داروهای ضدبی‌نظمی ضربان قلب**، مصرف هم‌زمان با این داروها باعث تشدید اثرات سمّی دیزوپیرامید روی قلب می‌شود.

۲- بیماری است که با افزایش فشار داخل چشمی همراه است که اگر درمان نشود باعث اختلال در دید و حتی کوری می‌گردد.

۳- نوعی بی‌نظمی در ضربان قلب است که نوار قلب این بیماران شکلی غیرطبیعی دارد.

۴- در هر سنی اتفاق می‌افتد، زنان بیشتر از مردان درگیر این بیماری می‌شوند بیماری همراه ضعف و خستگی غیرطبیعی عضلات بخصوص عضلات چشم (که باعث دوبینی می‌شود) و عضلات صورتی، حلق و حنجره می‌باشد.

۵- زمانی که قلب قادر به پمپ کردن خون بطور طبیعی نمی‌باشد میزان خون درون قلب افزایش می‌یابد و باعث نارسایی قلبی می‌شود.

دی‌سولفیرام

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
داروی ترک الکل

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم □ متوسط ■ زیاد □

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری آنتابوز

اطلاعات عمومی

(این دارو در حال حاضر در ایران موجود نیست). دی‌سولفیرام به الکلی‌ها در ترک آن کمک می‌کند. این دارو سبب درمان الکلیسم نمی‌شود اما میل به مصرف الکل را از بین می‌برد. در حین مصرف این دارو اگر حتی به مقدار اندک مشروب بخورید، واکنش‌های بسیار شدید و ناخوشایندی بوجود می‌آید. این واکنش‌ها به علت میزان بالای استالدئید در بدن است چرا که دی‌سولفیرام مانع تجزیه آن می‌شود. گرگرفتگی، سردرد، تهوع، تنگی نفس، تشنگی، تپش قلب، گیجی و از حال رفتن جزء واکنش‌های مصرف هم زمان الکل و دی‌سولفیرام هستند. چنین واکنش‌هایی ۳۰ دقیقه تا چندین ساعت طول می‌کشند و به فرد احساس خواب‌آلودگی و خستگی می‌دهند. این واکنش‌ها ممکن است شامل عدم هوشیاری نیز باشند و لذا بهتر است یک کارت هشدار همراه بیمار باشد تا در صورت لزوم در اورژانس مورد استفاده قرار گیرد. بهتر است ۲۴ ساعت قبل از شروع درمان با دی‌سولفیرام و تا یک هفته بعد از آن هیچ الکلی مصرف نشود. از مصرف غذاها، داروها یا حتی مواد آرایشی حاوی الکل نیز باید خودداری نمود.

اطلاعات دارویی

دارویی که تجویز شده برای درمان بیماریتان مناسب است از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری کنید.

شکل دارویی

قرص

تعداد دفعات و زمان مصرف

روزی یکبار

مقدار مصرف در بزرگسالان

ابتدا ۸۰۰ میلی‌گرم و بتدریج طی ۵ روز به حد ۲۰۰-۱۰۰ میلی‌گرم (مقدار نگهدارنده) می‌رسد.

شروع اثر

پس از چند دقیقه از مصرف آن به الکل حمله می‌کند.

مدت اثر

تا ۶ روز پس از قطع دارو همچنان با الکل واکنش نشان خواهد داد.

رژیم غذایی توصیه شده

از مصرف نوشیدنی‌های الکلی حتی در مقادیر اندک خودداری کنید. غذا، سرکه، دارو، دهان‌شویه‌ها و محلول‌های حاوی الکل نباید مصرف شوند.

ذخیره‌سازی

درظروف دربسته در جای خنک و خشک و دور از نور و دسترس کودکان قرار دهید.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

به محض یادآوری مصرف کنید. اگر قرار است نوبت بعدی در ۲ ساعت آینده باشد، یک نوبت را اکنون مصرف کنید و از مصرف نوبت بعدی صرف‌نظر کنید.

قطع مصرف دارو

مصرف دارو را بدون مشورت با پزشک تغییر ندهید.

مصرف بیش از اندازه

معمولاً مصرف ناآگاهانه مشکلی بوجود نمی‌آورد ولی اگر بیش از آن مصرف شود و باعث بروز علائمی غیرطبیعی شود بلافاصله به پزشک اطلاع دهید.

مصرف طولانی مدت

معمولاً برای بیش از ۶ ماه تجویز نمی‌شود. بهتر است کارت هشدار مصرف دی‌سولفیرام همراه داشته باشید تا در موارد اورژانس مورد استفاده قرار گیرد.

توصیه‌های ضروری

- یکی از ترکیبات دهان‌شویه‌ها را الکل تشکیل می‌دهد، بنابراین در هنگام مصرف دی‌سولفیرام این فرآورده‌ها استفاده نشود.

نحوه دفع دارو

عمدهٔ دارو از راه ادرار دفع می‌شود.

DISULFIRAM

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک‌تان می‌داند که:

∇ مشکل مزمن کبدی یا کلیوی دارید.
∇ مشکل قلبی، بیماری عروق کرونر یا فشارخون بالا دارید.
∇ صرع دارید و گاهی تشنج می‌کنید.
∇ دیابت دارید.
∇ سایر داروها را هم زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

∇ ایمنی مصرف آن در بارداری به اثبات نرسیده است. با پزشک خود مشورت کنید.

دوران شیردهی

∇ دارو وارد شیر می‌شود و ممکن است شیرخوار را درگیر کند. با پزشک خود مشورت کنید.

نوزادان و کودکان

∇ تجویز نمی‌شود.

بالای ۶۰ سالگی

∇ ممکن است کاهش مقدار مصرف ضروری باشد.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ از آنجا که دی‌سولفیرام می‌تواند سبب خواب‌آلودگی و گیجی شود، تا زمانی که اثر دارو بر بدن شما مشخص نشده است. از انجام چنین فعالیت‌هایی بپرهیزید.

الکل

∇ هرگز هنگامی که تحت درمان با دی‌سولفیرام هستند، الکل ننوشید و از مصرف غذا، دارو و لوازم آرایشی که حاوی الکل هستند، خودداری کنید.

عوارض جانبی

عوارض جانبی دی‌سولفیرام معمولاً با ادامه مصرف، برطرف می‌شود.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
خواب‌آلودگی / تهوع / استفراغ	●		■			
کاهش میل جنسی		●	■			

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **نکته کلی**، تعدادی از داروها می‌توانند سبب واکنش وخیم با دی‌سولفیرام شوند. توصیه می‌شود قبل از مصرف هر نوع دارویی با پزشک یا داروساز مشورت کنید.
- **فنی‌توئین (ضدتشنج)**، دی‌سولفیرام سبب افزایش میزان این دارو در خون می‌شود.
- **داروهای ضدانعقادی**، دی‌سولفیرام سبب افزایش اثر این داروها می‌شود.
- **مترونیدازول (آنتی‌بیوتیک)**، واکنش شدیدی در مصرف همزمان با دی‌سولفیرام بوجود می‌آید.
- **تئوفیلین (ضدتشنج)**، دی‌سولفیرام ممکن است سبب افزایش اثر سمی این دارو شود.

د

دی‌سیکلوورین (دی‌سیکلومین)

اطلاعات عمومی

دی‌سیکلوورین یک داروی ضداسپاسمی ضعیف است که سبب بهبود قولنج‌های دردناک شکمی دستگاه گوارش می‌شود. از این دارو می‌توان در درمان بیماری رودهٔ تحریک‌پذیر (که با اسهال و دل دردهای قلنجی شدیدی همراه است) و سوءهاضمه غیرمرتبط با زخم و قولنج شیرخواران (تنها در مواردی که سن شیرخوار بیش از ۶ ماه است)، استفاده نمود. از آنجا که دارو دارای خواص ضدگرفتگی عضلانی می‌باشد، در برخی از فرآورده‌های ترکیبی آن می‌تواند در درمان نفخ، سوءهاضمه و اسهال استفاده شود. دی‌سیکلوورین به همراه یک رژیم غذایی مناسب می‌تواند علائم بیماری را به سرعت درمان کند. عوارض جانبی دی‌سیکلوورین نادرند اما شامل سردرد، یبوست، مشکلات ادراری و تپش قلب می‌شوند.

طبقه بندی

گروه دارویی:
ضد بیماری رودهٔ تحریک‌پذیر

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم □ متوسط ■ زیاد □

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری مربنتیل

اطلاعات دارویی

دارویی که تجویز شده برای درمان بیماری‌تان مناسب است از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری کنید.

شکل دارویی

قرص، شربت و آمپول

تعداد دفعات و زمان مصرف

روزی ۴-۳ بار قبل یا بعد از غذا

مقدار مصرف در بزرگسالان

بالغین، ۳۰۰-۳۰ میلی‌گرم روزانه؛ کودکان، براساس سن و وزن دوز دارو را کاهش دهید.

شروع اثر

در عرض ۲-۱ ساعت

مدت اثر

۶-۴ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

در محفظه سربسته در جای خشک و خنک و دور از نور و دسترس کودکان قرار دهید.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

به محض یادآوری مصرف کنید. اگر قرار است دوز بعدی را در ۲ ساعت آینده مصرف کنید، نوبت فراموش را مصرف کرده و از مصرف نوبت بعدی راصرف‌نظر کنید.

قطع مصرف دارو

در صورت عدم نیاز می‌توانید دارو را بدون آنکه مشکلی ایجاد شود، قطع کنید.

مصرف بیش از اندازه

معمولاً مصرف ناآگاهانه مشکل خاصی بوجود نمی‌آورد ولی اگر بیش از آن مصرف شود و علائمی از قبیل خواب‌آلودگی، سرگیجه و مشکل در بلع بروز کند بلافاصله به پزشک اطلاع دهید.

مصرف طولانی مدت

مشکل خاصی ندارد.

توصیه‌های ضروری

- برای خشکی دهان بهتر است آب ولرم را چندین بار در روز غرغره کنید و از آب‌نبات ترش و یاآدامس‌های کم قند استفاده کنید.

نحوه دفع دارو

عمدهٔ دارو از راه ادرار دفع می‌شود.

۱- آب سیاه بیماری ناشی از افزایش فشار داخل چشم است که درصورت عدم معالجه به نابینایی می‌انجامد.

DICYCLOVERINE (DICYCLOMINE)

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک‌تان می‌داند که:

∇ آب سیاه[1] دارید.
∇ دچار مشکلات ادراری شده‌اید.
∇ سایر داروها را هم زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

∇ شواهدی از خطر وجود ندارد.

دوران شیردهی

∇ دارو وارد شیر می‌شود اما در مقادیر عادی، ایجاد عارضه جانبی در شیرخوار نامحتمل است. با پزشک مشورت کنید.

نوزادان و کودکان

∇ کاهش دوز ضروری است در نوزادان زیر ۶ ماه توصیه نمی‌شود.

بالای ۶۰ سالگی

∇ در سالمندان عوارض داروها افزایش می‌یابد بنابراین کاهش دوز ضروری است.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ این دارو باعث خواب‌آلودگی و تاری دید می‌شود تا مشخص شدن اثرات دارو روی بدنتان از انجام اینگونه مشاغل پرهیز کنید.

الکل

∇ بپرهیزید، الکل اثرات آرامبخشی دارو را افزایش می‌دهد.

عوارض جانبی

اغلب افراد در هنگام مصرف دی‌سیکلوورین دچار هیچ عارضه جانبی نمی‌شوند. اثرات جانبی که رخ می‌دهند به علت افزایش دوز آن است و می‌تواند باعث خواب‌آلودگی و خشکی دهان شود. چنین علایم با تنظیم دوز قابل برطرف شدن هستند و ممکن است چند روز پس از تطابق بدن با دارو ناپدید شوند.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
خشکی دهان / سردرد		●	■			
یبوست / تاری دید		●	■			
خواب‌آلودگی / سرگیجه		●	■			
اشکال در دفع ادرار		●		■		
تپش قلب		●		■		

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **خواب‌آورها،** همه داروهایی که اثرات خواب‌آوری روی مغز دارند، سبب افزایش خصوصیات خواب‌آوری دی‌سیکلوورین می‌شوند.
- **سایر داروهای این گروه،** این داروها عوارض جانبی دی‌سیکلوورین را افزایش می‌دهند.

د

دیفن‌هیدرامین

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
آنتی‌هیستامین، آرامبخش، ضدحساسیت

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم □ متوسط □ زیاد ■

میزان وابستگی:
کم □ متوسط ■ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری بنادریل، امدینکس

اطلاعات عمومی

دیفن‌هیدرامین به دو شکل ترکیبی و ساده عرضه می‌شود که در شکل ترکیبی آن از کلرید آمونیوم، منتول و سایر موارد استفاده شده که ترکیب حاضر علاوه بر اثر ضدحساسیتی، خلط‌آور نیز می‌باشد. شکل ترکیبی دیفن هیدرامین در سرفه، احتقان بینی و مجاری تنفسی ناشی از سرماخوردگی یا آلرژی کاربرد دارد. شکل ساده آن را می‌توان در کهیر، آبریزش بینی، خارش، سرگیجه و به عنوان خواب‌آور استفاده نمود. به این نکته توجه کنید، گرچه این دارو دارای کاربرد درمانی نسبتاً وسیعی است اما دوز بیش از حد دارو می‌تواند به مرگ منتهی شود. علائم مسمومیت آن در کودکان عبارتند از صورت‌گل انداخته، خشکی دهان، تب، تحریک‌پذیری، هذیان و تشنج است و در بزرگسالان بیشتر به صورت خواب‌آلودگی شدید و کُما ظاهر می‌شود. مسمومیت با این دارو از ۳۰ دقیقه بعد از خوردن دارو تا ۲ ساعت پس از آن رخ می‌دهد و در صورت عدم درمان به موقع بعد از ۱۸ ساعت باعث مرگ می‌شود.

اطلاعات دارویی

دارویی که برای شما تجویز شده است، برای درمان بیماری‌تان مناسب است از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری کنید.

شکل دارویی

شربت، قرص، آمپول، کپسول

تعداد دفعات و زمان مصرف

هر ۶ ساعت (چهار بار روزانه)

مقدار مصرف در بزرگسالان

در بزرگسالان، ۵۰-۲۵ میلی‌گرم هر ۸-۶ ساعت روزانه تا حداکثر ۳۰۰ میلی‌گرم در روز. در کودکان، ۱۲-۶ ساله ۵ میلی‌لیتر هر ۴ ساعت و ۵-۱ سال ۲/۵ میلی‌لیتر هر ۴ ساعت

شروع اثر

تزریقی، ۳۰-۲۰ دقیقه؛ خوراکی، ۶۰-۱۵ دقیقه

مدت اثر

خوراکی و تزریقی، ۸-۴ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

در ظروف دربسته در دمای اتاق به دور از نور و دسترس اطفال نگهداری شود.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

به یاد آوردید مصرف کنید.

قطع مصرف دارو

با دستور پزشک دارو را قطع کنید.

مصرف بیش از اندازه

مصرف بیش از حد باعث تشنج و کاهش هوشیاری می‌شود بلافاصله اورژانس را خبر کنید، تا رسیدن اورژانس اقدامات اولیه را انجام دهید.

"به راهنمای اقدامات اولیه در مسمومیت‌های دارویی در انتهای کتاب مراجعه شود."

مصرف طولانی مدت

پس از برطرف شدن علائم بیماری می‌توانید بدون هیچ‌گونه مشکلی دارو را قطع نمایید و ادامه مصرف آن ضرورتی ندارد.

توصیه‌های ضروری

- بهتر است دارو را همراه غذا مصرف کنید.
- برای خشکی دهان می‌توانید در طول روز آب میوه به میزان بیشتری مصرف کنید، غرغره آب ولرم و استفاده از آب‌نبات وآدامس کم قند از راه‌های دیگر جلوگیری از خشکی دهان است.

نحوه دفع دارو

این دارو از راه ادرار دفع می‌گردد.

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک تان می‌داند که:

∇ مشکل کلیوی دارید.
∇ پورفیری[1] دارید.
∇ از آب سیاه[2] رنج می‌برید.
∇ فشارخون بالا دارید.
∇ از برخی مسکن‌ها هم زمان استفاده کنید.

دوران حاملگی

∇ با احتیاط مصرف شود.

دوران شیردهی

∇ توصیه نمی‌شود.

نوزادان و کودکان

∇ در کودکان زیر ۱ سال تجویز نمی‌شود در سایر سنین نیز، کاهش دوز ضروری است.

بالای ۶۰ سالگی

∇ کاهش دوز ضروری است.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ این دارو باعث خواب‌آلودگی و تاری دید می‌شود بنابراین تا مشخص شدن اثرات دارو روی بدنتان از انجام اینگونه مشاغل خودداری کنید.

الکل

∇ مشروبات الکلی به تنهایی باعث اثر تضعیف کنندگی روی مغز می‌شود اگر همزمان با این دارو مصرف شود این اثر مضاعف شده و می‌تواند خطرات زیادی به همراه داشته باشد.

عوارض جانبی

از عوارض شایع آن می‌توان به خواب‌آلودگی، بی‌حالی، شلی بدن و سرگیجه اشاره کرد.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
خواب‌آلودگی / بی‌حالی	●		■			
سرگیجه / سردرد	●		■			
خشکی دهان	●		■			
تاری دید		●		■	▲	▮
احتباس ادرار (شاش‌بند)		●		■	▲	▮
تشنج / عصبانیت		●		■	▲	▮
تپش قلب / فشارخون بالا		●		■	▲	▮

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

● **مسکن‌ها**، کلیه داروهای مسکن از قبیل، خواب‌آورها، مخدرها، داروهای ضداضطرابی و ضدافسردگی می‌توانند اثرات تسکینی دیفن‌هیدرامین را افزایش دهند و باعث بروز خطراتی شوند.

۱- اختلالی در متابولیسم پورفیرین است که ناشی از اختلال عملکرد کبدی است و باعث دل درد، حساسیت پوستی به نور خورشید شده و وقتی فرد در معرض نور خورشید قرار گیرد دچار ضایعات متعددی می‌شود.

۲- اختلال چشمی است که باعث افزایش فشار داخلی چشم شده و در صورت عدم درمان باعث سردرد، کاهش بینایی و نهایتاً کوری می‌شود.

دیکلوفناک

اطلاعات عمومی

دربیشتر مواقع دیکلوفناک بصورت یک وعده، روزانه مصرف می‌شود. اثر ضددرد آن مثل استامینوفن است و برای دردهای خفیف تا متوسط مثل سردرد، درد قاعدگی و دردهای ناشی از جراحی‌های محدود، استفاده می‌شود. اگر این دارو به مدت طولانی و منظم مصرف شود اثرات ضدالتهابی آن جهت درمان روماتیسم مفصلی[1] و استئوآرتریت[2] پیشرفته ظاهر می‌شود. دیکلوفناک برای حمله‌های حاد نقرس[3] نیز کاربرد دارد. فرآوردهٔ ترکیبی ازدیکلوفناک و میزوپروستول ساخته شده است که در حال حاضر در بازار دارویی ایران موجود نیست، این فرآورده در بیمارانی مصرف می‌شود که دچار ناراحتی گوارشی به ویژه زخم معده و اثنی‌عشر هستند، جزء میزوپروستول از ایجاد، زخم‌های گوارشی جلوگیری می‌نماید.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
مسکن‌های غیرمخدری، ضدالتهاب‌های غیراستروئیدی و ضدنقرس

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم ■ متوسط □ زیاد □

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری ولتارول، موتی‌فن

اطلاعات دارویی

دارویی که برای شما تجویز شده است جهت درمان بیماری تان مناسب است، بطور منظم مصرف نمایید و از تغییر دوز دارو بدون اطلاع پزشک خودداری نمایید.

شکل دارویی

قرص و قرص آهسته رهش، کپسول و کپسول آهسته رهش، شیاف، ژل، آمپول و قطره چشمی

تعداد دفعات و زمان مصرف

۱-۳ بار روزانه همراه غذا

مقدار مصرف در بزرگسالان

۷۵-۱۵۰ میلی‌گرم روزانه

شروع اثر

در کاهش درد در حدود یک ساعت. در کاهش التهاب تا دو هفته بعد از مصرف

مدت اثر

تا ۱۲ ساعت، در شکل آهسته رهش تا ۲۴ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده: هیچ

ذخیره‌سازی

این دارو را در ظروف دربسته در جای خشک و خنک و در دمای اتاق به دور از دسترس اطفال نگهداری کنید.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

زمانی که یادتان آمد بلافاصله بخورید ولی اگر تا دوز بعدی ۲ ساعت باقی مانده بهتر است منتظر دوز بعدی بمانید.

قطع مصرف دارو

در صورتی که این دارو را برای کاهش درد در یک مدت محدودی مصرف کرده‌اید، قطع دارو هیچ مشکلی را بوجود نمی‌آورد، ولی اگر برای اثر ضدالتهابی آن مثلاً دراستئوآرتریت برای مدتی طولانی تجویز شده است، بهتر است برای قطع آن با پزشک معالج مشورت شود

مصرف بیش از اندازه

بیشتر اوقات مصرف ناآگاهانه دارو مشکل خاصی ایجاد نمی‌کند، در صورت بروز علائم غیرطبیعی به پزشک معالج اطلاع دهید.

مصرف طولانی مدت

با مصرف طولانی مدت دارو خطر خونریزی گوارشی از معده و روده افزایش می‌یابد.

توصیه‌های ضروری

- جهت جلوگیری از ایجاد اختلالات گوارشی بهتر است این دارو همراه با غذا و بامعده‌ای پُر مصرف شود. پس از بلع دارو برای ۳۰-۱۵ دقیقه در وضعیت قائم بمانید و نخوابید.
- در صورت تغییر رنگ مدفوع و تیره و سیاه شدن آن پزشک معالج را مطلع کنید.
- شکل قطره چشمی دارو برای جلوگیری از التهاب چشمی بعد از عمل جراحی بصورت چهاربار در روز تا دو هفته تجویز می‌شود.

نحوه دفع دارو

قسمت عمده دارو از راه ادرار و مقدار کمی توسط مدفوع دفع می‌گردد.

۱- بیماری است که باعث التهاب مفاصل می‌شود و همراه درد، سفتی و محدودیت حرکتی مفاصل می‌باشد.

۲- این بیماری به علت از بین رفتن تدریجی غضروف مفصلی و تشکیل استخوان جدید در سطح مفصل بوجود می‌آید، سن مهمترین عامل ایجاد بیماری است که در ۶۵ درصد از افراد بالای ۶۵ سال دیده می‌شود.

۳- اختلال التهاب مفاصل است که ناشی از رسوب بلورهای شیمیایی به علت افزایش اسید اوریک خون است.

۴- اختلالی در متابولیسم پورفیرین است که ناشی از اختلال عملکرد کبدی است و باعث دل درد، حساسیت پوستی به نور خورشید شده و وقتی فرد در معرض نور خورشید قرار گیرد دچار ضایعات متعددی می‌شود.

اقدامات احتیاطی خاص

آیا پزشک‌تان می‌داند که:

∇ مدت زیادی درگیر مشکلات کبدی و کلیوی بوده‌اید.
∇ اختلالات خونریزی‌دهنده دارید.
∇ زخم معده یا روده و التهاب مری دارید.
∇ فشارخون و ناراحتی قلبی دارید.
∇ سایر داروها راهمزمان مصرف می‌کنید.
∇ پورفیری[4] دارید.
∇ از سوءهاضمه رنج می‌برید.
∇ به آسپرین حساسیت دارید.
∇ آسم دارید.

دوران حاملگی

∇ معمولاً در ۳ ماه آخر حاملگی تجویز نمی‌شود، این دارو خطر ایجاد عارضه بر روی قلب جنین را افزایش داده و زایمان را طولانی می‌کند.

دوران شیردهی

∇ مقدار اندکی از دارو در شیر مادر ترشح می‌شود که عارضه‌ای برای نوزاد ایجاد نمی‌کند.

نوزادان و کودکان

∇ کاهش دوز ضروری است.

بالای ۶۰ سالگی

∇ در این سنین عوارض جانبی داروها افزایش می‌یابد بهتر است دوز دارو را کاهش دهید.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ مشکل خاصی بوجود نمی‌آورد.

الکل

∇ کمتر مصرف شود، الکل به تنهایی باعث ایجاد آسیب و تحریک معده شده و در مصرف همزمان با دیکلوفناک اثرات تخریبی آن تشدید می‌شود.

جراحی و بیهوشی عمومی

∇ یک هفته قبل از هر جراحی دارو را قطع کرده و با پزشک و دندانپزشک خود مشورت کنید. این اقدام خطر خونریزی را کاهش می‌دهد.

عوارض جانبی

مهم‌ترین و شایع‌ترین عارضه، اختلالات گوارشی است، وجود هرگونه خون در استفراغ و یا مدفوع را سریعاً به پزشک اطلاع دهید.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
اختلالات گوارشی	●		■			
سردرد/سرگیجه/خواب‌آلودگی		●	■			
تورم ساق پا و مچ پا		●		■		
خس‌خس سینه/ تنگی نفس		●		■	▲	▮
سیاه‌شدن مدفوع / وجود خون در استفراغ		●		■	▲	▮
بثورات جلدی		●		■	▲	

تداخل دارویی (مصرف همزمان با سایر داروها)

- **توصیه کلی**، مصرف همزمان دیکلوفناک با سایر داروهای ضدالتهابی غیراستروئیدی و استروئیدی و ضدانعقادهای خوراکی (مثل وارفارین) باعث افزایش خطر خونریزی و یا زخم معده و روده می‌شود.
- **داروهای ضدفشارخون و مُدرها**، اثر دیکلوفناک را کاهش می‌دهند.
- **سیکلوسپورین (داروی سرکوب‌کننده سیستم ایمنی که در پیوند اعضا بکار می‌رود)**، همزمان با دیکلوفناک باعث افزایش آسیب کلیوی می‌شود.
- **لیتیوم (در اختلالات روانی کاربرد دارد)، دیگوکسین (قرص قلبی) و متوتروکسات (ضدسرطان)**، دیکلوفناک باعث افزایش میزان این داروها در خون شده و ممکن است عوارض شدیدی ایجاد کند.
- **داروهایی که ایجاد سوءهاضمه می‌کنند**، در مصرف همزمان با قرص پوشش‌دار دیکلوفناک، پوشش دیکلوفناک را می‌شکنند و بجای اینکه دیکلوفناک در روده آزاد شود در معده رها شده و باعث تخریب دیواره معده می‌شود.

دیگوکسین

طبقه بندی

گروه دارویی:
داروی قلبی (دیژیتال‌ها)
خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم □ متوسط □ زیاد ■
میزان وابستگی:
کم ■ متوسط □ زیاد □
نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □
نام‌های تجاری لانوکسین

اطلاعات عمومی

دیگوکسین یکی از پُرمصرف‌ترین داروهای دیژیتال است که از برگ گیاه گل انگشتانه استخراج می‌شود. این دارو برای درمان نارسایی احتقانی قلب (CHF) و تغییر در ریتم طبیعی ضربان قلب تجویز می‌شود. دیگوکسین قدرت ضربه‌ای قلب را افزایش داده و باعث کفایت خونرسانی به سراسر بدن می‌شود این فرایند موجب از بین رفتن تنگی نفس، احتباس مایعات در بدن و خستگی می‌شود. دیگوکسین بسیار سمی است و مقدار مصرف آن باید بسیار دقیق محاسبه شود و طبق دستور پزشک مصرف گردد، عوارض جانبی آن (که در زیر شرح داده شده) به علت اثرات سمی دارو است.

اطلاعات دارویی

دارویی که برای شما تجویز شده برای درمان بیماری‌تان مناسب است، بدون مشورت با پزشک مقدار مصرف آن را تغییر ندهید.

شکل دارویی

قرص، شربت، آمپول و قطره

تعداد دفعات و زمان مصرف

مقدار مصرف برای شروع ۱ تا ۰/۵ میلی‌گرم می‌باشد تا ۳ وعده در روز که می‌تواند بصورت یک‌باره مصرف شود و البته بهتر است برای جلوگیری از ایجاد تهوع، وعده‌ها در طول روز تقسیم شوند. همچنین می‌توان قرص آن را قبل و یا بعد از غذا مصرف نمود، می‌توان آن را خرد کرده و همراه مایعات خورده شود.

مقدار مصرف در بزرگسالان با سن بیش از ۶۵ سال

روزانه ۰/۱۲۵ میلی‌گرم از راه خوراکی، در بیماران ضعیف و ناتوان ۰/۰۶۲۵ میلی‌گرم در روز یا ۰/۱۲۵ میلی‌گرم یک روز درمیان تجویز می‌شود.

شروع اثر

چند دقیقه در مصرف تزریقی (۳۰ دقیقه از راه عضلانی، ۳۰-۵ دقیقه از راه رگی)، ۲-۰/۵ ساعت در مصرف خوراکی.

مدت اثر: ۴-۳ روز

رژیم غذایی توصیه شده

اگر میزان پتاسیم بدن کاهش یابد این دارو بسیار سمی خواهد شد لذا خوردن میوه‌ها و سبزیجات حاوی پتاسیم توصیه می‌شود برای مثال موز و گوجه‌فرنگی در برنامه غذایی شما باید وجود داشته باشد.

ذخیره‌سازی

در ظروف در بسته، در جای خشک و خنک، به دور از نور و دسترس اطفال نگه دارید.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

وقتی یادتان افتاد و زمان زیادی از آن نگذشته بود بلافاصله بخورید، اگر تا دوز بعدی کمتر از ۸ ساعت باقی مانده است، دوز فراموش شده را مصرف نمائید در غیر این‌صورت باید از مصرف آن صرفنظر کرد در صورتی که ۲ وعده یا بیشتر دارو را فراموش کردید باید به پزشک‌تان اطلاع دهید.

قطع مصرف دارو

به‌هیچ‌وجه بدون مشورت پزشک‌تان مصرف دارو را قطع نکنید، قطع این دارو ممکن است عوارضی را بوجود آورد که بیان خواهد شد.

مصرف بیش از اندازه

در این شرایط بلافاصله با گروه پزشکی (پزشک، پرستار و تکنسین فوریت‌های پزشکی) هرکدام که در دسترس بود تماس گرفته و وضعیت خود را شرح دهید، اگر دچار یکی از حالات تپش قلب، خستگی مفرط، درد قفسه سینه و کاهش هوشیاری شدید سریعاً با اورژانس تماس بگیرید.

"به راهنمای اقدامات اولیه در مسمومیت‌های دارویی در انتهای کتاب مراجعه کنید."

مصرف طولانی مدت

مشکل خاصی گزارش نشده است.

کنترل و پایش: آزمایش خون برای بررسی میزان دیگوکسین و الکترولیت‌ها توصیه می‌شود، نبض خودتان را بگیرید اگر تعداد آن از ۶۰ کمتر یا از ۱۰۰ بیشتر بود با پزشک‌تان تماس بگیرید.

توصیه‌های ضروری

- علایم مسمومیت با این دارو بسیار شبیه علائم سرماخوردگی و یا آنفلوانزا می‌باشد بنابراین وجود علایم غیرطبیعی را به پزشک اطلاع دهید.
- طریقه گرفتن نبض را از پزشک‌تان آموخته و مرتباً نبض خود را بگیرید.

نحوه دفع دارو

این دارو از راه ادرار دفع می‌گردد.

DIGOXIN

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن شوید پزشک شما از موارد زیر مطلع است:

- مدت زیادی درگیر بیماری کبدی بوده‌اید.
- مشکل تیروئیدی دارید.
- سایر داروها را هم‌زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

- از خطرات مصرف این دارو در دوران حاملگی گزارشی ثبت نشده ولی تنظیم دوز مصرفی آن توسط پزشک باید با احتیاط انجام شود.

دوران شیردهی

- این دارو در شیر مادر ترشح می‌شود ولی در دوزهای طبیعی گزارشی از عوارض جانبی در نوزاد وجود ندارد با این حال باید منافع دارو در برابر مضرات احتمالی آن مورد ارزیابی قرار گیرد.

نوزادان و کودکان

- کاهش مقدار مصرف دارو ضروری است.

بالای ۶۰ سالگی

- عوارض جانبی این دارو در این سنین افزایش می‌یابد بهتر است دوز مصرفی کاهش یابد.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

- بعید است مشکل خاصی ایجاد نماید ولی بهتر است ابتدا اثر دارو را روی خودتان بررسی نمائید، بعد این‌گونه مشاغل را انجام دهید.

الکل

- مشکل خاصی ایجاد نمی‌کند.

عوارض جانبی

عوارض جانبی این دارو معمولاً به علت افزایش میزان آن در خون می‌باشد و هر علامتی که ایجاد شد باید به پزشک اطلاع داده شود.

علائم / اثرات	فراوانی: شایع	فراوانی: نادر	مشورت با پزشک: در موارد شدید	مشورت با پزشک: در همه موارد	بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
خستگی	●		■			
تهوع /بی اشتهایی	●			■		
گیجی		●		■		
اختلال بینایی		●		■		▮
تپش قلب		●		■		▮

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- مصرف هم‌زمان با **مُدرهای تیازیدی، کاربنی‌سیلین، مزلوسیلین، پی‌پراسیلین، تی‌کارسیلین، آمفوتریسین B وگلوکوکورتیکوئیدها، کینیدین، وراپامیل، دیلتیازم، آمیودارون** خطر بروز مسمومیت افزایش می‌یابد. **آنتی‌اسیدها (شربت‌های معده)، کائولین، پکتین و کلستیرامین** جذب این دارو را کاهش می‌دهند.

د

دیلتیازم

اطلاعات عمومی

دیلتیازم به گروه دارویی مهارکننده‌های کانال کلسیم متعلق است. این دارو با جلوگیری از ورود کلسیم خارج سلولی به داخل سلول در بافت‌های عضلات قلبی و دیواره عروق، باعث شل شدن این عضلات شده و از انقباض آنها جلوگیری می‌کند. وقتی دیواره‌ها شل می‌شوند خون راحت‌تر عبور کرده و کمتر به دیواره‌های اطراف فشار وارد می‌کند بنابراین فشارخون پایین می‌آید. این دارو برای درمان درد قفسه سینه (آنژین صدری) و ترکیب آهسته رهش آن برای جلوگیری از فشارخون مصرف می‌شود. زمانی که این دارو بطور منظم مصرف می‌شود از حملات دوره‌ای درد صدری جلوگیری کرده ولی قادر نیست درد حملاتی را که شروع شده است را به سرعت کاهش دهد. دیلتیازم عوارض تنفسی ندارد و برای افرادی که از آسم رنج می‌برند مفید است ولی برای کسانی که از سایر داروهای ضدآنژین صدری استفاده می‌کنند مناسب نمی‌باشد. انواع تجاری و مارک‌های متعدد دارو دارای اثرات یکسان نمی‌باشند بهتر است همیشه از یک مارک تجاری استفاده شود (البته در ایران با توجه به تولید داخلی دارو فقط یک نوع (آن وجود دارد).

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
داروهای ضد درد صدری و ضد فشارخون

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم ☐ متوسط ■ زیاد ☐

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط ☐ زیاد ☐

نسخه پزشک لازم است ■ **لازم نیست** ☐

نام‌های تجاری آدیزم، دیلزم، اسلوزم، تریازم

اطلاعات دارویی

دارویی که برای شما تجویز شده است برای درمان بیماریتان مناسب است بدون دستور پزشک میزان مصرف آن را تغییر ندهید.

شکل دارویی

قرص، قرص‌های آهسته رهش، کپسول‌های آهسته رهش، آمپول و شکل کپسول آن در ایران موجود نیست.

تعداد دفعات و زمان مصرف

۳ بار روزانه (قرص و کپسول) ۱ تا ۲ بار روزانه (قرص و کپسول آهسته رهش)

مقدار مصرف در بزرگسالان

۱۸۰ تا ۴۸۰ میلی‌گرم روزانه

شروع اثر

۳-۲ ساعت

مدت اثر

۸-۶ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

در ظروف در بسته در جای خشک و خنک به دور از دسترس اطفال، نگهداری شود.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

در صورتی که یادتان آمد بلافاصله بخورید، اگر تا دوز بعدی کمتر از ۲ ساعت باقی مانده است بهتر است در یک وعده کل دوز روزانه را مصرف نمایید.

قطع مصرف دارو

بدون دستور پزشک یکباره مصرف دارو را قطع نکنید، قطع ناگهانی دارو باعث وخیم‌تر شدن درد صدری می‌گردد.

مصرف بیش از اندازه

مصرف ناآگاهانه معمولاً عوارض به دنبال ندارد ولی اگر بیش از آن مصرف شود باعث سرگیجه و غش می‌شود که در این موارد فوراً به پزشک اطلاع دهید.

مصرف طولانی مدت

مشکل خاصی ندارد.

توصیه‌های ضروری

- بهتر است دارو را قبل از غذا و هنگام خواب مصرف کنید.
- باید یاد بگیرید چگونه نبض‌تان را بگیرید کاهش تعداد نبض به کمتر از ۵۰ ضربه در دقیقه نیاز به مشاوره با پزشک‌تان دارد.
- در هنگام مصرف این دارو، برای جلوگیری از سرگیجه، از برخاستن ناگهانی خودداری کنید.

نحوه دفع دارو

این دارو از راه مدفوع دفع می‌گردد.

DILTIAZEM

اقدامات احتیاطی خاص

آیا به پزشک‌تان گفته‌اید که:

∇ مدت طولانی مشکل کبدی یا کلیوی داشته‌اید.

∇ نارسایی قلبی دارید.

∇ سایر داروها را هم‌زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

∇ معمولاً تجویز نمی‌شود.

دوران شیردهی

∇ این دارو در شیر مادر ترشح می‌شود و ممکن است عوارضی برای شیرخوار داشته باشد.

نوزادان و کودکان

∇ توصیه نمی‌شود.

بالای ۶۰ سالگی

∇ در این سنین عوارض جانبی داروها افزایش می‌یابد بنابراین کاهش مقدار دارو ضروری است.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ این دارو باعث اُفت فشارخون و سرگیجه می‌شود بنابراین تا مشخص شدن اثر دارو روی بدن‌تان از انجام اینگونه مشاغل بپرهیزید.

الکل

∇ بپرهیزید، مشروبات الکلی به تنهایی باعث کاهش فشارخون و سرگیجه می‌شوند حال اگر با این دارو هم‌زمان مصرف شوند این اثرات به شکل خطرناکی تشدید می‌گردند.

عوارض جانبی

دیلتیازم می‌تواند عوارض خفیفی را که بین داروهای مهارکننده کانال کلسیم شایع می‌باشد ایجاد نماید. این عوارض عبارتند از سردرد و تهوع، البته جدی‌ترین عارضه این دارو کاهش ضربان قلب است که باعث خستگی و سرگیجه می‌شود. این عوارض معمولاً با کنترل دوز دارو برطرف می‌شود.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
سردرد / تهوع	●		■			
خشکی دهان	●		■			
تورم ساق و مچ پا	●			■		
خستگی / سرگیجه		●		■		
بثورات جلدی		●		■	▲	

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **داروهای ضد فشارخون**، مصرف هم‌زمان با دیلتیازم باعث افزایش اثر این داروها شده و موجب اُفت خطرناک فشارخون می‌گردد.
- **داروهای ضدتشنج**، میزان این داروها در خون در حضور دیلتیازم تغییر می‌کند.
- **داروهای ضد بی‌نظمی ضربان قلب**، وقتی هم‌زمان با دیلتیازم خورده شود باعث افزایش خطر عوارض قلبی می‌شوند.
- **دیگوکسین (نوعی داروی قلبی)**، مصرف هم‌زمان با دیلتیازم باعث افزایش میزان آن در خون و افزایش خطر عوارض آن می‌شود، شاید لازم باشد دوز دیلتیازم را کاهش دهیم.
- **تئوفیلین/آمینوفیلین (داروهایی که در بیماری‌های تنفسی مانند آسم استفاده می‌شود)**، دیلتیازم باعث افزایش میزان این داروها در خون می‌شود.
- **سایر داروهای قلبی**، مصرف هم‌زمان همراه با این دارو باعث افزایش خطر کاهش ضربان قلب می‌شود.

د

دی‌هیدروکدئین

اطلاعات عمومی

(این دارو در حال حاضر در بازار دارویی ایران موجود نیست) دی‌هیدروکدئین از مسکن‌های مخدری است که از نظر ترکیب و قدرت اثر بسیار شبیه کدئین می‌باشد. این دارو برای دردهای خفیف تا متوسط بکار می‌رود و همچنین می‌تواند برای جلوگیری از سرفه همراه با شربت‌های سینه بکار رود. به علت وجود کدئین کمتر در ترکیب دارو، اثرات جانبی آن محدود به یبوست، تهوع و استفراغ است. اگر این دارو همراه با پاراستامول (قرص ضددرد) مصرف شود، باعث کاهش تب و تسکین درد می‌شود. البته قرص ترکیبی این دو دارو نیز در بازارهای آمریکا و اروپا به نام کو-دی‌درامول موجود می‌باشد.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
مسکن‌های مخدری

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم □ متوسط □ زیاد ■

میزان وابستگی:
کم □ متوسط ■ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ **لازم نیست** □

نام‌های تجاری دی اف ۱۱۸ فورت، دی اچ سی کانتینیوس

اطلاعات دارویی

دارویی که برای شما تجویز شده است برای درمان بیماریتان مناسب است، بدون دستور پزشک میزان مصرف آن را تغییر ندهید.

شکل دارویی

قرص، قرص آهسته رهش، شربت و آمپول

تعداد دفعات و زمان مصرف

روزانه ۶-۴ بار

مقدار مصرف در بزرگسالان

روزانه ۲۴۰-۱۲۰ میلی‌گرم

شروع اثر

۶۰-۳۰ دقیقه

مدت اثر

۶-۴ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

درظروف دربسته در جای خنک و خشک به دور از دسترس اطفال نگهداری شود.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

در صورت بروز درد بهتر است سریعاً مصرف شود. اگر علامتی ظاهر نشد و دردی ایجاد نگردید، وعده فراموش شده را مصرف نکرده و منتظر وعده بعدی باشید.

قطع مصرف دارو

نیازی به مصرف طولانی مدت آن وجود ندارد، لازم است هر چه زودتر مصرف آن قطع گردد.

مصرف بیش از اندازه

در صورت بروز کاهش و یا بی‌نظمی تنفسی، خواب‌آلودگی شدید یا از دست رفتن هوشیاری اقدامات اولیه را انجام داده و سریعاً به اورژانس اطلاع دهید.

"به راهنمای اقدامات اولیه در مسمومیت‌های دارویی در انتهای کتاب مراجعه کنید."

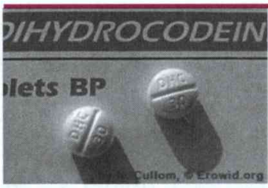
مصرف طولانی مدت

معمولاً این دارو برای زمان محدودی تجویز می‌شود، در صورتی که آن را طولانی مدت مصرف کنید باعث عادت دارویی می‌شود.

توصیه‌های ضروری

- برای جلوگیری از عوارض گوارشی مانند تهوع، این دارو را همراه با غذا مصرف کنید.
- به هیچ عنوان این دارو برای مصرف طولانی مدت توصیه نمی‌شود. مصرف بلندمدت آن با عواقب وخیمی مانند اثرات ترک دارو (قطع ناگهانی دارو) و وابستگی دارویی همراه است.

DIHYDROCODEINE

اقدامات احتیاطی خاص

پزشکتان اطلاع دارد که شما:

- ∇ مشکل کبدی و کلیوی دارید.
- ∇ بیماری تنفسی مانند آسم و برونشیت دارید.
- ∇ دچارفئوکروموسیتوم[1] شده‌اید.
- ∇ سایر داروها راهمزمان مصرف می‌کنید.
- ∇ سوء مصرف الکل دارید.
- ∇ دچار تورم پروستات شده‌اید.
- ∇ فشار خون‌تان پایین است.
- ∇ تیروئید کم‌کار دارید.

دوران حاملگی

∇ خطرات آن اثبات نشده ولی ممکن است بعد از تولد باعث عوارض تنفسی در نوزاد شود.

دوران شیردهی

∇ به علت عبور این دارو از شیر مادر، در حال حاضر ایمن بودن آن تأیید نشده است.

نوزادان و کودکان

∇ مصرف آن در کودکان زیر ۴ سال توصیه نمی‌شود و در کودکان بالای ۴ سال نیاز به کاهش دوز دارو است.

بالای ۶۰ سالگی

∇ کاهش دوز دارو ضرورت دارد.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ این دارو باعث خواب‌آلودگی، سرگیجه و تهوع می‌شود بنابراین از انجام اموری که نیاز به دقت دارد مثل رانندگی باید اجتناب شود تا میزان تأثیر دارو بر بدن مشخص شود.

الکل

∇ باید از مصرف آن اجتناب شود، الکل اثر تسکین دی‌هیدروکدئین را تشدید می‌کند.

عوارض جانبی

مهم‌ترین و شایع‌ترین عوارض این دارو عبارتند از یبوست، تهوع، استفراغ، سردرد و سرگیجه، ممکن است وابستگی دارویی و تحمل به دارو[2] نیز بوجود آید.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
یبوست / تهوع / استفراغ	●		■			
خواب‌آلودگی /سرگیجه /سردرد	●		■			
بثورات جلدی / خارش /دل‌درد		●	■			
توهم / سردرگمی		●		■		
تنگی نفس		●		■	▲	▮

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **مسکن‌ها،** همهٔ داروهایی که اثر تضعیف کنندگی روی سیستم اعصاب مرکزی دارند باعث افزایش اثر تسکینی دی‌هیدروکُدئین می‌شوند. این داروها عبارتند از: سایر مسکن‌های مخدری، داروهای خواب‌آور، ضدحساسیت‌ها، داروهای ضدروان‌پریشی و ضدافسردگی‌ها.
- **داروهای ضد افسردگی،** مصرف همزمان با دی‌هیدروکدئین باعث افزایش خطرناک فشارخون می‌شود. از مصرف هم زمان آنها پرهیز کنید یا ۱۴ روز پس از قطع این داروها می‌توانید دی‌هیدروکدئین را شروع نمائید.

د

۱- توموری است که در بافت غده فوق کلیه قرار دارد و باعث افزایش قابل توجه فشارخون می‌شود.

۲- تحمل زمانی ایجاد می‌شود که پس از یک مدت مصرف روزانه مثلاً یک قرص برای کاهش درد، بدن به ۲ قرص یا بیشتر برای کاهش همان درد نیاز داشته باشد و به مرور زمان میزان مصرف آن دارو باید افزایش یابد تا بتواند همان پاسخ درمانی اولیه ایجاد شود.

رالوکسیفن

اطلاعات عمومی

رالوکسیفن یک داروی غیرکورتونی ضد هورمون جنسی زنانه است که از دستهٔ کلومیفن و تاموکسیفین می‌باشد. این دارو برای جلوگیری از شکستگی‌های مهره‌ای در زنان یائسه که در معرض خطر بالای پوکی استخوان هستند، بکار می‌رود. شواهدی وجود دارد که نشان می‌دهد، دارو در جلوگیری از شکستگی‌های لگن مفید است اما اثر آن در دیگر شکستگی‌های استخوانی، قطعی نیست. رالوکسیفن هیچ اثر مفیدی روی سایر مشکلات یائسگی از جمله گرگرفتگی ندارد. این دارو برای زنانی که باردار هستند به دلیل امکان آسیب به جنین و برای مردان تجویز نمی‌شود. رالوکسیفن معمولاً در صورت زمین‌گیر شدن بیمار، قطع می‌شود چون احتمال تشکیل لخته بالا می‌رود. درمان پس از بهبود تحرک بدنی، از سر گرفته می‌شود.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
ضد اختلالات استخوانی

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم ■ متوسط □ زیاد □

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری اِویستا

اطلاعات دارویی

داروی که تجویز شده برای درمان بیماری‌تان مناسب است از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری کنید.

شکل دارویی

قرص

تعداد دفعات و زمان مصرف

روزی یکبار

مقدار مصرف در بزرگسالان

روزی ۶۰ میلی‌گرم

شروع اثر

۴-۱ ساعت

مدت اثر

۴۸-۲۴ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده

مکمل‌های کلسیم در صورت پایین بودن محتوای کلسیم غذا توصیه می‌شود.

ذخیره‌سازی

درظروف دربسته درجای خنک و خشک و دور از نور و دسترس کودکان قرار دهید.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

به محض یادآوری مصرف کنید. اگر قرار است نوبت بعدی در ۸ ساعت آینده باشد، یک نوبت را اکنون مصرف کنید و از مصرف نوبت بعدی صرف‌نظر نمایید.

قطع مصرف دارو

مصرف دارو را بدون مشورت با پزشک خود قطع نکنید مگر آنکه شرایط خاصی نظیر عدم تحرک که احتمال خطر تشکیل لخته را بالا می‌برد، رخ داده باشد.

مصرف بیش از اندازه

معمولاً مصرف ناآگاهانه مشکلی بوجود نمی‌آورد ولی اگر بیش از آن مصرف شود و یا علائمی غیرطبیعی بروز کند بلافاصله به پزشک اطلاع دهید.

مصرف طولانی مدت

مشکل خاصی وجود ندارد. رالوکسیفن بطور معمول طولانی مدت مصرف می‌شود.

کنترل و پایش

آزمایش خون جهت بررسی عملکرد کبدی بصورت دوره انجام می‌شود.

توصیه‌های ضروری

- در طی مصرف این دارو و از بی‌تحرکی بپرهیزید.

نحوه دفع دارو

از ادرار دفع می‌گردد.

RALOXIFENE

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک‌تان می‌داند که:

∇ خونریزی از ادرار دارید.

∇ مشکلات کبدی یا کلیوی دارید.

∇ سایر داروها را هم زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

∇ برای زنان قبل از یائسگی تجویز نمی‌شود.

دوران شیردهی

∇ برای زنان قبل از یائسگی تجویز نمی‌شود.

نوزادان و کودکان

∇ تجویز نمی‌شود.

بالای ۶۰ سالگی

∇ مشکل خاصی وجود ندارد.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ مشکل خاصی وجود ندارد.

الکل

∇ مشکل خاصی وجود ندارد.

عوارض جانبی

مهم‌ترین عارضه جانبی رالوکسیفن شامل لخته شدن خون در پا است. اگر لخته در جای دیگری از بدن تشکیل شود، ممکن است بدون علامت باشد.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
گرگرفتگی	●		■			
گرفتگی پا	●		■			
تورم ساق و مچ پا	●		■			
سردرد		●		■		
بثورات جلدی		●		■		
درد و حساسیت پا		●		■	▲	▮
تغییررنگ و زخم پا		●		■	▲	▮
التهاب مویرگ‌ها		●		■	▲	▮

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

● **ضدانعقادها**، رالوکسیفن از اثر وارفارین می‌کاهد.

رامیپریل

اطلاعات عمومی

(این دارو درحال حاضر در بازار دارویی ایران موجود نیست) رامیپریل متعلق به گروه داروها گشادکننده‌های عروقی جزء دسته مهارکننده‌های آنزیم مبدل آنژیوتانسین[1] می‌باشد. این دارو عروق خونی را گشادکرده و باعث تسهیل جریان خون در درون رگ‌ها می‌شود بنابراین دارو در درمان فشارخون و کاهش آسیب بافت قلب در بیمارانی که از نارسایی قلبی بعد از حمله قلبی رنج می‌برند می‌شود. شروع مصرف آن می‌تواند همراه با اُفت ناگهانی فشارخون باشد که بهتر است برای چند ساعت در بستر استراحت نمائید، معمولاً برای مشخص شدن اثر دارو روی بدنتان، به مراقبت بیمارستانی نیاز دارید تا درمان با پیشرفت خوبی همراه باشد. عوارض جانبی رامیپریل عبارتند از سردرد، تهوع و سرگیجه که به‌صورتی خفیف شبیه سایر داروهای گشادکننده پدید می‌آید. رامیپریل باعث حفظ پتاسیم بدن می‌شود و از دفع آن جلوگیری کرده و درنتیجه پتاسیم خون افزایش می‌یابد و می‌تواند عوارض جانبی به وجود آورد.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
گشادکننده‌های عروقی (مهارکننده‌های آنزیم مبدل آنژیوتانسین، داروهای ضدفشارخون)

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم □ متوسط ■ زیاد □

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری ترینیس

اطلاعات دارویی

دارویی که برای شما تجویز شده برای درمان بیماری‌تان مناسب است، بدون مشورت با پزشک مقدار مصرف آن را تغییر ندهید.

شکل دارویی

قرص، کپسول

تعداد دفعات و زمان مصرف

می‌توان دارو را با غذا و یا بعد از آن همراه با آب به اندازه کافی مصرف کرد. برای فشارخون ۱ بار روزانه. برای نارسایی قلبی بعد از سکته قلبی ۲ بار روزانه.

مقدار مصرف در بزرگسالان

۱/۲۵ تا ۱۰ میلی‌گرم روزانه، برای فشارخون. ۵ تا ۱۰ میلی‌گرم روزانه، برای نارسایی قلبی ناشی از سکته قلبی.

شروع اثر

تا ۲ ساعت

مدت اثر

تا ۲۴ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده

کمتر نمک بخورید و از غذاهای حاوی نمک فراوان اجتناب کنید.

ذخیره‌سازی

درظروف دربسته در دمای اتاق و به دور از دسترس اطفال نگهداری کنید.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

یادتان آمد بلافاصله بخورید، اگر تا وعده بعدی کمتر از ۶ ساعت مانده بهتر است بجای چند وعده، در یک وعده کل دوز روزانه را مصرف نمایید. در روزهای بعدی روال همیشگی راادامه دهید.

قطع مصرف دارو

به‌هیچ وجه بدون مشورت با پزشک‌تان دارو را قطع نکنید، درمان فشارخون و نارسایی قلبی طولانی‌مدت است در صورت صلاحدید پزشک می‌توانید از درمان‌های جایگزین نیز استفاده نمایید.

مصرف بیش از اندازه

اگر شما متوجه علائمی غیرمعمول شدید و یا مقدار زیادی از دارو را ناآگاهانه مصرف نمودید بلافاصله پزشک‌تان را مطّلع کنید.

مصرف طولانی مدت

مشکل خاصی وجود ندارد.

بررسی و پایش: آزمایش خون دوره‌ای و شمارش گلبول‌های خونی و بررسی عملکرد کلیوی توصیه می‌شود.

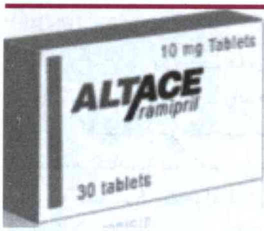
توصیه‌های ضروری

- این دارو را می‌توانید همراه با غذا و یا بی‌درنگ بعد از آن مصرف کنید.
- هنگام برخاستن، به سرعت این کار را انجام ندهید و در معرض هوای گرم قرار نگیرید.

نحوه دفع دارو

این دارو از راه ادرار و مدفوع دفع می‌گردد.

۱- این آنزیم، آنژیوتانسین I را به II تبدیل می‌کند و آنژیوتانسین II باعث انقباض رگها و افزایش فشارخون می‌شود. رامیپریل این آنزیم را مهار می‌کند.
۲- از بیماری‌های مزمنی که علت آن اختلال در ایمنی بدن است و علائم آن به صورت بثورات جلدی، درد مفاصل، کم‌خونی و تب می‌باشد.
۳- سفت شدن و ضخیم شدن پوست که در بیماریهای مختلفی به وجودمی‌آید.

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن شوید پزشک شما از موارد زیر مطلع است:

- ∇ به مدت طولانی مشکل کلیوی و کبدی داشته‌اید.
- ∇ از آلرژی شدید رنج می‌برید.
- ∇ مشکلات دریچه‌ای قلب دارید.
- ∇ بیماری عروقی محیطی و تصلّب شرائین دارید.
- ∇ از بیماری لوپوس اریتماتو[۲] و اسکلرودرمی[۳] رنج می‌برید.
- ∇ سایر داروها را هم‌زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

∇ معمولاً تجویز نمی‌شود، این دارو از جفت رد می‌شود و ممکن است باعث ناهنجاری در جنین شود.

دوران شیردهی

∇ این دارو در شیر مادر ترشح می‌شود و ممکن است عوارضی برای شیرخوار داشته باشد.

نوزادان و کودکان

∇ توصیه نمی‌شود.

بالای ۶۰ سالگی

∇ کم کردن مقدار مصرف دارو ضرورت دارد.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ تا مشخص شدن اثرات دارو در بدن‌تان، از اینگونه مشاغل صرفنظر کنید، یکی از عوارض این دارو سرگیجه است که در اثر کاهش فشارخون بروز می‌کند.

الکل

∇ پرهیز شود، الکل ممکن است باعث اُفت بیشتر فشارخون گردد.

جراحی و بیهوشی عمومی

∇ بیهوشی باعث افزایش اثرات دارو می‌شود، پزشک یا دندانپزشک خود را جهت عدم مصرف دارو قبل از بیهوشی یا جراحی مطّلع نمایید.

عوارض جانبی

عوارض شایع آن تهوع، سرگیجه و سردرد است که البته بسیار خفیف و زودگذر است. در صورتی که سرفه‌های تحریک‌پذیر خشک شروع شد، مصرف دارو را قطع نمایید، این دارو از دفع پتاسیم جلوگیری کرده و میزان پتاسیم خون را افزایش می‌دهد، این افزایش باعث بروز عوارض خطرناکی می‌شود. در موارد نادری رامیپریل باعث نارسایی عملکرد کلیه، اختلال هاضمه، بثورات جلدی و تورم صورت همراه با تنگی نفس می‌شود.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
تهوع / سرگیجه / سردرد / سرفه	●		■			
خشکی دهان/اختلال چشایی	●	●	■			
یرقان (زردی)		●		■		
بثورات جلدی/خارش		●		■		▮
تورم صورت و دهان/تنگی نفس		●		■	▲	▮
درد قفسه سینه/کاهش هشیاری		●		■	▲	▮

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **ضدالتهاب‌های غیراستروئیدی (مانند بروفن)**، این داروها اثر ضدفشارخونی رامیپریل را کاهش داده و خطر آسیب کلیوی را افزایش می‌دهند.
- **سیکلوسپورین** مصرف همزمان با رامیپریل باعث افزایش احتباس پتاسیم می‌شود و میزان آن را در خون به شدت بالا می‌برد.
- **مُدرهای نگهدارنده و مکمل پتاسیم** مصرف همزمان این داروها با رامیپریل ممکن است باعث افزایش پتاسیم در بدن شوند.
- **لیتیوم**، رامیپریل شبیه سایر داروهای گشادکننده‌های عروقی باعث افزایش میزان لیتیوم در خون می‌شود و ممکن است باعث مسمومیت ناشی از لیتیوم شود.

رانیتیدین

طبقه بندی

گروه دارویی:
ضد زخم معده و دوازدهه

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم ■ متوسط □ زیاد □

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست ■
(در خارج از ایران)

نام‌های تجاری رانیتیک، رانتک، زدوک، زانتاک

اطلاعات عمومی

رانیتیدین برای درمان زخم‌های معده و دوازدهه تجویز می‌شود. این دارو به همراه آنتی‌بیوتیک‌ها برای درمان زخم‌های ناشی از عفونت هلیکوباکتر پیلوری[1] بکار می‌رود. همچنین رانیتیدین در حفاظت علیه زخم دوازدهه در افرادی که از مسکن‌ها به مقدار زیاد استفاده می‌کنند، به کار رود. این دارو سبب کاهش احساس ناراحتی و زخم ناشی از التهاب مری به علت برگشت مواد غذایی می‌شود و ممکن است مانع زخم‌های ناشی از تنش و خونریزی معده در بیماران به شدت ناخوش شود. رانیتیدین تولید اسید معده را کاهش داده و به زخم اجازه بهبودی می‌دهد. این دارو معمولاً در دوره‌های ۴ تا ۸ هفته‌ای تجویز می‌شود و در صورت عود علائم یک دورهٔ دیگر تکرار می‌شود. رانیتیدین بر عملکرد آنزیمی کبد که در آن بسیاری از داروها تجزیه می‌شوند، اثر نمی‌گذارد. در نتیجه، برخلاف سایمتیدین (قرص معده)، رانیتیدین سبب افزایش میزان سایر داروها از جمله ضدانعقادها و ضدتشنج‌ها در خون نمی‌شود و لذا از تأثیر آنها نمی‌کاهد. اغلب استفاده کنندگان از رانیتیدین دچار عوارض جدی نمی‌شوند. رانیتیدین با ترمیم مخاط معده، ممکن است علایم سرطان معده را مخفی کند و تشخیص را به تأخیر بیندازد. لذا این دارو معمولاً هنگامی تجویز می‌شود که احتمال خطر سرطان معده رد شده باشد.

اطلاعات دارویی

دارویی که تجویز شده برای درمان بیماری‌تان مناسب است از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری کنید.

شکل دارویی

قرص، محلول خوراکی، آمپول

تعداد دفعات و زمان مصرف

روزی یکبار در زمان خواب یا روزی ۳-۲ مرتبه

مقدار مصرف در بزرگسالان

۱۵۰ میلی‌گرم تا ۶ گرم در روز براساس وضعیت بیمار، مقدار معمول ۱۵۰ میلی‌گرم دوبار در روز است.

شروع اثر

در مدت یک ساعت

مدت اثر

۱۲ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

در ظروف دربسته در جای خنک و خشک، دور از نور و دسترس کودکان قرار دهید.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

به محض یادآوری مصرف کنید. اگر قرار است نوبت بعدی را در سه ساعت آینده مصرف کنید، وعده فراموش شده را اکنون مصرف کرده و از مصرف نوبت بعدی صرف‌نظر کنید.

قطع مصرف دارو

مصرف دارو را بدون مشورت با پزشک متوقف نکنید. علایم بیماری ممکن است عود کند.

مصرف بیش از اندازه

معمولاً مصرف ناآگاهانه مشکلی بوجود نمی‌آورد ولی اگر بیش از آن مصرف شود و یا علائم غیرطبیعی بروز کند، به پزشک اطلاع دهید.

مصرف طولانی مدت

انتظار مشکلی نمی‌رود.

توصیه‌های ضروری

- جهت کمک به بهبودی سریعتر زخم همراه با مصرف دارو از کشیدن سیگار و خوردن مشروبات الکلی خودداری کنید.
- بروز زردی از عوارض مسمومیت دارویی و آسیب کبدی است فوراً به پزشک اطلاع دهید.

نحوه دفع دارو

عمدهٔ دفع دارو از راه ادرار است.

۱- نوعی باکتری است که در درون معده لانه گزینی می‌کند و می‌تواند یکی از عوامل زخم معده باشد.

RANITIDINE

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک‌تان می‌داند که:

- ∇ مشکل مزمن کبدی یا کلیوی دارید.
- ∇ دچار پورفیری[۲] شده‌اید.
- ∇ سایر داروها را هم زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

- ∇ ایمنی مصرف آن در بارداری به اثبات نرسیده است.

دوران شیردهی

- ∇ دارو وارد شیر می‌شود و ممکن است برای شیرخوار مضر باشد.

نوزادان و کودکان

- ∇ کاهش مقدار مصرف ضروری است.

بالای ۶۰ سالگی

- ∇ مشکل خاصی وجود ندارد.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

- ∇ مشکل شناخته شده‌ای وجود ندارد.

الکل

- ∇ مصرف نکنید. الکل ممکن است سبب زخم معده و دوازدهه شده و از اثرات مفید دارو می‌کاهد.

عوارض جانبی

عارضه جانبی شایع رانیتیدین سردرد است، معمولاً به علت میزان بالای دارو بوده و غالباً با پایان درمان، برطرف می‌شوند.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
سردرد / گیجی	●		■			
تهوع / استفراغ		●	■			
یبوست		●	■			
اسهال		●	■			
زردی		●		■		
اختلال ذهنی		●		■		
گلودرد / تب		●		■		■

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **کتوکونازول (ضدقارچ)**، رانیتیدین سبب کاهش جذب کتوکونازول می‌شود. این دارو را باید حداقل ۲ ساعت پس از کتوکونازول مصرف کرد.
- **سوکرالفات (داروی زخم معده)**، مقادیر بالای سوکرالفات (بیش از ۲ گرم) سبب کاهش جذب رانیتیدین می‌شود. سوکرالفات را باید حداقل ۲ ساعت پس از رانیتیدین مصرف کرد.

۲- نوعی بیماری خونی که با درگیری‌های پوستی و کبدی خود را نشان می‌دهد.

روپی‌نیرول

اطلاعات عمومی

روپی‌نیرول جزء داروهای ضدبیماری پارکینسون است که ساختار شیمیایی آن شبیه دوپامین می‌باشد، دوپامین یک انتقال دهندهٔ عصبی در مغز است که میزان آن باانتقال دهندهٔ عصبی دیگری به نام استیل‌کولین در تعادل می‌باشد. در بیماری پارکینسون به علت کمبود دوپامین این تعادل بهم خورده باعث بوجود آمدن اختلال عملکرد حرکتی می‌شود. روپی‌نیرول به علت شباهت ساختمانی با دوپامین می‌تواند باعث برقراری تعادل در میزان دوانتقال‌دهندهٔ عصبی شود. این دارو را می‌توان به تنهایی مصرف نمود یا همراه با سایر داروهای ضدبیماری پارکینسون مانند لوودوپا برای کاهش عوارض جانبی آنها بکار برد.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
ضد بیماری پارکینسون

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم □ متوسط □ زیاد ■

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری رکویپ

اطلاعات دارویی

دارویی که برای شما تجویز شده است برای درمان بیماری‌تان مناسب است، از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری کنید.

شکل دارویی

قرص

تعداد دفعات و زمان مصرف

۳ بار روزانه

مقدار مصرف در بزرگسالان

۹-۳ میلی‌گرم روزانه

شروع اثر

۱/۵ ساعت

مدت اثر

۸ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

درظروف دربسته در دمای اتاق به دور از دسترس اطفال نگهداری می‌شود.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

به خاطر آوردید فوراً بخورید، اگر تا دوز بعدی کمتر از ۲ ساعت مانده منتظر دوز بعد باشید و از دو برابر کردن دوز آن بپرهیزید.

قطع مصرف دارو

این دارو باید به تدریج کاهش یابد تا نهایتاً قطع گردد.

مصرف بیش از اندازه

در صورت بروز توهم بینایی، تپش قلب و علایم عصبی - روانی فوراً به اورژانس خبر دهید و قبل از رسیدن اورژانس اقدامات اولیه را انجام دهید.

"به راهنمای اقدامات اولیه در مسمومیت‌های دارویی در انتهای کتاب مراجعه نمایید."

مصرف طولانی مدت

مشکل خاصی ندارد.

کنترل و پایش

هرماهه فشارخون خود رااندازه‌گیری نمایید و اگر تغییری در آن دیدید فوراً به پزشک گزارش نمایید، آزمایش خون هر ۶ ماه ضروری است.

توصیه‌های ضروری

- اگر این دارو را همراه با لوودوپا مصرف می‌کنید باید همزمان دوز لوودوپا به تدریج کاهش یابد.
- برای کاهش تهوع بهتر است دارو را همراه غذا مصرف نمایید.
- اگر از نظر خلقی تغییراتی مانند توهم و افسردگی یا هذیان داشتید بلافاصله به پزشک اطلاع دهید.

نحوه دفع دارو

دفع دارو از راه ادرار صورت می‌گیرد.

ROPINIROLE

اقدامات احتیاطی خاص

آیا پزشک‌تان می‌داند که:

∇ مدت طولانی مشکل کبدی یا کلیوی داشته‌اید.
∇ کاهش یا افزایش فشارخون دارید.
∇ اخیراً دچار مشکل قلبی شده‌اید.
∇ سایر داروها را هم زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

∇ منع مصرف دارد.

دوران شیردهی

∇ در شیر مادر ترشح شده و ممکن است برای شیرخوار مضر باشد.

نوزادان و کودکان

∇ تجویز نمی‌شود.

بالای ۶۰ سالگی

∇ مشکل خاصی ندارد.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ این دارو باعث خواب‌آلودگی و اُفت ناگهانی فشارخون می‌شود بنابراین تا مشخص نشدن اثر دارو، از انجام اینگونه مشاغل خودداری کنید، ضمناً بیمارانی که درگیر پارکینسون هستند نباید رانندگی کنند.

الکل

∇ بپرهیزید، الکل باعث افزایش اثرات تسکینی دارو شده و می‌تواند عوارض خطرناکی بوجود آورد.

عوارض جانبی

عوارض جانبی این دارو به تدریج ظاهر می‌شود. مهم‌ترین آنها حرکات غیرارادی صورت، چشم‌ها و زبان می‌باشد.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
تهوع /استفراغ	●		■			
خواب‌آلودگی	●		■			
سوءهاضمه	●		■			
سرگیجه / منگی		●	■			
سردرد		●	■			
تپش قلب / تعریق		●		■		■
حرکات غیرارادی صورت، چشم‌ها و زبان		●		■	▲	■

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **نیترات‌ها مانند نیتروگلیسرین (قرص زیرزبانی قلبی)**، در مصرف هم زمان با روپی‌نیرول، باعث اُفت شدید فشارخون می‌شود.
- **آرامبخش‌ها**، این داروها باعث افزایش اثر تسکینی روپی‌نیرول می‌شود.

روسیگلیتازون

اطلاعات عمومی

(این دارو در حال حاضر در بازار دارویی ایران موجود نیست). روسیگلیتازون برای درمان دیابت شیرین غیروابسته به انسولین (دیابت نوع دو[1]) بکار می‌رود. این دارو باعث کاهش مقاومت به انسولین در بافت‌های چربی، عضله اسکلتی و کبد شده و در نتیجه میزان قند خون را کاهش می‌دهد. اثرات این دارو بتدریج ظاهر شده و پاسخ درمانی آن پس از ۸ هفته به حداکثر می‌رسد. این دارو بصورت فرآورده ترکیبی با متفورمین (نوعی دیگر از قرص‌های ضد قند) در دسترس است. درمان ترکیبی سبب بهبود قابل توجه در کنترل دیابت می‌شود. روسیگلیتازون در بیماران دیابتی چاق بهتر عمل می‌کند ولی باعث تشدید چاقی می‌شود. کم‌خونی عارضه دیگری از این دارو محسوب می‌شود. می‌توان روسیگلیتازون را همراه با انسولین بکار برد.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
ضد دیابت

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم ☐ متوسط ☐ زیاد ■

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط ☐ زیاد ☐

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست ☐

نام‌های تجاری آواندیا

اطلاعات دارویی

دارویی که تجویز شده برای درمان بیماریتان مناسب است بدون دستور پزشک دوز دارو را تغییر ندهید.

شکل دارویی

قرص

تعداد دفعات و زمان مصرف

روز ۲-۱ بار

مقدار مصرف در بزرگسالان

روزی ۸-۴ میلی‌گرم

شروع اثر

۶۰ دقیقه، ممکن است اثرات کامل درمانی پس از ۸ هفته ظاهر شوند.

مدت اثر

۲۴-۱۲ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده

تغییر در رژیم غذایی لازم است و باید از مصرف غذاهای حاوی چربی و قند فراوان خودداری کرد.

ذخیره‌سازی

در محفظه سربسته، در جای خنک و خشک و دور از دسترس کودکان قرار دهید.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

به محض یادآوری مصرف کنید. اگر قرار است نوبت بعدی در ۲ ساعت آینده باشد. یک نوبت را اکنون مصرف کنید و از مصرف نوبت بعدی صرف‌نظر کنید.

قطع مصرف دارو

مصرف دارو را بدون مشورت با پزشک قطع نکنید. توقف دارو ممکن است سبب بالارفتن قندخون و پیدایش عوارض مختلف شود.

مصرف بیش از اندازه

در صورت بروز کاهش هوشیاری بلافاصله به اورژانس خبر دهید و تا رسیدن اورژانس اقدامات اولیه را انجام دهید.

"به راهنمای اقدامات اولیه در مسمومیت‌های دارویی در انتهاب کتاب مراجعه شود."

مصرف طولانی مدت

مصرف طولانی مدت آن مانند سایر داروهای ضددیابتی مشکلی ندارد.

کنترل و پایش

آزمایش خون دوره‌ای جهت بررسی عملکرد کبدی ضروری است. وزن خود را هر ماهه اندازه‌گیری کنید.

توصیه‌های ضروری

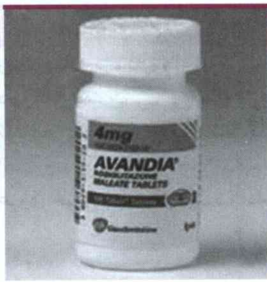
- بهتر است دارو را همراه با غذا یا قبل از صبحانه مصرف نمایید.
- به غیر از قرصی که مصرف می‌کنید ورزش کنید، از غذاهای پُرفیبر استفاده نمایید، از شیرینی و انواع شکلات‌ها پرهیز نمایید و از همه مهمتر از هرگونه استرس و ناراحتی دوری کنید.

نحوه دفع دارو

عمدهٔ داور از راه ادرار دفع می‌گردد.

ROSIGLITAZONE

ر

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک‌تان می‌داند که:

- ∇ مشکلات کبدی دارید.
- ∇ از کم‌خونی رنج می‌برید.
- ∇ نارسایی قلبی دارید.
- ∇ نارسایی شدید کلیوی دارید.
- ∇ سایر داروها را هم زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

∇ ایمنی مصرف به آن به اثبات نرسیده است.

دوران شیردهی

∇ توصیه نمی‌شود.

نوزادان و کودکان

∇ توصیه نمی‌شود.

بالای ۶۰ سالگی

∇ مشکل خاصی وجود ندارد.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ مشکل شناخته شده‌ای وجود ندارد.

الکل

∇ مشکل شناخته شده‌ای وجود ندارد.

عوارض جانبی

خستگی، ضعف (به علت کم‌خونی) و افزایش وزن (حتی در صورت رعایت رژیم دیابتی) دوتا از شایع‌ترین عوارض جانبی این دارو محسوب می‌شوند.

علائم / اثرات	فراوانی: شایع	فراوانی: نادر	مشورت با پزشک: در موارد شدید	مشورت با پزشک: در همه موارد	بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
تهوع / دل درد	●		■			
سوءهاضمه / نفخ	●		■			
خستگی / ضعف	●			■		
سردرد	●			■		
افزایش وزن	●			■		
ادرار تیره		●		■		
گیجی / سوزن سوزن شدن		●		■		
خواب‌آلودگی		●		■		
تورم مچ‌ها		●		■		
تنگی نفس / سرفه شبانه		●		■		

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **پاکلیتاکسل (ضد سرطان)**، ممکن است سبب کاهش متابولیسم و افزایش اثرات روستگلیتازون شود.
- **مهارکننده‌های ACE (قرص قلبی)**، ممکن است سبب افزایش اثرات روسیگلیتازون شوند.
- **دیازوکساید (ضدفشارخون)**، سبب کاهش اثرات روسیگلیتازون می‌شود.

۱- در دیابت نوع دو بدن انسولین ترشح می‌کند ولی مقدار آن بسیار کم است و یا به علت چاقی گیرنده‌های انسولینی سلول‌های بدن بسیار کاهش یافته‌اند.

ریزاتریپتان

اطلاعات عمومی

ریزاتریپتان جزء داروهای مؤثر در درمان میگرن است، در مقایسه با سوماتریپتان و سایر داروهای ضد میگرن این دارو سریع‌تر اثر می‌کند. زمانی از این دارو باید استفاده نمود که تشخیص میگرن از طرف پزشک گذشته شده باشد. موقع مصرف دارو قبل از شروع سردرد است و هیچگاه آن را بطور مداوم مصرف نکنید. ریزاتریپتان می‌تواند جلوی گشاد شدن عروق خونی در مغز را بگیرد و ادامه حمله سردرد را متوقف نماید.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:

ضد میگرن

خطرات ناشی از مصرف زیاد:

کم □ متوسط ■ زیاد □

میزان وابستگی:

کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری ماکسالت، ریزالیف

اطلاعات دارویی

دارویی که برای شما تجویز شده است برای درمان بیماری‌تان مناسب است، از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری کنید.

شکل دارویی

قرص، قرص‌های حل شونده

تعداد دفعات و زمان مصرف

هر چه زودتر بعد از حمله سردرد مصرف می‌شود، در صورت بازگشت سردرد پس از مصرف دوز اول می‌توان با حداقل ۲ ساعت فاصله دوز دوم را مصرف نمایید.

مقدار مصرف در بزرگسالان

۱۰-۵ میلی‌گرم و حداکثر ۳۰ میلی‌گرم در هر روز می‌توان مصرف نمود.

شروع اثر

نامشخص است.

مدت اثر

نامشخص است.

رژیم غذایی توصیه شده

در بعضی از افراد مصرف شکلات، شیرینی، برخی سرخ کردنی‌ها و غذاها، عطرها، گلاب و نفتالین باعث شروع سردرد می‌شود از این قبیل مواد دوری کنید.

ذخیره‌سازی

از ظروف دربسته در دمای اتاق به دور از نور و دسترس اطفال نگهداری شود.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

به علت مصرف این دارو در هنگام درد امکان فراموش کردن آن بسیار کم می‌باشد.

قطع مصرف دارو

پس از قطع سردرد می‌توانید بدون هیچ مشکلی مصرف دارو را متوقف کنید.

مصرف بیش از اندازه

معمولاً مصرف ناآگاهانه آن مشکلی بوجود نمی‌آورد ولی اگر بیش از ۳۰ میلی‌گرم در روز مصرف شود و باعث بروز علائم غیرعادی گردد بلافاصله به پزشک اطلاع دهید.

مصرف طولانی مدت

این دارو را نباید بطور مداوم مصرف نمود فقط در شرایطی که حمله سردرد شروع می‌شود مجاز به استفاده از آن هستید.

توصیه‌های ضروری

- مصرف سیگار و یا آلودگی محیطی باعث بروز حملات میگرن می‌شود.
- پس از مصرف دارو اگر علائمی مانند درد قفسه سینه و تنگی نفس بروز کرد فوراً به پزشک اطلاع دهید.

نحوه دفع دارو

عمدهٔ دفع دارو از راه ادرار است و مقدار ناچیزی از طریق مدفوع انجام می‌گیرد.

RIZATRIPTAN

اقدامات احتیاطی خاص

آیا پزشک‌تان می‌داند که:

- مشکل کبدی یا کلیوی دارید.
- مشکل قلبی دارید و دچار حمله قلبی شده‌اید.
- فشارخون دارید.
- درد قفسه صدری دارید.
- در مصرف برخی داروها حساسیت دارید.
- سایر داروها را هم زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

- ایمنی مصرف آن تأیید نشده است با پزشک مشورت نمایید.

دوران شیردهی

- توصیه نمی‌شود.

نوزادان و کودکان

- تجویز نمی‌شود.

بالای ۶۰ سالگی

- برای سالمندان بالای ۶۵ سال توصیه نمی‌شود.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

- این دارو باعث خواب‌آلودگی می‌شود، بهتر است جهت جلوگیری از هرگونه خطر و حادثه‌ای از انجام اینگونه مشاغل خودداری نمایید.

الکل

- مشکل خاصی بوجود نمی‌آورد، در بعضی افراد ممکن است الکل باعث شروع حملات میگرن شود.

جراحی و بیهوشی عمومی

- ۴۸ ساعت قبل از هرگونه عمل جراحی یا بیهوشی عمومی مصرف دارو را متوقف نمایید.

عوارض جانبی

بسیاری از عوارض دارو با تنظیم دوز آن در بدن پس از یک ساعت ناپدید می‌شود، اگر عارضه‌ای پس از یک ساعت باقی بماند و تشدید گردد باید به پزشک اطلاع دهید.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
برافروختگی	●		■			
احساس سنگینی و ضعف	●		■			
احساس گزگزشدن دست‌ها و پاها / سرگیجه	●		■			
خستگی / خواب‌آلودگی		●	■			
تپش قلب / درد قفسه سینه		●		■	▲	■

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **پروپرانولول (داروی قلبی)**، این دارو باعث افزایش غلظت ریزاتریپتان در خون می‌شود و اثرات آن را افزایش می‌دهد.
- **ضدافسردگی‌ها**، مصرف هم زمان ریزاتریپتان با این داروها نظیر فلووکسامین، فلوکستین، پاروکستین و سرترالین باعث افزایش عوارض جانبی می‌شود.
- **لیتیوم (داروی ضدروان‌پریشی)**، بیماری که بطور مداوم لیتیوم مصرف می‌کند نباید ریزاتریپتان را هم زمان استفاده کند، مصرف هم زمان این داروها باعث افزایش عوارض جانبی می‌شود.
- **ارگوتامین (سایر داروهای ضدمیگرن)**، ریزاتریپتان را یک روز بعد از قطع ارگوتامین و ارگوتامین را ۶ ساعت پس از قطع ریزاتریپتان مصرف نمایید.

ریسپریدون

اطلاعات عمومی

ریسپریدون در درمان بیمارانی که از اختلالات روانی حاد رنج می‌برند کاربرد دارد، همچنین آن را می‌توان در درمان طولانی مدت اسکیزوفرنی[1] به کار برد. اگرچه این دارو نمی‌تواند عامل اصلی بیماری را از بین ببرد ولی باعث آرام کردن علائم ناراحت کنندهٔ بیماری می‌شود. این دارو هم برای درمان علائم مثبت (مانند توهم، اختلال تفکر و پرخاشگری) و هم علائم منفی (مانند هیجان و دور از اجتماع) به کار می‌رود. همچنین برای درمان سایر علائمی که ممکن است همراه با اسکیزوفرنی باشد مانند افسردگی و اضطراب، مصرف می‌شود. ریسپریدون جزء داروهای ضدروان‌پریشی نامعمول است که اثر تسکینی کمتری نسبت به سایر داروهای این گروه دارد. عوارض دارویی آن نیز کمتر از سایر داروهای این گروه است و بندرت باعث ایجاد حرکات غیرارادی اندام‌ها می‌شود.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
ضد روان‌پریشی
خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم ☐ متوسط ■ زیاد ☐
میزان وابستگی:
کم ■ متوسط ☐ زیاد ☐
نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست ☐
نام‌های تجاری ریسپردال، بلیرون

اطلاعات دارویی

دارویی که برای شما تجویز شده است برای درمان بیماری‌تان مناسب است، از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری نمایید.

شکل دارویی

قرص، شربت و آمپول

تعداد دفعات و زمان مصرف

در شکل قرص و شربت، ۲-۱ بار روزانه

مقدار مصرف در بزرگسالان

قرص، شروع درمان با ۲ میلی‌گرم در روز و به تدریج افزایش داده می‌شود تا به دوز ۶-۴ میلی‌گرم در روز برسد. حداکثر دوز ۱۶ میلی‌گرم روزانه است. آمپول، ۲۵ میلی‌گرم هر ۲ هفته یکبار جهت شروع درمان، سپس به ۵۰ میلی‌گرم هر ۲ هفته یکبار افزایش می‌یابد.

شروع اثر

قرص، بعضی از اثرات دارو ۳-۲ روز بعد از شروع درمان، ظاهر می‌شود و پیدایش اثرات کامل درمانی آن به ۴ هفته زمان نیاز دارد. آمپول، اثرات درمانی آن ۳ هفته بعد از تزریق ظاهر می‌شود.

مدت اثر

تقریباً ۲ روز می‌باشد.

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

در ظروف دربسته، در جای خشک و خنک (دمای اتاق)، و به دور از نور و دسترس اطفال نگهداری شود.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

به خاطر آوردید فوراً مصرف کنید. اگر تا وعده بعدی کمتر ۳ ساعت مانده، منتظر وعدهٔ بعدی باشید و از دو برابر کردن دوز دارو پرهیز نمایید.

قطع مصرف دارو

این دارو را نمی‌توانید بطور ناگهانی قطع نمایید، قطع ناگهانی عود بیماری را به دنبال خواهد داشت. برای قطع دارو با پزشک مشورت کنید.

مصرف بیش از اندازه

معمولاً مصرف ناآگاهانه خطری به دنبال ندارد ولی اگر بیش از آن مصرف کنید ممکن است باعث ایجاد عوارض خطرناکی شود.

مصرف طولانی مدت

مصرف طولانی مدت دارو ممکن است باعث عارضه غیرقابل بازگشت حرکات غیرارادی صورت و زبان شود که به آن دیس‌کینزی تأخیری می‌گویند. این عارضه معمولاً پایدار بوده و درمان آن بسیار مشکل است، البته باید به این نکته توجه داشت که ریسپریدون به ندرت باعث چنین عارضه‌ای نسبت به سایر داروهای این گروه می‌شود.

توصیه‌های ضروری

- این دارو ممکن است باعث افزایش وزن ناخواسته شود بهتر است غذاهای پُرحجم و کم‌کالری را در برنامه غذایی داشته باشید و ورزش منظم را فراموش نکنید.

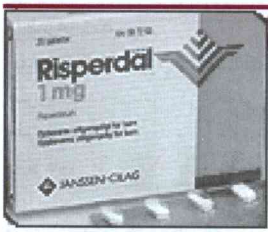
نحوه دفع دارو

عمده دفع این دارو از راه ادرار است.

۱- یا روان‌گسیختگی، به گروهی از اختلالات روانی گفته می‌شود که مشخصه آن وجود بهم ریختگی فکر، ادراک، هیجان و رفتار است ادراکات فرد شکل توهم به خود می‌گیرد و هیجانات بسیار نامناسبی از خود نشان می‌دهد.

RISPERIDONE

ر

اقدامات احتیاطی خاص

آیا به پزشک تان گفته‌اید که:

▽ مدت‌هاست درگیر بیماری کبدی یا کلیوی هستید.
▽ مشکل قلبی و عروقی دارید.
▽ صرع دارید و تشنج می‌کنید.
▽ درگیر بیماری پارکینسون[2] هستید.
▽ سایر داروها را هم زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

▽ ایمنی مصرف آن اثبات نشده است، بهتر است با پزشک مشورت شود.

دوران شیردهی

▽ احتمالاً این دارو در شیر مادر ترشح می‌شود و ممکن است برای شیرخوار مضر باشد.

نوزادان و کودکان

▽ در کودکان زیر ۱۵ سال توصیه نمی‌شود.

بالای ۶۰ سالگی

▽ کاهش دوز دارو ضروری است.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

▽ مصرف این دارو ممکن است باعث عدم تمرکز و کُندی عکس‌العمل شود بنابراین تا مشخص نشدن اثرات دارو از انجام اینگونه مشاغل خودداری شود.

الکل

▽ بپرهیزید، الکل باعث افزایش اثرات تسکینی دارو می‌شود.

جراحی و بیهوشی عمومی

▽ قبل از هرگونه عمل جراحی یا بیهوشی عمومی با نظارت پزشک مصرف دارو را متوقف کنید.

عوارض جانبی

عموماً ریسپریدون به خوبی توسط بدن تحمل می‌شود و کمتر شاهد بروز عوارضی مانند اختلال در حرکت و یا حرکات غیرارادی هستیم. این دارو اثر تسکینی کمتری نسبت به سایر داروهای این گروه دارد.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
بی خوابی / اضطراب / آشفتگی	●		■			
سردرد / عدم تمرکز	●		■			
افزایش وزن	●		■			
لرزش بدن و اندام‌ها	●			■		
سرگیجه / خواب‌آلودگی		●		■		
بثورات جلدی / پُرنوشی		●		■		
تب بالا / گرفتگی عضلات		●		■	▲	■

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **مسکن‌ها**، کلیه داروهایی که باعث تضعیف سیستم اعصاب مرکزی (مانند مغز) می‌شوند در مصرف همزمان با ریسپریدون اثراتشان تشدید شده و ممکن است خطراتی به دنبال داشته باشد.
- **فلوکسیتین (داروی ضدافسردگی)**، این دارو باعث افزایش میزان ریسپریدون در خون شده و باعث مسمومیت دارویی می‌شود.
- **کاربامازپین (داروی ضدتشنج)**، این دارو باعث کاهش اثرات ریسپریدون می‌شود، سایر داروهای این گروه مانند فنی‌توئین نیز ممکن است همین خاصیت را داشته باشند.
- **داروهای ضدپارکینسون**[2]، ریسپریدون اثر این داروها را کاهش می‌دهد.

۲- بیماری سیستم عصبی است که با کم تحرکی، لرزش اندام‌ها، گرفتگی و حرکات ناخواسته عضلانی همراه است.

ریفامپیسین

طبقه بندی

گروه دارویی:
ضد سل

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم □ متوسط ■ زیاد □

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری ریفادین، ریماکتان

اطلاعات عمومی

ریفامپیسین آنتی‌بیوتیکی است که در درمان بیماری سل بسیار مؤثر می‌باشد. این دارو در صورت مصرف خوراکی بخوبی از روده‌ها جذب خون می‌شود و به سراسر بدن از جمله مغز می‌رسد. درنتیجه، این دارو در درمان مننژیت سلی (التهاب پرده‌های مغزی) نیز بسیار مؤثر عمل می‌کند. ریفامپیسین در درمان جذام و سایر عفونت‌های وخیم از جمله بیماری لژیونرها[1] و عفونت استخوان (استئومیلیت) نیز بکار می‌رود. به علاوه، این دارو برای هر فردی که در تماس با مننژیت بوده به منظور پیشگیری از عفونت تجویز می‌شود. ریفامپیسین همیشه به همراه سایر آنتی‌بیوتیک‌ها یا داروهای ضدسل تجویز می‌شود چراکه مقاومت میکروبی ممکن است ایجاد شود. قرمزرنگ شدن ادرار، بزاق و اشک خطرناک نیست به زودی برطرف می‌شود. اگر از لنزهای نرم استفاده می‌کنید ممکن است باعث تغییر رنگ دائمی آن می‌شود.

اطلاعات دارویی

دارویی که تجویز شده برای درمان بیماری‌تان مناسب است از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری کنید.

شکل دارویی

قرص، کپسول، محلول، آمپول

تعداد دفعات و زمان مصرف

روزی یکبار، ۳۰ دقیقه قبل صبحانه (جذام، سل) یا ماهی یکبار (جذام)؛ روزی ۲ بار (پیشگیری از مننژیت مننگوکوکی)؛ روزی ۴-۲ بار، ۳۰ دقیقه قبل یا ۲ ساعت بعد غذا (سایر عفونت‌های وخیم)

مقدار مصرف در بزرگسالان

براساس وزن؛ معمولاً ۶۰۰-۴۵۰ میلی‌گرم روزانه (سل، جذام) یا ۶۰۰ میلی‌گرم ماهی یکبار (جذام)؛ ۶۰۰ میلی‌گرم تا ۱/۲ گرم روزانه (سایر عفونت‌های وخیم)؛ ۱/۲ گرم روزانه بمدت ۲ روز (مننژیت مننگوکوکی)

شروع اثر

تا چندین روز

مدت اثر

تا ۲۴ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

درظروف دربسته در جای خنک و خشک و دور از نور و دسترس کودکان قرار دهید.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

به محض یادآوری مصرف کنید. اگر قرار است نوبت بعدی در ۶ ساعت آینده باشد، یک نوبت را اکنون مصرف کنید و سپس طبق برنامه معمول، مصرف دارو راادامه دهید.

قطع مصرف دارو

دوره درمان راکامل کنید. حتی اگراحساس بهبودی کردید، ممکن است عفونت اولیه هنوز وجود داشته باشد و در صورت توقف درمان عود کند. در موارد نادر، توقف ناگهانی درمان پس از درمان با مقادیر بالا سبب بیماری شبه آنفلوانزا می‌شود.

مصرف بیش از اندازه

معمولاً مصرف ناآگاهانه مشکلی بوجود نمی‌آورد ولی اگر بیش از آن مصرف شود و یا علائمی مانند آسیب کبدی، استفراغ و خواب‌آلودگی بوجود آمد بلافاصله به پزشک اطلاع دهید.

مصرف طولانی مدت

مصرف طولانی مدت ریفامپیسین ممکن است سبب آسیب کبدی شود.

کنترل و پایش

آزمایش دوره‌ای خون برای پایش عملکرد کبد ضروری است.

توصیه‌های ضروری

☐ برای جلوگیری از عوارض گوارشی دارو را همراه غذا مصرف نمایید.

نحوه دفع دارو

عمدهٔ دارو از راه ادرار دفع می‌شود.

RIFAMPICIN

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک‌تان می‌داند که:

- مشکل مزمن کبدی یا کلیوی دارید.
- پورفیری[۲] دارید.
- از لنزهای تماسی استفاده می‌کنید.
- سایر داروها را هم زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

- ایمنی مصرف در بارداری به اثبات نرسیده است. با پزشک خود مشورت کنید.

دوران شیردهی

- دارو وارد شیر می‌شود اما در مقادیر طبیعی، احتمال بروز عوارض روی شیرخوار بعید است. با پزشک خود مشورت کنید.

نوزادان و کودکان

- کاهش مقدار مصرف ضروری است.

بالای ۶۰ سالگی

- افزایش خطر عوارض جانبی وجود دارد. لذا ممکن است کاهش مقدار مصرف ضروری باشد.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

- انتظار مشکلی نمی‌رود.

الکل

- از مصرف به مقادیر زیاد خودداری کنید. مصرف مقادیر بالای الکل به کبد آسیب می‌زند.

عوارض جانبی

مایعات بدن به رنگ قرمز متمایل به نارنجی تبدیل می‌شود که خطرناک نیست. عوارض جانبی جدی دارو نادر هستند. زردی معمولاً در طول درمان بهبود می‌یابد اما باید به اطلاع پزشک برسد. سردرد و مشکلات تنفسی پس از توقف درمان برطرف می‌شود.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
گرفتگی / درد عضلانی		●		■		
تهوع /استفراغ /اسهال		●	■			
زردی		●		■		▮
علائم شبیه آنفلوانزا		●		■	▲	▮
بثورات جلدی / خارش		●		■		

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **نکته کلی**، ریفامپیسین از اثر طیف وسیعی از داروها می‌کاهد که از آن جمله می‌توان از ضدبارداری‌های خوراکی، فنی‌توئین (ضد تشنج)، کورتون‌ها، قرص‌های ضد قند وضدانعقادهای خوراکی نام برد. تنظیم مقدار مصرف این دارو در هنگام شروع و خاتمه درمان با ریفامپیسین ضروری است. از پزشک یا داروساز خود راهنمایی بخواهید.

۱- نوعی بیماری تنفسی است که باعث سرفه و تنگی نفس‌های شدیدی می‌شود.

۲- نوعی بیماری خونی که با درگیری‌های کبدی و پوستی همراه است.

ریواستیگمین

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
ضد زوال عقل، ضد آلزایمر

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم □ متوسط ■ زیاد □

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری اگزلون

اطلاعات عمومی

ریواستیگمین جزء داروهای ضدزوال عقل است که در درمان آلزایمر خفیف تا متوسط کاربرد دارد. آلزایمر اختلال مخربی است که بسیاری از سالخوردگان را مبتلا می‌کند، حافظه و سایر کارکردهای شناختی مختل می‌شود و نشان داده شده است که سلول‌های عصبی مولد استیل‌کولین (نوعی انتقال دهندهٔ عصبی است که نقش کلیدی در تحریک خاطرات جدید ایفا می‌کند) به اندازه کافی تولید نکرده و مقداری هم که در مغز تولید می‌شود، توسط آنزیم استیل‌کولین استراز شکسته و تجزیه می‌شود. به عبارتی دیگر مغز این بیماران دچار کمبود استیل‌کولین است. ریواستیگمین با سرکوب آنزیم استیل‌کولین استراز جلوی تجزیه استیل‌کولین را می‌گیرد و باعث افزایش میزان آن در مغز می‌شود. افزایش میزان استیل‌کولین باعث شکل‌گیری خاطرات شده، آگاهی و توجه را افزایش می‌دهد. این دارو برای درمان زوال عقل ناشی از سایر بیماری‌ها تجویز نمی‌شود. معمولاً تأثیر دارو بعد از گذشت ۳ ماه از شروع مصرف آن قابل ارزیابی است. از عوارض جانبی ریواستیگمین می‌توان به آشفتگی، گیجی، افسردگی و کاهش وزن اشاره داشت.

اطلاعات دارویی

دارویی که برای شما تجویز شده است برای درمان بیماری‌تان مناسب است، از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری نمایید.

شکل دارویی

کپسول، شکل دارویی شربت آن در ایران موجود نیست.

تعداد دفعات و زمان مصرف

۲ بار روزانه

مقدار مصرف در بزرگسالان

با ۳ میلی‌گرم روزانه شروع می‌شود و به تدریج به ۱۲-۶ میلی‌گرم روزانه می‌رسد.

شروع اثر

۶۰-۳۰ دقیقه

مدت اثر

۱۲-۹ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

درظروف دربسته در جای خشک و خنک به دور از دسترس اطفال نگهداری شود.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

به یاد آوردید فوراً مصرف کنید، اگر تا وعده بعدی کمتر از ۴ ساعت مانده، منتظر وعده بعد باشید و از دو برابر کردن دوز دارو خودداری کنید.

قطع مصرف دارو

بدون دستور پزشک دارو را قطع نکنید، قطع دارو باعث عود بیماری می‌شود.

مصرف بیش از اندازه

معمولاً مصرف ناآگاهانه مشکلی بوجود نمی‌آورد، اگر از آن بیشتر شود ممکن است باعث تهوع، استفراغ، اسهال شود که لازم است به سرعت به پزشک اطلاع دهید.

مصرف طولانی مدت

در صورتی که پاسخ درمانی لازم را در مصرف طولانی مدت داروگرفتید مصرف آن را بطور منظم ادامه دهید ولی اگر بعد از گذشته ۳ ماه از شروع آن، بهبودی حاصل نشد به تدریج مصرف آن را کم کرده تا بطور کامل قطع شود.

کنترل و پایش

آزمایش خون و ادرار را بطور دوره‌ای (هر ۶ ماه یکبار) انجام دهید.

توصیه‌های ضروری

- این دارو درمان‌کنندهٔ بیماری نیست بلکه از پیشرفت علائم بیماری جلوگیری می‌کند.
- این نکته را فراموش نکنید که کسب نتایج موفقیت‌آمیز دارو نیازمند مصرف سر موقع و مداوم آن است.

نحوه دفع دارو

این دارو از راه ادرار و مدفوع دفع می‌گردد.

اقدامات احتیاطی خاص

آیا به پزشک‌تان گفته‌اید که:

- ∇ مشکل قلبی دارید.
- ∇ مدت زیادی است درگیر بیماری کبدی یا کلیوی هستید.
- ∇ مشکل تنفسی داشته و یا از آسم رنج می‌برید.
- ∇ زخم معده یا روده دارید.
- ∇ سایر داروها را هم زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

∇ ایمنی مصرف آن در این دوران تأیید نشده است.

دوران شیردهی

∇ توصیه نمی‌شود.

نوزادان و کودکان

∇ تجویز نمی‌شود.

بالای ۶۰ سالگی

∇ مشکل خاصی وجود ندارد.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ ممکن است مشکلات خاصی بوجود آورد بهتر است قبل از انجام این امور با پزشک مشورت شود.

الکل

∇ بپرهیزید، الکل باعث افزایش اثرات تسکینی ریواستیگمین می‌شود.

جراحی و بیهوشی عمومی

∇ قبل از انجام هرگونه عمل جراحی و یا بیهوشی عمومی، مصرف دارو را متوقف نمایید.

عوارض جانبی

از عوارض جانبی آن می‌توان به تغییرات تفکر، مشکلات روده‌ای اشاره کرد. اگرچه عوارض شایع این دارو بسیار خفیف است ولی در زنان مستعد باعث تهوع، استفراغ و کاهش وزن می‌شود.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
کاهش اشتها و وزن	●			■		
تهوع /اشتها و وزن	●			■		
آشفتگی /گیجی / افسردگی	●			■		
خواب‌آلودگی / سرگیجه	●		■			
ضعف / لرز	●		■			
سردرد / بی‌خوابی	●		■			
تعریق /احساس کسالت	●		■			
تشنج		●		■		■

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **توصیه کلی**، ریواستیگمین جزء داروهای جدیدی است که هنوز تداخلات دارویی آن به طورکامل شناخته نشده است، هنگام مصرف آن با سایر داروها به ایجاد علائم غیرطبیعی توجه و با پزشک مشورت شود.
- **داروهای شل‌کننده عضلات که در جراحی‌ها بکار می‌رود**، ریواستیگمین اثر بعضی از این داروها را افزایش و برخی دیگر را کاهش می‌دهد.

زانامیویر

اطلاعات عمومی

زانامیویر یک داروی ضدویروس جدید است که در درمان آنفلوانزا که ریه‌ها را عفونی می‌کند، بکار می‌رود. این دارو به ویروس حمله می‌کند و مانع تکثیر و انتشار آن در ریه‌ها می‌شود. زانامیویر جایگزین واکسن آنفلوانزا نیست اما برای بزرگسالان در معرض خطر آنفلوانزا مثلاً سالمندان و کسانی که بیماری مزمن ریوی دارند، بکار می‌رود. آنفلوانزا سبب تب، لرز، سردرد و درد می‌شود سایر نشانه‌ها شامل گلودرد، سرفه و علایم مربوط به بینی هستند. زانامیویر در صورتی که توسط دمنده مصرف شود به برطرف شدن علایم و کوتاه کردن دوره بیماری کمک می‌کند. اما در صورت عدم تب، هیچ حسنی نخواهد داشت. لذا درمان باید بسرعت آغاز شود (تا ۴۸ ساعت پس از شروع علایم). علایم معمولاً در ۷-۲ روزبرطرف می‌شوند مگر این که عارضه‌ای نظیر عفونت قفسه سینه رخ دهد. زانامیویر را در بیماران مبتلا به آسم با احتیاط مصرف می‌کند چون سبب خس‌خس سینه می‌شود که ممکن است به درمان فوری با یک متسع‌کننده برونشی نیاز پیدا کند.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:

ضد ویروس

خطرات ناشی از مصرف زیاد:

کم ■ متوسط □ زیاد □

میزان وابستگی:

کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری رلنزا

اطلاعات دارویی

دارویی که تجویز شده برای درمان بیماریتان مناسب است از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری کنید.

شکل دارویی

استنشاقی

تعداد دفعات و زمان مصرف

روزی ۲ بار. محتویات هر بسته استنشاق شود.

مقدار مصرف در بزرگسالان

۲۰ میلی‌گرم (۴ بسته ۵ میلی‌گرمی) روزانه تا ۵ روز

شروع اثر

در عرض ۷ روز

مدت اثر

تا ۱۲ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

در جای خنک و خشک و دور از دسترس کودکان نگهدارید.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

به محض یادآوری مصرف کنید. اگر نوبت بعدی در ۲ ساعت آینده خواهد بود، یک نوبت را اکنون مصرف کنید و از مصرف نوبت بعدی صرف‌نظر نمایید.

قطع مصرف دارو

مصرف دارو را بدون مشورت با پزشک قطع نکنید. ممکن است علایم عود کنند.

مصرف بیش از اندازه

مصرف اتفاقی و سهوی بیش از اندازه بندرت مشکل‌ساز است. با این حال اگر متوجه هر نشانهٔ نامعمولی شدید یا مقدار بیش از اندازه زیادی مصرف شده بود، پزشک خود را در جریان بگذارید.

مصرف طولانی مدت

این دارو تنها به مدت ۵ روز تجویز می‌شود و برای کاربرد طولانی مدت نیست.

توصیه‌های ضروری

- مصرف این دارو باعث عدم انتقال ویروس به دیگران نمی‌شود.

نحوه دفع دارو

از راه ادرار دفع می‌شود.

ZANAMIVIR

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک‌تان می‌داند که:

∇ واکنش حساسیتی به زانامیویر دارید.
∇ از آسم رنج می‌برید.
∇ ایمنی ضعیف در برابر عفونت‌ها دارید.
∇ سایر داروها را هم زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

∇ ایمنی آن در بارداری به اثبات نرسیده است. با پزشک خود مشورت کنید.

دوران شیردهی

∇ ایمنی آن در دوران شیردهی به اثبات نرسیده است. با پزشک خود مشورت کنید.

نوزادان و کودکان

∇ توصیه نمی‌شود.

بالای ۶۰ سالگی

∇ مشکل خاصی وجود ندارد.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ مشکل شناخته شده‌ای وجود ندارد.

الکل

∇ مشکل شناخته شده‌ای وجود ندارد.

عوارض جانبی

عوارض جانبی ناشایعند. چنین اثراتی مشابه علایم و نشانه‌های آنفلوانزا هستند و لذا گاهی ممکن است این عوارض به علت خود آنفلوانزا باشند نه دارو.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
سردرد		●	■			
گلودرد		●	■			
سرفه		●	■			
علایم بینی		●	■			
خس‌خس سینه / تنگی نفس		●		■	▲	

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **داروهای استنشاقی (نظیر سالبوتامول و بکلومتازون)**، این داروها را باید قبل از مصرف زانامیویر استنشاق نمود.

زوپیکلون

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
خواب‌آورها

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم □ متوسط ■ زیاد □

میزان وابستگی:
کم □ متوسط ■ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ **لازم نیست** □

نام‌های تجاری زایلز، زیمووان

اطلاعات عمومی

(در حال حاضر این دارو در بازار دارویی ایران موجود نیست). زوپیکلون جزء داروهای خواب‌آور است که برای درمان کوتاه‌مدت بی‌خوابی استفاده می‌شود. مشکلات بی‌خوابی به چند گروه تقسیم می‌شود. عده‌ای از بیدار شدن‌های مکرر در طول شب، گروهی از سخت به خواب رفتن در اول شب و سایرین از زود بیدار شدن شکایت دارند. مصرف دارو زمانی توصیه می‌شود که روش‌های غیردارویی مانند کاهش مصرف چای و قهوه بخصوص در اواخر شب، عدم صرف شام دیروقت و عصبانی نشدن، تأثیری در به خواب رفتن نداشته باشد. برعکس بنزودیازپین‌ها، زوپیکلون حاوی ترکیبات ضداضطرابی نمی‌باشد. از اینرو این دارو برای بی‌خوابی‌هایی مناسب است که در آن اضطراب نقشی ندارد مثل مسافرت‌های طولانی یا تغییر شیفت کاری، شرایطی است که ساعت خواب افراد تغییر می‌کند. خواب‌آورها را باید گاهی اوقات مصرف نمود، مصرف مداوم بیش از یک هفته می‌تواند وابستگی دارویی بوجود آورد.

اطلاعات دارویی

دارویی که برای شما تجویز شده است برای درمان بیماری‌تان مناسب است، بدون دستور پزشک دوز دارو را تغییر ندهید.

شکل دارویی

قرص

تعداد دفعات و زمان مصرف

در صورت نیاز، روزی یکبار، موقع خواب

مقدار مصرف در بزرگسالان

۷/۵–۳/۷۵ میلی‌گرم

شروع اثر

تا ۰/۵ ساعت

مدت اثر

۶–۴ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

از ظروف دربسته در جای خشک و خنک (در دمای اتاق)، به دور از نور و دسترس اطفال نگهداری شود.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

در صورتی که بدون خوردن قرص خوابیدید و بعد از چند ساعت از خواب بیدار شدید یادتان آمد دارو را نخورده‌اید، به هیچ عنوان دوز فراموش شده را مصرف نکنید.

قطع مصرف دارو

اگر دارو را کمتر از یک هفته و به طور مداوم مصرف کرده‌اید و احساس می‌کنید نیاز به ادامه مصرف آن ندارید با قطع دارو هیچ مشکلی بوجود نمی‌آید، ولی اگر مدت مصرف آن طولانی بوده است، برای قطع آن نیاز به مشاوره و نظارت پزشک دارید.

مصرف بیش از اندازه

مصرف ناآگاهانه معمولاً مشکلی بوجود نمی‌آورد ولی مصرف بیش از آن باعث خواب طولانی، خواب آلودگی صبحگاهی، رخوت و عدم واکنش طبیعی عضلات می‌شود که فوراً پزشک را در جریان قرار دهید.

مصرف طولانی مدت

این دارو برای مصرف کوتاه‌مدت تجویز می‌شود، در صورتی که بیش از یک هفته مصرف شود ممکن است وابستگی به دارو پدید آید.

توصیه‌های ضروری

- اگر از استرس و اضطراب رنج می‌برید و این امر باعث بی‌خواب شما شده است زوپیکلون نمی‌تواند به شما کمکی کند.
- قبل از مصرف هر نوع داروی خواب‌آوری از روش‌های غیردارویی مانند کاهش مصرف چای و قهوه، سیگار و عدم مصرف شام دیروقت و ورزش منظم را امتحان کنید.

نحوه دفع دارو

این دارو در کبد تجزیه و از راه ادرار دفع می‌گردد.

ZOPICLONE

מתוך אתר התרופות של ארגון רוקחות בישראל

اقدامات احتیاطی خاص

آیا پزشک‌تان می‌داند که:

∇ به الکل و یا داروی خاصی سوء مصرف دارید.
∇ میاستنی‌گراو[1] دارید.
∇ صرع دارید و گاهی تشنج می‌کنید.
∇ مشکل کلیوی یا کبدی دارید.
∇ سایر داروها راهمزمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

∇ توصیه نمی‌شود.

دوران شیردهی

∇ مصرف دارو در این دوران ممنوع است.

نوزادان و کودکان

∇ تجویز نمی‌شود.

بالای ۶۰ سالگی

∇ بطور کلی در این سنین عوارض داروها افزایش می‌یابد، لازم است دوز این دارو راکاهش دهید.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ این دارو باعث کاهش توجه، خواب‌آلودگی و کُندی عکس‌العمل به موقع می‌شود بنابراین از انجام اینگونه مشاغل تا مشخص شدن اثرات دارو روی بدن‌تان خودداری کنید.

الکل

∇ بپرهیزید، الکل باعث افزایش اثر تسکینی زوپیکلون می‌شود.

عوارض جانبی

ازمهم‌ترین و شایع‌ترین عارضه زوپیکلون، چرت‌زدن‌های صبحگاهی است که معمولاً در روزهای اول شروع مصرف دارو بوجود می‌آید و می‌تواند همراه تلخ شدن دهان، اختلال در واکنش طبیعی عضلات باشد. این عوارض با کاهش دوز داروبرطرف می‌گردد.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
تلخ مزه شدن دهان	●		■			
سرگیجه		●	■			
ضعف		●	■			
تهوع /استفراغ / اسهال		●	■			
خواب‌آلودگی در طول روز / سردرد	●			■		
گیجی / فراموشی		●		■	▲	
بثورات جلدی		●		■	▲	▮

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **توصیه کلی**، کلیه خواب‌آورها، ضداضطراب‌ها، آنتی‌هیستامین‌ها، ضدافسردگی‌ها، مسکن‌های مخدری، داروهای ضدروان‌پریشی و همچنین الکل اثر تضعیف‌کنندگی روی سیستم اعصاب مرکزی مانند مغز دارند. مصرف هم‌زمان آن‌ها با زوپیکلون باعث افزایش اثرات تسکینی دارو شده و می‌تواند خطرات زیادی به دنبال داشته باشد.

۱- در هر سنی اتفاق می‌افتد، زنان بیشتر از مردان درگیر این بیماری می‌شوند. بیماری همراه ضعف و خستگی غیرطبیعی عضلات بخصوص عضلات چشم (که باعث دوبینی می‌شود) و عضلات صورت، حلق و حنجره می‌باشد.

زولپیدم

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
مسکن‌های مخدری، خواب‌آور

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم □ متوسط ■ زیاد □

میزان وابستگی:
کم □ متوسط ■ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری استیل‌نوکس، ایوادال

اطلاعات عمومی

زولپیدم متعلق است به گروه داروهای خواب‌آور که ساختار شیمیایی آن با بنزودیازپین‌ها و باربیتورات‌ها متفاوت است. این دارو فاقد خصوصیات ضدتشنجی و شل‌کنندگی عضلانی است. جذب دارو از دستگاه گوارش به سرعت انجام می‌شود و غذا با معدهٔ پُر جذب آن را به تأخیر می‌اندازد. زولپیدم را برای درمان کوتاه‌مدت بی‌خوابی تجویز می‌کنند و مصرف بیش از یک هفتهٔ آن امکان وابستگی به دارو را افزایش می‌دهد. اگر بعد از مدتی مصرف متوجه شدید تأثیر دارو کم شده، خودسرانه دوز آن را افزایش ندهید و به پزشک اطلاع داده شاید نیاز به جایگزین شدن داروی دیگری باشد.

اطلاعات دارویی

دارویی که برای شما تجویز شده است برای درمان بیماریتان مناسب است از تغییر دوز دارو بدون دستور پزشک پرهیزکنید.

شکل دارویی

قرص

تعداد دفعات و زمان مصرف

یکبار روزانه، قبل از خواب

مقدار مصرف در بزرگسالان

۱۰-۵ میلی‌گرم

شروع اثر

سریع

مدت اثر

۲/۵ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

در ظروف دربسته در جای خشک و خنک (در دمای اتاق)، به دور از دسترس اطفال نگهداری شود.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

اگر بدون مصرف دارو به خواب رفتید و پس از چند ساعت بیدار شدید و متوجه عدم مصرف دارو شدید، به هیچ عنوان دارو را مصرف نکنید.

قطع مصرف دارو

این دارو برای مدت کوتاهی تجویز می‌شود، در صورت عدم نیاز می‌توانید آن را قطع کنید، اگر بیش از یک هفته بطورمداوم دارو را مصرف کردید هنگام قطع دارو با پزشک مشورت کنید.

مصرف بیش از اندازه

مصرف بیش از اندازه باعث مسمومیت دارویی شده که نیاز به انجام اقدامات اولیه مسمومیت‌زدایی است. فوراً به پزشک یا مراکز درمانی اطلاع دهید.

مصرف طولانی مدت

این دارو برای مصرف کوتاه‌مدت (حداکثر ۷ تا ۱۰ روز) تجویز می‌شود، مصرف طولانی مدت آن باعث ایجاد وابستگی دارویی می‌شود.

توصیه‌های ضروری

- زولپیدم را نباید همراه یا بعد از غذا مصرف نمود.
- زمانی که این دارو برای سالمندان تجویز می‌شود مراقب علائم غیرمعمول مثل فعالیت‌های شناختی و حرکتی آنها باشید، در صورت بروز آن، فوراً به پزشک اطلاع دهید.

نحوه دفع دارو

این دارو در کبد تجزیه شده و از راه ادرار دفع می‌گردد.

اقدامات احتیاطی خاص

آیا به پزشک تان گفته‌اید که:

∇ مدت زیادی است درگیر مشکلات کبدی یا کلیوی هستید.

∇ به مصرف زیاد الکل یا مواد مخدر عادت دارید.

∇ دچار افسردگی شده‌اید.

∇ سایر داروها راهمزمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

∇ توصیه نمی‌شود.

دوران شیردهی

∇ در شیر ترشح شده ممکن است خطراتی برای شیرخوار داشته باشد.

نوزادان و کودکان

∇ توصیه نمی‌شود.

بالای ۶۰ سالگی

∇ بطور کلی در این سنین عوارض داروها بیشتر شده و کاهش دوز دارو ضروری است.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ این دارو باعث کاهش توجه، کُندی عکس‌العمل و خواب‌آلودگی می‌شود بنابراین تا مشخص شدن اثرات آن از انجام اینگونه مشاغل خودداری کنید.

الکل

∇ بپرهیزید، الکل به تنهایی باعث تضعیف سیستم اعصاب مرکزی (مانند مغز) می‌شود مصرف همزمان آن این اثر را تشدید می‌کند.

عوارض جانبی

یکی از عوارض شایع دارو سردرد است که با تنظیم دوز دارو برطرف خواهد شد. سایر عوارض عبارتند از: خواب‌آلودگی در طول روز، خشکی دهان، تهوع و سرگیجه.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
سردرد	●		■			
خواب‌آلودگی در طول روز	●		■			
خشکی دهان	●		■			
تهوع		●	■			
استفراغ		●	■			
سرگیجه		●	■			
گرفتگی و آبریزش از بینی‌ها		●		■		
بثورات جلدی		●		■	▲	▮

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

● **توصیه کلی**، خواب‌آورها، ضداضطراب‌ها، آنتی‌هیستامین‌ها، ضدافسردگی‌ها، مسکن‌های مخدری، داروهای ضدروان‌پریشی و همچنین الکل، اثر تضعیف‌کنندگی روی سیستم اعصاب مرکزی مانند مغز دارند. مصرف همزمان آنها با زولپیدم باعث افزایش اثرات تسکینی دارو شده و می‌تواند خطرات زیادی به دنبال داشته باشد.

زیدوودین / لامیوودین

اطلاعات عمومی

زیدوودین و لامیوودین از داروهای نوکلئوزیدی هستند که در درمان عفونت ایدز بکار می‌روند. این دو دارو در یک قرص و به همراه یک داروی دیگر برای کنترل و تکثیر ویروس، تجویز می‌شوند. این ترکیب سه دارویی برای درمان عفونت ایدز مؤثرتر از مصرف یک یا دو دارو است. اگرچه این دارو سبب درمان قطعی ایدز نمی‌شود اما از سرعت تکثیر ویروس می‌کاهد درنتیجه سبب کاهش آسیب به دستگاه ایمنی می‌شود. دارو را باید بطور منظم و طولانی مدت مصرف نمود.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
ضد ایدز و نقص ایمنی

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم ☐ متوسط ■ زیاد ☐

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط ☐ زیاد ☐

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست ☐

نام‌های تجاری رتروویر (زیدوودین)؛ اپیویر (لامیوودین)

اطلاعات دارویی

دارویی که تجویز شده برای درمان بیماریتان مناسب است از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری کنید.

شکل دارویی

قرص

تعداد دفعات و زمان مصرف

هر ۱۲ ساعت

مقدار مصرف در بزرگسالان

یک قرص

شروع اثر

یک ساعت

مدت اثر

۱۲ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

در ظروف دربسته در جای خنک و خشک و دور از دسترس کودکان قرار دهید.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

به محض یادآوری مصرف کنید. اگر قرار است نوبت بعدی در ۲ ساعت آینده باشد، یک نوبت را اکنون مصرف کرده و از مصرف نوبت

قطع مصرف دارو

بعدی صرف‌نظر کنید. عدم فراموش کردن وعده‌های دارویی به منظور ممانعت از ایجاد ویروس مقاوم به دارو بسیار مهم است. مصرف دارو را بدون مشورت با پزشک خود متوقف نکنید.

مصرف بیش از اندازه

مصرف اتفاقی و سهوی بیش از اندازه بندرت مشکل‌ساز است. اما اگر متوجه هر علامت نامعمولی شدید یا مقدار بیش از اندازه زیادی مصرف شده بود، پزشک خود را در جریان بگذارید.

مصرف طولانی مدت

افزایش خطر درگیری‌های شدید خونی نظیر کم‌خونی در صورت مصرف طولانی مدت وجود دارد.

کنترل و پایش

آزمایش خون دوره‌ای برای کنترل اثرات دارو روی ویروس و بررسی نشانه‌های کم‌خونی لازم است.

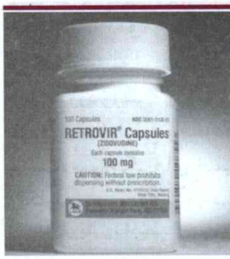
توصیه‌های ضروری

- برای جلوگیری از عوارض گوارشی می‌توانید دارو را همراه غذا مصرف کنید.

نحوه دفع دارو

از راه ادرار دفع می‌شود.

Zidovudine / Lamivudine

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک‌تان می‌داند که:

▽ مشکلات کبدی یا کلیوی دارید.

▽ دچار عفونت‌های دیگر نظیر هپاتیت بی و سی[1] شده‌اید.

▽ سایر داروها را هم زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

▽ ایمنی در بارداری به اثبات نرسیده است. اگر باردار هستید یا تصمیم به بارداری دارید، با پزشک خود مشورت کنید.

دوران شیردهی

▽ ایمنی در شیردهی به اثبات نرسیده است. برای مادران مبتلا به عفونت ایدز، شیردهی توصیه نمی‌شود چون ممکن است ویروس وارد بدن شیرخوار شود.

نوزادان و کودکان

▽ کاهش مقدار مصرف ضروری است.

بالای ۶۰ سالگی

▽ احتمال افزایش عوارض جانبی وجود دارد. لذا کاهش مقدار مصرف ضروری است.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

▽ مشکل خاصی وجود ندارد.

الکل

▽ مشکل خاصی وجود ندارد.

عوارض جانبی

شایع‌ترین عارضه جانبی تهوع، استفراغ و اسهال است گاهی در صورت مصرف طولانی مدت کم‌خونی نیز رخ می‌دهد.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
تهوع / استفراغ	●		■			
اسهال	●		■			
خستگی	●		■			
تغییر رنگ پوست		●	■			
کم‌خونی		●	■			
درد شدید شکمی		●		■		■

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

● **نکته کلی**، انواع زیادی از داروها ممکن است با زیدوودین و لامیوودین تداخل کنند و سبب افزایش عوارض جانبی یا کاهش اثر داروهای ضدرتروویروس شوند. قبل از مصرف هر نوع دارویی با پزشک یا داروساز مصرف کنید. این داروها شامل موارد دندانپزشکی، بدون نیاز به نسخه و داروهای گیاهی نیز می‌شود.

۱- التهاب مزمن بافت کبد است که ناشی از انواع ویروس‌ها می‌باشد.

زینک اکسید (اکسید روی)

اطلاعات عمومی

زینک اکسید به دو شکل پودر و پماد عرضه می‌شود. شکل پودر آن نرم و سفید یا سفید مایل به زرد روشن، بی‌بو و بی‌شکل است که به تدریج دی‌اکسیدکربن هوا را به خود جذب کرده و باعث نرمی و محافظت پوست می‌شود. شکل پماد آن قابض بوده و در خشکی پوست، سوختگی‌های خفیف، ادرار سوختگی، آفتاب سوختگی، خراشیدگی، آکنه ولگاریس[1]، زردزخم[2]، زخم‌های واریسی، پسوریازیس[3] و در بعضی مواقع به عنوان ضدآفتاب استفاده می‌شود.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
محافظ و ضدعفونی‌کنندهٔ پوست

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم ■ متوسط □ زیاد □

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری تریپل‌پاست، بروفاکس

اطلاعات دارویی

دارویی که برای شما تجویز شده است، در بهبود هر چه سریعتر بیماری‌تان کمک‌کننده است دوز آن را بدون دستور پزشک تغییر ندهید.

شکل دارویی

پماد، پودر

تعداد دفعات و زمان مصرف

براساس نیاز تا ۶ بار در روز

مقدار مصرف در بزرگسالان

براساس نیاز

شروع اثر

فوری

مدت اثر

ساعت‌ها

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

در ظروف دربسته در دمای اتاق به دور از نور و دسترس اطفال نگهداری شود.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

یادتان آمد بلافاصله مصرف نمایید.

قطع مصرف دارو

پس از بهبود بدون هیچ مشکلی می‌توانید مصرف دارو را قطع کنید.

مصرف بیش از اندازه

معمولاً مشکلی ایجاد نمی‌کند.

مصرف طولانی مدت

مشکل خاصی ندارد.

توصیه‌های ضروری

- از تماس دارو با چشم اجتناب کنید.

نحوه دفع دارو

ناشناخته

۱- نوعی بیماری خونی که با درگیری پوستی و کبدی همراه است.

۲- نوعی بیماری خونی که با درگیری پوستی و کبدی همراه است.

۳- بیماری است پوستی ارثی و مزمن و علت آن نامعلوم می‌باشد.

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک‌تان می‌داند که:

∇ از روغن‌های گیاهی برای چرب کردن پوست خود استفاده می‌کنید.

دوران حاملگی

∇ مشکلی ندارد.

دوران شیردهی

∇ مجاز است.

نوزادان و کودکان

∇ پماد ۲۰٪ زینک اکسید را می‌توانید برای ساییدگی و سوختکی ناشی از کهنه بچه استفاده نمایید.

بالای ۶۰ سالگی

∇ مشکلی ندارد.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ مشکلی ندارد.

الکل

∇ مشکلی ندارد.

عوارض جانبی

عوارض جانبی خاصی ندارد.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
سوزش در محل استعمال	●		■			

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

ندارد.

سالبوتامول

اطلاعات عمومی

سالبوتامول یک متسع‌کننده مجاری تنفسی است که سبب شلی عضله احاطه کننده برونشیول‌ها (راههای هوایی در ریه‌ها) می‌شود. این دارو برای بهبود علایم آسم، التهاب نایژه‌ها و آمفیزم[1] بکار می‌رود. اگرچه می‌توان این دارو را از راه خوراکی نیز مصرف کرد اما روش استنشاقی آن مؤثرتر است چون دارو رامستقیماً به مجاری تنفسی هدایت می‌کند این روش بهبودی را سرعت بخشیده و از عوارض جانبی دارو می‌کاهد. در مقایسه با سایر داروهای مشابه، این دارو اثرات محرک کمتری روی ضربان قلب و فشارخون دارد و در بیماران دچار مشکلات قلبی یا فشارخون بالا بی‌خطر است. از آنجا که سالبوتامول از انقباضات عضله رحمی جلوگیری می‌کند آن را برای پیشگیری از زایمان زودرس بکار می‌برند. شایع‌ترین عارضه جانبی سالبوتامول، لرزش خفیف دست‌هاست که ممکن است با کارهای دقیق دستی تداخل کند. اضطراب، فشار و بیقراری نیز ممکن است رخ دهد.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
ضد آسم و داروی مورداستفاده در زایمان زودرس

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم ■ متوسط □ زیاد □

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری آئرولین، ایرومیر، آسماسال، ماگزیونت، سالامول

اطلاعات دارویی

دارویی که تجویز شده برای درمان بیماری‌تان مناسب است از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری کنید.

شکل دارویی

قرص، کپسول، شربت، آمپول، دمنده، پودر استنشاقی و سوسپانسیون، شکل قرص آهسته رهش در ایران موجود نیست.

تعداد دفعات و زمان مصرف

۲-۱ بار (استنشاقی) روزی ۴-۳ بار (دمنده)؛ روزی ۴-۳ بار (قرص/شربت)؛ روزی ۲ بار (قرص‌های آهسته رهش)

مقدار مصرف در بزرگسالان

۸۰۰-۴۰۰ میکروگرم (استنشاقی)؛ ۳۲-۸ میلی‌گرم روزانه (خوراکی)

شروع اثر

در عرض ۱۵-۵ دقیقه (استنشاقی)؛ در عرض ۶۰-۳۰ دقیقه (خوراکی)

مدت اثر

تا ۶ ساعت (استنشاقی)؛ تا ۸ ساعت (خوراکی)

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

درظروف دربسته در جای خشک و خنک، به دور از نور و دسترس کودکان قرار دهید.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

به محض یادآوری و در صورت نیاز مصرف کنید. اگر قرار است نوبت بعدی در ۲ ساعت آینده باشد. یک نوبت را اکنون مصرف کنید و از مصرف نوبت بعدی صرف‌نظر کنید.

قطع مصرف دارو

مصرف دارو را بدون مشورت پزشک قطع نکنید. ممکن است علایم بیماری عود کند.

مصرف بیش از اندازه

معمولاً مصرف ناآگاهانه مشکلی بوجود نمی‌آورد ولی اگر بیش از آن مصرف شود و یا علائمی غیرطبیعی بروز کند به پزشک اطلاع دهید.

مصرف طولانی مدت

انتظار مشکلی نمی‌رود. با این حال اگر نیاز به مصرف بیش از اندازه سالبوتامول داشتید (بیش از ۸ پاف در ۲۴ ساعت) باید با پزشک خود مشورت کنید. عدم پاسخ به دارو ممکن است نتیجه بدتر شدن آسم و نیازمند توجه فوری پزشکی باشد.

کنترل و پایش

آزمایش خون دوره‌ای از نظر میزان پتاسیم در بیمارانی که تحت درمان با مقادیر بالای سالبوتامول هستند ضروری است.

توصیه‌های ضروری

- این دارو نباید با چشم تماس یابد.
- اگر همراه این دارو بکلومتازون نیز مصرف می‌کنید بین مصرف دو دارو ۳۰-۲۰ دقیقه فاصله بگذارید.

نحوه دفع دارو

این دارو از راه ادرار و مدفوع دفع می‌گردد.

SALBUTAMOL

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک‌تان می‌داند که:

∇ دچار مشکلات قلبی هستید.
∇ فشارخون بالا دارید.
∇ پرکاری غده تیروئید دارید.
∇ از دیابت رنج می‌برید.
∇ سایر داروها را هم زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

∇ در صورت مصرف جهت درمان آسم یا پیشگیری از زایمان زودرس خطر شناخته شده‌ای وجود ندارد.

دوران شیردهی

∇ دارو وارد شیر می‌شود اما در مقادیر طبیعی عارضه جانبی روی شیرخوار ندارد.

نوزادان و کودکان

∇ کاهش مقدار مصرف ضروری است.

بالای ۶۰ سالگی

∇ معمولاً عوارض داروها در سالمندان بیشتر ظاهر می‌شود بنابراین کاهش دوز ضروری است.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ از آنجا که دارو سبب لرزش اندام‌ها می‌شود تا مشخص شدن اثر دارو روی بدنتان از انجام چنین فعالیت‌هایی بپرهیزید.

الکل

∇ مشکل شناخته شده‌ای وجود ندارد.

عوارض جانبی

لرزش عضلانی که بویژه دست‌ها را درگیر می‌کند، اضطراب و بیقراری شایع‌ترین عوارض جانبی هستند. تپش قلب و سردرد جزء عوارض نادر محسوب می‌شوند.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
اضطراب / فشار عصبی	●		■			
لرزش اندام‌ها	●		■			
بیقراری	●		■			
سردرد		●		■		
تپش قلب		●		■	▲	
گرفتگی عضلانی		●		■		

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **تئوفیلین (ضدتشنج)**، خطر کاهش میزان پتاسیم خون در صورت مصرف هم زمان با سالبوتامول وجود دارد.
- **ضدافسردگی‌ها**، می‌توانند با سالبوتامول تداخل کند و سبب افزایش خطرناک فشارخون شود.
- **مهارکننده‌های بتا (داروهای قلبی)**، داروهای این گروه سبب کاهش اثر سالبوتامول می‌شوند.

س

۱- پُرهوایی غیرطبیعی حبابچه‌های ریوی است.

سالمترول

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
ضد آسم

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم ■ متوسط □ زیاد □

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری سرونت

اطلاعات عمومی

سالمترول یک متسع‌کننده مجاری تنفسی است که در درمان بیماری‌هایی نظیر آسم و گرفتگی راههای هوایی که در آنها راههای هوایی تنگ می‌شوند، بکار می‌رود. مزیتی که سالمترول بر سالبوتامول دارد این است اثراتش مدت بیشتری در بدن باقی می‌ماند. سالمترول سبب شل شدن عضلات دربرگیرندهٔ ریه‌ها می‌شود ولی این اثر بسیار دیر ظاهر می‌شود، بنابراین این دارو را نمی‌توان موقع حمله آسم بکار برد و فقط برای پیشگیری از حملات بکار می‌رود. ضمناً در پیشگیری از حملات شبانه آسم نیز می‌تواند مؤثر باشد. مصرف استنشاقی سالمترول سبب می‌شود تا دارو مستقیماً به راههای هوایی برسد. این امر موجب می‌شود که مقادیر کمتری از دارو مصرف شود و بدین ترتیب خطر عوارض جانبی کاهش یابد.

اطلاعات دارویی

دارویی که تجویز شده برای درمان بیماری‌تان مناسب است از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری کنید.

شکل دارویی

دمنده، پودر استنشاقی

تعداد دفعات و زمان مصرف

روزی دو بار

مقدار مصرف در بزرگسالان

روزی ۲۰۰-۱۰۰ میکروگرم

شروع اثر

۲۰-۱۰ دقیقه

مدت اثر

۱۲ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

در دمای اتاق و دور از دسترس کودکان قرار دهید.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

به محض یادآوری مصرف کنید. اگر قرار است نوبت بعدی در ۴ ساعت آینده باشد، مقدار فراموش شده را اکنون مصرف کنید و از مصرف نوبت بعدی صرف‌نظر کنید.

قطع مصرف دارو

مصرف دارو را بدون مشورت با پزشک قطع نکنید. ممکن است علایم بیماری عود کند.

مصرف بیش از اندازه

معمولاً مصرف ناآگاهانه مشکلی بوجود نمی‌آورد ولی اگر بیش از آن مصرف شود و یا علائمی غیرطبیعی ظاهر شود بلافاصله به پزشک اطلاع دهید.

مصرف طولانی مدت

سالمترول را می‌توان در درمان طولانی مدت استفاده کرد ولی در ترکیب با سایر داروهای ضدآسم ممکن است پتاسیم خون را پایین آورده و عوارضی به دنبال داشته باشد.

کنترل و پایش

آزمایش دوره‌ای خون و بررسی میزان پتاسیم ضروری است.

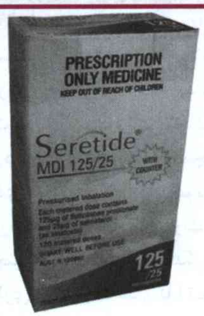
توصیه‌های ضروری

- اسپری را به چشم‌ها نزنید.
- قبل از مصرف خوب تکان دهید، در هوای سرد اثرات دارو کاهش می‌یابد.

نحوه دفع دارو

عمدهٔ دارو از راه مدفوع دفع می‌گردد.

SALMETEROL

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک‌تان می‌داند که:

∇ مشکلات قلبی دارید.
∇ از فشارخون بالا رنج می‌برید.
∇ پرکاری تیروئید دارید.
∇ دچار دیابت شده‌اید.
∇ سایر داروها را هم زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

∇ مشکل خاصی ندارد.

دوران شیردهی

∇ دارو وارد شیر می‌شود اما در شیرخوار عوارض جانبی در دوز طبیعی دارو بوجود نمی‌آورد.

نوزادان و کودکان

∇ کاهش مقدار مصرف ضروری است. برای کودکان زیر ۴ سال توصیه نمی‌شود.

بالای ۶۰ سالگی

∇ مشکل خاصی وجود ندارد.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ مشکل خاصی وجود ندارد.

الکل

∇ مشکل‌شناخته‌شده‌ای وجود ندارد.

س

عوارض جانبی

عوارض جانبی معمولاً خفیف هستند. اگر خس خس سینه و تنگی نفس رخ داد، مصرف دارو را متوقف و بلافاصله پزشک را مطلع کنید.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
لرزش	●		■			
تپش قلب		●		■		
سردرد		●		■		
تنگی نفس ناگهانی		●		■	▲	▮

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

● **کورتون‌ها، تئوفیلین (ضدتشنج) و مدرها**، میزان پتاسیم خون در صورت مصرف هم زمان با مقادیر بالای سالمترول کاهش می‌یابد.

سایمتیدین

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
ضد زخم معده و روده

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم ■ متوسط □ زیاد □

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری اسید ـ از، دیس‌پامت، گالنامت، پپتیمانکل، تاگامت، زیتا

اطلاعات عمومی

سایمتیدین در دهه ۱۹۷۰ میلادی (۱۳۸۶ خورشیدی) روی کار آمد و به عنوان ضدزخم گوارشی به کار می‌رود. سایمتیدین از ترشح اسید معده و پپسین می‌کاهد (پپسین آنزیمی است که به هضم پروتئین کمک می‌کند). با کاهش میزان اسید و پپسین بهبودی زخم معده و دوازدهه سرعت می‌گیرد. همچنین از این دارو برای درمان ترش کردن که در آن محتویات اسیدی معده وارد مری می‌شوند، استفاده می‌گردد. درمان معمولاً در دوره‌های ۸-۴ هفته‌ای صورت می‌گیرد و در صورت عود علایم، دوره‌های کوتاه‌تری نیز تجویز خواهند شد. همچنین سایمتیدین بر عملکرد آنزیم‌های خاصی در کبد اثر می‌گذارد. کبد محل تجزیه بسیاری از داروهاست. لذا تجزیه این دارو در بیمارانی که داروهای دیگری بویژه ضدانعقادها و ضدتشنج‌ها را مصرف می‌کنند، باید به دقت کنترل شود. از آنجا که سایمتیدین سبب ترمیم مخاط معده می‌شود، ممکن است علایم سرطان معده را نیز مخفی سازد و تشخیص را به تأخیر اندازد. لذا در طی مصرف این دارو اگر علایم پابرجا ماند، باید به پزشک اطلاع داد.

اطلاعات دارویی

از دستورات روی برچسب دارو پیروی کنید. در صورت بدتر شدن علایم پزشک خود را در جریان بگذارید.

شکل دارویی

قرص، شربت، آمپول

تعداد دفعات و زمان مصرف

۴-۱ بار روزانه (بعد از غذا و یا در هنگام خواب)

مقدار مصرف در بزرگسالان

۱۶۰۰-۸۰۰ میلی‌گرم روزانه (معمولاً تا ۲۴۰۰ میلی‌گرم در روز هم افزایش داده می‌شود)

شروع اثر

در عرض ۹۰ دقیقه

مدت اثر

۶-۲ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

درظروف دربسته در جای خنک و خشک و دور از نور و دسترس کودکان قرار دهید.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

نوبت فراموش شده را مصرف نکنید. نوبت بعدی را در زمان خودش مصرف نمایید.

قطع مصرف دارو

اگر دارو توسط پزشک تجویزشده، مصرف آن را بدون مشورت با پزشک متوقف نکنید چون ممکن است علایم بیماری عود کند.

مصرف بیش از اندازه

مصرف اتفاقی و سهوی بیش از اندازه بندرت نگران‌کننده است. اما اگر متوجه هر نوع علامت نامعمولی شدید یا دوز بسیار زیادی مصرف شده بود، پزشک را در جریان بگذارید.

مصرف طولانی مدت

معمولاً نیازی به مصرف دوره‌های بیش از ۸ هفته نمی‌باشد.

توصیه‌های ضروری

- در طی مصرف این دارو از نوشیدن الکل و کشیدن سیگار خودداری کنید.
- مصرف برخی مواد غذایی مانند ماست و پنیر، هم زمان با این دارو می‌تواند باعث فشارخون و یا سردرد شود.
- سایمتیدین مانع جذب ویتامین ب ۱۲ می‌شود بنابراین بهترین زمان مصرف دارو موقع خواب است.

نحوه دفع دارو

عمدهٔ این دارو از راه ادرار دفع می‌شود.

CIMETIDINE

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک‌تان می‌داند که:

∇ دچار مشکلات مزمن کبدی یا کلیوی هستید.

∇ از سایر داروها هم زمان استفاده می‌کنید.

دوران حاملگی

∇ ایمنی دارو در بارداری اثبات نشده است. با پزشک خود مشورت کنید.

دوران شیردهی

∇ دارو در شیر ترشح می‌شود اما در دوزهای طبیعی، ایجاد عوارض جانبی در شیرخوار بعید است. با پزشک خود مشورت کنید.

نوزادان و کودکان

∇ کاهش دوز ضروری است.

بالای ۶۰ سالگی

∇ تا زمانی که عملکرد کلیه کاهش نیافته باشد، مشکل خاصی وجود ندارد. خطر سرطان معده در سالمندان بالا است، قبل از تجویز سایمتیدین باید به این مورد توجه شود.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ از آنجا که سایمتیدین سبب سرگیجه و گیجی می‌شود تا زمانی که اثر دارو بر بدن شما مشخص نشده، از انجام چنین فعالیت‌هایی خودداری کنید.

الکل

∇ مصرف نکنید. الکل به تنهایی باعث التهاب معده می‌شود و شکل بیماری را وخیم‌تر می‌کند و از اثرات مفید سایمتیدین می‌کاهد.

عوارض جانبی

عوارض جانبی سایمتیدین ناشایعند. این عوارض معمولاً، دوز دارو بستگی دارد و در صورت قطع دارو، برطرف می‌شود.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
اسهال	●		■			
سرگیجه / گیجی / خستگی	●			■		
درد عضلانی		●		■		
بزرگی پستان (در مردان)		●		■		
ناتوانی جنسی		●		■		
بثورات پوستی		●		■	▲	

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **بنزودیازپین‌ها (ضد اضطراب)**، سایمتیدین ممکن است میزان برخی از این داروها را در خون بالا ببرد و بدین ترتیب بر خطر عوارض جانبی آنها بیفزاید و باعث مسمومیت دارویی شود.
- **تئوفیلین / آمینوفیلین (ضدتشنج)**، سایمتیدین ممکن است میزان این داروها را در خون بالا ببرد و لذا باید دوز آنها را کاهش داد.
- **سیلدنافیل (داروی مصرفی در ناتوانی جنسی)**، سایمتیدین ممکن است میزان این دارو را در خون بالا ببرد.
- **قرص ختی قلبی**، سایمتیدین میزان این داروها را در خون بالا می‌برد.
- **داروهای ضدتشنج**، سایمتیدین ممکن است میزان این داروها را بالا ببرد و لذا دوز آنها را باید کاهش داد.
- **داروهای ضدانعقاد**، سایمتیدین ممکن است اثر این داروها را افزایش دهد بنابراین دوز آنها را باید کاهش داد.

ستیریزین / لووستیریزین

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
آنتی‌هیستامین

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم □ متوسط ■ زیاد □

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری بنادریل، گزیزال، حساسیت زیرتک

اطلاعات عمومی

ستیریزین و لووستیریزین ضد حساسیت‌های طولانی‌اثر هستند. کاربرد اصلی آن درمان التهاب حساسیتی بینی، و تب یونجه[1] است. همچنین هر دو دارو برای درمان برخی از بیماری‌های پوستی از جمله کهیر بکار می‌روند. تفاوت اصلی بین این داروها و آنتی‌هیستامین‌های مرسوم از جمله کلرفنیرآمین، در این است که این داروها عوارض خواب‌آوری کمتری روی مغز دارند و برای کسانی که نباید خواب‌آلوده شوند (مثلاً در رانندگی یا مشاغل حساس) مفید می‌باشند. با این حال، چون این داروها در برخی سبب گیجی می‌شوند، باید قبل از انجام فعالیت‌هایی که نیازمند هوشیاری و دقت است، از اثر ستیریزین و لووستیریزین بر بدن خود آگاه شوید.

اطلاعات دارویی

دارویی که تجویز شده برای درمان بیماریتان مناسب است از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری کنید.

شکل دارویی

قرص، شربت

تعداد دفعات و زمان مصرف

روزی ۲-۱ بار

مقدار مصرف در بزرگسالان

ستیریزین، روزی ۱۰ میلی‌گرم؛ لووستیریزین، روزی ۵ میلی‌گرم

شروع اثر

۳-۱ ساعت. برخی اثرات تا ۲-۱ روز ظاهر نمی‌شوند.

مدت اثر

تا ۲۴ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

در ظروف دربسته در جای خنک و خشک و دور از دسترس کودکان نگهدارید.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

به محض یادآوری مصرف کنید. اگر قرار است نوبت بعدی در ۸ ساعت آینده باشد. یک نوبت را اکنون مصرف کنید و از مصرف نوبت بعدی، صرف‌نظر نمایید.

قطع مصرف دارو

در صورت بهبودی علائم بیماری نیازی به ادامه مصرف دارو نمی‌باشد و می‌توانید بدون هیچ مشکلی دارو را قطع کنید.

مصرف بیش از اندازه

معمولاً مصرف ناآگاهانه مشکل خاصی بوجود نمی‌آورد ولی اگر بیش از آن مصرف شود و یا علائمی مانند تهوع، گیجی و مشکلات قلبی بوجود آید بلافاصله به پزشک اطلاع دهید.

مصرف طولانی مدت

انتظار مشکلی نمی‌رود.

توصیه‌های ضروری

- برای کاهش خواب‌آلودگی می‌توانید از چای یا قهوه استفاده کنید.
- این دارو را با غذا مصرف نمایید.

نحوه دفع دارو

عمدهٔ دارو از راه ادرار دفع می‌شود.

۱- نوعی بیماری آلرژیک فصلی است که با آب ریزش شدید از بینی و اشکریزش و گاهی تب همراه است.

CETIRIZINE / LEVOCETIRIZINE

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک تان می‌داند که:

∇ مشکل مزمن کبدی یا کلیوی دارید.

∇ از بیماری آب سیاه[۲] رنج می‌برید.

∇ سایر داروها را هم زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

∇ ایمنی مصرف آن در بارداری به اثبات نرسیده است.

دوران شیردهی

∇ دارو وارد شیر می‌شود و ممکن است برای شیرخوار مضر باشد.

نوزادان و کودکان

∇ برای کودکان زیر ۲ سال توصیه نمی‌شود اما ممکن است در موارد خاصی با کاهش دوز برای کودکان کمتر از ۶ سال تجویز شود.

بالای ۶۰ سالگی

∇ انتظار مشکلی نمی‌رود.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ تا زمانی که از اثر ستیریزین و لووستیریزین بر بدن خود آگاه نشده‌اید، از انجام چنین فعالیت‌هایی خودداری کنید چون در برخی افراد مصرف این داروها سبب خواب‌آلودگی می‌شود.

الکل

∇ مصرف الکل را کاهش دهید.

عوارض جانبی

شایع‌ترین عوارض جانبی خواب‌آلودگی، خشکی دهان و خستگی است، ممکن است این عوارض با کاهش دوز به ۵ میلی‌گرم دوبار در روز کاهش یابد.

علائم / اثرات	فراوانی: شایع	فراوانی: نادر	مشورت با پزشک: در موارد شدید	مشورت با پزشک: در همه موارد	بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
خواب‌آلودگی / خستگی		●	■			
خشکی دهان		●	■			

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **داروهای ضدافسردگی، ضدروان‌پریشی**، اثرات این داروها در مصرف هم زمان با ستیریزین و لووستیریزین افزایش می‌یابد.
- **خواب‌آورها**، ستیریزین و لووستیریزین ممکن است سبب افزایش اثرات خواب‌آوری ضداضطراب‌ها، خواب‌آورها، ضدافسردگی‌ها و داروهای ضدروانپریشی شوند.
- **آزمون‌های حساسیت**، تقریباً ۴۸ ساعت قبل از آزمایش حساسیت پوستی باید مصرف آنتی‌هیستامین‌ها را متوقف کرد.

۲- افزایش غیرطبیعی فشار داخل چشمی که باعث تاری دید و سردرد می‌شود و اگر معالجه نشود موجب کوری می‌گردد.

سِرترالین

اطلاعات عمومی

سرترالین به گروهی از ضدافسردگی‌ها تعلق دارد که به مهارکننده‌های جذب سروتونین[1] معروفند. این دارو به علت اثر آرامبخشی کم، عوارض جانبی متفاوتی را از خود نشان می‌دهد و این عوارض مانند سایر ضدافسردگی‌ها نیست. معمولاً بیماران افسرده درگیر انزواطلبی، خلق پایین و عدم انگیزه لازم جهت انجام امور روزمره‌اند، این دارو خلق آنها را بالا برده، فعالیت روزمره را افزایش می‌دهد و جاذبه خاصی برای انجام امورشان ایجاد می‌کند. سرترالین برای درمان افسردگی، بخصوص افسردگی که همراه اضطراب و وسواس باشد به کار می‌رود. همچنین این دارو در درمان اختلال فشار روانی آسیب‌زا[2] در زنان مصرف می‌شود (در مردان دارای این اختلال روانی کاربرد ندارد). معمولاً دارو را به تدریج قطع می‌کنند، قطع ناگهانی دارو باعث ایجاد علائم قطع دارو مانند سردرد، تهوع و سرگیجه‌ها می‌شود.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
ضد افسردگی

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم ☐ متوسط ■ زیاد ☐

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط ☐ زیاد ☐

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست ☐

نام‌های تجاری زولوفت، لوسترا

اطلاعات دارویی

دارویی که برای شما تجویز شده است برای درمان بیماری‌تان مناسب است، از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری نمایید.

شکل دارویی

قرص

تعداد دفعات و زمان مصرف

یک بار روزانه

مقدار مصرف در بزرگسالان

۵۰-۲۰۰ میلی‌گرم روزانه

شروع اثر

بعضی از اثرات دارو پس از ۱۴ روز ظاهر می‌شود ولی اثرات کامل درمانی آن بعد از ۲ هفته بوجود می‌آید.

مدت اثر

۲۴ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

در ظروف دربسته در جای خشک و خنک (دمای اتاق)، و به دور از دسترس اطفال نگهداری شود.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

به یادتان آمد بلافاصله مصرف کنید، در صورتی که تا دوز بعدی کمتر از ۸ ساعت مانده، وعده فراموش شده را مصرف نکرده، به روال عادی مصرف ادامه دهید.

قطع مصرف دارو

دارو را ناگهانی قطع نکنید، با نظارت پزشک به تدریج دوز آن را کم کرده تا نهایتاً دارو را قطع کنید.

مصرف بیش از اندازه

معمولاً مصرف ناآگاهانه دارو مشکل خاصی ایجاد نمی‌کند، ولی مصرف بیش از آن ممکن است ایجاد عوارضی کند که لازم است به سرعت به پزشک اطلاع داده شود.

مصرف طولانی مدت

مشکل خاصی ندارد.

توصیه‌های ضروری

- بیمارانی که مرض قند دارند، باید مرتباً قندخون خود را کنترل نمایند. این دارو با شروع مصرف، باعث کاهش و در ادامه، موجب افزایش قندخون می‌شود.
- انتظار این را نداشته باشید که ظرف یک تا دو روز علائم بیماری شما بهبود یابد، برای ایجاد اثرات کامل درمانی به چندین هفته زمان نیاز است.

نحوه دفع دارو

این دارو از راه ادرار و مدفوع دفع می‌گردد.

۱- انتقال‌دهندهٔ عصبی است که در مغز و نخاع وجود دارد، عملکرد مهاری دارد و در فرایندهای گوناگونی مانند خواب، ادراک درد و اختلالات خلقی (افسردگی و شیدایی) نقش دارد.

۲- نوعی اضطراب است که در آن واقعهٔ بسیار تلخ و فشارآوری که در محدودهٔ اتفاقات معمولی زندگی انسان نمی‌گنجد نظیر جنگ، زلزله، تصادفات که باعث احساس غریبگی، کابوس و اختلال خواب می‌شود.

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک‌تان می‌داند که:

- ∇ مدت‌ها بیماری کبدی یا کلیوی داشته‌اید.
- ∇ صرع دارید و تشنج می‌کنید.
- ∇ مشکل قلبی دارید.
- ∇ سابقه‌ای از اختلالات خونریزی‌دهنده دارید.
- ∇ مرض قند دارید.
- ∇ درگیر آب سیاه[۳] هستید.
- ∇ به داروهای ضدافسردگی این گروه به ویژه سرترالین حساسیت دارید.
- ∇ سابقه‌ای از اختلال شیدایی[۴] را دارید.
- ∇ سایر داروها را هم زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

∇ ایمنی مصرف آن در این دوران تأیید نشده است.

دوران شیردهی

∇ توصیه نمی‌شود.

نوزادان و کودکان

∇ بطور کلی توصیه نمی‌شود بخصوص برای سنین زیر ۱۸ سال

بالای ۶۰ سالگی

∇ مشکل خاصی ندارد.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ این دارو ممکن است باعث سرگیجه، اختلال بینایی و توهم شود که بهتر است تا مشخص شدن اثرات آن از انجام اینگونه مشاغل خودداری کنید.

الکل

∇ بپرهیزید، سرترالین اثرات تسکینی الکل را تشدید می‌کند.

س

عوارض جانبی

شایع‌ترین عوارض جانبی شامل بی‌قراری، بی‌خوابی و مشکل گوارشی است.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
تهوع / اسهال / مدفوع آبکی	●		■			
کاهش اشتها / سوءهاضمه	●		■			
بی‌خوابی / سستی / اضطراب	●		■			
سرگیجه / لرزش اندام / گیجی		●		■		
تپش قلب / غش / ناتوانی جنسی		●		■		
جوش پوستی / خارش / بثورات جلدی		●		■	▲	▮

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **مهارکننده‌های منوآمین‌اکسیداز (گروه دیگری از ضدافسردگی)**، این داروها اثرات سمی سرترالین را افزایش می‌دهند.
- **ترفنادین (آنتی‌هیستامین)**، مصرف هم زمان آنها، ضربان طبیعی قلب را مختل می‌کند.
- **داروهای ضدصرع (فنی‌توئین)**، سرترالین با خنثی کردن اثرات این داروها خطر تشنج را بالا می‌برد.
- **ترامادول (مسکن)**، مصرف هم زمان آن با سرترالین خطر ایجاد مسمومیت دارویی را افزایش می‌دهد.
- **کلوزاپین، هالوپریدول و زوتپین (داروهای ضدجنون)**، سرترالین باعث افزایش میزان آنها در خون شده و خطر مسمومیت دارویی را افزایش می‌دهد.

۳- اختلال چشمی است که باعث افزایش فشار داخل چشم شده و در صورت عدم درمان باعث سردرد، کاهش بینایی و نهایتاً کوری می‌شود.

۴- یک نوع اختلال خلقی است که با برآشفتگی شدید و هیجانات غیرقابل کنترل همراه است.

سفالکسین

اطلاعات عمومی

سفالکسین یک آنتی‌بیوتیک سفالوسپورینی است که برای انواع عفونت‌های با شدت خفیف تا متوسط تجویز می‌شود. کاربرد سفالکسین به اندازه سایر آنتی‌بیوتیک‌ها گسترده نیست اما در درمان برونشیت (التهاب مجاری هوایی)، التهاب مثانه و برخی از عفونت‌های پوستی و بافت نرم مؤثر است. در برخی موارد سفالکسین را به عنوان ادامه درمان در عفونت‌های شدید پس از تجویز آنتی‌بیوتیک‌های قوی بکار می‌برند. اسهال شایع‌ترین عارضه جانبی سفالکسین است البته به نظر می‌رسد شدت آن نسبت به عارضه سایر آنتی‌بیوتیک‌های سفالوسپورینی کمتر باشد به علاوه برخی افراد، بویژه آنها که به پنی‌سیلین حساسند، ممکن است به این دارو نیز حساسیت داشته باشند.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
آنتی‌بیوتیک

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم ■ متوسط □ زیاد □

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری سپورکس، کفلکس، کیفلون، تنکورکس

اطلاعات دارویی

دارویی که تجویز شده برای درمان بیماریتان مناسب است از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری کنید.

شکل دارویی

قرص، کپسول، سوسپانسیون

تعداد دفعات و زمان مصرف

روزی ۴-۲ بار

مقدار مصرف در بزرگسالان

بالغین، روزی ۲-۱ گرم تا حداکثر ۶ گرم؛ کودکان، کاهش مقدار مصرف براساس سن و وزن

شروع اثر

در عرض یک ساعت

مدت اثر

۱۲-۶ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

درظروف دربسته در جای خنک و خشک و دور از نور و دسترس کودکان نگهدارید. سوسپانسیون را در یخچال بگذارید و مراقب باشید یخ نزند، پس از بازکردن آن تا ۱۰ روز می‌توانید استفاده کنید.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

به محض یادآوری مصرف کنید. اگر موعد نوبت بعدی رسیده است، دو نوبت دارو را با هم مصرف کنید.

قطع مصرف دارو

دوره درمان را کامل کنید. حتی اگر احساس بهبودی کردید، ممکن است عامل عفونت همچنان باقی مانده باشد و در صورت قطع دارو علائم بیماری مجدداً عود نماید.

مصرف بیش از اندازه

معمولاً مصرف آگاهانه مشکل خاصی بوجود نمی‌آورد ولی اگر بیش از آن مصرف شود و یا علائمی غیرطبیعی ظاهر شود بلافاصله به پزشک اطلاع دهید.

مصرف طولانی مدت

سفالکسین معمولاً برای مدت کوتاهی تجویز می‌شود.

توصیه‌های ضروری

- حتی پس از بهبودی علائم بیماری دورهٔ درمان را کامل نمایید (حداقل ۵ روز مصرف را ادامه دهید).
- در طی مصرف این دارو بروز اسهال را جدی بگیرید و فوراً به پزشک اطلاع دهید.
- بروز هر نوع واکنش حساسیتی مانند کهیر، خارش و بثورات جلدی را به پزشک گزارش دهید و دارو را قطع نمایید.

نحوه دفع دارو

عمدهٔ دارو از راه ادرار دفع می‌گردد.

CEPHALEXIN (CEFALEXIN)

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک‌تان می‌داند که:

∇ بیماری مزمن کلیوی دارید.

∇ سابقه قبلی واکنش حساسیتی به پنی سیلین یا آنتی‌بیوتیک‌های دیگر را دارید.

دوران حاملگی

∇ شواهدی از خطر برای جنین در حال رشد وجود ندارد.

دوران شیردهی

∇ دارو وارد شیر می‌شود اما ایجاد عوارض برای شیرخوار نامحتمل است. با پزشک خود مشورت کنید.

نوزادان و کودکان

∇ کاهش مقدار مصرف ضروری است.

بالای ۶۰ سالگی

∇ مشکل خاصی وجود ندارد.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ مشکل شناخته شده‌ای وجود ندارد.

الکل

∇ مشکل شناخته شده‌ای وجود ندارد.

س

عوارض جانبی

اغلب افراد، هنگام مصرف این گروه دارویی دچار عوارض جانبی جدی نمی‌شوند. اسهال یکی از شایع‌ترین علامت‌ها است که البته شدت نمی‌یابد. در صورت بروز واکنش‌های حساسیتی مصرف دارو را قطع کنید.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
اسهال	●		■			
تهوع / استفراغ		●	■			
درد شکمی		●		■		
بثورات جلدی		●		■	▲	▮
خارش / تورم / خس خس سینه		●		■	▲	▮

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **پروبنسید (ضدنقرس)**، این دارو سبب افزایش میزان سفالکسین در خون می‌شود و ممکن است ایجاد مسمومیت دارویی نماید.
- **قرص‌های ضدبارداری**، سفالکسین ممکن است سبب کاهش اثرات این داروها شود و احتمال حاملگی را افزایش دهد.

سفیکسیم

اطلاعات عمومی

سفیکسیم به گروهی از داروهای آنتی‌بیوتیک وابسته است که به آن سفالوسپورین می‌گویند. این دارو در درمان عفونت‌های خفیف تا متوسط بکار می‌رود. سفیکسیم را در درمان عفونت‌های ادراری، گوش، گلو و لوزه‌ها، عفونت‌های تنفسی و سوزاک[1] تجویز می‌کنند. اسهال از عوارض شایع این دارو است و در شکل حاد آن نیاز به جایگزینی سایر آنتی‌بیوتیک‌ها می‌باشد. در بیمارانی که به پنی‌سیلین حساسیت دارند به احتمال زیاد به سفیکسیم و سایر داروهای این گروه نیز ممکن است حساسیت داشته باشند.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:

آنتی‌بیوتیک

خطرات ناشی از مصرف زیاد:

کم ■ متوسط □ زیاد □

میزان وابستگی:

کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری سفورال، سوپراکس

اطلاعات دارویی

دارویی که برای شما تجویز شده است، برای درمان بیماری‌تان مناسب است از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری کنید.

شکل دارویی

قرص، سوسپانسیون، سوسپانسیون اطفال، کپسول

تعداد دفعات و زمان مصرف

۲ بار روزانه

مقدار مصرف در بزرگسالان

در بزرگسالان، ۲۰۰ میلی‌گرم دوبار روزانه؛ در کودکان، ۸ میلی‌گرم در کیلوگرم وزن بدن روزانه (۶/۵ کیلوگرم ۰/۵ قاشق چای‌خوری، ۱۲/۵ کیلوگرم ۱ قاسق چای‌خوری)

شروع اثر

تا ۱ ساعت

مدت اثر

۱۲-۶ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

شکل قرص آن را درظروف دربسته درجای خشک و خنک به دور از نور و دسترس اطفال نگهداری شود. شکل سوسپانسیون آن را پس از بازکردن در یخچال نگهداری و حداکثر تا ۱۰ روز مصرف نمایید.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

یادتان آمد بلافاصله مصرف کنید.

قطع مصرف دارو

دورهٔ درمان دارو را حتی در شرایط بهبودی ظاهری کامل کنید.

مصرف بیش از اندازه

معمولاً مصرف ناآگاهانه مشکل خاصی بوجود نمی‌آورد ولی اگر بیش از آن مصرف شود ممکن است علائمی غیرطبیعی بروز کند که لازم است سریعاً به پزشک اطلاع دهید.

مصرف طولانی مدت

فقط لازم است دورهٔ درمان کامل شود و مصرف بیش از آن ضرورتی ندارد.

توصیه‌های ضروری

- تمام دارویی را که پزشک تجویز می‌کند مصرف نمایید در صورت کامل نکردن دوره درمان علاوه بر عود بیماری، ممکن است میکروب آن نیز نسبت به این آنتی‌بیوتیک مقاوم شود.
- این دارو را می‌توانید قبل یا بعد از غذا مصرف نمایید.
- بروز اسهال در طی مصرف این دارو را جدی بگیرید و سریعاً به پزشک اطلاع دهید.

نحوه دفع دارو

۲۰ درصد از راه ادرار و مابقی از طرق مختلف دفع می‌شود.

۱- نوعی بیماری عفونی منتقله از راه جنسی است که با تب، خروج چرک از آلت و التهاب همراه است.

CEFIXIME

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک‌تان می‌داند که:

∇ مدت طولانی درگیر بیماری کلیوی بودید.
∇ به پنی‌سیلین یا آنتی‌بیوتیک‌های این گروه حساسیت دارید.
∇ سابقه‌ای از اختلالات خونی دارید.
∇ سایر داروها را هم زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

∇ مصرف این دارو، اختلالی در رشد جنین بوجود نمی‌آورد.

دوران شیردهی

∇ این دارو در شیر مادر ترشح شده ولی در دوز طبیعی آن برای شیرخوار مضر نمی‌باشد.

نوزادان و کودکان

∇ کاهش دوز ضروری است.

بالای ۶۰ سالگی

∇ مشکل خاصی وجود ندارد.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ مشکلی ندارد.

الکل

∇ مشکلی ندارد.

عوارض جانبی

بیشتر عوارض این دارو خفیف و برای بیمار آزاردهنده نمی‌باشد، شایع‌ترین آن اسهال است که معمولاً شدید نمی‌شود.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
اسهال	●		■			
تهوع /استفراغ		●	■			
درد شکم		●		■		
بثورات جلدی		●		■	▲	▮
خارش / تورم		●		■	▲	▮
خس‌خس سینه		●		■	▲	▮

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **پروبنسید (ضدنقرس)**، این دارو از تجزیه و دفع سفیکسیم جلوگیری کرده میزان آن را در خون افزایش می‌دهد و می‌تواند باعث مسمومیت دارویی شود.
- **قرص‌های ضدحاملگی**، سفیکسیم اثرات این داروها را کاهش داده و می‌تواند باعث افزایش احتمال بارداری شود.

سلژیلین

اطلاعات عمومی

سلژیلین جزء داروهای ضد بیماری پارکینسون است. این بیماری معمولاً در سالمندان دیده می‌شود و همراه علائمی مانند اختلال در عملکرد حرکتی است. در مغز دو نوع انتقال دهندهٔ عصبی به نام دوپامین و استیل‌کولین وجود دارد که عملکردی متضاد دارند و میزان هر یک از آنها در تعادل با دیگری است. یکی از علل بیماری پارکینسون کمبود دوپامین است که این امر باعث افزایش استیل‌کولین از طرف دیگر می‌شود. این عدم تعادل در انتقال دهنده‌های عصبی باعث اختلالات حرکتی از جمله لرزش اندام‌ها می‌شود. سلژیلین با فرایندی پیچیده باعث افزایش میزان دوپامین در مغز می‌شود و تعادل بین دوپامین و استیل‌کولین را برقرار می‌سازد. معمولاً این دارو را با لوودوپا (یکی دیگر از داروهای ضدپارکینسون) هم زمان جهت کاهش عوارض جانبی لوودوپا تجویز می‌کنند.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
ضد بیماری پارکینسون

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم ☐ متوسط ☐ زیاد ■

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط ☐ زیاد ☐

نسخه پزشک لازم است ■ **لازم نیست** ☐

نام‌های تجاری دپرنیل، کاربکس

اطلاعات دارویی

دارویی که برای شما تجویز شده است برای درمان بیماری‌تان مناسب است، از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری کنید.

شکل دارویی

قرص

تعداد دفعات و زمان مصرف

به صورت یکبار در روز در هنگام صبح یا ۲ بار در روز هنگام صبحانه و نهار

مقدار مصرف در بزرگسالان

۱۰ میلی‌گرم دو روز

شروع اثر

۰/۵-۲ ساعت

مدت اثر

۲۰ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

در ظروف دربسته در جای خشک و خنک به دور از دسترس اطفال نگهداری شد.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

به خاطر آوردید بلافاصله مصرف نمایید، این دارو را می‌توانید بصورت دوز واحد صبح‌ها مصرف نمایید.

قطع مصرف دارو

برای قطع مصرف دارو با پزشک مشورت نمایید، قطع ناگهانی دارو باعث عود بیماری می‌شود.

مصرف بیش از اندازه

در صورت بروز علائمی مانند اُفت فشارخون، تشنج و غش بلافاصله به اورژانس اطلاع دهید و تا رسیدن اورژانس اقدامات اولیه را انجام دهید.

"به راهنمای اقدامات اولیه در مسمومیت‌های دارویی در انتهای کتاب مراجعه نمایید."

مصرف طولانی مدت

مشکل خاصی ندارد.

کنترل و پایش

هر ماهه فشارخون خود را اندازه بگیرید هرگونه تغییری در آن را به پزشک اطلاع دهید.

توصیه‌های ضروری

- اگر از نظر خلقی تغییراتی مانند توهم، گیجی، افسردگی و هذیان داشتید بلافاصله به پزشک اطلاع دهید.
- به دنبال مصرف این دارو ممکن است دچار سردرد شدید، تپش قلب، سفتی گردن، تهوع و استفراغ شوید که ناشی از افزایش فشارخون است. سریعاً به پزشک مراجعه کنید.
- برای جلوگیری از اُفت فشارخون وضعیتی در هنگام برخاستن، به آرامی این کار را انجام دهید.

نحوه دفع دارو

عمدهٔ دفع این دارو از راه ادرار است.

SELEGILINE

اقدامات احتیاطی خاص

آیا پزشک‌تان می‌داند که:

∇ مدت طولانی درگیری بیماری کبدی یا کلیوی هستید.
∇ دچار کاهش یا افزایش فشارخون می‌شوید.
∇ اخیراً دچار مشکل قلبی شده‌اید.
∇ سایر داروها را هم زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

∇ توصیه نمی‌شود.

دوران شیردهی

∇ این دارو در شیر مادر ترشح شده و ممکن است برای شیرخوار مضر باشد.

نوزادان و کودکان

∇ تجویز نمی‌شود.

بالای ۶۰ سالگی

∇ مشکل خاصی وجود ندارد.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ این دارو باعث سرگیجه می‌شود. بنابراین تا مشخص نشدن اثر دارو روی بدن از انجام اینگونه مشاغل خودداری کنید، ضمناً بیمارانی که درگیر پارکینسون هستند نباید رانندگی کنند.

الکل

∇ بپرهیزید.

عوارض جانبی

بعضی از عوارض مهم این دارو عبارتند از اختلالات خلقی و ضربان‌های غیرطبیعی قلب که با تنظیم دوز دارو توسط پزشک برطرف می‌گردد.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
تهوع /استفراغ	●		■			
سرگیجه / گیجی	●		■			
خشکی دهان / درد شکم	●		■			
بی‌خوابی		●		■		
احساس غش		●		■		
تغییرات خلق		●		■		■
حرکات غیرارادی در چشم‌ها، صورت و زبان		●		■	▲	■

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

● **نیترات‌ها (مثل نیتروگلیسیرین، داروی قلبی زیرزبانی)**، در مصرف هم زمان با سلژیلین باعث اُفت شدید فشارخون می‌شود.

سلکوکسیب

اطلاعات عمومی

سلکوکسیب نوعی داروی ضدالتهابی است که مهارکننده آنزیمی در بدن است که عملکرد این آنزیم باعث درد می‌شود. این دارو کمتر از سایر داروهای این گروه سبب تحریک دستگاه گوارشی فوقانی می‌شود. سلکوکسیب سبب کاهش درد، خشکی و التهاب مفاصل می‌شود و در بهبود علایم روماتیسم مفصلی[1] و استئوآرتریت[2] مؤثر است. بیماران سالمند ممکن است به اثرات دارو حساس‌تر باشند و معمولاً درمان با دوز کمتری آغاز می‌شود. سلکوکسیب برای افرادی که سابقهٔ سکته قلبی یا مغزی دارند، تجویز نمی‌شود، یا زیر نظر پزشک با احتیاط مصرف می‌شود.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
مسکن و ضدالتهاب

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم □ متوسط ■ زیاد □

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری سلبرکس

اطلاعات دارویی

داروی که تجویز شده برای درمان بیماری‌تان مناسب است از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری کنید.

شکل دارویی

کپسول

تعداد دفعات و زمان مصرف

روزی ۲-۱ بار

مقدار مصرف در بزرگسالان

روزی ۴۰۰-۲۰۰ میلی‌گرم

شروع اثر

یک ساعت

مدت اثر

۸ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

در جای خنک و خشک و دور از دسترس کودکان نگهدارید.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

به محض یادآوری مصرف کنید. اگر قرار است نوبت بعدی در ۴ ساعت آینده باشد، یک نوبت را اکنون مصرف کنید و از مصرف نوبت بعدی صرف‌نظر کنید.

قطع مصرف دارو

اگر دارو را مدت کوتاهی است که مصرف می‌کنید، می‌توانید آن را هر زمانی که نیازی به مصرف آن نیست بدون هیچ‌گونه مشکلی قطع کنید. اگر دارو مدت طولانی مصرف می‌شود، نباید بدون مشورت با پزشک آن را قطع نمود.

مصرف بیش از اندازه

معمولاً مصرف ناآگاهانه مشکلی بوجود نمی‌آورد ولی اگر بیش از آن مصرف شود و یا علائمی مانند درد روده‌ای بوجود آید به پزشک اطلاع دهید.

مصرف طولانی مدت

این دارو را با دوز پایین برای مصرف کوتاه مدت تجویز می‌کنند.

کنترل و پایش

آزمایش خون دوره‌ای جهت بررسی عملکرد کلیوی ضروری است.

توصیه‌های ضروری

- این دارو را همراه غذا مصرف کنید.
- از خُرد کردن یا جویدن کپسول خودداری کنید.
- دچار سرگیجه شدید بلافاصله دارو را قطع کنید.

نحوه دفع دارو

عمدهٔ دارو از مدفوع و مابقی از ادرار دفع می‌شود.

۱- نوعی بیماری خودایمنی بافت همبند که مفاصل را درگیر می‌کند.

۲- نوعی بیماری درگیرکنندهٔ مفاصل است که به بالارفتن سن، چاقی و استفاده مکرر از مفصل ارتباط دارد.

CELECOXIB

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک‌تان می‌داند که:

∇ آسم دارید.
∇ به آسپیرین و یا سایر مسکن‌ها حساسیت دارید.
∇ زخم معده یا خونریزی گوارشی دارید.
∇ دچار بیماری التهابی روده شده‌اید.
∇ سایر داروها را هم زمان مصرف می‌کنید.
∇ از فشارخون بالا رنج می‌برید.
∇ خیز یا ادم دارید.
∇ سابقه حمله قلبی یا مغزی دارید.

دوران حاملگی

∇ تجویز نمی‌شود.

دوران شیردهی

∇ تجویز نمی‌شود.

نوزادان و کودکان

∇ توصیه نمی‌شود.

بالای ۶۰ سالگی

∇ سالمندان به اثرات دارو حساس‌ترند. کاهش دوز ضروری است.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ این دارو ممکن است سبب گیجی، سرگیجه و خواب‌آلودگی شود. بنابراین تا مشخص شدن اثرات آن بر بدنتان از انجام این گونه مشاغل خودداری کنید.

الکل

∇ الکل ممکن است سبب افزایش خواب‌آلودگی و تحریک معده شود.

عوارض جانبی

علایم گوارشی، عصبی و تنفسی از شایع‌ترین عوارض هستند.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
سوءهاضمه / دل درد	●		■			
اسهال / نفخ / تهوع	●		■			
گیجی / بی خوابی	●		■			
بثورات جلدی / تورم مچ پاها	●			■		
تپش قلب		●		■		▮
خس‌خس سینه / تنگی نفس		●		■	▲	▮
درد قفسه سینه/کشاله ران و پاها		●		■	▲	▮
مدفوع سیاه/استفراغ خونی		●		■	▲	▮
کاهش هوشیاری		●		■	▲	▮

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **نکته کلی**، سلکوکسیب با طیف وسیعی از داروها واکنش نشان می‌دهد این داروها شامل قرص‌های قلبی، ضدافسردگی‌ها، داروهای ضدفشارخون، مدرها، آسپرین و سایر مسکن‌ها می‌باشد.
- **لیتیوم (ضدروان‌پریشی)**، میزان و اثرات این دارو در مصرف همزمان با سلکوکسیب افزایش می‌یابد.
- **کاربامازپین و فلوکونازول (ضدتشنج)، ریفامپین (آنتی‌بیوتیک) و باربیتورات‌ها (قرص‌های خواب)**، این داروها باعث کاهش اثرات سلکوکسیب می‌شوند.

سم بوتولینیوم

اطلاعات عمومی

سم‌بوتولینیوم سمی است که بر روی سیستم عصبی تأثیر و عضلات را فلج می‌کند. به طور باکتری کلستریدیوم بوتولینیوم تولید می‌شود. این سم سبب بوتولیسم می‌شود که نوعی مسمومیت غذایی نادر اما خطرناک است. تحقیقات نشان داده‌اند که انواع مختلفی از این سم وجود دارند، دو نوع از این سم کاربرد بالینی دارد: سم‌بوتولینیوم A و B. این سموم در گرفتگی‌های دردناک عضلات در ناهنجاری‌های پا، انقباض پلک‌ها و بسته شدن چشم‌ها، گرفتگی نیمه صورت و پرش عضلات گردن که سبب پریدن سر می‌شود، اثر درمانی دارند. سم نوع A برای درمان موارد مقاوم و آزاردهنده تعریق بیش از حد نیز بکار می‌رود. سم بوتولینوم در موارد زیبایی صورت با فلج عضلات زیر پوست سبب محو شدن چین و چروک‌ها می‌شود. با این حال، کاربرد آن در انگلستان تأیید نشده است.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
شل‌کننده عضلات

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم ☐ متوسط ☐ زیاد ■

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط ☐ زیاد ☐

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست ☐

نام‌های تجاری بوتوکس، دیس‌پورت، نوروبلاک

اطلاعات دارویی

دارویی که تجویز شده برای درمان بیماری‌تان مناسب است از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری کنید.

شکل دارویی

آمپول

تعداد دفعات و زمان مصرف

هر ۳-۲ ماه براساس میزان پاسخ درمانی

مقدار مصرف در بزرگسالان

مقدار مصرف به شرایط اختصاصی درمان بستگی دارد. مقدار مصرف از ۱/۲۵ تا ۵۰ واحد متغیر است. تعداد مناطق تزریق به اندازه و تعداد عضلاتی که باید فلج شوند، بستگی دارد.

شروع اثر

در مدت ۳ روز تا ۲ هفته

مدت اثر

۳-۲ ماه

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

بطور معمول دارو در منزل نگهداری نمی‌شود.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

به یادتان آمد برای تزریق مراجعه کنید.

قطع مصرف دارو

در موقع توقف مصرف دارو با پزشک خود مشورت کنید.

مصرف بیش از اندازه

از آنجا که درمان بدقت پایش می‌شود، دوز بیش از حد آن نامحتمل است.

مصرف طولانی مدت

برای ایجاد پاسخ درمانی مناسب، باید دارو را در فواصل منظم مصرف نمود.

توصیه‌های ضروری

- در طی درمان انقباض غیرطبیعی پلک‌ها ممکن است برای مدتی طولانی به نظر خواب‌آلوده برسید.
- پس از درمان با این دارو حرکت و فعالیت عضله مربوطه را به آهستگی انجام دهید.

نحوه دفع دارو

ناشناخته

BOTULINUM TOXIN

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک‌تان می‌داند که:

▽ دچار نوعی اختلال در فعالیت عضله از جمله میاستنی‌گراو[1] هستید.

▽ اختلال خونی دارید و دارو مصرف می‌کنید.

▽ به سم بوتولینیوم حساسیت دارید.

دوران حاملگی

▽ تجویز نمی‌شود.

دوران شیردهی

▽ تجویز نمی‌شود.

نوزادان و کودکان

▽ کاهش دوز الزامی است.

بالای ۶۰ سالگی

▽ مشکل خاصی وجود ندارد.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

▽ از آنجا که دارو توانایی را مختل می‌کند تا زمانی که اثر دارو بر بدن شما مشخص نشده، رانندگی نکنید.

الکل

▽ مشکل شناخته شده‌ای وجود ندارد.

عوارض جانبی

برخی از عوارض جانبی به محل تزریق بستگی دارند. تزریق در جای‌نامناسب سبب فلج عضلانی می‌شود. فلج بوجودآمده برای مدتی طولانی پایدار خواهد بود.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
کاهش دید / خشکی چشم	●			■		
بلع دردناک	●			■		
درد محل تزریق/ ضعف موضعی	●			■		
آب سیاه / چشم دردناک		●		■		
ضعف گردن / لرزش سر		●		■		
واکنش‌های حساسیتی		●		■		

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

ندارد.

۱- بیماری عصبی ـ عضلانی که با ضعف عضله همراه است.

س

سوتالول

طبقه بندی

گروه دارویی:
داروی قلبی (بتابلوکرها)
خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم □ متوسط ■ زیاد □
میزان وابستگی:
کم ■ متوسط □ زیاد □
نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □
نام‌های تجاری بتاپیس، بتاکاردون، سوتاکور

اطلاعات عمومی

سوتالول یک بتابلوکر غیر انتخابی قلبی است که جهت پیشگیری و درمان بی‌نظمی‌های ضربانی بطنی و فوق‌بطنی قلب استفاده می‌شود این دارو نسبت به بتابلوکرهای دیگر فعّالیّت دوگانه‌ای روی بی‌نظمی‌های ضربانی قلب (ضدآریتمی) دارد، به عبارتی زمانی جلوی ضربان‌های غیرطبیعی را می‌گیرد و در شرایطی که مدت طولانی مصرف شود کاملاً اثرش تغییر کرده و باعث ضربان‌های غیرطبیعی خودمحدودشونده می‌شود. این ضربان غیرطبیعی ممکن است پیش رود و موجب مرگ شود به همین علت سوتالول را بصورت طولانی مدت مثل سایر بتابلوکرها تجویز نمی‌کنند. در صورت تجویز آن به مدت طولانی باید فرد مرتباً تحت کنترل و پایش قرار گیرد.

اطلاعات دارویی

دارویی که برای شما تجویز شده برای درمان بیماری‌تان مناسب است، بدون مشورت با پزشک مقدار مصرف آن را تغییر ندهید.

شکل دارویی

قرص، و شکل آمپول آن در ایران موجود نیست.

تعداد دفعات و زمان مصرف

۲ بار روزانه (قرص)، برحسب ضرورت به فاصله هر ۶ ساعت (آمپول)

مقدار مصرف در بزرگسالان

۸۰ میلی‌گرم روزانه پس از ۲ تا ۳ روز دوز آن افزیش می‌یابد به ۱۶۰ تا ۳۲۰ میلی‌گرم روزانه می‌رسد. دوزهای خیلی بالا ۴۸۰ تا ۶۴۰ میلی‌گرم حتماً با نظارت و تجویز پزشک متخصص قلب انجام می‌شود.

شروع اثر

۳۰ تا ۶۰ دقیقه

مدت اثر

۱۲ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

درظروف دربسته در دمای اتاق و به دور از نور و دسترس اطفال نگهداری کنید.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

وقتی یادتان آمد و زمان زیادی از آن نگذشته است بلافاصله بخورید، اگر تا دوز بعدی ۳ ساعت مانده بهتر است بجای چند وعده‌ای که هر روز می‌خورید در یک وعده کل دوز را مصرف نمایید.

قطع مصرف دارو

مصرف دارو را بدون مشورت با پزشک‌تان قطع نکنید، ایشان با نظارتی که انجام می‌دهند بتدریج دوز را تا قطع کامل دارو کاهش می‌دهند.

مصرف بیش از اندازه

گاهی اوقات مصرف ناآگاهانه نگرانی را بوجود نمی‌آورد ولی اگر بیش از آن مصرف شود و باعث اُفت فشارخون، کاهش ضربان قلب، بلوک قلبی، گرفتگی برونش‌ها و ضربان‌های غیرطبیعی قلب شود، باید بلافاصله به پزشک‌تان اطلاع دهید.

مصرف طولانی مدت

این دارو با احتیاط و زیر نظر پزشک در مدت نامحدودی برای جلوگیری از ضربان‌های غیرطبیعی بطنی تجویز می‌شود.

کنترل و پایش

آزمایش خون دوره‌ای برای بررسی میزان پتاسیم خون انجام می‌شود.

توصیه‌های ضروری

- این دارو نباید همراه شیر خورده شود.
- دارو را با معده خالی یک ساعت قبل یا ۲ ساعت بعد از غذا مصرف کنید.
- اگر تعداد ضربان قلب کمتر از ۶۰ در دقیقه بود به پزشک اطلاع دهید.

نحوه دفع دارو

این دارو بطور عمده از طریق ادرار دفع می‌شود.

SOTALOL

اقدامات احتیاطی خاص

آیا پزشک‌تان می‌داند که:

- ناراحتی کلیوی و کبدی دارید.
- اختلال تنفسی از قبیل آسم، برونشیت یا آمفیزم (پرهوایی غیرطبیعی حبابچه‌های ریوی) دارید.
- مرض قند دارید.
- دچار اختلال گردش خون در پاهایتان هستید.
- سایر داروها را هم‌زمان مصرف می‌کنید.
- نارسایی قلبی دارید.

دوران حاملگی

- معمولاً تجویز نمی‌شود، احتمال بروز عارضه روی جنین وجود دارد، با پزشک‌تان مشورت کنید.

دوران شیردهی

- این دارو در شیر مادر ترشح می‌شود و ممکن است برای شیرخوار مضر باشد.

نوزادان و کودکان

- تجویز نمی‌شود.

بالای ۶۰ سالگی

- کم کردن مقدار دارو ضرورت دارد.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

- از عوارض این دارو خستگی و سرگیجه است بنابراین تا مشخص شدن اثرات دارو روی بدن‌تان از انجام این‌گونه مشاغل خودداری کنید.

الکل

- مشکل خاصی وجود ندارد.

عوارض جانبی

ضربان بسیار سریع به همراه تپش قلب یکی از علائم مصرف درازمدت این دارو می‌باشد. اگر در طول مصرف این دارو چنین علائمی را تجربه کردید حتماً پزشک‌تان را مطّلع نمایید.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
سستی / خستگی / سرگیجه	●		■			
سرد شدن دست‌ها و پاها	●		■			
کابوس / رؤیاهای عینی		●		■		
بثورات جلدی / خشکی چشمها		●		■		
خس‌خس سینه/تنفس بریده بریده		●		■		■
تپش قلب / غش کردن		●		■		■

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **ضدافسردگی‌ها، ترفنادین (ضدحساسیت)، و آمپول اریترومایسین (آنتی‌بیوتیک)**، مصرف هم‌زمان این داروها و سوتالول باعث افزایش آریتمی‌های بطنی قلب می‌شوند.
- **وراپامیل و دیلتیازم (داروهای قلبی)** به همراه سوتالول باعث افزایش اثرات جانبی روی عملکرد قلبی می‌شود.
- **آمیودارون، دیسوپیرامید، کینیدین، لیدوکائین و پروکائینامید (داروهای قلبی)**، مصرف هم‌زمان این داروها و سوتالول، ضربان قلب و عملکرد قلبی را به شدت کاهش می‌دهند.
- **مسدودکننده‌های کانال کلسیمی (داروهای قلبی)** مصرف هم‌زمان این داروها با سوتالول باعث کاهش فشارخون و ضربان قلب و ایجاد نارسایی قلبی است.
- **مصرف مُدرها، آمفوتریسین (ضدقارچ)، کورتیکواستروئیدها (ضدالتهاب‌ها) و برخی مسهل‌ها** همراه با این دارو باعث کاهش میزان پتاسیم خون و افزایش خطر ضربان‌های غیرطبیعی بطنی قلب می‌شوند.
- **اپی‌نفرین یا آدرنالین، نوراپی‌نفرین یا نورآدرنالین (محرک‌های قلبی) و دوبوتامین (داروی قلبی)** همراه با سوتالول باعث افزایش شدید و خطرناک فشارخون می‌شوند.

سودوافدرین

اطلاعات عمومی

سودوافدرین جزء داروهای ضداحتقان یا گرفتگی است که با اثر بر روی عضلات صاف عروق بینی باعث انقباض آنها شده و گرفتگی بینی رابرطرف می‌نماید. استفادهٔ گستردهٔ آن در از بین بردن موقت احتقان بینی ناشی از سرماخوردگی، تب یونجه[۱] و آلرژی دستگاه تنفسی است. همچنین باعث بهبودی احتقان بینی ناشی از سینوزیت شده و تخلیه ترشحات بینی و سینوس‌ها را تسهیل می‌کند. زمانی که احتقان شیپوراستاش[۲] وجود دارد می‌توان از این دارو استفاده نمود.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
ضداحتقان

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم □ متوسط ■ زیاد □

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری آفرین، دکوفد، سیل‌فردین

اطلاعات دارویی

دارویی که برای شما تجویز شده است، برای درمان بیماری‌تان مناسب است از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری کنید.

شکل دارویی

مایع و قرص

تعداد دفعات و زمان مصرف

۴-۳ بار روزانه

مقدار مصرف در بزرگسالان

در بزرگسالان و کودکان بالای ۱۲ سال، ۶۰-۳۰ میلی‌گرم (۲-۱ قرص یا ۱۰-۵میلی‌لیتر) سه بار روزانه؛ در کودکان زیر ۱۲ سال، ۴ میلی‌گرم هر کیلوگرم وزن بدن چهار بار روزانه

شروع اثر

۳۰ دقیقه

مدت اثر

۸-۴ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

در ظروف دربسته در دمای اتاق به دور از نور و دسترس اطفال نگهداری شود.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

اگر وعده‌ای را فراموش کردید تا حداکثر یک ساعت پس از آن می‌توانید مصرف کنید در غیر این صورت آن وعده را حذف کرده و از دو برابر کردن دوز بعدی بپرهیزید.

قطع مصرف دارو

پس از بهبودی علائم بیماری قطع دارو مشکل خاصی به وجود نمی‌آورد.

مصرف بیش از اندازه

معمولاً مصرف ناآگاهانه مشکل خاصی بوجود نمی‌آورد ولی اگر بیش از آن مصرف شود و علائمی غیرطبیعی بروز کند فوراً به پزشک اطلاع دهید.

مصرف طولانی مدت

این دارو را حداکثر ۳ تا ۵ روز استفاده نمایید و از مصرف طولانی مدت آن خودداری کرده مگر به دستور پزشک لازم باشد طولانی‌مدت مصرف نمایید.
قطره بینی آن اگر بیش از ۳ تا ۵ روز مصرف شود باعث احتقان مجدد بینی شده و به دارو پاسخ نمی‌دهد.

توصیه‌های ضروری

- قرص سودوافدرین را می‌توانید خرد کنید و همراه غذا با مایعات مصرف نمایید.
- در طی مصرف این دارو مراقب فشارخون و ضربان قلب خود باشید.
- این دارو ممکن است باعث بی‌خوابی شود بنابراین حداقل ۲ ساعت قبل از خواب مصرف شود.
- مصرف همزمان این دارو و داروهایی که بدون نسخه از داروخانه تهیه می‌کنید بسیار خطرناک است قبل از مصرف آنها با پزشک مشورت کنید.

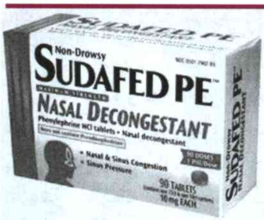
نحوه دفع دارو

عمدهٔ آن از راه ادرار دفع می‌گردد.

۱- نوعی بیماری حساسیتی است که در فصل خاصی ایجاد می‌شود و با آبریزش بینی، تب، سرخی چشم‌ها و عطسه همراه است.

۲- عضوی است در گوش که باعث تنظیم فشار هوا در دو طرف پرده صماخ می‌شود.

PSEUDOEPHEDRINE

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک‌تان می‌داند که:

∇ مدت زیادی درگیری بیماری کلیوی بوده‌اید.

∇ مشکل قلبی دارید.

∇ از فشارخون رنج می‌برید.

∇ مرض قند دارید.

∇ از گلوکوم[3] رنج می‌برید.

∇ سایر داروها را هم زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

∇ ایمنی مصرف آن در این دوران تأیید نشده است.

دوران شیردهی

∇ این دارو در شیر مادر ترشح شده و ممکن است برای شیرخوار مضر باشد، با پزشک مشورت کنید.

نوزادان و کودکان

∇ در کودکان زیر ۶ سال تجویز نمی‌شود، بالای این سنین کاهش دوز ضروری است.

بالای ۶۰ سالگی

∇ معمولاً تجویز نمی‌شود.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ تا مشخص شدن اثر دارو روی بدن‌تان از انجام اینگونه مشاغل خودداری کنید. شکل قطره بینی آن مشکل خاصی بوجود نمی‌آورد.

الکل

∇ مشکل خاصی ندارد.

جراحی و بیهوشی عمومی

∇ قبل از انجام هرگونه عمل جراحی و یا بیهوشی عمومی مصرف دارو باید متوقف شود.

عوارض جانبی

شایع‌ترین عارضه آن ضربان قلب نامنظم و عصبانیت است که پس از بروز آن بلافاصله دارو را قطع کرده با پزشک مشاوره نمایید.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
بی‌قراری / اضطراب	●		■			
بی‌خوابی	●		■			
سرد شدن انگشتان دست و پا		●	■			
خشکی دهان		●	■			
لرزش		●	■			
سخت ادرار کردن		●		■		
تپش قلب / درد قفسه سینه		●		■	▲	■

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **داروهای ضدافسردگی**، مصرف هم زمان این داروها با سودوافدرین باعث افزایش شدید فشارخون می‌شود.
- **داروهای ضدفشارخون**، سودوافدرین باعث کاهش اثرات ضدفشارخونی این داروها می‌شود.
- **داروهای هوشبری (سیکلوپروپان، هالوتان)**، در صورتی که سودوافدرین، قبل یا مدت کوتاهی پس از بیهوشی با این داروها مصرف شود باعث بروز ضربان‌های غیرطبیعی قلبی می‌شود.

۳- افزایش غیرطبیعی فشار داخلی چشم که باعث سردرد و تاری دید می‌شود و اگر درمان نشود به کوری منجر می‌شود.

سوکرالفیت

طبقه بندی

گروه دارویی:
ضد زخم معده و دوازدهه

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم ■ متوسط □ زیاد □

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری آنتپسین

اطلاعات عمومی

سوکرالفیت دارویی است که بخشی از آن از آلومینیوم مشتق شده است و برای درمان زخم‌های معده و دوازدهه بکار می‌رود. این دارو اسید معده را خنثی نمی‌کند بلکه سدی محافظتی در برابر آن و روی زخم ایجاد می‌کند و مانع نفوذ شیره گوارشی به آن می‌شود. بدین طریق زخم اجازهٔ ترمیم و بهبودی می‌یابد. اگر لازم است که حین درمان، شربت معده به منظور تخفیف درد مصرف شود، باید حداقل نیم ساعت قبل از مصرف سوکرالفیت باشد. معمولاً این دارو را برای طولانی مدت تجویز نمی‌کنند و مصرف بیش از ۱۲ هفتهٔ آن توصیه نمی‌شود.

اطلاعات دارویی

دارویی که تجویز شده برای درمان بیماری‌تان مناسب است از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری کنید.

شکل دارویی

قرص، سوسپانسیون

تعداد دفعات و زمان مصرف

روزی ۴-۲ بار، یک ساعت قبل از هر وعده غذایی، زمان خواب و نهایتاً حداقل ۲ ساعت بعد غذا. قرص‌ها قبل از مصرف در مقدار کمی آب حل می‌شوند. گاهی تا ۶ عدد قرص در روز هم می‌توان مصرف کرد.

مقدار مصرف در بزرگسالان

روزی ۸-۴ گرم

شروع اثر

پس از مصرف یک یا دو نوبت، تا حدی بهبودی ایجاد می‌شود، اما درمان زخم چند هفته بطول می‌انجامد.

مدت اثر

تا ۵ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده

رژیم غذایی غنی از ویتامین‌ها داشته باشید یا از مکمل‌های ویتامینی در حین مصرف این دارو استفاده نمایید.

ذخیره‌سازی

در ظروف دربسته در جای خنک و خشک و دور از دسترس کودکان قرار دهید.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

نوبت فراموش شده را مصرف نکنید. نوبت بعدی را طبق برنامه مصرف کنید.

قطع مصرف دارو

مصرف دارو را بدون مشورت با پزشک قطع نکنید. ممکن است علایم بیماری عود کند.

مصرف بیش از اندازه

معمولاً مصرف ناآگاهانه مشکل خاصی بوجود نمی‌آورد.

مصرف طولانی مدت

معمولاً برای دوره‌های طولانی‌تر از ۱۲ هفته تجویز نمی‌شود. مصرف طولانی مدت به کمبود ویتامین‌های آ، د، ای، و کا می‌انجامد.

توصیه‌های ضروری

- این دارو باعث یبوست می‌شود بنابراین روزانه آب کافی بنوشید، فعالیت بدنی داشته باشید، مواد غذایی حاوی فیبر فراوان مثل انواع سبزی، نان سبوس دار، کاهو و حبوبات پوست‌دار بیشتر مصرف کنید.
- در طی مصرف این دارو و بطورکلی برای جلوگیری از عود بیماری سیگار نکشید.

نحوه دفع دارو

عمدهٔ دارو از مدفوع دفع می‌گردد.

SUCRALFATE

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک‌تان می‌داند که:

∇ مشکل مزمن کلیوی دارید.

∇ سایر داروها هم زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

∇ ایمنی مصرف آن در بارداری اثبات نشده است.

دوران شیردهی

∇ با احتیاط مصرف شود.

نوزادان و کودکان

∇ معمولاً تجویز نمی‌شود.

بالای ۶۰ سالگی

∇ مشکل خاصی وجود ندارد.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ معمولاً مشکلی وجود ندارد.

الکل

∇ مصرف نکنید. الکل التهاب معده را افزایش داده و از اثرات مفید دارو می‌کاهد.

عوارض جانبی

برخی افراد دچار هیچ عارضه جانبی در حین مصرف سوکرالفیت نمی‌شوند. شایع‌ترین عارضه یبوست است که با ادامه مصرف برطرف می‌شود.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
سوءهاضمه	●		■			
یبوست	●		■			
اسهال		●	■			
خشکی دهان		●	■			
تهوع		●		■		
بثورات جلدی / خارش		●		■		
گیجی / سرگیجه		●		■		
بی‌خوابی		●		■		

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **نکته کلی**، در مصرف هم زمان سوکرالفیت با داروهای مانند رانیتیدین (قرص معده)، دیگوکسین (قرص قلبی)، فنی توئین (ضدتشنج)، وارفارین (ضدانعقاد)، لوو تیروکسین (قرص تیروئید) و آنتی‌بیوتیک‌ها جذب و اثر این داروها کاهش می‌یابد. این داروها را حداقل ۳۰ دقیقه قبل یا بعد از سوکرالفیت مصرف کنید.
- **شربت‌های معده و سایر داروهای سوءهاضمه**، این داروها سبب کاهش اثرات سوکرالفیت می‌شوند و باید بین مصرف آنها و سوکرالفیت نیم ساعت فاصله باشد.

سولفاسالازین

اطلاعات عمومی

سولفاسالازین ترکیب شیمیایی یک سولفونامید و یک سالیسیلات است که برای درمان در بیماری التهابی روده بکار می‌رود. روده در اثر عوامل مختلف دچار التهاب می‌شود که در بعضی از مواقع رودهٔ بزرگ و گاهی روده کوچک را درگیر می‌کند. همچنین سولفاسالازین در درمان روماتیسم مفصلی[1] نیز مؤثر می‌باشد. عوارض جانبی دارو نظیر تهوع و کاهش اشتها در دوزهای بالا دیده می‌شود. عارضه تحریک معده با استفاده از شکل ویژه پوشش‌دار دارو قابل پیشگیری است. واکنش‌های آلرژیک نظیر تب و بثورات جلدی با کاهش دوز قابل پیشگیری است. در هنگام مصرف دارو باید مقدار کافی مایعات مصرف کرد. در موارد نادری در مردان ناباروری گذرا رخ می‌دهد.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
ضد بیماری التهابی روده و ضدروماتیسم

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم ■ متوسط □ زیاد □

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ **لازم نیست** □

نام‌های تجاری سالازوپیرین، سولازین ای سی، اوسین

اطلاعات دارویی

دارویی که تجویز شده برای درمان بیماری‌تان مناسب است از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری کنید.

شکل دارویی

قرص، تنقیه، شکل شربت و شیاف آن در ایران موجود نیست.

تعداد دفعات و زمان مصرف

روزی ۴ بار بعد از غذا با یک لیوان آب (قرص)؛ روی ۲ بار (شیاف)؛ روزی یکبار معمولاً در زمان خواب (تنقیه)

مقدار مصرف در بزرگسالان

۸-۴ گرم در روز (التهاب روده)؛ ۵۰۰ میلی‌گرم تا ۳ گرم روزانه (روماتیسم مفصلی)

شروع اثر

عوارض جانبی پس از چند روز آغاز می‌شود ولی پاسخ کامل درمانی به ۳-۱ هفته بسته به شدت بیماری زمان نیاز دارد.

مدت اثر

تا ۲۴ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده

دارو را حتماً باید با مایعات فراوان مصرف کرد (حداقل ۱/۵ لیتر در روز). سولفاسالازین ممکن است سبب کاهش جذب اسید فولیک (نوعی ویتامین) از روده شده و سبب کمبود آن گردد. باید از سبزیجات دارای برگ سبز به مقدار زیاد استفاده نمود.

ذخیره‌سازی

در ظروف دربسته در جای خنک و خشک و دور از دسترس کودکان قرار دهید.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

به محض یادآوری مصرف کنید. اگر قرار است نوبت بعدی در ۲ ساعت آینده باشد، مقدار فراموش شده را اکنون مصرف کنید و از مصرف نوبت بعدی صرف‌نظر کنید.

قطع مصرف دارو

بدون مشورت با پزشک مصرف دارو را متوقف نکنید. ممکن است علایم بیماری عود کند.

مصرف بیش از اندازه

معمولاً مصرف ناآگاهانه مشکل خاصی بوجود نمی‌آورد ولی اگر بیش از آن مصرف شود و یا علائمی غیرطبیعی بروز کند بلافاصله به پزشک اطلاع دهید.

مصرف طولانی مدت

درمصرف طولانی مدت دارو ممکن است اختلالات خونی بوجود آید.

کنترل و پایش

انجام آزمایش خون دوره‌ای جهت بررسی سلول‌های خونی و عملکرد کبدی ضروری است.

توصیه‌های ضروری

- در برخی از افراد به علت نداشتن آنزیم تجزیه‌کننده دارو بدون تغییر و تأثیر دفع می‌شود.
- این دارو را می‌توان همراه غذا مصرف کرد.

نحوه دفع دارو

از راه ادرار دفع می‌گردد.

۱- نوعی بیماری خودایمنی که با درگیری مفاصل همراه است.

SULFASALAZINE

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک‌تان می‌داند که:

∇ دچار بیماری مزمن کبدی یا کلیوی هستید.
∇ بیماری فاویسم[۲] دارید.
∇ بیماری خونی دارید.
∇ سابقاً به سلولفاسالازین یا داروهای این گروه حساسیت دارید.
∇ از لنزهای تماسی نرم استفاده می‌کنید.

دوران حاملگی

∇ شواهدی از وجود خطر برای جنین در حال رشد وجود ندارد. ممکن است در طی بارداری نیاز به مصرف مکمل‌های اسید فولیک باشد.

دوران شیردهی

∇ دارو وارد شیر می‌شود و بر شیرخوار اثر می‌گذارد.

نوزادان و کودکان

∇ برای سنین زیر ۲ سال توصیه نمی‌شود. در کودکان بزرگتر براساس وزن بدن کاهش دوز ضروری است.

بالای ۶۰ سالگی

∇ مشکل خاصی وجود ندارد.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ مشکل خاصی وجود ندارد.

الکل

∇ مشکل خاصی وجود ندارد.

عوارض جانبی

عوارض جانبی در صورت مصرف دوزهای بالا شایع است اما با کاهش مقدار مصرف، برطرف می‌شود. اگر دارو را همراه غذا مصرف کنید از عوارضی مانند تهوع و استفراغ جلوگیری می‌شود. تغییر رنگ ادرار به نارنجی امری است گذرا و غیرقابل توجه.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
تهوع / استفراغ	●		■			
بی‌حالی / کاهش اشتها	●		■			
سردرد	●			■		
درد مفاصل	●			■		
وزوز گوش		●	■			
تب / بثورات جلدی		●		■		■
خونریزی / کبودشدگی		●		■		■

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **نکته کلی ۱،** سولفاسالازین ممکن است سبب افزایش اثرات انواع داروها از جمله ضدانعقادها، ضددیابت‌های خوراکی و ضدتشنج‌ها شود.
- **نکته کلی ۲،** سولفاسالازین سبب کاهش جذب و اثر برخی داروها از جمله دیگوکسین (قرص قلبی)، اسید فولیک (نوعی ویتامین) و آهن می‌شود.

۲- بیماری است ارثی که به علت کمبود آنزیمی در بدن بوجود می‌آید و اگر فرد بعضی از غذاها را مصرف کند دچار کم‌خونی و واکنش‌های حساسیتی می‌شود.

سوماتریپتان

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
ضد میگرن

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم □ متوسط ■ زیاد □

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری ایمی‌گران، ایمی‌ترکس

اطلاعات عمومی

سوماتریپتان، داروی بسیار مؤثری در بهبود میگرن[1] است، در افرادی تجویز می‌شود که به مسکن‌هایی نظیر آسپرین و استامینوفن پاسخ درمانی مناسبی نداده‌اند. این دارو تأثیر قابل توجهی در بهبود حملات میگرن حاد دارد که همراه با آئورا[2] یا بدون آن باشد ولی نباید آنرا بطور مداوم جهت پیشگیری از میگرن مصرف نمود و فقط در موقع حمله از آن استفاده می‌شود. همچنین سوماتریپتان برای سردردهای خوشه‌ای[3] (که نوعی از سردردهای میگرنی است) مصرف می‌شود. این دارو باید خیلی سریع بعد از شروع حمله سردرد مصرف شود و برخلاف سایر داروهای ضدمیگرن که در این مرحله کارآیی خود را از دست می‌دهند سوماتریپتان می‌تواند بسیار مؤثر باشد. سوماتریپتان می‌تواند جلوی گشادشدن عروق خونی را در مغز گرفته و ادامه حمله درد را سرکوب نماید.

اطلاعات دارویی

دارویی که برای شما تجویز شده است برای درمان بیماری‌تان مناسب است، از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری کنید.

شکل دارویی

قرص، آمپول و شکل اسپری بینی آن در ایران موجود نیست.

تعداد دفعات و زمان مصرف

هر چه زودتر بعد از حمله سردرد، مصرف شود، ضمناً از تکرار دوز آن برای همان حمله جداً خودداری کنید. قرص باید با مقدار قابل توجهی آب بلعیده شود.

مقدار مصرف در بزرگسالان

قرص، ۱۰۰-۵۰ میلی‌گرم در هر حمله. آمپول، ۶ میلی‌گرم در هر حمله (حداکثر ۲ آمپول می‌توان در ۲۴ ساعت تزریق نمود). اسپری بینی، ۲۰ میلی‌گرم در هر حمله (حداکثر ۲ پاف می‌توان در ۲۴ ساعت اسپری کرد).

شروع اثر

برای قرص، ۳۰ دقیقه؛ برای آمپول، ۱۵-۱۰ دقیقه

مدت اثر

قرص، ۴-۲ ساعت؛ آمپول، ۲-۱/۵ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده

در بعضی افراد مصرف شکلات، شیرینی، سرخ کردنی‌ها، بعضی غذاها، عطرها، گلاب و نفتالین باعث شروع سردرد می‌شود. از این قبیل مواد دوری کنید.

ذخیره‌سازی

در ظروف دربسته در جای خشک و خنک به دور از نور و دسترس اطفال نگهداری شود.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

به علت مصرف این دارو در هنگام درد امکان فراموش کردن آن بسیار کم می‌باشد.

قطع مصرف دارو

پس از قطع درد می‌توان مصرف را ادامه نداد.

مصرف بیش از اندازه

معمولاً مصرف ناآگاهانه قرص یا آمپول آن مشکل خاصی بوجود نمی‌آورد، اگر بیش از آن مصرف شود و علائم غیرعادی ظاهرگردد بلافاصله به پزشک خبر دهید.

مصرف طولانی مدت

این دارو را نباید بطور مداوم استفاده نمود فقط در شرایطی که حمله سردرد شروع می‌شود مجاز به استفاده از آن هستید.

توصیه‌های ضروری

- سیگار و یا آلودگی محیطی ممکن است باعث بروز حملات میگرن شود.
- پس از مصرف این دارو هرگونه درد درناحیه قفسه سینه و تنگی نفس را به پزشک اطلاع دهید.

نحوه دفع دارو

عمدهٔ دفع دارو از راه ادرار است و مقدار ناچیزی از طریق مدفوع انجام می‌گیرد.

۱- سردردی که معمولاً یکطرفه بوده و ضربان‌دار است، معمولاً بیشتر از یک حمله در هفته اتفاق نمی‌افتد. در زنان بیشتر از مردان اتفاق می‌افتد.

۲- به مجموعهٔ علائم پیشتاز سردرد می‌گویند که شامل تاری دید، تهوع، سنگین شدن و کسل شدن، کیپ شدن بینی، نورگریزی و غیره می‌شود.

۳- سردرد غیرضربانی مداوم، یک طرفه، کوتاه‌مدت و بسیار شدید که از ۱۰ دقیقه تا چند ساعت طول می‌کشد. بیشتر مردان درگیر این نوع سردرد می‌شوند.

SUMATRIPTAN

اقدامات احتیاطی خاص

آیا پزشک‌تان می‌داند که:

- ∇ فشارخون دارید.
- ∇ دچار حمله قلبی شده‌اید.
- ∇ مشکل کبدی یا کلیوی دارید.
- ∇ به برخی داروها حساسیت دارید.
- ∇ مشکل قلبی دارید.
- ∇ آنژین صدری[۴] دارید.
- ∇ سایر داروها را هم زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

∇ ایمنی مصرف آن تأیید نشده است با پزشک مشورت کنید.

دوران شیردهی

∇ توصیه نمی‌شود.

نوزادان و کودکان

∇ تجویز نمی‌شود.

بالای ۶۰ سالگی

∇ برای سالمندان بالای ۶۵ سال توصیه نمی‌شود.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ این دارو باعث خواب‌آلودگی می‌شود، بهتر است جهت جلوگیری از هرگونه خطر و حادثه‌ای از انجام اینگونه مشاغل خودداری نمایید.

الکل

∇ مشکل خاصی بوجود نمی‌آورد، در بعضی افراد ممکن است مشروبات الکلی باعث شروع حملات میگرن شود.

جراحی و بیهوشی عمومی

∇ ۴۸ ساعت قبل از هرگونه عمل جراحی و یا بیهوشی عمومی مصرف دارو را متوقف نمایید.

عوارض جانبی

بسیاری از عوارض دارو با تنظیم آن در بدن پس از یک ساعت ناپدید می‌شود، اگر این عوارض بعد از یک ساعت باقی ماند و تشدید گردید به پزشک اطلاع دهید.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
درد درناحیهٔ تزریق آمپول	●		■			
احساس گزگزشدن دستها و پاها	●		■			
برافروختگی	●		■			
احساس سنگینی و ضعف	●		■			
خستگی/خواب‌آلودگی/سرگیجه		●	■			
تپش قلب / درد قفسه سینه		●		■	▲	■

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **ضدافسردگی‌ها**، مصرف همزمان سوماتریپتان با داروهای ضدافسردگی نظیر فلووکسامین، فلوکستین، پاروکستین و سرترالین باعث افزایش عوارض جانبی می‌شود.
- **لیتیوم (داروی ضدروان‌پریشی)**، بیماری که بطور مداوم لیتیوم مصرف می‌کند نباید سوماتریپتان را همزمان استفاده کند، مصرف همزمان این داروها باعث افزایش عوارض جانبی می‌شود.
- **ارگوتامین (سایر داروهای ضدمیگرن)**، سوماتریپتان را یک روز بعد از قطع ارگوتامین و ارگوتامین را ۶ ساعت پس از قطع سوماتریپتان مصرف کنید.

۴- اختلالی در متابولیسم پورفیرین است که ناشی از اختلال عملکرد کبدی است و باعث دل درد، حساسیت پوستی به نور خورشید شده و وقتی فرد در معرض نور خورشید قرار گیرد دچار ضایعات متعددی می‌شود.

سیبوترامین

اطلاعات عمومی

(در حال حاضر این دارو در بازار دارویی ایران موجود نیست). سیبوترامین روی انتقال‌دهنده‌های عصبی موجود در مغز اثر گذاشته و از ایجاد پیام گرسنگی در مغز جلوگیری می‌کند. بنابراین کاربرد اصلی این دارو در جهت از بین بردن اشتها در افرادی است که متوسط تودهٔ بدنی[1] آنها ۲۷ یا بیشتر (چاق) است. همچنین این دارو در بیماران دیابتی نوع دو[2] یا افرادی که از چربی خون بالا رنج می‌برند به کار می‌رود، کاهش وزن بدن از خطر ایجاد سکته‌های مغزی، سنگ‌های صفراوی، التهاب مفاصل و از بروز مرض قند جلوگیری می‌کند و از نظر روحی انسان را شاداب و با اعتماد به نفس می‌گرداند. مصرف دارو باید همراه با یک برنامه غذایی مناسب باشد تا تأثیر دارو بیشتر گردد. البته زمانی دارودرمانی شروع می‌شود که به سایر روش‌های کاهش وزن از جمله ورزش منظم پاسخ داده نشده است. سبک زندگی نیز پس از قطع دارو باید کاملاً تغییر یابد و از زندگی بی‌تحرک و پشت میز نشینی تبدیل به زندگی پُر جنب‌وجوش گردد و باعث شود وزن بدن مجدداً افزایش یابد. برای برخی افراد حمایت‌های روانی خانواده و دوستان بسیار تأثیرگذار است.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
محرک مغزی
(داروی سرکوب‌کننده اشتها)

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم ☐ متوسط ■ زیاد ☐

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط ☐ زیاد ☐

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست ☐

نام‌های تجاری ردوکتیل

اطلاعات دارویی

دارویی که برای شما تجویز شده است برای درمان بیماری‌تان مناسب است، از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری نمایید.

شکل دارویی

کپسول

تعداد دفعات و زمان مصرف

یکبار روزانه هنگام صبح

مقدار مصرف در بزرگسالان

۱۵-۱۰ میلی‌گرم روزانه

شروع اثر

۶۰-۳۰ دقیقه

مدت اثر

۲۴ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده

رژیم غذایی کم‌چرب و کم‌کالری، مناسب‌ترین رژیم غذایی است.

ذخیره‌سازی

در ظروف دربسته در دمای اتاق به دور از دسترس اطفال نگهداری شود.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

به خاطر آوردید بلافاصله مصرف کنید، اگر تا وعدهٔ بعدی کمتر از ۱۲ ساعت مانده، منتظر وعده بعدی شوید و از دو برابر کردن آن وعده پرهیز نمایید.

قطع مصرف دارو

بدون دستور پزشک دارو را قطع نکنید، قطع ناگهانی دارو مجدداً باعث افزایش وزن می‌شود.

مصرف بیش از اندازه

معمولاً مصرف ناآگاهانه، مشکل خاصی بوجود نمی‌آورد ولی اگر بیش از آن مصرف شود و علائمی مانند تپش قلب و ضربان سریع آن به وجود آید سریعاً به پزشک اطلاع دهید.

مصرف طولانی مدت

سیبوترامین را پس از یک سال مصرف مداوم باید قطع نمود، با قطع این دارو ممکن است فرد دچار افزایش اشتها شود.

کنترل و پایش

فشارخون و تعداد ضربان قلب باید بطور منظم اندازه‌گیری شود. اگر برای مدت یک ماه وزن بدنتان کاهش نیافت دارو را قطع نموده با پزشک مشورت شود.

توصیه‌های ضروری

- بهتر است غیر از دارو از روش‌های غیردارویی کاهش وزن مانند طب سوزنی، ورزش منظم، رژیم غذایی کم‌کالری، دوری از استرس، خواب منظم و کافی را نیز امتحان کنید.

نحوه دفع دارو

این دارو از راه ادرار دفع می‌گردد.

SIBUTRAMINE

اقدامات احتیاطی خاص

آیا پزشک‌تان می‌داند که:

∇ از اختلالات روانی رنج می‌برید.
∇ ازفئوکروموسیتوم[3] رنج می‌برید.
∇ سابقه‌ای از اعتیاد به مواد مخدر دارید.
∇ سایر داروها را هم زمان مصرف می‌کنید.
∇ فشارخون دارید.
∇ مشکل قلبی دارید.
∇ تیروئید پُرکاری دارید.
∇ مشکل پروستات دارید.
∇ آب سیاه[4] دارید.

دوران حاملگی

∇ ایمنی مصرف آن در این دوران تأیید نشده است، کاهش وزن در دوران حاملگی ضرورتی ندارد.

دوران شیردهی

∇ ترشح این دارو در شیر مادر ناشناخته است بنابراین از مصرف آن در این دوران خودداری کنید.

نوزادان و کودکان

∇ در سنین زیر ۱۸ سال توصیه نمی‌شود.

بالای ۶۰ سالگی

∇ درسالمندان بالای ۶۵ سال توصیه نمی‌شود.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ این دارو ممکن است باعث تشنج، سیاهی رفتن چشم، تاری دید و اختلال در تفکر شود بنابراین تا مشخص نشدن اثرات دارو روی بدن‌تان از انجام اینگونه مشاغل خودداری نمایید.

الکل

∇ الکل حاوی کالری بسیاری است که باعث چاقی می‌شود بنابراین از مصرف آن همزمان با سیبوترامین بپرهیزید.

عوارض جانبی

مهم‌ترین عارضه این دارو مشکلات قلبی و عروقی است.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
یبوست /بواسیر (هموروئید)	●		■			
خشکی دهان / تهوع / تعریق	●		■			
بی‌خوابی /اضطراب / گُرگرفتن	●		■			
تپش قلب /ضربان سریع قلب	●		■			
سیاهی رفتن چشم / سردرد	●		■			

تداخل دارویی (مصرف همزمان با سایر داروها)

- **ترولیندومایسین، اریترومایسین، کلاریترومایسین (آنتی‌بیوتیک)، کتوکونازول و ایتراکونازول (داروی ضدقارچ)**، این داروها باعث افزایش میزان سیبوترامین در خون شده و اثرات آن را افزایش می‌دهند.
- **داروهای ضدسرفه و سرماخوردگی**، درمصرف هم زمان با سیبوترامین، فشارخون افزایش می‌یابد.
- **دی هیدروارگوتامین، سوماتریپتان (داروهای ضدمیگرن) و مسکن‌های مخدری**، این داروها باعث افزایش اثرات سیبوترامین می‌گردند.

۱- شاخصی است که متوسط تودهٔ بدنی را به نسبت وزن و قد تعیین می‌کند، ۱۸ تا ۲۵، طبیعی است، ۲۵ تا ۳۰، اضافه وزن وجود دارد و از ۳۰ به بالا فرد چاق است.

۲- مرض قند دو نوع می‌باشد نوع یک وابسته به انسولین است ولی در نوع دو بدن انسولین ترشح می‌کند ولی مقدار آن کافی نیست یا فرد بسیار چاق است و گیرنده‌های زیادی برای دریافت انسولین وجود ندارد. این نوع دیابت با مصرف دارو کنترل می‌شود.

۳- توموری است که در بافت غده فوق کلیه قرار دارد و باعث افزایش قابل توجه فشارخون می‌شود.

۴- اختلال چشمی است که باعث افزایش فشار داخلی چشم شده و در صورت عدم درمان باعث سردرد، کاهش بینایی و نهایتاً کوری می‌شود.

سیپروفلوکساسین

اطلاعات عمومی

سیپروفلوکساسین یک داروی ضدمیکروبی است که وابسته به گروه کینولون می‌باشد. از این دارو برای درمان انواع میکروب‌های مقاوم به سایر آنتی‌بیوتیک‌های رایج استفاده می‌شود. سیپروفلوکساسین بطور اختصاصی در عفونت‌های تنفسی، روده و مجاری ادراری مفید است و برای درمان سوزاک[1] نیز بکار می‌رود. مصرف خوراکی سیپروفلوکساسین سبب جذب بهتر و تأثیر سریع و مؤثر آن می‌شود. در مواردی که عفونت‌های شدید باکتریایی وجود دارد لازم است که دارو بصورت تزریقی مصرف شود. سیپروفلوکساسین مدت اثر طولانی دارد و باید یک یا دوبار در روز تجویز شود. شایع‌ترین عارضه جانبی آن، اختلالات گوارشی است.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
آنتی‌بیوتیک

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم □ متوسط ■ زیاد □

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری سیپروکسین

اطلاعات دارویی

دارویی که برای شما تجویز شده برای درمان بیماری‌تان مناسب است بنابراین علی‌رغم بهبودی دورهٔ درمان را کامل کنید.

شکل دارویی

قرص، آمپول، شکل شربت آن در ایران موجود نیست.

تعداد دفعات و زمان مصرف

روزی ۲ بار همراه با مایعات فراوان

مقدار مصرف در بزرگسالان

۵۰۰ میلی‌گرم تا ۱/۵ گرم (قرص)؛ ۴۰۰-۲۰۰ میلی‌گرم روزانه (تزریقی)

شروع اثر

اثر دارو پس از چند ساعت ظاهر می‌شود البته ظهور اثرات مفید آن ممکن است تا چند روز به طول انجامد.

مدت اثر

حدود ۱۲ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده

به مقدار کافی از مایعات مصرف کنید.

ذخیره‌سازی

در محفظه سربسته در جای خنک و خشک و دور از دسترس کودکان قرار دهید. آمپول را باید دور از نور نگهدارید.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

به محض یادآوری مصرف کنید و دوز بعدی را بطور معمول ادامه دهید.

قطع مصرف دارو

دورهٔ درمان را کامل کنید. حتی اگر احساس بهبودی می‌کنید اما در صورت قطع دارو، علایم به سرعت باز می‌گردند و ممکن است میکروب به این دارو مقاوم شود.

مصرف بیش از اندازه

معمولاً مصرف ناآگاهانه مشکلی بوجود نمی‌آورد ولی اگر بیش از آن مصرف شود و علائمی مانند تشنج و اختلالات ذهنی بوجود آید بلافاصله به پزشک اطلاع دهید.

مصرف طولانی مدت

انتظار مشکلی نمی‌رود.

کنترل و پایش

آزمایش خون برای کنترل وضعیت عملکرد کلیه و کبد، ضروری است.

توصیه‌های ضروری

- هنگام مصرف این دارو مایعات و آب را بیشتر بنوشید و به مقدار کمتری از مواد حاوی کافئین مانند چای، قهوه، نوشابه‌ها مصرف نمایید. این مواد در مصرف هم زمان با سیپروفلوکساسین باعث عصبانیت، بی‌خوابی، اضطراب و افزایش ضربان قلب می‌شود.
- در حین مصرف دارو اگر اسهال گرفتید دوز دارو را کم کنید و به پزشک اطلاع دهید.
- در طی مصرف دارو نباید به مدت زیاد در معرض نور خورشید قرار گیرید، هنگام خروج از منزل از عینک آفتابی و لباس‌های پوشیده استفاده کنید.

نحوه دفع دارو

عمدهٔ دارو از راه ادرار دفع می‌شود.

۱- نوعی بیماری عفونی است که از طریق فعالیت جنسی انتقال می‌یابد.

CIPROFLOXACIN

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک‌تان می‌داند که:

∇ بیماری فاویسم ۲ دارید.

∇ سایر داروها را هم زمان مصرف می‌کنید.

∇ مشکلات مزمن کبدی یا کلیوی دارید.

∇ صرع دارید و گاهش تشنج می‌کنید.

دوران حاملگی

∇ ایمنی مصرف دارو در دوران بارداری به اثبات نرسیده است. با پزشک خود مشورت کنید.

دوران شیردهی

∇ دارو از شیر عبور می‌کند و ممکن است برای شیرخوار مضر باشد.

نوزادان و کودکان

∇ معمولاً توصیه نمی‌شود.

بالای ۶۰ سالگی

∇ این دارو سالمندان را به التهاب رباط عضلات مستعدتر می‌سازد.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ از آنجا که دارو سبب گیجی می‌شود، تا زمانی که اثر دارو بر بدن شما مشخص نشده است، از انجام چنین فعالیت‌هایی بپرهیزید.

الکل

∇ مصرف نکنید. الکل خاصیت خواب‌آوری دارو را افزایش می‌دهد.

نور خورشید

∇ زیاد در معرض نور خورشید قرار نگیرید.

عوارض جانبی

سیپروفلوکساسین بطور شایعی باعث تهوع و استفراغ می‌شود، سایر عوارض جانبی شیوع کمتری دارند. دردناکی و التهاب رباط عضلات را باید بلافاصله به پزشک اطلاع دارد و درمان را قطع نمود و به اندام درگیر استراحت داد.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
تهوع / استفراغ	●		■			
درد شکمی / اسهال	●		■			
بثورات جلدی / خارش	●			■		
سرگیجه / سردرد / درد مفاصل		●	■			
اختلالات خواب		●	■			
حساسیت به نور		●		■		
زردی / گیجی / تشنج / دردناکی و التهاب رباط‌ها		●		■	▲	■

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **فرآورده‌های خوراکی آهن و شربت‌های معده**، این داروها حاوی هیدروکسید منیزیوم هستند و از جذب سیپروفلوکساسین جلوگیری می‌کنند.
- **ضدانعقادها و قرص‌های ضد قند**، میزان این داروها در مصرف هم‌زمان با سیپروفلوکساسین در خون افزایش یافته و تنظیم دوز آنها ضروری است.
- **فنی‌توئین و تئوفیلین (ضدصرع)**، سیپروفلوکساسین باعث افزایش میزان این داروها در خون می‌شود.
- **مسکن‌ها**، مصرف هم زمان این داروها و سیپروفلوکساسین خطر تشنج را افزایش می‌دهد.

۲- نقص مادرزادی نوعی آنزیم در بدن که باعث می‌شود اگر فرد مواد اکسیدان مانند باقلا بخورد و یا از نفتالین و یا عطر برخی گل‌ها استفاده نماید دچار واکنش‌های حساسیتی و کم‌خونی شود.

سیپروفیبرات

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
داروهای پایین‌آورنده چربی

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم ■ متوسط □ زیاد □

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری مودالیم

اطلاعات عمومی

(در حال حاضر این دارو در ایران موجود نیست) سیپروفیبرات متعلق است به گروه داروهای فیبرات که باعث کاهش چربی خون می‌شود. این دارو بخصوص باعث کاهش تری‌گلیسرید (نوعی چربی) خون شده و کلسترول را نیز کاهش می‌دهد. چربی خون بالا باعث رسوب آن در دیوارهٔ رگها شده و بیماری آترواسکلروز (سختی شرایین) را بوجود می‌آورد. سختی شرائین باعث بیماری عروق کرونر قلب (رگهای غذادهنده به قلب) شده و درد قفسه صدری و حمله قلبی ایجاد می‌شود، در عروق مغزی نیز باعث سکته‌های مغزی می‌شود. وقتی این دارو به همراه سایر روش‌های کاهش چربی خون (مثل ورزش منظم، رژیم کم‌چربی) مصرف شود، یک نتیجهٔ خوب را به همراه خواهد داشت و به مقدار زیادی از خطر بیماریهای قلبی عروقی کاسته می‌شود.

اطلاعات دارویی

این دارو برای درمان بیماری شما مناسب است، مقدار و ترتیب مصرف آن را بدون دستور پزشک تغییر ندهید.

شکل دارویی

قرص

تعداد دفعات و زمان مصرف

یک بار روزانه

مقدار مصرف در بزرگسالان

۱۰۰ میلی‌گرم روزانه

شروع اثر

کاهش میزان چربی خون بعد از ۴ هفته از شروع مصرف دارو اتّفاق می‌افتد.

مدت اثر

چندین روز

رژیم غذایی توصیه شده

رژیمی کم‌چربی توصیه می‌شود، با پزشک و یا کارشناس تغذیه مشورت نمایید.

ذخیره‌سازی

در قوطی در بسته در دمای اتاق به دور از نور و دسترس اطفال نگهداری شود.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

هرگز وعدهٔ فراموش شده را نخورده و وعدهٔ بعدی را ۲ برابر نکنید، طبق روالی که دارید آن وعده را فراموش کرده منتظر وعده بعدی باشید.

قطع مصرف دارو

بدون دستور پزشک دارو را قطع نکنید.

مصرف بیش از اندازه

مصرف ناآگاهانهٔ دارو معمولاً مشکلی بوجود نمی‌آورد ولی اگر نشانه‌های غیرطبیعی بوجود آمد به پزشک‌تان اطلاع دهید.

مصرف طولانی مدت

معمولاً مشکل خاصی بوجود نمی‌آید. در افرادی که سابقه بیماری کلیه دارند در اثر مصرف طولانی مدت دارو ممکن است دچار مشکلات عضلانی شوند.

کنترل و پایش

آزمایش خون یکی از مهمترین شاخص‌های اثر دارو روی چربی خون است و باید با فواصل زمانی مشخص انجام شود، ضمناً عملکرد کبدی نیز باید بررسی شود.

توصیه‌های ضروری

- بهتر است این دارو را برای جذب بیشتر همراه غذا مصرف کرد.
- اگر ظرف چند ماه چربی خون پایین نیامده بهتر است با پزشک‌تان مشورت کرده تا دارویی دیگری را جایگزین آن کند.
- بهتر است ورزش، غذای کم‌چربی، دوری از استرس، ترک سیگار راهمزمان با مصرف این دارو به اجرا بگذارید.

نحوه دفع دارو

۶۵ درصد این دارو از راه ادرار و بقیه از طریق مدفوع دفع می‌گردد.

CIPROFIBRATE

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک‌تان می‌داند که:

∇ مدت طولانی مشکل کبدی یا کلیوی داشته‌اید.
∇ مشکل تیروئید(غده‌ای واقع در جلوی گردن) دارید.
∇ سایر داروها راهمزمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

∇ ایمنی مصرف آن در این دوران تأیید نشده است.

دوران شیردهی

∇ این دارو در شیر مادر ترشح شده و برای شیرخوار زیان‌آور است.

نوزادان و کودکان

∇ توصیه نمی‌شود.

بالای ۶۰ سالگی

∇ مشکلی ایجاد نمی‌کند، بهتر است افرادی که اختلال عملکردی کلیه دارند، این دارو را با احتیاط مصرف کنند و حتماً از پزشک‌شان بخواهند میزان دقیق مصرف دارو را برایشان مشخص نماید.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ مشکل خاصی وجود ندارد.

الکل

∇ مشکلی ندارد.

عوارض جانبی

شایع‌ترین عارضه این دارو مشکلات گوارشی از قبیل تهوع،استفراغ،اسهال، سوءهاضمه است. این عوارض معمولاً خفیف است و باادامه مصرف دارو رفته رفته از بین می‌رود.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
تهوع	●		■			
اسهال	●		■			
سوءهاضمه	●		■			
سردرد		●		■		
بثورات جلدی		●		■		
گرفتگی و درد عضلانی		●		■		■

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **داروهای ضدانعقادی (مثل وارفارین)**، سیپروفیبرات باعث افزایش اثر ضدانعقادی این داروها می‌شود بنابراین باید دوز دارو را در حداقل ممکن نگه داشت تا جلوی این عوارض گرفته شود.
- **داروهای پایین آورنده چربی خون**، مصرف همزمان باسیپروفیبرات باعث کاهش هر چه بیشتر چربی خون شده و خطر ایجاد مشکلات عضلانی را بیشتر می‌کند.
- مصرف همزمان **داروهای ضد قند خون** وسیپروفیبرات باعث اختلال درکنترل قند خون بیماران دیابتی می‌شود.

س

سیپروهپتادین

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
ضد میگرن، ضد حساسیت

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم □ متوسط ■ زیاد □

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری پریاکتین

اطلاعات عمومی

سیپروهپتادین جزء داروهای ضد حساسیت است که زودتر از هیستامین[1] در جایگاه اختصاصی آن برای دستگاه گوارش و عروق خونی بزرگ می‌نشیند و از ایجاد علائم ناشی از هیستامین مانند گشادشدن عروق مغزی و ایجاد سردردهای میگرنی جلوگیری می‌کند. این دارو برای پیشگیری از سردردهای عروقی و میگرنی در افرادی که از سایر روش‌ها مانند دوری جستن از تنش‌ها، جنب‌وجوش بیش از حد، هیجانات، بعضی از غذاها و سایر داروها پاسخ دریافت نکرده‌اند تجویز می‌شوند. یکی از اشکالات این دارو تحریک مرکز اشتها در مغز است که اغلب باعث پُرخوری و افزایش وزن می‌گردد. همچنین این دارو را می‌توان در وضعیت‌های حساسیت‌زا مانند کهیر، خارش، آبریزش بینی و قرمز و پُرخونی چشم‌ها بکار برد.

اطلاعات دارویی

دارویی که برای شما تجویز شده است برای درمان بیماری‌تان مناسب است، از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری کنید.

شکل دارویی

قرص

تعداد دفعات و زمان مصرف

برای پیشگیری از میگرن، قبل از شروع حمله یک قرص را مصرف نمایید، در صورتی که حمله سردرد آغاز شد به هیچ عنوان دوز را تکرار نکنید. برای وضعیت‌های حساسیت‌زا، ۳ بار روزانه

مقدار مصرف در بزرگسالان

برای وضعیت‌های حساسیت‌زا، ۱۶-۱۲ میلی‌گرم روزانه؛ قبل از حمله سردرد، ۸ میلی‌گرم

شروع اثر

۶۰-۱۵ دقیقه پس از مصرف

مدت اثر

۹-۶ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

در ظروف دربسته در جای خشک و خنک به دور از نور و دسترس اطفال نگهداری شود.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

به خاطر آوردید بخورید، اگر حمله سردرد آغاز شده است بهتر است از این دارو استفاده نشود.

قطع مصرف دارو

این دارو برای مصرف کوتاه‌مدت تجویز می‌شود، هر موقع که نیازی به مصرف نبود، دارو را قطع کنید.

مصرف بیش از اندازه

معمولاً مصرف ناآگاهانه مشکلی بوجود نمی‌آورد ولی اگر بیش از آن مصرف شود و عوارضی مانند خواب‌آلودگی غیرطبیعی و افزایش ضربان قلب بوجود آید سریعاً به پزشک اطلاع دهید.

مصرف طولانی مدت

از عوارض مهم دارو که پس از مصرف طولانی مدت بوجود می‌آید افزایش اشتها و چاقی است که باید هر ۶ ماه یکبار وزن بدن اندازه‌گیری و توسط پزشک بررسی شود.

توصیه‌های ضروری

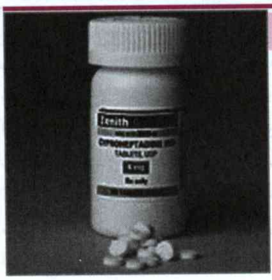
- این دارو باعث تحریک مرکز اشتها در مغز می‌شود و باعث پُرخوری می‌گردد سعی کنید از مواد غذایی پُرحجم و کم‌کالری مثل سالاد بدون سُس استفاده نمایید.
- سیگارکشیدن می‌تواند یکی از عوامل سردردهای میگرنی باشد، از استعمال دخانیات خودداری کنید.
- برای رفع خشکی دهان و زردی ناشی از مصرف دارو، میزان آبی را که در روز مصرف می‌کنید افزایش دهید.

نحوه دفع دارو

این دارو از راه ادرار و مدفوع دفع می‌گردد.

۱- نوعی ماده شیمیایی است که در بدن ترشح می‌شود و باعث افزایش نفوذپذیری رگ‌ها شده و ایجاد واکنش‌های حساسیتی می‌کند.

CYPROHEPTADINE

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک‌تان می‌داند که:

▽ مدت زیادی است بیماری کلیوی دارید.

▽ از آب سیاه[2] رنج می‌برید.

▽ سایر داروها را هم زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

▽ ایمنی مصرف آن در این دوران تأیید نشده است.

دوران شیردهی

▽ این دارو در شیر مادر ترشح می‌شود ولی مضرات آن بر روی شیرخوارناشناخته است، بهتر است با پزشک مشورت نمایید.

نوزادان و کودکان

▽ مصرف آن در کودکان زیر ۳ سال ممنوع است، در سایر سنین کاهش دوز ضروری است.

بالای ۶۰ سالگی

▽ مشکل خاصی ندارد.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

▽ این دارو باعث تاری دید و خواب‌آلودگی می‌شود بنابراین تا مشخص شدن اثر آن از انجام اینگونه مشاغل خودداری کنید.

الکل

▽ بپرهیزید، الکل باعث افزایش اثرات تسکینی دارو شده و خطرات زیادی به دنبال دارد.

عوارض جانبی

افزایش وزن و اشتها از عوارض شایع دارو است که می‌توان با تنظیم دوز آن توسط پزشک این عارضه را به حداقل رساند.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
افزایش وزن و اشتها	●		■			
خواب‌آلودگی	●		■			
خشکی دهان/ درد عضلانی		●	■			
تهوع / سرگیجه / تاری دید		●	■			
افسردگی		●		■		

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **مسکن‌ها**، کلیه مسکن‌ها از قبیل، ضداضطراب‌ها، قرص‌های خواب‌آور، مسکن‌های مخدری وضدحساسیت‌ها در مصرف هم‌زمان با سیپروهپتادین، اثرات آرامبخشی شان افزایش می‌یابد.
- **داروهای ضدفشارخون**، سیپروهپتادین باعث کاهش اثرات این داروها می‌شود و فشارخون بالا می‌رود.
- **ضدافسردگی‌های سه حلقه‌ای (مانند آمی‌تریپتیلین)**، سیپروهپتادین اثر این داروها را افزایش می‌دهد.

۲- اختلال چشمی است که باعث افزایش فشار داخل چشم شده و در صورت عدم درمان باعث سردرد کاهش بینایی و نهایتاً کوری می‌شود.

س

سیتالوپرام

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
ضدافسردگی

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم □ متوسط ■ زیاد □

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ **لازم نیست** □

نام‌های تجاری سلگزا، سیپرامیل

اطلاعات عمومی

سیتالوپرام جزء داروهای ضدافسردگی است که اثر خود را با جلوگیری از بازجذب سروتونین [1] در مغز به انجام می‌رساند. استفادهٔ گستردهٔ آن در اختلالات افسردگی و هراس [2] است. معمولاً بیماران افسرده دارای خلقی پایین، بدون فعالیت و انزواطلب هستند. سیتالوپرام بتدریج باعث افزایش خلق شده و فعالیت روزمره را جاذبه می‌بخشد، بدین ترتیب بیمار از انزوا خارج شده و درفعالیت‌های اجتماعی شرکت می‌کند. عموماً سیتالوپرام بخوبی در بدن تحمل می‌شود، بعضی از عوارض گوارشی آن مانند تهوع، استفراغ و اسهال با ادامه مصرف، برطرف می‌شود. اکثر داروهای این گروه از جمله سیتالوپرام اثر آرامبخشی کمتری نسبت به ضدافسردگی‌های سه‌حلقه‌ای دارند به همین نسبت از عوارض کمتری نیز برخوردارند به طوری که مصرف بیش از اندازهٔ آن خطر کمتری ایجاد می‌کند. این دارو می‌تواند باعث خواب‌آلودگی شود و انجام فعالیت‌هایی که نیاز به مهارت و دقت دارند مانند رانندگی را مختل کند.

اطلاعات دارویی

دارویی که برای شما تجویز شده است برای درمان بیماری‌تان مناسب است، از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری نمایید.

شکل دارویی

قرص، قطره خوراکی

تعداد دفعات و زمان مصرف

یک بار روزانه هنگام صبح یا عصر

مقدار مصرف در بزرگسالان

در افسردگی، ۶۰-۳۰ میلی‌گرم؛ در حملات هراس، با ۱۰ میلی‌گرم شروع و به ۳۰-۲۰ میلی‌گرم می‌رسد.

شروع اثر

بعضی از اثرات دارو بعد از یک هفته ظاهر می‌شود ولی اثرات نهایی آن به بیش از ۴-۲ هفته زمان نیاز دارد.

مدت اثر

در درمان طولانی مدت اثرات ضدافسردگی آن برای هفته‌ها باقی می‌ماند.

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

درظروف دربسته درجای خشک و خنک (دمای اتاق)، و به دور از دسترس اطفال نگهداری شود.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

یادتان آمد بلافاصله مصرف کنید، اگر تا دوز بعدی کمتر از ۸ ساعت مانده منتظر وعده بعدی باشید و از دو برابر کردن دوز بعدی خودداری نمایید.

قطع مصرف دارو

بدون اطلاع پزشک معالج‌تان دارو را قطع نکنید. قطع ناگهانی دارو می‌تواند علائم قطع دارو مانند سردرد، تشنج، ضعف، تعریق شدید و تهوع را ایجاد نماید.

مصرف بیش از اندازه

مصرف ناآگاهانه مشکل خاصی را ایجاد نمی‌کند ولی اگر بیش از آن میزان مصرف شود، باعث ایجاد علائم غیرطبیعی می‌گردد، سریعاً به پزشک اطلاع دهید.

مصرف طولانی مدت

مشکل خاصی ندارد، درهنگامی که دارو را به تدریج قطع می‌نمایید، علائم خفیفی از قطع دارو بروز می‌کند که ناراحت‌کننده نیست.

توصیه‌های ضروری

- به منظور جلوگیری از تحریک معده، دارو را همراه غذا یا شیر مصرف نمایید.
- در صورتی که دارو را در طول روز مصرف می‌کنید و دچار خواب‌آلودگی می‌شوید، دوز دارو را یکجا هنگام شب مصرف نمایید.
- هنگام شروع درمان با این دارو تصور نکنید ظرف یک تا ۲ روز علائم بیماری شما بهبود می‌یابد، حداقل زمان لازم برای بروز اثرات درمانی دارو ۳-۲ هفته بعد از شروع درمان خواهد بود.

نحوه دفع دارو

این دارو درکبد تجزیه می‌شود و عمدهٔ آن از راه ادرار دفع می‌گردد.

CITALOPRAM

اقدامات احتیاطی خاص

آیا پزشک‌تان می‌داند که:

∇ مشکل کبدی یا کلیوی دارید.

∇ درگیر اختلالات شیدایی یا افسردگی هستید.

∇ سایر داروهای ضدافسردگی را مصرف می‌کنید.

∇ داروهای دیگر راهمزمان مصرف می‌کنید.

∇ صرع دارید.

∇ مشکل قلبی داشته‌اید.

دوران حاملگی

∇ ایمنی مصرف آن تأیید نشده است.

دوران شیردهی

∇ این دارو در شیر مادر ترشح شده و ممکن است خطراتی را برای شیرخوار داشته باشد.

نوزادان و کودکان

∇ توصیه نمی‌شود.

بالای ۶۰ سالگی

∇ کاهش دوز ضروری است.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ به علت ایجاد خواب‌آلودگی تا مشخص شدن اثرات دارو، از انجام اینگونه مشاغل خودداری نمایید.

الکل

∇ مشکلی گزارش نشده است.

عوارض جانبی

عوارض شایع آن عبارتند از تهوع، سوءهاضمه و اسهال که معمولاً با کاهش دوز دارو برطرف می‌شوند. اگر بدنبال مصرف دارو دچار تشنج و بثورات جلدی شدید، فوراً به پزشک اطلاع دهید.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
تهوع / استفراغ / سوءهاضمه	●		■			
اسهال / یبوست	●		■			
اضطراب / بی‌خوابی / سردرد		●	■			
خواب‌آلودگی / لرزش اندام‌ها		●	■			
خشکی دهان / تعریق / سرگیجه		●	■			
بثورات جلدی		●		■	▲	▮

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **داروهای ضدمیگرن (مانند سوماتریپتان)**، مصرف هم زمان این داروها و سیتالوپرام باعث ایجاد عوارض خطرناکی می‌شود.
- **ترفنادین (آنتی‌هیستامین‌ها)**، زمانی که با سیتالوپرام مصرف می‌شود خطر بی‌نظمی ضربان قلب را افزایش می‌دهد.
- **مهارکننده‌های منوآمین‌اکسیداز (گروه دیگری از ضدافسردگی‌ها)**، این داروها در حضور سیتالوپرام واکنش‌های شدیدی ایجاد می‌کنند، از مصرف سیتالوپرام، حداقل تا ۱۴ روز پس از قطع مصرف این داروها، خودداری نمایید.
- **ضدانعقادهای خوراکی (وارفارین)**، اثرات این دارو با مصرف همزمان سیتالوپرام افزایش می‌یابد.

۱- انتقال‌دهندهٔ عصبی است که در مغز و نخاع وجود دارد، عملکرد مهاری دارد و در فرایندهای گوناگونی مانند خواب، ادراک درد و اختلالات خلقی (افسردگی و شیدایی) نقش دارد.

۲- اختلال اضطرابی است که فرد دچار هراس‌های شدید و فراگیری می‌شود که زندگی روزمره‌اش دچار مخاطره می‌گردد.

سیس پلاتین

طبقه بندی

گروه دارویی:
ضد سرطان

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم □ متوسط □ زیاد ■

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری پلاتینکس

اطلاعات عمومی

سیس‌پلاتین یکی از مؤثرترین داروهای موجود برای درمان انواع سرطان‌ها از جمله تخمدان، بیضه، سر، گردن، مثانه، گردن رحم و ریه است. همچنین از این دارو، برای درمان سرطان‌های کودکان و برخی ازسرطان‌های خونی استفاده می‌شود. معمولاً، سیس‌پلاتین را همراه با سایر داروهای ضدسرطان بکار می‌برند. شایع‌ترین و جدی‌ترین عارضه جانبی سیس‌پلاتین اختلال عملکرد کلیه است. به منظور کاهش خطر آسیب دایمی کلیه، معمولاً دارو هر سه هفته یکبار تجویز می‌شود و به کلیه‌ها اجازه داده می‌شود که بین دوره‌های تزریق آسیب خود را ترمیم کند. باید به منظور رقیق‌سازی دارو در بدن و آسیب کمتر به کلیه‌ها، آب فراوانی مصرف شود. تهوع و استفراغ پس از تجویز سیس‌پلاتین امری شایع است. این علایم معمولاً در مدت یک ساعت آغاز می‌شوند و تا ۲۴ ساعت و در برخی موارد تا یک هفته بطول می‌انجامند. از آنجا که این علایم ممکن است شدید باشند، باید از داروهای ضدتهوع استفاده نمود. آسیب شنوایی ناشی از مصرف این دارو شایع و در کودکان شدید است. در حین درمان با سیس‌پلاتین، خطر کم‌خونی، لخته شدن خون و عفونت افزایش می‌یابد.

اطلاعات دارویی

این دارو تحت نظارت پزشکی تجویز می‌شود و برای کاربرد توسط خود بیمار طراحی نشده است.

شکل دارویی

آمپول

تعداد دفعات و زمان مصرف

هر سه هفته تا ۵ روز؛ این دارو به تنهایی یا به همراه سایر داروهای ضد سرطان مصرف می‌شود.

مقدار مصرف در بزرگسالان

دوز دارو براساس قد، وزن و پاسخ بدن بیمار تنظیم می‌شود.

شروع اثر

برخی عوارض جانبی از جمله تهوع و استفراغ در مدت یک ساعت از آغاز درمان، ظاهر می‌شوند.

مدت اثر

برخی عوارض جانبی تا یک هفته پس از قطع درمان، باقی می‌ماند.

رژیم غذایی توصیه شده

قبل از درمان باید بخوبی از مایعات مصرف نمود. لذا ۲-۱ لیتر مایع از طریق سرم در مدت ۱۲-۸ ساعت تجویز می‌شود.

ذخیره‌سازی

این دارو فقط در مراکز درمانی در شرایط استاندارد نگهداری می‌شود.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

از آنجا که دارو تنها در بیمارستان و تحت نظارت پزشکی تجویز می‌شود، احتمال فراموش کردن مصرف آن غیرممکن است.

قطع مصرف دارو

مصرف این دارو با نظارت پزشکی آغاز می‌شود و با دستور پزشک خاتمه می‌یابد بنابراین قطع آن مشکلی بوجود نمی‌آورد.

مصرف بیش از اندازه

مصرف بیش از اندازه محتمل نیست چرا که درمان بخوبی کنترل و پایش می‌شود و دارو تحت نظارت مستقیم بصورت وریدی تجویز می‌گردد.

مصرف طولانی مدت

مصرف طولانی مدت دارو سبب افزایش خطر آسیب کلیوی، عصبی، مغز استخوان و شنوایی می‌شود.

کنترل و پایش: آزمون شنوایی و آزمایش خون برای کنترل عملکرد کلیه و فعالیت مغز استخوان بطور منظم باید انجام شود.

توصیه‌های ضروری

- چنانچه در حین درمان دچار خون دماغ، خونریزی از لثه، ادرار خونی و یا خونریزی از واژن شدید به سرعت به پزشک اطلاع دهید.
- تا زمانی که تحت درمان با این دارو هستید نباید از واکسن استفاده نمایید بخصوص این امر در کودکان خطرات زیادی ایجاد می‌کند.
- در حین درمان با این دارو سعی کنید ضربه‌ای به بدن‌تان وارد نشود.
- در طی مصرف دارو ممکن است، زنان دچار قطع قاعدگی و مردان دچار کاهش نطفه شوند که این امر در بعضی از مواقع برگشت‌پذیر نخواهد بود.

نحوه دفع دارو

دفع این دارو از راه ادرار به آهستگی انجام می‌شود و کامل نیست.

CISPLATIN

اقدامات احتیاطی خاص

سیس‌پلاتین تنها تحت نظارت مستقیم پزشکی و با در نظر گرفتن وضعیت فعلی و سابقه پزشکی تجویز می‌شود.

دوران حاملگی

∇ معمولاً تجویز نمی‌شود. سیس‌پلاتین سبب نقایص مادرزادی یا تولد زودرس می‌شود. با پزشک مشورت کنید.

دوران شیردهی

∇ توصیه نمی‌شود. دارو از شیر عبور می‌کند و شیرخوار را درگیر می‌سازد. با پزشک مشورت کنید.

نوزادان و کودکان

∇ خطر کاهش شنوایی افزایش می‌یابد. کاهش دوز ضروری است.

بالای ۶۰ سالگی

∇ عوارض جانبی داروها در این سنین افزایش می‌یابد بنابراین کاهش دوز ضروری است.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ مشکل شناخته شده‌ای وجود ندارد.

الکل

∇ مشکل شناخته شده‌ای وجود ندارد.

عوارض جانبی

اغلب عوارض جانبی دارو در مدت چند ساعت بعد از تجویز ظاهر می‌شوند. برخی از عوارض جانبی تا ۱۴ ساعت بعد بطول می‌انجامد. تهوع و کاهش اشتها تا چند هفته پایدار می‌ماند.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
فقدان اشتها و مزه	●		■			
تهوع و استفراغ	●			■		
وزوز گوش /کاهش شنوایی	●			■		
مشکلات تنفسی		●		■		▮
اختلالات حسی		●		■		▮
خس‌خس سینه		●		■		▮
تورم صورت / بثورات پوستی		●		■		▮

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **نکته کلی**، تعدادی از داروها (از جمله آنتی‌بیوتیک‌ها نظیر جنتامایسین) عوارض جانبی سیس‌پلاتین را افزایش می‌دهند. از آنجا که سیس‌پلاتین تحت نظارت دقیق پزشکی تجویز می‌شود، این میان‌کنش‌ها به دقت پایش می‌شوند و دوز آن به دقت تنظیم می‌گردد.

سیکلوسپورین

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
سرکوب‌کننده ایمنی
(داروی مصرفی در پیوند اعضاء)

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم □ متوسط ■ زیاد □

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری نئورال، ساندیمون

اطلاعات عمومی

(این دارو فقط از طریق هلال احمر قابل تهیه است). سیکلوسپورین در سال ۱۹۸۴ میلادی (۱۳۷۲ خورشیدی) به‌عنوان یکی از داروهای سرکوب‌کننده ایمنی معرفی شد. این دارو در گروه داروهایی که دستگاه دفاعی بدن علیه عفونت‌ها و سلول‌های بیگانه را سرکوب می‌کنند، قرار دارد. این خاصیت دارو در پیوند اعضا مهم است چرا که دستگاه ایمنی بیمار ممکن است عضو پیوندی را پس بزند، مگر اینکه دستگاه ایمنی کنترل شود. سیکلوسپورین پس از بسیاری از انواع پیوندها از جمله قلب، مغز استخوان، کلیه، کبد و لوزالمعده مورد استفاده واقع می‌شود و مصرف آن خطر پس زدن پیوند را تا حد قابل توجهی کاهش داده است. این دارو گاهی در درمان روماتیسم مفصلی، برخی انواع شدید التهابی پوست و پسوریازیس[1] شدیدی که به دیگر داروها پاسخ نداده است، بکار می‌رود. از آنجا که سیکلوسپورین از تأثیر دستگاه ایمنی می‌کاهد، بیمارانی که با این دارو درمان می‌شوند، بیش از حد معمول مستعد عفونت‌ها هستند. از عوارض دیگر سیکلوسپورین می‌تواند به آسیب کلیوی اشاره کرد. دوز این دارو را به هیچ‌وجه خودتان تغییر ندهید. هرگونه سؤال و یا مشکلی را که در مصرف دارو دارید با پزشک مطرح نمایید.

اطلاعات دارویی

دارویی که تجویز شده برای درمان بیماری‌تان مناسب است از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری کنید.

شکل دارویی

کپسول، محلول، آمپول

تعداد دفعات و زمان مصرف

۱-۲ بار در روز. شکل محلول دارو را می‌توان با آب، آب سیب یا پرتقال، قبل از مصرف مخلوط نمود. دارو را با آب گریپ‌فوروت مخلوط نکنید.

مقدار مصرف در بزرگسالان

دوز دارو براساس سن و وزن تنظیم می‌شود.

شروع اثر

در عرض ۱۲ ساعت

مدت اثر

تا ۳ روز

رژیم غذایی توصیه شده

از مصرف غذاهای غنی از پتاسیم نظیر موز و گوجه‌فرنگی و مکمل‌های پتاسیم خودداری کنید. آب گریپ‌فوروت مصرف نکنید.

ذخیره‌سازی

کپسول‌ها باید تا زمان مورد نیاز در پوشش خود باقی بمانند. آنها را در ظروف دربسته در جای خنک و خشک به دور از دسترس کودکان قرار دهید. در یخچال نگذارید.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

به محض یادآوری مصرف کنید. اگر بیش از ۳۶ ساعت از نوبت فراموش شده، گذشته است. با پزشک خود مشورت کنید.

قطع مصرف دارو

مصرف دارو را بدون مشورت با پزشک قطع نکنید. قطع آن می‌تواند به پس زدن پیوند بیانجامد.

مصرف بیش از اندازه

معمولاً مصرف ناآگاهانه مشکل خاصی بوجود نمی‌آورد ولی اگر بیش از آن مصرف شود یا علائمی مانند اسهال و استفراغ بوجود آید بلافاصله به پزشک اطلاع دهید.

مصرف طولانی مدت

مصرف طولانی مدت بویژه در دوزهای بالا بر عملکرد کلیه و یا کبد اثر می‌گذارد. ممکن است تعداد سلول‌های سفید خون کاهش یابد و فرد مستعد عفونت شود.

کنترل و پایش: آزمایش خون و بررسی عملکرد کلیه و کبد ضروری است. میزان سیکلوسپورین در خون باید بطور منظم کنترل شود.

توصیه‌های ضروری

- برای جلوگیری از عوارض گوارشی دارو را همراه غذا یا مایعات مصرف نمایید.

نحوه دفع دارو

عمدهٔ دارو از راه ادرار دفع می‌گردد.

اقدامات احتیاطی خاص

سیکلوسپورین تنها تحت نظارت مستقیم پزشک تجویز می‌شود، وضعیت فعلی و سابقه پزشکی خود را گزارش دهید.

دوران حاملگی

∇ بطور معمول تجویز نمی‌شود. ایمنی دارو در بارداری اثبات نشده است. با پزشک خود مشاوره کنید.

دوران شیردهی

∇ توصیه نمی‌شود. دارو وارد شیر می‌شود و ایمنی آن به اثبات نرسیده است. با پزشک خود مشاوره کنید.

نوزادان و کودکان

∇ ایمنی آن به اثبات نرسیده است. با احتیاط بسیار مصرف کنید.

بالای ۶۰ سالگی

∇ ممکن است نیاز به کاهش دوز باشد.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ مشکل شناخته شده‌ای وجود ندارد.

الکل

∇ مشکل خاصی ندارد.

نور خورشید

∇ از قرارگیری طولانی و بدون محافظت در برابر نور خورشید خودداری کنید.

عوارض جانبی

شایع‌ترین عارضه جانبی دارو، تورم لثه‌ها، رشد بیش از حد موها، تهوع، استفراغ و لرزش است. سردرد و گرفتگی عضلانی نیز ممکن است رخ دهند. عوارض نادر آن عبارتند از اسهال، تورم صورت، گرگرفتگی، احساس سوزن سوزن شدن، بثورات جلدی و خارش.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
افزایش موهای بدن	●		■			
تهوع	●			■		
لرزش	●			■		
تورم لثه‌ها	●			■		

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

● **توصیه کلی،** سیکلوسپورین ممکن است با تعداد زیادی از داروها وارد واکنش شود. قبل از مصرف هر داروی جدید اعم از تجویز شده یا بدون نسخه با پزشک یا داروساز مشورت کنید. آب گریپ‌فوروت میزان دارو را در خون افزایش می‌دهد. بنابراین قبل از مصرف دارو، از گریپ‌فوروت استفاده نکنید.

۱- همان بیماری داءالصدف است که با پوسته‌ریزی در برخی مناطق از جمله سر، آرنج و زانوها همراه است.

سیکلوفسفامید

اطلاعات عمومی

سیکلوفسفامید به گروهی از داروهای ضدسرطان تعلق دارد که عوامل آلکیله کننده نامیده می‌شوند. این دارو برای انواع گسترده‌ای از سرطان‌ها از جمله لنفوم‌ها (سرطان غدد لنفاوی)، لوسمی‌ها (سرطان خون) و تومورهای توپر بویژه در پستان و ریه بکار می‌روند. این دارو غالباً با پرتودرمانی و همراه با سایر داروها بکار می‌رود. همچنین سیکلوفسفامید در درمان بیماری‌های سیستم ایمنی بدن نیز مورد استفاده قرار می‌گیرد. سیکلوفسفامید سبب تهوع، استفراغ و ریزش مو می‌شود می‌تواند بر قلب، ریه و کبد اثر بگذارد. این دارو ماده‌ای سمی به نام آکرولئین تولید می‌کند که در افراد مستعد سبب آسیب مثانه می‌شود. به منظور کاهش سمیت دارو در بیمارانی که تصور می‌شود در معرض خطر هستند باید قبل و بعد از درمان با سیکلوفسفامید از ماده‌ای بنام مسنا استفاده نمود. همچنین از آنجا که دارو غالباً تولید سلول‌های خونی را کاهش می‌دهد و سبب خونریزی غیرطبیعی، افزایش خطر عفونت و کاهش باروری در مردان می‌شود. تجویز و مصرف تحت نظارت کامل پزشک ضروری است.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:

ضد سرطان

خطرات ناشی از مصرف زیاد:

کم □ متوسط ■ زیاد □

میزان وابستگی:

کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری اندوکسانا

اطلاعات دارویی

دارویی که تجویز شده برای درمان بیماری‌تان مناسب است از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری کنید.

شکل دارویی

قرص، آمپول

تعداد دفعات و زمان مصرف

از یکبار در روز تا هر سه هفته یکبار براساس نوع بیماری و نحوه درمان آن متفاوت است.

مقدار مصرف در بزرگسالان

مقدار مصرف براساس وضعیتی که قرار است درمان شود، وزن بدن و پاسخ به دارو تنظیم می‌شود.

شروع اثر

برخی اثرات در عرض چند ساعت از آغاز درمان، ظاهر می‌شوند. پاسخ کامل پس از چند هفته بروز می‌کند.

مدت اثر: چندین هفته

رژیم غذایی توصیه شده

مصرف زیاد مایعات و تخلیه مکرر مثانه، مانع تحریک مثانه توسط دارو می‌شود.

ذخیره‌سازی

در محفظه سربسته در جای خنک و خشک، دور از نور و دسترس کودکان قرار دهید.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

تزریقات تنها در بیمارستان انجام می‌شوند. اگر قرص مصرف می‌کنید، نوبت فراموش شده را به محض یادآوری مصرف کنید. اگر قرار است نوبت بعدی را در ۶ ساعت آینده مصرف کنید، نوبت فراموش شده را اکنون مصرف نموده و از مصرف نوبت بعدی صرف‌نظر کنید.

قطع مصرف دارو

در شکل تزریقی، مصرف دارو با دستور پزشک متوقف می‌شود. در شکل قرص بدون مشورت با پزشک مصرف دارو را متوقف نکنید؛ قطع مصرف دارو سبب بدتر شدن علائم بیماری می‌شود.

مصرف بیش از اندازه

مصرف بیش از اندازه بندرت مشکل‌ساز است. دوزهای بالاتر سبب تهوع، استفراغ و آسیب مثانه می‌شوند. پزشک خود را در جریان بگذارید.

مصرف طولانی مدت

مصرف مداوم، سبب کاهش تولید سلول‌های خونی می‌شود.

کنترل و پایش: آزمایش خون دوره جهت بررسی عناصر خونی و عملکرد کلیوی ضروری است.

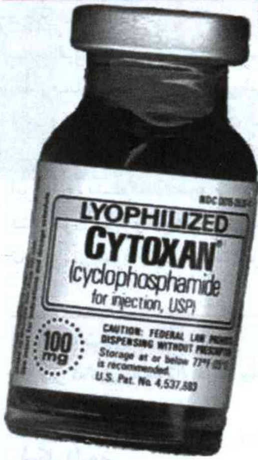
توصیه‌های ضروری

- معمولاً ۳۳٪ از افرادی که این دارو را مصرف می‌کنند موهایشان بسرعت می‌ریزد و دچار کچلی می‌شوند.
- خانم‌ها در طی مصرف این دارو دچار قطع قاعدگی می‌شوند و این قطع قاعدگی تا یک سال پس از قطع دارو باقی می‌ماند.
- اگر پزشک مصرف مایعات را ممنوع نکرده لازم است در طی روز آب فراوانی بنوشید و از نگه داشتن ادرار نیز خودداری کنید.

نحوه دفع دارو

عمدهٔ دفع آن از راه ادرار است.

CYCLOPHOSPHAMIDE

اقدامات احتیاطی خاص

سیکلوفسفامید تنها تحت نظارت دقیق پزشکی تجویز می‌شود.
وضعیت فعلی و سابقه پزشکی خود را گزارش کنید.
دوران حاملگی

دوران حاملگی

∇ معمولاً تجویز نمی‌شود. ممکن است سبب نقایص مادرزادی در جنین شود، با پزشک خود مشورت کنید.

دوران شیردهی

∇ توصیه نمی‌شود. دارو وارد شیر می‌شود و ممکن است بر شیرخوار اثرات سوء داشته باشد. با پزشک خود مشورت کنید.

نوزادان و کودکان

∇ کاهش دوز ضروری است.

بالای ۶۰ سالگی

∇ مشکل خاصی وجود ندارد.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ مشکل شناخته شده‌ای وجود ندارد.

الکل

∇ انتظار مشکلی نمی‌رود اما از مصرف مقادیر بالا خودداری کنید.

س

عوارض جانبی

سیکلوفسفامید غالباً سبب تهوع و استفراغ می‌شود که معمولاً با تحمل بدن این عوارض کاهش می‌یابند. همچنین زنان دچار قاعدگی‌های نامنظم می‌شوند. وجود خون در ادرار ممکن است علامتی از آسیب مثانه باشد و نیازمند اقدامات فوری پزشکی است. در افرادی که به نظر می‌رسد در معرض خطر باشند باید قبل و بعد از تجویز سیکلوفسفامید، مسنا تجویز نمود.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
تهوع /استفراغ	●		■			
ریزش مو	●		■			
قاعدگی نامنظم	●			■		
زخم‌های دهانی		●		■		
ادرار خونی		●		■		■

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

ندارد.

سیلدنافیل

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
ضد ناتوانی جنسی

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم □ متوسط ■ زیاد □

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری ویاگرا

اطلاعات عمومی

سیلدنافیل یک داروی جدید است که برای درمان ناتوانی جنسی بکار می‌رود. این دارو بطور مستقیم سبب نعوظ نمی‌شود اما سبب تغییرات شیمیایی می‌شود که مانع تخلیه خون از عروق آلت تناسلی شده و در نتیجه ایجاد نعوظ می‌کند. لزومی به مصرف منظم سیلدنافیل نیست. این دارو تنها برای ایجاد نعوظ است و قبل از فعالیت جنسی بکار می‌رود. از آنجا که این دارو، متسع‌کننده عروقی است، در هنگام فعال شدن می‌تواند سبب کاهش مختصر فشارخون شود و اثر داروهای ضدفشارخون را افزایش دهد. این دارو معمولاً با مُدرها تجویز نمی‌شود چون بشدت اثرات آنها را افزایش می‌دهد.

اطلاعات دارویی

دارویی که تجویز شده برای درمان بیماری‌تان مناسب است از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری کنید.

شکل دارویی

قرص

تعداد دفعات و زمان مصرف

حداکثر روزی یکبار، قبل از فعالیت جنسی

مقدار مصرف در بزرگسالان

۱۰۰-۲۰ میلی‌گرم

شروع اثر

۳۰ دقیقه

مدت اثر

۴ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده

ندارد. البته سیلدنافیل پس از صرف غذا بویژه یک غذای پرچرب دیرتر اثر می‌کند. این داروها با معده خالی، جذب خوبی دارد.

ذخیره‌سازی

در ظروف دربسته در جای خنک و خشک و دور از دسترس کودکان قرار دهید.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

نوبت بعدی را از هر زمان که نیاز داشتید، مصرف کنید. در یک دورهٔ ۲۴ ساعته از یک نوبت بیشتر مصرف نکنید.

قطع مصرف دارو

به محض عدم نیاز می‌توان بدون خطر دارو را قطع کرد.

مصرف بیش از اندازه

معمولاً مصرف ناآگاهانه مشکل خاصی ایجاد نمی‌کند ولی اگر علائمی مانند سردرد، گیجی، گرگرفتگی و تغییر بینایی و احتقان بینی شود به پزشک اطلاع دهید.

مصرف طولانی مدت

انتظار مشکلی نمی‌رود.

توصیه‌های ضروری

- افرادی که ناراحتی قلبی دارند و اقدام به فعالیت جنسی می‌کنند مراقب علائمی مانند سرگیجه، درد قفسه سینه و ... باشند.

نحوه دفع دارو

از راه ادرار دفع می‌گردد.

۱- نوعی بیماری خونی که در آن شکل سلول‌های قرمز خون تغییر می‌کند؛ بویژه در مواجهه با کمبود اکسیژن

۲- نوعی بیماری خونی که با افزایش دسته‌ای از سلول‌ها همراه است و سبب درگیری استخوانی، کلیوی و ... می‌شود.

SILDENAFIL

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک‌تان می‌داند که:

∇ مشکلات قلبی دارید.
∇ سابقه سکته مغزی یا قلبی دارید.
∇ کم‌خونی سلول داسی شکل[1] دارید.
∇ دچار میلوم[2] شده‌اید.
∇ سرطان خون دارید.
∇ مشکلات کبدی یا کلیوی دارید.
∇ ناهنجاری آلت دارید.

دوران حاملگی

∇ تجویز نمی‌شود.

دوران شیردهی

∇ تجویز نمی‌شود.

نوزادان و کودکان

∇ در سنین زیر ۱۸ سال تجویز نمی‌شود.

بالای ۶۰ سالگی

∇ ممکن است کاهش مقدار مصرف ضروری باشد.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ از آنجا که دارو می‌تواند سبب گیجی و تغییر بینایی شود، تا مشخص شدن اثر دارو بر بدن، از انجام چنین فعالیت‌هایی بپرهیزید.

الکل

∇ مشکل خاصی وجود ندارد.

عوارض جانبی

اغلب عوارض جانبی سیلدنافیل شایع‌اند. با این حال اگر پریاپیسم (نعوظ طولانی و دردناک) رخ دهد. باید دارو را قطع و به پزشک مراجعه کنید.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
سردرد	●		■			
گرگرفتگی	●		■			
گیجی	●		■			
سوءهاضمه	●		■			
احتقان بینی	●		■			
تاری دید	●		■			
تغییر دیدرنگی	●		■			
نعوظ طولانی مدت		●		■	▲	▮
درد قفسه سینه		●		■	▲	▮

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **مُدرها**، اثرات این داروها توسط سیلدنافیل بسیار زیاد می‌شود و لذا همراه آن تجویز نمی‌شوند.
- **داروهای ضدفشارخون**، سیلدنافیل ممکن است سبب افزایش اثر کاهندگی فشارخون این داروها شود.
- **سایمتیدین (قرص معده)، اریترومایسین (آنتی‌بیوتیک)، کتوکونازول (ضدقارچ) و ضدویروس‌ها**، این داروها اثر سیلدنافیل را تا حد سمی بالا می‌برند.

سیمواستاتین

اطلاعات عمومی

سیمواستاتین جزء داروهای پایین‌آورنده چربی خون است که در سال ۱۹۸۹ میلادی (۱۳۶۷ خورشیدی) به بازار دارویی جهان معرفی شد. این دارو باعث مهار شدن آنزیمی که برای ساخت کلسترل (نوعی چربی) در کبد ضروری است. بنابراین وقتی کلسترول ساخته نشود میزان کلسترول در خون کاهش می‌یابد. این دارو برای افرادی تجویز می‌شود که از هیپرکلسترولمی[1] رنج می‌برند و به سایر درمان‌های کاهنده کلسترول خون از قبیل رژیم غذایی کم‌چرب، جواب نداده‌اند. ضمناً این دارو برای افرادی که مستعد به ابتلاء بیماری‌های عروق کرونر (گرفتگی رگ‌های قلب) هستند. برای کاهش میزان کلسترول و جلوگیری از رسوب آن در دیواره رگ‌ها ضروری است. در کشورهای اروپایی دارو با دوز کم بدون نسخه پزشک در داروخانه‌ها به مردم عرضه می‌شود ولی در ایران نسخه پزشک ضروری است. عوارض جانبی دارو بسیار خفیف است بطوری که با مصرف طولانی آن از بین می‌رود. زمانی که دارو مصرف می‌شود مقدار زیادی از آن در داخل کبد تجمع می‌یابد و شروع به سرکوب آنزیمی می‌کند که ساخت کلسترول را در دست دارد و همزمان سایر آنزیم‌های کبدی را نیز افزایش می‌دهد که افزایش این آنزیم‌ها مشکل خاصی ایجاد نمی‌کند و نشانه آسیب جدی کبدی نیست.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
داروی پایین آورنده چربی

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم □ متوسط ■ زیاد □

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست ■
(در کشورهای اروپایی)

نام‌های تجاری زوکور، سیمواسترول، نارمواستاتین

اطلاعات دارویی

دارویی که برای شما تجویز شده است مناسب درمان بیماریتان می‌باشد از تغییر دوز دارو بدون دستور پزشک خودداری نمایید.

شکل دارویی

قرص

تعداد دفعات و زمان مصرف

یک بار روزانه بهتر است شب‌ها مصرف شود.

مقدار مصرف در بزرگسالان

۱۰ تا ۸۰ میلی‌گرم روزانه.

شروع اثر

تا ۲ هفته ولی حداکثر اثر آن شاید، ۴ تا ۶ هفته بعد ظاهر شود.

مدت اثر

تا ۲۴ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده

از غذاهای کم‌چرب استفاده کنید.

ذخیره‌سازی

در قوطی در بسته در جای خشک و خنک (دمای اتاق) به دور از نور و دسترس اطفال نگهداری کنید.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

زمانی که یادتان آمد بلافاصله بخورید، اگر تا دوز بعدی کمتر از ۸ ساعت باقی مانده، وعده فراموش شده را مصرف نکرده و از دو برابر کردن وعده بعدی خودداری نمایید.

قطع مصرف دارو

این دارو را نباید بدون دستور پزشک بصورت ناگهانی قطع کرد. بنابراین برای جلوگیری از ایجاد علائم بیماری و عود آن بهتر است به صورت تدریجی میزان آن را کم نمود تا نهایتاً پس از مدتی قطع کرد.

مصرف بیش از اندازه

مصرف ناآگاهانه ممکن است مشکلی ایجاد نکند ولی اگر بیشتر از آن شود و باعث آسیب کبدی (زردی) گردد، بهتر است پزشک‌تان را در جریان بگذارید.

مصرف طولانی مدت

مصرف طولانی مدت ممکن است باعث اختلال عملکرد کبد می‌شود.

کنترل و پایش: آزمایش منظم و دوره‌ای خون از نظر عملکرد کبدی و آزمایش کشش عضلانی توصیه می‌شود.

توصیه‌های ضروری

- در طی مصرف این دارو از روش‌های دیگر کاهش چربی خون نیز مانند رژیم غذایی کم‌چرب، ورزش منظم و قطع سیگار می‌توانید استفاده کنید.
- اگر ادرار کدر شد و یا تکرر ادرار و یا کاهش حجم ادرار پیدا کردید فوری به پزشک‌تان اطلاع دهید.

نحوه دفع دارو

این دارو از طریق مدفوع دفع می‌شود.

۱- افزایش کلسترول خون

SIMVASTATIN

اقدامات احتیاطی خاص

آیا پزشک‌تان می‌داند:

- اختلال در غده تیروئید دارید.
- دائم‌الخمر هستید و به مقدار زیاد مشروبات الکلی می‌نوشید.
- پورفیری[2] دارید.
- آنژین صدری (درد قفسه صدری) دارید.
- دچار فشارخون شده‌اید.
- سایر داروها راهمزمان مصرف می‌کنید.
- مشکل کبدی یا کلیوی دارید.
- مشکل چشمی یا بینایی دارید.
- از ضعف عضلانی رنج می‌برید.

دوران حاملگی

- معمولاً تجویز نمی‌شود، ایمنی مصرف آن در این دوران تائید نشده است.

دوران شیردهی

- نباید مصرف شود.

نوزادان و کودکان

- توصیه نمی‌شود.

بالای ۶۰ سالگی

- مشکل خاصی ندارد.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

- مشکل خاصی ایجاد نمی‌کند.

الکل

- از نوشیدن زیاد آن پرهیزکنید، مصرف همزمان آن باسیمواستاتین باعث آسیب شدید به کبد می‌شود.

عوارض جانبی

عوارض جانبی دارو بسیار خفیف است و باادامه مصرف از بین می‌رود، شایعترین عارضه‌ای که ایجاد می‌کند علائم گوارشی است. سیمواستاتین در شرایط نادری ممکن است باعث مشکلات عضلانی شود، بنابراین هرگونه درد عضلانی و یا ضعف آن را به پزشک‌تان گزارش نمایید.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
درد شکم / یبوست / اسهال		●	■			
نفخ / تهوع / سردرد		●	■			
بثورات جلدی		●		■	▲	
درد و ضعف عضلانی		●		■	▲	■

تداخل دارویی (مصرف همزمان با سایر داروها)

- سیمواستاتین وقتی بطورهمزمان با **داروهای ضدانعقاد (مثل وارفارین)** مصرف شود باعث تشدید اثرات ضدانعقادی شده و امکان خونریزی غیرطبیعی را افزایش می‌دهد، بهتر است آزمایش پروترومبین[3] بطور منظم انجام شود.
- **سیکلوسپورین (مهارکننده سیستم ایمنی) و سایر مهارکننده‌های سیستم ایمنی و داروهای ضدویروس**، این داروها را بطور همزمان با سیمواستاتین تجویز نمی‌کنند، تجویز همزمان باعث مسمومیت، بخصوص مسمومیت‌های عضلانی می‌شود.
- مصرف همزمان سیمواستاتین با **سایر داروهای کاهنده چربی خون** باعث گرفتگی‌های عضلانی می‌شود.
- **ایتراکونازول، کتوکونازول (هر دو ضد قارچ)، تلیترومایسین و اریترومایسین (هر دو آنتی‌بیوتیک)**، مصرف همزمان این داروها باسیمواستاتین گرفتگی عضلانی را تشدید می‌کند.

۲- این بیماری ناشی از اختلالات متابولیسم ماده‌ای است به نام پورفیرین که افزایش آن باعث حساسیت‌های پوستی به نور شده و وقتی فرد در معرض نور خورشید قرار می‌گیرد دچار ضایعات متعددی می‌شود.

۳- آزمایشی است که زمان انعقاد خون را مشخص می‌نماید.

سیناریزین

اطلاعات عمومی

سیناریزین در سال ۱۹۷۰ میلادی (۱۳۴۹ خورشیدی) به بازار دارویی جهان به عنوان یک داروی ضدحساسیت، ضد تهوع و استفراغ معرفی شد. مصرف عمدهٔ این دارو در بیماری حرکت (مسافرت[1]) است. همچنین برای کنترل علائم تهوع و سرگیجه ناشی از التهاب گوش داخلی و بیماری مِنییر[2] مصرف می‌شود. سیناریزین در دوزهای بالا باعث گشادی عروق شده و در درمان بیماری رینود و اختلال عروق محیطی به کار می‌رود. این دارو نیز مانند سایر داروهای این گروه دارای عوارض جانبی مشترکی است که از جملهٔ آنها می‌توان از خواب‌آلودگی نام برد، البته خواب‌آلودگی ناشی از سیناریزین کمتر از سایر داروهای ضدحساسیت می‌باشد.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
ضد حساسیت، ضد استفراغ

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم □ متوسط ■ زیاد □

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست ■
(در خارج از ایران نسخه پزشک لازم نیست)

نام‌های تجاری سینازیر، استوگرون

اطلاعات دارویی

دارویی که برای شما تجویز شده است برای درمان بیماری‌تان مناسب است، از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری کنید.

شکل دارویی

قرص، شکل کپسول آن در ایران موجود نیست.

تعداد دفعات و زمان مصرف

۳-۲ بار روزانه؛ برای بیماری حرکت دارو را ۲ ساعت قبل از سفر مصرف نمایید.

مقدار مصرف در بزرگسالان

بزرگسالان، ۹۰-۴۵ میلی‌گرم روزانه (برای جلوگیری از تهوع و استفراغ)، ۲۲۵-۱۵۰ میلی‌گرم روزانه (برای اختلال در گردش خون)، ۳۰ میلی‌گرم در موقع سفر و سپس در صورت نیاز هر ۸ ساعت ۱۵ میلی‌گرم (برای بیماری حرکت)؛ کودکان، در سنین بین ۱۲-۵ سال ۱۵ میلی‌گرم سپس در صورت نیاز هر ۸ ساعت ۷/۵ میلی‌گرم

شروع اثر

تا ۳۰ دقیقه

مدت اثر

تا ۸ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

در ظروف دربسته، در جای خشک و خنک، به دور از دسترس اطفال نگهداری شود.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

به خاطر آوردید سریعاً مصرف کنید، اگر تا وعدهٔ بعدی کمتر از ۲ ساعت مانده، منتظر وعده بعدی باشید و از دو برابر کردن دوز آن بپرهیزید.

قطع مصرف دارو

اگر دارو را برای درمان تهوع و سرگیجه ناشی از بیماری گوش داخلی یا جهت بهبود اختلالات گردش خون مصرف می‌کنید نباید بدون مشورت با پزشک دارو را قطع نمایید. در صورتی که دارو را برای درمان بیماری حرکت مصرف می‌کنید نیاز به ادامه مصرف آن نمی‌باشد و می‌توانید با اطمینان کامل دارو را قطع کنید.

مصرف بیش از اندازه

معمولاً مصرف ناآگاهانه مشکل خاصی بوجود نمی‌آورد ولی مصرف بیش از آن باعث بروز علائمی مانند خواب‌آلودگی، آشفتگی می‌شود که لازم است هر چه سریعتر به پزشک اطلاع دهید.

مصرف طولانی مدت

مصرف طولانی مدت دارو در سالمندان می‌تواند باعث حرکات غیرطبیعی اندام‌ها شود.

توصیه‌های ضروری

- برای کاهش عوارض گوارشی بهتر است دارو را همراه غذا مصرف کنید.
- در صورت بروز خشکی دهان می‌توانید آب ولرم غرغره کنید یا از آدامس و آب‌نبات کم قند استفاده نمایید.

نحوه دفع دارو

عمدهٔ این دارو از راه ادرار دفع می‌گردد.

CINNARIZINE

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک‌تان می‌داند که:

∇ در اکثر مواقع دچار اُفت فشارخون می‌شوید.

∇ از آب سیاه[3] رنج می‌برید.

∇ پورفیری[4] دارید.

∇ دچار افزایش حجم پروستات شده‌اید.

∇ سایر داروها را هم زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

∇ ایمنی مصرف آن در این دوران تأیید نشده است.

دوران شیردهی

∇ توصیه نمی‌شود.

نوزادان و کودکان

∇ کاهش دوز دارو ضروری است.

بالای ۶۰ سالگی

∇ مشکل خاصی ندارد.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ این دارو باعث خواب‌آلودگی می‌شود بنابراین تا مشخص نشدن اثر آن روی بدنتان از انجام اینگونه مشاغل خودداری کنید.

الکل

∇ بپرهیزید، الکل باعث افزایش اثرات تسکینی دارو می‌گردد.

عوارض جانبی

خواب‌آلودگی از شایع‌ترین عوارض دارو است. گاهی اوقات تاری دید و خشکی دهان نیز بوجود می‌آید.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
خواب‌آلودگی	●		■			
بی‌حالی	●		■			
تاری دید		●	■			
خشکی دهان		●	■			
بثورات جلدی		●		■	▲	

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

● **توصیه کلی،** کلیه داروهایی که روی سیستم اعصاب مرکزی اثر تضعیف کنندگی دارند مانند قرص‌های خواب‌آور، ضدافسردگی، ضداضطراب‌ها و مسکن‌های مخدری اگر با سیناریزین مصرف شوند باعث افزایش اثر تسکینی یکدیگر می‌شوند و عوارض خطرناکی به دنبال دارد.

۱- در شرایطی که فرد در اتومبیل نشسته است مرکز تعادل آن مرتباً در حال برقراری تعادل است پس از مدتی در افراد حساس این مرکز تعادل بیش از حد فعال شده و باعث حالت تهوع و استفراغ می‌شود که به آن بیماری حرکت می‌گویند.

۲- زمانی که میزان مایع داخل حلزون گوش افزایش می‌یابد باعث سرگیجه، کاهش شنوایی و وزوز گوش می‌شود، علت این بیماری ناشناخته است ولی توسط استرس، احتباس آب و مصرف بعضی تنقلات تشدید می‌شود.

۳- اختلال چشمی است که باعث افزایش فشار داخلی چشم شده و در صورت عدم درمان باعث سردرد، کاهش بینایی و نهایتاً کوری می‌شود.

۴- اختلالی در متابولیسم پورفیرین است که ناشی از اختلال عملکرد کبدی است و باعث دل درد، حساسیت پوستی به نور خورشید شده و وقتی فرد در معرض نور خورشید قرار گیرد دچار ضایعات متعددی می‌شود.

فاموتیدین

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
ضد زخم معده (ضداسید معده)

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم ■ متوسط □ زیاد □

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □
(در خارج از ایران نیازی به نسخه پزشک نیست)

نام‌های تجاری پپسید، پپسیدین، ناموتال

اطلاعات عمومی

فاموتیدین جزء داروهای ضدزخم معده و اثنی‌عشر است که تأثیر خود را با کاهش تولید اسید معده می‌گذارد. عمدهٔ مصرف آن در زخم معده و روده است و گاهی مواقع برای جلوگیری از ترش کردن و سنگینی سر معده نیز مصرف می‌شود. درمان با این دارو به ۴ تا ۸ هفته زمان نیاز دارد و دل درد ناشی از التهاب معده پس از صرف این دارو به سرعت خوب نمی‌شود. این دارو را در بیماران صرعی و افرادی که داروهای ضدانعقادی خوراکی مصرف می‌کنند با احتیاط تجویز می‌کنند. در صورتی که دل درد شما پس از گذشت ۸ هفته بهتر نشد لازم است دارو قطع شده و جهت کارهای تشخیصی بیشتر به پزشک مراجعه نمایید.

اطلاعات دارویی

دارویی که برای شما تجویز شده است، برای درمان بیماری‌تان مناسب است از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری کنید.

شکل دارویی

قرص

تعداد دفعات و زمان مصرف

۲-۱ بار در روز، بهتر است یک بار در روز موقع خواب مصرف شود.

مقدار مصرف در بزرگسالان

۴۰ میلی‌گرم یک بار در روز یا ۲۰ میلی‌گرم دوبار روزانه

شروع اثر

۱ ساعت

مدت اثر

۱۲-۶ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده

از مصرف غذا و چاشنی‌های محرک معده مانند انواع فلفل و ترشی‌ها خودداری کنید.

ذخیره‌سازی

در ظروف دربسته در دمای اتاق به دور از نور و دسترس اطفال نگهداری شود.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

دوز فراموش شده را مصرف نکرده منتظر دوز بعدی شوید.

قطع مصرف دارو

بدون دستور پزشک دارو را قطع نکنید، قطع ناگهانی دارو باعث عود بیماری می‌شود.

مصرف بیش از اندازه

معمولاً مصرف ناآگاهانه مشکلی بوجود نمی‌آورد اگر از این میزان بیشتر شود و علائمی غیرطبیعی بروز کند بلافاصله به پزشک اطلاع دهید.

مصرف طولانی مدت

مصرف بیش از ۸ هفته ضرورتی ندارد.

توصیه‌های ضروری

- بهتر است دارو را همراه غذا مصرف نمایید.
- در صورتی که مشکل کلیوی دارید با نظارت پزشک دوز دارو را کم کرده یا فواصل مصرف آن را افزایش دهید.
- منتظر اثر زودهنگام آن نباشید برای بهبود دل دردها و سایر علائم بیماری حداقل به سه هفته زمان نیاز است.

نحوه دفع دارو

از راه ادرار دفع می‌گردد.

FAMOTIDINE

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک تان می‌داند که:

∇ مدت زیادی درگیر بیماری‌های کبدی یا کلیوی هستید.

∇ سایر داروها را هم زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

∇ در صورت لزوم با احتیاط مصرف شود.

دوران شیردهی

∇ در شیر مادر ترشح شده و ممکن است برای شیرخوار مضر باشد.

نوزادان و کودکان

∇ کاهش دوز ضروری است.

بالای ۶۰ سالگی

∇ مشکل خاصی وجود ندارد، ولی با مصرف فاموتیدین ممکن است علائمی که دال بر سرطان‌های معده و روده است مخفی شود، بنابراین با احتیاط مصرف شود.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ این دارو باعث سرگیجه و گیجی می‌شود بنابراین تا مشخص شدن اثرات دارو از انجام اینگونه مشاغل خودداری کنید.

الکل

∇ مشروبات الکلی به تنهایی باعث وخامت زخم‌های معده و روده شده، امکان خونریزی از آنها را افزایش می‌دهد بنابراین از مصرف آن خودداری کنید.

عوارض جانبی

عوارض جانبی فاموتیدین نادر است و بستگی به میزان مصرف آن دارو دارد و اغلب با ادامه مصرف برطرف می‌گردد.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
اسهال	●		■			
سرگیجه / خستگی	●			■		
درد عضلانی		●		■		
بزرگی پستان‌ها (در مردان)		●		■		
ناتوانی جنسی		●		■		
بثورات جلدی		●		■	▲	

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **داروهای ضداضطرابی**، فاموتیدین میزان این داروها را در خون افزایش داده و باعث بروز عوارض گوناگونی می‌شود.
- **سیلدنافیل (داروی مصرفی در ناتوانی جنسی)، قرص‌های قلبی**، مصرف هم زمان با فاموتیدین باعث افزایش اثرات این داروها می‌شود.

فلوئوکستین

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
ضدافسردگی

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم ☐ متوسط ■ زیاد ☐

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط ☐ زیاد ☐

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست ☐

نام‌های تجاری پروزاک، اوکساکتین

اطلاعات عمومی

فلوئوکستین به گروهی از ضدافسردگی‌ها تعلق دارد که به مهارکننده‌های جذب سروتونین[1] معروفند. این دارو به علت اثر آرامبخشی کم، عوارض جانبی متفاوتی را از خود نشان می‌دهد و این عوارض مانند سایر ضدافسردگی‌ها نیست. معمولاً بیماران افسرده درگیر انزواطلبی، خلق پایین و عدم انگیزه لازم جهت انجام امور خود هستند، این دارو خلق آنها را بالا برده، فعالیت روزمره را افزایش می‌دهد و جاذبهٔ خاصی برای انجام امورشان ایجاد می‌کند. فلوئوکستین در بدن به تدریج تجزیه شده به همین دلیل، با قطع مصرف دارو، هفته‌ها در بدن باقی می‌ماند. استفاده گسترده دارو در افسردگی است ولی در بیماری پُرخوری عصبی (جوع) نیز جهت جلوگیری از پُرخوری و تخلیه سریع مواد غذایی از معده و روده کاربرد دارد. این دارو همچنین در اختلال خلقی پیش از قاعدگی که در روز چهاردهم چرخه، مصرف آن آغاز و تا ۲ روز بعد از شروع قاعدگی ادامه می‌یابد بکار می‌رود.

اطلاعات دارویی

دارویی که برای شما تجویز شده است برای درمان بیماری‌تان مناسب است، از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری نمایید.

شکل دارویی

کپسول، شربت

تعداد دفعات و زمان مصرف

یک بار روزانه در هنگام صبح

مقدار مصرف در بزرگسالان

۶۰-۲۰ میلی‌گرم روزانه

شروع اثر

برخی اثرات دارو بعد از ۱۴ روز ظاهر می‌شود، اما اثرات کامل درمانی آن تا ۴ هفته یا بیشتر احساس می‌شود.

مدت اثر

اثرات درمانی آن تا ۶ هفته در بدن باقی می‌ماند. عوارض دارو پس از چند روز برطرف می‌شود.

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

در ظروف دربسته، در جای خشک و خنک (دمای اتاق)، و به دور از دسترس اطفال نگهداری شود.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

یادتان آمد بلافاصله بخورید، اگر تا وعدهٔ بعدی کمتر از ۸ ساعت مانده، منتظر وعدهٔ بعدی شوید و از دو برابر کردن دوز دارو در این وعده بپرهیزید.

قطع مصرف دارو

بدون دستور پزشک دارو را قطع نکنید، این دارو باید به تدریج کم تا نهایتاً قطع شود.

مصرف بیش از اندازه

مصرف ناآگاهانه دارو معمولاً مشکلی بوجود نمی‌آورد، ولی مصرف بیش از آن باعث بروز عوارضی می‌شود که لازم است فوراً پزشک را در جریان قرار دهید.

مصرف طولانی مدت

مشکل خاصی وجود ندارد، عوارض جانبی دارو با ادامه مصرف برطرف می‌شوند.

توصیه‌های ضروری

- بیمارانی که از مرض قند رنج می‌برند توجه داشته باشند در طی مصرف این فلوئوکستین، مرتباً قند خون خود را اندازه‌گیری کنند، این دارو در شروع مصرف، باعث کاهش و در ادامه مصرف باعث افزایش قند خون می‌شود.
- منتظر بهبود علائم خود بعد از چند روز نباشید، این دارو برای ظاهر نمودن اثرات درمانی خود به حداقل ۵ هفته زمان نیاز دارد.
- جهت جلوگیری از تحریک معده دارو را همراه غذا یا بعد از آن مصرف کنید.

نحوه دفع دارو

عمده دارو از راه ادرار دفع می‌گردد.

۱- انتقال‌دهندهٔ عصبی است که در مغز و نخاع وجود دارد، عملکرد مهاری دارد و در فرایندهای گوناگونی مانند خواب، ادراک درد و اختلالات خلقی (افسردگی و شیدایی) نقش دارد.

FLUOXETINE

اقدامات احتیاطی خاص

آیا پزشک‌تان می‌داند که:

∇ مدت زیادی است، درگیر بیماری کبدی یا کلیوی هستید.
∇ مشکل قلبی دارید.
∇ مرض قند دارید.
∇ صرع دارید و تشنج می‌کنید.
∇ به داروهای این گروه به ویژه فلوئوکستین حساسیت دارید.
∇ سایر داروها را هم زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

∇ ایمنی مصرف آن در این دوران تأیید نشده است.

دوران شیردهی

∇ این دارو در شیر ترشح می‌شود و ممکن است به شیرخوار آسیب برساند.

نوزادان و کودکان

∇ در سنین زیر ۱۸ سال توصیه نمی‌شود.

بالای ۶۰ سالگی

∇ مشکل خاصی وجود ندارد.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ این دارو به علت ایجاد خواب‌آلودگی، تا روشن شدن تأثیر دارو بر روی بدنتان از انجام اینگونه مشاغل خودداری نمایید.

الکل

∇ مشکلی گزارش نشده است.

عوارض جانبی

عوارض شایع دارو عبارتند از بی‌قراری، بی‌خوابی و ناراحتی گوارشی، این دارو عوارض کمتری نسبت به ضدافسردگی‌های سه حلقه‌ای از خود نشان می‌دهد.

ف

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
سردرد / عصبی شدن	●		■			
بی‌خوابی / اضطراب	●			■		
تهوع / اسهال / کاهش وزن	●			■		
سرگیجه		●	■			
اختلال در عملکرد جنسی		●	■			
بثورات جلدی		●		■	▲	■

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **مسکن‌ها**، این داروها اثرات تسکینی فلوئوکستین را افزایش می‌دهند.
- **مهارکننده‌های منوآمین‌اکسیداز (گرو دیگری از ضدافسردگی‌ها)**، از مصرف فلوئوکستین حداقل تا ۱۴ روز پس از قطع مصرف این داروها خودداری نمایید (به جزء موکلوبماید)، مصرف همزمان این داروها باعث عوارض خطرناکی می‌شود. اگر فلوئوکستین مصرف می‌کنید و به دستور پزشک لازم است یکی از این داروها جانشین آن شوند بهتر است تا ۵ هفته از قطع فلوئوکستین از مصرف این داروها خودداری کنید.
- **ضدافسردگی‌های سه حلقه‌ای (آمی‌تریپتیلین)**، فلوئوکستین از تجزیه این داروها جلوگیری کرده باعث افزایش اثرات سمی دارو می‌شود.
- **لیتیوم (داروی روان‌پریشی)**، فلوئوکستین میزان آن را در خون افزایش داد و باعث ایجاد اثرات سمی دارو می‌شود.
- **تریپتوفان (نوعی اسیدآمینه)**، مصرف همزمان آنها باعث آشفتگی، بی‌قراری و اختلالات گوارشی می‌شود.
- **ترفنادین (آنتی‌هیستامین)**، مصرف همزمان آنها ایجاد عارضه قلبی را افزایش می‌دهد.
- **ضدانعقادهای خوراکی (وارفارین)**، فلوئوکستین اثرات وارفارین را افزایش می‌دهد.

فلوپنتیکسول

اطلاعات عمومی

فلوپنتیکسول، دارویی ضدروان‌پریشی است که مصرف عمده آن در اختلال اسکیزوفرنی[1] و بیماری‌های روانی مشابه آن می‌باشد. همچنین در درمان افسردگی خفیف تا متوسط همراه با یا بدون اضطراب کاربرد دارد. عوارض دارویی آن مشابه داروهای گروه فنوتیازین (مانندکلرپرومازین) با اثر تسکین بخشی کمتر و ایجاد علائم پارکینسونی[2] بیشتر است. این دارو برای افرادی که از شیدایی[3] رنج می‌برند مناسب نیست و باعث تشدید علائم آنها می‌شود. برای ایجاد درمان کامل و حذف علائم بیماری نیاز به ۶ ماه مصرف مداوم و منظم دارو است، که برای رسیدن به این هدف درمانی، دوز مشخصی از دارو بنام دوز نگهدارنده در طی این مدت مصرف می‌شود.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
ضد روان‌پریشی

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم □ متوسط ■ زیاد □

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری دپیکسول، فلونکسول

اطلاعات دارویی

دارویی که برای شما تجویز شده است برای درمان بیماری‌تان مناسب است، از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری نمایید.

شکل دارویی

قرص، آمپول

تعداد دفعات و زمان مصرف

در شکل قرص، ۲-۱ بار روزانه قبل از ساعت ۴ بعدازظهر؛ در شکل آمپول، هر ۴-۲ هفته یک آمپول تزریق شود.

مقدار مصرف در بزرگسالان

برای اسکیزوفرنی و سایر اختلالات روان‌پریشی، ۱۸-۶ میلی‌گرم روزانه (قرص)، از ۲۰ میلی‌گرم هر ۴ هفته تا حداکثر ۴۰۰ میلی‌گرم هفته‌ای (آمپول)، برای افسردگی، ۳-۱ میلی‌گرم روزانه (قرص)

شروع اثر

۱۰ روز

مدت اثر

تا ۱۲ ساعت (قرص)، ۴-۲ هفته (آمپول)

رژیم غذایی توصیه شده: هیچ

ذخیره‌سازی

در دمای اتاق و به دور از نور و دسترس اطفال نگهداری شود.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

به خاطر آورید فوری بخورید، در صورتی که تا دوز بعدی کمتر از ۲ ساعت باقی مانده، منتظر وعده بعدی باشید و از دو برابر کردن مقدار دارو خودداری کنید.

قطع مصرف دارو

بدون دستور پزشک و بطور ناگهانی دارو را قطع نکنید، این دارو باید به تدریج کم شود تانهایتاً قطع گردد. قطع ناگهانی ممکن است همراه علائم قطع دارو شامل سردرد، لرز، تهوع و ضعف باشد و بیماری مجدداً عود نماید.

مصرف بیش از اندازه

معمولاً مصرف ناآگاهانه خطری ایجاد نمی‌کند ولی اگر بیش از آن مصرف شود و علائمی مانند خواب‌آلودگی شدید، غش، کاهش فشارخون، کاهش یا افزایش دمای بدن و شوک ظاهر شد بلافاصله به پزشک خبر دهید.

مصرف طولانی مدت

در مصرف طولانی مدت، ممکن است اختلال حرکت تأخیری و آسیب به کبد و بروز یرقان (زردی) بوجود آید.

کنترل و پایش: آزمایش خون دوره‌ای توصیه می‌شود بخصوص اگر عفونت مقاوم وجود داشته باشد.

توصیه‌های ضروری

- شکل تزریقی دارو را در یخچال قرار ندهید.
- اگر برحسب اتفاق آمپول دارو شکست، برای جلوگیری از التهاب پوست، مایع درون آن با پوست تماس نیابد.

نحوه دفع دارو

این دارو از راه ادرار و مدفوع دفع می‌گردد.

۱- یا روان گسیختگی به گروهی از اختلالات روانی گفته می‌شود که مشخصه آن وجود بهم ریختگی فکر، ادراک، هیجان و رفتار است. ادراکات فرد شکل توهم به خود می‌گیرد و هیجانات بسیار نامناسبی از خود نشان می‌دهد.

۲- بیماری سیستم عصبی است که باکم تحرکی، لرزش اندام‌ها، گرفتگی عضلانی و حرکات ناخواسته عضلانی همراه است.

۳- یک نوع اختلال خلقی است که با برآشفتگی شدید و هیجانات غیرقابل کنترل همراه است.

FLUPENTIXOL

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید به پزشک‌تان گفته‌اید که:

- ∇ مدت زیادی درگیر بیماری کبدی و کلیوی بوده‌اید.
- ∇ صرع دارید و تشنج می‌کنید.
- ∇ درگیر اختلال غده تیروئید هستید.
- ∇ سایر داروها را هم زمان مصرف می‌کنید.
- ∇ مشکل قلبی دارید.
- ∇ پورفیری[۴] دارید.
- ∇ پارکینسون دارید.
- ∇ از آب سیاه[۵] رنج می‌برید.

دوران حاملگی

∇ معمولاً تجویز نمی‌شود، این دارو از جفت رد شده و ممکن است باعث سُستی نوزاد پس از تولد شود.

دوران شیردهی

∇ در شیر مادر ترشح شده و ممکن است باعث آسیب به شیرخوار شود.

نوزادان و کودکان

∇ توصیه نمی‌شود.

بالای ۶۰ سالگی

∇ این دارو ممکن است باعث اختلال حرکت تأخیری یا گیجی در این سنین شود بنابراین کاهش دوز ضروری است.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ این دارو ممکن است باعث خواب‌آلودگی و کُندی عکس‌العمل شود بنابراین تا مشخص شدن اثر دارو، از انجام اینگونه مشاغل پرهیز کنید.

الکل

∇ بپرهیزید، الکل باعث تشدید اثرات تسکینی این دارو می‌شود.

جراحی و بیهوشی عمومی

∇ قبل از هرگونه عمل جراحی و بیهوشی عمومی مصرف دارو را متوقف کنید.

عوارض جانبی

بیشترین عوارض دارویی مربوط به عدم انتقال پیام‌های عصبی به عضله قلب است.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
تاری دید	●		■			
افزایش وزن/ تهوع/خواب‌آلودگی	●			■		
ضربان تند / تپش قلب	●		■			■
سرگیجه / غش / گیجی	●		■			■
لرزش اندام‌ها / پارکینسون	●		■			
تشنج		●	■		▲	■
بثورات جلدی / یرقان (زردی)		●	■		▲	
گلودرد /عفونت‌های مقاوم		●	■			

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **داروهای ضد بی‌نظمی ضربان قلب**، خطر افزایش بی‌نظمی ضربان قلب با مصرف همزمان این داروها و فلوپنتیکسول بیشتر می‌شود.
- **مسکن‌ها**، فلوپنتیکسول باعث افزایش اثر این مسکن‌ها می‌شود.
- **ضدتشنج‌ها (فنی‌توئین)**، مصرف همزمان با فلوپنتیکسول باعث کاهش اثر این داروها می‌شود.

۴- اختلالی در متابولیسم پورفیرین است که ناشی از اختلال عملکرد کبدی است و باعث دل درد، حساسیت پوستی به نور خورشید شده و وقتی فرد در معرض نور خورشید قرار گیرد دچار ضایعات متعددی می‌شود.

۵- اختلال چشمی است که باعث افزایش فشار داخل چشم شده و در صورت عدم درمان باعث سردرد، کاهش بینایی و نهایتاً کوری می‌شود.

فلوتامید

اطلاعات عمومی

فلوتامید یک داروی ضد سرطان است که در درمان سرطان پیشرفته پروستات استفاده می‌شود. این دارو در ترکیب با سایر داروها از جمله گوسرلین برای کنترل هورمون جنسی مردانه(موجود در زنان) در بیماری موهای زائد زنان(هیرسوتیسم) بکار می‌رود. فلوتامید زمانی که هورمون جنسی مردانه را مهار می‌کند، هم جلوی رشد موهای زائد را می‌گیرد و هم از رشد سلول‌های سرطانی (که وابسته به هورمون جنسی مردانه است) جلوگیری می‌نماید. در بیماران سرطانی ابتدا داروی گوسرلین می‌دهند تا باعث افزایش اولیه آزادسازی هورمون تستوسترون (هورمون مردانه) شود و بدنبال آن افزایش رشد تومور (شعله‌ور شدن تومور) ایجاد می‌شود و سپس در این شرایط فلوتامید جهت متوقف نمودن این روند تجویز می‌شود. در انگلستان، درمان با فلوتامید سه روز قبل از شروع مصرف گوسرلین، آغاز می‌شود. همچنین فلوتامید را می‌توان به تنهایی برای درمان سرطان پروستات به کار برد. فلوتامید ممکن است باعث تغییر رنگ زرد یا زرد متمایل به سبز ادرار شود اما این عارضه خطری در پی ندارد. با این حال اگر رنگ ادرار شما تیره شد باید حتماً پزشک را در جریان بگذارید چون ممکن است علامت آسیب کبدی باشد.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
ضد سرطان

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم □ متوسط ■ زیاد □

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری کیماکس، دروژنیل

اطلاعات دارویی

دارویی که تجویز شده برای درمان بیمارتان مناسب است از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری کنید.

شکل دارویی

قرص

تعداد دفعات و زمان مصرف

روزی ۳ بار که سه روز قبل از شروع داروهای گوسرلینی آغاز می‌شود و ۳ هفته ادامه می‌یابد.

مقدار مصرف در بزرگسالان

۲۵۰ میلی‌گرم

شروع اثر

یک ساعت

مدت اثر

۸ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

در ظروف دربسته در جای خنک و خشک و دور از دسترس کودکان قرار دهید.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

به محض یادآوری مصرف کنید. اگر قرار است نوبت بعدی در ۲ ساعت آینده باشد، یک نوبت را اکنون مصرف کنید و از مصرف نوبت بعدی صرف‌نظر نمایید.

قطع مصرف دارو

مصرف دارو را بدون مشورت با پزشک قطع نکنید چون ممکن است بیماری وخیم‌تر شود.

مصرف بیش از اندازه

معمولاً مصرف ناآگاهانه مشکل خاصی بوجود نمی‌آورد ولی اگر بیش از آن مصرف شود یا علائمی غیرطبیعی بوجود آید بلافاصله به پزشک خبر دهید.

مصرف طولانی مدت

مصرف طولانی مدت فلوتامید ممکن است سبب آسیب کبدی شده و از آنجا که این دارو ضد هورمون مردانه است، ممکن است سبب کاهش نطفهٔ مرد شود.

کنترل و پایش

آزمایش خون جهت بررسی عملکرد کبدی لازم است.

توصیه‌های ضروری

- در شروع درمان با این دارو ممکن است عوارض مختلفی بوجود آیند که در ادامه بدن نسبت به آنها تحمل پیدا کرده و برطرف می‌شوند.

نحوه دفع دارو

عمدهٔ دفع دارو از راه ادرار است.

FLUTAMIDE

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک‌تان می‌داند که:

∇ مشکلات قلبی دارید.

∇ دچار مشکلات کبدی شده‌اید.

∇ سایر داروها را هم زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

∇ تجویز نمی‌شود.

دوران شیردهی

∇ تجویز نمی‌شود.

نوزادان و کودکان

∇ تجویز نمی‌شود.

بالای ۶۰ سالگی

∇ مشکل خاصی وجود ندارد.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ از آنجا که دارو می‌تواند سبب تاری دید و گیجی شود، تا مشخص شدن اثر دارو بر بدن، از انجام چنین فعالیت‌هایی خودداری کنید.

الکل

∇ مشکل خاصی وجود ندارد اما مصرف زیاد آن بدون عارضه نخواهد بود.

عوارض جانبی

تهوع و خستگی از عوارض شایع‌اند. تورم پستان‌ها نیز در صورت مصرف طولانی مدت دارو بوجود آمده که با ادامه مصرف و یا کاهش دوز دارو برطرف می‌شود.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
تورم و درد پستان	●		■			
تهوع / استفراغ / اسهال	●		■			
بی‌خوابی / خستگی / سردرد	●		■			
گیجی / تاری دید		●	■			
واکنش‌های پوستی		●		■		
زردی / تیره شدن ادرار		●		■	▲	▮

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

● **وارفارین (ضدانعقاد خوراکی)**، فلوتامید سبب افزایش اثرات دارو می‌شود.

فلوتیکازون

اطلاعات عمومی

فلوتیکازون یک داروی کورتونی است که برای کنترل التهاب در آسم و التهاب آلرژیک بینی بکار می‌رود. فلوتیکازون سبب بهبود فوری نمی‌شود. لذا مصرف منظم دارو دارای اهمیت است. در التهاب آلرژیک بینی، درمان با افشانه بینی باید ۲ تا ۳ هفته قبل از شروع تب یونجه[1] آغاز شود. افرادی که مبتلا به آسم هستند باید فلوتیکازون را بطور منظم توسط یک دمنده استفاده کنند تا از حملات جلوگیری به عمل بیاید. دستورالعمل مناسب برای اطمینان از استعمال صحیح دمنده ضروری است. فلوتیکازون همچنین به شکل پماد یا کرم برای درمان درماتیت و اگزما بکار می‌رود. عوارض جانبی جدی مرتبط با فلوتیکازون نادر است چرا که دارو مستقیم وارد ریه (توسط دمنده) یا مخاط بینی (توسط افشانه بینی) می‌شود و کاری به سایر قسمت‌های بدن ندارد. عفونت قارچی مسبب تحریک دهان و حلق از عوارض جانبی احتمالی شکل استنشاقی است که با شستشوی دهان و غرغره آب پس از هر بار استنشاق به حداقل می‌رسد.

طبقه بندی

گروه دارویی:
ضد التهاب (کورتون)

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم ■ متوسط □ زیاد □

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ **لازم نیست** ■
(در خارج از ایران)

نام‌های تجاری کوتیوات، فلیکسوناز، فلیکسوتید

اطلاعات دارویی

دارویی که تجویز شده برای درمان بیماری‌تان مناسب است از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری کنید.

شکل دارویی

افشانه بینی، شکل پماد، کرم و دمندهٔ آن در ایران موجود نیست.

تعداد دفعات و زمان مصرف

التهاب آلرژیک بینی، روزی ۲-۱ بار؛ آسم روزی ۲ بار

مقدار مصرف در بزرگسالان

التهاب آلرژیک بینی، ۲ افشانه در هر سوراخ بینی در هر نوبت؛ آسم، ۱۰۰۰-۱۰۰ میلی‌گرم در هر نوبت

شروع اثر

۷-۴ روز (آسم)؛ ۴-۳ روز (التهاب آلرژیک بینی)

مدت اثر

اثر دارو تا چندین روز پس از توقف دارو، ادامه دارد.

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

در جای خنک و خشک، دور از دسترس کودکان نگهدارید.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

به محض یادآوری مصرف کنید.

قطع مصرف دارو

مصرف دارو را بدون مشورت با پزشک قطع نکنید؛ ممکن است علایم بیماری عود کند.

مصرف بیش از اندازه

معمولاً مصرف ناآگاهانه مشکل خاصی بوجود نمی‌آورد ولی اگر بیش از آن مصرف شود و عوارضی غیرطبیعی بوجود آید به پزشک اطلاع دهید.

مصرف طولانی مدت

مصرف طولانی مدت یا دوزهای بالای دارو بندرت سبب سرکوب عملکرد غدد فوق کلیوی می‌شود. تغییرات پوستی بویژه در صورت، با مصرف طولانی مدت دارو دیده شده است. بیمارانی که تحت درمان طولانی مدت با فلوتیکازون قرار دارند باید کارت کورتون یا گردن‌بند هشدار طبی همراه داشته باشند.

توصیه‌های ضروری

- در حین مصرف این دارو از تماس با بیماران عفونی خودداری کنید.
- این دارو نباید با چشم تماس پیدا کند.

نحوه دفع دارو

عمدهٔ دفع دارو از راه مدفوع است.

۱- بیماری است حساسیتی که فرد وقتی در معرض چمن و علف‌ها (بخصوص در فصل بهار)، قرار می‌گیرد شروع به واکنش کرده و دچار احتقان بینی و آبریزش و نهایتاً تب می‌شود.

FLUTICASONE

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک‌تان می‌داند که:

- سینوزیت مزمن دارید.
- سابقه زخم یا جراحی بینی دارید.
- دچار سل یا سایر عفونت‌های تنفسی شده‌اید.
- سایر داروها را هم زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

- ایمنی مصرف آن در دوران حاملگی ثابت نشده است.

دوران شیردهی

- ایمنی مصرف آن در دوران شیردهی اثبات نشده است.

نوزادان و کودکان

- در سنین زیر ۴ سال توصیه نمی‌شود. در کودکان بزرگتر کاهش دوز الزامی است. از مصرف طولانی مدت پماد در کودکان خودداری کنید.

بالای ۶۰ سالگی

- مشکل شناخته شده‌ای وجود ندارد.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

- مشکل خاصی ندارد.

الکل

- مشکل شناخته شده‌ای وجود ندارد.

ف

عوارض جانبی

عوارض جانبی بندرت رخ می‌دهد. اصلی‌ترین عارضه تحریک راههای بینی (توسط افشانه بینی) و عفونت قارچی گلو و دهان (توسط دمنده) است. با شستشوی دهان، مسواک زدن و غرغره با آب، از بروز این عارضه خودداری کنید.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
تحریک بینی	●		■			
گلودرد / درد دهان	●			■		
خشونت صدا	●			■		
تغییرات پوست (پماد / کرم)	●			■		
اختلال چشایی و بویایی		●	■			
خون دماغ		●		■		
مشکلات تنفسی		●		■		■
بثورات پوستی / تورم صورت		●		■		■

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

ندارد.

فلوفنازین

طبقه بندی

گروه دارویی:
ضد روان‌پریشی
خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم ☐ متوسط ■ زیاد ☐
میزان وابستگی:
کم ■ متوسط ☐ زیاد ☐
نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست ☐
نام‌های تجاری مودکیت، پرولیکسین

اطلاعات عمومی

فلوفنازین جزء داروهای ضد روان‌پریشی است عمدهٔ مصرف آن در اختلالات روان‌پریشی[1]، اضطراب شدید و اختلالات رفتاری است، گاهی در بی‌خوابی شدید نیز کاربرد دارد. خطر ایجاد تشنج در این دارو کمتر از داروهای این گروه است، بنابراین فلوفنازین دارویی مناسب در بیماران صرعی و بیماران در معرض خطر تشنج است.

اطلاعات دارویی

دارویی که برای شما تجویز شده است برای درمان بیماری تان مناسب است، بدون دستور پزشک از تغییر دوز آن خودداری نمایید.

شکل دارویی

قرص، آمپول

تعداد دفعات و زمان مصرف

۴-۳ بار روزانه

مقدار مصرف در بزرگسالان

خوراکی، ۲/۵ تا ۱۰ میلی‌گرم در روز شروع شده، در بعضی از موارد تا ۳ میلی‌گرم در روز می‌رسد. تزریقی، ۱۲/۵ میلی‌گرم یکبار بصورت عضلانی یا زیرجلدی تزریق می‌شود، ۳-۲ هفته بعد اگر علائم بازگشت تزریق دیگری انجام می‌شود.

شروع اثر

قرص، ۱ ساعت؛ آمپول، ۷۲-۲۴ ساعت

مدت اثر

خوراکی، ۸-۶ ساعت؛ تزریقی، ۶-۱ هفته

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

در ظروف غیرقابل نفوذ به هوا و نور، در جای خشک و خنک به دور از دسترس اطفال نگهداری شود.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

به‌خاطر آوردید بلافاصله مصرف کنید، در صورتی که تا وعده بعدی کمتر از ۲ ساعت مانده، منتظر وعده بعدی باشید و از دو برابر کردن این وعده بپرهیزید.

قطع مصرف دارو

بدون دستور پزشک دارو را بطور ناگهانی قطع نکنید، برای قطع آن مقدار دارو را به تدریج کم کنید تا نهایتاً قطع شود.

مصرف بیش از اندازه

معمولاً مصرف ناآگاهانه دارو مشکلی بوجود نمی‌آورد، اگر بیش از آن مصرف کردید و علائمی مانند خواب‌آلودگی، بی‌نظمی ضربان قلب، غش کردن، گرفتگی عضلات و آشفتگی بوجود آمد سریعاً به پزشک اطلاع دهید.

مصرف طولانی مدت

پس از چند ماه مصرف مداوم دارو ممکن است واکنش‌های حساسیتی و یرقان (زردی) بوجود آید.

کنترل و پایش

آزمایش خون و ادرار در ابتدای شروع درمان و بعد از ۶ ماه انجام شود.

توصیه‌های ضروری

- سیگارکشیدن باعث کاهش اثرات دارو شده و نیکوتین دفع آن را سرعت می‌بخشد.
- اثرات دارو ممکن است هفته‌ها به طول بیانجامد، صبور باشید و منتظر بهبود علائم بیماری‌تان شوید.
- خشکی دهان با غرغره آب ولرم و خوردن آب‌نبات و آدامس کم‌قند، برطرف می‌شود.

نحوه دفع دارو

بطور عمده از راه ادرار و مقدار ناچیزی از طریق صفرا دفع می‌شود.

۱- اختلال روانی شدیدی است که در آن تفکر و هیجان فرد چنان مختل می‌شود که ارتباطش با واقعیت به کلی قطع می‌شود.

FLUPHENAZINE

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک‌تان می‌داند که:

∇ مدت زیادی درگیر بیماری‌های کبدی یا کلیوی هستید.

∇ مشکل قلبی دارید.

∇ پارکینسون[۲] دارید

∇ از آب سیاه[۳] رنج می‌برید.

∇ سایر داروها را هم زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

∇ معمولاً تجویز نمی‌شود، این دارو، نزدیک به زمان زایمان ممکن است باعث تأخیر و طولانی شدن زایمان گردد و نوزاد را دچار خواب‌آلودگی نماید.

دوران شیردهی

∇ در شیر مادر ترشح می‌شود و ممکن است برای شیرخوار مضر باشد.

نوزادان و کودکان

∇ در نوزادان زیر یک سال توصیه نمی‌شود، برای کودکان کاهش دوز دارو ضروری است.

بالای ۶۰ سالگی

∇ دوز شروع دارو را کم نمایید تا برخی از عوارض دارو ظاهر نشود.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ این دارو می‌تواند باعث خواب‌آلودگی و کُندی عکس‌العمل گردد، بهتر است تا مشخص شدن اثرات آن از انجام اینگونه مشاغل خودداری نمایید.

الکل

∇ بپرهیزید، الکل اثرات تسکینی دارو را تشدید می‌کند.

جراحی و بیهوشی عمومی

∇ قبل از هرگونه عمل جراحی یا بیهوشی عمومی مصرف دارو را متوقف نمایید.

عوارض جانبی

فلوفنازین باعث خواب‌آلودگی می‌شود که با تنظیم دوز دارو توسط پزشک برطرف می‌گردد. این دارو اثر تسکینی کمتری نسبت به سایر داروهای این گروه دارد و کمتر باعث افت فشارخون می‌شود.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
خواب‌آلودگی / رخوت	●		■			
افزایش وزن	●		■			
تاری دید	●			■		
سرگیجه	●			■		
کهیر / خارش		●		■	▲	▮
بثورات جلدی		●		■	▲	▮
یرقان (زردی)		●		■	▲	▮

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **داروهای ضدپارکینسون**، فلوفنازین اثر این داروها را کم می‌کند.
- **آرامبخش‌ها**، این داروها باعث تشدید اثرات تسکینی فلوفنازین می‌شود.
- **ویتامین ث**، باعث کاهش اثرات فلوفنازین می‌شود.

۲- بیماری سیستم عصبی است که با کم تحرکی، لرزش اندام‌ها، گرفتگی عضلانی و حرکات ناخواسته عضلانی همراه است.

۳- اختلال چشمی است که باعث افزایش فشار داخل چشم شده و در صورت عدم درمان باعث سردرد، کاهش بینایی و نهایتاً کوری می‌شود.

فلوکونازول

طبقه بندی

گروه دارویی:
ضد قارچ

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم □ متوسط ■ زیاد □

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری دیفلوکان

اطلاعات عمومی

فلوکونازول یک داروی ضدقارچ، قوی است که در درمان عفونت‌های کاندیدایی (برفک) مهبل، دهان و پوست و نیز انواع فراگیر و منتشرتر آن، استفاده گسترده‌ای دارد. همچنین فلوکونازول در درمان عفونت‌های قارچی نادر وغیرطبیعی مانند مننژیت کریپتوکوکی مؤثر است. این دارو برای پیشگیری از عفونت‌های قارچی در بیمارانی که ایمنی بدن آنها تضعیف شده است، بکار می‌رود. مقدار مصرف و طول دورهٔ مصرف به شرایط بیمار و نوع بیماری آن بستگی دارد. این دارو عموماً بخوبی تحمل می‌شود اما عوارض جانبی آن از جمله تهوع و استفراغ، اسهال و ناراحتی شکمی شایع‌اند.

اطلاعات دارویی

دارویی که تجویز شده برای درمان بیماریتان مناسب است از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری کنید.

شکل دارویی

قرص، کپسول، شکل آمپول و محلول آن در ایران موجود نیست.

تعداد دفعات و زمان مصرف

روزی یکبار

مقدار مصرف در بزرگسالان

روزی ۴۰۰-۵۰ میلی‌گرم

شروع اثر

در عرض چند ساعت اما اثرات مفید پس از چندین روز بطورکامل ظاهر می‌شوند.

مدت اثر

تا ۲۴ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

در ظروف دربسته در جای خنک و خشک و دور از دسترس کودکان نگهدارید. محلول را در یخچال به مدت کمتر از ۱۴ روز نگهداری کنید (یخ نزند).

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

به محض یادآوری مصرف کنید. اگر نوبت بعدی در ۶ ساعت آینده خواهد بود، یک نوبت را اکنون مصرف کنید و از مصرف نوبت بعدی صرف نظر نمایید.

قطع مصرف دارو

دورهٔ درمان را کامل کنید. حتی اگر احساس بهبود کردید، ممکن است عفونت اصلی وجود داشته باشد و در صورت توقف زودرس درمان، عود کند.

مصرف بیش از اندازه

معمولاً مصرف ناآگاهانه مشکلی بوجود نمی‌آورد ولی اگر از آن بیشتر شود و یا علائمی غیرطبیعی بوجود آید به پزشک اطلاع دهید.

مصرف طولانی مدت

معمولاً فلوکونازول برای دورهٔ درمانی کوتاهی تجویز می‌شود. با این حال ممکن است برای پیشگیری از عود مجدد مننژیت کریپتوکوکی در بیمارانی که ایمنی تضعیف شده دارند، دارو بطورنامحدود تجویز شود.

توصیه‌های ضروری

- برای جلوگیری از بروز تهوع و استفراغ بهتر است دارو را همراه غذا مصرف کنید.

نحوه دفع دارو

عمدهٔ دارو از راه ادرار دفع می‌شود.

FLUCONAZOLE

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک‌تان می‌داند که:

∇ بیماری مزمن کبدی یا کلیوی دارید.

∇ به داروهای ضدقارچ حساسیت دارید.

∇ سایر داروها را هم زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

∇ ایمنی مصرف آن در بارداری به اثبات نرسیده است با پزشک خود مشورت کنید.

دوران شیردهی

∇ توصیه نمی‌شود. دارو وارد شیر می‌شود و ممکن است برای شیرخوار مضر باشد.

نوزادان و کودکان

∇ کاهش مقدار مصرف ضروری است.

بالای ۶۰ سالگی

∇ در صورتی که عملکرد کلیوی مختل نباشد، دوز معمول دارو بی‌خطر است.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ مشکل شناخته شده‌ای وجود ندارد.

الکل

∇ مشکل شناخته شده‌ای وجود ندارد.

عوارض جانبی

فلوکونازول عموماً بخوبی تحمل می‌شود. اغلب عوارض جانبی اختلالات گوارشی است، بندرت، بثورات جلدی ظاهر می‌شود.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
تهوع /استفراغ	●		■			
ناراحتی شکمی	●		■			
اسهال	●		■			
نفخ	●		■			
بثورات جلدی		●		■	▲	

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **نکته کلی**، اغلب تداخلات دارویی ناشی از مصرف طولانی مدت با مقادیر بالای فلوکونازول است.
- **ریفامپیسین (آنتی‌بیوتیک)**، اثر فلوکونازول توسط ریفامپیسین، کاهش می‌یابد.
- **داروهای خوراکی ضددیابت**، فلوکونازول ممکن است سبب افزایش خطر کاهش قندخون در مصرف هم زمان با قرص‌های ضدقند مانند گلیکلازید، گلی‌بنکلامید، کلرپروپامید و تولبوتامید شود.
- **فنی‌توئین و تئوفیلین / آمینوفیلین (داروهای ضدتشنج)، سیکلوسپورین (داروی مصرفی در پیوند اعضاء)**، فلوکونازول سبب افزایش میزان این داروها در خون می‌شود.
- **داروهای ضدانعقادی**، فلوکونازول ممکن است سبب افزایش اثرضدانعقادهای خوراکی از جمله وارفارین شود.
- **ترفنادین (آنتی‌هیستامین)**، در صورت مصرف هم زمان با فلوکونازول، خطر عوارض قلبی را بالا می‌برد.

ف

فلووکسامین

اطلاعات عمومی

فلووکسامین به گروهی از ضدافسردگی‌ها تعلق دارد که به مهارکننده‌های جذب سروتونین معروفند. مصرف گستردهٔ آن در بیماران درگیر وسواس است. وسواس نوعی فکر مداوم، ناخواسته و مزاحم است که فرد را مجبور به انجام رفتاری خاص مثلاً خشونت می‌نماید. این دارو به علت اثر آرامبخشی اندک، عوارض جانبی کمتری را از خود بروز می‌دهد. همچنین فلووکسامین در افسردگی هم کاربرد دارد و باعث بالا بردن خلق می‌گردد. این دارو در بدن به تدریج تجزیه می‌شود و با قطع مصرف هفته‌ها در بدن باقی می‌ماند.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
ضدافسردگی‌ها

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم □ متوسط ■ زیاد □

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری لووکس، فاورین

اطلاعات دارویی

دارویی که برای شما تجویز شده است برای درمان بیماری‌تان مناسب است، از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری نمایید.

شکل دارویی

قرص

تعداد دفعات و زمان مصرف

یکبار روزانه هنگام خواب

مقدار مصرف در بزرگسالان

در اختلالات وسواس، بزرگسالان ۵۰ میلی‌گرم روزانه، حداکثر دوز روزانه تا ۳۰۰ میلی‌گرم، کودکان ۱۷-۸ ساله ۲۵ میلی‌گرم روزانه؛ در افسردگی، بزرگسالان و نوجوانان بالای ۱۷ سال، شروع دارو با ۱۰۰-۵۰ میلی‌گرم روزانه، حداکثر دوز روزانه تا ۳۰۰ میلی‌گرم.

شروع اثر

بعد از ۷-۴ روز برخی از اثرات نمایان می‌شود ولی اثرات کامل درمانی آن بعد از ۴ هفته یا بیشتر احساس می‌شود.

مدت اثر

هفته‌ها باقی می‌ماند.

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

در ظروف دربسته در جای خشک و خنک (دمای اتاق)، و به دور از نور و دسترس اطفال نگهداری می‌شود.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

یادتان آمد بلافاصله بخورید، اگر تا وعدهٔ بعدی کمتر از ۸ ساعت مانده، منتظر وعده بعدی شوید و از دو برابر کردن دوز دارو در این وعده بپرهیزید.

قطع مصرف دارو

بدون دستور پزشک دارو را قطع نکنید، این دارو باید به تدریج کم تا نهایتاً قطع شود. البته در مقایسه با سایر داروهای این گروه علائم قطع دارو خفیف‌تر ظاهر می‌شود.

مصرف بیش از اندازه

مصرف ناآگاهانه، معمولاً مشکلی بوجود نمی‌آورد، ولی مصرف بیش از آن باعث بروز عوارضی می‌شود که لازم است فوراً پزشک را در جریان قرار دهید.

مصرف طولانی مدت

مشکل خاصی وجود ندارد، عوارض جانبی شایع دارو با ادامهٔ مصرف برطرف خواهد شد.

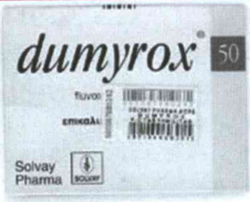
توصیه‌های ضروری

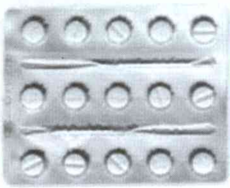
- بیمارانی که از مرض قند رنج می‌برند، در طی مصرف این دارو مرتباً قندخون خود را اندازه‌گیری کنند.
- منتظر بهبود علائم بیماری خود بعد از چند روز نباشید، این دارو برای بهبود وسواس و ایجاد اثرات درمانی خود به هفته‌ها زمان احتیاج دارد.
- برای جلوگیری از ایجاد حساسیت به نور در هنگام خروج از منزل عینک آفتابی زده و از لباس‌های پوشیده استفاده نمایید.
- جهت جلوگیری از تحریک معده دارو را همراه غذا یا بعد از آن مصرف کنید.

نحوه دفع دارو

این دارو در کبد تجزیه شده و از راه ادرار دفع می‌گردد.

FLUVOXAMINE

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک‌تان می‌داند که:

∇ مرض قند دارید.
∇ درگیر مشکل قلبی هستید.
∇ به داروهای این گروه به ویژه فلووکسامین حساسیت دارید.
∇ درگیر اختلالات شیدایی یا افسردگی هستید.
∇ صرع دارید و تشنج می‌کنید.
∇ سایر داروها راهمزمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

∇ ایمنی مصرف آن در این دوران تأیید نشده است.

دوران شیردهی

∇ این دارو در شیر مادر ترشح می‌شود و ممکن است برای شیرخوار مضراتی داشته باشد.

نوزادان و کودکان

∇ در سنین زیر ۱۷ سال توصیه نمی‌شود.

بالای ۶۰ سالگی

∇ باید مراقب تشنج در این سنین بود، در شرایط طبیعی مشکل خاصی بوجود نمی‌آورد.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ این دارو باعث ایجاد خواب‌آلودگی می‌شود بنابراین تا مشخص نشدن تأثیر دارو از انجام اینگونه مشاغل خودداری نمایید.

الکل

∇ مشکلی گزارش نشده است، بهتر است مصرف نکرده یا مصرف آن را کم کنید.

ف

عوارض جانبی

عوارض شایع آن عبارتند از بی قراری، بی خوابی و ناراحتی‌های گوارشی

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
سردرد / عصبی شدن	●		■			
تهوع /اسهال	●			■		
کاهش وزن	●			■		
بی خوابی /اضطراب	●			■		
سرگیجه		●	■			
کاهش میل جنسی		●	■			
بثورات جلدی		●		■	▲	▮

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **لیتیوم (ضد روان‌پریشی)، ترفنادین، ضدانعقادهای خوراکی (وارفارین) وضدافسردگی‌های سه حلقه‌ای (آمی تریپتیلین)**، درمصرف هم زمان با فلووکسامین اثرات این داروها افزایش می‌یابد.
- **مسکن‌ها**، اثرات تسکینی فلووکسامین را افزایش می‌دهند.
- **مهارکننده‌های منوآمین‌اکسیداز (گروه دیگری از ضدافسردگی‌ها)**، مصرف همزمان این داروها با فلووکسامین باعث بروز عوارض خطرناکی می‌شود.

فنتانیل

اطلاعات عمومی

فنتانیل جزء گروه داروهای ضددردمخدری است که علاوه بر خاصیت مسکنی آن باعث بی‌حسی موضعی و بیهوشی نیز می‌شود. برای دردهای مزمن و دردهـای نـاشی از عـمل جراحی مورداستفاده دارد. این دارو پس از ورود به بدن، به‌گیرنده‌های مخدری متصل و آنها را فعال‌کرده و آستانه درد را افزایش می‌دهد.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:

مسکن‌های مخدری

خطرات ناشی از مصرف زیاد:

کم □ متوسط □ زیاد ■

میزان وابستگی:

کم □ متوسط ■ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری ساب لیماز

اطلاعات دارویی

دارویی که برای شما تجویز شده است یا دربیمارستان درحین عمل یا قبل از آن به شما تزریق می‌شود. جهت کاهش درد ضروری است، از مصرف خودسرانه آن پرهیز نمایید.

شکل دارویی

آمپول، برچسب (وصله)

تعداد دفعات و زمان مصرف

در شکل آمپول، نیم تا یک ساعت قبل از عمل، یکبار تزریق انجام می‌شود. در شکل برچسب هر ۳ روز یکبار تعویض می‌شود.

مقدار مصرف در بزرگسالان

قبل از جراحی در بزرگسالان ۰/۱-۰/۰۵ میلی‌گرم از راه عضلانی. داروی کمکی در بیهوشی عمومی در بزرگسالان ۰/۱-۰/۰۰۵ از راه داخل رگی. ضددرد بعد از عمل جراحی، در بزرگسالان ۰/۱-۰/۰۵ میلی‌گرم عضلانی، در کودکان بین سنین ۲ تا ۱۲ سالگی، ۰/۰۶-۰/۰۲ برحسب هر ۹ کیلوگرم از وزن بدن بصورت عضلانی تزریق می‌شود. کنترل درد مزمن، در بزرگسالان برچسب‌های ۲۵ میکروگرم در ساعت برای هر ۳ روز.

شروع اثر

۱۵-۷ دقیقه در تزریق عضلانی، ۲-۱ دقیقه در تزریق داخل رگی

مدت اثر

۲-۱ ساعت در تزریق عضلانی، ۱-۰/۵ ساعت در تزریق داخل رگی

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

درظروف دربسته در جای خشک و خنک به دور ازدسترس اطفال نگهداری شود.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

شکل تزریقی آن دربیمارستان انجام می‌شود که کادر درمانی با احتیاط خاصی بدون فراموشی تزریقات را انجام می‌دهند، شکل برچسب آن ۳ روزه است و در صورت عدم تعویض آن و شروع مجدد درد می‌توان بلافاصله آن را تعویض نمود.

قطع مصرف دارو

نیازی به مصرف طولانی مدت دارو نمی‌باشد.

مصرف بیش از اندازه

مصرف طولانی مدت برچسب باعث افزایش موادمخدر در خون شده و ایجاد وابستگی به دارو می‌کند.

مصرف طولانی مدت

در صورتی که علائم دردبرطرف شدبلافاصله دارو را قطع کنید، معمولاً این دارو در مدت زمان کوتاهی تجویز می‌شود.

توصیه‌های ضروری

- جهت پیشگیری از کاهش فشارخون ناگهانی و سرگیجه‌ای که بدنبال آن ایجاد می‌شود، پس از تزریق، از تغییر وضعیت ناگهانی خودداری شود.
- یک روز قبل از مصرف این دارو هیچ‌گونه مسکن و یا داروهای تضعیف‌کننده سیستم اعصاب مرکزی را مصرف ننمایید.
- مصرف این دارو ممکن است همراه با سرگیجه و خواب‌آلودگی باشد برای حرکت یا جابجایی از دیگران کمک بگیرید.

نحوه دفع دارو

این دارو از طریق ادرار دفع می‌گردد.

FENTANYL

اقدامات احتیاطی خاص

آیا به پزشکتان گفته‌اید که:

∇ ناراحتی پیشرفته کبدی و کلیوی دارید.

∇ آلرژی و حساسیت شدید پوستی دارید.

∇ به مصرف مداوم مشروبات الکلی عادت کرده‌اید.

∇ بیماری تنفسی مانند آسم و برونشیت دارید.

∇ سایر داروها راهمزمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

∇ توصیه نمی‌شود ممکن است روی سیستم تنفسی جنین بعد از تولد، آسیب وارد کند.

دوران شیردهی

∇ در شیر مادر ترشح می‌شود و ممکن است برای شیرخوار مضر باشد.

نوزادان و کودکان

∇ در شکل برچسب آن در کودکان ۲ تا ۱۲ سال با کاهش دوز مورداستفاده قرار می‌گیرد.

بالای ۶۰ سالگی

∇ شکل تزریقی آن باید با کاهش دوز تزریق شود.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ تا زمانی که اثر دارو روی بدن‌تان مشخص نشده است از انجام اینگونه مشاغل خودداری نمایید.

الکل

∇ قویاً اجتناب نمایید.

ف

عوارض جانبی

مهم‌ترین عارضه جانبی دارو یبوست است و سایر عوارض مانند عوارض ناشی از تزریق بصورت ناد بروز می‌کند.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
یبوست	●		■			
تهوع /استفراغ		●	■			
سردرد		●	■			
بثورات جلدی/ خارش		●		■	▲	
درد در محل تزریق		●		■		

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **توصیه کلی،** مصرف همزمان این دارو با سایر مسکن‌های مخدری و داروهایی که روی سیستم اعصاب مرکزی اثر می‌گذارند باعث تضعیف هر چه بیشتر سیستم اعصاب مرکزی شده و عوارض یکدیگر را تشدید می‌کنند.
- **مهارکننده‌های منوآمین‌اکسیداز** مثل فنل‌زین (در افسردگی کاربرد دارد) به همراه فنتانیل باعث افزایش ناگهانی فشارخون شده و ممکن است خطرات جبران‌ناپذیری بدنبال داشته باشد.

فنوباربیتال

اطلاعات عمومی

بیش از ۷۰ سال است که فنوباربیتال شناخته شده و به گروه دارویی باربیتورات‌ها متعلق است. مصرف عمده دارو در درمان صرع[1] می‌باشد ولی قبل از تولید داروهای کم عارضه‌تر این دارو به عنوان خواب‌آور و آرامبخش نیز بکار می‌رفت. در درمان صرع عموماً این دارو را همراه با سایر داروهای ضدصرع، مانند فنی‌توئین جهت کنترل مؤثرتر حملات تشنجی تجویز می‌کنند. از مضرات این دارو ایجاد آرامبخشی ناخواسته است که با مصرف مداوم آن بوجود می‌آید. اگرچه تحمل به دارو بعد از یک تا دو هفته مصرف مداوم بوجود می‌آید ولی در بیشتر افراد مشکل خاصی بوجود نمی‌آورد. در کودکان و سالمندان مصرف مداوم آن باعث افزایش تحریک‌پذیری می‌شود. فنوباربیتال و سایر داروهای گروه باربیتورات‌ها به علت خاصیت آرامبخشی آنها مورد سوءمصرف قرار می‌گیرند و تمایل برای ایجاد وابستگی دارویی به آنها زیاد است.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
ضدتشنج‌ها (باربیتورات‌ها)

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم □ متوسط □ زیاد ■

میزان وابستگی:
کم □ متوسط □ زیاد ■

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری گاردنال

اطلاعات دارویی

داروییکه برای شما تجویز شده است برای بیماری‌تان مناسب است به هیچ عنوان مدت مصرف آن را بدون دستور پزشک افزایش ندهید.

شکل دارویی

قرص، آمپول. شکل شربت آن در ایران موجود نیست

تعداد دفعات و زمان مصرف

یک بار روزانه، هنگام خواب

مقدار مصرف در بزرگسالان

در بزرگسالان، ۱۸۰-۶۰ میلی‌گرم روزانه. در کودکان ۶-۴ میلی‌گرم هر کیلوگرم وزن بدن روزانه

شروع اثر

۶۰-۳۰ دقیقه در شکل خوراکی

مدت اثر

۲-۱ روز (بعضی از اثرات دارو ممکن است تا ۶ روز باقی بماند)

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

در ظروف دربسته، در دمای اتاق، در جای خشک و خنک و به دور از دسترس اطفال نگهداری می‌شود.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

هر زمان که یادتان آمد بلافاصله مصرف کنید در صورتی که تا وعده بعدی کمتر از ۱۰ ساعت مانده بهتر است وعده فراموش شده را نخورید و دوز نوبت بعدی را دو برابر نکنید.

قطع مصرف دارو

به هیچ‌وجه دارو را ناگهانی قطع نکنید، لازم است با نظارت پزشک به تدریج دوز آن را کاهش داده و بعد قطع کنید. علائمی مانند غش، بی‌قراری، تشنج و بی‌خوابی، ناشی از قطع ناگهانی دارو است.

مصرف بیش از اندازه

در صورت بروز علائمی مانند ضعف شدید، تلوتلوخوردن، گیجی یا کاهش هوشیاری سریعاً به اورژانس اطلاع دهید و تا قبل از رسیدن اورژانس اقدامات اولیه‌ای را انجام دهید.

"به راهنمای اقدامات اولیه در مسمومیت‌های دارویی در انتهای کتاب مراجعه شود."

مصرف طولانی مدت

اثر آرامبخشی فنوباربیتال می‌تواند باعث خواب‌آلودگی و رخوت شود. در مصرف طولانی دارو تحمل[2] بوجود می‌آید که منجر به کاهش تدریجی اثر دارو می‌شود. وابستگی از عوارض مصرف طولانی مدت دارو است. قطع ناگهانی نیز باعث عوارض قطع دارو می‌شود.

کنترل و پایش: آزمایش خون دوره‌ای برای تعیین میزان دارو در خون، ضروری است.

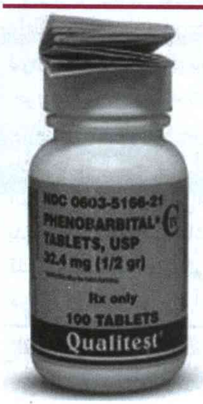
توصیه‌های ضروری

- در صورتی که نمی‌توانید قرص کامل را ببلعید می‌توانید دارو را خرد کنید و همراه مایعات مصرف نمایید.
- باربیتورات‌ها اثر ضددرد ندارد، در صورت مصرف بدین منظور باعث بی‌قراری می‌شوند.
- حین مصرف فنوباربیتال در صورت بروز تب، گلودرد، زخم دهان، خونریزی و خون‌مردگی غیرمعمول و خونریزی از بینی سریعاً به پزشک اطلاع دهید.

نحوه دفع دارو

این دارو از راه ادرار دفع می‌شود.

PHENOBARBITAL

اقدامات احتیاطی خاص

آیا به پزشک‌تان گفته‌اید که:

- ▽ مدت زیادی درگیر مشکلات کبدی یا کلیوی بوده‌اید.
- ▽ مشکل تنفسی دارید.
- ▽ سایر داروها راهمزمان مصرف می‌کنید.
- ▽ مشکل قلبی دارید.
- ▽ نارسایی گردش خون دارید.
- ▽ پورفیری[۳] دارید.

دوران حاملگی

▽ توصیه نمی‌شود، دارو باعث افزایش تمایل به خونریزی در نوزاد می‌شود.

دوران شیردهی

▽ این دارو در شیر مادر ترشح شده و باعث می‌شود شیرخوار دچار خواب‌آلودگی شود.

نوزادان و کودکان

▽ کاهش دوز ضروری است.

بالای ۶۰ سالگی

▽ در این سنین عوارض داروها بیشتر نمایان می‌شود، کاهش دوز ضروری است.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

▽ این دارو باعث کاهش توجه و کُندی عکس‌العمل می‌شود که رانندگی در این شرایط بسیار خطرناک است.

الکل

▽ جداً خودداری شود، ترکیب الکل و فنوباربیتال بسیار سمی است و باعث عوارض خطرناکی می‌شود.

عوارض جانبی

بیشترین عوارض جانبی دارو ناشی از اثرات آرامبخشی است، که با کاهش دوز آن می‌توان از بروز این عوارض جلوگیری کرد.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
خواب‌آلودگی / تلوتلوخوردن	●		■			
سرگیجه / غش‌کردن	●		■			
گیجی		●		■		
بثورات جلدی / تورم موضعی		●		■	▲	■

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **داروهای ضدروان‌پریشی، ضدافسردگی‌ها، مفلوکین و کلروکین (داروهای ضدمالاریا)**، این داروها باعث کاهش اثر ضدتشنجی فنوباربیتال می‌شوند.
- **ضدانعقادهای خوراکی (مثل وارفارین)، کورتن‌ها، قرص‌های ضدحاملگی**، فنوباربیتال اثر این داروها را کاهش می‌دهد.
- **توصیه کلی**، فنوباربیتال را نباید همزمان با سایر داروهای تضعیف‌کننده اعصاب مرکزی مصرف کرد، مصرف همزمان آنها اثرات یکدیگر را تشدید می‌کنند. داروهای تضعیف‌کننده اعصاب مرکزی عبارتند از: خواب‌آورها، ضداضطراب‌ها، آنتی‌هیستامین‌ها (ضد حساسیت‌ها)، مسکن‌های مخدری، ضدافسردگی‌ها و داروهای ضد روان‌پریشی.

۱- بیماری سیستم عصبی که با اختلال حمله‌ای و گذرای فعالیت الکتریکی مغز همراه است و باعث کاهش سطح هوشیاری، حرکات غیرطبیعی و اختلالات جسمی و روانی می‌شود.

۲- در شرایطی بوجود می‌آید که دوز دارویی مصرفی تأثیر اولیه را نداشته و لازم است میزان آن افزایش یابد. این افزایش دوز تا جایی پیش می‌رود که منجر به مصرف دارو با دوز بالا می‌شود.

۳- اختلالی در متابولیسم پورفیرین است که ناشی از اختلال عملکرد کبدی است و باعث دل درد، حساسیت پوستی به نور خورشید شده و وقتی فرد در معرض نور خورشید قرار گیرد دچار ضایعات متعددی می‌شود.

فنوفیبرات

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
پایین‌آورنده چربی
خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم ■ متوسط □ زیاد □
میزان وابستگی:
کم ■ متوسط □ زیاد □
نسخه پزشک لازم است ■ **لازم نیست** □
نام‌های تجاری آنتارا، لوفیبرا، تری‌کور

اطلاعات عمومی

فنوفیبرات متعلق است به گروه داروهای فیبرات که نقش اصلی آنها پایین آوردن چربی خون است، این دارو علاوه بر کاهش تری‌گلیسرید (چربی خون) باعث کاهش در کلسترول نیز می‌شود. زمانی که چربی خون بالا می‌رود این چربی‌ها در دیواره رگ‌ها رسوب کرده و پلاک‌هایی را بوجود می‌آورند که این پلاک‌ها باعث از بین رفتن نرمی دیواره رگ‌ها شده و آنها را سخت و غیرقابل انعطاف می‌گرداند، به این عارضه آترواسکلروز می‌گویند، این پدیده اگر ادامه داشته باشد باعث بروز بیماری در عروق کرونر قلب (عرق خون‌رسان به قلب) شده سکته‌های قلبی و یا درد قفسه صدری را به دنبال خواهد داشت. اگر این مشکل در عروق مغزی بوجود آید باعث سکته‌های مغزی می‌شود.

اطلاعات دارویی

این دارو برای بیماری‌تان مناسب است، مقدار و ترتیب مصرف آن را بدون دستور پزشک تغییر ندهید.

شکل دارویی

کپسول

تعداد دفعات و زمان مصرف

یک بار روزانه

مقدار مصرف در بزرگسالان

۱۰۰ تا ۲۰۰ میلی‌گرم روزانه

شروع اثر

ناشناخته است ولی کاهش در میزان چربی خون حداقل به چند هفته زمان نیاز دارد.

مدت اثر

ناشناخته است.

رژیم غذایی توصیه شده

از مصرف غذاهای پُرچرب بخصوص چربی‌های اشباع (مانند کره و روغن جامد) خودداری کنید.

ذخیره‌سازی

در قوطی در بسته در دمای اتاق و به دور از نور و دسترس اطفال نگهداری شود.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

بهتر است وعده‌ای را که فراموش کرده‌اید مصرف نکنید و وعدهٔ بعدی را ۲ برابر ننمایید.

قطع مصرف دارو

بدون دستور پزشک دارو را به‌طور ناگهانی قطع نکنید.

مصرف بیش از اندازه

مصرف ناآگاهانه دارو معمولاً مشکلی بوجود نمی‌آورد ولی اگر نشانه‌های غیرطبیعی بوجود آمد به پزشک‌تان اطلاع دهید.

مصرف طولانی مدت

معمولاً مشکل خاصی وجود ندارد، در صورتی که از مشکل کلیوی رنج می‌برید، در اثر مصرف طولانی مدت این دارو، دچار مشکلات عضلانی می‌شوید.

کنترل و پایش

با آزمایش دوره‌ای خون می‌توانید میزان اثر دارو در کاهش چربی خون‌تان را ارزیابی کنید.

توصیه‌های ضروری

- بهتر است این دارو را برای جذب بیشتر همراه غذا مصرف کنید.
- لازم است برای کنترل هرچه بیشتر چربی خون‌تان به همراه مصرف دارو، ورزش منظم، رژیم کم‌چربی، مصرف قند کمتر داشته باشید تا نتیجهٔ بهتری بگیرید.
- در صورتی که قصد حاملگی دارید حتماً به پزشک‌تان اطلاع دهید.

نحوه دفع دارو

عمده این دارو از راه ادرار دفع می‌شود.

FENOFIBRATE

اقدامات احتیاطی خاص

آیا پزشک‌تان می‌داند که شما:

∇ مدت طولانی مشکل کبدی یا کلیوی داشته‌اید.
∇ مشکل تیروئید (غده‌ای واقع در جلوی گردن) دارید.
∇ سایر داروها را همزمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

∇ توصیه نمی‌شود.

دوران شیردهی

∇ به علت ترشح این دارو در شیر مادر، و احتمال خطر برای شیرخوار معمولاً تجویز نمی‌شود.

نوزادان و کودکان

∇ توصیه نمی‌شود.

بالای ۶۰ سالگی

∇ مشکل خاصی بوجود نمی‌آید فقط در صورتی که مشکل کلیوی دارید با احتیاط دارو را مصرف کنید.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ منعی ندارد.

الکل

∇ مشکلی ندارد.

عوارض جانبی

شایعترین عارضه این دارو تهوع و استفراغ است که معمولاً خفیف بوده و با ادامه مصرف دارو رفته‌رفته از بین می‌رود.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
تهوع	●		■			
اسهال	●		■			
دل‌درد /استفراغ		●		■		
سردرد		●		■		
بثورات جلدی		●		■		
گرفتگی و درد عضلانی		●		■		■

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- مصرف همزمان این دارو با **داروهای ضدانعقادی (مثل وارفارین)** باعث افزایش اثرات ضدانعقادی این داروها می‌شود.
- **سیکلوسپورین (داروی سرکوب‌کننده سیستم ایمنی بدن)**، در مصرف هم‌زمان با فنوفیبرات، باعث افزایش خطر ایجاد نارسایی کلیه می‌شود.

فنی توئین

اطلاعات عمومی

فنی‌توئین جزء داروهای ضد تشنج است که اثر خود را با مهار تخلیه الکتریکی غیرطبیعی در مغز به انجام می‌رساند. این دارو در سال ۱۹۳۰ میلادی (۱۳۰۹ خورشیدی) به بازار دارویی جهان معرفی شد. فنی‌توئین یکی از داروهایی است که جهت درمان صرع[1] شامل صرع تونیک-کلونیک[2]، و صرع لوب گیجگاهی[3] استفاده می‌شود. انواع جدیدی از داروی فنی‌توئین ساخته شده است که بصورت تزریقی جهت تشنج‌های شدید به‌کار می‌رود. فنی‌توئین علاوه بر درمان تشنج‌های ناشی از بیماری صرع در سایر اختلالات عصبی مانند درد عصب سه‌قلو[4]، میگرن و در درمان بی‌نظمی‌های ضربان قلب نیز تجویز می‌شود. عوارض جانبی این دارو در کودکان کاملاً مشهود بوده و زمانی تجویز می‌شود که سایر داروها بی‌تأثیر باشند.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
ضد تشنج‌ها

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم □ متوسط ■ زیاد □

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری دیلانتین، اپانوتین

اطلاعات دارویی

دارویی که برای شما تجویز شده، برای درمان بیماری‌تان مناسب است از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری کنید.

شکل دارویی

کپسول، آمپول و سوسپانسیون، اشکال شربت و قرص آن در ایران موجود نیست.

تعداد دفعات و زمان مصرف: ۳-۱ بار روزانه همراه با غذا یا با مقدار زیادی آب

مقدار مصرف در بزرگسالان: بزرگسالان، ۵۰۰-۲۰۰ میلی‌گرم روزانه (معمولاً در یک وعده)؛ کودکان، براساس سن و وزن تعیین می‌شود.

شروع اثر: اثرات کامل ضدتشنجی آن بعد از ۱۰-۷ روز ظاهر می‌شود.

مدت اثر: ۲۴ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده: در هنگام مصرف این دارو ممکن است کمبود فولیک اسید (نوعی ویتامین) و ویتامین د بوجود آید که با خوردن غذاهای حاوی این ویتامین‌ها، این کمبود جبران می‌گردد. برخی از میوه‌ها و سبزیجات تازه، خرما و جگر حاوی مقدار زیادی از این ویتامین‌ها است.

ذخیره‌سازی: در ظروف کاملاً دربسته در دمای اتاق و به دور از دسترس اطفال نگهداری شود.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو: به یاد آوردید بلافاصله مصرف نمایید.

قطع مصرف دارو: بدون مشورت با پزشک دارو را قطع نکنید، قطع دارو ممکن است باعث عود بیماری و شروع تشنجات شود.

مصرف بیش از اندازه: معمولاً مصرف ناآگاهانه دارو مشکلی را بوجود نمی‌آورد، مصرف بیش از آن باعث خواب‌آلودگی غیرطبیعی، لکنت زبان یا گیجی می‌شود، سریعاً به پزشک اطلاع دهید.

مصرف طولانی مدت

مصرف طولانی مدت دارو ممکن است عوارضی مانند، اختلال خونی، مشکلات پوست، لثه و استخوان می‌باشد، همچنین کنترل قندخون را در افراد دیابتی مختل می‌کند.

کنترل و پایش

آزمایش خون دوره‌ای از جهت بررسی میزان دارو در خون، شمارش سلول‌های خونی و وجود هرگونه اختلال خونی ضروری است.

توصیه‌های ضروری

- در افرادی که نمی‌توانند دارو رابیلعند بهتر است دارو را خردکرده همراه آب یا غذا مصرف نمایند. همچنین بهتر است قبل از مصرف دارو ابتدا یک لیوان آب بنوشند و سپس قرص حل شده را همراه با یک لیوان آب دیگر بلع نمایید.
- شکل سوسپانسیون دارو را قبل از مصرف خوب تکان دهید.
- رعایت بهداشت دهان و دندان بخصوص در کودکان از رشد، حساسیت و خونریزی لثه‌ها می‌کاهد.
- این دارو باعث تغییر رنگ ادرار به صورتی، قرمز یا قهوه‌ای متمایل به قرمز می‌گردد که اهمیت چندانی ندارد.
- بین مصرف فنی‌توئین و شربت معده ۳-۲ ساعت فاصله بگذارید.

نحوه دفع دارو

عمدهٔ این دارو از راه ادرار دفع می‌گردد.

۱- بیماری سیستم عصبی است که با اختلال حمله‌ای و گذرای فعالیت الکتریکی مغز همراه است و باعث کاهش سطح هوشیاری، حرکات غیرطبیعی و اختلالات جسمی و روانی می‌شود.

۲- در این نوع صرع هوشیاری از دست می‌رود و فرد به مدت ۳۰-۱۰ ثانیه عضلاتش منقبض می‌شود سپس به مرحله کلونیک یا انقباض و شل شدن متناوب عضلات همراه با پرش اندام‌ها وارد می‌شود که به مدت ۶۰-۳۰ ثانیه به طول می‌انجامد.

PHENYTOIN

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک‌تان می‌داند که:

- ∇ مدت طولانی درگیر مشکل کبدی یا کلیوی بودید.
- ∇ سایر داروها را هم زمان مصرف می‌کنید.
- ∇ مرض قند دارید.
- ∇ پورفیری[5] دارید.

دوران حاملگی

∇ مصرف فنی‌توئین در این دوران باعث بروز ناهنجاری جنینی و افزایش خونریزی در نوزاد می‌شود. مصرف فولیک اسید و جانشین کردن دارویی دیگر ضروری است با پزشک مشورت کنید.

دوران شیردهی

∇ در شیر مادر ترشح می‌شود و در دوز طبیعی آن مشکل خاصی برای شیرخوار بوجود نمی‌آورد بهتر است با پزشک مشورت شود.

نوزادان و کودکان

∇ به علت افزایش رشد لثه‌ها و موهای بدن، کاهش دوز دارو در این سنین ضروری است.

بالای ۶۰ سالگی

∇ کاهش دوز ضروری است.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ این دارو باعث سرگیجه و گیجی می‌شود، تا مشخص شدن اثرات دارو روی بدن از انجام اینگونه مشاغل خودداری کنید.

الکل

∇ بپرهیزید الکل اثرات تسکینی دارو را افزایش می‌دهد.

عوارض جانبی

برخی از عوارض فنی‌توئین بعد از مصرف مداوم و طولانی آن از بین می‌رود و جای نگرانی ندارد. در شرایطی که عوارض دارویی آن به شکل شدیدتری بروز کرد بهتر است با پزشک مشورت و دارویی دیگر جایگزین آن شود.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
سرگیجه / سردرد / گیجی	●		■			
تهوع / استفراغ / بی‌خوابی	●		■			
افزایش موهای بدن		●	■			
رشد لثه‌ها		●		■		
بثورات جلدی		●		■		▮
تب / گلودرد / زخم دهان		●		■		▮

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **توصیه کلی**، بسیاری از داروهای روی میزان فنی‌توئین در خون تأثیر می‌گذارند و آن را زیاد یا کم می‌کنند، بنابراین قبل از مصرف هر دارویی با پزشک مشورت نمایید.
- **سیکلوسپورین (داروی مهارکننده سیستم ایمنی)**، در مصرف هم زمان با فنی‌توئین، میزان آن در خون کاهش می‌یابد.
- **قرص‌های ضدبارداری**، فنی‌توئین اثر این داروها را کاهش می‌دهد.
- **ضدافسردگی‌ها، ضدروان‌پریشی، مفلوکین و کلروکین (داروهای ضدمالاریا)**، این داروها باعث کاهش اثر فنی‌توئین می‌شوند.
- **وارفارین (داروی ضدانعقادی)**، در مصرف همزمان با فنی‌توئین، اثرات ضدانعقادی آن تغییر می‌کند و نیاز به تنظیم دوز آن می‌باشد.

۳- در این نوع صرع هوشیاری، پاسخ‌دهی و حافظه دچار اختلال می‌شود و معمولاً تخلیه الکتریکی غیرطبیعی از لوب گیجگاهی یا قسمت داخلی لوب پیشانی مغز منشأ می‌گیرد.

۴- اعصابی است که با منشأ مشترک بصورت ۳ انشعاب از ناحیه گیجگاهی بر روی صورت گسترش یافته، التهاب و درد ناشی از آن بدون علت مشخص و در سنین میانسالی تا سالخوردگی رخ می‌دهد و خودبخود بهبود می‌یابد.

۵- اختلالی در متابولیسم پورفیرین است که ناشی از اختلال عملکرد کبدی است و باعث دل درد، حساسیت پوستی به نور خورشید شده و وقتی فرد در معرض نور خورشید قرار گیرد دچار ضایعات متعددی می‌شود.

فنیل‌افرین (قطره بینی)

اطلاعات عمومی

فنیل‌افرین پس از ورود به بدن بر روی گیرنده‌های خاصی در دیواره‌های عروق خونی نشسته باعث انقباض آنها شده و احتقان را از بین می‌برد. این دارو بطورگسترده‌ای جهت احتقان ناشی از سرماخوردگی، تب یونجه[1] و آلرژی دستگاه تنفسی استفاده می‌شود. همچنین ازاحتقان بینی ناشی از سینوزیت نیز جلوگیری نموده تخلیه ترشحات بینی و سینوس‌ها را تسهیل می‌کند.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
ضداحتقان

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم ☐ متوسط ■ زیاد ☐

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط ☐ زیاد ☐

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست ☐

نام‌های تجاری آلکونفرین، ایزونفرین

اطلاعات دارویی

دارویی که برای شما تجویز شده است، برای درمان بیماری‌تان مناسب است از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری کنید.

شکل دارویی

قطره بینی

تعداد دفعات و زمان مصرف

هر ۶-۴ ساعت

مقدار مصرف در بزرگسالان

دربزرگسالان و کودکان بالای ۱۲ سال، ۳-۲ قطره از محلول ۰/۵ با ۰/۲۵ درصد در داخل سوراخ‌های بینی چکانده شود و در صورت نیاز هر ۴ ساعت تکرار شود. در کودکان ۱۲-۶ سال، ۳-۲ قطره از محلول ۰/۲۵ درصداستفاده شود، در نوزادان ۶ ماه تا کودکان ۶ سال، ۳-۱ قطره از محلول ۰/۱۶ یا ۰/۱۲۵ درصد (در ایران موجود نیست)استفاده شود.

شروع اثر

ناشناخته

مدت اثر

۳۰دقیقه الی ۴ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

در جای خشک و خنک به دور از نور و دسترس اطفال نگهداری شود.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

به خاطر آوردید مصرف نمایید. گرفتگی بینی باعث یادآوری می‌شود.

قطع مصرف دارو

این دارو را بیش از ۳ روز مصرف نکنید، بعد از این مدت بدون هیچ مشکلی می‌توانید آن را قطع کنید.

مصرف بیش از اندازه

مصرف ناآگاهانه آن معمولاً مشکل خاصی بوجود نمی‌آورد، ولی اگر بیش از آن مصرف شود باعث تورم مخاط بینی شده که لازم است بلافاصله دارو قطع گردد.

مصرف طولانی مدت

استفاده بیش از ۳ روز فنیل افرین توصیه نمی‌شود. با مصرف طولانی مدت دارو معمولاً احتقان بینی عود پیداکرده و مخاط آن متورم می‌شود.

توصیه‌های ضروری

- بعضی ازافراد بطور آلرژیک همیشه یکی از حفرات بینی هنگام تنفس بسته است، این دارو به علت محدودیتی که در مدت مصرف آن وجود دارد نمی‌تواند برای این افراد کمک‌کننده باشد.
- مصرف فنیل‌افرین درکودکان زیر ۶ سال ممنوع است ومعمولاً از قطره بینی سدیم کلراید استفاده می‌کنند.

نحوه دفع دارو

ناشناخته

۱- نوعی بیماری حساسیتی است که در فصل خاصی ایجاد می‌شود و با آبریزش بینی، تب، سرخی چشم‌ها و عطسه همراه است.

PHENYLEPHERINE (NASAL)

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک‌تان می‌داند که:

▽ فشار خون دارید.
▽ گلوکوم[۲] دارید.
▽ سابقه‌ای از حساسیت به این دارو یا داروهای مشابه داشته‌اید.
▽ سایر داروها را بویژه اشکال قطره‌ای یا پمادهای موضعی آن راهمزمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

▽ با احتیاط مصرف شود.

دوران شیردهی

▽ با احتیاط مصرف شود.

نوزادان و کودکان

▽ در کودکان زیر ۶ سال (مقادیر موجود در ایران) تجویز نمی‌شود، سنین ۶ تا ۱۲ سالگی کاهش دوز دارو و از ۱۲ سالگی به بعد دوز بزرگسالان را مصرف نمایید.

بالای ۶۰ سالگی

▽ کاهش دوز ضروری است.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

▽ معمولاً مشکل خاصی بوجود نمی‌آورد.

الکل

▽ مشکل خاصی ندارد.

جراحی و بیهوشی عمومی

▽ قبل از انجام هرگونه عمل جراحی و بیهوشی عمومی دارو را متوقف کنید.

عوارض جانبی

از عوارض شایع این دارو تپش قلب و ضربان سریع آن می‌باشد.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
سردرد / سرگیجه	●		■			
عصبی بودن	●		■			
افزایش فشارخون	●		■			
رنگ پریدگی	●		■			
تپش قلب	●		■			
تورم مخاط بینی		●		■	▲	

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **ضدافسردگی‌ها**، در مصرف هم زمان باعث افزایش فشارخون می‌شود.
- **داروهای هوشبری**، در صورتی که فنیل‌افرین قبل یا بعد از بیهوشی مصرف شود ممکن است باعث بروز ضربان‌های غیرطبیعی قلبی می‌شود.

۲- افزایش غیرطبیعی فشار داخلی چشم که باعث تاری دید و سردرد می‌شود و سردرد می‌شود اگر معالجه نشود ممکن است سبب کوری شود.

فوروزمايد

اطلاعات عمومی

فوروزمايد، ادرارآور قوسی بسيار قوی و کوتاه اثری است که بيش از ۲۰ سال است مورد مصرف قرار می‌گيرد. مشابه ساير مُدرها برای درمان ادم (جمع شدن آب در بافت‌ها) ناشی از، نارسايی قلبی، بيماريهای تنفسی و اختلالات کبدی يا کليوی به کار می‌رود. به علت تاثير سريع آن معمولاً اين دارو را برای شرايط حاد بخصوص برای کاهش ادم تنفسی (تجمع آب در ريه‌ها) مصرف می‌کنند. اين دارو در بيمارانی که از اختلال عملکرد کليه‌ها رنج می‌برند بسيار مؤثرتر از ساير مُدرها مانند مُدرهای تيازيدی است. فوروزمايد دفع پتاسيم را افزايش داده که به تبع آن عوارض گسترده‌ای در بدن بوجود می‌آورد. به همين منظور هم‌زمان با مصرف فوروزمايد، داروهای مکمل پتاسيم يا مُدرهای نگهدارنده پتاسيم تجويز می‌شود.

طبقه‌بندی

گروه دارويی:
مُدرهای قوسی، ضدفشارخون

خطرات ناشی از مصرف زياد:
کم ■ متوسط □ زياد □

ميزان وابستگی:
کم ■ متوسط □ زياد □

نسخه پزشک لازم است ■ **لازم نيست** □

نام‌های تجاری لازيکس، فروپ، فروزول

اطلاعات دارويی

دارويی که برای شما تجويز شده است، برای درمان بيماريتان ضروری است بدون دستور پزشک ميزان مصرف آن را تغيير ندهند.

شکل دارويی

قرص، شربت (در ايران موجود نيست)، آمپول

تعداد دفعات و زمان مصرف

يک بار روزانه معمولاً صبح‌ها، در صورتی که نياز به افزايش مصرف باشد، هر ۴ تا ۶ ساعت يک عدد مصرف می‌شود.

مقدار مصرف در بزرگسالان

۲۰ تا ۸۰ ميلی‌گرم روزانه، در صورت اختلال کليوی حداکثر دوز روزانه ۲ گرم می‌باشد.

شروع اثر تا ۱ ساعت (قرص)، تا ۵ دقيقه (آمپول)

مدت اثر تا ۶ ساعت

رژيم غذايی توصيه شده

با مصرف اين دارو ميزان پتاسيم بدن کاهش می‌يابد. بنابراين، مصرف غذاهای غنی از پتاسيم مثل سبزيجات و ميوه‌های تازه (موز و گوجه‌فرنگی) را افزايش دهيد.

ذخيره‌سازی

در قوطی دربسته در جای خشک و خنک به دور از نور خورشيد و دسترس اطفال نگهداری شود.

فراموش کردن يک وعده مصرف دارو

مشکلی ايجاد نمی‌کند، اگر يادتان آمد بلافاصله مصرف کنيد، در صورتی که ديروقت يا در هنگام خواب يادتان آمد که دارو را مصرف نکرده‌ايد يا احتمال آن را می‌دهيد که با مصرف آن، در اواسط خواب جهت دفع ادرار از خواب بيدار شويد، بهتر است دارو را مصرف نکرده منتظر دوز بعدی باشيد.

قطع مصرف دارو

بدون دستور پزشک، مصرف دارو را قطع نکنيد، با قطع دارو بيماری عود می‌کند.

مصرف بيش از اندازه

گاهی مصرف ناآگاهانه عوارضی به دنبال ندارد ولی اگر ميزان مصرف آن بيشتر شود، باعث بروز علائمی می‌شود که ضروری است پزشک‌تان را مطلع کنيد.

مصرف طولانی مدت

مشکل خاصی وجود ندارد فقط ممکن است ميزان نمک‌های بدن مانند پتاسيم، سديم و کلسيم، کم شوند و علائمی مانند کاهش فشارخون، تپش قلب، سردرد، مشکل در ادرارکردن و گرفتگی عضلات بوجود آيد، بخصوص اين علائم در سالمندان حادتر است.

کنترل و پايش

آزمايش خون دوره‌ای جهت بررسی عملکرد کليه (اوره خون و کراتينين) و بررسی ميزان الکتروليت‌های خون مثل سديم، پتاسيم و کلسيم و نهايتاً آزمايش ادرار ضروری است.

توصيه‌های ضروری

- اين دارو را می‌توانيد همراه غذا يا شير مصرف کنيد.
- اگر در قرص مصرفی تغييررنگی بوجود آمد مطمئن باشيد، اثرش از بين نرفته است، ولی هرگونه تغييررنگ در آمپول نشانه بی‌خاصيتی و وجود ناخالصی در آن است که مصرف آن توصيه نمی‌شود.
- در صورت تجويز داخل رگی اين عمل بايد به آهستگی انجام شود.
- اين دارو بهتر است در صبح‌ها مصرف شود تا اختلالی در خواب شبانه (جهت دفع ادرار) بوجود نيايد.

نحوه دفع دارو

۸۰ درصد اين دارو از طريق ادرار دفع می‌گردد.

FUROSEMIDE (FRUSEMIDE)

اقدامات احتیاطی خاص

آیا پزشک‌تان می‌داند که:

- ∇ به مدت طولانی مشکل کبدی داشته‌اید.
- ∇ نقرس[1] دارید.
- ∇ سابقاً نسبت به فورزوماید یاسولفون‌آمیدها حساسیت داشتید.
- ∇ مسهل مصرف می‌کنید.
- ∇ از دیابت رنج می‌برید.
- ∇ سایر داروها را هم‌زمان مصرف می‌کنید.
- ∇ مشکل پروستات[2] دارید.

دوران حاملگی

∇ ایمنی مصرف آن در حاملگی تأیید نشده است.

دوران شیردهی

∇ ممکن است باعث کاهش شیر مادر شود، بهتر است با پزشک‌تان مشورت کنید.

نوزادان و کودکان

∇ کاهش دوز دارو ضرورت دارد.

بالای ۶۰ سالگی

∇ کاهش دوز ممکن است ضرورت داشته باشد.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ تا مشخص شدن تأثیر دارو روی بدن‌تان از انجام چنین فعّالیّت‌هایی خودداری کنید، این دارو باعث کاهش هوشیاری و در نتیجه سرگیجه می‌شود.

الکل

∇ کم مصرف کنید، مصرف هم‌زمان الکل و فوروزماید باعث افزایش خطر بی‌آبی بدن به علت دفع مضاعف آن می‌شود.

عوارض جانبی

عوارض جانبی این دارو بیشتر به علت دفع سریع مایعات بدن می‌باشد که گاهی کاهش در دوز مصرفی ضرورت می‌یابد، اختلال در تعادل آب و نمک بدن می‌تواند باعث گرفتگی‌های عضلانی، سردرد و سرگیجه شود.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
سرگیجه / تهوع	●		■			
بی‌حالی / گرفتگی عضلات		●	■			
وزوز گوش (در دوز بالا)		●	■			
بثورات جلدی/حساسیت به نور		●		■	▲	
تپش قلب		●		■	▲	■

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **داروهای ضدالتهاب غیراستروئیدی (مثل بروفن)**، این داروها اثر ادرارآوری فوروزماید را کاهش می‌دهند.
- **لیتیوم (مورد مصرف در اختلالات روانی)**، فوروزماید باعث افزایش میزان لیتیوم در خون شده و خطر مسمومیت با این دارو را افزایش می‌دهد.
- **دیگوکسین (قرص قلبی)**، مصرف هم‌زمان با فوروزماید باعث مسمومیت دارویی می‌شود که علت آن دفع هر چه بیشتر پتاسیم خون است.
- **آنتی‌بیوتیک‌های آمینوگلیکوزیدی (نوعی آنتی‌بیوتیک)**، مصرف هم‌زمان با این دارو، باعث افزایش خطر مشکلات شنوایی و کلیوی می‌شود.
- **داروهای مهارکننده آنزیم مبدل آنژیوتانسین (داروهای ضد فشارخون)**، اگر هم‌زمان با فوروزماید مصرف شود باعث کاهش هرچه بیشتر فشارخون می‌شوند.

۱- اختلال التهابی مفاصل که ناشی از رسوب کریستال‌ها به علت افزایش اسید اوریک خون است.

۲- پروستات غده‌ای است در مردان که مایع مغذی را برای اسپرم (نطفه) ترشح کرده و با انزال خارج می‌شود.

فیتونادیون (ویتامین K)

اطلاعات عمومی

فرایند انعقاد ناشی از یک سری واکنش‌های آبشاری است که هر ماده‌ای، ماده‌ای دیگر را فعّال می‌کند که نهایت آن تشکیل لخته می‌باشد، بیشتر این عوامل انعقاد در کبد ساخته می‌شوند که در ساخت آنها ویتامین کا نقش بسیار مهمی دارد، به عبارتی ویتامین کا مستقیماً در فرآیند انعقاد نقشی ندارد ولی برای ساخت عوامل انعقادی، ضروری است. در کمبود ویتامین کا، لخته خون بطور کامل تشکیل نشده و باعث وسعت خونریزی می‌شود، در نوزادان اگر کمبود ویتامین کا وجود داشته باشد باعث خونریزی شدید مغزی شده که بسیار خطرناک است. کمبود ویتامین کا به غیر از ایجاد خونریزی گسترده، باعث عارضه نادری می‌شود که منجر به نرمی استخوان و آترواسکلروز (سخت شدن دیواره عروق) می‌گردد که این علایم نیز خود باعث بوجود آمدن عوارض دیگری می‌شوند. مقدار ناچیزی از ویتامین کا در روده‌ها ساخته می‌شوند.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
ویتامین‌ها، داروهای بندآورندهٔ خون

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم ■ متوسط □ زیاد □

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ **لازم نیست** □

نام‌های تجاری مفیتون، کوناکلون

اطلاعات دارویی

این دارو برای جلوگیری از پیدایش عوارض کمبود ویتامین کا، برای شما تجویز شده است که بدون دستور پزشک از تغییر دوز و ترتیب مصرف آن خودداری کنید.

شکل دارویی

قرص، آمپول

تعداد دفعات و زمان مصرف

۱ یا ۲ بار روزانه

مقدار مصرف در بزرگسالان

۵ تا ۱۰ میلی‌گرم روزانه خوراکی، ۲/۵ تا ۱۰ میلی‌گرم تزریقی، نوزادان: ۰/۵ تا ۱ میلی‌گرم کودکان: ۲ تا ۵ میلی‌گرم

شروع اثر

ناشناخته

مدت اثر

۱۲ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده

از منابع غنی ویتامین کا، مانند دانه سویا، جگر، غذاهای تازه، کیوی، کلم و روغن زیتون بیشتر استفاده شود. تغذیه معمولی و طبیعی به هیچ‌وجه کمبود ویتامین کا را بوجود نمی‌آورد.

ذخیره‌سازی

در قوطی در بسته و در دمای اتاق به دور از نور و دسترس اطفال نگهداری می‌شود.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

در صورتی که یادتان آمد مصرف کنید. از دو برابر کردن وعده بعدی خودداری نمایید.

قطع مصرف دارو

مشکل خاصی ندارد، ولی بهتر است شروع مصرف و خاتمه آن با دستور پزشک باشد.

مصرف بیش از اندازه

مصرف ناآگاهانه دارو مشکلی ایجاد نمی‌کند ولی اگر میزان آن از این حد بیشتر شد ممکن است باعث آسیب کبدی شود.

مصرف طولانی مدت

در مصرف طولانی مدت باید مراقب آسیب کبدی بود.

کنترل و پایش

آزمایش خون دوره‌ای برای بررسی عملکرد کبدی ضروری است.

توصیه‌های ضروری

- مراقب باشید، در هنگام تزریق، دارو باید به آهستگی وارد جریان خون شود و این عمل در مدتی نسبتاً طولانی انجام می‌گیرد.

نحوه دفع دارو

عمده این دارو از طریق صفرا و مابقی از طریق ادرار دفع می‌گردد.

PHYTONADIONE (VITAMIN K)

اقدامات احتیاطی خاص

آیا پزشک‌تان می‌داند که:

- ∇ مشکل کبدی دارید.
- ∇ اختلال جذب و مشکل گوارشی دارید.
- ∇ گیاهخوار هستید.
- ∇ سایر داروها را همزمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

∇ مصرف آن توصیه نمی‌شود، بخصوص در ۳ ماهه سوم حاملگی

دوران شیردهی

∇ به علت عدم ترشح دارو در شیر مادر هیچ‌گونه مشکلی در رابطه با مصرف این دارو در دوران شیردهی وجود ندارد.

نوزادان و کودکان

∇ با کاهش دوز دارو مصرف می‌شود.

بالای ۶۰ سالگی

∇ هیچ منعی ندارد.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ منعی ندارد.

الکل

∇ تداخل با الکل ندارد.

ف

عوارض جانبی

عوارض جانبی دارو بسیار خفیف است و بیشتر در اثر تزریق داخل رگی بوجود می‌آید. به عنوان مثال، درد، تورم و قرمزی در محل تزریق، شوک پس از تزریق و تنگی‌نفس را می‌توان نام برد.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
سردرد / سرگیجه	●		■			
اُفت فشارخون گذرا	●		■			
ضربان غیرطبیعی قلبی		●		■	▲	▮
بثورات جلدی		●		■	▲	▮
برافروختگی / تعریق		●		■	▲	

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- این دارو اثر داروهای ضدانعقادی (مثل وارفارین) را خنثی می‌کند.

فیلگراستیم

اطلاعات عمومی

ساختار شیمیایی فیلگراستیم کاملاً مشابه عامل محرک تکثیر سلول‌های سفید خون می‌باشد. در صورت کمبود این عامل در بدن، گلبول‌های سفید خون که مسئول مقابله با انواع عفونت‌ها هستند بشدت کاهش یافته و عفونت‌ها به شکل خطرناکی در بدن گسترش می‌یابند. این دارو بر روی مغز استخوان اثر گذاشته باعث افزایش تولید سلول‌های سفید می‌شود. فیلگراستیم در بیمارانی که بطور مادرزادی دچار کمبود سلول‌های سفید هستند، بیماران دچار ایدز، سرطان‌های مغز استخوان و افرادی که پیوند مغز استخوان انجام داده‌اند به کار می‌رود. همچنین در افرادی که مستعد عفونت‌های شدید و مکرر اند نیز استفاده می‌شود. درد استخوان از عوارض دارو است که معمولاً با مصرف مسکن‌ها بهبود می‌یابد.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
محرک تولید سلول‌های خونی (ضد عفونت)

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم □ متوسط ■ زیاد □

میزان وابستگی:
کم □ متوسط □ زیاد ■

نسخه پزشک لازم است ■ **لازم نیست** □

نام‌های تجاری نئوپوژن

اطلاعات دارویی

دارویی که برای شما تجویز شده است، برای درمان بیماری‌تان مناسب است از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری کنید.

شکل دارویی

آمپول

تعداد دفعات و زمان مصرف

یک بار روزانه

مقدار مصرف در بزرگسالان

۱/۲-۰/۵ میلیون واحد هر کیلوگرم وزن بدن

شروع اثر

۲۴ ساعت

مدت اثر

حدوداً ۲ روز

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

در یخچال نگهداری شود و از دسترس اطفال دور باشد.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

به یاد آوردید بلافاصله تزریق کنید، اگر تا وعدهٔ بعدی کمتر از ۶ ساعت مانده، منتظر وعدهٔ بعدی باشید و دوز آن را دو برابر نکنید.

قطع مصرف دارو

بدون دستور پزشک دارو را قطع نکنید، با قطع ناگهانی دارو علائم بیماری عود می‌کند.

مصرف بیش از اندازه

معمولاً با مصرف ناآگاهانه مشکلی بوجود نمی‌آورد ولی اگر از آن بیشتر شود و علائم غیرطبیعی ظاهر گردد بلافاصله پزشک را در جریان قرار دهید.

مصرف طولانی مدت

مصرف طولانی مدت دارو می‌تواند خطر بروز سرطان خون را افزایش دهد. علاوه بر آن می‌تواند باعث پوکی استخوان، التهاب رگ‌های زیرجلدی، ریزش مو، بزرگی طحال و کبد و خونریزی‌های غیرطبیعی شود.

کنترل و پایش

انجام آزمایش خون و معاینات دوره‌ای، گرفتن عکس‌های رادیوگرافی از استخوان‌ها و انجام سی‌تی‌اسکن ضروری است.

توصیه‌های ضروری

- برای کاهش علائمی مانند تهوع و استفراغ، لرز و درد استخوان دارو را هنگام خواب همراه با یک مسکن مصرف کنید.
- دمای بدن خود را مرتباً اندازه‌گیری کنید و هرگونه خونمردگی یا کبودی غیرعادی را گزارش کنید.
- از افراد مبتلا به عفونت و مکان‌های شلوغ دوری کنید.

نحوه دفع دارو

این دارو از راه ادرار دفع می‌گردد.

FILGRASTIM

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک‌تان می‌داند که:

▽ از اختلالات خونی رنج می‌برید.

▽ سایر داروها را هم زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

▽ ایمنی مصرف آن در این دوران تأیید نشده است.

دوران شیردهی

▽ توصیه نمی‌شود.

نوزادان و کودکان

▽ مشکل خاصی ندارد.

بالای ۶۰ سالگی

▽ مشکلی ندارد.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

▽ مشکل خاصی ندارد.

الکل

▽ مشکلی وجود ندارد.

ف

عوارض جانبی

عوارض جانبی ناشی از مصرف کوتاه‌مدت فیلگراستیم نادر است. مهمترین عارضه این دارو درد استخوانی است که علت آن تحریک بیش از اندازه مغز استخوان به ساختن سلول‌های سفید خون می‌باشد.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
درد استخوان و عضله	●		■			
ادرار کردن سخت و دردناک		●		■		
بثورات جلدی		●		■		

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **شیمی‌درمانی و رادیوتراپی**، در بیماران سرطانی که تحت درمان‌های رادیوتراپی و شیمی‌درمانی هستند نباید تا ۲۴ ساعت قبل از انجام این درمان‌ها فیلگراستیم را مصرف نمایند.

فیناسترااید

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
ضد اختلالات ادراری،
مهارکننده هورمون‌های مردانه

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم ■ متوسط □ زیاد □

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری پروپشیا، پروسکار

اطلاعات عمومی

فیناسترااید یک داروی ضدهورمونی مردانه است که در درمان بزرگ‌شدگی خوش‌خیم پروستات بکار می‌رود. در این عارضه، اندازه غده پروستات که دور پیشابراه قرار گرفته است به حدی بزرگ می‌شود که باعث بسته شدن مجرای خروجی ادرار می‌شود. این دارو بتدریج غده پروستات را کوچک می‌کند و سبب بهبود جریان ادرار و برطرف شدن سایر علایم انسدادی از جمله مشکل شروع ادرار کردن می‌شود. از آنجا که فیناسترااید در مایع منی ترشح می‌شود و می‌تواند جنین مذکر را مؤنث کند، در صورتی که همسر بیمار باردار است باید از کاندوم در حین فعالیت‌های جنسی استفاده نماید. همچنین زنانی که در سنین باروری هستند نباید قرص‌ها یا حتی تکه‌های آن را دست بزنند چون مقادیر اندک دارو از طریق پوست جذب می‌شود. علایم بزرگی خوش‌خیم پروستات مشابه سرطان پروستات است بنابراین، دارو را باید تنها در مواردی که احتمال سرطان رد شده است، مصرف نمود. همچنین فیناسترااید در دوزهای پایین‌تر برای معکوس نمودن طاسی مردانه و جلوگیری از غیرفعال شدن فولیکول‌های مو بکار می‌رود. بهبود قابل توجه حدود ۳ ماه بعد دیده می‌شود اما یکسال پس از قطع دارو، اثر آن متوقف می‌شود.

اطلاعات دارویی

دارویی که تجویز شده برای درمان بیماری‌تان مناسب است از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری کنید.

شکل دارویی

قرص

تعداد دفعات و زمان مصرف

روزی یکبار

مقدار مصرف در بزرگسالان

بیماری پروستات، ۵ میلی‌گرم؛ طاسی مردانه، ۱ میلی‌گرم

شروع اثر

در مدت یکساعت اما ظهور اثرات مفید چند ماه بطول می‌انجامد.

مدت اثر

۲۴ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده هیچ

ذخیره‌سازی

در محفظه سربسته در جای خنک و خشک و دور از نور و دسترس کودکان قرار دهید.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

نوبت فراموش شده را مصرف نکنید و نوبت بعدی را طبق برنامه معمول مصرف نمایید.

قطع مصرف دارو

مصرف دارو را بدون مشورت با پزشک قطع نکنید؛ قطع مصرف دارو ممکن است باعث عود علائم بیماری شود.

مصرف بیش از اندازه

معمولاً مصرف ناآگاهانه مشکل خاصی بوجود نمی‌آورد، ولی اگر بیش از آن مصرف شود یا علائمی غیرطبیعی بروز کند لازم است فوراً پزشک را در جریان قرار دهید.

مصرف طولانی مدت

درمان با فیناسترااید در موارد بزرگی خوش‌خیم پروستات و طاسی مردانه باید پس از حدود ۶ ماه به منظور مشاهده تأثیر آن تحت بررسی قرار گیرد و در مورد ادامه مصرف آن تصمیم‌گیری شود.

توصیه‌های ضروری

- مجدداً یادآوری می‌شود که زنان از دست زدن به این دارو خودداری کنند و در صورتی که همسرشان این دارو را مصرف می‌کند فعالیت جنسی آنها با کاندوم باشد.
- اثرات این دارو در افزایش خوش‌خیم پروستات بعد از ۶ تا ۱۲ ماه و در طاسی بعد از ۳ ماه ظاهر می‌شود.

نحوه دفع دارو

عمدهٔ دفع دارو از راه مدفوع است.

FINASTERIDE

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک‌تان می‌داند که:

∇ سایر داروها راهمزمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

∇ برای زنان تجویز نمی‌شود.

دوران شیردهی

∇ برای زنان تجویز نمی‌شود.

نوزادان و کودکان

∇ تجویز نمی‌شود.

بالای ۶۰ سالگی

∇ مشکل خاصی وجود ندارد.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ مشکل خاصی وجود ندارد.

الکل

∇ مشکل خاصی وجود ندارد.

عوارض جانبی

اغلب بیماران هنگام مصرف با عوارض جانبی بسیار مختصری روبه‌رو می‌شوند.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
ناتوانی جنسی	●		■			
کاهش میل جنسی	●		■			
کاهش حجم انزال	●		■			
تورم یا حساسیت پستان‌ها		●	■			
بثورات جلدی		●		■	▲	▮
تورم لثه		●		■	▲	▮
خس‌خس سینه		●		■	▲	▮

تداخل دارویی (مصرف همزمان با سایر داروها)

ندارد.

قرص سرماخوردگی بزرگسالان

اطلاعات عمومی

این دارو ترکیبی از سه داروی استامینوفن، فنیل افرین و کلرفنیرامین است که به واسطهٔ انبساط رگ‌ها و تعریق، موجب کاهش تب و به دلیل خاصیت ضد حساسیتی باعث کاهش آبریزش بینی می‌شود. با وجود این اثرات، می‌توان آن را به عنوان یک داروی مؤثر در کاهش علائم سرماخوردگی، سینوزیت، آنفلوانزا و تب یونجه[1] دانست. برای اطلاعات بیشتر می‌توانید به توضیح داروهای استامینوفن، فنیل افرین و کلروفنیرامین مراجعه کنید.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:

ضد سرماخوردگی

خطرات ناشی از مصرف زیاد:

کم ■ متوسط □ زیاد □

میزان وابستگی:

کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ **لازم نیست** □

نام‌های تجاری کوریزان

اطلاعات دارویی

دارویی که برای شما تجویز شده است برای درمان بیماری‌تان مناسب است، از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری نمایید.

شکل دارویی

قرص

تعداد دُفعات و زمان مصرف

۴-۳ بار روزانه

مقدار مصرف در بزرگسالان

در بزرگسالان هر ۶-۴ ساعت دو قرص، حداکثر دوز روزانه ۱۲ قرص است. در کودکان سنین ۶ تا ۱۲ سال هر ۴ ساعت یک قرص، حداکثر دوز روزانه ۶ قرص است.

شروع اثر: ۶۰-۱۵ دقیقه

مدت اثر: تا ۶ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده: هیچ

ذخیره‌سازی

در جای خشک و خنک در دمای اتاق و به دور از دسترس اطفال نگهداری شود.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

زمانی که یادتان آمد و درد داشتید بلافاصله بخورید، در شرایطی که درد وجود ندارد می‌توانید منتظر وعده بعدی باشید و از دو برابر کردن آن وعده بپرهیزید.

قطع مصرف دارو

بدون هیچ مشکلی می‌توانید بلافاصله مصرف دارو را قطع نمایید، مصرف طولانی آن توصیه نمی‌شود.

مصرف بیش از اندازه

معمولاً مصرف ناآگاهانه باعث بروز مشکل خاصی نمی‌شود.

مصرف طولانی مدت

بطور طبیعی این دارو را بیش از ۵ روز مصرف نمی‌کنند، مصرف طولانی مدت آن باید طبق نظر پزشک باشد.

توصیه‌های ضروری

- در مواردی که سوءتغذیه دارید به پزشک اطلاع دهید، این دارو در دوز طبیعی آن باعث آسیب شدید کبدی می‌شود.
- احتمال وابستگی به دارو در مصرف طولانی مدت وجود دارد، از مصرف آن بیش از ۵ روز پرهیز کنید.
- این دارو حاوی استامینوفن می‌باشد، بنابراین از مصرف همزمان این دو دارو خودداری شود.

نحوه دفع دارو

این دارو از راه ادرار دفع می‌گردد.

۱- بیماری است حساسیتی که فرد وقتی در معرض چمن و علف‌ها (بخصوص در فصل بهار)، قرار می‌گیرد شروع به واکنش کرده و دچار احتقان بینی و آبریزش و نهایتاً تب می‌شود.

ADULT COLD

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید به پزشک‌تان گفته‌اید که:

- ∇ مدت زیادی مشکل کبدی و کلیوی داشته‌اید.
- ∇ سایر داروها را همزمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

- ∇ مصرف این دارو در کوتاه‌مدت خطری ایجاد نمی‌کند.

دوران شیردهی

- ∇ خطری وجود ندارد.

نوزادان و کودکان

- ∇ معمولاً بهتر است به جای این دارو از قرص مشابه به نام سرماخوردگی کودکان استفاده شود، مصرف این دارو در کودکان زیر ۶ سال ممنوع است و در سنین بالاتر کاهش دوز ضروری است.

بالای ۶۰ سالگی

- ∇ مشکل خاصی وجود ندارد.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

- ∇ مشکل خاصی ایجاد نمی‌کند.

الکل

- ∇ بپرهیزید، مصرف همزمان الکل و استامینوفن باعث تشدید اثرات یکدیگر شده و صدمات جبران‌ناپذیری بر روی کبد شما دارد.

عوارض جانبی

این دارو را اگر طبق دستور پزشک و در مدت محدودی مصرف کنید عارضه‌ای ایجاد نمی‌کند. در شرایطی که دچار بثورات جلدی شدید حتماً مصرف دارو را قطع نمایید.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
تهوع		●	■			
بثورات جلدی		●		■	▲	

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **داروهای ضدانعقادی (مانند وارفارین)**، باید دوز این دارو در مصرف همزمان با قرص سرماخوردگی تنظیم شود.
- **کلستیرآمین (پایین‌آورنده چربی خون)**، این دارو میزان جذب و تأثیر قرص سرماخوردگی را کاهش می‌دهد.

کابرگولین

اطلاعات عمومی

کابرگولین در درمان بیماری پارکینسون مصرف می‌شود. بیماری پارکینسون در اکثر مواقع سالمندان را درگیر می‌کند و باعث بروز حرکات غیرطبیعی و غیرارادی اندام‌ها می‌شود. پیام‌های عصبی در مغز توسط انتقال‌دهنده‌های عصبی خاصی به نام دوپامین و استیل‌کولین منتقل می‌شوند. میزان این انتقال‌دهنده‌های عصبی در حال تعادل است و عملکرد آنها متضاد یکدیگر می‌باشد. در بیماری پارکینسون میزان دوپامین کاهش یافته و تعادل بین انتقال‌دهنده‌های عصبی بهم می‌خورد و باعث اختلالات حرکتی می‌شود. کابرگولین با فرایند پیچیده‌ای باعث افزایش دوپامین در مغز شده و تعادل بین انتقال‌دهنده‌های عصبی را برقرار می‌نماید و از بوجود آمدن آثار مخرب بیماری جلوگیری می‌کند.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
ضد بیماری پارکینسون

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم □ متوسط □ زیاد ■

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری دوستینکس، کاباسر

اطلاعات دارویی

دارویی که برای شما تجویز شده است برای درمان بیماری‌تان مناسب است، از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری کنید.

شکل دارویی

قرص

تعداد دفعات و زمان مصرف

یکبار روزانه

مقدار مصرف در بزرگسالان

شروع درمان با ۱ میلی‌گرم یکبار در روز که پس از ۱۴-۷ روز به ۶-۲ میلی‌گرم در روز می‌رسد.

شروع اثر

۲ ساعت

مدت اثر

۳ روز

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

در ظروف دربسته در دمای اتاق به دور از دسترس اطفال نگهداری می‌شود.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

یادتان آمد بلافاصله بخورید، اگر تا وعدهٔ بعدی کمتر از ۴ ساعت مانده منتظر وعدهٔ بعدی شوید و از دو برابر کردن دوز دارو بپرهیزید.

قطع مصرف دارو

این دارو را نباید بطور ناگهانی قطع نمود.

مصرف بیش از اندازه

در صورت بروز علائمی مانند اُفت فشارخون و تشنج بلافاصله به اورژانس اطلاع دهید و تا رسیدن اورژانس اقدامات اولیه را انجام دهید.

"به راهنمای اقدامات اولیه در مسمومیت‌های دارویی در انتهای کتاب مراجعه نمایید."

مصرف طولانی مدت

مشکل خاصی ندارد.

کنترل و پایش

اندازه‌گیری فشارخون در هر ماه ضروری است، هر گونه تغییری به پزشک معالج گزارش شود، آزمایش خون هر ۶ ماه یکبار برای بررسی سطح پرولاکتین (نوعی هورمون) خون لازم می‌باشد.

توصیه‌های ضروری

- این دارو موجب کاهش فشارخون وضعیتی می‌شود بنابراین به آرامی برخیزید.
- برای کاش عوارض گوارشی دارو را همراه غذا مصرف کنید.

نحوه دفع دارو

۴۰ درصد از راه ادرار و ۶۰ درصد از راه مدفوع دفع می‌گردد.

CABERGOLINE

اقدامات احتیاطی خاص

آیا پزشک‌تان می‌داند که:

- ▽ مدت طولانی درگیر بیماری کبدی یا کلیوی هستید.
- ▽ دچار کاهش یا افزایش فشارخون می‌شوید.
- ▽ اخیراً مشکل قلبی پیدا کرده‌اید.
- ▽ سایر داروها را هم زمان مصرف می‌کنید.
- ▽ حامله هستید یا تصمیم به بارداری گرفته‌اید.

دوران حاملگی

▽ توصیه نمی‌شود.

دوران شیردهی

▽ این دارو در شیر مادر ترشح شده و ممکن است برای شیرخوار مضر باشد.

نوزادان و کودکان

▽ توصیه نمی‌شود.

بالای ۶۰ سالگی

▽ مشکل خاصی ندارد.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

▽ این دارو باعث سرگیجه می‌گردد بنابراین تا مشخص شدن اثر دارو روی بدن از انجام اینگونه مشاغل خودداری کنید، ضمناً بیمارانی که درگیر بیماری پارکینسون هستند نباید رانندگی کنند.

الکل

▽ بپرهیزید.

عوارض جانبی

مهم‌ترین عارضه دارو، اُفت فشارخون و ضربان‌های غیرطبیعی قلب می‌باشد که با تنظیم دوز دارو توسط پزشک برطرف می‌گردد.

علائم / اثرات	فراوانی: شایع	فراوانی: نادر	مشورت با پزشک: در موارد شدید	مشورت با پزشک: در همه موارد	بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
تهوع /استفراغ	●		■			
سرگیجه /گیجی	●		■			
اختلال دید / خواب‌آلودگی	●		■			
یبوست /نفخ شکم	●		■			
تپش قلب		●	■			■
خارش /آبریزش بینی		●	■		▲	■
افسردگی /عصبانیت		●		■	▲	■

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **داروهای ضدفشارخون**، در مصرف هم زمان با کابرگولین، اثر این داروها افزایش می‌یابد.
- **متوکلوپرامید (داروی ضدتهوع)**، این دارو باعث کاهش اثرات کابرگولین می‌شود.
- **قرص‌های ضدحاملگی، پروپرانول (قرص قلبی)**، مصرف هم زمان با کابرگولین موجب تشدید خطر بروز انقباض‌های عروقی می‌شود.

ک

کاپتوپریل

اطلاعات عمومی

کاپتوپریل متعلق است به گروهی ازگشادکننده‌های عروقی به نام مهارکننده‌های آنزیم مبدّل آنژیوتانسین [1] که برای درمان فشارخون و نارسایی قلبی تجویز می‌شود. این دارو با اثر بر روی عضلات دیواره عروق باعث شل شدن عضلات شده و عروق گشاد می‌گردد، با گشاد شدن عروق حرکت خون در آنها با فشار کمتر و راحتری صورت می‌گیرد. کاپتوپریل فشارخون را به‌سرعت کاهش می‌دهد ولی برای چندین هفته وقت لازم است تا اثرات درمانی آن کامل شود. بیمارانی که نارسایی قلبی دارند معمولاً کاپتوپریل را به همراه یک مُدر مصرف می‌کنند. این دارو دارای نتیجهٔ موفقیّت‌آمیز و مهیجی در شل کردن عضلات دیواره عروقی و جریان روان خون در داخل عروق و پایین آوردن فشارخون و نهایتاً کاهش بار قلبی است. معمولاً اولین دوز مصرفی خیلی کم است تا از خطر اُفت ناگهانی فشارخون جلوگیری کند. مُدرها نیز باید به‌صورت هم‌زمان مصرف شود. بیشتر اوقات در طی مصرف دارو عوارض جانبی مختصری بوجود می‌آید، اغلب افراد ممکن است دچار کاهش حس چشایی و یا سرفه‌های خشک طولانی شوند، کاهش مختصر در دوز دارو این عوارض را برطرف می‌کند.

طبقه‌بندی

گروه دارویی: گشادکننده‌های عروقی (مهارکننده آنزیم مبدل آنژیوتانسین)

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم □ متوسط ■ زیاد □

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ **لازم نیست** □

نام‌های تجاری آسپریل، کاپوتن، اکوپاس، کاپلون، تنسوپریل

اطلاعات دارویی

دارویی که برای شما تجویز شده برای درمان بیماری‌تان مناسب است، بدون مشورت با پزشک مقدار مصرف آن را تغییر ندهید.

شکل دارویی

قرص

تعداد دفعات و زمان مصرف: ۲ تا ۳ بار روزانه

مقدار مصرف در بزرگسالان

برای شروع ۱۲/۵ تا ۲۵ میلی‌گرم روزانه، و بتدریج افزایش مقدار به ۵۰ تا ۱۵۰ میلی‌گرم روزانه می‌رسد، ممکن است در شرایط خاصی مصرف را با ۶/۲۵ میلی‌گرم شروع کنیم.

شروع اثر: ۳۰ تا ۶۰ دقیقه

مدت اثر: ۶ تا ۸ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده: هیچ

ذخیره‌سازی

در ظروف دربسته و در جای خشک و خنک، به دور از دسترس اطفال نگهداری شود.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

وقتی یادتان آمد و زمان زیادی از آن نگذشته است بلافاصله بخورید. اگر تا دوز بعدی ۲ ساعت مانده بهتر است بجای چند وعده‌ای که در روز می‌خورید در یک وعده کل دوز را مصرف نمایید.

قطع مصرف دارو

بدون مشورت با پزشک‌تان مصرف دارو را قطع نکنید، قطع ناگهانی دارو ممکن است عوارض خطرناکی به همراه داشته باشد.

مصرف بیش از اندازه

گاهی اوقات مصرف غیرعمدی و ناآگاهانه نگرانی را بوجود نمی‌آورد، مصرف بسیار زیاد آن ممکن است باعث سرگیجه و غش گردد، بهتر است بلافاصله پزشک‌تان را مطلع کنید.

مصرف طولانی مدت

در موارد نادری، مصرف طولانی مدت آن باعث تغییر در شمارش سلول‌های خونی و عملکرد کلیوی شده است.

کنترل و پایش: آزمایش خون دوره‌ای و تعیین میزان پتاسیم خون، شمارش سلول‌های سفید خون، ارزیابی تست‌های عملکرد کلیوی و بررسی ادرار توصیه می‌شود.

توصیه‌های ضروری

- این دارو را همراه با غذاهای پُرپتاسیم مثل موز و میوه‌ها، خرما و غلات مصرف نکنید.
- بهتر است این دارو را یک ساعت قبل از غذا مصرف کنید، مصرف همراه غذا ۳۰ تا ۴۰٪ از اثر دارو را کاهش می‌دهد.
- گاهی با شروع مصرف دارو (۱ تا ۳ ساعت بعد) دچار کاهش شدید و ناگهانی فشارخون می‌شوید، در این صورت بهتر است در بستر خوابیده و یک بالش در زیر پاهایتان قرار دهید.
- گاهی این دارو باعث اختلال در حس چشایی (مزه) می‌شود، نگران نباشید معمولاً پس از ۸ تا ۱۲ هفته برطرف می‌گردد.
- این دارو ممکن است کاهش فشارخون وضعیتی ایجاد کند که بهتر است از تغییر وضعیت ناگهانی (مثل ناگهان ایستادن) خودداری شود، فعّالیّت بدنی و قرارگرفتن درگرما باعث تشدید اثرات دارو شده و فشارخون را بیشتر از حد معمول پایین می‌آورد.

نحوه دفع دارو

عمدهٔ دفع این دارو از راه ادرار است.

CAPTOPRIL

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن شوید پزشک شما از موارد زیر مطلع است:

- ∇ شما مدت زیادی ناراحتی کلیوی داشتید.
- ∇ مشکل عروق کرونر (عروق غذادهنده به قلب) دارید.
- ∇ رژیم کم‌نمک دارید.
- ∇ به داروهای گشادکننده عروقی حساسیّت دارید.
- ∇ سایر داروها راهم‌زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

∇ معمولاً در این دوران تجویز نمی‌شود، شواهدی دال بر اختلال در رشد جنین گزارش شده است.

دوران شیردهی

∇ این دارو در شیر مادر ترشح می‌شود و در دوز معمول آن ممکن است عوارضی بر روی نوزادنداشته باشد بهتر است با پزشک‌تان مشورت کنید.

نوزادان و کودکان

∇ توصیه‌نمی‌شود، در صورت تجویز باید دوز دارو را کاهش داد.

بالای ۶۰ سالگی

∇ کم کردن دوز دارو ضروری است.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ تا اثر این دارو بر روی بدن‌تان مشخص نشده، از انجام اینگونه مشاغل خودداری کنید از عوارض مهم این دارو سرگیجه و غش کردن است.

الکل

∇ به علت کاهش شدید فشارخون از مصرف آن پرهیزکنید در غیراین‌صورت منتظر عوارض جانبی آن باشید.

جراحی و بیهوشی عمومی

∇ قبل از بیهوشی یا بی‌حسی موضعی مصرف دارو را متوقف کنید، با پزشک یادندانپزشک خود مشورت کنید.

عوارض جانبی

کاپتوپریل باعث ایجاد عوارض جانبی مختصری می‌شود که درابتدا بثورات جلدی و عوارض گوارشی از جمله آنها است. معمولاً باادامه درمان این عوارض بسرعت ناپدید می‌گردد.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
از بین رفتن حس چشایی	●		■			
بثورات جلدی	●			■		
سرفه‌های خشک و مداوم	●			■		
زخم دهان / سرگیجه / غش		●		■		
گلودرد/تب		●		■		
تورم لب و دهان		●		■	▲	▮

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **داروهای ضدالتهاب غیراستروئید (NSAIDs) مثل ایندومتاسین، بروفن و غیره،** این داروها باعث کاهش اثرات کاپتوپریل شده و خطر آسیب کلیوی را افزایش می‌دهند.
- **لیتیوم،** میزان لیتیوم خون در مصرف هم‌زمان باکاپتوپریل بالا می‌رود.
- **گشادکننده‌های عروقی (مانند نیترات‌ها)** مصرف هم‌زمان با این داروها باعث اُفت شدید فشارخون می‌شود.
- **مدرهای نگهدارنده و مکمل پتاسیم** زمانی که باکاپتوپریل خورده می‌شوند باعث افزایش مقدارپتاسیم خون می‌شوند.
- **سیکلوسپورین** به همراه کاپتوپریل باعث افزایش مقدارپتاسیم خون می‌شود.
- **مُدرها** در مصرف هم‌زمان باکاپتوپریل باعث اُفت ناگهانی فشارخون می‌شوند.

۱- این آنزیم آنژیوتانسین I را به II تبدیل می‌کند و آنژیوتانسین II باعث انقباض رگها و افزایش فشارخون می‌شود.

ک

کارباریل

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
ضد انگل‌های پوستی

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم ■ متوسط □ زیاد □

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری کاریل درم

اطلاعات عمومی

(این دارو درحال حاضر در بازار دارویی ایران موجود نیست). کاربایل انگل کشی است که در درمان شپش سر و عانه بکار می‌رود. این دارو به سیستم عصبی شپش وارد شده و آن را فلج کرده و باعث مرگ آن می‌شود. کاربایل بصورت موضعی و یا محلول در آب یا الکل بکار می‌رود. لوسیون این دارو برای کودکان کم سن و بیماران آسمی که ممکن است با بخارات الکل تحریک شوند، مناسب نیست. این لوسیون همچنین در درمان شپش عانه نیز بکار نمی‌رود، چون ممکن است باعث تحریک ناحیه تناسلی شود. چون شپش در برابر انگل کش‌ها، مقاوم است ممکن است توسط این دارو (یا جایگزین آن‌مالاتیون) از بین نرود. اگر دارو مؤثر واقع نشد باید با داروساز یا پزشک مشورت کنید. ممکن است شما نیاز به نسخه‌ای داشته باشید که حاوی ترکیب کاربایل با دارویی دیگر باشد.

اطلاعات دارویی

دارویی که تجویز شده برای درمان بیماریتان مناسب است از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری کنید.

شکل دارویی

محلول موضعی، لوسیون

تعداد دفعات و زمان مصرف

یکبار و سپس تکرار بعد از یک هفته

مقدار مصرف در بزرگسالان

طبق دستور

شروع اثر

لوسیون یا محلول باید ۱۲ ساعت روی موضع باقی بمانند و سپس شسته شوند.

مدت اثر

تا زمان شسته شدن

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

درظروف دربسته در جای خنک و خشک و دور از نور و دسترس کودکان قرار دهید.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

اگر مصرف نوبت دوم را فراموش کردید، به محض یادآوری مصرف کنید.

قطع مصرف دارو

کاربایل باید به مدت کوتاهی مصرف شود.

مصرف بیش از اندازه

معمولاً مصرف ناآگاهانه مشکلی ندارد ولی اگر سهواً دارو بلعیده شود باید بلافاصله به پزشک مراجعه کرد.

مصرف طولانی مدت

کاربایل تنها برای درمان دوره‌ای بکار می‌رود. نباید از این دارو بصورت طولانی مدت استفاده نمود.

توصیه‌های ضروری

- در هنگام مصرف دارو مراقب تماس دارو با چشم‌ها، دهان، سوراخ‌های بینی و گوش باشید.

نحوه دفع دارو

ناشناخته

CARBARYL

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک‌تان می‌داند که:

∇ آسم دارید.

دوران حاملگی

∇ شواهدی از خطر وجود ندارد. این دارو بندرت روی جنین اثر می‌گذارد.

دوران شیردهی

∇ شواهدی از خطر وجود ندارد. بندرت مقدار کافی کارباریل در حدی جذب می‌شود که بر شیرخوار اثر بگذارد اما باید قبل از مصرف با پزشک یا داروساز مشورت کنید.

نوزادان و کودکان

∇ مشکل خاصی وجود ندارد.

بالای ۶۰ سالگی

∇ مشکلی ندارد.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ مشکلی ندارد.

الکل

∇ مشکلی ندارد.

عوارض جانبی

ترکیبات کارباریل در صورت مصرف صحیح بندرت دارای عوارض جانبی است البته بخار الکل آن در برخی انواع لوسیون‌ها سبب خس‌خس سینه در بیماران آسمی می‌شود.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
تحریک پوست		●	■			

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

ندارد.

ک

کاربامازپین

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
ضد تشنج‌ها و ضد روان‌پریشی

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم □ متوسط ■ زیاد □

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری تگرتول، کارباژن

اطلاعات عمومی

کاربامازپین برای درمان برخی از انواع بیماری صرع[1] کاربرد دارد، این دارو باعث مهار پیام‌های عصبی معیوب در مغز می‌شود و از تولید این پیام‌ها جلوگیری می‌کند. همچنین برای تخفیف دردهای نوبه‌ای شدید عصب سه‌قلو[2]، که به علت آسیب عصب جمجمه‌ای بوجود می‌آید، نیز بکار می‌رود. گاهی کاربامازپین در شیدایی توأم با بهت‌زدگی و دیابت بی‌مزه[3] تجویز می‌شود و درد ناشی از آسیب اعصاب در بیماران درگیر دیابت را بهبود می‌بخشد. برای جلوگیری از پیدایش عوارض دارویی، باید کاربامازپین را با دوز کم شروع نمود و به تدریج دوز دارو را افزایش داد. هنگام تجویز دارو حتماً پزشک مربوطه توضیح لازم را خواهد داد.

اطلاعات دارویی

دارویی که برای شما تجویز شده است برای درمان بیماری‌تان مناسب است، از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری نمایید.

شکل دارویی

قرص، قرص آهسته رهش، سوسپانسیون (قرص جویدنی، شربت و شیاف آن در حال حاضر در بازار دارویی ایران موجود نمی‌باشد).

تعداد دفعات و زمان مصرف

۲-۱ بار روزانه.

مقدار مصرف در بزرگسالان

در صرع، ۲۰۰۰-۱۰۰ میلی‌گرم روزانه (شروع درمان با دوز کم و درادامه هر ۲ هفته بر میزان دارو اضافه کنید). در کاهش درد، ۱۶۰۰-۱۰۰ میلی‌گرم روزانه. دراختلالات روانی، ۱۶۰۰-۴۰۰ میلی‌گرم روزانه.

شروع اثر

تا ۴ ساعت

مدت اثر: ۲۴-۱۲ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده: هیچ

ذخیره‌سازی

در ظروف دربسته در جای خشک و خنک، به دور از دسترس اطفال نگهداری شود.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

به خاطر آوردید فوراً مصرف کنید، اگر تا وعده بعدی کمتر از ۲ ساعت مانده، منتظر وعدهٔ بعدی باشید و از دو برابر کردن دوز دارو در این وعده خودداری کنید.

قطع مصرف دارو

این دارو نباید بطور ناگهانی قطع شود، قطع ناگهانی دارو موجب عود علائم بیماری می‌شود.

مصرف بیش از اندازه

معمولاً مصرف ناآگاهانه مشکل خاصی بوجود نمی‌آورد، مصرف بیش از آن باعث ایجاد لرزش اندام‌ها، تشنج و کُما می‌شود که سریعاً به پزشک اطلاع دهید.

مصرف طولانی مدت

در مصرف طولانی مدت این دارو ممکن است اختلالات عملکردی در کبد، ناهنجاری‌هایی در پوست و خون بوجود آید.

کنترل و پایش

انجام دوره‌ای آزمایش خون و بررسی میزان دارو در خون، شمارش سلول‌های خونی و چگونگی عملکرد کبد و کلیه ضروری است.

توصیه‌های ضروری

- در صورت بی‌رنگ شدن مدفوع و ایجاد زردی پوست سریعاً به پزشک مراجعه نمایید.
- بهتر است دارو را همراه با غذا مصرف نمایید.

نحوه دفع دارو

این دارو از راه ادرار و مدفوع دفع می‌گردد.

۱- بیماری سیستم عصبی است که با اختلال حمله‌ای و گذرای فعالیت الکتریکی مغز همراه است و باعث کاهش سطح هوشیاری، حرکات غیرطبیعی و اختلالات جسمی و روانی می‌شود.

۲- اعصابی است که با منشاء مشترک بصورت ۳ انشعاب از ناحیه گیجگاهی بر روی صورت گسترش یافته، التهاب و درد ناشی از آن بدون علت مشخص و در سنین میانسالی تا سالخوردگی رخ می‌دهد و خودبخود بهبود می‌یابد.

۳- این بیماری که با پُرنوشی و تکرر ادرار همراه است ناشی از آسیب هیپوتالاموس یا ساقهٔ هیپوفیز است یا علت کلیوی دارد، بدن بیمار به هیچ‌وجه نمی‌تواند ادرار را غلیظ کند.

CARBAMAZEPINE

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک‌تان می‌داند که:

∇ مدت زیادی است درگیر مشکل کبدی یا کلیوی هستید.

∇ مشکل قلبی دارید.

∇ سابقاً مشکل خونی با سایر داروها پیدا کرده‌اید.

∇ سایر داروها را هم زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

∇ توصیه نمی‌شود، این دارو می‌تواند باعث ناهنجاری‌هایی در جنین شود.

دوران شیردهی

∇ این دارو در شیر مادر ترشح شده و در دوز طبیعی مشکلی برای شیرخوار بوجود نمی‌آورد، بهتر است با پزشک مشورت شود.

نوزادان و کودکان

∇ کاهش دوز دارو ضروری است.

بالای ۶۰ سالگی

∇ این دارو در این سنین ممکن است باعث گیجی یا آشفتگی رفتاری شود، بهتر است دوز دارو را کاهش دهید.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ مصرف این دارو ممکن است باعث کاهش توجه و کُندی عکس‌العمل شود که در این صورت انجام اینگونه مشاغل خطرآفرین است.

الکل

∇ بپرهیزید، الکل باعث افزایش اثرات تسکینی کاربامازپین می‌شود که می‌تواند مضر باشد.

عوارض جانبی

بیشتر افرادی که این دارو را مصرف می‌کنند تجربه‌ای از عوارض این دارو ندارند و آن را داروی ایمنی می‌دانند. در شرایطی که دوز دارو افزایش یابد رفته رفته عوارض جانبی دارو پدیدار می‌گردد که برای برطرف کردن آن کافی است مقدار مصرف را کمی کاهش داد.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
سرگیجه	●		■			
عدم تعادل	●		■			
خواب‌آلودگی	●		■			
تهوع / کاهش اشتها	●		■			
تاری دید	●			■		
یرقان (زردی)		●		■		
تورم مچ پا		●		■		
بثورات جلدی		●		■	▲	▮
گلودرد		●		■	▲	
گرفتگی صدا		●		■	▲	

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **توصیه کلی**، داروهای بسیاری اثرات کاربامازپین را کاهش یا افزایش می‌دهند قبل از مصرف هرگونه دارویی با پزشک مشورت کنید.
- **سایر داروهای ضدتشنج**، مصرف همزمان باکاربامازپین، اثرات یکدیگر را تشدید می‌کنند.

کاربی‌مازول

طبقه بندی

گروه دارویی:
ضد تیروئید

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم □ متوسط ■ زیاد □

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری نئو -مرکازول

اطلاعات عمومی

(این دارو درحال حاضر در ایران موجود نمی‌باشد). کاربی مازول یک داروی ضد تیروئید است که برای جلوگیری از تولید هورمون تیروئید در بیماران مبتلا به پرکاری تیروئید بکار می‌رود. در برخی افراد بویژه آنها که بیماری گریوز (شایع‌ترین نوع پرکاری غده تیروئید) دارند، درمان دارویی به تنهایی سبب بهبود بیماری می‌شود. همچنین از کاربی مازول در موارد شدید بیماری، برای حفظ عملکرد طبیعی غده تیروئید قبل از برداشت بخش از آن توسط جراحی یا بالا بردن جذب سلولی آن نسبت به ید رادیواکتیو، استفاده می‌شود. همچنین کاربی مازول مانع آزاد شدن خطرناک هورمون تیروئید که گاهی بدنبال مصرف ید رادیواکتیو دیده می‌شود، می‌گردد. از آنجا که اثرات درمانی آن بطورکامل تا چندین هفته ظاهر نمی‌شوند، ممکن است در این مدت برای کنترل علائم از داروی دیگری استفاده شود. زمانی که از جراحی یا ید رادیواکتیو استفاده شده است، درمان با کاربی مازول باید تا ۱۸ ماه ادامه یابد. گاهی مقدار این دارو را بالا نگهداشته و هم زمان از تیروکسین (هورمون تیروئید) برای جلوگیری از تشکیل گواتر (تورم غده در جلوی گردن) استفاده می‌شود.

اطلاعات دارویی

دارویی که تجویز شده برای درمان بیماری‌تان مناسب است از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری کنید.

شکل دارویی

قرص

تعداد دفعات و زمان مصرف

روزی ۳-۲ بار

مقدار مصرف در بزرگسالان

روزی ۴۰-۱۵ میلی‌گرم (گاهی ممکن است نیاز به مقادیر بیشتری باشد). هنگامی که بیماری تحت کنترل قرارگرفت، می‌توان بتدریج از مقدار دارو کاست و به حد نگهدارنده ۱۵ میلی‌گرم رساند و تا ۱۸ ماه مصرف را ادامه داد.

شروع اثر

معمولاً پس از ۳-۱ هفته مقداری بهبودی حاصل می‌شود. منافع دارو بطورکامل بعد از ۸-۴ هفته ظاهر می‌شوند.

مدت اثر

۲۴-۱۲ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده

پزشک ممکن است به شما توصیه کند تا از مصرف غذاهای غنی از ید نظیر کلم و انواع ماهی پرهیز کنید.

ذخیره‌سازی

در ظروف دربسته در جای خنک و خشک و دور از دسترس کودکان نگهدارید.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

به محض یادآوری مصرف کنید. اگر موعد نوبت بعدی رسیده است، دو نوبت دارو را با هم مصرف کنید.

قطع مصرف دارو

مصرف دارو را بدون مشورت با پزشک قطع نکنید. ممکن است علایم بیماری عود کند.

مصرف بیش از اندازه

معمولاً مصرف ناآگاهانه مشکل خاصی بوجود نمی‌آورد ولی اگر بیش از آن مصرف شود و یا علائمی مانند تهوع، استفراغ و سردرد بروز کند بلافاصله به پزشک اطلاع دهید.

مصرف طولانی مدت

کاربی مازول ممکن است سبب توقف یا کاهش تولید سلول‌های خونی توسط مغزاستخوان شود. به همین دلیل در صورت وجود هر نوع نشانه‌ای از عفونت از جمله گلودرد باید بسرعت پزشک خود را در جریان بگذارید.

کنترل و پایش

آزمایش خون دوره‌ای جهت بررسی سلول‌های خونی و عملکرد غده تیروئید لازم است.

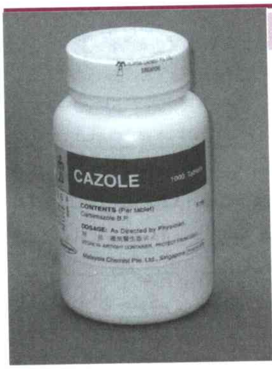
توصیه‌های ضروری

- برای جلوگیری از عوارض گوارشی دارو را همراه غذا مصرف کنید.

نحوه دفع دارو

عمدهٔ دارو از راه ادرار دفع می‌شود.

CARBIMAZOLE

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک‌تان می‌داند که:

∇ مشکل مزمن کبدی یا کلیوی دارید.

دوران حاملگی

∇ مصرف این دارو ممکن است سبب ایجاد نقایصی در جنین شود. با این حال پرکاری درمان نشده تیروئید نیز بسیار خطرناک است. پزشک منافع و مضررات دارو را بررسی و تصمیم‌گیری می‌کند.

دوران شیردهی

∇ این دارو به مقدار کمی در شیر مادر ترشح می‌شود و در مصرف طبیعی آن به شیرخوار آسیب نمی‌رساند بهتر است قبل از مصرف با پزشک مشورت کنید.

نوزادان و کودکان

∇ کاهش مقدار دارو ضروری است.

بالای ۶۰ سالگی

∇ مشکل خاصی وجود ندارد.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ از آنجا که ممکن است دارو سبب گیجی شود، تا مشخص شدن اثر دارو بر بدنتان، از انجام این گونه فعالیت‌ها بپرهیزید.

الکل

∇ مشکل شناخته شده‌ای وجود ندارد.

عوارض جانبی

معمولاً عارضه شدیدی ندارد. گلودرد یا زخم دهان نشانه عوارض خونی هستند و باید بلافاصله اقدامات درمانی آغاز شود.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
سردرد / گیجی / درد مفاصل	●		■			
تهوع	●		■			
بثورات جلدی / خارش	●			■		
ریزش مو	●			■		
گلودرد / زخم دهان		●		■		▮
زردی		●		■		▮

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

ندارد.

کتوپروفن

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
ضدالتهاب‌های غیراستروئیدی

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم ■ متوسط □ زیاد □

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ **لازم نیست** □

نام‌های تجاری کتوسید، کتوزیپ، اورووایل

اطلاعات عمومی

(این دارو در حال حاضر در بازار دارویی ایران موجود نیست) کتوپروفن متعلق است به گروه داروهای ضدالتهاب غیراستروئیدی (NSAID's) که مانند سایر داروهای این گروه باعث کاهش درد، التهاب و سفتی عضلانی ناشی از بیماری روماتیسم مفصلی[1]، استئوآرتریت[2] و اسپوندیلیت آنکیلوزان[3] می‌شود. همچنین این دارو جهت دردهای خفیف تا متوسط مانند آسیب‌های بافت نرم، درد قاعدگی و درد ناشی از عمل جراحی، مؤثر است. مانند سایر داروهای این گروه، مهم‌ترین عارضه جانبی کتوپروفن، سوءهاضمه و تهوع است. گاهی نیاز است سایر ضدالتهاب‌ها جانشین این دارو شوند تا از بروز عوارض ناخواستهٔ آن جلوگیری شود.

اطلاعات دارویی

دارویی که برای شما تجویز شده است برای بیماریتان مناسب است بدون دستور پزشک دوز آن را تغییر ندهید.

شکل دارویی

کپسول، کپسول آهسته رهش، آمپول، شیاف و ژل

تعداد دفعات و زمان مصرف

آهسته رهش یکبار روزانه، کپسول ۴-۲ بار روزانه همراه با غذا، آمپول ۶ بار روزانه برای ۳ روز، شیاف ۲ بار روزانه

مقدار مصرف در بزرگسالان

۲۰۰-۱۰۰ میلی‌گرم روزانه

شروع اثر

کاهش درد بعد از ۲-۰/۵ ساعت ظاهر می‌شود. اثر ضد التهابی بعد از ۲ هفته ایجاد می‌گردد

مدت اثر

۱۲-۸ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

در ظروف دربسته در جای خشک و خنک (در دمای اتاق) به دور از دسترس اطفال نگهداری شود.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

به یادتان آمد سریعاً مصرف کنید، مگر آن که تا وعده بعدی کمتر از ۴ ساعت باقی مانده باشد.

قطع مصرف دارو

قبل از قطع مصرف با پزشک‌تان مشورت نمایید.

مصرف بیش از اندازه

مصرف ناآگاهانه دارو معمولاً مشکلی بوجود نمی‌آورد، در صورتی که بیش از آن مصرف شود و علائمی مانند استفراغ، گیجی و تحریک‌پذیری ایجاد شد فوراً به پزشک معالج اطلاع دهید.

مصرف طولانی مدت

در مصرف طولانی مدت کتوپروفن، خونریزی گوارشی بسیار شایع است.

توصیه‌های ضروری

- این دارو را همراه غذا یا شیر مصرف کنید و بعد از آن به مدت ۳۰-۱۵ دقیقه در وضعیت قائم قرار گیرید.

نحوه دفع دارو

قسمت عمدهٔ این دارو از راه ادرار، و مقدار کمی از مدفوع دفع می‌گردد.

۱- بیماری است که باعث التهاب مفاصل می‌شود و همراه درد، سفتی و محدودیت حرکتی مفاصل می‌باشد.
۲- این بیماری به علت از بین رفتن تدریجی غضروف مفصلی و تشکیل استخوان جدید در سطح مفصل بوجود می‌آید، سن مهمترین عامل ایجاد بیماری است که در ۶۵ درصد از افراد بالای ۶۵ سال دیده می‌شود.
۳- معمولاً مردان جوانی را درگیر می‌کند که از درد خفیف تا متوسطی در ناحیه میانی و تحتانی ستون فقرات که به ران‌ها تیر می‌کشد شکایت دارند.

KETOPROFEN

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن شوید پزشک شما از موارد زیر مطلع است:

∇ مدت زیادی درگیر مشکل کبدی و کلیوی بوده‌اید.

∇ مشکل قلبی دارید.

∇ فشارخون دارید.

∇ سابقه زخم معده یا روده، التهاب مری و سوءهاضمه داشته‌اید.

∇ مشکل خونریزی دارید.

∇ به آسپرین و سایر ضدالتهاب‌های غیراستروئیدی حساسیت دارید.

∇ سایر داروها راهمزمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

∇ ایمنی آن در این دوران تأیید نشده است.

دوران شیردهی

∇ این دارو در شیر مادر ترشح شده و ممکن است عوارضی برای شیرخوار داشته باشد مصرف آن در این دوران توصیه نمی‌شود.

نوزادان و کودکان

∇ برای کودکان زیر ۱۲ سال توصیه نمی‌شود.

بالای ۶۰ سالگی

∇ در این سنین عوارض دارو بیشتر می‌شود لذا کاهش دوز ضروری است.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ به علت به وجود آمدن عوارضی چون سرگیجه و خواب‌آلودگی، از انجام اینگونه مشاغل پرهیز کنید.

الکل

∇ مصرف همزمان کتوپروفین و الکل باعث تشدید اثرات یکدیگر شده و تخریب مخاط معده سرعت بیشتری می‌گیرد.

جراحی و بیهوشی عمومی

∇ این دارو باعث افزایش خونریزی می‌شود، قبل از هرگونه جراحی مصرف آن را متوقف کنید.

عوارض جانبی

اختلالات گوارشی مانند تهوع، دل درد و سوءهاضمه جزء عوارض شایع دارو است. شکل شیاف کتوپروفن می‌تواند مخاط مقعد راملتهب نماید، هرگونه مدفوع سیاه رنگ یا خونی را باید سریعاً به پزشک اطلاع داد.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
تهوع / استفراغ / دل‌درد	●			■		
ترش کردن	●		■			
سرگیجه / خواب‌آلودگی / سردرد		●	■			
تورم پاها / افزایش وزن		●	■			
خارش / بثورات جلدی		●		■	▲	▮
خس‌خس سینه / تنگی‌نفس		●		■	▲	▮
مدفوع سیاه یا خونی		●		■	▲	▮

تداخل دارویی (مصرف همزمان با سایر داروها)

- **توصیه کلی**، مصرف همزمان کتوپروفن با طیف گسترده‌ای از داروها مانند سایر داروهای ضدالتهاب غیراستروئیدی (مثل آسپرین)، ضدانعقادهای خوراکی و کورتون‌ها، خطر خونریزی و زخم معده را افزایش می‌دهد.
- **لیتیوم (ضداختلالات روانی)، دیگوکسین (داروی قلبی) و متوتروکسات (ضدسرطان)**، کتوپروفن باعث افزایش اثرات این داروها می‌شود.
- **فنی توئین (ضدتشنج)**، کتوپروفن اثر فنی توئین را افزایش می‌دهد.
- **گروه آنتی‌بیوتیک‌های کینولون**، مصرف همزمان با کتوپروفن باعث ایجاد تشنج می‌شود.
- **داروهای ضدفشارخون**، کتوپروفن اثر این داروها را تضعیف می‌کند و فشارخون بالا می‌رود.

کتوتیفن

اطلاعات عمومی

کتوتیفن دارویی است که وقتی وارد بدن می‌شود بلافاصله به‌گیرنده‌های هیستامینی متصل شده و از آزاد شدن واسطه‌های التهابی جلوگیری می‌کند. در بدن سلول‌هایی وجود دارد به نام ماست‌سل که این سلول‌ها حاوی مقادیر زیادی واسطه‌های التهابی است با ورود مادهٔ حساسیت‌زا این سلول‌ها پاره شده و موادواسطه‌ای آزاد می‌گردند و در محل ورود مادهٔ حساسیت‌زا تجمع یافته و نمی‌گذارند این ماده در بدن گسترش یابد ولی از طرفی باعث ایجادواکنش‌های التهابی شدید می‌شوند. کتوتیفن اجازه پاره شدن ماست‌سل رانداده و از ایجادواکنش‌های حساسیتی جلوگیری می‌کند عمدهٔ مصرف آن در آسم می‌باشد ولی در سایر حالات آلرژیک مانند آب ریزش بینی و قرمزی چشم نیز بکار می‌رود.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:

ضد حساسیت (آنتی‌هیستامین)

خطرات ناشی از مصرف زیاد:

کم ■ متوسط □ زیاد □

میزان وابستگی:

کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری زادیتن، زادیتور

اطلاعات دارویی

دارویی که برای شما تجویز شده است، برای درمان بیماری‌تان مناسب است از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری کنید.

شکل دارویی

قرص، شربت

تعداد دفعات و زمان مصرف

۲ بار روزانه

مقدار مصرف در بزرگسالان

دربزرگسالان، قرص یا ۵میلی‌لیتر شربت، دوبار روزانه و در صورت نیاز مقدار آن رامی‌توانید دو برابر کنید. در کودکان بالای ۲ سال، یک قرص یا ۵میلی‌لیتر شربت و در نوزادان ۶ ماه تا ۲ سال ۲/۵ میلی‌لیتر شربت.

شروع اثر

آهسته

مدت اثر

۱۲ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

در ظروف دربسته در دمای اتاق به دور از نور و دسترس اطفال نگهداری شود.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

به یادتان آمد فوراً مصرف کنید، اگر تا دوز بعدی کمتر از ۶ ساعت مانده منتظر دوز بعد باشید و از دو برابر کردن دوز آن بپرهیزید.

قطع مصرف دارو

با از بین رفتن علائم بیماری می‌توانید بدون هیچ مشکلی دارو را قطع نمایید.

مصرف بیش از اندازه

معمولاً مصرف ناآگاهانه مشکل خاصی بوجود نمی‌آورد ولی اگر بیش از آن مصرف شود ممکن است باعث بروز علائم غیرطبیعی شود بلافاصله به پزشک اطلاع دهید.

مصرف طولانی مدت

مشکل خاصی ندارد.

توصیه‌های ضروری

- چنانچه داروی ضدآسم می‌خورید حداقل به مدت ۲ هفته پس از شروع مصرف کتوتیفن این داروها راادامه دهید.
- برای جلوگیری از خشکی دهان می‌توانید با آب ولرم غرغره کنید یا از آب‌نبات وآدامس کم قنداستفاده کنید.

نحوه دفع دارو

عمدهٔ دارو از راه ادرار دفع می‌گردد.

KETOTIFEN

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک‌تان می‌داند که:

∇ سابقه حساسیت به داروهای آنتی‌هیستامین بخصوص کتوتیفن دارید.

∇ مرض قند دارید.

دوران حاملگی

∇ با دستور پزشک و با احتیاط مصرف شود.

دوران شیردهی

∇ ترشح این دارو به داخل شیر در انسان مطالعه نشده است ولی در حیوانات ثابت شده است بنابراین با احتیاط مصرف شود.

نوزادان و کودکان

∇ بهتر است در کودکان زیر ۳ سال مصرف نشود در سایر سنین، کاهش دوز ضروری است.

بالای ۶۰ سالگی

∇ کاهش دوز ضروری است.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ این دارو باعث خواب‌آلودگی می‌شود بنابراین از انجام اینگونه مشاغل خودداری کنید.

الکل

∇ مشکل خاصی ندارد.

ک

عوارض جانبی

سرفه و خشونت صدا جزء عوارض شایع دارو است که با تداوم مصرف آن از بین می‌رود.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
سرفه / خشونت صدا	●		■			
تهوع و استفراغ	●		■			
خشکی دهان	●		■			
خواب‌آلودگی	●		■			
سردرد		●		■		
بثورات جلدی		●		■	▲	

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **داروهای ضدبیماری قند**، مصرف همزمان این داروها با کتوتیفن احتمال خونریزی‌های غیرطبیعی را افزایش می‌دهد.

کتوکونازول

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
ضد قارچ

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم □ متوسط ■ زیاد □

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری داکتارین گولدل، نیزورال

اطلاعات عمومی

کتوکونازول برای عفونت‌های شدید و فراگیر قارچی تجویز می‌شود. این دارو در درمان عفونت‌های شدید پوست و غشاهای مخاطی که ناشی از مخمر کاندیدا است، بکار می‌رود. بیمارانی که درگیری‌های نادر قارچی دارند (مثلاً پاراکوکسیدیو مایکوز، هیستوپلاسموز و کوکسیدیومایکوز) ممکن است از این داروی ضدقارچ استفاده کنند. کتوکونازول به صورت کرم نیز در درمان عفونت‌های قارچی پوستی و بصورت شامپو در درمان عفونت‌های پوست سر و درماتیت سبوره[1] بکار می‌رود. شایع‌ترین عارضه جانبی کتوکونازول تهوع است که با مصرف دارو در هنگام خواب یا همراه با غذا کاهش می‌یابد. همچنین کتوکونازول ممکن است سبب آسیب کبدی شود.

اطلاعات دارویی

دارویی که تجویز شده برای درمان بیماریتان مناسب است از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری کنید.

شکل دارویی

قرص، کرم، شامپو

تعداد دفعات و زمان مصرف

روزی یکبار همراه غذا (خوراکی)؛ روزی ۲-۱ بار (کرم)؛هفته‌ای ۲-۱ بار (شامپو برای درماتیت سبوره)

مقدار مصرف در بزرگسالان

بالغین، روزی ۴۰۰-۲۰۰ میلی‌گرم (خوراکی)؛ کودکان، کاهش دوز براساس سن و وزن

شروع اثر

دارو پس از چند ساعت شروع به اثر می‌کند. اثرات کامل آن پس از چندین روز ظاهر می‌شوند.

مدت اثر

تا ۲۴ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

در ظروف دربسته در جای خنک و خشک و دور از دسترس کودکان قرار دهید.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

به محض یادآوری مصرف کنید. اگر قرار است نوبت بعدی در ۶ ساعت آینده باشد، یک نوبت را اکنون مصرف کنید و از مصرف نوبت بعدی صرف‌نظر نمایید.

قطع مصرف دارو

دورهٔ درمان را کامل کنید. حتی اگر احساس بهبود کردید، ممکن است عفونت هنوز وجود داشته باشد و در صورت توقف زودرس درمان، علایم بیماری به سرعت عود کند.

مصرف بیش از اندازه

مصرف ناآگاهانه معمولاً مشکل خاصی ندارد ولی اگر بیش از آن مصرف شود و یا علائمی مانند مشکلات معده بوجود آید به پزشک اطلاع دهید.

مصرف طولانی مدت

خطر آسیب کبدی بااستفاده از کتوکونازول خوراکی برای بیش از ۱۴ روز افزایش می‌یابد.

کنترل و پایش

آزمون‌های خونی دوره‌ای برای کنترل اثر دارو بر روی کبد، انجام می‌شود.

توصیه‌های ضروری

- در طی مصرف این دارو از خوردن مشروبات الکلی، شربت معده و قرص‌های ضد حاملگی خودداری کنید.
- برای کاهش تهوع و استفراغ، دارو را همراه غذا مصرف کنید.
- تب، لرز، کهیر و خارش جزء علائم حساسیت به دارو است و لازم است به سرعت دارو را قطع کنید.

نحوه دفع دارو

عمدهٔ دارو از راه مدفوع دفع می‌گردد.

۱- نوعی درگیری پوستی که با پوسته‌ریزی و شوره زدن سر و صورت مشخص می‌شود.

KETOCONAZOLE

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک‌تان می‌داند که:

▽ مشکلات مزمن کبدی یا کلیوی دارید.

▽ پورفیری[۲] دارید.

▽ به داروهای ضدقارچی حساسیت دارید.

▽ سایر داروها را هم زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

▽ معمولاً تجویز نمی‌شود. ممکن است سبب ایجاد نقایصی در جنین شود. با پزشک خود مشورت کنید.

دوران شیردهی

▽ دارو وارد شیر می‌شود و بر شیرخوار اثر می‌گذارد. با پزشک خود مشورت کنید.

نوزادان و کودکان

▽ کاهش دوز ضروری است.

بالای ۶۰ سالگی

▽ مشکل خاصی وجود ندارد.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

▽ مشکل خاصی وجود ندارد.

الکل

▽ مصرف نکنید. الکل ممکن است با این دارو تداخل کند و سبب گرگرفتگی و تهوع شود.

عوارض جانبی

شایع‌ترین عارضه جانبی کتوکونازول، تهوع است؛ آسیب کبدی نادر است اما عارضه جانبی شدید آن سبب زردی می‌شود که بلافاصله دارو راقطع کنید.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
تهوع / استفراغ	●		■			
سردرد / دل درد		●	■			
خارش / بثورات جلدی		●		■	▲	
پستان‌های دردناک (مردان)		●		■	▲	
زردی		●		■	▲	▮

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **شربت معده، سایمتیدین و رانیتیدین (قرص‌های معده)**، این داروها از اثرات کتوکونازول می‌کاهند فاصله مصرف آنها با کتوکونازول باید حداقل ۲ ساعت باشد.
- **ریفامپیسین (آنتی‌بیوتیک)، فنی‌توئین (ضدتشنج)**، این داروها ممکن است از اثرات کتوکونازول بکاهند.
- **خواب‌آورها، وارفارین (ضدانعقاد)، سیکلوسپورین (داروی مصرفی در پیوند اعضا)، تئوفیلین (ضدتشنج) و سیلدنافیل (ضدناتوانی جنسی)**، کتوکونازول سبب افزایش اثرات این داروها می‌شود.
- **داروهای ضدویروسی**، تنظیم دوز این داروها در صورت مصرف هم‌زمان با کتوکونازول ضروری است.
- **داروهای ضدمالاریا**، مصرف این دارو هم زمان با کتوکونازول توصیه نمی‌شود.
- **ترفنادین (آنتی‌هیستامین)**، این دارو سبب افزایش خطر عوارض جانبی کتوکونازول روی قلب می‌شود.
- **سیمواستاتین (کاهندهٔ چربی خون)**، کتوکونازول سبب افزایش خطر آسیب عضلانی در صورت مصرف هم‌زمان با سیمواستاتین می‌شود.

۲- نوعی بیماری خونی که با درگیری کبدی و پوستی همراه است.

کتیاپین

اطلاعات عمومی

(این دارو در حال حاضر در بازار دارویی ایران موجود نیست). کتیاپین جزء داروهای ضد روان‌پریشی نامعمول است که برای درمان اسکیزوفرنی[1] تجویز می‌شود. این دارو می‌تواند هم علائم مثبت (اختلال در تفکر، هذیان و توهم) و هم علائم منفی (تظاهر به کودنی، هیجان و دوری از اجتماع) این بیماری را درمان نماید. البته این دارو تأثیر بیشتری روی علائم مثبت دارد و به سرعت باعث بهبودی این علائم می‌شود. در افراد مسن، دفع دارو با کندی صورت می‌گیرد و سرعت دفع آن نصف میزان دفع طبیعی بزرگسالان می‌باشد بنابراین برای جلوگیری از پیدایش عوارض دارویی باید دوز آن را در این سنین کاهش داد.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:

ضد روان‌پریشی

خطرات ناشی از مصرف زیاد:

کم □ متوسط ■ زیاد □

میزان وابستگی:

کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری سروکِل

اطلاعات دارویی

دارویی که برای شما تجویز شده است برای درمان بیماری‌تان مناسب است، از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری نمایید.

شکل دارویی

قرص

تعداد دفعات و زمان مصرف

۲ بار روزانه

مقدار مصرف در بزرگسالان

روز اول، ۵۰ میلی‌گرم، روز دوم ۱۰۰ میلی‌گرم، روز سوم ۲۰۰ میلی‌گرم، روز چهارم ۳۰ میلی‌گرم و در ادامه براساس میزان تأثیر دارو دوز را افزایش یا کاهش می‌دهیم، دوز طبیعی ۴۵۰-۳۰۰ میلی‌گرم حداکثر ۷۵۰ میلی‌گرم روزانه است.

شروع اثر

۱ ساعت

مدت اثر

تا ۱۲ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

در ظروف دربسته در جای خشک و خنک (دمای اتاق)، به دور از دسترس اطفال نگهداری شود.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

یادتان آمد بلافاصله مصرف کنید، اگر تا دوز بعد کمتر از ۴ ساعت مانده، منتظر وعده بعدی باشید و از دو برابر کردن مقدار دارو در این وعده خودداری کنید.

قطع مصرف دارو

بدون دستور پزشک دارو را ناگهانی قطع نکنید، قطع ناگهانی دارو باعث عود علائم بیماری می‌شود.

مصرف بیش از اندازه

معمولاً مصرف ناآگاهانه مشکل خاصی بوجود نمی‌آورد، ولی مصرف بیش از آن باعث خواب‌آلودگی غیرطبیعی، تپش قلب و کاهش فشارخون می‌شود در چنین شرایطی سریعاً به پزشک اطلاع دهید.

مصرف طولانی مدت

مصرف طولانی مدت کتیاپین ممکن است باعث حرکات غیرارادی صورت و زبان (دیس‌کینزی تأخیری) شود.

توصیه‌های ضروری

- برای جلوگیری از عوارض گوارشی بهتر است دارو را همراه یا بعد از غذا مصرف کنید.
- این دارو ممکن است باعث افزایش وزن ناخواسته شود بهتر است غذاهای پُرحجم و کم‌کالری را در برنامه غذایی داشته باشید و ورزش منظم را فراموش نکنید.

نحوه دفع دارو

این دارو از طریق ادرار دفع می‌گردد.

۱- یا روان گسیختگی، به گروهی از اختلالات روانی گفته می‌شود که مشخصه آن وجود بهم ریختگی فکر، ادراک، هیجان و رفتار است ادراکات فرد شکل توهم به خود می‌گیرد و هیجانات بسیار نامناسبی از خود نشان می‌دهد.

QUETIAPINE

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید به پزشک تان گفته‌اید که:

- ∇ صرع دارید و تشنج می‌کنید.
- ∇ درگیر بیماری پارکینسون[۲] هستید.
- ∇ مشکل کبدی یا کلیوی دارید.
- ∇ مشکل قلبی دارید.
- ∇ مشکل خونی دارید.
- ∇ سایر داروها را هم زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

∇ ایمنی مصرف آن تأیید نشده است.

دوران شیردهی

∇ توصیه نمی‌شود.

نوزادان و کودکان

∇ تجویز نمی‌شود.

بالای ۶۰ سالگی

∇ در این سنین دفع دارو به کُندی صورت می‌گیرد بنابراین کاهش دوز دارو ضروری است.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ کتیاپین باعث خواب‌آلودگی می‌گردد بنابراین از انجام اینگونه مشاغل خودداری کنید.

الکل

∇ بپرهیزید، الکل باعث افزایش اثر تسکینی این دارو می‌شود.

عوارض جانبی

از عوارض شایع این دارو می‌توان به خواب‌آلودگی غیرطبیعی و افزایش وزن اشاره کرد.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
خواب‌آلودگی غیرطبیعی	●		■			
افزایش وزن	●		■			
سوءهاضمه	●		■			
لرزش اندام‌ها	●			■		
سرگیجه / غش کردن		●		■		
گلودرد مقاوم به درمان		●		■		
تپش قلب		●		■		■

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **داروهای ضدتشنج (فنی توئین، کاربامازپین و باربیتورات‌ها)**، کتیاپین در تضاد با اثرات داروهای این گروه است و مصرف هم زمان آنها باعث خنثی شدن اثرات یکدیگر می‌شود.
- **مسکن‌ها**، مصرف همزمان این داروها و کتیاپین باعث افزایش اثرات آرامبخشی کتیاپین شده و می‌تواند عوارض دارویی آن را نمایان کند.

ک

۲- بیماری سیستم عصبی است که با کم تحرکی، لرزش اندام‌ها، گرفتگی عضلانی و حرکات ناخواسته عضلانی همراه است.

کدئین

اطلاعات عمومی

کدئین یک ضد درد مخدری با اثری ملایم است. بسیار شبیه مرفین است ولی اثری ضعیف تر از آن دارد. مصرف این دارو در دهه‌های اخیر بسیار شایع شده است. این دارو در کاهش دردهای خفیف تا متوسط تجویز می شود و معمولاً همراه با داروهای ضد درد غیر مخدری نظیر استامینوفن جهت تأثیر بیشتر مصرف می شود. این دارو همچنین اثر ضد سرفه دارد و به همین دلیل در شربت‌های سینه و سایر فراورده‌های ضد سرماخوردگی بکار می رود، این دارو در خارج از ایران بدون نسخه پزشک از داروخانه‌ها تهیه می شود. کدئین مثل سایر مخدرها باعث یبوست می شود که به همین دلیل در بعضی از اسهال‌های غیرعفونی برای درمان کوتاه مدت اسهال استفاده می شود. یکی از عوارض شایع کدئین، می تواند وابستگی و عادت مصرف به دارو است، ولی در دوزهایی که پزشک جهت درمان بیماریتان تجویز می‌کند و معمولاً کوتاه مدت است این عارضه بوجود نمی آید. سایر عوارض آن مانند تنگی نفس بطور نادری بوجود می آید و بسیار خطرناک است و باید بدون فوت وقت به پزشک اطلاع داده شود.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
مسکن‌های مخدری، داروی ضد اسهال و ضدسرفه

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم ☐ متوسط ☐ زیاد ■

میزان وابستگی:
کم ☐ متوسط ■ زیاد ☐

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست ☐

نام‌های تجاری پانادول اولترا، کودیس

اطلاعات دارویی

دارویی که برای شما تجویز شده است برای درمان بیماریتان مناسب است، بدون دستور پزشک میزان مصرف آن را تغییر ندهید.

شکل دارویی

قرص، شربت. نوع آمپول آن در ایران وجود ندارد.

تعداد دفعات و زمان مصرف

برای درد ۶-۴ بار روزانه؛ برای سرفه ۴-۳ بار روزانه؛ برای اسهال هر ۶-۴ ساعت

مقدار مصرف در بزرگسالان

برای درد ۱۲۰ تا ۲۴۰ میلی‌گرم روزانه؛ برای سرفه ۴۵ تا ۱۲۰ میلی‌گرم روزانه؛ برای اسهال ۳۰ تا ۱۸۰ میلی‌گرم روزانه

شروع اثر

۳۰ تا ۶۰ دقیقه

مدت اثر

۴ تا ۶ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده: هیچ

ذخیره‌سازی

درظروف دربسته در جای خشک و خنک، به دور از نور و دسترس اطفال نگهداری شود.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

اگر یک وعده را فراموش کردید و علائم بیماری بدتر شد بلافاصله مصرف نمایید ولی اگر علامتی بوجود نیامد نیازی به مصرف آن وعده ندارید به روال طبیعی بازگردید و منتظر وعدهٔ بعدی شوید.

قطع مصرف دارو

قطع مصرف آن ایمن است و باید هر چه زودتر انجام شود، مصرف طولانی مدت آن به هیچ عنوان توصیه نمی شود.

مصرف بیش از اندازه

در صورت بروز کاهش و یا بی‌نظمی تنفسی، خواب‌آلودگی شدید و از دست رفتن هوشیاری به اورژانس اطلاع دهید و تا رسیدن آن، اقدامات اولیه را انجام دهید.

"به راهنمای اقدامات اولیه در مسمومیت‌های دارویی در انتهای کتاب مراجعه شود."

مصرف طولانی مدت

کدئین به علت ایجاد عادت دارویی و وابستگی (بخصوص در دوزهای بالا) به صورت کوتاه مدت تجویز می شود و مصرف طولانی و خارج از دوز آن با خطر اعتیاد همراه است.

توصیه‌های ضروری

- جهت جلوگیری از ایجاد عوارض گوارشی بهتر است این دارو را همراه شیر یا غذا مصرف کنید.
- ممکن است مصرف خارج از دوز طبیعی دارو باعث کاهش میل جنسی شود که در این گونه مواقع، مقدار مصرف را کاهش دهید.
- در مصرف طولانی مدت وابستگی روانی و نهایتاً اعتیاد از خطرات این دارو است، توصیه می شود مصرف آن را محدود کنید.
- این دارو در ایران بصورت ترکیب با مسکن استامینوفن نیز عرضه می شود که مصرف طولانی مدت آن نیز ایجاد وابستگی روانی و نهایتاً اعتیاد می‌کند.

نحوه دفع دارو

این دارو از راه ادرار دفع می شود.

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید به پزشکتان گفته‌اید که:

∇ مدت طولانی درگیر مشکلات کبدی و کلیوی بودید.

∇ بیماری تنفسی مانند آسم یا برونشیت دارید.

∇ سایر داروها راهمزمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

∇ خطری گزارش نشده است ولی ممکن است روی وضعیت تنفسی جنین، بعد از تولد اثر نامطلوب بگذارد.

دوران شیردهی

∇ این دارو از شیر مادر عبور کرده ولی در دوز طبیعی آن خطری گزارش نشده، بهتر است با پزشکتان مشورت کنید.

نوزادان و کودکان

∇ کاهش دوز دارو ضروری است.

بالای ۶۰ سالگی

∇ کاهش دوز دارو ضروری است.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ تا مشخص شدن اثر دارو روی بدنتان از انجام این گونه مشاغل خودداری کنید، این دارو باعث سرگیجه و خواب‌آلودگی می‌شود.

الکل

∇ بپرهیزید، الکل اثر تسکینی این دارو را افزایش می‌دهد.

عوارض جانبی

با مصرف این دارو عوارض شدیدی بوجود نمی‌آید. یبوست عارضه‌ای است که با مصرف طولانی مدت آن بروز می‌کند و سایر عوارض مانند تهوع، استفراغ و خواب‌آلودگی در دوزهای تجویز شده توسط پزشک معمولاً به شکل وخیم در نمی‌آید و با کاهش دوز، برطرف می‌گردد.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
یبوست	●		■			
تهوع / استفراغ / سرگیجه		●		■		
خواب‌آلودگی		●		■		
آشفتگی / بی‌قراری		●		■	▲	
خس‌خس سینه / تنگی نفس		●		■	▲	▮
بثورات جلدی / کهیر		●		■	▲	▮

تداخل دارویی (مصرف همزمان با سایر داروها)

● تمام **آرامبخش‌ها** مانند الکل، که باعث اثر تضعیفی روی سیستم اعصاب مرکزی می‌شود در مصرف همزمان با کدئین، این اثر را تشدید می‌کند. داروهای خواب‌آور، ضد افسردگی‌ها و ضدحساسیت‌ها نیز به همین صورت عمل می‌کنند.

کروتامپتون

اطلاعات عمومی

کروتامیتون یک داروی ضد جرب است که نحوهٔ اثر آن شناخته نشده است. کرم کروتامیتون را بعد از حمام گرفتن و خشک کردن کامل پوست به کار می‌برید، مقدار کافی از کرم بر روی سطح بدن از قسمت چانه به پایین مالیده می‌شود به ویژه در نواحی چین‌ها، دست و پا (کف پا)، بین انگشتان و نواحی مرطوب مانند زیربغل و کشاله ران سپس یک روز بعد مجدداً در همین نواحی استعمال می‌شود و بعد از گذشت ۴۸ ساعت از آخرین مصرف دارو با حمام گرفتن سطح پوست تمیز می‌شود. مانند سایر داروهای این گروه باید شریک جنسی، سایر افراد خانواده درمان شوند، لباس‌های زیر، ملحفه‌ها، بالش و حوله‌ها با آب داغ شسته شده و در صورت امکان اطو شوند.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:

ضد گال (جرب) و ضدخارش

خطرات ناشی از مصرف زیاد:

کم ■ متوسط □ زیاد □

میزان وابستگی:

کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری اِراکس، کروتامیتکس

اطلاعات دارویی

دارویی که برای شما تجویز شده است، برای درمان بیماری‌تان مناسب است از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری کنید.

شکل دارویی

کرم

تعداد دفعات و زمان مصرف

۲ بار به فاصله یک روز

مقدار مصرف در بزرگسالان

کرم ۱۰ درصد، ۲ بار به فاصله یک روز و بعد از ۴۸ ساعت کاملاً شسته و پاک شود.

شروع اثر

آهسته

مدت اثر

۲۴ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

در ظروف دربسته در دمای اتاق به دور از نور و دسترس اطفال نگهداری شود.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

به یاد آوردید بلافاصله استعمال کنید.

قطع مصرف دارو

پس از ۲ بار مصرف می‌توانید بدون هیچ مشکلی دارو را قطع کنید.

مصرف بیش از اندازه

به علت استعمال خارجی معمولاً مشکلی بوجود نمی‌آید.

مصرف طولانی مدت

این دارو را نباید بیش از میزان تعیین شده مصرف کرد.

توصیه‌های ضروری

- چنانچه در حین مصرف دارو دچار تحریک پوستی و حساسیت شدید بلافاصله مصرف را قطع کنید و پوست را با آب و صابون بشویید.
- در صورتی که ناآگاهانه دارو خورده شود یا با چشم و مجاری ادراری تماس یابد تحریک شدیدی ایجاد می‌کند که لازم است به پزشک اطلاع دهید.

نحوه دفع دارو

این دارو با شستشو از سطح بدن پاک می‌شود.

CROTAMITON

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک تان می داند که:

∇ سابقاً به این دارو یا به این گروه دارویی حساسیت دارید.

دوران حاملگی

∇ توصیه نمی شود.

دوران شیردهی

∇ تجویز نمی شود.

نوزادان و کودکان

∇ اثربخشی و بی خطر بودن دارو در کودکان اثبات نشده است.

بالای ۶۰ سالگی

∇ مشکلی ندارد.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ مشکلی ندارد.

الکل

∇ مشکلی ندارد.

ک

عوارض جانبی

عارضه مهمی ندارد.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
تحریک پوست		●	■			

تداخل دارویی (مصرف همزمان با سایر داروها)

ندارد.

کرومولین سدیم (کروموگلیکات سدیم)

اطلاعات عمومی

کرومولین سدیم در دهۀ ۱۹۷۰ میلادی (۱۳۴۸ خورشیدی) ابتدا برای پیشگیری از آسم و آلرژی به بازار دارویی جهان معرفی شد. این دارو در صورت مصرف بصورت پودر در دمنده‌ها یا افشانه‌ها، برای کاهش عود و شدت حملات آسم بکار می‌رود و غالباً به پیشگیری از حملات آسم ناشی از ورزش یا هوای سرد کمک می‌کند. دارو مکانیسم عمل آهسته‌ای دارد و ۶ هفته طول می‌کشد تا اثرات ضد آسمی کامل آن، ظاهر شود. این دارو فقط باعث پیشگیری از آسم می‌شود و در حملات حاد آن بی‌تأثیر است. همچنین بصورت قطره چشمی و برای جلوگیری از التهاب ملتحمه ناشی از حساسیت نیز بکار می‌رود. افشانه بینی کرومولین سدیم برای پیشگیری از التهاب بینی ناشی از آلرژی (تب یونجه) استفاده می‌شود. این دارو به شکل کپسول در موارد حساسیت غذایی نیز بکار می‌رود. عوارض جانبی این دارو خفیف است. سرفه و خس‌خس سینه ناشی از استنشاق دارو بااستفاده از داروهای متسع‌کننده برونشی برطرف می‌شود. خشونت صدا و تحریک گلو با شستشوی دهان با آب پس از استنشاق قابل پیشگیری است.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
ضد حساسیت

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم ■ متوسط □ زیاد □

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست ■
(در خارج از ایران)

نام‌های تجاری کروموژن، اینتال، نالکروم، ریناکروم

اطلاعات دارویی

دارویی که تجویز شده برای درمان بیماری‌تان مناسب است از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری کنید.

شکل دارویی

کپسول، دمنده، قطره چشمی، افشانه بینی

تعداد دفعات و زمان مصرف

کپسول‌ها، روزی ۴ بار قبل از غذا، بلع کامل یا حل کردن در غذا. دمنده و افشانه بینی، روزی ۶-۴ بار. ترکیبات چشمی، روزی ۴ بار (قطره)؛ روزی ۳-۲ بار (پماد چشمی)

مقدار مصرف در بزرگسالان

روزی ۸۰۰ میلی‌گرم (کپسول)؛ طبق دستور (دمنده‌ها)؛ مصرف در هر سوراخ بینی طبق دستور (افشانه بینی)؛ ۲-۱ قطره در هر چشم (قطره چشمی)

شروع اثر

براساس مقدار مصرف، شکل دارو و بیماری تحت درمان متفاوت است. بیماری‌های چشمی والتهاب‌های حساسیتی بینی پس از چند روز از درمان با قطره، بهبود می‌یابند. آسم و التهاب حساسیتی مزمن بینی به ۶-۲ هفته زمان نیاز دارد.

مدت اثر

۶-۴ ساعت. برخی اثرات تا چندین روز پس از توقف درمان ادامه می‌یابند.

رژیم غذایی توصیه شده

بعضی از افراد نسبت به برخی مواد غذایی حساسیت دارند که لازم است آنها را شناسایی کرده و مصرف نکنید.

ذخیره‌سازی

درظروف دربسته در جای خنک و خشک و دور از نور و دسترس کودکان قرار دهید.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

به محض یادآوری مصرف کنید. اگر قرار است نوبت بعدی را در ۲ ساعت آینده مصرف کنید. مقدار فراموش شده را اکنون مصرف کرده و از مصرف نوبت بعدی صرف‌نظر کنید.

قطع مصرف دارو

مصرف دارو را بدون مشورت با پزشک متوقف نکنید. ممکن است علائم بیماری عود کند.

مصرف بیش از اندازه

معمولاً مصرف ناآگاهانه مشکلی بوجود نمی‌آورد ولی اگر بیش از آن مصرف شود و با علائمی غیرطبیعی بروز کند به پزشک اطلاع دهید.

مصرف طولانی مدت

انتظار مشکلی نمی‌رود.

توصیه‌های ضروری

- برای استفاده از اسپری (افشانه) بینی، ابتدا یک نفس عمیق بکشید و بعد بازدم کامل داشته باشید، هنگام دم بعدی درون حفره بینی اسپری کنید و بطورکامل دارو را به بالا بکشید و پس از چند ثانیه بازدم داشته باشید.
- پس از مصرف این دارو خشکی دهان را با غرغره آب ولرم برطرف کنید.
- هنگام مصرف قطره چشمی نوک قطره‌چکان را آلوده نکنید.

نحوه دفع دارو

این دارو از راه ادرار و مدفوع دفع می‌گردد.

SODIUM CROMOGLICATE

اقدامات احتیاطی خاص

آیا پزشک‌تان می‌داند که:

∇ به این دارو حساسیت دارید.

دوران حاملگی

∇ با احتیاط مصرف شود.

دوران شیردهی

∇ شواهدی از خطر وجود ندارد.

نوزادان و کودکان

∇ کاهش مقدار مصرف ضروری است.

بالای ۶۰ سالگی

∇ مشکل خاصی وجود ندارد.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ مشکل شناخته شده‌ای وجود ندارد.

الکل

∇ مشکل شناخته شده‌ای وجود ندارد.

عوارض جانبی

سرفه و خشونت صدا در صورت استنشاق کرومولین سدیم بطور شایعی بروز می‌کند. افشانه بینی ممکن است سبب عطسه شود این نشانه‌ها معمولاً با تداوم مصرف دارو برطرف می‌شود.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
سرفه / خشونت صدا	●		■			
تحریک موضعی	●		■			
تهوع /استفراغ (کپسول)		●		■		
درد مفصل (کپسول)		●		■		
خس‌خس سینه / تنگی نفس		●		■		
بثورات جلدی (کپسول)		●		■	▲	

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

ندارد.

ک

کلاریترومایسین

اطلاعات عمومی

کلاریترومایسین یک آنتی‌بیوتیک ماکرولیدی است که مشابه اریترومایسین می‌باشد. این دارو عملکرد مشابهی دارد و بجای اریترومایسین نیز بکار می‌رود اما از آن فعال‌تر است. این دارو در درمان عفونت‌های راههای تنفسی فوقانی نظیر عفونت گوش میانی، سینوزیت و گلودرد و عفونت راههای تنفسی تحتانی نظیر سیاه‌سرفه، برونشیت[1] و ذات‌الریه و نیز عفونت‌های پوستی و بافت نرم از جمله سوزاک بکار می‌رود. مصرف این دارو با داروهای ضدزخم و سایر آنتی‌بیوتیک‌ها برای ریشه‌کن کردن هلیکوباکتر پیلوری که سبب زخم معده می‌شود، استفاده می‌شود. مصرف طولانی مدت کلاریترومایسین معمولاً ضروری نیست.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:

آنتی‌بیوتیک

خطرات ناشی از مصرف زیاد:

کم ■ متوسط □ زیاد □

میزان وابستگی:

کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری کلاریسید، کلاریسید ایکس ال

اطلاعات دارویی

دارویی که تجویز شده برای درمان بیماریتان مناسب است از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری کنید.

شکل دارویی

قرص، سوسپانسیون، شکل حب و آمپول آن در ایران موجود نیست.

تعداد دفعات و زمان مصرف

روزی ۲ بار تا ۱۴ روز

مقدار مصرف در بزرگسالان

۵۰۰ میلی‌گرم تا ۱ گرم روزانه

شروع اثر

۴-۱ ساعت

مدت اثر

۱۲-۱ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

در ظروف دربسته در جای خنک و خشک و دور از نور و دسترس کودکان قرار دهید.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

به محض یادآوری مصرف کنید. اگر نوبت بعدی در ۲ ساعت آینده است یک نوبت را اکنون مصرف و از مصرف نوبت بعدی صرف‌نظر کنید.

قطع مصرف دارو

حتی اگر احساس بهبودی کردید، دوره درمان را کامل کنید، ممکن است عفونت هنوز هم وجود داشته باشد.

مصرف بیش از اندازه

معمولاً مصرف ناآگاهانه مشکل خاصی ندارد ولی اگر بیش از آن مصرف شود و یا علائمی غیرطبیعی بوجود آید به پزشک اطلاع دهید.

مصرف طولانی مدت

مصرف بیش از ۱۴ روز، خطر ایجاد عفونت‌های مقاوم به آنتی‌بیوتیک را افزایش می‌دهد.

توصیه‌های ضروری

- این دارو را می‌توانید قبل، همراه با غذا یا شیر مصرف کنید.

نحوه دفع دارو

عمدهٔ دارو از راه ادرار دفع می‌شود.

۱- التهاب مجاری تنفسی است که فرد دچار سرفه‌های مداوم و خلط چرکی می‌شود.

۲- نوعی بیماری خونی که با درگیری کبدی و پوستی همراه است.

CLARITHROMYCIN

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک تان می‌داند که:

- ∇ مشکلات کبدی یا کلیوی دارید.
- ∇ سابقه حساسیت به اریترومایسین یا کلاریترومایسین دارید.
- ∇ دچار مشکل قلبی شده‌اید.
- ∇ پورفیری[۲] دارید.
- ∇ سایر داروها را هم زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

∇ ایمنی مصرف آن به اثبات نرسیده است.

بالای ۶۰ سالگی

∇ مشکل خاصی وجود ندارد.

دوران شیردهی

∇ کلاریترومایسین وارد شیر می‌شود و ممکن است برای شیرخوار مضر باشد.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ مشکل شناخته شده‌ای وجود ندارد.

نوزادان و کودکان

∇ کاهش مقدار مصرف ضروری است.

الکل

∇ مشکل خاصی ندارد.

عوارض جانبی

عموماً کلاریترومایسین خوب تحمل می‌شود. اختلالات گوارشی شایع‌ترین عارضه هستند. کاهش شنوایی نیز بندرت رخ می‌دهد و در صورت قطع دارو برطرف می‌شود.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
تهوع / استفراغ / اسهال	●		■			
سوءهاضمه	●		■			
سردرد / درد مفصلی / عضلانی	●		■			
بثورات جلدی	●			■		
تغییر چشایی / بویایی		●		■		
نگرانی / بی‌خوابی		●		■		
گیجی / توهم		●		■		
زردی		●		■	▲	

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **وارفارین (ضدانعقاد)، تریازولام و میدازولام (داروهای ضداضطراب)، دیزوپیرامید (قرص قلبی)، لووستاتین (ضد چربی خون)، فنی‌توئین (ضدتشنج) و سیکلوسپورین (داروی مصرفی در پیوند اعضاء)**، میزان و اثرات این داروها توسط کلاریترومایسین در خون افزایش می‌یابد.
- **کاربامازپین (ضدتشنج)، تئوفیلین (ضدصرع) و دیگوکسین (قرص قلبی)**، میزان و سمیت این داروها توسط کلاریترومایسین در خون افزایش می‌یابد.
- **زیدوودین (ضدویروس)**، در صورت مصرف هم زمان باکلاریترومایسین میزان آن در خون کاهش می‌یابد.
- **مشتقات ارگوت (ضدمیگرن)**، افزایش خطر سمیت با ارگوت در صورت مصرف این داروها باکلاریترومایسین افزایش می‌یابد.
- **پیموزاید و ترفنادین (آنتی‌هیستامین)**، ممکن است سبب بی‌نظمی‌های قلبی در صورت مصرف همزمان باکلاریترومایسین شود.
- **داروهای کاهنده چربی خون (استاتین‌ها)**، در مصرف همزمان باکلاریترومایسین خطر آسیب عضلانی افزایش می‌یابد.

کلرال هیدرات

اطلاعات عمومی

کلرال هیدرات متعلق است به گروه داروهای آرامبخش و خواب‌آور که عمده کاربرد آن برای خواب‌آوری و آرامبخشی است. محل فعالیت این دارو سیستم اعصاب مرکزی (مغز) می‌باشد، در شرایطی که فردی عادت به مصرف الکل خود را قطع کرده است می‌تواند جهت جلوگیری از اضطراب، بی‌خوابی و عصبانیت‌های غیرطبیعی ناشی از قطع الکل از این دارو استفاده نماید، این دارو برای بی‌خوابی و آرامبخشی کودکان نیز مصرف می‌شود. کلرال هیدرات برای درمان کوتاه‌مدت تجویز می‌شود که قطع دارو معمولاً مشکل خاصی بوجود نمی‌آورد، در صورتی که بدون دستور پزشک برای مدت طولانی مصرف شود حتماً با نظارت پزشک به تدریج تا قطع نهایی دارو مقدار دارو را کاهش دهید.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:

آرامبخش و خواب‌آور

خطرات ناشی از مصرف زیاد:

کم □ متوسط ■ زیاد □

میزان وابستگی:

کم □ متوسط ■ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری سامنوت، سوپرتز

اطلاعات دارویی

دارویی که برای شما تجویز شده است برای درمان بیماری‌تان مناسب است از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری کنید.

شکل دارویی

محلول

تعداد دفعات و زمان مصرف

۳ بار روزانه

مقدار مصرف در بزرگسالان

برای آرامبخشی: بالغین ۲۵۰ میلی‌گرم ۳ بار روزانه بعد از غذا؛ کودکان ۸ میلی‌گرم در هر کیلو از وزن بدن ۳ بار روزانه

برای بی‌خوابی: بالغین ۱۰۰۰-۵۰۰ میلی‌گرم نیم ساعت قبل از خواب؛ کودکان ۵۰ میلی‌گرم در هر کیلو از وزن بدن قبل از خواب

شروع اثر

۰/۵ ساعت

مدت اثر

۸-۴ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

در بطری دربسته در جای خنک به دور از نور و دسترس اطفال نگهداری شود.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

یادتان آمد بلافاصله مصرف کنید، در صورتی که تا وعدهٔ بعدی کمتر از ۲ ساعت مانده بهتر است کل دوز روزانه را در هنگام شب در یک وعده مصرف نمایید.

قطع مصرف دارو

این دارو برای درمان کوتاه‌مدت تجویز می‌شود که قطع مصرف آن هیچ مشکلی را بوجود نمی‌آورد، در شرایطی که برای مدت طولانی مصرف شده است با نظارت پزشک نسبت به قطع تدریجی آن اقدام کنید.

مصرف بیش از اندازه

مصرف بیش از اندازهٔ آن باعث خواب‌آلودگی شدید، تهوع و استفراغ می‌شود که فوراً به پزشک اطلاع دهید. ضمناً مصرف طولانی مدت آن وابستگی داروی را به همراه دارد.

مصرف طولانی مدت

این دارو برای درمان کوتاه‌مدت تجویز می‌شود، مصرف طولانی مدت آن باعث وابستگی دارویی می‌شود. در صورتی که بطورمداوم دارو را مصرف کردید قطع ناگهانی آن باعث بروز علایم قطع دارو مانند لرز، سردرد، تهوع و ضعف می‌شود.

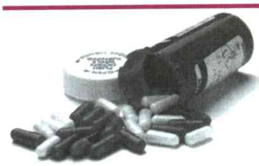
توصیه‌های ضروری

- به دنبال مصرف این دارو از مصرف سیگار خودداری نمایید.
- برای جلوگیری از حساسیت پوستی دوز را کم کنید.

نحوه دفع دارو

این دارو از راه ادرار دفع می‌گردد.

CHLORAL HYDRATE

اقدامات احتیاطی خاص

آیا پزشکتان می‌داند که:

- ∇ مشکل قلبی دارید.
- ∇ مدت‌ها است از بیماری کبدی یا کلیوی رنج می‌برید.
- ∇ به مصرف الکل و یا موادی خاص وابستگی دارید.
- ∇ سایر داروها را هم‌زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

∇ توصیه نمی‌شود.

دوران شیردهی

∇ در شیر مادر ترشح شده و باعث خواب‌آلودگی شدید شیرخوار می‌شود، مصرف این دارو در این دوران توصیه نمی‌شود.

نوزادان و کودکان

∇ با کاهش دوز دارو، مانعی ندارد.

بالای ۶۰ سالگی

∇ در این سنین عوارض داروها بیشتر پدیدار می‌گردد، با کاهش دوز دارو می‌توان جلوی بروز این عوارض را گرفت.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ کلرال هیدرات باعث بروز خواب‌آلودگی و کاهش توجه می‌شود که بهتر است تا مشخص شدن اثرات دارو از انجام اینگونه مشاغل پرهیز شود.

الکل

∇ بپرهیزید، مصرف الکل همزمان با کلرال هیدرات باعث کاهش شدید فشارخون، افزایش ضربان قلب، تعریق شدید و برافروختگی می‌گردد.

ک

عوارض جانبی

عوارض جانبی کلرال هیدرات مانند سایر داروهای این گروه باعث خواب‌آلودگی و سرگیجه می‌شود.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
خواب‌آلودگی	●		■			
تهوع / استفراغ	●		■			
بی‌خوابی		●		■		
بثورات جلدی / کهیر		●		■	▲	▮

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **توصیه کلی**، این دارو را نباید با داروهای تضعیف‌کننده اعصاب مرکزی (مغز) مانندآنتی‌هیستامین‌ها، مسکن‌های مخدری، آرامبخش‌ها، خواب‌آورها، ضدافسردگی‌ها، همزمان مصرف کرد.
- **ضدتشنج‌ها (مانند فنی‌توئین)**، کلرال هیدرات باعث افزایش اثرات این داروها می‌شود.

کلرامفنیکل

اطلاعات عمومی

کلرامفنیکل، آنتی‌بیوتیکی است که به طور موضعی برای درمان عفونت‌های چشم و گوش بکار می‌رود. قطره‌های چشمی در برخی کشورها بدون نیاز به نسخه ارائه می‌شود. برای درمان مننژیت و آبسه‌های مغزی از شکل خوراکی یا تزریقی دارو استفاده می‌شود. همچنین این دارو در درمان عفونت‌های حادی نظیر تیفوئید، ذات‌الریه، التهاب زبان کوچک و مننژیت مقاوم بکار می‌رود. اگرچه اغلب افراد دچار عوارض جانبی معدودی می‌شود اما گاهی کلرامفنیکل سبب درگیری‌های خونی شدید یا حتی کشنده می‌شود. به همین دلیل، کلرامفنیکل خوراکی یا تزریقی معمولاً در عفونت‌های تهدیدکننده حیات که به سایر داروهای بی‌خطر پاسخ نداده‌اند، استفاده می‌شود.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:

آنتی‌بیوتیک

خطرات ناشی از مصرف زیاد:

کم ■ متوسط □ زیاد □

میزان وابستگی:

کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری کلرومایستین، کمی ستین

اطلاعات دارویی

دارویی که تجویز شده برای درمان بیماریتان مناسب است از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری کنید.

شکل دارویی

کپسول، سوسپانسیون، آمپول، کرم، قطره‌های چشمی و گوشی، پماد چشمی

تعداد دفعات و زمان مصرف

هر ۶ ساعت (خوراکی یا تزریقی) هر ۶-۲ ساعت (ترکیبات چشمی)، روزی ۳ بار (قطره گوشی)

مقدار مصرف در بزرگسالان

براساس نوع ترکیب دارو و بیماری متفاوت است.

شروع اثر

۳-۱ روز براساس بیماری و ترکیب دارو

مدت اثر

۸-۶ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

درظروف دربسته در جای خنک و خشک و دور از نور و دسترس کودکان قرار دهید.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

به محض یادآوری مصرف کنید (کپسول، سوسپانسیون) اگر موعد نوبت بعدی است. نوبت بعدی را دو برابر کنید، در موارد استفاده از فرآورده‌ای پوستی، چشمی و گوشی به محض یادآوری مصرف کنید.

قطع مصرف دارو

دورهٔ درمان را کامل کنید. حتی اگر احساس بهبودی کردید، میکروب در بدن باقی می‌ماند و ممکن است به دارو مقاوم شود.

مصرف بیش از اندازه

معمولاً مصرف ناآگاهانه مشکل خاصی بوجود نمی‌آورد ولی اگر بیش از آن مصرف کردید و یا علائمی غیرطبیعی بروز کرد بلافاصله به پزشک مراجعه کنید.

مصرف طولانی مدت

مصرف طولانی مدت یا مکرر این دارو سبب افزایش خطر اختلالات خونی و آسیب چشمی می‌شود.

کنترل و پایش

شمارش دوره‌ای سلول‌های خونی و معاینات چشمی ممکن است لازم باشد. بررسی میزان کلروآمفنیکل در خون برای نوزادانی که تحت درمان خوراکی یا تزریقی هستند، ضروری است.

توصیه‌های ضروری

- زمانی که آمپول این دارو را تزریق می‌کنید بعد از ۲۰ دقیقه یک طعم تلخ در دهان حس می‌کنید، نگران نباشید گذراست.

نحوه دفع دارو

دفع دارو عمدتاً از راه ادرار است.

CHLORAMPHENICOL

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک‌تان می‌داند که:

- ∇ مشکل مزمن کبدی یا کلیوی دارید.
- ∇ دچار مشکل خونی شده‌اید.
- ∇ سایر داروها را هم زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

∇ شواهدی از خطر در صورت استفاده از ترکیبات چشمی یا گوشی وجود ندارد. ایمنی در بارداری در صورت مصرف سایر داروها به اثبات نرسیده است. با پزشک خود مشورت کنید.

دوران شیردهی

∇ شواهدی از خطر در صورت استفاده از ترکیبات چشمی یا گوشی وجود ندارد. در صورت مصرف خوراکی، دارو وارد شیر می‌شود و احتمال ایجاد اختلال خونی در شیرخوار بالا می‌رود. با پزشک خود مشورت کنید.

نوزادان و کودکان

∇ کاهش دوز ضروری است.

بالای ۶۰ سالگی

∇ انتظار مشکلی نمی‌رود.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ مشکل شناخته‌ای شده‌ای وجود ندارد.

الکل

∇ مشکل شناخته‌ای شده‌ای وجود ندارد.

عوارض جانبی

در صورت مصرف قطره‌های چشمی یا گوشی ممکن است تحریک گذرای چشم و یا پوست بوجود آید. گلودرد، تب و خستگی غیرطبیعی ممکن است از علایم اختلالات خونی باشند و باید بدون فوت وقت به اطلاع پزشک رساند حتی اگر درمان متوقف شده است.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
سوختگی / سوزش (قطره)		●	■			
تهوع / استفراغ / اسهال		●	■			
بی‌حسی		●		■		
سوزن‌سوزن شدن دستها و پاها		●		■		
بثورات جلدی / خارش		●		■		
اختلال بینایی		●		■	▲	▮
گلودرد		●		■	▲	▮
تب / ضعف		●		■	▲	▮
درد دهان و زبان		●		■	▲	▮

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **نکته کلی**، کلرامفنیکل ممکن است سبب افزایش اثر سایر داروها از جمله فنی توئین (ضدتشنج)، ضدانعقادهای خوراکی و داروهای خوراکی ضددیابت شود. فنوباربیتال (قرص خواب) یا ریفامپیسین (نوعی آنتی‌بیوتیک) از اثر کلرامفنیکل می‌کاهند.
- **داروهای ضددیابت**، کلرامفنیکل سبب افزایش اثر داروهای ضددیابت می‌شود.
- **سیکلوسپورین (داروی مصرفی در پیوند اعضاء)**، کپسول، سوسپانسیون یا آمپول کلرامفنیکل سبب افزایش میزان این دارو در خون می‌شود.

ک

کلرپرومازین

اطلاعات عمومی

کلرپرومازین جزء اولین داروهای ضد روان پریشی است که هنوز هم کاربرد دارد. این دارو با خاصیت آرام‌کنندگی فوری در درمان اضطراب، آشفتگی و رفتارهای تهاجمی بطور گسترده‌ای استفاده می‌شود. کلرپرومازین برای درمان اسکیزوفرنی[۱]، شیدایی[۲] و سایر اختلالات روانی که در آن اغتشاش شعور، تهاجم یا رفتارهای غیرطبیعی وجود دارد و نیاز به آرامبخشی است تجویز می‌شود. سایر کاربردهای آن در درمان تهوع و استفراغ بخصوص ناشی از مصرف داروها یا پرتودرمانی است. همچنین کلرپرومازین در درمان سکسکه طولانی و مقاوم به درمان استفاده می‌شود. این دارو باعث عوارضی می‌شود که برخی از آنها شدید و خطرناک است. بعد از چندین سال مصرف کلرپرومازین، بخصوص در خانم‌ها، تغییراتی در چشم و رنگ پوست بدن ایجاد می‌شود.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
ضد روان‌پریشی، ضد استفراغ

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم □ متوسط ■ زیاد □

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری لارگاکتیل، کلراکتیل

اطلاعات دارویی

دارویی که برای شما تجویز شده است برای درمان بیماری‌تان مناسب است، از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری نمایید.

شکل دارویی

قرص و آمپول، شکل شربت و شیاف آن در بازار دارویی ایران موجود نیست.

تعداد دفعات و زمان مصرف

۴-۱ بار روزانه

مقدار مصرف در بزرگسالان

برای اختلالات روانی، ۳۰۰-۷۵ میلی‌گرم روزانه که با مقدار کم شروع می‌شود و در بعضی موارد به ۱۰۰۰ میلی‌گرم در روز می‌رسد. برای تهوع و استفراغ، ۱۵۰-۴۰ میلی‌گرم روزانه.

شروع اثر

۱-۰/۵ ساعت (خوراکی)، ۲۰-۱۵ دقیقه (آمپول)، تا ۳۰ دقیقه (شیاف)؛ ۱۲-۸ ساعت (قرص و آمپول)، ۴-۳ ساعت (شیاف)

مدت اثر

بعضی اثرات دارو ممکن است تا ۳ هفته پس از قطع دارو در بدن باقی بماند.

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

در ظروف دربسته، در جای خشک و خنک به دور از نور و دسترس اطفال نگهداری شود.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

به خاطر آوردید بلافاصله مصرف کنید، در صورتی که تا وعده بعدی کمتر از ۲ ساعت مانده، منتظر وعده بعد باشید و از دو برابر کردن این وعده بپرهیزید.

قطع مصرف دارو

بدون دستور پزشک دارو را بطور ناگهانی قطع نکنید، قطع ناگهانی ممکن است باعث عود علائم بیماری شود.

مصرف بیش از اندازه

معمولاً مصرف ناآگاهانه دارو مشکلی بوجود نمی‌آورد، اگر بیش از آن مصرف کردید و علائمی مانند خواب‌آلودی، بی‌نظمی ضربان قلب، غش کردن، گرفتگی عضلات و آشفتگی بوجود آمد سریعاً به پزشک اطلاع دهید.

مصرف طولانی مدت

پس از چند ماه مصرف مداوم دارو ممکن است حرکات غیرطبیعی اندام‌ها و همچنین واکنش‌های حساسیتی و یرقان (زردی) ایجاد شود.

کنترل و پایش: چشم‌ها هر ۶ ماه یکبار باید معاینه شوند، آزمایش خون و ادرار نیز در ابتدای شروع درمان و بعد از ۶ ماه انجام شود.

توصیه‌های ضروری

- اگر کودک دچار آبله‌مرغان و سرخک شده است بلافاصله دارو را قطع کرده، به پزشک اطلاع دهید.
- گاهی رنگ ادرار به صورتی یا قهوه‌ای متمایل به قرمز تغییر رنگ می‌دهد.
- در ابتدای مصرف دارو ممکن است کاهش فشارخون وضعیتی بوجود آید که در هنگام برخاستن باعث سرگیجه شود، سعی کنید به آرامی این کار را انجام دهید.
- برای جلوگیری از ایجاد واکنش‌های حساسیتی به نور در هنگام ترک منزل از عینک آفتابی و لباس‌های پوشیده استفاده کنید.
- برای جلوگیری از خشکی دهان، آب ولرم غرغره کنید، آب‌نبات و آدامس کم‌قند مصرف کنید.
- برای کاهش عوارض گوارشی می‌توانید دارو را همراه غذا یا بعد از آن مصرف کنید.
- برای جلوگیری از یبوست، از غذاهای کم‌کالری و پُرحجم (مثل سالاد) استفاده نمایید و هیچ‌گاه تشنه نمانید.

نحوه دفع دارو

به‌طور عمده از راه ادرار و مقدار ناچیزی از طریق صفرا دفع می‌شود.

CHLORPROMAZINE

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک‌تان می‌داند که:

- ∇ مدت زیادی درگیر بیماری کبدی یا کلیوی هستید.
- ∇ مشکل تیروئید دارید.
- ∇ سایر داروها را هم زمان مصرف می‌کنید.
- ∇ مشکل قلبی دارید.
- ∇ صرع دارید و تشنج می‌کنید.
- ∇ بیماری پارکینسون[3] دارید.
- ∇ از آب سیاه[4] رنج می‌برید.

دوران حاملگی

∇ معمولاً تجویز نمی‌شود، این دارو، نزدیک به زمان زایمان ممکن است باعث تأخیر و طولانی‌شدن زایمان گردد و نوزاد را دچار خواب‌آلودگی نماید.

دوران شیردهی

∇ در شیر مادر ترشح می‌شود و ممکن است برای شیرخوار مضر باشد.

نوزادان و کودکان

∇ در نوزادان زیر یکسال توصیه نمی‌شود، برای کودکان کاهش دوز دارو ضروری است.

بالای ۶۰ سالگی

∇ دوز شروع مصرف دارو باید کم باشد تا از علائمی مانند حرکات غیرطبیعی اندام‌ها یا کاهش فشارخون جلوگیری شود.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ این دارو می‌تواند باعث خواب‌آلودگی و کُندی عکس‌العمل شود، بهتر است تا مشخص شدن اثرات آن از انجام اینگونه مشاغل خودداری نمایید.

الکل

∇ بپرهیزید، الکل باعث افزایش اثرات تسکینی دارو می‌شود.

جراحی و بیهوشی عمومی

∇ قبل از انجام هرگونه عمل جراحی یا بیهوشی عمومی مصرف دارو را متوقف نمایید.

عوارض جانبی

عموماً کلروپرومازین باعث خواب‌آلودگی خفیفی می‌شود، از عوارض شدید آن بوجود آمدن اثرات شبه بیماری پارکینسون را می‌توان نام برد.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
خواب‌آلودگی / افزایش وزن	●		■			
لرزش اندام/ پارکینسون/ رخوت	●		■			
تاری دید / سرگیجه / غش	●			■		
به تأخیر افتادن قاعدگی		●		■		
کهیر / یرقان (زردی) / خارش		●		■	▲	
بثورات جلدی حساس به نور		●		■	▲	

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **داروهای ضدپارکینسون**، کلرپرومازین اثر این داروها را کم می‌کند.
- **آرامبخش‌ها**، این داروها باعث تشدید اثرات تسکینی کلرپرومازین می‌شوند.
- **داروهای ضدصرع**، کلروپرومازین آستانه تشنج را پایین آورده و اثر این داروها را کاهش می‌دهد.

۱- یا روان گسیختگی به گروهی از اختلالات روانی گفته می‌شود که مشخصه آن وجود بهم‌ریختگی فکر، ادراک، هیجان و رفتار ادراکات فرد شکل توهم به خود می‌گیرد و هیجانات بسیار نامناسبی از خود نشان می‌دهد.

۲- اختلال روانی شدیدی است که در آن تفکر و هیجان فرد چنان مختل می‌شود که ارتباطش با واقعیت به کلی قطع می‌شود.

۳- بیماری سیستم عصبی است که با کم تحرکی، لرزش اندام‌ها، گرفتگی عضلانی و حرکات ناخواسته عضلانی همراه است.

۴- اختلال چشمی است که باعث افزایش فشار داخلی چشم شده و در صورت عدم درمان باعث سردرد، کاهش بینایی و نهایتاً کوری می‌شود.

کلردیازپوکساید

اطلاعات عمومی

کلردیازپوکساید در اواسط سال ۱۹۶۰ میلادی (۱۳۳۹ خورشیدی) معرفی و در گروه داروهای ضداضطرابی قرارگرفت. این دارو از اضطراب و عصبانیت کم می‌کند، ماهیچه‌ها را شل کرده و باعث ایجاد خواب می‌شود. عمدهٔ مصرف این دارو برای کاهش اضطراب است ولی برای جلوگیری از پیدایش عوارض در افرادی که الکل را ترک می‌کنند نیز کاربرد دارد. این دارو وابستگی و علائم قطع دارو را بصورت خفیفی از خود نشان می‌دهد. اگر دارو را بطور مرتب و مدتی طولانی مصرف کنید، بتدریج آثار درمانی دارو کم شده تا جایی که دیگر هیچ اثری نخواهد داشت، به همین منظور کلردیازپوکساید را حداکثر بین ۲ تا ۴ هفته تجویز می‌کنند.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
ضداضطراب‌ها (بنزودیازپین‌ها)

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم □ متوسط ■ زیاد □

میزان وابستگی:
کم □ متوسط ■ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری لیبریوم، تروپیوم

اطلاعات دارویی

داروییکه برای شما تجویز شده است برای درمان بیماری‌تان مناسب است، از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری نمایید.

شکل دارویی

قرص (شکل دارویی کپسول در حال حاضر در ایران موجود نیست)

تعداد دفعات و زمان مصرف

۳-۱ بار روزانه

مقدار مصرف در بزرگسالان

۱۰۰-۱۰ میلی‌گرم روزانه، دوز دارو در افراد مختلف فرق می‌کند.

شروع اثر

۲-۱ ساعت

مدت اثر

۲۴-۱۲ ساعت ولی بعضی از اثرات آن شاید تا ۴ روز باقی بماند.

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

در ظروف دربسته در جای خشک و خنک (دمای اتاق)، و به دور از دسترس اطفال نگهداری می‌شود.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

در صورتی که یادتان آمد مصرف کنید، اگر تا وعده بعدی کمتر از ۲ ساعت مانده منتظر وعده بعدی باشید و دوز فراموش شده را مصرف نکنید.

قطع مصرف دارو

اگر دارو را کمتر از ۲ هفته است که مصرف می‌کنید قطع دارو هیچ مشکل خاصی را بوجود نمی‌آورد، در صورتی که به مدت طولانی دارو مصرف می‌کنید. طبق نظر پزشک بتدریج دوز دارو را کم کرده و نهایتاً قطع نمایید، قطع ناگهانی آن باعث بروز علائم قطع دارو می‌شود.

مصرف بیش از اندازه

مصرف ناآگاهانه معمولاً مشکلی را بوجود نمی‌آورد، مصرف بیش از آن باعث ایجاد علائمی مانند خواب‌آلودگی شدید و کُما می‌شود که فوراً پزشک را در جریان قرار دهید.

مصرف طولانی مدت

مصرف بیش از ۴ هفته می‌تواند ایجاد وابستگی دارویی نماید و قطع دارو در چنین شرایطی عوارض وخیمی به دنبال دارد.

توصیه‌های ضروری

- در صورتی که دارو را جهت بی‌خوابی ناشی از اضطراب مصرف می‌کنید، اثرات دارو بعد از ۳-۲ روز بوجود می‌آید.
- اگر بعد از یک هفته مصرف دارو اثر درمانی قابل تجهی بروز نکرد، بجای اضافه کردن دوز دارو به پزشک اطلاع دهید.
- سیگار اثرات دارو را کم می‌کند و نیاز به دارو را افزایش می‌دهد.

نحوه دفع دارو

این دارو از راه ادرار دفع می‌گردد.

CHLORDIAZEPOXIDE

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید به پزشک تان گفته‌اید که:

- ∇ مدت زیادی درگیر مشکل کلیوی یا کبدی هستید.
- ∇ سابقه‌ای از بیماری تنفسی دارید.
- ∇ عادت به مصرف الکل و یا داروی خاصی دارید.
- ∇ سایر داروها راهمزمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

∇ ایمنی آن در این دوران تأیید نشده است.

دوران شیردهی

∇ این دارو در شیر مادر ترشح شده و ممکن است برای شیرخوار مضر باشد.

نوزادان و کودکان

∇ توصیه نمی‌شود.

بالای ۶۰ سالگی

∇ کاهش دوز ضروری است.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ به علت ایجاد کاهش در توجه و کُندی عکس‌العمل، از انجام اینگونه مشاغل خودداری نمایید.

الکل

∇ بپرهیزید، الکل اثرات این دارو را تشدید می‌کند.

ک

عوارض جانبی

عوارض جانبی کلردیازپوکساید به خاصیت تسکینی آن برمی‌گردد، این عوارض بطور طبیعی با ادامه مصرف دارو برطرف می‌شود.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
خواب‌آلودگی روزانه	●		■			
سرگیجه / تلوتلوخوردن	●		■			
فراموشی / گیجی / سردرد		●	■			
تاری دید		●		■		
بثورات جلدی		●		■	▲	

تداخل دارویی (مصرف همزمان با سایر داروها)

- **توصیه کلی**، کلیه داروهایی که باعث تضعیف سیستم اعصاب مرکزی (مغز) می‌شود مانند سایر ضداضطراب‌ها، خواب‌آورها، آنتی‌هیستامین‌ها، مسکن‌های مخدری، ضدافسردگی‌ها و داروهای ضدروان‌پریشی اگرهمزمان باکلردیازپوکساید مصرف شود باعث تشدید اثر یکدیگر می‌شوند.
- **داروهای ضدتشنج (مثل فنی‌توئین)**، کلردیازپوکساید باعث کاهش یا افزایش اثرات این داروها می‌شود.

کلروکین

اطلاعات عمومی

کلروکین برای پیشگیری و درمان مالاریا به کار می‌رود. معمولاً این دارو در مدت ۳ روز حمله را برطرف می‌کند. شکل تزریقی در موارد شدید بیماری بکار می‌رود. به منظور پیشگیری از مالاریا، دوز اندکی یکبار در هفته و از یک هفته قبل از مسافرت به نواحی پرخطر آغاز می‌شود و تا چهار هفته پس از ترک آن مکان ادامه می‌یابد. استعمال کلروکین در همه مناطق مالاریاخیز مناسب نیست چرا که در برخی مناطق مقاومت دارویی وجود دارد. از کاربردهای دیگر کلروکین در درمان بیماری‌های خودایمنی از جمله روماتیسم مفصلی و لوپوس اریتماتو[1] است. عوارض جانبی شایع شامل تهوع، سردرد، اسهال و کرامپ‌های شکمی است. گاهی ممکن است بثورات جلدی نیز ظاهر شوند. در حین درمان طولانی مدت کلروکین مراقب شبکیه چشم باشد عدم احتیاط لازم سبب تاری دید شده که امکان دارد به نابینایی بیانجامد. معاینات منظم چشمی برای تشخیص تغییرات زودرس لازم است.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
ضد مالاریا و ضد روماتیسم

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم □ متوسط □ زیاد ■

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست ■
(در خارج از ایران برای پیشگیری از مالاریا لازم نمی‌باشد)

نام‌های تجاری آولوکلور، نیواکویین

اطلاعات دارویی

دارویی که تجویز شده برای درمان بیماری‌تان مناسب است از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری کنید.

شکل دارویی

قرص، آمپول، شکل شربت آن در ایران موجود نیست.

تعداد دفعات و زمان مصرف

خوراکی یکبار در هفته (برای پیشگیری از مالاریا)؛ ۴-۱ بار روزانه (برای درمان مالاریا)؛ یکبار روزانه (برای التهاب مفاصل)

مقدار مصرف در بزرگسالان

پیشگیری از مالاریا، ۳۰۰ میلی‌گرم (دو قرص) بصورت تک دوز، یک هفته قبل از ورود به مناطق مالاریاخیز، دارو را آغاز کنید و تا ۴ هفته پس از ترک آنجا، ادامه دهید. درمان مالاریا، دوز اولیه ۶۰۰ میلی‌گرم (۴ قرص) شروع و با ۳۰۰ میلی‌گرم ادامه می‌یابد. روماتیسم مفصلی، ۱۵۰ میلی‌گرم (یک قرص) روزانه.

شروع اثر

۳-۲ روز. در روماتیسم مفصلی بروز اثر درمانی به ۶ ماه زمان نیاز دارد.

مدت اثر: تا یک هفته

رژیم غذایی توصیه شده: هیچ

ذخیره‌سازی

در محفظه سربسته در جای خنک و خشک به دور از نور ودسترس کودکان قرار دهید.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

به محض یادآوری مصرف کنید.

قطع مصرف دارو

بدون مشورت با پزشک مصرف دارو را متوقف نکنید.

مصرف بیش از اندازه

در صورت بروز مشکلات تنفسی، تشنج یا کاهش هوشیاری سریعاً به اورژانس اطلاع دهید و تا رسیدن اورژانس اقدامات اولیه را انجام دهید.

"به راهنمای اقدامات اولیه در مسمومیت‌های دارویی در انتهای کتاب مراجعه کنید"

مصرف طولانی مدت

مصرف طولانی مدت سبب آسیب چشمی و اختلالات خونی می‌شود.

کنترل و پایش: معاینات دوره‌ای چشم و آزمایش خون و بررسی سلول‌های خونی لازم است.

توصیه‌های ضروری

- اگر در حین مصرف دارو دچار اختلال بینایی یا شنوایی، ضعف، کبودی‌های غیرمعمول، خونریزی غیرطبیعی، تب و گلودرد شدید سریعاً به پزشک اطلاع دهید.
- در طی مصرف این دارو دچار حساسیت به نور خورشید می‌شوید بنابراین هنگام خروج از منزل عینک آفتابی بزنید و ازلباس‌های پوشیده استفاده نمایید.
- دارو را می‌توانید همراه غذا یا شیر استفاده کنید.

نحوه دفع دارو

عمدهٔ دارو از راه ادرار دفع می‌گردد.

CHLOROQUINE

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک‌تان می‌داند که:

∇ دچار مشکلات کبدی یا کلیوی شده‌اید.

∇ بیماری فاویسم[۲] دارید.

∇ مشکلات چشمی یا بینایی دارید.

∇ از پسوریازیس[۳] رنج می‌برید.

∇ سابقه تشنج دارید.

∇ دچار پورفیری[۴] شده‌اید.

∇ سایر داروها را هم زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

∇ در صورت مصرف دوزهای اندک شواهدی از خطر وجود ندارد. دوزهای بالا ممکن است بر جنین اثر گذاشته و باعث بروز ناهنجاری‌هایی در رشد آن شود. با پزشک خود مشورت کنید.

دوران شیردهی

∇ ممکن است دارو به میزان اندک وارد شیر شود. در دوزهای طبیعی اثری بر شیرخوار ندارد. با پزشک خود مشورت کنید.

نوزادان و کودکان

∇ کاهش دوز ضروری است.

بالای ۶۰ سالگی

∇ مشکل خاصی وجود ندارد جز این که افتراق تغییرات بینایی ناشی از دارو با آنچه در اثر فرآیند پیری رخ می‌دهد مشکل است.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ از آنجا که دارو سبب گیجی می‌شود تا زمانی که اثر کلروکین بر بدن شما مشخص نشده است، از چنین اقداماتی پرهیز کنید.

الکل

∇ مصرف را کاهش دهید.

عوارض جانبی

عوارض جانبی از جمله تهوع، اسهال و درد شکمی را می‌توان با مصرف دارو به همراه غذا برطرف نمود. تغییرات بینایی باید به سرعت به پزشک اطلاع داده شود.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
تهوع / اسهال / درد شکمی	●		■			
سردرد / گیجی / اختلالات شنوایی / تغییرات خلقی		●		■		
بثورات جلدی / تاری دید		●		■	▲	▮

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

● **داروهای ضد تشنج**، کلروکین از تأثیر این داروها می‌کاهد.

● **آمیودارو**، کلروکین خطر ضربان‌های غیرطبیعی قلبی را در صورت مصرف هم‌زمان افزایش می‌دهد.

● **دیگوکسین (قرص قلبی)**، در مصرف هم زمان باعث افزایش دیگوکسین در خون می‌شود.

● **سیکلوسپورین (داروی مصرفی در پیوند)**، کلروکین میزان سیکلوسپورین را در خون افزایش می‌دهد.

۱- از بیماری‌های مزمنی که علت آن اختلال در ایمنی بدن است و علائم آن به صورت بثورات جلدی، درد مفاصل، کم‌خونی و تب بالا می‌باشد.

۲- نقص مادرزادی نوعی آنزیم در بدن که باعث می‌شود اگر فرد مواد اکسیدان مانند باقلا بخورد و یا از نفتالین و یا عطر برخی گل‌ها استفاده نماید دچار واکنش‌های حساسیتی و کم‌خونی شود.

۳- بیماری است پوستی که ارثی و مزمن است، علت آن نامعلوم می‌باشد.

۴- نوعی بیماری که با درگیری پوستی و خونی همراه است.

ک

کلستیرامین

اطلاعات عمومی

(این دارو درحال حاضر در ایران موجود نیست) این دارو رزینی است که در روده به اسیدهای صفراوی متصل می‌شود و از جذب آنها جلوگیری می‌کند. در حالت طبیعی کلسترول به اسیدهای صفراوی تبدیل و از طریق روده‌ها جذب می‌گردد. در هنگام مصرف دارو، با اتصال اسیدهای صفراوی با کلستیرامین انجام می‌شود که امکان جذب آنها را از بین می‌برد و میزان کلسترول در خون کاهش می‌یابد. این فعّالیّت کلستیرامین روی اسیدهای صفراوی باعث کاهش حرکت روده‌ای شده، و مواد درون روده را حجیم می‌کند که نهایتاً یک اثر ضدِاسهالی بوجود می‌آید. کلستیرامین برای درمان بیمارانی که از چربی خون بالا رنج می‌برند و به تغییر رژیم غذایی پاسخ نداده‌اند به کار می‌رود. بعضی از اختلالات کبدی مانند سیروز صفراوی اولیه[1]، نمک‌های صفراوی در خون رسوب می‌کنند، در این موقع کلستیرامین را جهت کم کردن میزان آن در خون و جلوگیری از ایجاد خارش تجویز می‌کنند. در دُوزهای بالا، این دارو باعث نفخ، تهوع خفیف و یبوُست می‌شود. کلستیرامین ممکن است در روند جذب سایر چربی‌ها و ویتامین‌های محلول در چربی اختلال ایجاد کند و باعث تولید مدفوعی کم‌رنگ، حجیم و بدبو شود.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
داروهای پایین‌آورنده‌های چربی خون

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم ■ متوسط □ زیاد □

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ **لازم نیست** □

نام‌های تجاری کِستران، کِستران لایت

اطلاعات دارویی

این دارو برای درمان بیماریتان مناسب است، مقدار و ترتیب مصرف آن را بدون دستور پزشک تغییر ندهید.

شکل دارویی

پودرهای محلول در آب، آب میوه و یا غذاهای آبکی

تعداد دفعات و زمان مصرف

۱ تا ۴ بار روزانه قبل از غذا و در هنگام خواب

مقدار مصرف در بزرگسالان

۴ تا ۳۶ گرم روزانه

شروع اثر

بستگی به ظاهر شدن حداکثر اثر دارو دارد که کمتر از چند هفته نخواهد بود.

مدت اثر

۱۲ تا ۲۴ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده

برای افرادی که اضافه وزن دارند گرفتن رژیم کم‌چربی و کالری ضروری است. مصرف این دارو ممکن است میزان ویتامین‌های محلول در چربی را در خون پایین بیاورد که لازم است برای جلوگیری از کاهش آن از مکمل‌های ویتامینی استفاده شود.

ذخیره‌سازی

در ظرف دربسته، در دمای اتاق و به دور از دسترس اطفال نگهداری شود.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

یادتان آمد بلافاصله مصرف کنید.

قطع مصرف دارو

بدون دستور پزشک دارو را قطع نکنید.

مصرف بیش از اندازه

مصرف ناآگاهانه دارو مشکلی ایجاد نمی‌کند ولی اگر علائم غیرطبیعی بوجود آمد با پزشک‌تان مشورت کنید.

مصرف طولانی مدت

زمانی که دارو را برای مدت طولانی مصرف می‌کنید بهتر است از مکمل‌های ویتامینی، آ، دِ و کا (A, D, K) و فولیک اسید استفاده کنید.

توصیه‌های ضروری

- بهتر است همراه با مصرف دارو، اگر اضافه وزن دارید رژیم بگیرید بخصوص رژیم کم‌چربی، سیگار نکشید و منظم ورزش کنید و از عصبانیّت پرهیز کنید.

نحوه دفع دارو

این دارو از طریق مدفوع دفع می‌شود.

۱- وقتی بافت کبد تبدیل شود به حفرات و دانه‌های غیرطبیعی اصطلاحاً به آن سیروز می‌گویند، علت آن عبارتند از اعتیاد به الکل، عفونت‌های مزمن، هپاتیت، بیماری‌های صفراوی و مصرف بیش از اندازه مواد آهن‌دار است.

COLESTYRAMINE

اقدامات احتیاطی خاص

آیا پزشک‌تان می‌داند که:

∇ یرقان دارید.

∇ زخم معده یا روده دارید.

∇ مدتها است از بواسیر رنج می‌برید.

∇ سایر داروها راهمزمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

∇ مصرف این دارو در این دوران تأیید نشده است.

دوران شیردهی

∇ ایمنی مصرف دارو تأیید نشده است. این دارو با ویتامین‌های محلول در چربی اتصال برقرار کرده و باعث عدم جذب آنها شده و کمبود ویتامین را در شیرخوار بوجود می‌آورد.

نوزادان و کودکان

∇ در کودکان زیر ۶ سال توصیه نمی‌شود و سنین بزرگتر از آن، کاهش دوز مصرفی ضروری است.

بالای ۶۰ سالگی

∇ عوارض جانبی دارو در این سنین افزایش می‌یابد.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ مشکل خاصی ندارد.

الکل

∇ اگرچه این دارو هیچ تداخلی با الکل ندارد ولی بهتر است از مصرف آن خودداری شود.

عوارض جانبی

معمولاً در سنین بالای ۶۰ سالگی عوارض جانبی این دارو بسیار بارز است، البته اگر در دوزهای بالا مصرف شده باشد. عوارض خفیف دارو نظیر سوءهاضمه و ناراحتی شکم نادر می‌باشد.

مهترین عارضه دارو، کمبود ویتامین‌ها می‌باشد، که با مصرف مکمل‌های ویتامینی برطرف خواهد شد.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
سوءهاضمه	●		■			
ناراحتی شکم	●		■			
تهوع / استفراغ	●		■			
یبوست	●		■			
خونمردگی / خونریزی زیاد		●		■		
اسهال (در دوز زیاد)		●		■		

تداخل دارویی (مصرف همزمان با سایر داروها)

توجه: بطور کلی کلستیرآمین باعث کاهش جذب طیف وسیعی از داروها می‌شود، اگر مجبور به استفاده از داروهای دیگری هستید بهتر است با پزشک یا داروساز مشورت کنید، شاید راهی برای مصرف همزمان وجود داشته باشد. به هرحال سایر داروها را یک ساعت قبل یا ۴ تا ۶ ساعت بعد از مصرف این دارو بخورید.

ک

کلسی‌پوتریول

طبقه‌بندی

گروه دارویی:

ضد پسوریازیس

خطرات ناشی از مصرف زیاد:

کم ■ متوسط □ زیاد □

میزان وابستگی:

کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری دووبت، دوونکس

اطلاعات عمومی

کلسی‌پوتریول در درمان ضایعات پسوریازیس که تا ۴۰٪ سطح بدن را فراگرفته است و نیز در موارد درگیری پوست سر بکار می‌رود. کلسی‌پوتریول ساختمانی مشابه ویتامین D دارد، این دارو با کاهش تکثیر سلول‌های پوستی که سبب پوسته‌ریزی می‌شوند (شایع‌ترین نشانه پسوریازیس[1]) اثر خود را ایجاد می‌کند. از آنجا که کلسی‌پوتریول ساختاری مشابه با ویتامین D دارد، مصرف مقادیر زیاد آن (بیش از ۱۰۰ گرم در هفته) سبب افزایش میزان کلسیم در بدن می‌شود؛ در غیر این صورت کلسی‌پوتریول بندرت سبب ایجاد هر نوع عارضه جانبی می‌گردد. این دارو به شکل کرم، پماد یا لوسیون پوست سر، در نواحی درگیر استعمال می‌شود. نباید از آن برای صورت استفاده کرد. شستشوی دست‌ها پس از مصرف پماد به منظور جلوگیری از انتقال تصادفی دارو به چشم‌ها و صورت الزامی است. تحریک موضعی پوست در مراحل اولیه درمان شایع است.

اطلاعات دارویی

دارویی که تجویز شده برای درمان بیماریتان مناسب است از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری کنید.

شکل دارویی

پماد، شکل لوسیون پوست سر و کرم آن در ایران موجود نیست.

تعداد دفعات و زمان مصرف

روزی ۲-۱ بار

مقدار مصرف در بزرگسالان

حداکثر ۱۰۰ گرم در هفته. محلول پوست سر ۶۰ میلی‌لیتر در هفته. در صورت استفاده از هر دو شکل دارو، مقدار مصرف باید کاهش یابد.

شروع اثر

بهبودی پس از ۲ هفته دیده می‌شود.

مدت اثر

یکبار مصرف آن تا ۱۲ ساعت مؤثر است.

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

در دمای اتاق و دور از دسترس کودکان قرار دهید.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

نوبت بعدی را طبق برنامه مصرف کنید.

قطع مصرف دارو

مصرف دارو را بدون مشورت با پزشک متوقف نکنید. ممکن است علایم بیماری عود کند.

مصرف بیش از اندازه

مصرف بیش از اندازه ممکن است سبب افزایش میزان کلسیم خون شود که این امر می‌تواند به تهوع، یبوست، تشنگی و تکرر ادرار بیانجامد. پزشک خود را در جریان بگذارید.

مصرف طولانی مدت

به دنبال مصرف کلسی‌پوتریول در مقادیر اندک انتظار هیچ مشکلی نمی‌رود. اگر اثر دارو پس از چندین هفته، کاهش یابد با توقف مصرف به مدت چند روز و سپس شروع مجدد درمان، اثرات مفید آن دوباره ظاهر می‌شود.

کنترل و پایش

کنترل منظم میزان کلسیم خون یا ادرار در هنگام استفاده طولانی مدت ضروری است.

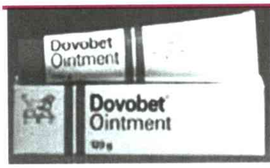
توصیه‌های ضروری

- از تماس دارو با چشم و صورت جلوگیری کنید.
- دارو را به میزان کمتری در نواحی چین‌دار بدن بمالید.
- از خاراندن نواحی تحریک شدهٔ پوست خودداری کنید.

نحوه دفع دارو

میزان اندکی از دارو از راه ادرار و مدفوع دفع می‌گردد.

CALCIPOTRIOL

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک‌تان می‌داند که:

∇ سابقاً به این دارو حساسیت دارید.

دوران حاملگی

∇ ایمنی مصرف آن در بارداری به اثبات نرسیده است. با پزشک خود مشورت کنید.

دوران شیردهی

∇ ترشح این دارو به داخل شیر شناخته شده نیست بنابراین مصرف آن در این دوران توصیه نمی‌شود.

نوزادان و کودکان

∇ در سنین زیر ۶ سال توصیه نمی‌شود.

بالای ۶۰ سالگی

∇ انتظار مشکلی نمی‌رود.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ مشکل خاصی ندارد.

الکل

∇ انتظار مشکلی نمی‌رود.

عوارض جانبی

معمولاً تحریک پوست پس از شروع درمان شایع است ولی باادامه مصرف برطرف می‌گردد، بروز سایر عوارض به میزان کلسیم موجود در خون بستگی دارد.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
تحریک موضعی	●		■			
بثورات جلدی روی صورت و دهان		●		■		
تشنگی / تکرر ادرار		●		■		
تهوع / یبوست		●		■		
بثورات پوستی حساس به نور		●		■		

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

شناخته شده نیست.

۱- بیماری صدف نوعی اختلال پوستی است که با پوسته‌ریزی و گاهی درگیری مفاصل همراه است.

کلشی سین

اطلاعات عمومی

کلشی سین دارویی است که در قرن ۱۸ ابتدا از گل زعفران پاییزی تهیه شد و سپس با مصرف روزافزون آن بصورت مصنوعی تهیه می‌شود. با این که اکنون این دارو توسط داروهای جدیدتر در حال جایگزین شدن است اما هنوز هم برای بهبود درد و التهاب حملات نقرس بکار می‌رود. اگر کلشی سین به هنگام اولین علایم و نشانه‌های حمله نقرس مصرف شود، مؤثرتر است و تقریباً همیشه سبب بهبودی می‌شود. همچنین می‌توان دارو را در چند ماه اول درمان به همراه آلوپورینول یا پروبنسید (سایر داروهای مورد استفاده در درمان نقرس) مصرف نمود چرا که این دارو در ابتدا سبب افزایش عود حملات نقرس می‌شود. کلشی سین گاهی برای تخفیف علایم بیماری تب مدیترانه‌ای ارثی (یک بیماری نادر مادرزادی) بکار می‌رود.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:

ضد نقرس

خطرات ناشی از مصرف زیاد:

کم □ متوسط □ زیاد ■

میزان وابستگی:

کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری کولگات

اطلاعات دارویی

دارویی که تجویز شده برای درمان بیماری‌تان مناسب است از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری کنید.

شکل دارویی

قرص

تعداد دفعات و زمان مصرف

پیشگیری از حملات نقرس، ۳-۲ بار روزانه. بهبود حملات نقرس، هر ۳-۲ ساعت.

مقدار مصرف در بزرگسالان

پیشگیری از حملات نقرس، ۱/۵-۱ میلی‌گرم روزانه. بهبود حملات نقرس، ابتدا ۱ میلی‌گرم سپس ۰/۵ میلی‌گرم هر ۳-۲ ساعت تا زمان بهبود درد یا ایجاد استفراغ یا اسهال یا تا زمانی که دوز کلی به ۱۰ میلی‌گرم برسد. این دورهٔ درمانی باید هر ۳ روز تکرار شود.

شروع اثر

بهبود نشانه‌های حمله نقرس در عرض ۲۴-۶ ساعت رخ می‌دهد. تأثیر کامل در پیشگیری از نقرس تا چندین روز زمان نیاز دارد.

مدت اثر

تا ۲ ساعت. برخی اثرات ممکن است بیشتر طول بکشند.

رژیم غذایی توصیه شده

برخی غذاهای خاص نقرس را بدتر می‌کنند. با پزشک خود مشورت کنید.

ذخیره‌سازی

در محفظه سربسته در جای خنک و خشک و دور از نور و دسترس کودکان قرار دهید.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

به محض یادآوری مصرف کنید. اگر قرار است دوز بعدی تا ۳۰ دقیقه بعدی مصرف شود، دوز فراموش شده را اکنون مصرف کنید و نوبت بعدی را مصرف نکنید.

قطع مصرف دارو

در هنگام مصرف مکرر کلشی سین در حین حمله نقرس، در صورت بروز اسهال یا درد شکمی، مصرف آن را متوقف کنید. در سایر موارد، بدون مشورت با پزشک مصرف آن را متوقف نکنید.

مصرف بیش از اندازه

در صورت بروز تهوع و استفراغ خیلی شدید، اسهال خونی، دل درد شدید و کاهش هوشیاری بلافاصله به اورژانس اطلاع دهید و تا رسیدن آن اقدامات اولیه را انجام دهید.

"به راهنمای اقدامات اولیه در مسمومیت‌های دارویی در انتهای کتاب مراجعه شود."

مصرف طولانی مدت

مصرف بلندمدت این دارو ممکن است به ریزش مو، بثورات جلدی، گزگز دست‌ها و پاها، درد و ضعف عضلانی و اختلالات خونی بیانجامد.

کنترل و پایش: معمولاً آزمایش خون دوره‌ای لازم است.

توصیه‌های ضروری

- در هر بار مصرف دارو به محض تسکین درد یا بروز اولین نشانه‌های عوارض گوارشی مثل تهوع، استفراغ، دل‌پیچه یا اسهال مصرف دارو را قطع کنید.
- این دارو را می‌توانید همراه غذا مصرف کنید.
- در طی مصرف این دارو آسپرین نخورید.

نحوه دفع دارو

این دارو از راه مدفوع دفع می‌گردد.

COLCHICINE

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک تان می‌داند که:

∇ بیماری مزمن کبدی یا کلیوی دارید.
∇ دچار مشکلات قلبی شده‌اید.
∇ اختلال خونی دارید.
∇ از زخم معده رنج می‌برید.
∇ التهاب مزمن روده دارید.
∇ سایر داروها را هم زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

∇ معمولاً تجویز نمی‌شود. ممکن است سبب نقایص مادرزادی شود. با پزشک خود مشورت کنید.

دوران شیردهی

∇ دارو از شیر عبور می‌کند و بر شیرخوار اثر می‌گذارد. با پزشک خود مشورت کنید.

نوزادان و کودکان

∇ توصیه نمی‌شود.

بالای ۶۰ سالگی

∇ احتمال عوارض جانبی بالا می‌رود. دوز دارو را کم کنید.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ مشکل خاصی وجود ندارد.

الکل

∇ مصرف نکنید. الکل ممکن است سبب افزایش تحریک معده بدنبال مصرف کلشی سین شود.

عوارض جانبی

ظهور هر علامتی که عارضه جانبی دارو محسوب می‌شود به معنای آن است که باید تا توصیه بعدی پزشکی، مصرف دارو را متوقف کنید.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
تهوع / استفراغ	●			■	▲	
اسهال / دل درد	●			■	▲	
بی‌حسی و گزگز		●		■	▲	
خونریزی غیرطبیعی / کبودشدگی		●		■	▲	
بثورات جلدی		●		■	▲	

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

● **سیکلوسپورین (داروی مصرفی در پیوندها)**، مصرف سیکلوسپورین به همراه کلشی سین سبب بروز آسیب در کلیه‌ها می‌شود.

کلوبازام

اطلاعات عمومی

کلوبازام جزء گروه دارویی بنزودیازپین‌ها است که عمدهٔ مصرف آن در درمان اضطراب و بی‌خوابی است. همچنین این دارو خاصیت ضدتشنجی داشته که جهت پیشگیری از حملات صرعی[1] کاربرد دارد. خاصیت اصلی داروهای گروه بنزودیازپین‌ها، اثرات آرامبخشی و تسکینی آنها است، کلوبازام نیز دارای اثرات آرامبخشی است که در علائم اضطرابی گذرا بصورت تک دارو مورداستفاده قرار می‌گیرد. در حملات صرعی این دارو می‌تواند بعنوان تک دارو و یا همراه داروهای دیگر برای کنترل تشنج بکار رود. درمصرف طولانی مدت این دارو بدن نسبت به آن تحمل نشان داده و باعث می‌شود اثرات درمانی آن رفته رفته کاهش یابد، برای جلوگیری از این مشکل می‌توان مدتی دوز داروها را کاهش و سپس، دوز سابق راادامه داد.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:

ضد تشنج(بنزودیازپین‌ها)

خطرات ناشی از مصرف زیاد:

کم □ متوسط ■ زیاد □

میزان وابستگی:

کم □ متوسط ■ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری فریسیوم، اوربانول

اطلاعات دارویی

دارویی که برای شما تجویز شده است برای درمان بیماری‌تان مناسب است، از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری کنید.

شکل دارویی

قرص

تعداد دفعات و زمان مصرف

۳-۱ بار روزانه

مقدار مصرف در بزرگسالان

بزرگسالان، ۳۰-۲۰ میلی‌گرم، حداکثر ۶۰ میلی‌گرم روزانه. کودکان، در کودکان بالای ۳ سال حداکثر نصف دوز بزرگسالان

شروع اثر

۴-۱ ساعت

مدت اثر

در حدود ۲۵ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

در ظروف دربسته، در جای خشک و خنک، به دور از دسترس اطفال نگهداری شود.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

به خاطر آوردید فوراً بخورید، اگر تا وعدهٔ بعدی کمتر از ۲ ساعت مانده، دوز فراموش شده رامصرف نکرده منتظر وعده بعدی باشید، از دو برابر کردن این وعده خودداری نمایید.

قطع مصرف دارو

قطع ناگهانی دارو ممکن است باعث عود علائم بیماری شود، برای قطع دارو با پزشک مشورت شود.

مصرف بیش از اندازه

معمولاً مصرف ناآگاهانه مشکل خاصی بوجود نمی‌آورد ولی اگر بیش از آن مصرف شود و علائمی مانند خواب‌آلودگی و گیجی بوجود آید باید بلافاصله به پزشک اطلاع داده شود.

مصرف طولانی مدت

بعد از ۳ ماه مصرف این دارو، بدن نسبت به آن تحمل پیدا کرده و اثرات دارو به تدریج کاهش می‌یابد. با کم کردن دوز آن در یک فاصله زمانی کوتاه می‌توان اثرات درمانی سابق را بازگرداند.

توصیه‌های ضروری

- از دستبند یا گردنبندی که روی آن نوع بیماری و دارویی که مصرف می‌کنید حک شده باشد استفاده نمایید.
- اثرات خواب‌آوری دارو بسیار ضعیف است و این دارو نمی‌تواند جایگزین مناسبی برای سایر داروهای گروه بنزودیازپین‌ها مانند دیازپام باشد.

نحوه دفع دارو

این دارو از راه ادرار دفع می‌شود.

۱- بیماری سیستم عصبی است که با اختلال حمله‌ای و گذرای فعالیت الکتریکی مغز همراه است و باعث کاهش سطح هوشیاری، حرکات غیرطبیعی و اختلالات جسمی و روانی می‌شود.

CLOBAZAM

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید که پزشک‌تان می‌داند که:

- ∇ مدت طولانی از بیماری کبدی یا کلیوی رنج می‌برید.
- ∇ به مصرف الکل یا مواد مخدر اعتیاد دارید.
- ∇ درگیر بیماری‌های تنفسی شدیدی هستید.
- ∇ سایر داروها را هم زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

∇ توصیه نمی‌شود.

دوران شیردهی

∇ این دارو در شیر مادر ترشح شده و ممکن است برای شیرخوار عوارضی به دنبال داشته باشد.

نوزادان و کودکان

∇ مصرف آن در اطفال زیر ۳ سال ممنوع است، در سنین بالاتر نیز دوز آن نصف دوز بزرگسالان می‌باشد.

بالای ۶۰ سالگی

∇ معمولاً عوارض این داروها در افراد مسن و ناتوان بیشتر نمایان می‌شود بهتر است دوز مصرف را کاهش دهید.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ کلوبازام باعث کاهش توجه و کُندی عکس‌العمل می‌شود بنابراین تا مشخص شدن اثرات دارو در بدن از انجام اینگونه مشاغل خودداری نمایید.

الکل

∇ بپرهیزید، الکل باعث تشدید اثرات تسکینی دارو می‌شوند.

عوارض جانبی

عمدهٔ عوارض جانبی دارو به خاصیت تسکینی و آرامبخشی آن برمی‌گردد، به طور طبیعی اثرات دارو بعداز چند روز از بین می‌رود، برای افزایش اثرات درمانی آن باید مدتی از دوز دارو را کم نموده و سپس به دوز سابق بازگشت.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
سرگیجه / عدم تعادل	●		■			
خواب‌آلودگی	●		■			
خشکی دهان	●		■			
اُفت فشارخون		●		■		
فراموشی /گیجی		●		■		
ضعف عضلانی		●		■		

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **آرامبخش‌ها**، آرامبخش‌های مهم عبارتند از داروهای خواب‌آور، آنتی‌هیستامین‌ها، مسکن‌های مخدری، ضدافسردگی‌ها و داروهای ضدروان‌پریشی، عملکرد این داروها در تضعیف سیستم اعصاب مرکزی (مانند مغز) می‌باشد مصرف همزمان آنها با کلوبازام باعث تشدید این اثرات شده که عوارض خطرناکی به دنبال دارد.
- **سایر ضدتشنج‌ها (مانند فنی‌توئین)**، کلوبازام موجب تغییرات گسترده‌ای در اثرات این داروها می‌شود بهتر است قبل از مصرف همزمان این داروها با پزشک مشورت شود.

ک

کلوبتازول

اطلاعات عمومی

کلوبتازول یک داروی کورتونی است که برای درمان طولانی مدت بیماری‌های پوستی شدید نظیر لوپوس اریتماتوی دیسکوئید[1]، لیکن پلان[2] و لیکن سیمپلکس[3]، اگزما[4] و پسوریازیس[5] بکار می‌رود. این دارو قوی‌ترین کورتون موضعی است و تنها هنگامی بکار می‌رود که بیماری به سایر داروهای کورتونی موضعی پاسخ نداده است. باید حتماً کلوبتازول را بصورت لایه‌ای نازک روی موضع پخش کرد تا از جذب خونی آن و ایجاد عوارض جانبی از جمله سرکوب غده هیپوفیز و فوق کلیه و بیماری کوشینگ[6] جلوگیری شود. سایر عوارض جانبی دارو می‌توان به تغییر برگشت‌ناپذیر ساختار پوست در نواحی مصرف اشاره کرد. همچنین کلوبتازول می‌تواند سبب وخیم‌تر شدن علائم تبخال شود. درمان پسوریازیس با کلوبتازول تنها با نظارت و مراقبت پزشکی باید صورت بگیرد.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:

کورتون موضعی

خطرات ناشی از مصرف زیاد:

کم ■ متوسط □ زیاد □

میزان وابستگی:

کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ **لازم نیست** □

نام‌های تجاری درمووات

اطلاعات دارویی

دارویی که تجویز شده برای درمان بیمارتان مناسب است از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری کنید.

شکل دارویی

کرم، پماد، لوسیون

تعداد دفعات و زمان مصرف

روزی ۲-۱ بار، در صورت درگیری پوست نباید بیش از ۵ روز استفاده شود.

مقدار مصرف در بزرگسالان

نباید بیش از ۵۰ گرم در هفته استفاده شود.

شروع اثر

۱۲ ساعت. پاسخ کامل درمانی پس از ۴۸ ساعت ظاهر می‌شود.

مدت اثر

تا ۲۴ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

در ظروف دربسته در جای خنک و خشک و دور از دسترس کودکان نگهدارید.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

به محض یادآوری مصرف کنید. اگر قرار است نوبت بعدی در ۸ ساعت آینده باشد. اکنون مقدار همیشگی را مصرف کنید و از مصرف نوبت بعدی صرف نظر نمایید.

قطع مصرف دارو

مصرف دارو را بدون مشورت با پزشک متوقف نکنید. ممکن است علایم بیماری عود کند.

مصرف بیش از اندازه

معمولاً مصرف ناآگاهانه مشکلی بوجود نمی‌آورد ولی اگر بیش از آن مصرف شود و یا علائم غیرطبیعی بوجود آید بلافاصله پزشک را در جریان قرار دهید.

مصرف طولانی مدت

کلوبتازول معمولاً به مدت بیش از ۴ هفته استفاده نمی‌شود. اگر بیماری در مدت ۲ تا ۴ هفته بهتر نشد پزشک را در جریان قرار دهید.

توصیه‌های ضروری

- **در صورت مالیده شدن پماد به چشم‌ها، داخل دهان و حفرات بینی بلافاصله به پزشک اطلاع دهید.**
- **مصرف طولانی مدت دارو علاوه بر ایجاد خطوط قرمز رنگ بر روی پوست، پوست را نازک کرده و مستعد عفونت می‌کند.**

نحوه دفع دارو

عمدهٔ دارو از راه ادرار دفع می‌شود.

۱- نوعی بیماری خودایمن پوستی که پوست را بصورت صفحاتی درگیر می‌کند.

۲- نوعی بیماری مزمن پوستی که خود را با دانه‌های بنفش مختلف‌الشکل خارش‌دار نشان می‌دهد.

۳- نوعی بیماری مزمن پوستی که تصور می‌شود بیشتر زمینه عصبی دارد و با خارش موضعی همراه است.

۴- بیماری التهابی پوست است که با قرمزی، تورم و خارش شدید بروز می‌کند، علل متعددی دارد که مهمترین آنها حساسیت تماسی است که ماده‌ای حساسیت‌زا مثلاً عطرها، پیچک سمی، نیکل، کرم‌های موضعی، مواد نگهدارنده، شوینده و غیره باعث بروز بیماری می‌شود.

CLOBETASOLE

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک‌تان می‌داند که:

- ∇ دچار سرماخوردگی یاآبله‌مرغان شده‌اید.
- ∇ سایر عفونت‌ها را دارید.
- ∇ از پسوریازیس در رنج‌اید.
- ∇ آکنه یا روزاسه[7] دارید.

دوران حاملگی

∇ ایمنی مصرف در بارداری به اثبات نرسیده است.

دوران شیردهی

∇ دارو وارد شیر می‌شود و ممکن است بر شیرخوار اثر بگذارد.

نوزادان و کودکان

∇ برای شیرخواران زیر یک سال ممنوع است. در کودکان زیر ۱۲ سال با احتیاط فراوان و برای مدت کوتاهی استفاده شود چون مصرف بیش از اندازه سبب کندی رشد می‌شود.

بالای ۶۰ سالگی

∇ مشکل خاصی وجود ندارد.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ مشکل خاصی وجود ندارد.

الکل

∇ مشکل خاصی وجود ندارد.

عوارض جانبی

اغلب کسانی که از کلوبتازول طبق دستوراستفاده می‌کنند، با مشکلی روبرو نمی‌شوند. عوارض جانبی بیش از همه پوست را درگیر می‌کند. برخی عوارض جانبی غیرقابل برگشت هستند.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
نازک شدن پوست	●			■		
کشیدگی پوست	●			■		
افزایش قطر مویرگ‌های پوست	●			■		
آکنه (جوش غرور)/ التهاب دور دهان	●			■		
کاهش رنگدانه‌های پوستی	●		■			
تغییرات خلق		●		■		
افزایش وزن		●		■		

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

ندارد.

ک

۵- بیماری صدف نوعی بیماری مزمن پوستی است که با پوسته‌ریزی در مفاصل و سر همراه است.

۶- پرکاری غده فوق کلیوی است که سبب افزایش تولید کورتون توسط این غده می‌شود.

۷- نوعی درگیری پوستی که مشابه آکنه می‌باشد و با قرمزی پوست بویژه در ناحیه صورت همراه است.

کلوپیدوگِرل

اطلاعات عمومی

کلوپیدوگِرل جزء داروهایی است که از تجمع پلاکت‌ها[1] جلوگیری کرده و با این عمل جلوی تشکیل لخته را می‌گیرد. این دارو در افرادی تجویز می‌شود که مستعد تشکیل لخته در خون‌شان هستند و در صورتی که درمان نشوند احتمال خطر سکته‌های قلبی و مغزی افزایش می‌یابد. این دارو جانشین مناسبی است برای افرادی که قادر به خوردن آسپیرین نیستند، هر دو این داروها از تجمع پلاکت‌ها جلوگیری کرده و نمی‌گذارند لخته ایجاد شود. زمانی که پلاکت‌ها در اثر ضربه، بریدگی، قطع لحظه‌ای جریان خون و غیره آسیب می‌بینند ماده‌ای را در خون ترشح می‌کنند که باعث فراخوان سایر پلاکت‌ها شده و این پلاکت‌ها تجمع کرده و به هم می‌چسبند و باعث تشکیل لخته می‌شوند، این دارو از به هم چسبیدن و ایجاد لخته و نهایتاً قطع جریان خون جلوگیری می‌کند. البته این دارو ممکن است باعث خونریزی‌های غیرطبیعی شود که لازم است بصورت موردی با پزشک مشورت شود، برای مثال اگر نیاز به کشیدن دندان دارید، لازم است قبل از این عمل، دندانپزشک را در جریان مصرف این دارو قرار دهید. عارضه جانبی شایع این دارو همان خونریزی است که در بحث عوارض جانبی دارو مفصل بیان خواهد شد.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
ضدانعقادها (ضدپلاکت)

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم □ متوسط ■ زیاد □

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری پلاویکس، اویکس، اوس‌ویکس

اطلاعات دارویی

دارویی که تجویز شده است برای بیماریتان مناسب است، بدون دستور پزشک از تغییر دوز و ترتیب مصرف آن خودداری کنید.

شکل دارویی

قرص

تعداد دفعات و زمان مصرف

روزی یک بار

مقدار مصرف در بزرگسالان

۷۵ میلی‌گرم

شروع اثر

۱ ساعت

مدت اثر

۲۴ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده: هیچ

ذخیره‌سازی

در قوطی در بسته در دمای اتاق به دور از نور و دسترس اطفال نگهداری شود.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

یادتان آمد بلافاصله بخورید ولی اگر تا وعده بعدی کمتر از ۴ ساعت مانده، کل دوز روزانه را یک بار مصرف کنید (البته در شرایطی که این دارو را طبق دستور پزشک در چند نوبت در روز مصرف می‌کنید).

قطع مصرف دارو

بدون دستور پزشک دارو را قطع نکنید، قطع ناگهانی دارو ممکن است بیماری‌تان را وخیمتر کند.

مصرف بیش از اندازه

مصرف ناآگاهانه دارو مشکلی ایجاد نمی‌کند ولی اگر میزان آن از این حد بیشتر شد ممکن است باعث بروز علائم غیرطبیعی شود.

مصرف طولانی مدت

مشکل خاصی وجود ندارد.

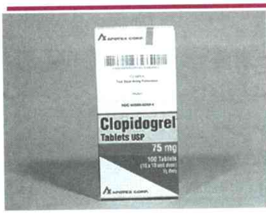
توصیه‌های ضروری

- این دارو را می‌توانید قبل یا بعد از غذا مصرف نمایید.
- با مصرف این دارو مستعد خونریزی می‌شوید بنابراین از انجام مشاغلی که ممکن است صدماتی بر بدنتان وارد کند پرهیز کنید.
- هر نوع خونریزی غیرعادی را به پزشک‌تان اطلاع دهید و حتماً دندانپزشک خود را از مصرف این دارو آگاه کنید.

نحوه دفع دارو

این دارو از طریق ادرار و مدفوع دفع می‌گردد.

CLOPIDOGREL

اقدامات احتیاطی خاص

آیا پزشک‌تان می‌داند که:

∇ مشکل کبدی یا کلیوی داشته‌اید.

∇ هموفیلی[۲] دارید.

∇ زخم معده دارید یا مستعد خونریزی هستید.

∇ سایر داروها را هم‌زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

∇ منع مصرف دارد.

دوران شیردهی

∇ این دارو در شیر مادر ترشح می‌شود و ممکن است عوارضی برای شیرخوار داشته باشد.

نوزادان و کودکان

∇ توصیه نمی‌شود.

بالای ۶۰ سالگی

∇ هیچ منعی ندارد.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ در مورد رانندگی منعی ندارد ولی هنگام انجام مشاغل پُرخطر مراقب ضربه‌های ناخواسته به بدن‌تان باشید.

الکل

∇ مصرف زیاد مشروبات الکلی باعث تحریک معده شده و آن را مستعد خونریزی می‌نماید.

جراحی و بیهوشی عمومی

∇ قبل از هرگونه عمل جراحی و بیهوشی باید مصرف دارو قطع شود و پزشک‌تان در جریان قرار گیرد.

عوارض جانبی

عارضه شایع این دارو خونریزی و خون‌مردگی است. تهوع و اسهال نیز از عوارض نادر دارو است.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
خونریزی و زخم گوارشی		●		■		
خون‌مردگی / خون‌دماغ	●			■		
خون ادراری		●		■		
تهوع / استفراغ		●	■			
اسهال / دل‌درد		●	■			
سردرد / سرگیجه		●	■			
بثورات جلدی / خارش		●		■		
گلودرد		●		■		■

ک

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- مصرف هم‌زمان این دارو با **آسپیرین و مسکن‌های ضدالتهابی غیراسترویید (مانند بروفن)** باعث افزایش اثر این داروها شده و خطر بروز خونریزی گوارشی افزایش می‌یابد.
- **داروهای ضدانعقادی (مثل وارفارین)**، در مصرف همزمان با کلوپیدوگرل باعث افزایش اثر این داروها می‌گردد.

۱- سلول‌هایی در خون هستند که در هنگام بریدگیها یا آسیب رگهای خونی بلافاصله تجمع یافته، مانند سدی بر روی محل آسیب قرار گرفته و جلوی خونریزی را می‌گیرند.

۲- این بیماری با اختلال در انعقاد خون همراه است و خونریزی‌های غیرعادی از علائم آن می‌باشد.

کلوتریمازول

اطلاعات عمومی

کلوتریمازول یک داروی ضدقارچ است که در درمان عفونت‌ها و مخمرهای قارچی بکار می‌رود. این دارو در درمان عفونت‌های کرم حلقوی پوست، عفونت‌های کاندیدای (برفک) دهان، مهبل یا آلت تناسلی بکار می‌رود. این دارو به شکل کرم، افشانه، محلول موضعی یا پودر در نواحی درگیر و بصورت شیاف یا کرم مهبلی در درگیری کاندیدایی استفاده می‌شود. عوارض جانبی کلوتریمازول بسیار نادر است، در برخی افراد بعد از مصرف این دارو، دچار سوزش و تحریک سطح پوست می‌شوند.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:

ضد قارچ

خطرات ناشی از مصرف زیاد:

کم ■ متوسط □ زیاد □

میزان وابستگی:

کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری آبتریم، کاندیدن، کانستن، ماسنودرم

اطلاعات دارویی

دارویی که تجویز شده برای درمان بیماریتان مناسب است از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری کنید.

شکل دارویی

شیاف، کرم، افشانه، پودر، محلول موضعی

تعداد دفعات و زمان مصرف

روزی ۳-۲ بار (کرم پوستی، افشانه، محلول)، روزی یکبار هنگام خواب (شیاف)، روزی ۲-۱ بار (کرم مهبلی)

مقدار مصرف در بزرگسالان

عفونت‌های مهبلی، یک اپلیکاتور (۵ گرم) در هر بار (کرم مهبلی)؛ ۱۵۰-۱۰۰ میلی‌گرم در هر بار (شیاف). عفونت‌های پوستی، (کرم، افشانه، محلول) طبق دستور

شروع اثر

در عرض ۳-۲ روز

مدت اثر

تا ۱۲ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

در ظروف دربسته در جای خنک و خشک و دور از دسترس کودکان نگهدارید.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

نگران‌کننده نیست اما به محض یادآوری مصرف کنید.

قطع مصرف دارو

دورهٔ درمان را کامل کنید حتی اگر علایم برطرف شدند، ممکن است منبع عفونت هنوز وجود داشته باشد و علایم در صورت توقف زودرس درمان عود کنند.

مصرف بیش از اندازه

معمولاً مصرف ناآگاهانه مشکلی بوجود نمی‌آورد.

مصرف طولانی مدت

انتظار مشکلی نمی‌رود.

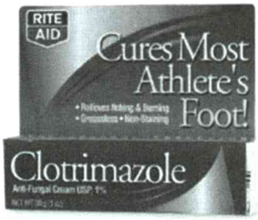
توصیه‌های ضروری

- در صورتی که یک ماه پس از مصرف بهبودی حاصل نشد به پزشک اطلاع دهید.

نحوه دفع دارو

شناخته شده نیست.

CLOTRIMAZOLE

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک‌تان می‌داند که:

∇ سایر داروها را هم زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

∇ شواهدی از خطر برای جنین در حال رشد وجود ندارد.

دوران شیردهی

∇ شواهدی از خطر وجود ندارد.

نوزادان و کودکان

∇ مشکل خاصی وجود ندارد اما استفاده از شیاف توصیه نمی‌شود.

بالای ۶۰ سالگی

∇ مشکل خاصی وجود ندارد.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ مشکل شناخته شده‌ای وجود ندارد.

الکل

∇ مشکل شناخته شده‌ای وجود ندارد.

عوارض جانبی

کلوتریمازول بندرت سبب عوارض جانبی می‌شود. فرآورده‌های پوستی و کاربرد مهبلی گاهی سبب سوختگی و تحریک موضعی می‌شوند.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
سوختگی موضعی	●		■			
تحریک پوستی		●	■			
بثورات جلدی		●	■		▲	

ک

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

● شناخته شده نیست.

کلوزاپین

طبقه بندی

گروه دارویی:

ضد روان‌پریشی

خطرات ناشی از مصرف زیاد:

کم □ متوسط ■ زیاد □

میزان وابستگی:

کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری کلوزاریل، کلوزاپکس

اطلاعات عمومی

کلوزاپین جزء داروهـای ضـد روان‌پـریشی‌های نـامعمول است کـه عـمدهٔ کـاربرد آن در اسکیزوفرنی[1] مـی‌باشد. ایـن دارو در بـیمارانـی تـجویز مـی‌شود کـه از سـایر داروهـای ضدروان‌پریشی جواب نگرفته‌اند و یا نسبت به آنها حساسیت دارند. کلوزاپین کمک می‌کند تا مبتلایان به اسکیزوفرنی شدید به زندگی طبیعی خود برگردند. کاهش علائم بیماری و بهبودی بتدریج ایجاد شده و گاهی بیش از ۴-۳ هفته به طول می انجامد. تجویز این دارو و شروع درمان و نظارت بر پیگیری آن دربیمارستان انجام می‌شود و لازم است هر بیمار پس از مرخص شدن تحت نظر پزشک خود باقی بماند. کلوزاپین مـی‌توانـد عـوارض جـانبی خطرناکی داشته باشد، یکی از مهمترین آنها کاهش شدید در سلول‌های سفید خون (مسئول ایمنی بدن) است که می تواند مرگبار باشد. آزمایش خون قبل و در هنگام درمان با این دارو باید انجام شود و در صورت طبیعی بودن آزمایشات درمان ادامه می یابد. کلوزاپین برعکس سایر داروهای این گروه کمتر منجر به پارکینسون[2] می‌شود و حـتی بـرای بـهبودی تـیک حرکتی عضلانی مؤثر است.

اطلاعات دارویی

این دارو تحت کنترل و پایش دقیق تجویز می‌شود، به دستورات پزشک تـوجه نمایید.

شکل دارویی

قرص

تعداد دفعات و زمان مصرف

۳-۱ بار روزانه، می‌توان حداکثر دوز را در هنگام خواب مـصرف نمود.

مقدار مصرف در بزرگسالان

۹۰۰-۲۵ میلی‌گرم روزانه

شروع اثر

بعضی از اثرات دارو ظـرف مـدت ۵-۳ روز ظـاهر مـی‌شود ولی اثرات کامل درمانی آن کمتر از ۳ هفته احساس نمی‌شود.

مدت اثر

تا ۱۶ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده: هیچ

ذخیره‌سازی

در ظروف دربسته در جای خشک و خنک و بـه دور از دسـترس اطفال نگهداری شود.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

به خاطر آوردید فوراً مصرف نمایید، اگر تا وعدهٔ بعدی کمتر از ۲ ساعت مانده، منتظر وعدهٔ بعدی شوید و از دو برابرکردن این وعده بپرهیزید. در شرایطی که بـرای ۲ روز مـصرف دارو را بـه تـعویق انداختید حتماً به پزشک مراجعه کنید شـاید لازم بـاشد مـجدداً بـا دوزی پایین دارو را شروع نمایید.

قطع مصرف دارو

به هیچ عنوان دارو را بطور ناگهانی قطع نکنید، قطع ناگهانی دارو عود علائم بیماری را به دنبال خواهد داشت.

مصرف بیش از اندازه

معمولاً مصرف ناآگاهانه دارو مشکـلی را بـوجود نـمی‌آورد، ولی مصرف بیش از آن باعث بوجود آمدن خواب‌آلودگی غیرطبیعی، غش و آشفتگی می شود فوراً به پزشک اطلاع دهید.

مصرف طولانی مدت

در مصرف طولانی مدت دارو ممکن است کاهش شدید سلول‌های سفید خون (عارضه‌ای بالقوه مرگبار)، اختلال در عملکرد کبد و افزایش وزن بوجود آید.

توصیه‌های ضروری

- در سال اول شروع درمان، آزمایش خون هفتگی بسیار مهم است و نباید آن را به تأخیر انداخت.

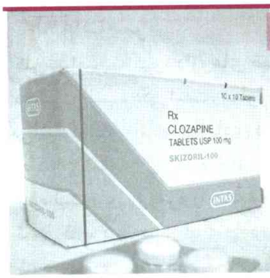
نحوه دفع دارو

نیمی از دارو از راه ادرار و بقیه از طریق مدفوع دفع می‌گردد.

۱- یا روان گسیختگی به گروهی از اختلالات روانی گفته می‌شود که مشخصه آن وجود بهم ریختگی فکر، ادراک، هیجان و رفتار است ادراکات فرد شکل توهم به خود می‌گیرد و هیجانات بسیار نامناسبی از خود نشان می‌دهد.

۲- بیماری سیستم عصبی است که با کم تحرکی، لرزشی اندام‌ها، گرفتگی عضلانی و حرکات ناخواسته عضلانی همراه است.

CLOZAPINE

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید، پزشک‌تان می‌داند که:

- ∇ مدت زیادی بیماری کبدی یا کلیوی داشته‌اید.
- ∇ سابقه‌ای از اختلال خونی دارید.
- ∇ صرع دارید و تشنج می‌کنید.
- ∇ مشکل روده‌ای دارید و سابقاً جراحی روده انجام داده‌اید.
- ∇ سایر داروها را همزمان مصرف می‌کنید.
- ∇ مرض قند دارید.
- ∇ از آب سیاه[۳] رنج می‌برید.
- ∇ مشکل پروستات دارید.

دوران حاملگی

∇ معمولاً تجویز نمی‌شود، ایمنی مصرف آن تأیید نشده است.

بالای ۶۰ سالگی

∇ عوارض جانبی داروها در این سنین افزایش می‌یابد بنابراین با دوز پایین درمان را شروع کنید و رفته رفته با نظارت پزشک آن را افزایش دهید.

دوران شیردهی

∇ این دارو در شیر مادر ترشح شده و ممکن است برای شیرخوار مضر باشد.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ این دارو باعث تاری دید، خواب‌آلودگی و سرگیجه می‌شود، تا مشخص نشدن اثر دارو از انجام اینگونه مشاغل خودداری نمایید.

نوزادان و کودکان

∇ تجویز نمی‌شود.

الکل

∇ بپرهیزید، الکل اثرات تسکینی دارو را افزایش می‌دهد.

عوارض جانبی

کلوزاپین به نسبت سایر داروهای ضدروان‌پریشی کمتر موجب پارکینسون (لرزش اندام‌ها و گرفتگی عضلات) می‌شود، از عوارض بسیار خطرناک و مرگبار آن کاهش سلول‌های سفید است که مسئول ایمنی بدن می‌باشد.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
خستگی / خواب‌آلودگی	●		■			
افزایش بزاق / خشکی دهان	●		■			
افزایش وزن	●		■			
افزایش ضربان قلب	●			■		
سرگیجه / از حال رفتن	●			■		
یبوست	●			■		
تاری دید		●		■		
لرزش و گرفتگی عضلات		●		■		
تب / گلودرد / غش		●		■		■

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **توصیه کلی، بعضی از داروها باعث افزایش عوارض این دارو می‌شوند، قبل از مصرف آنها با پزشک یا داروساز مشورت نمایید.**
- **آرامبخش‌ها، همهٔ مسکن‌ها باعث افزایش اثر تسکینی این دارو می‌شوند که می‌تواند برای سیستم اعصاب مرکزی (مانند مغز) عوارض بسیار به دنبال داشته باشد.**

ک

۳- اختلال چشمی است که باعث افزایش فشار داخلی چشم شده و در صورت عدم درمان باعث سردرد، کاهش بینایی و نهایتاً کوری می‌شود.

کلومیپرامین

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
ضدافسردگی‌های سه‌حلقه‌ای

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم □ متوسط □ زیاد ■

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ **لازم نیست** □

نام‌های تجاری آنافرانیل

اطلاعات عمومی

کلومیپرامین به گروه داروهای ضدافسردگی سه‌حلقه‌ای متعلق است. مصرف عمدهٔ آن در درمان افسردگی است. بطور کلی فردی را افسرده می‌نامیم که خلق پایینی دارد، بی‌اشتهاست یا اشتهای زیادی دارد، گوشه‌گیر و در خود است و فعالیت‌های روزمره جاذبه‌ای ندارند. این دارو خلق را بالا برده، اشتها را بهبود می‌بخشد، پُرجنب‌وجوش می‌کند و فعالیت‌های روزمره را جاذبه می‌بخشد. کلومیپرامین بویژه در درمان وسواس و حالات ترس کاربرد دارد. در این موارد، دارو باید هفته‌ها مصرف می‌شود تا اثرات کامل آن نمایان شود. عوارض این دارو مانند سایر سه حلقه‌ای‌ها عبارتند از خواب‌آلودگی، سرگیجه، خشکی دهان و یبوست. در مصرف بیش از اندازه دارو ممکن است کُما و ضربان‌های غیرطبیعی قلب بوجود آید که بسیار خطرناک است.

اطلاعات دارویی

دارویی که برای شما تجویز شده است، برای بیماریتان مناسب است از تغییر دوز آن بدون نظر پزشک خودداری کنید.

شکل دارویی

قرص، کپسول قرص آهسته رهش و کپسول آن در حال حاضر در ایران موجود نیست.

تعداد دفعات و زمان مصرف

۳-۱ بار روزانه

مقدار مصرف در بزرگسالان

۲۵۰-۱۰ میلی‌گرم روزانه

شروع اثر

بعضی از اثرات دارو بعد از چند روز احساس می‌شود ولی اثرات ضدافسردگی آن کمتر از ۴ هفته ظاهر نمی‌شود، اثرات ضدترس و وسواس آن نیز بعد از گذشته ۱۲ هفته نمایان می‌شود.

مدت اثر

در شرایطی که طولانی مدت مصرف شود اثرات آن تا ۲ هفته باقی می‌ماند.

رژیم غذایی توصیه شده هیچ

ذخیره‌سازی

در ظروف دربسته، در جای خشک و خنک (دمای اتاق)، و به دور از دسترس اطفال نگهداری شود.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

به یادتان آمد بلافاصله مصرف نمایید، در صورتی که تا دوز بعدی کمتر از ۳ ساعت باقی مانده، کل دوز روزانه را در یک وعده مصرف کنید که بهترین موقع مصرف آن هنگام خواب است.

قطع مصرف دارو

قطع ناگهانی دارو معمولاً با ایجاد علائم قطع دارو همراه است که این علائم عبارتند از، تعریق شدید، لرز، سردرد، تهوع و ضعف، ضمناً ممکن است علائم بیماری مجدداً عود کند، برای جلوگیری از این مشکل باید دوز دارو با نظارت پزشک به تدریج کم شود تا جایی که کاملاً قطع گردد.

مصرف بیش از اندازه

در صورت بروز تپش قلب و از دست رفتن هوشیاری فوراً به اورژانس خبر دهید و تا رسیدن اورژانس اقدامات اولیه را انجام دهید.

"به راهنمایی اقدامات اولیه در مسمومیت‌های دارویی در انتهای کتاب توجه شود."

مصرف طولانی مدت

مشکل خاصی ندارد.

کنترل و پایش

بررسی عملکرد قلب و کبد بطور منظم توصیه می‌شود.

توصیه‌های ضروری

- در مصرف طولانی مدت دارو ممکن است ادرار به رنگ آبی متمایل به سبز تغییر رنگ دهد.
- جهت جلوگیری از ایجاد واکنش‌های حساسیتی پوست قبل از خروج از منزل از عینک آفتابی و لباس‌های پوشیده استفاده کنید.
- برای جلوگیری از عوارض گوارشی بهتر است دارو را همراه با غذا مصرف نمایید.

نحوه دفع دارو

این دارو عمدتاً از طریق کلیه‌ها دفع می‌گردد.

CLOMIPRAMINE

اقدامات احتیاطی خاص

آیا به پزشک‌تان گفته‌اید که:

- ∇ صرع دارید و تشنج می‌کنید.
- ∇ مدت طولانی است درگیر مشکل کبدی یا کلیوی هستید.
- ∇ دچار شیدایی و یا اختلال روانی شده‌اید.
- ∇ سایر داروها را همزمان مصرف می‌کنید.
- ∇ مشکل قلبی دارید.
- ∇ آب سیاه[1] دارید.
- ∇ ناراحتی تیروئید دارید.
- ∇ مشکل پروستات دارید.

دوران حاملگی

∇ ایمنی مصرف آن در این دوران اثبات نشده است.

دوران شیردهی

∇ این دارو در شیر مادر ترشح شده ممکن است عوارضی را برای شیرخوار به دنبال داشته باشد.

نوزادان و کودکان

∇ توصیه نمی‌شود.

بالای ۶۰ سالگی

∇ در این سنین عوارض داروها بیشتر نمایان می‌شود، کاهش دوز ضروری است.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ این دارو باعث تاری دید، خواب‌آلودگی و سرگیجه می‌شود و تا مشخص شدن اثرات دارو از انجام اینگونه مشاغل خودداری کنید.

الکل

∇ بپرهیزید، الکل اثرات آرامبخش دارو را به شدت افزایش می‌دهد.

جراحی و بیهوشی عمومی

∇ مصرف این داروها قبل از عمل جراحی و بیهوشی عمومی باید متوقف شود.

عوارض جانبی

عوارض جانبی دارو شامل سرگیجه، خواب‌آلودگی، خشکی دهان و یبوست است.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
خواب‌آلودگی / سرگیجه	●		■			
عرق‌کردن / برافروختگی	●		■			
خشکی دهان / تاری دید	●		■			
یبوست	●		■			
سخت ادرارکردن		●		■	▲	
تپش قلب		●		■	▲	▮
حساسیت‌های پوستی / بثورات جلدی		●		■	▲	

تداخل دارویی (مصرف همزمان با سایر داروها)

- **مسکن‌ها**، اکثر آرامبخش‌ها باعث افزایش اثرات تسکینی کلومیپرامین می‌شوند.
- **داروهای ضدفشارخون**، کلومیپرامین اثرات این داروها را افزایش می‌دهد.
- **ضدتشنج‌ها (مثل فنی‌توئین)**، کلومیپرامین اثرات این داروها را کاهش می‌دهد.
- **مهارکننده‌های منوآمین‌اکسیداز (مثل فنلزین)**، مصرف همزمان آنها باعث بروز عوارض خطرناکی می‌شود.
- **کینیدین (داروی قلبی)**، مصرف همزمان آن با کلومیپرامین باعث ایجاد بی‌نظمی‌های غیرطبیعی در ضربان قلب می‌شود.

[1] - اختلال چشمی است که باعث افزایش فشار داخلی چشم شده و در صورت عدم درمان باعث سردرد، کاهش بینایی و نهایتاً کوری می‌شود.

کلومیفن

طبقه‌بندی

گروه دارویی:

ضد ناباروری

خطرات ناشی از مصرف زیاد:

کم ■ متوسط □ زیاد □

میزان وابستگی:

کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری کلومید

اطلاعات عمومی

کلومیفن سبب افزایش ترشح هورمون‌های غده هیپوفیز می‌شود و بدین طریق تخمک‌گذاری را در زنان تحریک می‌کند. اگر میزان هورمون پس از مصرف دارو در خون افزایش نیابد، نشان می دهد که غده هیپوفیز بدرستی کار نمی‌کند. قرص‌ها در درمان ناباروری زنان باید حدود ۵ روز از شروع هر دوره قاعدگی مصرف شوند. این امر سبب تحریک تخمک‌گذاری می‌شود. اگر کلومیفن پس از چندین ماه تخمک‌گذاری را تحریک نکند، باید از دیگر داروها استفاده شود. بارداری‌های چند قلو(معمولاً دو قلو) در زنانی که با کلومیفن درمان می‌شوند، بیش از بقیه است. عوارض جانبی شامل افزایش خطر کیست‌های تخمدانی و بارداری نابجا است.

اطلاعات دارویی

دارویی که تجویز شده برای درمان بیماریتان مناسب است از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری کنید.

شکل دارویی

قرص

تعداد دفعات و زمان مصرف

روزی یکبار به مدت ۵ روز در هر دورهٔ قاعدگی

مقدار مصرف در بزرگسالان

ابتدا ۵۰ میلی‌گرم روزانه؛ مقدار مصرف تا ۱۰۰ میلی‌گرم در روز افزایش خواهد یافت.

شروع اثر

۱۰-۴ روز پس از آخرین نوبت دارو در هر دورهٔ قاعدگی تخمک‌گذاری انجام می‌شود. با این حال، ممکن است تا چندین ماه تخمک‌گذاری رخ ندهد.

مدت اثر

۵ روز

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

درظروف دربسته درجای خنک و خشک و دور از نور و دسترس کودکان قرار دهید.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

به محض یادآوری مصرف کنید. اگر موعد نوبت فراموش شده رسیده است، نوبت فراموش شده و نوبت بعدی را با هم مصرف کنید.

قطع مصرف دارو

طبق نظر پزشک دارو را شروع و یا قطع کنید، توقف دارو شانس لقاح را کاهش می دهد.

مصرف بیش از اندازه

معمولاً مصرف ناآگاهانه مشکلی ندارد ولی اگر بیش از آن مصرف شود و یا علائمی غیرطبیعی بوجود آید به سرعت به پزشک اطلاع دهید.

مصرف طولانی مدت

مصرف طولانی مدت کلومیفن ممکن است سبب اختلال بینایی شود. همچنین بهتر است بیش از ۶ دوره از درمان استفاده نشود چون ممکن است سبب سرطان تخمدان گردد.

کنترل و پایش

معاینات منظم چشمی در صورت وجود اختلال بینایی توصیه می‌شود. اندازه‌گیری دمای بدن و میزان هورمون در خون یا ادرار برای تشخیص علایم تخمک‌گذاری و بارداری ضروری است.

توصیه‌های ضروری

- احتمال دوقلوزایی با مصرف این دارو بالا می‌رود.
- وجود دل درد و دل پیچه نشانه کیست تخمدانی است دارو را قطع کنید و با پزشک تماس بگیرید.
- سعی کنید ۲ روز قبل از مصرف و تا ۳ روز پس از مصرف دارو مرتباً آمیزش داشته باشید.

نحوه دفع دارو

عمدهٔ دارو از راه مدفوع دفع می‌شود.

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک‌تان می‌داند که:

∇ مشکل مزمن کبدی دارید.

∇ سایر داروها را هم زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

∇ تجویز نمی‌شود. به محض بارداری دارو را قطع کنید.

دوران شیردهی

∇ تجویز نمی‌شود.

نوزادان و کودکان

∇ تجویز نمی‌شود.

بالای ۶۰ سالگی

∇ تجویز نمی‌شود.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ از آنجاکه ممکن است دارو سبب تاری دید شود، تا مشخص شدن اثر دارو بر بدن، از انجام چنین فعالیت‌هایی بپرهیزید.

الکل

∇ مصرف الکل را کاهش دهید.

عوارض جانبی

اغلب عوارض جانبی دارو به دوز آن بستگی دارد. ممکن است بزرگی تخمدان و تشکیل کیست در دوزهای بالا بوجود آید و معمولاً پس از چند هفته پس از قطع دارو برطرف می‌شود.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
گرگرفتگی / تهوع / استفراغ	●		■			
خونریزی بین قاعدگی	●		■			
ناراحتی شکمی / نفخ	●			■		
اختلال دید		●		■	▲	
درد شدید قفسه سینه و شکم		●		■	▲	▮
ناراحتی سینه‌ها / خشکی پوست		●		■		
ریزش مو / بثورات جلدی		●		■		
تشنج		●		■	▲	▮
گیجی		●		■		

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

ندارد.

کلونازپام

اطلاعات عمومی

کلونازپام جزء گروه دارویی بنزودیازپین‌ها است که عمدهٔ مصرف آن در درمان اضطراب و بی‌خوابی است. البته یکی از خاصیت‌های این دارو که آن را نسبت به سایر داروهای این گروه متمایز می‌کند اثر ضدتشنجی آن جهت پیشگیری از حملات صرعی[1] است. همچنین در جلوگیری از ایجاد گرفتگی‌های عضلانی کوتاه‌مدت (میوکلونوس) و حملات صرع کوچک در کودکان نیز مؤثر است. صرع کوچک، حملات ناگهانی داشته و به سرعت قطع می‌شود و دورهٔ حمله‌ها کوتاه و کمتر از ۱۰ ثانیه است. درمان سایر انواع صرع نیز مانند نوعی از سستی ناگهانی و غش در اثر نورشدید به این دارو پاسخ مناسبی می دهند. خاصیت اصلی گروه بنزودیازپین‌ها، اثرات آرامبخشی و تسکینی آنها است. کلونازپام هم بصورت تک دارو و همچنین همراه داروهای دیگر برای کنترل تشنج بکار می‌رود. اثر ضدتشنجی این دارو بعد از چند ماه‌استفاده پی در پی از بین می‌رود.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:

ضد تشنج (بنزودیازپین‌ها)

خطرات ناشی از مصرف زیاد:

کم □ متوسط ■ زیاد □

میزان وابستگی:

کم □ متوسط ■ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری ریوُتریل، کلونوپین

اطلاعات دارویی

دارویی که برای شما تجویز شده است برای درمان بیماری‌تان مناسب است، از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری نمایید.

شکل دارویی

قرص، شکل آمپول آن در ایران موجود نیست.

تعداد دفعات و زمان مصرف

۳-۱ بار روزانه

مقدار مصرف در بزرگسالان

بزرگسالان، یک میلی‌گرم در هنگام خواب برای شروع درمان و در ادامه دوز دارو را به ۸-۴ میلی‌گرم برسانید. کودکان، کاهش دوز براساس سن و وزن ضروری است.

شروع اثر

۴-۱ ساعت

مدت اثر

در حدود ۳۰ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

درظروف دربسته، در جای خشک و خنک (دمای اتاق)، و به دور از دسترس اطفال نگهداری شود.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

مشکل خاصی ایجاد نمی‌کند، یادتان آمد مصرف نمایید.

قطع مصرف دارو

به علت عود علائم بیماری، بدون دستور پزشک به طور ناگهانی دارو را قطع نکنید.

مصرف بیش از اندازه

معمولاً مصرف ناآگاهانه مشکل خاصی بوجود نمی‌آورد ولی اگر بیش از آن مصرف شود و علائمی مانند خواب‌آلودگی و منگی بوجود آید باید بلافاصله به پزشک اطلاع داده شود.

مصرف طولانی مدت

بعد از ۳ ماه مصرف این دارو، بدن نسبت به آن تحمل پیداکرده و اثرات دارو به تدریج کاهش می‌یابد یا کم‌کردن دوز دارو در یک فاصله زمانی کوتاه، می‌توان اثرات آن را بازگرداند.

توصیه‌های ضروری

- از دستبند یا گردنبندی که مشخصات بیماری و داروی مصرفی روی آن حک شده باشد استفاده نمایید.
- این دارو باعث افزایش بزاق می‌شود و این میزان بزاق ممکن است در هنگام خواب در کودکان و یا سالمندان باعث انسداد شود.

نحوه دفع دارو

این دارو از راه ادرار دفع می‌شود.

۱- بیماری سیستم عصبی است که با اختلال حمله‌ای و گذرای فعالیت الکتریکی مغز همراه است و باعث کاهش سطح هوشیاری، حرکات غیرطبیعی و اختلالات جسمی و روانی می‌شود.

CLONAZEPAM

اقدامات احتیاطی خاص

آیا به پزشک‌تان گفته‌اید که:

∇ درگیر بیماری تنفسی شدیدی هستید.
∇ مدت طولانی از بیماری کبدی یا کلیوی رنج می‌برید.
∇ سایر داروها را همزمان مصرف نمی‌کنید.
∇ به مصرف الکل یا مواد مخدر اعتیاد دارید.

دوران حاملگی

∇ ایمنی مصرف آن در این دوران تأیید نشده است.

دوران شیردهی

∇ این دارو در شیر مادر ترشح شده و ممکن است برای شیرخوار عوارضی بدنبال داشته باشد.

نوزادان و کودکان

∇ کاهش دوز دارو ضروری است.

بالای ۶۰ سالگی

∇ کاهش دوز دارو ضروری است.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ کلونازپام باعث خواب‌آلودگی و کُندی عکس‌العمل می‌شود و بنابراین تا مشخص شدن اثرات دارو از انجام اینگونه مشاغل خودداری نمایید.

الکل

∇ بپرهیزید. الکل باعث تشدید اثرات تسکینی دارو می‌شود.

عوارض جانبی

عمدهٔ عوارض جانبی دارو به خاصیت تسکینی و آرامبخشی آن برمی‌گردد. به طور طبیعی اثرات دارو بعد از چند روز از بین می‌رود برای افزایش اثرات درمانی آن باید مقداری از دوز دارو کم شود.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
خواب‌آلودگی صبحگاهی	●		■			
سرگیجه / عدم تعادل	●		■			
افزایش بزاق	●		■			
تغییر رفتار	●			■		
فراموشی / گیجی / ضعف عضلانی		●		■		

ک

تداخل دارویی (مصرف همزمان با سایر داروها)

- **آرامبخش‌ها**، کلیه داروهایی که اثر آرامبخشی دارند بر روی سیستم اعصاب مرکزی (مانند مغز) اثر تضعیف کنندگی دارند و باعث تشدید این اثر در مصرف همزمان با کلونازپام می‌شوند که عوارض خطرناکی به دنبال دارد. نمونه‌ای از داروهای آرامبخش عبارتند از، داروهای خواب‌آور، آنتی هیستامین‌ها، مسکن‌های مخدری، ضدافسردگی‌ها و داروهای ضدروان‌پریشی
- **سایر ضدتشنج‌ها**، کلونازپام باعث تغییر اثرات این داروها می‌شود و نیاز است در مصرف همزمان دوز این داروها توسط پزشک تنظیم شود.

کلونیدین

طبقه بندی

گروه دارویی:
داروهای ضدفشارخون

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم □ متوسط ■ زیاد □

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری کاتاپرس، دیگزارید

اطلاعات عمومی

این دارو متعلق به گروه داروهای ضدفشارخون است. عملکرد آن تحریک گیرنده‌های خاصی روی دیواره رگهاست که باعث کاهش مقاومت آنها نسبت به فشار حاصل از خون می‌شود. کلونیدین، علاوه بر اثر کاهش فشارخون، در طیف وسیعی از بیماریها مانند پیشگیری از سردردهای عروقی، درمان کمکی در کنترل علائم یائسگی، درمان کمکی در افرادی که مصرف مواد مخدر را قطع نموده‌اند، اسهال دیابتی و تأخیر رشد در کودکان، کاربرد دارد.

اطلاعات دارویی

این دارو برای درمان بیماریتان انتخاب مناسبی می‌باشد بنابراین بدون دستور پزشک از تغییر در میزان مصرف آن خودداری کنید.

شکل دارویی

قرص، مشمع‌های پوستی

تعداد دفعات و زمان مصرف

۲ بار روزانه

مقدار مصرف در بزرگسالان

بزرگسالان، در شروع ۰/۱ میلی‌گرم سپس تا ۰/۲ میلی‌گرم قابل افزایش است.

کودکان، در بیماری تاخیر رشد، ۰/۰۳۷۵ تا ۰/۱۵ میلی‌گرم

شروع اثر

۳۰ تا ۶۰ دقیقه

مدت اثر

۱۲ تا ۲۴ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

در قوطی دربسته در جای خشک و خنک (دمای اتاق) و به دور از نور و دسترس اطفال نگهداری شود.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

زمانی که یادتان آمد بخورید، اگر تا وعده بعدی زمانی نمانده بهتر است وعدهٔ بعدی را دوبرابر نکنید.

قطع مصرف دارو

بدون دستور پزشک دارو را قطع نکنید، ممکن است قطع ناگهانی دارو عوارض وخیمی به همراه داشته باشد، بهتر است دارو را به تدریج قطع نمایید.

مصرف بیش از اندازه

مصرف ناآگاهانه ممکن است مشکلی ایجاد نکند ولی اگر از این میزان بیشتر شد باعث کاهش تعداد ضربان قلب و خواب‌آلودگی می‌شود که لازم است به پزشک‌تان اطلاع دهید.

مصرف طولانی مدت

اگر مشکل کبدی و خونی بوجود نیاید مصرف طولانی مدت آن بلامانع است.

کنترل و پایش

انجام آزمایشات دوره‌ای خون و ادرار ضروری است.

توصیه‌های ضروری

- از تغییر وضعیت ناگهانی (مثل برخاستن ناگهانی) خودداری کنید.
- حتماً زمانی که از داروهای ضدافسردگی یا هر داروی اعصاب دیگری استفاده می‌کنید با پزشک‌تان راجع به مصرف هم‌زمان آن با کلونیدین مشورت کنید.
- علاوه بر مصرف دارو سعی کنید وزنتان را کم کنید، سیگار نکشید، رژیم کم‌نمک داشته باشید، ورزش منظم کنید، از میوه و سبزیجات تازه استفاده کنید و مهمتر از همه عصبانی نشوید.

نحوه دفع دارو

عمده این دارو از طریق ادرار و مقدار اندکی از طریق مدفوع دفع می‌گردد.

CLONIDINE

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید به پزشک‌تان گفته‌اید که:

∇ برای مدتی طولانی از مشکل کبدی یا کلیوی رنج برده‌اید.
∇ کم‌خونی دارید.
∇ افسردگی دارید و داروهای ضدافسردگی مصرف می‌کنید.
∇ آنژین صدری (درد قفسه صدری) دارید.
∇ سایر داروها را هم‌زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

∇ تجویز نمی‌شود.

دوران شیردهی

∇ این دارو در شیر مادر ترشح می‌شود، و ممکن است برای شیرخوار مضر باشد، اگر لازم است بیمار دارو را مصرف کند، روش دیگری برای تغذیه شیرخوار استفاده شود. با پزشک‌تان مشورت کنید.

نوزادان و کودکان

∇ کاهش دوز دارو ضروری است.

بالای ۶۰ سالگی

∇ دوز دارو را باید کم کرد.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ تا مشخص نشدن اثر دارو روی بدنتان از اینگونه مشاغل اجتناب کنید، این دارو باعث خواب‌آلودگی می‌شود که اگر این اتّفاق در حین رانندگی بیفتد عواقب خطرناکی به دنبال دارد.

الکل

∇ بپرهیزید، الکل به تنهایی باعث کاهش فشارخون می‌شود و اگر هم‌زمان با کلونیدین مصرف شود این اثر دوچندان شده و عواقب خطرناکی دارد.

جراحی و بیهوشی عمومی

∇ قبل از انجام هر عمل جراحی بهتر است مصرف دارو با دستور پزشک متوقف شود.

عوارض جانبی

این دارو عوارض شایعی ندارد و بیشتر عوارض آن نادر است. احتباس ادراری یکی از عوارض نادر است که با مصرف هم‌زمان مُدرها بهبود می‌یابد.

علائم / اثرات	فراوانی: شایع	فراوانی: نادر	مشورت با پزشک: در موارد شدید	مشورت با پزشک: در همه موارد	بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
خواب‌آلودگی	●		■			
افسردگی / سردرد	●			■		
خارش / خشکی دهان / یبوست		●	■			
احتباس ادراری		●		■	▲	
ناتوانی جنسی		●	■			
سرگیجه / غش		●		■		

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- خواب‌آلودگی و آرامبخشی ناشی از مصرف هم‌زمان این دارو با داروهای **ضدحساسیت (مثل ترفنادین)**، **مسکن‌ها (مثل کدئین‌ها)**، **آرامبخش‌ها ـ خواب‌آورها (مثل دیازپام)** تشدید می‌شود.
- **سایر داروهای ضدفشارخون**، مصرف هم‌زمان باعث افزایش اثر ضدفشاری کلونیدین می‌شود.
- **داروی ضدافسردگی (مثل ایمی‌پرامین)**، اگر هم‌زمان با کلونیدین مصرف شود باعث افزایش اثر ضد فشاری این دارو می‌شود و شاید اُفت ناگهانی فشارخون را در پی داشته باشد.

ک

کلیدینیوم ـ سی

اطلاعات عمومی

کلیدینیوم ـ سی از ترکیب داروی آرامبخشی به نام کلرودیازپوکساید و داروی ضد اسپاسمی به نام کلیدنیوم ساخته شده است. اثر آرامبخشی کلرودیازپوکساید علاوه بر کنترل اضطراب، غیر مستقیم باعث کاهش فعالیت گوارشی می‌شود. از طرف دیگر اثر ضد قلنجی کلیدنیوم موجب کاهش حرکات و ترشحات دستگاه گوارش می‌گردد. عمدهٔ مصرف این دارو در بیمارانی است که به دلیل اضطراب و دلهره دچار دل‌درد می‌شوند و یا از بیماری رودهٔ تحریک‌پذیر[1] رنج می‌برند. بنابراین دارو را در مواردی که ترش کرده‌اید و یا محتویات معده به مری سرازیر شده است، مصرف کنید.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
ضد اختلالات گوارشی (زخم معده، بیماری روده تحریک‌پذیر)

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم □ متوسط ■ زیاد □

میزان وابستگی:
کم □ متوسط ■ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری لیبراکس، هیداکس

اطلاعات دارویی

دارویی که برای شما تجویز شده است، برای درمان بیماری تان مناسب است، دوره درمان راکامل کنید و از تغییر دوز آن بپرهیزید.

شکل دارویی

قرص

تعداد دفعات و زمان مصرف

۴-۱ بار روزانه نیم تا یک ساعت قبل از غذا

مقدار مصرف در بزرگسالان

۵ میلی‌گرم کلرودیازپوکساید + ۲/۵ میلی‌گرم کلیدینیوم ۱ تا ۴ بار روزانه (روزانه از ۸ قرص بیشتر مصرف نشود)

شروع اثر

۱ ساعت

مدت اثر

۲ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده

مواد غذایی جذب این دارو را مختل می‌کند، بهتر است دارو را یک ساعت قبل از غذا مصرف کنید.

ذخیره‌سازی

در ظروف دربسته در دمای اتاق به دور از دسترس اطفال نگهداری شود.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

درصورتی که مصرف یک وعده را فراموش کردید، دوز بعدی را ۲ برابر نکرده و طبق برنامه زمانی خودتان مصرف راادامه دهید.

قطع مصرف دارو

این دارو برای مصارف کوتاه‌مدت تجویز می‌شود و در صورت عدم نیاز می‌توانید دارو را قطع کنید. اگر به دلایلی مجبورید دارو را طولانی مدت مصرف کنید برای قطع آن لازم است به تدریج دوز دارو را کم کرده تا درنهایت، مصرف آن را قطع نمایید.

مصرف بیش از اندازه

معمولاً مصرف ناآگاهانه مشکلی بوجود نمی‌آورد ولی اگر بیش از آن مصرف شود و یا علائمی مانند گیجی، خواب‌آلودگی به وجود آید، سریعاً به پزشک اطلاع دهید.

مصرف طولانی مدت

مصرف طولانی مدت باعث وابستگی روانی به دارو می‌شود که در این شرایط نمی‌توان دارو را ناگهانی قطع نمود.

توصیه‌های ضروری

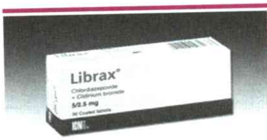
- این دارو را نیم تا یک ساعت قبل از غذا مصرف کنید.
- جهت جلوگیری از خشکی دهان از آدامس کم قند و آب‌نبات ترش استفاده نمایید.

نحوه دفع دارو

عمدهٔ دارو از راه ادرار دفع می‌شود.

۱- بیماری شایعی است که با علائم طولانی‌مدت درد قلنجی شکم، آروغ، نفخ، اسهال یا یبوست بروز می‌کند، علت آن شناخته شده نیست.

CLIDINIUM-C

اقدامات احتیاطی خاص

آیا پزشک‌تان می‌داند که:

∇ مدت‌ها است از مشکلات کبدی و کلیوی رنج می‌برید.
∇ آب سیاه[۲] دارید.
∇ مضطرب هستید و مدام از مسائل مختلف در نگرانی به سر می‌برید.
∇ سایر داروها را هم زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

∇ این دارو از جفت عبور کرده و ممکن است برای جنین مضر باشد، در سه ماهه اول بارداری می‌تواند باعث افزایش خطر ناهنجاری‌های مادرزادی شود.

دوران شیردهی

∇ توصیه نمی‌شود. این دارو در شیر ترشح شده و باعث خواب‌آلودگی و بی‌حالی شیرخوار می‌شود.

نوزادان و کودکان

∇ توصیه نمی‌شود.

بالای ۶۰ سالگی

∇ کاهش دوز ضروری است.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ این دارو باعث علائمی مانند خواب‌آلودگی، سرگیجه و تاری دید می‌شود، بنابراین تا مشخص شدن اثرات آن بر بدنتان از انجام اینگونه مشاغل خودداری کنید.

الکل

∇ بپرهیزید، الکل به تنهایی باعث تضعیف فعالیت مغزی می‌شود. اگر هم‌زمان با این دارو مصرف شود اثر یکدیگر را تشدید کرده و خطرات زیادی به دنبال دارد.

عوارض جانبی

شایع‌ترین عارضه این دارو خشکی دهان و خواب‌آلودگی است که با کاهش دوز دارو برطرف می‌شود.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
خواب‌آلودگی	●		■			
کاهش تعریق	●		■			
خشکی دهان	●		■			
تاری دید	●		■			
سردرد	●		■			
یبوست	●		■			
بثورات جلدی		●		■	▲	▮

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **آرامبخش‌ها، خواب‌آورها و داروهای ضد افسردگی**، مصرف هم‌زمان این داروها باعث افزایش اثر آرامبخشی کلیدینیوم ـ سی می‌شود.
- **قرص‌های ضد حاملگی**، در مصرف هم‌زمان با کلیدینیوم ـ سی اثر این داروها کاهش یافته و اختلال بارداری افزایش می‌یابد.
- **آتنولول (قرص قلبی)**، کلیدینیوم ـ سی اثر این دارو را افزایش داده باعث اُفت هرچه بیشتر فشارخون می‌شود.

ک

۲- اختلال چشمی است که باعث افزایش فشار داخلی چشم شده و در صورت عدم درمان باعث سردرد، کاهش بینایی و نهایتاً کوری می‌شود.

کو ـ آموکسی‌کلاو

اطلاعات عمومی

کو ـ آموکسی‌کلاو از ترکیب دو آنتی‌بیوتیک به نام آموکسی سیلین و کلاوولانیک اسید تشکیل شده است. آموکسی سیلین جزء آنتی‌بیوتیک‌های پنی سیلینی است که بطور مجزا شرح داده شده است. کلاوولانیک اسید می‌تواند به جدار باکتری‌ها نفوذ کرده ساخت دیوارهٔ میکروب را مختل و آنها را نابود کند. در ترکیب این دو آنتی‌بیوتیک دارویی تولید شده است که از نظر قدرت میکروب‌زدایی بسیار مؤثر عمل می‌کند. کو ـ آموکسی‌کلاو در انواع ذات‌الریه، عفونت گوش میانی، سینوزیت، عفونت‌های پوستی و ادراری کاربرد دارد.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:

آنتی‌بیوتیک

خطرات ناشی از مصرف زیاد:

کم ■ متوسط □ زیاد □

میزان وابستگی:

کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ **لازم نیست** □

نام‌های تجاری آگمنتین، آمی‌کلاو

اطلاعات دارویی

دارویی که برای شما تجویز شده است، برای درمان بیماری تان مناسب است، دوره درمان را کامل کنید و از تغییر دوز آن بپرهیزید.

شکل دارویی

سوسپانسیون، قرص

تعداد دفعات و زمان مصرف

هر ۱۲-۸ ساعت (۳-۲ بار)

مقدار مصرف در بزرگسالان

در بزرگسالان، یک قرص ۶۲۵ میلی‌گرم هر ۱۲ ساعت یا یک قرص ۳۷۵ میلی‌گرم هر ۸ ساعت، اگر قادر به خوردن قرص نیستید از سوسپانسیون استفاده کنید. در کودکان، ۴۰ میلی‌گرم هر کیلوگرم وزن بدن روزانه.

شروع اثر

۲-۱ ساعت

مدت اثر

۶ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

در ظروف دربسته در جای خشک و خنک به دور از نور و دسترس اطفال نگهداری شود. شکل سوسپانسیون آن را پس از بازکردن در یخچال نگهداری و برای ۱۰ روز قابل استفاده است.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

یادتان آمد بلافاصله مصرف کنید.

قطع مصرف دارو

پس از کامل کردن دوره درمان ادامهٔ مصرف دارو ضرورتی ندارد.

مصرف بیش از اندازه

معمولاً مصرف ناآگاهانه مشکلی بوجود نمی‌آورد ولی اگر بیش از آن مصرف شود و علائمی غیرطبیعی بروز کند سریعاً به پزشک اطلاع دهید.

مصرف طولانی مدت

پس از کامل کردن دورهٔ درمان ادامه مصرف آن ضرورتی ندارد.

توصیه‌های ضروری

- در طی مصرف این دارو، مراقب خارج شدن ترشحات سفیدرنگ پنیری و بدون بو از مهبل که با خارش و تورم همراه است، باشید.
- این دارو را می‌توانید قبل، همراه یا بعد از غذا مصرف کنید.
- سوسپانسیون دارو را هنگام مصرف خوب تکان دهید.

نحوه دفع دارو

عمدهٔ آن از راه ادرار دفع می‌شود.

۱- بیماری است حساسیتی که با تنگی نفس و خس‌خس سینه به علت تنگ شدن مجاری تنفسی بوجود می‌آید.

۲- نوعی بیماری حساسیتی است که در فصل خاصی ایجاد می‌شود و با آبریزش بینی، تب، سرخی چشم‌ها و عطسه همراه است.

۳- نوعی حساسیت پوستی است که با خارش و التهاب موضعی همراه است.

CO-AMOXICLAV

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک‌تان می‌داند که:

- ∇ مدت زیادی است درگیر بیماری کلیوی هستید.
- ∇ دچار یکی از بیماری‌های حساسیتی مانند آسم[1]، تب یونجه[2] و اگزما[3] هستید.
- ∇ به پنی‌سیلین و فرآورده‌های آن حساسیت دارید.
- ∇ نقرس دارید.
- ∇ سایر داروها را هم زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

∇ توصیه نمی‌شود.

دوران شیردهی

∇ در شیر مادر ترشح شده ممکن است برای شیرخوار مضر باشد اگر لازم است مصرف کنید با احتیاط و زیر نظر پزشک انجام شود.

نوزادان و کودکان

∇ کاهش دوز ضروری است.

بالای ۶۰ سالگی

∇ کاهش دوز ضروری است.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ مشکل خاصی ندارد.

الکل

∇ مشکلی ندارد.

عوارض جانبی

بیشترین عوارض جانبی کو ـ آموکسی‌کلاو مربوط به دوز دارو می‌باشد که معمولاً با تنظیم آن توسط پزشک برطرف می‌شود. شایع‌ترین عارضه مربوط به مشکلات گوارشی از قبیل تهوع، استفراغ و اسهال است.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
بثورات جلدی	●			■	▲	▮
اسهال	●		■			
تهوع و استفراغ		●	■			
خس‌خس سینه		●		■	▲	▮
خارش		●		■	▲	▮
تورم دهان و زبان		●		■	▲	▮

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **قرص‌های ضدحاملگی**، درمصرف هم زمان با کو ـ آموکسی‌کلاو باعث کاهش اثر این داروها شده و احتمال بارداری را افزایش می‌دهد.
- **پروبنسید (ضدنقرس)**، پروبنسید باعث جلوگیری از دفع آموکسی‌سیلین موجود در کو ـ آموکسی‌کلاو شده و میزان آن را در خون به شدت افزایش می‌دهد.

ک

کو ـ پروکسامول

اطلاعات عمومی

(درحال حاضر این دارو در بازار دارویی ایران موجود نمی‌باشد) کو-پروکسامول به علت وجود عوارض ناشی از مصرف زیاد، به صورت طولانی مدت تجویز نمی‌شود و بیمار باید تحت نظر پزشک دوز مصرفی را در زمانی محدود مصرف و بعد از آن دارو را قطع نماید، هرگونه تغییر در مصرف دارو باید با نظر پزشک معالج صورت پذیرد. این دارو ترکیبی است از دو داروی **پاراستامول** (جزء مسکن‌های غیر مخدری است) و دکستروپروپوکسی فن (جزء مسکن‌های مخدری ملایم است) که این داروها نیز در بازار دارویی ایران موجود نیست. کو-پروکسامول برای کاهش دردهای خفیف و متوسط استفاده می‌شود و تحقیقات اخیر نشان داده این دارو (که دارویی ترکیبی است)، اثر بیشتری نسبت به پاراستامول به تنهایی دارد. وجود مسکن مخدری در ترکیب کو-پروکسامول باعث ایجاد عوارضی شده است که در این گروه دارویی شایع است مانند: گیجی، سرخوشی خفیف، تهوع و یبوست. در صورتی که دارو را بیش از مدت تعیین شده مصرف کنید باعث ایجاد عادت دارویی شده و خطرات زیادی بدنبال دارد. همانطور که اشاره شد این دارو از دو دارو به شکل ترکیب ساخته شده است که دکستروپروپوکسی فن موجود در آن اگر بیش از دوز تعیین شده و در مدت طولانی مصرف شود باعث بروز عوارض وخیمی بر روی دستگاه تنفسی می‌شود.

طبقه بندی

گروه دارویی:
مسکن‌های مخدری

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم ☐ متوسط ☐ زیاد ■

میزان وابستگی:
کم ☐ متوسط ■ زیاد ☐

نسخه پزشک لازم است ■ **لازم نیست** ☐

نام‌های تجاری کاسالژزیک، دیستالژزیک

اطلاعات دارویی

داروی تجویز شده برای درمان بیماریتان مناسب است، بدون دستور پزشک میزان مصرف آن را تغییر ندهید.

شکل دارویی

قرص

تعداد دفعات و زمان مصرف

در صورت نیاز ۴-۳ بار روزانه می‌توان مصرف نمود

مقدار مصرف در بزرگسالان

۲ قرص برای یک وعده و حداکثر ۸ قرص در روز

شروع اثر

نیم تا یک ساعت

مدت اثر: ۶ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده: هیچ

ذخیره‌سازی

در قوطی دربسته، در جای خشک و خنک و به دور از دسترس اطفال نگهداری شود.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

در صورتی که درد داشتید وعده فراموش شده را بلافاصله بخورید ولی اگر تا وعدهٔ بعدی کمتر از ۴ ساعت باقی مانده بود منتظر وعده بعدی باشید.

قطع مصرف دارو

در صورتی که ۴-۲ هفته از مصرف دارو می‌گذرد می‌توانید بلافاصله دارو را قطع کنید و با اطمینان ادامه ندهید، اگر نیاز به مصرف بیشتر دارو دارید باید با نظر پزشک رفته رفته از مقدار مصرف آن کم کنید و دارویی دیگر را جانشین آن نمایید.

مصرف بیش از اندازه

در صورت بروز کاهش یا بی‌نظمی تنفسی، خواب‌آلودگی و از دست رفتن هوشیاری اقدامات اولیه را انجام دهید و سریعاً به اورژانس اطلاع دهید.

"به راهنمای اقدامات اولیه در مسمومیت‌های دارویی در انتهای کتاب مراجعه شود."

مصرف طولانی مدت

این دارو به هیچ عنوان توسط پزشکان برای مصرف طولانی مدت تجویز نمی‌شود، حداکثر مدت مصرف آن ۴ هفته است که در صورت عدم دریافت پاسخ درمانی مناسب دوز آن بتدریج کاهش یافته و با داروی دیگری جانشین آن می‌شود.

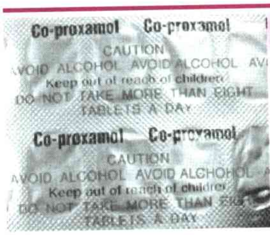
توصیه‌های ضروری

- برای جلوگیری از عوارض گوارشی دارو می‌توانید آن را همراه غذا مصرف نمایید.
- در صورتی که این دارو به مدتی طولانی (بیش از ۴ هفته) مصرف شود باعث عادت دارویی و وابستگی شده و بیمار نمی‌تواند به راحتی دارو را قطع نماید و با قطع ناگهانی آن عوارض قطع دارو بوجود می‌آید. اکیداً توصیه می‌شود از مصرف طولانی مدت دارو پرهیز کنید.

نحوه دفع دارو

این دارو از راه ادرار دفع می‌گردد.

CO-PROXAMOL

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید به پزشک‌تان گفته‌اید که:

- ∇ مدت زیادی مشکل کلیوی و کبدی داشته‌اید.
- ∇ مشکل مصرف داروها را بطور کلی دارید یا به مقدار زیادی الکل می‌نوشید.
- ∇ مشکل تنفسی از قبیل آسم و برونشیت دارید.
- ∇ از افسردگی رنج می‌برید.
- ∇ سایر داروها را هم‌زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

∇ ایمنی آن در این دوران اثبات نشده، از مصرف آن خودداری شود.

دوران شیردهی

∇ این دارو در شیر مادر ترشح شده و ممکن است عوارضی برای شیرخوار داشته باشد.

نوزادان و کودکان

∇ توصیه نمی‌شود.

بالای ۶۰ سالگی

∇ دوز دارو باید کاهش یابد.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ تا مشخص نشدن اثر دارو روی بدن‌تان از مصرف آن در اینگونه مشاغل خودداری کنید. این دارو باعث خواب‌آلودگی و گیجی می‌شود که در هنگام رانندگی و مشاغلی که نیاز به دقت دارند، بسیار خطرناک است.

الکل

∇ خودداری شود، الکل به شدت خاصیت سمی دارو را در بدن افزایش می‌دهد.

عوارض جانبی

معمولاً بروز عوارض شدید این دارو نادر است.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
سرگیجه / خواب‌آلودگی	●		■			
تهوع / استفراغ	●		■			
یبوست		●	■			
سرخوشی / توهم		●	■		▲	
بثورات جلدی		●		■	▲	

ک

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **توصیه کلی،** همهٔ داروهایی که روی سیستم اعصاب مرکزی اثر تضعیف کنندگی دارند مانند الکل، داروهای ضداضطراب و ضدافسردگی‌ها می‌توانند اثرات کو-پروکسامول را افزایش دهند.
- کو-پروکسامول می‌تواند اثرات **کاربامازپین** (داروی ضدتشنج و درد) را افزایش دهد.
- این دارو می‌تواند اثرضدانعقادی **داروهای ضدانعقادی خوراکی** (مثل وارفارین) را افزایش دهد.

کو ـ تریموکسازول

اطلاعات عمومی

کو ـ تریموکسازول از ترکیب دو داروی آنتی‌بیوتیکی به نام تری‌متوپریم و سولفامتوکسازول ساخته شده است. این دارو برای عفونت‌های شدید تنفسی و مجاری ادراری تنها در زمانی که قابل درمان با دیگر داروها نیستند، بکار می‌رود. همچنین کو ـ تریموکسازول برای درمان ذات‌الریه، توکسوپلاسموز (نوعی عفونت انگلی) و سایر عفونت‌های باکتریایی (نوکاردیایی) بکار می‌رود. همچنین این دارو در درمان عفونت گوش میانی کودکان در صورتی که داروی بی‌خطرتری موثر نباشد، بکار می‌رود. اگرچه کو ـ تریموکسازول قبلاً بطورگسترده‌ای تجویز می‌شد ولی درسال‌های اخیر و با روی کارآمدن داروهای جدید، مؤثرتر و بی‌خطرتر تا حد زیادی کاهش یافته است. عوارض جانبی نادر اما جدی کو ـ تریموکسازول عبارتند از بثورات جلدی، اختلالات خونی و آسیب کبدی یا کلیوی.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:

آنتی‌بیوتیک

خطرات ناشی از مصرف زیاد:

کم □ متوسط ■ زیاد □

میزان وابستگی:

کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری فکتریم، سپترین

اطلاعات دارویی

دارویی که تجویز شده برای درمان بیماری‌تان مناسب است از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری کنید.

شکل دارویی

قرص، سوسپانسیون، آمپول

تعداد دفعات و زمان مصرف

معمولاً روزی ۲ بار و ترجیحاً با غذا

مقدار مصرف در بزرگسالان

معمولاً ۴ قرص روزانه (قرص استاندارد ۴۸۰ میلی‌گرمی است)

شروع اثر

۴-۱ ساعت

مدت اثر

۱۲ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده

مایعات فراوانی را بویژه در آب و هوای گرم مصرف کنید.

ذخیره‌سازی

درظروف دربسته در جای خنک و خشک و دور از نور و دسترس کودکان قرار دهید.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

به محض یادآوری مصرف کنید. اگر مقدار طبیعی ۴۸۰ میلی‌گرم است، آن را دو برابر کنید و اگر از این حد بیشتر است، فقط یک نوبت مصرف کنید.

قطع مصرف دارو

دورهٔ درمان راکامل کنید. حتی اگراحساس بهبودی کردید، ممکن است عفونت اولیه هنوز وجود داشته باشد و علایم بیماری در صورت توقف زودرس عود کند.

مصرف بیش از اندازه

معمولاً مصرف ناآگاهانه مشکلی بوجود نمی‌آورد ولی اگر بیش از آن مصرف شود و علائمی مانند تهوع، استفراغ، گیجی و سرگیجه به وجود آید، بلافاصله به پزشک اطلاع دهید.

مصرف طولانی مدت

مصرف طولانی مدت این دارو ممکن است سبب کمبود اسید فولیک (نوعی ویتامین) شده و به کم‌خونی بیانجامد.

کنترل و پایش: آزمایش خون دوره‌ای توصیه می‌شود.

توصیه‌های ضروری

- دارو را همراه مایعات کافی مصرف نمایید و در طول روز آب کافی بنوشید.
- اگر دچار اسهال شدید آن را جدی گرفته به پزشک اطلاع دهید.

نحوه دفع دارو

عمدهٔ دارو از راه ادرار دفع می‌شود.

۱- نوعی بیماری ارثی است که به علت کمبود آنزیمی در بدن با مصرف بعضی از مواد غذایی و یا داروهایی خاص دچار کم خونی شدید و واکنش‌های حساسیتی می‌شوند.

۲- نوعی درگیری خونی که تظاهرات کبدی و پوستی نیز دارد.

CO-TRIMOXAZOLE

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک تان می‌داند که:

∇ مشکل مزمن کبدی یا کلیوی دارید.
∇ دچار بیماری خونی شده‌اید.
∇ بیماری فاویسم[1] دارید.
∇ به این گروه از آنتی‌بیوتیک‌ها حساسیت دارید.
∇ پورفیری[2] دارید.
∇ سایر داروها را هم زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی
∇ معمولاً تجویز نمی‌شود. ممکن است بر جنین اثر سوئی بگذارد.

دوران شیردهی
∇ دارو وارد شیر می‌شود اما در مقادیر معمول، احتمال آسیب به شیرخوار اندک است.

نوزادان و کودکان
∇ در نوزادان زیر ۶ هفته توصیه نمی‌شود. ممکن است کاهش مقدار مصرف در کودکان بزرگتر لازم باشد.

بالای ۶۰ سالگی
∇ معمولاً عوارض داروها در دوران سالمندی افزایش می‌یابد بنابراین کاهش دوز ضروری است.

رانندگی و مشاغل پُرخطر
∇ مشکل شناخته شده‌ای وجود ندارد.

الکل
∇ مشکل شناخته شده‌ای وجود ندارد.

عوارض جانبی

شایع‌ترین مشکلات بثورات جلدی و خارش است. سایر عوارض کمتر شایع است و عبارتند از تهوع، استفراغ، اسهال، زخم‌شدگی زبان و سردرد.

علائم / اثرات	فراوانی: شایع	فراوانی: نادر	مشورت با پزشک: در موارد شدید	مشورت با پزشک: در همه موارد	بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
بثورات جلدی / خارش	●			■	▲	▮
تهوع / استفراغ		●		■		
اسهال		●	■			
زخم‌شدگی زبان		●		■		
سردرد		●		■		
زردی		●		■		▮

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **وارفارین،** کوتریموکسازول سبب افزایش اثر ضدانعقادی می‌شود؛ مقدار مصرف وارفارین باید کاهش یابد. در غیر این صورت خونریزی‌های غیرطبیعی بوجود می‌آید.
- **سیکلوسپورین (داروی مصرفی در پیوند اعضاء)،** مصرف سیکلوسپورین به همراه کو ـ تریموکسازول ممکن است سبب اختلال عملکرد کلیوی شود.
- **فنی توئین (ضدتشنج)،** کو ـ تریموکسازول می‌تواند سبب افزایش فنی توئین در بدن شود. باید مقدار مصرف فنی‌توئین را کاهش دهید.
- **داروهای ضددیابت خوراکی،** کو ـ تریموکسازول ممکن است سبب افزایش اثر آنها شده و قند خون افزایش می‌یابد.

ک

کو ـ فن تروپ

اطلاعات عمومی

(در حال حاضر این دارو در بازار دارویی ایران موجود نیست). کو ـ فن تروپ یک داروی ضد اسهال است که حاوی دیفنوکسیلات و آتروپین به صورت ترکیب است. این دارو انقباضات روده‌ای را کاهش می‌دهد و با این عمل از سیلان بودن مدفوع و تکرر حرکات روده می‌کاهد. کو ـ فن تروپ به منظور بهبود حملات ناگهانی یا راجعه اسهال بکار می‌رود. کو ـ فن تروپ برای درمان اسهال ناشی از عفونت، سموم یا آنتی‌بیوتیک‌ها مناسب نیست چرا که با کاهش دفع ماده مضر از روده‌ها، بهبودی را به تأخیر می‌اندازد. این دارو سبب مگاکولون[1] می‌شود. این بیماری باعث اتساع خطرناک روده شده در رسیدن خون به دیواره روده اختلال ایجاد کرده و نهایتاً خطر سوراخ شدگی را افزایش می‌دهد. در دوزهای معمول، عوارض جانبی جدی نادر است. با این حال، در صورت مصرف بیش از حد دارو عوارض جانبی بسیار ناخوشایندی بوجود می‌آید. این دارو بویژه برای کودکان بسیار سمی و خطرناک است و حتماً باید دور از دسترس آنها قرار گیرد.

طبقه بندی

گروه دارویی:
ضد اسهال مخدری

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم □ متوسط ■ زیاد □

میزان وابستگی:
کم □ متوسط ■ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری دیارفن، لوموتیل، تروپرژن

اطلاعات دارویی

دارویی که تجویز شده برای درمان بیماری‌تان مناسب است از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری کنید.

شکل دارویی

قرص

تعداد دفعات و زمان مصرف

۴-۳ بار در روز

مقدار مصرف در بزرگسالان

بالغین، ۱۰۰ میلی‌گرم روزانه و سپس ۵ میلی‌گرم هر ۶ ساعت تا زمانی که اسهال کنترل شود. کودکان، کاهش دوز براساس سن ضروری است (در کودکان زیر ۴ سال توصیه نمی‌شود).

شروع اثر

تا یک ساعت، و برای کنترل اسهال چندین ساعت زمان نیاز است.

مدت اثر

تا ۲۴ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده

در شرایط اسهال به مقدار زیادتری از معمول آب یا سایر مایعات را بنوشید.

ذخیره‌سازی

در محفظه سربسته در جای خنک و خشک و دور از نور و دسترس کودکان قرار دهید.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

به محض یادآوری مصرف کنید. اگر قرار است دوز بعدی را در ۳ ساعت آینده مصرف کنید، کل دوز روزانه را در یک وعده مصرف کنید و از مصرف نوبت بعدی صرف‌نظر کنید.

قطع مصرف دارو

به محض آنکه به دارو نیاز نداشتید، مصرف آن را متوقف کنید.

مصرف بیش از اندازه

معمولاً مصرف ناآگاهانه مشکلی بوجود نمی‌آورد ولی اگر بیش از آن مصرف شود و یا علائمی مانند خواب‌آلودگی غیرطبیعی، خشکی دهان و پوست، بیقراری و کاهش هوشیاری بوجود آید سریعاً به پزشک اطلاع دهید.

مصرف طولانی مدت

معمولاً توصیه نمی‌شود.

توصیه‌های ضروری

- این دارو حاوی دیفنوکسیلات است و می‌تواند در طولانی مدت وابستگی دارویی ایجاد کند، ضمناً در طولانی مدت عملکرد طبیعی روده مختل شده و خطرات بی‌شماری را بوجود می‌آورد.

نحوه دفع دارو

عمدهٔ دفع دارو از راه ادرار است.

۱- بخشی از رودهٔ بزرگ است که متسع شده (بیش از ۶ سانتی‌متر) و دیوارهٔ آن بسیار نازک می‌شود، این حالت در اختلالات التهابی روده دیده می‌شود.

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک‌تان می‌داند که:

- ∇ مشکل کبدی دارید.
- ∇ دچار دل دردهای شدید می‌شوید.
- ∇ اسهال خونی دارید.
- ∇ اخیراً آنتی‌بیوتیک مصرف کرده‌اید.
- ∇ کولیت اولسراتیو [2] دارید.
- ∇ اخیراً به خارج از کشور مسافرتی داشته‌اید.
- ∇ سایر داروها را هم زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

∇ ایمنی دارو در دوران حاملگی به اثبات نرسیده است. با پزشک خود مشورت کنید.

دوران شیردهی

∇ دارو وارد شیر می‌شود و سبب خواب‌آلودگی شیرخوار می‌گردد. با پزشک خود مشورت کنید.

نوزادان و کودکان

∇ در سنین زیر ۴ سال توصیه نمی‌شود. برای کودکان بزرگتر کاهش دوز ضروری است.

بالای ۶۰ سالگی

∇ کاهش دوز ضروری باشد.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ از آنجا که دارو سبب خواب‌آلودگی و گیجی می‌شود، تا زمانی که اثر دارو بر بدن شما مشخص نشده است، از انجام چنین فعالیت‌هایی خودداری کنید.

الکل

∇ مصرف نکنید. الکل ممکن است سبب افزایش اثرات خواب‌آوری دارو شود.

عوارض جانبی

عوارض جانبی کو ـ فن‌تروپ بندرت مشاهده می‌شوند. در صورت بروز درد یا نفخ، تهوع یا استفراغ، پزشک را در جریان بگذارید.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
خواب‌آلودگی	●		■			
بیقراری		●	■			
سردرد		●	■			
بثورات و خارش پوستی		●		■		
گیجی		●		■		
تهوع /استفراغ		●		■	▲	▮
ناراحتی شکمی		●		■	▲	▮

ک

تداخل دارویی (مصرف همزمان با سایر داروها)

- **خواب‌آورها،** همه داروهایی که اثرات خواب‌آور بر دستگاه عصبی مرکزی (مغز) دارند، ممکن است عوارض جانبی کو ـ فن‌تروپ را افزایش دهند. چنین داروهایی شامل داروهای ضداضطراب و خواب‌آور، آنتی‌هیستامین‌ها، مسکن‌های مخدر، ضدافسردگی‌ها و ضدروان‌پریشی‌ها هستند.
- **داروهای ضدافسردگی،** مصرف هم زمان این داروها با کو – فن‌تروپ باعث افزایش شدید فشارخون می‌شود.

۲– نوعی التهاب رودهٔ بزرگ است که می‌تواند همراه با عوارض خارج روده‌ای نیز باشد.

کینیدین

اطلاعات عمومی

این دارو به‌طور مستقیم روی عضله قلب اثر گذاشته باعث کاهش هدایت عصبی و تحریک‌پذیری عضلات می‌شود، این اثر منجر به کاهش بی‌نظمی ضربان قلب می‌شود.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:

ضدبی‌نظمی ضربان قلب

خطرات ناشی از مصرف زیاد:

کم ☐ متوسط ■ زیاد ☐

میزان وابستگی:

کم ■ متوسط ☐ زیاد ☐

نسخه پزشک لازم است ■ **لازم نیست** ☐

نام‌های تجاری سین‌کوین، نووکینیدین، کوینورا

اطلاعات دارویی

دارویی که برای شما تجویز شده است برای درمان بیماریتان مناسب است، از تغییر در میزان مصرف آن بدون دستور پزشک خودداری کنید.

شکل دارویی

قرص، کپسول، قرص آهسته رهش

تعداد دفعات و زمان مصرف

۳ یا ۴ بار روزانه

مقدار مصرف در بزرگسالان

برای انقباضات زودرس دهلیزی و بطنی[1]، ۲۰۰ تا ۳۰۰ میلی‌گرم روزانه.

برای افزایش ضربان حمله‌ای فوق بطنی، ۴۰۰ تا ۶۰۰ میلی‌گرم هر ۲ تا ۳ ساعت تا توقف کامل حمله

برای فلوتر دهلیزی، ۲۰۰ میلی‌گرم روزانه که بتدریج براساس نیاز افزایش می‌یابد (۲۰۰ تا ۳۰۰ میلی‌گرم روزانه)

شروع اثر

قرص ۳۰دقیقه، قرص آهسته رهش،ناشناخته

مدت اثر

قرص ۶ تا ۸ساعت، قرص آهسته رهش ۸ تا ۱۲ساعت

رژیم غذایی توصیه شده: هیچ

ذخیره‌سازی

در قوطی دربسته در جای خشک و خنک به دور از دسترس اطفال نگهداری کنید.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

یادتان آمد بلافاصله بخورید ولی اگر بیش از ۲ ساعت از زمان مصرف آن گذشته آن را مصرف نکرده و دوز بعدی را دوبرابر نکنید.

قطع مصرف دارو

بدون دستور پزشک دارو را قطع نکنید، کاهش تدریجی این دارو برای جلوگیری از پیدایش علائم بیماری ضروری است.

مصرف بیش از اندازه

مصرف ناآگاهانه در صورتی که میزان آن کم باشد شاید مشکلی ایجاد نکند ولی بیشتر از آن باعث عوارض خطرناکی می‌شود که بهتر است به پزشک‌تان اطلاع دهید.

مصرف طولانی مدت

در مصرف درازمدت باید مراقب مسمومیت‌های قلبی، کبدی و کلیوی بود.

کنترل و پایش: آزمایش‌های دوره‌ای خون جهت بررسی عملکرد کبدی و کلیوی ضروری است.

توصیه‌های ضروری

- دارو را می‌توانید یک ساعت قبل از غذا یا ۲ ساعت بعد از آن مصرف کنید تا جذب بهتری داشته باشد ولی اگر دچار ناراحتی معده و سوءهاضمه می‌شوید، دارو را همراه غذا مصرف کنید.
- یاد بگیرید ضربان قلب خود را بشمارید، در صورتی که تعداد آن بیش از ۱۲۰ ضربه در دقیقه است، دارو را متوقف و با پزشک خود مشورت نمایید.
- اگر اسهال شدید گرفتید که به درمان مقاوم بود به پزشک‌تان اطلاع دهید.

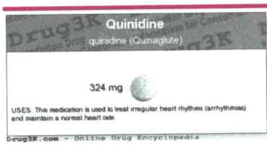
نحوه دفع دارو

این دارو از راه ادرار دفع می‌گردد.

۱- اختلال در ضربان قلب با منشأ حفره‌های دهلیزی و بطنی

۲- از بیماری‌های مزمنی که علت آن اختلال در ایمنی بدن است و علائم آن به صورت بثورات جلدی، درد مفاصل، کم‌خونی و تب می‌باشد.

QUINIDINE

اقدامات احتیاطی خاص

پزشک‌تان می‌داند که شما:

- ∇ مدت زیادی مشکل کبدی یا کلیوی داشته‌اید.
- ∇ همیشه از کاهش فشارخون رنج برده‌اید.
- ∇ سایر داروها را بطورهمزمان مصرف می‌کنید.
- ∇ سندرم لوپوس اریتماتو[۲] دارید.
- ∇ کم‌خونی دارید.
- ∇ نارسایی قلبی دارید.

دوران حاملگی

∇ تجویز نمی‌شود.

دوران شیردهی

∇ عوارضی برای شیرخوار گزارش نشده است، بهتر است مصرف نشود.

نوزادان و کودکان

∇ کاهش دوز دارو ضروری است.

بالای ۶۰ سالگی

∇ عوارض عصبی دارو در این سنین بطور گسترده‌ای آشکار می‌شود بهتر است برای جلوگیری از بروز آن دوز دارو کاهش یابد.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ به علت کاهش فشارخون و احتمال بروز سرگیجه از انجام رانندگی خودداری کنید و منتظر مشخص شدن اثرات دارو روی بدنتان باشید.

الکل

∇ پرهیز شود.

عوارض جانبی

این دارو شامل طیف وسیعی از عوارض جانبی است که ممکن است بعضی از این عوارض با تنظیم دوز دارو و تجویز صحیح آن براساس سن و بیماریهای زمینه‌ای بیمار برطرف یا بروز نکند.

بامصرف این دارو ممکن است بعضی عوارض خطرناک مانند اختلال عملکردی کبدی یاکلیوی، سنکوپ[۳]، مسمومیت قلبی، فیبریلاسیون بطنی[۴]، نارسایی احتقانی قلب[۵] ایجاد شود که قطع سریع دارو و اطلاع به پزشک یا اورژانس ضروری است.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
سردرد/بی قراری/رنگ‌پریدگی	●		■			
عرقسرد/اسهال/تهوع/استفراغ	●		■			
کاهش فشارخون/سرگیجه/غش		●		■		
انقباضات پیش‌رس بطنی[۶]		●		■	▲	▮
افزایش ضربان قلب / کم‌خونی		●		■	▲	▮
جوشهای پوستی/خونریزی از مخاط		●		■	▲	▮

تداخل دارویی (مصرف همزمان با سایر داروها)

- در صورتی که این داروهمزمان با **دیگوکسین (قرص قلبی)** مصرف شود میزان دیگوکسین را در خون افزایش داده و باعث مسمومیت دارویی می‌شود.
- این دارو اثرات داروهای **فنی‌توئین (ضدصرع)**، **فنوباربیتال (خواب‌آور)** و **ریفامپین (آنتی‌بیوتیک)** راکاهش می‌دهد.
- کینیدین باعث افزایش میزان **سایمیتدین (داروی معده)** در خون شده و اثرات آن را افزایش می‌دهد.
- مصرف همزمان کینیدین با **داروهای ضدفشارخون و نیتراتها (مثل نیتروگلیسرین)** اثر کاهندگی فشارخون را تشدید و باعث سرگیجه در بیمار می‌شود.

۳- زمانی که در رسیدن خون به مغز اختلالی بوجود آید شخص بیهوش شده و غش می‌کند به این شرایط سنکوپ می‌گویند.

۴- ضربان‌های بسیار شدید و بی‌نظم قلب که بسیار خطرناک می‌باشد و حفرات قلبی مدام منقبض می‌شوند.

۵- زمانی که قلب قادر به پمپ کردن خون بطور طبیعی نمی‌باشد میزان خون درون قلب افزایش می‌یابد و باعث نارسایی قلبی می‌شود.

۶- قبل از موقع طبیعی حفرات بطنی قلب منقبض می‌شوند که معمولاً علائم خاصی را بوجود نمی‌آورد و فقط بیمار حس می‌کند دچار هول قلبی (مانند سقوط ناگهانی) می‌شود.

ک

کینین

اطلاعات عمومی

کینین از ریشه درخت سین‌کوناگرفته می‌شود و اولین داروی مصرفی در بیماری مالاریا[1] است. این دارو غالباً با عوارض جانبی زیادی همراه است اما هنوز هم در شرایطی که سایر داروهای کم خطرتر مؤثر نیستند داروی انتخابی است. به علت مقاومت انگل‌های مالاریا به کلروکین و برخی از داروهای جدیدتر ضد مالاریا، کینین محور اصلی درمان مالاریا را تشکیل می‌دهد اما به عنوان داروی پیشگیری بکار نمی‌رود. وقتی کینین را در مقادیر بالا برای درمان مالاریا بکار می‌برند، سبب احساس صدای زنگ در گوش‌ها، سردرد، تهوع، کاهش شنوایی و تاری دید می‌شود. به مجموعه این علائم سینکونیسم می‌گویند. در موارد نادر، این دارو سبب خونریزی از پوست به علت کاهش پلاکت‌های[2] خون می‌شود.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:

ضد مالاریا و شل‌کننده عضلانی

خطرات ناشی از مصرف زیاد:

کم □ متوسط □ زیاد ■

میزان وابستگی:

کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری ندارد

اطلاعات دارویی

دارویی که تجویز شده برای درمان بیماری‌تان مناسب است از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری کنید.

شکل دارویی

قرص، آمپول

تعداد دفعات و زمان مصرف

مالاریا، هر ۸ ساعت؛ گرفتگی عضلانی، روزی یکبار هنگام خواب

مقدار مصرف در بزرگسالان

۱/۸ گرم روزانه (مالاریا)؛ ۳۰۰-۲۰۰ میلی‌گرم روزانه (گرفتگی عضلانی)

شروع اثر

۲-۱ روز (مالاریا)؛ تا ۴ هفته (گرفتگی عضلانی)

مدت اثر

تا ۲۴ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

درظروف دربسته در جای خنک و خشک و دور از نور و دسترس کودکان نگهدارید.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

به محض یادآوری مصرف کنید. اگر قرار است نوبت بعدی را در ۴ ساعت آینده مصرف کنید، از مصرف نوبت فراموش شده صرف‌نظر کرده و طبق برنامه معمول نوبت بعدی را مصرف کنید.

قطع مصرف دارو

اگر دارو برای مالاریا تجویز شده است، دورهٔ درمان را کامل کنید. حتی اگر احساس بهبودی می‌کنید، ممکن است عفونت اصلی هنوز پابرجا باشد و در صورت قطع درمان بیماری عود کند. اگر دارو را برای گرفتگی عضلانی مصرف می‌کنید، می‌توانید به محض عدم نیاز بدون خطر مصرف آن را قطع کنید.

مصرف بیش از اندازه

در صورتی که تنگی نفس یا کاهش هوشیاری بوجود آمد، فوری اورژانس را خبر کنید و تا رسیدن اورژانس اقدامات اولیه را انجام دهید.

"به راهنمای اقدامات اولیه در مسمومیت‌های داروی در انتهای کتاب مراجعه شود."

مصرف طولانی مدت

درمقادیر اندکی که برای کنترل گرفتگی‌های عضلانی شبانه بکار می‌رود، انتظار مشکلی نمی‌رود. در درمان مالاریا، ۳ ماه پس از مصرف به منظور ارزیابی وضعیت درمان، دارو را قطع کنید.

توصیه‌های ضروری

- شربت‌های معده که حاوی آلومینیوم هستند را نباید هم زمان با این دارو مصرف کرد.
- این دارو را همراه با غذا یا بی‌درنگ بعد از آن مصرف کنید.

نحوه دفع دارو

عمدهٔ دارو از راه ادرار دفع می‌شود.

QUININE

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک‌تان می‌داند که:

∇ مشکل کلیوی دارید.
∇ وزوز گوش دارید.
∇ دچار نوریت اپتیک[۳] شده‌اید.
∇ میاستنی گراو[۴] دارید.
∇ از فاویسم[۵] رنج می‌برید.
∇ مشکلات قلبی دارید.
∇ سایر داروها را هم زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

∇ معمولاً تجویز نمی‌شود. ممکن است سبب نقایصی در جنین شود.

دوران شیردهی

∇ دارو وارد شیر می‌شود اما در مقادیر طبیعی احتمال عوارض جانبی برای شیرخوار اندک است.

نوزادان و کودکان

∇ کاهش مقدار مصرف ضروری است.

بالای ۶۰ سالگی

∇ مشکل خاصی وجود ندارد.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ تا زمانی که اثرات جانبی دارو بر روی بدنتان مشخص نشده است، از انجام چنین فعالیت‌هایی خودداری کنید.

الکل

∇ مشکل شناخته شده‌ای وجود ندارد.

عوارض جانبی

عوارض جانبی درمقادیر اندک دارو نادر است. درمقادیر درمانی باعث اختلالات شنوایی، سردرد و تاری دید می‌شود. تهوع و استفراغ نیز ممکن است رخ دهند.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
تهوع /استفراغ و اسهال		●		■		
سردرد		●		■		
احساس زنگ‌زدن گوش		●		■		
بثورات جلدی / خارش		●		■	▲	▮
کاهش شنوایی / تاری دید		●		■	▲	▮

ک

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

● **آنتی‌هیستامین‌ها (ترفنادین)،** درمصرف هم زمان باکینین عوارض قلبی تشدید می‌شود.
● **سایمتیدین (قرص معده)،** دارو سبب افزایش میزان کینین در خون می‌شود.
● **دیگوکسین (قرص قلبی)،** کینین سبب افزایش میزان دیگوکسین در خون می‌شود، بنابراین مقدار دیگوکسین باید کاهش یابد.

۱- مالاریا بیماری است که توسط پشه خاصی به انسان انتقال می‌یابد و عامل آن پلاسموديوم نامیده می‌شود این بیماری با تب و لرزهای نوبه‌ای همراه است.
۲- سلول خاصی در خون هستند که با تجمع خود باعث بند آمدن خون و جلوگیری از هدر رفتن آن می‌شوند.
۳- درگیری عصب بینایی در چشم که با کاهش بینایی همراه است.
۴- نوعی بیماری خودایمن عصبی عضلانی که با کاهش قدرت عضلانی همراه است.
۵- نوعی بیماری ارثی است که به علت کمبود آنزیمی خاص بوجود می‌آید و فرد با خوردن برخی مواد مثل باقلا دچار کم‌خونی و واکنش‌های حساسیتی می‌شود.

گاباپنتین

اطلاعات عمومی

گاباپنتین جزء داروهای ضد صرع[1] است که در سال ۱۹۹۳ میلادی (۱۳۷۲ خورشیدی) به بازار دارویی جهان معرفی شد. بیشترین کاربرد آن در نوعی صرع با حملات نسبی است که این حملات با تخلیه غیرطبیعی پیام‌های عصبی مغز بوجود می‌آید. این دارو به عنوان داروی کمکی در درمان عارضه فوق در شرایطی که سایر داروها به تنهایی پاسخ درمانی مناسبی به آن نداده‌اند تجویز می‌شود. یکی از ویژگی‌های گاباپنتین نسبت به سایر داروها این گروه، عدم نیاز به کنترل و پایش منظم میزان آن در خون است. به علاوه هیچگونه تداخل دارویی نسبت به سایر داروهای ضدتشنج ندارد و می‌توان همزمان آنها را با هم مصرف نمود. گاباپنتین را می‌توان در کاهش دردهایی با منشاء عصبی مانند دردهای ناشی از زونا استفاده کرد. در افرای که از ناراحتی کلیوی رنج می‌برند باید دارو را با دوز پایین مصرف کنند و در بیماران دیابتی نیز مراقب تغییرات قندخون خود باشند.

طبقه بندی

گروه دارویی:

ضد تشنج

خطرات ناشی از مصرف زیاد:

کم ☐ متوسط ■ زیاد ☐

میزان وابستگی:

کم ■ متوسط ☐ زیاد ☐

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست ☐

نام‌های تجاری نورونتین

اطلاعات دارویی

دارویی که برای شما تجویز شده است برای درمان بیماری‌تان مناسب است، از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری نمایید.

شکل دارویی

کپسول، شکل قرص آن در بازار دارویی ایران موجود نیست.

تعداد دفعات و زمان مصرف

برای شروع یکبار موقع خواب، روز دوم، ۲ بار روزانه و روز سوم، ۳ بار روزانه که با روزی ۳ بار ادامه می‌یابد. بین دو دوز دارو نباید بیش از ۱۲ ساعت فاصله باشد.

مقدار مصرف در بزرگسالان

در صرع، ۲۴۰۰-۹۰۰ میلی‌گرم روزانه؛ در دردهایی با منشأ عصبی، حداکثر ۱۸۰۰ میلی‌گرم روزانه

شروع اثر

اثرات کامل ضدتشنجی آن پس از ۴۸ ساعت ظاهر می‌شود.

مدت اثر

۸-۶ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

درظروف دربسته در جای خشک و خنک به دور از دسترس اطفال نگهداری شود.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

یادتان آمد بلافاصله بخورید، اگر تا نوبت بعدی کمتر از ۴ ساعت مانده، منتظر دوز بعدی باشید و از دو برابر کردن این وعده بپرهیزید.

قطع مصرف دارو

گاباپنتین را نباید بطور ناگهانی قطع نمود، قطع ناگهانی آن باعث بروز حملات تشنجی می‌شود، بهتر است دوز دارو را طی ۷ روز به تدریج کم کرده و نهایتاً قطع نمایید.

مصرف بیش از اندازه

معمولاً مصرف ناآگاهانه مشکل خاصی بوجود نمی‌آورد ولی اگر از آن بیشتر شود و علائمی مانند سرگیجه، دوبینی و لکنت زبان بوجود آید سریعاً به پزشک اطلاع دهید.

مصرف طولانی مدت

مشکل خاصی بوجود نمی‌آید.

توصیه‌های ضروری

☒ درهنگام مصرف این دارو اگر دفعات تشنج بیشتر شد و یا تغییرات بینایی و خونریزی غیرمعمول پیداکردید به پزشک مراجعه کنید.

نحوه دفع دارو

عمدهٔ آن از راه ادرار دفع می‌گردد.

۱- بیماری سیستم عصبی است که با اختلال حمله‌ای و گذرای فعالیت الکتریکی مغز همراه است و باعث کاهش سطح هوشیاری، حرکات غیرطبیعی و اختلالات جسمی و روانی می‌شود.

GABAPENTIN

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک‌تان می‌داند که:

- ▽ مشکل کلیوی دارید.
- ▽ مرض قند دارید.
- ▽ سابقه‌ای از اختلالات روانی و یا مشکلات روحی دارید.
- ▽ سایر داروها راهمزمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

▽ این دارو از جفت عبورکرده و به جنین می‌رسد و از اثرات آن بر روی جنین اطلاع کافی وجود ندارد.

دوران شیردهی

▽ گاباپنتین در شیر مادر ترشح شده و ممکن است مضراتی برای شیرخوار داشته باشد.

نوزادان و کودکان

▽ برای اطفال زیر ۶ سال توصیه نمی‌شود. برای سنین زیر ۱۲ سال نیز براساس سن و وزن، کاهش دوز ضروری است.

بالای ۶۰ سالگی

▽ در این سنین امکان اختلال در عملکرد کلیه زیاد است بنابراین دوز دارو باید توسط پزشک، براساس عملکرد کلیه تنظیم شود.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

▽ این دارو باعث خواب‌آلودگی یا سرگیجه می‌شود بنابراین در هنگام مصرف این دارو از انجام اینگونه مشاغل خودداری نمایید.

الکل

▽ بپرهیزید، الکل باعث افزایش اثرات تسکینی گاباپنتین می‌شود.

عوارض جانبی

مهم‌ترین عارضه جانبی آن خواب‌آلودگی و سرگیجه است. اختلال در دید مشکل گوارشی و افزایش وزن کمتر شایع است. از عوارض غیرعادی این دارو می‌توان به تغییر خلق و بثورات جلدی اشاره کرد.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
خواب‌آلودگی / سرگیجه / خستگی	●		■			
لرزش اندام‌ها	●			■		
اختلال بینایی		●		■		
افزایش وزن		●		■		
تغییرات خلق / توهم		●		■		■
بثورات جلدی		●		■		■
سوءهاضمه		●				

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **ضداسیدهای حاوی منیزیم یا آلومینیوم (شربت معده)**، این داروها باعث کاهش اثرات گاباپنتین می‌شوند. فاصله بین مصرف این دو دارو باید حداقل ۲ ساعت باشد.
- **آزمایش پروتئین ادرار در بیماران دیابتی**، در بیماران دیابتی که ازگاباپنتین استفاده می‌کنند در صورت انجام آزمایش پروتئینی ادرار نتیجهٔ آن مثبت کاذب می‌گردد.

گالانتامین

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
ضد زوال عقل، ضد آلزایمر

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم □ متوسط ■ زیاد □

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری رمینیل

اطلاعات عمومی

گالانتامین جزء گروه داروهایی است که برای کنترل زوال عقل در بیماری آلزایمر مصرف می‌شود. آلزایمر بیماری مخربی است که سالمندان را بطورگسترده‌ای مبتلا می‌کند، حافظه و سایر کارکردهای شناختی آنها را مختل می‌کند و نشان داده شده است که سلول‌های عصبی مولد استیل‌کولین (نوعی انتقال دهندهٔ عصبی است و نقش کلیدی در تحریک تشکیل خاطرات جدید دارد) به اندازه کافی تولید نکرده و مقداری هم که در مغز تولید می‌شود، توسط آنزیم استیل‌کولین استراز شکسته و تجزیه می‌شود.گالانتامین آنزیم استیل‌کولین استراز را مهارکرده و جلوی تجزیهٔ استیل‌کولین را می‌گیرد و باعث می‌شود مقدار آن در مغز کاهش نیابد. اثرگالانتامین در درازمدت آشکار می‌شود و برای پیدایش اثرات کامل درمانی آن حداقل ۳ ماه زمان لازم است.

اطلاعات دارویی

دارویی که برای شما تجویز شده است، برای درمان بیماری‌تان مناسب است، از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری کنید.

شکل دارویی

قرص، محلول

تعداد دفعات و زمان مصرف

۲ بار روزانه

مقدار مصرف در بزرگسالان

۳۲-۱۶ میلی‌گرم روزانه

شروع اثر

یک ساعت، پاسخ درمانی آن پس از ۳ ماه ظاهر می‌شود.

مدت اثر

۲-۱ روز

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

درظروف دربسته در دمای اتاق و به دور از دسترس اطفال نگهداری شود.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

به یاد آوردید بلافاصله مصرف کنید، اگر تا دوز بعدی کمتر از ۲ ساعت مانده، منتظر وعده بعدی باشید و از دو برابر کردن دوز آن بپرهیزید.

قطع مصرف دارو

نباید بطورناگهانی و بدون مشورت باپزشک دارو را قطع کرد، قطع ناگهانی، باعث عود بیماری می‌شود.

مصرف بیش از اندازه

معمولاً مصرف ناآگاهانه مشکلی بوجود نمی‌آورد، ولی مصرف بیش از آن باعث بروز علائم غیرطبیعی می‌شود، که لازم است به سرعت به پزشک اطلاع داده شود.

مصرف طولانی مدت

برای ایجاد اثرات کامل درمانی لازم دارو را به طور منظم و مداوم مصرف نمایید.

کنترل و پایش

آزمایش خون و ادرار را بطور دوره‌ای (هر ۶ ماه یکبار) انجام دهید.

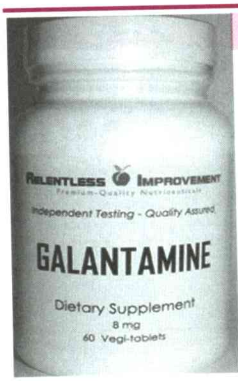
توصیه‌های ضروری

- دارو را می‌توانید همراه صبحانه یا شام مصرف نمایید.
- دوز دارو را باید بافاصله حداقل ۴ هفته بتدریج افزایش داد و اگر به مدت چند روز دارو را مصرف نکردید باید مجدداً از دوز پایین شروع کنید.

نحوه دفع دارو

این دارو از راه ادرار و مدفوع دفع می‌گردد.

GALANTAMIN

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک‌تان می‌داند که:

▽ زخم معده و روده دارید.
▽ از مسکن‌ها زیاد استفاده می‌کنید.
▽ مشکل قلبی دارید.
▽ سایر داروها را هم زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

▽ ایمنی مصرف آن در این دوران تأیید نشده است.

دوران شیردهی

▽ توصیه نمی‌شود.

نوزادان و کودکان

▽ توصیه نمی‌شود.

بالای ۶۰ سالگی

▽ مشکل خاصی وجود ندارد.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

▽ اموری که نیاز به دقت و هوشیاری کامل دارد، ممکن است با مصرف این دارو مختل شود، بهتر است تا روشن شدن اثرات دارو روی بدن‌تان از انجام اینگونه مشاغل خودداری نمایید.

الکل

▽ بپرهیزید، الکل اثرات درمانی این دارو را به شدت کاهش می‌دهد.

جراحی و بیهوشی عمومی

▽ قبل از انجام هرگونه عمل جراحی یا بیهوشی عمومی باید مصرف دارو متوقف شود.

عوارض جانبی

یکی از عوارض مهم این دارو عدم پاسخ درمانی کافی است که بعد از ۳ ماه مصرف مداوم ممکن است بوجود آید.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
بی‌خوابی/ خستگی	●		■			
گرفتگی عضلانی	●		■			
تهوع /استفراغ	●		■			
سردرد		●	■			
سرگیجه		●		■		
تپش قلب		●		■		
تشنج		●		■	▲	▮

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **سایمتیدین (قرص معده)، کتوکونازول (داروی ضدقارچ) و اریترومایسین (آنتی‌بیوتیک)**، این داروها باعث افزایش غلظت گالانتامین در خون شده و اثرات آن را افزایش می‌دهد.
- **داروهای شل‌کننده عضلات که در جراحی‌ها بکار می‌رود**، گالانتامین اثر بعضی از این داروها را افزایش و برخی دیگر را کاهش می‌دهد.

گ

گایافنزین

اطلاعات عمومی

گایافنزین جزء داروهای ضدسرفه است که بیشترین مصرف را در سرفه‌های خشک و بدون خلط دارد. این دارو باعث کاهش چسبندگی ترشحات مخاطی شده و آنها را بصورت خلطی روان که می‌تواند از درون مجاری تنفسی خارج شود، تبدیل می‌نماید. از طریق همین خلط کلیه میکروب‌ها یا مواد حساسیت‌زا از مجاری تنفسی خارج شده و میزان عفونت یا حساسیت را کاهش می‌دهد. معمولاً سرفه‌های خشکی که وجود دارد ناشی از عفونت سینوس‌ها، گلو و نایژه‌های ریوی است.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:

خلط آور (ضدسرفه)

خطرات ناشی از مصرف زیاد:

کم ■ متوسط □ زیاد □

میزان وابستگی:

کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ **لازم نیست** □

نام‌های تجاری آمونیدرین

اطلاعات دارویی

دارویی که برای شما تجویز شده است، برای درمان بیماری‌تان مناسب است از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری کنید.

شکل دارویی

شربت

تعداد دفعات و زمان مصرف

۶-۴ بار در روز

مقدار مصرف در بزرگسالان

در بزرگسالان و کودکان بالای ۱۲ سال، ۴۰۰-۱۰۰ میلی‌گرم (۲۰-۵ میلی‌لیتر) هر ۴ ساعت؛ در کودکان ۶-۲ سال، ۱۰۰-۵۰ میلی‌گرم هر ۴ ساعت؛ در کودکان ۱۲-۶ سال، ۲۰۰-۱۰۰ میلی‌گرم در ۴ ساعت

شروع اثر

۳۰ دقیقه

مدت اثر

۶-۴ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

در بطری‌های دهانه بسته، به دور از نور و دسترس اطفال در دمای اتاق نگهداری شود.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

یادتان آمد مصرف نمایید، اگر تا وعده بعدی کمتر از ۲ ساعت مانده منتظر وعده بعد باشید و از ۲ برابر کردن دوز آن وعده بپرهیزید.

قطع مصرف دارو

پس از پایان سرفه‌ها و بهبودی کامل می‌توانید دارو را بدون هیچ مشکلی قطع نمایید.

مصرف بیش از اندازه

معمولاً مصرف ناآگاهانه مشکلی بوجود نمی‌آورد ولی در صورت بروز تهوع و استفراغ بلافاصله مصرف دارو را قطع کنید.

مصرف طولانی مدت

در صورتی که پس از یک هفته مصرف متوجه شدید علایم سرفه شما خاتمه نیافت به پزشک اطلاع داده شاید لازم باشد داروهای دیگری جایگزین آن شود.

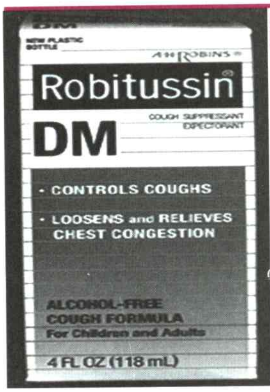
توصیه‌های ضروری

- از عوامل بروز سرفه می‌توان به سیگار، آلودگی هوا و حساسیت‌های مختلف اشاره کرد. سعی کنید همراه مصرف دارو از عوامل بروز سرفه اجتناب کنید.
- برای کمک به اثرات این دارو و روان شدن هر چه بیشتر خلط، آب زیادتری در طول روز بنوشید.

نحوه دفع دارو

این دارو از راه ادرار دفع می‌گردد.

GUAIFENESIN

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک‌تان می‌داند که:

∇ سیگار می‌کشید.

∇ ناراحتی مزمن تنفسی دارید (نظیر آسم)

∇ به این دارو حساسیت دارید.

دوران حاملگی

∇ توصیه نمی‌شود.

دوران شیردهی

∇ در شیر مادر ترشح شده و می‌تواند برای شیرخوار مضر باشد.

نوزادان و کودکان

∇ در کودکان زیر یک سال تجویز نمی‌شود و در کودکان زیر ۲ سال فقط با نظر پزشک مصرف شود در سایر کودکان کاهش دوز ضروری است.

بالای ۶۰ سالگی

∇ کاهش دوز ضروری است.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ این دارو باعث خواب‌آلودگی می‌شود، تا مشخص شدن اثرات دارو از انجام اینگونه مشاغل خودداری کنید.

الکل

∇ مشکل خاصی ندارد.

جراحی و بیهوشی عمومی

∇ مشکل خاصی ندارد.

عوارض جانبی

این دارو بندرت عارضه ایجاد می‌کند.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
خواب‌آلودگی	●		■			
سوءهاضمه	●		■			
تهوع / استفراغ	●			■	▲	
کهیر / سرگیجه		●		■	▲	

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

● **داروهای ضدانعقاد (هپارین و وارفارین)**، در مصرف هم زمان با گایافنزین باعث افزایش خطر خونریزی می‌شود.

گرانی سترون

اطلاعات عمومی

گرانی سترون جزء داروهای ضد تهوع قوی است که برای کنترل تهوع و استفراغ ناشی از شیمی درمانی یا پرتودرمانی بیماران سرطانی بکار می‌رود. از این دارو برای درمان تهوع و استفراغ‌های ناشی از بیماری حرکت (مسافرت[1]) و اختلالات گوش داخلی مانند بیماری مِنییر[2] استفاده نمی‌کنند. گرانی سترون را می‌توان به بیمارانی که بعد از عمل جراحی دچار استفراغ شده‌اند نیز تجویز نمود.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
ضد استفراغ

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم □ متوسط ■ زیاد □

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری کیتریل

اطلاعات دارویی

دارویی که برای شما تجویز شده است برای درمان بیماری‌تان مناسب است، از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری نمایید.

شکل دارویی

قرص، آمپول

تعداد دفعات و زمان مصرف

۳-۲ بار در روز در صورت نیاز

مقدار مصرف در بزرگسالان

آمپول، ۲۰-۱۰ میلی‌گرم وزن بدن قبل از شیمی‌درمانی تزریق می‌شود در صورت نیاز تا ۲۴ ساعت پس از شیمی‌درمانی ۳-۲ بار قابل تکرار است. قرص، ۲ میلی‌گرم در روز بصورت تک دوز یا می‌توان ۱ میلی‌گرم یک ساعت قبل از شیمی‌درمانی، و ۱ میلی‌گرم هر ۱۲ ساعت پس از آن مصرف نمود.

شروع اثر

تا یک ساعت، اگر بعد از تهوع دارو مصرف شود، اثرات آن با تأخیر ظاهر می‌شود.

مدت اثر

۶ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

درظروف دربسته در جای خشک و خنک، به دور از نور ودسترس اطفال نگهداری شود.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

یادتان آمد بلافاصله مصرف نمایید.

قطع مصرف دارو

در هر زمانی که علائم بیماری بهبود یافت بدون هیچ مشکلی می‌توانید مصرف دارو را متوقف کنید.

مصرف بیش از اندازه

معمولاً مصرف ناآگاهانه باعث بروز مشکلی نمی‌شود ولی اگر بیش از آن مصرف شود و علائمی مانند سرگیجه ظاهر گردد بلافاصله با پزشک تماس بگیرید.

مصرف طولانی مدت

نباید دارو را بیش از ۱۲ هفته مصرف نمود.

توصیه‌های ضروری

- یبوست ناشی از دارو را می‌توان با خوردن غذاهای فیبردار (مثل انواع سبزی و میوه) و نوشیدن آب کافی برطرف نمود.
- سردرد از عوارض شایع دارو است که می‌توان با خوردن یک مسکن آن رابرطرف نمود.

نحوه دفع دارو

این دارو از راه ادرار دفع می‌گردد.

۱- در شرایطی که فرد در اتومبیل نشسته است مرکز تعادل آن مرتباً در حال برقراری تعادل فرد است پس از مدتی در افراد حساس این مرکز تعادل بیش از حد فعال شده و باعث حالت تهوع و استفراغ می‌شود که به آن بیماری حرکت می‌گویند.

۲- زمانی که میزان مایع داخل حلزون گوش افزایش می‌یابد باعث سرگیجه، کاهش شنوایی و وزوز گوش می‌شود، علت این بیماری ناشناخته است ولی توسط استرس، احتباس آب و مصرف بعضی تنقلات تشدید می‌شود.

GRANISETRON

اقدامات احتیاطی خاص

آیا پزشک‌تان می‌داند که:

∇ مشکل تیروئید دارید.

∇ مدت زیادی است درگیر بیماری کلیوی هستید.

∇ سایر داروها را هم زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

∇ ایمنی مصرف آن در این دوران تأیید نشده است.

دوران شیردهی

∇ این دارو در شیر مادر ترشح می‌شود و باید با احتیاط مصرف شود، بهتر است با پزشک مشورت شود.

نوزادان و کودکان

∇ در کودکان با کاهش دوز دارو مصرف می‌شود.

بالای ۶۰ سالگی

∇ مشکل خاصی ندارد.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ مشکل خاصی ندارد.

الکل

∇ افرادی که از تهوع و استفراغ‌های مکرر رنج می‌برند نباید از مشروبات الکلی استفاده کنند.

عوارض جانبی

عوارض جانبی دارو بسیار خفیف است و با گذشت چندین ساعت از مصرف آن برطرف می‌گردد.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
سردرد	●		■			
یبوست	●		■			
اسهال	●		■			
درد شکم	●		■			
ضعف عضلات	●		■			
درد سینه		●		■	▲	■
بثورات جلدی		●		■	▲	■

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

● **بروموکریپتین (داروی ضدپارکینسون)**، گرانی سترون اثر این دارو را کاهش می‌دهد.

● **مسکن‌های مخدری**، این داروها باعث کاهش اثرات گرانی سترون می‌شوند.

گلی‌بنکلامید

طبقه‌بندی

گروه دارویی:

ضد دیابت خوراکی

خطرات ناشی از مصرف زیاد:

کم ☐ متوسط ☐ زیاد ■

میزان وابستگی:

کم ■ متوسط ☐ زیاد ☐

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست ☐

نام‌های تجاری دائونیل، یوگلوکون، سمی‌دائونیل

اطلاعات عمومی

گلی‌بنکلامید داروی خوراکی ضد دیابت است که به دستهٔ سولفونیل اوره‌ها تعلق دارد. همانند سایر داروهای این گروه سبب تحریک تولید و ترشح انسولین از سلول‌های جزیره‌ای غدهٔ لوزالمعده می‌شود. انسولین ترشح شده باعث ورود قند خون به داخل سلول‌ها می‌شود و میزان قند خون را پایین می‌آورد. این دارو در درمان دیابت نوع دو[1] به همراه رژیم غذایی کم قند و چربی استفاده می‌شود. در موارد شدید بیماری و یا وجود استرس، ممکن است اثر گلی‌بنکلامید کاهش یابد بنابراین تجویز انسولین ضرورت پیدا می‌کند. عموماً عوارض جانبی دارو خفیف است. در صورتی که دوز این دارو به نحو صحیح تنظیم نشده باشد کنترل دقیقی بر روی قند خون وجود نخواهد داشت.

اطلاعات دارویی

دارویی که تجویز شده برای درمان بیماریتان مناسب است از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری کنید.

شکل دارویی

قرص

تعداد دفعات و زمان مصرف

روزی یکبار هنگام صبح قبل از صبحانه

مقدار مصرف در بزرگسالان

روزی ۱۵-۵ میلی‌گرم

شروع اثر

در عرض ۳ ساعت

مدت اثر ۱۵-۱۰ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده

رژیم غذایی خود را متعادل کنید و بیشتر از سبزیجات، میوه و مواد پروتئینی بجای مواد قندی و چربی استفاده کنید.

ذخیره‌سازی

در ظروف دربسته در جای خنک و خشک و دور از نور و دسترس کودکان قرار دهید.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

یادتان آمد مصرف کنید و از دو برابر کردن وعدهٔ بعدی بپرهیزید.

قطع مصرف دارو

این دارو برای مصرف طولانی مدت تجویز شده است و قطع آن باعث بالا رفتن قند خون می‌شود.

مصرف بیش از اندازه

اگر علائم اولیه کاهش قندخون (نظیر از حال رفتن، تعریق، لرزش، گیجی یا سردرد) رخ داد، خوراکی یا نوشیدنی شیرین مصرف کنید و اگر درادامه تشنج یا کاهش هوشیاری بوجود آمد بلافاصله به اورژانس خبر دهید و تا رسیدن اورژانس اقدامات اولیه را انجام دهید.

"به راهنمای اقدامات اولیه در مسمومیت‌های دارویی در انتهای کتاب مراجعه شود."

مصرف طولانی مدت

انتظار مشکلی نمی‌رود.

کنترل و پایش

آزمایش خون و ادرار جهت بررسی میزان قند ضروری است، معاینات دوره‌ای چشم، قلب و کلیه‌ها نیز ضرورت دارد.

توصیه‌های ضروری

- اگر دچار تهوع و استفراغ شدید دارو را همراه غذا مصرف کنید.
- علائم کاهش قند خون عبارتند از خستگی، گرسنگی شدید، تعریق، کرخت شدن دست و پاها که در صورت بروز هر یک از این علائم بلافاصله آب قند بخورید و درادامه درمان دوز دارو را کاهش دهید.
- برای کنترل بهتر قند خون بهتر است دارو را قبل از صبحانه و یا شام مصرف کنید.

نحوه دفع دارو

این دارو از ادرار و مدفوع به یک نسبت دفع می‌گردد.

۱- مرض قند بر دو نوع می‌باشد نوع اول وابسته به انسولین و نوع دوم غیروابسته به انسولین که در مورد اخیر انسولین در بدن ترشح می‌شود ولی مقدار آن بسیار اندک است یا به علت چاقی گیرنده‌های سلولی آن کاهش یافته است.

GLIBENCLAMIDE

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک‌تان می‌داند که:

- ∇ مشکل مزمن کبدی یا کلیوی دارید.
- ∇ سابقهٔ درگیری غدد فوق کلیوی دارید.
- ∇ سایر داروها را هم زمان مصرف می‌کنید.
- ∇ مشکلات تیروئیدی دارید.
- ∇ پورفیری[۳] دارید.

دوران حاملگی

∇ معمولاً تجویز نمی‌شود. عموماً در بارداری از انسولین استفاده می‌شود که قند خون را بهتر کنترل می‌کند.

دوران شیردهی

∇ دارو وارد شیر می‌شود و ممکن است برای شیرخوار مضر باشد با پزشک مشورت شود.

نوزادان و کودکان

∇ تجویز نمی‌شود.

بالای ۶۰ سالگی

∇ ممکن است کاهش دوز الزامی باشد. در طی مصرف این دارو احتمال افت قندخون در این سنین افزایش می‌یابد.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ معمولاً مشکلی وجود ندارد ولی مراقب علایم اُفت قند خون باشید.

الکل

∇ مصرف نکنید. نوشیدنی‌های الکلی کنترل قند را مختل و باعث کاهش قند خون می‌شود.

جراحی و بیهوشی عمومی

∇ قبل از انجام هر نوع عمل جراحی، پزشک یا دندانپزشک خود را از بیماریتان آگاه کنید.

عوارض جانبی

این دارو عوارض جانبی جدی ندارد. اغلب نشانه‌های شایع غالباً با گرسنگی همراهند و ممکن است نشانهٔ کاهش قند خون یا مصرف بیش از حد دارو باشد.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
از حال رفتن / گیجی	●			■		
ضعف / لرزش	●			■		
تعریق	●			■		
یبوست / اسهال	●		■			
تهوع / استفراغ		●		■		
بثورات جلدی / خارش		●		■		
زردی		●		■		■
تغییرات وزن		●				

تداخل دارویی (مصرف همزمان با سایر داروها)

- **نکته کلی**، داروهای متعددی سبب کاهش اثرات گلی‌بنکلامید می‌شوند و قندخون را بالا می‌برند، این داروها شامل انواع کورتون‌ها، هورمون‌های زنانه، مدرها و ریفامپیسین (آنتی‌بیوتیک) هستند. سایر داروها قند خون را پایین می‌آورند یا اثرات گلی‌بنکلامید را افزایش می‌دهند، این داروها شامل وارفارین (ضدانعقاد)، سولفونامیدها (آنتی‌بیوتیک) و ضد قارچ‌ها، آسپرین و قرص‌های قلبی می‌باشد.

گ

۲- نوعی بیماری خونی که با درگیری پوستی و کبدی همراه است.

گلی‌کلازید

اطلاعات عمومی

گلی‌کلازید، داروی خوراکی ضد دیابت است که به گروه سولفونیل اوره‌ها تعلق دارد. این دارو سبب تحریک تولید و ترشح انسولین از سلول‌های جزیره‌ای لوزالمعده می‌شود. بدین ترتیب قند وارد سلول‌های بدن می‌شود و میزان قندخون پایین می‌آید. این دارو در درمان دیابت نوع دو[1] به همراه رژیم غذایی کم قند و چربی استفاده می‌شود. در موارد شدید بیماری، آسیب، استرس یا جراحی، دارو تأثیر خود را از دست می‌دهد و لازم است انسولین تزریق شود. عموماً عوارض جانبی گلی‌کلازید خفیف است. در صورتی که دوز این دارو به نحوه صحیح تنظیم نشده باشد کنترل دقیقی بر روی قند خون وجود نخواهد داشت.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:

ضد دیابت خوراکی

خطرات ناشی از مصرف زیاد:

کم ■ متوسط □ زیاد □

میزان وابستگی:

کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری دیاگلیک، دیامیکرون

اطلاعات دارویی

داروی که تجویز شده برای درمان بیماریتان مناسب است از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری کنید.

شکل دارویی

قرص آهسته رهش

تعداد دفعات و زمان مصرف

روزی ۲-۱ بار (صبح و شب همراه با غذا)

مقدار مصرف در بزرگسالان

روزی ۳۲۰-۴۰ میلی‌گرم (مقادیر بیش از ۱۶۰ میلی‌گرم در دو وعده تجویز می‌شوند)

شروع اثر

در مدت یک ساعت

مدت اثر

۲۴-۱۲ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده

رژیم غذایی خود را متعادل کنید و بیشتر از سبزیجات، میوه و مواد پروتئینی بجای مواد قندی و چربی استفاده کنید.

ذخیره‌سازی

در ظروف دربسته، در جای خنک و خشک و دور از دسترس کودکان قرار دهید.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

وعده فراموش شده را بلافاصله مصرف کنید و از دو برابر کردن وعدهٔ بعدی خودداری کنید.

قطع مصرف دارو

مصرف دارو را بدون مشورت با پزشک متوقف نکنید؛ توقف مصرف دارو ممکن است باعث بالارفتن قندخون شود.

مصرف بیش از اندازه

در صورتی که علایم کاهش قندخون نظیر از حال رفتن، تعریق، لرزش، گیجی یا سردرد بوجود آمد بلافاصله از خوراکی یا نوشیدنی شیرین استفاده کنید و درادامه در صورت بروز تشنج یا کاهش هوشیاری بلافاصله به اورژانس اطلاع دهید و تا رسیدن اورژانس اقدامات اولیه را انجام دهید.

"به راهنمای اقدامات اولیه در مسمومیت‌های دارویی در انتهای کتاب مراجعه شود."

مصرف طولانی مدت

انتظار مشکلی نمی‌رود.

کنترل و پایش

آزمایش خون مداوم جهت بررسی میزان قند خون و آزمایش ادرار برای وجود قند در آن ضروری است. معاینه دوره‌ای چشم، قلب و کلیه‌ها نیز توصیه می‌شود.

توصیه‌های ضروری

- دارو را همراه غذا مصرف کنید.
- علائم کاهش قندخون عبارتند از خستگی، گرسنگی شدید، تعریق، کرخت شدن دست و پاها که در صورت بروز هر یک از این علائم بلافاصله آب قند بخورید و درادامه درمان دوز دارو را کاهش دهید.

نحوه دفع دارو

این دارو از ادرار و مدفوع به یک نسبت دفع می‌گردد.

GLICLAZIDE

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک تان می‌داند که:

- ∇ مشکل مزمن کبدی یا کلیوی دارید.
- ∇ به داروهای سولفونیل اوره حساسیت دارید.
- ∇ مشکلات تیروئید دارید.
- ∇ از پورفیری[۲] رنج می‌برید.
- ∇ سابقه مشکل غدد فوق کلیوی دارید.
- ∇ سایر داروها را هم زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

∇ توصیه نمی‌شود. ممکن است سبب کاهش قندخون جنین شود. عموماً در بارداری انسولین به علت کنترل بهتر قندخون تجویز می‌شود.

دوران شیردهی

∇ دارو وارد شیر می‌شود و ممکن است برای شیرخوار مضر باشد.

نوزادان و کودکان

∇ تجویز نمی‌شود.

بالای ۶۰ سالگی

∇ تشخیص علایم اُفت قندخون مشکل است. ممکن است کاهش دوز ضروری باشد.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ از آنجا که دارو سبب گیجی، خواب‌آلودگی و منگی می‌شود، تا مشخص شدن اثر دارو بر بدنتان، از انجام چنین فعالیت‌هایی بپرهیزید.

الکل

∇ مصرف نکنید. نوشیدنی‌های الکلی کنترل دیابت را مختل و خطر کاهش قند خون را بالا می‌برند.

جراحی و بیهوشی عمومی

∇ قبل از انجام هر نوع جراحی، پزشک یا دندانپزشک خود را در جریان بگذارید.

عوارض جانبی

عوارض جانبی دارو نادراند. گیجی، منگی، لرزش، تعریق و ضعف از علایم قندخون پایین به علت کمبود غذا یا مصرف بیش از حد دارو است.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
از حال رفتن / گیجی	●			■		
ضعف / لرزش / تعریق	●			■		
یبوست / اسهال	●		■			
تهوع / استفراغ / تغییر وزن		●		■		
بثورات جلدی / خارش		●		■		
زردی		●		■		■

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **نکته کلی**، انواعی از داروها سبب کاهش اثر گلی‌کلازید می‌شوند و قندخون را بالا می‌برند. این داروها شامل کورتون‌ها، هورمون‌های زنانه، مدرها و ریفامپیسین (آنتی‌بیوتیک) می‌باشد. سایر داروها اثر گلی‌کلازید را افزایش داده و باعث اُفت قند خون می‌شوند. این داروها شامل وارفارین (ضدانعقاد)، سولفونامیدها و سایر داروهای ضدباکتریایی (آنتی‌بیوتیک‌ها)، آسپرین، قرص‌های قلبی و ضدقارچ‌ها بویژه میکونازول می‌باشد.

گ

۱- مرض قند بر دو نوع می‌باشد نوع اول وابسته به انسولین و نوع دوم غیروابسته به انسولین که در مورد اخیر انسولین در بدن ترشح می‌شود ولی مقدار آن بسیار اندک است یا به علت چاقی گیرنده‌های سلولی آن کاهش یافته است.

۲- نوعی بیماری خونی که با درگیری پوستی و کبدی همراه است.

گوسرلین

اطلاعات عمومی

(این دارو درحال حاضر در ایران موجود نیست یا از طریق هلال احمر قابل تهیه است). گوسرلین یک داروی شیمیایی است که ساختار آن شبیه هورمون‌های طبیعی بدن می‌باشد. این دارو سبب تحریک آزادسازی سایر هورمون‌ها از غده هیپوفیز می‌شود. غده هیپوفیز به نوبهٔ خود سبب کنترل هورمون‌های جنسی می‌گردد. عمدهٔ کاربرد گوسرلین در سرکوب سرطان پستان و پروستات است. در آغاز درمان سرطان پستان، این دارو غالباً با سایر داروها همراه می‌شود تا رشد اولیه تومور را کنترل کند. همچنین از این دارو در درمان فیبروم[1]، ناباروری و اندومتریوز[2] استفاده می‌شود. بطور عادی اولین نوبت دارو در حین قاعدگی تجویز می‌شود تا از باردار نبودن بیمار اطمینان حاصل شود. به زنان سنین باروری توصیه می‌شود که حین درمان از روش‌های جلوگیری از بارداری استفاده کنند.

طبقه بندی

گروه دارویی:

ضد سرطان

خطرات ناشی از مصرف زیاد:

کم ■ متوسط □ زیاد □

میزان وابستگی:

کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری زولادکس

اطلاعات دارویی

دارویی که تجویز شده برای درمان بیماری‌تان مناسب است از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری کنید.

شکل دارویی

کاشت دارو، تزریق طولانی اثر دارو

تعداد دفعات و زمان مصرف

اندومتریوز، هر ۲۸ روز، حداکثر تا یک دورهٔ بحرای ۶ ماهه (کاشت دارو)؛ فیبروم، کاشت دارو هر ۲۸ روز، حداکثر تا یک دورهٔ درمان سه ماهه)؛ سرطان پستان و پروستات، سر ۲۸ روز؛ سرطان پروستات، هر ۱۲ هفته (کاشت داروی آهسته رهش)

مقدار مصرف در بزرگسالان

۳/۶ میلی‌گرم هر ۲۸ روز (اندومتریوز /فیبروم /سرطان پستان)؛ ۱۰/۸ میلی‌گرم هر ۳ ماه (سرطان پروستات)

شروع اثر

در عرض ۲۴ ساعت (اندومتریوز /فیبروم /سرطان پستان)؛ ۲-۱ هفته پس از شعله‌ور شدن تومور (سرطان پروستات)

مدت اثر

۲۸ روز (داروی کاشتنی)؛ ۱۲ هفته (داروی کاشتنی بلندمدت)

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

در دسترس نیست. دارو در منزل نگهداری نمی‌شود.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

نگران‌کننده نیست. می‌توان در زمان مقدور درمان را ادامه داد.

قطع مصرف دارو

بدون مشورت با پزشک، مصرف دارو را متوقف نکنید.

مصرف بیش از اندازه

مصرف بیش از اندازه نامحتمل است چون دارو مصرف شخصی ندارد.

مصرف طولانی مدت

گوسرلین تنها در درمان بلندمدت سرطان پروستات یا پستان بکار می‌رود. در زنانی که تحت درمان با این دارو هستند. تراکم ماده معدنی استخوان باگذشت زمان از دست می‌رود اما این روند پس از قطع درمان تا حدی برطرف می‌شود.

کنترل و پایش

معمولاً باید تغییرات تراکم ماده معدنی استخوان در زنان را بررسی کرد.

توصیه‌های ضروری

- در طی مصرف این دارو از مواجه با افراد آلوده به ویروس‌های مختلف اجتناب کنید.

نحوه دفع دارو

عمدهٔ دفع دارو از راه ادرار است.

۱- نوعی تومور خوش‌خیم رحمی که با خونریزی همراه است و می‌تواند به حدی بزرگ شود که با عملکرد رحم تداخل نماید.

۲- نوعی بیماری در زنان که در آن بافت رحم در نواحی گوناگون بدن بویژه حفره لگنی یافت می‌شود و دستخوش تغییرات دوره‌ای رحم نیز می‌شود.

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک‌تان می‌داند که:

- ∇ پوکی استخوان دارید.
- ∇ اخیراً با گوسرلین برای اندومتریوز یا فیبروم درمان شده‌اید.
- ∇ بیماری تخمدان پلی‌کیستیک[3] دارید.
- ∇ به این دارو حساسیت دارید.
- ∇ سایر داروها را هم‌زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

∇ تجویز نمی‌شود.

دوران شیردهی

∇ توصیه نمی‌شود.

نوزادان و کودکان

∇ توصیه نمی‌شود.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ مشکل خاصی وجود ندارد.

بالای ۶۰ سالگی

∇ مشکل خاصی وجود ندارد.

الکل

∇ مشکل خاصی وجود ندارد.

عوارض جانبی

عوارض جانبی دارو مشابه آنچه در یائسگی دیده می‌شود، نظیر گرگرفتگی و تغییرات اندازه پستان، شایع‌اند.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
گرگرفتگی	●		■			
سردرد	●		■			
خونریزی هنگام دفع ادرار	●		■			
بثورات جلدی / خس خس سینه		●		■		
واکنش در محل تزریق		●		■		
کیست‌های تخمدانی		●		■		
سرگیجه / از حال رفتن		●		■		

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

ندارد.

گ

۳- نوعی بیماری در تخمدان زنان یائسه نشده که با تشکیل کیست‌های متعدد همراه است و غالباً با بی‌نظمی قاعدگی، افزایش وزن و ناباروری خود رانشان می‌دهد.

گونادوتروپین جفتی انسانی

اطلاعات عمومی

گونادوتروپین جفتی انسانی (HCG) که توسط جفت تولید می‌شود، هورمونی است که سبب تحریک تخمدان برای ساخت دو هورمون دیگر یعنی استروژن و پروژسترون می‌شود. این دو هورمون برای لقاح و مراحل اولیه رشد جنین ضروری هستند. این هورمون از ادرار زنان باردار دفع می‌شود و برای مقاصد متعدد پزشکی مورداستفاده قرار می‌گیرد. کاربرد اصلی این هورمون درمان ناباروری در زنان است. گونادوتروپین جفتی انسانی که بصورت تزریقی معمولاً همراه سایر هورمون‌ها تجویز می‌شود، سبب می‌شود تخمدان‌ها، تخمک آزاد کنند (تخمک‌گذاری) و نهایتاً لقاح صورت گیرد. تخمک‌گذاری معمولاً ۱۸ ساعت پس از تجویز رخ می‌دهد و مقاربت باید در ۴۸ ساعت آینده انجام شود. احتمال چندقلوزایی با تزریق این هورمون بالا می‌رود چرا که در یک لحظه، تخمک‌های متعددی ممکن است آزاد شوند. در موارد نادر گونادوتروپین جفتی به پسران جوان تجویز می‌شود تا عارضه بیضه‌های نزول نیافته در آنها درمان گردد. این دارو گاهی برای مردان نیز تجویز می‌شود تا تولید اسپرم (نطفه) افزایش یابد البته باید ۶ تا ۹ ماه مداوم مصرف شود.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:

داروی ناباروری

خطرات ناشی از مصرف زیاد:

کم ■ متوسط □ زیاد □

میزان وابستگی:

کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری کوراگون،برگنیل، پروفاسی

اطلاعات دارویی

این دارو تنها تحت نظارت پزشک تجویز می‌شود و برای مصرف خانگی بکار نمی‌رود.

شکل دارویی

آمپول

تعداد دفعات و زمان مصرف

هفته‌ای ۳-۱ بار

مقدار مصرف در بزرگسالان

مقدار مصرف در افراد مختلف متفاوت است و لازم است مقدار دارو تنظیم شود.

شروع اثر

۸-۱ روز (بارداری در زنان)؛ ۹-۶ ماه (باروری در مردان)

مدت اثر

۳-۲ بار

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

در دسترس نیست. دارو در منزل نگهداری نمی‌شود.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

سعی کنید هر چه زودتر نوبت بعدی را دریافت کنید. تأخیر بیش از ۲۴ ساعت از شانس لقاح می‌کاهد.

قطع مصرف دارو

طبق دستور دورهٔ درمان را کامل کنید. توقف زودهنگام دارو سبب کاهش شانس لقاح می‌شود.

مصرف بیش از اندازه

دارو همیشه تحت نظارت دقیق پزشک تجویز می‌شود. مصرف مقدار بیش از اندازه آن نامحتمل است.

مصرف طولانی مدت

مشکل خاصی وجود ندارد.

کنترل و پایش

زنانی که گونادوتروپین را به منظور بهبود باروری مصرف می‌کنند باید بطور منظم معاینات لگنی شوند و مخاط گردن رحم بررسی شود، و در مردان باید بطور منظم شمارش اسپرم انجام شود.

توصیه‌های ضروری

برای درمان ناباروری، از روز قبل ازاستفاده از دارو تا دو روز پس از تزریق هر روز نزدیکی داشته باشید.

نحوه دفع دارو

عمدهٔ دارو از راه ادرار دفع می‌شود.

CHORIONIC GONADOTROPHIN HUMAN (HCG)

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک‌تان می‌داند که:

∇ مشکل مزمن کلیوی دارید.
∇ دچار آسم شده‌اید.
∇ صرع دارید و گاهی تشنج می‌کنید.
∇ میگرن دارید.
∇ درگیری قلبی دارید.
∇ سابقاً به دارو حساسیت داشتید.

دوران حاملگی

∇ تجویز نمی‌شود.

دوران شیردهی

∇ تجویز نمی‌شود.

نوزادان و کودکان

∇ مصرف کونادوتروپین جفتی انسانی برای درمان بیضه‌های نزول نیافته در پسران ایمن است.

بالای ۶۰ سالگی

∇ معمولا مورد نیاز نیست.

رانندگی و مشاغل پرخطر

∇ تا زمانی که از اثرات کونادوتروپین بر بدن خود اطمینان نیافته‌اید، از انجام چنین فعالیت‌هایی بپرهیزید چون این دارو سبب خستگی می‌شود.

الکل

∇ از مصرف مقادیر بالا خودداری کنید. الکل سبب افزایش خستگی می‌شود و اگر به مقدار زیاد مصرف شود ممکن است از میزان باروری بکاهد.

عوارض جانبی

در صورت مصرف برای مشکلات باروری، عوارض جانبی شایع HCG بندرت جدی هستند و با گذشت زمان کاهش می‌یابند. زنانی که از دوز معمول دارو استفاده می‌کنند ممکن است دچار درد یا تورم به علت تحریک بیش از حد تخمدان‌ها شوند.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
سردرد / خستگی	●		■			
درد در محل تزریق	●		■			
تغییرات خلق	●			■		
فقط در زنان						
درد شکمی		●		■		
فقط در مردان						
بزرگ شدن پستان‌ها		●		■	▲	
تورم ساق و مچ پا		●		■		

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

ندارد.

گ

لاتانوپروست

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
ضد آب سیاه[1]

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم □ متوسط ■ زیاد □

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری زالاتان

اطلاعات عمومی

لاتانوپروست ترکیبی از پروستاگلاندین[2] دینوپروست است که سبب انقباض عضلات صاف دیواره عروق و مجاری تنفسی می‌شود. قطره‌های چشمی لاتانوپروست برای کاهش فشار داخل چشم در بیماری آب سیاه از طریق انقباض مردمک‌ها اثر می‌کند. این دارو در مواردی بکار می‌رود که بیماران به داروهای خط اول درمان که معمولاً مهارکننده‌های بتا (مثلاً تیمولول) هستند، پاسخ نداده‌اند یا نتوانسته‌اند آن را تحمل کنند. گاهی قطره‌های چشمی ترکیبی لاتانوپروست و تیمولول همراه با هم تجویز می‌شوند. این دارو مواردی بکار می‌رود که تیمولول به تنهایی نتوانسته فشار را کنترل کند. قطره‌های چشمی لاتانوپروست به تدریج سبب افزایش مقدار رنگدانه قهوه‌ای چشم و تیره شدن عنبیه (به علت تجمع ملانین) می‌شود. این مورد در صورتی که فقط یک چشم نیازمند درمان باشد، از نظر زیبایی مشکل بوجود می‌آورد. عنبیه‌هایی که رنگ مخلوط دارند، به این موضوع مستعدترند، به نظر نمی‌رسد که چشم‌های آبی درگیر این مشکل شوند. همچنین لاتانوپروست سبب تیرگی، ضخامت و کشیدگی پلک‌ها می‌شود.

اطلاعات دارویی

دارویی که تجویز شده برای درمان بیماری‌تان مناسب است از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری کنید.

شکل دارویی

قطره چشمی

تعداد دفعات و زمان مصرف

روزی یکبار، عصرها

مقدار مصرف در بزرگسالان

یک قطره در هر چشم، روزانه

شروع اثر

۳۰-۱۵ دقیقه

مدت اثر

۲۴ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

قطره چشمی را در یخچال در دمای ۲ تا ۷ درجه سانتی‌گراد و دور از نور و دسترس کودکان نگهدارید.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

نوبت بعدی را طبق برنامه معمول مصرف کنید.

قطع مصرف دارو

مصرف دارو را بدون مشورت با پزشک متوقف نکنید. ممکن است علایم بیماری عود کند.

مصرف بیش از اندازه

معمولاً مصرف ناآگاهانه مشکلی بوجود نمی‌آورد ولی اگر بیش از آن مصرف شوند و یا علائمی مانند تحریک چشم بوجود آید با پزشک مشورت کنید.

مصرف طولانی مدت

مشکل خاصی بجز تغییرات رنگدانه‌ای در عنبیه و رنگ پلک‌ها رخ نمی‌دهد.

کنترل و پایش

با این که مشکلی در مصرف طولانی مدت وجود ندارد، معاینه چشم و کنترل رنگدانه‌های چشم و بررسی فشار داخل چشمی ضروری است.

توصیه‌های ضروری

- باید بدانید که با مصرف این دارو مقداری رنگ چشم، مژه‌ها و لبه پلک‌ها تغییر می‌کند، اگر به این موارد حساس نیستند دارو را مصرف نمایید.
- قبل و بعد از ریختن قطره دستها را بشویید و از تماس نوک قطره چکان با چشم یا جای دیگر خودداری کنید.
- اگر از لنز استفاده می‌کنید قبل از ریختن قطره لنز را خارج و تا ۱۵ دقیقه بعد نیز آن را نگذارید.

نحوه دفع دارو

عمدهٔ دارو از راه ادرار دفع می‌گردد.

LATANOPROST

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک‌تان می‌داند که:

∇ از لنزهای تماسی استفاده می‌کنید.

∇ به لاتانوپروست حساسیت دارید.

∇ آسم دارید.

∇ سایر داروها را هم زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

∇ ایمنی مصرف آن در دوران حاملگی به اثبات نرسیده است. پروستاگلاندین‌ها ممکن است بر جنین اثر بگذارند.

دوران شیردهی

∇ دارو وارد شیر می‌شود و شیرخوار را متأثر می‌کند. با پزشک خود مشورت کنید.

نوزادان و کودکان

∇ توصیه نمی‌شود.

بالای ۶۰ سالگی

∇ مشکل خاصی وجود ندارد.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ مشکل شناخته شده‌ای وجود ندارد.

الکل

∇ مشکل شناخته شده‌ای وجود ندارد.

عوارض جانبی

تیره شدن عنبیه بسیار شایع است. تغییرات پلک‌ها در اغلب موارد رخ می‌دهد. همچنین تحریک چشم‌ها یک عارضه جانبی شایع است.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
تیره شدن عنبیه	●		■			
تحریک چشم	●		■			
تغییرات پلک‌ها	●		■			
درد چشم	●			■		
خونریزی چشم	●			■		
التهاب پلک‌ها	●			■		
تورم چشم و صورت		●		■		
درد قفسه سینه		●		■	▲	
خس خس سینه / تنگی نفس		●		■	▲	

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

● **قطره‌های چشمی حاوی تیومرسال،** را نباید تا ۹ دقیقه پس از مصرف لاتانوپروست استفاده نمود (تیومرسال یک نگهدارنده موجود در برخی از قطره‌های چشمی است).

۱- افزایش فشار داخل چشم که موجب تاری دید و سردرد می‌شود و اگر علاج نشود باعث کوری می‌شود.

۲- موادی هستند که باعث انقباض رحم و سایر عضلات صاف می‌شوند، درجه حرارت بدن را تنظیم و در التهاب و نفوذپذیری رگ‌ها دخالت دارد.

لاکتولوز

اطلاعات عمومی

لاکتولوز یک ملین مؤثر است که با افزایش مقدار آب موجود در رودهٔ بزرگ سبب بروز مدفوع شل و روانی می‌شود. این دارو برای بهبود یبوست و دفع مدفوع بویژه در سالمندان استفاده می‌شود. لاکتولوز کمتر از سایر ملین‌ها با عملکرد طبیعی روده تداخل می‌کند. لاکتولوز همچنین برای جلوگیری و درمان اختلالات مغزی مرتبط با نارسایی کبد که انسفالوپاتی کبدی نام دارد، بکار می‌رود. از آنجا که لاکتولوز بطور موضعی در رودهٔ بزرگ اثر می‌کند و وارد خون نمی‌شود بنابراین از سایر ملین‌ها ایمن‌تر و جذب سریعتری دارد ولی می‌تواند باعث قولنج شکمی و آروغ شود.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:

ملین

خطرات ناشی از مصرف زیاد:

کم ■ متوسط □ زیاد □

میزان وابستگی:

کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ **لازم نیست** ■

(در خارج از ایران)

نام‌های تجاری دوفالاک،لاکتوگال، رگولوز

اطلاعات دارویی

دارویی که تجویز شده برای درمان بیماری‌تان مناسب است از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری کنید.

شکل دارویی

شربت، محلول

تعداد دفعات و زمان مصرف

روزی دوبار (یبوست مزمن)؛ روزی ۴-۳ بار (نارسایی کبدی)

مقدار مصرف در بزرگسالان

۳۰-۱۵میلی‌لیتر روزانه (یبوست مزمن)؛ ۱۵۰-۹۰میلی‌لیتر روزانه (نارسایی کبدی)

شروع اثر

۴۸-۲۴ ساعت

مدت اثر

۱۸-۶ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده

دریافت کافی مایعات تا حد ۸لیوان آب روزانه مهم است.

ذخیره‌سازی

در محفظه سربسته در جای خنک و خشک، دور از دسترس کودکان قرار دهید. پس از بازکردن مدت طولانی دارو را ذخیره نکنید.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

به محض یادآوری مصرف کنید. اگر قرار است دوز بعدی را در ۳ ساعت آینده مصرف کنید، نوبت فراموش شده را اکنون مصرف کنید و از مصرف نوبت بعدی صرف‌نظر کنید.

قطع مصرف دارو

در درمان یبوست به محض عدم نیاز می‌توان دارو را بدون خطر قطع نمود.

مصرف بیش از اندازه

معمولاً مصرف ناآگاهانه مشکلی بوجود نمی‌آورد ولی اگر بیش از آن مصرف شود و علائم غیرطبیعی بروز کند بلافاصله به پزشک اطلاع دهید.

مصرف طولانی مدت

در کودکان مصرف طولانی مدت سبب خرابی دندان‌ها می‌شود.

توصیه‌های ضروری

معمولاً دارو پس از یک روز اثر خود را می‌گذارد بنابراین در طول این مدت مسهل دیگری مصرف نکنید.

نحوه دفع دارو

از راه مدفوع دفع می‌گردد.

LACTULOSE

ل

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک‌تان می‌داند که:

∇ دل درد دارید.

∇ عدم تحمل به لاکتوز یا گالاکتوزومی [1] دارید.

∇ سایر داروها را هم زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

∇ شواهدی از خطر وجود ندارد. با پزشک خود مشورت کنید.

دوران شیردهی

∇ شواهدی از خطر وجود ندارد.

نوزادان و کودکان

∇ کاهش مقدار مصرف ضروری است.

بالای ۶۰ سالگی

∇ مشکل خاصی وجود ندارد.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ مشکل شناخته شده‌ای وجود ندارد.

الکل

∇ مشکل شناخته شده‌ای وجود ندارد.

عوارض جانبی

عوارض جانبی دارو بندرت جدی هستند و غالباً پس از عادت کردن بدن از بین می‌روند. اسهال ممکن است نشانه آن باشد که دوز دارو زیاد است.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
نفخ / آروغ	●		■			
قولنج شکمی	●		■			
تهوع		●	■			
اسهال		●		■		

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

● **مسالازین (داروی مصرفی در زخم‌های دوره‌ای)**، لاکتولوز ممکن است آزادسازی مسالازین را در موضع اثر کاهش دهد.

۱- نوعی بیماری مادرزادی که اختلال در متابولیسم گالاکتوز (نوعی قند) وجود دارد.

لاموتری‌ژین

اطلاعات عمومی

لاموتری‌ژین جزء گروه داروهای ضدتشنج است که در سال ۱۹۹۳ میلادی (۱۳۷۲ خورشیدی) به بازار دارویی جهان معرفی شد. این دارو برای درمان تشنج ناشی از بیماری صرع[1] به تنهایی یا همراه با سایر داروهای ضدصرع تجویز می‌شود. این دارو از طریق ایجاد تعادل بین تحریک و مهار انتقال دهنده‌های عصبی در مغز، تأثیر خود را می‌گذارد. لاموتری‌ژین نسبت به سایر داروهای قدیمی‌تر این گروه از اثر آرامبخشی کمتری برخوردار است و نیازی برای تعیین میزان آن در خون نمی‌باشد. عوارض دارویی لاموتری‌ژین بسیار خفیف است که با کاهش یا ادامه مصرف آن از بین می‌رود. این دارو نسبت به سایر داروهای قدیمی‌تر این گروه تداخل کمتری با فعالیت قرص‌های ضدحاملگی دارد.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:

ضد تشنج

خطرات ناشی از مصرف زیاد:

کم ☐ متوسط ■ زیاد ☐

میزان وابستگی:

کم ■ متوسط ☐ زیاد ☐

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست ☐

نام‌های تجاری لامیکتال، لابیلنو

اطلاعات دارویی

دارویی که تجویز شده است برای درمان بیماری‌تان مناسب است، از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری نمایید.

شکل دارویی

قرص، محلول خوراکی (قرص‌های جویدنی و حل شدنی در بازار دارویی ایران موجود نیست)

تعداد دفعات و زمان مصرف

۲-۱ بار روزانه

مقدار مصرف در بزرگسالان

۵۰۰-۱۰۰ میلی‌گرم روزانه (که با دوز کم شروع و به تدریج افزایش می‌یابد). ۲۰۰-۱۰۰ میلی‌گرم روزانه در شرایطی که با داروی دیگری از این گروه مانند سدیم والپروات همراه باشد.

شروع اثر

در حدود ۵ روز

مدت اثر

تا ۲۴ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

درظروف دربسته در جای خشک و خنک به دور از دسترس اطفال نگهداری شود.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

به خاطر آوردید فوراً مصرف کنید، اگر تا وعدهٔ بعدی کمتر از ۲ ساعت مانده، منتظر وعده بعد شوید و از دو برابر کردن دوز دارو بپرهیزید.

قطع مصرف دارو

بدون دستور پزشک دارو را بطور ناگهانی قطع نکنید، این دارو تحت نظر پزشک و طی ۲ هفته به تدریج کاهش می‌یابد تا نهایتاً قطع شود، قطع ناگهانی دارو باعث عود تشنجات می‌شود.

مصرف بیش از اندازه

معمولاً مصرف ناآگاهانه دارو مشکلی بوجود نمی‌آورد، اگر بیش از آن مصرف شود و رخوت، دوبینی، عدم هماهنگی عضلات، تهوع و استفراغ بوجود آید بلافاصله به پزشک اطلاع دهید.

مصرف طولانی مدت

مشکل خاصی ایجاد نمی‌شود.

توصیه‌های ضروری

- به دلایل احتمال بروز واکنش‌های حساسیت به نور در هنگام ترک منزل از عینک آفتابی و لباس‌های پوشیده استفاده نمایید.

نحوه دفع دارو

این دارو از راه ادرار دفع می‌گردد.

۱- بیماری سیستم عصبی است که با اختلال حمله‌ای و گذرای فعالیت الکتریکی مغز همراه است و باعث کاهش سطح هوشیاری، حرکات غیرطبیعی اختلالات جسمی و روانی می‌شود.

LAMOTRIGINE

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک تان می‌داند که:

- ▽ مدت طولانی درگیر بیماری کبدی یا کلیوی بوده‌اید.
- ▽ از تالاسمی [۲] رنج می‌برید.
- ▽ سایر داروها را هم زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

▽ توصیه نمی‌شود.

دوران شیردهی

▽ این دارو در شیر مادر ترشح شده و ممکن است برای شیرخوار مضر باشد.

نوزادان و کودکان

▽ مصرف این دارو در اطفال کمتر از ۲ سال ممنوع و در کودکان کمتر از ۱۲ سال به عنوان داروی واحد، توصیه نمی‌شود.

بالای ۶۰ سالگی

▽ مشکل خاصی بوجود نمی‌آید.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

▽ مصرف این دارو باعث خواب‌آلودگی، سرگیجه و اختلال در بینایی می‌شود که بهتر است تا مشخص شدن اثرات دارو از انجام اینگونه مشاغل خودداری کنید.

الکل

▽ بپرهیزید، الکل باعث افزایش عوارض دارو می‌شود.

عوارض جانبی

این دارو عارضه جدی به همراه ندارد. شایع‌ترین عوارض آن عبارتند از، بثورات جلدی، تهوع، سردرد، خستگی، بی‌خوابی، تاری دید و دوبینی، سرگیجه، آشفتگی، گیجی و عدم هماهنگی عضلات. در شرایطی که بثورات جلدی بوجود آمد نشانه ایجاد واکنش‌های حساسیتی است، همچنین اگر گلودرد، علائم شبه آنفلوانزا و ایجاد خون‌مردگی‌های غیرطبیعی ظاهر شد، سریعاً به پزشک مراجعه کنید.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
سردرد / تهوع	●		■			
بثورات جلدی	●			■		■
تاری دید / دوبینی	●			■		
لرزش / عدم تعادل	●			■		
علائم شبه آنفلوانزا / خون‌مردگی		●		■		■
گلودرد / ورم اطراف صورت		●		■		■

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **سدیم والپورات**، این دارو باعث افزایش و طولانی شدن اثرات لاموتریژین می‌شود بنابراین در شرایطی که باید لاموتریژین با این دارو هم زمان مصرف شود ضروری است دوز لاموتریژین کاهش داده شود.
- **داروهای ضدافسردگی، ضدروان‌پریشی، مفلوکین و کلروکین (داروهای ضدمالاریا)**، باعث تغییر اثر ضدتشنجی، لاموتریژین می‌شوند.
- **کاربامازپین (سایر داروهای ضدتشنج)**، این دارو میزان لاموتریژین را در خون کاهش می‌دهد و در مقابل لاموتریژین عوارض این دارو را افزایش می‌دهد.
- **فنی‌توئین (ضدتشنج) و فنوباربیتال (خواب‌آور)**، این داروها میزان لاموتریژین را در خون کاهش می‌دهند و لازم است دوز آن را افزایش دهید.

۲- بیماری ژنتیکی و ارثی است که باعث ایجاد کم‌خونی می‌شود، این بیماران نیاز به تزریق مداوم خون دارند.

لانسوپرازول

اطلاعات عمومی

(**این دارو در حال حاضر در بازار دارویی ایران موجود نیست**). لانسوپرازول یک داروی ضدزخم است که به دستهٔ مهارکننده‌های پمپ پروتون تعلق دارد. این دارو در درمان زخم معده، بازگشت مواد غذایی از معده به مری (که در آن اسید معده زیاد می‌شود و مری را تحریک می‌کند) و سندرم زولینگر ـ الیسون (که در آن مقادیر زیاد اسید معده، تولید شده و موجب زخم می‌گردند) تجویز می‌شود. لانسوپرازول ممکن است به تنهایی و یا همراه دو آنتی‌بیوتیک دیگر بخشی از درمان هفت روزه برای ریشه‌کنی هلیکوباکترپیلوری (که اصلی‌ترین علت زخم است)، بکار رود. از آنجا که لانسوپرازول ممکن است علایم سرطان معده را مخفی نگهدارد تنها زمانی تجویز می‌شود که احتمال این بیماری رد شده باشد.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:

ضد زخم معده و دوازدهه

خطرات ناشی از مصرف زیاد:

کم ■ متوسط □ زیاد □

میزان وابستگی:

کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری زوتون

اطلاعات دارویی

دارویی که تجویز شده برای درمان بیماریتان مناسب است از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری کنید.

شکل دارویی

کپسول، سوسپانسیون

تعداد دفعات و زمان مصرف

روزی ۲-۱ بار صبح‌ها

مقدار مصرف در بزرگسالان

زخم خوش‌خیم معده، روزی ۳۰ میلی‌گرم صبح‌ها؛ زخم معده ناشی از مسکن‌ها، روزی ۳۰-۱۵ میلی‌گرم صبح‌ها؛ زخم دوازدهه، روزی ۳۰ میلی‌گرم؛ زخم ناشی از میکروب هلیکوباکترپیلوری، روزی ۶۰ میلی‌گرم، نیمی از این مقدار صبح و نیمی عصرها

شروع اثر

۲-۱ ساعت

مدت اثر

۲۴ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده

ندارد. البته غذاهای سرخ کردنی و الکل وضعیت بیمار در حال درمان را بدتر می‌کنند.

ذخیره‌سازی

در ظروف دربسته در جای خنک و خشک و دور از دسترس کودکان نگهدارید.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

به محض یادآوری مصرف کنید. اگر قرار است نوبت بعدی در ۸ ساعت آینده باشد، یک نوبت را اکنون مصرف کنید و از مصرف نوبت بعدی صرف‌نظر نمایید.

قطع مصرف دارو

مصرف دارو را بدون مشورت با پزشک متوقف نکنید، ممکن است علایم بیماری عود کند.

مصرف بیش از اندازه

معمولاً مصرف ناآگاهانه مشکلی بوجود نمی‌آورد ولی اگر بیش از آن مصرف شود یا باعث علائمی غیرطبیعی شود به پزشک اطلاع دهید.

مصرف طولانی مدت

انتظار مشکلی نمی‌رود.

توصیه‌های ضروری

- بهتر است دارو را همراه غذا مصرف کنید.

نحوه دفع دارو

این دارو از طریق ادرار و مدفوع دفع می‌گردد.

LANSOPRAZOLE

ل

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک‌تان می‌داند که:

∇ مشکلات کبدی دارید.

∇ سایر داروها را هم زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

∇ ایمنی مصرف آن به اثبات نرسیده است. با پزشک خود مشورت کنید.

دوران شیردهی

∇ ایمنی مصرف آن به اثبات نرسیده است. با پزشک خود مشورت کنید.

نوزادان و کودکان

∇ توصیه نمی‌شود.

بالای ۶۰ سالگی

∇ مشکل اختصاصی وجود ندارد.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ مشکل اختصاصی وجود ندارد.

الکل

∇ مصرف نکنید. الکل ممکن است بیماری را بدتر کند و از اثرات مفید لانسوپرازول بکاهد.

عوارض جانبی

عوارض جانبی شایع شامل سردرد، سوءهاضمه و اسهال است. گلودرد و تنگی نفس نادر بوده اما باید بلافاصله به اطلاع پزشک برسند.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
سردرد / گیجی / اسهال	●		■			
نفخ / درد شکمی / یبوست	●		■			
خستگی / بی حالی		●	■			
درد عضلانی / مفصلی		●		■		
کبودشدگی / تورم اندام‌ها		●		■		
بثورات جلدی / خارش		●		■	▲	
گلودرد / خس‌خس سینه		●		■	▲	▮
مشکلات تنفسی		●		■	▲	▮

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **ضدبارداری‌های خوراکی، فنی‌توئین و کاربامازپین و تئوفیلین (ضدتشنج‌ها)، وارفارین (ضدانعقاد)،** لانسوپرازول از اثر این داروها می‌کاهد.
- **شربت‌های معده و سوکرالفات (ضد زخم معده)،** این داروها از جذب لانسوپرازول می‌کاهند و باید فاصله مصرف آنها یک ساعت شود.

لوپرامايد

اطلاعات عمومی

لوپرامايد يک داروی ضداسهال است که به شکل قرص، کپسول يا محلول موجود است. اين دارو سبب کاهش آب و نمک از روده‌ها می‌شود. فعاليت روده را کاهش می‌دهد و سبب می‌شود حرکات روده کمتر شود و مدفوعی نيمه خشک را بوجود می‌آورد. لوپرامايد يک داروی سريع‌الاثر است که در موارد حملات ناگهانی و راجعه اسهال تجويز می‌شود. با اين حال، دارو عموماً برای اسهال ناشی از عفونت تجويز نمی‌شود چرا که سبب تأخير در دفع مواد مضر از روده می‌شود و عفونت را گسترده‌تر می‌کند. غالباً لوپرامايد برای افرادی تجويز می‌شود که جراحی و روده‌برداری شده‌اند.

طبقه‌بندی

گروه دارويی:
ضد اسهال

خطرات ناشی از مصرف زياد:
کم □ متوسط ■ زياد □

ميزان وابستگی:
کم ■ متوسط □ زياد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نيست ■
(در خارج از ايران)

نام‌های تجاری آرت، بوت ديارز، دياسورب

اطلاعات دارويی

دارويی که تجويز شده برای درمان بيماری‌تان مناسب است از تغيير دوز آن بدون دستور پزشک خودداری کنيد.

شکل دارويی

قرص، کپسول، محلول

تعداد دفعات و زمان مصرف

اسهال حاد، ابتدا دو قرص مصرف کنيد سپس بعد هر بار دفع مدفوع شل يک نوبت استفاده کنيد (تا رسيدن به حداکثر مقدار مصرف روزانه)؛ اسهال مزمن، روزی ۲ بار

مقدار مصرف در بزرگسالان

اسهال حاد، ۴ ميلی‌گرم (دوز شروع) سپس ۲ ميلی‌گرم بعد هر بار دفع مدفوع شل (تا حداکثر ۱۶ ميلی‌گرم روزانه)؛ مقدار مصرف معمول ۸-۶ ميلی‌گرم روزانه است تنها به مدت ۵ روز استفاده کنيد (برای کودکان ۸-۴ ساله فقط ۳ روز استفاده کنيد). اسهال مزمن، روزانه ۸-۴ ميلی‌گرم حداکثر (تا ۱۶ ميلی‌گرم روزانه)

شروع اثر

در عرض ۲-۱ ساعت

مدت اثر

۱۸-۶ ساعت

رژيم غذايی توصيه شده

مقدار کافی مايعات، قند و نمک مصرف کنيد.

ذخيره‌سازی

در ظروف دربسته در جای خنک و خشک و دور از دسترس کودکان قرار دهيد.

فراموش کردن يک وعده مصرف دارو

نوبت فراموش شده را مصرف نکنيد. در صورت نياز نوبت بعدی را مصرف کنيد.

قطع مصرف دارو

به محض آنکه به دارو نياز نداشتيد، می‌توانيد بدون هيچ‌گونه خطری مصرف دارو را متوقف کنيد.

مصرف بيش از اندازه

معمولاً مصرف ناآگاهانه مشکلی بوجود نمی‌آورد ولی اگر بيش از آن مصرف شود و علائمی مانند يبوست شديد، استفراغ و خواب‌آلودگی بوجود آيد بلافاصله به پزشک مراجعه کنيد.

مصرف طولانی مدت

با اينکه اين دارو معمولاً برای دوره‌های طولانی مدت مصرف نمی‌شود (بجز در بيماران مبتلا به بيماری مزمن گوارشی)، با اين همه مصرف طولانی مدت آن بی‌خطر است.

توصيه‌های ضروری

- اين دارو باعث خشکی دهان می‌شود برای برطرف کردن آن، آب به مقدار کافی بنوشيد.
- اگر بعد از ۴۸ ساعت از مصرف دارو علائم بهبودی ظاهر نشد و يا دچار تب و دل درد شديد به پزشک مراجعه کنيد.

نحوه دفع دارو

دفع اين دارو از راه مدفوع است.

LOPERAMIDE

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک‌تان می‌داند که:

∇ بیماری مزمن کبدی یا کلیوی دارید.

∇ اخیراً جراحی شکم انجام داده‌اید.

∇ عفونت یا انسداد روده دارید.

دوران حاملگی

∇ ایمنی مصرف در بارداری اثبات نشده است.

دوران شیردهی

∇ دارو وارد شیر می‌شود و ممکن است بر شیرخوار اثر بگذارد.

نوزادان و کودکان

∇ نباید برای کودکان زیر ۴ سال تجویز شود. کاهش دوز در کودکان بزرگتر ضروری است. کودکان به عوارض این دارو بسیار مستعدند و باید به دقت مراقب اثرات دارو بود.

بالای ۶۰ سالگی

∇ مشکل خاصی وجود ندارد.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ مشکل شناخته شده‌ای وجود ندارد.

الکل

∇ مشکل شناخته شده‌ای وجود ندارد.

عوارض جانبی

عوارض جانبی لوپراماید نادر است و غالباً افتراق آن از علتی که اسهال را بوجود آورده، مشکل است. اگر نشانه‌هایی نظیر نفخ، دل درد یا تب وجود داشته باشد، باید با پزشک مشورت کرد.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
یبوست		●	■		▲	
دل درد / نفخ / خشکی دهان		●	■			
خواب‌آلودگی یا گیجی		●	■			
خارش پوستی		●		■		
بثورات جلدی		●		■	▲	

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

ندارد.

لوپیناویر / ریتوناویر

اطلاعات عمومی

لوپیناویر و ریتوناویر هر دو جزء داروهای ضد ویروسی هستند که در گروه مهارکننده‌های آنزیم پروتئاز قرار می‌گیرند. این دو دارو با هم ترکیب شده و داروی واحدی را تشکیل داده و از تکثیر ویروس ایدز جلوگیری می‌کنند. این دارو را در ترکیب با داروهای دیگر برای تخریب همه جانبهٔ ویروس ایدز هم زمان تجویز می‌کنند. هدف اصلی در دارودرمانی ایدز ممانعت از آسیب هر چه بیشتر سیستم ایمنی بدن توسط ویروس است. این نوع درمان ویروس را کاملاً از بین نمی‌برد بلکه روند رشد و تکثیر آن را کُند کرده و طول حیات بیمار را افزایش می‌دهد.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
ضد بیماری ایدز و ضعف سیستم ایمنی

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم □ متوسط ■ زیاد □

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری کالترا

اطلاعات دارویی

دارویی که برای شما تجویز شده است، برای درمان بیماری‌تان مناسب است از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری کنید.

شکل دارویی

کپسول، مایع (یا کپسول حاوی مایع)

تعداد دفعات و زمان مصرف

هر ۱۲ ساعت، همراه غذا

مقدار مصرف در بزرگسالان

۳کپسول یا ۵میلی‌لیتر مایع

شروع اثر

تا ۱ ساعت

مدت اثر

۱۲ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

در یخچال به دور از دسترس اطفال نگهداری شود.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

یادتان آمد بلافاصله مصرف کنید، اگر تا دوز بعدی کمتر از ۲ ساعت مانده کل دوز روزانه را در یک وعده مصرف کنید. به یاد داشته باشید اگر بطور نامنظم دارو را مصرف کنید، این ویروس خیلی سریع نسبت به آن مقاوم می‌شود.

قطع مصرف دارو

بدون دستور پزشک دارو را قطع نکنید.

مصرف بیش از اندازه

معمولاً مصرف ناآگاهانه مشکلی بوجود نمی‌آورد، ولی اگر بیش از آن مصرف شود و علائم غیرطبیعی بروز کند فوراً به پزشک اطلاع دهید.

مصرف طولانی مدت

تغییر شکل بدن در مصرف طولانی دارو بوجود می‌آید.

کنترل و پایش

پزشک مرتباً خون شما را از جهت وجود ویروس و میزان آن آزمایش می‌کند، همچنین در این آزمایش تغییرات چربی، کلسترول و قند خون نیز بررسی می‌شود.

توصیه‌های ضروری

- باید توجه کنید این دارو درمان قطعی بیماری ایدز نمی‌باشد.

نحوه دفع دارو

۸۲ درصد دارو از راه مدفوع و مابقی از ادرار دفع می‌گردد.

LOPINAVIR / RITONAVIR

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک‌تان می‌داند که:

∇ مدت طولانی بیماری کبدی یا کلیوی داشته‌اید

∇ از مواد توهم‌زا یا داروهای مخدر استفاده می‌کنید.

∇ سایر داروها را هم زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

∇ توصیه نمی‌شود.

دوران شیردهی

∇ ایمنی مصرف آن در این دوران تأیید نشده است، بطور کلی مادرانی که ایدز دارند نباید به فرزند خود شیر بدهند، یکی از راه‌های ورود ویروس به بدن شیر مادر است.

نوزادان و کودکان

∇ در کودکان زیر ۲ سال تجویز نمی‌شود و در سنین بالای ۲ سال کاهش دوز ضروری است.

بالای ۶۰ سالگی

∇ برای کاهش عوارض جانبی دارو کاهش دوز ضروری است.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ مشکلی ندارد.

الکل

∇ شکل مایع دارو حاوی مقدار اندکی الکل است، از مصرف الکل اضافی خودداری کنید.

عوارض جانبی

مشکلات هاضمه از عوارض شایع دارو است، سایر مشکلات با مصرف طولانی مدت بوجود می‌آید مانند تغییر در ساختار بدن، لازم است با پزشک مشاوره شود.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
تهوع، استفراغ و اسهال	●		■			
کاهش اشتها	●		■			
خستگی	●		■			
تعییر شکل بدن		●	■			
دل درد شدید		●		■		■

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **توصیه کلی،** داروهای مختلفی با لوپیناویر و ریتوناویر واکنش نشان می‌دهند و باعث بروز عوارض خطرناک و کاهش اثرات ضدویروسی می‌شوند. بنابراین هر نوع دارویی اعم از گیاهی یا مسکن‌هایی که بدون نسخه از داروخانه تهیه می‌کنید حتماً با پزشک یا داروساز مشورت نمایید و آنها را در جریان مصرف داروهای ضدویروسی قرار دهید.
- **ریتوناویر** با برخی از مواد توهم‌زا مانند اکستازی واکنش‌های خطرناکی می‌دهد.

لوراتادین

اطلاعات عمومی

لوراتادین یک داروی آنتی‌هیستامین طولانی اثر است که برای بهبود علایم التهاب ناشی از حساسیت بینی از جمله عطسه، ترشح و آبریزش و خارش و همچنین سوزش چشم‌ها بکار می‌رود. معمولاً علایم یک ساعت پس از تجویز خوراکی دارو برطرف می‌شود. لوراتادین در درمان حساسیت‌های پوستی نظیر کهیر مزمن (که همراه خارش است) نیز بکار می‌رود. مزیت لوراتادین بر سایر آنتی‌هیستامین‌های قدیمی‌تر نظیر کلرفنامین آن است که اثرات خواب‌آوری کمتری از خود نشان می‌دهد و باعث کاهش خواب‌آلودگی در طول روز می‌شود. این دارو را باید چهار روز قبل از تست‌های حساسیت پوستی، قطع شود چون باعث نتایج منفی کاذب می‌شود.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:

ضد حساسیت

خطرات ناشی از مصرف زیاد:

کم ■ متوسط □ زیاد □

میزان وابستگی:

کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ **لازم نیست** ■

(در سایر کشورها)

نام‌های تجاری کلاریتین

اطلاعات دارویی

دارویی که تجویز شده برای درمان بیماریتان مناسب است از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری کنید.

شکل دارویی

قرص، شربت

تعداد دفعات و زمان مصرف

روزی یک بار

مقدار مصرف در بزرگسالان

روزی ۱۰ میلی‌گرم

شروع اثر

معمولاً در عرض ۱ ساعت

مدت اثر

تا ۲۴ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

در ظروف دربسته در جای خنک و خشک و دور از دسترس کودکان قرار دهید.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

به محض یادآوری مصرف کنید. اگر قرار است نوبت بعدی در ۶ ساعت آینده باشد، یک نوبت را اکنون مصرف کنید و از مصرف نوبت بعدی صرف‌نظر نمایید.

قطع مصرف دارو

به محض عدم نیاز، می‌توان فوراً و بدون خطر دارو را قطع کرد.

مصرف بیش از اندازه

معمولاً مصرف ناآگاهانه مشکلی ندارد ولی اگر بیش از آن مصرف شود و یا علائمی غیرطبیعی بوجود آید به پزشک اطلاع دهید.

مصرف طولانی مدت

انتظار مشکلی نمی‌رود.

توصیه‌های ضروری

- دارو را می‌توانید همراه غذا مصرف کنید.
- پس از بازکردن روکش قرص بلافاصله آن را مصرف کنید، قرص‌ها در معرض هوا خاصیت خود را از دست می‌دهند.

نحوه دفع دارو

این دارو از ادرار و مدفوع به یک نسبت دفع می‌گردد.

LORATADINE

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک تان می‌داند که:

∇ سایر داروها را هم زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

∇ ایمنی مصرف آن در بارداری به اثبات نرسیده است.

دوران شیردهی

∇ دارو وارد شیر می‌شود و ممکن است برای شیرخوار مضر باشد.

نوزادان و کودکان

∇ برای کودکان زیر ۲ سال توصیه نمی‌شود. در کودکان بزرگتر کاهش دوز ضروری است.

بالای ۶۰ سالگی

∇ انتظار مشکلی نمی‌رود.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ این دارو مشکل خاصی ایجاد نمی‌کند.

الکل

∇ مشکل شناخته‌شده‌ای وجود ندارد اما از نوشیدن مقادیر بیش از اندازه خودداری کنید.

عوارض جانبی

بروز عوارض جانبی لوراتادین اندک است.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
خستگی		●	■			
تهوع		●	■			
سردرد		●	■			
تپش قلب		●		■		
از حال رفتن		●		■		

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **سایمتیدین (قرص معده)، کلاریترومایسین و اریترومایسین (آنتی‌بیوتیک‌ها)، کتوکونازول (ضدقارچ)، فلوکستین (ضد افسردگی)، این داروها** سبب افزایش میزان و اثرات لوراتادین در خون می‌شوند اما به نظر نمی‌رسد این عارضه، مشکل ساز باشد.

لورازپام

اطلاعات عمومی

این دارو به گروه بنزودیازپین‌ها که به عنوان یک داروی ضد اضطرابی کوتاه اثر است متعلق می‌باشد. نحوه اثر آن، مشابه دیازپام است. شکل خوراکی دارو در حملات ترس و اختلالات اضطرابی، خواب‌آوری استفاده می‌شود و شکل تزریقی آن این امکان را فراهم می‌نماید تا قبل و بعد از جراحی‌ها، در بیمارانی که صرع دارند و تشنج می‌کنند و تهوع و استفراغ ناشی از شیمی‌درمانی برای آرامبخشی، اثرات خواب‌آوری و تضعیف‌کنندگی سیستم اعصاب مرکزی (مغز) مورد استفاده قرار گیرد. لورازپام نیز مانند سایر داروهای این گروه در صورتی که به مدت طولانی مصرف شود باعث ایجاد وابستگی دارویی شده و اثر دارو روز به روز کمتر و دوز مصرفی بیشتر می‌شود و به جایی می‌رسد که احساس اعتیاد به دارو بوجود می‌آید. در این شرایط قطع ناگهانی دارو باعث ایجاد، حملات ترس و نگرانی، تشنج، لرزش، درد شکم، گرفتگی عضلانی، تعریق و استفراغ می‌شود که به مجموعهٔ این علائم، سندرم قطع دارو[1] می‌گویند.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
ضد اضطراب، آرامبخش، خواب‌آور، ضد حملات ترس، ضد تشنج (بنزودیازپین)

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم □ متوسط ■ زیاد □

میزان وابستگی:
کم □ متوسط □ زیاد ■

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری اکزاپام، آتیوان، لورانز

اطلاعات دارویی

دارویی که برای شما تجویز شده است اگر طبق دستورالعمل پزشک مصرف نشود خطر ایجاد وابستگی به دارو وجود دارد.

شکل دارویی

قرص، آمپول

تعداد دفعات و زمان مصرف

۳-۲ بار در روز

مقدار مصرف در بزرگسالان

در اختلالات اضطرابی، ۶-۱ میلی‌گرم ۳-۲ بار در روز، در بی‌خوابی، ۴-۱ میلی‌گرم یکبار هنگام خواب، در افرادی که الکل را ترک کرده‌اند، ۱۰-۲ میلی‌گرم هر ۶-۴ ساعت، در تشنج، ۴ میلی‌گرم تزریق رگی طی ۵-۲ دقیقه

شروع اثر

خوراکی، نیم ساعت؛ عضلانی، ۳۰-۱۵ دقیقه؛ رگی، ۱۵-۵ دقیقه

مدت اثر: ۶-۳ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده: هیچ

ذخیره‌سازی

شکل خوراکی در ظروف دربسته، در جای خشک و خنک (دمای اتاق)، و به دور از نور و دسترس اطفال نگهداری شود. شکل تزریقی را در یخچال نگهداری کنید و از یخ‌زدگی آن جلوگیری نمایید.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

در شکل خوراکی آن در صورتی که یادتان آمد بلافاصله مصرف کنید، و اگر تا دوز بعدی زمانی باقی نمانده، از دوز فراموش شده صرفنظر کنید و طبق برنامه مصرف را ادامه دهید. شکل آمپول آن در بیمارستان طبق یک برنامه منظم انجام می‌شود که فراموش شدن تزریق دارو بعید است.

قطع مصرف دارو

این دارو برای درمان بصورت کوتاه‌مدت تجویز می‌شود که قطع مصرف آن در این شرایط مشکل خاصی ایجاد نمی‌کند، در صورتی که بدون دستور پزشک برای مدتی طولانی مصرف دارو را ادامه دادید باید طبق نظر پزشک بتدریج دوز دارو کم شده و نهایتاً قطع گردد.

مصرف بیش از اندازه

مصرف ناآگاهانه دارو معمولاً مشکلی بوجود نمی‌آورد ولی در صورتی که علائمی چون خواب‌آلودگی شدید و تنگی نفس بوجود آمد سریعاً به پزشک اطلاع دهید.

مصرف طولانی مدت

لورازپام برای درمان کوتاه‌مدت تجویز می‌شود، مصرف طولانی مدت آن بدون دستور پزشک باعث ایجاد وابستگی و سندرم قطع دارو می‌شود.

کنترل و پایش: بعد از یک هفته مصرف دارو باید آزمایش خون و ادرار گرفته شود.

توصیه‌های ضروری

- این دارو در کودکان زیر ۱۲ سال تجویز نمی‌شود.
- در افراد پیر و ناتوان، دوز دارو باید کم شود و از نظر حرکت و راه‌رفتن کنترل و نظارت شوند.
- غذا در جذب دارو تأثیری ندارد، می‌توانید قبل، بعد یا همراه غذا دارو را مصرف کنید.
- ممکن است بعد از تزریق دارو از بخاطر آوردن وقایع قبل از عمل جراحی دچار مشکل شوید این اختلال حافظه شاید تا ۸ ساعت ادامه یابد که بعد خودبخود بهبود می‌یابد و هیچ مشکل مزمنی را ایجاد نمی‌کند.

نحوه دفع دارو

لورازپام در کبد تجزیه و از راه ادرار دفع می‌گردد.

LORAZEPAM

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک تان می‌داند که:

- مشکل کبدی یا کلیوی دارید.
- آب سیاه[2] دارید.
- پورفیری[3] حاد دارید.
- به مصرف الکل یا بعضی از مواد مخدر عادت دارید.
- به بنزودیازپین‌ها حساسیت دارید.
- سایر داروها را همزمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

- توصیه نمی‌شود.

دوران شیردهی

- در شیر ترشح شده ممکن است در شیرخوار عارضه ایجاد کند.

نوزادان و کودکان

- منع مصرف دارد.

بالای ۶۰ سالگی

- در این سنین عوارض داروها بیشتر نمایان می‌شود بهتر است دوز دارو کم شود.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

- مصرف دارو باعث خواب‌آلودگی می‌شود، از انجام اینگونه مشاغل خودداری کنید.

الکل

- بپرهیزید، مصرف همزمان این دارو و الکل اثرات یکدیگر را تشدید کرده ممکن است باعث عوارض وخیمی شود.

عوارض جانبی

شایع‌ترین عارضه لورازپام خواب‌آلودگی و سرگیجه می‌باشد که با تنظیم دوز دارو قابل برطرف شدن است.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
خواب‌آلودگی / سرگیجه	●		■			
گیجی / احساس عدم تعادل		●		■		
اختلالات بینایی / کاهش شنوایی		●		■		
تنگی نفس		●		■	▲	■

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **توصیه کلی**، به دنبال مصرف همزمان دارو با سایر داروهای تضعیف‌کننده مغز مانند **آنتی‌هیستامین‌ها، ضدافسردگی‌ها، مسکن‌های مخدری و سایر آرامبخش‌ها و خواب‌آورها**، اثر یکدیگر را تشدید می‌کنند و عوارض خطرناکی بدنبال دارد.
- مصرف این دارو اثر **لوودوپا** (داروی ضدپارکینسون) را کاهش می‌دهد.
- مصرف **ریفامپین** **(آنتی‌بیوتیک)**، **باربیتورات‌ها** **(قرص‌های خواب‌آور)** و **والپوریک اسید** **(ضدتشنج)**، باعث کاهش اثر لورازپام می‌شود.

۱- یا سندرم محرومیت به مجموعه علائمی گفته می‌شود که با قطع دارو ظاهر می‌شود این علائم عبارتند از: تعریق شدید، حملات ترس، لرز، تشنج، درد شکم، گرفتگی عضلات و استفراغ.

۲- اختلال چشمی است که باعث افزایش فشار داخلی چشم شده و در صورت عدم درمان باعث سردرد، کاهش بینایی و نهایتاً کوری می‌شود.

۳- اختلالی در متابولیسم پورفیرین است که ناشی از اختلال عملکرد کبدی است و باعث دل درد، حساسیت پوستی به نور خورشید شده و وقتی فرد در معرض نور خورشید قرار گیرد دچار ضایعات متعددی می‌شود.

لوزارتان

اطلاعات عمومی

لوزارتان جزء گروه داروهای مهارکننده آنزیم مبدل آنژیوتانسین IIمی باشد، آنژیوتانسین II ماده‌ای است که باعث انقباض عروق و افزایش فشارخون می شود که لوزارتان با سرکوب این آنزیم باعث شل شدن عروق خونی و به دنبال آن باعث کاهش فشارخون می شود. لوزارتان را برای درمان فشارخون استفاده می‌کنند. برعکس سایر داروهای این گروه لوزارتان باعث سرفه‌های خشک مداوم نمی‌شود. این دارو جهت ارزیابی درمان سایر ناراحتی‌های قلبی از جمله نارسایی قلبی مورد مصرف می‌باشد. لوزارتان را در بیمارانی که از تنگی شریان‌های کلیوی رنج می‌برند با احتیاط مصرف می‌کنند، این امر به علت اُفت ناگهانی فشارخون در شروع مصرف دارو می‌باشد. سرگیجه، اسهال و خستگی از جمله عوارض نادر این دارو می‌باشد.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:

گشادکننده عروقی و ضد فشارخون

خطرات ناشی از مصرف زیاد:

کم □ متوسط ■ زیاد □

میزان وابستگی:

کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری کوزار، لوزار، لوزن

اطلاعات دارویی

دارویی که برای شما تجویز شده است برای درمان بیماریتان مناسب است بدون دستور پزشک میزان مصرف آن را تغییر ندهید.

شکل دارویی

قرص

تعداد دفعات و زمان مصرف

یک بار روزانه

مقدار مصرف در بزرگسالان

۵۰ تا ۱۰۰ میلی‌گرم، افراد بالای ۷۵ سال و سایر بیمارانی که نسبت به عوارض این دارو حساس هستند باید از ۲۵ میلی‌گرم دارو را شروع نمایند.

شروع اثر

در فشارخون ۱ تا ۲ هفته و حداکثراثر آن در ۳ تا ۶ هفتگی از شروع درمان ظاهر می‌شود.

در سایر موارد تا ۱ ساعت.

مدت اثر: ۱۲ تا ۲۴ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده: هیچ

ذخیره‌سازی

قوطی در بسته آن را به دور از نور در جای خشک و خنک نگهداری کنید و از دسترس اطفال دور نگهدارید.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

زمانی که یادتان آمد بلافاصله بخورید، اگر تا دوز بعدی کمتر از ۸ ساعت باقی مانده بهتر است در یک وعده کل دوز روزانه خورده شود.

قطع مصرف دارو

بدون دستور پزشک مصرف دارو را قطع نکنید، قطع ناگهانی باعث وخیم‌تر شدن فشارخون می شود.

مصرف بیش از اندازه

گاهی مصرف ناآگاهانه عوارضی به دنبال ندارد ولی اگر بیش از آن مصرف شود باعث مشکلاتی از قبیل سرگیجه و غش می‌شود.

مصرف طولانی مدت

مشکل خاصی ندارد.

کنترل و پایش

آزمایش خون دوره‌ای جهت بررسی پتاسیم خون توصیه می شود.

توصیه‌های ضروری

در زمانی که دارو را مصرف می‌کنید از حاملگی پرهیز کنید.

نحوه دفع دارو

این دارو از طریق ادرار و مدفوع دفع می‌گردد.

LOSARTAN

ل

اقدامات احتیاطی خاص

آیا پزشک‌تان می‌داند که:

∇ تنگی شریان کلیوی دارید.

∇ مشکل کبدی یا کلیوی دارید.

∇ نارسایی احتقانی قلب[1] دارید.

∇ آلدسترونیسم اولیه[2] دارید.

∇ آنژیوادم[3] پیشرفته دارید.

∇ سایر داروها را هم‌زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

∇ تجویز نمی‌شود، شاید باعث بروز ناهنجاری بر روی جنین شود.

دوران شیردهی

∇ ایمنی مصرف آن در این دوران تائید نشده است.

نوزادان و کودکان

∇ تجویز نمی‌شود.

بالای ۶۰ سالگی

∇ در سالمندانی که بالای ۷۵ سال هستند کاهش مصرف دارو ضرورت دارد.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ به علت ایجاد عوارضی چون سرگیجه و خستگی و معلوم نبودن پاسخ بدن شما به این دارو، از انجام اینگونه مشاغل خودداری کنید.

الکل

∇ بپرهیزید. مشروبات الکلی اگر مدام مصرف شود، فشارخون را افزایش می‌دهند و اثر لوزارتان را کاهش می‌دهند. در صورتی که گاهی الکل خورده شود، باعث گشادی عروق شده موجب اُفت ناگهانی فشارخون می‌شود و اثر لوزارتان را افزایش می‌دهد.

عوارض جانبی

از عوارض شایع لوزارتان، سرگیجه و خستگی است که بسیار خفیف ظاهر می‌شود.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
سرگیجه/خستگی	●		■			
میگرن / اسهال		●	■			
اختلال چشایی (اختلال در مزه)		●	■			
بثورات جلدی / خارش / یرقان		●		■		
خس‌خس سینه / تورم مخاط		●		■	▲	■

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **مُدرها**، این داروها اگر همراه با لوزارتان خورده شوند خطر اُفت ناگهانی فشارخون را موجب می‌شوند.
- **مکمل‌های پتاسیم، مُدرهای نگهدارنده پتاسیم و سیکلوسپورین**، (داروی که در پیوند اعضا مصرف می‌شود) لوزارتان باعث افزایش اثر این داروها شده و میزان پتاسیم خون را افزایش می‌دهد.
- **لیتیوم**، لوزارتان دارو باعث افزایش میزان لیتیوم در خون شده و خطر مسمومیت با آن را افزایش می‌دهد.
- **ضدالتهاب‌های غیراستروئیدی (مثل بروفن)** اکثر داروهای این گروه باعث کاهش فشارخون می‌شوند و اثر لوزارتان را کاهش می‌دهند.

۱- زمانی که قلب قادر به پمپ‌کردن خون بطور طبیعی نمی‌باشد میزان خون درون قلب افزایش می‌یابد و باعث نارسایی قلبی می‌شود.

۲- وقتی آلدسترون از غده فوق‌کلیه به میزان زیادی ترشح شود باعث اختلال الکترولیتی، پُرادراری، پرنوشی و افزایش فشارخون می‌شود.

۳- نوعی واکنش عروقی است که در رگ‌های زیرجلدی بوجود آمده باعث افزایش نفوذپذیری رگ‌ها، تورم و تاول‌های بزرگ می‌شود.

لوفپرامین

اطلاعات عمومی

(این دارو درحال حاضر در بازار دارویی ایران موجود نیست). لوفپرامین جزء داروهای ضد افسردگی سه‌حلقه‌ای است. عمدهٔ مصرف آن برای درمان طولانی مدت افسردگی است. این دارو باعث بهبود اشتها، افزایش خلق و فعالیت‌های روزمره می‌شود. اثر آرامبخشی کم آن باعث شده، در درمان افسردگی‌هایی که همراه با رخوت است کاربرد مؤثری داشته باشد. یکی از امتیازات لوفپرامین عوارض جانبی کم آن است بطوری که مصرف بیش از اندازه دارو عوارض کمتری نسبت به سایر داروهای این گروه دارد.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:

ضد افسردگی‌های سه‌حلقه‌ای

خطرات ناشی از مصرف زیاد:

کم □ متوسط ■ زیاد □

میزان وابستگی:

کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری گامانیل

اطلاعات دارویی

دارویی که برای شما تجویز شده است برای درمان بیماری‌تان مناسب است از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری کنید.

شکل دارویی

قرص، شربت

تعداد دفعات و زمان مصرف

۳-۲ بار روزانه

مقدار مصرف در بزرگسالان

۲۱۰-۱۴۰ میلی‌گرم روزانه

شروع اثر

اثراتی از دارو بعد از چند ساعت ظاهر می‌شود ولی اثر ضدافسردگی آن تا ۶-۲ هفته احساس نمی‌شود.

مدت اثر

تا ۶ هفته دوام دارد، عوارض جانبی فقط برای چند روز باقی است.

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

در ظروف دربسته، در جای خشک و خنک (دمای اتاق)، و به دور از دسترس اطفال نگهداری شود.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

به یاد آوردید فوراً بخورید. اگر تا وعدهٔ بعدی کمتر از ۳ ساعت مانده کل دوز روزانه را در یک وعده، آن هم در هنگام خواب مصرف کنید.

قطع مصرف دارو

قطع ناگهانی دارو باعث ایجاد علائم قطع دارو (مانند سردرد، تهوع، تشنج، تعریق و ضعف) می‌شود، بنابراین روش قطع دارو، کاهش تدریجی آن تا قطع نهایی است که باید با نظارت پزشک انجام پذیرد.

مصرف بیش از اندازه

معمولاً مصرف ناآگاهانه مشکلی را بوجود نمی‌آورد ولی اگر بیش از آن مصرف شود و علائمی غیرطبیعی بوجود آید بهتر است سریعاً به پزشک اطلاع داده شود.

مصرف طولانی مدت

مشکل خاصی بوجود نمی‌آید.

توصیه‌های ضروری

- مصرف سیگار از اثر ضدافسردگی دارو می‌کاهد، بهتر است در این شرایط کشیدن سیگار را ترک و یا تعداد آن را کم کنید.
- برای جلوگیری از خشکی دهان، آب ولرم غرغره کنید یا از آب‌نبات یا آدامس کم قنداستفاده نمایید.

نحوه دفع دارو

این دارو از راه ادرار دفع می‌گردد.

۱- اختلال چشمی است که باعث افزایش فشار داخلی چشم شده و در صورت عدم درمان باعث سردرد، کاهش بینایی و نهایتاً کوری می‌شود.

۲- غده‌ای است که در وسط گردن واقع شده و هورمون آن تیروکسین است که در تعیین سرعت سوخت و ساز نقش مهمی دارد در شرایطی که میزان یُد بدن کم باشد این غده فعالیت زیادی کرده تا بتواند از مقدار اندک ید میزان کافی هورمون بسازد که با این عمل بسیار متورم می‌شود و گواتر را ایجاد می‌کند.

LOFEPRAMINE

اقدامات احتیاطی خاص

آیا پزشک‌تان می‌داند که:

- ▽ آب سیاه[1] دارید.
- ▽ صرع دارید و تشنج می‌کنید.
- ▽ مدت‌ها است درگیر مشکل کبدی یا کلیوی هستید.
- ▽ سایر داروها را هم زمان مصرف می‌کنید.
- ▽ پُرکاری تیروئید[2] دارید.
- ▽ مشکل پروستات دارید.
- ▽ از پورفیری[3] رنج می‌برید.
- ▽ مشکل قلبی دارید.

دوران حاملگی

▽ ایمنی مصرف آن در این دوران تأیید نشده است.

دوران شیردهی

▽ در شیر مادر ترشح می‌شود و ممکن است روی شیرخوار اثر مضری داشته باشد.

نوزادان و کودکان

▽ توصیه نمی‌شود.

بالای ۶۰ سالگی

▽ کاهش دوز ضروری است.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

▽ این دارو باعث تاری دید و کاهش توجه می‌شود بهتر است تا مشخص نشدن اثرات دارو از انجام اینگونه مشاغل خودداری کنید.

الکل

▽ بپرهیزید. الکل باعث افزایش اثر تسکینی دارو می‌گردد.

جراحی و بیهوشی عمومی

▽ قبل از هرگونه جراحی یا بیهوشی عمومی، مصرف دارو را متوقف کنید.

عوارض جانبی

مهم‌ترین عوارض جانبی دارو به علت تأثیر روی انتقال پیام عصبی به قلب می‌باشد.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
تعریق / برافروختگی	●		■			
خواب‌آلودگی	●		■			
یبوست / خشکی دهان		●	■			
تاری دید / سرگیجه / غش		●		■		
احتباس ادرار		●		■		
تپش قلب		●		■	▲	■

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **مسکن‌ها،** این داروها باعث تشدید اثرات تسکینی لوفپرامین می‌شود.
- **داروهای ضدضربان‌های غیرطبیعی قلب و سوتالول (قرص قلبی)،** مصرف همزمان با لوفپرامین باعث تشدید بی‌نظمی ضربان قلب می‌شود.
- **داروهای ضدفشارخون،** لوفپرامین باعث کاهش اثرات این داروها می‌شود.
- **وارفارین (قرص ضدانعقادی)،** لوفپرامین باعث افزایش مختصر در اثرات این دارو می‌شود.
- **مهارکننده‌های منوآمین‌اکسیداز (گروه دارویی ضدافسردگی)،** مصرف همزمان آنها باعث عوارض خطرناکی نمی‌شود، اگر شرایطی لازم بود که دو دارو با هم مصرف شود باید تحت نظارت دقیق پزشک باشد.
- **آنتی‌هیستامین‌ها (مثل ترفنادین)،** این داروها برخی اثرات لوفپرامین را تشدید می‌کنند.

۳- اختلالی در متابولیسم پورفیرین است که ناشی از اختلال عملکرد کبدی است و باعث دل درد، حساسیت پوستی به نور خورشید شده و وقتی فرد در معرض نور خورشید قرار گیرد دچار ضایعات متعددی می‌شود.

لووتیروکسین

اطلاعات عمومی

لووتیروکسین هورمون اصلی تولید شده توسط غده تیروئید است. کمبود هورمون طبیعی سبب کم‌کاری تیروئید می‌شود و این کم‌کاری با کند شدن عملکردهای بدن و پف کردگی صورت همراه است. این دارو برای جایگزینی هورمون طبیعی در موارد کمبود آن بکار می‌رود. انواع خاصی از گواتر (بزرگی غده تیروئید) با لووتیروکسین درمان می‌شوند و ممکن است این دارو برای پیشگیری از ایجاد گواتر حین درمان با داروهای ضدتیروئیدی مصرف شود. همچنین لووتیروکسین برای برخی از انواع سرطان‌های تیروئید تجویز می‌شود. بالغینی که دچار کم‌کاری شدید تیروئید هستند، به هورمون تیروئید حساس می‌باشند، لذا درمان باید بتدریج صورت گیرد و به آهستگی افزایش داده شود تا مانع عوارض جانبی گردد. مراقبت‌های ویژه در مورد بیمارانی که مشکلات قلبی از جمله آنژین قفسه صدری دارند، باید بکار گرفته شود.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:

هورمون تیروئید

خطرات ناشی از مصرف زیاد:

کم ☐ متوسط ■ زیاد ☐

میزان وابستگی:

کم ■ متوسط ☐ زیاد ☐

نسخه پزشک لازم است ■ **لازم نیست** ☐

نام‌های تجاری التروکسین

اطلاعات دارویی

دارویی که تجویز شده برای درمان بیماریتان مناسب است از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری کنید.

شکل دارویی

قرص

تعداد دفعات و زمان مصرف

روزی یک بار

مقدار مصرف در بزرگسالان

بالغین، مقادیر ۱۰۰-۵۰ میکروگرم در روز که در صورت لزوم در فواصل ۴-۳ هفته‌ای افزایش می‌یابند. حداکثر مقدار مصرفی ۲۰۰ میکروگرم در روز است.

شروع اثر

در عرض ۴۸ ساعت. اثرات مفید ممکن است تا چندین هفته محسوس نباشند.

مدت اثر

۳-۱ هفته

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

درظروف دربسته در جای خنک و خشک و دور از نور ودسترس کودکان قرار دهید.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

به محض یادآوری مصرف کنید. اگر قرار است نوبت بعدی در ۸ ساعت آینده باشد، یک نوبت را اکنون مصرف کنید و از مصرف نوبت بعدی صرف‌نظر نمایید.

قطع مصرف دارو

مصرف دارو را بدون مشورت با پزشک متوقف نکنید. ممکن است علایم بیماری عود کند.

مصرف بیش از اندازه

معمولاً مصرف ناآگاهانه مشکلی بوجود نمی‌آورد ولی اگر بیش از آن مصرف شود و یا علائمی مانند تپش قلب بوجود آید بلافاصله به پزشک اطلاع دهید.

مصرف طولانی مدت

مشکل خاصی وجود ندارد.

کنترل و پایش

آزمایش خون دوره‌ای جهت بررسی عملکرد تیروئید ضروری است.

توصیه‌های ضروری

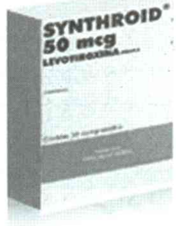
- دارو را صبح‌ها قبل از صبحانه مصرف کنید.
- این دارو معمولاً برای همهٔ عمر یا مدتی طولانی تجویز می‌شود.

نحوه دفع دارو

عمدهٔ دفع دارو از راه مدفوع است.

LEVOTHYROXINE

ل

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک‌تان می‌داند که:

- ∇ فشارخون بالا دارید.
- ∇ دچار مشکلات قلبی شده‌اید.
- ∇ دیابت دارید.
- ∇ سایر داروها را هم زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

∇ شواهدی از خطر وجود ندارد. ممکن است تغییر مقدار مصرف ضروری باشد.

دوران شیردهی

∇ دارو وارد شیر می‌شود اما در مقادیر معمول احتمال اثرگذاری بر شیرخوار اندک است. با پزشک خود مشورت کنید.

نوزادان و کودکان

∇ مقدار مصرف بستگی به سن و وزن دارد.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ مشکل شناخته شده‌ای وجود ندارد.

بالای ۶۰ سالگی

∇ معمولاً کاهش دوز ضروری است.

الکل

∇ مشکلی ندارد.

عوارض جانبی

عوارض جانبی لووتیروکسین نادر است و معمولاً در نتیجه مقادیر بالای خود سبب پرکاری تیروئید می‌شوند. این عوارض با کاهش دوز، برطرف می‌شود. مقدار بیش از حد لووتیروکسین سبب کم‌کاری تیروئید می‌شود.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
اضطراب / بیقراری		●		■		
اسهال		●		■		
کاهش خون		●		■		
تعریق / گرگرفتگی		●		■		
گرفتگی عضلانی		●		■		
تپش قلب / درد قفسه سینه		●		■		

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **ضدانعقادهای خوراکی**، لووتیروکسین ممکن است سبب افزایش اثر این داروها شود.
- **داروهای ضددیابت**، ممکن است هنگام شروع درمان با لووتیروکسین، لازم باشد که مقدار این داروها، افزایش یابد.
- **داروهای ضدتشنج**، این داروها ممکن است از اثرات لووتیروکسین بکاهند.
- **سوکرالفات (ضدزخم معده)**، جذب لووتیروکسین توسط سوکرالفات کاهش می‌یابد.

لوودوپا

اطلاعات عمومی

درمان بیماری پارکینسون[1] با معرفی لوودوپا به بازار دارویی جهان در سال ۱۹۶۰ میلادی (۱۳۳۸ خورشیدی)، دستخوش تغییر شگرفی شد. لوودوپا در بدن تبدیل می‌شود به دوپامین (که یک پیامبر شیمیایی است) و کمبود دوپامین یکی از علل ایجاد بیماری پارکینسون است. لوودوپا خیلی سریع کمبود دوپامین را برطرف کرده و علائم بیماری پارکینسون را بهبود می‌بخشد. از عوارض شدید این دارو می‌توان به تهوع، سرگیجه و تپش قلب اشاره کرد. حتی اگر این دارو را با میزان کم شروع کنیم باز هم عوارض جانبی آن شدید خواهد بود. امروزه دارو را بصورت ترکیبی با کربی‌دوپا و بنسرازید تهیه می‌کنند که داروهای مذکور، باعث افزایش اثر دارو و کاهش عوارض جانبی آن می‌شود.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:

ضد بیماری پارکینسون

خطرات ناشی از مصرف زیاد:

کم □ متوسط ■ زیاد □

میزان وابستگی:

کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری دوپار، لوومت

اطلاعات دارویی

دارویی که برای شما تجویز شده است برای درمان بیماری‌تان مناسب است، از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری کنید.

شکل دارویی

قرص. شکل کپسول و قرص حل شونده در ایران یافت نمی‌شود.

تعداد دفعات و زمان مصرف

۶-۳ بار روزانه همراه غذا یا شیر

مقدار مصرف در بزرگسالان

۵۰۰-۱۲۵ میلی‌گرم برای شروع و سپس به تدریج افزایش می‌یابد تا ظهور پاسخ درمانی و عوارض جانبی آن در تعادل باشند.

شروع اثر

تا ۱ ساعت

مدت اثر

۱۲-۲ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

در ظروف دربسته در جای خشک و خنک به دور از نور و دسترس اطفال نگهداری شود.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

اگر یادتان آمد فوراً بخورید، اگر تا دوز بعدی کمتر از ۲ ساعت مانده، منتظر وعده بعدی شوید و از دو برابر کردن دوز دارو بپرهیزید.

قطع مصرف دارو

بدون مشورت پزشک دارو را قطع نکنید، قطع ناگهانی دارو باعث عود علائم بیماری می‌شود.

مصرف بیش از اندازه

معمولاً مصرف ناآگاهانه باعث بروز مشکل خاصی نمی‌شود ولی اگر بیش از آن مصرف شود و علائمی مانند استفراغ یا خواب‌آلودگی بوجود آید فوراً به پزشک اطلاع دهید.

مصرف طولانی مدت

با مصرف طولانی مدت دارو اثرات آن بتدریج کاهش می‌یابد و نیاز به افزایش دوز آن است. بنابراین عوارض جانبی آن با افزایش دوز شدیدتر خواهد شد بطوری که لازم است در برخی شرایط دارو را قطع کرد.

توصیه‌های ضروری

- دارو را با غذاهای حاوی پروتئین زیاد (مانند گوشت) مصرف نکنید، پروتئین زیاد جذب دارو را کاهش می‌دهد.
- از مصرف غذاهای حاوی مقدار زیادی ویتامین ب ۶ مانند موز، گوشت، جگر اجتناب کنید.
- بالارفتن خلق و احساس سرخوشی از علائم بهبودی است بیمار باید بتدریج فعالیت‌هایش را از سر گیرد.

نحوه دفع دارو

این دارو بیشتر از راه ادرار دفع می‌گردد.

۱- بیماری سیستم عصبی است که با کم تحرکی، لرزش اندام‌ها، گرفتگی و حرکات ناخواسته عضلانی همراه است.

۲- التهاب نایژه‌های ریه‌ها می‌باشد که ناشی از سرما، استنشاق مواد محرک یا عفونت است.

۳- اختلال چشمی است که باعث افزایش فشار داخلی چشم شده و در صورت عدم درمان باعث سردرد، کاهش بینایی و نهایتاً کوری می‌شود.

۴- نوعی بدخیمی است که اکثراً از پوست منشأ می‌گیرد، اگر زود تشخیص داده شود قابل علاج خواهد بود.

LEVODOPA

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک‌تان می‌داند که:

▽ مشکل قلبی دارید.
▽ مدت طولانی درگیر بیماری کبدی یا کلیوی هستید.
▽ مشکل ریوی مانند آسم یا برونشیت[۲] دارید.
▽ تیروئید شما پُرکار می‌باشد.
▽ از آب سیاه[۳] رنج می‌برید.
▽ زخم معده دارید.
▽ مرض قند دارید.
▽ سابقه‌ای از اختلال ذهنی شدیدی داشته‌اید.
▽ ملانومای بدخیم[۴] دارید.
▽ سایر داروها را هم زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی
▽ تجویز نمی‌شود.

دوران شیردهی
▽ توصیه نمی‌شود.

نوزادان و کودکان
▽ در سنین زیر ۲۵ سال تجویز نمی‌شود.

بالای ۶۰ سالگی
▽ مشکل خاصی وجود ندارد.

رانندگی و مشاغل پُرخطر
▽ این دارو باعث غش و سرگیجه می‌شود که در این شرایط بهتر است از انجام اینگونه مشاغل خودداری نمود.

الکل
▽ مشکل خاصی گزارش نشده است.

عوارض جانبی

عارضه جانبی این دارو به میزان مصرف دارو بستگی دارد. در آغاز درمان که با دوز کم شروع می‌شود عوارض جانبی آن کم و سپس به تدریج با افزایش دوز دارو، عوارض آن نیز شدیدتر خواهد شد.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
اختلال گوارشی	●			■		
حرکات غیرطبیعی	●			■		
عصبی شدن / آشفتگی	●			■		
ادرار تیره‌رنگ	●		■			
خواب‌آلودگی / ازحال رفتن		●		■		
گیجی / کابوس دیدن		●		■		
تپش قلب		●		■	▲	■

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **داروهای ضدافسردگی**، در مصرف هم‌زمان این داروها با لوودوپا باعث افزایش شدید فشارخون می‌شود.
- **پیریدوکسین (ویتامین ب ۶)**، مصرف زیاد این ویتامین باعث کاهش اثرات لوودوپا می‌شود.
- **آهن**، جذب آهن در مصرف هم‌زمان با لوودوپا کاهش می‌یابد.
- **داروهای ضدروان‌پریشی**، برخی از این داروها باعث کاهش اثر لوودوپا می‌شود.
- **بوپروپیون (ضدافسردگی)**، در مصرف هم‌زمان این دارو و لوودوپا عوارض جانبی لوودوپا افزایش می‌یابد.

لووفلوکساسین

اطلاعات عمومی

(درحال حاضر این دارو در بازار دارویی ایران موجود نیست). لووفلوکساسین یک داروی ضد میکروبی است که در درمان عفونت‌های بافت نرم، تنفسی و مجاری ادراری که بـه سـایر آنتی‌بیوتیک‌ها پاسخ نداده‌اند، بکار می‌رود. این دارو معمولاً به شکل قرص است اما گاهی تجویز داخل رگی آن برای افرادی که عفونت‌های منتشر دارند یا نمی‌توانند داروی خوراکی را تحمل کنند، ضرورت دارد. همانند سایر داروهای این گروه، لووفلوکساسین ممکن است گاهی سبب التهاب و آسیب رباط عضلات بویژه درسالمندان یا کسانی که تحت درمان با کورتون‌ها هستند، شود. بنابراین باید بلافاصله درد یا التهاب رباط ها را به اطلاع پـزشک خود برسانید و مصرف دارو را متوقف کنید. اندام یااندام‌های درگیر تا زمان برطرف شدن علایم باید بی حرکت بمانند.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:

آنتی‌بیوتیک

خطرات ناشی از مصرف زیاد:

کم □ متوسط ■ زیاد □

میزان وابستگی:

کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری توانانیک

اطلاعات دارویی

دارویی که تجویز شده برای درمان بیماریتان مناسب است از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری کنید.

شکل دارویی

قرص، آمپول

تعداد دفعات و زمان مصرف

روزی ۲-۱ بار به مدت ۱۴-۷ روز براساس نوع عفونت (قرص)

مقدار مصرف در بزرگسالان

روزی ۱۰۰۰-۲۵۰ میلی‌گرم

شروع اثر

یک ساعت

مدت اثر

۲۴-۱۲ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

در ظروف دربسته در جای خنک و خشک و دور از دسترس کودکان قرار دهید.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

به محض یادآوری مصرف کنید سپس نوبت بعدی را طبق برنامه معمول مصرف نمایید.

قطع مصرف دارو

دورهٔ درمان راکامل کنید. حتی اگر احساس بهبودی کردید، ممکن است عفونت اولیه هنوز وجود داشته باشد و در صورت توقف زودرس درمان، علایم بیماری عود کند.

مصرف بیش از اندازه

معمولاً مصرف ناآگاهانه مشکل خاصی بوجود نمی‌آورد ولی اگر بیش از آن مصرف شود و یا علائمی مانند اختلالات ذهنی و غش ایجاد شود بلافاصله به پزشک اطلاع دهید.

مصرف طولانی مدت

معمولاً لووفلوکساسین برای مدت طولانی تجویز نمی‌کنند.

توصیه‌های ضروری

- برای جلوگیری از تهوع و استفراغ بهتر است دارو را همراه غذا مصرف کنید.

نحوه دفع دارو

عمدهٔ دارو از راه مدفوع دفع می‌شود.

۱- نوعی بیماری ارثی است که با کمبود آنزیمی همراه است و باعث احیای مواد اکسیدکننده در بدن می‌شود، این افراد معمولاً با مصرف بعضی از مواد اکسیدان مثل باقلا دچار کم‌خونی و واکنش‌های حساسیتی شدید می‌شوند.

۲- نوعی بیماری خونی که با درگیری پوستی و کبدی همراه است.

LEVOFLOXACIN

ل

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک‌تان می‌داند که:

- ▽ صرع دارید و گاهی تشنج می‌کنید.
- ▽ آسپرین یا سایر مسکن‌ها را زیاد مصرف می‌کنید.
- ▽ سابقه حساسیت به این آنتی‌بیوتیک را دارید.
- ▽ سایر داروها را هم‌زمان مصرف می‌کنید.
- ▽ مشکلات کلیوی دارید.
- ▽ دچار بیماری فاویسم[1] هستید.
- ▽ پورفیری[2] دارید.

دوران حاملگی

▽ ایمنی مصرف آن به‌اثبات نرسیده است. با پزشک خود مشورت کنید.

دوران شیردهی

▽ توصیه نمی‌شود.

نوزادان و کودکان

▽ توصیه نمی‌شود.

بالای ۶۰ سالگی

▽ مشکل خاصی وجود ندارد جز این که احتمال آسیب رباط عضلانی در سنین بیش از ۶۰ سال افزایش می‌یابد.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

▽ از آنجا که دارو می‌تواند سبب گیجی، خواب‌آلودگی، اختلالات بینایی و توهم شود، تا مشخص شدن اثر دارو بر بدن از انجام چنین فعالیت‌هایی بپرهیزید.

الکل

▽ مصرف نکنید. الکل ممکن است اثرات خواب‌آوری لووفلوکساسین را تشدید کند.

نور خورشید

▽ از قرارگرفتن در معرض نور شدید خورشید یا دستگاه‌های برونزه‌کننده (سولاریوم) بپرهیزید، چرا که ممکن است باعث حساسیت شدید شود.

عوارض جانبی

تزریق لووفلوکساسین ممکن است سبب تپش قلب و کاهش فشارخون شود. تهوع و استفراغ شایع‌ترین عوارض جانبی مصرف خوراکی دارو هستند.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
تهوع / استفراغ	●		■			
اسهال / درد شکمی	●		■			
سردرد / گیجی		●	■			
بثورات جلدی / خارش		●	■			
خواب‌آلودگی / بیقراری		●	■			
زردی		●		■	▲	
گیجی / تشنج		●		■	▲	
تب / واکنش حساسیتی		●		■	▲	
رباط‌های دردناک یا ملتهب		●		■	▲	▮

تداخل دارویی (مصرف همزمان با سایر داروها)

- **مسکن‌ها و تئوفیلین (ضدتشنج)**، افزایش خطر تشنج در صورت مصرف این داروها با لووفلوکساسین وجود دارد.
- **ضدانعقادها**، اثرات این داروها توسط لووفلوکساسین افزوده می‌شود.
- **شربت‌های معده، سوکرالفات (ضدزخم معده)، آهن و روی**، این داروها ممکن است از جذب لووفلوکساسین بکاهند.
- **سیکلوسپورین (داروی مصرفی در پیوند اعضاء)**، افزایش خطر آسیب کلیوی به صورت مصرف همزمان با لووفلوکساسین وجود دارد.

لوونورژسترل

اطلاعات عمومی

لوونورژسترل یک هورمون صناعی مشابه پروژسترون یعنی هورمون طبیعی جنسی زنانه است. کاربرد اولیه آن به عنوان قرص‌های خوراکی ضدبارداری است. این دارو سبب افزایش ضخامت مخاط گردن رحم (سرویکس) می‌شود و بدین طریق از ورود نطفه مرد جلوگیری می‌کند. همچنین این دارو به شکل صرفاً پروژسترونی در موارد پیشگیری از بارداری در موارد اورژانسی و پیش‌گیری بعد از مقاربت بکار می‌رود و در سایر کشورها بدون نیاز به نسخه برای زنان با سن بیش از ۱۶ سال عرضه می‌شود. همچنین این دارو در ترکیب با داروهای استروژنی برای درمان علایم یائسگی بکار می‌رود. لوونورژسترل بندرت با عوارض جانبی جدی همراه است. اگر این دارو بدون استروژن مصرف شود، اختلالات قاعدگی بویژه خونریزی بین دوره‌ای رخ خواهد داد.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:

هورمون جنسی زنانه و قرص ضدحاملگی

خطرات ناشی از مصرف زیاد:

کم ■ متوسط □ زیاد □

میزان وابستگی:

کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری ندارد

اطلاعات دارویی

دارویی که تجویز شده برای درمان بیماریتان مناسب است از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری کنید.

شکل دارویی

قرص، اشکال داخل رحمی و کاشت آن در ایران موجود نیست.

تعداد دفعات و زمان مصرف

روزی یک بار در یک زمان مشخص، روزانه

مقدار مصرف در بزرگسالان

ضدبارداری‌های حاوی پروژسترون تنها، روزی ۳۰ میکروگرم؛ ضدبارداری بعد مقاربت ۱/۵ میلی‌گرم بصورت دوز واحد هر چه سریعتر در عرض ۱۲ ساعت اما نه بعد از ۷۲ ساعت

شروع اثر

در عرض ۴ ساعت

مدت اثر

۲۴ ساعت. برخی عوارض بجز جلوگیری از بارداری ممکن است تا ۳ ماه پس از توقف لوونورژسترل باقی بمانند.

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

در ظروف دربسته در جای خنک و خشک و دور از دسترس کودکان نگهدارید.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

ضدبارداری حاوی پروژسترون تنها، اگر یک قرص تا سه ساعت یا بیشتر به تعویق بیفتد، باید آن را فراموش شده تلقی نمود. ضدبارداری بعد مقاربت، اگر بعد از ۳ ساعت استفراغ رخ دهد باید بلافاصله یک قرص دیگر مصرف شود.

قطع مصرف دارو

به محض عدم نیاز به پیشگیری از بارداری می‌توان بدون خطر مصرف دارو را متوقف نمود. برای درمان علایم یائسگی قبل از توقف دارو، با پزشک خود مشورت کنید.

مصرف بیش از اندازه

معمولاً مصرف ناآگاهانه دارو مشکلی بوجود نمی‌آورد ولی اگر بیش از آن مصرف شود و یا علائمی غیرطبیعی بروز کند بلافاصله به پزشک اطلاع دهید.

مصرف طولانی مدت

مشکلی ندارد.

توصیه‌های ضروری

- در طی مصرف این دارو سیگار نکشید از قهوه و چای نیز کمتر مصرف کنید.

نحوه دفع دارو

عمدهٔ دارو از راه ادرار دفع می‌گردد.

LEVONORGESTREL

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک‌تان می‌داند که:

∇ مشکل کبدی دارید.
∇ نارسایی قلبی یا فشارخون بالا دارید.
∇ دچار دیابت شده‌اید.
∇ از خونریزی بدون علت مهبلی رنج می‌برید.
∇ میگرن یا سردردهای شدید دارید.
∇ سایر داروها را هم زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

∇ تجویز نمی‌شود. ممکن است سبب ناهنجاری‌هایی در جنین در حال تکامل شود.

دوران شیردهی

∇ دارو وارد شیر می‌شود اما در مقادیر معمول احتمال عوارض جانبی روی شیرخوار اندک است. با پزشک خود مشورت کنید.

نوزادان و کودکان

∇ تجویز نمی‌شود.

بالای ۶۰ سالگی

∇ تجویز نمی‌شود.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ مشکل شناخته شده‌ای وجود ندارد.

الکل

∇ مشکل شناخته شده‌ای وجود ندارد.

عوارض جانبی

نامنظمی‌های قاعدگی (لکه‌بینی در فواصل دوره‌ها یا عدم قاعدگی) شایع‌ترین عوارض لوونورژسترل است.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
تورم پاها / مچ پاها	●		■			
افزایش وزن	●		■			
خونریزی نامنظم رحمی	●			■		
تهوع / استفراغ		●	■			
حساسیت پستان‌ها		●	■			
افسردگی		●		■		
سردرد		●		■		

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

● **نکته کلی**، اثرات مفید بسیاری از داروها، از جمله بروموکریپتین، ضدانعقادهای خوراکی، ضدتشنج‌ها و داروهای ضدفشارخون و ضددیابت ممکن است تحت تأثیر لوونورژسترل قرار بگیرد. سایر داروها ممکن است از اثر ضدبارداری آن بکاهند. این داروها شامل ضدتشنج‌ها، داروهای ضدسل و آنتی‌بیوتیک‌ها هستند. قبل از مصرف هر داروی دیگری پزشک خود را در جریان بگذارید.

لیتیوم

اطلاعات عمومی

لیتیوم، که به متال معروف است، در سال ۱۹۴۰ میلادی (۱۳۱۹ خورشیدی) به بازار دارویی جهان معرفی شد. عمده کاربرد آن در درمان شیدایی توأم با بهت‌زدگی یا اختلالات دوقطبی است. از مشخصه‌های این بیماری تکرار حالتی مانند حداکثر تهییج و نهایت افسردگی است که در طی دوره‌ای فرد یکی ازاین دو حالت را از خود نشان می‌دهد. لیتیوم از حدت و تکرار این حالات جلوگیری می‌کند و نمی‌گذارد فرد یکی از این حالات را به خود بگیرد. همچنین گاهی اوقات جهت کمک به داروهای ضدافسردگی در بیمارانی بکار می‌رود که به این داروها به تنهایی پاسخ نداده‌اند. معمولاً شروع درمان با لیتیوم، دربیمارستان، جهت جلوگیری از وخامت بیماری صورت می‌گیرد. جهت جلوگیری از بروز عوارض دارویی، کنترل و پایش دقیق در طی مصرف این دارو مورد نیاز است. لیتیوم به ۲ تا ۳ هفته زمان نیاز دارد تا اثر کامل درمانی خود را نشان دهد. به همین علت یک داروی ضدروان‌پریشی به همراه لیتیوم جهت ایجاد اثرات تسکینی سریع‌تر تجویز می‌شود.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
ضد شیدایی

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم □ متوسط □ زیاد ■

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ **لازم نیست** □

نام‌های تجاری کگولیت، لیسکونوم

اطلاعات دارویی

دارویی که برای شما تجویز شده است، برای درمان بیماری‌تان مناسب است، از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری نمایید.

شکل دارویی

قرص، قرص آهسته رهش، کپسول و شکل شربت و پماد آن در بازار دارویی ایران موجود نیست.

تعداد دفعات و زمان مصرف

۲-۱ بار روزانه همراه غذا

مقدار مصرف در بزرگسالان

۱/۶-۰/۳ گرم روزانه، میزان دوز دارو متفاوت است و بستگی به پاسخ درمانی بیمار دارد.

شروع اثر

بعضی اثرات دارو بعد از ۵-۳ روز ظاهر می‌شود ولی اثرات کامل درمانی آن به بیش از ۳ هفته زمان نیاز دارد.

مدت اثر

۳۶-۱۸ ساعت و بعضی از اثرات آن چندین روز باقی می‌ماند.

رژیم غذایی توصیه شده

این دارو با نمک موجود در بدن به شدت رقابت می‌کند. بنابراین میزان لیتیوم در خون به میزان نمک موجود در بدن بستگی دارد. از تغییر ناگهانی در مصرف نمک خودداری کنید و همیشه به مقدار کافی آب یا مایعات بنوشید، بخصوص در هوای گرم

ذخیره‌سازی

در ظروف دربسته در جای خشک و خنک و به دور از دسترس اطفال نگهداری شود.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

یادتان آمد بلافاصله مصرف کنید، اگر تا دوز بعدی کمتر از ۴ ساعت مانده بهتر است منتظر وعده بعدی باشید و از دو برابر کردن این وعده خودداری نمایید.

قطع مصرف دارو

بدون دستور پزشک بطور ناگهانی دارو را قطع نکنید، قطع ناگهانی دارو باعث عود علائم بیماری می‌شود.

مصرف بیش از اندازه

اگر علائمی مانند تشنج یا از دست رفتن هوشیاری بوجود آمد بلافاصله به اورژانس اطلاع دهید. تا رسیدن اورژانس اقدامات اولیه را انجام دهید.

"به راهنمای اقدامات اولیه در مسمومیت‌های دارویی در انتهای کتاب مراجعه نمایید."

مصرف طولانی مدت

مصرف طولانی مدت دارو ممکن است باعث مشکل کلیوی شود. طول درمان با این دارو نباید بیش از ۵ سال ادامه یابد مگر در شرایطی که نتیجهٔ آزمایش‌های خون دوره‌ای نشان‌دهندهٔ کاهش عملکرد کلیه‌ها نباشد.

کنترل و پایش: میزان لیتیوم خون باید هر ۳ ماه یکبار اندازه‌گیری شود، عملکرد تیروئید باید هر ۱۲-۶ ماه و عملکرد کلیه‌ها بطور منظم بررسی گردند.

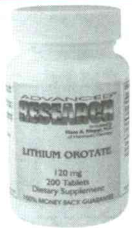
توصیه‌های ضروری

- برای جلوگیری از ایجاد عوارض گوارشی بهتر است دارو را همراه غذا و یا بی‌درنگ بعد از آن مصرف کنید.
- میزان مصرف نمک را در حد ثابتی نگه دارید، زمانی که در مصرف نمک افراط می‌کنید اثر لیتیوم کاهش می‌یابد و بیشتر دفع می‌گردد، در شرایطی هم که نمک کم مصرف می‌کنید غلظت دارو به یکباره در خون افزایش می‌یابد و اثرات سوئی برجای می‌گذارد.
- روزانه مایعات بخصوص آب زیاد بنوشید و از انجام اعمالی مانند فعالیت شدید، سونا و حمام آفتاب خودداری کنید.
- از مواد کافئین‌دار مانند چای، قهوه و نوشابه کمتر مصرف کنید.
- وزن خود را تحت کنترل داشته باشید و روزانه وزن کنید، افزایش وزن ناگهانی و یا ادم مچ پا را سریعاً به پزشک اطلاع دهید.

نحوه دفع دارو

این دارو از راه ادرار دفع می‌گردد.

LITHIUM

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک تان می‌داند که:

∇ مدت زیادی است از بیماری کبد یا کلیوی رنج می‌برید.

∇ مشکل قلبی دارید.

∇ تیروئید پُرکار دارید.

∇ میاستنی‌گراو [1] دارید.

∇ درگیر بیماری آدیسون [2] هستید.

∇ سایر داروها را هم زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

∇ معمولاً تجویز نمی‌شود، این دارو از جفت عبور کرده و ممکن است برای جنین مضر باشد.

دوران شیردهی

∇ این دارو در شیر مادر ترشح شده و ممکن است برای شیرخوار مضر باشد.

نوزادان و کودکان

∇ توصیه نمی‌شود.

بالای ۶۰ سالگی

∇ در این سنین عوارض داروها افزایش می‌یابد، بنابراین کاهش دوز دارو ضروری است.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ این دارو باعث کاهش توجه و کُندی عکس‌العمل می‌شود بنابراین تا مشخص نشدن اثرات دارو از انجام اینگونه مشاغل پرهیز کنید.

الکل

∇ بپرهیزید، الکل باعث افزایش اثرات تسکینی دارو می‌شود.

عوارض جانبی

خیلی از علائمی که در جدول زیر آمده است نشانهٔ میزان بالای لیتیوم در خون است به عبارتی دیگر نشانه مسمومیت با این دارو است، بنابراین دارو را قطع کرده به پزشک اطلاع دهید.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
تهوع / استفراغ / اسهال	●		■		▲	
لرزش اندام‌ها	●		■			
افزایش وزن		●		■		
خواب‌آلودگی / رخوت		●	■		▲	
تاری دید / بثورات جلدی		●	■		▲	
ضعف عضلانی		●	■			
پُرنوشی و پُرادراری		●	■			

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **توصیه کلی،** داروهای بسیار زیادی است که با مصرف همزمان آنها بالیتیوم، عوارض ایجاد می‌کنند. حتی داروهایی که بدون نسخه پزشک و مستقیماً از داروخانه تهیه می‌کنید، می‌توانند باعث بروز تداخل دارویی شوند بهتر است قبل از مصرف آنها با پزشک و یا داروساز مشورت کنید.
- توصیه می‌شود هنگامی که مجبورید برای کنترل درد یا تب از مسکن‌ها استفاده کنید استامینوفن نسبت به سایر داروهای این گروه بی‌خطرتر است و کمتر باعث مسمومیت بالیتیوم می‌شود.

۱- در هر سنی اتفاق می‌افتد، زنان بیشتر از مردان درگیر این بیماری می‌شوند بیماری همراه ضعف و خستگی غیرطبیعی عضلات بخصوص عضلات چشم (که باعث دوبینی می‌شود) و عضلات صورت، حلق و حنجره را درگیر می‌کند.

۲- وقتی بخش قشری غده فوق کلیه دچار نارسایی می‌شود این بیماری همراه ضعف، خستگی و اختلالات گوارشی است.

لیدوکائین

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
بی‌حس‌کننده موضعی،
ضد بی‌نظمی ضربان قلب

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم □ متوسط ■ زیاد □

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری زیلوکائین،آناستاکن، زیلاکتین ال

اطلاعات عمومی

لیدوکائین جزء داروهای بیحس‌کننده موضعی است که با کاهش نفوذپذیری غشاء اعصاب حسی نسبت به یون سدیم، از انتشار پیام عصبی جلوگیری کرده و حس آن موضع را از بین می‌برد. جذب این دارو از مخاط گلو و دهان به سرعت انجام می‌شود. عمدهٔ مصرف آن در جراحی‌های کوچک بر روی پوست که از شکل آمپول آن استفاده می‌کنند، ژل آن در بیحسی مجاری ادراری جهت واردکردن سوند (لوله‌ای است که به داخل مثانه می‌فرستند) استفاده می‌شود. شکل اسپری و محلول آن برای ایجاد بیحسی موضعی مخاط در جراحی‌های داخل دهان،کاهش درد ناشی از زخم‌های حفره دهان و اطراف آن التهاب لثه، درد مری و حلق و اندوسکوپی (واردکردن لوله‌ای به داخل مری و معده) به کار می‌رود. همچنین در بی‌نظمی‌های ضربان قلب و در شرایط اورژانس نیز شکل آمپول آن را در بیمارستان تحت نظارت پزشکی تزریق می‌کنند. دندانپزشکان، لیدوکائین را به همراه اپی‌نفرین جهت بی‌حسی برای کشیدن و یا پرکردن دندان به کار می‌برند.

اطلاعات دارویی

دارویی که تجویز شده برای درمان بیماریتان مناسب است از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری کنید.

شکل دارویی

اسپری،آمپول، ژل و محلول

تعداد دفعات و زمان مصرف

هر ۳ ساعت بنا به ضرورت

مقدار مصرف در بزرگسالان

طبق دستور پزشک

شروع اثر

۲ تا ۵ دقیقه

مدت اثر

۳۰ تا ۶۰ دقیقه

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

درظروف دربسته در جای خنک و خشک و دور از دسترس کودکان قرار دهید.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

معمولاً مشکل خاصی به وجود نمی‌آورد.

قطع مصرف دارو

درصورت عدم نیاز می‌توانید بدون هیچ مشکلی دارو را قطع کنید.

مصرف بیش از اندازه

معمولاً مصرف ناآگاهانه مشکلی بوجود نمی‌آورد ولی اگر سهواً بلعیده شود و یا توسط اطفال خورده شود باعث بروز تشنج می‌شود که لازم است بلافاصله به پزشک مراجعه شود.

مصرف طولانی مدت

شکل موضعی آن برای مصارف کوتاه‌مدت تجویز می‌شود.

توصیه‌های ضروری

- مراقب باشید دارو به چشم‌ها وارد نشود.
- هنگام بروز واکنش‌های حساسیتی (قرمزی پوست، خارش و کهیر) مصرف دارو را قطع کنید.
- تا یک ساعت پس از استعمال آن در دهان یا گلو، غذا نخورید یا آدامس نجوید.

نحوه دفع دارو

عمده دارو از راه ادرار دفع می‌گردد.

LIDOCAINE

ل

اقدامات احتیاطی خاص

آیا پزشک‌تان می‌داند که:

∇ به این دارو حساسیت دارید.

∇ دچاربیماری‌های عفونی پوست شده‌اید.

دوران حاملگی

∇ مصرف موضعی دارو معمولاً مشکلی ندارد.

دوران شیردهی

∇ مصرف موضعی آن به علت عدم ترشح آن در شیر، مشکلی ندارد.

نوزادان و کودکان

∇ در کودکان زیر ۳ سال حداکثر ۱ میلی‌لیتر از آن را به گوش پاک‌کن مالیده و هر ۳ ساعت به موضع مالیده می‌شود. در کودکان بزرگتر از ۳ سال کاهش دوز ضروری است.

بالای ۶۰ سالگی

∇ شکل موضعی آن مشکل خاصی ندارد.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ شکل موضعی آن مشکل خاصی ندارد.

الکل

∇ شکل موضعی آن مشکلی ندارد.

عوارض جانبی

مهمترین عارضه دارو، بثورات جلدی است که در صورت بروز آن بلافاصله دارو را قطع نموده و به پزشک اطلاع دهید.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
سوزش و قرمزی پوست	●		■			
بثورات جلدی /کهیر و خارش		●		■	▲	▮

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- درصورتی که برای ضربان‌های غیرطبیعی قلب مصرف شود، سایر داروهای این گروه باعث افزایش اثر لیدوکائین می‌شود.

لیزینوپریل

اطلاعات عمومی

(این دارو در حال حاضر در ایران موجود نیست). لیزینوپریل دارویی است که در درمان فشارخون بالا ناشی از مشکلات کلیوی، دیابتی، نارسایی قلبی بکار می‌رود. این دارو با شل کردن عضلات دیواره عروق خونی، سبب گشاد شدن آنها می‌شود و خون راحت‌تر از آن عبور می‌کند و فشار پایین می‌آید. لیزینوپریل در ابتدا می‌تواند سبب کاهش سریع فشارخون بویژه در صورت مصرف با یک داروی مدر شود. بنابراین درمان نارسایی قلبی معمولاً تحت نظارت دقیق پزشکی و در موارد شدید در بیمارستان‌ها آغاز می‌شود. معمولاً درمان با دوز پایین شروع می‌شود و باید در حالت خوابیده و ترجیحاً در بستر تجویز شود.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:

ضد فشار خون

خطرات ناشی از مصرف زیاد:

کم ☐ متوسط ■ زیاد ☐

میزان وابستگی:

کم ■ متوسط ☐ زیاد ☐

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست ☐

نام‌های تجاری کاراس، زستریل

اطلاعات دارویی

دارویی که تجویز شده برای درمان بیماریتان مناسب است از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری کنید.

شکل دارویی

قرص

تعداد دفعات و زمان مصرف

روزی یک بار

مقدار مصرف در بزرگسالان

فشارخون بالا، از ۲/۵ میلی‌گرم شروع و تا ۴۰ میلی‌گرم ادامه می‌یابد. نارسایی قلبی/ اختلال کلیوی ناشی از دیابت، از ۲/۵ میلی‌گرم شروع و تا ۲۰ میلی‌گرم ادامه می‌یابد. جلوگیری از حملات قلبی بعدی، از ۵-۲/۵ میلی‌گرم شروع و تا ۱۰ میلی‌گرم ادامه می‌یابد.

شروع اثر

۲-۱ ساعت؛ اثرات مفید ممکن است پس از چند هفته بطور کامل ظاهر شوند.

مدت اثر

۲۴-۱۲ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

در ظروف دربسته در جای خنک و خشک و دور از دسترس کودکان قرار دهید.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

به محض یادآوری مصرف کنید. اگر قرار است نوبت بعدی در ۸ ساعت آینده باشد، یک نوبت را اکنون مصرف کرده و از مصرف نوبت بعدی صرف‌نظر کنید.

قطع مصرف دارو

مصرف دارو را بدون مشورت با پزشک خود قطع نکنید. توقف مصرف دارو به بدتر شدن بیماری زمینه‌ای می‌انجامد.

مصرف بیش از اندازه

مصرف ناآگاهانه معمولاً مشکلی بوجود نمی‌آورد ولی اگر بیش از آن مصرف شود و یا علائمی مانند گیجی و از حال رفتن به وجود آید، بلافاصله به پزشک اطلاع دهید.

مصرف طولانی مدت

بندرت مصرف طولانی مدت لیزینوریل می‌تواند به تغییر در شمارش سلول‌های خون یا عملکرد کلیوی منجر شود.

کنترل و پایش

آزمایش خون دوره‌ای جهت بررسی میزان پتاسیم خون، شمارش سلول‌های خونی و آزمایش ادرار ضروری است.

توصیه‌های ضروری

- برای جلوگیری از تهوع و استفراغ دارو را همراه غذا مصرف کند.
- هرگونه تغییر رنگ در ادرار و یا پوست و چشم‌ها را بلافاصله به پزشک اطلاع دهید.

نحوه دفع دارو

عمده دارو از راه ادرار دفع می‌گردد.

۱- نوعی درگیری ایمنی که با تورم صورت و مخاطات خود را نشان می‌دهد و به علت تنگی مجاری هوایی می‌تواند خطرناک باشد.

LISINOPRIL

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک‌تان می‌داند که:

- ∇ به این دارو حساسیت دارید.
- ∇ سابقه آنژیوادم[1] دارید.
- ∇ مشکل کلیوی دارید یا دیالیز می‌شوید.
- ∇ رژیم غذایی کم نمک دارید.
- ∇ سایر داروها را هم زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

∇ تجویز نمی‌شود. ممکن است بر جنین در حال تکامل اثر بگذارد.

بالای ۶۰ سالگی

∇ مشکل خاصی وجود ندارد.

دوران شیردهی

∇ ایمنی مصرف آن به اثبات نرسیده است. با پزشک خود مشورت کنید.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ از آنجا که دارو می‌تواند سبب گیجی یا از حال رفتن شود، تا مشخص شدن اثر دارو بر بدن، از انجام چنین فعالیت‌هایی خودداری کنید.

نوزادان و کودکان

∇ توصیه نمی‌شود.

الکل

∇ مصرف نکنید. الکل ممکن است سبب اُفت فشارخون و تشدید عوارض جانبی این دارو شود.

عوارض جانبی

عوارض جانبی شایع امانامعمول لیزینوپریل سرفه خشک مداوم و تغییر حس چشایی است. کاهش مقدار مصرف باعث برطرف شدن این علائم می‌شود.

علائم / اثرات	فراوانی: شایع	فراوانی: نادر	مشورت با پزشک: در موارد شدید	مشورت با پزشک: در همه موارد	بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
تهوع / استفراغ	●		■			
بثورات جلدی / خارش		●	■			
درد قفسه سینه / تپش قلب		●		■		
خشکی دهان	●			■		
تغییر حس چشایی	●			■		
گیجی / از حال رفتن		●		■		
آبریزش بینی / گلودرد		●		■		
منگی / تغییرات خلقی		●		■		
زردی		●		■		
تورم صورت		●		■	▲	■

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **مکمل‌های پتاسیم، مدرهای نگهدارنده پتاسیم و سیکلوسپورین (داروی مصرفی در پیوند اعضا)**، مصرف این داروها به همراه لیزینوپریل سبب افزایش خطر بالارفتن میزان پتاسیم خون می‌شود.
- **مسکن‌ها**، این داروها سبب کاهش اثر لیزینوپریل می‌شوند و خطر آسیب کلیوی را افزایش می‌دهند.
- **گشادکننده‌های عروقی، مدرها و سایر داروهای ضد فشارخون**، این داروها سبب افزایش اثرات لیزینوپریل می‌شوند.
- **لیتیوم (ضدروان‌پریشی)**، سطوح خونی لیتیوم توسط لیزینوپریل در خون افزایش می‌یابد.
- **انسولین و داروهای ضددیابت**، لیزینوپریل ممکن است باعث افزایش اثر این داروها شود.

ماپروتیلین

اطلاعات عمومی

ماپروتیلین متعلق است به گروه داروهای ضد افسردگی چهارحلقه‌ای[1] که عملکرد و کاربرد آن مشابه با ضد افسردگی‌های سه‌حلقه‌ای[2] است. این دارو اثر آرامبخشی قوی نسبت به سایر ضدافسردگی‌ها دارد. عمدهٔ مصرف این دارو در درمان افسردگی است. افسردگی نوعی اختلال خلقی است که با انزواطلبی، کاهش فعالیت‌های روزمره، عدم انگیزه برای انجام امور عادی زندگی، پُرحرفی یا کم‌حرفی، پُراشتهایی یا کم‌اشتهایی بروز می‌کند. این دارو با افزایش خلق، بهبود اشتها و ایجاد جاذبه لازم برای انجام فعالیت‌های روزانه، فرد را به اجتماع باز می‌گرداند. عوارض دارویی آن مانند ضدافسردگی‌های سه‌حلقه‌ای است که با کاهش دوز دارو برطرف می‌شود.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:

ضد افسردگی چهارحلقه‌ای

خطرات ناشی از مصرف زیاد:

کم □ متوسط ■ زیاد □

میزان وابستگی:

کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری لودیومیل، مالودیل

اطلاعات دارویی

این دارو برای درمان بیماری تان مناسب است، از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری نمایید.

شکل دارویی

قرص

تعداد دفعات و زمان مصرف

۳ بار روزانه

مقدار مصرف در بزرگسالان

شروع مصرف با ۲۵ میلی‌گرم روزانه بعد از گذشت ۲ هفته به ۱۵۰ میلی‌گرم روزانه برسد.

شروع اثر

۳-۲ هفته

مدت اثر

هفته‌ها

رژیم غذایی توصیه شده: هیچ

ذخیره‌سازی

در ظروف دربسته، در جای خشک و خنک (دمای اتاق)، و به دور از دسترس اطفال نگهداری می‌شود.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

یادتان آمد بلافاصله بخورید، در صورتی که تا وعدهٔ بعدی کمتر از ۶ ساعت مانده، منتظر وعده بعدی باشید و از دو برابر کردن میزان آن خودداری کنید.

قطع مصرف دارو

قطع ناگهانی دارو باعث ایجاد علائم قطع دارو مانند لرز، تهوع، سردرد و ضعف می‌شود، برای قطع دارو با نظارت پزشک میزان دارو را به تدریج کم کنید تا نهایتاً قطع گردد.

مصرف بیش از اندازه

مصرف ناآگاهانه دارو مشکلی بوجود نمی‌آورد، ولی مصرف بیش از آن باعث خواب‌آلودگی شدید، تشنج و اختلال هوشیاری می‌شود که فوراً به پزشک اطلاع دهید.

مصرف طولانی مدت

مشکل خاصی ندارد ولی **باید در ابتدای درمان با دوز کمتری شروع کرد و طی ۲ هفته به تدریج میزان آن را افزایش داد.**

توصیه‌های ضروری

- **این دارو آستانه تشنج را پایین می‌آورد و خطر آن را افزایش می‌دهد، برای جلوگیری از آن باید درمان را از دوزهای پایین شروع کرد.**
- **اثرات درمانی دارو ۳-۲ هفته بطول می‌انجامد، انتظار تأثیر کوتاه‌مدت را نداشته باشید البته پس از طی زمان فوق اگر علائمی از بهبودی بوجود نیامد پزشک را در جریان قرار دهید و مصرف دارو را متوقف نمایید.**
- **برای جلوگیری از خشکی دهان، آب ولرم غرغره کنید، آب‌نبات و یا آدامس کم قند مصرف نمایید.**
- **پس از بروز زخم‌های دهانی ضمن در جریان قرار دادن پزشک مصرف دارو را متوقف نمایید.**

نحوه دفع دارو

این دارو از راه ادرار و مقدار ناچیزی از مدفوع دفع می‌گردد.

۱- دسته‌ای از داروهای ضدافسردگی است که از بازجذب انتقال‌دهنده‌های عصبی سروتونین و نوراپی‌نفرین جلوگیری کرده و با این مکانیزم علائم افسردگی را برطرف می‌کند، در ترکیب شیمیایی آن چهار حلقه وجود دارد.

۲- دسته‌ای از داروهای ضدافسردگی است که از بازجذب انتقال‌دهنده‌های عصبی سروتونین و نوراپی‌نفرین جلوگیری کرده و با این مکانیزم علائم افسردگی را برطرف می‌کند در ترکیب شیمیایی آن سه حلقه وجود دارد.

MAPROTILINE

اقدامات احتیاطی خاص

آیا پزشک‌تان می‌داند که:

- ∇ پورفیری[3] دارید.
- ∇ از پارکینسون[4] رنج می‌برید.
- ∇ فشارخون دارید.
- ∇ سایر داروها را هم زمان مصرف می‌کنید.
- ∇ مشکل کبدی یا کلیوی دارید.
- ∇ صرع دارید و تشنج می‌کنید.

دوران حاملگی

∇ این دارو از جفت رد شده و امکان دارد روی جنین اثر سوء داشته باشد. بهتر است با پزشک مشورت شود.

دوران شیردهی

∇ در شیر مادر ترشح شده و ممکن است برای شیرخوار مضر باشد.

نوزادان و کودکان

∇ توصیه نمی‌شود.

بالای ۶۰ سالگی

∇ در این سنین عوارض داروها افزایش می‌یابد و کاهش دوز ضروری است.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ این دارو باعث خواب‌آلودگی شدید و کندی عکس‌العمل می‌شود، بنابراین تا مشخص نشدن اثرات دارو از انجام اینگونه مشاغل خودداری کنید.

الکل

∇ اکیداً ممنوع است، مصرف الکل و ماپروتیلین باعث تشنج و مسمومیت دارویی شدیدی می‌شود.

جراحی و بیهوشی عمومی

∇ مصرف این دارو قبل از هرگونه عمل جراحی و بیهوشی عمومی متوقف شود.

عوارض جانبی

شایع‌ترین عارضه دارویی آن، خواب‌آلودگی، اُفت فشارخون، یبوست، احتباس ادرار (شاش‌بند) و خشکی دهان است. این عوارض با کاهش دوز و یا ادامه مصرف دارو برطرف می‌شود.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
خواب‌آلودگی / اُفت فشارخون	●		■			
یبوست / احتباس ادرار	●		■			
خشکی دهان	●		■			
تشنج / بثورات جلدی		●		■	▲	■

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **داروهای ضدفشارخون**، این دارو تأثیر داروهای ضدفشارخون را کاهش می‌دهد.
- **آرامبخش‌ها**، مصرف همزمان ماپروتیلین با این داروها باعث تشدید اثرات تسکینی یکدیگر می‌شود.
- **ضدانعقادها (وارفارین)**، ماپروتیلین اثر این داروها را افزایش می‌دهد.
- **لوودوپا (داروی ضدپارکینسون)**، همزمان با ماپروتیلین باعث ایجاد فشارخون شدید و افزایش دمای بدن می‌شود.
- **سایمتیدین (قرص معده)**، این داروها می‌تواند تجزیه ماپروتیلین را مختل کند و باعث افزایش میزان و اثرات آن شود.

۳- اختلالی در متابولیسم پورفیرین است که ناشی از اختلال عملکرد کبدی است و باعث دل درد، حساسیت پوستی به نور خورشید شده و وقتی فرد در معرض نور خورشید قرار گیرد دچار ضایعات متعددی می‌شود.

۴- بیماری سیستم عصبی که با کم تحرکی، لرزش اندام‌ها، گرفتگی و حرکات ناخواسته عضلانی همراه است.

مبندازول

اطلاعات عمومی

مبندازول جزء داروهای ضدکرمی است که با نفوذ به بدن کرم سلول‌های جذبی آن را تخریب نموده و با جلوگیری از سوخت و ساز گلوکز و کاهش مداوم ذخیره انرژی و یا به عبارتی باعث گرسنگی شدید کرم شده و آن را از پای در می‌آورد. این فرایند پیچیده که از ورود مبندازول به بدن شروع شده و تا مرگ انگل خاتمه می‌یابد فقط چند روز طول می‌کشد. عمدهٔ مصرف آن در کرم‌های قلابدار، آسکاریس، تریشین و کرم‌های مختلفی است، مقدار مصرف این دارو در کودکان و بزرگسالان یکسان است.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:

ضد کرم

خطرات ناشی از مصرف زیاد:

کم □ متوسط ■ زیاد □

میزان وابستگی:

کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری ورموکس، اُوکس

اطلاعات دارویی

داروئی که برای شما تجویز شده است، برای درمان بیماری‌تان مناسب است از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری کنید.

شکل دارویی

قرص جویدنی

تعداد دفعات و زمان مصرف

۲ بار روزانه

مقدار مصرف در بزرگسالان

در بزرگسالان و کودکان، ۸۰۰-۴۰۰ میلی‌گرم خوراکی به مدت ۶ روز

شروع اثر

آهسته

مدت اثر

۸ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

در ظروف دربسته در دمای اتاق به دور از نور و دسترس اطفال نگهداری شود.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

به یادتان آمد مصرف کنید.

قطع مصرف دارو

دورهٔ درمان را تکمیل کرده ادامهٔ مصرف آن ضرورتی ندارد و می‌توانید بلافاصله دارو را قطع کنید.

مصرف بیش از اندازه

معمولاً مصرف ناآگاهانه مشکل خاصی بوجود نمی‌آورد ولی اگر بیش از آن مصرف شود و علائمی غیرطبیعی بروز کند بلافاصله به پزشک اطلاع دهید.

مصرف طولانی مدت

نباید بیش از دوره درمانی تعیین شده توسط پزشک مصرف را ادامه داد.

کنترل و پایش

آزمایش خون جهت بررسی عملکرد کبدی ضروری است.

توصیه‌های ضروری

- قرص‌های جویدنی را می‌توانید بجوید، تکه کنید و با غذا مخلوط کرده و یا اینکه ببلعید.
- اگر در ظرف مدت ۳ هفته بهبودی حاصل نشد یک دورهٔ دیگر دارو را مصرف کنید.

نحوه دفع دارو

عمدهٔ دارو از مدفوع دفع می‌گردد.

MEBENDAZOLE

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک‌تان می‌داند که:

∇ مدت‌ها از بیماری کبدی رنج می‌برید.

∇ به ترکیبات این گروه دارویی حساسیت دارید.

∇ صرع دارد و گاهی تشنج می‌کنید.

دوران حاملگی

∇ مصرف این دارو در سه ماهه اول حاملگی ممنوع است.

دوران شیردهی

∇ با احتیاط مصرف شود.

نوزادان و کودکان

∇ در زیر ۲ سال تجویز نمی‌شود سایر سنین مشکلی خاصی ندارند.

بالای ۶۰ سالگی

∇ اگر سالمند دچار ضایعه کبدی نباشد مشکل خاصی وجود ندارد.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ مشکلی ندارد.

الکل

∇ بپرهیزید، مصرف هم زمان الکل و مبندازول باعث بروز مسمومیت دارویی می‌شود.

عوارض جانبی

معمولاً این دارو با عارضه جانبی زیاد همراه نیست و عوارض آن به دوز آن بستگی دارد.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
سردرد		●	■			
سرگیجه		●	■			
کهیر		●		■	▲	▮
بثورات جلدی		●		■	▲	▮
یرقان (زردی)		●		■	▲	▮

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **کاربامازپین و فنی‌توئن (ضد صرع)**، این داروها باعث کاهش غلظت مبندازول در خون شده و دفع آن را افزایش می‌دهند، درنتیجه میزان اثرات آن کاهش می‌یابد.

مِبورین

طبقه‌بندی

گروه دارویی:

ضد بیماری روده تحریک‌پذیر

خطرات ناشی از مصرف زیاد:

کم ■ متوسط □ زیاد □

میزان وابستگی:

کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ **لازم نیست** □

نام‌های تجاری کولوناک، اکیولون

اطلاعات عمومی

مبورین جزء داروهای شل‌کننده عضلات صاف گوارشی است که بدون تأثیر بر حرکت طبیعی دستگاه گوارشی گرفتگی دردناک روده‌ها (قلنج شکمی) را برطرف می‌نماید و کاربرد گستردهٔ آن در بیماری روده تحریک‌پذیر است. سندم یا بیماری روده تحریک‌پذیر از بیماری‌های شایعی است که با علائم طولانی مدت درد قلنجی شکم، آروغ و نفخ، اسهال یا یبوست بروز می‌کند که علت آن شناخته شده نیست. این دارو فاقد عوارض شدید است و بصورت خالص یا در ترکیب با مواد قابل جذب مثل سبوس برنج عرضه می‌شود.

اطلاعات دارویی

دارویی که برای شما تجویز شده است، برای درمان بیماری‌تان مناسب است از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری کنید.

شکل دارویی

قرص، کپسول آهسته رهش، شربت و پودر

تعداد دفعات و زمان مصرف

۳-۲ بار روزانه، ۲۰ دقیقه قبل از غذا

مقدار مصرف در بزرگسالان

۴۵۰-۳۰۰ میلی‌گرم روزانه

شروع اثر

۶۰-۳۰ دقیقه

مدت اثر

۸-۶ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

در ظروف دربسته در دمای اتاق به دور از نور و دسترس اطفال نگهداری شود.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

یادتان آمد بلافاصله بخورید.

قطع مصرف دارو

در صورتی که علائم بیماری برطرف شد می‌توانید دارو را قطع نمایید.

مصرف بیش از اندازه

معمولاً مصرف ناآگاهانه مشکلی بوجود نمی‌آورد ولی اگر از آن بیشتر شود باعث بروز یبوست شدید و تحریک مغز می‌شود لازم است هر چند زودتر به پزشک اطلاع داده شود.

مصرف طولانی مدت

مشکل خاصی وجود ندارد.

توصیه‌های ضروری

- بهتر است دارو را همرا غذا مصرف کنید.

نحوه دفع دارو

این دارو از راه ادرار دفع می‌شود.

MEBEVERINE

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک‌تان می‌داند که:

- ∇ فیبروزکیستیک[1] دارید.
- ∇ از پورفیری[2] رنج می‌برید.

دوران حاملگی

- ∇ ایمنی مصرف آن در این دوران تأیید نشده است.

دوران شیردهی

- ∇ توصیه نمی‌شود.

نوزادان و کودکان

- ∇ در کودکان زیر ۱۰ سال تجویز نمی‌شود.

بالای ۶۰ سالگی

- ∇ مشکل خاصی ندارد.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

- ∇ مشکلی ندارد.

الکل

- ∇ مشکلی ندارد.

عوارض جانبی

معمولاً عوارض جانبی آن خفیف است.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
یبوست	●		■			
بی‌قراری / گیجی		●		■	▲	

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

ندارد.

۱- یک اختلال مادرزادی است که بیشتر ریه‌ها، دستگاه گوارش و غدد عرق را درگیر کرده و با سرفه و تنگی نفس، عفونت و سوءهاضمه همراه است.

۲- اختلالی در متابولیسم پورفیرین است که ناشی از اختلال عملکرد کبدی است و باعث دل درد، حساسیت پوستی به نور خورشید شده و وقتی فرد در معرض نور خورشید قرار گیرد دچار ضایعات متعددی می‌شود.

متادون

اطلاعات عمومی

متادون دارویی است شیمیایی متعلق به گروه مسکن‌های مخدری که مانند سایر داروهای این گروه از عوامل طبیعی ساخته نشده است. این دارو برای کاهش دردهای شدید و مهار سرفه‌های ناشی از بیماری‌های بدخیم بکار می‌رود، اما بصورت گسترده‌تری در درمان معتادان به مورفین و هروئین برای از بین بردن سندرم ترک دارو[1] استفاده می‌شود. به این صورت که به جای مصرف هروئین و مورفین روزی یک عدد متادون مصرف می‌شود و رفته رفته دوز متادون کاهش یافته تا نهایتاً این دارو نیز قطع می‌گردد. متادون در بدن بر روی گیرنده‌های مخدری قرار می‌گیرد و همان واکنش هروئین و مورفین را از نظر سرخوشی به وجود می‌آورد با این تفاوت که فرد را از اجتماع و خانواده جدا نمی‌کند و نمی‌گذارد بعنوان یک فرد منفعل مطرح شود. تحمل نسبت به متادون بسیار شدید است بنابراین در افرادی که هیچگاه از مخدرها استفاده نکرده‌اند دوز بسیار پایینی تجویز می‌شود، دوزی که برای افراد معتاد در نظر گرفته می‌شود برای فرد سالم کشنده است.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:

مسکن‌های مخدری

خطرات ناشی از مصرف زیاد:

کم □ متوسط □ زیاد ■

میزان وابستگی:

کم □ متوسط □ زیاد ■

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری سیناستون، فیسپتون، متادوز

اطلاعات دارویی

این دارو برای دردهای شدید و در شرایط خاصی تجویز می‌شود، تغییر مقدار مصرف آن بدون اطلاع پزشک می‌تواند بسیار خطرناک باشد.

شکل دارویی

قرص، شربت، آمپول

تعداد دفعات و زمان مصرف

درد، در شروع درمان ۴-۳ بار روزانه، و در ادامه ۲ بار روزانه.

سرفه، در شروع درمان ۶-۴ بار روزانه، و در ادامه ۲ بار روزانه.

ترک اعتیاد، یک بار روزانه

مقدار مصرف در بزرگسالان

درد، در شروع درمان ۱۰-۵ میلی‌گرم در هر روز، درادامه براساس پاسخ درمانی تعیین می‌شود. سرفه، ۲-۱ میلی‌گرم در هر روز. ترک اعتیاد، در شروع درمان ۲۰-۱۰ میلی‌گرم، درادامه ۶۰-۴۰ میلی‌گرم روزانه.

شروع اثر: ۶۰-۱۵ دقیقه

مدت اثر: ۴۸-۳۶ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده: هیچ

ذخیره‌سازی

در قوطی دربسته در جای خشک و خنک به دور از دسترس اطفال نگهداری شود، در شکل شربت و آمپول از نور هم باید محافظت شود.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

در صورتی که یادتان آمد بلافاصله بخورید، اگر علت نخوردن دارو مشکل در بلعیدن قرص و یا استفراغ می‌باشد حتماً پزشک خود را مطلع کنید.

قطع مصرف دارو

اگر دارو را برای مدتی کوتاه است که مصرف می‌کنید قطع دارو ایمن بوده و مشکلی پیش نمی‌آید، در سایر موارد با نظر و دستور پزشک اقدام شود.

مصرف بیش از اندازه

در صورت بروز کاهش و یا بی‌نظمی تنفسی، خواب‌آلودگی شدید یا از دست رفتن هوشیاری اقدامات اولیه را انجام داده و سریعاً به اورژانس اطلاع دهید.

"به راهنمایی اقدامات اولیه در مسمومیت‌های دارویی در انتهای کتاب مراجعه شود."

مصرف طولانی مدت

درمان با متادون باید مرتباً توسط پزشک کنترل و پایش شود. در افرادی که مدت طولانی این دارو را مصرف کرده‌اند باید تحت نظر پزشک به تدریج تا قطع کامل، دوز دارو را کاهش داده شود.

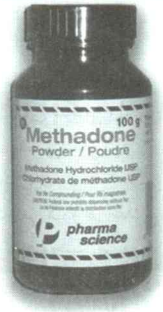
توصیه‌های ضروری

- در طی مصرف این دارو بهتر است هر ۲ ساعت یکبار تنفس عمیق، سرفه یا تغییر وضعیت بدهید.
- برای جلوگیری از کاهش فشارخون وضعیتی، در هنگام برخاستن به آهستگی این عمل را انجام دهید.
- در صورتی که ناخواسته مقدار زیادی از این دارو را مصرف کردید بلافاصله باید تحت نظر پزشک داروی نالوکسان مصرف کنید.

نحوه دفع دارو

قسمت عمده این دارو از راه ادرار و بقیه از مدفوع دفع می‌گردد.

METHADONE

م

اقدامات احتیاطی خاص

آیا پزشکتان می‌داند که شما:

- ∇ مشکل قلبی و عروقی دارید.
- ∇ ناراحتی کبدی و کلیوی دارید.
- ∇ مشکل تنفسی مانند آسم و برونشیت دارید.
- ∇ درگیر بیماری تیروئید هستید.
- ∇ سابقه‌ای از بیماری صرع و غش کردن دارید.
- ∇ از مشروبات الکلی زیاد استفاده می‌کنید.
- ∇ سایر داروها راهمزمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

∇ معمولاً در آخر دوران حاملگی تجویز نمی‌شود. این دارو ممکن است باعث تنگی نفس نوزاد شود.

بالای ۶۰ سالگی

∇ توصیه نمی‌شود.

دوران شیردهی

∇ ایمنی آن تأیید نشده است. این دارو در شیر مادر ترشح شده و ممکن است خطراتی را برای شیرخوار بوجود آورد.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ بهتر است تا مشخص شدن اثرات دارو از انجام اینگونه مشاغل پرهیز شود.

نوزادان و کودکان

∇ توصیه نمی‌شود.

الکل

∇ خودداری شود. الکل اثر تسکینی دارو را افزایش داده و باعث کاهش تنفس می‌شود.

عوارض جانبی

شایع‌ترین عارضه متادون خواب‌آلودگی و تهوع است که به مرور زمان از بین می‌رود. یبوست نیز از عوارض شایع می‌باشد که ممکن است مدت طولانی‌تری باقی بماند.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
تهوع / استفراغ	●		■			
خواب‌آلودگی	●		■			
یبوست	●		■			
سرگیجه / گیجی	●			■		
کاهش هوشیاری		●		■	▲	▮
تنگی نفس		●		■	▲	▮

تداخل دارویی (مصرف همزمان با سایر داروها)

- **فنی‌توئین و کاربامازپین (داروهای ضدتشنج)، ریفامپین و ریتوناویر (آنتی‌بیوتیک‌ها)** در مصرف همزمان باعث کاهش اثر متادون می‌شوند.
- مصرف همزمان **مهارکننده‌های منوآمین‌اکسیداز (مثل فنل‌زین، که جزء داروی ضدافسردگی است) و سلژیلین (داروی ضدبیماری پارکینسون)** با متادون باعث تغییرات خطرناک فشارخون می‌شود.
- **مصرف مسکن‌ها** و کلیه داروهایی که روی سیستم اعصاب مرکزی اثر تضعیف کنندگی دارند باعث افزایش اثر متادون می‌شوند.

۱- زمانی ایجاد می‌شود که مخدری را به طور مرتب مصرف می‌شده و فرد به آن اعتیاد پیدا کرده و ناگهان آن را کنار بگذارد. این قطع ناگهانی دارو باعث ایجاد علائمی می‌شود که عبارتند از آبریزش بینی، اشک، خمیازه، لرز، افزایش تعداد تنفس، افزایش دمای بدن، انبساط مردمک، درد عضلانی، استفراغ، اسهال، اضطراب و پرخاشگری.

مترونیدازول

اطلاعات عمومی

مترونیدازول برای از بین بردن عفونت‌های تک‌یاخته و انواع عفونت‌های باکتریایی بکار می‌رود. این دارو بطورگسترده‌ای در درمان عفونت تریکوموناسی[1] مهبل بکار می‌رود. اکثر عفونت‌های شکمی، لگن و لثه‌ها به خوبی به مترونیدازول پاسخ می‌دهند. این دارو در درمان سپتی‌سمی[2] و زخم‌های عفونی پا و زخم‌های ناشی از فشار بکار می‌رود. مترونیدازول ممکن است برای پیشگیری یا درمان عفونت پس از جراحی نیز بکار رود. از آنجاکه این دارو درمقادیر بالا می‌تواند به مغز نفوذکند. برای درمان آبسه‌های مغزی توصیه می‌شود. همچنین مترونیدازول برای درمان اسهال آمیبی و ژیاردیاز[3] بطورگسترده‌ای تجویز می‌شود. مترونیدازول بصورت موضعی و به شکل ژل برای درمان برخی انواع آکنه (جوش غرور)، روزاسه[4]، تومورهای عفونی شده و بیماری لثه بکار می‌رود.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
آنتی‌بیوتیک و ضد تک‌یاخته

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم ■ متوسط □ زیاد □

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ **لازم نیست** □

نام‌های تجاری آناباکت، الیزول، فلاژیل

اطلاعات دارویی

دارویی که تجویز شده برای درمان بیماری‌تان مناسب است از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری کنید.

شکل دارویی

قرص، سوسپانسیون، آمپول، شیاف. شکل ژل و کرم در ایران موجود نیست.

تعداد دفعات و زمان مصرف

روزی ۳ بار، ۱۰-۵ روز براساس نوع بیماری که باید درمان شود. گاهی یک دوزواحد و به همین میزان تجویز می‌شود. قرص‌ها باید پس از غذا و با آب فراوان بلعیده شوند.

مقدار مصرف در بزرگسالان

روزی ۱۲۰۰-۶۰۰ میلی‌گرم (خوراکی) ؛ روزی ۳ گرم (شیاف) ؛ ۱/۵ گرم روزانه (آمپول)

شروع اثر

دارو پس از یک ساعت شروع به اثر می‌کند اما اثرات مفید آن تا ۲-۱ روز ظاهر نمی‌شوند.

مدت اثر

۱۲-۶ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

در ظروف دربسته در جای خنک و خشک و دور از نور و دسترس کودکان قرار دهید.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

به محض یادآوری مصرف کنید. اگر قرار است نوبت بعدی در ۲ ساعت آینده باشد. یک نوبت را اکنون مصرف کنید و از مصرف نوبت بعدی صرف‌نظر نمایید.

قطع مصرف دارو

دورهٔ درمان راکامل کنید. حتی اگر احساس بهبود کردید، ممکن است عفونت هنوز وجود داشته باشد و در صورت قطع درمان، علایم بیماری دوباره عود کنند.

مصرف بیش از اندازه

معمولاً مصرف ناآگاهانه مشکلی بوجود نمی‌آورد ولی اگر بیش از آن مصرف شود و یا دچار علائمی نظیر بی‌حسی یا گزگز اندام‌ها شدید بلافاصله به پزشک اطلاع دهید.

مصرف طولانی مدت

معمولاً به مدت بیش از ۱۰ روز تجویز نمی‌شود. درمان بلندمدت سبب کاهش حس در دست‌ها و پاها (معمولاً موقتی) می‌شود و ممکن است از تولید سلول‌های سفید خون بکاهد.

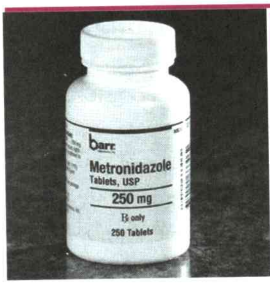
توصیه‌های ضروری

- دورهٔ درمان راکامل کنید حتی اگر احساس بهبودی می‌کنید.
- بهتر است دارو را یک ساعت قبل از غذا و یا ۲ ساعت بعد از آن بخورید ولی اگر با مصرف این دارو دچار عوارض گوارشی مثل تهوع و استفراغ می‌شوید، دارو را همراه غذا مصرف کنید.

نحوه دفع دارو

عمدهٔ دارو از راه ادرار و مقدار کمی از مدفوع دفع می‌شود.

METRONIDAZOLE

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک‌تان می‌داند که:

∇ مشکلات مزمن کبدی دارید.
∇ دچار بیماری خونی شده‌اید.
∇ صرع دارید و گاهی تشنج می‌کنید.
∇ سایر داروها را هم زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

∇ توصیه نمی‌شود.

دوران شیردهی

∇ دارو وارد شیر می‌شود اما در مقادیر معمول، احتمال عوارض جانبی روی شیرخوار اندک است. با این حال مترونیدازول ممکن است مزه شیر را تلخ کند.

نوزادان و کودکان

∇ کاهش مقدار مصرف ضروری است.

بالای ۶۰ سالگی

∇ مشکل خاصی وجود ندارد.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ از آنجا که دارو می‌تواند سبب گیجی و خواب‌آلودگی شود، تا مشخص شدن اثر دارو بر بدن، از انجام چنین فعالیت‌هایی بپرهیزید.

الکل

∇ مصرف نکنید. مصرف همزمان الکل و مترانیدازول ممکن است باعث گرگرفتگی، تهوع، استفراغ، دل درد و سردرد شود.

عوارض جانبی

اختلالات گوارشی شایعند اما باگذشت زمان و ادامه مصرف از شدت آنها کاسته می‌شود. دارو ممکن است سبب تیره شدن ادرار شود که اهمیتی ندارد. عوارض جانبی وخیم‌تر نادر بوده و روی دستگاه عصبی اثر گذاشته و سبب بی‌حسی یا گزگز می‌شوند.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
تهوع / کاهش اشتها	●		■			
تیره شده ادرار	●		■			
خشکی دهان / مزه فلزی		●	■			
سردرد / گیجی		●	■			
بی‌حسی / گزگز		●		■		

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **ضدانعقادهای خوراکی و فنی‌توئین (ضدصرع)**، مترونیدازول ممکن است اثرات این داروها را افزایش دهد.
- **لیتیوم (ضدروان‌پریشی)**، مترونیدازول خطر بروز عوارض کلیوی را افزایش می‌دهد.
- **سایمتیدین (قرص معده)**، این دارو سبب افزایش میزان مترونیدازول در خون می‌شود.
- **فنوباربیتال (داروی خواب)**، این دارو از اثرات مترونیدازول می‌کاهد.

۱- نوعی انگل است که در مجاری تناسلی زن و مرد قرار می‌گیرد و باعث ترشحات بدبو و واکنش‌های حساسیتی می‌شود.
۲- عفونت منتشر در بدن
۳- نوعی عفونت مزمن دستگاه گوارش است که باعث اسهال‌های خونی می‌شود.
۴- درگیری پوستی مشابه آکنه که با قرمزی پوست همراه است.

متفورمین

اطلاعات عمومی

متفورمین داروی خوراکی ضد دیابت است که در درمان دیابت نوع دو[1] بکار می‌رود. در این نوع بیماری سلول‌های مترشحه انسولین هنوز در لوزالمعده فعال هستند. این دارو معمولاً برای بیماران چاق تجویز می‌شود. متفورمین با کاهش جذب گلوکز از دستگاه گوارش به جریان خون، کاهش تولید گلوکز در کبد و کلیه‌ها و با افزایش حساسیت سلول‌ها به انسولین به منظور جذب مؤثرتر گلوکز از خون، اثر خود را ایجاد می‌کند. این دارو به همراه یک رژیم کم قند و چربی تجویز می‌شود. غالباً متفورمین با سایر داروهای ضد دیابتی که سبب تحریک ترشح انسولین از لوزالمعده می‌شوند و یا به همراه انسولین در بیماران چاق بکار می‌رود.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:

ضد دیابت

خطرات ناشی از مصرف زیاد:

کم □ متوسط □ زیاد ■

میزان وابستگی:

کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری دوفورمین، گلوکوفاژ، اوراتب

اطلاعات دارویی

دارویی که تجویز شده برای درمان بیماریتان مناسب است از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری کنید.

شکل دارویی

قرص

تعداد دفعات و زمان مصرف

روزی ۳-۲ بار با غذا

مقدار مصرف در بزرگسالان

روزی ۳-۱/۵ گرم و با مقادیر اندک در شروع درمان

شروع اثر

در عرض ۲ ساعت. برای کنترل دیابت ممکن است به ۲ هفته زمان نیاز باشد.

مدت اثر

۱۲-۸ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده

یک رژیم کم قند و چربی برای هر چه مؤثرتر بودن اثر دارو توصیه می‌شود.

ذخیره‌سازی

در ظروف دربسته در جای خنک و خشک و دور از دسترس کودکان قرار دهید.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

به محض یادآوری مصرف کنید. اگر قرار است نوبت بعدی در ۲ ساعت آینده باشد، یک نوبت را اکنون مصرف کنید و از مصرف نوبت بعدی صرف‌نظر نمایید.

قطع مصرف دارو

مصرف دارو را بدون مشورت با پزشک خود متوقف نکنید. قطع دارو ممکن است به بدتر شدن بیماری زمینه‌ای بیانجامد.

مصرف بیش از اندازه

در صورت بروز تشنج یا کاهش هوشیاری، به اورژانس اطلاع دهید و تا رسیدن آن اقدامات اولیه را انجام دهید.

"به راهنمای اقدامات اولیه در مسمومیت‌های دارویی در انتهای کتاب مراجعه شود."

مصرف طولانی مدت

درمان طولانی مدت با متفورمین می‌تواند ذخایر ویتامین ب ۱۲ را کاهش دهد و سبب کم‌خونی شود.

کنترل و پایش

آزمایش خون دوره‌ای برای بررسی عملکرد کلیوی، تعیین میزان قندخون و وجود آن در ادرار ضروری است، میزان ویتامین ب ۱۲ باید سالیانه کنترل شود.

توصیه‌های ضروری

- این دارو را همراه صبحانه و شام مصرف نمایید.
- همراه مصرف این دارو، رژیم غذایی متعادلی داشته باشید، ورزش منظم، ترک سیگار و دوری از تنش‌ها می‌تواند به روند بهبودی شما کمک کند.

نحوه دفع دارو

این دارو از راه ادرار دفع می‌شود.

METFORMIN

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک تان می‌داند که:

∇ مشکلات مزمن کبدی یا کلیوی دارید.

∇ دچار نارسایی قلبی شده‌اید.

∇ به مصرف زیاد الکل عادت دارید.

∇ سایر داروها را هم زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

∇ معمولاً تجویز نمی‌شود. انسولین بهترین دارو برای کنترل قند خون در این دوران است.

دوران شیردهی

∇ ایمنی مصرف آن به اثبات نرسیده است. با پزشک خود مشورت کنید.

نوزادان و کودکان

∇ توصیه نمی‌شود.

بالای ۶۰ سالگی

∇ افزایش احتمال عوارض جانبی وجود دارد. بنابراین کاهش دوز ضروری است.

رانندگی و مشاغل پرخطر

∇ معمولا مشکلی وجود ندارد. در صورتی که دچار علایم کاهش قندخون هستید، از انجام چنین فعالیت‌هایی خودداری کنید.

الکل

∇ مصرف نکنید. الکل سبب افت قندخون شده و به دنبال آن اغما بوجود می‌آید.

جراحی و بیهوشی عمومی

∇ قبل از انجام هرگونه عمل جراحی، بیهوشی عمومی و عکس برداری با ماده حاجب، مصرف این دارو را متوقف کنید.

عوارض جانبی

علایم گوارشی مختصر نظیر تهوع، استفراغ و کاهش اشتها غالباً با مصرف دارو به همراه غذا برطرف می‌شود. معمولاً اسهال چند روز پس از ادامه درمان بهبود می‌یابد.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
کاهش اشتها / مزه فلزی	●		■			
تهوع / استفراغ	●		■			
اسهال		●	■			
گیجی / منگی		●		■		
ضعف / تعریق		●		■		
بثورات جلدی		●		■		

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **نکته کلی**، تعدادی از داروها سبب کاهش اثرات متفورمین می‌شود. این داروها شامل کورتون‌ها، استروژن‌ها (هورمون زنانه) و مدرها هستند. سایر داروها بویژه ضدافسردگی‌ها و داروهای قلبی سبب افزایش اثرات متفورمین می‌شوند.
- **وارفارین (ضدانعقاد)**، متفورمین ممکن است سبب افزایش اثر این دارو شده و باعث ایجاد خونریزی‌های غیرطبیعی شود.

۱- نوعی از دیابت است که بدن انسولین تولید می‌کند ولی مقدار آن بسیار اندک است یا گیرنده‌های انسولینی موجود در سلول‌ها در اثر چاقی کاهش یافته‌اند. این بیماری معمولاً با مصرف قرص‌های تحریک‌کننده لوزالمعده و ورزش منظم بهبود می‌یابد.

م

متوپرولول

اطلاعات عمومی

متوپرولول یکی از داروهای گروه بتابلوکرها می‌باشد، این دارو از ضربانهای سریع قلب ناشی از آنژین صدری (درد صدری)، فشارخون، بی‌نظمی ضربان قلب و پُرکاری تیروئید جلوگیری می‌کند. همچنین از کاربردهای دیگر آن جلوگیری از حملات میگرن است. متوپرولول قلب را از آسیب‌های ناشی از حملات قلبی حمایت می‌کند. متوپرونول جزء بتابلوکر انتخابی قلبی است، بنابراین کمتر باعث تنگی نفس می‌شود تا بتابلوکرهای غیرقلبی، با این حال بهتر است در افرادی که دچار اختلالات تنفسی مانند آسم و برونشیت هستند با احتیاط مصرف شود.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:

داروی قلبی (بتابلوکرها)

خطرات ناشی از مصرف زیاد:

کم ☐ متوسط ☐ زیاد ■

میزان وابستگی:

کم ■ متوسط ☐ زیاد ☐

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست ☐

نام‌های تجاری بتالاک، متورال، لوپرسور

اطلاعات دارویی

دارویی که برای شما تجویز شده برای درمان بیماری‌تان مناسب است، بدون مشورت با پزشک مقدار و زمان مصرف آن را تغییر ندهید.

شکل دارویی

قرص و آمپول

تعداد دفعات و زمان مصرف

۱ تا ۲ بار در روز (برای فشارخون)، ۲ تا ۳ در روز (برای بی‌نظمی ضربان قلب و درد قفسه صدری)، ابتدا ۴ بار روزانه برای ۲ روز و سپس ۲ بار روزانه (برای جلوگیری از حملات قلبی)، ۲ بار روزانه (برای جلوگیری ازمیگرن)، ۴ بار روزانه (برای پُرکاری تیروئید).

مقدار مصرف در بزرگسالان: ۱۰۰ تا ۳۰۰ میلی‌گرم روزانه

شروع اثر: ۱ تا ۲ ساعت

مدت اثر: ۳ تا ۷ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده: هیچ

ذخیره‌سازی

قوطی دربسته آن را به دور از نور در جای خشک و خنک نگهداری کنید و از دسترس اطفال دور نگهدارید.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

وقتی یادتان آمد و زمان زیادی از آن نگذشته است بلافاصله بخورید، اگر تا دوز بعدی کمتر از ۲ ساعت مانده بهتر است بجای چندوعده‌ای که هر روز می‌خورید در یک وعده کل دوز رامصرف نمایید در غیر این‌صورت باید از مصرف آن صرفنظر کنید.

قطع مصرف دارو

مصرف دارو را بدون مشورت با پزشک‌تان قطع نکنید، قطع ناگهانی دارو عواقب بسیار وخیمی بوجود می‌آورد، برای قطع آن باید طی ۱ تا ۲ هفته به تدریج دوز دارو راکم کرد.

مصرف بیش از اندازه

در صورت بروز تنگی‌نفس، قطع تنفس و یا از بین رفتن هوشیاری فوری به اورژانس خبر دهید تا رسیدن اورژانس اقدامات اولیه را انجام دهید.

"به راهنمای اقدامات اولیه در مسمومیت‌های دارویی در انتهای کتاب مراجعه کنید".

مصرف طولانی مدت

مشکل خاصی گزارش نشده است.

توصیه‌های ضروری

- حتماً ضربان قلب خود را بصورت دوره‌ای اندازه بگیرید اگر تعداد آن از ۶۰ ضربه در دقیقه پائین‌تر رفت به پزشک‌تان اطلاع دهید.
- برای جلوگیری از بی‌خوابی حاصله از مصرف دارو سعی کنید از مصرف دارو در انتهای شب خودداری نمایید.

نحوه دفع دارو

این دارو از راه ادرار دفع می‌گردد.

۱- بیماری است که با تنگی نفس و خس‌خس سینه به علت انقباض برونش‌ها بوجود می‌آید که در افراد مستعد یک حالت حساسیتی است.

۲- التهاب برونش‌ها می‌باشد که ناشی از سرما، استنشاق مواد محرک یا عفونت حاد است.

۳- تجمع مرضی هوا در بافت‌های ریوی

۴- توموری است که در بافت غده فوق کلیه قرار دارد و باعث افزایش قابل توجه فشارخون می‌شود.

۵- بیماری است پوستی که ارثی و مزمن است و علت آن نامعلوم می‌باشد و با پوسته‌ریزی شدید همراه است.

METOPROLOL

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن شوید پزشک شما از موارد زیر مطلع است:

- ∇ ناراحتی کبدی یا کلیوی دارید.
- ∇ آسم[۱]، برونشیت[۲] یا آمفیزم[۳] دارید.
- ∇ نارسایی قلبی دارید.
- ∇ سال‌ها است از مرض قند رنج می‌برید.
- ∇ پُرکاری تیروئید دارید.
- ∇ فئوکروموسیتوم[۴] دارید.
- ∇ پسوریازیس[۵] دارید.
- ∇ اختلال گردش خون در پاهایتان وجود دارد.
- ∇ سایر داروها را هم‌زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

∇ معمولاً در دوران حاملگی تجویز نمی‌شود و این امکان وجود دارد که برای جنین مضر باشد.

دوران شیردهی

∇ این دارو در شیر مادر ترشح می‌شود و دوز طبیعی آن عارضه‌ای برای نوزاد ندارد، بهتر است با پزشک‌تان مشورت نمائید.

نوزادان و کودکان

∇ توصیه نمی‌شود.

بالای ۶۰ سالگی

∇ ممکن است عوارض جانبی آن در این سنین افزایش یابد. بنابراین دوز آن را کاهش دهید.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ از عوارض این دارو خستگی، سرگیجه و خواب‌آلودگی است. بنابراین تا مشخص شدن اثرات این دارو روی بدنتان از انجام این‌گونه مشاغل خودداری کنید.

الکل

∇ مشکل خاصی ندارد.

عوارض جانبی

شبیه سایر بتابلوکرها، متوپرولول نیز با عوارضی مانند کابوس شبانه، سرد شدن انگشتان دست و پا، تنگی نفس و کاهش ضربان قلب همراه است.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
سردشدن دست‌ها و پاها	●		■			
کابوس / خواب‌آلودگی	●		■			
خستگی / سرگیجه / سردرد	●		■			
تهوع / استفراغ / دل‌درد		●	■			
تنگی نفس / خس‌خس سینه		●		■		■
غش کردن		●		■		■

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **وراپامیل (داروی قلبی)**، به همراه متوپرونول ممکن است باعث کاهش شدید ضربان قلب شده در مواردی موجب توقف کامل قلب شود، متعاقب آن اُفت شدید فشارخون بوجود می‌آید.
- **آنتی‌هیستامین (ضدحساسیت‌ها)**، به همراه متوپرونول باعث افزایش ضربان قلب و متعاقب آن افزایش فشارخون می‌شود.
- **اِرگوتامین**، مصرف هم‌زمان آن با متوپرونول باعث انقباض عروق اندام‌ها می‌شود.
- **داروهای ضد مرض قند**، به همراه متوپرونول می‌تواند باعث ایجاد خطر یا پوشاندن علائم کاهش قند خون شود.
- **داروهای ضدالتهابی غیراستروئیدی مثل بروفن**، این داروها اگر همراه متوپرونول خورده شوند ممکن است اثر کاهش‌دهندگی فشارخون متوپرونول را از بین برده و باعث افزایش فشارخون شوند.

متوترکسات

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
ضد سرطان، ضد روماتیسم و پسوریازیس

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم □ متوسط ■ زیاد □

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری ماکسترکس

اطلاعات عمومی

متوترکسات یک داروی ضد سرطان است که به همراه سایر داروهای ضدسرطان در درمان لوسمی (سرطان خون) و تومورهای توپر نظیر پستان، مثانه و سروگردن بکار می‌رود. همچنین این دارو درگذشته برای درمان پسوریازیس [1] شدید و کنترل نشده بکار می‌رفت تا زمانی که داروهای با عوارض کمتر جایگزین آن شدند. متوترکسات در روماتیسم مفصلی [2] شدید که به سایر درمان‌ها پاسخ نداده است، بکار می‌رود. پس از آنکه بیماری کنترل شد، مقدار متوترکسات به حداقل رسانده می‌شود. همانند اغلب داروهای ضدسرطان، متوترکسات سلول‌های سالم و سرطانی، هر دو را، درگیر می‌کند و لذا اثرات مفید آن به علت عوارض جانبی و سمیت آن محدود خواهد شد. وقتی از دوزهای بالای متوترکسات استفاده می‌شود، معمولاً از متوترکسات به همراه اسید فولینیک استفاده می‌شود تا از اثرات مخرب آن بر سلول‌های طبیعی مغز استخوان جلوگیری شود.

اطلاعات دارویی

دارویی که تجویز شده برای درمان بیماری‌تان مناسب است از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری کنید.

شکل دارویی

قرص، کپسول و آمپول

تعداد دفعات و زمان مصرف

در سرطان، تک دوز بصورت هفتگی یا هر سه هفته یکبار؛ در سایر بیماری‌ها، معمولاً تک دوز بصورت هفتگی

مقدار مصرف در بزرگسالان

در سرطان، میزان مصرف براساس نوع بیماری، وزن بدن و پاسخ آن تعیین می‌شود. در روماتیسم مفصلی، ۲۰-۷/۵ میلی‌گرم درهفته؛ در پسوریازیس، ۲۵-۱۰ میلی‌گرم در هفته

شروع اثر

۶۰-۳۰ دقیقه

مدت اثر

بروز اثرات کوتاه‌مدت ۱۵-۱۰ ساعت طول می‌کشد.

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

در ظروف دربسته در دمای اتاق به دور از دسترس کودکان قرار دهید. پس از دست زدن به قرص‌ها، دست‌ها را بشویید.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

به محض یادآوری مصرف کنید.

قطع مصرف دارو

مصرف دارو را بدون مشورت با پزشک قطع کنید. قطع مصرف دارو ممکن است به عود بیماری بیانجامد.

مصرف بیش از اندازه

معمولاً مصرف ناآگاهانه مشکلی بوجود نمی‌آورد ولی اگر بیش از آن مصرف شود و یا باعث آسیب مغز استخوان ایجاد تهوع و دل درد شود بلافاصله به پزشک اطلاع دهید.

مصرف طولانی مدت

مصرف طولانی مدت متوترکسات در درمان روماتیسم مفصلی لازم است. به محض کنترل بیماری، مقدار مصرف را تا حد امکان و رسیدن به کمترین میزان اثر، کاهش دهید.

کنترل و پایش

شمارش کامل سلول‌های خونی و عملکرد کلیوی و کبدی قبل از آغاز درمان و درفواصل آن توصیه می‌شود. غلظت خونی متوترکسات نیز باید بطور متناوب کنترل شود.

توصیه‌های ضروری

- از تماس با بیماران عفونی خودداری کنید.
- بطور نادری این دارو باعث ریزش مو می‌شود که جای نگرانی ندارد و گذرا می‌باشد.
- در طی مصرف دارو رعایت کامل بهداشت دهان و دندان‌ها ضروری است.
- از مصرف خودسرانه ویتامین‌ها پرهیز کنید برخی از ویتامین‌ها مثل اسید فولیک باعث اختلال در اثربخشی متوترکسات می‌شود.

نحوه دفع دارو

این دارو از راه ادرار دفع می‌شود.

METHOTREXATE

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک‌تان می‌داند که:

- ∇ دچار مشکلات کبدی یا کلیوی شده‌اید.
- ∇ پورفیری[۳] دارید.
- ∇ سوء مصرف الکل دارید.
- ∇ دچار زخم معده یا روده هستید.
- ∇ سایر داروها را هم زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی
∇ تجویز نمی‌شود. متوترکسات سبب نقایص مادرزادی در جنین می‌شود.

دوران شیردهی
∇ توصیه نمی‌شود. این دارو وارد شیر می‌شود و شیرخوار را به شدت متأثر می‌کند.

نوزادان و کودکان
∇ تنها در درمان سرطان بکار می‌رود. کاهش مقدار مصرف ضروری است.

بالای ۶۰ سالگی
∇ احتمال افزایش عوارض جانبی وجود دارد.

رانندگی و مشاغل پُرخطر
∇ مشکل خاصی وجود ندارد.

الکل
∇ مصرف نکنید. الکل ممکن است سبب افزایش اثرات جانبی متوترکسات شود.

عوارض جانبی

تهوع و استفراغ ممکن است در عرض چند دقیقه پس از مصرف متوترکسات رخ دهد. اسهال و زخم‌های دهانی از عوارض جانبی شایعی هستند که چند روز پس از آغاز درمان رخ می‌دهند.

علائم / اثرات	فراوانی: شایع	فراوانی: نادر	مشورت با پزشک: در موارد شدید	مشورت با پزشک: در همه موارد	بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
تهوع / استفراغ	●			■		
اسهال	●			■		
سرفه خشک / درد سینه	●			■		
التهاب / زخم دهان و لثه	●			■	▲	▮
زردی		●		■		
تغییرات خلقی		●		■		
گلودرد / تب		●		■	▲	▮
بثورات جلدی		●		■	▲	

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **نکته کلی،** بسیاری از داروها نظیر مسکن‌ها، مدرها، سیکلوسپورین (دارویی مصرفی در پیوند اعضاء) و فنی توئین (ضدتشنج) سبب افزایش میزان و سمیت متوترکسات در خون می‌شود.
- **کوتریموکسازول، تری‌متوپریم و برخی داروهای خاص ضدمالاریا،** این داروها سبب افزایش اثرات متوترکسات می‌شود.

۱- یا بیماری صدف نوعی بیماری ارثی پوستی است که با پوسته‌ریزی و گاهی درگیری مفاصل همراه است.

۲- نوعی بیماری خودایمنی است که عمدتاً مفاصل بدن را درگیر می‌کند.

۳- نوعی بیماری که عمدتاً خون و پوست را درگیر می‌کند و بصورت حمله‌ای رخ می‌دهد.

متوکاربامول

اطلاعات عمومی

متوکاربامول جزء داروهای شل‌کنندهٔ عضلانی است که عمدهٔ مصرف آن در گرفتگی‌های عضلات در بیماری‌های مختلف از جمله کزاز[1] و پارکینسون[2] است. این دارو روی خود عضله اثر مستقیمی ندارد بلکه با مسدود کردن اعصابی که باعث انقباض عضله می‌شوند تأثیر خود را می‌گذارد. عوارض جانبی متوکاربامول در شکل تزریق داخل رگی آن بسیار شدید و خطرناک است.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:

شل‌کننده عضلات

خطرات ناشی از مصرف زیاد:

کم □ متوسط □ زیاد ■

میزان وابستگی:

کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری روباکسین، کرباکول

اطلاعات دارویی

دارویی که برای شما تجویز شده است، برای درمان بیماری‌تان مناسب است از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری کنید.

شکل دارویی

قرص، آمپول

تعداد دفعات و زمان مصرف

۳ بار روزانه

مقدار مصرف در بزرگسالان

۲-۱ گرم روزانه حداکثر ۳ گرم در روز

شروع اثر

۳۰ دقیقه

مدت اثر

۲ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

در ظروف دربسته در دمای اتاق نگهداری شود.

قطع مصرف دارو

به یاد آوردید مصرف کنید.

مصرف بیش از اندازه

با دستور پزشک مشکل خاصی ندارد.

مصرف بیش از اندازه باعث تپش قلب، کاهش هوشیاری و غش می‌شود فوراً به اورژانس خبر دهید و تا رسیدن اورژانس اقدامات اولیه را انجام دهید.

"به راهنمای اقدامات اولیه در مسمومیت‌های دارویی در انتهای کتاب مراجعه شود."

مصرف طولانی مدت

مشکل خاصی ندارد بجز در بیماران پارکینسونی که اثرات آن در مصرف مداوم به مرور کاهش می‌یابد.

توصیه‌های ضروری

- برای جلوگیری از خشکی دهان از آب‌نبات و آدامس کم قند استفاده کنید یا چند بار در روز آب ولرم غرغره نمایید.
- پس از تزریق آمپول به آهستگی از جای برخیزید.
- اگر ادرارتان سبز، سیاه یا قهوه‌ای شد، نگران نشوید گذراست.

نحوه دفع دارو

از راه ادرار دفع می‌گردد.

۱- عفونتی است که باعث انقباضات شدید عضلانی شده و منجر به مرگ می‌گردد، خوشبختانه واکسن آن از ابتلاء به بیماری پیشگیری می‌کند.

۲- بیماری سیستم عصبی که با کم تحرکی، لرزش اندام‌ها، گرفتگی و حرکات ناخواسته عضلانی همراه است.

METHOCARBAMOL

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک‌تان می‌داند که:

- مدت زیادی است ناراحتی کبدی و کلیوی دارید.
- مشکل قلبی دارید.
- گلوکوم[۳] دارید.
- دچار میاستنی‌گراو[۴] شده‌اید.
- سایر داروها را هم زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

- توصیه نمی‌شود.

دوران شیردهی

- این دارو در شیر مادر ترشح شده ولی برای شیرخوار مضر نمی‌باشد. با احتیاط مصرف شود.

نوزادان و کودکان

- معمولاً تجویز نمی‌شود.

بالای ۶۰ سالگی

- در این سنین عوارض جانبی داروها بیشتر خود را نشان می‌دهد، بنابراین دوز دارو را کاهش دهید.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

- این دارو ممکن است باعث سرگیجه و تاری دید شود بنابراین تا مشخص شدن اثر آن روی بدنتان از انجام اینگونه مشاغل خودداری کنید.

الکل

- بپرهیزید.

عوارض جانبی

از عوارض شایع آن خشکی دهان و تاری دید است که با تنظیم دوز دارو توسط پزشک برطرف می‌گردد.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
خشکی دهان و پوست	●		■			
یبوست	●		■			
سرگیجه	●		■			
تاری دید	●			■		
آشفتگی / گیجی		●		■		
خارش / بثورات جلدی		●		■	▲	
تپش قلب		●		■	▲	■

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **متوکلوپرامید (داروی ضدتهوع)**، متوکاربامول باعث کاهش جذب روده‌ای این دارو می‌شود.
- **مسکن‌ها**، در مصرف هم زمان با متوکاربامول اثرات یکدیگر را تشدید کرده باعث تضعیف هر چه بیشتر مغز می‌شود.

۳- افزایش غیرطبیعی فشار داخلی چشم که باعث سردرد و تاری دید می‌شود و اگر درمان نشود به کوری منجر می‌شود.

۴- در هر سنی اتفاق می‌افتد، زنان بیشتر از مردان درگیر این بیماری می‌شوند بیماری همراه ضعف و خستگی غیرطبیعی عضلات بخصوص عضلات چشم (که باعث دوبینی می‌شود) و عضلات صورت، حلق و حنجره می‌باشد.

متوکلوپرامید

اطلاعات عمومی

متوکلوپرامید مستقیماً روی سیستم گوارشی اثر می‌گذارد و در مواردی مصرف می‌شود که لازم است تخلیه مواد غذایی از معده و روده‌ها افزایش یابد. این دارو یک ضداستفراغ قوی است و بیشترین مصرف آن در کنترل علائم تهوع و استفراغ است. در برخی موارد جهت مهار تهوع ناشی از سردردهای میگرنی و شیمی درمانی نیز بکار می‌رود. همچنین متوکلوپرامید را برای جلوگیری از ایجاد فتق مری ناشی از بازگشت اسید معده به مری تجویز می‌کنند، مهم‌ترین عارضه این دارو ایجاد گرفتگی عضلانی در صورت و گردن است که در سنین زیر ۲۰ سالگی دیده شده و تزریق سریع یک آرامبخش این مشکل را برطرف می‌نماید. سایر عوارض آن خفیف بوده و قابل توجه نمی‌باشد.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:

ضد تهوع، تنظیم‌کننده حرکات روده و معده

خطرات ناشی از مصرف زیاد:

کم □ متوسط ■ زیاد □

میزان وابستگی:

کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ **لازم نیست** □

نام‌های تجاری پلازیل، مکسولون

اطلاعات دارویی

دارویی که برای شما تجویز شده است برای درمان بیماری‌تان مناسب است، از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری کنید.

شکل دارویی

قرص، آمپول و قطره، سایر اشکال دارویی آن مانند قرص و کپسول آهسته رهش، شربت و پودر آن در ایران موجود نیست.

تعداد دفعات و زمان مصرف

معمولاً ۳ بار روزانه و در اشکال آهسته رهش آن ۲-۱ بار روزانه

مقدار مصرف در بزرگسالان

۳۰-۱۵ میلی‌گرم روزانه و می‌توان در پیشگیری از تهوع ناشی از شیمی‌درمانی سرطان دوز دارو را بیشتر از این مقدار افزایش داد.

شروع اثر

تا ۱ ساعت

مدت اثر

۸-۶ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده

از مصرف هرگونه مواد غذایی حاوی چربی و فلفل فراوان و همچنین از نوشیدن مشروبات الکلی پرهیز کنید.

ذخیره‌سازی

در ظروف دربسته در دمای اتاق به دور از دسترس اطفال نگهداری شود.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

به خاطر آوردید بلافاصله بخورید، اگر تا دوز بعدی کمتر ۳ ساعت مانده، منتظر وعده بعدی شوید و از دو برابر کردن دوز آن خودداری نمایید.

قطع مصرف دارو

در هر زمانی می‌توانید بدون هیچ مشکلی دارو را قطع نمایید.

مصرف بیش از اندازه

معمولاً مصرف ناآگاهانه مشکل خاصی بوجود نمی‌آورد، اگر بیش از آن مصرف شود و علائمی مانند گرفتگی شدید عضلانی و خواب‌آلودگی بروز کند بلافاصله به پزشک اطلاع دهید.

مصرف طولانی مدت

معمولاً برای مصرف طولانی مدت تجویز نمی‌شود، فقط در شرایطی که جهت درمان اختلالات گوارشی زیر نظر پزشک، می‌توان آن را بطور مداوم مصرف نمود.

توصیه‌های ضروری

- دارو را ۳۰ دقیقه قبل از غذا مصرف نمایید.
- قرص‌های این دارو تا ۳ سال و آمپول آن تا ۵ سال در دمای اتاق پایدار است.

نحوه دفع دارو

عمدهٔ این دارو از راه ادرار دفع می‌گردد.

۱- بیماری سیستم عصبی است که با اختلال حمله‌ای و گذرای فعالیت الکتریکی مغز همراه است و باعث کاهش سطح هوشیاری، حرکات غیرطبیعی و اختلالات جسمی و روانی می‌شود.

METOCLOPRAMIDE

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک‌تان می‌داند که:

∇ مدت زیادی درگیر بیماری کبدی یا کلیوی هستید.
∇ صرع[1] دارید.
∇ درگیر بیماری پارکینسون[2] هستید.
∇ دچار پورفیری[3] شده‌اید.
∇ سابقه‌ای از افسردگی دارید.
∇ سایر داروها را هم زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

∇ ایمنی مصرف آن در این دوران تأیید نشده است.

بالای ۶۰ سالگی

∇ کاهش دوز ضروری است.

دوران شیردهی

∇ ایـن دارو در شیر مـادر تـرشح شـده و در دوز متداول آن برای شیرخوار مضر نمی‌باشد، بهتر است با پزشک مشورت شود.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ این دارو ممکن است باعث خواب‌آلودگی شود بنابراین تا مشخص شدن اثرات دارو روی بدن‌تان از انجام اینگونه مشاغل خودداری نمایید.

نوزادان و کودکان

∇ کاهش دوز ضروری است. در سنین زیر ۲۰ سال با احتیاط مصرف شود.

الکل

∇ بپرهیزید، الکل باعث افزایش اثرات تسکینی دارو می‌شود که می‌تواند بسیار خطرناک باشد.

عوارض جانبی

مهم‌ترین عارضه دارو انطباق غیرقابل کنترل عضلات به ویژه در ناحیه گردن و صورت می‌باشد سایر عوارض خفیف و نادر است.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
خواب‌آلودگی		●	■			
ناآرامی		●		■		
اسهال		●		■		
لرزش و سخت شدن عضلات		●		■		
انقباض عضلات صورت و گردن		●		■	▲	■

تداخل دارویی (مصرف همزمان با سایر داروها)

- **آرامبخش‌ها**، این داروها اثرات تسکینی متوکلوپرامید را افزایش می‌دهند، مهمترین آرامبخش‌ها عبارتند از: ضداضطراب‌ها، قرص‌های خواب، داروهای ضدحساسیت، ضدافسردگی، مسکن‌های مخدری و داروهای ضدروان‌پریشی.
- **سیکلوسپورین (داروی سرکوب‌کننده سیستم ایمنی)**، متوکلوپرامید میزان این دارو را در خون افزایش داده و باعث افزایش اثرات آن می‌شود.
- **داروهای ضدروان‌پریشی**، متوکلوپرامید اثر این داروها را افزایش می‌دهد.

۲- بیماری سیستم عصبی که با کم تحرکی، لرزش اندام‌ها، گرفتگی و حرکات ناخواسته عضلانی همراه است.

۳- اختلالی در متابولیسم پورفیرین است که ناشی از اختلال عملکرد کبدی است و باعث دل درد، حساسیت پوستی به نور خورشید شده و وقتی فرد در معرض نور خورشید قرار گیرد دچار ضایعات متعددی می‌شود.

متیل‌دوپا

اطلاعات عمومی

در سال ۱۹۶۰ میلادی (۱۳۸۸ خورشیدی) این دارو به بازار دارویی جهان معرفی و سال‌ها جهت درمان فشارخون استفاده گسترده‌ای داشت. اما اخیراً داروهای ضدفشارخون با عارضه کمتری ساخته شده است که رفته‌رفته جای متیل دوپا را خواهند گرفت. البته این دارو هنوز برای بیمارانی که داروهای جدید روی آنها مؤثر نیست و همچنین بیمارانی که مدت زیادی است متیل‌دوپا مصرف می‌کنند و هیچ عارضه‌ای برای آنها بوجود نیامده، تجویز می‌شود. برعکس سایر داروهای ضدفشارخون، متیل دوپا جریان خون کلیوی را کاهش نداده و می‌توان آن را در بیمارانی که مشکل کلیوی دارند با ایمنی کامل مصرف نمود. متیل دوپا بر روی جنین اثری ندارد بنابراین می‌توان آن را برای زنان حامله که فشارخون دارند به کار برد.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
داروهای ضد فشارخون

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم ☐ متوسط ■ زیاد ☐

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط ☐ زیاد ☐

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست ☐

نام‌های تجاری آلدومت، دوپامت

اطلاعات دارویی

دارویی که برای شما تجویز شده برای درمان بیماری‌تان مناسب است، بدون دستور پزشک مقدار مصرف آن را تغییر ندهید.

شکل دارویی

قرص

تعداد دفعات و زمان مصرف

۲ تا ۳ بار روزانه

مقدار مصرف در بزرگسالان

بزرگسالان ۵۰۰ میلی‌گرم تا ۳ گرم روزانه

کودکان کاهش دوز براساس سن و وزن ضروری است.

شروع اثر

۳ تا ۴ ساعت، حداکثر اثر آن در ۲ تا ۳ روز ظاهر می‌شود.

مدت اثر

۶ تا ۱۲ ساعت، بعضی اوقات اثر آن ۱ تا ۲ روز پس از قطع دارو باقی می‌ماند.

رژیم غذایی توصیه شده: هیچ

ذخیره‌سازی

در قوطی دربسته در جای خشک و خنک (دمای اتاق) و به دور از نور و دسترس اطفال نگهداری می‌شود.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

زمانی که یادتان آمد بلافاصله بخورید، اگر تا دوز بعدی کمتر از ۲ ساعت باقی مانده دوز آن روز را در یک وعده بخورید و منتظر وعده بعدی در فردای آن روز باشید.

قطع مصرف دارو

بدون دستور پزشک دارو را به‌طور ناگهانی قطع نکنید در غیر این صورت فشارخون مجدداً عود کرده و عوارض وخیمی به دنبال دارد، بهتر است دارو را بطور تدریجی قطع نمایید.

مصرف بیش از اندازه

مصرف ناآگاهانه ممکن است مشکلی ایجاد نکند ولی اگر از این میزان بیشتر شد باعث کاهش تعداد ضربان قلب و خواب‌آلودگی می‌شود که بهتر است هرچه سریعتر به پزشک‌تان اطلاع دهید.

مصرف طولانی مدت

در موارد نادری با مصرف طولانی مدت دارو، مشکل کبدی و خونی ایجاد می‌شود.

کنترل و پایش: آزمایش‌های دوره‌ای خون و ادرار ضروری است.

توصیه‌های ضروری

- به منظور کاهش خواب‌آلودگی بهتر است دارو را در بعدازظهرها مصرف نمائید تا در خلال روز خواب‌آلود نباشید.
- در شروع مصرف دارو ممکن است دچار سردرد، ضعف، کاهش فعّالیت مغزی و خواب‌آلودگی شوید که با ادامه مصرف دارو خودبخود برطرف می‌شود.
- علاوه بر مصرف دارو سعی کنید وزنتان را کاهش دهید، سیگار نکشید، رژیم کم‌نمک بگیرید، ورزش منظم انجام دهید و از همه مهمتر عصبانی نشوید.
- هفته‌ای یک بار فشارخون‌تان را اندازه بگیرید، روش گرفتن فشار را بیاموزید و یا از دستگاههای دیجیتال (که زیاد دقیق هم نیستند) استفاده نمایید، و تغییرات فاحش فشارخون را به پزشک‌تان اطلاع دهید.
- داروهای اعصاب و روان را با احتیاط و یا طبق دستور پزشک معالج‌تان مصرف نمایید.
- از نوشیدن زیاد چای، قهوه، نوشابه پرهیز کنید و داروهای ضدسرفه، سرماخوردگی یا ضدحساسیت را همزمان با این دارو با احتیاط و با مشورت پزشک مصرف نمائید.
- در حین مصرف دارو اگر دچار تب، درد عضلانی و یا علائم شبیه آنفلوانزا شدید به پزشک‌تان اطلاع دهید.

نحوه دفع دارو

این دارو از طریق ادرار دفع می‌شود.

METHYLDOPA

اقدامات احتیاطی خاص

آیا پزشک‌تان می‌داند که:

- ▽ مدت‌های زیادی مشکل کبدی یا کلیوی دارید.
- ▽ آنژین صدری (درد قفسه صدری) دارید.
- ▽ از افسردگی رنج می‌برید.
- ▽ سایر داروها را همزمان مصرف می‌کنید.
- ▽ از کم‌خونی رنج می‌برید.
- ▽ دچار پورفیری[1] شده‌اید.

دوران حاملگی

▽ خطری وجود ندارد.

دوران شیردهی

▽ دارو در شیر مادر ترشح می‌شود و در دوز طبیعی آن مشکلی برای شیرخوار بوجود نمی‌آورد، البته بهتر است با پزشک‌تان مشورت کنید شاید به تشخیص ایشان نباید در این دوران مصرف شود.

نوزادان و کودکان

▽ کاهش دوز دارو ضروری است.

بالای ۶۰ سالگی

▽ کاهش دوز ضروری است.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

▽ به علت ایجاد خواب‌آلودگی در اثر مصرف این دارو، بهتر است از انجام رانندگی و مشاغل حساس خودداری نمائید.

الکل

▽ بپرهیزید، الکل اثر کاهندگی فشارخون و آرامبخشی این دارو را به شدت افزایش داده و عواقب خطرناکی دارد.

جراحی و بیهوشی عمومی

▽ قبل از انجام هر عمل جراحی یا بیهوشی عمومی بهتر است مصرف دارو متوقف شود، با پزشک یا دندانپزشک خود مشورت نمایید.

عوارض جانبی

بیشتر عوارض آن شایع نمی‌باشد و یا با ادامه مصرف از بین می‌روند. احتباس مایع در بدن از عوارضی است که مصرف متیل دوپا بوجود می‌آورد که باید همزمان داروهای مُدر مصرف شود.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
خواب‌آلودگی	●		■			
افسردگی / سردرد / کابوس	●			■		
ناتوانی جنسی / کاهش شهوت	●	●	■			
تب / گرفتگی بینی / سرگیجه		●		■		
تهوع / استفراغ / غش کردن		●		■		
بثورات جلدی		●		■	▲	
یرقان (زردی)		●		■	▲	■

تداخل دارویی (مصرف همزمان با سایر داروها)

- **داروهای ضدافسردگی**، اگر همزمان با متیل دوپا مصرف شود مانند سه‌حلقه‌ای‌ها (ایمی‌پرامین، آمی‌تریپتیلین) باعث افزایش اثر ضدفشارخونی این دارو می‌شود و اگر با مهارکننده‌های منوامین اکسیداز (مثل فنل‌زین، ترانیل سیپروین) مصرف شود باعث اُفت ناگهانی و خطرناک فشارخون می‌شود.
- متیل دوپا زمانی که با **لیتیوم (داروی مصرفی اختلالات روانی)** مصرف شود باعث مسمومیت دارویی شده بدون اینکه غلظت خونی لیتیوم افزایش یابد.
- مصرف همزمان متیل دوپا و **لِوودوپا** (داروی ضد پارکینسون) باعث افزایش اثر کاهندگی فشارخون متیل دوپا می‌شود.

۱- این بیماری ناشی از اختلالات متابولیسم ماده‌ای است به نام پورفیرین که افزایش آن باعث حساسیت‌های پوستی به نور شده و وقتی فرد در معرض نور خورشید قرار می‌گیرد دچار ضایعات متعددی می‌شود.

متیل سلولز

اطلاعات عمومی

متیل سلولز یک داروی ملین است که در درمان یبوست، بیماری دیورتیکولی[1] و سندرم رودهٔ تحریک‌پذیر[2] بکار می‌رود. متیل سلولز به صورت خوراکی مصرف می‌شود و وارد جریان خون نشده و در روده باقی می‌ماند. این دارو جذب آب توسط مدفوع را تا ۲۵ برابر افزایش می‌دهد و لذا سبب نرم و روان شدن و افزایش حجم آن می‌شود. همچنین از متیل سلولز برای کاهش دفعات و افزایش قوام مدفوع در اسهال مزمن آبکی و کنترل قوام مدفوع پس از جراحی روده‌برداری استفاده می‌شود. از ترکیبات متیل سلولز به همراه رژیم غذایی مناسب در برخی از انواع چاقی بکار می‌رود. تودهٔ پرحجم ایجاد شده به فرد احساس سیری دست می‌دهد و از مصرف غذای بیشتر خودداری می‌کند.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:

ملین

خطرات ناشی از مصرف زیاد:

کم ■ متوسط □ زیاد □

میزان وابستگی:

کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ **لازم نیست** ■

(در خارج از کشور)

نام‌های تجاری کلیواک

اطلاعات دارویی

دارویی که تجویز شده برای درمان بیماری‌تان مناسب است از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری کنید.

شکل دارویی

قرص، پودر

تعداد دفعات و زمان مصرف

روزی ۲-۱ بار. اگر از این دارو به عنوان ملین استفاده می‌کنید آن را با یک لیوان پر آب میل کنید.

مقدار مصرف در بزرگسالان

۶-۱/۵ گرم در روز

شروع اثر

در عرض ۲۴ ساعت

مدت اثر

تا ۳ روز

رژیم غذایی توصیه شده

در صورت مصرف دارو به عنوان ملین آن را با مایعات فراوان (حداقل ۸-۶ لیوان روزانه) مصرف کنید.

ذخیره‌سازی

در محفظه سربسته در جای خنک و خشک و دور از دسترس کودکان نگهدارید.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

به محض یادآوری مصرف کنید.

قطع مصرف دارو

در صورت عدم نیاز، بدون خطر می‌توانید مصرف دارو را متوقف کنید.

مصرف بیش از اندازه

معمولاً مصرف ناآگاهانه مشکلی بوجود نمی‌آورد ولی اگر بیش از آن مصرف شود یا علائمی غیرطبیعی بوجود آید به سرعت پزشک را در جریان قرار دهید.

مصرف طولانی مدت

انتظار مشکل خاصی نمی‌رود.

توصیه‌های ضروری

- بین مصرف این دارو و سایر داروها حداقل یک ساعت فاصله بگذارید.

نحوه دفع دارو

دفع دارو از راه مدفوع است.

۱- نوعی بیماری در روده‌ها که با بیرون‌زدگی غشاء دیواره روده به شکل لوله‌ای مشخص می‌شود.

۲- نوعی بیماری درگیرکننده دستگاه گوارش و بویژه روده‌ها که با تناوب اسهال و یبوست و درد شکمی همراه است.

METHYCELLULOSE

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک‌تان می‌داند که:

∇ یبوست و یا درد شدید شکمی دارید.

∇ دچار خونریزی بدون علت از راست روده شده‌اید.

∇ مشکل در بلع دارید.

∇ استفراغ زیاد می‌کنید.

دوران حاملگی

∇ شواهدی از خطر وجود ندارد اما با پزشک خود مشورت کنید.

دوران شیردهی

∇ شواهدی از خطر وجود ندارند.

نوزادان و کودکان

∇ کاهش میزان مصرف ضروری است اما با پزشک خود مشورت کنید.

بالای ۶۰ سالگی

∇ مشکل خاصی وجود ندارد.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ مشکل خاصی وجود ندارد.

الکل

∇ مشکل شناخته شده‌ای وجود ندارد.

عوارض جانبی

مصرف خوراکی دارو سبب نفخ و افزایش گاز روده می‌شود. مصرف ناکافی مایعات سبب انسداد مری یا روده می‌شود. در صورتی که دچار درد شدید شکمی شدید یا حرکات روده به مدت ۲ روز پس از مصرف دارو از بین رفت، با پزشک خود مشورت کنید.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
اتساع شکم		●	■			
نفخ		●	■			
دل درد		●		■		

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

ندارد.

متیل فنیدیت

اطلاعات عمومی

متیل فنیدیت که به ریتالین معروف است جزء داروهای محرک مغزی است که عملکرد آن ناشناخته است، ولی بنظر می‌رسد در کودکان بیش‌فعال موجب کاهش استراحت مغزی شده و توانایی توجه کودک را افزایش می‌دهد. در خواب‌زدگی[1]، متیل فنیدیت بر روی مغز اثر کرده موجب تحریک آن شده و به این ترتیب هوشیاری افزایش یافته، احساس خستگی و خواب آلودگی کاهش می‌یابد و فرد از لحاظ روحی شاداب شده و احساس سرخوشی خفیفی می‌کند. متیل فنیدیت شاخص‌ترین داروی به کار رفته در درمان اختلال بیش‌فعالی و کمبود توجه در کودکان است. در این بیماری سلول‌های مغزی نسبت به سن کودک تکامل لازم را نیافته و نمی‌توانند کنترل کاملی روی رفتار کودک داشته باشند. مثلاً زمانی که در کلاس نشسته است نمی‌تواند در این حالت مدام قرار گیرد و مرتباً بلند می‌شود. غالباً متعاقب بلوغ، درمان با این دارو متوقف می‌شود. کودکان وابستگی به این دارو پیدا نمی‌کنند و دوسوم آنها کاملاً درمان می‌شوند.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:

محرک مغزی

خطرات ناشی از مصرف زیاد:

کم ☐ متوسط ☐ زیاد ■

میزان وابستگی:

کم ■ متوسط ☐ زیاد ☐

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست ☐

نام‌های تجاری ریتالین، متیلین

اطلاعات دارویی

دارویی که برای شما تجویز شده است برای درمان بیماری‌تان مناسب است، از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری نمایید.

شکل دارویی

قرص

تعداد دفعات و زمان مصرف

۳ بار روزانه

مقدار مصرف در بزرگسالان

در بزرگسالان، ۵ میلی‌گرم ۳ بار روزانه، حداکثر دوز روزانه ۸۰ میلی‌گرم است. در کودکان، با دوز ۵ میلی‌گرم ۲-۱ بار روزانه شروع می‌شود و حداکثر تا ۶۰ میلی‌گرم ادامه می‌یابد.

شروع اثر

تا ۳۰ دقیقه پس از مصرف دارو

مدت اثر تا ۸ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده: هیچ

ذخیره‌سازی

در ظروف دربسته، در دمای اتاق، به دور از دسترس اطفال نگهداری شود.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

به خاطر آوردید فوراً مصرف کنید، اگر تا دوز بعدی کمتر از ۲ ساعت مانده، منتظر دوز بعدی باشید و از دو برابر کردن دوز بعدی خودداری نمایید.

قطع مصرف دارو

بدون دستور پزشک دارو را قطع نکنید، قطع مصرف دارو باعث عود بیماری می‌شود.

مصرف بیش از اندازه

در صورت بروز تشنج، تپش قلب و کاهش هوشیاری اقدامات اولیه را انجام داده و سریعاً به اورژانس اطلاع دهید.

"به راهنمای اقدامات اولیه در مسمومیت‌های دارویی در انتهای کتاب مراجعه نمایید."

مصرف طولانی مدت

مدت استفاده این دارو برای بزرگسالان یک ماه است، که پس از آن پزشک بیمار را از نظر وجود علائم بیماری بررسی می‌کند. مدت مصرف برای کودکان تا قبل از بلوغ و یا حذف کامل علائم بیش‌فعالی است.

کنترل و پایش

در کودکان، وزن و قد کودک باید مرتباً بررسی شود این دارو باعث مهار رشد کودک می‌شود، در بزرگسالان نیز انجام آزمایش دوره‌ای خون و بررسی فشارخون ضروری است.

توصیه‌های ضروری

- در هنگام مصرف این دارو از خوردن زیاد چای، نوشابه، قهوه و شکلات بپرهیزید.
- این دارو می‌توان در بزرگسالان باعث اعتیاد شود لذا برای رفع خستگی طبیعی به هیچ عنوان از این دارو استفاده نکنید.
- این دارو را تا قبل از ساعت ۶ بعدازظهر مصرف نمایید، وقفه در مصرف آن باعث بی‌خوابی شبانه می‌گردد.
- متیل فنیدات را ۴۵-۳۰ دقیقه قبل از غذا همراه یک لیوان آب مصرف نمایید، از خردکردن و یا حل کردن آن بپرهیزید.

نحوه دفع دارو

عمدهٔ این دارو از راه ادرار دفع می‌گردد.

METHYLPHENIDATE

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک‌تان می‌داند که:

- ∇ مدت طولانی درگیر بیماری کبدی بودید.
- ∇ فشارخون دارید.
- ∇ صرع دارید و گاهی تشنج می‌کنید.
- ∇ درگیر درد قفسه صدری یا بی‌نظمی ضربان قلب هستید.
- ∇ سایر داروها را هم زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

∇ توصیه نمی‌شود.

دوران شیردهی

∇ این دارو در شیر مادر ترشح می‌شود و ممکن است آثار مضری روی شیرخوار داشته باشد.

نوزادان و کودکان

∇ در کودکان زیر ۶ سال نباید مصرف شود ولی مصرف آن در سایر سنین مشکل خاصی به وجود نمی‌آورد.

بالای ۶۰ سالگی

∇ کاهش دوز ضروری است.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ مشکلی وجود ندارد.

الکل

∇ بپرهیزید، الکل باعث بروز اثرات تسکینی می‌شود که این اثر کاملاً متضاد اثرات متیل فنیدات است در نتیجهٔ این اثرات متضاد، فرد دچار تشنج می‌گردد.

عوارض جانبی

ظهور عوارض جانبی متیل فنیدیت به میزان مصرف آن بستگی دارد، از شایع ترین عوارض دارو می‌توان به تشنج، گیجی و سردرد اشاره کرد.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
تهوع	●		■			
استفراغ	●		■			
اسهال		●	■			
سردرد	●			■		
گیجی	●			■		
بی‌خوابی	●		■			
آشفتگی		●		■		
تپش قلب		●		■	▲	■

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **داروهای ضدتشنج (مثل فنی‌توئین و فنوباربیتال)**، متیل فنیدیت باعث افزایش غلظت این دارو در خون شده و اثر آنها را افزایش می‌دهد.
- **ضدانعقادها (مانند وارفارین)**، مصرف همزمان با متیل فنیدیت باعث افزایش اثرات آن شده و احتمال خونریزی را افزایش می‌دهد.
- **کافئین**، در مصرف همزمان، کافئین باعث کاهش اثرات متیل فنیدیت می‌شود.

۱– که به آن نارلوکپسی گویند در این بیماری فرد تمایل مهارناپذیری در به خواب رفتن در زمانی نامناسب دارد.

مدروکسی پروژسترون

اطلاعات عمومی

مدروکسی پروژسترون یک هورمون صناعی جنسی زنانه است که مشابه هورمون‌های طبیعی پروژسترون می‌باشد. این دارو برای درمان انواع اختلالات قاعدگی از جمله خونریزی میان دوره‌ای و آمنوره (قطع شدن قاعدگی) بکار می‌رود. همچنین مدروکسی پروژسترون غالباً برای درمان اندومتریوز که در آن رشد غیرطبیعی بافت پوشاننده رحم در حفره لگن وجود دارد، تجویز می‌شود. تزریق این دارو به عنوان یکی از روش‌های ضدبارداری مورداستفاده قرار می‌گیرد. با این حال از آنجا که ممکن است عوارض جانبی جدی نظیر خونریزی مداوم رحمی، آمنوره و ناباروری طولانی در طی مصرف آن بوجود آید، کاربرد آن را محدود کرده و منحصراً در موارد خاصی بکار می‌رود. مدروکسی پروژسترون برای درمان انواعی از سرطان نظیر سرطان پستان، رحم یا پروستات نیز استفاده می‌شود.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:

هورمون جنسی زنانه

خطرات ناشی از مصرف زیاد:

کم ■ متوسط □ زیاد □

میزان وابستگی:

کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری آدجین مدرو، پروورا

اطلاعات دارویی

دارویی که تجویز شده برای درمان بیماری‌تان مناسب است از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری کنید.

شکل دارویی

قرص، آمپول

تعداد دفعات و زمان مصرف

روزی ۳-۱ بار به همراه آب فراوان (خوراکی)؛ قرص‌ها را باید در زمان خاصی از دوره قاعدگی مصرف کرد و دستورالعمل‌های موجود را بکار بست. تزریق آمپول هر سه ماه صورت می‌گیرد.

مقدار مصرف در بزرگسالان

در اختلالات قاعدگی، ۱۰-۲/۵ میلی‌گرم روزانه؛ در اندومتریوز، ۳۰ میلی‌گرم روزانه؛ در سرطان، ۱۵۰-۱۰۰ میلی‌گرم روزانه؛ بعنوان ضدبارداری، ۱۵۰ میلی‌گرم

شروع اثر

۲-۱ ماه (سرطان)؛ ۲-۱ هفته (سایر موارد)

مدت اثر

۳-۱ روز (خوراکی)؛ تا چند ماه (تزریقی)

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

در ظروف دربسته در جای خنک و خشک و دور از دسترس کودکان قرار دهید.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

به محض یادآوری مصرف کنید. اگر قرار است نوبت بعدی در سه ساعت آینده باشد، نوبت فراموش شده را اکنون مصرف کنید و از مصرف نوبت بعدی صرف‌نظر کنید.

قطع مصرف دارو

مصرف دارو را بدون مشورت با پزشک قطع نکنید، ممکن است علایم بیماری عود کند.

مصرف بیش از اندازه

معمولاً مصرف ناآگاهانه مشکلی بوجود نمی‌آورد ولی اگر بیش از آن مصرف شود و یا علائمی غیرطبیعی ظاهر شود بلافاصله به پزشک اطلاع دهید.

مصرف طولانی مدت

مصرف طولانی مدت این دارو ممکن است اندکی خطر لخته شدن خون را در وریدهای پا بالا ببرید. خونریزی نامنظم قاعدگی یا لکه‌بینی بین دوره‌های قاعدگی در صورت مصرف بلندمدت دیده می‌شود.

کنترل و پایش

کنترل دوره‌ای فشارخون، آزمون‌های سالیانه بررسی گردن رحم و معاینات معمولاً لازم است.

توصیه‌های ضروری

- در طی مصرف این دارو از نوشیدن زیاد قهوه، چای و نوشابه خودداری کنید.
- سیگار نکشید و یا حداقل تعداد آن را کم کنید.
- معمولاً محل تزریق آمپول تا چند روز دردناک است.

نحوه دفع دارو

از راه ادرار دفع می‌شود.

MEDROXYPROGESTERONE

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک‌تان می‌داند که:

- ∇ فشارخون بالا دارید.
- ∇ از دیابت رنج می‌برید.
- ∇ سابقه لخته‌شدگی خون یا سکته مغزی داشته‌اید.
- ∇ بیماری مزمن کبدی یا کلیوی دارید.
- ∇ سایر داروها را هم زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

∇ تجویز نمی‌شود. ممکن است سبب ایجاد ناهنجاری‌هایی در جنین شود.

دوران شیردهی

∇ دارو وارد شیر می‌شود اما در مقادیر طبیعی احتمال عوارض جانبی در شیرخوار نامحتمل است.

نوزادان و کودکان

∇ معمولاً تجویز نمی‌شود.

بالای ۶۰ سالگی

∇ مشکل خاصی وجود ندارد.

رانندگی و مشاغل پرخطر

∇ مشکل شناخته شده‌ای وجود ندارد.

الکل

∇ مشکل شناخته شده‌ای وجود ندارد.

عوارض جانبی

مدروکسی پروژسترون بندرت سبب عوارض جانبی وخیم می‌شود. احتباس مایع ممکن است سبب افزایش وزن، تورم پاها و مچ‌ها و دردناکی پستان شود.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
افزایش وزن	●		■			
تورم ساق‌ها	●		■			
دردناکی پستان		●	■			
تهوع		●	■			
خستگی / افسردگی		●		■		
قاعدگی نامنظم		●		■		
بثورات جلدی / خارش / آکنه (جوش غرور)		●		■	▲	

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **سیکلوسپورین (داروی مصرفی در پیوند اعضاء)**، اثرات این دارو توسط مدروکسی پروژسترون افزایش می‌یابد.

مرکاپتوپورین

اطلاعات عمومی

مرکاپتوپورین یک داروی ضدسرطان است که در درمان اشکال خاصی از لوسمی (سرطان خون)، کاربرد وسیعی دارد. این دارو معمولاً بصورت ترکیبی با سایر داروهای ضدسرطان مصرف می‌شود. تهوع و استفراغ، زخم‌های دهانی و کاهش اشتها از شایع‌ترین عوارض جانبی مرکاپتوپورین است. این علایم نسبت به علایم مشابه ناشی از سایر داروهای ضدسرطان از شدت کمتری برخوردار است و غالباً پس از عادت کردن بدن به دارو، برطرف می‌شود. مرکاپتوپورین ممکن است با تولید سلول‌های خونی تداخل کرده و سبب اختلالات انعقادی و کم‌خونی و نیز آسیب کبدی شود. همچنین احتمال عفونت نیز بالا می‌رود.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:

ضد سرطان

خطرات ناشی از مصرف زیاد:

کم □ متوسط ■ زیاد □

میزان وابستگی:

کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری پوری ـنتول

اطلاعات دارویی

دارویی که تجویز شده برای درمان بیماری‌تان مناسب است از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری کنید.

شکل دارویی

قرص

تعداد دفعات و زمان مصرف

روزی یکبار

مقدار مصرف در بزرگسالان

میزان مصرف براساس وزن و پاسخ بدن در هر فرد متغیر است.

شروع اثر

۲-۱ هفته

مدت اثر

عوارض جانبی ممکن است تا چندین هفته پس از توقف درمان ادامه یابند.

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

در ظروف دربسته در جای خنک و خشک و دور از نور و دسترس کودکان قرار دهید.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

اگر قرار است نوبت بعدی را در ۶ ساعت آینده مصرف کنید، نوبت فراموش شده را اکنون مصرف کنید و از مصرف نوبت بعدی صرف‌نظر کنید.

قطع مصرف دارو

مصرف دارو را بدون مشورت پزشک متوقف نکنید. توقف مصرف دارو ممکن است باعث عود علائم بیماری شود.

مصرف بیش از اندازه

مصرف بیش از اندازه تصادفی و سهوی بندرت مشکل‌ساز می‌شود. مقادیر بیش از اندازه زیاد سبب تهوع و استفراغ می‌شود. پزشک خود را در جریان بگذارید.

مصرف طولانی مدت

مصرف طولانی مدت دارو به کاهش فعالیت مغز استخوان می‌انجامد و سبب کاهش همه انواع سلول‌های خونی می‌شود.

کنترل و پایش

آزمایش خون دوره‌ای جهت بررسی سلول‌های خونی و عملکرد کبدی ضروری است.

توصیه‌های ضروری

- در طی مصرف این دارو از صدمه به پوست خودداری کنید.
- اگر مدفوع قیری رنگ شد بلافاصله پزشک را در جریان بگذارید.

نحوه دفع دارو

این دارو از راه ادرار دفع می‌شود.

MERCAPTOPORINE

م

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک‌تان می‌داند که:

- مشکل مزمن کبدی یا کلیوی دارید.
- نقرس دارید.
- اخیراً دچار عفونت شده‌اید.
- پورفیری[1] دارید.
- سایر داروها را هم زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

- معمولاً تجویز نمی‌شود. با پزشک خود مشورت کنید.

دوران شیردهی

- توصیه نمی‌شود. این دارو وارد شیر می‌شود و به شدت شیرخوار را متأثر می‌سازد.

نوزادان و کودکان

- کاهش مقدار مصرف ضروری است.

بالای ۶۰ سالگی

- ممکن است کاهش مقدار مصرف ضروری باشد. افزایش خطر عوارض جانبی وجود دارد.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

- مشکل شناخته شده‌ای وجود ندارد.

الکل

- مصرف نکنید. الکل ممکن است سبب افزایش خطر عوارض جانبی این دارو شود.

عوارض جانبی

شایع‌ترین عارضه جانبی تهوع و استفراغ و کاهش اشتهاست. زردی نیز ممکن است رخ دهد اما در صورت توقف مصرف دارو، برطرف خواهد شد. از آنجاکه مرکاپتوپورین ممکن است با تولید سلول‌های خونی تداخل کند، لذا ممکن است سبب کم‌خونی و اختلالات انعقادی شود و عفونت نیز با شیوع بیشتری رخ می‌دهد.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
تهوع / استفراغ / کاهش اشتها	●		■			
زخم‌های دهانی	●			■		■
زردی		●		■		■
مدفوع سیاه / استفراغ خونی		●		■		■

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **آلوپورینول (ضدنقرس)**، این دارو سبب افزایش سطوح خونی مرکاپتوپورین می‌شود.
- **وارفارین (ضدانعقاد)**، اثرات وارفارین توسط مرکاپتوپورین کاهش می‌یابد.
- **کوتریموکسازول و تری‌متوپریم (آنتی‌بیوتیک)**، این داروها سبب افزایش عوارض جانبی مرکاپتوپورین می‌شوند.

۱- نوعی بیماری خونی که با درگیری سلول‌های خونی و پوستی همراه است.

مزالازین

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
ضد بیماری التهابی روده

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم ■ متوسط □ زیاد □

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری آساکول، پنتاسا، سالوفالک

اطلاعات عمومی

مزالازین در مواردی که بیمار مبتلا به کولیت اولسراتیو[1] است و گاهی نیز در موارد بیماری کرون[2] اثر می‌گذارد. این دارو برای تخفیف علایم در موارد حملات حاد و نیز به عنوان پیشگیری مورداستفاده قرار می‌گیرد. اگر مزالازین برای درمان موارد شدید بکار رود، غالباً با سایر داروها از جمله کورتون‌ها تجویز خواهد شد. محل اثر این دارو روده بزرگ و کوچک است. در صورت مصرف مزالازین به شکل قرص، جزء فعال دارو وارد رودهٔ بزرگ می‌شود و در آنجا اثر موضعی آن سبب بهبود مخاط ملتهب می‌شود. تنقیه و شیاف دارو نیز در دسترس است و بویژه در مواردی که دارو، راست روده و بخش تحتانی روده بزرگ را درگیر می‌کند، بسیار مؤثرتر از قرص است. این دارو سبب عوارض جانبی کمتری نسبت به برخی درمان‌های قوی‌تر از جمله سولفاسالازین می‌شود. بیمارانی که نمی‌توانند سولفاسالازین را مصرف کنند، ممکن است مزالازین را بدون هیچ‌گونه مشکلی تحمل نمایند. با این حال، بیمارانی که حساسیت بیش از حد به سالیسیلات‌ها از جمله آسپیرین دارند، نباید از مزالازین استفاده کنند.

اطلاعات دارویی

دارویی که تجویز شده برای درمان بیماری‌تان مناسب است از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری کنید.

شکل دارویی

قرص، قرص‌های آهسته رهش، پودر، شیاف، تنقیه (کف یا مایع)

تعداد دفعات و زمان مصرف

روزی ۳ بار که بصورت کامل بلعیده می‌شود و جویدنی نیست (قرص)؛ روی ۳ بار (شیاف)؛ روزی یکبار در زمان خواب (تنقیه)

مقدار مصرف در بزرگسالان

۲/۴-۱/۵ گرم روزانه (حملات حاد)؛ ۷۵۰ میلی‌گرم تا ۲/۴ گرم روزانه (در شرایط مزمن)

شروع اثر

عوارض جانبی در چند روز اول رخ می‌دهند اما اثرات مفید تا ۲ هفته ظاهر نخواهند شد.

مدت اثر

تا ۱۲ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده

پزشک ممکن است برمبنای شرایطی که دارید، توصیه‌هایی به شما بکند.

ذخیره‌سازی

در ظروف دربسته در جای خنک و خشک و دور از نور و دسترس کودکان نگهدارید.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

به محض یادآوری مصرف کنید. اگر قرار است نوبت بعدی در ۲ ساعت آینده باشد، نوبت فراموش شده را اکنون مصرف کنید و از مصرف نوبت بعدی صرف‌نظر کنید.

قطع مصرف دارو

مصرف دارو را بدون مشورت پزشک قطع نکنید. ممکن است علایم بیماری عود کند.

مصرف بیش از اندازه

معمولاً مصرف ناآگاهانه مشکلی بوجود نمی‌آورد ولی اگر بیش از آن مصرف شود و یا علائم غیرطبیعی ظاهر شود بلافاصله به پزشک خبر دهید.

مصرف طولانی مدت

انتظار مشکلی نمی‌رود.

توصیه‌های ضروری

- از جویدن و خردکردن قرص‌ها بپرهیزید.
- برای استعمال شیاف در شرایطی بخوابید که پای چپ راست باشد و پای راست برای حفظ تعادل خم شده است سپس اپلیکاتور یا شیاف را به داخل مقعد هدایت کنید.

نحوه دفع دارو

این دارو از راه مدفوع دفع می‌گردد.

۱- نوعی بیماری رودهٔ بزرگ که با اسهال خونی و عوارض خارج روده‌ای مثلاً درگیری چشم‌ها، مفاصل و کیسه صفرا همراه است.

MESALAZINE

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک‌تان می‌داند که:

- ∇ مشکل مزمن کبدی یا کلیوی دارید.
- ∇ حساسیت به آسپیرین دارید.
- ∇ سایر داروها را هم زمان مصرف می‌کنید.

۴

دوران حاملگی

∇ مقادیر ناچیزی از دارو از جفت عبور می‌کند. با این حال ایمنی دارو در بارداری به اثبات نرسیده است.

دوران شیردهی

∇ مقادیر ناچیز دارو وارد شیر می‌شوند. با این حال ایمنی دارو به اثبات نرسیده است.

نوزادان و کودکان

∇ در سنین زیر ۱۵ سال توصیه نمی‌شود.

بالای ۶۰ سالگی

∇ بطور طبیعی کاهش میزان مصرف ضروری نیست مگر آنکه اختلال کلیوی وجود داشته باشد.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ مشکل خاصی وجود ندارد.

الکل

∇ مشکل خاصی وجود ندارد.

عوارض جانبی

عوارض جانبی شایع مزالازین، دستگاه گوارش را درگیر می‌کند. سایر مشکلات بندرت رخ می‌دهند. با این حال خونریزی غیرطبیعی، کبودشدگی، گلودرد، تب یا بی‌حالی باید فوری به اطلاع پزشک برسند تا آزمایش خون را برای رد اختلالات مربوطه انجام دهد.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
تهوع / دل درد / اسهال	●		■			
تب / خس خس سینه		●		■	▲	▮
التهاب وخیم روده		●		■	▲	
بثورات جلدی		●		■	▲	
خونریزی / کبودشدگی		●		■	▲	▮
گلودرد / بی‌حالی		●		■	▲	▮

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **لاکتولوز (مسهل)**، آزاد شدن مزالازین در محل عمل خود ممکن است توسط لاکتولوز با کاهش اثر مواجه شود.
- **ضدانعقادها (وارفارین)**، مزالازین ممکن است سبب کاهش اثر وارفارین شود.

۲– نوعی بیماری رودهٔ کوچک که با اسهال خونی و عوارض خارج روده‌ای مثلاً درگیری چشم‌ها، مفاصل و کیسه صفرا همراه است. این بیماری معمولاً از کولیت اولسراتیو شدیدتر است.

مژسترول

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
هورمون جنسی زنانه و ضدسرطان

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم ■ متوسط □ زیاد □

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری مگاس

اطلاعات عمومی

مژسترول یک پروژسترون (هورمون طبیعی زنانه) است که بصورت مصنوعی در آزمایشگاه ساخته می‌شود و مشابه هورمون پروژسترون طبیعی عمل می‌کند. این دارو در درمان انواع سرطان‌های پیشرفته درگیرکننده پستان و رحم که به درمان هورمونی حساسند، مورد استفاده قرار می‌گیرد. مژسترول غالباً در مواردی تجویز می‌شود که تومور توسط جراحی قابل برداشت نیست و یا درمان با سایر داروهای ضدسرطان یا پرتودرمانی بی‌فایده بوده است. درمان موفق با مژسترول سبب کاهش اندازهٔ تومور می‌شود و ممکن است رشد ثانویه تومور را از بین ببرد. معمولاً بهبود علائم پس از ۲ ماه از شروع درمان رخ می‌دهد. از آنجا که مژسترول بطور کامل سرطان را ریشه کن نمی‌کند، ممکن است بعد از مدتی مصرف آن قطع شود. همچنین مژسترول برای پیشگیری از کاهش وزن در انواع سرطان‌ها بکار می‌رود.

اطلاعات دارویی

دارویی که تجویز شده برای درمان بیماری‌تان مناسب است از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری کنید.

شکل دارویی

قرص، محلول

تعداد دفعات و زمان مصرف

روزی ۴-۱ بار

مقدار مصرف در بزرگسالان

سرطان سینه، ۱۶۰ میلی‌گرم روزانه؛ سرطان رحم، ۳۲۰-۴۰ میلی‌گرم روزانه

شروع اثر

در عرض ۲ ماه

مدت اثر

۲-۱ روز

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

درظروف دربسته در جای خنک و خشک و دور از دسترس کودکان قرار دهید.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

به محض یادآوری مصرف کنید.

قطع مصرف دارو

مصرف دارو را بدون مشورت با پزشک قطع نکنید. مصرف دارو ممکن است باعث عود علائم بیماری شود.

مصرف بیش از اندازه

معمولاً مصرف ناآگاهانه مشکلی بوجود نمی‌آورد ولی اگر بیش از آن مصرف شود و یا علائمی غیرطبیعی بوجود آید بلافاصله پزشک را مطلع کنید.

مصرف طولانی مدت

مصرف طولانی مدت این دارو سبب افزایش خطر ایجاد لخته‌های خون در وریدهای پا می‌شود.

کنترل و پایش

کنترل دوره‌ای فشارخون ضروری است.

توصیه‌های ضروری

- آثار درمانی دارو به سرعت ظاهر نمی‌شود.

نحوه دفع دارو

از راه ادرار دفع می‌شود.

MEGESTROL

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک تان می‌داند که:

- ∇ مشکل مزمن کبدی یا کلیوی دارید.
- ∇ سابقه لخته شدن خون دارید.
- ∇ دچار فشارخون بالا هستید.
- ∇ از مشکلات قلبی رنج می‌برید.
- ∇ سایر داروها را هم زمان مصرف کنید.

دوران حاملگی

∇ معمولاً تجویز نمی‌شود.

دوران شیردهی

∇ معمولاً شیردهی قطع می‌شود. با پزشک خود مشورت کنید.

نوزادان و کودکان

∇ معمولاً لزومی به تجویز آن نیست.

بالای ۶۰ سالگی

∇ مشکل خاصی وجود ندارد.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ مشکل شناخته شده‌ای وجود ندارد.

الکل

∇ مشکل خاصی ندارد.

عوارض جانبی

عوارض جانبی مژسترول نادرند. ممکن است سبب افزایش وزن به علت افزایش اشتها و دریافت مواد غذایی بیشتر شوند. در صورت بروز بثورات جلدی، مصرف دارو را متوقف و با پزشک خود مشورت کنید.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
افزایش وزن	●		■			
تورم پاها / مچ‌ها		●	■			
تهوع		●	■			
سردرد		●		■		
خارش		●		■		
ریزش مو		●		■		
بثورات جلدی		●		■	▲	

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **سیکلوسپورین (داروی مصرفی در پیوند اعضاء)**، اثرات این دارو ممکن است توسط مژسترول افزایش یابد.

مفلوکین

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
ضد مالاریا

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم □ متوسط □ زیاد ■

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ **لازم نیست** □

نام‌های تجاری لاریام

اطلاعات عمومی

مفلوکین در پیشگیری و درمان مالاریا به کار می‌رود. این دارو برای استفاده در نواحی که میکروب مالاریا به سایر داروها مقاوم است، بکار می‌رود. با این حال استفاده از مفلوکین با این حقیقت که در برخی از بیماران می‌تواند سبب عوارض جانبی خطرناکی مانند افسردگی، میل به خودکشی، اضطراب، هول، گیجی، توهم، افکار بدبینانه و تشنج شود، محدود گشته است. در اغلب بیماران مزایای استفاده از مفلوکین به معایب آن ارجحیت دارد، ضمناً با پزشک خود مشورت کنید.

اطلاعات دارویی

دارویی که تجویز شده برای درمان بیماریتان مناسب است از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری کنید.

شکل دارویی

قرص

تعداد دفعات و زمان مصرف

پیشگیری، هفته‌ای یک بار؛ درمان، تا روزی ۳ بار، هر ۸-۶ ساعت

مقدار مصرف در بزرگسالان

پیشگیری، شروع با یک قرص در هفته تا ۳-۱ هفته قبل از ورود به محل مالاریا خیز و ادامه تا ۴ هفته پس از ترک آن محل. درمان، ۲۵-۲۰ میلی‌گرم هر کیلوگرم وزن بدن تا حداکثر مقدار ۱/۵ گرم

شروع اثر

۳-۲ روز

مدت اثر

تا یک هفته. سطح دارو ممکن است تا چندین ماه در بدن باقی بمانند.

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

در جای خنک و خشک و دور از دسترس کودکان قرار دهید.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

به محض یادآوری مصرف کنید. اگر قرار است نوبت بعدی در ۴۸ ساعت آینده باشد (مصرف بصورت هفته‌ای یکبار) یک نوبت را اکنون مصرف کنید و از مصرف نوبت بعدی صرف‌نظر نمایید.

قطع مصرف دارو

اگر احساس کردید که لازم است مصرف دارو را متوقف کنید، با پزشک خود در مورد درمان جایگزین قبل از مصرف نوبت بعدی مشورت کنید.

مصرف بیش از اندازه

در صورت بروز گیجی، تپش قلب، شوک یا کاهش هوشیاری، به اورژانس اطلاع دهید و تا رسیدن آن اقدامات اولیه را انجام دهید.

"به راهنمای اقدامات اولیه در مسمومیت‌های دارویی در انتهای کتاب مراجعه شود."

مصرف طولانی مدت

ممکن است تا یک سال جهت پیشگیری از مالاریا بکار رود.

توصیه‌های ضروری

- در صورت بروز گلو درد، مشکلات پوستی و عصبی دارو را قطع کنید.
- این دارو را حتماً همراه غذا مصرف کنید.

نحوه دفع دارو

عمدهٔ دارو از راه مدفوع دفع می‌گردد.

MEFLOQUINE

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک تان می‌داند که:

∇ مشکل مزمن کبدی یا کلیوی دارید.
∇ صرع دارید و گاهی تشنج می‌کنید.
∇ سابقه افسردگی دارید.
∇ به مفلوکین یا کینین حساسیت دارید.
∇ مشکلات قلبی دارید.
∇ سایر داروها را هم زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

∇ معمولاً تجویز نمی‌شود. اگر لازم است مصرف کنید، فقط پس از ۳ ماهه اول مصرف شود. در هنگام مصرف این دارو و تا سه ماه پس از آن باید از بارداری جلوگیری شود.

دوران شیردهی

∇ تجویز نمی‌شود. دارو وارد شیر می‌شود.

نوزادان و کودکان

∇ در نوزادان زیر ۳ ماه بکار نمی‌رود. کاهش مقدار مصرف در کودکان بزرگتر ضروری است.

بالای ۶۰ سالگی

∇ پایش دقیق در صورتی که سالمند درگیر مشکلات کبدی، کلیوی یا قلبی است ضروری می‌باشد.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ از آنجاکه دارو می‌تواند سبب گیجی یا به هم زدن تعادل شود، تا مشخص شدن اثر دارو بر بدن و تا سه هفته بعد آن از انجام چنین فعالیت‌هایی بپرهیزید.

الکل

∇ مصرف الکل را کم کنید.

عوارض جانبی

مفلوکین بطور شایع سبب گیجی، سرگیجه، تهوع، استفراغ و سردرد می‌شود. در موارد نادر، عوارض جانبی وخیم دستگاه عصبی که شامل نگرانی یا حملات هول، افسردگی، توهم و تفکرات بدبینانه هستند، رخ می‌دهند.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
گیجی / سرگیجه	●		■			
تهوع / استفراغ	●		■			
سردرد	●		■			
درد شکمی	●		■			
افسردگی		●		■	▲	
نگرانی / حمله هول		●		■	▲	
توهم / تفکرات غیرطبیعی		●		■	▲	
اختلالات شنوایی		●		■	▲	
تپش قلب		●		■	▲	

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **داروهای ضدتشنج**، مفلوکین ممکن است از اثرات این داروها بکاهد.
- **سایر داروهای ضدمالاریا**، ممکن است بر خطر عوارض جانبی ناشی از مفلوکین در اثر مصرف هم‌زمان با این داروها، افزوده شود.
- **نکته کلی**، مفلوکین ممکن است سبب افزایش اثرات داروهای قلبی شود.

مفنامیک اسید

اطلاعات عمومی

مفنامیک اسید در سال ۱۹۶۳ میلادی (۱۳۴۲ شمسی) به بازار دارویی جهان، به عنوان ضد التهاب غیراستروئیدی (NSAID's) معرفی شد. مانند سایر داروهای این گروه، باعث کاهش درد می‌شود و اثر ضدالتهابی دارد. این دارو با اثرات ضددردی که دارد در مدتی محدود، در درمان سردرد، دندان درد و درد قاعدگی استفاده می‌شود. مصرف طولانی مدت آن در کاهش التهاب و درد ناشی از روماتیسم مفصلی و استئوآرتریت[1] کاربرد دارد. عوارض گوارشی از شایع‌ترین عوارض جانبی داروست که باعث دل درد، تهوع، استفراغ و سوءهاضمه می‌شود. مشکلات کلیوی و اختلالات خونی از عوارض وخیم دارو است که بندرت اتفاق می‌افتد.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
ضدالتهاب‌های غیراستروئیدی

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم ☐ متوسط ■ زیاد ☐

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط ☐ زیاد ☐

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست ☐

نام‌های تجاری پونستان، دیس‌مَن

اطلاعات دارویی

دارویی که برای شما تجویز شده است برای درمان بیماری تان مناسب است، بدون دستور پزشک میزان مصرف آن را تغییر ندهید.

شکل دارویی

کپسول، سایر اشکال دارویی مانند قرص و شربت در ایران موجود نمی‌باشد.

تعداد دفعات و زمان مصرف

۳ بار روزانه همراه با غذا

مقدار مصرف در بزرگسالان

۱۵۰۰ میلی‌گرم روزانه

شروع اثر

۱ تا ۲ ساعت

مدت اثر

تا ۸ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده: هیچ

ذخیره‌سازی

در ظروف دربسته در جای خشک و خنک (دمای اتاق)، و به دور از دسترس اطفال نگهداری شود.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

به یادتان آمد فوراً مصرف کنید، در شرایطی که تا نوبت بعدی کمتر از ۲ ساعت مانده منتظر نوبت بعدی شوید.

قطع مصرف دارو

این دارو معمولاً برای مصرف کوتاه‌مدت تجویز می‌شود که در این شرایط قطع دارو ایمن بوده و مشکلی بوجود نمی‌آورد.

مصرف بیش از اندازه

مصرف ناآگاهانه دارو معمولاً مشکلی بوجود نمی‌آورد. در صورتی که بیش از آن مصرف شده باشد می‌تواند باعث عدم هماهنگی کارکرد عضلات، کشش ناگهانی عضلات و بیهوشی شود به پزشک اطلاع دهید.

مصرف طولانی مدت

مصرف طولانی مدت باعث افزایش خطر خونریزی از معده و روده شده و لازم است بطور مرتب با آزمایش خون دوره‌ای وجود این خطر بررسی شود. در موارد نادری امکان درگیری کبد و خون نیز وجود دارد.

توصیه‌های ضروری

- دارو را با یک لیوان آب همراه یا بعد از غذا مصرف نمایید و به مدت ۳۰-۱۵ دقیقه در حالت قائم (یا نشسته) بمانید.
- مصرف این دارو بیش از یک هفته "حتماً باید با دستور پزشک باشد."

نحوه دفع دارو

نیمی از دارو از راه ادرار و بقیه از مدفوع دفع می‌شود.

۱- این بیماری به علت از بین رفتن تدریجی غضروف مفصلی و تشکیل استخوان جدید در سطح مفاصل بوجود می‌آید، سن مهمترین عامل ایجاد بیماری است که در ۶۵ درصد از افراد بالای ۶۵ سال دیده می‌شود.

۲- بیماری بسیار شایعی است که با علایم طولانی‌مدت درد قلنجی شکم، آروغ، نفخ، اسهال یا یبوست بروز می‌کند، علت آن شناخته شده نیست.

MEFENAMIC ACID

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید به پزشک تان گفته‌اید که:

∇ زخم معده و روده دارید و از التهاب مری و سوءهاضمه رنج می‌برید.

∇ بیماری روده تحریک‌پذیر[۲] دارید.

∇ دچار آسم شده‌اید.

∇ مدت زیادی است درگیر فشارخون هستید.

∇ به آسپیرین حساسیت دارید.

∇ مشکلات کبدی و کلیوی دارید.

دوران حاملگی

∇ معمولاً تجویز نمی‌شود (بخصوص در سه ماهه آخر بارداری)، این دارو از راه جفت به جنین وارد شده و ممکن است به سیستم قلبی عروقی جنین صدمه وارد کند.

دوران شیردهی

∇ این دارو در شیر مادر ترشح شده و در دوز طبیعی نمی‌تواند برای شیرخوار مشکلی را بوجود آورد، بهتر است با پزشک تان مشورت کنید.

نوزادان و کودکان

∇ کاهش دوز ضروری است.

بالای ۶۰ سالگی

∇ در این سنین عوارض داروها با شدت بیشتری ظاهر می‌گردد بنابراین کاهش دوز ضروری است.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ این دارو باعث سرگیجه و خواب‌آلودگی می‌شود بهتر است تا قبل از مشخص شدن اثر دارو روی بدن‌تان از انجام اینگونه مشاغل پرهیز کنید.

الکل

∇ پرهیز شود، الکل به تنهایی باعث تحریک معده می‌شود، اگر همزمان با مفنامیک اسید مصرف شود، آسیب گوارشی آن شدیدتر خواهد بود.

جراحی و بیهوشی عمومی

∇ این دارو باعث طولانی شدن خونریزی می‌گردد بهتر است یک هفته قبل از هرگونه عمل جراحی یا امور دندانپزشکی دارو را قطع کنید.

عوارض جانبی

اختلالات گوارشی از شایع‌ترین عوارض جانبی دارو است. در صورت بروز اسهال و بثورات جلدی باید مصرف دارو متوقف و ادامه درمان با داروی دیگری انجام شود. وجود مدفوع سیاه یا خونی، خس‌خس سینه و تنگی نفس باید بدون فوت وقت به پزشک معالج اطلاع داده شود.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
سوءهاضمه	●		■			
اسهال	●			■	▲	
سرگیجه / خواب‌آلودگی		●	■			
تهوع / استفراغ		●	■			
دل درد		●		■		
بثورات جلدی		●		■	▲	
خس خس سینه / تنگی نفس		●		■	▲	▮
مدفوع سیاه یا خونی		●		■	▲	▮

تداخل دارویی (مصرف همزمان با سایر داروها)

- **توصیه کلی،** مفنامیک اسید با طیف گسترده‌ای از داروها تداخل ایجاد کرده و خطر بروز خونریزی، زخم معده و روده را افزایش می‌دهد. این داروها عبارتند از: سایر داروهای ضدالتهاب غیراستروئیدی مانند آسپرین، ضدانعقادهای خوراکی مانند وارفارین و کورتن‌ها.
- **داروهای ضدفشارخون و مُدرها،** مصرف همزمان این داروها باعث کاهش اثر مفنامیک اسید می‌شود.
- **لیتیوم (داروی روانپزشکی)، دیگوکسین (داروی قلبی) و متوترکسات (داروی ضدسرطان)،** اگر همزمان با مفنامیک اسید مصرف شوند باعث افزایش میزانشان در خون شده و ممکن است عوارض خطرناکی به دنبال داشته باشد.
- **داروهای ضد دیابت خوراکی،** مفنامیک اسید می‌تواند اثر کاهندگی قندخون را توسط این داروها بشدت افزایش دهد.
- **سیپروفلوکساسین (آنتی‌بیوتیک)،** با مصرف همزمان با دیکلوفناک خطر تشنج افزایش می‌یابد.

مگزیلتین

طبقه‌بندی

گروه دارویی:

ضدبی‌نظمی ضربان قلب

خطرات ناشی از مصرف زیاد:

کم □ متوسط ■ زیاد □

میزان وابستگی:

کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری مگزیتیل

اطلاعات عمومی

این دارو متعلق است به گروه داروهای ضدبی‌نظمی ضربان قلب که از نظر ساختمان شیمیایی و اثرات خونی عصبی مشابه داروی لیدوکائین است (لیدوکائین داروی مصرفی در بی‌حسی موضعی و ضربانهای نامنظم بطنی ناشی از سکته‌های قلبی است که در اورژانس‌های قلب از آن زیاد استفاده می‌شود) مگزیلتین اثرش را مستقیماً روی شبکه پورکینژ[1] قلب گذاشته باعث کاهش تحریک‌پذیری قلب می‌شود. بنابراین قلب به تحریکات الکتریکی به سرعت پاسخ نمی‌دهد و تعداد ضربان و بی‌نظمی آن کاهش می‌یابد.

اطلاعات دارویی

دارویی که برای شما تجویز شده حاصل مطالعات داروشناسی و آسیب‌شناسی گسترده‌ای است که با نظر پزشکی مجرب جهت درمان بیماریتان نسخه شده است، از تغییر در میزان مصرف آن و هرگونه بی‌نظمی در مصرف این دارو خودداری کنید.

شکل دارویی

کپسول

تعداد دفعات و زمان مصرف

۳ بار روزانه

مقدار مصرف در بزرگسالان

۲۰۰ میلی‌گرم هر ۸ ساعت که حداکثر دوز روزانه آن نباید از ۱۲۰۰ میلی‌گرم بیشتر شود.

شروع اثر

۰/۵ تا ۲ ساعت

مدت اثر

۸ تا ۱۲ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

در قوطی دربسته در جای خشک و خنک به دور از دسترس اطفال نگهداری کنید.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

اگر یادتان آمد و زمان زیادی نگذشته بود بلافاصله بخورید، در صورتی که از موعد مصرف آن بیش از ۸ ساعت گذشته است دوز فراموش شده را مصرف نکرده و از دو برابر کردن وعده بعدی بپرهیزید.

قطع مصرف دارو

بدون دستور پزشک دارو را قطع نکنید، قطع دارو باعث بازگشت علائم بیماریتان می‌شود.

مصرف بیش از اندازه

مصرف ناآگاهانه معمولاً مشکل خاصی ایجاد نمی‌کند، ولی اگر از آن بیشتر شود، و علائم غیرطبیعی ظاهر شود لازم است به سرعت پزشک‌تان اطلاع دهید.

مصرف طولانی مدت

در مصرف طولانی مدت و در دوزهای بالا معمولاً لرزش اندام‌ها بوجود می‌آید که با کاهش دوز مصرفی این مشکل برطرف می‌شود.

کنترل و پایش

آزمایش دوره‌ای ادرار، آزمایش خون جهت بررسی میزان اوره، کراتی‌نین و آزمایشات اختصاصی کبدی، قند و نمک‌های خون ضروری است.

توصیه‌های ضروری

- زمانی که خونریزی غیرعادی و یا تب و گلودرد بروز کرد، بلافاصله به پزشک مراجعه کنید.
- یاد بگیرید نبض‌تان را اندازه‌گیری نمائید، اگر تعداد ضربان کمتر از ۶۰ بار در دقیقه شد به پزشک اطلاع دهید.

نحوه دفع دارو

این دارو از راه ادرار دفع می‌گردد.

۱- شبکه‌ای از نورون‌های عصبی در قلب است که فعالیت الکتریکی در ضربان‌های قلب از این شبکه در تمام بافت قلب پخش می‌شود.

MEXILETINE

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن‌اید به پزشک‌تان گفته‌اید که:

∇ مدت زیادی است که از مشکل کبدی یا کلیوی رنج می‌برید.
∇ فشارخون‌تان همیشه پایین است.
∇ نارسایی قلبی دارید.
∇ تشنج دارید.
∇ سایر داروها را هم‌زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی
∇ تجویز نمی‌شود.

دوران شیردهی
∇ این دارو در شیر مادر ترشح شده و برای شیرخوار مضرّ است.

نوزادان و کودکان
∇ توصیه نمی‌شود.

بالای ۶۰ سالگی
∇ این دارو در سنین بالا عوارض عصبی خود را به شکل گسترده‌تری نشان می‌دهد که لازم است در این سنین با نظارت پزشک و کاملاً با احتیاط مصرف و دوز دارو را تا جایی که امکان دارد کم در نظر گرفت.

رانندگی و مشاغل پُرخطر
∇ یکی از عوارض این دارو سرگیجه و اُفت فشارخون است، که تا مشخص شدن تأثیر دارو روی بدنتان از انجام این‌گونه مشاغل خودداری کنید.

الکل
∇ پرهیز شود.

عوارض جانبی

مگزیلتین دارای یک گروه از عوارض سیستم اعصاب مرکزی است که بعضی از این عوارض عبارتند از لرزش دست‌ها، سرگیجه، تاری‌دید، دوبینی، اختلال شعور، عدم تطابق، تغییر عادت خواب، کرخی دست‌ها، خستگی، اختلالات گفتاری، وزوز گوش، افسردگی، عصبی شدن، سردرد، که اکثر آنها ندرتاً بروز می‌کنند. لازم است افراد مسن با احتیاط کامل و زیرنظر پزشک دارو را مصرف کنند.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
سردرد / ضعف / خستگی	●		■			
تهوع / استفراغ	●		■			
سوزش سردل و درد شکم	●		■			
بثورات جلدی / تپش قلب		●		■	▲	
ایجاد و یا تشدید بی‌نظمی ضربان قلب		●		■	▲	■

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **شربت آلومینیوم و هیدرواکسید منیزیم (شربت‌های معده)**، این شربت‌ها باعث می‌شود تخلیه معده با تأخیر انجام شود و مواد مدت بیشتری در معده باقی بمانند و همین امر باعث می‌شود مگزیلیتین با تأخیر جذب شود.
- **متوکلوپرامید (قرص تهوع)**، این دارو در مصرف هم‌زمان با مگزیلیتین باعث افزایش جذب مگزیلیتین می‌شود.
- **ریفامپین (آنتی‌بیوتیک)، فنوباربیتال (قرص خواب)**، این داروها باعث دفع کبدی مگزیلیتین شده و میزان آن را در خون کاهش می‌دهند.
- **تئوفیلین (در بیماری آسم مصرف می‌شود)**، در مصرف هم‌زمان با مگزیلیتین، میزان آن در خون افزایش و باعث مسمومیت دارویی می‌شود.

مورفین

اطلاعات عمومی

مورفین دارویی است که از قرن ۱۹ مورد استفاده بوده و متعلق است به گروه ضد دردها یا مسکن‌های مخدری، این دارو منشاء طبیعی دارد و از تریاک استخراج می شود. تریاک نیز از گیاهان گروه خشخاش بدست می آید با تیغ زدن به تخمدان نارس خشخاش، عصارهٔ شیری رنگی خارج می شود که با تبخیر و در مجاورت هوا قهوه‌ای رنگ شده و بر جدار تخمدان باقی می ماند. مورفین برای دردهای شدید ناشی از آسیب‌های فیزیکی، حمله قلبی، ضربان، جراحی یا بیماری‌های مزمن مثل سرطان‌ها استفاده می شود. گاهی اوقات برای آمادگی قبل از عمل جراحی نیز بکار می رود. در مقایسه با سایر مسکن‌ها، مورفین اثر درد زدایی بسیار سریعی دارد و ممکن است در شرایط خاص و یا دردهای دامنه‌دار بصورت آهسته رهش (طولانی اثر) برای کاهش دردهای شدید استفاده شود. مصرف دارو می تواند عادت دارویی، وابستگی و اعتیاد را بدنبال داشته باشد. بیشتر بیماران این دارو را در بیمارستان جهت کاهش درد شدید برای مدت کوتاهی مصرف می‌کنند و در این مدت ایجاد وابستگی و عادت دارویی بسیار بعید است و دارو را می توان راحتی به انجام می رسد.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
مسکن‌های مخدری

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم ☐ متوسط ☐ زیاد ■

میزان وابستگی:
کم ☐ متوسط ☐ زیاد ■

نسخه پزشک لازم است ■ **لازم نیست** ☐

نام‌های تجاری ام اس تی کانتی، مورکپ، اورا مورف، روگرانول

اطلاعات دارویی

این دارو برای دردهای شدید و در شرایط خاصی (بعد از عمل جراحی یا در بیمارستان) تجویز می‌شود، تغییر در مقدار مصرف آن یا سوءمصرف آن بدون اطلاع پزشک می تواند بسیار خطرناک باشد.

شکل دارویی

قرص، آمپول. سایر شکل‌های دارویی مانند قرص آهسته رهش، کپسول و کپسول آهسته رهش، شربت، پودر آهسته رهش، شیاف و شیاف آهسته رهش در بازار دارویی ایران موجود نیست.

تعداد دفعات و زمان مصرف

هر ۴ ساعت و برای شکل دارویی آهسته رهش هر ۲۴-۱۲ ساعت

مقدار مصرف در بزرگسالان

۲۵-۵ میلی‌گرم در صورت نیاز تا ۷۵ میلی‌گرم قابل افزایش است، دوز دارو براساس پاسخ بیمار به درد قابل تغییر است.

شروع اثر

تا یک ساعت و برای شکل دارویی آهسته رهش تا ۴ ساعت

مدت اثر

۴ ساعت و بیش از ۲۴ ساعت برای شکل دارویی آهسته رهش

رژیم غذایی توصیه شده: هیچ

ذخیره‌سازی

در ظروف دربسته در جای خشک و خنک و به دور از دسترسی اطفال نگهداری شود.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

پس از یادآوری بلافاصله بخورید، شکل تزریق این دارو بیشتر در مراکز درمانی طی یک برنامه منظم تزریق می‌گردد و احتمال فراموشی آن بسیار نادر است.

قطع مصرف دارو

این دارو برای فواصل درمانی کوتاه‌مدت تجویز می‌گردد که در این شرایط قطع دارو هیچ مشکلی را بوجود نمی‌آورد.

مصرف بیش از اندازه

در صورت بروز علائمی مانند کاهش یا بی‌نظمی تنفسی، خواب‌آلودگی شدید و از دست رفتن هوشیاری سریعاً به اورژانس اطلاع دهید و تا رسیدن اورژانس اقدامات اولیه را انجام دهید.

"به راهنمای اقدامات اولیه در مسمومیت‌های دارویی در انتهای کتاب مراجعه شود."

مصرف طولانی مدت

با تحملی که بدن نسبت به این دارو پیدا می‌کند اثر دارو روز به روز کمتر شده و نیاز بدن به دارو افزایش می‌یابد. وابستگی دارویی در مصرف طولانی مدت سریعاً بوجود آمده و رهایی از کار آن بسیار دشواری است. البته مورفین در مدت محدود هیچگونه وابستگی ایجاد نکرده و قطع آن بلامانع است.

توصیه‌های ضروری

- به منظور جلوگیری از آسیب ریوی، هر ۲ ساعت یکبار سرفه، تنفس عمیق و چرخش در تخت، را انجام دهید.
- ممکن است در ابتدا دارو باعث کاهش فشارخون و سرگیجه شود که درهنگام برخواستن ناگهانی آشکار گردد بهتر است به آرامی بلند شوید.
- همیشه تعداد تنفس، ریتم تنفس خود راکنترل نمایید و در صورتی که بروز تعداد تنفس به کمتر از ۱۲ بار در دقیقه رسید و مردمک چشم‌ها بیش از حد تنگ شد، نشانه بروز مسمومیت دارویی است، فوراً به پزشک اطلاع دهید.

نحوه دفع دارو

این دارو از راه ادرار و مدفوع دفع می‌گردد.

MORPHINE

اقدامات احتیاطی خاص

آیا به پزشکتان گفته‌اید که:

- ∇ مدت زیادی درگیر مشکلات کلیوی و کبدی بوده‌اید.
- ∇ مشکل قلبی عروقی دارید.
- ∇ درگیر مشکلات تنفسی مانند آسم و برونشیت هستید.
- ∇ بیماری تیروئید دارید.
- ∇ سابقه تشنج دارید.
- ∇ سایر داروها راهمزمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

∇ معمولاً در این دوران تجویز نمی‌شود، این دارو از جفت رد شده و ممکن است مشکلاتی را برای جنین بوجود آورد.

دوران شیردهی

∇ در شیر ترشح شده ولی نباید مشکل خاصی در دوزهای پایین برای جنین بوجود آورد. بهتر است ۳ تا ۴ ساعت قبل از شیردهی از این دارواستفاده نشود.

نوزادان و کودکان

∇ باید دوز دارو را تقلیل داد.

بالای ۶۰ سالگی

∇ عوارض دارو در این سنین افزایش می‌یابد، لازم است دوز آن کاهش یابد.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ بیمارانی که مورفین مصرف می‌کنند، آنقدر سلامت نیستند که اینگونه فعالیت‌ها را انجام دهند.

الکل

∇ بپرهیزید، الکل اثر تسکینی دارو را به شدت افزایش می‌دهد.

عوارض جانبی

تهوع، استفراغ و یبوست از عوارض شایع دارو بخصوص در دوزهای بالا است. شاید داروهای ضدتهوع و ملین‌ها برای از بین بردن این عوارض لازم باشد.

علائم / اثرات	فراوانی: شایع	فراوانی: نادر	مشورت با پزشک: در موارد شدید	مشورت با پزشک: در همه موارد	بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
خواب‌آلودگی	●		■			
تهوع / استفراغ	●		■			
یبوست	●		■			
سرگیجه	●			■		
گیجی		●		■		
تنگی نفس		●		■	▲	▮

تداخل دارویی (مصرف همزمان با سایر داروها)

- **مهارکننده‌های منوآمین‌اکسیداز (داروهای ضدافسردگی هستند مانند فنل‌زین)**، مصرف همزمان آنها با مورفین باعث افزایش شدید فشارخون می‌شود.
- **اسمولول (داروی قلبی و عروقی است)**، مورفین اثر بتابلوکرها از جمله اسمولول را افزایش می‌دهد.
- **مسکن‌ها**، با تأثیر متقابل باعث افزایش هر چه بیشتر اثر تضعیف‌کنندگی روی سیستم اعصاب مرکزی می‌شوند این مسکن‌ها عبارتند از: ضدافسردگی‌ها، داروهای خواب‌آور، داروهای ضدروان‌پریشی و ضدحساسیت.

موکسونیدین

اطلاعات عمومی

(این دارو در حال حاضر در بازار دارویی ایران موجود نیست). موکسونیدین یک داروی ضد فشار خون است که همانند کلونیدین می‌باشد اما اختصاصی‌تر عمل می‌کند و ممکن است عوارض جانبی کمتری داشته باشد. این دارو با تحریک گیرنده‌هایی در مغز باعث جلوگیری از پیام تنگ‌کنندگی رگ‌ها می‌شود. موکسونیدین همچنین سبب کاهش مقاومت در برابر جریان خون می‌شود بنابراین خون به راحتی از رگ‌ها عبور کرده و فشار کمتری ایجاد می‌شود. به نظر می‌رسد این دارو بر کلیه‌ها نیز اثر کرده و سبب دفع بیشتر سدیم و آب می‌گردد. این دارو کمتر از کلونیدین به خشکی دهان می‌انجامد و برخلاف کلونیدین اثری روی سطح چربی‌ها یا قند خون ندارد. با این حال، سایر عوارض جانبی از جمله سردرد و گیجی شایع هستند.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
ضد فشارخون

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم □ متوسط ■ زیاد □

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری فیزیوتنز

اطلاعات دارویی

دارویی که تجویز شده برای درمان بیماریتان مناسب است از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری کنید.

شکل دارویی

قرص

تعداد دفعات و زمان مصرف

در شروع روزی یک بار صبح‌ها

مقدار مصرف در بزرگسالان

در ابتدا روزی ۲۰۰ میکروگرم؛ پس از ۳ هفته در صورت لزوم به ۴۰۰ میکروگرم در روز و پس از سه هفته به حداکثر ۶۰۰ میکروگرم در روز در دو نوبت مجزا افزایش می‌یابد.

شروع اثر

۱۸۰-۳۰ دقیقه

مدت اثر

۱۲ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

در ظروف دربسته در جای خنک و خشک و دور از دسترس کودکان قرار دهید.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

به محض یادآوری مصرف کنید. اگر قرار است نوبت بعدی در ۴ ساعت آینده باشد، یک نوبت را اکنون مصرف کنید و از مصرف نوبت بعدی صرف‌نظر نمایید.

قطع مصرف دارو

مصرف دارو را بدون مشورت با پزشک خود قطع نکنید. ممکن است پزشک بخواهد مقدار مصرف را در مدت ۲ هفته بتدریج کاهش دهد.

مصرف بیش از اندازه

معمولاً مصرف ناآگاهانه مشکل خاصی ایجاد نمی‌کند ولی اگر بیش از آن مصرف شود و یا علائمی مانند خواب‌آلودگی و کاهش فشارخون بروز کند بلافاصله به پزشک اطلاع دهید.

مصرف طولانی مدت

مشکل خاصی وجود ندارد.

توصیه‌های ضروری

- برای جلوگیری از خشکی دهان، آب ولرم غرغره کنید، از آب‌نبات ترش و یا آدامس کم قند استفاده نمایید.

نحوه دفع دارو

عمدهٔ دارو از راه ادرار دفع می‌گردد.

MOXONIDINE

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک‌تان می‌داند که:

∇ مشکلات کبدی یا کلیوی دارید.
∇ دچار مشکلات قلبی شده‌اید.
∇ سابقه آنژیوادم[1] دارید.
∇ از بیماری رینود[2] رنج می‌برید.
∇ صرع دارید.
∇ دچار افسردگی شده‌اید.
∇ بیماری پارکینسون[3] دارید.
∇ بیماری آب سیاه[4] دارید.
∇ سایر داروها را هم زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

∇ ایمنی مصرف آن به اثبات نرسیده است.

دوران شیردهی

∇ ایمنی مصرف آن در دوران شیردهی به اثبات نرسیده است.

نوزادان و کودکان

∇ توصیه نمی‌شود.

بالای ۶۰ سالگی

∇ مشکل خاصی وجود ندارد.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ از آنجا که دارو می‌تواند سبب خواب‌آلودگی و گیجی شود، از انجام چنین فعالیت‌هایی تا مشخص شدن اثر دارو بر بدنتان، بپرهیزید.

الکل

∇ مصرف نکنید. الکل ممکن است سبب افزایش اثرات خواب‌آوری این دارو شود.

عوارض جانبی

عوارض جانبی که درابتدای درمان با موکسونیدین ظاهر می‌شوند غالباً در ادامه از شدت‌شان کاسته می‌شود.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
خشکی دهان / سردرد	●		■			
ضعف / خستگی	●		■			
گیجی / تهوع		●	■			
اختلالات خواب		●	■			
خواب‌آلودگی		●	■			
بثورات جلدی		●	■			

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **سایر داروهای ضدفشارخون و شل‌کننده‌های عضلانی**، این داروها ممکن است اثر موکسونیدین را افزایش دهند و باعث اُفت هر چه بیشتر فشارخون گردند.
- **خواب‌آورها**، اثر این داروها، توسط موکسونیدین افزوده می‌شود.

۱- نوعی بیماری ایمنی که با تورم صورت و مجاری تنفسی همراه است و در صورت عدم درمان ممکن است به عوارض خطرناکی بیانجامد.
۲- نوعی درگیری خودایمن عروقی که در آن نوک انگشتان در اثر سرما بترتیب تغییر رنگ قرمز، سفید و تیره می‌دهند.
۳- نوعی بیماری ناشی از عدم تعادل انتقال دهنده‌های عصبی در مغز که باعث لرزش اندام‌ها و سفتی و کندی حرکت عضلات می‌شود.
۴- نوعی بیماری چشمی است که باعث افزایش فشار داخلی چشم شده و تاری دید و سردرد را بوجود می‌آورد و اگر درمان نشود منجر به کوری می‌شود.

موکلوبماید

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
ضد افسردگی

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم □ متوسط ■ زیاد □

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری مانریکس، آروریکس

اطلاعات عمومی

موکلوبماید متعلق است به گروه داروهای ضدافسردگی که با مهار آنزیم منوآمین اکسیداز[1] تأثیر خود را می‌گذارد. عمدهٔ کاربرد این دارو در افسردگی است که می‌تواند جایگزین مناسبی برای ضدافسردگی‌های سه‌حلقه‌ای[2] باشد. افسردگی نوعی اختلال خلق است و به صورت انزواطلبی، کاهش فعالیت‌های روزمره، عدم انگیزه برای انجام امور عادی زندگی، پُرحرفی یا کم‌حرفی، پُراشتهایی یا کم‌اشتهایی بروز می‌کند. این دارو با افزایش خلق، بهبود اشتها و ایجاد جاذبه لازم برای انجام فعالیت‌های روزانه فرد را به اجتماع باز می‌گرداند. همچنین در بیمارانی که درگیر هراس اجتماعی[3]، اختلالات فشار روانی آسیب‌زا[4] و حملات هول[5] هستند به کار می‌رود. در هنگام مصرف این دارو از غذاهایی که حاوی تیرامین می‌باشد خودداری کنید.

اطلاعات دارویی

دارویی که برای شما تجویز شده است برای درمان بیماری‌تان مناسب است، از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری نمایید.

شکل دارویی

قرص

تعداد دفعات و زمان مصرف

۳ بار روزانه

مقدار مصرف در بزرگسالان

۴۵۰-۳۰۰ میلی‌گرم روزانه در ۳ وعده (حداکثر دوز آن ۶۰۰ میلی‌گرم در روز می‌باشد)

شروع اثر

۲-۱ ساعت

مدت اثر

تا هفته‌ها باقی می‌ماند.

رژیم غذایی توصیه شده

از مصرف غذاهایی که حاوی تیرامین است مانند پنیر مانده (به پنیر تبریز معروف است)، پنیر فرآوری شده، خاویار، میگو، جگر، سوسیس، موز خیلی رسیده، شکلات، سُس سویا، شراب، شامپاین، آبجو، ماست، باقلا، انبه و ماهی کولی خودداری کنید، مصرف همزمان آنها باعث افزایش فشارخون می‌شود.

ذخیره‌سازی

در ظروف دربسته در جای خشک و خنک (دمای اتاق)، و به دور از دسترس اطفال نگهداری شود.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

پس از بخاطر آوردن مصرف کنید، اگر تا دوز بعدی کمتر از ۸ ساعت مانده، منتظر دوز بعدی شوید و از دو برابر کردن آن خودداری نمایید.

قطع مصرف دارو

این دارو برای درمان طولانی مدت افسردگی و سایر اختلالات روانی تجویز می‌شود برای قطع مصرف آن باید با نظارت پزشک، مقدار دارو به تدریج کاهش یابد تا نهایتاً قطع شود.

مصرف بیش از اندازه

معمولاً مصرف ناآگاهانه دارو مشکلی بوجود نمی‌آورد، در صورتی که بیش از آن مصرف شود و سرگیجه، خواب‌آلودگی شدید و گاهی از دست رفتن هشیاری بروز کند، سریعاً به پزشک اطلاع دهید.

مصرف طولانی مدت

مشکل خاصی بوجود نمی‌آورد.

توصیه‌های ضروری

- این دارو را حتماً بعد از غذا مصرف نمایید.
- برخی اوقات مصرف این دارو باعث حالت گیجی می‌شود (بخصوص در سالمندان) که با کاهش یا قطع مصرف، به سرعت از میان می‌رود.
- از غذاهایی که حاوی تیرامین سرشار است مانند پنیر (سوییسی یا تبریز) خودداری کنید.

نحوه دفع دارو

این دارو در کبد تجزیه شده و از راه ادرار دفع می‌گردد.

۱- ساختار این داروها مشابه انتقال‌دهنده‌های عصبی در بدن مثل سروتونین و دوپامین می‌باشد و باعث مهار آنزیم منوآمین اکسیداز می‌شوند.

۲- دسته‌ای از داروهای ضدافسردگی است که از بازجذب انتقال دهنده‌های عصبی سروتونین و نوراپی‌نفرین جلوگیری کرده و با این مکانیزم علائم افسردگی را برطرف می‌کند در ترکیب شیمیایی آن سه حلقه وجود دارد.

۳- احساس ناامنی در موقعیت‌های جمعی که با دستپاچگی همراه است.

MOCLOBEMIDE

اقدامات احتیاطی خاص

آیا پزشک‌تان می‌داند که:

∇ سال‌ها است درگیری بیماری کلیوی یا کبدی هستید.
∇ از فشارخون رنج می‌برید و برای کنترل آن، دارو مصرف می‌کنید.
∇ ناراحتی گوارشی مانند زخم معده و روده دارید و یا ترش می‌کنید.
∇ پارکینسون[۶] دارید.
∇ سایر داروها را هم زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

∇ خطرناک بودن مصرف آن در این دوران گزارش نشده است، بهتر است با پزشک مشورت شود.

دوران شیردهی

∇ مقدار کمی از دارو در شیر مادر ترشح می‌شود، ولی هنوز تأثیر احتمالی آن بر روی شیرخوار تأیید نشده است تنها در صورت لزوم و با احتیاط مصرف شود.

نوزادان و کودکان

∇ توصیه نمی‌شود.

بالای ۶۰ سالگی

∇ در این سنین عوارض داروها افزایش می‌یابد بنابراین کاهش دوز دارو ضروری است.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ به علت ایجاد خواب‌آلودگی شدید و سرگیجه، تا مشخص نشدن اثرات این دارو، از انجام اینگونه مشاغل خودداری نمایید.

الکل

∇ بپرهیزید، الکل به تنهایی باعث اثر تسکینی شدید می‌شود، مصرف همزمان با موکلوبماید این اثر را تشدید می‌کند.

جراحی و بیهوشی عمومی

∇ یک هفته قبل از هرگونه عمل جراحی و یا بیهوشی عمومی مصرف دارو را متوقف نمایید.

عوارض جانبی

از عوارض شایع دارو می‌توان اختلالات خواب و سرگیجه را نام برد که با کاهش دوز دارو یا با ادامه مصرف آن برطرف می‌شود. یکی از عوارض بسیار خطرناک این دارو ایجاد فشارخون بالا است که با تنظیم دوز دارو مهار می‌شود.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
اختلال خواب / سرگیجه / سردرد	●		■			
آشفتگی / بی‌قراری / تحریک‌پذیری	●		■			
خشکی دهان / تهوع / استفراغ	●		■			
افزایش فشار خون		●		■	▲	▮
بثورات جلدی / کهیر / خارش		●		■	▲	▮

تداخل دارویی (مصرف همزمان با سایر داروها)

- **لوودوپا (داروی ضدپارکینسون)**، مصرف همزمان این داروها باعث افزایش شدید فشارخون می‌شود.
- **سایر داروهای ضدافسردگی**، حداقل یک هفته پس از قطع داروهای ضدافسردگی، مصرف موکلوبماید را شروع کنید، مصرف همزمان این داروها اثرات یکدیگر را تشدید می‌کنند.
- **مسکن‌های مخدری (مثل کدئین)**، اثر تسکینی یکدیگر را افزایش داده ایجاد خطرات جبران‌ناپذیری می‌کنند.
- **سایمتیدین (قرص معده)**، جلوی دفع موکلوبماید را گرفته باعث افزایش میزان آن در خون شده و اثراتش را افزایش می‌دهد.

۴- نوعی اضطراب است که در آن واقعهٔ بسیار تلخ و فشارآوری که در محدودهٔ اتفاقات معمولی زندگی انسان نمی‌گنجد نظیر جنگ، زلزله، تصادف که باعث احساس غریبگی، کابوس و اختلال خواب می‌شود.

۵- نوعی اختلال اضطرابی است که در آن فرد دچار حملات ناگهانی و غیرمنتظره وحشت همراه با تپش قلب، کوتاه شدن تنفس، لرزش عضلات و ضعف می‌شود.

۶- بیماری سیستم عصبی است که در باکم تحرکی، لرزش اندام‌ها، گرفتگی و حرکات ناخواسته عضلانی همراه است.

مونته‌لوکاست

اطلاعات عمومی

مونته‌لوکاست به دسته‌ای از مهارکننده‌های گیرنده لکوترین از داروهای ضد آلرژی تعلق دارد که در پیشگیری از آسم مؤثر است. تصور می‌شود که تحریک گیرنده‌های لکوترین توسط لکوترین‌های طبیعی آزاد شده از ماست‌سل‌ها[1] در ایجاد آسم نقش دارد. مونته‌لوکاست با مهار این گیرنده‌ها از بروز واکنش‌های حساسیتی جلوگیری می‌کند. این دارو به عنوان درمان کمکی در مواردی که کورتون‌ها و متسع‌کننده‌های مجاری تنفسی، نمی‌توانند کنترل کافی بر بیماری داشته باشند، بکار می‌رود. معمولاً دارو بصورت قرص خوراکی و نیز بصورت جویدنی برای کودکان در دسترس است. مونته‌لوکاست متسع‌کننده مجاری تنفسی محسوب نمی‌شود و نمی‌توان از آن در درمان حمله حاد آسم استفاده کرد.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:

داروی ضد حساسیت، ضد آسم

خطرات ناشی از مصرف زیاد:

کم ■ متوسط □ زیاد □

میزان وابستگی:

کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری سینگولر

اطلاعات دارویی

دارویی که تجویز شده برای درمان بیماری‌تان مناسب است از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری کنید.

شکل دارویی

قرص، قرص جویدنی

تعداد دفعات و زمان مصرف

روزی یکبار در زمان خواب با معده خالی

مقدار مصرف در بزرگسالان

۱۰ میلی‌گرم

شروع اثر

۲ ساعت

مدت اثر

۲۴ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

در ظروف دربسته در جای خنک و خشک، دور از نور و دسترس کودکان نگهداری کنید.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

به محض یادآوری مصرف کنید. اگر قرار است نوبت بعدی در ۸ ساعت آینده مصرف شود، نوبت فراموش شده را اکنون مصرف کرده و از مصرف نوبت بعدی دارو، صرف‌نظر کنید.

قطع مصرف دارو

مصرف دارو را بدون مشورت با پزشک متوقف نکنید. ممکن است علایم بیماری عود کند.

مصرف بیش از اندازه

معمولاً مصرف ناآگاهانه مشکلی ندارد ولی اگر بیش از آن مصرف شود و یا علائمی غیرطبیعی ظاهر گردد فوراً به پزشک اطلاع دهید.

مصرف طولانی مدت

مشکل خاصی وجود ندارد.

توصیه‌های ضروری

- دارو را طبق دستور پزشک مصرف کنید حتی اگر علائم بیماری وجود ندارد (دوره درمان را کامل کنید).

نحوه دفع دارو

۸۶ درصد دارو از راه مدفوع و مابقی از ادرار دفع می‌شود.

۱ - دسته‌ای از سلول‌های بدن که عمل آنها بطور ویژه به موارد حساسیت بدن مرتبط است.

MONTELUKAST

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک‌تان می‌داند که:

∇ فنیل‌کتونوری [۲] دارید.

∇ سایر داروها را هم زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

∇ ایمنی مصرف دارو به اثبات نرسیده است.

دوران شیردهی

∇ ایمنی دارو به اثبات نرسیده است.

نوزادان و کودکان

∇ کاهش مقدار مصرف ضروری است.

بالای ۶۰ سالگی

∇ مشکل خاصی وجود ندارد.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ از آنجا که دارو می‌تواند سبب گیجی شود، تا مشخص شدن اثر دارو بر بدن، از انجام چنین فعالیت‌هایی خودداری کنید.

الکل

∇ مشکل خاصی وجود ندارد.

عوارض جانبی

این دارو عوارض جانبی شدیدی ندارد، اگر به مقدار زیاد در مدت طولانی مصرف شود ممکن است ریه‌ها را به عفونت مستعدتر کند.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
درد شکمی	●		■			
سردرد	●		■			
اسهال		●	■			
گیجی		●	■			
ضعف		●	■			
تب		●		■		
سرفه خلط دار		●		■		
بثورات جلدی		●		■		
وخیم شدن علائم تنفسی		●		■		
بی‌حسی / گزگز		●		■		

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

ندارد.

۲- نوعی بیماری ارثی که در آن فرد به علت ناتوانی در تبدیل یک اسید آمینه خاص به نوعی دیگر دچار عوارضی از قبیل عقب‌ماندگی ذهنی و ... می‌شود. این بیماران نباید از داروها و غذاهای حاوی این اسید آمینه استفاده کنند.

میزوپروستول

اطلاعات عمومی

میزوپروستول سبب کاهش مقادیر اسید ترشح شده از معده و تسریع بهبود زخم‌های معده و دوازدهه می‌شود. این دارو به دسته‌ای از مواد شیمیایی که بطور طبیعی توسط بدن تولید و پروستاگلاندین[1] نام دارند، تعلق دارد. زخم‌های معده و دوازدهه ممکن است به علت آسپیرین و داروهای مسکن ایجاد شوند. این داروها سبب مهار ساخت برخی انواع پروستاگلاندین‌ها می‌شود و میزوپروستول می‌تواند در پیشگیری از این زخم‌ها بکار رود. زخم‌ها معمولاً چند هفته پس از درمان با میزوپرستول بهبود می‌یابند. در برخی موارد، میزوپروستول در حین درمان با این داروها به عنوان روش پیشگیری و بصورت فرآورده‌های ترکیبی برای کاهش احتمال ایجاد زخم بکار می‌رود. شایع‌ترین عارضه جانبی آن، اسهال و سوءهاضمه است که در صورت شدید بودن، باید مصرف دارو را متوقف کرد. اسهال با مصرف شربت‌های معده حاوی منیزیوم بدتر می‌شود، لذا نباید از این نوع شربت‌ها استفاده کرد.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:

ضد زخم معده و دوازدهه

خطرات ناشی از مصرف زیاد:

کم ■ متوسط □ زیاد □

میزان وابستگی:

کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری سیتوتک

اطلاعات دارویی

دارویی که تجویز شده برای درمان بیماری تان مناسب است از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری کنید.

شکل دارویی

قرص

تعداد دفعات و زمان مصرف

روزی ۴-۲ بار همراه یا بعد از غذا

مقدار مصرف در بزرگسالان

۸۰۰-۴۰۰ میکروگرم روزانه

شروع اثر

در عرض ۲۴ ساعت

مدت اثر

تا ۲۴ ساعت. برخی اثرات دارو بیشتر بطول می‌انجامند.

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

در محفظه سربسته در جای خنک و خشک و دور از دسترس کودکان قرار دهید.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

به محض یادآوری مصرف کنید. اگر قرار است نوبت بعدی را در ۳ ساعت آینده مصرف کنید، نوبت فراموش شده را اکنون مصرف کرده و از استعمال نوبت بعدی صرف‌نظر کنید.

قطع مصرف دارو

مصرف دارو را بدون مشورت با پزشک قطع نکنید. ممکن است علایم بیماری عود کند.

مصرف بیش از اندازه

مصرف ناآگاهانه مشکلی بوجود نمی‌آورد ولی اگر بیش از آن مصرف شود و یا علائم غیرطبیعی ظاهر شود بلافاصله به پزشک مراجعه شود.

مصرف طولانی مدت

انتظار مشکلی نمی‌رود.

توصیه‌های ضروری

- از دادن دارو به افراد دیگر یا تجویز خودسرانه اجتناب کنید.
- دارو را همراه با غذا مصرف کنید.

نحوه دفع دارو

از راه ادرار و مدفوع دفع می‌گردد.

۱- موادی هستند که باعث انقباض رحم و سایر عضلات صاف می‌شوند، درجه حرارت بدن را تنظیم و در التهاب و نفوذپذیری رگ‌ها دخالت دارد.

MISOPROSTOL

م

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک‌تان می‌داند که:

∇ باردارید یا قصد باردار شدن دارید.

∇ سابقه سکته مغزی دارید.

∇ از مشکلات گردش خون رنج می‌برید.

∇ فشارخون بالا دارید.

∇ دچار مشکلات روده‌ای شده‌اید.

∇ سایر داروها را هم زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

∇ میزوپروستول نباید در سال‌های باروری توسط زنان مصرف شود. در موارد خاص باید مصرف دارو به همراه داروهای ضدبارداری مؤثر باشد. در صورت مصرف در زمان بارداری، باعث انقباض زودرس رحمی می‌شود.

دوران شیردهی

∇ ایمنی دارو به اثبات نرسیده است. با پزشک خود مشورت کنید.

نوزادان و کودکان

∇ توصیه نمی‌شود.

بالای ۶۰ سالگی

∇ مشکل خاصی وجود ندارد.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ مشکلی مورد انتظار نیست.

الکل

∇ در مصرف اندک مشکل خاصی ندارد، اما مقادیر بیش از اندازه، اثر مفید دارو را از بین می‌برد.

عوارض جانبی

عوارض جانبی ممکن است دستگاه گوارش را درگیر کند. این اثرات با تقسیم مقدار دارو در طول روز کاهش می‌یابد. برای جلوگیری از عوارض گوارشی مصرف دارو همراه با غذا توصیه می‌شود.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
اسهال	●		■			
سوءهاضمه	●		■			
تهوع /استفراغ		●	■			
خونریزی مهبلی و بین قاعدگی		●		■		
دل درد		●		■		
بثورات جلدی		●		■	▲	

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

● **شربت‌های معده حاوی منیزیوم**، این داروها سبب افزایش شدت اسهال ناشی از میزوپروستول می‌شوند.

میکونازول

اطلاعات عمومی

میکونازول یک داروی ضدقارچ است که در درمان عفونت کاندیدایی (مخمری) دهـان، عفونت‌های کاندیدایی و باکتریایی مهبل و طیفی از سایر عفونت‌های قارچی پوستی، مؤثر است. این دارو بصورت ژل در درمان عفونت دهانی به (آفت‌های دهانی) نیز مؤثر است. انواع فرآورده‌های این دارو مانند کرم، پودر یا پماد برای عفونت‌های مهبلی عرضه می‌شود. معمولاً عوارض جانبی تنها در صورت مصرف فرآورده‌های خوراکی بوجود می‌آید چراکه میکونازول به مقدار اندکی از راه پوست یا مخاط مهبل جذب می‌شود. شیاف، کپسول و کرم مهبلی به کاندوم و دیافراگم‌های لاتکس صدمه می‌زنند و برای جلوگیری از حـاملگی از روش‌های دیگری استفاده کنید.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:

ضد قارچ

خطرات ناشی از مصرف زیاد:

کم ■ متوسط □ زیاد □

میزان وابستگی:

کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ **لازم نیست** ■

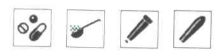
(در سایر کشورها)

نام‌های تجاری داکتارین، ژینو ـ داکتازین

اطلاعات دارویی

دارویی که تجویز شده برای درمان بیماری‌تان مناسب است از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری کنید.

شکل دارویی

شیاف، کرم مهبلی، کرم موضعی. شکل پودر، ژل و کپسول مهبلی در ایران موجود نیست.

تعداد دفعات و زمان مصرف

روزی ۴ بار بعد از غذا؛ روزی ۲-۱ بـار (فـرآورده‌هـای مـهبلی و موضعی)

مقدار مصرف در بزرگسالان

عفونت‌های مهبلی، ۵ گـرم روزی یک بـار (کـرم)؛ ۱۰۰ مـیلی‌گرم روزی یکبار (شـیاف)، ۱/۲ گـرم (کـپسول مـهبلی). عـفونت‌های دهانی / پوستی، طبق دستور

شروع اثر

۳-۲ روز

مدت اثر

تا ۱۲ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

در ظـروف دربسـته در جـای خـنک و خشک و دور از دسـترس کودکان قرار دهید.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

دوز فراموش شده را به محض یادآوری مصرف کنید.

قطع مصرف دارو

دورهٔ درمان را کامل کنید. حتی اگر احساس بهبود کردید، مـمکن است عفونت اولیه هنوز وجود داشته بـاشد و در صـورت تـوقف درمان، بزودی عود کند.

مصرف بیش از اندازه

معمولاً مصرف ناآگاهانه مشکلی بوجود نمی‌آورد ولی اگر بیش از آن مصرف کردید یا علائمی غیرطبیعی بروز کرد بلافاصله به پزشک اطلاع دهید.

مصرف طولانی مدت

انتظار مشکلی نمی‌رود. اغلب اشکال میکونازول معمولاً طولانی مدت تجویز نمی‌شوند اما ژل خوراکی در صورت مصرف طولانی مدت ممکن است سبب اسهال شود.

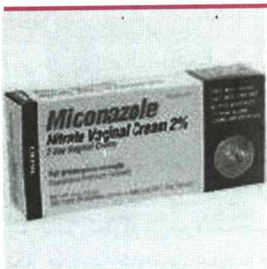
توصیه‌های ضروری

- در هنگام مصرف کرم موضعی مراقب باشید به چشم‌ها مالیده نشود.

نحوه دفع دارو

از راه ادرار و مدفوع دفع می‌گردد.

MICONAZOLE

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک تان می‌داند که:

- ▽ پورفیری[1] دارید.
- ▽ مشکلات کبدی دارید.
- ▽ سایر داروها را هم زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

▽ ایمنی آن به اثبات نرسیده است. با پزشک خود مشورت کنید.

دوران شیردهی

▽ توصیه نمی‌شود.

نوزادان و کودکان

▽ کاهش مقدار مصرف ضروری است (ژل خوراکی)

بالای ۶۰ سالگی

▽ مشکل خاصی وجود ندارد.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

▽ مشکل خاصی وجود ندارد.

الکل

▽ مشکل خاصی وجود ندارد.

عوارض جانبی

عوارض جانبی در صورت مصرف میکونازول نادر است و فقط در شکل خوراکی آن روی می‌دهد.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
تحریک پوستی		●	■			
تهوع /استفراغ		●	■			
خس‌خس سینه / بثورات جلدی		●		■	▲	▮
تحریک مهبلی		●		■		

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **ضدانعقادهای خوراکی، سیکلوسپورین (داروی مصرفی در پیوند اعضا)، فنی‌توئین (ضدتشنج)، ضددیابت‌ها و ترفنادین (آنتی‌هیستامین)**، ژل خوراکی میکونازول سبب افزایش اثرات و سمیت این داروها می‌شود.

۱- نوعی بیماری خونی که با درگیری پوستی و کبدی همراه است.

مینوسیکلین

اطلاعات عمومی

(این دارو در حال حاضر در ایران موجود نمی‌باشد). مینوسیکلین عضوی از خانوادهٔ آنتی‌بیوتیک‌های تتراسیکلین می‌باشد و دورهٔ اثر آن طولانی‌تر از تتراسیکلین است. این دارو غالباً در درمان آکنه (جوش غرور) استفاده می‌شود. مینوسیکلین برای درمان ذات‌الریه یا پیشگیری از عفونت در بیماران دچار برونشیت مزمن[1] بکار می‌رود. این دارو همچنین برای درمان سوزاک[2] و التهاب غیرگنوکوکی پیشابراه و سایر بیماری‌های عفونی منتقله از راه جنسی تجویز می‌شود. همچنین مینوسیکلین در درمان بیماری مزمن لثه در بالغین نیز بکار می‌رود. شایع‌ترین عارضه جانبی دارو، تهوع، استفراغ و اسهال است. این دارو مکانیسم تعادلی در گوش میانی را تغییر می‌دهد و سبب تهوع، گیجی و عدم تعادل می‌شود اما این علایم پس از توقف مصرف آن، برطرف می‌شوند. مینوسیکلین در بیمارانی که نارسایی کلیوی دارند، تجویز نمی‌شود.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:

آنتی‌بیوتیک

خطرات ناشی از مصرف زیاد:

کم ■ متوسط □ زیاد □

میزان وابستگی:

کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ **لازم نیست** □

نام‌های تجاری آکنمین، بلمیکس، دنتومایسین، مینوسین

اطلاعات دارویی

دارویی که تجویز شده برای درمان بیماری‌تان مناسب است از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری کنید.

شکل دارویی

قرص، کپسول، کپسول‌ها آهسته رهش، ژل

تعداد دفعات و زمان مصرف

روزی ۲-۱ بار

مقدار مصرف در بزرگسالان

بالغین، روزی ۲۰۰-۱۰۰ میلی‌گرم؛ کودکان، کاهش مقدار مصرف براساس سن و وزن

شروع اثر

۱۲-۴ ساعت

مدت اثر

تا ۲۴ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده

فرآورده‌های شیر با جذب دارو تداخل می‌کنند، از مصرف آنها یک ساعت قبل و تا ۲ ساعت بعد دارو، اجتناب کنید.

ذخیره‌سازی

در ظروف دربسته در جای خنک و خشک و دور از دسترس کودکان قرار دهید.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

به محض یادآوری مصرف کنید. اگر قرار است نوبت بعدی در ۴ ساعت آینده باشد، یک نوبت را اکنون مصرف کنید و از مصرف نوبت بعدی صرف‌نظر نمایید.

قطع مصرف دارو

دورهٔ درمان را کامل کنید. اگر احساس بهبود کردید، عفونت اولیه ممکن است هنوز وجود داشته باشد و علایم بیماری در صورت قطع درمان بزودی عود کند.

مصرف بیش از اندازه

معمولاً مصرف ناآگاهانه مشکلی بوجود نمی‌آورد ولی اگر بیش از آن مصرف شود و یا علائمی غیرطبیعی بوجود آید بلافاصله به پزشک اطلاع دهید.

مصرف طولانی مدت

مصرف طولانی مدت مینوسیکلین گاهی سبب تیرگی پوست و تغییر رنگ دندان‌ها می‌شود.

کنترل و پایش

آزمایش خون دوره‌ای جهت بررسی عملکرد کبدی ضروری است.

توصیه‌های ضروری

- دارو را همراه با غذا مصرف کنید.
- دوره درمان را علی‌رغم بهبودی کامل نمایید.

نحوه دفع دارو

عمدهٔ دارو از راه ادرار دفع می‌گردد.

۱- نوعی عفونت تنفسی است که همراه با سرفه و خلط فراوان است.

MINOCYCLINE

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک تان می‌داند که:

- ∇ مشکلات کبدی یا کلیوی دارید.
- ∇ سابقه حساسیت قبلی به آنتی‌بیوتیک تتراسیکلین داشته‌اید.
- ∇ سایر داروها را هم زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

∇ تجویز نمی‌شود. ممکن است به دندان‌ها و استخوان‌های جنین در حال رشد و نیز به کبد مادر آسیب بزند. با پزشک خود مشورت کنید.

دوران شیردهی

∇ دارو وارد شیر می‌شود و ممکن است سبب تغییر رنگ دندان‌های شیرخوار شود. با پزشک خود مشورت کنید.

نوزادان و کودکان

∇ در سنین زیر ۱۳ سال توصیه نمی‌شود. در کودکان بزرگتر کاهش دوز ضروری است.

بالای ۶۰ سالگی

∇ مشکل خاصی وجود ندارد.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ از آنجا که دارو می‌تواند سبب گیجی شود، تا مشخص شدن اثر دارو بر بدن، از انجام چنین فعالیت‌هایی بپرهیزید.

الکل

∇ مشکل شناخته شده‌ای وجود ندارد.

چگونه قرص‌هایتان را مصرف کنید

∇ به منظور جلوگیری از آسیب گلو، باید قبل از مصرف مقدار کمی آب بنوشید و بعد از مصرف قرص نیز یک لیوان پر از آب مصرف نمایید. این دارو باید در حالت نشسته یا ایستاده مصرف شود و از خوابیدن بلافاصله بعد از آن اجتناب شود.

عوارض جانبی

مینوسیکلین ممکن است گاهی سبب تهوع، استفراغ یا اسهال شود. سایر عوارض نادر دارو عبارتند از، بثورات جلدی، افزایش حساسیت پوست به نور خورشید، گیجی و سرگیجه.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
تهوع / استفراغ / اسهال	●		■			
گیجی / سرگیجه	●			■	▲	
بثورات جلدی / خارش		●		■	▲	
حساسیت پوستی به نور		●		■	▲	
سردرد / تاری دید		●		■	▲	

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **ضدانعقادهای خوراکی**، مینوسیکلین ممکن است سبب افزایش اثر ضدانعقادی این داروها شود.
- **ضدبارداری‌های خوراکی**، مینوسیکلین می‌تواند از تأثیر این داروها بکاهد.
- **آنتی‌بیوتیک‌های پنی‌سیلین**، مینوسیکلین، عملکرد ضد میکروبی این داروها را تغییر می‌دهد.
- **آهن**، ممکن است با جذب مینوسیکلین تداخل کند و از تأثیر آن بکاهد.
- **شربت معده و شیر**، با جذب مینوسیکلین تداخل می‌کنند و ممکن است از اثرات آن بکاهند. مصرف این داروها باید با ۲-۱ ساعت فاصله انجام شود.

۲- نوعی بیماری عفونی مجاری تناسلی است که در اثر فعالیت‌های جنسی غیرمتعارف بوجود می‌آید.

مینوکسیدیل

اطلاعات عمومی

مینوکسیدیل یک داروی گشادکنندهٔ رگ‌های خونی است که از طریق شل کردن ماهیچه‌های دیوارهٔ رگها باعث کاهش فشارخون می‌شود. بنابراین این دارو را در شرایط بسیار حاد فشارخون یعنی زمانی که فشارخون با دیگر داروهای گشادکنندهٔ عروقی کاهش نمی‌یابد، تجویز می‌کنند. مینوکسیدیل نسبت به سایر داروهای فشارخون مؤثرتر و قوی‌تر است. در طی مصرف مینوکسیدیل مایعات از بدن دفع نمی‌شوند، بنابراین همراه یک داروی مُدر و یا بتابلاکر (آتنولول) برای افزایش اثر و کاهش عوارض جانبی آن تجویز می‌شود. برخلاف سایر داروهای ضد فشارخون، مینوکسیدیل ندرتاً باعث سرگیجه و غش می‌شود. بزرگترین عارضه این دارو این است که پس از دو ماه استفاده، موهای بدن به‌خصوص در ناحیه صورت رشد و افزایش می‌یابند. این رشد نابجا باعث نگرانی در بعضی افراد شده که با کندن یا تراشیدن مو برطرف می‌شود. از این اثر دارو برای درمان طاسی در مردان و زنان به صورت مصرف موضعی با محلولهای مینوکسیدیل استفاده می‌کنند.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
داروی ضد فشارخون، درمان ریزش مو

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم □ متوسط ■ زیاد □

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست ■
(در صورتی که به صورت فرآورده‌های موضعی مثل لوسیون‌های موی سر استفاده شود.)

نام‌های تجاری لانیتن، ریگین

اطلاعات دارویی

دارویی که برای شما تجویز شده است. برای درمان بیماریتان ضروری است. بدون دستور پزشک میزان مصرف آن را تغییر ندهید.

شکل دارویی

قرص، محلول موضعی

تعداد دفعات و زمان مصرف

یک یا دو بار در روز

مقدار مصرف در بزرگسالان

در شروع ۵ میلی‌گرم در روز، به‌تدریج تا حداکثر ۵۰ میلی‌گرم روزانه افزایش می‌دهیم.

شروع اثر

قرص، در کاهش فشارخون تا یک ساعت
محلول، برای رشد مو بعد از یکسال

مدت اثر

بیشتر از ۲۴ ساعت. بعضی از اثرات دارو بعد از قطع شدن آن ۲ تا پنج روز باقی می‌ماند.

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

در قوطی دربسته در جای خشک و خنک به دور از نور خورشید و دسترس اطفال نگهداری می‌شود.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

زمانی که یک وعده را فراموش کردید، بعد از به خاطر آوردن بلافاصله بخورید. اگر تا وعده بعدی کمتر از ۵ ساعت باقی مانده است. کل وعدهٔ روز را در یک وعده مصرف نمایید.

قطع مصرف دارو

قطع ناگهانی باعث وخیم‌تر شدن عوارض دارو می‌گردد. بنابراین بدون دستور پزشک مصرف آن را قطع نکنید.

مصرف بیش از اندازه

گاهی مصرف ناآگاهانه عوارضی به دنبال ندارد ولی اگر میزان آن بیشتر شود باعث عوارضی مانند تهوع، استفراغ، تپش قلب یا سرگیجه می‌شود. در چنین شرایطی به پزشک اطلاع دهید.

مصرف طولانی مدت

مصرف طولانی مدت ممکن است باعث افزایش رشد موهای زاید و ورم قوزک پا شود.

توصیه‌های ضروری

- برای جذب بهتر و بیشتر دارو، آن را همراه غذا مصرف کنید.
- اگر دیالیزی هستید دارو را بعد از دیالیز و یا حداقل ۸ ساعت قبل از آن مصرف کنید (این دارو در دیالیز کاملاً از بدن دفع می‌شود).
- محلول موضعی دارو، نباید با چشم تماس پیدا کند.
- محلول موضعی دارو را نباید با کورتون‌های موضعی هم‌زمان مصرف کرد.
- به‌دنبال مصرف این دارو ممکن است موها رشد سریعی پیدا کرده و ضخیم شوند این عارضه بعد از ۳ تا ۹ هفته از شروع درمان ظاهر می‌شود و پس از ۱ تا ۶ ماه پس از قطع دارو برطرف می‌شود.

نحوه دفع دارو

این دارو از طریق ادرار دفع می‌شود.

اقدامات احتیاطی خاص

آیا پزشک‌تان می‌داند که:

∇ مدت زیادی از ناراحتی کلیوی رنج می‌برید.
∇ مشکل قلبی دارید.
∇ دست‌ها و پاهایتان ورم می‌کند.
∇ سایر داروها را هم‌زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

∇ ایمنی مصرف آن در این دوران تأیید نشده است.

دوران شیردهی

∇ دارو در شیر مادر ترشح می‌شود ولی در مقدار طبیعی آن برای شیرخوار مضر نمی‌باشد، بهتر است با پزشک‌تان مشورت کنید.

نوزادان و کودکان

∇ کاهش دوز دارو ضروری است.

بالای ۶۰ سالگی

∇ کاهش دوز دارو ضرورت دارد.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ این دارو باعث، گیجی و سرگیجه می‌شود، بهتر است تا مشخص شدن اثر دارو روی بدن شما، از انجام این نوع مشاغل خودداری کنید.

الکل

∇ بپرهیزید، الکل فشارخون را هر چه بیشتر کاهش می‌دهد.

جراحی و بیهوشی عمومی

∇ شاید لازم باشد قبل از عمل جراحی یا بی‌حسی موضعی مصرف مینوکسیدیل متوقف شود، به دستور پزشک یادندانپزشک خود گوش کنید.

عوارض جانبی

یکی از عوارض شایع مینوکسیدیل، احتباس مایعات در بدن است که باعث افزایش وزن می‌گردد. به همین خاطر معمولاً داروهای را به همراه مینوکسیدیل تجویز می‌کنند تا شدت عوارض این دارو را کاهش دهند. از عوارض محلول موضعی دارو، حساسیت و تحریک پوستی است.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
افزایش رشد مو	●		■			
احتباس مایعات / ورم قوزک پا	●		■			
تهوع		●	■			
حساس شدن پستان‌ها		●		■		
سرگیجه / گیجی		●		■		
بثورات جلدی		●		■		
تپش قلب		●		■	▲	▮

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **داروهای ضدافسردگی،** مصرف هم‌زمان با مینوکسیدیل باعث افزایش اثر کاهندگی فشارخون می‌شود.
- **سایر داروهای ضدفشارخون،** این داروها باعث افزایش اثر مینوکسیدیل می‌شوند.
- **استروژن و پروژسترون (مانند داروهای ضدبارداری)،** این داروها باعث کاهش اثر مینوکسیدیل می‌شود.

ناپروکسن

اطلاعات عمومی

ناپروکسن یکی از داروهای گروه ضدالتهاب‌های غیراستروئیدی است که برای کاهش درد، خشکی عضلات و التهاب به کار می‌رود. این دارو علائم بیماری‌های روماتیسم مفصلی بزرگسالان و نوجوانان، اسپوندیلیت آنکیلوزان[1] و استئوآرتریت[2] را کاهش می‌دهد. این دارو، بیماری‌های مذکور را درمان نمی‌کند بلکه علائم بیماری را کاهش می‌دهد. ناپروکسن در درمان حملات حاد نقرس نیز مؤثر است. همچنین در بعضی از مواقع برای کاهش دردهای ناشی از سردردهای میگرنی، جراحی‌های استخوان، دندان و رگ‌به‌رگ شدن یا کشیدگی عضلات به کار می‌رود. در دردهای ناشی از قاعدگی نیز استفاده می‌شود. عوارض گوارش ناشی از مصرف دارو نسبتاً شایع است و باعث افزایش خطر خونریزی می‌شود. برای مصرف طولانی مدت، از آسپیرین ایمن‌تر است و حداکثر ۲ قرص در روز توصیه می‌شود.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:

ضدالتهاب‌های غیراستروئیدی و نقرس

خطرات ناشی از مصرف زیاد:

کم □ متوسط ■ زیاد □

میزان وابستگی:

کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری آرتروزین، موداکسن، ناپروسین

اطلاعات دارویی

دارویی که برای شما تجویز شده برای درمان بیماری‌تان مناسب است، بدون دستور پزشک میزان مصرف آن را تغییر ندهید.

شکل دارویی

قرص، شیاف

تعداد دفعات و زمان مصرف

برای کاهش درد، هر ۸-۶ ساعت. برای نقرس، هر ۸ ساعت. برای درد عضلانی و التهاب مفصلی، ۲-۱ بار روزانه.

مقدار مصرف در بزرگسالان

دردهای خفیف تا متوسط مثل: درد قاعدگی، برای شروع ۵۰۰ میلی‌گرم سپس در صورت نیاز به ادامه مصرف، ۲۵۰ میلی‌گرم هر ۸-۶ ساعت. درد عضلانی و التهاب مفصلی، ۱۲۵۰-۵۰۰ میلی‌گرم روزانه. نقرس، برای شروع ۷۵۰ میلی‌گرم سپس تا فروکش کردن درد هر ۸ ساعت ۲۵۰ میلی‌گرم مصرف شود.

شروع اثر

درد بعد از ۱ ساعت کاهش می‌یابد و اثر ضدالتهابی آن بعد از ۲ هفته ظاهر می‌شود

مدت اثر

تا ۱۲ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

در ظروف دربسته، در جای خشک و خنک (دمای اتاق)، و به دور از نور و دسترس اطفال نگهداری شود.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

یادتان آمد بلافاصله بخورید، اگر تا وعده بعدی کمتر از ۴ ساعت مانده بهتر است منتظر وعده بعدی باشید.

قطع مصرف دارو

این دارو برای کاهش درد، به مدت محدودی تجویز می‌شود و قطع دارو در این شرایط بلامانع است. در صورتی که برای مدتی طولانی تجویز شده است بهتر است قبل از قطع دارو با پزشک معالج مشورت شود.

مصرف بیش از اندازه

مصرف ناآگاهانه معمولاً خطری ایجاد نمی‌کند، در صورت بروز علائم غیرطبیعی، بلافاصله به پزشک اطلاع دهید.

مصرف طولانی مدت

باعث افزایش خطر خونریزی، زخم معده و روده می‌شود.

توصیه‌های ضروری

- **دارو را همراه غذا یا بعد از آن مصرف کنید و ۳۰-۱۵ دقیقه پس از مصرف به حالت قائم (نشسته) بمانید.**
- **هرگونه اختلال در بینایی، تیرگی مدفوع، اسهال یا سردرد را به اطلاع پزشک برسانید.**

نحوه دفع دارو

این دارو از راه ادرار دفع می‌گردد.

۱- معمولاً مردان جوانی را درگیر می‌کند که از درد خفیف تا متوسطی در ناحیه میانی و تحتانی ستون فقرات که به ران‌ها تیر می‌کشد شکایت دارند.

۲- این بیماری به علت از بین رفتن تدریجی غضروف مفصلی و تشکیل استخوان جدید در سطح مفصل بوجود می‌آید، سن مهمترین عامل ایجاد بیماری است که در ۶۵ درصد از افراد بالای ۶۵ سال دیده می‌شود.

NAPROXEN

اقدامات احتیاطی خاص

آیا پزشکتان می‌داند که:

- ▽ مدت زیادی درگیر مشکلات کبدی و کلیوی بودید.
- ▽ از التهاب مری، سوءهاضمه و زخم معده و روده رنج می‌برید.
- ▽ سایر داروها راهمزمان مصرف می‌کنید.
- ▽ مشکل قلبی دارید.
- ▽ اختلال خونی دارید.
- ▽ دچار فشارخون شده‌اید.
- ▽ آسم دارید.
- ▽ به آسپیرین حساسیت دارید.

دوران حاملگی

▽ تجویز نمی‌شود، بخصوص در سه ماهه آخر بارداری ممکن است باعث آسیب به قلب جنین شده و مدت زایمان را طولانی کند.

دوران شیردهی

▽ این داروها در شیر ترشح شده ولی در دوز طبیعی آن برای شیرخوار مشکلی ایجاد نمی‌کند، با پزشک مشورت کنید.

نوزادان و کودکان

▽ یکی از داروهایی است که برای روماتیسم مفصلی نوجوانان تجویز می‌شود، البته کاهش دوز دارو ضروری است.

بالای ۶۰ سالگی

▽ در این سنین عوارض داروها بیشتر شده، نیاز است که دوز دارو کاهش یابد.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

▽ این دارو باعث کاهش تمرکز شده و انجام اینگونه مشاغل خطرآفرین است، تا زمانی که اثر دارو روی بدن‌تان مشخص نشده، این فعالیت‌ها را انجام ندهید.

الکل

▽ به پرهیزید، الکل به تنهایی باعث تحریک معده می‌شود، مصرف همزمان آن با ناپروکسن این اثر را تشدید می‌کند.

جراحی و بیهوشی عمومی

▽ ناپروکسن باعث افزایش خونریزی می‌شود بنابراین یک هفته قبل از هرگونه عملی، مصرف آن را متوقف کنید.

عوارض جانبی

عوارض جدی و تهدیدکنندهٔ این دارو نادر است و بعضی عوارض باادامه مصرف دارو خودبخود برطرف می‌گردد. در شرایطی که مدفوع سیاه یا خونی شد، بدون فوت وقت به پزشک اطلاع دهید.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
عوارض گوارشی	●		■			
سردرد		●	■			
عدم تمرکز		●	■			
وزوز گوش		●		■		
تورم ساق و مچ پا		●		■		
خارش و بثورات جلدی		●		■	▲	
خس‌خس سینه / تنگی نفس		●		■	▲	▮
مدفوع سیاه یا خونی		●		■	▲	▮

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **توصیه کلی،** ناپروکسن با طیف گسترده‌ای از داروهایی که موجب خونریزی و زخم گوارشی می‌شود تداخل دارد. همچنین باعث افزایش میزان لیتیوم (داروی روانپزشکی)، متوتروکسات (داروی ضدسرطان) و دیگوکسین (داروی قلبی) در خون شده و ممکن است عوارض شدیدی ایجاد کند.
- **داروهای ضدفشارخون و مُدرها،** ناپروکسن اثر این داروها را کاهش می‌دهد و فشارخون بالا می‌رود.

نافتی‌دروفوریل

اطلاعات عمومی

(این دارو درحال حاضر در ایران موجود نیست). نافتی‌دروفوریل یک داروی متسع‌کننده عروقی است که در درمان اختلالات گردش خون محیطی نظیر سندرم رینود[1] و لنگش متناوب (درگرفتگی عضلانی) بکار می‌رود. اغلب این درگیری‌ها به علت انسداد عروق خونی ناشی از گرفتگی یا سخت شدن دیواره رگ‌ها است. نافتی‌دروفوریل سبب بهبود علایم بیماری می‌شود ولی علت اصلی بیماری را درمان نمی‌کند. تغییر سبک زندگی، نظیر ترک سیگار، ورزش و گرم نگهداشتن اندام‌ها به بهبود علائم بیماری رینود کمک می‌کند. نافتی‌دروفوریل در درمان گرفتگی شبانه عضلات نیز مؤثر است اما نحوهٔ تأثیر آن مشخص نمی‌باشد. اثر این دارو در درمان اختلالات گردش خون در مغز نیز مورد بررسی قرارگرفته است.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
گشادکننده رگی

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم □ متوسط ■ زیاد □

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری پراکسیلن

اطلاعات دارویی

دارویی که تجویز شده برای درمان بیماری‌تان مناسب است از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری کنید.

شکل دارویی

کپسول

تعداد دفعات و زمان مصرف

روزی ۳ بار

مقدار مصرف در بزرگسالان

روزی ۶۰۰-۳۰۰ میلی‌گرم

شروع اثر

یک ساعت

مدت اثر

۸ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

در ظروف دربسته در جای خنک و خشک و دور از دسترس کودکان قرار دهید.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

به محض یادآوری مصرف کنید. اگر نوبت بعدی در ۲ ساعت آینده خواهد بود، یک نوبت را اکنون مصرف کنید و از مصرف نوبت بعدی، صرف‌نظر نمایید.

قطع مصرف دارو

مصرف دارو را بدون مشورت با پزشک خود قطع نکنید، ممکن است علایم بیماری عود کند.

مصرف بیش از اندازه

معمولاً مصرف ناآگاهانه مشکلی را بوجود نمی‌آورد ولی اگر بیش از آن مصرف شود و یا علائمی مانند تشنج و درد قفسه سینه ایجاد شود به پزشک اطلاع دهید.

مصرف طولانی مدت

باید پس از ۳ ماه درمان را از جهت تأثیر بررسی نمود. در صورت عدم بهبودی، مصرف دارو باید متوقف شود.

توصیه‌های ضروری

- بهتر است برای جلوگیری از عوارض گوارشی دارو را همراه غذا مصرف کنید.

نحوه دفع دارو

عمدهٔ دارو از راه ادرار دفع می‌گردد.

NAFTIDROFURYL

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک تان می‌داند که:

∇ مشکلات کبدی یا کلیوی دارید.

∇ سایر داروها را هم زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

∇ توصیه نمی‌شود.

دوران شیردهی

∇ ایمنی مصرف آن به اثبات نرسیده است.

نوزادان و کودکان

∇ توصیه نمی‌شود.

بالای ۶۰ سالگی

∇ مشکل خاصی وجود ندارد.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ مشکل خاصی وجود ندارد.

الکل

∇ مشکل خاصی وجود ندارد.

عوارض جانبی

نافتی‌دروفوریل بخوبی تحمل می‌شود.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
تهوع	●		■			
درد قفسه سینه		●		■		
بثورات جلدی		●		■		
زردی		●		■	▲	
تشنج		●		■	▲	

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

ندارد.

ناندرولون

اطلاعات عمومی

ناندرولون جزء داروهای آنابولیک است که اثرات خود را به صورت افزایش حجم عضله و رشد بدن می‌گذارد. معمولاً پزشکان این دارو را در افرادی که از یک بیماری شدید رها شده و یا جراحی بزرگی داشته‌اند تجویز می‌کنند. این دارو به خون‌سازی در بیماران کم‌خون کمک کرده و خارش را در مبتلایان به زردی انسدادی کاهش می‌دهد. ناندرولون بطور گسترده‌ای در ورزشکاران برای ترمیم و بازیافت عضلات پس از یک تمرین شدید استفاده می‌شود. عوارض جانبی آن عبارتند از آکنه (جوش غرور)، ریزش موی سر، تورم، کاهش باروری در مردان و زنان، سخت شدن دیواره رگ‌ها و بیماری‌های کبد. در صورتی که این دارو به مدت طولانی مصرف شود ممکن است باعث فعال شدن سلول‌های سرطانی شود.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
خون‌ساز و عضله‌ساز (آنابولیک)

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم □ متوسط ■ زیاد □

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ **لازم نیست** □

نام‌های تجاری دکا ـ دیورابولین، هیبولین

اطلاعات دارویی

دارویی که برای شما تجویز شده است، برای درمان بیماری‌تان مناسب است از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری کنید.

شکل دارویی

آمپول

تعداد دفعات و زمان مصرف

هر ۴-۱ هفته یکبار بصورت عضلانی تزریق می‌شود.

مقدار مصرف در بزرگسالان

دربزرگسالان، ۱۰۰-۵۰ میلی‌گرم هر ۴-۱ هفته (در زنان)، ۲۰۰-۵۰ میلی‌گرم هر ۴-۱ هفته (در مردان). در کودکان ۱۳-۲ ساله، ۵۰-۲۵ میلی‌گرم هر ۴-۳ هفته تزریق عضلانی، مهندسین بالای ۱۳ سال مشابه دوز بزرگسالان.

شروع اثر

به سرعت

مدت اثر

۶-۳ روز

رژیم غذایی توصیه شده

برای جبران کم‌خونی نباید فقط متکی به دارو بود رژیم غذایی غنی از ویتامین و پروتئین می‌تواند بهبودی را سرعت بخشد.

ذخیره‌سازی

در ظروف دربسته در دمای اتاق به دور از نور و دسترس اطفال نگهداری شود.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

به یاد آوردید مصرف کنید.

قطع مصرف دارو

زمانی که دورهٔ درمان تکمیل شد بلافاصله دارو را قطع کنید.

مصرف بیش از اندازه

معمولاً مشکل خاصی بوجود نمی‌آورد ولی اگر پیش از آن مصرف و باعث علائمی غیرطبیعی شود و بلافاصله به پزشک اطلاع دهید.

مصرف طولانی مدت

درمصرف طولانی مدت ممکن است عوارض بوجود آید بنابراین دورهٔ درمان که تکمیل شد ضرورتی برای ادامه مصرف آن وجود ندارد.

کنترل و پایش

هر ۳ تا ۴ ماه یک بار آزمایش منی برای مردان ضرورت دارد، آزمایش خون هر ماهه برای بررسی عملکرد کبدی نیز ضروری است.

توصیه‌های ضروری

- این دارو توسط برخی از ورزشکاران به ویژه بدنسازان موردسوءمصرف قرار می‌گیرد با آگاهی از عوارض خطرناک دارو ازمصرف خودسرانه آن خودداری کنید.
- در صورت بروز تهوع، استفراغ، تغییر رنگ پوست و ورم قوزک پا و یا اختلال در قاعدگی سریعاً به پزشک اطلاع دهید.

نحوه دفع دارو

عمدهٔ این دارو از راه ادرار دفع می‌گردد.

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک‌تان می‌داند که:

∇ به این گروه دارویی حساسیت دارید.

∇ مرض قند، بیماری قلبی و مشکل کبدی یا کلیوی دارید.

دوران حاملگی

∇ مصرف این دارو ممنوع می‌باشد.

دوران شیردهی

∇ ترشح آن در شیر مادر ناشناخته است ولی در دوران شیردهی با احتیاط مصرف شود.

نوزادان و کودکان

∇ مصرف در کودکان زیر ۲ سال ممنوع است و سایر سنین کاهش دوز ضروری است.

بالای ۶۰ سالگی

∇ مشکل خاصی ندارد.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ مشکل خاصی ندارد.

الکل

∇ مشکلی ندارد.

عوارض جانبی

عوارض جانبی این دارو در زنان و مردان متفاوت است و بستگی به دوز آن دارد.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
افزایش وزن (زنان)	●		■			
پرمویی در صورت و بدن (زنان و مردان)	●		■			
کوچک شدن سینه‌ها (زنان)	●		■			
پوست و موهای چرب (زنان)	●		■			
جوش‌های غرور (مردان)	●		■			
زردی		●		■	▲	▮
تورم اندام‌ها		●		■	▲	▮

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

● **ضدانعقادها (وارفارین)**، تأثیر این داروها در مصرف هم زمان با ناندرولون افزایش یافته باعث خونریزی‌های غیرطبیعی می‌شود.

نوراتی‌استرون

اطلاعات عمومی

(این دارو در حال حاضر در بازار دارویی ایران موجود نیست). نوراتی‌استرون هورمونی است صناعی و مشابه هورمون جنسی زنانه (پروژسترون) می‌باشد. این هورمون موارد کاربرد زیادی دارد که عمدهٔ مصرف آن در عقب افتادن قاعدگی و درمان اختلالات آن نظیر اندومتریوز[1] است. وقتی این دارو بدین منظور استفاده شود. باید تنها در روزهای خاصی از چرخه قاعدگی مصرف شود. این هورمون به عنوان درمان جایگزینی هورمونی در زنان یائسه و در درمان انواع خاصی از سرطان‌های پستان بکار می‌رود. همچنین یکی از کاربردهای اصلی نوراتی‌استرون، بعنوان قرص ضد حاملگی است. این دارو می‌تواند به تنهایی یا در ترکیب با یک استروژن بکار رود. همچنین این دارو بصورت ضدبارداری تزریقی در برخی موارد خاص بکار می‌رود. عوارض جانبی نوراتی‌استرون نادرند اما ترکیبات ضدبارداری حاوی آن ممکن است سبب خونریزی بین دوره‌ای شوند.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:

هورمون جنسی زنانه

خطرات ناشی از مصرف زیاد:

کم ■ متوسط □ زیاد □

میزان وابستگی:

کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ **لازم نیست** □

نام‌های تجاری میکرونور، نوریدی، نوریسترات

اطلاعات دارویی

دارویی که تجویز شده برای درمان بیماری‌تان مناسب است از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری کنید.

شکل دارویی

قرص، آمپول، برچسب پوستی

تعداد دفعات و زمان مصرف

روزی ۳-۱ بار (قرص)؛ هر ۸ هفته یکبار (تزریق)؛ هفته‌ای ۲ بار (برچسب پوستی)

مقدار مصرف در بزرگسالان

روزی ۱۵-۱۰ میلی‌گرم (اختلالات قاعدگی)؛ روزی ۱۵ میلی‌گرم (تأخیری قاعدگی)؛ روزی ۳۵۰ میکروگرم (ضدبارداری‌های حاوی پروژسترون)؛ روزی ۷۰۰ میکروگرم تا ۱ میلی‌گرم (درمان جایگزینی هورمونی)؛ روزی ۶۰-۳۰ میلی‌گرم (سرطان)

شروع اثر

اثر دارو پس از چند ساعت آغاز می‌شود.

مدت اثر

۲۴ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

در ظروف دربسته در جای خنک و خشک و دور از نور و دسترس کودکان قرار دهید.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

به محض یادآوری مصرف کنید.

قطع مصرف دارو

وقتی نیازی به جلوگیری از بارداری نداشتید می‌توان بدون خطر دارو را قطع کنید. اگر دارو برای سایر بیماری‌ها تجویز شده است، مصرف آن را بدون مشورت پزشک قطع نکنید.

مصرف بیش از اندازه

معمولاً مصرف ناآگاهانه مشکلی بوجود نمی‌آورد ولی اگر بیش از آن مصرف شود و یا علائمی غیرطبیعی بوجود آید بلافاصله به پزشک خبر دهید.

مصرف طولانی مدت

مصرف طولانی مدت در موارد نادر سبب آسیب کبدی می‌شود.

کنترل و پایش

آزمایش خون دوره‌ای برای بررسی عملکرد کبدی ضروری است.

توصیه‌های ضروری

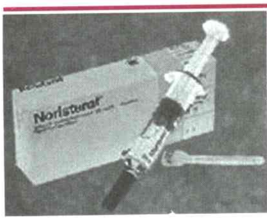
- برای جلوگیری از ایجاد تهوع و استفراغ دارو را همراه غذا مصرف کنید.

نحوه دفع دارو

از راه ادرار دفع می‌گردد.

۱- رشد غیرطبیعی بافت رحم در حفره لگنی

NORETHISTERONE

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک‌تان می‌داند که:

- ∇ مشکلات کبدی یا کلیوی دارید.
- ∇ دچار دیابت شده‌اید.
- ∇ صرع دارید و گاهی تشنج می‌کنید.
- ∇ میگرن دارید.
- ∇ دچار پورفیری[۲] شده‌اید.
- ∇ مشکلات قلبی یا گردش خونی دارید.
- ∇ سایر داروها را هم زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی
- ∇ معمولاً تجویز نمی‌شود.

دوران شیردهی
- ∇ دارو وارد شیر می‌شود اما در مقادیر معمول احتمال آسیب به شیرخوار بعید است. با پزشک خود مشورت کنید.

نوزادان و کودکان
- ∇ تجویز نمی‌شود.

بالای ۶۰ سالگی
- ∇ معمولاً تجویز نمی‌شود.

رانندگی و مشاغل پُرخطر
- ∇ مشکل خاصی وجود ندارد.

الکل
- ∇ مشکل خاصی وجود ندارد.

عوارض جانبی

عوارض جانبی نوراتی استرون بندرت دردسر ساز است. درمان طولانی مدت ممکن است سبب زردی به علت آسیب کبدی شود.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
خونریزی بین دوره‌ای	●			■		
تورم ساق و مچ پا		●	■			
افزایش وزن		●	■			
افسردگی / سردرد		●		■		
یرقان (زردی)		●		■	▲	

تداخل دارویی (مصرف همزمان با سایر داروها)

- **نکته کلی**، نوراتی‌استرون ممکن است با اثرات بسیاری از داروها از جمله ضدانعقادهای خوراکی، ضدتشنج‌ها، ضدفشارخون‌ها و داروهای ضددیابت تداخل کند. داروهایی مانند ضدتشنج‌ها، ضد سل و آنتی‌بیوتیک‌ها اثرات ضدبارداری نوراتی‌استرون را کاهش می‌دهند.
- **سیکلوسپورین (داروی مصرفی در پیوند اعضاء)**، بر میزان سیکلوسپورین بدنبال مصرف نوراتی‌استرون افزوده می‌شود.

۲- نوعی بیماری خونی که با درگیری کبدی و پوستی همراه است.

نورتریپتیلین

اطلاعات عمومی

نورتریپتیلین به گروه داروهای ضد افسردگی سه‌حلقه‌ای[1] متعلق است. استفادهٔ عمدهٔ آن برای درمان طولانی مدت افسردگی است. معمولاً افسردگی همراه با پایین بودن خلق، کاهش فعالیت‌های روزمره و عدم انگیزه برای انجام آن، افزایش یا کاهش اشتها و انزواطلبی است. این دارو باعث افزایش خلق و بهبود اشتها می‌شود و فعالیت‌های روزمره را جاذبه می‌بخشد. هنگامی که در شب مصرف می‌شود باعث ایجاد خوابی عمیق می‌شود و دیگر احتیاجی به مصرف داروهای خواب‌آور نمی‌باشد. گاهی اوقات این دارو در کودکان برای جلوگیری از شب ادراری مصرف می‌شود. از مصارف جانبی آن می‌توان به پیشگیری از سردردهای میگرنی اشاره کرد.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:

ضد افسردگی سه‌حلقه‌ای

خطرات ناشی از مصرف زیاد:

کم □ متوسط □ زیاد ■

میزان وابستگی:

کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری اونتیل، پاملور

اطلاعات دارویی

دارویی که برای شما تجویز شده است، برای درمان بیماری‌تان مناسب است، از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری نمایید.

شکل دارویی

قرص

تعداد دفعات و زمان مصرف

۴-۱ بار روزانه، معمولاً یک بار هنگام خواب

مقدار مصرف در بزرگسالان

در افسردگی، بزرگسالان، با ۵۰ میلی‌گرم شروع برحسب نیاز تا ۱۵۰ میلی‌گرم می‌رسد. در شب ادراری، ۲۰-۱۰ میلی‌گرم روزانه در هنگام خواب تجویز می‌شود.

شروع اثر

۳-۲ هفته

مدت اثر

تا ۶ هفته باقی می‌ماند.

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

درظروف دربسته در جای خشک و خنک (دمای اتاق)، و به دور از نور و دسترس اطفال نگهداری شود.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

به یادتان آمد سریعاً بخورید، اگر تا وعدهٔ بعدی کمتر از ۳ ساعت مانده، کل دوز روزانه را در یک وعده مصرف کنید، به یاد داشته باشید بهترین زمان خوردن دارو موقع خواب است.

قطع مصرف دارو

قطع ناگهانی دارو باعث ایجاد عوارض قطع دارو می‌شود و ممکن است علائم بیماری مجدداً عود نماید، بهترین روش قطع دارو کاهش تدریجی دوز آن تا قطع نهایی است که با نظارت پزشک انجام می‌پذیرد.

مصرف بیش از اندازه

در صورت بروز تپش قلب و از دست رفتن هوشیاری بلافاصله به اورژانس اطلاع دهید و تا رسیدن اورژانس اقدامات اولیه را انجام دهید.

"به راهنمای اقدامات اولیه در مسمومیت‌های دارویی در انتهای کتاب مراجعه نمایید."

مصرف طولانی مدت

مشکل خاصی بوجود نمی‌آید، توجه داشته باشید جهت درمان شب ادراری کودکان بیش از ۲ ماه مصرف نشود.

توصیه‌های ضروری

- برای جلوگیری از خشکی دهان، آب ولرم غرغره کنید یا از آب‌نبات یا آدامس کم قند استفاده نمایید.
- این دارو باعث افزایش اشتها می‌شود، بهتر است غذاهای کم‌کالری و حجیم خورده شود که باعث افزایش وزن نگردد، حداقل ۲ هفته یک بار خود را وزن کنید.
- ورزش منظم، ترک سیگار و مشروب به بهبودی سریع بیماریتان کمک می‌کند.

نحوه دفع دارو

این دارو از راه ادرار دفع می‌گردد.

۱- دسته‌ای از داروهای ضدافسردگی است که از بازجذب انتقال‌دهنده‌های عصبی سروتونین و نوراپی‌نفرین جلوگیری کرده و با این مکانیزم علائم افسردگی را برطرف می‌کند در ترکیب شیمیایی آن سه حلقه وجود دارد.

NORTRIPTYLINE

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید که پزشک‌تان می‌داند:

- ∇ از آب سیاه[2] رنج می‌برید.
- ∇ مدت‌ها درگیر مشکل کبدی و کلیوی بودید.
- ∇ بیماری پروستات دارید.
- ∇ سایر داروها را هم زمان مصرف می‌کنید.
- ∇ مشکل قلبی دارید.
- ∇ صرع دارید و تشنج می‌کنید.

دوران حاملگی

∇ ایمنی مصرف آن در این دوران تأیید نشده است.

دوران شیردهی

∇ این دارو در شیر مادر ترشح می‌شود ولی در دوز طبیعی آن مشکلی برای شیرخوار بوجود نمی‌آورد، بهتر است با پزشک مشورت کنید.

نوزادان و کودکان

∇ در اطفال زیر ۷ سال برای شب ادراری و در کودکان زیر ۱۶ سال برای افسردگی توصیه نمی‌شود.

بالای ۶۰ سالگی

∇ در این سنین عوارض داروها بیشتر نمایان می‌شود، کاهش دوز ضروری است.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ این دارو باعث کاهش توجه، تاری دید و کندی درعکس‌العمل به موقع می‌شود بنابراین تا روشن شدن تأثیر دارو از انجام اینگونه مشاغل خودداری کنید.

الکل

∇ بپرهیزید، الکل اثرات تسکینی این دارو را تشدید می‌کند.

جراحی و بیهوشی عمومی

∇ قبل از هرگونه جراحی یا بیهوشی عمومی، مصرف دارو را متوقف کنید.

عوارض جانبی

عوارض شایع دارو مانند سایر داروهای این گروه شامل خواب‌آلودگی، تعریق، خشکی دهان و یبوست است که با کاهش دوز دارو برطرف می‌گردد.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
خواب‌آلودگی / عرق کردن	●		■			
خشکی دهان / یبوست	●		■			
تاری دید / سرگیجه / غش	●			■		
احتباس ادرار / گلودرد		●		■	▲	
تپش قلب		●		■	▲	■

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **داروهای مهارکننده منوآمین‌اکسیداز (گروه دیگری از داروهای ضدافسردگی)**، مصرف هم زمان با نورتریپتیلین باعث ایجاد عوارض خطرناکی می‌شوند، در صورتی که لازم است دو دارو هم زمان تجویز شود، باید تحت نظارت دقیق پزشک باشد.
- **آنتی‌هیستامین‌ها (ترفنادین)، داروهای ضد بی‌نظمی ضربان قلب (آمیودارون) و سوتالول (قرص قلبی)**، این داروها در مصرف هم زمان با نورتریپتیلین باعث افزایش بی‌نظمی در ضربان قلب می‌شوند.
- **آرامبخش‌ها**، نورتریپتیلین اثرات تسکینی این داروها را افزایش می‌دهد.
- **داروهای ضدفشارخون**، نورتریپتیلین اثر این داروها را کاهش می‌دهد.
- **فنی توئین (داروی ضدصرع)**، نورتریپتیلین میزان آن را در خون افزایش می‌دهد.

۲- اختلال چشمی است که باعث افزایش فشار داخلی چشم شده و در صورت عدم درمان باعث سردرد، کاهش بینایی و نهایتاً کوری می‌شود.

نیترازپام

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
خواب‌آورها
خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم ☐ متوسط ■ زیاد ☐
میزان وابستگی:
کم ☐ متوسط ☐ زیاد ■
نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست ☐
نام‌های تجاری موجدون، سومنیت

اطلاعات عمومی

نیترازپام متعلق است به گروه بنزودیازپین‌های طولانی اثر، که برای خواب‌آوری استفاده می‌شود. این دارو با کاهش اضطراب و عصبانیت و با شل کردن عضلات فرد را آمادهٔ یک خواب عمیق می‌کند. زمانی که نیترازپام در هنگام خواب مصرف می‌شود اثرات آن ممکن است تا روز بعد باقی بماند. مصرف هر شب آن به مدت طولانی باعث باقی ماندن اثرات دارو در بدن می‌شود و به صورت چرت زدن‌های روزانه، تحمل[1] و وابستگی روانی[2] نمایان می‌شود. نیترازپام را به صورت کوتاه‌مدت (حداکثر یک تا دو هفته) تجویز می‌کنند. قطع دارو در این مرحله هیچ عارضه‌ای ایجاد نمی‌کند، در شرایطی که مصرف دارو به مدت طولانی انجام شده باشد، بازگشت مجدد بی‌خوابی و اضطراب و عوارض قطع دارو مانند گیجی، تشنج و روان‌پریشی مهلک بروز می‌کند. در این افراد لازم است دوز دارو به مرور کاهش یافته و نهایتاً قطع گردد. زمان لازم برای درمان عوارض قطع دارو از یک هفته شروع، شاید تا چند ماه به درازا بکشد. داروهای گروه بنزودیازپین‌ها را فقط در مواردی استفاده کنید که دچار بی‌خوابی شدید، ناتوان‌کننده و اضطراب‌آوری شده‌اید. در بیشتر مواقع بنزودیازپین‌ها در شروع درمان به علت تأثیر فوری آن و آرامشی که متعاقب مصرف آن بوجود می‌آید به صورت کوتاه مدت تجویز می‌شود تا در ادامه داروی اصلی داده شود.

اطلاعات دارویی

داروی که برای شما تجویز شده است برای درمان بیماریتان مناسب است بدون دستور پزشک از تغییر دوز آن خودداری کنید.

شکل دارویی

قرص. شربت در ایران موجود نیست

تعداد دفعات و زمان مصرف

یکبار روزانه موقع خواب

مقدار مصرف در بزرگسالان

۱۰-۵ میلی‌گرم روزانه

شروع اثر: ۱-۰/۵ ساعت

مدت اثر: ۲۴ ساعت یا بیشتر

رژیم غذایی توصیه شده: هیچ

ذخیره‌سازی

در ظروف دربسته، در دمای اتاق در جای خشک و خنک، به دور از دسترس اطفال نگهداری شود.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

اگر به رختخواب رفتید و فراموش کردید دارو را مصرف کنید و در اواسط شب از خواب بیدار شدید و به یادتان آمد دارو را نخورده‌اید، به هیچ عنوان، آن را مصرف نکنید و منتظر وعده بعدی شوید و در وعده بعدی هم از دو برابر کردن دوز دارو خودداری کنید.

قطع مصرف دارو

اگر دارو را کمتر از ۲ هفته مصرف کردید قطع آن هیچ مشکلی را بوجود نمی‌آورد، در صورتی که طولانی مدت دارو را مصرف کنید با نظارت پزشک، بتدریج دوز دارو را کاهش داده تا کاملاً قطع شود، این عمل از بروز عوارض قطع دارو جلوگیری می‌کند.

مصرف بیش از اندازه

معمولاً مصرف ناآگاهانه مشکل خاصی بوجود نمی‌آورد ولی اگر بیشتر از آن مصرف کردید و علائمی مانند سرگیجه بروز کرد، به پزشک اطلاع دهید.

مصرف طولانی مدت

توصیه نمی‌شود. مصرف طولانی آن باعث ایجاد وابستگی و تحمل به دارو می‌گردد.

توصیه‌های ضروری

- **اغلب عوارض جانبی دارو به میزان مصرف آن بستگی دارد برای جلوگیری از بروز آن بهتر است دوز دارو را کم نمایید.**

نحوه دفع دارو

این دارو در کبد تجزیه و از راه ادرار و مدفوع دفع می‌گردد.

۱- در شرایطی بوجود می‌آید که دوز دارویی مصرفی تأثیر اولیه را نداشته و لازم است میزان آن افزایش یابد. این افزایش دوز تا جایی پیش می‌رود که منجر به مصرف دارو با دوز بالا می‌شود.

۲- مصرف دارو به دوز آن دیگر بستگی ندارد و مصرف آن طبق عادت انجام می‌شود بدون پیدایش هرگونه وابستگی جسمی (اعتیاد) و فرد حس می‌کند اگر این دارو را بطور مرتب مصرف نماید درمان خواهد شد یا علائم بیماری برطرف می‌گردد.

NITRAZEPAM

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک‌تان می‌داند که:

∇ پورفیری[۳] دارید.
∇ دچار وقفه تنفسی هنگام خواب هستید.
∇ عادت به مصرف مداوم الکل یا مواد مخدر دارید.
∇ سایر داروها را همزمان مصرف می‌کنید.
∇ مشکل تنفسی شدید دارید.
∇ میاستنی‌گراو[۴] دارید.
∇ مشکل کبدی و کلیوی دارید.
∇ از افسردگی رنج می‌برید.

دوران حاملگی

∇ بپرهیزید، این دارو از جفت رد شده و ممکن است به جنین آسیب برساند. پس از تولد هم ممکن است نوزاد به دارو وابستگی داشته باشد که با قطع آن عوارض قطع دارو بوجود آید که این شرایط برای نوزاد بسیار خطرناک است.

بالای ۶۰ سالگی

∇ در این سنین عوارض داروها بیشتر نمایان می‌شود برای جلوگیری از بروز عوارض، کاهش دوز ضروری است.

دوران شیردهی

∇ توصیه نمی‌شود. این دارو در شیر مادر ترشح شده و ممکن است برای شیرخوار مضر باشد.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ رانندگی نکنید، این دارو با وجود این که در هنگام خواب مصرف می‌شود ولی اثراتش در روز بعد باقی می‌ماند و باعث کاهش توجه و کُندی عکس‌العمل، خواب‌آلودگی و کاهش هوشیاری شود.

نوزادان و کودکان

∇ توصیه نمی‌شود.

الکل

∇ بپرهیزید. الکل اثرات دارو را افزایش می‌دهد.

عوارض جانبی

عوارض نیترازپام به اثرات اولیه آرامبخشی و خواب‌آوری دارو بستگی دارد.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
خواب‌آلودگی روز بعد/دوبینی	●		■			
فراموشی /عدم تمرکز / گیجی	●		■			
راه‌رفتن نامتعادل (تلوتلو خوردن)	●		■			
سردرد/سرگیجه/بثورات جلدی		●	■			
تغییر خُلق / ناآرامی		●		■		

تداخل دارویی (مصرف همزمان با سایر داروها)

- **توصیه کلی**، نیترازپام را نباید همزمان با سایر داروهای تضعیف‌کننده اعصاب مرکزی مصرف کرد، مصرف همزمان آنها اثرات یکدیگر را تشدید می‌کنند. داروهای تضعیف‌کننده اعصاب مرکزی عبارتند از: خواب‌آورها، ضداضطراب‌ها، ضد حساسیت‌ها، مسکن‌های مخدری، ضدافسردگی‌ها و داروهای ضدروان‌پریشی
- **ریفامپیسین (آنتی‌بیوتیک)**، باعث کاهش اثر نیترازپام می‌شود.
- **داروهای ضد صرع (مثل فنی‌توئین)**، نیترازپام عوارض و مسمومیت با این داروها را افزایش می‌دهد.
- **آنتی‌بیوتیک‌ها و ضدقارچ‌ها**، این داروها میزان نیترازپام را در خون افزایش می‌دهند و باعث مسمومیت دارویی می‌شوند.

۳- اختلالی در متابولیسم پورفیرین است که ناشی از اختلال عملکرد کبدی است و باعث دل درد، حساسیت پوستی به نور خورشید شده و وقتی فرد در معرض نور خورشید قرار گیرد دچار ضایعات متعددی می‌شود.

۴- در هر سنی اتفاق می‌افتد، زنان بیشتر از مردان درگیر این بیماری می‌شوند بیماری همراه ضعف و خستگی غیرطبیعی عضلات بخصوص عضلات چشم (که باعث دوبینی می‌شود) و عضلات صورت، حلق و حنجره می‌باشد.

نیستاتین

اطلاعات عمومی

نیستاتین یک داروی ضد قارچ است که توسط انجمن سلامت نیویورک نام‌گذاری شد و در دهه ۱۹۵۰ میلادی (۱۳۲۸ خورشیدی) به بازار دارویی جهان عرضه شد. این دارو در درمان کاندیدیا (برفک) که عفونت ناشی از نوعی مخمر است بکار می‌رود. اشکال مختلفی از دارو در دسترس است که برای درمان عفونت‌های پوستی، دهانی، گلو، روده‌ای، مری و مهبلی بکار می‌رود. از آنجا که جذب خونی نیستاتین از دستگاه گوارش اندک است، در برابر عفونت‌های منتشر اثر کمی دارد و بصورت تزریقی، تجویز نمی‌شود. نیستاتین به ندرت سبب عوارض جانبی می‌شود و می‌توان آن را در دوران بارداری برای درمان کاندیدیای مهبلی مورد استفاده قرار داد.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:

ضد قارچ

خطرات ناشی از مصرف زیاد:

کم ■ متوسط □ زیاد □

میزان وابستگی:

کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری نیستامونت، نیستان

اطلاعات دارویی

دارویی که تجویز شده برای درمان بیماری‌تان مناسب است از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری کنید.

شکل دارویی

قرص، پاستیل، محلول، شیاف، کرم، پماد

تعداد دفعات و زمان مصرف

عفونت‌های دهانی یا گلو، روزی ۴ بار. محلول باید چند دقیقه قبل از بلع در دهان نگهداشته شود. عفونت‌های روده‌ای، روزی ۴ بار. عفونت‌های پوستی، روزی ۴-۲ بار. عفونت‌های مهبلی، روزی یکبار تا ۲ هفته.

مقدار مصرف در بزرگسالان

روزی ۴-۲ میلیون واحد (خوراکی)؛ ۲۰۰،۰۰۰-۱۰۰،۰۰۰ واحد شب‌ها (شیاف)؛ ۲-۱ اپلیکاتور (کرم مهبلی)؛ و سایر فرآورده‌های پوستی طبق دستور مصرف شوند.

شروع اثر

اثرات مفید پس از ۱۴-۷ روز بطور کامل ظاهر می‌شوند.

مدت اثر

تا ۶ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

در ظروف دربسته در جای خنک و خشک و دور از نور و دسترس کودکان قرار دهید.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

به محض یادآوری مصرف کنید.

قطع مصرف دارو

دورهٔ درمان را کامل کنید. اگر موضع درگیر به نظر بهبود یافته ولی ممکن است عفونت اولیه هنوز وجود داشته باشد و ممکن است علایم بیماری در صورت توقف درمان عود کند.

مصرف بیش از اندازه

معمولاً مصرف ناآگاهانه مشکل خاصی بوجود نمی‌آورد ولی اگر بیش از آن مصرف شود و یا علائمی غیرطبیعی بروز کند بلافاصله به پزشک اطلاع دهید.

مصرف طولانی مدت

انتظار مشکلی نمی‌رود.

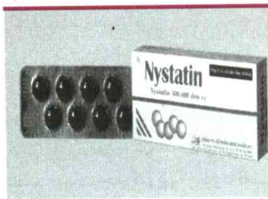
توصیه‌های ضروری

- دورهٔ درمان با این دارو را حتماً کامل کنید.
- برای جلوگیری از تهوع و استفراغ دارو را همراه غذا مصرف کنید.

نحوه دفع دارو

شکل قرص دارو از راه ادرار دفع می‌شود.

NYSTATIN

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک‌تان می‌داند که:

∇ سایر داروها را هم زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

∇ شواهدی از خطر روی جنین در حال تکامل وجود ندارد.

دوران شیردهی

∇ شواهدی از خطر وجود ندارد.

نوزادان و کودکان

∇ کاهش مقدار مصرف ضروری است.

بالای ۶۰ سالگی

∇ مشکل خاصی وجود ندارد.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ مشکل خاصی وجود ندارد.

الکل

∇ مشکل خاصی وجود ندارد.

عوارض جانبی

عوارض جانبی ناشایع‌اند و معمولاً خفیف و گذرا است. در صورت مصرف مقادیر زیاد دارو از راه خوراکی، تهوع و استفراغ به وجود می‌آید.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
اسهال		●	■			
تهوع /استفراغ		●	■			
بثورات جلدی		●		■		

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

ندارد.

۱- نوعی درگیری خودایمن عروق محیطی که در آن انگشتان در مواجهه با سرما تغییر رنگ می‌دهند.

ن

نیفدیپین

اطلاعات عمومی

نیفدیپین جزء گروهی از داروها به نام مهارکننده‌های کانال کلسیمی است. این دارو با جلوگیری از انتقال کلسیم به داخل سلول از ایجاد انقباض ماهیچه‌های قلب و دیواره رگها جلوگیری کرده باعث شل شدن آنها می‌شود. این شل شدگی دیواره‌ها موجب عبور راحت خون از رگ‌ها و خون‌رسانی بیشتر به عضله قلب می‌باشد. نیفدیپین دارویی است که بطور منظم جهت جلوگیری از درد قفسه سینه مصرف می‌شود. مصرف این دارو در افرادی که آسم دارند بدون ایجاد عوارضی ایمن می‌باشد (این خاصیت از ویژگی‌های این دارو محسوب می‌شود و برعکس سایر داروهای قلبی مثل آتنولول، محدودیت مصرف ندارد). این دارو بطورگسترده‌ای در بیماران فشارخونی مصرف می‌شود و اغلب برای افرادی که دچار اختلال درگردش خون در اندامها هستند مانند بیمارانی که از سندرم رینود[1] رنج می‌برند مفید می‌باشد. شبیه سایر داروهای این گروه این دارو نیز باعث اُفت فشارخون شده و گاهی نظم ضربان قلب را مختل می‌نماید، در موارد نادری نیز باعث وخیمتر شدن درد صدری می‌شود که در چنین شرایطی جانشین نمودن سایر داروها ضروری است.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:

داروهای ضد درد آنژین صدری و ضد فشارخون

خطرات ناشی از مصرف زیاد:

کم ☐ متوسط ■ زیاد ☐

میزان وابستگی:

کم ■ متوسط ☐ زیاد ☐

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست ☐

نام‌های تجاری آدالات، آنژیوپین، کوراکتن وغیره

اطلاعات دارویی

دارویی که برای شما تجویز شده است برای درمان بیماری‌تان مناسب است بدون دستور پزشک میزان مصرف آن را تغییر ندهید.

شکل دارویی

قرص، کپسول، قرص و کپسول آهسته رهش

تعداد دفعات و زمان مصرف

۳ بار روزانه، و برای فرآورده‌های آهسته‌رهش ۱ تا ۲ بار روزانه. در حمله درد یک کپسول را در دهان با دندان سوراخ کرده و مایع آن رادر دهان نگه دارید یا بخورید.

مقدار مصرف در بزرگسالان

۱۵ تا ۹۰ میلی‌گرم روزانه

شروع اثر

۳۰ تا ۶۰ دقیقه، در صورتی که کپسول در دهان پاره شود شروع اثر دارو بعد از چند دقیقه است.

مدت اثر

۶ تا ۲۴ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده

این دارو را نباید با آب گریپ‌فروت خورده شود.

ذخیره‌سازی

در ظروف دربسته، در جای خنک و خشک به دور از نور و دسترس اطفال نگهداری می‌شود.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

زمانی‌که یادتان آمد بلافاصله بخورید یا زمانی‌که حملات به سراغتان آمد فوری مصرف نمایید، اگر تا دوز بعدی کمتراز ۳ ساعت‌باقی مانده‌بهتر است در یک‌وعده کل دوز روزانه مصرف‌شود.

قطع مصرف دارو

به هیچ عنوان بدون دستور پزشک به طور یک‌باره مصرف دارو را قطع نکنید چرا که قطع ناگهانی دارو سبب وخیمتر شدن درد صدری می‌شود.

مصرف بیش از اندازه

گاهی مصرف ناآگاهانه عوارضی بدنبال ندارد ولی اگر بیشتر از آن مصرف شود باعث مشکلاتی از قبیل سرگیجه می‌شود که بسیار عذاب‌آور است.

مصرف طولانی مدت

مشکل خاصی ندارد.

توصیه‌های ضروری

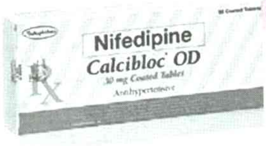
- این دارو رانباید با داروهایی که برای درمان اختلالات گوارشی (تهوع، استفراغ، ترش‌کردن و سوءهاضمه) به‌صورت هم‌زمان استفاده کرد. به عنوان مثال سایمتیدین که یکی از داروهای پُرمصرف در اختلالات گوارشی و سوءهاضمه می‌باشد باعث جلوگیری از دفع نیفدیپین شده و اثر آن رادوچندان می‌کند.
- این دارو را به هیچ عنوان نباید در ۱ تا ۲ هفته اول بعد از سکته قلبی مصرف نمود.
- اگر دچار مرض قند هستید پس از مصرف این دارو قند خون خود راکنترل نمائید.
- امکان دارد ۳۰ دقیقه پس از مصرف این دارو دچار حمله درد در قفسه سینه شوید، نگران نباشید این مشکل موقتی است و نباید مصرف دارو را قطع کنید.

نحوه دفع دارو

این دارو از راه ادرار و مدفوع دفع می‌شود.

NIFEDIPINE

اقدامات احتیاطی خاص

آیا به پزشک‌تان گفته‌اید که:

- ∇ مدت طولانی مشکل کبدی یا کلیوی دارید.
- ∇ نارسایی قلبی دارید.
- ∇ اخیراً دچار حمله قلبی شده‌اید.
- ∇ دچار تنگی آئورت هستید.
- ∇ مرض قند دارید.
- ∇ سایر داروها را هم‌زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

∇ تجویز نمی‌شود، این دارو از جفت عبور کرده باعث ناهنجاری در جنین می‌شود و زمان زایمان را به تعویق می‌اندازد. در صورت مصرف در این دوران فوراً به پزشک‌تان اطلاع دهید.

دوران شیردهی

∇ این دارو در شیر مادر ترشح می‌شود و ممکن است عوارضی برای نوزاد داشته باشد.

نوزادان و کودکان

∇ توصیه نمی‌شود.

بالای ۶۰ سالگی

∇ در این سنین عوارض جانبی داروها افزایش می‌یابد، بنابراین ضروری است میزان مصرف دارو کاهش یابد.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ نیفدیپین باعث اُفت فشارخون و متعاقب آن سرگیجه می‌شود بنابراین تا مشخص شدن اثر دارو و پاسخ بدن شما به این دارو از انجام اینگونه مشاغل خودداری کنید.

الکل

∇ بپرهیزید، الکل به تنهایی باعث کاهش فشارخون می‌شود حال اگر با این دارو هم‌زمان مصرف شود بشدت فشارخون اُفت می‌کند و سرگیجه و سایر علائم ظاهر می‌شود.

جراحی و بیهوشی عمومی

∇ این دارو ممکن است با داروهای بیهوشی یا بی‌حسی موضعی تداخل ایجاد کند و فشارخون را هرچه بیشتر کاهش دهد بنابراین قبل اعمال جراحی و یا درمان‌های دندانپزشکی به پزشک و دندانپزشک خود اطلاع دهید.

عوارض جانبی

نیفدیپین می‌تواند باعث عوارض خفیف و متعددی شود. سرگیجه بخصوص هنگام برخاستن بوجود می‌آید که ناشی از کاهش فشارخون می‌باشد. بیمارانی که درد قفسه صدری دارند توجه داشته باشند که با شروع این دارو ممکن است حدّت و دفعات درد صدری آنها افزایش یابد. در این مواقع، پزشک‌تان با تنظیم دوز و یا تغییر دارو می‌تواند این مشکل را برطرف نماید.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
سردرد / سرگیجه / خستگی	●		■			
برافروختگی / تورم مچ پا	●		■			
تکرر ادرار / بثورات جلدی		●	■			
تپش قلب		●	■			
شدت یافتن درد صدری		●		■	▲	■

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **داروهای ضد فشارخون**، نیفدیپین می‌تواند اثر این داروها را افزایش دهد.
- **فنی‌توئین (داروی ضدصرع)**، نیفدیپین می‌تواند اثر این دارو را افزایش دهد.
- **دیگوکسین (داروی قلبی)**، نیفدیپین باعث افزایش اثر مسمومیت‌زای این دارو می‌شود.
- **ریفامپیسین (آنتی‌بیوتیک)**، این دارو می‌تواند اثر نیفدیپین را کاهش دهد.
- **آب گریپ‌فروت**، می‌تواند دفع نیفدیپین را کاهش داده و باعث افزایش اثرات این دارو شود.

۱- این بیماری بر اثر انقباض شدید شریان‌ها و شریانچه‌های انگشت‌های دست و پاها رخ می‌دهد و باعث رنگ‌پریدگی یا کبودی انگشت دست‌ها یا پاها می‌شود.

نیکوتین

اطلاعات عمومی

سیگارکشیدن عادتی است که ترک آن به علت اعتیاد به نیکوتین و وابستگی روانی به سیگار یا پیپ مشکل است. مصرف نیکوتین با شکلی متفاوت می‌تواند با این عادت مقابله کند. نیکوتین بصورت آدامس، افشانه، قرص‌های زیرزبانی، برچسب‌های پوستی و دمنده‌ها برای رهایی از علایم ترک ارائه می‌شود. برچسب‌ها باید هر ۲۴ ساعت روی پوست سالم، خشک و بدون مو، لثه یا قسمت فوقانی بازو چسبانده شوند. جایگزینی برچسب‌ها باید روی ناحیه متفاوتی باشد و از ناحیه قبل تا چند روزی نباید استفاده نمود. قدرت برچسب بتدریج کاهش می‌یابد و میل به مصرف سیگار پس از چند روز ظاهر می‌شود. آدامس، اسپری بینی و دمنده‌ها زمانی استفاده می‌شوند که احساس نیاز فوری برای سیگار وجود دارد. آدامس به مدت ۳۰ دقیقه جویده می‌شود و در این مدت نیکوتین آن رها می‌گردد.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:

کمک به ترک سیگار

خطرات ناشی از مصرف زیاد:

کم ☐ متوسط ■ زیاد ☐

میزان وابستگی:

کم ■ متوسط ☐ زیاد ☐

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست ☐

نام‌های تجاری آدامس نیکوتین، دمندهٔ نیکوتین، برچسب NRI، نیکورت و نیکوتیدل

اطلاعات دارویی

از دستورات روی برچسب دارو پیروی کنید درصورت بدتر شدن علایم، با پزشک خود مشورت کنید.

شکل دارویی

قرص زیرزبانی، برچسب پوستی، افشانه بینی، دمنده و آدامس

تعداد دفعات و زمان مصرف

هر ساعت (قرص)؛ برداشتن برچسب بعد از ۱۶ ساعت (برچسب)؛ هر زمان که احساس نیاز به کشیدن سیگار باشد (آدامس، دمنده یا افشانه)

مقدار مصرف در بزرگسالان

به تعداد سیگاری که قبلاً می‌کشیدید بستگی دارد. ۲۲-۷ میلی‌گرم روزانه (برچسب پوستی)؛ ۲ میلی‌گرم یکبار یا ۴ میلی‌گرم، ۱۵ بار در روز (آدامس)؛ ۰/۵ میلی‌گرم تا ۶۴ بار (افشانه)

شروع اثر

چند ساعت (برچسب)؛ در عرض چند دقیقه (سایر اشکال)

مدت اثر

تا ۲۴ ساعت (برچسب)؛ ۳۰ دقیقه (سایر اشکال)

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

در جای خنک و خشک و دور از دسترس کودکان قرار دهید.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

برچسب را به محض یادآوری تعویض کنید و برچسب جدید را به مدت زمان مورد نیاز تا قبل از برداشتن آن در محل نگهدارید.

قطع مصرف دارو

مقدار نیکوتین بطور طبیعی، بتدریج کاهش می‌یابد.

مصرف بیش از اندازه

استفاده از چندین برچسب نیکوتینی بطور همزمان سبب ورود مقادیر بیش از اندازه و خطرناک نیکوتین به بدن می‌شود. برچسب‌ها را بردارید و به پزشک مراجعه کنید.

مصرف طولانی مدت

درمان جایگزینی نباید بطور معمول بمدت بیش از ۳ ماه مورداستفاده قرارگیرد.

توصیه‌های ضروری

- **آدامس‌های نیکوتینی را هر نیم ساعت بجوید و از جویدن آن با معده خالی خودداری کنید.**
- **این آدامس‌ها را نباید بیش از ۶ ماه مصرف نمود و باید به تدریج میزان آن را کم کرد.**

نحوه دفع دارو

از راه ادرار دفع می‌شود.

NICOTINE

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک‌تان می‌داند که:

∇ مشکلات مزمن کبدی یا کلیوی دارید.
∇ دچار دیابت شده‌اید.
∇ بیماری تیروئید دارید.
∇ زخم معده دارید.
∇ دچارفئوکروموسیتوم[1] هستید.
∇ بیماری‌های پوستی مختلفی دارید.
∇ سایر داروها را هم زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

∇ در دوران بارداری، نیکوتین نباید به هیچ شکلی، مورداستفاده قرارگیرد.

بالای ۶۰ سالگی

∇ مشکل خاصی وجود ندارد.

دوران شیردهی

∇ مصرف آن در این دوران ممنوع است.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ مشکل خاصی وجود ندارد.

نوزادان و کودکان

∇ فرآورده‌های نیکوتینی نباید برای کودکان تجویز شوند.

الکل

∇ مشکل خاصی وجود ندارد.

عوارض جانبی

واکنش‌های حساسیتی به برچسب‌های پوستی معمولاً پس از ۲ روز از بین می‌رود. آدامس و افشانه بینی ممکن است سبب ایجاد تحریک موضعی گلو یا بینی و افزایش ترشح بزاق شود.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
تحریک موضعی	●		■			
سردرد	●		■			
گیجی		●	■			
تهوع		●	■			
علایم سرماخوردگی یا آنفلوانزا		●	■			
بی‌خوابی		●	■			
سوءهاضمه		●	■			

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

● **نکته کلی**، برچسب‌های نیکوتینی، آدامس و اسپری بینی نباید همراه با سایر محصولات دارای نیکوتین از جمله سیگار مصرف شوند. توقف سیگار ممکن است سبب افزایش میزان برخی از داروها (از جمله داروهای ضدانعقادی و ضد تشنج) در خون شود. با پزشک یا داروساز خود مشورت کنید.

۱- درگیری غده فوق کلیوی که با ترشح برخی هورمون‌ها سبب افزایش شدید و حمله‌ای فشارخون می‌شود.

نیکوتینیک اسید (نیاسین)

اطلاعات عمومی

نیاسین متعلق است به گروه داروهای پایین آورنده فشارخون و ویتامین‌ها، که عملکرد آن جلوگیری از تولید اسیدهای چرب و کلسترول در بدن است. این دارو اولین بار در سال ۱۹۱۱ میلادی (۱۲۸۹ خورشیدی) از پوست برنج جداسازی شده و بعدها در صنایع دارویی مورد استفاده قرار گرفت. این ویتامین برای انجام وظیفه طبیعی پوست، روده‌ها و سیستم عصبی ضروری است و بصورت دارو برای کاهش چربی خون و تأمین کمبود ویتامینی آن مورد استفاده قرار می‌گیرد.

طبقه بندی

گروه دارویی:
پایین آورنده‌های چربی خون، ویتامین‌ها

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم ■ متوسط □ زیاد □

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ **لازم نیست** □

نام‌های تجاری نیاک، نیکوبید، ویتامین B_3

اطلاعات دارویی

این دارو برای درمان بیماریتان مناسب است، مقدار و ترتیب مصرف آن را بدون دستور پزشک تغییر ندهید.

شکل دارویی

قرص

تعداد دفعات و زمان مصرف

۳ بار روزانه

مقدار مصرف در بزرگسالان

برای پایین آوردن چربی خون ۱۰۰ میلی‌گرم روزانه، برای مکمل غذایی بالغین: ۱۰ تا ۲۰ میلی‌گرم، کودکان ۵۰ تا ۲۰۰ میلی‌گرم، برای بیماری پلاگر[1]، بالغین ۵۰ میلی‌گرم و کودکان ۱۰۰ تا ۳۰۰ میلی‌گرم روزانه.

شروع اثر

چندین روز

مدت اثر

ناشناخته

رژیم غذایی توصیه شده

از مصرف غذاهای پُرچرب بخصوص چربی‌های اشباع شده (مانند کره و روغن جامد) خودداری کنید.

ذخیره‌سازی

در قوطی دربسته در دمای اتاق به دور از نور و دسترس اطفال نگهداری شود.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

زمانی که به یادتان آمد فوری مصرف کنید ولی اگر تا وعدهٔ بعدی زمانی باقی نمانده بهتر است کل دوز روزانه را در یک وعده مصرف نمایید.

قطع مصرف دارو

بهتر است هنگام قطع دارو با پزشک‌تان مشورت کنید.

مصرف بیش از اندازه

مصرف ناآگاهانه دارو مشکلی بوجود نمی‌آورد ولی اگر از آن بیشتر شود و علائمی غیرطبیعی بوجود آید با پزشک‌تان مشورت کنید.

مصرف طولانی مدت

با آزمایش خون منظم جهت بررسی عملکرد کبدی، هیچ ممانعتی برای مصرف طولانی مدت آن وجود ندارد.

توصیه‌های ضروری

- جهت جلوگیری از تحریک گوارشی، دارو را همراه با غذا و یا شیر مصرف کنید.
- وقتی دارو را برای کاهش چربی خون مصرف می‌کنید حتماً ورزش منظم داشته باشید، رژیم کم‌چربی بگیرید، سیگار نکشید و از ناراحتی و عصبانیت دوری کنید.
- اگر مرض قند دارید و این دارو راهمزمان مصرف می‌کنید مقداری قند خون‌تان افزایش می‌یابد که نیاز به انسولین و یا قرص ضدقند با دوز بیشتر خواهید داشت.
- نیاسین در غلات، جگر، بادام زمینی، غذاهای تازه و ماهی فراوان است ولی در شیر، تخم مرغ و سبزیجات میزان آن زیاد نمی‌باشد.
- در شروع درمان با این دارو ممکن است دچار برافروختگی، احساس گرما خصوصاً در گردن و گوش‌ها، خارش، احساس سوزن‌سوزن شدن و سردرد شوید، که گذرا بوده و با تداوم درمان بهبود می‌یابد.

نحوه دفع دارو

این دارو از طریق ادرار دفع می‌گردد.

NICOTINIC ACID

ن

اقدامات احتیاطی خاص

آیا پزشک شما می‌داند که:

∇ مشکل کبدی دارید.

∇ مرض قند دارید.

∇ سایر داروها راهمزمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

∇ در دوز معمولی آن مشکلی وجود ندارد ولی اگر بیش از میزان تعیین شده مصرف شود خطرناک و منع مصرف دارد.

دوران شیردهی

∇ درمقادیر معمولی عوارضی برای انسان گزارش نشده است ولی بهتر است در این دوران مصرف نشود.

نوزادان و کودکان

∇ مقدار دوز آن برای کودکان یابد کاهش یابد و توسط پزشک تعیین گردد.

بالای ۶۰ سالگی

∇ مشکل خاصی وجود ندارد.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ منعی ندارد.

الکل

∇ بهتر است کمتر مصرف شود یا مصرف نشود، الکل به تنهایی باعث آسیب کبدی می‌شود حال اگر همراه با این دارو مصرف شود این آسیب شدیدتر خواهد بود.

عوارض جانبی

عوارض جانبی دارو خفیف و گذراست و با تغییر در دوز مصرف دارو قابل کنترل است.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
برافروختگی / گرمی	●		■			
سردرد / سرگیجه		●		■		
افزایش تعداد ضربان قلب		●		■	▲	▮
کاهش فشارخون		●		■	▲	▮

تداخل دارویی (مصرف همزمان با سایر داروها)

- مصرف همزمان دارو با **لواستاتین (قرص چربی خون)** باعث افزایش آسیب عضلانی می‌شود.
- **گوانتیدین (داروهای ضدفشارخون)**، درمصرف همزمان با نیاسین، باعث اُفت ناگهانی فشارخون می‌شود.

۱- اولین بار یک پزشک ایتالیایی به نام فراپولی این بیماری را کشف و نام آن را پلاگر یا پوست خشن گذاشت، این بیماری در اثر کمبود نیاسین بوجود می‌آید که در کمبود شدید آن باعث بیماریهای پوستی، اسهال، عقب‌افتادگی ذهنی و مرگ می‌شود. ناراحتی‌های بوجود آمده بیشتر در نواحی است که در معرض نورخورشید است، وجود زخم‌هایی در اطراف مچ دست‌ها، آرنج، صورت و گردن مشخصه بیماری است.

نیکوراندیل

اطلاعات عمومی

(این دارو در حال حاضر در بازار دارویی ایران موجود نیست). نیکوراندیل تنها عضوی است از گروه بازکننده‌های کانال پتاسیم که در درمان آنژین صدری مصرف می‌شود. علائم آنژین صدری[1] ناشی از نارسایی عروق باریک شده کرونر (رگ‌های غذادهنده به عضله قلب) و عدم اکسیژن‌دهی کافی به قلب می‌باشد. نیکوراندیل برای گشادکردن عروق مکانیزمی متفاوت از سایر داروهای ضد آنژین صدری دارد و نکته قابل توجه آن، گشادکردن شریان (سرخ‌رگ) و ورید (سیاهرگ) هر دو با هم است که نتیجهٔ این فرآیند اکسیژن‌رسانی بیشتر به عضله قلبی، کاهش مقاومت عروقی نسبت به حرکت خون در رگ‌ها و کاهش بارکاری قلب که نهایتاً پمپ قلبی به آهستگی کار می‌کند و فشار زیادی را تحمل نمی‌کند. این دارو نیز اثراتی مشابه به سایر داروهای این گروه دارد که اگر بصورت ترکیبی با این داروها مصرف شود اثرات قلبی، عروقی آن افزایش می‌یابد.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
داروهای ضد درد قفسه‌صدری (آنژین صدری)

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم ☐ متوسط ■ زیاد ☐

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط ☐ زیاد ☐

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست ☐

نام‌های تجاری لکورل

اطلاعات دارویی

دارویی که برای شما تجویز شده برای درمان بیماری‌تان مناسب است، بدون مشورت با پزشک مقدار مصرف آن را تغییر ندهید.

شکل دارویی

قرص

تعداد دفعات و زمان مصرف

۲ بار روزانه

مقدار مصرف در بزرگسالان

۱۰ تا ۶۰ میلی‌گرم روزانه

شروع اثر

تا یک ساعت

مدت اثر

تا ۲۴ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

در ظروف دربسته در جای خنک و خشک و به دور از دسترس اطفال نگهداری کنید.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

وقتی یادتان آمد بلافاصله بخورید، اگر تا وعده بعدی ۴ ساعت مانده بهتر است بجای چند وعده، در یک وعده کل دوز روزانه را مصرف نمایید.

قطع مصرف دارو

به هیچ وجه بدون مشورت با پزشک‌تان دارو را قطع نکنید، قطع ناگهانی این دارو می‌تواند عواقب وخیمی بدنبال داشته باشد.

مصرف بیش از اندازه

گاهی اوقات مصرف زیاد دارو که بصورت ناآگاهانه انجام می‌شود، مشکل خاصی بوجود نمی‌آورد ولی زمانی که مقدار زیادی از آن خورده شود ممکن است باعث سرگیجه و اُفت ناگهانی فشارخون گردد که لازم است سریعاً به پزشک‌تان خبر دهید.

مصرف طولانی مدت

مشکل خاصی وجود ندارد.

توصیه‌های ضروری

- می‌توانید این دارو را همراه غذا یا بعد از آن مصرف کنید.
- از تغییر ناگهانی وضعیت بدن خودداری کنید به عبارت دیگر به آرامی برخیزید.

نحوه دفع دارو

این دارو از راه ادرار و مدفوع دفع می‌گردد.

۱- درد گاه‌گاهی قفسه سینه که اغلب به بازوها، بخصوص بازوی چپ انتشار می‌یابد، علت این دردها عدم اکسیژن‌رسانی کافی به قلب در اثر عوامل هیجانی و فیزیکی مانند کار شدید، می‌باشد.

NICORANDIL

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن شوید پزشک شما از موارد زیر مطلع است:

∇ سایر داروها را هم‌زمان مصرف می‌کنید.

∇ فشارخون پائینی دارید.

∇ از سایر بیماریهای قلبی رنج می‌برید.

دوران حاملگی

∇ هنوز ایمنی مصرف آن در دوران حاملگی اثبات نشده است. بهتر است با پزشک‌تان مشورت کنید.

دوران شیردهی

∇ ممکن است عوارضی برای شیرخوار داشته باشد بهتر است در این دوران مصرف نشود.

نوزادان و کودکان

∇ توصیه نمی‌شود.

بالای ۶۰ سالگی

∇ مشکل خاصی وجود ندارد.

رانندگی و مشاغل پرخطر

∇ تا مشخص شدن اثرات دارو روی بدن‌تان از انجام اینگونه مشاغل دوری کنید. یکی از عوارض این دارو سرگیجه ناشی از اُفت فشارخون است.

الکل

∇ پرهیز شود. این دارو به تنهایی باعث اُفت فشارخون می‌شود. الکل نیز این اثر را تشدید می‌کند پس بهتر است هم‌زمان مصرف نشود.

ن

عوارض جانبی

عوارض جانبی این دارو عموماً خفیف و ملایم است و با مصرف طولانی مدت آن از بین می‌رود ولی در بعضی از شرایط لازم است دوز دارو را کاهش دهیم.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
سردرد/ تهوع/ استفراغ	●		■			
برافروختگی	●		■			
یرقان (زردی) / سرگیجه		●		■		
تپش قلب		●		■	▲	▮

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **داروهای ضد فشارخون،** مصرف هم‌زمان با نیکوراندیل باعث افزایش اثرات این داروها می‌شود.
- **سیلدنافیل** عموماً باعث افزایش اثرات نیکوراندیل روی فشارخون می‌شود.
- **داروهای ضدافسردگی سه‌حلقه‌ای** باعث افزایش اثرات نیکوراندیل روی فشارخون می‌شود سرگیجه ایجاد می‌کند.

وارفارین

اطلاعات عمومی

وارفارین جزء داروهای ضدانعقادی است که باعث جلوگیری از ایجاد لخته در خون می‌شود. لخته‌ها بیشتر در مکانی بوجود می‌آید، که جریان خون آهسته‌تر است مثل سیاهرگ‌های پا و لگن، پس از تشکیل، لخته توسط جریان خون به ریه‌ها رفته و در آنجا گیر می‌کند و باعث آمبولی ریوی[1] شده که بسیار خطرناک و حتی مرگبار است. این دارو همچنین برای درمان و کاهش خطر ایجاد لخته در قلب افرادی که از فیبریلاسیون دهلیزی (ضربان‌های تند و نامنظم دهلیزها) رنج می‌برند یا از دریچه‌های مصنوعی قلبی استفاده می‌کنند به کار می‌رود. همچنین لخته‌های ایجاد شده می‌توانند به مغز رفته و ایجاد سکته‌های مغزی نمایند. وارفارین جهت تنظیم دوز مصرفی نیاز به کنترل و پایش منظمی دارد که با گرفتن آزمایش‌های دوره‌ای خون جهت بررسی زمان انعقاد قابل انجام است. حداکثر اثر این دارو (برعکس هپارین) کمتر از ۲ تا ۳ روز ظاهر نمی‌شود. از مهمترین و شدیدترین عوارض این دارو مانند سایر داروهای ضدانعقادی، خونریزی گسترده است که ناشی از مصرف مقدار زیاد آن می‌باشد.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:

ضدانعقادها

خطرات ناشی از مصرف زیاد:

کم □ متوسط □ زیاد ■

میزان وابستگی:

کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری ماروان، کومادین

اطلاعات دارویی

دارویی که برای شما تجویز شده است مناسب درمان بیماریتان می‌باشد، بدون دستور پزشک از تغییر دوز دارو و زمان مصرف آن خودداری کنید.

شکل دارویی

قرص

تعداد دفعات و زمان مصرف

یک بار روزانه (در هر ساعتی که شروع کردید وعده بعدی همان ساعت باشد)

مقدار مصرف در بزرگسالان

شروع درمان ۱۰ میلی‌گرم برای ۲ روز، دوز روزانه براساس آزمایش خون گرفته شده از ۳ تا ۹ میلی‌گرم تعیین می‌شود.

شروع اثر

از ۲۴ تا ۴۸ ساعت شروع می‌شود و حداکثر اثر درمانی آن بعد از چند روز ظاهر می‌گردد.

مدت اثر

۲ تا ۳ روز

رژیم غذایی توصیه شده

از مصرف زیاد غذاهای غنی از ویتامین کا مثل دانه سویا، جگر، کیوی، کلم و غیره خودداری نمایید.

ذخیره‌سازی

در قوطی دربسته، در دمای اتاق، به دور از نور و دسترس اطفال نگهداری می‌شود.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

یادتان آمد در همان روز سریعاً مصرف کنید. به هیچ عنوان دوز بعدی را ۲ برابر نکنید.

قطع مصرف دارو

بدون دستور پزشک دارو را قطع نکرده، قطع ناگهانی باعث عوارض وخیمی می‌شود.

مصرف بیش از اندازه

در صورت مصرف بیش از اندازه و بروز خونریزی و کاهش هوشیاری سریعاً به اورژانس خبر دهید. تا قبل از رسیدن اورژانس اقدامات اولیه را انجام دهید.

"به راهنمای اقدامات اولیه در مسمومیت‌های دارویی در انتهای کتاب مراجعه کنید."

مصرف طولانی مدت

مشکل خاصی وجود ندارد.

کنترل و پایش: در هنگام درمان، انجام آزمایش خون دوره‌ای جهت بررسی زمان انعقاد خون ضروری است.

توصیه‌های ضروری

- در صورت نیاز می‌توانید قرص را خُرد کرده و همراه مایعات مصرف کنید.
- در هنگام تجویز دارو به پزشک‌تان توضیح دهید که در منطقه زندگی شما آیا امکانات آزمایشگاهی فراهم است؟ میزان دوز مصرفی این دارو تابع نتایج آزمایشگاهی است.

نحوه دفع دارو

این دارو از طریق ادرار دفع می‌شود.

WARFARIN

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک‌تان می‌داند که:

∇ مدت زیادی است، مشکل کبدی یا کلیوی دارید.
∇ فشارخون بالا دارید.
∇ زخم معده دارید.
∇ خیلی زود دچار خونریزی می‌شوید و دیر خون‌تان بند می‌آید.
∇ سایر داروها راهمزمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

∇ تجویز نمی‌شود، در صورتی که در ابتدای دوران بارداری مصرف شود باعث افزایش خطر ناهنجاری جنین می‌شود. و زمانی که در نزدیکی زایمان مصرف شود باعث خونریزی شدید مادر حین زایمان می‌گردد.

دوران شیردهی

∇ این دارو در شیر مادر ترشح می‌شود ولی باعث بروز عارضه‌ای در شیرخوار نمی‌شود، بهتر است با پزشک‌تان مشورت کنید.

نوزادان و کودکان

∇ کاهش دوز دارو ضروری است.

بالای ۶۰ سالگی

∇ مشکل خاصی وجود ندارد.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ با احتیاط مصرف شود، هر نوع ضربه و یا آسیب‌دیدگی کوچکی می‌تواند منجر به خون‌مردگی وسیع و خونریزی شود.

الکل

∇ پرهیز شود، الکل باعث افزایش اثر دارو می‌شود.

جراحی و بیهوشی عمومی

∇ این دارو را باید قبل از هرگونه جراحی قطع نمود و به پزشک اطلاع داده شود.

عوارض جانبی

خونریزی یکی از مهمترین و شایعترین عوارض وارفارین است. به هر نوع خون‌مردگی، سیاه شدن مدفوع، تیرگی ادرار یا خونریزی بیش از حد طبیعی توجه شود و به پزشک اطلاع داده شود.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
خونریزی / خون‌مردگی	●			■	▲	▮
تب		●		■	▲	▮
تهوع / استفراغ		●		■	▲	▮
دل درد / اسهال		●		■		
بثورات جلدی		●		■		
ریزش مو		●		■		
یرقان (زردی)		●		■		▮

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

توصیه کلی: تعداد زیادی از داروها نظیر، آسپرین، باربیتورات‌ها (قرص‌های خواب)، قرص‌های ضدحاملگی، سایمتدین (قرص معده)، مُدرها، مسهل‌ها، داروهای ضدافسردگی و آنتی‌بیوتیک‌ها باعث کاهش یا افزایش اثر وارفارین می‌شوند. همچنین زمانی که از داروهای بدون نسخه استفاده می‌کنید، داروساز را در جریان مصرف وارفارین قرار دهید.

۱- وجود انسداد در رگ‌های ریوی که ناشی از هوا، چربی و یا لخته‌های خون می‌باشد.

والپروات سدیم

اطلاعات عمومی

والپروات سدیم جزء گروه دارویی ضدتشنج‌ها است و برای بعضی از انواع بیماری صرع[1] کاربرد دارد. نحوه اثر این دارو نیز مانند سایر داروهای ضدتشنج می‌باشد و از تخلیه غیرطبیعی پیام‌های عصبی در مغز جلوگیری می‌کند، این عمل باعث کاهش تشنج می‌شود. یکی از خاصیت‌های والپروات سدیم، نداشتن اثر تسکینی در مصرف طولانی مدت آن است. با توجه به این خصوصیت می‌توان آن را در کودکانی که از صرع آتونیک (شل شدن ناگهانی عضلات بدن) و یا از صرع کوچک[2] رنج می‌برند استفاده کرد.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:

ضد تشنج

خطرات ناشی از مصرف زیاد:

کم ☐ متوسط ■ زیاد ☐

میزان وابستگی:

کم ■ متوسط ☐ زیاد ☐

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست ☐

نام‌های تجاری کانوولکس، اپی‌لیم

اطلاعات دارویی

دارویی که برای شما تجویز شده است برای درمان بیماری‌تان مناسب است، از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری نمایید.

شکل دارویی

قرص، قرص آهسته رهش، شربت و آمپول

تعداد دفعات و زمان مصرف

۲-۱ بار روزانه بعد از غذا

مقدار مصرف در بزرگسالان

۶۰۰ میلی‌گرم تا ۲/۵ گرم روزانه

شروع اثر

تا یک ساعت

مدت اثر

۱۲ ساعت یا بیشتر

رژیم غذایی توصیه شده: هیچ

ذخیره‌سازی

درظروف دربسته در جای خشک و خنک به دور از نور و دسترس اطفال نگهداری کنید.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

به یاد آوردید فوراً مصرف کنید، اگر تا وعدهٔ بعدی کمتر از ۲ ساعت باقی مانده، منتظر وعدهٔ بعد باشید و از دو برابر کردن آن وعده بپرهیزید.

قطع مصرف دارو

بدون دستور پزشک دارو را ناگهانی قطع نکنید، قطع ناگهانی باعث عود بیماری و شروع مجدد تشنجات می‌شود.

مصرف بیش از اندازه

معمولاً مصرف ناآگاهانه دارو مشکل خاصی بوجود نمی‌آورد، ولی اگر بیش از آن مصرف شود، باعث کُما می‌شود. سریعاً به پزشک اطلاع دهید.

مصرف طولانی مدت

مصرف بیش از ۶ ماه باعث آسیب کبدی می‌شود.

کنترل و پایش

انجام آزمایش‌های دوره‌ای خون جهت بررسی عملکرد کبدی و شمارش سلول‌های خونی ضروری است.

توصیه‌های ضروری

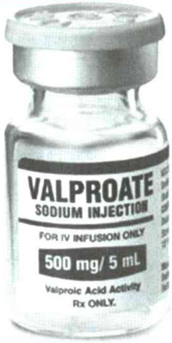
- در کودکان زیر ۳ سال که آسپرین مصرف کرده‌اند به هیچ‌وجه والپروات سدیم را هم زمان مصرف نکنید.
- بهتر است دارو را همراه غذا یا بعد از آن مصرف نمایید.
- در افرادی که فشارخون دارند نباید شکل شربت دارو را مصرف نمایند.
- در افرادی که مرض قند دارند در حین مصرف این دارو ممکن است دچار خشکی دهان، پوست خشک و برافروخته شوند.
- اگر نمی‌توانید قرص و کپسول را درسته ببلعید، آن را خرد کرده همراه غذا مصرف کنید.

نحوه دفع دارو

این دارو از راه ادرار دفع می‌گردد.

۱- بیماری سیستم عصبی است که با اختلال حمله‌ای و گذرای فعالیت الکتریکی مغز همراه است و باعث کاهش سطح هوشیاری، حرکات غیرطبیعی و اختلالات جسمی و روانی می‌شود.

SODIUM VALPROATE

اقدامات احتیاطی خاص

آیا پزشک‌تان می‌داند که:

- ∇ مدت زیادی است از بیماری کبدی یا کلیوی رنج می‌برید.
- ∇ سایر داروها را هم زمان مصرف می‌کنید.
- ∇ پورفیری دارید.
- ∇ درگیر مرض قند هستید.

دوران حاملگی

∇ ممکن است باعث ناهنجاری روی جنین شود بنابراین در این دوران تجویز نمی‌شود، اگر به دستور پزشک مجبورید در این دوران دارو را مصرف نمایید حتماً همراه آن مکمل اسید فولیک (نوعی ویتامین) را مصرف کنید.

بالای ۶۰ سالگی

∇ کاهش دوز دارو ضروری است.

دوران شیردهی

∇ این دارو در شیر مادر ترشح می‌شود ولی در دوز طبیعی آن معمولاً مشکلی برای شیرخوار بوجود نمی‌آید، بهتر است با پزشک مشورت شود.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ این دارو باعث کاهش توجه و کُندی عکس‌العمل می‌شود بهتر است تا روشن شدن اثر دارو، از انجام اینگونه مشاغل خودداری شود.

نوزادان و کودکان

∇ کاهش دوز دارو ضروری است.

الکل

∇ بپرهیزید، الکل اثرات تسکینی دارو را افزایش می‌دهد.

و

عوارض جانبی

معمولاً اثرات جانبی دارو نادر است و کمتر به شکل حادی در می‌آید. از مهمترین این عوارض می‌توان از، اختلال عملکرد کبد، غیرطبیعی شدن پلاکت‌ها[3] و ایجاد خونریزی و نامنظم شدن قاعدگی را نام برد.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
ریزش موقتی موی بدن	●		■			
افزایش وزن	●		■			
تهوع / سوءهاضمه		●		■		
بثورات جلدی		●		■		▮
خواب‌آلودگی		●		■		▮
یرقان (زردی)		●		■		▮
استفراغ		●		■		▮

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **سایر داروهای ضدتشنج**، این داروها میزان والپروات سدیم را در خون کاهش می‌دهند.
- **آسپیرین**، این دارو باعث افزایش اثرات والپروات سدیم می‌شود.
- **داروهای ضدافسردگی، ضدروان‌پریشی و کلروکین (ضدمالاریا)**، این داروها اثر والپروات سدیم را کاهش می‌دهند.
- **کلستیرامین (داروی پایین آورنده چربی خون)**، این دارو جذب والپروات سدیم را کاهش داده و میزان آن را در خون تقلیل می‌دهد.
- **سایمتیدین (قرص معده) و اریترومایسین (آنتی‌بیوتیک)**، این داروها اثرات والپروات سدیم را افزایش می‌دهد.

۲- حمله ناگهانی است و به سرعت قطع می‌شود و دورهٔ آن کمتر از ۱۰ ثانیه به طول می‌انجامد.

۳- سلول‌هایی در خون هستند که باعث انعقاد شده و با تجمع آن جلوی خونریزی و هدر رفتن خون از رگ‌ها گرفته می‌شود.

والسارتان

اطلاعات عمومی

والسارتان جزء گروه دارویی مهارکننده‌های آنزیم مبدل آنژیوتانسین II می‌باشد. آنژیوتانسین II که توسط آنزیم مبدل از آنژیوتانسین I به وجود آمده، به‌گیرنده‌هایی که در سطح عضلات رگها می‌نشیند و باعث تنگ شدن آنها می‌گردد، والسارتان این آنزیم مبدل را سرکوب کرده و نمی‌گذارد آنژیوتانسین II تشکیل شود و در نتیجه عضلات دیواره عروق شل شده و رگها گشاد و فشارخون کاهش می‌یابد. اثر ضد فشارخونی ظرف ۲ تا ۴ هفته ظاهر می‌شود. این دارو را برای نارسایی قلبی در بیمارانی که به سایر داروهای این گروه پاسخ نداده‌اند، تجویز می‌شود ولی نباید بطور هم‌زمان با بتابلوکرها (آتنولول) و یا سایر مهارکننده‌های آنزیم مبدل آنژیوتانسین II مصرف شود.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
گشادکننده‌های عروقی، ضد فشارخون

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم □ متوسط ■ زیاد □

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری دیووان، والزار، والزارکس

اطلاعات دارویی

دارویی که برای شما تجویز شده است برای درمان بیماریتان مناسب است بدون دستور پزشک میزان مصرف آن را تغییر ندهید.

شکل دارویی

قرص، کپسول

تعداد دفعات و زمان مصرف

در درمان فشارخون روزی یک بار و در صورت نیاز با دستور پزشک می‌توان یک داروی مُدر نیز همراه آن مصرف نمود. در درمان نارسایی قلبی روزی ۲ بار

مقدار مصرف در بزرگسالان

برای فشارخون ۸۰ میلی‌گرم یک بار روزانه برای نارسایی قلبی ۴۰ میلی‌گرم دو بار روزانه. در صورت ضرورت دوز دارو را می‌توان به ۱۶۰ میلی‌گرم روزانه، افزایش داد.

شروع اثر

ظرف ۲ ساعت که حداکثر پاسخ درکاهش فشارخون بعد از ۲ تا ۴ هفته ظاهر می‌شود.

مدت اثر

۲۴ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده

از مصرف زیاد مواد حاوی پتاسیم مثل موز یا نمک‌های جانشین سدیم خودداری کنید.

ذخیره‌سازی

در ظروف دربسته در جای خشک و خنک به دور از نور خورشید و دسترس اطفال نگهداری می‌شود، بهتر است دمای نگهداری آن بین ۳۰-۱۵ درجه سانتی‌گراد (دمای اتاق) باشد.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

زمانی که یک وعده را فراموش کردید بلافاصله آن را بخورید ولی هیچ‌وقت وعدهٔ بعدی را دوبرابر نکنید.

قطع مصرف دارو

بدون دستور پزشک مصرف آن را قطع نکنید، قطع ناگهانی باعث وخیم‌تر شدن فشارخون‌تان می‌شود.

مصرف بیش از اندازه

گاهی مصرف ناآگاهانه عوارضی به دنبال ندارد ولی اگر بیشتر از آن مصرف شود باعث مشکلاتی از قبیل سرگیجه می‌شود.

مصرف طولانی مدت

مشکل خاصی ندارد.

کنترل و پایش

آزمایش خون دوره‌ای جهت بررسی پتاسیم خون توصیه می‌شود.

توصیه‌های ضروری

- این دارو را می‌توانید قبل یا بعد از غذا مصرف نمایید.
- ممکن است بدن شما به این دارو حساسیت داشته باشد، که علائمی از قبیل بثورات جلدی، خارش و حتی تب ظاهر شود که بلافاصله به پزشک‌تان اطلاع دهید.
- از تغییر وضعیت ناگهانی مثل به سرعت برخاستن خودداری نمایید.

نحوه دفع دارو

بیش از ۸۰ درصد دارو از راه مدفوع و بقیه از طریق ادرار دفع می‌شود.

VALSARTAN

اقدامات احتیاطی خاص

آیا به پزشک تان گفته‌اید که:

▽ مدت طولانی مشکل کبدی یا کلیوی دارید.
▽ نارسایی احتقانی قلب[1] دارید.
▽ آنژیوادم[2] دارید.
▽ آلدسترونیسم[3] اولیه دارید.
▽ سایر داروها را هم‌زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی
▽ تجویز نمی‌شود، در صورت بروز حاملگی سریعاً به پزشک تان اطلاع دهید.

دوران شیردهی
▽ احتمال ترشح این دارو در شیر مادر، مشخص نیست، با این حال توصیه نمی‌شود.

نوزادان و کودکان
▽ تجویز نمی‌شود.

بالای ۶۰ سالگی
▽ در صورت ضرورت، دوز آن را کاهش دهید.

رانندگی و مشاغل پُرخطر
▽ به علت ایجاد سرگیجه، تا مشخص‌نشدن پاسخ بدن شما به این دارو از انجام این‌گونه فعّالیّت‌ها اجتناب کنید.

الکل
▽ بپرهیزید، مصرف هم‌زمان، مشروبات الکلی و دارو اُفت فشارخون را تشدید می‌کند.

عوارض جانبی

از عوارض جانبی آن سرگیجه، خستگی و گاهی سردرد است که معمولاً با مصرف منظم و طولانی، این عوارض از بین می‌رود.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
سرگیجه / خستگی	●		■			
سردرد	●		■			
اسهال / سوءهاضمه / تهوع		●		■		
درد مفاصل / کمردرد		●		■		
تورم		●		■	▲	▮

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **مُدرها،** مصرف هم‌زمان با والسارتان، باعث افت ناگهانی فشارخون می‌شود.
- **مکمل‌های پتاسیم، مُدرهای نگهدارنده پتاسیم و سیکلوسپورین (درپیوند اعضا مصرف می‌شود)** والسارتان باعث افزایش اثر این داروها شده و میزان پتاسیم خون را افزایش می‌دهد.

۱- زمانی که قلب قادر به پمپ کردن خون بطور طبیعی نمی‌باشد میزان خون درون قلب افزایش می‌یابد و باعث نارسایی قلبی می‌شود.
۲- نوعی واکنش عروقی است که در رگ‌های زیرجلدی بوجود آمده باعث افزایش نفوذپذیری رگ‌ها، تورم و تاول‌های بزرگ می‌شود.
۳- وقتی آلدسترون از غده فوق کلیه به میزان زیادی ترشح شود باعث اختلال الکترولیتی، پُرادراری، پرنوشی و افزایش فشارخون می‌شود.

وراپامیل

اطلاعات عمومی

وراپامیل جزء گروه داروهای مهارکننده‌های کانال کلسیمی است. این دارو با جلوگیری از انتقال کلسیم به داخل سلول از ایجاد انقباض ماهیچه‌های قلب و دیواره رگها جلوگیری کرده باعث شل شدن آنها می‌شود. این شل‌شدگی باعث عبور راحتر خون شده و خون‌رسانی به عضله قلب افزایش می‌یابد. این دارو در درمان فشارخون، درد قفسه سینه و بی‌نظمی ضربان قلب مصرف می‌شود. وراپامیل باعث کاهش حملات درد صدری شده و در پیشگیری از آن مؤثر است ولی زمانی که حمله شروع و درد در قفسه سینه وجود دارد این دارو کمکی به کاهش درد نمی‌کند. وراپامیل، تحمل فرد را در فعّالیّت‌های فیزیکی افزایش می‌دهد و برعکس سایر داروهای قلبی روی تنفس تأثیری ندارد و داروی ایمنی برای کسانی است که مشکل تنفسی یا آسم دارند. همچنین این دارو برای درمان بی‌نظمی ضربان قلب به شکل قرص و آمپول تجویز می‌شود. معمول نیست که وراپامیل را برای مصرف افرادی که از نارسایی قلبی، فشارخون پایین و کاهش ضربان قلب، رنج می‌برند تجویز کرد. با تجویز آن در این بیماران علائم بیماری‌شان وخیم‌تر می‌شود. از عوارض شایع این دارو می‌توان به یبوست اشاره کرد.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
داروهای ضد درد صدری، ضد فشارخون و ضدبی‌نظمی ضربان قلب

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم □ متوسط ■ زیاد □

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ **لازم نیست** □

نام‌های تجاری کوردیلوکس، زولورا، سکورون، یونیور، کالان

اطلاعات دارویی

دارویی که برای شما تجویز شده است برای درمان بیماری‌تان مناسب است بدون دستور پزشک میزان مصرف آن را تغییر ندهید.

شکل دارویی

قرص، قرص‌های آهسته رهش، آمپول، شکل‌های دارویی کپسول آهسته رهش و شربت در حال حاضر در ایران موجود نمی‌باشد.

تعداد دفعات و زمان مصرف

۲ تا ۳ بار روزانه (قرص و شربت)، ۱ تا ۲ بار روزانه (قرص‌های آهسته رهش)

مقدار مصرف در بزرگسالان

۱۲۰ تا ۴۸۰ میلی‌گرم روزانه

شروع اثر

۱ تا ۲ ساعت (قرص)، ۲ تا ۳ دقیقه (آمپول)

مدت اثر

۶ تا ۸ ساعت. در درمان‌های طولانی مدت یکی از اثرات مفید آن مدت اثر دارو است که تا ۱۲ ساعت باقی می‌ماند. در قرص‌های آهسته رهش ۱۲ تا ۲۴ ساعت.

رژیم غذایی توصیه شده

از خوردن آب گریپ‌فروت پرهیز کنید، گریپ‌فروت موجب می‌شود این دارو به سختی از بدن دفع شود و میزان آن در خون بالا رود.

ذخیره‌سازی

در ظروف دربسته و در جای خشک و خنک و به دور از نور و دسترس اطفال نگهداری کنید.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

زمانی که یادتان آمد فوراًبخورید، اگر تا وعدهٔ بعدی کمتر از ۳ ساعت برای (قرص و شربت) یا ۸ ساعت برای (قرص و کپسول آهسته رهش) باقی مانده کل دوز را در یک وعده مصرف نمایید.

قطع مصرف دارو

بدون دستور پزشک مصرف دارو را یک‌باره قطع نکنید. قطع ناگهانی دارو موجب عود علائم بیماری می‌شود.

مصرف بیش از اندازه

گاهی مصرف ناآگاهانه عوارضی به دنبال ندارد ولی اگر بیش از آن مصرف شود باعث مشکلاتی از قبیل سرگیجه می‌شود که لازم است به پزشک اطلاع داده شود.

مصرف طولانی مدت

مشکل خاصی ندارد.

توصیه‌های ضروری

- این دارو را به منظور جلوگیری از تحریک دستگاه گوارش، همراه با غذا مصرف کنید.
- مراقب باشید، آمپولی که به شما زده می‌شود (از طریق رگ) حتماً باید تزریق آن در مدت بیشتر از ۲ دقیقه صورت گیرد.
- باید یاد بگیرید نبض‌تان را کنترل نمائید، اگر تعداد ضربان کمتر از ۵۰ در دقیقه شد و یا بی‌نظمی در ضربان قلب حس کردید به پزشک‌تان گزارش دهید (این کار راهفته‌ای یک بار انجام دهید).
- باید بدانید این دارو فشارخون را درمان نمی‌کند بلکه آن را کنترل می‌نماید بنابراین باید با برنامه منظم، ورزش کنید، رژیم کم‌نمک داشته باشید، وزن خود را کاهش دهید، از هر گونه استرس و ناراحتی دوری کنید و سیگار نکشید.
- هنگامی که این دارو رامصرف می‌کنید از تغییر وضعیت ناگهانی بدن (مثل برخاستن ناگهانی) پرهیز نمایید.

نحوه دفع دارو

این دارو از راه ادرار دفع می‌گردد.

VERAPAMIL

اقدامات احتیاطی خاص

آیا پزشک‌تان می‌داند که:

∇ مدت زیادی دچار مشکل کبدی هستید.
∇ نارسایی قلبی دارید.
∇ پورفیری[1] دارید.
∇ سایر داروها را هم‌زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

∇ تجویز نمی‌شود، اگر در مراحل آخر حاملگی خورده شود باعث تأخیر در زایمان می‌شود.

دوران شیردهی

∇ این دارو در شیر مادر ترشح می‌شود ولی هنوز عوارضی که ممکن است بر روی شیرخوار بوجود آورد نامعلوم است، بهتر است با پزشک‌تان مشورت کنید.

نوزادان و کودکان

∇ در این رده سنی فقط با دستور پزشک مصرف می‌شود و دوز دارو کاهش داده می‌شود.

بالای ۶۰ سالگی

∇ مشکل خاصی ندارد.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ این دارو باعث سرگیجه می‌شود بنابراین از انجام این‌گونه مشاغل پرهیز کنید و اجازه دهید اثر دارو روی بدنتان مشخص شود.

الکل

∇ بپرهیزید، الکل به تنهایی باعث کاهش فشارخون می‌شود حال اگر با این دارو مصرف شود به شدت فشارخون اُفت می‌کند و سرگیجه ظاهر می‌شود.

جراحی و بیهوشی عمومی

∇ شاید ضروری باشد که قبل اعمال جراحی و بیهوشی عمومی یا بی‌حسی موضعی یا درمان‌های دندانپزشکی مصرف دارو متوقف شود در این مورد با پزشک یا دندانپزشک خود مشورت کنید.

عوارض جانبی

وراپامیل زمانی که طولانی مدت مصرف شود باعث ژنیکوماستی (بزرگی پستان‌ها در مردان) و افزایش بافت لثه می‌شود.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
یبوست / سردرد	●		■			
تهوع و استفراغ / ورم مچ پا	●		■			
برافروختگی		●	■			
سرگیجه		●		■		
حجیم شدن پستان و بافت لثه		●		■		
بثورات جلدی		●		■		■

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **سایر داروهای قلبی**، زمانی که هم‌زمان با وراپامیل مصرف شود خطر ضربانهای غیرطبیعی و نارسایی قلبی را افزایش می‌دهند.
- **کاربامازپین (داروی ضد تشنج)**، وراپامیل اثر این دارو را افزایش می‌دهد.
- **سیکلوسپورین (داروی مورد مصرف در پیوند اعضا)**، وراپامیل باعث افزایش میزان این دارو در خون می‌شود که گاهی کاهش دوز دارو ضرورت می‌یابد.
- **داروهای ضد فشارخون**، زمانی که با وراپامین مصرف شود باعث اُفت بیشتر فشارخون می‌شود.
- **دیگوکسین (داروی قلبی)**، اثر این دارو در مصرف هم‌زمان با وراپامیل افزایش می‌یابد و شاید کاهش دوز آن ضروری باشد.

۱ـ اختلال در متابولیسم پورفیرین است که ناشی از اختلال عملکرد کبدی است و باعث درد شکم، حساسیت پوستی به نور خورشید می‌شود.

ونلافاکسین

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
ضد افسردگی‌ها

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم □ متوسط □ زیاد ■

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ **لازم نیست** □

نام‌های تجاری اِفکسور

اطلاعات عمومی

(این دارو در حال حاضر در بازار دارویی ایران موجود نیست). ونلافاکسین، داروی ضدافسردگی است با منشأ شیمیایی، که از ترکیب داروهای سه‌حلقه‌ای[1] و مهارکننده‌های بازجذب سروتونین[2] بدون وجود عوارض آنها، تهیه شده است. مانند سایر ضدافسردگی‌ها، ونلافاکسین هم باعث بالارفتن خلق، بهبود اشتها، ایجاد انگیزه لازم جهت انجام امور عادی زندگی و فعال شدن در عرصه اجتماع می‌شود.

از عوارض دارویی آن می‌توان از تهوع، سرگیجه، خواب‌آلودگی یا بی‌خوابی و بی‌قراری نام برد. کاهش وزن نیز جزء عوارضی است که به‌علت کاهش اشتها ممکن است بروز کند. در شرایطی که از حداکثر دوز دارو استفاده می‌شود فشارخون افزایش می‌یابد که نیاز به کنترل و پایش مداوم آن در طول درمان می‌باشد.

اطلاعات دارویی

دارویی که برای شما تجویز شده است، برای درمان بیماری‌تان مناسب است، از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری نمایید.

شکل دارویی

قرص، کپسول آهسته رهش

تعداد دفعات و زمان مصرف

۲ بار روزانه (قرص)، یکبار روزانه (کپسول آهسته رهش) حتماً دارو را بعد از غذا مصرف کنید.

مقدار مصرف در بزرگسالان

۱۵۰-۷۵ میلی‌گرم روزانه، برای بیماران سرپایی و ۳۷۵ میلی‌گرم برای بیماران به شدت افسرده و بستری

شروع اثر

اثرات ضدافسردگی دارو بعد از ۳-۲ هفته و سایر اثرات بعد از چند روز احساس می‌شود.

مدت اثر

در حدود ۱۲-۸ ساعت، و برای کپسول آهسته رهش تا ۲۴ ساعت، اثرات ضدافسردگی تا ۶ هفته پس از قطع دارو باقی می‌ماند.

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

در ظروف دربسته در جای خشک و خنک، به دور از دسترس اطفال نگهداری شود.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

دوز فراموش شده را مصرف نکنید، منتظر وعده بعدی باشید و طبق برنامه تنظیمی خودتان مصرف را ادامه دهید.

قطع مصرف دارو

این دارو را نباید بطور ناگهانی قطع نمود، قطع دارو با نظارت پزشک، به تدریج انجام می‌شود.

مصرف بیش از اندازه

در صورت بروز کاهش نبض و نامنظم بودن آن و از دست رفتن هوشیاری بلافاصله به اورژانس اطلاع دهید. تا رسیدن اورژانس اقدامات اولیه را انجام دهید.

"به راهنمای اقدامات اولیه در مسمومیت‌های دارویی در انتهای کتاب مراجعه نمایید."

مصرف طولانی مدت

در صورتی که دارو به تدریج قطع نشود عوارض قطع دارو مانند سردرد، سرگیجه، تهوع، اضطراب، لرز، بی‌خوابی و ضعف بوجود می‌آید.

کنترل و پایش

فشار خون، بطور منظم اندازه‌گیری شود.

توصیه‌های ضروری

- این دارو را همراه یا بعد از غذا مصرف نمایید.
- منتظر اثرات دارو بعد از ۱ تا ۲ روز نباشید، ظهور اثرات درمانی آن شاید به ۲ تا ۳ هفته زمان احتیاج داشته باشد.

نحوه دفع دارو

عمدهٔ دارو از راه ادرار دفع می‌گردد.

۱- دسته‌ای از داروهای ضدافسردگی است که از بازجذب انتقال دهنده‌های عصبی سروتونین و نوراپی‌نفرین جلوگیری کرده و با این مکانیزم علائم افسردگی را برطرف می‌کند در ترکیب شیمیایی آن سه حلقه وجود دارد.

VENLAFAXINE

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید به پزشک‌تان گفته‌اید که:

∇ به سایر داروهای ضدافسردگی حساسیت نشان داده و درگیر عوارض آن بوده‌اید.
∇ مدت طولانی درگیری بیماری کبدی یا کلیوی بوده‌اید.
∇ مشکل قلبی یا فشارخون دارید.
∇ صرع دارید و تشنج می‌کنید.
∇ به خوردن الکل یا مصرف مواد مخدر عادت دارید.
∇ سایر داروها را هم زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

∇ ایمنی مصرف آن در این دوران تأیید نشده است.

دوران شیردهی

∇ توصیه نمی‌شود.

نوزادان و کودکان

∇ در سنین زیر ۱۸ سال توصیه نمی‌شود.

بالای ۶۰ سالگی

∇ در این سنین عوارض داروها بیشتر نمایان می‌شود، کاهش دوز ضروری است.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ این دارو باعث خواب‌آلودگی، سرگیجه و تاری دید می‌شود، تا مشخص نشدن اثر دارو از انجام اینگونه مشاغل خودداری کنید.

الکل

∇ بپرهیزید، الکل باعث افزایش اثر تسکینی دارو می‌شود.

و

عوارض جانبی

عوارض دارویی شایع عبارتند از: ضعف، تهوع، بی قراری و سرگیجه. بعضی از این عوارض با ادامه مصرف بعد از چند روز برطرف می‌شود. بی قراری ممکن است با اضطراب، عصبانی شدن، لرزش اندام‌ها، آشفتگی، کابوس و گیجی همراه شود.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
تهوع / بی قراری / بی خوابی	●		■			
ضعف / تاری دید	●		■			
خواب‌آلودگی / سرگیجه	●		■			
کاهش اشتها		●		■		
اختلال جنسی		●		■	▲	
بثورات جلدی / خارش		●		■	▲	▮

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **آرامبخش** ها، این داروها باعث افزایش اثرات تسکینی ونلافاکسین می‌شوند.
- **داروهای ضدفشارخون**، ونلافاکسین اثرات این داروها را کاهش می‌دهد.
- **مهارکننده‌های مونوآمین‌اکسیداز (سایر داروهای ضدافسردگی)**، مصرف هم زمان این داروها به شکل خطرناکی فشارخون را افزایش می‌دهند، بهتر است ۱۴ روز فاصله از قطع داروهای مهارکننده مونوآمین‌اکسیداز و شروع مصرف ونلافاکسین باشد.

۲- انتقال‌دهندهٔ عصبی است که در مغز و نخاع وجود دارد، عملکرد مهاری دارد و در فرایندهای گوناگونی مانند خواب، ادراک درد و اختلالات خلقی (افسردگی و شیدایی) نقش دارد.

هالوپریدول

اطلاعات عمومی

هالوپریدول در سال ۱۹۶۰ میلادی (۱۳۳۹ خورشیدی) به بازار دارویی جهان معرفی شد. یکی از خواص این دارو کاهش خشونت و پرخاشگری است که در اختلالات روانی مانند اسکیزوفرنی[۱]، شیدایی[۲]، و جنون و سایر اختلالاتی که با توهم همراه است بروز می‌کند. از کاربردهای دیگر آن در درمان کوتاه‌مدت اضطراب شدید است، هالوپریدول بر روی منشاء اصلی بیماری بی‌تأثیر است فقط علائم آن را بهبود می‌بخشد. همچنین برای درمان کودکانی که مشکلات رفتاری از جمله تیک (اختلال توره) دارند و به سایر داروها پاسخ نداده‌اند استفاده می‌شود. هالوپریدول علایم تیک را از بین می‌برد ولی می‌تواند موجب عوارضی مانند ترس از مدرسه شود و علایم اضطرابی و وسواسی این اختلال نیز برای مدت‌ها باقی می‌ماند که باید به طور جداگانه درمان شود. از عوارض شایع هالوپریدول می‌توان به حرکات غیرارادی و گرفتگی عضلات صورت و اندام‌ها اشاره کرد.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:

ضد روان‌پریشی

خطرات ناشی از مصرف زیاد:

کم ☐ متوسط ■ زیاد ☐

میزان وابستگی:

کم ■ متوسط ☐ زیاد ☐

نسخه پزشک لازم است ■ **لازم نیست** ☐

نام‌های تجاری هالدول، دوزیک

اطلاعات دارویی

دارویی که برای شما تجویز شده است، برای درمان بیماری‌تان مناسب است، از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری نمایید.

شکل دارویی

قرص، محلول و آمپول، شکل کپسول و شربت آن در بازار دارویی ایران موجود نیست.

تعداد دفعات و زمان مصرف

۴-۲ بار روزانه

مقدار مصرف در بزرگسالان

در اختلالات روانی، ۱۰-۳ میلی‌گرم روزانه در شروع درمان که حداکثر به ۳۰ میلی‌گرم در روز برحسب نیاز می‌رسد. در اضطراب شدید، ۱ میلی‌گرم روزانه

شروع اثر

۳-۲ ساعت (خوراکی) و ۳۰-۲۰ دقیقه (تزریقی)

مدت اثر

۲۴-۶ ساعت (خوراکی)، ۴-۲ ساعت (تزریقی)

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

در ظروف غیرقابل نفوذ نسبت به هوا و نور، در جای خشک و خنک و به دور از دسترس اطفال نگهداری شود.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

به خاطر آورید بلافاصله مصرف کنید، اگر تا وعدهٔ بعدی کمتر از ۳ ساعت مانده، منتظر وعده بعدی باشید و از دو برابر کردن دوز آن خودداری نمایید.

قطع مصرف دارو

بدون مشورت و نظارت پزشک دارو را قطع نکنید، قطع ناگهانی دارو ممکن است باعث عود بیماری شود.

مصرف بیش از اندازه

معمولاً مصرف ناآگاهانه دارو مشکلی بوجود نمی‌آورد ولی اگر بیش از آن مصرف شود می‌تواند علائمی مانند خواب‌آلودگی غیرطبیعی، ضعف یا گرفتگی عضلانی و غش را بدنبال داشته باشد، فوراً به پزشک اطلاع دهید.

مصرف طولانی مدت

مصرف مداوم دارو پس از چند ماه ممکن است باعث حرکات غیرارادی و غیرطبیعی چشم‌ها، صورت و زبان شود و گاهی ممکن است یرقان (زردی) بوجود می‌آید.

توصیه‌های ضروری

- می‌توانید دارو را همراه غذا یا شیر مصرف نمایید.
- اثرات دارو به سرعت ظاهر نمی‌شود و بتدریج ایجاد می‌گردد.

نحوه دفع دارو

عمدهٔ آن از راه ادرار دفع می‌گردد.

۱- یا روان‌گسیختگی به گروهی از اختلالات روانی گفته می‌شود که مشخصه آن وجود بهم ریختگی فکر، ادراک، هیجان و رفتار است ادراکات فرد شکل توهم به خود می‌گیرد و هیجانات بسیار نامناسبی از خود نشان می‌دهد.

۲- یک نوع اختلال خلقی است که با برآشفتگی شدید و هیجانات غیرقابل کنترل همراه است.

HALOPERIDOL

اقدامات احتیاطی خاص

آیا پزشک‌تان می‌داند که:

- ∇ مدت زیادی است درگیر بیماری کبدی یا کلیوی هستید.
- ∇ مشکل قلبی دارید.
- ∇ صرع دارید و تشنج می‌کنید.
- ∇ تیروئید شما پُرکار است.
- ∇ پارکینسون دارید.
- ∇ از آب سیاه[۳] رنج می‌برید.
- ∇ از بیماری‌های تنفسی مانند آسم و برونشیت رنج می‌برید.
- ∇ فئوکروموسیتوم[۴] دارید.
- ∇ سایر داروها را هم زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

∇ ایمنی مصرف آن در این دوران تأیید نشده است.

دوران شیردهی

∇ این دارو در شیر مادر ترشح شده و ممکن است برای شیرخوار مضر باشد.

نوزادان و کودکان

∇ در موارد خاصی برای این گروه سنی تجویز می‌شود، کاهش دوز ضروری است.

بالای ۶۰ سالگی

∇ کاهش دوز ضروری است.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ این دارو باعث خواب‌آلودگی و کُندی عکس‌العمل می‌شود، تا مشخص شدن اثر دارو از انجام اینگونه مشاغل خودداری کنید.

الکل

∇ بپرهیزید، الکل اثرات تسکینی دارو را به شدت افزایش می‌دهد.

عوارض جانبی

از عوارض شایع هالوپریدول ایجاد حرکات غیرارادی صورت و اندام‌ها (پارکینسون) که با تنظیم دوز دارو برطرف می‌شود.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
خواب‌آلودگی / رخوت	●		■			
کاهش اشتها	●		■			
پارکینسون	●			■		
سرگیجه / غش		●		■		
بثورات جلدی		●		■	▲	
تب بالا / گیجی		●		■	▲	■

۵

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **آرامبخش‌ها**، داروهای مسکن اثرات تسکینی هالوپریدول را تشدید می‌کند.
- **ریفامپین (آنتی‌بیوتیک) و داروهای ضدتشنج**، این داروها باعث کاهش اثرات هالوپریدول شده، در صورتی که نیاز است دو دارو هم‌زمان مصرف شود باید دوز هالوپریدول افزایش یابد.
- **لیتیوم (داروی ضدروان‌پریشی)**، مصرف هم زمان این دو دارو باعث افزایش حرکات غیرارادی (پارکینسون) می‌شود.
- **ترفنادین (آنتی‌هیستامین)**، مصرف هم زمان با هالوپریدول باعث افزایش عوارض قلبی می‌شود.

۳- اختلال چشمی است که با کم تحرکی، لرزش اندام‌ها، گرفتگی و حرکات ناخواسته عضلانی همراه است.

۴- توموری است که در بافت غده فوق کلیه قرار دارد و باعث افزایش قابل توجه فشارخون می‌شود.

هپارین

اطلاعات عمومی

هپارین داروی ضدانعقادی است که باعث مهار تولید لخته خون و تجزیه آن می‌شود. هپارین معمولاً در اورژانس‌ها بخاطر واکنش سریع آن در تجزیه لخته خون بکار می‌رود، بیماری که در بدنش لخته ایجاد شده است، اگر این لخته به مغز یا ریه‌ها برسد خطرات جبران‌ناپذیری بوجود می‌آورد، با تزریق فوری هپارین و عملکرد سریع این دارو در تجزیه لخته و جلوگیری از تشکیل لخته‌های جدید باعث کاهش خطر گرفتگی رگ‌ها شده و جان بیماران را نجات می‌دهد. بیمارانی که تحت عمل جراحی باز قلب قرارگرفته‌اند یا دیالیز کلیوی می‌شوند، برای جلوگیری از ایجاد لخته باید هپارین مصرف کنند. هپارین با دوز کم معمولاً برای بعد از عمل جراحی‌ها برای جلوگیری از ایجاد لخته در عروق سیاهرگی پا تجویز می‌شود. این دارو برای تأثیر همزمان اثرات ضدانعقادی با داروهای ضدانعقاد آهسته اثر مثل وارفارین مصرف می‌شود. هپارین برای درمان نوعی از آنژین صدری (درد قفسه سینه) به نام آنژین ناپایدار[1] نیز تجویز می‌شود. خطرناکترین عارضه این دارو و همهٔ داروهای ضدانعقادی، خونریزی شدید است. برای این منظور باید قابلیت انعقادی خون مرتباً بررسی و آزمایش شود. خونمردگی در محل تزریق، یکی از عوارض خفیف و شایع این دارو است که گذرا بوده و نگران‌کننده نمی‌باشد.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
ضدانعقادها
(حلّ‌کننده‌های لخته‌های خون)

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم ☐ متوسط ☐ زیاد ■

میزان وابستگی:
کم ■ متوسط ☐ زیاد ☐

نسخه پزشک لازم است ■ **لازم نیست** ☐

نام‌های تجاری کلسی‌پارین، منوپارین، مولتی‌پارین

اطلاعات دارویی

این دارو تحت نظارت پزشکی برای بیمار تزریق می‌شود و برای مصرف خانگی نمی‌باشد.

شکل دارویی

آمپول

تعداد دفعات و زمان مصرف

هر ۸ تا ۱۲ ساعت در هنگام تزریق وریدی مصرف می‌شود، هپارین با وزن مولکولی سبک معمولاً یک بار در روز تزریق می‌گردد.

مقدار مصرف در بزرگسالان

تعیین دوز درمانی بستگی به وضعیت بیمار دارد که آیا برای درمان و لیز لخته یا برای پیشگیری از آن استفاده می‌شود.

شروع اثر: تا ۱۵ دقیقه

مدت اثر: ۴ تا ۱۲ ساعت بعد از توقف درمان و برای هپارین با وزن مولکولی سبک ۲۴ ساعت پس از قطع دارو.

رژیم غذایی توصیه شده: هیچ

ذخیره‌سازی

در جای خشک و خنک به دور از دسترس اطفال نگهداری می‌شود.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

این دارو به علت اینکه تحت نظارت پزشک در بیمارستان تزریق می‌شود امکان فراموش شدن وعده‌های آن کم است در هر صورت اگر این اتفاق افتاد فوراً به پزشک معالج اطلاع دهید.

قطع مصرف دارو

اگر بدون دستور پزشک مصرف آن قطع گردد باعث ایجاد لخته خونی در رگ‌ها شده و خطرات جبران‌ناپذیری به دنبال دارد.

مصرف بیش از اندازه

در صورت بروز چنین وضعیتی سریعاً کادر درمانی را خبر کنید از عوارض مصرف بیش از حد دارو، خونریزی شدید، سردرد و از حال رفتن است که کادر درمانی بلافاصله با تزریق داروی **پروتامین** جلوی عوارض دارو را می‌گیرند.

"به راهنمای اقدامات اولیه در مسمومیت‌های دارویی در انتهای کتاب مراجعه کنید".

مصرف طولانی مدت

در موارد نادری شاید طاسی و پوکی استخوان در مصرف درازمدت دارو بوجود آید، اگر این دارو را طولانی مدت مصرف کنید احتمال اینکه بدن نسبت به دارو تحمل یابد زیاد است. این بدان معنی است که دوز معمول دارو بعد از مدتی اثر خود را از دست داده و مؤثر واقع نمی‌شود.

توصیه‌های ضروری

- هنگامی که دارو زیرجلدی تزریق می‌شود موضع را ماساژ و یا فشار ندهید.
- از تزریق دارو در شعاع ۵ سانتی‌متری اطراف ناف خودداری کنید. نگران این موضوع نباشید پرسنل درمانی اطلاع کافی دارند.
- آزمایش زمان نسبی ترمبوپلاستین (PTT)[2] را مرتباً انجام دهید و میزان آن نباید از ۱/۵ تا ۲/۵ برابر میزان طبیعی بیشتر باشد.
- خانم‌ها در زمان قاعدگی بهتر است دارو را بطور موقت قطع کنند.
- در هنگام مسواک زدن از فشار بیش از حد بر روی لثه‌ها پرهیز کنید و مسواک نرمی انتخاب نمایید.
- از فعّالیّت‌هایی که حتی منجر به آسیب‌های جزئی به بدن می‌شود خودداری کنید.

نحوه دفع دارو

مقادیر ناچیز دارو از طریق ادرار دفع می‌گردد.

HEPARIN

اقدامات احتیاطی خاص

آیا پزشک‌تان می‌داند که:

- ∇ مدت طولانی مشکل کبدی یا کلیوی داشته‌اید.
- ∇ فشارخون دارید.
- ∇ فوری دچار خونریزی می‌شوید و یا خونریزی شما به‌سرعت بند نمی‌آید.
- ∇ حساسیّت دارید.
- ∇ از زخم معده رنج می‌برید.
- ∇ سایر داروها را هم‌زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

∇ می‌توان تجویز نمود ولی کنترل و پایش دقیقی باید روی مادر انجام شود، در صورتی که بارداری نزدیک به زایمان باشد در هنگام زایمان مقدار زیادی خون دفع خواهد شد، بهتر است با مشورت پزشک معالج تجویز صورت گیرد.

دوران شیردهی

∇ این دارو در شیر مادر ترشح نمی‌شود ولی بهتر است با احتیاط تجویز شود.

نوزادان و کودکان

∇ دوز دارو باید براساس **سن** و **وزن** کودک تنظیم شود.

بالای ۶۰ سالگی

∇ مشکلی ندارد.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ پرهیز شود، به علت افزایش احتمال ایجاد خونریزی و خونمردگی فراوان در حین انجام این مشاغل بهتر است از اینگونه مشاغل خودداری کنید.

الکل

∇ ممکن است قطع دارو ضروری باشد با پزشک یا دندانپزشک خود قبل از هر گونه عمل جراحی مشورت شود.

عوارض جانبی

مثل تمام داروهای ضدانعقادی شایع‌ترین عارضه دارو خونریزی است، عوارض دارو در مصرف طولانی و با دوز کم معمولاً کاهش می‌یابد.

علائم / اثرات	فراوانی: شایع	فراوانی: نادر	مشورت با پزشک: در موارد شدید	مشورت با پزشک: در همه موارد	بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک ▮
خونریزی / خونمردگی	●			■		
طاسی		●		■		
درداستخوان‌ها		●		■		
بثورات جلدی		●		■	▲	▮
تنگی نفس		●		■		▮
یرقان /استفراغ خونی		●		■		▮

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **کلوپیدوگرل، تیکلوپیدین و دی‌پیریدامول (همگی جزء داروهای ضدانعقادی هستند)، در مصرف همزمان با هپارین اثرضدانعقادی هپارین را افزایش می‌دهند بنابراین مقدار مصرف آن باید با توجه به دوز سایر داروها تنظیم شود.**
- **زمانی که هپارین مصرف می‌کنید نباید آسپرین مصرف شود، مصرف همزمان باعث افزایش اثرضدانعقادی دارو شده و موجب خونریزی از روده‌ها و مفاصل می‌شود.**

۱- نوعی درد قفسه سینه است که معمولاً در حالت استراحت یا هنگام برخاستن از خواب بوجود می‌آید، این درد همراه تعریق شدید یا احساس سبکی سر، تهوع و تنگی نفس است.

۲- آزمایشی است جهت تعیین زمان انعقاد خون

هیدرالازین

اطلاعات عمومی

هیدرالازین جزء داروهای گشادکننده عروقی است که با اثر مستقیم روی عضلات دیواره عروق باعث گشاد شدن رگ‌ها شده و فشارخون را کاهش دهد. هیدرالازین یکی از ایمن‌ترین داروهای این گروه است که در دوران بارداری نیز می‌توان آن را برای کنترل فشارخون مصرف نمود.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:

ضدفشارخون

خطرات ناشی از مصرف زیاد:

کم ☐ متوسط ■ زیاد ☐

میزان وابستگی:

کم ■ متوسط ☐ زیاد ☐

نسخه پزشک لازم است ■ **لازم نیست** ☐

نام‌های تجاری آلازین تابز، آپرسولین

اطلاعات دارویی

دارویی که برای شما تجویز شده است برای درمان بیماریتان ضروری است بدون دستور پزشک میزان مصرف آن را تغییر ندهید.

شکل دارویی

قرص، آمپول

تعداد دفعات و زمان مصرف

در درمان فشارخون متوسط تا شدید، ۴ بار روزانه، در درمان حملات فشارخون در حاملگی، شکل آمپول آن در موقع حمله تزریق و در هر ۲۰ تا ۳۰ دقیقه تکرار می‌شود.

مقدار مصرف در بزرگسالان

برای درمان فشارخون متوسط تا شدید، در شروع درمان ۱۰ میلی‌گرم چهار بار روزانه به مدت ۳ تا ۴ روز بعد تا ۵۰ میلی‌گرم ۴ بار روزانه افزایش می‌یابد، حداکثر دوز روزانه آن ۴۰۰ میلی‌گرم می‌باشد.

در فشارخون بسیار شدید ۱۰ تا ۵۰ میلی‌گرم شکل آمپول آن از راه رگی یا عضلانی تجویز می‌شود که در صورت نیاز دوز آن تکرار می‌گردد. نوع مصرف و باید هر چه زودتر به فرم خوراکی دارو تبدیل شود.

در حملات فشارخون حاملگی در شروع ۵ میلی‌گرم بصورت آمپول از طریق رگی تزریق می‌شود و در هر ۲۰ تا ۳۰ دقیقه تکرار می‌گردد تا فشارخون به حد طبیعی بازگردد.

شروع اثر

قرص ۲۰ تا ۳۰ دقیقه، آمپول (وریدی) ۵ تا ۲۰ دقیقه، آمپول (عضلانی) ۱۰ تا ۳۰ دقیقه

مدت اثر

قرص ۲ تا ۴ ساعت، آمپول (وریدی و عضلانی) ۲ تا ۶ ساعت.

رژیم غذایی توصیه شده

از مصرف مقادیر زیاد چای، قهوه و کولا (موجود در نوشابه‌ها) در طی درمان با این دارو پرهیز کنید.

ذخیره‌سازی

در ظروف دربسته در جای خشک و خنک به دور از نور خورشید و دسترس اطفال نگهداری می‌شود، بهتر است دمای نگهداری آن دمای اتاق باشد.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

زمانی که یک وعده را فراموش کردید بلافاصله آن را بخورید ولی از دو برابر کردن وعده بعدی خودداری کنید.

قطع مصرف دارو

قطع ناگهانی آن باعث حمله فشارخون می‌شود، بنابراین بدون دستور پزشک مصرف آن را قطع نکنید.

مصرف بیش از اندازه

گاهی مصرف ناآگاهانه عوارضی به دنبال ندارد ولی اگر بیشتر از آن مصرف شود باعث مشکلاتی از قبیل سرگیجه می‌شود.

مصرف طولانی مدت

مصرف طولانی مدت ممکن است باعث ورم قوزک پا شود.

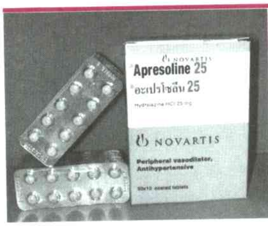
توصیه‌های ضروری

- این دارو را به همراه غذا مصرف کنید تا جذب بهتری داشته باشد.
- آمپول آن زمانی که داخل رگی تزریق می‌شود باید به آهستگی تزریق شود.
- علاوه بر مصرف این دارو باید وزن خود را کاهش دهید، نمک کمتر مصرف کنید، سیگار نکشید، تمرینات منظم ورزشی داشته باشید و از تنش‌های روانی جلوگیری کنید.
- هفته‌ای یا دوهفته‌ای یک بار خودتان را وزن کنید، فشارخون بگیرید و ساق پا یا قوزک پا را از نظر وجود یا عدم وجود تورم بررسی کنید.
- مصرف هم‌زمان داروهای ضدسرفه، ضد سرماخوردگی و ضدحساسیت را با این دارو، با مشورت پزشک انجام دهید.

نحوه دفع دارو

این دارو از طریق ادرار دفع می‌شود.

HYDRALAZINE

اقدامات احتیاطی خاص

آیا پزشک‌تان می‌داند که:

∇ مشکل کلیوی برای مدت طولانی داشتید.
∇ مشکل قلبی دارید.
∇ از ورم‌اندام‌ها رنج می‌برید.
∇ سایر داروها را هم‌زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

∇ در شکل آمپول آن از حملات فشارخون در این دوران جلوگیری می‌کند و مصرف آن مجاز است.

دوران شیردهی

∇ در شیر مادر ترشح می‌شود ولی عوارضی برای شیرخوار گزارش نشده است، بهتر است با پزشک‌تان مشورت کنید.

نوزادان و کودکان

∇ کاهش دوز دارو ضرورت دارد.

بالای ۶۰ سالگی

∇ در صورت ضرورت دوز آن را کاهش دهید.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ به علت ایجاد گیجی و سرگیجه و تا مشخص شدن اثر دارو روی بدن شما از انجام این‌گونه مشاغل خودداری کنید.

الکل

∇ بپرهیزید، الکل ممکن است باعث تشدید اثرات دارو شده و فشارخون را هر چه بیشتر پایین آورد.

عوارض جانبی

از عوارض شایع آن تهوع می‌باشد که با مصرف طولانی مدت کاهش می‌یابد.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
تهوع	●		■			
تورم قوزک پا /احتباس مایع	●		■			
سرگیجه / خستگی		●		■		
بثورات جلدی		●		■		
درد قفسه سینه		●		■		
تپش قلب		●		■	▲	▮

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **نیترات‌ها (مثل نیتروگلیسرین)**، مصرف هم‌زمان با هیدرالازین، باعث تشدید اثرات کاهش فشارخون می‌گردد.
- **اپی‌نفرین (افزایش‌دهنده فشارخون)**، مصرف همزمان با هیدرالازین باعث کاهش اثرات انقباض عروقی اپی‌نفرین می‌شود.
- **داروهای ضدالتهاب غیراستروئیدی (مثل بروفن)**، باعث کاهش اثر ضدفشارخونی هیدرالازین می‌شود.

هیدروکسید منیزیوم

اطلاعات عمومی

هیدروکسید منیزیوم یک ضد اسید سریع‌الاثر است که برای خنثی کردن اسید معده به کار می‌رود. این دارو برای درمان سوءهاضمه و سوزش سردل در اشکال مختلف عرضه می‌شود. هیدروکسید منیزیوم از درد ناشی از زخم‌های معده و دوازدهه، التهاب معده و التهاب مری ناشی از برگشت مواد غذایی، جلوگیری می‌کند. البته داروهای دیگری نیز امروزه برای درمان این عوارض وجود دارند. همچنین هیدروکسید منیزیوم با افزایش نفوذپذیری عروق باعث انتقال آب به داخل روده‌ها برای نرم کردن مدفوع می‌شود و با این عمل به عنوان یک ملین اثر خود را می‌گذارد. غالباً هیدروکسید منیزیوم به تنهایی به عنوان ضد اسید بکار نمی‌رود چرا که خاصیت ملینی نیز دارد. با این حال برای بروز اثر ضد اسیدی، بدون اثر ملینی، آن را همراه با هیدروکسید آلومینیوم (که سبب یبوست می‌شود) بکار می‌برند.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:

ضد اسید معده و ملین

خطرات ناشی از مصرف زیاد:

کم ■ متوسط □ زیاد □

میزان وابستگی:

کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست ■

(در خارج از ایران)

نام‌های تجاری کرم منیزیا، میلک منیزیا

اطلاعات دارویی

دارویی که تجویز شده برای درمان بیماری‌تان مناسب است از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری کنید.

شکل دارویی

سوسپانسیون، شکل قرص و پودر آن در ایران موجود نیست.

تعداد دفعات و زمان مصرف

روزی ۴-۱ بار با آب و ترجیحاً یک ساعت بعد از غذا و در زمان خواب

مقدار مصرف در بزرگسالان

ضد اسید معده، ۲-۱ گرم (قرص)؛ ۲۰-۵میلی‌لیتر در هر نوبت (سوسپانسیون)؛ ملین، ۲۰-۵میلی‌لیتر در هر نوبت(سوسپانسیون)

شروع اثر

ضد اسید معده، در عرض ۱۵ دقیقه؛ ملین، ۸-۲ ساعت

مدت اثر

۴-۲ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

در ظروف دربسته در جای خنک (نه سرد)، خشک و دور از دسترس کودکان قرار دهید.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

به محض یادآوری مصرف کنید.

قطع مصرف دارو

اگر به عنوان ملین مصرف می‌کنید، به محض عدم نیاز می‌توان بدون خطر آن را قطع کرد. اگر به عنوان درمان زخم معده مصرف شود، باید از توصیه‌های پزشک استفاده کنید.

مصرف بیش از اندازه

معمولاً مصرف ناآگاهانه مشکلی بوجود نمی‌آورد ولی اگر بیش از آن مصرف شود و یا علائمی غیرطبیعی ظاهر شود بلافاصله به پزشک اطلاع دهید.

مصرف طولانی مدت

هیدروکسید منیزیوم را نباید بدون مشورت با پزشک به مدت طولانی مصرف کرد. اگر سن شما بیش از ۴۰ سال است و دچار سوءهاضمه یا سوزش سردل هستند، باید بررسی دقیق‌تری انجام شود. مصرف طولانی مدت در کسانی که دچار آسیب کلیوی هستند به خواب‌آلودگی، گیجی و ضعف می‌انجامد که حاصل تجمع منیزیوم در بدن است.

توصیه‌های ضروری

- سوسپانسیون دارو را به خوبی تکان دهید و بعد مصرف نمایید.
- اگر هدف از مصرف این دارو اثرات ملینی آن است همراه آن ورزش کنید و در رژیم غذایی خود تغییری بوجود آورید.

نحوه دفع دارو

از راه مدفوع دفع می‌شود.

MAGNESIUM HYDROXIDE

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک‌تان می‌داند که:

- ∇ مشکل مزمن کلیوی دارید.
- ∇ از اختلال روده رنج می‌برید.
- ∇ سایر داروها را هم زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

∇ شواهدی از خطر وجود ندارد اما در مورد مناسب‌ترین درمان با پزشک خود مشورت کنید.

دوران شیردهی

∇ با احتیاط مصرف شود.

نوزادان و کودکان

∇ در سنین زیر یکسال توصیه نمی‌شود مگر در صورت توصیه پزشک. در کودکان بزرگتر کاهش مقدار مصرف ضروری است.

بالای ۶۰ سالگی

∇ مشکل خاصی وجود ندارد.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ مشکل شناخته شده‌ای وجود ندارد.

الکل

∇ از مصرف بیش از حد الکل خودداری کنید چون سبب تحریک معده و کاهش اثرات مفید دارو می‌شود.

۵

عوارض جانبی

اسهال تنها عارضه جانبی شایع این دارو است. گیجی و ضعف عضلانی به علت جذب مقادیر زیاد منیزیوم توسط بدن ممکن است در افرادی که عملکرد ضعیف کلیوی دارند، بوجود آید.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
اسهال	●		■			

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **توصیه عمومی**، هیدروکسید منیزیوم با جذب داروهای خوراکی از جمله آنتی‌بیوتیک‌های تتراسیکلین، مکمل‌های آهن، فنی توئین (ضد تشنج) کاهش می‌دهد.
- **قرص‌های پوشش‌دار**، هیدروکسید منیزیوم همانند سایر ضداسیدهای معده سبب برداشته شدن پوشش این داروها می‌شود و گاهی به تحریک معده منجر می‌شود.

هیدروکسی‌زین

اطلاعات عمومی

هیدروکسی‌زین جزء داروهای ضد حساسیت و ضد اضطرابی است. این دارو با مهار برخی فعالیت‌های مغزی باعث اثر آرامبخشی و ضداضطرابی می‌شود و از طرفی دیگر به علت شباهت ساختمان شیمیایی آن به هیستامین می‌تواند قبل از هیستامین به گیرنده‌های هیستامینی متصل شده از اثرات حساسیتی آن جلوگیری نماید. عمدهٔ مصرف آن در خارش‌های ناشی از واکنش‌های حساسیتی مانند کهیر و التهابات پوستی است. مسمومیت این دارو ناشی از مصرف بیش از حد است و سبب اُفت فشارخون و آرامبخشی بیش از اندازه می‌شود.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:

ضد خارش، ضد اضطراب، آرامبخش

خطرات ناشی از مصرف زیاد:

کم ■ متوسط □ زیاد □

میزان وابستگی:

کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری آتاراکس، ویستاریل

اطلاعات دارویی

دارویی که برای شما تجویز شده است، برای درمان بیماری‌تان مناسب است از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری کنید.

شکل دارویی

قرص، شربت

تعداد دفعات و زمان مصرف

۴-۳ بار در روز

مقدار مصرف در بزرگسالان

برای خارش، بزرگسالان دوز اولیه ۱۰ میلی‌گرم در هنگام خواب و در صورت نیاز به ۲۵ میلی‌گرم افزایش می‌یابد، کودکان ۰/۶ میلی‌گرم در هر کیلو وزن بدن هر ۶ ساعت. برای اضطراب، بزرگسالان ۱۰-۵ میلی‌گرم ۴ بار روزانه، کودکان مشابه دوز بالا

شروع اثر

سریع

مدت اثر

۲۰ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده

هیچ

ذخیره‌سازی

در ظروف دربسته در دمای اتاق به دور از نور و دسترس اطفال نگهداری شود.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

به یادتان آمد بخورید.

قطع مصرف دارو

پس از طی دوره بیماری بدون هیچ مشکلی به تدریج دوز دارو را کم و نهایتاً قطع کنید.

مصرف بیش از اندازه

معمولاً مصرف ناآگاهانه مشکل خاصی ایجاد نمی‌کند ولی اگر بیش از آن مصرف شود علائمی مانند سرگیجه و خواب‌آلودگی شدید بروز کند به پزشک اطلاع دهید.

مصرف طولانی مدت

پس از بهبودی از علائم بیماری مصرف این دارو راادامه ندهید.

توصیه‌های ضروری

- **برای جلوگیری از خشکی دهان با آب ولرم غرغره کنید و از آدامس یا آب‌نبات کم قنداستفاده نمایید.**
- **در طی مصرف این دارو ممکن است در هنگام برخاستن دچار سرگیجه شوید، که لازم است این کار را به آهستگی انجام دهید.**

نحوه دفع دارو

عمدهٔ دارو از راه ادرار دفع می‌گردد.

HYDROXYZINE

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک‌تان می‌داند که:

∇ آسم دارید.

∇ افسردگی دارید.

∇ به مصرف مشروبات الکلی عادت دارید.

∇ از مسکن‌ها زیاد استفاده می‌کنید.

دوران حاملگی

∇ توصیه نمی‌شود.

دوران شیردهی

∇ در شیر مادر ترشح شده و ممکن است برای شیرخوار مضر باشد.

نوزادان و کودکان

∇ کاهش دوز ضروری است.

بالای ۶۰ سالگی

∇ کاهش دوز ضروری است.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ این دارو باعث خواب‌آلودگی و سرگیجه می‌شود بنابراین تا مشخص شدن اثرات دارو روی بدنتان از انجام این گونه مشاغل خودداری کنید.

الکل

∇ مصرف الکل اثرات تسکینی دارو را افزایش می‌دهد و می‌تواند بسیار خطرناک باشد.

عوارض جانبی

شایع‌ترین عارضه این دارو خواب‌آلودگی است که معمولاً با تداوم مصرف دارو بتدریج برطرف می‌شود.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
خواب‌آلودگی / خشکی دهان	●		■			
سرگیجه		●	■			
ضعف		●	■			
لکنت زبان		●		■		
تشنج		●		■	▲	■
بثورات جلدی		●		■	▲	■

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **مسکن‌ها،** مسکن‌ها اثر تسکینی هیدروکسی‌زین را تشدید کرده باعث عوارض خطرناکی می‌شود.
- **ضدافسردگی،** در مصرف هم زمان باعث اُفت هر چه بیشتر فشارخون شده و می‌تواند بسیار خطرناک باشد.

هیدروکلروتیازید

اطلاعات عمومی

هیدروکلروتیازید به گروه داروهای مدر تیازیدی تعلق دارد که آب اضافی را از بدن خارج و خیز (احتباس مایع) را در بیماران دچار نارسایی احتقانی قلب، بیماری کلیوی، سیروز کبدی[1] و سندرم پیش از قاعدگی کاهش می‌دهد. این دارو در درمان فشارخون بالا نیز بکار می‌رود. هیدروکلروتیازید سبب افزایش دفع پتاسیم از ادرار می‌شود که این اُفت پتاسیم خون باعث ضربان‌های نامنظم قلبی بویژه در بیمارانی که قرص قلبی مصرف می‌کنند می‌شود. به همین دلیل، از غذاهای حاوی پتاسیم فراوان و یا مکمل‌های پتاسیم به همراه هیدروکلروتیازید استفاده می‌شود.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:

مُدر

خطرات ناشی از مصرف زیاد:

کم ■ متوسط □ زیاد □

میزان وابستگی:

کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری اسی درکس، اورتیک

اطلاعات دارویی

دارویی که تجویز شده برای درمان بیماریتان مناسب است از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری کنید.

شکل دارویی

قرص

تعداد دفعات و زمان مصرف

روزی یکبار یا هر دو روز یکبار در هنگام صبح تا ۴ بعدازظهر

مقدار مصرف در بزرگسالان

روزی ۵۰-۲۵ میلی‌گرم

شروع اثر

در عرض ۲ ساعت

مدت اثر

۱۲-۶ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده

استفاده از این دارو ممکن است سبب کاهش پتاسیم بدن است. میوه (بخصوص موز) و سبزیجات تازه را به مقدار زیاد مصرف کنید. با پزشک خود در مورد کاهش مقدار نمک غذا و یا مصرف مکمل‌های پتاسیم مشورت نمایید.

ذخیره‌سازی

در ظروف دربسته در جای خنک و خشک و دور از نور و دسترس کودکان قرار دهید.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

به محض یادآوری مصرف کنید. اگر بعد از ساعت ۴ بعدازظهر به یاد آوردید دارو را مصرف نکرده‌اید آن را مصرف نکنید چون ممکن است شب هنگام مجبور شوید برای ادرارکردن بیدار شوید.

قطع مصرف دارو

مصرف دارو را بدون مشورت با پزشک قطع نکنید. ممکن است علایم بیماری عود کند.

مصرف بیش از اندازه

معمولاً مصرف ناآگاهانه مشکل خاصی بوجود نمی‌آورد ولی اگر بیش از آن مصرف شود و یا علائمی غیرطبیعی بوجود آید بلافاصله به پزشک اطلاع دهید.

مصرف طولانی مدت

دفع بیش از اندازه پتاسیم و عدم تعادل سایر نمک‌ها ممکن است رخ دهد.

کنترل و پایش

آزمون‌های خونی باید بطور دوره‌ای برای کنترل عملکرد کلیوی و تعیین میزان پتاسیم و سایر نمک‌ها انجام شود.

توصیه‌های ضروری

- این دارو را همراه غذا مصرف کنید.
- برای جلوگیری از واکنش‌های حساسیتی نسبت به نور در معرض نور خورشید قرار نگیرید.
- در هنگام برخاستن ناگهانی ممکن است کاهش فشارخون وضعیتی و سرگیجه رخ دهد که سعی کنید این عمل را به آهستگی انجام دهید.

نحوه دفع دارو

عمدهٔ دارو از راه ادرار دفع می‌گردد.

۱- نوعی بیماری کبدی است که بافت کبد به علت عوامل مختلف از جمله الکل و داروها تغییر کرده و باعث اختلال در عملکرد آن می‌شود.

HYDROCHLOROTHIAZIDE

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک تان می داند که:

- ∇ مشکل مزمن کبدی یا کلیوی دارید.
- ∇ سابقه نقرس دارید.
- ∇ از دیابت رنج می برید.
- ∇ پورفیری[2] دارید.
- ∇ نارسایی غدد فوق کلیوی یا لوپوس اریتماتو[3] دارید.
- ∇ سایر داروها را هم زمان مصرف می کنید.

دوران حاملگی

∇ معمولاً تجویز نمی شود. ممکن است سبب ایجاد زردی در نوزاد شود. با پزشک خود مشورت کنید.

دوران شیردهی

∇ این دارو وارد شیر می شود اما در مقادیر طبیعی احتمال درگیری شیرخوار اندک است. با پزشک خود مشورت کنید.

نوزادان و کودکان

∇ معمولاً تجویز نمی شود. درصورت تجویز شدن کاهش دوز ضروری است.

بالای ۶۰ سالگی

∇ احتمال افزایش عوارض جانبی وجود دارد. دوز دارو را کاهش دهید.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ از آنجاکه دارو ممکن است هوشیاری راکاهش و سبب گیجی شود، لذا تا مشخص شدن اثر دارو بر بدن از انجام چنین فعالیت‌هایی بپرهیزید.

الکل

∇ مقدار مصرف را کاهش دهید. هیدروکلروتیازید سبب افزایش دفع آب بدن شده و مستی بدنبال مصرف الکل را افزایش می دهد.

عوارض جانبی

اغلب عوارض جانبی به علت از دست رفتن زیاد پتاسیم است. این امر معمولاً با مصرف مکمل های پتاسیم قابل جبران است. در موارد نادر، در افراد مستعد ممکن است نقرس روی دهد و در بعضی مواقع کنترل قند خون نیز در دیابتی ها مشکل تر خواهد شد.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
گرفتگی عضلانی	●		■			
خواب‌آلودگی گیجی		●	■			
اختلالات گوارشی		●	■			
ناتوانی جنسی گذرا		●	■			
بثورات جلدی		●		■	▲	

تداخل دارویی (مصرف همزمان با سایر داروها)

- **مسکن‌ها**، برخی از مسکن‌ها ممکن است اثر مدری هیدروکلروتیازید را کاهش دهند بنابراین مقدار مصرف دارو باید تنظیم شود.
- **دیگوکسین (قرص قلبی)**، عوارض جانبی ممکن است در صورت دفع مقادیر بیش از حد پتاسیم، افزایش یابند.
- **کورتون‌ها**، این داروها سبب افزایش دفع پتاسیم از بدن می شوند در صورت مصرف همزمان با هیدروکلروتیازیدها این شرایط وخیم تر می شود.
- **لیتیوم (ضدروان پریشی)**، هیدروکلروتیازید ممکن است سبب افزایش میزان لیتیوم خون شود که خطر عوارض جانبی را بالا می برد.

۲- نوعی بیماری خونی که با درگیری پوستی و کبدی همراه است.

۳- نوعی بیماری بافت همبند که با درگیری پوست، مفاصل، خون و دستگاه عصبی همراه است.

۵

هیدروکورتیزون

اطلاعات عمومی

هیدروکورتیزون از نظر شیمیایی مشابه هورمون کورتیزونی است که توسط غدد فوق‌کلیوی تولید می‌شود. به همین دلیل، این دارو برای جایگزینی هورمون‌های فوق کلیوی در موارد نارسایی آن (بیماری آدیسون) بکار می‌رود. کاربرد اصلی هیدروکورتیزون در درمان انواع بیماری‌های حساسیتی و التهابی است. مصرف موضعی این دارو سبب بهبود سریع التهاب پوست، چشم و گوش خارجی می‌شود. هیدروکورتیزون خوراکی در درمان آسم، بیماری التهابی روده و انواع بیماری‌های روماتیسمی و حساسیتی بکار می‌رود. تزریق مستقیم به مفاصل از درد و خشکی آنها می‌کاهد. تزریق دارو ممکن است در درمان حملات حاد آسم مؤثر باشد. مصرف بیش از حد فرآورده‌های پوستی هیدروکورتیزون سبب نازک شدگی دایمی پوست می‌شود. مصرف خوراکی بلندمدت دارو در مقادیر زیاد سبب عوارض جانبی وخیمی می‌شود.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:

ضد التهاب (کورتون)

خطرات ناشی از مصرف زیاد:

کم ■ متوسط □ زیاد □

میزان وابستگی:

کم ■ متوسط □ زیاد □

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □

نام‌های تجاری کولیفوم، هیدروکورتون، سولوکورتف

اطلاعات دارویی

دارویی که تجویز شده برای درمان بیماری تان مناسب است از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری کنید.

شکل دارویی

قرص، آمپول، کف مقعدی، کرم، پماد موضعی، پماد و قطره چشمی یا گوشی

تعداد دفعات و زمان مصرف

برحسب نوع بیماری متفاوت است.

مقدار مصرف در بزرگسالان

برحسب نوع بیماری متفاوت است.

شروع اثر

در عرض ۴-۱ روز

مدت اثر

تا ۱۲ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده

مصرف نمک را باید در صورت مصرف خوراکی دارو، متوقف نمود. همچنین ممکن است مصرف مکمل‌های پتاسیم ضروری باشد.

ذخیره‌سازی

در محفظه سربسته در جای خنک و خشک و دور از دسترس کودکان قرار دهید.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

به محض یادآوری مصرف کنید. اگر نوبت بعدی در ۲ ساعت آینده خواهد بود، نوبت فراموش شده را مصرف کنید و از مصرف نوبت بعدی صرف نظر کنید.

قطع مصرف دارو

مصرف دارو را بدون مشورت با پزشک قطع نکنید، بدنبال درمان طولانی مدت با هیدروکورتیزون خوراکی، قطع تدریجی دارو لازم است.

مصرف بیش از اندازه

معمولاً مصرف ناآگاهانه دارو مشکل خاصی ایجاد نمی‌کند ولی اگر بیش از آن مصرف شود یا علائمی غیرطبیعی بروز کند لازم است به پزشک اطلاع دهید.

مصرف طولانی مدت

براساس روش تجویز، مصرف دوزهای بالای دارو به مدت طولانی سبب دیابت، بیماری آب سیاه، شکنندگی استخوان‌ها و نازکی پوست و تأخیر رشد در کودکان می‌شود. بیمارانی که به مدت طولانی از این دارو استفاده می‌کنند، باید کارت درمان به همراه داشته باشند.

کنترل و پایش: کنترل دوره‌ای فشارخون معمولاً در موارد مصرف خوراکی دارو لازم است.

توصیه‌های ضروری

- در صورتی که وزن‌تان افزایش پیدا کرد یا صورت‌تان گرد شد به پزشک اطلاع دهید.
- در افراد سالمندی که دارو را مجبورند مداوم مصرف کنند توصیه می‌شود ورزش و فیزیوتراپی را فراموش نکنند و از شیر و لبنیات به مقدار کافی استفاده نمایند.
- این دارو ممکن است باعث نازکی پوست شود و انواع عفونت‌ها را بوجود آورد، بنابراین در طی مصرف دارو مراقب پوست خود باشید.
- از انجام معاینهٔ دوره‌ای چشم در حین مصرف این دارو غافل نشوید.

نحوه دفع دارو

عمدهٔ دارو از راه ادرار دفع می‌گردد.

HYDROCORTISONE

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک‌تان می‌داند که:

∇ مشکلات کبدی یا کلیوی دارید.
∇ سابقه زخم معده دارید.
∇ سابقه بیماری روانی یا تشنج دارید.
∇ از آب سیاه[1] رنج می‌برید.
∇ سابقه سل دارید.
∇ سابقه دیابت یا مشکلات قلبی دارید.
∇ سایر داروها را هم زمان مصرف می‌کنید.

دوران حاملگی

∇ شواهدی از خطر در موارد مصرف موضعی وجود ندارد. مصرف خوراکی ممکن است بر جنین در حال رشد اثر بگذارد.

دوران شیردهی

∇ دارو از شیر عبور می‌کند و ممکن است بر شیرخوار اثر بگذارد.

نوزادان و کودکان

∇ کاهش دوز ضروری است.

بالای ۶۰ سالگی

∇ ممکن است کاهش دوز ضروری باشد.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ مشکل خاصی وجود ندارد.

الکل

∇ مصرف نکنید. الکل خطر زخم معده را در صورت مصرف خوراکی دارو بالا می‌برد.

عوارض جانبی

اغلب عوارض جانبی جدی هنگامی رخ می‌دهند که مقادیر زیاد هیدروکورتیزون بصورت خوراکی و به مدت طولانی مصرف شود. این عوارض جانبی را باید حین درمان بدقت کنترل نمود.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
سوءهاضمه	●		■			
افزایش وزن	●		■			
آکنه (جوش‌های غرور)	●		■			
احتباس مایع		●		■		
ضعف عضلانی		●		■		
تغییرات خلقی		●		■		

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **باربیتورات‌ها (قرص خواب)، ضدتشنج‌ها و ریفامپیسین (آنتی‌بیوتیک)**، این داروها از تأثیر هیدروکورتیزون می‌کاهند.
- **داروهای ضددیابت، داروهای ضدفشارخون**، هیدروکورتیزون از اثر این داروها می‌کاهد.
- **واکسن‌ها**، ممکن است واکنش‌های شدیدی با برخی انواع خاص واکسن در حین مصرف هیدروکورتیزون رخ دهد.

۱- افزایش ناگهانی فشار داخل چشمی که منجر به تاری دید و سردرد می‌شود که اگر درمان نشود باعث کوری می‌شود.

هیوسین

اطلاعات عمومی

منشأ اصلی هیوسین از گیاهی به نام بنگ دانه یا شاهدانه است. این دارو برای انواع گرفتگی‌ها و قولنج‌های شکمی، صفراوی و ادراری و برای جلوگیری از ایجاد تهوع و استفراغ به کار می‌رود. هیوسین می‌تواند مسیر اعصابی را که پیام‌های تهوع و استفراغ را به مغز می‌برند مسدود کند، همچنین می‌تواند باعث گشادی مردمک چشم شود. هیوسین را به دو شکل می‌سازند، هیوسین بوتیل بروميد که برای کاهش قولنج‌های گوارشی در بیماری رودهٔ تحریک‌پذیر[1] و گاهی اوقات برای درمان قاعدگی دردناک تجویز می‌شود. شکل دیگر آن هیوسین هیدروبروميد است که برای درمان بیماری مسافرت[2] و سرگیجه و تهوع ناشی از اختلالات گوش داخلی بکار می‌رود. هیوسین را می‌توان بصورت چسب پوستی و جایگزین قرص آن تجویز نمود. این شکل از هیوسین برای دارودرمانی قبل از عمل جراحی بکار می‌رود. قطره چشمی آن نیز باعث گشادی مردمک می‌شود و برای معاینات و جراحی چشم به کار می‌رود. این اشکال دارویی (چسب پوستی و قطره چشمی) در ایران موجود نمی‌باشد.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:
ضد بیماری روده تحریک‌پذیر، ضد گرفتگی شکم، مجاری صفراوی و ادراری و تغییردهندهٔ مردمک

خطرات ناشی از مصرف زیاد:
کم □ متوسط □ زیاد ■

میزان وابستگی:
کم □ متوسط □ زیاد ■

نسخه پزشک لازم است ■ لازم نیست □
(در خارج از ایران بدون نسخه تحویل می‌شود)

نام‌های تجاری بوسکوپان، پامین

اطلاعات دارویی

دارویی که برای شما تجویز شده است برای درمان بیماری‌تان مناسب است، از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری کنید.

شکل دارویی

قرص، آمپول (اشکال چسب پوستی و قطره چشمی در ایران موجود نیست)

تعداد دفعات و زمان مصرف

در بیماری رودهٔ تحریک‌پذیر، بنا بر نیاز تا ۴ بار در روز؛ در تهوع و استفراغ، ۳ بار در روز، و شکل چسب پوستی آن هر ۳ روز یکبار تعویض می‌شود.

مقدار مصرف در بزرگسالان

در رودهٔ تحریک‌پذیر، ۸۰ میلی‌گرم (نوع هیوسین بوتیل بروميد) روزانه؛ در تهوع و استفراغ، ۰/۳ میلی‌گرم (نوع هیوسین هیدروبروميد) هر دوز

شروع اثر تا ۱ ساعت

مدت اثر

تا ۶ ساعت (شکل قرص) و تا ۷۲ ساعت (شکل چسب پوستی)

رژیم غذایی توصیه شده هیچ

ذخیره‌سازی

در ظروف دربسته در جای خشک و خنک به دور از نور و دسترس اطفال نگهداری شود.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

به خاطر آوردید سریعاً بخورید، اگر تا وعدهٔ بعدی مدت زمان زیادی باقی نمانده است، منتظر وعده بعدی باشید و از دو برابر کردن دوز آن خودداری نمایید.

قطع مصرف دارو

هر زمان که بهبودی حاصل شد بلافاصله دارو را قطع کنید.

مصرف بیش از اندازه

معمولاً مصرف ناآگاهانه مشکل خاصی بوجود نمی‌آورد ولی اگر بیش از آن مصرف شود و علائمی مانند خواب‌آلودگی غیرطبیعی و آشفتگی ایجاد شود بلافاصله به پزشک اطلاع دهید.

مصرف طولانی مدت

نیازی به مصرف بیش از چند روز نمی‌باشد.

توصیه‌های ضروری

- خشکی دهان از معضلات مصرف این دارو است بنابراین برای رفع آن کافی روزی چندبار آب ولرم غرغره کنید یا از آدامس و آب‌نبات کم‌قند استفاده نمایید.

نحوه دفع دارو

این دارو از راه ادرار دفع می‌گردد.

۱- بیماری بسیار شایعی است که با علایم طولانی مدت درد قلنجی شکم، آروغ، نفخ، اسهال یا یبوست بروز می‌کند، علت آن شناخته شده نیست.

۲- در شرایطی که فرد در اتومبیل نشسته است مرکز تعادل آن مرتباً در حال برقراری تعادل است پس از مدتی در افراد حساس این مرکز بیش از حد فعال شده و باعث حالت تهوع و استفراغ می‌شود که به آن بیماری حرکت می‌گویند.

HYOSCINE

اقدامات احتیاطی خاص

آیا به پزشک‌تان گفته‌اید که:

- ∇ مدت زیادی است درگیر بیماری کبدی یا کلیوی هستید.
- ∇ درگیر میاستنی‌گراو[۳] هستید.
- ∇ دچار مگاکولون[۴] یا انسداد روده هستید.
- ∇ دچاراحتباس ادرار یا مشکل پروستات هستید.
- ∇ سایر داروها را هم زمان مصرف می‌کنید.
- ∇ مشکل قلبی دارید.
- ∇ از آب سیاه[۵] رنج می‌برید.
- ∇ پورفیری[۶] دارید.

دوران حاملگی

∇ ایمنی مصرف آن در این دوران تأیید نشده است بهتر است با پزشک مشورت شود.

دوران شیردهی

∇ هیوسین باعث کاهش شیر مادر شده و ممکن است برای شیرخوار نیز مضر باشد. عموماً مصرف آن در این دوران توصیه نمی‌شود.

نوزادان و کودکان

∇ در کودکان زیر ۶ سال توصیه نمی‌شود، در سایر سنین نیز کاهش دوز ضروری است.

بالای ۶۰ سالگی

∇ کاهش دوز ضروری است.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ این دارو باعث تاری دید و خواب‌آلودگی می‌شود. بنابراین تا مشخص شدن اثر دارو روی بدن‌تان از انجام این‌گونه مشاغل خودداری کنید.

الکل

∇ بپرهیزید، الکل باعث تشدید اثرات تسکینی دارو می‌شود.

عوارض جانبی

مصرف شکل آمپول یا قرص هیوسین همراه با انواع متفاوتی از عوارض خفیف است که به‌عنوان نمونه می‌توان از خشکی دهان نام برد، این عوارض با کاهش دوز دارو برطرف می‌شوند.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
خواب‌آلودگی / خشکی دهان	●		■			
یبوست		●	■			
تاری دید	●			■		
احتباس ادرار		●		■		
افزایش ضربان قلب		●		■		

تداخل دارویی (مصرف هم‌زمان با سایر داروها)

- **توصیه کلی،** داروهایی که باعث بروز خشکی دهان، یبوست و احتباس ادراری می‌شوند در مصرف هم زمان با هیوسین، عوارض آنها تشدید می‌گردد.
- **مسکن‌ها،** داروهای مسکنی که باعث تضعیف سیستم اعصاب مرکزی (مغز و نخاع) می‌گردند مانند ضداضطراب‌ها، مسکن‌های مخدری، ضدافسردگی‌ها، قرص‌های خواب‌آور و داروهای ضدروان‌پریشی در مصرف هم‌زمان با هیوسین باعث افزایش اثر تسکینی این دارو می‌شوند.

۳- در هر سنی اتفاق می‌افتد، زنان بیشتر از مردان درگیر این بیماری می‌شوند بیماری همراه ضعف و خستگی غیرطبیعی عضلات بخصوص عضلات چشم (که باعث دوبینی می‌شود) و عضلات صورت، حلق و حنجره می‌باشد.

۴- بخشهایی از رودهٔ‌بزرگ است که متسع‌شده (بیش از ۶ سانتی‌متر) و دیوارهٔ آن بسیار نازک می‌شود، این حالت بیشتر در اختلالات التهابی روده دیده می‌شود.

۵- اختلال چشمی است که باعث افزایش فشار داخلی چشم شده و در صورت عدم درمان باعث سردرد، کاهش بینایی و نهایتاً کوری می‌شود.

۶- اختلالی در متابولیسم پورفیرین است که ناشی از اختلال عملکرد کبدی است و باعث دل درد، حساسیت پوستی به نور خورشید شده و وقتی فرد در معرض نور خورشید قرار گیرد دچار ضایعات متعددی می‌شود.

یورسودزوکسی کولیک اسید

اطلاعات عمومی

یورسودزوکسی کولیک اسید ماده‌ای است که در حالت طبیعی در صفرا به عنوان اسید صفراوی موجود می‌باشد. این ماده پس از ورود به بدن در صفرا تجمع می‌یابد و باعث حل شدن کلسترول موجود در صفرا می‌شود، این عمل از طریق جلوگیری از ساخت و ترشح کبدی کلسترول و نیز مهار جذب روده‌ای آن صورت می‌گیرد. آنقدر کلسترول کاهش می‌یابد که به تدریج سنگ صفرا حل شده و متلاشی می‌شود. اثر حل‌کنندگی دارو و روند متلاشی شدن سنگ صفرا به کُندی صورت می‌گیرد و شاید لازم باشد برای یکسال یا بیشتر دارو را مدام مصرف نمایید. در برخی از شرایط با قطع دارو، روند تشکیل سنگ مجدداً آغاز می‌شود. معمولاً همراه مصرف دارو باید رژیم غذایی‌تان را تغییر دهید و کلسترول کمتر مصرف نمایید و از غذاهای پُرفیبر استفاده نمایید.

طبقه‌بندی

گروه دارویی:

حل‌کننده سنگ‌های صفراوی

خطرات ناشی از مصرف زیاد:

کم ☐ متوسط ■ زیاد ☐

میزان وابستگی:

کم ■ متوسط ☐ زیاد ☐

نسخه پزشک لازم است ■ **لازم نیست** ☐

نام‌های تجاری آکتی‌گال، دلورسان

اطلاعات دارویی

دارویی که برای شما تجویز شده است، برای درمان بیماری‌تان مناسب است از تغییر دوز آن بدون دستور پزشک خودداری کنید.

شکل دارویی

قرص، کپسول

تعداد دفعات و زمان مصرف

۳-۲ بار روزانه، همراه غذا

مقدار مصرف در بزرگسالان

۱۰-۸ میلی‌گرم هر کیلوگرم وزن بدن روزانه

شروع اثر

۳-۱ ساعت

مدت اثر

۸ ساعت

رژیم غذایی توصیه شده

تغییر رژیم غذایی ضروری است، بیشتر در مواد پُرفیبر مانند نان سبوس‌دار، سبزی و سالاد استفاده شود، سعی کنید بیشتر از مواد غذایی کم کلسترول مانند ماهی، مرغ و میگو استفاده شود از خوردن زیاد سس‌های چرب و خشکبار خودداری کنید.

ذخیره‌سازی

در ظروف دربسته در دمای اتاق به دور از نور و دسترس اطفال نگهداری شود.

فراموش کردن یک وعده مصرف دارو

یادتان آمد بلافاصله مصرف نمایید ولی اگر تا وعدهٔ بعدی کمتر از ۲ ساعت مانده منتظر وعده بعد باشید و از دو برابر کردن دوز آن خودداری کنید.

قطع مصرف دارو

این دارو باید حداقل به مدت یک سال مصرف شود تا سنگ صفرا کاملاً حل گردد.

مصرف بیش از اندازه

معمولاً مصرف ناآگاهانه مشکل خاصی بوجود نمی‌آورد ولی اگر بیش از آن مصرف شود و علائمی غیرطبیعی بروز کند به پزشک مراجعه کنید.

مصرف طولانی مدت

معمولاً این دارو برای مصرف یک سال تجویز می‌شود.

کنترل و پایش

هر ۶ ماه یکبار از کبد و کیسه صفرا سونوگرافی و عکس رادیوگرافی تهیه شود.

توصیه‌های ضروری

- این دارو را همراه با غذا مصرف نمایید و در صورتی که شربت معده مصرف می‌کنید بین مصرف آنها حداقل ۲ ساعت فاصله بگذارید.
- پس از توقف مصرف دارو، عود سنگ ظرف مدت ۵ سال در نیمی از بیماران دیده شده است.
- در صورتی که پس از یکسال سنگ حل نشود ادامه مصرف آن جایز نیست و بی‌خطر بودن مصرف آن بیش از ۲ سال ثابت نشده است.

نحوه دفع دارو

عمدهٔ دفع دارو از راه مدفوع است.

اقدامات احتیاطی خاص

مطمئن هستید پزشک‌تان می‌داند که:

∇ مشکل کبدی دارید.

∇ زخم معده دارید و دارو مصرف می‌کنید.

∇ سایر داروها را هم زمان استفاده می‌کنید.

دوران حاملگی

∇ توصیه نمی‌شود.

دوران شیردهی

∇ با وجود این که دارو در شیر مادر ترشح نمی‌شود ولی مصرف آن در این دوران با احتیاط انجام شود.

نوزادان و کودکان

∇ توصیه نمی‌شود.

بالای ۶۰ سالگی

∇ کاهش دوز ضروری است.

رانندگی و مشاغل پُرخطر

∇ مشکلی ندارد.

الکل

∇ مشروبات الکلی در درازمدت باعث صدمات زیاد کبدی می‌شود و وجود کبدی آسیب دیده اثرات دارو را کاهش می‌دهد.

عوارض جانبی

مهمترین عارضه جانبی آن اسهال می‌باشد که با تنظیم دوز دارو توسط پزشک برطرف می‌شود.

علائم / اثرات	فراوانی		مشورت با پزشک		بلافاصله قطع دارو	تماس فوری با پزشک
	شایع	نادر	در موارد شدید	در همه موارد		
اسهال	●		■			
درد پشت	●		■			
تهوع، استفراغ		●	■			
احساس مزه فلزی		●	■			
سرگیجه		●	■			

تداخل دارویی (مصرف همزمان با سایر داروها)

- **شربت‌های معده‌حاوی آلومینیوم**، این داروها جذب یورسودزوکسی کولیک اسید راکاهش می‌دهد و میزان آن را در خون پایین آورده و از اثرات آن می‌کاهد.
- **قرص‌های ضدحاملگی**، باعث کاهش اثرات درمانی یورسودزوکسی کولیک اسید می‌شود.

بخش

۴

ویتامین‌ها و مواد معدنی

الفبای ویتامین‌ها و مواد معدنی

این بخش اطلاعات دقیقی در مورد ۲۴ ویتامین و ماده معدنی اصلی را که مورد نیاز بدن هستند و بدن خود نمی‌تواند آنها را بسازد، ارائه می‌دهد. این بخش شامل ویتامین آ، ث، د، ای، کا، اچ (بیوتین) و انواع ویتامین‌های ب و ۱۱ عنصر ضروری معدنی است.

در ادامه مطالبی ارائه می‌شود که راهنمای مفیدی برای افرادی است که گمان می‌کنند رژیم غذایی‌شان فاقد مقادیر کافی ویتامین‌ها یا مواد معدنی است، این افراد دچار بیماری‌های دستگاه گوارش یا کبد می‌باشند و به مقادیر بیشتر ویتامین نیاز دارند.

آهن

سایر اسامی

فومارات فروس، گلوکونات فروس، سولفات فروس، دکستران آهن، ترکیب پلی‌ساکاریدی آهن.

دسترسی

سولفات فروس، فومارات فروس، گلوکونات فروس و ترکیب پلی‌ساکاریدی آهن همگی، بدون نسخه و در ترکیب مولتی‌ویتامین‌ها و مواد معدنی عرضه می‌شوند. دکستران شکل تزریقی آهن است که تنها با تجویز پزشک قابل مصرف است.

اثرات

آهن نقش مهمی در تشکیل سلول‌های قرمز خون (آهن جزء اصلی تشکیل دهندهٔ این سلول‌ها است به عبارتی $\frac{۲}{۳}$ آهن بدن در این سلول‌ها است) دارد و جز حیاتی رنگدانه هموگلوبین محسوب می‌شود. آهن به شکل میوگلوبین در عضلات ذخیره شده و در حین ورزش از آن استفاده می‌شود. همچنین آهن جزء اساسی بعضی از آنزیم‌ها است و در جذب اکسیژن توسط سلول‌ها و تبدیل قند خون به انرژی نقش دارد.

رژیم غذایی و سایر منابع طبیعی

جگر بهترین منبع آهن است. گوشت قرمز (بخصوص ماهیچه)، تخم‌مرغ، مرغ، ماهی و سبزیجات دارای برگ سبز، میوه‌های خشک، غلات غنی شده، نان و ماکارونی، فندق و حبوبات خشک نیز منابع غنی بشمار می‌روند. آهن گوشت، تخم‌مرغ، مرغ و ماهی بهتر از آهن سبزیجات جذب می‌شود. غذاهای حاوی ویتامین C، جذب آهن را بالا می‌برند.

نیاز روزانه

نیاز روزانه آهن بدین شرح است: ۱/۷ میلی‌گرم (از تولد تا سه ماهگی)، ۴/۳ میلی‌گرم (۶-۴ ماهگی)، ۷/۸ میلی‌گرم (۱۲-۷ ماهگی)؛ ۶/۹ میلی‌گرم (۳-۱ سالگی)؛ ۶/۱ میلی‌گرم (۶-۴ سالگی)؛ ۸/۷ میلی‌گرم (۱۰-۷ سالگی)؛ ۱۱/۳ میلی‌گرم (پسران ۱۸-۱۱ سال)؛ ۱۴/۸ میلی‌گرم (زنان ۵۰-۱۱ سال) و ۸/۷ میلی‌گرم (مردان ۱۹ سال به بالا و زنان ۵۱ سال به بالا). میزان نیاز به آهن در نوزادان تا ۳-۲ ماه پس از تولد، افزایش می‌یابد.

ضرورت مصرف مکمل‌ها

اغلب رژیم‌های متعادل حاوی مقادیر کافی آهن هستند. با این حال در دوران بارداری به مقادیر بیشتر آهن نیاز می‌باشد. مکمل‌ها در زمان بارداری تا ۳-۲ ماه پس از تولد نوزاد برای حفظ ذخایر آهن بدن مادر کاربرد دارند. نوزادان زودرس پس از گذشت چند هفته از تولدشان، باید مکمل آهن دریافت کنند تا از کمبود آهن در بدن آنها

جلوگیری شود. مکمل‌ها در گیاه‌خواران جوان، زنان دچار قاعدگی شدید و افرادی که به علت بیماری به طور مزمن خون از دست می‌دهند (مثلاً زخم معده)، مفید می‌باشد.

علایم کمبود

کمبود آهن سبب کم‌خونی می‌شود. علایم کم‌خونی شامل رنگ‌پریدگی، خستگی، تنگی نفس و تپش قلب است. بی‌تفاوتی، تحریک‌پذیری و مقاومت کم در برابر عفونت نیز از علائم دیگر آن محسوب می‌شود. کمبود آهن بر عملکرد ذهنی و رفتاری نیز اثر می‌گذارد.

دوز درمانی در موارد کمبود

این مقدار به حساسیت فرد و شدت عارضه بستگی دارد. در بزرگسالان، کم‌خونی فقر آهن معمولاً با ۲۰۰-۱۰۰ میلی‌گرم آهن (معمولاً بصورت سولفات یا گلوکونات فروس) درمان می‌شود. در کودکان از این مقدار براساس سن و وزن کاسته می‌شود. مکمل‌های آهن به میزان ۶۰-۳۰ میلی‌گرم در دوران بارداری مصرف می‌شوند.

علایم و خطرات ناشی از مصرف زیاد

دوز بیش از حد آهن بسیار خطرناک است. درد شکم، تهوع و استفراغ و نفخ، کاهش آب بدن و اُفت شدید فشارخون ممکن است رخ دهد. در چنین مواردی باید به سرعت اورژانس را خبر کرد.

مصرف بیش از حد و مزمن آهن بویژه به همراه مقادیر زیاد ویتامین C در افراد مستعد، سبب تجمع آهن در اندام‌ها شده به نارسایی احتقانی قلب، التهاب و تغییر بافت کبد و مرض قند می‌انجامد. این وضعیت هموکروماتوز نامیده می‌شود.

اسید پانتوتنیک (B_5)

سایر اسامی

پانتوتنات کلسیم، پانتنول، پانتوتنول، ویتامین ب ۵.

دسترسی

این ویتامین در انواع مولتی‌ویتامین‌ها و ترکیبات معدنی وجود دارد و بدون نسخه پزشک قابل تهیه می‌باشد.

اثرات

اسید پانتوتنیک برای فعالیت بسیاری از آنزیم‌ها ضروری است. این ماده برای تولید انرژی از قندها و چربی‌ها، ساخت چربی‌هاو هورمون‌های جنسی، جذب سایر ویتامین‌ها و عملکرد مناسب دستگاه عصبی مرکزی، غدد فوق کلیوی و در رشد طبیعی بدن نقش مهمی دارد.

رژیم غذایی و سایر منابع طبیعی

اسید پانتوتنیک در اغلب سبزیجات، غلات و غذاهای حیوانی وجود دارد. جگر، دل، قلوه، قلب، ماهی و زرده تخم‌مرغ منابع غنی از ویتامین محسوب می‌شوند. مخمر نان، سبوس گندم و موم عسل حاوی این ویتامین هستند.

نیاز روزانه

نیاز این ویتامین در بزرگسالان ۷-۳ میلی‌گرم می‌باشد.

ضرورت مصرف مکمل‌ها

در اغلب رژیم‌های غذایی مقادیر کافی اسید پانتوتنیک وجود دارد. هر نوع کمبودی به علت سوءتغذیه و همراه کمبود سایر انواع ویتامین B رخ می‌دهد؛ نظیر آنچه در پلاگر (نیاسین)، بری‌بری (تیامین) یا در اعتیاد شدید به مصرف مشروبات الکلی دیده می‌شود. این عارضه با مکمل ویتامین‌های مجموعه B درمان می‌شود. هیچ مدرک مستندی دال بر این عقیده که این ماده مانع سفید شدن موها، درمان اختلالات عصبی بیماران مرض قندی و یا بهبودی بیماران روانی می‌شود، وجود ندارد.

علایم کمبود

کمبود اسید پانتوتنیک به ندرت رخ می‌دهد مگر آن که فرد چار سوءتغذیه باشد. با این حال، کمبودهای ایجاد شده باعث بی‌حالی، دل درد و سوزش پاها می‌شود.

دوز درمانی در موارد کمبود
معمولاً ۲۰-۵ میلی‌گرم روزانه می‌باشد.

علایم و خطرات ناشی از مصرف زیاد
دوزهای ۱۰۰۰ میلی‌گرم یا بیشتر اسید پانتوتنیک هیچ اثر سمی ایجاد نمی‌نماید. خطر ایجاد مسمومیت بسیار اندک است چرا که اسید پانتوتنیک، ویتامینی محلول در آب است که در بافت‌ها تجمع نمی‌یابد و هرگونه افزایش آن در خون به سرعت از راه ادرار دفع می‌شود. با این حال مقادیر بیش از ۲۰-۱۰ گرم سبب اسهال می‌شود.

اسید فولیک (B_9 ، B_{11})

سایر اسامی

فولاسین، ویتامین ب ۹، ب ۱۱، سدیم فولات.

دسترسی

اسید فولیک بدون نیاز به نسخه بصورت خالص یا در مولتی‌ویتامین‌ها و ترکیبات معدنی عرضه می‌شود. مقادیر ۵۰۰ میکروگرم به بالا تنها با نسخه پزشک قابل تهیه‌اند.

اثرات

اسید فولیک برای فعالیت آنزیم‌های متعددی در بدن ضروری است. این ماده برای ساخت اسیدهای نوکلئیک (اسیدهای نوکلئیک واحدهای سازنده ماده وراثتی هستند) فرآیندهای رشد و تولید مثل ضروری است. اسید فولیک برای ساخت سلول‌های قرمز خون توسط مغز استخوان و رشد و عملکرد مناسب دستگاه عصبی مرکزی مورد نیاز می‌باشد.

رژیم غذایی و سایر منابع طبیعی

بهترین منبع اسید فولیک سبزیجات دارای برگ سبز، مخمرها و جگر هستند. پرتقال، دانه‌ها، خشکبار و زرده تخم‌مرغ نیز جزء منابع غنی به شمار می‌روند.

نیاز روزانه

نیاز روزانه، برای اسید فولیک که بصورت میکروگرم (μg) فولات است، بدین شرح می‌باشد: ۵۰۰ میکروگرم (از تولد تا یک سالگی)؛ ۷۰ میکروگرم (۳-۱ سالگی)؛ ۱۰۰ میکروگرم (۶-۴ سالگی)؛ ۱۵۰ میکروگرم (۱۰-۷ سالگی)؛ ۲۰۰ میکروگرم (۱۱ سالگی به بعد). در زنانی که قصد دارند باردار شوند باید قبل از بارداری و در ۱۲ هفته اول آن ۴۰۰ میکروگرم اسید فولیک (به منظور جلوگیری از نقایص لوله عصبی) مصرف نمایند.

ضرورت مصرف مکمل‌ها

یک رژیم متنوع حاوی میوه و سبزیجات تازه معمولاً مقادیر کافی اسید فولیک را تأمین می‌کند. با این حال کمبود مختصر را می‌توان با افزودن میوه یا سبزی خام یا یک لیوان آب میوه در روز جبران کرد. در حال حاضر مکمل‌ها به طور معمول برای زنانی که قصد بارداری دارند و نیز در ۱۲ هفته اول بارداری برای پیشگیری از نقایص لوله عصبی از جمله نخاع دوشاخ مورد استفاده قرار می‌گیرد. مکمل‌ها در نوزادان نارس یا دارای وزن کم هنگام تولد و آنها که با شیر بز تغذیه شده‌اند، مورد نیازند (شیر مادر و گاو حاوی مقادیر کافی اسید فولیک است). پزشکان برای کسانی که تحت همودیالیز هستند، بیماری‌های خاص خونی دارند، پسوریازیس (نوعی بیماری پوستی)، بیماری‌هایی که جذب مواد

مغذی از روده دچار اختلال شده است، معتادان به الکل یا بیماران کبدی، مصرف مکمل‌ها را توصیه می‌کنند. مصرف مکمل‌های اسید فولیک در مصرف کنندگان داروهای دفع‌کننده اسید فولیک مانند ضد تشنج‌ها، داروهای ضد مالاریا، قرص‌های ضد حاملگی حاوی استروژن، مسکن‌ها، کورتن‌ها و آنتی‌بیوتیک‌های سولفونامیدی، ضروری است.

علایم کمبود

کمبود اسید فولیک سبب کاهش سلول‌های قرمز خون (کم‌خونی) می‌شود. علایم اصلی شامل خستگی، فقدان اشتها، تهوع، اسهال و ریزش مو است. زخم‌های دهانی شایعند و زبان غالباً زخم می‌شود. کمبود سبب اختلال رشد نوزادان و کودکان می‌شود.

دوز درمانی در موارد کمبود

علایم کم‌خونی معمولاً با ۱۵-۵ میلی‌گرم اسید فولیک در روز به همراه ویتامین B_{12} درمان می‌شوند.

علایم و خطرات ناشی از مصرف زیاد

مصرف بیش از حد اسید فولیک سمی نیست. با این حال ممکن است علائم کمبود آن با علائم کمبود ویتامین B_{12} اشتباه شود. بنابراین هرگز نباید کم‌خونی را بدون بررسی کامل علل آن خودسرانه درمان نمود.

بیوتین (H)

سایر اسامی

کوآنزیم R، ویتامین اچ .

دسترسی

بیوتین به طور خالص یا در انواع مولتی‌ویتامین‌ها و ترکیبات معدنی بدون نیاز به نسخه پزشک عرضه می‌شود.

اثرات

بیوتین در فعالیت بعضی از آنزیم‌ها نقش حیاتی دارد. بیوتین برای تجزیه قندها و اسیدهای چرب رژیم غذایی و تبدیل آنها به انرژی، ساخت هورمون‌ها و دفع محصولات حاصل از تجزیه پروتئین‌ها ضروری است.

رژیم غذایی و سایر منابع طبیعی

در اغلب غذاها مقادیر اندکی از بیوتین موجود می‌باشد. منابع غذایی غنی از این ویتامین شامل جگر، نخود، لوبیا، زردهٔ تخم‌مرغ، کلم و قارچ می‌باشد. درصد بالایی از بیوتین مورد نیاز ما در روده و توسط باکتری‌ها ساخته می‌شود.

نیاز روزانه

نیاز روزانه بیوتین مشخص نشده است اما دریافت روزانه ۲۰-۱۰ میکروگرم ضروری می‌باشد.

ضرورت مصرف مکمل‌ها

مقادیر کافی بیوتین در اغلب رژیم‌های غذایی وجود دارد و نیز توسط باکتری‌های روده تولید می‌شود. بنابراین مصرف مکمل‌ها بندرت ضرورت دارد. با این حال در صورت مصرف طولانی‌مدت مقادیر زیاد سفیده خام تخم‌مرغ ممکن است کمبود این ویتامین حاصل شود. سفیدهٔ تخم‌مرغ حاوی پروتئین آویدین است که مانع جذب ویتامین از روده می‌شود. خطر کمبود با مصرف طولانی مدت آنتی‌بیوتیک‌ها یا داروهای ضد باکتریایی سولفونامیدی که ممکن است باکتری‌های بیوتین‌ساز روده‌ای را تخریب کنند، بالا می‌رود.

علایم کمبود

علایم کمبود شامل ضعف، خستگی، کاهش اشتها، ریزش مو و افسردگی است. کمبود شدید ممکن است باعث اگزمای پوست صورت، بدن و التهاب زبان شود.

دوز درمانی در موارد کمبود

این مقدار به حساسیت فرد و شدت اختلال بستگی دارد. کمبود با دوز روزانه ۳۰۰-۱۵۰ میکروگرم بیوتین درمان می‌شود. کمبود بیوتین ناشی از نقص ژنتیکی با دوزهای بالای ۵ میلی‌گرم یک یا دوبار در روز قابل درمان است.

علایم و خطرات ناشی از مصرف زیاد

شناخته نشده است.

پتاسیم

سایر اسامی

استات پتاسیم، کلرید پتاسیم، سیترات پتاسیم، گلوکونات پتاسیم.

دسترسی

نمک‌های پتاسیم به مقادیر اندک در انواع مولتی‌ویتامین‌ها و مکمل‌های معدنی وجود دارد. در شرایطی که نیاز به دوزهای بالاتر پتاسیم باشد با نسخه پزشک و بصورت ترکیب در برخی از مدرها برای جبران پتاسیم از دست رفته از طریق ادرار (مثل بورنیکس پتاسیم)، تجویز می‌شود.

اثرات

پتاسیم به همراه سدیم، تعادل آب بدن، انتقال پیام‌های عصبی، انقباض عضلانی و حفظ ضربان طبیعی قلب را بر عهده دارد. پتاسیم برای حفظ قند خون در محدودهٔ طبیعی ضروری است.

رژیم غذایی و سایر منابع طبیعی

بهترین منبع پتاسیم سبزیجات دارای برگ سبز، گوجه‌فرنگی، پرتقال، سیب‌زمینی و موز هستند. گوشت، حبوبات، شکلات، قهوه و شیر نیز غنی از این ماده می‌باشد. بسیاری از روش‌های پخت غذا، میزان پتاسیم مواد غذایی را کاهش می‌دهند.

نیاز روزانه

نیاز روزانه پتاسیم بدین شرح است: ۰/۸ گرم (تولد تا سه ماهگی)؛ ۸۵ گرم (۶-۴ ماهگی)؛ ۰/۷ گرم (۷ تا ۱۲ ماهگی)؛ ۰/۸ گرم (۱ تا ۳ سالگی)؛ ۱/۱ گرم (۶-۴ سالگی)؛ ۲ گرم (۱۰-۷ سالگی)؛ ۳/۱ گرم (۱۱ تا ۱۴ سالگی)؛ ۳/۵ گرم (۱۵ سالگی به بالا). در دوران بارداری و شیردهی نیاز به مقادیر بیشتر نمی‌باشد.

ضرورت مصرف مکمل‌ها

اغلب رژیم‌های غذایی حاوی مقادیر کافی پتاسیم هستند و نیازی به مصرف مکمل‌ها نمی‌باشد. با این حال کسانی که الکل زیاد می‌نوشند یا غذاهای شور مصرف می‌کنند، دچار کمبود آن می‌شوند. در مرض قند کنترل نشده یا انواع خاصی از بیماری‌های کلیوی، ممکن است کمبود پتاسیم رخ دهد، اما شایع‌ترین عامل کمبود مصرف مداوم مُدرهاست. مصرف طولانی مدت کورتن‌ها نیز ذخیره پتاسیم بدن را کاهش می‌دهد. استفراغ و اسهال طولانی نیز سبب کمبود پتاسیم می‌شود بنابراین افرادی که مسهل مصرف می‌کنند، ممکن است دچار کمبود شوند.

علایم کمبود

علایم زودرس کمبود پتاسیم شامل ضعف عضلانی، خستگی، گیجی و اختلال ذهنی است. اختلال در عملکرد عصبی و عضلانی تا حد ایجاد اختلال در ضربان قلب و فلج عضلات اسکلتی و یبوست پیشرفت خواهد کرد.

دوز درمانی در موارد کمبود

این مقدار به نوع ترکیب، حساسیت فرد و علت و شدت کمبود بستگی دارد. به طور کلی، دوزهای روزانه معادل ۴-۲ گرم کلرید پتاسیم برای پیشگیری از کمبود (مثلاً بیماران تحت درمان با مُدرهای دافع پتاسیم) تجویز می‌شوند. دوزهای معادل ۷/۲-۳ گرم کلرید پتاسیم در روز برای مواردی که کمبود ایجاد شده و علائم ظاهر شده‌اند تجویز می‌شود.

علایم و خطرات ناشی از مصرف زیاد

میزان پتاسیم خون به طور طبیعی توسط کلیه‌ها تنظیم می‌شوند و مقادیر اضافی به سرعت در ادرار دفع می‌گردد. دوزهای بسیار بالا سبب اختلالات جدی در ضربان قلب و فلج عضلانی می‌شوند. در افرادی که اختلال عملکرد کلیه دارند، افزایش پتاسیم سبب افزایش خطر مسمومیت با پتاسیم می‌شود. کسانی که تحت درمان همودیالیزی هستند باید رژیم غذایی کم پتاسیم داشته باشند.

پیریدوکسین (B_6)

سایر اسامی

هیدروکلرید پیریدوکسین، ویتامین ب ۶.

دسترسی

پیریدوکسین و هیدروکلرید پیریدوکسین بدون نسخه پزشک و بصورت خالص یا در ترکیب با مولتی‌ویتامین‌ها و فرآورده‌های معدنی عرضه می‌شود.

اثرات

پیریدوکسین نقش حیاتی در فعال‌سازی بسیاری از آنزیم‌ها دارد. ویتامین B_6 برای آزادسازی قندهای ذخیره شده در کبد و عضلات به منظور تولید انرژی و برای تجزیه پروتئین‌ها، چربی‌ها و ساخت نیاسین (ویتامین B_3) ضروری است. این ویتامین برای ساخت سلول‌های قرمز و آنتی‌بادی‌ها (پروتئین‌هایی که باعث ایمنی بدن می‌شوند) و سلامت پوست ضروری است. همچنین برای عملکرد صحیح دستگاه عصبی مرکزی دارای اهمیت می‌باشد.

رژیم غذایی و سایر منابع طبیعی

نیاز روزانه، پیریدوکسین بدین شرح است: ۰/۲ میلی‌گرم (از تولد تا ۶ ماهگی)؛ ۰/۳ میلی‌گرم (۸-۷ ماهگی)؛ ۰/۴ میلی‌گرم (۱۰ ماهگی تا یک سالگی)؛ ۰/۷ میلی‌گرم (۳-۱ سالگی)؛ ۰/۹ میلی‌گرم (۶-۴ سالگی)؛ ۱ میلی‌گرم (پسران ۱۰-۷ سال و دختران ۱۴-۷ سال)؛ ۱/۲ میلی‌گرم (پسران ۱۴-۱۱ سال)؛ ۱/۵ میلی‌گرم (پسران ۱۸-۱۵ سال)؛ ۱/۲ میلی‌گرم (دختران ۱۵ سال به بالا) و ۱/۴ میلی‌گرم (مردان ۱۹ سال به بالا). در دوران بارداری یا شیردهی نیاز به مصرف مقادیر بیشتر نمی‌باشد.

ضرورت مصرف مکمل‌ها

اغلب مواد غذایی حاوی مقادیر کافی پیریدوکسین هستند. همچنین این ویتامین به مقادیر اندک توسط باکتری‌های روده‌ای در بدن ساخته می‌شود. با این حال شیرخواران و سالمندان نیاز به پیریدوکسین بیشتری دارند. مکمل پیریدوکسین را می‌توان به همراه دیگر انواع ویتامین‌های گروه B برای کسانی که اختلال جذب دارند، با دستور پزشک مصرف نمود. همچنین برای درمان نوعی کم‌خونی (سیدروبلاستیک) و انواع خاص و نادر اختلالات ژنتیکی، تجویز پیریدوکسین ضروری است. مصرف مکمل‌ها را می‌توان برای پیشگیری یا درمان کمبود ناشی از مصرف مداوم الکل، قرص‌های ضد بارداری و مصرف داروهایی نظیر ایزونیازید، پنی‌سیلامین و هیدرالازین، مدنظر قرار داد.

علایم کمبود

کمبود پیریدوکسین تا زمانی که ناشی از مصرف دارویی دیگر نباشد، نادر است. علایم کمبود عبارتند از ضعف، عصبانیت، تحریک‌پذیری، افسردگی، اختلالات پوستی، التهاب دهان و زبان و ترک لب‌ها می‌شود. کمبود ویتامین در بزرگسالان سبب کم‌خونی (میزان پایین سلول‌های قرمز خون) و در نوزادان باعث تشنج می‌شود.

دوز درمانی در موارد کمبود

این مقدار به حساسیت فرد و شدت اختلال بستگی دارد. به طور کلی، کمبود با ۵۰-۲۰ میلی‌گرم مولتی‌ویتامین ۳ بار در روز به مدت ۳ هفته و سپس ۲/۵-۱/۵ میلی‌گرم روزانه تا زمانی که کمبود برطرف شود ادامه می‌یابد. کمبود ناشی از نقایص ژنتیکی، با ۱۰۰-۱۰ میلی‌گرم ویتامین روزانه در نوزادان و ۲۵-۱۰ میلی‌گرم روزانه در بزرگسالان و کودکان درمان می‌شوند. دوزهای روزانه ۱۰۰-۵۰ میلی‌گرم (به همراه سایر ویتامین‌های گروه B) از روز ۱۰ دوره قاعدگی تا روز سوم دوره بعدی به تخفیف علایم پیش از قاعدگی کمک می‌کند.

علایم و خطرات ناشی از مصرف زیاد

دوزهای روزانه بیش از ۵۰۰ میلی‌گرم به مدت طولانی سبب آسیب شدید دستگاه عصبی شده به بی‌حسی، لرزش و فلج دست‌ها می‌انجامند.

تیامین (B_1)

سایر اسامی

هیدروکلریدآنورین، هیدروکلریدتیامین، مونونیترات‌تیامین، ویتامین ب ۱.

دسترسی

تیامین بدون نیاز به نسخه پزشک بصورت خالص و یا در انواع مولتی‌ویتامین‌ها و فرآورده‌های معدنی قابل تهیه است. تیامین بصورت تزریقی توسط پزشک تجویز می‌شود.

اثرات

تیامین در فعال کردن بسیاری از آنزیم‌ها(موادی که واکنش‌های شیمیایی در بدن را کنترل می‌کنند) نقش حیاتی دارد. تیامین برای تجزیه و ساخت چربی‌ها، الکل و قندها ضروری است. این ویتامین برای سلامت دستگاه عصبی، عضلات، عملکرد قلب الزامی است.

رژیم غذایی و سایر منابع طبیعی

تیامین در همه غذاهای فرآوری نشده موجود است. منابع غنی این ویتامین شامل، گوشت قرمز، نان، برنج سبوس‌دار، ماکارونی، جگر، قلوه، گوشت، ماهی، دانه‌ها، تخم‌مرغ و اغلب سبزیجات می‌باشد. سبوس گندم و دیگر سبوس‌ها منابع عالی تیامین محسوب می‌شوند.

نیاز روزانه

نیاز روزانه به تیامین بدین شرح است: ۰/۲ میلی‌گرم (از تولد تا ۹ ماهگی)؛ ۰/۳ میلی‌گرم (۱۲-۱۰ ماهگی)؛ ۰/۵ میلی‌گرم (۳-۱ سالگی)؛ ۰/۷ میلی‌گرم (پسران ۱۰-۴ ساله و دختران ۱۴-۴ ساله)؛ ۰/۹ میلی‌گرم (پسران ۱۴-۱۱ ساله)؛ ۱/۱ میلی‌گرم (پسران ۱۸-۱۵ ساله)؛ ۰/۸ میلی‌گرم (دختران ۱۵ سال به بالا)؛ ۱ میلی‌گرم (مردان ۵۰-۱۹ ساله) و ۰/۹ میلی‌گرم (مردان ۵۱ سال به بالا). نیاز روزانه در سه ماه آخر بارداری ۰/۱ میلی‌گرم و در دوران شیردهی ۰/۲ میلی‌گرم افزایش می‌یابد.

ضرورت مصرف مکمل‌ها

به‌طور کلی یک رژیم غذایی متعادل حاوی مقادیر کافی تیامین می‌باشد. با این حال، مصرف مکمل‌ها در سالمندانی که دچار تغذیه هستند و یا افرادی که از پُرکاری تیروئید رنج می‌برند، مفید می‌باشد. نیاز به تیامین نیز همانند سایر ویتامین‌های گروه B در جریان بیماری‌های شدید، جراحی، آسیب‌های جدی و تنش‌های روانی مداوم، افزایش می‌یابد. معمولاً مصرف تیامین در موارد سوءتغذیه شدید به علت اختلال جذب در روده‌ها و نیز در بیماری مزمن کبدی یا اعتیاد به الکل شدید از طرف پزشک توصیه می‌شود.

علایم کمبود

کمبود این ویتامین دو بیماری مهلک را ایجاد می‌کند، مهمترین آن بری‌بری است که مشخصه این بیماری التهاب اعصاب، نارسایی قلبی، تورم اندام‌ها و اختلالات ذهنی مثل تحریک‌پذیری و افسردگی است. بیماری خطرناک دیگری که ناشی از کمبود این ویتامین است در افراد دائم‌الخمر دیده می‌شود که به آن اختلال ورنیک کورساکوف می‌گویند و مشخصه‌های بارز آن عبارتند از، فلج عضلات چشم، اختلال حرکتی، فراموشی و اختلال حافظه است.

دوز درمانی در موارد کمبود

براساس شدت اختلال دوز درمانی متفاوت است، اما به‌طور کلی در کمبود خفیف ۲۵-۱۰ میلی‌گرم روزانه به‌طور خوراکی مصرف می‌شود. تزریق ویتامین گاهی در موارد کمبود بسیار شدید یا هنگامی که علایم به‌طور ناگهانی ظاهر شده‌اند، انجام می‌پذیرد.

علایم و خطرات ناشی از مصرف زیاد

خطر عوارض جانبی ناشی از مصرف زیاد ویتامین، بسیار اندک است چرا که مقادیر بیش از حد تیامین از طریق ادرار دفع می‌شوند. با این حال، مصرف مداوم مقادیر بالای تیامین، سایر انواع ویتامین B را دفع می‌کند و لذا باید بصورت ویتامین‌های گروه B(بی-کمپلکس) مصرف شود. خطر ایجاد واکنش‌های حساسیتی در تزریق تیامین دیده شده است.

روی

سایر اسامی

استات روی، کلرید روی، گلوکونات روی، اکسید روی، سولفات روی.

دسترسی

ترکیبات روی بصورت ترکیب در انواع مولتی‌ویتامین‌ها و فرآورده‌های معدنی موجود هستند. کلرید روی نیز در محلول‌های چشمی، دهان‌شویه‌ها و به عنوان ترکیب قابل تزریق که تنها با نظارت در موارد تغذیه داخل رگی بکار می‌رود. همچنین روی یکی از مواد افزوده شده به ترکیبات موضعی مورد استفاده در درمان تحریکات خفیف پوستی، عرق‌سوز شدن، اکنه، بواسیر و عفونت‌های قارچی است.

اثرات

روی برای بیش از ۱۰۰ آنزیم (کنترل‌کننده واکنش‌های شیمیایی بدن) ضروری است. روی برای ساخت پروتئین‌ها و اسیدهای نوکلئیک (مادهٔ ژنتیکی سلول) ضروری است و در عملکرد هورمون انسولین در ساخت کربوهیدرات‌ها دخیل است. روی برای عملکرد طبیعی دستگاه ایمنی، رشد و تکامل طبیعی اندام‌های تولید مثلی، عملکرد طبیعی اسپرم (نطفه مرد) و بهبود زخم‌ها و سوختگی‌ها، الزامی است.

رژیم غذایی و سایر منابع طبیعی

روی به مقادیر اندک در انواع غذاها موجود است. روی معدنی بهتر از روی منابع حیوانی و روی منابع حیوانی بهتر از منابع گیاهی جذب می‌شود. غذاهای غنی از پروتئین از جمله گوشت و غذاهای گیاهی، بهترین منابع مواد معدنی هستند. نان و غلات و نیز حبوبات خشک نیز منابع خوب خوراکی هستند.

نیاز روزانه

نیاز روزانه برای روی به قرار زیر است: ۴ میلی‌گرم (از زمان تولد تا ۶ ماهگی)؛ ۵ میلی‌گرم (از ۷ ماهگی تا ۳ سالگی)؛ ۶/۵ میلی‌گرم (۶-۴ سالگی)؛ ۷ میلی‌گرم (۱۰-۷ سالگی)؛ ۹ میلی‌گرم (۱۴-۱۱ سالگی)؛ ۹/۵ میلی‌گرم (پسران ۱۵ سال به بالا) و ۷ میلی‌گرم (دختران ۱۵ سال به بالا). در زمان بارداری نیاز به مقدار اضافه‌تری نمی‌باشد اما در ۴ ماه اول شیردهی ۱۳ میلی‌گرم و پس از آن ۹/۵ میلی‌گرم است.

ضرورت مصرف مکمل‌ها

یک رژیم غذایی متعادل که دارای غذاهای طبیعی و فرآوری شده هستند، معمولاً مقادیر کافی روی دارد. کمبودهای تغذیه‌ای در انگلستان نادر است و تنها در افرادی که سوءتغذیه دارند، دیده می‌شود (سالمندان ناتوان دچار فقر غذایی) ولی در سایر کشورهها سوءتغذیه وجود دارد. مصرف مکمل معمولاً بنا بر توصیه پزشکی برای افرادی که

دچار کاهش جذب مواد معدنی به علت اختلالات روده‌ای از جمله فیبروز کیستیک و یا آنها که به علت بیماری سلول داسی (نوعی کم‌خونی)، سوختگی‌های وسیع، یا آسیب کبدی (مثلاً به علت مصرف بیش از حد الکل) نیاز به مقادیر بیشتر روی دارند، بکار می‌رود. شواهدی وجود دارد که مکمل‌های روی دورهٔ سرماخوردگی را کوتاه می‌کنند.

علایم کمبود

کمبود ممکن است سبب از دست رفتن اشتها و اختلال در احساس مزه‌ها شود. در کودکان کمبود روی به کاهش رشد و در موارد شدید به تأخیر تکامل رشدی و اختلالات نادر پوستی نظیر ریزش مو، بثورات پوستی، التهاب دور دهان، زبان، پلک‌ها و ناخن‌ها می‌انجامد.

دوز درمانی در موارد کمبود

این مقدار براساس نوع مرض، علت و شدت نقص تنظیم می‌شود. به طور کلی ۵۰-۳۰ میلی‌گرم، روزانه، بصورت سولفات روی کافی می‌باشد.

علایم و خطرات مصرف بیش از اندازه

دوزهای بسیار بالای نمک‌های روی بصورت پودری، بافت‌ها را تحریک می‌کنند و ممکن است سبب سوختگی در دهان و گلو شوند. مصرف بلندمدت ممکن است با جذب مس تداخل کند و باعث کمبود مس و ایجاد تهوع، استفراغ، سردرد، تب، بی‌حالی و درد شکمی شود.

ریبوفلاوین (B_2)

سایر اسامی

ویتامین ب ۲ ، ویتامین G.

دسترسی

ریبوفلاوین بدون نسخه پزشک به طور خالص و در ترکیب انواع مولتی‌ویتامین‌ها و ترکیبات معدنی موجود است.

اثرات

ریبوفلاوین نقش حیاتی در فعالیت‌های آنزیم‌های متعدد دارد. این ویتامین در تجزیه و مصرف قندها، چربی‌ها و پروتئین‌ها و تولید انرژی با کمک اکسیژن در سلول‌های بدن نقش دارد. ریبوفلاوین برای مصرف سایر ویتامین‌های گروه B و تولید هورمون‌های غدد فوق کلیه مورد نیاز است.

رژیم غذایی و سایر منابع طبیعی

ریبوفلاوین در اغلب غذاها یافت می‌شود. منابع غذایی غنی شامل: جگر، شیر، پنیر، تخم‌مرغ، سبزیجات دارای برگ‌های سبز، گوشت، غلات و حبوبات هستند. مخمر نان منبع سرشار این ویتامین است.

نیاز روزانه

نیاز روزانه ریبوفلاوین بدین شرح است: ۰/۴ میلی‌گرم (از تولد تا یک سالگی) ؛ ۰/۶ میلی‌گرم (۱ تا ۳ سالگی) ؛ ۰/۸ میلی‌گرم (۴ تا ۶ سالگی) ؛ ۱ میلی‌گرم(۱۰-۷ سالگی) ؛ ۱/۲ میلی‌گرم (پسران ۱۴-۱۱ سال) ؛ ۱/۱ میلی‌گرم (دختران ۱۱ سال به بالا) و ۱/۳ میلی‌گرم (پسران ۱۵ سال به بالا). نیاز روزانه در بارداری ۰/۳ میلی‌گرم و در شیردهی ۰/۵ میلی‌گرم افزایش می‌یابد.

ضرورت مصرف مکمل‌ها

معمولاً یک رژیم متعادل غذایی حاوی مقادیر کافی ریبوفلاوین است. مکمل‌ها در افرادی که رژیم کم‌کالری دارند و یا در سالمندان دچار سوءتغذیه، می‌تواند مفید باشد. در صورت مصرف طولانی داروهای ضد روانپریشی مثل فنوتیازین، ضدافسردگی‌های سه حلقه‌ای و قرص‌های ضد حاملگی حاوی استروژن، نیاز بدن به ریبوفلاوین افزایش می‌یابد. هر چه زودتر مصرف مکمل‌ها درکمبود ریبوفلاوین ناشی از اختلال جذب این ویتامین از روده‌ها که معمولاً همراه اسهال شدید و مزمن است باید شروع شود. کمبود ریبوفلاوین در میان الکلی‌ها نیز شایع است. همانند سایر انواع ویتامین‌های B، نیاز به ریبوفلاوین در آسیب‌ها، جراحی، بیماری شدید و تنش‌های روانی افزایش می‌یابد. در همه موارد درمان با مکمل‌ها بهتر است از مجموعه ویتامین‌های گروه B (بی‌کمپلکس) استفاده شود.

علایم کمبود

کمبود مزمن ممکن است سبب ترک و شقاق لب‌ها و زخم گوشه‌های دهان، زبان قرمز و زخمی و مشکلات پوستی در ناحیه تناسلی شود. خارش و سوزش چشم‌ها و حساسیت به نور نیز می‌توان رخ دهد.

دوز درمانی در موارد کمبود

معمولاً دوز درمانی با ۲-۱ میلی‌گرم روزانه به همراه سایر ویتامین‌های گروه B شروع می‌شود.

علایم و خطرات ناشی از مصرف زیاد

این ویتامین محلول در آب است و در بافت‌های بدن ذخیره نمی‌شود و به سرعت از راه ادرار دفع می‌شود بنابراین مصرف بیش از اندازه آن مشکل خاصی ایجاد نمی‌کند.

سدیم

سایر اسامی

بی‌کربنات سدیم (نمک نانوایی)، کلریدسدیم (قرص نمک)، لاکتات سدیم، فسفات سدیم.

دسترسی

سدیم به شکل قرص نمک (کلریدسدیم) به طور وسیعی در دسترس است. بی‌کربنات سدیم در اغلب داروخانه‌ها جهت سوءهاضمه بدون نیاز به نسخه پزشک عرضه می‌شود. لاکتات سدیم که بصورت محلول وریدی و فسفات سدیم که برای مسهل، بکار می‌رود فقط با تجویز پزشک در دسترس قرار می‌گیرد.

اثرات

سدیم به همراه پتاسیم در کنترل تعادل آب بدن، انتقال پیام‌های عصبی، انقباض عضلانی و در حفظ ضربان طبیعی قلب، نقش دارد.

رژیم غذایی و سایر منابع طبیعی

سدیم در اغلب غذاها بصورت طبیعی وجود دارد و در هنگام آماده‌سازی غذاها نیز به آنها افزوده می‌شود. منبع اصلی سدیم در قرص سدیم، غذاهای فرآوری شده، نمک، نان، غلات، گوشت، ماهی دودی، انواع ترشی‌ها می‌باشد. غلظت‌های بالا در انواع غذاهای شور، چیپس سیب‌زمینی و زیتون شور دیده می‌شود. سدیم همچنین در آب تصفیه شده سبک نیز موجود است. غذاهای آماده طبخ، حاوی ترکیبات سدیم از جمله مونوسدیم گلوتامات هستند.

نیاز روزانه

نیاز روزانه سدیم بدین شرح است: ۰/۲۱ گرم (از تولد تا سه ماهگی)، ۰/۲۸ گرم (۶-۴ ماهگی)؛ ۰/۳۲ گرم (۹-۷ سالگی)؛ ۰/۳۵ گرم (۱۲-۱۰ ماهگی)؛ ۰/۵ گرم (۳-۱ سالگی)؛ ۰/۷ گرم (۶-۴ سالگی)؛ ۱/۲ گرم (۱۰-۷ سالگی) و ۱/۶ گرم (۱۱ سالگی به بعد). اغلب رژیم‌های غذایی در ایران، انگلستان و سایر کشورها بیش از این مقدار سدیم دارند. مصرف متوسط سدیم روزانه ۷-۳ گرم است. یک قاشق چایخوری قرص نمک حدود ۲ گرم نمک دارد.

ضرورت مصرف مکمل‌ها

نیاز به مصرف مکمل‌ها در آب و هوای معتدل حتی با رژیم‌های کم نمک، وجود ندارد. با این حال در نواحی گرمسیر، مکمل‌های کلسیم مانع گرفتگی عضلانی و احتمالاً شوک گرمایی ناشی از فقدان سدیم در حین کار روزانه می‌شوند. مکمل‌های سدیم با دستور پزشک و به منظور جبران فقدان نمک ناشی از اسهال و استفراغ مزمن بویژه در نوزادان بکار می‌روند. همچنین ممکن است برای پیشگیری یا درمان کمبود ناشی از اختلالات کلیوی، نارسایی غدد فوق

کلیوی، مصرف مدرها یا خونریزی شدید (تجویز وریدی) بکار روند.

علایم کمبود

معمولاً کمبود سدیم به علت سوءتغذیه وجود ندارد. حالت کمبود فقط در مواردی بوجود می‌آید که به علت افزایش دفع نمک از بدن از جمله در اسهال، استفراغ و تعریق بیش از حد میزان آن در خون به شدت پایین می‌آید. علایم اولیه کمبود شامل خواب‌آلودگی، گرفتگی عضلانی و گیجی است. در موارد کاهش شدید سدیم اُفت فشارخون سرگیجه، غش و تپش قلب دیده می‌شود.

دوز درمانی در موارد کمبود

دوز درمانی به حساسیت فرد و شدت علایم بستگی دارد. در موارد شدید، ممکن است نیاز به تزریق وریدی کلریدسدیم باشد.

علایم و خطرات ناشی از مصرف زیاد

مصرف بیش از حد سدیم سبب بالارفتن فشارخون شده و خطر بیماری قلبی، سکته و آسیب کلیوی را به همراه دارد. همچنین از اثرات سوء آن می‌توان احتباس غیرطبیعی مایع در بدن را نام برد که به تورم پاها و صورت می‌انجامد. دوزهای بالا حتی بصورت قرص نمک سبب اغما می‌شوند و ممکن است کشنده باشند. قرص نمک هرگز نباید به عنوان یک ماده تهوع‌آور استفاده شود.

سلنیوم

سایر اسامی

اسید سلنیوس، سولفیدسلنیوم، مخمر سلنیوم، سلنومتیونین، سلنیت سدیم.

دسترسی

سلنیوم بدون نیاز به نسخه به صورت قرص‌های ۲۰۰ میکروگرمی و نیز در مولتی‌ویتامین‌ها و ترکیبات معدنی یافت می‌شود. سولفید سلنیوم ماده فعال در شامپوهای ضد شوره است.

اثرات

سلنیوم یک عنصر کمیاب است که برای بخشی از دستگاه آنزیمی محافظت‌کننده سلول در برابر آسیب توسط رادیکال‌ها، ضروری است (نظیر ویتامین A، C و E ضد اکسیدان محسوب می‌شود). رادیکال‌های آزاد از واکنش‌های شیمیایی بدن بوجود می‌آید که می‌تواند به سلول‌ها آسیب برساند.

رژیم غذایی و سایر منابع طبیعی

گوشت، ماهی، غلات و لبنیات منابع خوب غذایی محسوب می‌شوند. مقدار سلنیوم موجود در سبزیجات به محتوای ماده معدنی موجود در خاک، بستگی دارد. سلنیوم در محصولات غذایی دارای پروتئین یافت می‌شود.

نیاز روزانه

دوز روزانه سلنیوم بدین شرح است: ۱۰ میکروگرم (از تولد تا ۳ماهگی)؛ ۱۳ میکروگرم (۴ تا ۶ ماهگی)؛ ۷۰ میکروگرم (۱۲-۷ ماهگی)؛ ۱۵ میکروگرم (۱ تا ۳ سالگی)؛ ۲۰ میکروگرم (۶-۴ سالگی)؛ ۳۰ میکروگرم (۱۰-۷ سالگی)؛ ۴۵ میکروگرم (۱۴-۱۱ سالگی)؛ ۷۰ میکروگرم (پسران۱۸-۱۵ سال)؛ ۶۰ میکروگرم (دختران ۱۵ به بالا) و ۷۵ میکروگرم (پسران ۱۹ سال به بالا). در زمان بارداری نیاز به مقادیر بیشتر وجود ندارد اما در دوران شیردهی نیاز روزانه ۱۵ میلی‌گرم بالاتر می‌رود.

ضرورت مصرف مکمل‌ها

اغلب رژیم‌های طبیعی حاوی مقادیر کافی سلنیوم هستند و لذا مصرف مکمل‌ها به ندرت ضرورت می‌یابد. در حال حاضر، هیچ شواهد پزشکی از ادعاهایی که در مورد نقش سلنیوم در پیشگیری از سرطان یا افزایش طول عمر ذکر می‌شود، وجود ندارد. دریافت روزانه بیش از ۱۵۰ میلی‌گرم بجز با توصیه پزشک، پیشنهاد نمی‌شود.

علایم کمبود

کمبود مزمن سلنیوم سبب از بین رفتن توان بدنی فرد شده و باعث تخریب بافت‌ها و پیری زودرس می‌شود. در نواحی که رژیم غذایی فاقد سلنیوم است مثل مناطق دورافتاده‌ای در چین، کودکان این نواحی دچار درد و حساسیت عضلانی و بیماری‌های قلبی کشنده می‌شوند.

دوز درمانی در موارد کمبود

علایم کمبود به حساسیت فرد و شدت اختلال بستگی دارد. کمبود شدید سلنیوم با دوزهای روزانه ۲۰۰ میکروگرم درمان می‌شود.

علایم و خطرات ناشی از مصرف زیاد

مصرف بیش از حد سبب ریزش مو، نرمی ناخن‌ها، تخریب و افتادن دندان‌ها، خستگی، تهوع، استفراغ و خارج شدن بوی سیر در هنگام تنفس می‌شود. میزان کل دریافت روزانه نباید از ۴۰۰ میکروگرم بیشتر شود، دوزهای بیش از اندازه کشنده است.

فلوراید

سایر اسامی

فلوراید کلسیم، فلوراید سدیم، سدیم‌مونوفلوروفسفات.

دسترسی

فلورایدسدیم ممکن است به آب شرب اضافه شود و بصورت خالص یا ترکیبی بدون نیاز به نسخه در دسترس قرار گیرد. دهان‌شویه‌ها، خمیردندان‌ها، قرص‌ها، ژل‌ها و قطره‌های خوراکی حاوی فلورایدسدیم، سدیم‌مونوفلوروفسفات یا فلوراید ترکیبی هستند. فلوراید کلسیم، شکل طبیعی فلوراید است.

اثرات

فلوراید، از پوسیدگی دندان‌ها جلوگیری می‌کند و سبب افزایش استحکام استخوان‌ها می‌شود. تصور می‌شود اثر فلوراید از راه تقویت، ترکیب معدنی مینای دندان باشد که آن را در برابر تخریب اسیدی دهان حفظ می‌کند. در صورت مصرف خمیردندان در کودکی فلوراید وارد ساختار دندان می‌شود. فلوراید می‌تواند قدرت استخوان‌های در حال رشد را نیز افزایش دهد.

رژیم غذایی و سایر منابع طبیعی

فلوراید در بسیاری از نواحی به آب شرب افزوده می‌شود و لذا آب منبع اصلی این ماده معدنی است (میزان فلوراید در نواحی مختلف متفاوت است و آب تصفیه نشده نیز مقادیر اندکی فلوراید دارد). غذاها و نوشیدنی‌های مناطق دارای آب غنی شده با فلوراید نیز حاوی فلوراید هستند. چای و غذاهای دریایی نیز سرشار از فلوراید می‌باشند.

نیاز روزانه

هیچ نیاز روزانه‌ای برای فلوراید ثبت نشده است.

ضرورت مصرف مکمل‌ها

مکمل‌های فلوراید معمولاً برای بزرگسالی که از خمیر دندان‌های حاوی فلوراید استفاده می‌کنند، ضروری نیست، البته ممکن است دندانپزشکان به افرادی که دندان‌های آنها در معرض پوسیدگی است، مصرف مکمل فلوراید را توصیه کنند. در کودکان مکمل‌های فلوراید توصیه نمی‌شود مگر آن که آب شرب عاری از فلوراید باشد. در همه موارد، مکمل‌ها را باید تنها با توصیه دندانپزشک مصرف نمود. البته نویسنده اطلاعی از غنی‌سازی آب شرب فلوراید در ایران ندارد ولی انجام فلورایدتراپی در کودکان را توصیه می‌نماید.

علایم کمبود

کمبود فلوراید خطر پوسیدگی دندان بویژه در کودکان را افزایش می‌دهد.

دوز درمانی در شرایط کمبود

مکمل‌های فلوراید معمولاً بکار نمی‌روند مگر آن که آب شرب حاوی مقادیر کمتر از ۰/۷ قسمت در هر میلیون (ppm) فلوراید باشد. در چنین مواردی، دوز پیشنهادی به سطح فلوراید آب و سن کودک بستگی دارد. مصرف مکمل‌ها در نوزادان زیر ۶ ماه توصیه نمی‌شود. هنگامی که آب شرب حاوی مقادیر کمتر از ۰/۳ppm باشد، دوز روزانه توصیه شده بدین شرح است، ۰/۲۵ میلی‌گرم (۶ ماهگی تا ۳ سالگی) ؛ ۰/۵ میلی‌گرم (۶-۳ سالگی) و ۱ میلی‌گرم (بالای ۶ سالگی). اگر آب شرب حاوی ۰/۷ppm-۰/۳ باشد، مصرف مکمل‌ها در کودکان زیر ۳ سال توصیه نمی‌شود. و دوز روزانه پیشنهادی برای کودکان بزرگتر ۰/۲۵ میلی‌گرم (۶-۳ سال) و ۰/۵ میلی‌گرم (بالای ۶ سال) خواهد بود.

علایم و خطرات ناشی از مصرف زیاد

مصرف طولانی آب حاوی غلظت‌های بالای فلوراید سبب تغییر رنگ مینای دندان به رنگ قهوه‌ای می‌شود که فلوروزیس نامیده می‌شود. نظراتی که راجع به ارتباط آب غنی شده با فلوراید و پیدایش سرطان‌ها مطرح شده، فاقد پایه و اساس علمی است. کودک یا بزرگسالی که قرص فلوراید به مقدار زیاد مصرف کرده دچار گیجی و کاهش هوشیاری می‌شود. در صورتی که فرد هوشیار است به او شیر بدهید و بلافاصله از پزشک درخواست کمک کنید.

کروم

سایر اسامی

تری‌کلرید کروم، پیکولینات کروم.

دسترسی

مکمل‌های کروم بدون نسخه پزشک در دسترسند.

اثرات

کروم نقش حیاتی در فعالیت‌های بعضی آنزیم‌ها در بدن دارد. کروم در تجزیه قند و تبدیل آن به انرژی و ساخت چربی‌های خاص شرکت می‌کند، با انسولین همکاری کرده موجب افزایش نفوذپذیری سلول‌ها به قند می‌شود. کرم در ساخت پروتئین‌ها نیز دخیل است.

رژیم غذایی و سایر منابع طبیعی

مقادیری از کروم در انواع غذاها موجودند. گوشت، لبنیات و غلات منابع سرشار این ماده‌اند.

نیاز روزانه

بدن به مقدار کمی از کرم نیاز دارد. نیاز روزانه آن مشخص نیست ولی میزان مصرف مجاز آن ۲۵ میکروگرم در بزرگسالان است.

ضرورت مصرف مکمل‌ها

رژیم غذایی متعادل روزانه حاوی مقادیر کافی کروم است و نیازی به مصرف مکمل‌ها نمی‌باشد. بیمارانی که از مرض قند رنج می‌برند تجویز کروم اضافی برای آنها در مرحله تحقیق و بررسی است.

علایم کمبود

کمبود کروم بسیار نادر است. اگر غذاهای روزانه‌تان را غذاهای آماده یا فرآوری شده تشکیل می‌دهد امکان دارد دچار کمبود کروم شوید، مصرف ناکافی کروم در یک دورهٔ طولانی مدت توانایی بدن برای مصرف قند را مختل می‌کند و باعث افزایش قندخون می‌شود. با این حال علائمی از کمبود کروم بوجود نمی‌آید. در برخی افراد، ممکن است علایم شبه دیابت نظیر خستگی، گیجی و بی حسی یا گزگز دست و پاها وجود داشته باشد. کمبود کروم در بیماران دیابتی باعث وخیم‌تر شدن بیماری شده همچنین رشد کودکان را نیز مختل می‌کند. ممکن است کمبود کروم باعث تصلب شرایین شود.

دوز درمانی در موارد کمبود

کمبود شدید کروم با دوز روزانه ۱۰ میکروگرم درمان می‌شود.

علایم و خطرات ناشی از مصرف زیاد

مصرف بیش از حد کروم سمی است. میزانی از کروم که سبب علایم می‌شود معمولاً به علت تماس‌های شغلی یا نفوذ زباله‌های صنعتی در آب شرب یا هواست و نه به علت مصرف خوراکی آن. علایم شامل التهاب پوست و در صورت استنشاق، آسیب به مجاری بینی است. افرادی که به طور مکرر در معرض بخارات کروم هستند، بیش از بقیه به سرطان ریه مستعدند. همچنین میزان بالای کروم عملکرد کلیه‌ها را کاهش می‌دهد.

کلسیم

سایر اسامی

کربنات کلسیم، کلرید کلسیم، سیترات کلسیم، گلوبیونات کلسیم، گلوسپتات کلسیم، گلوکونات کلسیم، لاکتات کلسیم، فسفات کلسیم.

دسترسی

قرص و کپسول آن بدون نسخه قابل تهیه‌اند. اشکال تزریقی کلسیم با دستور پزشک قابل دسترسی می‌باشند.

اثرات

بیشترین ماده معدنی موجود در بدن کلسیم است که بیش از ۹۰٪ ماده سخت استخوان و دندان‌ها را تشکیل می‌دهد. کلسیم برای تشکیل و حفظ استحکام استخوان و دندان‌ها، و نیز لخته شدن خون، انتقال پیام‌های عصبی و انقباض عضلانی ضروری است.

رژیم غذایی و سایر منابع طبیعی

منابع طبیعی کلسیم شیر و محصولات لبنی، سبزیجات دارای برگ سبز تیره، لوبیا، نخود و فندق است. کلسیم در آب شرب مناطق دارای آب معدنی نیز موجود است.

نیاز روزانه

نیاز روزانه کلسیم بدین شرح است: ۵۲۵ میلی‌گرم (از تولد تا یک سالگی)؛ ۳۵۰ میلی‌گرم (۳-۱ سالگی)؛ ۴۵۰ میلی‌گرم (۶-۴ سالگی)؛ ۵۵۰ میلی‌گرم (۱۰-۷ سالگی)؛ ۱۰۰۰ میلی‌گرم (پسران ۱۸-۱۱ ساله)؛ ۸۰۰ میلی‌گرم دختران ۱۸-۱۱ ساله)؛ و ۷۰۰ میلی‌گرم (سنین ۱۹ سال به بالا)، نیاز روزانه به کلسیم در حین بارداری افزایش نمی‌یابد اما در شیردهی ۵۵۰ میلی‌گرم بالا می‌رود.

ضرورت مصرف مکمل‌ها

زمانی که مقادیر کافی لبنیات مصرف نشوند (یک لیوان شیر تقریباً ۶۰۰ میلی‌گرم کلسیم دارد) و کلسیم در رژیم غذایی کم باشد، به مکمل‌ها نیاز خواهد بود. زنان شیرده در معرض خطر کمبود کلسیم هستند چرا که شیردهی نیازمند مقادیر زیاد کلسیم است که در صورت تأمین نشدن از اسکلت استخوانی مادر برداشت خواهد شد. پوکی استخوان (شکنندگی استخوان) در برخی موارد با کمبود کلسیم رژیم غذایی همراه است اما مصرف مکمل‌ها به تنهایی در همه موارد، کمک‌کننده نمی‌باشد. درمان‌های جایگزینی هورمون یا سایر درمان‌ها نیز ممکن است ضروری باشند.

علایم کمبود

هنگامی که دریافت کلسیم از رژیم غذایی ناکافی باشد، بدن کلسیم مورد نیاز خود را از اسکلت استخوانی تأمین می‌کند. کمبود طولانی مدت کلسیم سبب افزایش شکنندگی استخوان‌ها می‌شود. همچنین پوکی استخوان سبب افزایش خطر شکنندگی استخوان‌ها بویژه در ناحیه مهره، لگن و مچ دست می‌شود. کمبود شدید سبب کاهش میزان کلسیم خون شده و باعث تحریک غیرطبیعی سیستم عصبی، گرفتگی‌های عضلانی دست‌ها، پاها و صورت می‌شود. کمبود ویتامین D علت اصلی بیماری‌های نرمی استخوان یعنی راشی‌تیسم در کودکان و استئومالاسی در بزرگسالان می‌شود.

دوز درمانی در موارد کمبود

ویتامین D برای درمان راشی‌تیسم و استئومالاسی لازم است اما مصرف مکمل کلسیم به میزان ۸۰۰ میلی‌گرم در کودکان دچار راشی‌تیسم و ۱۰۰۰ میلی‌گرم یا بیشتر در بزرگسالان توصیه می‌شود. کمبود شدید در بیمارستان و با تزریق کلسیم درمان می‌شود.

علایم و خطرات ناشی از مصرف زیاد

مصرف بیش از حد کلسیم تجمع آهن و روی جذب شده را کاهش می‌دهد و نیز ممکن است سبب یبوست و تهوع شود. ضربان قلب بالا می‌رود و در افراد مستعد، تجمع کلسیم در کلیه‌ها سبب تشکیل سنگ و آسیب کلیه می‌شود. معمولاً این علایم تا زمانی که کلسیم به همراه ویتامین D مصرف شود، رخ نخواهند داد.

مس

سایر اسامی

کلرید مس، کلرید دی هیدرات مس، گلوکونات مس، سولفات مس.

دسترسی

مکمل‌های مس به شکل خوراکی و بدون تجویز پزشک در دسترسند. کلرید مس شکل تزریقی آن است و تنها با نسخه پزشک قابل تهیه است. کلرید دی هیدرات مس بخشی از ترکیب چند ظرفیتی مس است که فقط در بیمارستان‌ها موجود است.

اثرات

مس جزء ضروری بعضی از پروتئین‌ها و آنزیم‌ها است. مس در شکل‌گیری سلول‌های قرمز خون نقش مهمی ایفا می‌کند و در ساخت رنگدانه موها و پوست شرکت کرده و در مصرف ویتامین C به بدن کمک می‌کند. وجود مس برای ساخت کلاژن و الاستین (پروتئین‌های موجود در رباط ها، دیواره عروق خونی و ریه‌ها) و نیز ساخت و استحکام استخوان‌ها ضروری است. مس در فعالیت دستگاه عصبی مرکزی نیز نقش مهمی دارد.

رژیم غذایی و سایر منابع طبیعی

اغلب غذاهای فرآوری شده حاوی مس هستند. جگر، صدف، فندق، قارچ، غلات و حبوبات خشک شده منابع غنی به شمار می‌روند. آب شرب، مس لوله‌های انتقال آب را در خود حل می‌کند.

نیاز روزانه

نیاز روزانه مس بدین شرح است: ۰/۲ میلی‌گرم (از تولد تا سه ماهگی)؛ ۰/۳ میلی‌گرم (از ۴ ماهگی تا یک سالگی)؛ ۰/۴ میلی‌گرم (۳-۱ سالگی)؛ ۰/۶ میلی‌گرم (۶-۴ سالگی)؛ ۰/۷ میلی‌گرم (۱۰-۷ سالگی)؛ ۰/۸ میلی‌گرم (۱۴-۱۱ سالگی)؛ ۱ میلی‌گرم (۱۸-۱۵ سالگی) و ۱/۲ میلی‌گرم (از ۱۹ سالگی به بعد). دریافت روزانه در حین بارداری تغییر نمی‌کند اما با شیردهی ۰/۳ میلی‌گرم افزایش می‌یابد.

ضرورت مصرف مکمل‌ها

رژیم غذایی متعادل حاوی مقدار کافی مس است و احتیاجی به مصرف مکمل‌ها نمی‌باشد. با این حال پزشکان مصرف مس را در نوزادان و کودکان دچار سوءتغذیه توصیه می‌کنند.

علایم کمبود

کمبود مس بسیار نادر است. تغییر اصلی، کم‌خونی به علت نقصان در تولید سلول‌های قرمز خون است و علامت اصلی آن رنگ‌پریدگی، خستگی، تنگی نفس و تپش قلب است. در موارد شدید، تغییرات غیرطبیعی استخوان رخ خواهد داد. اختلال اکتسابی کمبود مس، سندرم منکه (بیماری موهای شکننده) است که به زوال مغزی، رشد تأخیری، ریزش موها و ضعف استخوانی می‌انجامد.

دوز درمانی در موارد کمبود

دوز درمانی مس به حساسیت فرد و شدت اختلال ناشی از کمبود آن بستگی دارد.

علایم و خطرات ناشی از مصرف زیاد

مصرف ۲۵۰ میلی‌گرم سولفات مس خوراکی بصورت تک دوز اثرات وخیمی دارد. علایم مسمومیت شامل تهوع، استفراغ، درد شکمی، اسهال و درد عمومی بدن است. دوزهای بیش از حد مجاز سبب تخریب سلول‌های قرمز خون (کم‌خونی همولیتیک) و آسیب کبدی و کلیوی می‌شوند. در بیماری ویلسون که یک اختلال ارثی است، بیمار نمی‌تواند مس را دفع کند و مس در بدن این افراد جمع شده و مسمومیت ایجاد می‌کند، از علائم مسمومیت با مس آسیب کبدی و مغزی است. این عارضه با داروهای شلات‌کننده (تجزیه‌کننده مس) از جمله پنی‌سیلامین درمان می‌شود. مسمومیت حاد با مس در افرادی که به طور طولانی‌مدت الکل‌های خانگی تولید شده در لوله‌های مسی زنگ‌زده را مصرف می‌کنند، دیده می‌شود.

منیزیوم

سایر اسامی

گلوکونات منیزیوم، هیدروکسیدمنیزیوم، اکسید منیزیوم، سولفات منیزیم.

دسترسی

منیزیوم در انواع مولتی‌ویتامین‌ها و ترکیبات معدنی بدون نیاز به نسخه پزشک قابل دسترسی است. همچنین منیزیوم جزیی از ترکیب شربت‌های معده و مسهل‌ها است اما از طریق این منابع جذب نمی‌شود.

اثرات

حدود ۶۰ درصد منیزیوم بدن در استخوان‌ها و دندان‌ها وجود دارد. منیزیوم برای ساختن استخوان و دندان‌های سالم و نیز انتقال پیام‌های عصبی و انقباض عضلات ضروری است. منیزیوم آنزیم‌های متعددی را فعال می‌کند و در تبدیل قند، چربی و پروتئین به انرژی نقش مهمی دارد.

رژیم غذایی و سایر منابع طبیعی

بهترین منبع منیزیوم سبزیجات دارای برگ سبز هستند. دانه‌ها، غلات پخته شده، سویا، پنیر و غذاهای دریایی نیز غنی از منیزیوم هستند. نوشیدن آب سنگین در برخی نواحی منبع منیزیوم به شمار می‌رود.

نیاز روزانه

نیاز روزانه منیزیوم بدین شرح است: ۵۵ میلی‌گرم (تولد تا ۳ سالگی)؛ ۶۰ میلی‌گرم (۶-۴ ماهگی)؛ ۷۵ میلی‌گرم (۹-۷ سالگی)؛ ۸۰ میلی‌گرم (۱۲-۱۰ ماهگی)؛ ۸۵ میلی‌گرم (۳-۱ سالگی)؛ ۱۲۰ میلی‌گرم (۶-۴ سالگی)؛ ۲۰۰ میلی‌گرم (۱۰-۷ سالگی)؛ ۲۸۰ میلی‌گرم (۱۴-۱۱ سالگی)؛ ۳۰۰ میلی‌گرم (مردان ۱۵ سال به بالا و زنان ۱۸-۱۵ ساله) و ۲۷۰ میلی‌گرم (زنان ۱۹ سال به بالا). نیاز روزانه به منیزیوم در زمان بارداری افزایش نمی‌یابد اما در زمان شیردهی ۵۰ میلی‌گرم افزایش می‌یابد.

ضرورت مصرف مکمل‌ها

یک رژیم متنوع غذایی بویژه در نواحی که دارای آب معدنی هستند می‌تواند مقادیر کافی منیزیوم را فراهم کنند. مصرف مکمل‌ها معمولاً تنها با نظر پزشک و برای کمبود منیزیوم همراه با وضعیت‌های خاصی که جذب منیزیوم از روده‌ها مختل است (نظیر استفراغ یا اسهال مکرر، بیماری پیشرفته کلیوی، اعتیاد شدید به مصرف الکل یا درمان طولانی مدت با داروهای مدر) تجویز می‌شود. منیزیوم در درمان تشنج‌های دوران بارداری، ضربان‌های غیرطبیعی قلبی و سکته قلبی بکار می‌رود.

مصرف قرص‌های حاملگی حاوی استروژن می‌تواند میزان منیزیم خون را کاهش دهد ولی در زنانی که رژیم

غذایی مناسبی دارند به مکمل‌ها نیاز پیدا نخواهند کرد.

علایم کمبود

علایم کمبود منیزیوم شامل اضطراب، بیقراری، لرزش اندام‌ها، گیجی، تپش قلب، تحریک‌پذیری، افسردگی و اختلال جهت‌یابی است. کمبود شدید منیزیوم سبب تحریک بیش از حد دستگاه عصبی شده و گرفتگی عضلانی دست‌ها و پاها را بوجود می‌آورد. مصرف ناکافی می‌تواند عامل ایجاد بیماری عروق تغذیه‌کننده قلب (کرونر) باشد، همچنین در کلیه‌ها سبب تشکیل سنگ شود.

دوز درمانی در موارد کمبود

دوز درمانی به حساسیت فرد و شدت اختلال او، بستگی دارد. کمبود شدید معمولاً در بیمارستان و با تزریق سولفات منیزیوم درمان می‌شود.

علایم و خطرات ناشی از مصرف زیاد

مسمومیت با منیزیوم (هیپرمنیزیومی) نادر است اما پس از مصرف مقادیر فراوان شربت معده یا مسهل‌ها و یا بیمارانی از اختلال کارکرد کلیه رنج می‌برند، رخ می‌دهد. علایم شامل تهوع، استفراغ، گیجی (به علت کاهش فشارخون) و ضعف عضلانی است. افزایش بسیار زیاد منیزیوم خون سبب نارسایی شدید تنفسی و ایست قلبی می‌شود.

نیاسین (B3)

سایر اسامی

نیاسین امید، نیکوتین امید، نیکوتینیک اسید،نیکوتینیل الکل تارترات، ویتامین ب ۳.

دسترسی

نیاسین بدون نسخه و بصورت خالص و نیز در مولتی‌ویتامین‌ها و ترکیبات معدنی عرضه می‌شود. با این حال، دوزهای بالای اسید نیکوتینیک فقط با نسخه پزشک قابل دسترسی است.

اثرات

نیاسین در فعالیت‌های آنزیم‌های متعددی نقش حیاتی ایفا می‌کند و در تولید انرژی از قند خون و ساخت چربی‌ها مهم است. نیاسین برای کارکرد مناسب دستگاه عصبی، سلامت پوست و دستگاه گوارش و ساخت هورمون‌ها ضروری است.

رژیم غذایی و سایر منابع طبیعی

جگر، گوشت قرمز، مرغ، ماهی، غلات، دانه‌ها و خشکبار منبع نیاسین هستند.

نیاز روزانه

نیاز روزانه نیاسین بدین شرح است: ۳ میلی‌گرم (تولد تا ۳ ماهگی)؛ ۴ میلی‌گرم (۹-۷ ماهگی)؛ ۵ میلی‌گرم (۱۲-۱۰ ماهگی)؛ ۸ میلی‌گرم (۳-۱ سالگی)؛ ۱۱ میلی‌گرم (۶-۴ سالگی)؛ ۱۲ میلی‌گرم (پسران ۱۰-۷ ساله و دختران ۱۴-۷ ساله)؛ ۱۵ میلی‌گرم (پسران ۱۴-۱۱ ساله)؛ ۱۸ میلی‌گرم (پسران ۱۸-۱۵ ساله)؛ ۱۴ میلی‌گرم (دختران ۱۸-۱۵ ساله)؛ ۱۷ میلی‌گرم (مردان ۵۰-۱۹ ساله)؛ ۱۳ میلی‌گرم (زنان ۵۰-۱۹ ساله)؛ ۱۶ میلی‌گرم (مردان ۵۱ سال به بالا) و ۱۲ میلی‌گرم (زنان ۵۱ سال به بالا). نیاز روزانه در زمان بارداری افزایش نمی‌یابد اما در شیردهی ۲ میلی‌گرم بیشتر می‌شود.

ضرورت مصرف مکمل‌ها

رژیم غذایی موجود تأمین‌کننده نیاز بدن به نیاسین است و معمولاً کمبودی بوجود نمی‌آید. مکمل‌ها در موارد کمبود نیاسین به علت اختلالات روده‌ای، بیماری کبدی یا اعتیاد شدید به الکل، مصرف می‌شود. مکمل‌ها برای سالمندان دچار سوءتغذیه لازم است. دوزهای بالای نیاسین (تا ۶ گرم روزانه) گاهی در درمان چربی خون بالا بکار می‌رود. هنوز مصرف نیاسین در اختلالات روانی (بجز موارد مرتبط با بیماری پلاگر) تأیید نشده است.

علایم کمبود
کمبود شدید نیاسین سبب بیماری پلاگر (به معنای پوست خشن) می‌شود. علایم شامل پوست زخمی، قرمز و ترک خورده (در نواحی در معرض نور خورشید و سایش یا فشار)، التهاب دهان و زبان، درد و نفخ شکم، تهوع، اختلال خلقی از جمله افسردگی، اضطراب و فراموشی می‌باشد.

دوز درمانی در موارد کمبود
پلاگر شدید معمولاً با ۵۰۰-۱۰۰ میلی‌گرم نیکوتینامید خوراکی روزانه درمان می‌شود. این مقدار در کودکان ۳۰۰-۱۰۰ میلی‌گرم است. در مواردی که کمبود شدت کمتری دارد، دوز ۵۰-۲۵ میلی‌گرم داده می‌شود.

علایم و خطرات ناشی از مصرف زیاد
نیاسین در دوزهای بیش از ۵۰ میلی‌گرم، سبب خارش گذرا، گرگرفتگی، گزگز و سردرد می‌شود. این ویتامین در شکلی که بطور طبیعی در بدن وجود دارد (نیکوتینامید)، فاقد چنین اثراتی است. دوزهای بالای نیاسین سبب تهوع می‌شود و ممکن است زخم معده را وخیم‌تر کند. عوارض جانبی با مصرف دارو همراه یا بلافاصله بعد از غذا کاهش می‌یابد. در دوزهای بیش از ۲ میلی‌گرم روزانه (که برای درمان چربی خون بالا بکار می‌رود)، خطر نقرس، آسیب کبدی و افزایش قند که به تشنگی شدید می‌انجامد، افزایش می‌یابد.

ویتامین A

سایر اسامی

بتاکاروتن، کاروتنوئید، اسید رتینوئیک، رتینوئید، رتینول، رتینول پالمیتات، ویتامین آ.

دسترسی

رتینول، رتینول پالمیتات و بتا کاروتن بدون نسخه بصورت خالص یا در ترکیبات مولتی‌ویتامین و مواد معدنی ارائه می‌شود. رتینوئیدها جهت درمان اکنه (جوش‌های غرور) و پسوریازیس (نوعی بیماری پوستی) تنها با نسخه پزشک قابل تهیه‌اند.

اثرات

ویتامین A برای رشد طبیعی و استحکام استخوان‌ها و دندان در کودکان ضروری است. این ویتامین برای دید طبیعی و ساختار سالم استخوان‌ها ضروری و به سلامت پوست کمک کرده، از غشای مخاطی دهان، بینی، گلو، ریه‌ها و دستگاه گوارش و دستگاه ادراری در برابر عفونت‌ها محافظت می‌کند. همچنین ویتامین A در هر دو جنس برای حفظ باروری الزامی است. بتاکاروتن، ماده‌ای ضد اکسیدان است (اکسید شدن مواد در بدن اثر سمی داشته و به سلول‌های بدن آسیب می‌رساند).

رژیم غذایی و سایر منابع طبیعی

جگر (غنی‌ترین منبع)، روغن کبد ماهی، تخم‌مرغ، لبنیات، سبزیجات نارنجی و زرد و میوه‌جات (هویج، گوجه‌فرنگی، زردآلود و هلو) و برگ‌های سبز سبزیجات منابع خوبی به شمار می‌روند. ویتامین A به مارگارین نیز اضافه می‌شود.

نیاز روزانه

نیاز روزانه به ویتامین A بدین شرح است: ۳۵۰ میکروگرم (تا یک سالگی)؛ ۴۰۰ میکروگرم (۳-۱ سالگی)؛ ۵۰۰ میکروگرم (۱۰-۴ سالگی)؛ ۶۰۰ میکروگرم (پسران ۱۴-۱۱ ساله، دختران ۱۱ سال به بالا)؛ ۷۰۰ میکروگرم (پسران ۱۵ سال به بالا و زنان باردار)؛ ۹۵۰ میکروگرم (شیردهی).

ضرورت مصرف مکمل‌ها

ویتامین A به مقدار کافی در اغلب رژیم‌های غذایی یافت می‌شود. رژیم‌هایی که مقدار چربی و پروتئین آن کم است، سبب کمبود می‌شوند. غالباً در کشورهای در حال توسعه مکمل‌های غذایی به کودکان کم‌سن داده می‌شود. مصرف مکمل ویتامین در بیماران مبتلا به انسداد مجاری صفراوی، پرکاری غده تیروئید و اختلالات خاص روده‌ای و توسط افرادی که تحت درمان طولانی مدت با داروهای پایین آورندهٔ چربی خون که جذب ویتامین از روده را کاهش

می‌دهند (از جمله کلستیرامین) هستند، بکار می‌رود. مصرف این ویتامین به همراه سایر ویتامین‌ها در زنان باردار، کودکان زیر ۵ سال و مادران شیرده توصیه می‌شود.

علایم کمبود

شب‌کوری (اختلال در دید با نور کم) زودرس‌ترین علامت کمبود است، سایر موارد شامل پوست خشک و خشن، کاهش اشتها و اسهال می‌باشند. مقاومت بدن در برابر عفونت‌ها کاهش می‌یابد. چشم‌ها خشک و ملتهب می‌شوند. کمبود شدید حتی می‌تواند سبب زخم‌های قرنیه شود.

دوز درمانی در موارد کمبود

کمبود ویتامین A با تجویز عضلانی ۱۰۰,۰۰۰ واحد در ماه درمان می‌شود.

علایم و خطرات ناشی از مصرف زیاد

مصرف زیاده از حد و طولانی (۱۵-۷/۵ میلی‌گرم روزانه) در بالغین سبب فقدان اشتها، اسهال، خشکی و خارش پوست و ریزش مو می‌گردد. خستگی و قاعدگی نامنظم شایعند. سردرد، ضعف و استفراغ ممکن است به علت افزایش فشار مایع دور مغز رخ دهند. در موارد شدید درد استخوانی و بزرگی کبد و طحال رخ می‌دهد. دوزهای بالای بتا کاروتن پوست را نارنجی می‌کند که قابل توجه نمی‌باشد. افزایش مصرف ویتامین A در دوران بارداری ممکن است باعث ناهنجاری‌هایی در جنین بشود.

ویتامین A و بارداری

مصرف دوزهای بسیار بالای ویتامین A در هفته‌های اول بارداری بندرت به جنین آسیب می‌رساند ولی بعد از آن سبب آسیب دستگاه عصبی مرکزی، صورت، چشم‌ها، گوش‌ها یا کام می‌شود. زنان باردار و آنها که قصد بارداری دارند، باید تنها دوزهای تجویز شده را مصرف کنند و از مصرف ویتامین A اضافی یا جگر به مقدار زیاد بپرهیزند (یک وعده جگر ۱۲-۴ برابر دوز توصیه شده ویتامین A دارد). هیچ محدودیت غذایی دیگری الزامی نیست.

ویتامین B_{12}

سایر اسامی

کوبالامین، سیانوکوبالامین، هیدروکسوکوبالامین، ویتامین ب ۱۲.

دسترسی

ویتامین B_{12} بدون نیاز به نسخه پزشک در ترکیبات دارویی متنوعی قابل تهیه است. هیدروکسوکوبالامین تنها با نسخه پزشک و بصورت تزریقی قابل ارائه است.

اثرات

ویتامین B_{12} نقش حیاتی در فعالیت‌های آنزیم‌ها(نوعی پروتئین است که باعث کنترل واکنش‌های شیمیایی در بدن می‌شود) دارد. ویتامین B_{12} برای ساخت ماده ژنتیکی سلول‌ها و رشد و تکامل آنها ضروری است. ساخته شدن سلول‌های قرمز خون توسط مغز استخوان به این ویتامین بستگی دارد. این ویتامین همراه با مصرف اسید فولیک و قندها در رژیم غذایی برای حفظ سلامت دستگاه عصبی ضروری است.

رژیم غذایی و سایر منابع طبیعی

جگر، غنی‌ترین منبع ویتامین B_{12} است. تقریباً همه محصولات دامی حاوی این ویتامین هستند اما سبزیجات فاقد آن است.

نیاز روزانه

ویتامین B_{12} روزانه به مقادیر اندکی مورد نیاز است. مقدار مورد نیاز بدین شرح است: ۳ میکروگرم (تولد تا ۶ ماهگی)؛ ۰/۴ میکروگرم (۷ تا ۱۲ ماهگی)؛ ۰/۵ میکروگرم (۱ تا ۳ سالگی)؛ ۰/۸ میکروگرم (۶-۴ سالگی)؛ ۱ میکروگرم (۱۰-۷ سالگی)؛ ۱/۲ میکروگرم (۱۱ تا ۱۴ سالگی)؛ ۱/۵ میکروگرم (۱۵ سالگی به بالا)؛ ۲ میکروگرم (شیردهی). میزان نیاز به ویتامین B_{12} در بارداری هیچ تغییری نمی‌کند.

ضرورت مصرف مکمل‌ها

معمولاً یک رژیم متعادل غذایی مقادیری بیش از میزان نیاز از این ویتامین را تأمین می‌کند و کمبود عموماً به علت اختلال جذب در روده‌هاست و نه کمبود در رژیم غذایی. با این حال رژیم گیاه‌خواری مطلق یا رژیم عاری از تخم‌مرغ یا محصولات لبنی، باعث کمبود این ویتامین شده و به مصرف مکمل‌ها نیاز است.

مهمترین علت کمبود ویتامین B_{12}، عدم وجود ماده‌ای بنام انتقال دهنده داخلی در معده است که ویتامین B_{12} به آن متصل شده و از طریق آن ویتامین از روده‌ها جذب می‌گردد، نبود چنین ماده‌ای باعث کم‌خونی وخیم می‌شود، البته سایر اختلالات سوءجذب مانند بیماری سلیاک، سوءجذب ناشی از جراحی یا عفونت با کرم نواری نیز باعث

کم‌خونی شده و باید توسط پزشک مکمل تجویز و نحوه مصرف آن شرح داده شود.

علایم کمبود

کمبود ویتامین B_{12} معمولاً پس از ماه‌ها یا سال‌ها خود را نشان می‌دهد. چرا که کبد ذخیره ۶ سال بدن را ذخیره می‌کند. کمبود این ویتامین باعث کم‌خونی، زخم دهان و زبان، آسیب به مغز و نخاع، بی‌حسی و گزگز اندام‌ها، کاهش حافظه و در بعضی از موارد افسردگی می‌شود.

دوز درمانی در موارد کمبود

دوز درمانی به جنسیت و میزان حساسیت فرد، نوع و شدت کمبود بستگی دارد. کم‌خونی بدخیم (به علت اختلال جذب ویتامین B_{12}) در بالغین با تزریق ۱-۰/۲۵ میلی‌گرم(۱۰۰۰-۲۵۰ میکروگرم) ویتامین B_{12} یک روز در میان به مدت ۲-۱ هفته و سپس ۰/۲۵ میلی‌گرم در هفته تا زمانی که شمارش سلول‌های خونی طبیعی شود و سپس ۱ میلی‌گرم هر ۳-۲ ماه درمان می‌شود. دوزهای بالاتر ماهیانه تا حد ۱۰۰۰ میکروگرم از ویتامین B_{12} به همراه اسید فولیک در موارد یک کمبود شدید است، مصرف می‌شوند. کودکان با ۵۰-۳۰ میکروگرم روزانه درمان می‌شوند. معمولاً کمبودهای تغذیه‌ای آب مکمل‌های خوراکی ۱۵۰-۵۰ میکروگرم یا بیشتر بطور روزانه(۵۰-۳۰ میکروگرم دوبار در روز در نوزادان) درمان می‌شوند. کمبود ناشی از نقص ژنتیکی، که مانع استفاده از ویتامین در بدن می‌گردد با مصرف ۲۵۰ میکروگرم هر سه هفته یکبار در تمام طول زندگی، درمان می‌شود.

علایم و خطرات ناشی از مصرف زیاد

اثرات مضری در دوزهای بالای ویتامین B_{12} دیده نشده است. واکنش‌های آلرژیک در موارد نادر بدنبال تزریق ترکیبات ویتامین رخ می‌دهد.

ویتامین C

سایر اسامی

اسید اسکوربیک، کلسیم اسکوربات، سدیم اسکوربات، ویتامین ث .

دسترسی

ویتامین C بدون نیاز به نسخه به طور خالص و یا در مولتی‌ویتامین‌ها و مواد معدنی عرضه می‌شود. سدیم اسکوربات تنها با تجویز پزشک و تحت نظارت پزشک قابل تزریق است.

اثرات

ویتامین C درفعالیت چند آنزیم نقش حیاتی دارد (آنزیم‌ها پروتئین‌هایی هستند که واکنش‌های شیمیایی بدن راکنترل می‌کنند). این ویتامین برای رشد و حفظ سلامت استخوان‌ها، دندان‌ها، لثه‌ها، رباط ها و عروق خونی ضروری است و جز مهمی در همه اندام‌های بدن محسوب می‌شود. همچنین ویتامین C یک ضداکسیدان مهم است که از بدن در برابر آسیب سلولی محافظت می‌کند و مانع تجمع چربی در دیواره عروقی می‌شود. برای ساخت انتقال دهنده‌های عصبی خاص و هورمون‌های غده فوق کلیه این ویتامین نقش مهمی را ایفا می‌کند. ویتامین C برای جذب اسید فولیک و آهن موجود در مواد غذایی و برای پاسخ طبیعی ایمنی به عفونت و ترمیم زخم ضروری است.

رژیم غذایی و سایر منابع طبیعی

ویتامین C در اغلب میوه و سبزیجات تازه موجود است. مرکبات، گوجه‌فرنگی، سیب‌زمینی و سبزیجات دارای برگ سبز منابع غنی از ویتامین C بشمار می‌آیند. این ویتامین به آسانی با پختن از بین می‌رود و باید میوه و سبزیجات تازه را خام مصرف نمود. افزودن یک منبع ویتامین C نظیر یک لیوان آب پرتقال در روز، توصیه می‌شود.

نیاز روزانه

نیاز روزانه ویتامین C بدین شرح است: ۲۵ میلی‌گرم (تولد تا یک سالگی) ؛ ۳۰ میلی‌گرم (۱۰-۱ سالگی) ؛ ۳۵ میلی‌گرم (۱۴-۱۱ سالگی) ؛ ۴۰ میلی‌گرم (۱۵ سالگی به بعد) ؛ ۵۰ میلی‌گرم (دوران بارداری) و ۷۰ میلی‌گرم (دوران شیردهی).

ضرورت مصرف مکمل‌ها

عموماً یک رژیم سالم غذایی به مقادیر کافی ویتامین C دارد. با این حال پس از آسیبی شدید، جراحی بزرگ، سوختگی و افزایش درجه حرارت، مصرف ویتامین C و نیاز به آن بسرعت بالا می‌رود. مصرف مکمل‌ها برای پیشگیری و درمان کمبود در سالمندان و بیماران دچار بیماری‌های مزمن، سیگاری‌ها و در موارد شدید اعتیاد به الکل

مفید هستند. مکمل‌ها به همراه سایر ویتامین‌ها برای زنان باردار، کودکان زیر ۵ سال و مادران شیرده توصیه می‌شوند. زنانی که قرص‌های ضد حاملگی حاوی استروژن مصرف می‌کنند نیز به این مکمل‌ها نیاز دارند. اگرچه اغلب مردم دوزهای بالای ویتامین C(۱ گرم روزانه) را برای جلوگیری یا درمان سرماخوردگی مصرف می‌کنند، اما شواهد متقاعدکننده‌ای در این مورد وجود ندارد هر چند این ویتامین می‌تواند از شدت علایم بکاهد.

علایم کمبود

کمبود ویتامین سبب ضعف و درد شده و کمبود شدید آن به بیماری اسکوروی می‌انجامد. علایم این بیماری شامل وجود لثه‌های ملتهب و خونریزی دهنده، خون دماغ، کبودی گسترده بدن و خونریزی داخلی است. در بالغین می‌تواند باعث شل شدن دندان‌ها شود. درکودکان، رشد غیرطبیعی استخوان و عدم بهبود کامل زخم‌ها و عفونی شدن آنها دیده می‌شود. کمبود ویتامین C غالباً به کم‌خونی منجر می‌شوند (سلول‌های قرمز خون کاهش می‌یابند) و علایم آن عبارتند از رنگ پریدگی، خستگی، تنگی نفس و تپش قلب. اسکوروی درمان نشده بسیار خطرناک است و منجر به غش، اغما و مرگ می‌شود.

دوز درمانی در موارد کمبود

برای درمان اسکوروی حداقل ۲۵۰ میلی‌گرم ویتامین C روزانه به مدت چندین هفته تجویز می‌شود.

علایم و خطرات ناشی از مصرف زیاد

مقادیر اضافه ویتامین C در خون از راه ادرار دفع می‌گردد بنابراین مصرف بیش از اندازهٔ آن مشکل جدی بوجود نمی‌آورد. با این حال دوزهای بیش از ۳گرم در روز سبب اسهال، و گرفتگی عضلات معده و تسریع در تشکیل سنگ‌های کلیوی می‌شود.

ویتامین D

سایر اسامی

آلفا کلسیدول، کلسی فدیول، کلسی مزول، کلسی تریول، کله کلسی فرول، ویتامین D2، ویتامین D3، ویتامین د.

دسترسی

ویتامین D بدون نسخه در انواع مولتی‌ویتامین‌ها و ترکیبات معدنی موجود است. موارد تزریقی آن تنها با دستور پزشک قابل انجام است.

اثرات

ویتامین D (به همراه هورمون پاراتیروئید) به تنظیم تعادل کلسیم و فسفات در بدن کمک می‌کند. ویتامین D به جذب کلسیم از مجرای روده کمک کرده و برای استحکام استخوان‌ها و دندان‌ها ضروری است.

رژیم غذایی سایر منابع طبیعی

معمولاً مارگارین (که طبق قوانین باید ویتامین D به آن اضافه شود)، ماهی‌های چرب (ساردین، قزل‌آلا و تون)، جگر، لبنیات و زرده تخم‌مرغ منابع سرشار این ویتامین هستند. این ویتامین از تأثیر اشعه فرابنفش خورشید روی مواد شیمیایی که بطور طبیعی در پوست هستند، بوجود می‌آید. نور خورشید منبع اصلی ویتامین D در اغلب موارد محسوب می‌شود.

نیاز روزانه

مقدار ویتامین D بدین شرح است: ۸/۵ میکروگرم (از تولد تا ۶ ماهگی)؛ ۷ میکروگرم (۷ ماهگی تا سه سالگی)؛ ۱۰ میکروگرم (پس از ۶۵ سالگی و زمان باردار یا شیردهی). اغلب افراد خارج این گروه‌ها به مکمل‌های ویتامین D نیاز ندارند. ۱ میکروگرم ویتامین D معادل ۴۰ واحد بین‌المللی (IU) است.

ضرورت مصرف مکمل‌ها

مقدار نیاز به ویتامین D اندک است و معمولاً توسط منابع غذایی و تماس کافی با نور آفتاب، تأمین می‌گردد. با این حال سوء تغذیه و نبود نور کافی آفتاب سبب کمبود می‌شوند. افراد تیره‌پوست (بویژه آنها که در شهرهای دارای آلودگی هوا زندگی می‌کنند) و شب‌کاران، در معرض بیشترین خطر کمبود ویتامین هستند. در نواحی که نور آفتاب در حد متوسط است، می‌توان به نوزادان مکمل ویتامین D داد. مکمل ویتامین D در نوزادان زودرس، گیاه‌خواران، و سالمندان نیز مفید است. مکمل‌های ویتامین D با توصیه پزشک معمولاً برای پیشگیری و درمان کمبود ویتامین D مسبب اختلالات استخوانی بخصوص پوکی استخوان و شرایطی که در آن جذب روده‌ای مختل است، و نیز کمبود ویتامین به علت بیماری‌های کبدی یا کلیوی، برای مصرف طولانی‌مدت بکار می‌روند. مکمل‌های ویتامین D به

همراه سایر ویتامین‌ها در بارداری، کودکان زیر ۵ سال، مادران شیرده و نیز به همراه کلسیم برای پیشگیری یا درمان پوکی استخوان بکار می‌رود.

علایم کمبود

کمبود طولانی مدت سبب کاهش میزان کلسیم و فسفات خون می‌شود که به نرمی استخوان‌ها می‌انجامد. در کودکان این امر سبب رشد غیرطبیعی استخوان (راشی تیسم) و در بزرگسالان سبب نرمی استخوان می‌شود که به درد پشت، ضعف عضلانی، دردهای استخوانی و شکستگی می‌انجامد.

دوز درمانی در موارد کمبود

به طور کلی، نرمی استخوان ناشی از فقر تغذیه‌ای بسته به سن کودک ابتدا با ۶۰۰۰-۱۵۰۰ واحد بین‌المللی ویتامین D به طور روزانه شروع می‌شود. سپس درمان با دوز ۴۰۰ واحد بین‌المللی ادامه می‌یابد. نرمی استخوان ناشی از ویتامین D در بزرگسالان ابتدا با ۴۰۰۰-۳۰۰۰ واحد بین‌المللی روزانه شروع می‌شود و سپس دوز روزانه ۴۰۰ واحد بین‌المللی ادامه خواهد یافت. کمبود ناشی از اختلال جذب روده‌ای با دوزهای ۴۰,۰۰۰-۱۰,۰۰۰ واحد بین‌المللی روزانه (در بالغین) و ۲۵۰۰۰-۱۰,۰۰۰ واحد بین‌المللی روزانه (در کودکان) درمان می‌شود.

علایم و خطرات ناشی از مصرف زیاد

دوزهای بالاتر از ۴۰۰ ویتامین واحد بین‌المللی D روزانه در اغلب افراد مفید واقع نمی‌شوند و سبب افزایش خطر شکستگی می‌شوند. مصرف طولانی، تعادل کلسیم و فسفات را در بدن بهم می‌زند و به رسوب غیرطبیعی کلسیم در بافت نرم، دیواره عروق خونی و کلیه‌ها و تأخیر رشد در کودکان می‌انجامد. مصرف بیش از حد کلسیم سبب علایم ضعف، تشنگی غیرطبیعی، پرادراری، اختلالات گوارشی و افسردگی می‌گردد.

ویتامین E

سایر اسامی
آلفا توکوفرول، آلفا توکوفریل استات، توکوفرول، ویتامین ای .

دسترسی
ویتامین E بدون نیاز به تجویز پزشک در بسیاری از ترکیبات و مولتی‌ویتامین‌ها و فرآورده‌های معدنی موجود است. این ویتامین در کرم‌های مورد استفاده بر روی پوست نیز وجود دارد. آلفاتوکوفرول قوی‌ترین نوع ویتامین E محسوب می‌شود.

اثرات
ویتامین E یک ضد اکسیدان قوی است (اکسیدان‌ها حاصل از سوخت و ساز بدن است که اگر تجمع یابد باعث مسمومیت سلول‌های بدن می‌شود) که برای تشکیل سلول سالم، کاهش پیری سلول‌ها و حفظ فعالیت‌های آنزیم‌های خاص ضروری است. ویتامین E از ریه‌ها و سایر بافت‌ها در برابر آسیب ناشی از مواد آلوده کننده حفاظت می‌کند و مانع تخریب سلول‌های قرمز خون در اثر سموم موجود در گردش خون می‌شود. ویتامین E به حفظ گلبول‌های قرمز خون کمک می‌کند و در تولید انرژی در قلب و عضلات دخیل است. شواهدی در مورد اثر ویتامین E در پیشگیری از بیماری‌های عروقی قلب و سرطان وجود دارد اما تحقیقات بیشتری باید در این زمینه انجام می‌شود.

رژیم غذایی و سایر منابع طبیعی
برخی از روغن‌های گیاهی منابع خوب ویتامین E محسوب می‌شوند. سایر منابع عبارتند از سبزیجات دارای برگ سبز، غلات و سبوس گندم .

نیاز روزانه
ویتامین E بصورت میلی‌گرم آلفاتوکوفرول (mg alpha-TE) اندازه‌گیری می‌شود. میزان توصیه شده روزانه تقریباً ۱۵-۳ میلی‌گرم است. با این حال هیچ مقداری در انگلستان توصیه نشده است چرا که میزان نیاز به ویتامین E به دریافت اسیدهای چرب غیراشباع چندگانه بستگی دارد که خود بسیار متنوعند. در ایالات متحده مقدار مجاز روزانه بدین شرح است: ۳mg alpha-TE (از تولد تا ۶ ماهگی)؛ ۴mg alpha-TE (۱۲-۷ ماهگی)؛ ۶mg alpha-TE (۳-۱ سالگی)؛ ۷mg alpha-TE (۱۰-۴ سالگی)؛ ۱۰mg alpha-TE (پسران ۱۱ سال به بالا)؛ ۸mg alpha-TE (دختران ۱۱ سال به بالا)؛ ۱۰mg alpha-TE (بارداری)؛ ۱۲mg alpha-TE (۶ ماهٔ اول شیردهی) و ۱۱mg alpha-TE (۶ ماهه دوم شیردهی).

ضرورت مصرف مکمل‌ها

یک رژیم طبیعی، حاوی مقادیر کافی ویتامین E بوده و بندرت به مکمل‌های ویتامینی نیاز می‌باشد. با این حال، افرادی که مقادیر بالایی از چربی‌های غیراشباع چندگانه موجود در روغن گیاهی بویژه در صورت طبخ در دماهای بالا را مصرف می‌کنند، ممکن است به مکمل‌ها نیاز پیدا کنند. مصرف مکمل‌های ویتامین E در نوزادان زودرس و بیماران دچار اختلال در جذب روده، کودکان دچار بیماری کبدی، توصیه می‌شود.

علایم کمبود

کمبود ویتامین E سبب تخریب سلول‌های قرمز خون (همولیز) شده و در نهایت باعث **کم‌خونی می‌شود** که علایم آن شامل رنگ‌پریدگی، خستگی، تنگی نفس و تپش قلب است. در نوزادان ممکن است کمبود سبب تحریک‌پذیری و احتباس مایع و ورم کردن اندام‌های کودک شود.

دوز درمانی در موارد کمبود

در این حالت میزان مصرف بسته به جنس و گروه سنی ۴ تا ۵ برابر میزان طبیعی است.

علایم و خطرات ناشی از مصرف زیاد

معمولاً اثرات شدیدی ندارد، اما ایجاد اسهال و درد شکمی با دوزهای بیش از ۱ گرم در روز دیده شده است. مصرف طولانی مدت بیش از ۲۵۰mg در روز، سبب تهوع، درد شکمی، استفراغ و اسهال می‌شود.

ویتامین K

سایر اسامی

منادیون، فیتومنادیون، ویتامین K1، ویتامین K2، ویتامین K3، ویتامین کا.

دسترسی

ویتامین K بدون تجویز به صورت مکمل غذایی در بسیاری از ترکیبات مولتی‌ویتامین و معدنی وجود دارد. فرآورده‌های قابل تزریق و خوراکی ویتامین K بطور واحد برای درمان اختلالات خونریزی دهنده باید تجویز شوند.

اثرات

ویتامین K در کبد برای تشکیل ترکیبات متعددی که سبب تسریع تشکیل لخته خون می‌شوند (عوامل انعقادی) از جمله پروترومبین (فاکتور II انعقاد) ضروری است.

رژیم غذایی و سایر منابع طبیعی

بهترین منبع رژیم غذایی ویتامین K، سبزیجات دارای برگ سبز و ریشه‌ها، میوه‌ها، دانه‌ها، شیر گاو و ماست هستند. یونجه یک منبع عالی ویتامین K محسوب می‌شود. در بالغین و کودکان، باکتری‌های روده‌ای بخش اعظم ویتامین K مورد نیاز بدن را می‌سازند.

نیاز روزانه

نیاز روزانه به ویتامین K در نوزادان به مقدار ۱۰ میکروگرم می‌باشد برای سایر گروه‌های سنی روزانه تعیین نشده است؛ با این حال در ایالات متحده دوزهای روزانه پیشنهادی عبارتند از: ۱۰ میکروگرم (۱۲-۶ ماهگی)؛ ۱۵ میکروگرم (۳-۱ سالگی)؛ ۲۰ میکروگرم (۶-۴ سالگی)؛ ۳۰ میکروگرم (۱۰-۷ سالگی)؛ ۴۵ میکروگرم (۱۴-۱۱ سالگی)؛ ۶۵ میکروگرم (پسران ۱۸-۱۵ ساله)؛ ۵۵ میکروگرم (دختران ۱۸-۱۵ ساله)؛ ۷۰ میکروگرم (پسران ۲۴-۱۹ ساله)؛ ۶۰ میکروگرم (دختران ۲۴-۱۹ ساله)؛ ۸۰ میکروگرم (مردان ۲۵ سال به بالا) و ۶۵ میکروگرم (زنان ۲۵ سال به بالا). هیچ مقدار اضافه‌ای از مقادیر فوق برای زمان بارداری یا شیردهی توصیه نشده است.

ضرورت مصرف مکمل‌ها

ویتامین مورد نیاز عموماً به میزان کافی در رژیم غذایی وجود دارد و ساخت آن توسط باکتری‌های موجود در روده صورت می‌گیرد. مکمل‌های غذایی بطور معمول برای نوزادان تجویز می‌شود، چرا که به علت فقدان باکتری‌های روده‌ای فاقد توانایی تولید ویتامین K هستند و لذا در معرض خطر کمبود نسبت به بالغین قرار دارند. در بالغین و کودکان، ویتامین K مکمل معمولاً تنها براساس توصیه‌های پزشکی در موارد کمبود به علت استفاده طولانی مدت از آنتی‌بیوتیک‌ها یا سولفونامیدهای ضدباکتری که باکتری را در روده تخریب می‌کنند و نیز در مواردی که جذب مواد

غذایی از روده مختل شده، مورد استفاده قرار می‌گیرد. این وضعیت‌ها شامل بیماری‌های کبدی، انسداد مجاری صفراوی و اختلالات روده‌ای مسبب اسهال مزمن هستند. همچنین می‌توان از ویتامین K در هنگام زایمان یا پس از جراحی در افرادی که ضدانعقادهای خوراکی دریافت کرده‌اند، به منظور کاهش دفع خون استفاده نمود. این ویتامین برای خنثی کردن اثر ضد انعقادهای خوراکی نیز بکار می‌رود.

علایم کمبود

کمبود ویتامین K، سبب کاهش ساخت فاکتورهای انعقادی در کبد می‌شود که کمبود این فاکتورها باعث تأخیر در لخته شدن خون و افرایش خونریزی می‌شود. این امر ممکن است سبب خون‌مردگی غیرطبیعی، خونریزی از زخم‌ها، خون دماغ و خونریزی از لثه، روده، مجاری ادراری و بندرت مغز گردد.

دوز درمانی در موارد کمبود

این مقدار به طبیعت فرد و شدت اختلال بستگی دارد.

علایم و خطرات ناشی از مصرف زیاد

مصرف بیش از حد ویتامین K هیچ اثر مضر شناخته شده‌ای ندارد. ویتامین K صناعی (منادیون) ممکن است سبب پارگی سلول‌های قرمز خون (همولیز) در افرادی که نقص گلوکز-۶-فسفات دهیدروژناز (یا بیماری فاویسم دارند) شود. این امر به قرمز متمایل به قهوه‌ای رنگ شدن ادرار، زردی و در موارد شدید به کم‌خونی می‌انجامد. عوارض وخیم در مواردی که ویتامین K خوراکی مصرف می‌شود، بسیار نادر هستند.

یُد

سایر اسامی

یدید پتاسیم، یدات پتاسیم، یدید سدیم.

دسترسی

مکمل‌های ید بدون تجویز پزشک بصورت قرص و نیز در انواع مولتی‌ویتامین‌ها و ترکیبات معدنی موجودند. ترکیبات پوستی یددار نیز بدون نسخه به عنوان ماده ضدعفونی‌کننده در دسترسند. مقادیر اندک ید به طور معمول به نمک اضافه می‌شوند تا از کمبود آن جلوگیری کنند. درمان بیماری‌های تیروئید تنها با تجویز پزشک مجاز می‌باشد.

اثرات

ید برای ساخت هورمون‌های تیروئید که تولید انرژی را در بدن تنظیم کرده، رشد و تکامل را پیش می‌راند و به سوزاندن چربی اضافه بدن کمک می‌کند، ضروری است.

رژیم غذایی و سایر منابع غذایی طبیعی

غذاهای دریایی بهترین منبع ید هستند، اما نان و لبنیات از جمله شیر نیز از منابع اصلی این ماده معدنی در اغلب رژیم‌های غذایی محسوب می‌شود. قرص نمک یددار نیز یک منبع غنی از ید می‌باشد. ید از طریق استنشاق ذرات زغال سنگ نیز وارد بدن می‌شود.

نیاز روزانه

نیاز روزانه ید برحسب میکروگرم بدین شرح است: ۵۰ میکروگرم (از تولد یا سه ماهگی)؛ ۶۰ میکروگرم (۴ تا ۱۲ ماهگی)؛ ۷۰ میکروگرم (۳-۱ سالگی)؛ ۱۰۰ میکروگرم (۶-۴ سالگی)؛ ۱۱۰ میکروگرم (۱۰-۷ سالگی)؛ ۱۳۰ میکروگرم (۱۴-۱۱ سالگی) و ۱۴۰ میکروگرم (۱۵ سالگی به بعد). در زمان شیردهی نیاز به ید بالا می‌رود و قرص‌های ویتامینی حاوی کلسیم و ید در این دوران پیشنهاد می‌شود.

ضرورت مصرف مکمل‌ها

اغلب رژیم‌های غذایی حاوی مقادیر کافی ید هستند و استفاده از نمک‌های یددار معمولاً مانع هر نوع کمبود می‌شود. کاربرد مکمل بندرت و بجز در مواردی که پزشک تجویز کند، ضرورت ندارد. با این حال، مصرف مقادیر زیاد کلم یا فندق جذب ید را در غده تیروئید کاهش می‌دهد و در صورت عدم تأمین ید از سایر منابع، کمبود یُد بوجود می‌آید.

بزرگسالانی که در معرض ید رادیواکتیو آزادشده از محیط قرار می‌گیرند، در هر بار ۱۰۰ میلی‌گرم ید (بصورت ۱۷۰ میلی‌گرم یدات پتاسیم) برای آنها تجویز می‌شود و مانع آن می‌شود که غده تیروئید مادهٔ رادیواکتیو را جذب کند؛ دوز پایین‌تر براساس سن برای کودکان تجویز می‌شود.

ید برای خاموش کردن تیروئید پُرکار و آماده شدن آن برای جراحی غده تیروئید به کار می‌رود.

علایم کمبود

کمبود می‌تواند سبب گواتر (بزرگی غده تیروئید) و کم‌کاری تیروئید (ناشی از کمبود هورمون تیروئید) شود. ید ماده اصلی در ساخت هورمون‌های تیروئید است. علایم کم‌کاری تیروئید شامل خستگی، کاهش فعالیت‌های جسمی و فکری، افزایش وزن، پف‌کردن صورت و یبوست است. کودکانی که از مادران دچار کمبود ید بدنیا می‌آیند، سُست و بی‌حال هستند و به سختی غذا می‌خورند. در صورت عدم درمان، اختلال در رشد و عقب‌ماندگی ذهنی پدید می‌آید.

دوز درمانی در موارد کمبود

کمبود ید با دوزهای ۱۵۰ میکروگرم ید روزانه و سپس مصرف نمک یددار درمان می‌شود.

علایم و خطرات ناشی از مصرف زیاد

مقدار یدی که به طور طبیعی در غذا وجود دارد، غیر سمی است اما مصرف مقادیر زیاد (۶ میلی‌گرم یا بیشتر در طول روز) فعالیت غده تیروئید را سرکوب می‌کند. دوزهای بیش از حد ترکیبات یُددار سبب درد شکمی، استفراغ، اسهال خونی و تورم غده تیروئید و غدد بزاقی می‌شوند.

بخش

۵

داروهای گیاهی

طب جایگزین

طب جایگزین یا مکمل در سال‌های اخیر بسیار معروف شده است. تعداد روزافزونی به جای مشاوره با پزشک خود، روی به مشاوره‌های طب جایگزین می‌آورند و کاربرد آن بطور قابل توجهی گسترده شده است. پزشکان نیز برخی بیماران را برای استفاده از طب جایگزین ارجاع می‌دهند. با این حال، شواهد اندکی در مورد طرز عملکرد، ایمنی و تأثیر درمان‌های طب جایگزین وجود دارد. اگرچه تعداد مطالعات طب جایگزین در حال افزایش است اما تحقیقات اندکی روی بروز و شدت عوارض جانبی ایجاد شده توسط درمان‌های طب جایگزین وجود دارد.

پایه بسیاری از انواع طب، گیاهان هستند و کاربرد گیاهان و سایر مواد طبیعی به منظور کمک به بهبود در فرهنگ‌های مختلف سراسر دنیا به چشم می‌خورد. بسیاری از درمان‌های مدرن جایگزین براساس این درمان‌های سنتی هستند. اغلب کسانی که در طب جایگزین فعالیت می‌کنند، عقیده دارند که بیماری به علت بهم خوردن تعادل در بدن ایجاد می‌شود و برای درمان باید تعادل را به بدن باز گرداند. به عبارتی بجای درمان علایم خاص بهتر است به درمان کل بدن پرداخته شود.

هومیوپاتی

هوف هومیوپاتی تحریک بدن برای کمک به خود است. درمان بر پایه مفهوم "مشابه، مشابه را درمان می‌کند" است. در هومیوپاتی اگر ماده‌ای را که عامل بیماری است با دوز کم و رقیق شده مصرف نماییم همین عامل بیماری سبب بهبودی آن می‌شود. برای مثال بیماری آسم، ناشی از موادی است که به آنها حساسیت‌زا می‌گوییم، یکی از مواد حساسیت‌زا دانه‌های گرده گیاهان است، اگر این گرده‌ها را به میزان کم و رقیق شده مصرف نماییم باعث بهبودی آسم می‌شود. هومیوپاتی سال‌ها جنبهٔ سلطنتی داشته است و تنها طب جایگزینی است که از هنگام شروع در سال ۱۹۴۸ در سرویس سلامت عمومی بریتانیا وارد شد. پزشکانی که در این زمینه فعالیت می‌کنند، می‌توانند داروهای خاص هومیوپاتی را تجویز کنند.

داروهای هومیوپاتی

حداقل ۲۰۰۰ داروی هومیوپاتی وجود دارد. این داروها از گیاهان، حیوانات یا مواد معدنی تهیه می‌شوند و سپس برای ساخت محلول دارو، الکل یا آب به آنها اضافه می‌شوند. این محلول‌ها بارها رقیق می‌شوند که این فرآیند را بالقوه‌سازی می‌نامند. کسانی که در این زمینه فعالیت می‌کنند معتقدند که هر چه دارو رقیق‌تر شود، اثر آن قوی‌تر می‌گردد. چند قطره از این ترکیب به شکر، قرص، کرم یا سایر مواد اضافه می‌گردد.

عملکرد هومیوپاتی

یک نظریه در مورد عملکرد هومیوپاتی، اثر الکترومغناطیسی مواد موجود پس از رقیق‌سازی حتی در غیاب فقدان مادهٔ اصلی است. تصور می‌شود این اثر، پاسخ بدن را تحریک می‌کند. هومیوپاتی در بهبود علایم تب یونجه (نوعی حساسیت) بسیار مؤثر بوده است، با این حال این یافته‌ها همواره تکرارپذیر نبودند و هنوز هم در مورد اصول اساسی هومیوپاتی تردید وجود دارد.

درمان‌های رایج هومیوپاتی

مثال‌های درمان‌های معمول هومیوپاتی شامل arnica برای کبودی و آسیب‌های بافت نرم، aconite برای سرفه و سرماخوردگی nux vomica برای سوء‌هاضمه هستند.

کاربرد درمان‌های هومیوپاتی

درمان‌های هومیوپاتی بصورت قرص، پودر، محلول، روغن، کرم و پماد در دسترس هستند. درمان‌های خوراکی باید حداقل ۳۰ دقیقه قبل از غذاخوردن، نوشیدن، سیگارکشیدن یا استفاده از خمیر دندان، مصرف شوند و هرگز نباید با دست تماس داشته باشند. قرص‌ها معمولاً بلعیده یا جویده می‌شوند. محلول‌ها رقیق شده و بصورت داخلی یا خارجی استفاده می‌شوند. روغن، کرم و پمادها بصورت خارجی استعمال می‌شوند.

بسیاری از درمان‌های هومیوپاتی در هنگام شروع درمان با فواصل اندک استفاده می‌شوند. فاصله بین دوزها با بهبود علایم، افزایش می‌یابد. برخی بیماری‌ها نیاز به ماه‌ها درمان دارند.

داروهای هومیوپاتی از نظر ایمنی مصرف وضعیت خوبی دارند و با دیگر داروها تداخل نمی‌کنند. به علت ترقیق دارو، احتمال عوارض جانبی آن کمتر است.

طب گیاهی غربی

داروهای طب گیاهی غربی از برگ، گل، ریشه، دانه، دانه‌های خشک، میوه یا کل گیاه تهیه می‌شوند. سازمان بهداشت جهانی معتقد است که طب گیاهی غربی نقش مهمی در حفظ سلامتی افراد جامعه داشته است.

عملکرد طب گیاهی غربی

اصول طب گیاهی غربی بر کاربرد گیاهان خاص براساس عملکرد شناخته شده آنها در بدن تأکید دارد. داروهای شایع عبارتند از اکیناسه که تحریک‌کننده دستگاه ایمنی است، سیر که سطح کلسترول و سایر چربی‌ها خون را پایین می‌آورند و گل سنت جونز که در درمان افسردگی بسیار مؤثر است.

درمان‌های رایج عبارتند از علف شیرین و قارچ برای اختلالات گوارشی، پنجه فرشته و دانه غلات برای آرتریت و بابونه برای اثرات آرام‌بخشی.

کاربرد درمان‌های طب گیاهی غربی

درمان‌های گیاهی در طیفی از اشکال تزریقی یا جوشانده، مخلوط، محلول، کرم، محلول، پماد و روغن موجوداند. درمان توسط گیاه درمانگر تجویز می‌شود.

وعده‌های درمان معمولاً ۳ بار در روز است. این داروها بعلت اثر نامشخصی که دارند نباید طولانی‌مدت مصرف شوند. البته عوارض جانبی شایع نیستند. بطور کلی، درمان‌های گیاهی نباید در بارداری یا شیردهی استفاده شوند و مصرف آنها توسط کودکان کم سن یا سالمندان بدون توصیه‌های پزشکی، مجاز نیست. برخی تداخلات بین درمان‌های گیاهی و دیگر داروها گزارش شده است؛ سایر تداخلات را می‌توان با توجه به اثر دارو پیش‌بینی نمود. برای مثال شیرین بیان که در درمان سرفه بکار می‌رود و زخم معده را بهبود می‌بخشد، می‌تواند فشارخون را بالا ببرد و

از اثر داروهای ضدفشارخون بکاهد. سایر درمان‌های گیاهی می‌توانند با داروهای مؤثر بر قلب یاگردش خون تداخل کنند (مثل خلنک آبی و زنجبیل).

طب گیاهی چینی

طب گیاهی چینی بخشی از طب باستانی چین است. این داروها از صدها گونه مختلف گیاهی تشکیل شده‌اند. بخش‌های مورد استفاده گیاه شامل گل، برگ، میوه، ساقه، ریشه یا پوسته است. طب گیاهی چینی از طب غربی متمایز است چراکه علایم را ناشی از عدم هماهنگی در بدن می‌داند و تلاش می‌کند تا هماهنگی و تعادل را برقرار سازد. طب گیاهی غربی تمایل دارد که بر علایم اختصاصی تمرکز کند. در چین، طب سنتی در سطح دانشگاهی آموزش داده می‌شوند و در همه بیمارستان‌ها بکار می‌رود.

عملکرد طب گیاهی چینی

طب سنتی چینی بر مفهوم یینگ و یانگ استوار است یعنی دو نیروی مکمل متضاد. اگر این نیروها مختل شوند، ممکن است بیماری رخ دهند. یک عقیده دیگر بر اساس پنج عنصر (آتش، خاک، فلز، آب و چوب) است. هر عضو داخلی با یکی از این عناصر مرتبط دانسته می‌شود. درمان‌های گیاهی برای حفظ تعادل بین این نیروها در بدن بکار می‌رود. گیاهان براساس یکی از این پنج عنصر و براساس خاصیت یینگ و یانگ طبقه‌بندی می‌شوند. با اینکه برخی مطالعات نشان داده‌اند که علایم بیماری با استفاده از طب گیاهی چینی بهبود می‌یابند، مفهوم طب سنتی را نمی‌توان علمی توجیه کرد و پزشکان هنوز هم درکاربرد این داروهای گیاهی تردید دارند.

درمان‌های شایع در طب گیاهی چینی

درمان‌های گیاهی برای درمان اگزما و سایر بیماری‌های پوستی و نیز میگرن، خستگی و بیماری‌های گوارشی بکار می‌روند. برخی از بیماران مبتلا به ایدز ادعا می‌کند که طب گیاهی چینی علایم آنها را بهبود داده است.

کاربرد درمان‌های طب گیاهی چینی

گیاهان به طور کلی توسط کسانی که در این رشته کار می‌کنند و به صورت ترکیبی حاوی موادگوناگون (معمولاً تا ۱۵ ماده) تجویز می‌شوند. هر دارو عملکرد مشخصی دارد و به منظور اختصاصی بکار می‌رود. گیاهان معمولاً در آب جوشانده می‌شوند. و جوشانده یا دم کرده آن مصرف می‌شوند اما ممکن است به صورت قرص، چسب، پودر، خمیر، پماد، کرم و لوسیون نیز موجود باشند. دارو معمولاً در آغاز بصورت روزانه استفاده می‌شود. و در صورت عدم پاسخ درمانی دوز آن افزایش می‌یابد. طیف وسیعی از داروهای طب گیاهی چین به منظور درمان بیماری‌های خفیف از مغازه‌ها، داروخانه‌ها، عطاری‌ها یا مراکز درمانی چین قابل تهیه است. اگرچه عوارض جانبی ناشایع هستند، ولی برخی از گیاهان طب چینی می‌توانند سمی باشند. به طور اختصاصی برخی از درمان‌ها سبب آسیب کبدی می‌شوند. به علاوه، بررسی اخیر نمونه‌ای از کرم گیاهی چینی نشان داد که دارای کورتیکواستروئید پُرقدرتی است که در صورت مصرف نامناسب مضر خواهد بود. ورزشکار مصرف می‌شود باید تحت نظارت دقیق پزشکی باشد و پیش از مسابقه به اطلاع مسؤولین پزشکی ذی‌ربط رسانده شود.

داروهای گیاهی مورد استفاده و تأیید شده در ایران

داروهای گیاهی تأیید شده در ایران را بهتر است براساس موارد مصرف آنها طبقه‌بندی کنیم، با این روش می‌توانیم کاربرد آنها را در بیماری‌های مختلف بهتر درک کنیم. ضمناً میزان کارایی آنها براساس تجزیه فردی حاصل می‌شوند، این داروها در برخی از بیماری‌ها به خوبی پاسخ درمانی می‌دهد و در بعضی موارد بی‌اثر است.

● اختلالات قاعدگی (نظیر درد، خونریزی زیاد) و یائسگی

- آگنوگل (Agnugol)
- فنلین (Fenellin)
- منستروگل (Menestrugol)
- ویتاگنوس (Vitagnus)

● ضد چربی و فشارخون

- آلیکوم (Alicom)
- آلیوم-اس (Allium.S)
- آنتوم (Anethum)
- دیلسون (Dillsun)
- گارسین (Garcin)
- گارلت (Garlet)
- گارلیک (قطره سیر) (Garlic)
- گارلیکاپ (Garlicap)
- اولئاکرات (Olea Crat)

● ضد اضطراب

- آلتیب (Altib)

● بیماری‌های مزمن کبدی و ناراحتی‌های گوارشی

- امی-سیلی‌مارین ۷۰ (Ami-silymarin 70)
- سینارکول (Cynarchol)
- سینارول (Cynarol)
- لیورگل (Livergol)
- لیورگل ۱۴۰ (Livergol 140)
- لیوومارین (Livomarin)
- سینابیل (Sinabile)
- سیلی‌مارین (Silymarin)
- بیلی ناستر (Bilineaster)

● ضد بیماری قند

- آنتی‌دیابتیک (Anti-diabetic)

● ضد میگرن و سایر انواع سردردها

- آنتی‌میگرن (Antimigrain)
- مِنتا (Mentha)
- تانامیگرن (Tanamigrain)

● ناتوانی جنسی

- آفرودیت (Aphrodit)

● ضد سرفه و خلط آور

- آوپیکت (Avipect)
- برونکو تیدی (Broncho TD)
- برونکوسین (Broncosin)
- دروسیل (Drosil)
- تیم آرتا (Thyme Arta)
- تیمکس (Thymex)
- تیمیان (Thymian)
- تیمورانت (Thymorant)
- تیمیکلد (Thymicold)
- توسیان (Tussian)
- توسیگل (Tussigol)
- توسیوین (Tussivin)

● ضد التهاب و گرفتگی دستگاه گوارش

- بابونه (Babooneh)
- کارمنیت (Carmint)
- کورکیومین (Curcumin)
- کارميناتيف دينه (Dineh Carminatif)

- گاسترین (Gasterin)
- گاسترولان (Gasterolan)
- گاسترودین (Gasterodin)
- کامیسول (Kamisol)
- کارامین (Karamine)
- منتا (Mentha)
- منتازین (Menthazin)
- رازین (Rasin)
- رگلیسیدین (Reglisidin)
- رگلیس معطر (Reglis Moattar)
- شیرینوش (Shirinush)
- سوپرمینت (Supermint)

● مسهل و ملین‌ها (در یبوست شدید)

- سناگراف (Senagraph)
- سنالاکس (Senalax)
- سنالین (Senaline)
- سنالین ۷/۵ (Senaline 7.5)
- سنامِد (Senamed)
- سوهالاکس (Sohalax)
- بولدولاکس (Boldulax)
- سی-لاکس (C.Lax)
- بران دینه (Dineh Bran)
- فیجان (Fijan)
- هربی‌لاکس (Herbilax)
- لاکساریسین (Laxaricin)
- لوبری تی‌دی (LUbri TD)
- موسیلیوم (پسیلیوم) [Mucylium (Psyllium)]
- پسیلیوم (Psyllium)
- پسیلیوم موسیلوئید (Psyllium Musiloid)
- پسیلیوم هاسک روز (Roze Psyllium Husk)
- پسیلیوم سید روز (Roze Psyllium Seed)
- سامی لاکس (Samilax)
- سناگل (Senagol)

● داروهای ضدالتهاب موضعی

- کالندیت ای (Calendit E)
- کالندولا (Calendula)
- کامیلودرم (Camiloderm)
- درماتین (Dermatin)
- کامیل (Kamil)
- کامیلودرم (Kamiloderm)
- کامودرما (Kamoderma)

● ضد دردهای موضعی

- کاپکس (Capex)
- کاپساسین ۰/۲۵٪ (Capsacin 0.25%)
- کاپسیان (Capsian)
- کاپسیکوم (Capsicum)
- سی ام (CM)
- کلدروب (Coldrub)
- مارینتول (Marynthol)
- میکودرم (Mycoderm)
- رزماری (Rosmary)
- ترموراب (Thermorub)

● داروهای افزایش‌دهندهٔ برون‌ده قلبی و کاهنده درد قفسه صدری

- کاردیوتون (Cardioton)
- کراتاگوس (Crataegus)
- کراتاگل ((Cratagol)
- کراتاویل (Cratavil)
- کراتونیک-اس (Cratonic-S)

● اشتهاآورها

- جنرال تونیک دینه (Dineh General Tonic)
- شیکوریدین (Chicoridin)
- جین‌سین (Gincin)

● ضد عفونی‌کننده‌های دهان (دهان‌شویه)

- کامیلان (Kamilan)
- سینامول (Cinnamole)

- ماتریکا (Matrica)
- پرسیکا (Persica)

● داروهای ضد سندرم روده تحریک‌پذیر

- گاسترولیت (Gastrolit)
- کولپیرمین (Colpermin)

● درمان اختلالات عروقی و ولدیس

- سیلو ۳ فورت (Cylo 3 Fort)
- فیتوون (Phytoven)
- ونوگل (Venogol)

● مسکن درد دندان

- دنتول (Dentol)
- دنتافورت (Dentafort)

● ضد سرماخوردگی

- بخور طبی دینه (Dineh Medicinal Inhaler)
- بخور اوکالیپتوس (Eucalyptus Inhaler)
- منتول (Menthol)

● مُدرها

- دیورتیک (Diuretic)
- دیورین (Diurin)
- اکویدیورت (Equidiuret)

● داروهای زخم معده و روده

- دی-رگلیس (D-Reglis)

● داروهای ضد جرم گوش

- ایر گل (Ear-gol)

● داروهای تقویت‌کننده ایمنی بدن

- اکی‌هرب (Echiherb)
- اکی‌نیمد (Echinamed)
- اکی‌ناسوها (Echinasoha)
- ایموستین (Immustin)
- ایمونوساپورت (Immunosuport)

● بیماری مسافرت (حرکت)

- جین جیتون (Gingiton)
- زینتوما (Zintoma)

● ضد نفخ و قولنج کودکان

- گل گریپ (Golgripe)
- گریپ میکسچر (Gripe mixture)
- گریپ واتر (Gripe Water)
- کاراوی میکسچر (Carway Mixture)

● ضد افسردگی‌ها

- هیپیکوم (Hypicum)
- هیپیفور ۴۲۵ (Hypifor 425)
- هیپیفور ۲۵۰ (Hypifor 250)
- هیپیراه (Hypirah)
- نروکسین (Nervoxin)
- پرفوران (Perfpran)

● ضد آفت دهان

- ایرالوکس (Iralvex)
- میرتکس (Myrtex)
- سالویزان (Salvisan)

● ضد قارچ‌ها

- لکورکس (Levcprex)
- مینتاژل (Mintagel)

● داروهای ضد تبخال

- ملیسان (Melissan)
- میرتوپلکس (Myrtoxplex)

● بواسیر (هموروئید)

- ام جی (MG)

● ضد اسهال‌ها

- لومکس (Lomex)
- پلانتاژل (Plantagel)

● داروهای ضد بیماری‌های پروستات

- پروستاتان (Prostatan)
- پیجیوم آفریکانوم (Pygium Africanum)
- اورتان (Urtan)
- اورتیدین (Urtidine)

● داروهای ترک اعتیاد و سیگار

- رها (Raha)

● داروهای ضد سنگ کلیه و مجاری ادراری

- سنکول (Sankol)
- ر وواتینکس (Rovatinex)

● داروهای کاهش دهندهٔ تعریق

- سالویگل (Salvigol)

● داروی افزاینده شیر

- شیرافزا (Shirafza)

● آرامبخش‌ها و خواب‌آورها

- والریک (Valeric)
- والیریس ۵۴۵ میلی‌گرم (Valiris 545mg)
- والی‌فلور (Valiflor)
- والریان (Valerian)
- سدامین (Sedamin)
- پاسیوال (Pasival)
- پاسیپای (Pasipay)
- نروگل (Neurogol)

● داروهای ضداختلالات مغزی (کم‌شدن حافظه، اختلالات ادراکی و ...)

- ممورکس (Memorex)
- جینکوگل (Ginkogole)
- جینکو تی‌دی (Ginkgo TD)
- تبوکان (Tebukan)

● سوختگی‌ها و التهابات پوستی

- آلفا (Alpha)
- انوکسولون (Enoxolon)
- ولی (Vali)

● ضدالتهاب مخاط گلو و دهان

- آلتادین (Althadin)

بخش

۶

داروهای نیروزا در ورزش

داروهای مورد استفاده در ورزش

کاربرد داروهایی که باعث افزایش انرژی و توان ورزشکاران می‌شود توسط مسؤولین ورزش در سراسر جهان ممنوع شده است. کاربرد برخی از داروها حتی موجب به خطر افتادن سلامتی ورزشکاران می‌شود. در اول ژانویه ۲۰۰۰ کمیته بین‌المللی المپیک یک دستورالعمل ضد دوپینگ را بطور اختصاصی وضع نمود. اگر بقایای یک ماده ممنوع در آزمایش ادرار یافت شوند، ورزشکار از مسابقه محروم می‌شود و ممکن است برای همیشه از ورزش کنار گذاشته شوند. نه تنها داروهای قوی تجویز شده بر عملکرد ورزشکار اثر می‌گذارند، بلکه برخی مواد مورد مصرف روزانه نظیر سیگار، الکل، چای و قهوه نیز می‌توانند دارای تأثیر باشند. هر دارویی که توسط ورزشکار مصرف می‌شود باید تحت نظارت دقیق پزشکی باشد و پیش از مسابقه به اطلاع مسؤولین پزشکی ذی‌ربط رسانده شود.

بعضی از داروها توسط پزشکان برای درمان بیماری‌های خاص پزشکی تجویز می‌شوند اما توسط ورزشکاری که می‌خواهد بدن‌سازی کند یا عملکرد ورزشی خود را بهبود بخشد، مورد سوءمصرف واقع می‌شود.

تشخیص داروها

داروها را می‌توان در ادرار و سایر مایعات بدن شناسایی نمود. امروزه تست‌های حساس و دقیقی برای کنترل مواد ممنوع تولید شده‌اند. این آزمون‌ها در اغلب ورزش‌ها در قبل یا هنگام مسابقه و تمرین انجام می‌شوند.

مواد ممنوع

کمیته بین‌المللی المپیک ۱۰ گروه دارویی را ممنوع کرده است: الف) محرک‌ها ب) داروهای عضله‌ساز (آنابولیک) پ) مُدرها ت) داروهای مخدر ث) هورمون‌ها ج) داروهای بلوک‌کننده بتا مانند پروپرانولول (قرص قلبی) چ) الکل ح) کانابینوئیدها خ) کورتن د) بی‌حس‌کننده‌های موضعی.

علاوه بر گروه‌های دارویی فوق کلیه روش‌ها و موادی که جهت مخدوش کردن نتایج آزمون‌ها بکار می‌رود نیز ممنوع می‌باشد. این روش‌ها عبارتند از:

- تغییر شیمیایی ادرار با جوهر لیمو
- استفاده از داروی پروبنسید جهت تأخیر در دفع داروهای آنابولیک
- مصرف ترکیبات هورمونی مانند EPO (اریتروپویتین)

داروهای مجاز

مصرف برخی از داروهای تجویز شده توسط ورزشکاران به منظور درمان اختلالات پزشکی خاص نظیر آسم و تشنج مجاز هستند. داروهای تجویز شده باید قبل از هر مسابقه به طور کتبی به اطلاع مسؤولین ذی‌ربط رسانیده شود. سایر داروهای تجویز شده از جمله آنتی‌بیوتیک‌ها ممکن است هیچ تغییر قابل توجهی در عملکرد ورزشکار ندهند اما اختلالی که دارو برای آن تجویز شده ممکن است انجام تمرینات را خطرناک سازد.

ورزشکار باید هنگام استفاده از فرآورده‌های دارویی بدون نیاز به نسخه نیز مراقب باشد چرا که بسیاری از آنها محتوی دوزهای اندک داروهای ممنوع هستند.

انواع داروها و تمرینات

آنتی‌بیوتیک‌ها

گاهی ممکن است این داروها به علت ایجاد استفراغ یا اسهال توانایی ورزشکار را دستخوش تغییر کنند.

داروهای ضد حساسیت

ترکیبات حاوی کلرفنامین یا دیفن‌هیدرامین ممکن است سبب خواب‌آلودگی، سرگیجه یا تاری دیده می‌شود.

داروهای ضدالتهاب

استفاده از داروهای ضدالتهاب برای کاهش درد در عضلات و رباط‌ها می‌تواند خطرناک باشد. سرکوب درد ممکن است به بدتر شدن آسیب کمک کند.

داروهای آسم

یک داروی آسم نباید حاوی ایزوپرنالین، افدرین یا فنیل افرین باشد چرا که اینها محرک‌های ممنوع هستند. با این حال، آسم یارها دارای سالبوتامول، استروئید، تربوتالین یا سالمترول هستند.

دوپینگ خون

در این روش چند روز قبل از مسابقه، ورزشکار را به ارتفاعات برده و مدتی در آن مکان تمرین می‌دهند، در چنین شرایطی به علت کاهش فشار اکسیژن ماده‌ای خون‌ساز در بدن ترشح می‌شود که باعث افزایش بسیار زیاد سلول‌های قرمز خون می‌شود، در این هنگام به اندازه یک لیتر خون از ورزشکار می‌گیرند و این خون غلیظ را منجمد کرده و پیش از مسابقه به او تزریق می‌کنند این عمل باعث افزایش ظرفیت اکسیژن‌گیری شده و ورزشکار دیرتر خسته می‌شود، این تحمل غیرقانونی است ولی نمی‌توان با هیچ آزمایشی آن را ثابت کرد.

کافئین

اگرچه کافئین جز محرک‌های ممنوع است، ولی نتایج تحقیقات نشان می‌دهد که تنها در صورت مصرف مقادیر زیاد، بیش از ۱۲mg/L کافئین در ادرار قابل شناسایی است.

کوکائین

این محرک غیرقانونی و بسیار اعتیادآور در ورزش ممنوع است. عوارض خطرناک شامل ضربان‌های غیرطبیعی، تغییرات منفی شخصیتی و آسیب به مخاط بینی پس از استنشاق مداوم بوجود می‌آید. دوز بالا می‌تواند سبب تشنج یا روان‌پریشی شود و یا به مرگ بینجامد.

درمان‌های ضد سرفه و سرماخوردگی

از مصرف ترکیبات حاوی کدئین، افدرین، سودوافدرین، فنیل‌پیروپانولامین یا فنیل‌افرین از ۱۲ ساعت قبل از مسابقه خودداری کنید. داروهای مورد استفاده مجاز شامل آنتی‌بیوتیک‌ها و ضدحساسیت‌ها، آسم یارهای تجاری،

دکسترومتورفان، گوافنزین، پاراستامول و فولکودین هستند.

درمان‌های ضداسهال

هر ترکیب دارای مخدر نظیر مورفین نباید مصرف شود. با این حال، دی‌فنوکسیلات، لوپرامید یا الکترولیت‌ها ممکن است بکار روند.

داروهای لاغری

اغلب داروهای لاغری حاوی ترکیبات محرک مغز یا مدر غیرمجاز می‌باشند.

درمان تب یونجه

بسیاری از درمان‌های تب یونجه دارای ترکیبات محرک غیرمجاز افدرین، سود و افدرین، فنیل‌افرین یا فنیل‌پروپانولامین هستند. با این حال اسپری‌های بینی حاوی استروئیدها یا گزیلومتازولین و قطره‌های چشمی سدیم کرومو گلیکات می‌توانند بطور مجاز استفاده شوند.

دوپینگ سودا

به ورزشکار مقدار زیادی جوش شیرین یا بی‌کربنات سدیم می‌دهند که با این عمل خون بشدت قلیایی شده و در حین مسابقه نمی‌گذارد اسید لاکتیک (میزان آن در فعالیت‌های بدنی در خون افزایش می‌یابد و باعث خستگی می‌شود) بسرعت تشکیل شود، بنابراین ورزشکار دیرتر خسته می‌شود و دیرتر از مسابقه کنار می‌کشد.

روغن مالیدنی

به عنوان تضعیف‌کننده گیرنده‌های درد بر روی پوست عمل می‌کند. البته کاربرد روغن مالیدنی قبل از مسابقه کاملاً بررسی و نظارت می‌شود.

استروئیدها (کورتون‌ها)

مصرف استروئیدهای عضله‌ساز، ابتدا باعث سرخوشی و بیش‌فعالی می‌شود ولی پس از یک دوره کوتاه مدت موجب افزایش خشم، برانگیختگی، تحریک‌پذیری و رفتار خصمانه می‌گردد. این رفتار توأم با خشونت چنان غافلگیرکننده است که فردی بدون سابقه خشونت، مرتکب قتل می‌شود.

ضد دردها

ضد دردهای قوی از جمله پتیدین و مورفین که مسکن‌های مخدری هستند، در ورزش ممنوعند. ضد دردهای ضعیف‌تر نظیر استامینوفن، ایبوپروفن، آسپیرین و مسکن‌های موضعی موجود در افشانه، پماد یا کرم مجازند اما کاربرد آنها درد را مخفی می‌کند و سبب بدتر شدن آسیب می‌شود.

خواب‌آورها

ورزشکاران نباید ۲۴ ساعت قبل از هرگونه مسابقه‌ای از داروهای خواب‌آور استفاده نمایند حتی اگر شب قبل از مسابقه دچار بی‌خوابی شده باشند.

بخش

۷

مواد مخدر و توهم‌زا

داروهای مورد سوءاستفاده

هدف از آوردن این مطالب، مشخص کردن کاربرد دوگانه برخی از داروها و موادی است که در ایران و سایر کشورها مورد سوءاستفاده قرار می‌گیرند. اثرات جسمی و روانی این داروها که گاهی به طور بالقوه تبدیل به عادت می‌شود، سبب می‌گردد که این داروها خارج از حیطه پزشکی و بدون دستور پزشک مصرف شوند. برخی از این مواد که در ادامه آورده شده‌اند، غیرقانونی هستند. در حالی که کاربرد بقیه شامل داروهای ضد اضطرابی، قرص‌های خواب‌آور، مسکن‌های مخدری، داروهای ضد روانپریشی، ضد افسردگی‌ها و داروهای ضدحساسیت بطور گسترده نسخه می‌شوند و قانونی هستند. الکل، نیکوتین و حلال‌ها اگر چه داروهای پزشکی نیستند ولی ترکیباتی هستند که قابلیت سوءمصرف را دارند. مصرف این ترکیبات قانونی نیست اما فروش مشروبات الکلی و تنباکو به جوانان در برخی کشورها مجاز شناخته شده است.

هدف از ارائه این مطالب بالابردن سطح آگاهی عمومی نسبت به این مواد، خطرات و مضرات آنها است، هرچه دانش ما نسبت به این مواد بالاتر رود و از خطرات آن آگاه شویم راه صحیح ترک و دوری از آن را بهتر و مؤثرتر به اجرا می‌گذاریم، این نکته قابل توجه است که برای دوری جامعه، به ویژه جوانان، باید از روش‌های مبتنی بر آموزش و اطلاع‌رسانی به صورتی جذاب و بدون هرگونه زور و اجباری استفاده کنیم.

فهرست داروهای مورد سوءاستفاده

اسامی داروهایی که در صفحه بعد بطور مفصل شرح داده خواهد شد، برپایه استانداردهای بین‌المللی تعریف و تدوین شده است. هر مواد یا دارویی دارای اسم‌های علمی و خیابانی است، برای هر دارو، راه‌های مصرف، قدرت اعتیادآوری آن، کاربردهای درمانی، وضعیت قانونی، عوارض و خطرات، علایم سوءمصرف و کلیه خطراتی که در مصرف همزمان با داروهای دیگر دارد، بطور مفصل شرح داده شده است.

آمفتامین

سایر اسامی شایع

سرعت، بالا، غرش، آبی (اکستازی را هم ببینید)

دسته دارویی

محرک مغز

قدرت اعتیادآوری

استفاده مداوم از آمفتامین یا مت‌آمفتامین بسرعت سبب ایجاد **تحمل** می‌شود در نتیجه برای دستیابی به اثر سرخوشی به دوزهای بیشتر و بیشتری نیاز است. استفاده‌کنندگان از نظر روانی به اثرات دارو وابسته می‌شوند.

روش مصرف

معمولاً بصورت قرص یا پودر استفاده می‌شود. گاهی تدخین شده یا بصورت مخلوط با آب، تزریق می‌شود.

کاربردهای مجاز

در دهه‌های ۱۹۵۰ و ۱۹۶۰ میلادی (۱۳۲۸ و ۱۳۳۸ خورشیدی)، آمفتامین به عنوان ماده کاهش دهنده اشتها در چاقی مصرف می‌شد. این کاربرد دارو به علت خطر وابستگی و سوءمصرف متوقف شده است. با این حال هنوز هم ممکن است این دارو در درمان خواب‌زدگی (تمایل مهارناپذیری برای خوابیدن به مدتی کوتاه و زمانی نامناسب) تجویز شود. در گذشته آمفتامین برای بیدار نگهداشتن رانندگان و خلبانان نیز بکار می‌رفته است. این دارو بصورت دگزآمفتامین برای اختلال نقص توجه (بیش‌فعالی) و همچنین خواب‌زدگی تجویز می‌شود.

اثرات کوتاه‌مدت

در دوزهای اندک، آمفتامین هوشیاری ذهنی و انرژی جسمی را بالا می‌برد. تنفس و ضربان قلب افزایش یافته و مردمک‌ها متسع می‌شوند، اشتها کاهش می‌یابد و خشکی دهان بوجود می‌آید. با فروکش کردن این اثرات، افسردگی و خستگی پس از آن ایجاد می‌شود. در دوزهای بالا، آمفتامین ممکن است سبب لرزش، تعریق، نگرانی، سردرد، تپش قلب و درد قفسه سینه شود. دوزهای بالا سبب هذیان گویی، گیجی، توهم، رفتار تهاجمی، تشنج، اغما و مرگ می‌شوند.

اثرات و خطرات طولانی مدت

استفاده مداوم غالباً سبب آسیب عضلانی، کاهش وزن و یبوست می‌شود. افرادی که بطور منظم از آمفتامین استفاده می‌کنند، ممکن است از نظر عاطفی ناپایدار و گاهی روان‌پریش شوند. افسردگی شدید و خودکشی با ترک دارو در ارتباط هستند. استفاده طولانی مدت با دوز زیاد موجب کاهش مقاومت به عفونت می‌شود و به قلب و عروق خونی

نیز آسیب می‌رساند. استفاده از آمفتامین در اوایل بارداری خطر نقایص جنینی بویژه ناهنجاری‌های قلبی را افزایش می‌دهد. آمفتامین در صورت مصرف در بارداری سبب زایمان زودرس و تولد نوزادی با وزن کم می‌شود.

علایم سوءمصرف

کسانی که از آمفتامین استفاده می‌کنند معمولاً بخاطر افزایش انرژی بدن، شاد و سرزنده و پر حرف می‌شوند. عدم نیاز به استراحت، برانگیختگی و فقدان اشتها از مشخصات بارز این دارو است. تغییرات شخصیتی، واکنش‌های روانی و هذیان بدبینی نیز ممکن است در بعضی افراد رخ دهند. کسانی که بطور منظم از آمفتامین استفاده می‌کنند ممکن است الگوهای خواب غیرطبیعی را نشان دهند مثل بیدار ماندن به مدت دو یا سه شب و سپس خوابیدن ۴۸ ساعته. پس از این نابسامانی، اختلالات خلقی و رفتاری نیز ممکن است بوجود آیند.

عوارض مصرف همزمان با سایر داروها

آمفتامین با داروهای مختلفی تداخل می‌کند. آمفتامین سبب افزایش فشارخون می‌شود لذا اثر آن مخالف اثر درمان‌های دارویی ضدفشارخون است. مصرف آمفتامین با ضدافسردگی‌ها سبب افزایش خطرناک فشارخون می‌شود. همچنین خطر ضربان‌های غیرطبیعی قلبی با داروهای دیگوکسین، لوودوپا و هوش‌برهای استنشاقی را افزایش می‌دهد. آمفتامین با اثرات خواب‌آور داروهای مسکن تداخل گروه و اثرات آنها را تغییر می‌دهد.

اسید LSD

سایر اسامی شایع

لیسرژید، دی‌اتیل آمید، لیسرژیک اسید دی‌اتیلامید، haze، microdat

دسته دارویی

توهم‌زا

قدرت اعتیادآوری

اگرچه LSD از نظر جسمی سبب اعتیاد نمی‌شود، اما سبب وابستگی شدید روانی می‌شود. پس از گذشت چندین روز از مصرف مداوم، فرد به عملکرد آن مقاوم شده و نیاز به دوز بیشتری دارد.

روش مصرف

به شکل قرص‌های کوچک رنگی که به صورت خوراکی یا به شکل مربع‌های کوچک کاغذی، صفحات ژلاتینی یا حبّه‌های قند مانند مصرف می‌شود.

کاربردهای مجاز

LSD کاربرد مجازی ندارد. در دههٔ ۱۹۶۰ میلادی (۱۳۳۸ خورشیدی) که این ماده ارائه شد مورد استقبال بسیار مردم قرار گرفت ولی در آن زمان چگونگی تأثیر آن بر روح و روان مورد توجه قرار نگرفته بود، در ابتدا آن را برای روان درمانی استفاده می‌کردند غافل از اینکه با مصرف آن فرد دچار روان‌پریشی شدیدی می‌شد.

اثرات کوتاه مدت

اثر LSD بلافاصله پس از مصرف شروع می‌شود و نزدیک به ۱۲-۴ ساعت باقی می‌ماند. بیقراری، گیجی، لرز و خنده‌های غیرقابل کنترل از اثرات اولیه LSD می‌باشد. فرد مصرف‌کننده LSD دچار تفکرات زودگذر، نامرتب و احساس درک فوق‌العاده می‌شود. خودش را در عالمی برتر همراه با شادی عمیق، خوشبختی و محبت حس می‌کند. معتاد به LSD به خیال آن که بال دارد و پرواز می‌کند از پنجره خود را به پایین پرتاب می‌کنند یا با تصور احاطه بر زمان، مکان و اشیا در مقابل یک اتومبیل قرار می‌گیرد تا آن را متوقف نماید. آنها می‌توانند ادراکات بسیار روشن و عمیقی داشته باشند. رنگ‌ها عمق بیشتری می‌یابند و حس بصری دچار اختلال می‌شود. جنون که به آن "پرواز بد" می‌گویند از شایع‌ترین عوارض مصرف این ماده است.

اثرات و خطرات طولانی مدت

اثرات بلندمدت LSD شامل افزایش خطر اختلالات ذهنی و افسردگی شدید است. این اثرات در کسانی که مشکلات شخصیتی یا دچار اضطراب مُفرط هستند به شکل بارزی نمایان می‌شود.

علایم سوءمصرف

فردی که تحت تأثیر LSD قرار دارد، دچار رفتارهای عجیب می‌شود.

عوارض مصرف همزمان با سایر داروها

کلرپرومازین از اثرات LSD می‌کاهد لذا می‌تواند به عنوان درمان فردی که بیش از اندازه LSD مصرف کرده است، بکار رود. تداخل با سایر داروهایی که روی مغز اثر می‌گذارند (نظیر الکل) ممکن است سبب افزایش احتمال رفتار غیرقابل پیش‌بینی یا خشن شود. کسانی که از LSD استفاده می‌کنند و همزمان داروهای ضدافسردگی نظیر فلوکستین یا پاروکستین مصرف می‌کنند باعث بدتر شدن توهمات می‌شوند.

اکستازی

Ecstasy and caffeine are a bad combination.
Photo: DEA Multimedia Library

سایر اسامی شایع

E، MDMA، XTC،متیلن دی‌اکسی مت آمفتامین، سرعت، UPS

دسته دارویی

محرک دستگاه عصبی مرکزی

قدرت اعتیادآوری

همانند سایر آمفتامین‌ها، مصرف مداوم آن باعث تحمل می‌شود در نتیجه برای دستیابی به حداکثر اثر آن نیاز به افزایش مداوم دوز آن است. کسانی از اکستازی استفاده می‌کنند ممکن است از نظر روانی به اثرات دارو و سبک زندگی توأم با شادی و هیجان ناشی از آن عادت کنند.

روش مصرف

به شکل خوردن قرص یا کپسول

کاربردهای مجاز

اگرچه در مورد جایگاه اکستازی در روان‌درمانی، ادعاهایی وجود دارد اما این دارو به هیچ عنوان کاربرد پزشکی ندارد.

اثرات کوتاه مدت

اکستازی بطور شایع در مجالس رقص و کلوب‌های شبانه به عنوان داروی رقص بکار می‌رود، اثرات کوتاه مدت آن به صورت ایجاد انرژی بیش از اندازه که فرد احساس هیجان بیش از حد کرده و این هیجان را با رقصیدن تخلیه می‌کنند بروز می‌نماید، گاهی فرد حس می‌کند نیمی از بدن‌اش در حال رقص و نیم دیگر در حال سکون است. افزایش فعالیت‌های فیزیکی را به صورت رقص و دل فریبی موسیقی و نور و اشیاء و وجود یک انرژی رعد و برق مانند در بدن خود نشان می‌دهد، احساس شدید به لمس کردن دارد و از در آغوش گرفتن لذت فراوانی می‌برد. تداوم مصرف اکستازی عوارض بسیار شدیدتری نسبت به مصرف بیش از اندازه در یک وعده آن دارد.

اثرات و خطرات طولانی مدت

شواهد زیادی وجود دارد که نشان می‌دهد اکستازی می‌تواند باعث تخریب حافظه شود. به علاوه، برخی از بیماری‌های روانی از جمله روان‌گسیختگی و افسردگی با مصرف اکستازی ممکن است دیده شوند.

علایم سوءمصرف

اکستازی سبب اتساع مردمک‌ها می‌شود. بیمار ممکن است رفتار تهاجمی یا برانگیخته داشته باشد. کسانی که از اکستازی استفاده می‌کنند ممکن است دچار کاهش وزن، آسیب دندان‌ها به علت قفل شدن فک و اضطراب شوند.

عوارض مصرف همزمان با سایر داروها

اکستازی با داروهای مختلفی تداخل می‌کند. اگر اکستازی با ضدافسردگی‌ها همزمان استفاده شود، باعث افزایش فشارخون می‌شود. همچنین خطر ضربان‌های غیرطبیعی قلبی با داروهای دیگوکسین، لوودوپا و برخی هوشبرهای استنشاقی بالا می‌رود. اکستازی با اثرات داروهای خواب‌آور که دستگاه عصبی مرکزی را تضعیف می‌کنند اثر مخالف دارد و تأثیر اکستازی بدنبال استفاده از این داروها کاهش می‌یابد.

الکل

سایر اسامی رایج

اتیل الکل یا اتانول، مشروب، شراب، آبجو، نوشابه‌های الکلی، آبکی، عرق سگی و الکوپاپ.

گروه دارویی

تضعیف‌کننده سیستم اعصاب مرکزی (مانند مغز)، آرام‌بخش (در ایران الکل در دسته دارویی قرار نمی‌گیرد).

قدرت اعتیادآوری

تعیین میزان اعتیادآوری، الکل به جهت پاسخ‌های مختلفی که افراد نسبت به آن می‌دهند بسیار مشکل است.

الکل باعث بروز بیماری می‌شود به نام **الکلیسم** که فرد الکلی قادر به خودداری از مصرف الکل نمی‌باشد و حتی وجود شیشهٔ مشروب و بوی آن، باعث تحریک و میل شدید او به مصرف می‌شود. این بیماری ایجاد وابستگی جسمی و روانی می‌کند و فرد با ولع فراوان الکل را روزانه مصرف کرده و دچار مستی‌های دوره‌ای مشخص می‌شود.

کاربردهای مجاز

هیچ کاربرد مجازی برای نوشیدن الکل و مصرف شخصی در ایران وجود ندارد، الکل خالص صرف آزمایشات شیمیایی، گندزدایی، تهیه برخی کرم‌ها و داروها و نوع صنعتی آن در کارخانجات و صنایع کاربرد دارد. در سایر کشورها هیچ‌گونه محدودیت قانونی برای مصرف الکل وجود ندارد اما فروش آن فقط برای سنین بالای ۱۸ سال مجاز است (البته در همه جا بطور کامل اجرا نمی‌شود)، ساخت و فروش مشروبات الکلی به دقت تحت نظارت و قانون‌گذاری قرار دارد و از تولید هرگونه متانول (الکل چوب که سبب کوری می‌شود) بجای اتانول بشدت جلوگیری می‌شود. این محصول به عنوان یک منبع درآمد دولتی در آن کشورها محسوب می‌شود.

جذب الکل

الکل به سرعت از معده، رودهٔ کوچک و حتی دهان جذب می‌شود. مشروبات با درصد الکل بیشتر آهسته‌تر از انواع ضعیف‌تر جذب می‌شوند (الکل از حرکات معده که سبب رساندن آن به رودهٔ کوچک می‌شوند، می‌کاهد). غذای موجود در معده سرعت جذب الکل را کم می‌کند. شیر خامه‌دار که چربی آن بصورت قطره‌های کوچک در سطحی بزرگ موجود است برای این منظور بسیار مناسب است. حتی قند موجود در آبجو نیز سرعت جذب الکل را در مقایسه با الکلی با همان قدرت که در آب محلول است، اندکی کاهش می‌دهند. کاهش سرعت جذب بدین معناست که می‌توان مقداری از الکل را قبل از آنکه بقیه آن جذب شود، تجزیه نمود (متابولیزه یا سم‌زدایی). بنابراین میزان آن در خون چندان بالا نمی‌رود و اثرات الکل کمتر بارز می‌شود.

یک واحد الکل معادل ۱۵ میلی‌لیتر الکل خالص است که برای میانگین مقداری است که یک مرد بالغ در مدت

یک ساعت می‌تواند آن را تجزیه و دفع کند. اگر سرعت نوشیدن الکل از دفع آن بیشتر شود، میزان الکل خون به افزایش خود ادامه می‌دهد. بنابراین چندین ساعت طول می‌کشد تا بدن خود را از شر الکل نوشیده شده خلاص کند. برای مثال، اگر ۵ گیلاس آبجو (۱۰ واحد) را در چند ساعت نوشیده شود بطور متوسط حدود ۱۰ ساعت طول می‌کشد تا الکل از خون خارج شود. زنان نسبت به مردان در شرایط یکسان مصرف الکل، میزان الکل خون‌شان بالاتر است (بدن زنان آب کمتری برای توزیع الکل دارند). یک فرد بالغ بزرگ جثه میزان الکل خون کمتری نسبت به یک فرد کوچک جثه که همان مقدار الکل را مصرف کرده است، دارد.

اثرات کوتاه‌مدت

الکل به عنوان یک تضعیف‌کننده دستگاه عصبی مرکزی عمل می‌کند و از نگرانی، فشار و مهار رفتاری می‌کاهد. در مقادیر متوسط الکل سبب احساس آرامش و اعتماد به نفس کاذب شده باعث پرحرفی می‌گردد ولی وضعیت ذهنی فرد را مختل می‌کند. مقادیر متوسط الکل عروق خونی کوچک را بویژه در پوست گشاد می‌کنند که این امر سبب گرگرفتگی و احساس گرمی می‌شود. افزایش مقادیر مصرفی، تمرکز و قضاوت را مختل کرده و واکنش‌های بدن بطور پیشرونده‌ای کُند می‌شود. تصادفات بویژه با اتومبیل با احتمال بیشتری رخ می‌دهند. با افزایش میزان الکل خون، رفتار خشن یا تهاجمی افزایش می‌یابد. تکلم مختل شده یا فرد بی‌ثبات شده، تلوتلو می‌خورد و ممکن است دچار دوبینی و از دست دادن تعادل شود. اغلب تهوع و استفراغ و گاهی بی‌اختیاری ادرار رخ می‌دهد. کاهش هوشیاری در افزایش میزان الکل خون و خطر مرگ به علت پریدن استفراغ در گلو یا توقف تنفس دیده می‌شود.

علاوه بر اثرات مخرب الکل بر مغز مانند اختلال در قضاوت و تعادل این ماده اثرات دیگری هم دارد. قابل توجه‌ترین اثر آن، مُدر بودن است. کسانی که آبجو می‌نوشند بیشتر با این موضوع درگیرند، اما کاهش مایعات بدن در اثر دفع مکرر ادرار، مسؤول سردرد و سایر علایمی است که بصورت "خماری" توصیف می‌شوند (بخصوص در مغز). بهترین روش برای پیشگیری از چنین حالتی، کاهش نوشیدن یا حداقل نوشیدن یک لیوان آب با هر لیوان الکل همزمان است.

بطور کلی مشروبات الکلی از الکل خالص تهیه نمی‌شوند بلکه برای افزایش اثر خماری آن مقدار زیادی مواد ناخالص که باعث عوارض هر چه بیشتر می‌شود به آن می‌افزایند. مثلاً روغن اُرس که یک مُدر بسیار قوی است به شراب جو سیاه می‌افزایند تا اثرات الکل را افزایش دهند. **کابخزها** که ترکیبات آلی شیمیایی هستند و یا **ضد حساسیت‌ها** در ترکیب اکثر نوشابه‌های الکلی یافت می‌شود که مقادیر زیاد آنها در بدن سمّی است.

عوارض و خطرات

الکلی‌های قهار دچار بیماری‌های کبدی از حمله التهابات الکلی کبد، سرطان کبد، کبد چرب (تجمع چربی‌ها از خون به درون بافت کبد) و سیروز (تغییر بافت کبد و ایجاد برجستگی‌ها و فرورفتگی‌های در آن) می‌شوند. فشارخون بالا و سکته مغزی در اثر نوشیدن زیاد الکل شایع است. التهاب معده (گاستریت) و زخم‌های معده و خونریزی از آنها و خطر دمانس (زوال عقلی غیرقابل برگشت) نیز در آنها بسیار بالا است.

بطور کلی نوشیدن مقادیر زیاد الکل، وابستگی جسمی را به همراه دارد. یک فرد الکلی پس از مدتی به الکل تحمل پیدا کرده و ممکن است حتی پس از نوشیدن زیاد الکل مست نشود. البته اثر تحمل معکوس نیز در الکلی‌ها زیاد دیده می‌شود که مقادیر اندک الکل می‌تواند بسرعت فرد را مسموم نماید. اعتیاد به الکل نیز همانند اعتیاد به

مخدرها با طیف وسیعی از مشکلات شخصی و اجتماعی همراه است. الکلی‌ها ممکن است از اضطراب و افسردگی رنج ببرند و غالباً به این علت که کمتر می‌خورند در معرض خطر بیماری‌های گوناگون تغذیه‌ای، بویژه نقص تیامین (نوعی ویتامین) هستند.

نوشیدن الکل در هنگام بارداری سبب ناهنجاری‌ها و رشد اندک جسمی و ذهنی جنین می‌شود، حتی مصرف مقادیر متوسط الکل سبب سقط، و تولد نوزادی با وزن کم و عقب مانده می‌شود.

حدود ۴٪ سرطان‌های سینه در زنان با مصرف الکل در ارتباطند. در کشورهای صنعتی، هر ساله خطر سرطان سینه با افزایش مصرف الکل، بالا می‌رود.

علائم سوءمصرف

علائم زیر نشاندهندهٔ شروع بیماری الکلیسم (تمایل غیرقابل کنترل به مصرف الکل) است.

- تغییرات الگوی نوشیدن (مثلاً نوشیدن صبح زود یا تغییر آبجو به نوشابه‌های الکلی قوی‌تر)
- تغییر در زمان نوشیدن (مثلاً نوشیدن در تنهایی یا قبل از یک ملاقات یا مصاحبه)
- عدم توجه به ظاهر
- تغییرات شخصیتی و رفتاری
- تمایل به سرقت
- مسمومیت‌های متعدد، به همراه از دست رفتن حافظه مربوط به وقایعی که هنگام نوشیدن داده‌اند.

علایم جسمانی شامل تهوع، استفراغ یا لرزیدن هنگام صبح، گرفتگی و درد شکم، برافروختگی صورت، ضعف دست‌ها و پاها، عدم تعادل در حرکت، حافظه ضعیف و بی‌اختیاری ادراری هستند. توقف ناگهانی مصرف یا مصرف فراوان موجب هذیان، لرز شدید، گیجی، توهم و گاهی تشنج‌های کشنده می‌شود که یک تا چهار روز پس از ترک ایجاد شده و سه روز بطول می‌انجامند. داروهایی نظیر کلرمتیازول، آتنولول و دیازپام به سرعت می‌توانند این علائم را کنترل کنند.

توصیه‌های کلی

با این تفاصیل، بنظر می‌رسد از مصرف ماده‌ای که عوارض گسترده‌ای دارد باید دوری جست، اگر مصرف می‌کنید باید محدودیت‌ها را بشناسید. این محدودیت بین افراد متفاوت است، ظرفیت شما به تطابق بدن شما از نظر وزنی، سنی، وضعیت ذهنی و عاطفی بستگی دارد. با این حال، شما می‌توانید از یک قانون "سرانگشتی" برای قضاوت در مورد توانایی بدنتان در تجزیه الکل، بهره بگیرید. بطور کلی، بدن می‌تواند هر ساعت یک واحد الکل ۱۵ میلی‌لیتر را تجزیه و دفع کند. اگر مصرف بالاتر از این میزان باشد، الکل خون بالا خواهد رفت.

مردان نباید بیش از ۲۰ واحد (۳۰۰ میلی‌لیتر یا ۱۰ گیلاس کوچک) در هفته و زنان بیش از ۱۵ واحد (۲۲۵ میلی‌لیتر یا ۷/۵ گیلاس کوچک) در هفته الکل بنوشند. اگر شما باردار هستید یا تمایل به بارداری دارید، از مصرف الکل بپرهیزید.

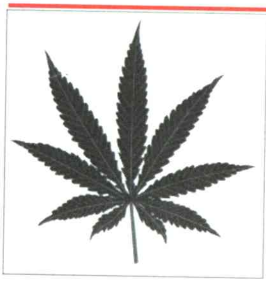
اگر گمان می‌کنید نمی‌توانید جلوی تمایل به مصرف الکل را بگیرید با پزشک مشاوره نمایید. حتی اگر می‌توانید جلوی وسوسهٔ مصرف آن را بگیرید ولی علاقه‌مندید نوشیدن را ادامه دهید بدانید مصرف زیاد باعث آسیب کبدی و مغزی خواهد شد.

خطرات ناشی از مصرف همزمان با سایر داروها

الکل با داروهای متعددی تداخل می‌کند و باید در صورت مصرف دارو یا شروع مصرف الکل، از این تداخلات آگاه باشید. بعضی از داروها در جدول زیر فهرست شده است:

نوع دارو	مثال	اثرات
داروهای ضد اضطراب	دیازپام، لورازپام	افزایش خطر خواب‌آلودگی
داروهای خواب‌آور	تمازپام، زوپیکلون	افزایش خطر خواب‌آلودگی
داروهای بیهوشی	تیوپنتال	افزایش خطر خواب‌آلودگی
ضد روان‌پریشی	کلرپرومازین، هالوپریدول	افزایش خطر خواب‌آلودگی
ضد افسردگی‌های سه حلقه‌ای	آمی‌تریپتلین، دوسولپین، لوفپرامین	افزایش خطر خواب‌آلودگی
ضد حساسیت‌ها	کلرفنیرامین، پرومتازین	افزایش خطر خواب‌آلودگی
شل‌کننده‌های عضلانی	باکلوفن، تیزانیدین، هیوسین	افزایش خطر خواب‌آلودگی
مشتقات حشیش	نابیلون	افزایش خطر خواب‌آلودگی
مسکن‌های مخدری	مورفین، دی‌هیدروکدئین، تپدین	افزایش خطر خواب‌آلودگی، کاهش فشارخون، اغما، مرگ
ضد افسردگی‌ها	ستیالوپرام، پاروکستین	افزایش اثرات الکل
داروهای ضد فشارخون	نیفدیپین، آتنولول، لوزارتان، کاپتوپریل	کاهش فشارخون
	کلونیدین، ایندورامین	افزایش خطر خواب‌آلودگی
داروهای مورد سوءمصرف	باربیتورات‌ها، هروئین، حلال‌ها	اغما تا مرگ
سالیسیلات‌ها	آسپرین	خطر خونریزی معده
داروهای ضدوابستگی به الکل	دی‌سولفیرام	تهوع، استفراغ، سردرد شدید، تپش قلب، برافروختگی صورت
ضد باکتری‌ها (آنتی‌بیوتیک‌ها)	مترونیدازول، سفاماندول، تینیدازول	تهوع، استفراغ، سردرد و برافروختگی
داروهای ضد سرطان	پروکاربازین	تهوع، استفراغ، سردرد، برافروختگی صورت و تپش قلب
داروهای مصرفی در مرض قند	انسولین	کاهش شدید قند خون
	سولفونیل اوره	کاهش شدید قندخون
	کلرپروپامید	گرگرفتگی، تعریق
ضد افسردگی‌ها (مهارکننده‌های آنزیم منوآمین اکسیداز)	فنلزین، ایزوکربوکسازید	افزایش خطرناک فشارخون با تیرامین موجود در شراب قرمز، کاهش فشارخون با سایر مشروبات الکلی
ضد انعقادها	وارفارین	افزایش خطر خونریزی
آنتی‌بیوتیک‌ها	سیکلوسرین	خطر تشنج
ضد تشنج‌ها	کاربامازپین	افزایش عوارض روی مغز

حشیش

سایر اسامی شایع

بنگ، ماری‌جوانا، چرس، معجون، بنگ آب، دوغ وحدت، شارا، شارنگ و گانجا

دسته دارویی

تضعیف‌کننده دستگاه عصبی مرکزی، توهم‌زا، ضد استفراغ. حشیش ماده‌ای است به رنگ سبز و تیره و گاه قهوه‌ای مایل به سبز شبیه به حنا که از گل و برگ و ساقه گیاهی به نام شاهدانه هندی یا کانابیس در مناطق گرمسیری بدست می‌آید.

قدرت اعتیادآوری

شواهدی وجود دارد که نشان می‌دهد کسانی که از حشیش بطور مداوم استفاده می‌کنند، ممکن است از نظر جسمی و روانی به اثرات آن وابسته شوند.

روش مصرف

معمولاً با تنباکو، در درون سیگار یا پیپ تدخین می‌شود، ممکن است بصورت کیک یا بیسکوئیت یا نوشیدنی مثل چای یا مشروب، نیز خورده شود.

کاربردهای مجاز

فرآورده‌های برگ و صمغ حشیش بیش از ۲۰۰۰ سال است که استفاده می‌شوند. این داروها در اواسط قرن نوزدهم وارد طب غربی شده است، و قبلاً جهت درمان شکایات گوناگون از جمله اضطراب، بی‌خوابی، بیماری‌های روماتیسمی، میگرن، قاعدگی دردناک، مسمومیت با استریکنین و ترک مخدرها مورد استفاده قرار می‌گرفت. امروزه مشتقات حشیش ـ مثلاً نابیلون ـ را می‌توان با محدودیت‌های خاصی برای تخفیف تهوع و استفراغ ناشی از داروهای ضد سرطان بکار برد.

اثرات کوتاه‌مدت

حشیش در دوزهای اندک، احساس آرامش و احساس بهبود، افزایش ادراک شنوایی و بینایی و پرحرفی را به همراه دارد. اشتها معمولاً افزایش می‌یابد با این حال در برخی افراد ممکن است دارو اثر کمی داشته یا بطور کلی بی‌اثر باشد.

تحت اثر دارو، حافظه کوتاه‌مدت مختل شده و توانایی رانندگی و تعادل بدن مختل می‌شود. گیجی، درگیری عاطفی و فقدان احساس زمان ممکن است رخ دهد. توهم در موارد نادری به وجود می‌آید. اثر حشیش، یک تا سه ساعت پس از تدخین و ۱۲ ساعت یا بیشتر پس از خوردن بارز می‌شود، تا ۲۴ ساعت پس از مصرف باقی می‌ماند.

اثرات و خطرات طولانی مدت

کشیدن حشیش نظیر کشیدن سیگار، خطر التهابی برونش‌ها و سرطان ریه را افزایش می‌دهد. کسانی که بطور منظم از این ماده استفاده می‌کنند، بی‌تفاوت و خواب‌آلود می‌شوند و از کار، مطالعه یا ظاهر خود غافل می‌شوند. در افراد مستعد، مصرف زیاد حشیش سبب افسردگی یا روان‌گسیختگی (اسکیزوفرنی) می‌شود. برخی پزشکان عقیده دارند که حشیش تمایل به مصرف دیگرداروها را بیشتر می‌کند.

از آنجا که حشیش ضربان قلب را بالا برده و از فشارخون می‌کاهد، افرادی که بیماری قلبی دارند ممکن است در معرض خطر عوارض جانبی دارو باشند. مصرف منظم حشیش در زنان و مردان باروری را کاهش می‌دهد و در صورت مصرف در بارداری سبب زایمان زودرس می‌شود.

علائم سوءمصرف

کسانی که حشیش مصرف می‌کنند معمولاً به علت اثرات دارو پرحرف یا سرخوش هستند. اشتها افزایش می‌یابد. این افراد ممکن است در هنگام تشریح خطرات و عواقب مصرف حشیش، حالتی تدافعی یا تهاجمی از خود نشان دهند.

دود حشیش بوی مشخص گیاه کانابیس را می‌دهد که این بو از مو، لباس و دست‌های فرد حشیشی به مشام می‌رسد. سوختگی روی لباس در نتیجهٔ افتادن تکه‌ای از حشیش روشن از سیگار است که معمولاً بر روی لباس این افراد دیده می‌شود.

عوارض مصرف همزمان با سایر داروها

مصرف همزمان حشیش با سایر داروهای تضغیف‌کننده مغز باعث افزایش اثرات تسکینی این داروها می‌شود. این داروها شامل، ضد اضطراب‌ها، قرص‌های خواب‌آور، داروهای هوشبر، مسکن‌های مخدری، داروهای ضدروان‌پریشی، ضد افسردگی‌های سه حلقه‌ای، ضدحساسیت‌ها و الکل هستند.

حلال‌ها

سایر اسامی شایع

استنشاقی، چسب.

دسته دارویی

تضعیف‌کننده دستگاه عصبی مرکزی

قدرت اعتیادآوری

خطر وابستگی جسمی به سوءمصرف حلال‌ها اندک است اما کسانی که به طور مداوم از آن استفاده می‌کنند، ممکن است از نظر روانی به آن وابسته شوند. جوانان دارای مشکلات شخصیتی در معرض خطر ویژه‌ای از جهت ایجاد اعتیاد به حلال‌ها قرار دارند.

روش مصرف

بصورت استنشاق دردود، یا درکیسه پلاستیکی روی بینی و یا دهان، بالباس، دستمال آلوده به حلال مصرف می‌شود.

کاربردهای مجاز

حلال‌ها در صنعت دامداری و تولید محصولات آرایشی کاربرد گسترده‌ای دارند. حلال‌ها به عنوان قطران در رنگ‌های افشانه‌ای، رنگ موها، لاک‌پاکن‌ها و دئودورانت‌ها استفاده می‌شوند. حلال‌ها در چسب، رنگ، نوارهای رنگی، لاک، گازوئیل و مایعات تمیزکننده نیز کاربرد دارند. دراکثر کشورها محصولات حاوی حلال‌ها را به سنین زیر ۱۸ سال نمی‌فروشند.

اثرات کوتاه مدت

اثرات کوتاه مدت حلال‌ها شامل سبکی سر، گیجی، منگی، خواب‌آلودگی پیشرونده و فقدان تعادل است که در صورت مصرف دوزهای بالا دیده می‌شود. ممکن است ضربان قلبی مختل شود که گاهی کشنده است. دوزهای بالا سبب اختلال جهت‌یابی، توهم و فقدان هوشیاری می‌شوند. تهوع، استفراغ و سردرد نیز ممکن است رخ دهند. هر سال در انگلستان حدود ۱۰۰ مورد مرگ به علت سوءمصرف حلال‌ها رخ می‌دهد.

اثرات و خطرات طولانی مدت

یکی از بزرگترین خطرات سوءمصرف حلال‌ها، مرگ تصادفی یا آسیب به هنگام مسمومیت با آنهاست. برخی محصولات از جمله قطران‌های گازی، گاز بوتان و محلول تمیزکننده ممکن است به طور جدی ضربان قلبی را بهم بریزند و سبب نارسایی قلبی و گاهی مرگ شوند. قطران‌های گاز بوتان ممکن است به علت سرد کردن ناگهانی مجاری هوایی، سبب خفگی شوند. اگر حلال به صورت خوراکی مصرف شود، بسیار خطرناک‌تر خواهد بود. گاز بوتان در دهان مشتعل می‌شود. محصولات قطرکی نظیر خوشبوکننده‌ها و رنگ به علت پوشاندن ریه‌ها، ممکن است

فرد را خفه کنند. برخی افراد هنگام انفیه حلال موجود در کیسه پلاستیکی که آن را جهت اثربخشی بیشتر روی سرخود کشیده بودند، خفه شده‌اند. همچنین خطر مرگ به علت برگشت استفراغ و عدم تنفس وجود دارد.

سوءمصرف طولانی مدت محلول‌های تمیزکننده دارای حلال سبب آسیب دایمی کبد یا کلیه می‌شود، در حالی که تماس طولانی مدت با بنزن (که در سیمان‌های پلاستیکی، لاک، رنگ‌بر، گازوئیل و محلول‌های شستشو یافت می‌شود) ممکن است سبب اختلالات خونی و کبدی شود. چسب‌های دارای هگزان ممکن است سبب آسیب عصبی شوند که به بی‌حسی و لرز می‌انجامد. انفیه مکرر گازوئیل سرب‌دار سبب مسمومیت با سرب می‌شود.

علایم سوءمصرف

اغلب کسانی که از حلال‌ها سوءاستفاده می‌کنند ۱۰ تا ۱۷ سال سن دارند که البته سن میانگین ۱۵-۱۴ سال است و بیشتر از اقشار پایین جامعه هستند.

علایم واضح سوءمصرف حلال شامل بوی شیمیایی که از دهان متساعد می‌شود و وجود مقادیر اندک چسب یا حلال روی بدن یا لباس است. سایر علایم شامل خام دستی، اختلال خلق، زخم و قرمزی نامعمول دور دهان، بینی یا چشم‌ها یا سرفه مداوم است.

عوارض مصرف با سایر داروها

مصرف همزمان حلال‌ها سبب افزایش خطر خواب‌آلودگی با هر نوع دارویی که اثر مشابه را دارد می‌شود. چنین داروهایی عبارتند از داروهای ضد اضطراب و خواب‌آور، **مسکن‌های مخدری**، ضدافسردگی‌های سه حلقه‌ای، ضد روانپریشی‌ها و الکل.

خات

سایر اسامی شایع
کت، چت، مریا، قاط ، گود و هندل

دسته دارویی
محرک دستگاه عصبی مرکزی

قدرت اعتیادآوری
وابستگی به خات به شدت روانی است.

روش مصرف
خات از برگ‌ها و شاخه‌های کوچک گیاهی *(Cathaedulis)* که در زمین‌های مرتفع بسیاری از کشورهای گرمسیری می‌رویند، بدست می‌آید. جذب گیاه خات با جویدن برگ‌ها از طریق مخاط گونه انجام می‌گیرد و از این طریق ماده مخدر آن به سرعت جذب می‌شود. گاهی گیاه بصورت دم کرده نیز نوشیده می‌شود.

کاربردهای مجاز
این دارو به عنوان محرک مغزی در بسیاری از کشورهای شرقی و آفریقایی مورد استفاده قرار می‌گیرد و غالباً در جشن‌ها و تجمعات کاربرد دارد. همچنین این دارو به عنوان درمان مرسوم افسردگی، خستگی، چاقی و زخم‌های معده کاربرد دارد. با این حال مسؤولین این کشورها به شدت نگران عوارض جانبی آن هستند و گاهی مصرف آن را غیرقانونی اعلام می‌کنند.

اثرات کوتاه مدت
خات سبب سرکوب اشتها، خشکی دهان، سرخوشی، افزایش هوشیاری، پرحرفی و پرتحرکی می‌شود. عوارض گوارشی مثل تهوع، استفراغ و سوءهاضمه شایعند و ممکن است افزایش فشارخون، نبض، سرعت تنفس و دمای بدن بوجود می‌آید. بی‌خوابی، عدم تمرکز و بی‌حالی، پُر حرفی، بی‌خوابی، توهم و گاهی روانپریشی نیز از عوارض دارو، ناشی از مصرف زیاد و مداوم آن است.

اثرات و خطرات طولانی مدت
یبوست از عوارض گوارشی آن است و زخم معده در کسانی که بطور مداوم از خات استفاده می‌کنند، بطور شایع دیده می‌شود. مردان ممکن است دچار ناتوانی جنسی شوند. کاربرد خات ممکن است سبب افزایش فشارخون در بالغین جوان شود. کاربرد طولانی‌مدت در هنگام بارداری سبب وزن کم نوزاد در هنگام تولد شود. خات در شیر ترشح می‌شود و برای شیرخوار مضر می‌باشد.

علایم سوءمصرف

خات ممکن است سبب قهوه‌ای رنگ شدن دندان‌ها شود و می‌تواند فرد را لاغر و نحیف گرداند.

عوارض مصرف همزمان با سایر داروها

خات ممکن است با آمفتامین یا فنیل پروپانولامین تداخل کرده و سبب تحریک روانی، افزایش سرعت ضربان قلب و بالارفتن فشارخون شود.

خواب‌آورها (باربیتورات‌ها)

سایر اسامی

شیطان قرمز، زرد، رنگین کمان، بارب و مسکن

دسته دارویی

دستگاه عصبی مرکزی، خواب‌آور

قدرت اعتیادآوری

استفاده بلند مدت و منظم از باربیتورات‌ها می‌تواند اعتیادآور باشد. ممکن است وابستگی جسمی و روانی رخ دهد.

روش مصرف

بصورت قرص یا کپسول خوراکی در دسترس است. گاهی با آب مخلوط شده و تزریق می‌شود.

کاربردهای مجاز

در گذشته باربیتورات‌ها به عنوان خواب‌آور تجویز می‌شدند. با این حال از سال ۱۹۶۰ میلادی (۱۳۳۸ خورشیدی) بطور کامل توسط بنزودیازپین‌ها (ضداضطراب‌ها) که آنها نیز ممکن است اعتیادآور باشند ولی در صورت مصرف زیاده از حد خطر مرگ کمتری دارند، جایگزین شده‌اند.

امروزه گسترده‌ترین استفاده‌ای که از باربیتورات‌ها می‌شود در هوشبری (تیوپنتال) و برای درمان تشنج (فنوباربیتال) است.

اثرات کوتاه مدت

اثرات کوتاه مدت آن مشابه اثرات الکل هستند. دوز پایین آن سبب رخوت می‌شود در حالی که مقادیر بالا سبب مسمومیت و خواب‌آلودگی می‌گردد. تکلم و تعادل بدن مختل شده، دست و پا چلفتگی و گیجی ممکن است رخ دهد. دوزهای بالاتر دارو سبب فقدان هوشیاری، اغما و مرگ به علت توقف فعالیت تنفسی می‌شود.

اثرات و خطرات طولانی مدت

بزرگترین خطر مصرف طولانی مدت باربیتورات‌ها، وابستگی جسمی است. در یک فرد معتاد، ترک ناگهانی دارو، علایم ترک را که از نظر شدت تا حدی بسته به نوع باربیتورات، دوز آن و مدت استفاده است، دربرمی‌گیرد. علایم ترک دارو بیشتر به در دسترس بودن و تجویز درمان حمایتی بستگی دارند. علایم ممکن است همراه با تحریک‌پذیری، اختلال در خواب، کابوس شبانه، تهوع، استفراغ، ضعف، لرز و نگرانی شدید باشد. ترک ناگهانی پس از چندین ماه استفاده سبب تشنج، هذیان، تب و اغما که گاهی تا یک هفته طول می‌کشد، می‌شود. مصرف طولانی مدت و زیاد باربیتورات‌ها سبب افزایش خطر تصادف رانندگی می‌شود. به دنبال مصرف این داروها مرکز سرفه مهار شده و شخص سرفه نمی‌کند که این امر سبب عفونت‌های ریوی می‌شود. استفاده از باربیتورات‌ها در بارداری سبب

ناهنجاری‌های جنینی می‌شود و استفاده از آنها در سه ماهه آخر سبب **علایم ترک** در نوزاد تازه متولد شده می‌گردد.

علایم سوءمصرف

مصرف طولانی مدت و زیاد باربیتورات‌ها سبب مسمومیت و از دست رفتن حافظه، عدم توجه به ظاهر و مسؤولیت‌ها، تغییرات شخصیتی و حملات افسردگی شدید می‌گردد.

عوارض مصرف همزمان با سایر داروها

باربیتورات‌ها با داروهای بسیاری تداخل می‌کنند و خطر خواب‌آلودگی را با هر دارویی که اثرات **خواب‌آوری** روی دستگاه عصبی مرکزی دارد، افزایش می‌دهد. این داروها شامل داروهای ضداضطراب، مسکن‌های اوپیوئیدی، داروهای ضدروانپریشی، آنتی‌هیستامین‌ها و ضدافسردگی‌های سه حلقه‌ای هستند. مصرف دوزهای بالا با الکل سبب اغمای مرگبار می‌شود.

باربیتورات‌ها سبب افزایش فعالیت آنزیم‌های خاصی در کبد می‌شود که به افزایش تجزیه داروهای خاص انجامیده و بنابراین اثرات آنها را کاهش می‌دهد. ضدافسردگی‌های سه حلقه‌ای، فنی‌توئین، گریزتوفولوین، و کورتیکواستروئیدها نیز به همین ترتیب متأثر می‌شوند. با این حال، سمیت دوز بیش از حد پاراستامول احتمالاً در کسانی که از باربیتورات‌ها استفاده می‌کنند، بیشتر است.

ضد اضطراب‌ها (بنزودیازپین‌ها)

سایر اسامی شایع

آرام‌بخش‌ها، termmies

دسته دارویی

تضعیف‌کننده دستگاه عصبی مرکزی (مغز و نخاع)

قدرت اعتیادآوری

قدرت اعتیادآوری ضداضطراب‌ها کمتر از سایر داروهای تضعیف‌کننده مغز از جمله خواب‌آورها است. با این حال کاربرد طولانی مدت و منظم این دارو می‌تواند سبب وابستگی جسمی و روانی به اثرات آرامبخشی آنها شود.

روش مصرف

بصورت قرص یا کپسول خوراکی یا تزریقی مصرف می‌شود. تمازپام، بیشترین داروی ضداضطراب مورد سوءمصرف است.

کاربردهای مجاز

عموماً ضداضطراب‌ها برای درمان کوتاه مدت نگرانی و تنش و نیز برای بی‌خوابی بکار برده می‌شوند. این داروها در هوشبری به عنوان پیش دارو و نیز برای القای بیهوشی عمومی بکار می‌روند. سایر کاربردهای بالینی شامل درمان ترک الکل، کنترل تشنج و بهبود گرفتگی‌های عضلانی هستند.

اثرات کوتاه مدت

ضد اضطراب‌ها فعالیت ذهنی را کاهش می‌دهند. در دوزهای متوسط سبب بی‌ثباتی، کاهش هوشیاری و کُندی عکس‌العمل‌های بدن می‌شوند و بنابراین توانایی رانندگی را کاهش و خطر تصادفات را افزایش می‌دهند. ضد اضطراب‌ها سبب فراموشی می‌شوند. معمولاً تمامی داروهای این گروه با دوز مناسب سبب ایجاد خواب می‌شوند. در دوزهای بالا سبب توقف تنفس شده، ممکن است به مرگ بینجامد.

اثرات و خطرات طولانی مدت

ضد اضطراب‌ها با کاربرد طولانی، اثرات خواب‌آوری خود را رفته رفته از دست می‌دهند. این امر سبب می‌شود که استفاده‌کننده مرتباً دوز دارو را افزایش دهد. افراد مسن‌تر ممکن است با مصرف این داروها، بی‌تفاوت یا گیج شوند. کسانی که از دارو بطور مداوم استفاده می‌کنند، در هنگام توقف دارو دچار علایم ترک می‌شوند که شامل نگرانی، حملات هراس، تپش قلب، تهوع، فقدان اشتها و خام دستی می‌شود. این علایم چندین روز یا هفته طول می‌کشند. مادرانی که بطور مداوم از ضداضطراب‌ها استفاده می‌کنند نوزادان آنها، در هفته اول زندگی از علایم ترک رنج می‌برند.

علایم سوءمصرف

معمولاً سوءمصرف تزریقی در جوانان دیده می‌شود. نوع دیگری از سوءمصرف در میانسالان یا سالمندان دیده می‌شود که سابقاً این دارو را بطور طولانی‌مدت با تجویز پزشک مصرف کرده و با این دارو آشنا هستند، در شرایطی که از مشکل جسمی خود آگاه نیستند و برای رفع این مشکل بدون مشاوره با پزشک اقدام به مصرف خودسرانه این دارو می‌کنند و دوز آن را روزبه‌روز بالا می‌برند تا به حداکثر اثر تسکینی آن دست یابند. همانطور که شروع مصرف دارو را بدون مشاوره با پزشک انجام داده‌اند قطع دارو را نیز بدون دستور پزشک و بطور ناگهانی انجام می‌دهند که این عمل خطراتی به دنبال دارد.

عوارض مصرف هم زمان با سایر داروها

ضداضطراب‌ها، خطر خواب‌آلودگی با هر دارویی را که اثرات خواب‌آوری روی مغز دارد را، افزایش می‌دهند. این مواد شامل داروهای ضداضطراب و خواب‌آور، الکل، مسکن‌های مخدری، ضدروانپریشی‌ها، ضدافسردگی‌های سه حلقه‌ای و ضد حساسیت‌هاست.

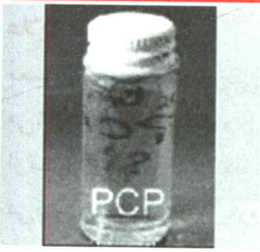
نکات عملی

بطور طبیعی بنزودیازپین‌ها باید برای یک مدت ۲ هفته‌ای یا کمتر مصرف شوند. اگر این داروها بیش از ۲ هفته مصرف شوند، بهتر است برای قطع، دوز آنها تدریجاً کاهش می‌یابد تا خطر اختلال دارو به حداقل برسد. اگر ماهها یا سال‌هاست که بنزودیازپین را مصرف می‌کنید، بهتر است با پزشک خود برای برنامه کاهش دوز مشورت کنید. در صورت امکان بهتر است خانواده و دوستان خود را مطلع کنید و از حمایت آنان برخوردار شوید.

توصیه کلی

بطور طبیعی داروهای ضداضطراب مانند دیازپایم برای یک مدت ۲ هفته‌ای یا کمتر مصرف کنید. اگر این دارو بیش از ۲ هفته مصرف شود، برای قطع آن دچار عارضه می‌شوید و لازم است دوز آن را بتدریج کاهش تا نهایتاً قطع کنید. اگر دارو را برای ماه‌ها یا سال‌ها است که مصرف می‌کنید، به این نکته توجه داشته باشید که حداکثر آن آن در همان ۱۴ روز اول مصرف بوده و با مرور زمان از میران اثر این گروه دارویی کاسته می‌شود و تا جایی که بطور کلی بی‌اثر شده و فقط برای بیمار وابستگی بر جای می‌گذارد.

فن‌سیکلیدین

سایر اسامی شایع

PCP، گرد فرشته، بلور، اُزن

دسته دارویی

داروهای هوشبری

قدرت اعتیادآوری

شواهد اندکی مبنی بر ایجاد وابستگی توسط فن‌سیکلیدین وجود دارد. برخی از افرادی که از فن‌سیکلیدین استفاده می‌کنند، از نظر روانی به آن وابسته می‌شوند و به اثرات آن **تحمل** پیدا می‌کنند.

روش مصرف

ممکن است انفیه و تدخین (به شکل گرد فرشته)، خوراکی (قرص) یا در موارد نادر تزریق شود.

کاربردهای مجاز

اگرچه فن‌سیکلیدین زمانی به عنوان هوشبر مورد استفاده قرار می‌گرفت، ولی امروزه دیگر کاربرد بالینی ندارد. هم‌اکنون تنها کاربرد قانونی و مجاز آن در دامپزشکی است. اثرات فن‌سیکلیدین روی رفتار، آن را به یکی از خطرناک‌ترین داروهای مورد استفاده تبدیل کرده است. خوشبختانه، مصرف آن شیوع کمی دارد.

اثرات کوتاه مدت

بطور کلی مصرف فن‌سیکلیدین در مقادیر اندک سبب ایجاد "حالت خوشایند" می‌شود، اما گاهی نیز به نگرانی و افسردگی می‌انجامد. هماهنگی تکلم و حرکات از بین می‌رود و تفکر و تمرکز مختل می‌گردد. ممکن است توهم و رفتار خشن رخ دهد. سایر اثرات مانند افزایش فشارخون و ضربان قلب، اتساع مردمک‌ها، خشکی دهان، لرزش، بی‌حسی و کاهش حساسیت به درد است. کاهش حساسیت به درد باعث می‌شود فردی که دچار رفتارهای خشن شده را نتوان کنترل نمود. لرزیدن، استفراغ، ضعف و سفتی عضلانی ممکن است دیده شوند. دوزهای بالاتر سبب اغما می‌شوند. مدت بهبود معمولاً طولانی است و دوره‌های متناوب خواب و بیداری به همراه فقدان حافظه وجود خواهد داشت.

اثرات و خطرات طولانی مدت

مصرف مکرر فن‌سیکلیدین سبب بدبینی، توهم‌های شنوایی، رفتار خشن، اضطراب، افسردگی شدید و روان‌گسیختگی می‌شود. هنگامی که فرد استفاده کننده از فن‌سیکلیدین افسرده شود ممکن است با مصرف بیش از حد دارو خودکشی نماید. کسانی که از فن‌سیکلیدین به میزان بالایی استفاده می‌کنند ممکن است دچار آسیب مغزی شوند که به فقدان حافظه، اختلال جهت‌یابی، اختلالات بینابینی و مشکلات قلبی می‌انجامد.

مرگ به علت تشنج طولانی، وقفه قلبی یا تنفسی و پارگی عروق خونی مغز گزارش شده است. پس از مصرف دوزهای بالا و اغما، خطر اختلالات روانی که معمولاً دایمی می‌شوند، وجود دارد.

علایم سوءمصرف

کسی که از فن‌سیکلیدین استفاده می‌کند، ممکن است تحت اثر دارو به نظر مست برسد. رفتار خشن و نوسانات خلقی با حملات افسردگی در صورت استفاده مداوم، دیده می‌شوند.

عوارض مصرف همزمان با سایر داروها

استفاده از فن‌سیکلیدین ممکن است اثرات داروهای ضدفشارخون را مهار کند.

کتامین

سایر اسامی شایع

کیت‌کت، K اختصاصی، K بالایی، ویتامین K، PCP

دسته دارویی

هوشبرها

قدرت اعتیادآوری

در صورت مصرف مداوم سبب اعتیاد روانی می‌شود.

روش مصرف

معمولاً بصورت ترکیبات دارویی مایع یا قرص و کپسول مصرف می‌شود. قرص و کپسول با حرارت دادن مایع بیهوشی جهت تبخیر آب و تهیه بلورهای کتامین تولید می‌شود. گاهی بصورت پودر تدخینی یا استنشاقی نیز استفاده می‌شود.

کاربردهای مجاز

داروهای هوشبری با خصایص ضد درد، در پزشکی و دامپزشکی کاربرد دارد.

اثرات کوتاه مدت

احتمالاً از هیچ مادهٔ مخدری به اندازه‌گرد فرشته هراس و وحشت وجود ندارد این ماده می‌تواند باعث اختلال رفتاری و ارتکاب به قتل و روان‌پریشی کامل شود. اثرات کتامین به خلق و محیط فرد بستگی دارد اما معمولاً شروع سریعی دارد. کتامین دستگاه قلبی عروقی را تحریک می‌کند و سبب افزایش ضربان قلب می‌شود. اثرات روانی دارو شامل توهم و احساس فلج بصورت عدم توانایی حرکت یا تکلم در عین هوشیاری، بزرگ یا کوچک شدن دست‌ها و پاها ظاهر می‌شود. رنگ‌ها و نورها به مدت توهم‌آلودی مخدوش می‌گردند، فرد هنگام راه رفتن زمین را زیر پا حس نمی‌کند. اثر ضد درد دارو باعث حس کوبیدن دست به دیوار می‌شود. حوادث گذشته همیشه در ذهن مرور می‌شود و توهمات شنوایی و اختلال حافظه بسیار آزاردهنده است. واکنش‌های شدید معمولاً به علت دوز بیش از حد روی می‌دهند و شامل تشنج، سرکوب مکانیسم تنفس و نارسایی قلبی می‌باشند.

علایم سوءمصرف

ایجاد رفتارهای عجیب مثل صدمه زدن به خود و اثرات روحی روانی آن مانند کندی تفکر، افسردگی و بی‌حالی و اختلال تمرکز نشانه مسمومیت با کتامین است. آسیب‌های دردناک مثل سوختگی با سیگار مورد توجه واقع نمی‌شوند.

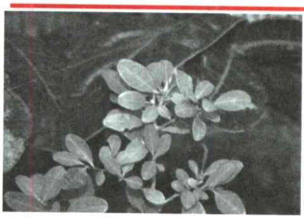
اثرات و خطرات طولانی مدت

کاربرد طولانی مدت کتامین ممکن است با اختلال در حافظه، یادگیری و قدرت توجه همراه باشد. کسانی که از کتامین استفاده می‌کنند ممکن است دچار از دست رفتن گذرای حافظه شوند. روانپریشی نیز ممکن است رخ دهد.

عوارض مصرف همزمان با سایر داروها

خواب‌آورها مدت عمل کتامین را طولانی می‌کنند و مصرف همزمان آنها خطر توقف تنفسی را به همراه دارد. کاربرد کتامین با تئوفیلین یا آمینوفیلین احتمال تشنج را بالا می‌برد. الکلی‌ها به کتامین مقاومند ولی با این حال آثار روانی مصرف الکل افزایش می‌یابد.

کوکائین

سایر اسامی شایع

کوک، کراک، شمع بینی، برف.

دسته دارویی

محرک دستگاه عصبی مرکزی و بی‌حسی دهنده موضعی.

قدرت اعتیادآوری

کوکائین در صورت مصرف مداوم، اعتیادآور است. کسانی که از کوکائین استفاده می‌کنند به اثرات جسمی و روانی آن وابسته می‌شوند و مصرف خود را برای افزایش هر چه بیشتر این اثرات جلوگیری از احساس خستگی شدید و افسردگی که پس از توقف مصرف دارو رخ می‌دهد، افزایش دهند. وابستگی با نوعی از کوکائین بازهای آلی آن را خارج کرده‌اند و به آن کراک می‌گویند به شدت افزایش می‌یابد.

روش مصرف

استنشاقی از طریق بینی، تدخین

کاربردهای مجاز

قبلاً کوکائین بطور گسترده به عنوان بی‌حس‌کننده موضعی بکار برده می‌شد. این ماده هنوز هم گاهی این کاربرد را در چشم، دهان و گلو قبل از جراحی‌های کوچک دارد. با این حال کوکائین به علت‌عوار ض جانبی و احتمال سوءمصرف واقع شدن غالباً توسط داروهای بی‌حسی دهنده موضعی بی‌خطر قوی جایگزین می‌شود.

اثرات کوتاه مدت

کوکائین محرک مغز است. در دوزهای متوسط ، کوکائین خستگی را برطرف می‌کند و باعث سرخوشی و اعتماد بنفس می‌شود. اشتها کاهش می‌یابد. از اثرات جسمی آن می‌توان به افزایش ضربان قلب و فشارخون، اتساع مردمک‌ها، لرزش و افزایش تعریق اشاره کرد. دوزهای بالا سبب تحریک‌پذیری، اضطراب، بدبینی و توهم می‌شوند. بدبینی ممکن است سبب رفتاری خشن گردد. دوزهای خیلی بالا سبب تشنج و مرگ به علت حمله یا نارسایی قلبی می‌شود.

اثرات و خطرات بلند مدت

مصرف مداوم و زیاد کوکائین باعث بیقراری، تحریک‌پذیری، تهوع، بی‌خوابی و کاهش وزن می‌شود. تداوم مصرف سبب افزایش بدبینی و روانپریشی می‌گردد. تدخین مکرر به غشایی مخاطی بینی آسیب رسانده و نهایتاً دیواره میانی بین دو حفره بینی را تخریب می‌کند. مصرف منظم کوکائین سبب افزایش خطر وجود قطرات چربی در رگ‌ها شده و باعث سکته قلبی می‌گردد.

نشانه‌های مصرف

کسانی کوکائین مصرف می‌کنند، معمولاً تحت اثر دارو پرانرژی و خستگی‌ناپذیر هستند و میل اندکی به غذا خوردن دارند. مصرف مداوم و زیاد کوکائین سبب اختلال خوردن و خوابیدن می‌شود. برانگیختگی، تغییرات خلقی، رفتارهای تهاجمی و بدبینی در مورد سایر افراد نیز ممکن است از علایم مصرف شدید کوکائین باشند.

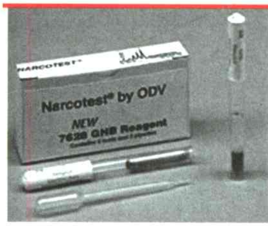
عوارض مصرف همزمان با سایر داروها

کوکائین فشارخون را بالا می‌برد لذا اثر آن مخالف اثر داروهای ضد فشار خون است. کوکائین در صورت مصرف با داروهای ضدافسردگی می‌تواند سبب افزایش خطرناک فشارخون شود. همچنین کوکائین در صورت مصرف با داروهای هوشبری، می‌تواند بر روی قلب اثر وخیمی داشته باشد.

کراک (شیشه)

کراک شکل خالص کوکائین است که بسیار اعتیادآور می‌باشد، آن را از شکل بلوری کوکائین استخراج می‌کنند و به صورت دودکردن بخارات با شعله و استشمام دودها مصرف می‌کنند. کراک چهار مرحله اعتیادی دارد که از یک احساس هیجانی و تحریکی شروع می‌شود و بعد ازمدتی به یک بیماری روانی که همراه با هذیان و توهمات شدید است تبدیل می‌شود، کراک می‌تواند باعث افزایش خطر ضربان‌های غیرطبیعی قلبی، فشارخون بالا، سکته قلبی و مرگ شود. سایر عوارض مصرف کراک شامل سرفه با خلط سیاه، خس‌خس سینه، آسیب برگشت‌ناپذیر ریه، خشونت صدا، خشکی لب‌ها، زبان و گلو به علت استشمام دود آن، می‌باشد. زوال عقل، تغییرات شخصیتی، رفتارهای فوق‌العاده خشن اجتماعی، بدبینی و تلاش برای خودکشی از عوارض وخیم آن می‌باشد. مصرف کنندگان کراک خارج شدن از حالت سرخوشی آن را سقوط به جهنم توصیف می‌کنند.

گاماهیدروکسی‌بوتیرات

سایر اسامی شایع

X مایع، GBH، E شایع، گاما هیدروکسی بوتیرات، سدیم‌اکسی بیت.

دسته دارویی

تضعیف‌کننده دستگاه عصبی مرکزی.

قدرت اعتیادآوری

گاماهیدروکسی بوتیرات در صورت مصرف مداوم و دوزهای بالا، اعتیادآور است.

روش مصرف

غالباً بصورت مایع در بطری بفروش می‌رسد اما ممکن است بصورت کپسول یا پودر محلول در آب نیز عرضه شود.

کاربردهای مجاز

بطور طبیعی گاماهیدروکسی بوتیرات (GHB) در مقادیر اندک از طریق فرآیندهای شیمیایی در بدن تولید می‌شود. GHB به عنوان یک ماده بیهوشی دهنده کشف شد اما در درمان حملات خواب، بی‌خوابی و ترک الکل و موادمخدر استفاده می‌شده ولی هم اکنون کاربرد پزشکی برای آن شناخته نشده است. مصرف GHB غیرقانونی است.

اثرات کوتاه مدت

GHB یک تضعیف‌کننده دستگاه عصبی مرکزی است. اثرات آن تا حدی مشابه الکل است و پرحرفی، شادی و سرخوشی بلافاصله پس از مصرف دوز متوسط آن رخ می‌دهد. اغلب کسانی که GHB مصرف می‌کنند، خواب آلوده می‌شوند اما پس از ۸-۴ ساعت از مصرف آن، بهبود می‌یابند. برخی از کسانی که از GHB استفاده می‌کنند دچار گیجی، سردرد یا علایم گوارشی از جمله استفراغ یا درد معده می‌شوند. دوزهای زیاد GHB سبب عدم هوشیاری و تشنج، کاهش سرعت ضربان قلب، فشارخون پایین و وقفه تنفسی می‌شود. بهبود ۹۶ ساعت بطول می‌انجامد و ممکن است نیاز به درمان در بیمارستان باشد. پس از مصرف دوزهای بیش از حد GHB ممکن است باعث مرگ شود.

اثرات و خطرات طولانی مدت

کسانی که از GHB استفاده کرده‌اند، ممکن است به مدت ۳-۲ روز دچار خماری، بی‌خوابی و گیجی شوند که دو مورد اخیر تا ۲ هفته هم بطول می‌انجامند. اثرات طولانی مدت دارو بخوبی تحت بررسی قرار نگرفته‌اند. توقف مصرف پس از کاربرد طولانی ممکن است سبب ایجاد علائم ترک می‌شود.

علایم سوءمصرف

از آنجا که دارو به شکل مایع مصرف می‌شود، برآورد دوز صحیح آن مشکل است و پاسخ به آن نیز تنوع فراوانی دارد. بیهوشی ناگهانی مثلاً در هنگام رقص ممکن است به علت مسمومیت GHB باشد.

عوارض مصرف همزمان با سایر داروها

اثرات دارو با سایر تضعیف‌کننده‌های مغز نظیر الکل، ضداضطراب‌ها و داروهای ضدروان‌پریشی افزایش می‌یابد. GHB اثر داروهای مسکن مخدری و شل‌کننده‌های عضلانی، را تشدید می‌کند. گاهی GHB با آمفتامین‌ها برای طولانی شدن وضعیت "سرخوشی"، ترکیب می‌شود.

مسکالین (کاکتوس)

سایر اسامی شایع

پیوت، رئیس بزرگ

دسته دارویی

توهم‌زا

قدرت اعتیادآوری

قدرت اعتیادآوری بودن مسکالین اندک است؛ سبب وابستگی جسمی نمی‌شود و معمولاً به وابستگی روانی نمی‌انجامد. پس از گذشت چندین روز از مصرف مسکالین، فرد به دوزهای بعدی مقاوم می‌شود.

روش مصرف

بصورت کپسول خوراکی یا به شکل تکمه‌های کاکتوس بصورت تازه یا خشک، خورده یا بصورت نوشیدنی نظیر چای نوشیده یا همراه با حشیش تدخین می‌شود.

کاربردهای مجاز

کاکتوس از ۲۰۰۰ سال قبل توسط بومیان مکزیک در مراسم مذهبی و نیز به عنوان درمان گیاهی بیماری‌های گوناگون از زخم و برونشیت گرفته تا نابینایی مورد استفاده بوده است.

اثرات کوتاه مدت

مسکالین ادراک بینایی و شنوایی را تغییر می‌دهد البته توهم واقعی بندرت رخ می‌دهد. تحت اثر دارو، اشتها کاهش می‌یابد. در افراد نگران یا افسرده ممکن است مزه ناخوشایند فلزی احساس شود.

کاکتوس به غیر از مسکالین ترکیبات متعددی دارد که می‌تواند از مسکالین اثرات بیشتری از خود نشان دهد. مواد شیمیایی شبیه استریکنین ممکن است سبب تهوع، استفراغ و گاهی لرز و تعریق شوند.

اثرات و خطرات طولانی مدت

در مصرف مداوم این ماده اختلالات ذهنی بویژه در کسانی که مشکلات روانی دارند، بوجود می‌آید.

مطالعات نشان داده‌اند که پس از مصرف مسکالین، بیشتر دارو در کبد تجمع می‌یابد، نه در مغز و لذا دارو در کسانی که عملکرد کبدی مناسب ندارند، با خطرات ویژه‌ای همراه است.

علایم سوءمصرف

سوءمصرف مسکالین یا کاکتوس علایم روشنی ندارد. کسانی که از دارو استفاده می‌کنند، گاهی ممکن است دچار گیجی و منگی شوند.

عوارض مصرف همزمان با سایر داروها

ترکیب الکل و کاکتوس اگرچه شایع است اما خطرناک است. آشفتگی گذرا که به اختلال جهت‌یابی، هول و رفتار خشن می‌انجامد را می‌توان از عوارض اصلی مصرف همزمان آنها نام برد.

مواد مخدر (هروئین)

سایر اسامی شایع

اسب، پرش، بوسه، H، دیامورفین، مورفین، تریاک

دسته دارویی

تضعیف‌کننده مغز

قدرت اعتیادآوری

مسکن‌های مخدری نه تنها شامل داروهای مشتق از گیاه تریاک (خشخاش) هستند بلکه بطور مصنوعی نیز تولید می‌شوند که عملکرد طبی آنها مشابه مورفین (پتدین، متادونَ و دکستروپروپوکسی‌فن) است.

مصرف مکرر این داروها سبب تحمل می‌شود و همهٔ آنها باعث وابستگی می‌شوند. در این بین، هروئین از بقیه قوی‌تر است، مصرف شایعی دارو و بسیار خطرناک است. مصرف این داروها با رفتارهای جنایی نیز مرتبط است.

بعد از تنها چند هفته مصرف؛عوار ض ترک در صورت توقف مصرف دارو رخ می‌دهد؛ ترس از چنین اثراتی سبب ایجاد انگیزه قوی برای ادامه مصرف می‌شود.

روش مصرف

هروئین بصورت پودر سفید یا قهوه‌ای تدخین، انفیه یا تزریق می‌شود. سایر مخدرها بصورت خوراکی مصرف می‌شوند.

کاربردهای مجاز

هروئین بطورگسترده‌ای در بریتانیا و بلژیک به منظور درمان درد حاد شدید ناشی از حمله قلبی بکار می‌رود. این دارو در سایر کشورها کاربرد طبی ندارد.

هروئین و مورفین سرکوب‌کننده‌های قوی سرفه هستند. سایر مخدرها، نظیر مورفین و متادون، به عنوان مسکن تجویز می‌شوند. مخدرهای خفیف نظیر کدئین نیز گاهی در داروهای ضد سرفه و ضد اسهال بکار می‌روند.

اثرات کوتاه مدت

مخدرهای قوی سبب احساس رضایت و بهبودی از درد می‌شوند و فعالیت مغزی را نیز بشدت کند می‌کنند، تنفس و ضربان قلب پایین آمده و رفلکس سرفه مهار می‌شود.

کسانی که برای اولین بار از مخدرها استفاده می‌کنند غالباً احساس تهوع و استفراغ می‌کنند. دوزهای بالاتر سبب افزایش خواب‌آلودگی و گاهی اغما می‌شوند و در موارد نادر، مرگ به علت وقفه تنفسی رخ می‌دهد.

اثرات و خطرات طولانی مدت

کاربرد مداوم و طولانی مدت مخدرها سبب یبوست، کاهش قوای جنسی، اختلال قاعدگی و لاغری می‌شود. تغذیه مختل و غفلت از خود، سبب هجوم سایر بیماری‌ها می‌شود.

داروهای خیابانی غالباً با سایر مواد مخلوط می‌شوند، نظیر کافئین، کینین، پودر تالک و آرد. این مواد ممکن است به عروق خونی آسیب برسانند و سبب فرستادن لخته به ریه‌ها شوند. خطر ایجاد آبسه در محل تزریق وجود دارد. عفونت‌های خطرناک نظیر هپاتیت، سیفیلیس و ویروس ایدز ممکن است با سر سوزن‌های آلوده یا مشترک منتقل شوند.

پس از چندین هفته از مصرف منظم، ترک ناگهانی مخدرها سبب عوارض ترک با علایم شبه آنفلوانزا می‌شوند که ۲۴-۶ ساعت پس از آخرین بار مصرف، بطول می‌انجامند. علایم ممکن است شامل آبریزش بینی و چشم، تعریق گرم و سرد، بی‌خوابی، درد، لرزش، اضطراب، تهوع، استفراغ، اسهال، گرفتگی‌های عضلانی و قولنج شکمی باشند. شدیدترین اثر این مخدرها ۷۲-۴۸ ساعت پس از ترک آغاز می‌شود و ۱۰-۷ روز به طول می‌انجامد.

علایم سوءمصرف

کسی که از مخدرها استفاده می‌کند دچار بی‌تفاوتی، غفلت از ظاهر و بهداشت، فقدان اشتها و کاهش وزن، عدم علاقه به سرگرمی‌های قبلی و رفتار ناشیانه می‌شود. سوءمصرف‌کنندگان معمولاً برای ادامه مصرف به کارهای خلاف روی می‌آورند. علایم مسمومیت عبارتند از مردمک‌های نقطه‌ای (کوچک شدن مردمک و رسیدن اندازه آن به یک نقطه) و ظاهر خواب‌آلود و مست.

عوارض مصرف همزمان با سایر داروها

مخدرها به طور خطرناکی سبب افزایش خطر خواب‌آلودگی با هر نوع دارویی که اثرات خواب‌آوری بر مغز دارند، مانند ضد اضطراب‌ها و الکل می‌شود.

نیترات‌ها

سایر اسامی شایع

آمیل نیتریت، بوتیل نیتریت، پاپیر، روباینده

دسته دارویی و داروهای شایع

متسع‌کننده عروقی، داروهای شایع این گروه عبارتند از نیتروگلیسرین (قرص زیرزبانی)، آمیل‌نیتریت

پتانسیل اعتیادآور بودن

نیتریت‌ها سبب وابستگی جسمی نمی‌شوند؛عوارض ترک دارو هرگز گزارش نشده است با این حال کسانی که از نیتریت‌ها استفاده می‌کنند ممکن است از نظر روانی به اثرات محرک این داروها وابسته شوند.

روش مصرف

نیتریت بصورت استنشاقی در بطری‌هایی که حاوی آنها هستند یا از پوکه‌های آمپول استعمال می‌شوند.

کاربردهای مجاز

آمیل نیتریت ابتدا به عنوان درمان درد قفسه صدری مطرح شده اما امروزه توسط داروهای بی‌خطرتر و طولانی‌اثرتر جایگزین شده است. آمیل نیتریت بصورت پادزهر مسمومیت با سیانید در دسترس است. بوتیل و ایزوبوتیل نیتریت‌ها کاربرد پزشکی ندارند.

اثرات کوتاه مدت

نیتریت‌ها با شل کردن دیواره عروق خونی، جریان خون را افزایش می‌دهند. نیتریت بسرعت حالت خوبی برای مصرف‌کننده ایجاد می‌کند، به طوری که وی احساس می‌کند وزنه سنگینی از روی قفسه سینه‌اش برداشته شده است و بسیار قوی و بی‌پروا می‌شود. اثرات ناخوشایند آن شامل افزایش ضربان قلب، گرگرفتگی شدید، گیجی، از حال رفتن، سردرد، تهوع و سرفه هستند. دوزهای بالا ممکن است سبب از حال رفتن شوند و مصرف مداوم سبب تغییر رنگ پوست و آبی شدن آن به علت تغییر هموگلوبین موجود در سلول‌های قرمز خون می‌شود.

اثرات و خطرات طولانی مدت

نیتریت‌ها داروهای بسیار سریع‌الاثری هستند. اثرات آنها در عرض ۳۰ ثانیه پس از استنشاق آغاز می‌شود و حدود ۵ دقیقه بطول می‌انجامد. کسانی که بطور مداوم سیگار می‌کشند ممکن است نسبت به آن تحمل پیدا کنند و لذا برای دستیابی به اثر موردنظر، نیاز به دوزهای بیشتری داشته باشند. آسیب جسمی شامل مشکلات قلبی می‌تواند به علت مصرف مزمن این داروها باشد و موارد مرگ نیز گزارش شده است.

خطر اثرات سمی در کسانی که فشارخون پایین دارند، بیشتر است. همچنین نیتریت‌ها ممکن است شروع آب‌سیاه (افزایش فشار داخل چشم) را در افراد مستعد تسریع کنند.

علایم سوءمصرف

نیتریت بوی میوه می‌دهد. به سرعت تبخیر می‌شوند و محتوی یک بطری کوچک حاوی آنها در صورتی که درش باز بماند، در عرض ۲ ساعت ناپدید می‌شود. تا زمانی که فردی دارو را مصرف نکند یا دوز بیش از حد آن را بکار نبرد، تنها علامت سوءمصرف تغییر رنگ آبی پوست است. اضافه دوز معمولاً به علت خوردن است تا استنشاق و ممکن است سبب شوک، تشنج و اغما شود.

عوارض مصرف همزمان با سایر داروها

اثر کاهنده فشارخون توسط این داروها ممکن است با مصرف الکل، سایر داروهای قلبی و ضدافسردگی‌های حلقوی تشدید شود، بنابراین خطر گیجی و از حال رفتن افزایش می‌یابد.

نیکوتین

سایر اسامی شایع

کارخانه سازنده محصولات توتون و تنباکو اسامی گوناگونی به کار می‌برند.

دسته دارویی

محرک دستگاه عصبی مرکزی.

قدرت اعتیادآوری

نیکوتین موجود در توتون مسؤول اعتیاد در $\frac{۱}{۳}$ سیگاری‌هاست. اغلب این افراد احتمالاً از نظر روانی وابسته به فرآیند تدخین هستند. اغلب افرادی که بطور مداوم، سیگارکشیدن را آغاز می‌کنند، از لحاظ جسمی به نیکوتین وابسته می‌شوند. از نظر جنبه روانی، حرکات دست و اندام‌ها برای یافتن پاکت سیگار، روشن کردن سیگار، تعقیب دود حاصله از آن، تغییر محل سیگار در بین انگشتان، گذاشتن سیگار در جا سیگاری، تکاندن خاکستر سیگار و ... از جمله عوامل روانی آرامبخشی سیگار است نه نیکوتین آن. توقف سیگار می‌تواند سبب سندرم ترک گذرایی شود که شامل تهوع، سردرد، اسهال، گرسنگی، خواب‌آلودگی، خستگی، بی‌خوابی، تحریک‌پذیری، افسردگی، ناتوانی در تمرکز و ولع به کشیدن سیگار است.

روش مصرف

معمولاً به شکل سیگار و پیپ تدخین می‌شود. گاهی بصورت انفیه (انفیه تنباکو) یا جویدن (تنباکوی جویدنی) نیز مصرف می‌شود.

کاربردهای مجاز

هیچ محدودیت قانونی در مورد استفاده از تنباکو وجود ندارد. با این حال در بعضی کشورها فروش آن به افراد زیر ۱۶ سال محدودیت دارد. آدامس‌های نیکوتینی یا برچسب‌های آهسته رهش جهت ترک سیگار در کلیه داروخانه‌ها به فروش می‌رسد. نیکوتین موجود در توتون به عنوان حشره‌کش نیز کاربرد دارد (سم بسیار قوی است).

اثرات کوتاه مدت

نیکوتین دستگاه عصبی مرکزی را تحریک می‌کند. در کسانی که بطور مداوم سیگار می‌کشند، غلظت آن بالا می‌رود و از فشار و خستگی، احساس کسالت و کم‌تحرکی می‌کاهد.

این اثرات کوتاه‌مدت هستند ولی باعث تحریک ادامه مصرف می‌شوند. اثرات جسمی شامل تنگی عروق خونی، افزایش ضربان قلب و فشارخون و کاهش برون‌ده ادراری است. کسانی که برای اولین‌بار سیگار می‌کشند، احساس گیجی و تهوع می‌کنند و ممکن است استفراغ کنند.

اثرات و خطرات طولانی مدت

نیکوتین در صورت مصرف منظم ممکن است سبب افزایش اسیدهای چرب در جریان خون شود. این اثر به همراه دیگر اثرات نیکوتین روی ضربان قلبی و اندازه عروق خونی ممکن است خطر بیماری قلبی و گردش خون از جمله درد قفسه صدری، فشارخون بالا، بیماری عروق محیطی، سکته و انسداد عروق تغذیه کننده قلب را بالا ببرد. به علاوه، اثرات تحریکی آن ممکن است سبب تولید بیش از حد اسید معده و بنابراین افزایش خطر ایجاد زخم معده شود.

سایر خطرات شناخته شده تدخین تنباکو نظیر بیماری مزمن ریوی، عوارض جانبی روی بارداری و سرطان ریه، دهان، مثانه و حلق ممکن است به علت سایر مواد مضر موجود در دود تنباکو باشند. اکنون تصور می‌شود که ماده شیمیایی موجود در دود تنباکو که مسبب سرطان است، نیتروامین و بنزوپیرون می‌باشند که در مواد قطران سیگار وجود دارد، قطران ماده باقی مانده ناشی از سوخت و احتراق سیگار است.

علائم سوءمصرف

کسانی که بطور مداوم سیگار می‌کشند، انگشتان و دندان‌های زردرنگ به رنگ تنباکو و تنفس بدبویی دارند. بوی تنباکو از مو و لباس‌های آنان به مشام می‌رسد. سرفه و کوتاهی تنفس از علایم اولیه آسیب ریوی یا بیماری قلبی است.

عوارض مصرف همزمان با سایر داروها

کشیدن سیگار میزان خونی داروهای گوناگونی را تغییر داده و از اثرات آنها می‌کاهد. چنین داروهایی شامل ضداضطراب‌ها، ضدافسردگی‌های سه حلقه‌ای، ضدتشنج‌ها، پروپرانول (قرص قلبی)، هپارین (ماده ضدانعقاد) و کافئین (موجود در چای، قهوه و نوشابه‌ها) هستند. بیماران دیابتی ممکن است به دوزهای بالاتر انسولین نیاز داشته باشند. خطراتی که از جانب مصرف قرص‌های ضدبارداری سلامتی را تهدید می‌کنند، با سیگارکشیدن افزایش می‌یابند.

نکات عملی

- سیگارکشیدن را آغاز نکنید؛ نیکوتین بسیار اعتیادآور است.
- اگر به تازگی سیگارکشیدن را آغاز کرده‌اید، و هنوز ازعوارض جانبی آن رنج نبرده‌اید، آن را ترک کنید.
- از پزشک خود بخواهید مضرات سیگار را شرح دهد و راه‌های ترک آن را ارائه نماید.
- از گروه‌های حمایتی موجود که به ترک سیگار کمک می‌کنند، یاری بخواهید.

بخش

۸

دارو و سفر

داروهای مورد استفاده در سفر

قیمت پایین و ایمنی بالای مسافرت‌های هوایی سبب شده تا مسافرت بین‌المللی تجاری یا تفریحی در سال‌های اخیر به نقاط مختلف جهان افزایش یابد. برخی از مناطق جهان از نظر بهداشتی ناشناخته و ممکن است برای مسافران مخاطره‌آمیز باشد. اگرچه تعداد اندکی از مسافران دچار مشکلات جدی سلامت می‌شوند اما اندکی توجه به جنبه‌های سلامت سفر هنگام برنامه‌ریزی آن، ارزشمند است. خطرات موجود با جستجوی اطلاعات در مورد کشوری که قصد سفر به آن را دارید و کنترل امکانات قبل از سفر و آماده شدن برای اورژانس‌های پزشکی بزرگ و کوچک، به حداقل می‌رسد.

قبل از سفر

اگر داروهایی را به طور مداوم مصرف می‌کنید

مقدار داروی کافی هنگام سفر به همراه داشته باشید. ممکن است برخی از داروها هنگام سفر در دسترس نباشند یا تهیه آنها نیاز به نسخه داشته باشد. ممکن است بعضی از داروها در سایر کشورها به راحتی در دسترس نباشد. اگر پزشک به شما نامه‌ای در مورد جزئیات داروی تجویز شده بدهد و شما نتایج را به مسؤولین مورد نظر ارائه کنید، کمک‌کننده خواهد بود.

... و حتی اگر دارو مصرف نمی‌کنید

تعدادی از داروهای ضروری را همراه خود ببرید:

- داروهای بیماری حرکت (نوعی حالت تهوع و استفراغ شدید که ناشی از تحریک بیش از اندازه گوش داخلی است و در حرکت ایجاد می‌شود.) داروهای ضروری آن دیفن‌هیدرامین و یا دیمن‌هیدرینات می‌باشد.
- ضد دردهای ساده (استامینوفن، بروفن)
- داروهای ضد اسهال و نمک‌های رهیدراسیون برای اسهال مسافرین (دیفنوکسیلات، اُ، آر، اس)
- مسهلی برای درمان یبوست ناشی از تغییرات رژیم یا محیط (بیزاکودیل)
- پمادی ضد عفونی برای آسیب‌های کوچک (پماد تتراسیکلین)
- اسپری یا کرم ضدگزش حشره
- حشره‌کش

اگر به ناحیه مالاریاخیز سفر می‌کنند، یک یا دو هفته قبل از سفر از داروهای ضد مالاریا (کلروکین یا مفلوکین) استفاده کنید تا هر نوع عارضه جانبی غیرقابل تحمل آنها پیش از سفر مشخص شود.

اگر قرار است از محیط توریستی خود خارج شود یا میان مردم آن محل زندگی کنید، باید سرنگ استریل و سر سوزن به همراه داشته باشید. اگر قرار است مدت زیادی در آنجا بمانید، به دندانپزشک خود مراجعه و کلیه دندان‌هایتان را درمان نمایید.

واکسیناسیون

به طور طبیعی واکسیناسیون برای هر فردی که به غرب اروپا، شمال امریکا، استرالیا یا نیوزیلند سفر می‌کند، الزامی نیست (اگرچه باید اطمینان حاصل کنید که یادآورهای کزاز و فلج اطفال را تزریق کرده‌اید). با این حال اگر قرار است به مناطق دیگری سفر کنید باید با پزشک خود مشورت کنید. اگر کودکان را همراه خود می‌برید، کنترل کنید که واکسیناسیون معمول کودکان را به طور کامل انجام داده و واکسن‌های لازم برای سفر به مناطق خاص را نیز تزریق کرده باشند.

اگر به ناحیه‌ای که تب زرد در آن شایع است، سفر می‌کنید داشتن مدرک بین‌المللی که مشخص‌کننده واکسیناسیون است الزامی است. اگر به مناطق بومی تب زرد سفر می‌کنید، این مدرک را از شما می‌خواهند.

در بسیاری از بخش‌های جهان ممکن است در خطر سایر بیماری‌های عفونی باشید. برای مثال ناحیه‌ای که "کمربند مننژیت" نامیده می‌شود. در نواحی وسیعی در آفریقا از صحرا تا کنیا این بیماری گسترده شده است. هر فردی که تمایل به سفر به این ناحیه را داشته باشد، باید واکسن مننژیت A، C، W135 و Y را دریافت کند. کسانی که در زمان خاصی از سال به عربستان سعودی می‌روند باید واکسن مننژیت گروه A، C، W135 و Y را دریافت کنند.

در صورتی که بخواهید مدت بیشتری در محل مورد نظر بمانید، ممکن است به واکسن‌های بیشتری نیاز داشته باشید. برای مثال، واکسن هپاتیت A برای هر فرد حساسی که به کشورهای در حال توسعه سفر می‌کند، باید تجویز شود اما در صورت اقامت طولانی در این مناطق باید واکسن هپاتیت B و BCG (سل) نیز تجویز شود. هر فردی که به نواحی دوردست سفر می‌کند باید واکسن هاری را نیز دریافت کند.

ایمونیزاسیون کامل باید قبل از سفر انجام شود چرا که واکسیناسیون به سرعت حفاظت دایمی ایجاد نمی‌کند (BCG برای حفاظت به سه ماه زمان نیاز دارد) و برخی نیز به بیش از یک دوز واکسن برای مؤثر بودن نیاز دارند.

سازمان بهداشت کتابچه‌ای با نام "توصیه‌های بهداشتی برای مسافران همه مناطق دنیا" به چاپ رسانیده است که اطلاعات لازم در مورد واکسیناسیون را ارائه می‌دهد و از آژانس‌های مسافرتی یا ادارات پست قابل تهیه است.

بیماری	تعداد دوزها	هنگام تأثیر	دورهٔ حفاظت	چه کسی باید ایمیونیزه شود
هپاتیت A	۲ تزریق به فواصل ۶ و ۱۲ ماه	۴-۲ هفته پس از دوز اول	۱۰ سال	افرادی که زیاد به کشورهای مدیترانه‌ای یا در حال توسعه سفر می‌کنند
هپاتیت B	۳ تزریق، یک ماه فاصله بین دوزهای اول و دوم، ۵ ماه بین دوزهای دوم و سوم	بلافاصله بعد از دوز دوم	۵-۳ سال	افرادی که به کشورهایی که هپاتیت B در آنها شایع است، سفر می‌کنند؛ کسانی که هنگام سفر به کشورهای در حال توسعه نیازمند اقدامات پزشکی یا دندانپزشکی می‌شوند و کسانی که فعالیت جنسی محافظت نشده دارند
التهاب مغزی ژاپنی B	۳ تزریق، یک هفته فاصله بین دوزهای اول و سوم و ۳ هفته بین دوزهای دوم و سوم	۱۴-۱۰ روز بعد از آخرین دوز	حدود یک سال	افرادی که مدت طولانی در مناطق روستایی شبه قاره هستند، چین، جنوب شرق آسیا و اروپا، سکونت می‌کنند
مننژیت A، C، W135 و Y	۱ تزریق	۳-۲ هفته	۴۵ سال	افرادی که به صحرای افریقا سفر می‌کنند. گواهی واکسن برای حجاجی که به عربستان می‌روند، ضروری است
هاری	۳ تزریق، یک هفته بین دوز اول و دوم، سه هفته بین دوز دوم و سوم	بلافاصله پس از دوز سوم	۳-۲ سال	افرادی که به مناطقی که هاری در آنجا اندمیک است، سفر می‌کنند یا در معرض خطر هستند (دامپزشکان، افرادی که با حیوانات سروکار دارند، و آنها که به کشورهای دوردست سفر می‌کنند)
تیفوئید	۱ تزریق	۲ هفته بعد از آخرین تزریق	۳ سال	افرادی که به مناطق با بهداشت پایین سفر می‌کنند و آنها که در معرض خطر بالا هستند نظیر کارکنان آزمایشگاه‌ها
تب زرد	۱ تزریق	پس از ۱۰ روز	۱۰ سال	افرادی که به مناطقی از امریکای جنوبی و صحرای افریقا سفر می‌کنند
وبا	۲ دوز خوراکی با یک هفته فاصله	پس از یک هفته	۲ سال	افرادی که به مناطقی که وبا در آنجا اندمیک یا اپیدمیک است، سفر می‌کنند. واکسیناسیون سبب حفاظت کامل نمی‌شود، مسافران باید به غذا، آب و بهداشت فردی، توجه ویژه‌ای داشته باشند

شیوع بیماری

برخی از بیماری‌های عفونی، اندمیک هستند (یعنی به طور دایمی یا عمومی در آن منطقه وجود دارند). برای مثال، تب دانگ در همه نواحی گرمسیری یافت می‌شود و تنها شدت بیماری متفاوت است. برخی دیگر از بیماری‌ها شیوع مقطعی دارند و یا اپیدمیک هستند؛ نظیر آنفلوانزا ما عادت کرده‌ایم که آنفلوانزا را یک بیماری زمستانی بدانیم، اما انفولانزا می‌تواند در هر فصلی از سال (بویژه در مناطق گرمسیری) رخ دهد. اگر شما یا اعضای خانواده‌تان در معرض خطر هستید و یا یادآور آنفولانزا را دریافت نکرده‌اید، بهتر است در مورد شیوع انفولانزا (یا هر بیماری جدی دیگر) در محلی که می‌خواهید سفر کنید، تحقیق کنید.

شما می‌توانید از پزشک یا اداره جهانگردی در مورد خطر بیماری در کشوری که به آن سفر می‌کنید، سؤال کنید. اگر به اینترنت دسترسی داشته باشد، بهترین منبع اطلاعات در مورد شیوع بیماری‌ها، سایت مرکز کنترل و پیشگیری از بیماری‌ها خواهد بود (www.cdc.gov/travel).

بیمه

اگر زمانی که در کشور دیگری هستید، بیمار شوید ممکن است مجبور به پرداخت هزینه بالایی شوید. حتی در اتحادیه اروپا انتقال توسط آمبولانس هوایی در موارد بیماری‌های جدی یا تصادف بندرت در سرویس مراقبت‌های بهداشتی جای دارد. شما باید همیشه تحت بیمه سفر باشید. اگر برنامه بیمه منظم سالیانه‌ای دارید، کنترل کنید که اعتبار آن در تمام مدت سفر و در مورد همه فعالیت‌ها (از جمله اسکی و ورزش‌های آبی) برقرار باشد.

هنگامی که مسافرت می‌کنید

بیماری حرکت

اگر شما مستعد بیماری حرکت هستید، نیم ساعت قبل از شروع سفر از داروی آن استفاده کنید. از پزشک یا داروسازتان در مورد انتخاب دارو نظر بخواهید. اگر داروی حرکت مصرف می‌کنید، از مشروبات الکلی استفاده نکنید چون ممکن است شما را به شدت خواب‌آلود کند.

دهیدراسیون و سایر مشکلات سفر هوایی

هوای خشک درون کابین هواپیما، فرد را بسیار مستعد بی‌آبی بدن می‌کند بویژه اگر الکل زیادی نوشیده باشد. باید از مقادیر زیادی مایعات غیرالکلی استفاده و نوشیدنی‌های الکلی را محدود کرد در این صورت فرد هنگامی که به مقصد می‌رسد، احساس بهتری خواهد داشت.

بی‌حرکت ماندن در یک پرواز طولانی مدت ممکن است سبب ایجاد لخته خون در سیاهرگ‌های پا شود. مصرف یک قرص آسپیرین با غذا قبل از پرواز، این مشکل را تا حدود زیادی برطرف می‌کند. هنگامی که در حال پرواز هستید، برخیزید و چندبار در کابین قدم بزنید همچنین تمرینات خم‌کردن زانو را انجام دهید تا به گردش خون شما کمک شود. از جوراب‌های پرواز نیز می‌توانید کمک بگیرید.

مصرف دارو

مسافرت‌های هوایی بین‌المللی که در مسیرهای طولانی انجام می‌شود و غذای هواپیما در فواصل تصادفی داده می‌شود، مصرف منظم دارو را با مشکل روبه‌رو می‌کند. بنابراین، رعایت زمان دقیق برای اغلب داروها مقدور نیست و فقط باید آن‌ها را در فواصل صحیح (مثلاً هر ۸ ساعت برای دارویی که سه بار در روز مصرف می‌شود) مصرف نمود و سپس هنگامی که به مقصد رسیدید آنها را طبق زمان مقصد، مصرف نمائید.

زمان مصرف برخی از داروها اهمیت بیشتری دارد. مثلاً ضدبارداری‌های خوراکی حاوی پروژسترون باید برای مؤثر بودن در فواصل ۲۴ ساعته مصرف شوند و تأخیر بیش از ۳ ساعت اثر آنها را به شدت کاهش می‌دهد. برای مصرف سایر قرص‌های ضد حاملگی، زمان اهمیت کمتری دارد.

تنظیم انسولین بیماران دیابتی به زمان غذا خوردنشان بستگی دارد بنابراین در مسافرت‌های طولانی معمولاً دچار مشکل می‌شوند، بهتر است قبل از سفر با پزشک مشورت نمایید.

خستگی پرواز

تغییر زمان در سفرهای طولانی سبب فشار جسمی و روانی می‌شود. بازرگانان باید از تصمیم‌گیری‌های بزرگ در اولین روز ورود خودداری کنند و همهٔ مسافران باید حداقل یک روز برای تطابق مناسب بدن با زمان‌بندی روز و شب جدید وقت بگذارند. کسانی که به طور منظم دارو مصرف می‌کنند باید در مورد تطابق دوز با پزشکشان قبل از سفر مشاوره کنند.

داروی ملاتونین می‌تواند ساعت بدن را تغییر دهد و باید ۳۰-۱۵ دقیقه قبل از زمان خواب مصرف و ۴-۲ روز بعد تکرار شود. ملاتونین اگرچه در ایالات متحده به راحتی در دسترس است اما در انگلستان مجوز مصرف ندارد.

هنگام رسیدن

گزش حشرات

بسیاری از بیماری‌های میکروبی و ویروسی توسط نیش حشرات منتقل می‌شوند و اقداماتی برای جلوگیری از این گزش‌ها می‌تواند به کاهش خطر کمک کند. کنه، پشه خاکی، پشهٔ سیمولیوم، مگس تسه تسه و مگس از حشرات انتقال‌دهنده بیماری‌ها هستند. اگرچه معمولاً تصور می‌شود که این مشکل مربوط به نواحی گرمسیری باشد اما کنه‌ها، پشه‌های خاکی و مگس‌ها می‌توانند برخی بیماری‌ها را از نواحی گرمسیری به شمال امریکا و دریای مدیترانه انتقال دهند.

بیماری‌های ویروسی که توسط حشرات ایجاد می‌شوند شامل تب دانگ، تب زرد، التهاب مغزی ژاپنی، تب پشه‌ای فلبوتوموس، تب کنه‌ای کلرادو و بسیاری دیگر هستند. حشرات بیماری‌های انگلی تک یاخته‌ای از جمله مالاریا، فیلاریاز، سالک، بیماری لایم، کوری رودخانه‌ای و بیماری خواب آفریقایی را نیز منتقل می‌کنند.

به منظور کاهش خطر گزیده شدن باید از لباس‌های آستین بلند و شلوارهای بلند استفاده کرد، بطور منظم از حشره‌کش‌ها استفاده نمود و زیر پشه‌بند آغشته به حشره‌کش خوابید و یا قبل از خواب، از اسپری‌های حشره‌کش استفاده نمود.

پیشگیری از مالاریا

مسافرانی که به مناطق مالاریاخیز سفر می‌کنند باید با قرص‌های ضدمالاریا به طور منظم از خود محافظت کنند و برای جلوگیری از گزیده شدن توسط حشرات اقدام ضروری را انجام دهند.

اسهال مسافران

این بیماری ناخوشایند اما معمولاً کوتاه‌مدت، ۵۰٪ همه مسافران به کشورهای در حال توسعه را درگیر می‌کند و معمولاً در نتیجه باکتری‌های مختلف محلی ایجاد می‌شود. این وضعیت با نوشیدن آب معدنی و سایر نوشیدنی‌ها یا آب استریلیزه و خودداری از استفاده از یخ در نوشیدنی، مصرف میوه و سبزی و سالاد نپخته و کنسرو نشده، عدم مصرف گوشت کهنه و خوب نپخته، قابل پیشگیری است. در مورد مصرف صدف‌ها مراقب باشید حتی اگر به نظر می‌رسد که کاملاً پخته‌اند می‌توانند آلودگی را انتقال دهند. از خرید غذاهای پخته از دست‌فروش‌های خیابانی خودداری کنید. هنگام مسواک زدن از بطری‌های آب استفاده کنید نه شیر آب. افرادی که در مورد مصرف آب مراقب هستند غالباً دچار اسهال نمی‌شوند.

اگر دچار اسهال مسافران شوید، به طور طبیعی بدون درمان این عارضه برطرف می‌شود و شما باید مراقب از دست رفتن آب بدن بویژه در کودکان کم سن باشید و با استفاده از اُ، آر، اس، از وقوع آن جلوگیری کنید.

اگرچه داروهای ضداسهال در کاهش مدت اسهال اثری ندارند اما ممکن است برای افرادی که می‌خواهند از شدت حرکات روده کم کنند، مؤثر باشد. لوپرامید و کوفنوتروپ غالباً به این منظور استفاده می‌شوند. بخاطر داشته باشید که اسهال شدید می‌تواند جذب و تأثیر داروهای خوراکی را کاهش دهد.

تیفوئید و وبا دو بیماری جدی هستند که با غذا و آب آلوده منتقل می‌شوند و ممکن است مثل اسهال مسافران با علائم یکسان آغاز شوند. هیچ واکسن مؤثری برای وبا در دسترس نیست. اگر قرار است به کشوری که تیفوئید در آن وجود دارد، سفر کنید باید قبل از سفر علیه آن واکسینه شوید اما باز هم باید احتیاط کنید. اگر احساس می‌کنید اسهال شما شدت پیدا کرده بلافاصله به پزشک محلی مراجعه کنید.

مصرف ماهی‌های دودی، نمک سوز، خشک یا بسته‌بندی سبب عفونت کرم کبد ماهی یا کرم نواری می‌شود. در مصرف این غذاها احتیاط کنید.

آفتاب

در انگلستان بیش از ۴۰ هزار نفر هر ساله به سرطان پوست مبتلا می‌شوند و این بیماری هر ساله ۸٪ افزایش می‌یابد. آسیب پوستی به علت نور خورشید با چند احتیاط ساده قابل پیشگیری است. مسافران بویژه آنها که پوست روشنی دارند، نباید جلوی آفتاب سوزان بروند (بخصوص در ساعات ۱۱ صبح تا ۳ بعدازظهر) و از ضد آفتاب‌های با قدرت ۲۵SPF که قادر به محافظت علیه UVA و UVB باشند استفاده کنند. کاربرد کلاه‌های لبه‌دار و پوشاک مناسب نیز ضروری است. معمولاً سرطان‌های پوست به علت یک آفتاب سوختگی ساده ایجاد نمی‌شود.

مسافری که به آب و هوای گرم عادت ندارد، ممکن است دچار گرمازدگی یا حتی شوک شود که این بیماری با ضعف، گیجی، تهوع، گرفتگی عضلانی و در نهایت عدم هوشیاری خود را نشان می‌دهد. به ندرت شوک گرمایی می‌تواند کشنده باشد. مصرف فراوان مایعات غیرالکلی، کمتر در معرض نور خورشید قرار گرفتن و تا عادت کردن

بدن به آب و هوای جدید کمتر خسته شدن می‌تواند از گرمازدگی جلوگیری کند.

نیش و گزش

اگر توسط حیوان وحشی یا هر پستانداری گزیده شدید بلافاصله به مراکز درمان محلی مراجعه و سعی کنید با کاربرد توصیه‌های محلی در مواردی که چه جاهایی برای پیاده‌روی یا شنا مناسب هستند، از پیشامد چنین وقایعی جلوگیری کنید. در رودخانه‌ها و دریاچه‌های مناطق حاره‌ای و تحت حاره‌ای ممکن است کرم‌های انگلی از جمله فیلازیاز زندگی کنند که با نوشیدن، حمام کردن یا شنا وارد بدن مسافران می‌شوند.

راه رفتن در بیرون محل اقامت با پاهای برهنه در اغلب مناطق کار درستی نیست چرا که کرم‌های قلابدار و نواری خاک می‌توانند به پوست نفوذ کرده و وارد بدن شوند، از بافت‌ها بگذرند و وارد جریان خون شوند و یا قبل از آن که به روده برسند، وارد ریه‌ها شوند. اگر قصد راهپیمایی یا کوهنوردی دارید همواره از کفش یا چکمه مناسب و شلوارهای بلند که پاچه‌های آن را درون جوراب گذاشته‌اید، استفاده کنید. در مسیر راه از راه رفتن در علف‌های بلند بپرهیزید.

هنگام بازگشت

اگر هنوز هر نوع علامت غیرمعمولی نظیر اسهال مداوم یا تب نامشخص را پس از سفر دارید، در مورد کشور یا کشورهایی که به آنها سفر کرده‌اید به دقت به پزشک اطلاع دهید. اگر هنگام مسافرت داروهای ضدمالاریا مصرف کرده‌اید، باید تا ۴ هفته پس از بازگشت نیز آنها را ادامه دهید.

سفید

واژه‌نامه

واژه‌نامه

در این بخش در مورد اطلاعات و مفاهیم پزشکی که برای عموم مأنوس نیست و ممکن است در برخورد با این کلمات مفهوم واقعی آن را درک نکنید به صورت مختصر توضیح داده شده‌است، سعی شده توضیح بیماری‌های خاص در همان صفحهٔ توضیح داروها بصورت پاورقی بیاید ولی ممکن است لازم باشد قبل از شروع مطالعهٔ این کتاب با مفاهیم آن آشنا شوید.

این مباحث به ترتیب حروف الفبا مرتب شده‌اند. به منظور جلوگیری از تکرار ممکن است ارجاعاتی به بخش‌هایی از کتاب یا دیگر عبارات داشته باشد.

آدرنرژیک

مقلد سمپاتیک را ببینید.

آمیب‌کش

دارویی که آمیب‌ها را می‌کشد (آمیب یک میکروارگانیسم تک سلولی است). داروهای ضد تک‌یاخته‌ای را نیز ببینید.

آنافیلاکسی

یک واکنش شدید به ماده‌ای حساسیت‌زا از جمله نیش زنبور یا یک دارو. علایم شامل بثورات پوستی، تورم، اختلال و تنگی تنفس شدید، می‌باشند. شوک آنافیلاکتیک را نیز ببینید.

آنالپتیک

دارویی که برای تحریک تنفس در بیمارستان بکار می‌رود. محرک‌های تنفس را نیز ببینید.

آنتاگونیست

عبارتی که به معنای اثر متضاد است. یک داروی آنتاگونیستی (که غالباً مهارکننده نامیده می‌شود) بدون اثر تحریکی بر روی فعالیت سلول به گیرنده متصل می‌شود و مانع آن می‌شود که هر نوع ماده دیگری به گیرنده متصل گردد.

آنتی‌اکسیدان

ماده‌ای که با اتصال به رادیکال‌های آزاد (اتم‌های ناپایدار اکسیژن) باعث جلوگیری از آسیب سلول‌های بدن می‌شود. رادیکال‌های آزاد طی فرآیندهای طبیعی بدن تولید می‌شوند و در فرایندی پیری زودرس و ایجاد بیماری نقش دارند. ویتامین آ، سی و ای از آنتی‌اکسیدان‌های مهم هستند. ویتامین‌ها را نیز ببینید.

آنتی‌بادی

پروتئینی که توسط لنفوسیت‌ها (نوعی از سلول‌های سفید خون) به منظور خنثی کردن آنتی‌ژن (پروتئین خارجی) در بدن بکار می‌رود. ساخت آنتی‌بادی علیه یک ارگانیسم مهاجم بخشی از دفاع بدن علیه عفونت است. ایمونیزاسیون مقاومت بدن در برابر یک بیماری خاص را بدنبال تزریق یک آنتی‌بادی خاص یا تجویز واکسن تحریک‌کننده تولید آنتی‌بادی افزایش می‌دهد. واکسن و ایمونیزاسیون را نیز ببینید.

آنتی‌بیوتیک

ماده‌ای که باکتری‌ها و قارچ‌های خاص را می‌کشد. در ابتدا آنتی‌بیوتیک‌ها توسط میکروارگانیسم‌ها از جمله قارچ‌ها ساخته می‌شدند، اما امروزه بطور صناعی در آزمایشگاه‌ها تهیه می‌شود. داروهای آنتی‌بیوتیکی، ضد قارچی و آنتی‌باکتریایی را ببینید.

آنتی‌سپتیک

ماده‌ای شیمیایی که باکتری‌ها و گاهی سایر میکروارگانیسم‌ها را نابود می‌کند. آنتی‌سپتیک‌ها برای جلوگیری از عفونت پوست یا سایر نواحی بکار می‌روند.

آنتی‌کولینرژیک

دارویی که عملکرد استیل‌کولین را مهار می‌کند. استیل‌کولین یک ناقل عصبی است که توسط انتهای سلول‌های عصبی ترشح می‌شود و اجازه می‌دهد تا برخی از پیام‌های خاص عصبی مانند پیام شل کنندگی عضلات و یا ترشح بزاق منتقل شوند. داروهای آنتی‌کولینرژیک برای درمان بی‌اختیاری ادرار نیز بکار می‌روند چرا که عضلات جمع‌کننده مثانه را شل و عضلات دریچه‌ها را منقبض می‌کنند. همچنین این داروها عضلات دیواره روده را شل و علایم بیماری رودهٔ تحریک‌پذیر را کاهش می‌دهند. دستگاه عصبی خودمختار را نیز ببینید.

اعتیاد

این اصطلاح به‌استعمال اجبارگونه یک ماده یا دارو اطلاق می‌شود این داروها باعث ولع اجبارگونه، تحمل و عوارض ترک می‌شوند، این قبیل مواد عبارتند از کافئین موجود در چای و قهوه، نیکوتین موجود در سیگار و انواع مخدرها.

اغما

وضعیت عدم هوشیاری و عدم‌پاسخ‌دهی به محرک‌هایی از جمله صدا و درد را اغما می‌گویند. اغما می‌تواند ناشی از آسیب یا اختلال بخشی از مغز مثلاً به علت ضربه یا دوز بیش از حد داروها باشد.

اگونیست
این عبارت به‌معنای اثر فعال‌کنندگی است. یک داروی اگونیستی به گیرنده خود متصل می‌شود و یک فعالیت خاص را در سلول آغاز یا افزایش می‌دهد.

باکتری‌کُش
این عبارت برای توصیف دارویی که باکتری را می‌کشد، بکار می‌رود. آنتی‌بیوتیک و ضدباکتری را نیز ببینید.

باکتریواستاتیک
این اصطلاح برای توصیف دارویی که رشد یا تکثیر باکتری را متوقف می‌کند ولی آن را نمی‌کشد، بکار می‌رود. آنتی‌بیوتیک و ضد باکتری را ببینید.

بی‌حسی‌دهندهٔ موضعی
دارویی که بطور موضعی یا تزریقی برای ایجاد حالت بی‌حسی در یک ناحیه کوچک بکار می‌رود.

پادزهر
ماده‌ای که برای خنثی کردن و بی‌تأثیر نمودن سموم بکار می‌رود. سموم بسیار معدودی پادزهر شناخته شده دارند.

تب‌بُر
دارویی که تب را کاهش می‌دهد. بیشترین تب‌برهای مورداستفاده آسپیرین و استامینوفن هستند.

تسکین
تسکین درد معمولاً به توسط داروها. مسکن‌ها را نیز ببینید.

تنگ‌کننده برونش‌ها
ماده‌ای است که سبب تنگ شدن مجاری هوایی در ریه‌ها می‌شود. حمله آسم به علت آزادسازی همین مواد (هیستامین یا پروستاگلاندین) است.

داروهای شلات‌کننده
ماده شیمیایی که در درمان مسمومیت با فلزات از جمله آهن، سرب، آرسنیک و جیوه بکار می‌رود. این ماده با فلز ترکیب می‌شود و اثر سمی آن را می‌گیرد و در برخی موارد ترشح آن در ادرار را افزایش می‌دهد. پنی‌سیلامین از داروهای شلات‌کننده رایج است.

شاخص توده بدنی (BMI)
شاخصی که وزن بدن فرد سالم را نشان می دهد. BMI حاصل تقسیم وزن بدن فرد به کیلوگرم بر مربع قد به متر است. مقدار طبیعی ۲۵-۲۰ کیلوگرم بر متر مربع است. از ۲۰ تا ۱۸ کاهش وزن دارد، از ۱۸ به پایین لاغر است، ۲۵ تا ۳۰ اضافه وزن دارد و از ۳۰ به بالا چاق است.

شیمی درمانی
داروهایی که در درمان سرطان به کار می روند شیمی درمانی سرطان می‌گویند، این داروهای کشنده سلول‌های سرطانی هستند.

ضد اسپاسم
دارویی که اسپاسم (انقباض غیرطبیعی یانامناسب) عضلات دستگاه گوارش را کاهش می دهد. درد ناشی از اسپاسم روده‌ها، کولیک (قولنج) نامیده می شود. این دسته داروها برای درمان اختلال رودهٔ تحریک‌پذیر بکار می‌روند.

ضد سرفه
دارویی که مانع سرفه می شود یا آن را تسکین می دهد.

ضد محرک
نام دیگر قرمزکننده‌ها

ضد نئوپلاسم
داروی از بین برنده سلول‌های سرطانی است که از ترکیبات سولفات ساخته شده است.

عوارض
این عبارت همانند عوارض جانبی و واکنش وخیم به اثرات ناخواستهٔ یک دارو اشاره دارد. به هنگام مصرف داروها، این مواد در بدن پخش می شوند و اثر آنها تنها به یک عضو یا بافت محدود نمی باشد. سایر بافت‌های بدن دارای گیرنده‌هایی برای داروی مصرف شده هستند. مولکول‌های دارو ممکن است با دیگر گیرنده‌ها نیز جفت شوند و بر آنها نیز تأثیر داشته باشند. اغلب اثرات ناخواسته وابسته به دوز هستند و با افزایش دوز بیشتر دیده می شوند. برخی دیگر از عوارض جانبی وابسته به دوز نیستند نظیر آنچه در مورد ایدیوسنکرازی یا واکنش حساسیتی دیده می شود. عوارض جانبی را در متن نیز ببینید.

فراهمی زیستی
آن مقدار از دوز یک دارو که وارد جریان خون می شود و به بافت‌های بدن می‌رسد را فراهمی زیستی

می‌گویند که معمولاً بصورت درصد دوز داده شده محاسبه می‌شود. تزریق مستقیم دارو به ورید، فراهمی زیستی ۱۰۰٪ دارد. داروهای خوراکی عموماً فراهمی زیستی پایین‌تری دارند چرا که مقداری از دارو از دیواره روده عبور می‌کند و مقداری قبل از رسیدن به بدن در کبد تجزیه می‌شود.

فعال‌کننده

اگونیست را ببینید.

فلج‌کننده چشمی

این داروها فلج‌کننده عضله مژگانی چشم هستند. عضله مژگانی شکل عدسی را به هنگام انقباض تغییر می‌دهد و به چشم اجازه تمرکز روی اشیا را می‌دهد. یک داروی فلج‌کننده چشمی مانع این عمل می‌شود و لذا معاینه یا جراحی چشم را آسان‌تر می‌کند.

کپسول

شکلی از داروهاست که ماده اصلی دارو درون محفظه‌ای قرار دارد که به آن کپسول می‌گویند معمولاً این محفظه در درون روده‌ها باز می‌شود و ماده فعال دارو آزاد می‌گردد.

کم خونی

وضعیتی که در آن غلظت رنگدانه حمل کننده اکسیژن در خون یعنی هموگلوبین زیر حد طبیعی است. بسیاری از اختلالات سبب کم خونی می‌شوند و گاهی نیز علت کم خونی، داروها می‌باشند. کم خونی شدید ممکن است سبب خستگی، رنگ پریدگی و گاهی تنگی نفس شود.

آنتی‌کولینرژیک

دارویی که عملکرد استیل‌کولین را مهار می‌کند. استیل‌کولین یک ناقل عصبی است که توسط انتهای سلول‌های عصبی ترشح می‌شود و اجازه می‌دهد تا برخی از پیام‌های خاص عصبی مانند پیام شل کنندگی عضلات و یا ترشح بزاق منتقل شوند. داروهای آنتی‌کولینرژیک برای درمان بی‌اختیاری ادرار نیز بکار می‌روند چرا که عضلات جمع‌کننده مثانه را شل و عضلات دریچه‌ها را منقبض می‌کنند. همچنین این داروها عضلات دیواره روده را شل و علایم بیماری رودهٔ تحریک‌پذیر را کاهش می‌دهند. دستگاه عصبی خودمختار را نیز ببینید.

ماده قابض

ماده‌ای که سبب خشک شدن و چروکیده شدن پوست یا کاهش توانایی آن در جذب آب می‌شود. این مواد و تونیک‌های پوستی برای برداشت رطوبت پوست مورد استفاده قرار می‌گیرند. از این ترکیبات در موارد التهاب گوش خارجی به عنوان قطره گوشی نیز استفاده می‌شود چرا که خشکی

محل التهاب به روند ترمیم کمک می‌کند.

ماده کمکی
یک دارو یا ماده شیمیایی که اثر درمانی سایر داروها را بالا می‌برد. مثالی از این دست، آلومینیوم می‌باشد که برای افزایش پاسخ ایمنی به برخی واکسن‌ها اضافه می‌شود و ایمنی مصرف واکسن را افزایش می‌دهد.

متسع‌کننده برونش‌ها
دارویی که راه‌های هوایی را باز می‌کند.

مرهم
یک ترکیب دارویی چرب برای پوست.

مسهل
دارویی که فعالیت روده‌ها را برای ایجاد حرکات نرم و روان تحریک می‌کند و به دفع مدفوع کمک کرده، یبوست را بهبود می‌بخشد.

ملین
مُسهلی ملایم است. مسهل‌ها را ببینید.

منع مصرف
عاملی که خطرعوارض جانبی دارو را به حدی بالا می‌برد که مانع تجویز آن می‌شود (منع مصرف مطلق) یا باید دارو را با احتیاط مصرف کرد (منع مصرف نسبی).

مهارکننده
آنتاگونیست را ببینید.

نام تجاری
نامی که کارخانه سازنده برای محصول دارویی خود برمی‌گزینند. برای مثال ویاگرا نام تجاری داروی سیلدنافیل است. نام ژنریک را ببینید.

نمک‌های بدن
به‌عنوان الکترولیت نیزشناخته می‌شوند. مواد معدنی هستند که در مایعات بدن از جمله خون، ادرار،

عرق و نیز در درون سلول‌ها موجودند. این نمک‌ها نقش مهمی در تنظیم تعادل آب بدن، اسیدیته خون، انتقال پیام‌های عصبی و انقباض عضلانی دارند. تعادل بین انواع نمک‌ها در اسهال و استفراغ، بهم می‌خورد. همچنین تعادل موجود با عملکرد داروهایی نظیر مُدرها نیز دستخوش تغییر می‌شود.

واکنش حساسیتی
یک واکنش حساسیتی یاآلرژی، نه تنها در اولین تماس با دارو دیده می‌شود بلکه در دفعات بعدی نیز رخ می‌دهد. علت و علایم آن ناشی از عوامل حساسیت زاست. آلرژی و آنافیلاکسی را ببینید.

واکنش وخیم
عوارض سوء را ببینید.

هوشبر عمومی
دارو یامجموعه‌ای از داروها که برای ایجاد هوشبری قبل و حین جراحی یا در یک فرایندی تشخیصی دردناک بکار می‌روند. بیهوشی عمومی معمولاً ابتدا به علت تزریق دارویی از جمله تیوپنتال ایجاد می‌شود و سپس با بخارات یک مایع بیهوشی دهنده نظیر هالوتان یا یک گاز نظیر اکسید نیتروژن به همراه اکسیژن حفظ می‌شود. پیش‌درمان را نیز ببینید.

راهنمای اقدامات اولیه در مسمومیت‌های دارویی

راهنمای اقدامات اولیه در مسمومیت‌های دارویی

اطلاعاتی که بیان می‌شود به منزلهٔ یک راهنمای عملی برای برخورد در موارد مسمومیت با یک داروی شناخته شده یا مشکوک است. این اقدامات تا زمانی که اورژانس و یا نیروهای امدادی برسند می‌توانند توسط اعضاء خانواده به اجراگذاشته شود. این توصیه‌ها به طور اختصاصی مربوط به اضافه دوز یا مسمومیت داروها هستند.

اقدامات اولیه در هر یک از موارد زیر ضروری هستند و باید بلافاصله اجرا شوند:

- اگر فرد دوز اضافه از هر یک از داروهای خطرناکی که در صفحات بعد آمده است را مصرف کرده باشد.
- اگر فرد داروی کمتر خطرناکی را به مقدار زیاد مصرف کرده باشد علائمی که ظاهر می‌شود مانند علائم داروهای خطرناک است.
- اگر فرد دوز زیاد یک داروی ناشناخته را مصرف کرده باشد یا مشکوک به مصرف آن باشد.
- اگر نوزاد یا کودک هر نوع داروی مورد سوءمصرفی را بلعیده باشد یا مشکوک به مصرف باشد.

چه باید کرد؟

اگر با مسمومیت دارویی مواجه شدید مهم است که ابتدا اورژانس را با خبر کنید و تا رسیدن آنها اقدامات اولیه را انجام دهید، در صورتی که آگاه باشید چکار می‌خواهید بکنید، بطور طبیعی آرامش خواهید داشت و می‌توانید کمک شایانی به مسموم نمایید.

علایم خطر

اقدامات اولیه فوری در شرایط زیر ضروری است:

- خواب‌آلودگی یا عدم هوشیاری
- تنفس کم‌عمق، نامنظم یا متوقف شده
- استفراغ
- تشنج

درخواست کمک

در یک حادثه، فرد آرامی که کمک‌های اولیه را آموخته است باید در کنار قربانی باشد و بقیه باید کمک کنند.

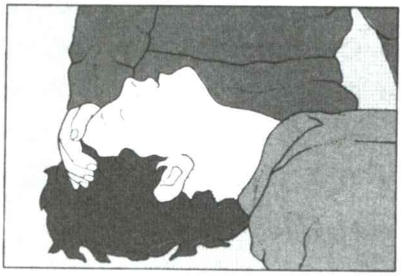
فراخواندن آمبولانس سریع‌ترین راه انتقال به بیمارستان است. سپس باید از پزشک یا بخش اورژانس بیمارستان کمک خواست. در صورت امکان به آنها بگویید که چه دارویی و به چه مقدار مصرف شده و نیز سن قربانی چقدر است. به دقت از دستورات پزشک یا بیمارستان تبعیت کنید.

آنچه باید به خاطر داشته باشید

درمان مؤثر مسمومیت دارویی به ارزیابی سریع پزشک از نوع و مقدار مادهٔ مصرف شده بستگی دارد. جمع‌آوری اطلاعات که با تشخیص همراه است، کمک‌کننده می‌باشد. پس از آن که کمک‌های اولیه را به انجام رساندید، دنبال جعبه‌های خالی یا باز بگردید. هر داروی باقیمانده را با جعبه آن یا سرنگ به پزشک تحویل دهید. هر مقدار استفراغ را برای تجزیه و آزمایش توسط بیمارستان جمع‌آوری و تحویل دهید.

پاکسازی راه‌های هوایی و احیای دهان به دهان

هنگامی که هیچ بالا و پایین رفتنی در قفسه سینه مشاهده نمی‌شود و حرکت هوا را احساس نمی‌کنید، راه هوایی را باز کنید و به سرعت احیای دهان به دهان را انجام دهید.

۱ قربانی را روی یک سطح سخت بخوابانید. یک دست را روی پیشانی بگذارید و به آرامی سر را به عقب ببرید. هر نوع بقایای استفراغ را از اطراف دهان پاک کنید و هر نوع مانع سر راه هوایی را از میان بردارید.

۲ سپس دو انگشت را زیر چانه قربانی بگذارید و فک او را باز کنید.

۳ سوراخ‌های بینی را با دستی که روی پیشانی گذاشته بودید، بگیرید. یک نفس عمیق بکشید، دهانتان را روی دهان قربانی بگذارید و تنفس را در دو مرحله بدمید. به دنبال علایم بازگشت باشید. اگر علایم برقرار شد هر ۶ ثانیه یک تنفس بدهید.

۴ پس از هر تنفس، به حرکات قفسه سینه و صدای تنفس خارج شده از دهان توجه کنید. تا زمانی که بیمار تنفس خودبه‌خودی را آغاز کند، به این عمل ادامه دهید. پس از هر ۱۰ تنفس علایم بازگشت تنفس را کنترل کنید.

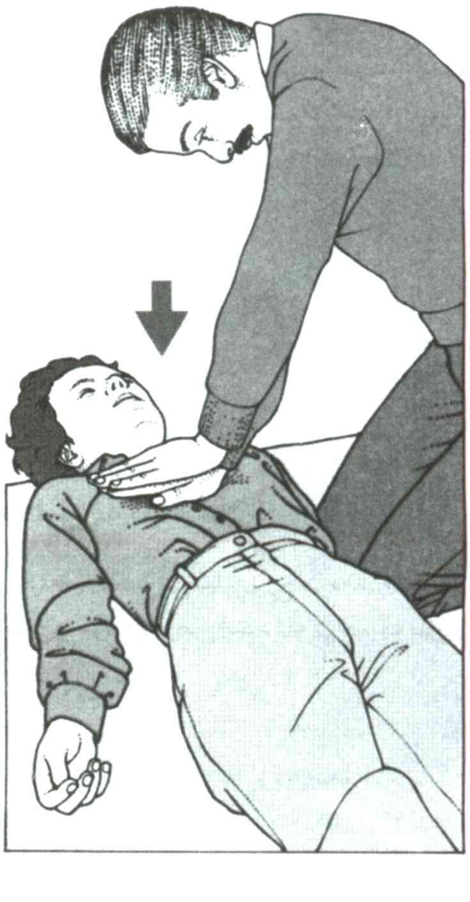
ماساژ قلبی

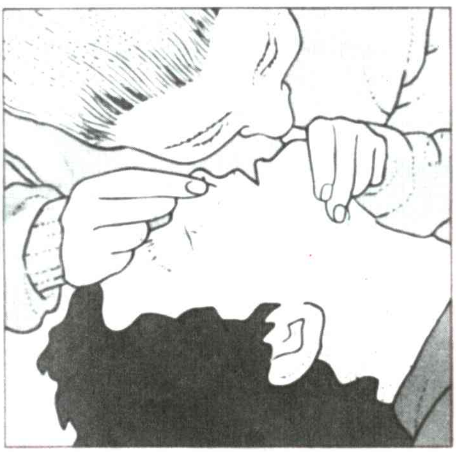
این روش به همراه احیای دهان به دهان برای تداوم جریان خون از یک قلب متوقف شده بکار می‌رود.

ماساژ قلبی نیازمند واردکردن فشار بر مرکز قفسه سینه با کف هر دو دست به تعداد ۱۰۰ بار در دقیقه برای بالغین است. بنابراین ۱۵ بار بر روی قلب فشار وارد کنید و بعد ۲ تنفس دهان به دهان دهید، تا آغاز فعالیت طبیعی قلب و ریه‌ها به این کار ادامه دهید.

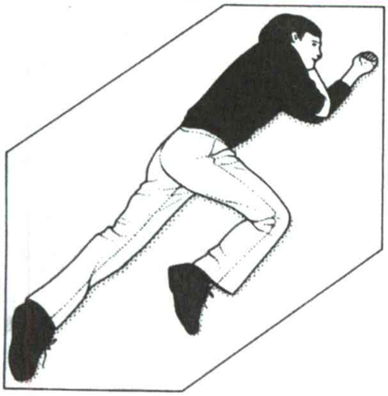
کنترل گردش خون

پس از آن که دو تنفس دهان به دهان دادید، علایم بازگشت مانند تنفس، سرفه وجود نداشتند، ماساژ قلبی را آغاز کنید.

وضعیت مناسب

وضعیت مناسب ایمن‌ترین وضعیت برای یک فرد ناهوشیار یا خواب‌آلود است. این وضعیت کمک می‌کند تا در صورت وقوع استفراغ از خفگی جلوگیری شود. قربانی مسموم شده با دارو باید در صورتی که دیگر اقدامات اورژانس انجام شده و علائم حیاتی برگشته باید به این وضعیت قرار گیرد. قربانی را به پهلو بخوابانید و یک پا را خم کنید. سر را به عقب خم کنید تا راه هوایی باز شود و دست او را زیر چانه بگذارید. برای گرم شدن یک پتو روی او بیندازید.

کنترل تشنج

برخی از انواع خاص مسمومیت‌های دارویی سبب تشنج می‌شوند. تشنج ممکن است در حالت هوشیاری یا بیهوشی رخ دهد. قربانی معمولاً به حالت خمیده روی زمین قرار می‌گیرد و حرکات غیرقابل کنترلی در اندام‌ها و بدن دارد. اگر شاهد یک تشنج هستید، نکات زیر را بخاطر داشته باشید:

- سعی کنید فرد را نگهدارید.
- لباس‌های دورگردن را در صورت امکان باز کنید.
- سعی نکنید چیزی در دهان بیمار بگذارید.
- سعی کنید بیمار را از وسایل و اثاثیه اطراف به دور نگه دارید.
- هنگامی که تشنج برطرف شد، فرد را در وضعیت بهبود بگذارید.

در هنگام شوک ناشی از افزایش حساسیت به دارو چه کار کنیم؟

شوک افزایش حساسیتی در نتیجه واکنش شدید حساسیتی به یک دارو (نظیر پنی‌سیلین) رخ می‌دهد. فشارخون شدیداً کاهش می‌یابد و راه‌های هوایی باریک می‌شوند. این واکنش معمولاً در عرض چند دقیقه از مصرف دارو رخ می‌دهد. علایم اصلی عبارتند از:

- تنگی نفس
- رنگ‌پریدگی
- بثورات جلدی
- اضطراب
- تورم زبان یا گلو

۱ اگر فرد هوشیار است اما مشکل تنفسی دارد باید او را در وضعیت نشسته و راحتی قرار دهید. اگر تنفس طبیعی است، او را بخوابانید، صورت را بالا نگهدارید، پاها را از سطح قلب بالاتر ببرید تا ازگردش کافی خون اطمینان یابید.

۲ اگر فرد بیهوش شده است، از تنفس او اطمینان حاصل کنید. اگر تنفس متوقف شده است، بلافاصله تنفس دهان به دهان انجام دهید.

۳ برای دریافت کمک پزشکی به اورژانس تلفن کنید. هنگامی که منتظر کمک هستید، فرد را با یک پتو یا سایر رواندازها بپوشانید. اگر فرد را ترک می‌کنید او را در وضعیت مناسب قرار دهید. تلاش نکنید تا از راه دهان چیزی به بیمار بخورانید.

برخورد با استفراغ

استفراغ پاسخ بدن به بسیاری از موارد از جمله غذای آلوده، عفونت‌های تنفسی و درد شدید است. استفراغ به عنوان عارضه جانبی برخی از داروها در نتیجه دوز بالا نیز رخ می‌دهد.

با بردن انگشتان در گلو، سعی نکنید استفراغ را تحریک کنید. هنگامی که استفراغ رخ داد، موارد زیر را بخاطر داشته باشید:

- استفراغ می‌تواند علامت مسمومیت باشد.
- استفراغ به علت داروها معمولاً در نتیجه دوز بالای آنهاست. فهرست داروها را کنترل کنید تا ببینید استفراغ عارضه جانبی آن داروی مشکوک هست یا خیر. اگر استفراغ به علت دوز بالا رخ دهد، باید به سرعت اقدامات اولیه را انجام داد.
- حتی اگر استفراغ متوقف شود، باید فرد را از نظر هوشیاری و تشنج تحت نظر گرفت.
- اگر فرد خواب‌آلود است و استفراغ می‌کند او را در وضعیت مناسب قرار دهید.

۱ اطمینان حاصل کنید که قربانی به خوبی به جلو خم شده تا از خفگی به علت پریدن استفراغ در گلو جلوگیری شود.

۲ محتویات استفراغ را برای تجزیه جمع‌آوری کنید.

۳ برای تمیزکردن دهان به بیمار آب بدهید. آب را باید بیرون بریزد و نباید آن را ببلعد.

داروهای پرخطر

داروهای زیر جزء داروهای پرخطر است، اگر تشخیص دادید فردی آن را مصرف کرده است و علائم مسمومیت در او ایجاد شده است بلافاصله اورژانس را خبر کرده و تا رسیدن اورژانس اقدامات اولیه را انجام دهید.

آمی‌تریپتیلین	گلی‌بنکلامید	فنوباربیتورات	کانابیس (ماری‌جوانا)
آسپیرین	گلی‌کلازید	فنیل‌پروپانول‌آمین	کوکائین (مثل کراک)
آتروپین	هپارین	پریمیدون	اکستازی
بتاهیستین	ایمی‌پرامین	پروسیکلیدین	گاماهیدروکسی بوتیرات
کلرال هیدرات	انسولین	پروپرانولول	کتامین
کلروکین	ایزونیازید	پیریدوستگمین	خات
کلروپروپامید	ایزوپرنالین	کینین	اسید (LSD)
کلومیپرامید	لیتیوم	تئوفیلین / آمینوفیلین	مسکالین
کدئین	مفلوکین	تیمولول	نیکوتین
کلشی‌سین	متفورمین	تولبوتامید	نیتریت‌ها
کو-پروکسامول	موکلوبماید	ونلافکسین	مواد مخدر
دیگوکسین	مورفین	وارفارین	(مثل هروئین)
دوتیپین (داسولپین)	نئوستگمین	الکل	فن سیکلیدین
اپی‌نفرین (آدرنالین)	اورفنادرین	آمفتامین	حلال‌ها (solvents)
فن‌فلورامین /	پاراستامول	باربیتورات‌ها	
دکسفن‌فلورامین	پتیدین	بنزودیازپین‌ها	

منابع

- Peters M. (2009). *New Guide to Medicines & Drugs,* UK, the British Medical Association.
- Sweetman S.C. (2007). *Martindale, the Complete Drug Reference.* USA, IL 60030-7820
- Farthing K. (2004). *Drug Facts & Comparisons.* USA, St. Louis, Missouri 63146-3098.
- مسگرپور، بیتا(۲۰۰۸)، دستنامه جامع ایران فارما دارونامهٔ رسمی ایران. انتشارات تیمورزاده.

اندیشه آور

کمکهای اولیه

در منزل ، محل کار ، مسافرت ، ورزش

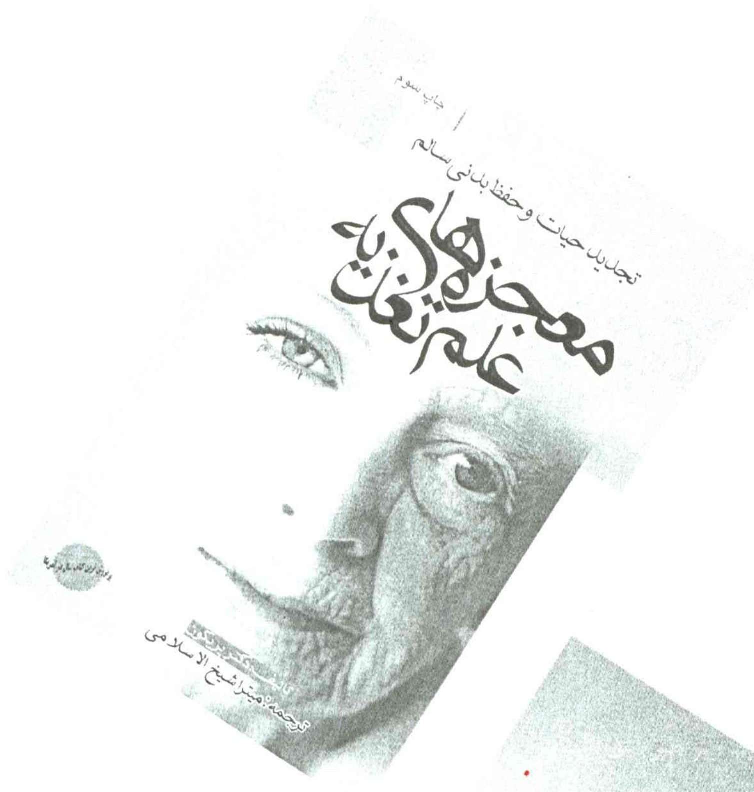
۲۰۰۹

ترجمه: دکتر پگاه باباحیدریان

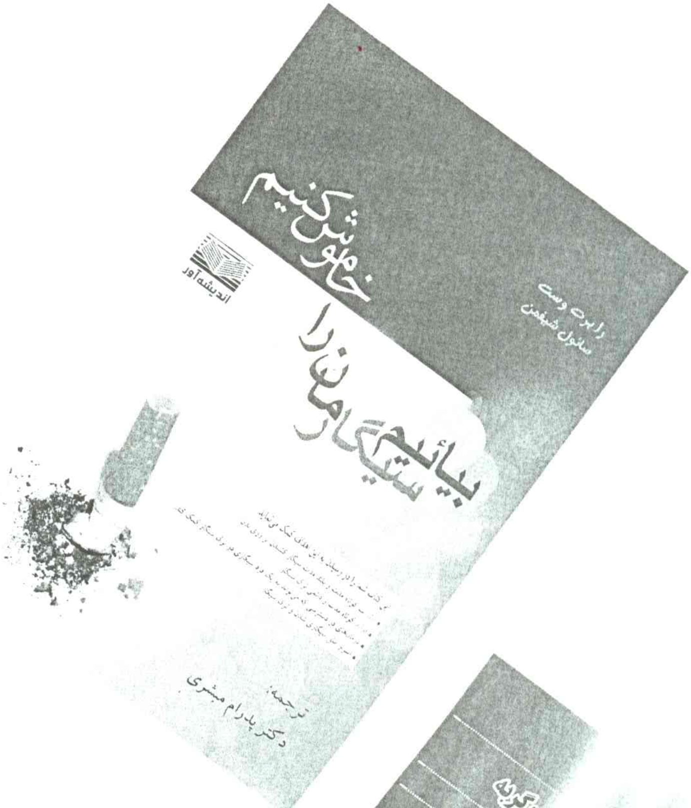

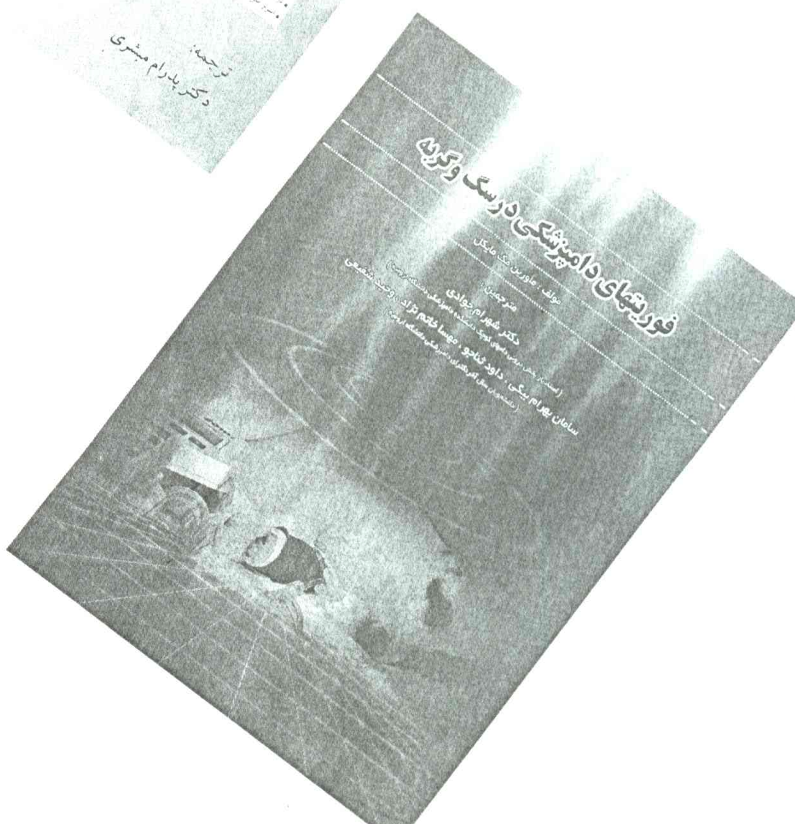

پرسش ها و پاسخ های
بارداری
ترجمه :
دکتر بهرام مشتری
دکتر سمیرا سرشک پژوه
دکتر کریستف لیز
دکتر کارینا رینولدز
گرین مک کارتان

Q&A
پرسش ها و پاسخ های
کودکان
ترجمه :
دکتر سمیرا سرشک پژوه
نویسنده :
دکتر کارول کوپر
تقدیم به همه والدین

چاپ سوم
تجدید حیات و حفظ بدنی سالم
معجزه های علم تغذیه
ترجمه: میترا شیخ الاسلامی

راهنمای والدین در
تغذیه کمکی
مهدی داوری
دکتر علی غفاری

بیائیم سیگارمان را خاموش کنیم
رابرت وست
اندیشه آور
ترجمه:
دکتر پدرام مبشری

فوریتهای دامپزشکی در سگ و گربه
مترجمین
دکتر شهرام جوادی

آموز جستجو در سایت
pubmed
مقالات پزشکی
پیشگیری و درمان کمردرد
در
بارداری
پرسش ها و پاسخ های
بارداری
شیمی درمانی
زیبایی لبخند
با درمان ارتودنسی
همراه با درمان‌های تکمیلی
پروتز - پریو - ترمیمی
تألیف و گردآوری
پرسش ها و پاسخ های
کودکان